Bibl. 2 ét

CRAVATA ROȘIE

Nr. 1 1962

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

BIBLIOTECA CENTRA

Copii ai Țării noastre scumpe,
Copii ai gîndului nostru de toată vremea,
Copii ai nădejdilor noastre celor mai mari,
Vă fac o sorcovă mare din toate stelele
cerului și florile pămîntului romînesc,
adunate laolaltă snop și-ntîmpinîndu-vă
de Anul nou cu ele, vă urez la mulți ani
cu sănătate și bucurie.

TUDOR ARGHEZI

Dragi prieteni,

Anul 1962 ne-a păşit pragul...

Cu acest prilej, redacţia „Cravatei roşii" vă urează spor la învăţătură pentru promovarea cu succes a anului şcolar şi

LA MULŢI ANI!

Partidul

de MARCEL BRESLAŞU

Cu ochii noştri limpezi
ce-acuma se deschid
pe Cartea-n care-i scrisă
povestea ţării-ntreagă,
citim cuvîntul simplu
şi minunat: PARTID
şi inima şi mintea
se-ntrec să-l înţeleagă!
Bat inimile-n piepturi
şi mintea urcă-n zbor
şi fiecare-şi spune:
„De-ar fi să mi-l închipui
ca pe-un voinic din basme
întregul meu popor,
o singură făptură,
cu trupu-i şi cu chipu-i,
bătrîn şi veşnic tînăr,
unchiaş şi flăcăiaş,
cu umerii cît munţii,
cu fruntea peste creste,
cu pieptul cît hotarul...
atunci, Partidul este
şi inima şi mintea
acestui Uriaş!
E inima călită
în lupte şi primejdii,
în veacuri de-nfruntare
şi ceasuri de restrişti,
e leagănul iubirii
de glie — şi al nădejdii,
din beznele robiei
şi pîn'la Comunişti.
E mintea luminată,
puternică şi trează
— comoară-a-nţelepciunii
ce-am strîns-o din bătrîni —
e mintea care ştie,
străvede şi cutează
şi cumpăneşte paşii
de Astăzi—către Miini!
Cu inima-ţi fierbinte
şi luminoasa-ţi minte
PARTID al Ţării mele
să ne călăuzeşti
pe drumul nostru harnic
şi paşnic — înainte,
să ne durăm aievea
o Ţară ca-n poveşti!

PATRIA mea

de EUGEN FRUNZĂ

Frumoasă eşti, ţară, cu libere văi,
Cu munţi peste nori domnitori...
Te-nalţă, ca-n visul feciorilor tăi
Grădină, grădină cu flori.

În veci neuitate sînt zilele cînd
Prin ploaia de foc, în război,
Venea libertatea, sub flamuri cîntînd,
Şi-n ţară, în ţară la noi.

De-atunci, precum pasărea, slobod respiri,
Şi cer şi pămînt stăpîneşti,
Cu gîndul spre anii cu mari fericiri
Departe, departe priveşti.

Frumoasă eşti, ţară, cu libere văi,
Cu munţi peste nori domnitori,
Te-nalţă, ca-n visul feciorilor tăi
Grădină, grădină cu flori.

Sădim bărăgane de crini şi cleştar,
Din Bistriţa stelele mii
Le punem cunună pe fruntea-ţi de jar,
Mai mîndră, mai mîndră să fii.

Cămin al frăţiei, al muncii cămin,
Tu, leagăn al visului meu,
Cu gîndul la tine muncim şi trăim,
Cu tine, la bine şi greu.

Zadarnic duşmanii cu suflete seci
În lanţ şi cătuşă te-ar vrea:
Ţi-e pavăză inima noastră pe veci,
O, patrie, patria mea...

Aici e LENIN

de MIHAI BENIUC

Pe inimă eu mîna de mi-o pun,
În fața tuturora pot să spun:
Aici e Lenin!
Și-o spun așa-n orașe și la sate
Mulțimi, și vorbele-s adevărate:
Aici e Lenin!

.....

Merg tinerii cîntînd spre șantier
Și cîntul lor vuiește pînă-n cer:
Aici e Lenin!
Privesc uzina ce se-nalță falnic
Și zgomotele-mi povestesc năvalnic:
Aici e Lenin!
Din casa Comitetului Central,
Măreț și grav răsună ca un val:
Aici e Lenin!
În țara din hotar pînă-n hotar
Pornește corul muncii-adînc și clar:
Aici e Lenin!
Aici e Lenin și viața nouă,
Mi-a spus și-un trandafir scăldat în rouă:
Aici e Lenin!

Palatul primăverii

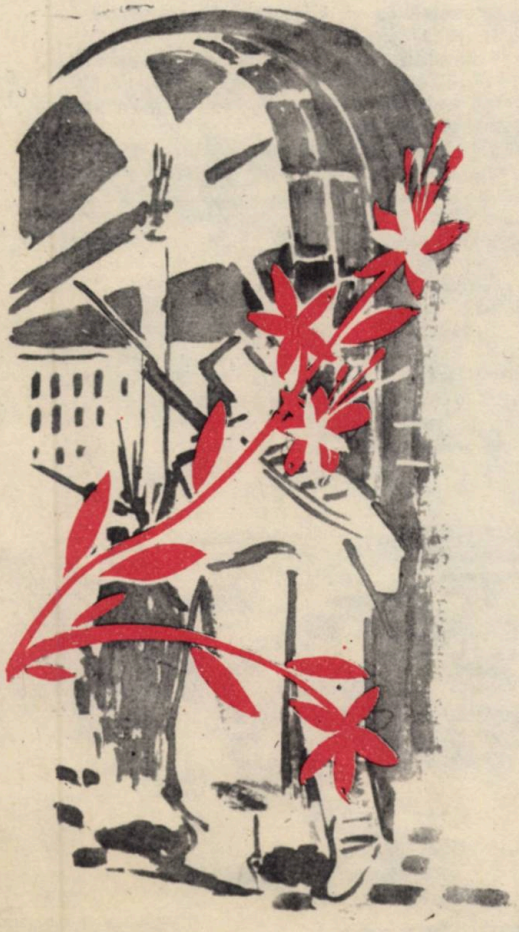

Umblă vestea că de-acuma
Vine toamna: cade bruma.
Însă nouă nu ne pasă.
Stăm tăcuți și-atenți în clasă.
Și aflăm ce-a fost să fie:
Cum își puse temelie
Într-o toamnă, noua țară
Unde-n șir e primăvară,
Unde robii-au sfărîmat
Negrul iernilor palat.
Veacuri multe, mulți hapsîni
În palat tronau stăpîni.
Veacuri au domnit într-însul:
Jaful, *Crima*, *Foamea*, *Plînsul*,
Boala, *Groaza* și *Strigoiul*
Peste lume țar: *războiul!*

Dar mulțimile cu arme
Nedreptatea vin s-o sfarme
Și doboară, cot la cot,
Țarul cu palat cu tot!

Ele-au doborît pe veci
Chiar Palatul Iernii reci
Ce-ntre ziduri ascundea
O crăiasă
Prea frumoasă,
Pînă ieri cenușăreasă:
Primăvara mea și-a ta.

Bate vîntul. Toamna-și lasă
Frunza: aur și mătasă.
Stăm tăcuți și-atenți în clasă
Și privim în viitor
Un palat scînteietor.
Maiestuos te-arăți vederii
Tu, Palatul Primăverii.

Munca te-a zidit cu greu,
Ea te-o stăpîni mereu.
Și senină vii încoace
Tu, stăpîna lumii, *Pace*.
Te-nsoțește cu de toate
Că-i cu brațele-ncărcate,
El, *Belșugul*. *Veselia*
Și-a găsit împărăția
Și trecîndu-i sprinten pragul
Rîsului i-a rupt șiragul.
Cerul sună,
Și răsună,
Se adună
Voia-bună,
Să se-audă,
Să se vadă
Hohotind ca o cascadă!

Dar cu pas neauzit,
Ca lumina, ai simțit
Cum în inimi și în casă
Intră *Dragostea* sfioasă?
Cum *Prietenia* leagă
Oamenii din lumea-ntreagă?

Tot pămîntul îți așterne
Temeliile eterne.
Maiestuos te-arăți vederii
Tu, Palatul Primăverii,
Tinereții, *Înnoirii*.
Neclintit sub slăvi și-azururi
Va domni în tine pururi
Primăvara omenirii!

I. SEREBREANU

O călătorie care nu e de domeniul fanteziei

de AL STARK

Dragi prieteni. atunci cînd toate cele de mai jos se vor petrece întocmai cum am să vă povestesc, eu voi avea probabil nepoți, iar voi veți avea cu 20 de ani mai mult decît acum. Călătoria pe care o vom face de-a lungul cîtorva zeci de rînduri nu este de fel de domeniul fanteziei. Oamenii sovietici, care au pornit la construirea desfășurată a comunismului, sînt siguri că așa va fi pentru că ei sînt hotărîți să îndeplinească Programul partidului comunist.

Și cine știe, poate că peste 20 de ani voi face cunoștință cu mulți dintre voi. Și știți unde? În „avionul prieteniei", care ne va duce de la București pînă în capitala Uniunii Sovietice într-o oră, în călătoria turistică prin Moscova anului 1980.

— A urcat toată lumea? întreabă tînăra însoțitoare a liftului de la turnul televiziunii. Atențiune, pornim!

Și cu o viteză uimitoare suim spre „Cota 300". Sîntem obișnuiți cu vitezele mari. Doar drumul București-Moscova l-am străbătut într-o oră cu avionul supersonic al aeroflotului. (Și pilotul-șef ne spunea că am fi putut ajunge și mai repede, dar n-am fi avut timp să luăm gustarea.) Viteza acestui lift este uimitoare însă, gîndindu-te că aici nu e vorba totuși de zbor, ci ai de-a face cu cabluri, cu o cabină, care trebuie trasă în sus. De-abia am reușit să întreb cît face liftul pînă sus, că am și ajuns.

Însoțitoarea noastră ne-a invitat pe o terasă largă și a început să dea explicații.

— Să știți că turnul acesta al televiziunii, înalt de 508 metri, este vechi. Construcția lui a fost terminată prin 1965. De vreo 10 ani, aici sînt captate semnalele lansate de stațiile de emisie de pe cei 3 sateliți artificiali ai Pămîntului, care asigură recepția tuturor posturilor din lume. De altfel, cred că nici nu trebuie să vă dau prea multe amănunte, probabil că și dumneavoastră la București urmăriți emisiunile acestea.

Am venit împreună aci cu dumneavoastră ca să admirați Moscova de la înălțime. Priviți în jur. Nu-i așa că e frumos?

Moscova o cunoșteam. Dar sincer să vă spun, multe locuri erau de nerecunoscut. Un imens parc de cultură și odihnă, cu cinematografe, teatre, săli de sport, muzee, expoziții. În apropiere sînt hoteluri pentru 50 000 de persoane.

Le-am propus prietenilor mei să mergem într-acolo.

Am luat monoraiul (trenul suspendat) și în zece minute am ajuns, cu toate că trebuia să străbatem o distanță de vreo 20—25 km. Ne-am plimbat pe trotuarul rulant prin tot orășelul acesta și ne-am oprit pentru o jumătate de oră la cinematograful în aer liber. Era soare, o zi luminoasă, dar filmul se vedea perfect. De cîțiva ani, în Uniunea Sovietică există sute de asemenea cinematografe.

Am plecat mai departe. Treceam prin Moscova și aveam impresia că străbatem o imensă livadă de pomi fructiferi. Erau pomii plantați acum vreo 10—15 ani de pionierii din Moscova, „ajutorii principali" ai arhitectului-șef al orașului.

Aerul Moscovei e foarte curat. Coșurile fabricilor au mai rămas în unele locuri, dar fum — așa cum știam noi în tinerețe — nu mai există. Este și firesc. Toate fabricile folosesc curentul electric. Și nu numai aerul este curat. Străzile strălucesc pur și simplu, și asta pentru că peste asfalt s-a pus un strat de solu

ții plastice în care praful nu se imprimă și care se poate spăla foarte ușor.

Împreună cu cei doi prieteni din grupul nostru am hotărît să facem o plimbare pe jos. Ne-am plimbat aproape 5 ore, dar n-am trecut niciodată strada. Circulația mașinilor în Moscova este continuă, pentru șoferi nu mai există semnalul roșu de stop. Pietonii traversează prin tuneluri subterane ori pe podurile care s-au construit deasupra marilor artere (un amănunt foarte interesant: viteza *minimă* pentru mașini este de 60 km/oră).

Curios! Mi-aduceam aminte că Moscova era un oraș al macaralelor. Prin 1965 se construiau cîte 4 000 000 — 5 000 000 m p. Unde au dispărut macaralele?

Ne-am oprit la un șantier lîngă aeroportul Seremetievo. (Și cînd te gîndești că acum vreo 10 ani hotarul Moscovei se afla la 10 km de această imensă gară aeriană!) Am intrat în vorbă cu un inginer care ne-a risipit îndoielile.

— E drept, macaralele au cam dispărut. Și motivul e simplu. Tuturor locuitorilor capitalei li s-au asigurat apartamente separate. Acum construim numai atît cît este necesar pentru a acoperi nevoile legate de creșterea naturală a populației. Și apoi cu o macara construim mult mai multe case decît în trecut. Un bloc îl ridicăm în 10 zile. Casele se montează din prefabricate. Peste două luni vom termina și microraionul acesta.

Știți, desigur, ce este acela un microraion. Într-un microraion locuiesc 5 000—6 000 de oameni, toate casele sînt îndreptate cu fața spre parcuri, aici există magazine, cinematografe, școli, cluburi. Așa, de pildă, la Kriukovo, primul oraș-sputnik al Moscovei, s-au construit 10 microraioane. Azi Moscova are 5 orașe-satelit, care au descongestionat capitala. Trenurile electrice care circulă din două în două minute pe calea ferată cu blocare automată asigură un transport comod și rapid.

— Haide mai repede, că întîrziem.

Unde credeți că trebuia să mergem?

Pun prinsoare că mulți dintre voi au ghicit. Exact: la fotbal. În cadrul ediției 1980 a cupei campionilor europeni, trebuie să aibă loc întîlnirea între echipele „Rapid"-București, campioana țării pe anul 1979, și echipa „Torpedo"-Moscova. Și se putea ca prietenii mei, suporteri înflăcărați ai „Rapidului", să nu asiste la acest meci?

Întîlnirea se desfășura pe stadionul „Dinamo" din Moscova pentru că încă de acum vreo săptămînă Institutul meteorologic anunțase că după ora 5 va începe ploaia. Or, stadionul „Dinamo" este prevăzut cu o imensă cupolă de masă plastică transparentă, care, la o simplă apăsare de buton, în două minute, acoperă întreg stadionul.

Scorul întîlnirii nu vi-l transmit. De altfel, puteți deschide televizoarele și urmări meciul. Înainte de a-mi ocupa locul indicat pe bilet trebuie să mai trec pe la centrul de presă al stadionului ca să transmit cu ajutorul mașinii electronice de citit manuscrise (o instalație pe care o găsești la orice centru telegrafic) rîndurile acestea pentru redacția revistei „Cravata roșie".

PARTIDULUI

MAXIM RÎLSKI

Partid al unui mare popor nemuritor,
ești steagul libertății în mîna lui voinică,
ești steaua ce prin vreme o pîrtie-i despică,
ești soarele ce-aduce seninul după nor.

În noapte-aprinse Lenin un far la orizont
și bezna-mpărăției se sparse dintr-o dată
cînd deterăm asaltul spre-o țintă-apropiată,
copii trudiți ai muncii unindu-se-ntr-un front.

Cînd zarea-nconjurînd-o e-un brîu de vîlvătăi,
se năpusteau cu moarte și foc năvălitorii,
cei ce ne-au dus în luptă pe calea spre victorii,
Partid al biruinței, au fost oștenii tăi.

Azi făurim în pace giganții-acestei vremi
și cultivăm cereale și construim uzine,
iar tu ne-ndemni cu planuri mai vaste și mai pline
și iarăși către fapte de glorie ne chemi.

Tu ești în spicul holdei pe-ntinsele cîmpii,
în mina ce-și trimite căldura și lumina,
te poartă-n valuri Nîprul, în murmure grădina,
ești curcubeul gingaș în ochii de copii.

Partid, ești farul nostru! Conducător și ghid
cu care dăm asaltul pe țărmuri și pe mare.
Cuvîntul tău rodește-n izbînzi nemuritoare...
Condu-ne deci pe drumul izbînzilor, Partid!

Traducere de IOANICHIE OLTEANU

CEEA CE A PREVĂZUT Lenin

Ceea ce a prevăzut Lenin se înfăptuiește în acești ani, sub ochii noștri. În noul Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice se spune: „Generația actuală a oamenilor sovietici va trăi în comunism!"

Oamenii de știință au calculat că în 20 de ani poporul sovietic va mări producția anuală a industriei de șase ori, iar producția agricolă de trei ori și jumătate. Fabricile și colhozurile vor fi înzestrate cu sute de mii de noi mașini și automate, se vor înălța mii de uzine electrice. Toată țara va fi complet electrificată.

Peste 20 de ani vor fi gratuite: folosirea locuințelor; călătoriile cu autobuzul, tramvaiul, troleibuzul și metroul; mese servite la prînz în fabrici și uzine și pentru colhoznicii ocupați în producție; întreținerea copiilor în școli, internate, grădinițe de copii și creșe.

Dar acestea nu vor apărea de-a gata, peste noapte, ci se vor îndeplini neîncetat prin munca creatoare a omului.

Omul are o putere de muncă și o inteligență fără margini. El poate să supună natura. Omul poate construi mașini-automate „inteligente", care vor dirija topirea metalului, vor tăia straturile de cărbuni și vor ara pămîntul. Omul poate să facă să lucreze pentru el chiar și Luna... Da! Luna! Atracția ei este aceea care provoacă în ocean fluxurile și refluxurile. Dacă s-ar instala pe țărmul mării o uzină electrică ale cărei turbine să fie mișcate de valurile fluxului, atunci energia produsă de atracția Lunii se va transforma în curent electric. Omul poate să modifice natura plantelor, să nimicească bolile, să făurească din gaze substanțe mai solide decît oțelul. În societatea comunistă omul va crea în belșug atît de mare de bogății, încît va fi posibil să se aplice principiul nou, comunist „De la fiecare după capacități, fiecăruia după necesități".

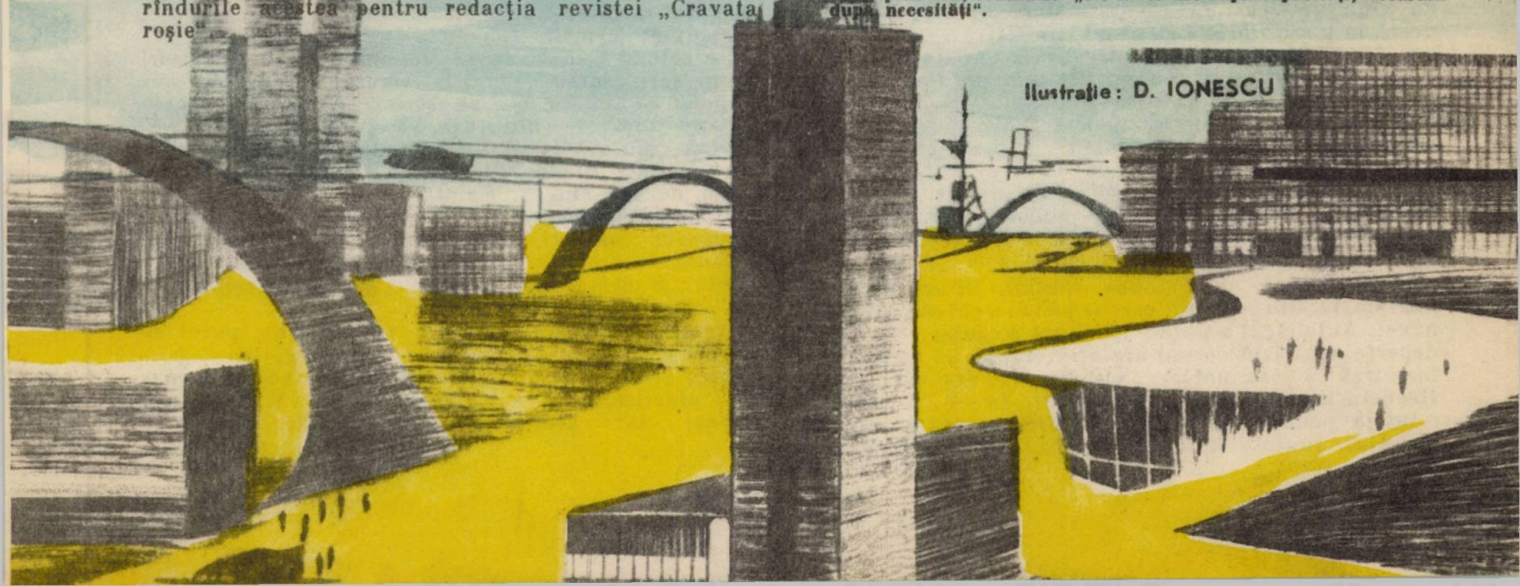

Ilustrație: D. IONESCU

DRUMUL ÎN COSMOS

IURI GAGARIN ÎȘI POVESTEȘTE VIAȚA

ZBORUL

...La 9 martie (1961 — *N.R.*), tovarășii mei mi-au spus:

— Iura, ți s-a mai pregătit un dar de ziua ta.

— Ce dar? întreb.

— A fost lansată a patra navă-satelit...

Această navă a fost readusă în aceeași zi pe Pămînt cu toți pasagerii. Totul arăta că zborul omului în Cosmos este foarte aproape. Trebuia să plec la cosmodrom, unde nava noastră cosmică era pregătită pentru ultima lansare de control, avînd la bord animale de experiență și un manechin așezat în fotoliul pilotului.

Priveam cu admirație, și aș spune, cu venerație gigantica construcție care semăna cu un turn sau cu un far. Cățelușa Zviozdocika și tovarășii ei de drum au fost urcați în cabina ermetică. După ce s-au verificat de cîteva ori toate sistemele, s-a dat startul. Asemenea unei ființe vii, racheta a rămas suspendată cîteva clipe deasupra Pămîntului, pe gînduri parcă, și deodată, stîrnind o adevărată vijelie de foc, a dispărut din vedere, lăsînd pe cer o dîră sclipitoare.

Cele văzute m-au impresionat puternic. Valea m-a întrebat ce m-a încîntat atît de mult și unde umblu tot timpul.

— Zbor în Cosmos... Pregătește valiza, am încercat să scap cu o glumă.

— Ți-am pregătit-o.

Atunci am înțeles că Valea știe tot.

Se apropia ziua zborului. Am plecat mai mulți cosmonauți spre cosmodrom. Căci era destul ca primului candidat să-i nimerească un fir de praf în ochi, să-i crească cu o jumătate de grad temperatura sau să i se iuțească pulsul cu 5 bătăi ca să fie înlocuit. Tovarășii mei erau pregătiți pentru zbor ca și mine. Împreună cu noi au venit cîțiva specialiști și un medic.

Timpul se scurgea repede. Eram în preziua zborului. Programul prevedea odihnă completă. Am pus magnetofonul. S-a auzit o muzică suavă, odihnitoare. Seara am jucat biliard, dar nu prea mult. De cîteva zile ne hrăneam „ca în Cosmos": storceam din tuburi drept în gură o hrană gustoasă, nutritivă.

...La 5,30 dimineața, Evghenie Anatolievici a venit în dormitor și m-a zgîlțîit ușor de umăr.

— Iura, e timpul să te scoli.

Într-o clipă eram în picioare. Cosmonautul al doilea s-a sculat și el fredonînd.

— Cum ați dormit? întrebă doctorul.

— Bine; respectînd toate indicațiile primite.

A venit momentul să ne punem echipamentul cosmic. Mi-am pus pe cap cascofonul alb, iar deasupra casca ermetică pe care scria cu litere mari: „U.R.S.S."

S-a apropiat un autobuz special. M-am așezat într-un „fotoliu cosmic", care semăna cu cel din cabina navei. Autobuzul a pornit în viteză pe șosea. Încă de departe am văzut corpul argintiu etanșat al rachetei, înzestrat cu șase motoare, însumînd 20 milioane CP. Racheta semăna cu un far gigantic în vîrful căruia scînteia prima rază de soare. Timpul era prielnic zborului. Înainte de a urca cu liftul în cabina navei am făcut o declarație pentru presă și radio. Am intrat în cabină și am rămas singur între aparatele luminate artificial. Mai era o oră și jumătate pînă la start... O oră... O jumătate de oră... Cu cîteva minute înainte de start am transmis:

— Inima bate normal. Mă simt bine. Mi-am pus mănușile, am închis carcasa ermetică, sînt gata pentru start.

În sfîrșit, conducătorul tehnic al zborului a dat comanda:

— Start!

Am răspuns:

— Dați-i drumul! Totul normal. Mă simt bine!

Ceasul arăta 9,07 minute. Am auzit un șuierat și un vuiet tot mai puternic. Gigantica navă a început să trepideze și s-a desprins încet, foarte încet, de instalația de lansare.

Suprasolicitările erau tot mai mari. O forță colosală mă țintuia în fotoliu. „Pămîntul" a anunțat:

— „Au trecut 70 secunde de la start".

Am răspuns:

— „Am înțeles: 70 de secunde. Mă simt bine. Merg mai departe. Suprasolicitările cresc. Totul e în ordine".

Țineam mereu legătura cu Pămîntul. Cînd am depășit păturile dense ale atmosferei, carenajul s-a desprins automat și vedeam acum în ochiurile de bord suprafața Pămîntului. Nava trecea deasupra unui larg fluviu siberian.

Organismul s-a deprins treptat cu suprasolicitările și cu vibrațiile. Dracul nu era chiar atît de negru...

Treptele rachetei se desprindeau una după alta și la un moment dat am putut anunța:

— M-am desprins complet de racheta purtătoare.

Nava s-a plasat pe orbită și a început starea de imponderabilitate, care nu influențează de loc capacitatea de muncă a omului. Am lucrat tot timpul: supravegheam utilajul navei, făceam observații prin ochiurile de bord, luam note. Uitînd o clipă în ce stare mă găsesc, am pus creionul lîngă mine, dar el a zburat imediat. Spuneam cu glas tare tot ce vedeam, iar cuvintele mele erau înregistrate pe bandă.

În cabina mea se auzeau, venind din patrie, glasuri dragi care cîntau „Valurile Amurului". Mi-am adus aminte că americanii au scris: „Nimeni nu poate preciza exact ce influență va avea spațiul cosmic asupra omului. Este știut numai că în Cosmos omul se va simți singur, deprimat". Eu însă nu mă simțeam de loc singur. Spintecînd Cosmosul, lucram, trăiam viața întregii țări. Radioul m-a legat de Pămînt. Primeam comenzi, transmiteam date privind funcționarea tuturor sistemelor navei. Simțeam în fiecare cuvînt transmis de pe Pămînt sprijinul poporului, guvernului, partidului.

Trecînd deasupra emisferei vestice n-am putut să nu mă gîndesc la americanii care se pregătesc să pornească și ei în Cosmos. Mă întrebam dacă cosmonauții americani vor sluji și ei cauza păcii sau vor deveni sclavii acelora care pregătesc războiul.

(Va urma)

PÎSLARII

de V. BONCI-BRUEVICI

Cele ce vor urma s-au petrecut în vremea cînd Lenin se afla în Siberia, deportat de guvernul ţarist pentru activitatea sa revoluţionară. Pe atunci, partidul bolşevic era la primii săi paşi. Trebuiau atraşi în rîndurile partidului cei mai conştienţi muncitori, oameni de care partidul avea nevoie şi în care se putea încrede. Vladimir Ilici scria neobosit articole care trebuiau să ajungă cu orice preţ în mîinile muncitorilor. Ziarele ilegale din Rusia aşteptau aceste articole să le tipărească, să le difuzeze. Uşor de spus „să ajungă", dar greu de înfăptuit, căci Rusia ţaristă era împînzită de jandarmi, care te suspectau la cea mai mică mişcare.

Vladimir Ilici, întreprinzător întotdeauna, a găsit şi atunci o soluţie. Avea la Astrahan o cunoştinţă, pe Lidia Knipovici, o veche revoluţionară care se afla atunci sub supravegherea poliţiei. Pe „Bunica", numele conspirativ al Lidiei Knipovici, Lenin o stima pentru curajul ei şi pentru devotamentul cu care lupta pentru cauza revoluţiei. Lenin era sigur că „Bunica", primind pachetul pe care avea de gînd să-l trimită, va pricepe despre ce este vorba şi va scoate manuscrisele din pîslari. Aşa se şi întîmplă.

Într-o zi de primăvară, „Bunica" primi pachetul. Îl ridică de la poştă mirată că numele expeditorului îi era cu totul necunoscut. Pachetul era din Siberia şi înăuntrul lui se aflau o pereche de pîslari purtaţi şi o scrisoare scrisă de o mînă necunoscută.

„Dragă bunică — spunea scrisoarea. Ne îngrijorează reumatismul dumitale. Ştim că nu ai încălţăminte călduroasă şi că acolo, la Astrahan, vremea e umedă şi schimbătoare. Pîslarii nu sînt noi, dar sînt încă buni şi au talpă dublă. Noi sîntem sănătoşi. Acelaşi lucru îţi urăm şi dumitale. Nadea îţi trimite salutări..."

„Bunica" a privit pîslarii cu atenţie şi a pus zăvorul. Apoi le-a descusut cu atenţie tălpile. Între ele a găsit cîteva file subţiri scrise cu litere mărunte. Erau articolele lui Lenin şi o scrisoare a lui către redacţie. A ascuns foile într-un loc numai de ea ştiut. Mai tîrziu le-a înmînat unor tovarăşi de încredere, iar pîslarii a început să-i poarte.

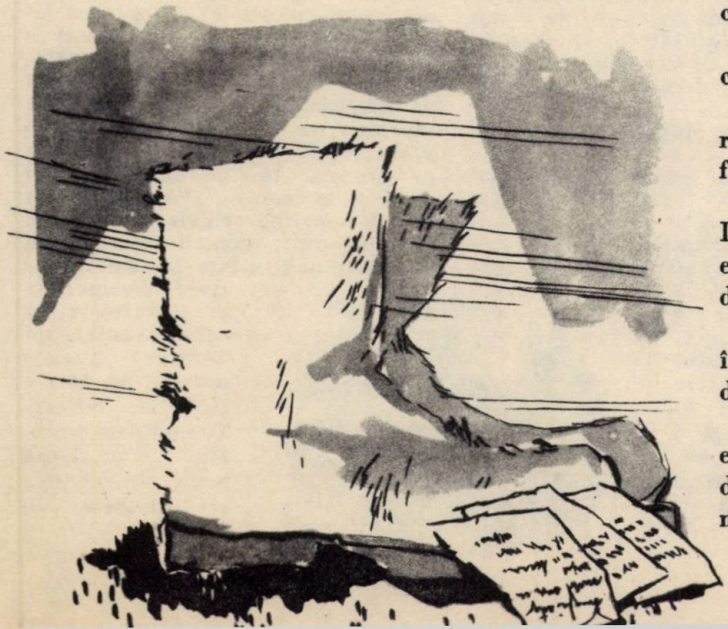

Cînd, mai tîrziu, Vladimir Ilici fu întrebat cum de a trimis articolele sale tocmai Lidiei Knipovici, pe care o ştia sub supravegherea poliţiei, Vladimir Ilici a răspuns că tocmai de aceea i le-a trimis. Gardienilor, care ştiau de sosirea coletului, nu putea să le treacă prin gînd că unei persoane supravegheate de ei ar îndrăzni cineva să-i trimită nişte documente importante. Iar faptul că a primit nişte pîslari nu părea suspect, fiindcă bătrîna suferea într-adevăr de reumatism şi avea nevoie de o încălţăminte mai călduroasă.

Lenin cususe singur cel de-al doilea rînd de tălpi după ce a introdus între ele manuscrisele. Mai greu a fost cu predarea coletului la poştă. Vladimir Ilici a scris adresa lui Knipovici cu un scris schimbat. Adresa expeditorului a inventat-o ca în caz de nereuşită să nu aibă nimeni neplăceri.

Chiar în acea zi treceau prin Şuşenskoe nişte negustori. Vladimir Ilici îl rugă pe vizitiul lor să ducă pachetul la poştă şi-i dădu pentru cheltuială 10 ruble. Vizitiul a promis că-l va duce, dar că chitanţa o va aduce abia cînd se va întoarce din călătorie.

După o săptămînă, vizitiul bătu la fereastra casei în care locuia Lenin.

— Am adus chitanţa şi restul, spuse vizitiul cînd îl văzu pe Lenin.

— Pentru chitanţă, mulţumesc, iar restul te rog să-l păstrezi pentru serviciul pe care mi l-ai făcut.

— Nu pot opri atîţia bani, protestă vizitiul. La noi este obiceiul ca vecinii să se ajute între ei. Iar noi sîntem vecini. Satul meu e la o sută douăzeci de verste de aici. Poftiţi, luaţi restul...

Lenin luă banii, nevrînd să-l supere, apoi îl întrebă pe vizitiu dacă are copii şi-i dădu nişte daruri pentru ei.

Vizitiul mulţumi şi plecă. De îndată ce plecă el, Lenin aruncă chitanţa pe foc. După o lună de zile, Lenin primi o scrisoare din partea „Bunicii", care mulţumea pentru pîslarii primiţi.

Valea Trotuşului

Trotuşul e un rîu de munte, lung cam de vreo 150 km, care-şi strînge apele sale din pîraiele ce izvorăsc din Munţii Ciucului şi Munţii Tarcăului.

Valea Trotuşului se întinde peste trei raioane din regiunea Bacău: Moineşti, Tg. Ocna şi Adjud. Despre vechimea aşezărilor omeneşti din aceste locuri ne vorbesc cercetările arheologilor care au descoperit urmele a numeroase aşezări din epoci îndepărtate, ca epoca bronzului şi a fierului. Dar mai ales mărturiile evului mediu le întîlneşti la tot pasul. De la Alexandru cel Bun se păstrează hrisoave ca acela prin care dăruieşte stolnicului Domocuş şi fraţilor săi Blaj şi Iacob satele Caşin, Oituz, Stănişoreşti, Lazlăuţi şi Grozăveşti, ca răsplată pentru faptele lor de arme. Dar mai ales de Ştefan cel Mare îţi vorbesc urmele trecutului din valea Trotuşului. La Borzeşti s-a născut şi a copilărit domnitorul; la Tg. Trotuş — care era pe atunci vama ţării pentru schimbul de mărfuri şi, în acelaşi timp, centru de administrare a ocnelor de sare din Tg. Ocna — a dat el primele sale bătălii (cu Matei Corvinul); pe aci îşi recruta voievodul plăieşii credincioşi, cărora le dădea hrisoave de „slobozenie" (răzeşie). Mai tîrziu, pe vremea lui Dimitrie Cantemir, valea Trotuşului era vestită prin puţurile sale de petrol, pe care voievodul-cărturar le aminteşte în „Descrierea Moldovei".

Istoria mai apropiată ne vorbeşte de participarea satelor din valea Trotuşului la răscoalele din 1907, apoi de luptele crîncene purtate la Oituz şi la Caşin, la Coşna şi la Cireşoaia în timpul războiului din 1916 — 1918. În 21 iulie 1919, muncitorii petrolişti din Moineşti, Zemeş şi Solonţ au participat la greva petroliştilor din întreaga ţară. Alte momente ale luptelor duse de muncitorii din aceste locuri... Acţiunile greviste ale muncitorilor forestieri din 1929; participarea muncitorilor petrolişti la lupta grevistă din 1933; răscoala ţăranilor din valea Ghimeşului din 1934. Forţa conducătoare a tuturor acestor acţiuni este Partidul Comunist din Romînia. În cea mai cruntă ilegalitate, P.C.R. îşi creează organizaţii puternice şi în centrele muncitoreşti ale văii Trotuşului. Numeroşi luptători pentru fericirea poporului au trăit şi au muncit în aceste locuri. Astfel, Moineştiul se mîndreşte cu faptul că tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a trăit aici în anii de ucenicie; şi în acest centru petrolifer al Moldovei există azi o casă memorială, casa în care a locuit pe cînd era ucenic.

În anii dictaturii fasciste şi ai criminalului război antisovietic, cînd hitleriştii, în retragerea lor disperată, vor să dinamiteze instalaţiile petroliere din Moineşti, muncitorii petrolişti sar să apere sondele şi rafinăria, veghează ca producţia să nu fie sistată, iar la două zile după intrarea armatei sovietice în oraş trimit frontului antihitlerist primele garnituri de cisterne cu benzină.

Era în zilele lui August 1944, de cînd istoria începe a ne vorbi prin fapte cu totul noi.

*

Bogată era dintotdeauna valea Trotuşului. Bogată pentru acţionarii de la „Steaua romînă", societate cu capital occidental care exploata petrolul din Moineşti; bogată pentru familia Ghica, stăpînă pădurilor din bazinul forestier Comăneşti, bogată pentru patronii societăţii anonime „Carbonifera", stăpînii minelor din Comăneşti. Bogată era pentru toţi aceşti exploatatori valea Trotuşului. Cumplit de săracă însă pentru fiii ei, oamenii muncii din agricultura şi industria regiunii.

Cum trăiau pe vremuri truditorii acestor locuri? Amarnică viaţă! La Comăneşti şi Dărmăneşti, familiile Ghica şi Ştirbey deţineau 13 300 ha de păduri şi teren arabil, în timp ce 10 000 de ţărani muncitori nu aveau decît 3 000 de hectare. Înainte de anul 1930, în Oneşti pluguri de fier nu aveau decît moşierii şi trei chiaburi.

Cum trăiau muncitorii? Trai de robi!

Minerii din Comăneşti, exploataţi de patronii societăţii cu capital belgian, duceau o viaţă de cîrtiţă în fundul unor mine primitive, lipsiţi de cele mai elementare mijloace de protecţie a muncii, săpînd cărbunii cu tîrnăcoape prea puţin deosebite de cele de pe vremea agatîrşilor. Şi nu o dată, cînd interesele capitaliştilor cereau restrîngerea sau chiar sistarea producţiei, ei se vedeau lipsiţi chiar şi de amara bucăţică de pîine cîştigată în aceste condiţii grele, fiind lăsaţi pradă şomajului.

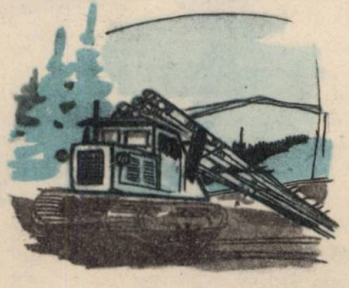

În ce-i priveşte pe tăietorii de pădure, aceştia aveau soarta cea mai crudă. Lucrînd mai mult ca sezonieri, trăind în bordeie săpate în pămînt, ei nu se alegeau după luni şi ani de trudă decît cu datorii la dughenele ce aparţineau aceloraşi patroni care le plăteau şi mizerabilele lor salarii.

Iată cum vorbea despre viaţa acestor muncitori, acum 35 de ani, Constantin Ivănuş, luptător comunist ucis de burghezie: *„Ce oameni minunaţi sînt muncitorii ăştia ai pădurilor! Şi în ce mizerie neagră le este dat să trăiască! Am mai văzut eu sărăcie şi mizerie, dar ca la cei de pe valea Trotuşului, de pildă, n-am mai întîlnit. Dar cînd pornesc o dată la treabă, cînd pornesc la luptă împotriva fabricanţilor de cherestea, poţi să contezi pe ei. Sînt dîrji, hotărîţi şi aspri, aşa cum le e şi viaţa".*

Coborînd dinspre Ghimeş spre Comăneşti, pe o casă simplă de ţară din marginea şoselei, în satul Beleghet, comuna Agăş, am văzut o antenă de televizor. Antena aceasta, atît de familiară şi de obişnuită pe blocurile bucureştene, este un fenomen cu totul deosebit cînd e plantată pe o căsuţă cu acoperiş de draniţă, într-un sătuc pierdut undeva în munţi. M-am interesat cui îi aparţine televizorul şi am aflat pe dată: muncitorului Sandu Gherman de la o întreprindere forestieră. Desigur că un televizor pe o casă de ţară e un lucru care în zilele noastre nu mai e lucru de mirare. Dar dacă ne amintim de cele spuse acum trei decenii şi jumătate de

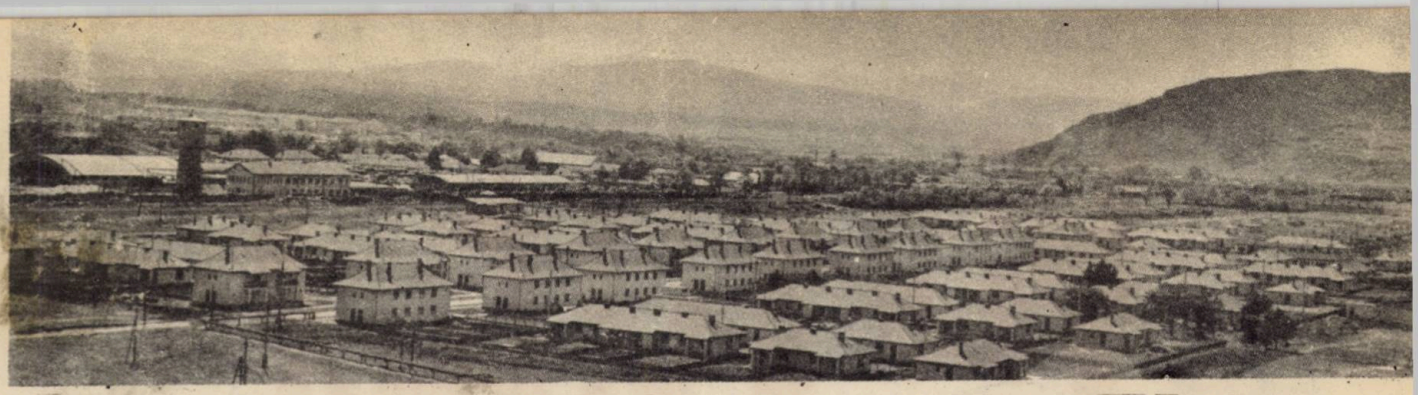

Locuinţele muncitorilor de la Combinatul de cauciuc sintetic din Oneşti. Vedere generală

Constantin Ivănuş despre truditorii din aceste locuri, sesizăm uşor saltul pe care l-a făcut traiul lor.

Într-adevăr, în anii puterii populare oamenii muncii, conduşi de partid, au schimbat cu totul viaţa văii Trotuşului. Minele din Comăneşti, de pildă, altădată sinistre morminte pentru minerii de aici, au fost modernizate. Locomotivele electrice au luat locul vagonetelor trase de cai orbi, galerii betonate, în locul gropilor primitive de pe vremuri care se prăbuşeau la tot pasul. Protecţia muncii a fost asigurată. Un nou oraş din blocuri moderne a fost construit special pentru minerii comăneşteni. Tot aici s-a construit şi o modernă termocentrală. În castelul foştilor prinţi Ghica din Comăneşti, situat în mijlocul unui parc cu arbori seculari, funcţionează astăzi o şcoală de 7 ani, iar pe timpul verii — o tabără pionierească.

La Moineşti — tîrguşor ce lîncezea altădată sub stăpînirea societăţii „Steaua romînă“ şi a cîtorva capitalişti localnici —, ca şi în comunele dimprejur, noul răzbeşte, de asemenea, triumfător la fiecare pas: oraşe noi s-au înălţat ca prin minune la Lucăceşti şi la Zemeş; păduri de sonde au apărut acolo unde capitaliştii pretindeau că zăcămintele au fost epuizate. Forarea unei sonde, care astăzi se face cu turbina, se realizează în 3 pînă la 12 săptămîni, faţă de 6 luni pînă la 5 ani cît dura pe vremea burgheziei.

În locul celor cîtorva instalaţii mărunte, pe care exploatatorii le intitulau pompos „rafinării“, puterea populară, făcînd investiţii uriaşe, a construit o puternică industrie petrochimică modernă. O rafinărie, în care procesele de muncă sînt în bună măsură automatizate, a fost construită la Dărmăneşti. Alături de rafinărie s-a înălţat şi o termocentrală. O altă rafinărie şi mai mare a fost ridicată la Oneşti — localitate pe care partidul a destinat-o să devină capitala industriei petrochimice a Moldovei, puternica cetate industrială în care se prelucrează şi se valorifică la cel mai înalt grad sarea din Tg. Ocna şi petrolul din Moineşti.

Înşirate pe hîrtie, toate acestea nu spun mare lucru, dar cînd străbaţi şoseaua asfaltată ce mărgineşte cei 7 km de construcţii industriale şi de şantiere, sau cînd parcurgi magistrala oraşului nou Oneşti, îţi dai uşor seama cît de mare este forţa creatoare a unui popor care şi-a scuturat cătuşele exploatării. Oneştiul era pînă acum cîţiva ani o comună rurală cu 3 000—4 000 de locuitori. Astăzi populaţia Oneştiului este de 10 ori mai mare, iar în locul uliţelor colbuite ale fostului sat sînt străzi asfaltate şi luminate cu neon; circulaţia automobilelor îţi vorbeşte de existenţa şi activitatea unui oraş viu, modern, iar cvartalele de blocuri îţi amintesc că te afli nu numai într-un oraş nou, dar mai ales într-un oraş socialist.

Unde e vremea cînd în Oneşti nu aveau pluguri cu brăzdare de fier decît moşierii şi trei chiaburi?...

Unul dintre raioanele văii Trotuşului, raionul Adjud, are ca specific economic agricultura. De aceea în acest raion s-au şi creat două puternice staţiuni de maşini şi tractoare şi patru mari gospodării agricole de stat. Acestora li se adaugă zecile de gospodării agricole colective, printre care unele sînt fruntaşe pe regiune, cum este aceea din Homocea.

Deşi agricultura ocupă un loc de frunte în raionul Adjud, nici dezvoltarea industriei nu a fost neglijată. Pe vremea burgheziei aci nu aflai decît o singură întreprindere industrială: Fabrica de zahăr de la Sascut; astăzi numărul întreprinderilor industriale se ridică la 12.

În acelaşi ritm a crescut şi nivelul cultural în întreaga vale a Trotuşului. În cele trei comune ce constituie valea Ghimeşului sînt 30 de şcoli cu 76 de cadre didactice calificate şi 1 500 de elevi. Cîţi copii de ţărani ghimeşeni puteau urma şcoala în trecut? La Lunca de Sus, de pildă, doar 22,9 la sută — rămînînd neal-fabetizaţi peste 77 la sută. Astăzi nu mai există copil de vîrstă şcolară care să nu înveţe carte! În plus, în Lunca de Sus a fost înfiinţat în anii puterii populare Centrul şcolar C.F.R., unde 500 de elevi, printre care numeroşi fii de ţărani de pe malurile Trotuşului, îşi însuşesc o temeinică pregătire de viitori muncitori şi maiştri feroviari. Iată alt exemplu: în întreg raionul Moineşti, pe vremea burgheziei nu exista nici o şcoală medie, ci doar 4 şcoli de cîte 7 ani. Astăzi numai numărul şcolilor de 7 ani este de 52, la acestea adăugîndu-se încă 4 şcoli serale, 2 şcoli medii, 4 şcoli medii serale şi încă 2 secţii serale pentru cursul mediu. Adăugaţi zecile de cursuri de calificare, de perfecţionare etc. Gîndiţi-vă la activitatea a 778 de cadre didactice, cea a 5 cluburi, a 17 cinematografe (pe vremea burgheziei exista unul singur), a 78 de cămine culturale — şi vă veţi face o idee despre ce a adus aci socialismul.

Cunoscînd toate acestea, nu te mai miră cînd îl auzi pe brigadierul Petre Lazăr, maistru de foraj de la Schela Runcu, vorbind cu competenţa unui inginer sau a unui geolog despre „forajul dirijat“. Sau nu te miri, cînd îl vezi pe maistrul sondor Moise Constantin venind la lucru, la sonda I-Prohozeşti, cu un „Moskvici“ propriu...

Aceasta este valea Trotuşului, care timp de veacuri a fost martora suferinţelor şi nădejdilor neîmplinite ale oamenilor muncii de prin aceste locuri, iar astăzi a unor măreţe biruinţe; Trotuşul duce mărturia sa apelor domoale ale Siretului şi, de aci, prin acesta, Dunării, care înconjură în bună parte patria noastră dragă.

V. SAVIN

Parcul de tractoare al S.M.T. Adjud

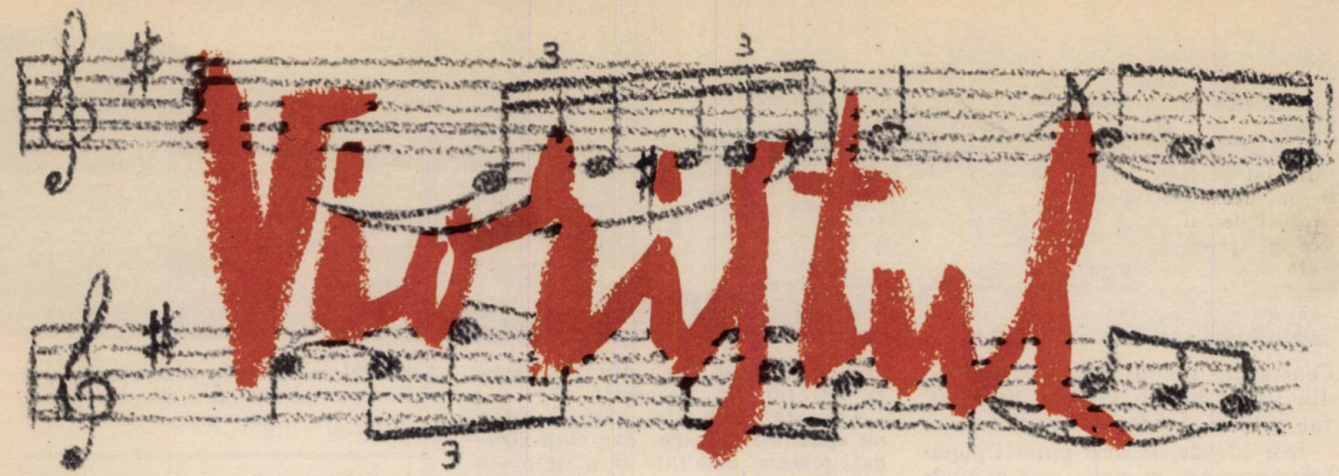

Trecuse de mult miezul nopții. Prin fereastră pătrundea o undă firavă de răcoare, ce se topea imediat, în aerul încins al odăii. În fotoliul ce se afla în spatele biroului stătea tolănit un bărbat, cu capul lăsat pe spate, cu brațele atîrnînd lateral.

A stat așa, fără să-și ia ochii de la lună, multă vreme. Apoi, brusc, a sărit în picioare, deșirîndu-se slab și lung, neobișnuit de lung. Liniștea, ce plutise pînă atunci nestînjenită prin încăpere, fu înjunghiată de strigătul lui strident:

— Balaban! Balaban!

Se deschise o ușă laterală și năvăli un puhoi de lumină. În prag se opri un bărbat scund, îndesat. Din pricina luminii puternice ce-i venea din spate, părea o figurină decupată din carton negru.

— Ce tot faceți? Nu i-ați dezlegat gura?!

— Nu încă, dom'inspector. A leșinat de trei ori, de trei ori am luat-o de la capăt, dar tot n-a vorbit, răspunse cel din prag, moale, tărăgănat.

Inspectorul se trînti din nou în fotoliu. O vreme mormăi ceva neinteligibil, apoi zise, mușcînd cuvintele:

— Nu găsești c-ar fi cazul să vă mai împrospătați metodele de lucru, domnule comisar? Pe ăla pe care l-ai anchetat, păstrează-ți-l! Mie să mi-l aduci pe celălalt... Sper că nu te-ai atins de el.

— Nu, nici n-a aflat încă ce vrem.

— Cu atît mai bine! Adu-l!...

Pe tînărul pe care urma să-l aducă comisarul îl văzuse în seara aceea la o serbare muncitorească. Avea informații că tînărul care va cînta din vioară și cu încă unul — cel pe care-l torturase comisarul — știau unde e ascunsă tipografia ilegală a partidului. Și pe tipografie trebuia să pună mîna urgent. Orașul era din ce în ce mai des împînzit cu manifeste care arătau că hitlerismul se apropia de înfrîngere. Sarcina descoperirii tipografiei îi fusese încredințată lui. Era socotit specialist. Făcuse „studii superioare" în Germania... Cînd a intrat în sala unde se ținea serbarea muncitorilor, tînărul tocmai se urca pe scenă. La început a cîntat o doină, apoi Romanța în fa major de Beethoven. Cu cît se revărsau sunetele viorii, cu atît emoția celor din sală creștea. Și-a dat perfect seama că tînărul violonist e un talent cu totul deosebit și, ceea ce i s-a părut curios, fiind vorba de un simplu muncitor, un talent vizibil cultivat.

Ușa se deschise și, alături de comisar, apăru un tînăr. Inspectorul mișcă abajurul lămpii în așa fel încît lumina să se abată asupra figurii arestatului. Tînărul avea o față prelungă, fruntea acoperită de șuvițe scurte de păr negru, ochii puțin oblici, umbriți de aripile groase ale sprîncenelor, nasul drept cu nări sensibile, gura bine conturată. Mîinile îi erau prinse în față, în cătușe.

Inspectorul porunci comisarului:

— Scoate-i cătușele!

Cu oarecare șovăială, comisarul execută ordinul.

— Acum, tinere, te rog să iei loc pe scaunul ăsta din fața biroului, îl pofti inspectorul amabil.

— Așaaa..., cîntă inspectorul cuvîntul. Acum vom putea sta liniștiți de vorbă. Spune-mi, te rog, domnule... Neagu... Neagu, nu?

— Exact!

— Spune-mi, te rog, domnule Neagu, ce vîrstă ai?

— Aproape optsprezece.

— Numai?! se miră inspectorul gîndind la siguranța, la calmul cu care se comporta arestatul. Ești muncitor?

— După cum cred că știți... Strungar.

— Da... da... spune-mi, te rog, ce studii ai?

— Deocamdată două clase de liceu date în particular.

— Așa... „deocamdată"... Asta înseamnă că ai vrea să mai înveți, nu?

— Aș vrea, firește, dar nu depinde numai de mine...

— Ba, de ce nu? De dumneata depinde! Foarte multe lucruri depind de dumneata! apăsă inspectorul pe cuvinte, vrînd să le dea un dublu înțeles. Tînărul părea însă că nu-i pricepe intenția... Inspectorul tăcu o vreme, apoi întrebă încet, cu o blîndețe nelalocul ei:

— Știi de ce-ai fost adus aici?

— Habar n-am! Aștept cu nerăbdare să aflu.

— Așa... „cu nerăbdare"... O să afli, șopti, apoi continuă prietenos. Ești un pasionat violonist, nu?

Tînărul tresări ușor. Întrebarea îl surprinsese. Totuși cînd a răspuns vocea îi era complet liniștită:

— Ca să aflați asta m-ați arestat?!

— Moment, moment, vorba neamțului. Sîntem de acum în problemă, dragul meu... În seara asta te-am auzit cîntînd. Pot spune cu oarecare competență că ai toate șansele să faci o mare carieră, să strălucești pe cerul muzicii ca o stea vie; ein Stern, vorba neamțului.

— Nu vă mai osteniți să traduceți. Întîmplător, înțeleg și eu puțin nemțește.

Inspectorul se foi în fotoliu. Ironia evidentă din vorbele tînărului îl enervă. Se stăpîni totuși, dar în restul interogatoriului se feri să mai folosească „vorba neamțului". Mormăi:

— Cu atît mai bine... Dar, revenind la subiect, știi ce m-a surprins mai mult ascultîndu-te cîntînd?! Măiestria, înțelegerea cu care ai cîntat „Romanța". Dovedești o serioasă cultură muzicală. Aș fi foarte curios să aflu cum ai reușit s-o dobîndești.

Tînărul nu răspunse o bună bucată de vreme. Întrebarea inspectorului îi amintea o întîmplare petrecută cu trei ani în urmă...

Vioara i-o pusese pentru prima oară în mînă taică-său, simplu muncitor și el. Încă de mic învăța cu ușurință, după ureche, orice cîntec. Dar despre o cultură muzicală nu putea fi vorba... În scurt timp, vioara îi devenise prieten drag. În fabrică, după ce intrase ucenic, toți îi spuneau „Vioristul". Porecla era un fel de alintare. Intrînd apoi în U.T.C., vioara i-a fost adesea tovarăș în acțiunile ilegale. Transporta în cutia ei manifestele. Întîmplarea pe care i-o amintea întrebarea inspectorului se petrecuse cu ocazia unei asemenea acțiuni. Într-o noapte căzuse fără veste în rețeaua unei razii. Dacă puneau mîna pe el, manifestele n-ar mai fi fost în siguranță nici în cutia viorii. A sărit un gard într-o curte. Un dulău s-a repezit la el, hămăind furios, stîrnind toți cîinii din jur. A scăpat cu greu, sărind un alt gard, din fundul curții, într-o stradă alăturată. În cădere, piciorul drept i-a alunecat. A simțit la gleznă o durere îngrozitoare. N-a mai putut pune piciorul pe pămînt. Poliția trebuia să pice dintr-o clipă în alta și pe strada aceea. De fugit nu mai putea fugi. Singura șansă de scăpare era să se ascundă. S-a tîrît într-un gang întunecat. Bîjbîind, rezemîndu-se de perete și sărind într-un picior, a ajuns la capătul gangului. S-a ghemuit

jos. Dar numai peste cîteva clipe în apropiere au răsunat paşi. Veneau spre el. S-a lipit cît a putut mai mult de zid. Îşi dădea seama că nu putea fi un poliţist. N-ar fi umblat pe întuneric... Cineva s-a oprit lîngă el. Brusc, chiar deasupra lui, s-a aprins un bec cu lumină obosită, totuşi destul de puternică ca să poată fi zărit de omul ce se oprise. Era un bătrîn mărunt, cu părul complet alb, bogat. La început, ochii mari, copilăroşi ai bătrînului l-au privit cu spaimă, apoi, zărind cutia viorii, expresia lor s-a schimbat, prefăcîndu-se în uimire... El s-a simţit dator să dea o explicaţie. A îngînat: „Am căzut şi mi-am scrîntit piciorul...“ Şi-a dat seama că explicaţia nu avea nici un rost. Adică dacă îşi rupsese piciorul trebuia să se ascundă în gang?! Bătrînul pricepuse probabil ceva pentru că, stingînd lumina, a zis:

— N-ar fi mai bine să intri la mine? Ştii, razia nu s-a terminat încă...

A intrat la bătrîn şi a stat toată noaptea. Bătrînul era profesor de muzică, pasionat. Trăia singur şi destul de greu. S-au împrietenit. Timp de trei ani, bătrînul s-a ocupat de educaţia lui muzicală. Tot el l-a îndemnat să dea liceul în particular. Deşi lucrul la fabrică era istovitor, nu pregeta să dea examene şi să înveţe muzică...

Cam asta ar fi trebuit să-i povestească inspectorului ca să-i răspundă la întrebare. Dar, în schimb, spuse calm:

— Vreţi să ştiţi dacă iubesc muzica?! Da, mai mult decît puteţi crede.

— Perfect, perfect! se bucură inspectorul. Şi-ţi dai seama că ai putea ajunge un mare violonist?! Cred că ţi-au mai spus-o şi alţii, nu?

— Da... (Ce-o fi urmărind cu întrebările astea?!)

— Cu atît mai bine! Şi să ştii că voi fi printre primii care să te aplaude la Ateneu... Acum aş mai avea o singură întrebare: unde e ascunsă tipografia ilegală?

— Nu ştiu despre ce tipografie e vorba...

— Ei, dragul meu, noi sîntem informaţi că ştii unde se află tipografia. Nu-ţi cerem decît o adresă şi-ţi dau cuvîntul că apoi vei fi liber, liber să cînţi ca păsările cerului, liber să urmezi eventuale studii... Ceva bani n-ar...

— Vă repet că n-am habar de nici o tipografie!

— Te încăpăţînezi fără nici un rost! Noi dacă vrem să aflăm ceva, tot aflăm, fie printr-un mijloc, fie prin altul... Încăpăţînarea ar putea să-ţi aducă anumite neplăceri... Dar ca să înţelegi mai bine...

Inspectorul şopti ceva comisarului. Acesta ieşi agale, plictisit.

— Acum am rămas între patru ochi, zise inspectorul apropiindu-se mult de arestat... Îţi repet că am fost profund impresionat de talentul dumitale. În faţa mea, acest talent îţi şterge vina de a fi comunist. Nu, nu încerca să negi... Eşti băiat deştept... Vezi însă că nu depinde numai de mine. În noaptea asta, eu trebuie să aflu neapărat unde e tipografia. *Cu orice mijloace*, înţelegi?! De aceea, te rog, nu mă obliga să-ţi sugrum talentul pe care ţi-l apreciez atîta!

„Ce tot trăncăneşte ăsta?! Ce legătură are talentul meu cu informaţia pe care vor să mi-o smulgă?! La ce se gîndeşte?! Poate la faptul că or să mă arunce în închisoare? Dar asta nu înseamnă că vor putea să-mi sugrume talentul... Dar lasă că n-au să reuşească nici asta! N-o să zac mult în închisoare... Sînteţi pe ducă, domnilor!... Totuşi ce-o fi vrut să spună?! Nu ştiu, ştiu în schimb ce trebuie să-i răspund“:

— Habar n-am de nici o tipografie!

— Bine... bine, zise parcă ostenit inspectorul. Aşteaptă puţin...

A tăcut pînă ce s-a deschis uşa. Inspectorul a întors fîşia de lumină a lămpii. Tîrît între doi gardieni, fu adus un om cu faţa plină de sînge, pe jumătate în nesimţire.

— Îl cunoşti?! întrebă moale inspectorul.

„Vioristul“ îşi stăpîni tresărirea, muşcîndu-şi pînă la sînge interiorul obrajilor. Dacă-l cunoştea?! Dar era Radu! Radu, tovarăşul lui, băiatul acela aproape copil, veşnic vesel, veşnic pornit pe şotii!... Îl cunoscuse cu o lună şi jumătate în urmă. De atunci luaseră parte împreună la zece acţiuni ilegale şi toate zece le reuşiseră. Cu cîteva zile în urmă împlineau împreună cea de-a unsprezecea acţiune. Transportau litere pentru tipografie. El ducea geamantanul. Radu îl escorta. La un moment şi-au dat seama că-i urmăreşte un individ. Toate încercările să scape de el s-au dovedit zadarnice. Atunci Radu i-a propus: „Hai pe o stradă mai aglomerată“. Au luat-o pe bulevard. „Mergi înainte cu geamantanul!“—a mai zis Radu. El a rămas în urmă, prefăcîndu-se că-şi leagă şiretul. Cînd agentul a trecut pe lîngă el (îl interesa mai mult geamantanul!), Radu l-a reţinut pe agent. Privind înapoi, „vioristul“ mai apucase să vadă o mulţime de oameni îngrămădindu-se în jurul celor doi. Geamantanul a ajuns acolo unde trebuia, dar Radu... Şi acum iată-l! Desfigurat, în nesimţire! Îl chinuiseră ca să afle acelaşi lucru pe care voiau să-l afle de la el şi nu aflaseră, desigur, nimic. Acum voiau să-l sperie arătîndu-i-l pe torturat...

„N-au decît să mă bată şi pe mine cît poftesc!“

— Îl cunoşti? repetă inspectorul.

— Nu! De unde?!

— Hm... Te-am rugat ceva: nu mă obliga să-ţi sugrum talentul! Sper că acum mă înţelegi?!

— Nu.

— Aduceţi-l mai aproape pe celălalt! le zise inspectorul celor doi agenţi. Ridicaţi-i mîinile! porunci apoi cu o blîndeţe sinistră. În clipa următoare, „Vioristul“ se crispă din tot corpul. Văzuse mîinile lui Radu... degetele... sau mai bine zis ceva diform, strivit, sfîşiat, umflat...

— Acum... înțelegi...? șopti inspectorul întîrziind mult pe fiecare silabă.

„Vioristul" nu răspunse. Stătea împietrit, cu mușchii încordați pînă la durere. Inspectorul dădu un ghiont ușor comisarului, apoi șopti aproape, cît putu mai aproape de urechea „Vioristului".

— N-aș vrea... înțelegi... Înțelegi, nu?

Da, înțelegea! În sfîrșit înțelegea clar, înnebunitor de clar, cum puteau să-i sugrume talentul... Mîinile... mîinile!... Înțelegea cum puteau să-i sugrume unul dintre cele mai dragi vise... Mîinile... mîinile!... Visase, da, visase că într-o zi, sub uriașa cupolă a Ateneului, vor prinde glas și corzile viorii lui, nu pentru niște îmbuibați, bolnavi de plictiseală, ci pentru aceiași oameni pentru care cîntase în seara aceea. Și visul nu i se mai părea o imposibilitate acum, cînd „războiul-fulger" al lui Hitler era pe ducă și ziua eliberării era atît de aproape.

Inspectorul făcu un semn. Agenții îl tîrîră pe tînărul torturat înapoi lîngă ușă. Era mulțumit inspectorul. După expresia de groază înghețată pe fața „Vioristului" socotea că lucrurile merg pe făgașul cel bun. Acum trebuia să aibă răbdare, să nu forțeze nota. Lovitura să-și facă efectul, așa, ca la teatru... șopti:

— Poate vrei un răgaz să te gîndești?

Tînărul nu răspunse.

— Îți voi da un răgaz, cu toate că sînt foarte grăbit. Fac această excepție fiind vorba de talentul dumitale.

Tînărul nu răspunse... Asta îl cam scoase din sărite pe inspector. Avea impresia că tînărul nici nu-l aude. Ridică tonul cînd zise:

— Uite, te lăsăm singur într-o cameră. Să te gîndești în liniște, să te gîndești bine... Dacă vrei, poți lua și vioara.

La ultimele cuvinte, tînărul tresări. Zise repede, cu febrilitate, cu un fel de lăcomie parcă:

— Da, da... vioara! Dați-mi vioara... Acum dați-mi-o!

Inspectorul se grăbi să-i expedieze pe amîndoi în celulă și trimise și vioara. Acolo, în întuneric, cîtva timp, tînărul o ținu departe de corp, în lumina ce se strecura din stradă, printre gratiile celulei, privind-o. Apoi, încet, cît putu mai încet, savurînd parcă fiecare mișcare, a dus vioara la bărbie, a pus arcușul pe strune... și în încăpere prinseră să se reverse sunetele viorii, triste, sfîșietor de triste, de parcă fiecare notă ar fi ascuns în ea toată tristețea lumii, toate suferințele acelor zile de război... O vreme a cîntat cu ochii închiși, cu pleoapele strînse pînă la durere. Vioara nu mai era un instrument, ci o parte din propria-i ființă, o parte care simțea, care gîndea ca el. Pentru el vioara vorbea! I-a vorbit întîi cu glasul bătrînului său prieten, profesorul: „Cu talentul tău nu se poate să nu răzbești! Dacă nu astăzi, mîine, după război..."

După un timp, inspectorul se apropie de ușa celulei. Auzindu-l cîntînd, gîndi: „S-a prins! Cu cît cîntă mai mult, cu atît se prinde mai bine!..."

Dar nu avu răbdare și zise:

— Balaban, adu-l sus!

Pe neașteptate, strunele scoaseră un țipăt strident. În țipătul acela, „Vioristul" auzi din nou vorbele profesorului: „Ar fi o crimă dacă ți-ai trăda talentul!" De data asta însă, glasul inimii lui răspunse: „Dar dacă mi-aș trăda conștiința, ce-ar fi?!"

Au țipat strunele viorii, scurt, sfîșietor, apoi aripile cîntecului s-au frînt, și în încăpere domni o vreme tăcere de mormînt... Gardianul intră și-i făcu semn să-l urmeze.

Îndată ce arestatul deschise ușa biroului, inspectorul izbucni:

— Formidabil! Formidabil!... Acum cred că mă înțelegi, dragul meu. Ar fi o nebunie să nu vrei să mă înțelegi! E vorba de fericirea dumitale, care poate fi cu mult mai mare decît una obișnuită. Ar fi...

Vorbele i-au fost frînte de un sunet sec, sunet de lemn sfărîmat. Era ultimul cînt al viorii, al viorii trîntite cu putere de un colț al biroului. Apoi inspectorul văzu întinzîndu-se spre el încet, nefiresc de încet, două mîini cu degete prelungi, nervoase și auzi o șoaptă ce venea parcă de departe, de foarte departe:

— Eu nu știu nimic! Nimic!

MIHNEA MOISESCU
Ilustrații: N. POPESCU

Profesorul

Îl chema Stancu. Dom' profesor Stancu sau dom' locotenent Stancu. Aşa îl strigam prin tranşee cînd era chemat la batalion. Eu eram agentul lui. Ne cunoşteam din Găeşti. El mă învăţase să scriu şi să citesc.

Acum, pe front, tot el mă învăţa cum să lovesc la ţintă. Nu era uşor. Fiindcă nici duşmanii nu ieşeau, aşa, la drumul mare. Se tîrau prin viroage şi muşcau împroşcînd cu moarte în noi cînd îţi era lumea mai dragă.

La Oradea, pe Criş, multe zile negre ne-au făcut. Două săptămîni încheiate au tot dat năvală dinspre Leş şi Nojord cu tunuri şi tancuri.

Două săptămîni încheiate ne-am bătut cu ei pe viaţă şi pe moarte. Veneau hoţeşte, cînd se crăpa de ziuă, muşcînd cu şenilele din tranşeele noastre. Dar ne băteam cu ghearele şi cu dinţii şi tot îi scoteam din tranşee, alungîndu-i de unde veniseră.

Şi-ntotdeauna, după luptă, locotenentul Stancu făcea apelul. Se ridica din tranşeea plină de noroi, strigîndu-ne pe nume. Şi de fiecare dată, după ce ne găsea în viaţă, începea să conjuge cu noi, rar şi apăsat, verbul „a fi".

— Va să zică, aşa: Eu sînt, tu eşti, el este... noi sîntem...

— Da, sîntem cu toţii, răspundeam voioşi.

Numai în faţa Oradiei, cînd au căzut vitejeşte, în lupta cu tancurile fasciste, colonelul Buzoianu şi ofiţerul de legătură — maiorul sovietic Sciorbîi —, am tăcut cu toţii. Ne-am descoperit în faţa eroilor şi am jurat să ne răzbunăm crunt pe duşman.

... Venise de mult toamna. Cu vînt şi ploi dese. Pe pustă, cocenii de porumb netăiaţi erau cele mai bune adăposturi. Treceam printre ei ca iepurii şi ne opream la cîte-o margine de lan, aşteptînd vînatul hitlerist.

Şi aşa am dus-o pînă în faţa Debreţinului. Aici începu iadul.

Mai întîi s-au pornit cu aviaţia de bombardament. Răscoleau bombele tranşeele de parcă s-ar fi cutremurat pămîntul. Şi tocmai cînd şedeam adăpostiţi ne-am pomenit în faţă cu infanteria lor la atac. I-am lăsat pînă la cîteva sute de metri şi cînd am dat drumul la mitraliere, aruncătoare şi automate, i-am secerat de cădeau ca spicele sub seceră. Atunci au pornit cu tancurile. Veneau cîrduri de blindate, muşcînd cu şenilele pămîntul negru şi ud. Din spate le-au primit „ateurile"[1] noastre cu răbufnituri seci şi răguşite. Unele tancuri nemţeşti luau foc, altele, lovite în şenile, se-nvîrteau pe loc ca titirezurile, în timp ce echipajele săreau prin turelă, adăpostindu-se în spatele tancului.

Dar alte tancuri duşmane veneau mereu din urmă. În dreapta noastră reuşiseră să treacă prima tranşee. În stînga, batalionul 2 făcea cu greu faţă. Numai aici, la centru, nu se apropiaseră decît pînă la 200 de metri. Vuietul luptei era din ce în ce mai tare. Exploziile dansau cu jerbe de foc atît pe poziţiile noastre cît şi pe tancurile duşmane.

Locotenentul Stancu cerea la telefon sprijinul antitancului care tăcuse de cîteva minute. Dar firul era rupt.

Deodată totul amuţi. Şi exploziile, şi tînguirea ricoşetelor, şi vuietul şenilelor. Obosit, duşmanul se oprise locului.

O linişte apăsătoare, adîncă, neobişnuită, luă locul iadului de pînă atunci.

Profesorul făcu iar apelul. Cei din jur răspundeau.

— Bine, băieţi. Va să zică, să conjugăm: Eu sînt, tu eşti, el este...

Simţeam mai mult ca oricînd gravitatea şi frumuseţea acestui verb conjugat la prezent. El însemna că existam, că trăiam, că gîndeam şi că luptam cu cel mai crunt duşman al omenirii: fascismul. Însemna însăşi raţiunea de a fi, de a iubi pe cei dragi rămaşi acasă, de a-ţi aduce aminte de mamă, de tată, de copilărie, de a urî din tot sufletul pe cel din faţă, care ne pîngărise florile, iubirea şi copilăria şi care acum, la 200 de metri, înaintea tranşeelor, furişat în cuib de oţel blindat, ne pîndea cu ochi viclean, gata să muşte din viaţa noastră.

Nu mîncaserăm de două zile. Nu lipiserăm geană de geană de două nopţi şi totuşi verbul ăsta „a fi", conjugat de loçotenentul nostru, ne hrănea, ne dădea puteri nebănuite.

Cu rîndurile rărite, evacuîndu-ne cu greu răniţii şi caii, ne-am apărat cu îndîrjire tranşeea, către care se îndreptau tancurile hitleriste aruncate proaspăt în luptă. Din nou iadul s-a abătut peste poziţiile noastre. Din nou ne-am bătut pe viaţă şi pe moarte. Din nou, pe cîmp, zeci de blindate au încremenit.

Şi totuşi, prin fumul înecăcios al exploziilor şi al ceţei de funingine, au apărut la numai cîţiva paşi în faţa noastră două „Pantere".

Atunci l-am văzut pe profesorul nostru, locotenentul Stancu, smulgînd din mîinile unui sergent un sac cu grenade. Pe coate şi pe genunchi,

---

[1] *Tunuri antitanc.*

tîrîndu-se către matahala care se apropia pe şenilele-i uriaşe, s-a ridicat la cîţiva paşi de tanc, intrînd în unghiul mortal al acestuia, încît mitralierele şi tunul nu puteau să-l mai nimerească.

Deodată însă, din cealaltă namilă de oţel s-a ridicat turela. Un ofiţer fascist a întins pistolul către profesor. Am ochit repede. O dată cu mine a tras şi soldatul de alături. Turela a rămas deschisă şi ofiţerul prăbuşit pe buza ei.

Primul tanc a accelerat către noi, lătrînd din ambele mitraliere şi împroşcîndu-ne cu tunul. L-am privit pe profesorul Stancu cum a alergat în faţa şenilelor. M-am cutremurat. S-a lungit cîţiva metri, în botul namilei, a întins mîna, potrivind sacul cu grenade sub şenilă. O explozie, o jerbă de foc, şi, parcă mirat, tancul a rămas împietrit.

În aceeaşi clipă, ca la o comandă, am sărit cu toţii din tranşee, secerînd infanteria ce ataca în spatele blindatelor.

Atunci, în dreapta, am văzut tancurile sovietice făcînd cerc larg şi prinzînd în cleşte unitatea blindată fascistă.

Seara ne-am strîns eroii. Printre ei se afla şi locotenentul Stancu. Pe piatra funerară am scris cu o mînă tremurîndă: „Eroul locotenent, profesorul Stancu".

Cînd am intrat în Debreţin, la apelul de seară, conjugînd verbul „ a fi", am spus în cor: „Eu sînt, tu eşti..." La persoana a treia a răspuns unul dintre noi: „El este..."

Şi de-atunci el este, într-adevăr, printre noi, a rămas în inimile noastre, ca şi toţi ceilalţi care au căzut pentru viaţa noastră liberă pe care o trăim.

Locot. col. TRAIAN UBA
Ilustraţii: GH. ADOC

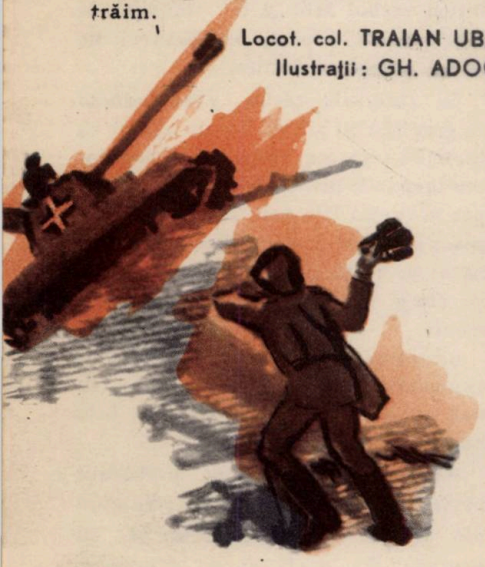

CU

Culae sosi la adunare cu o oră înainte. Cum de se întîmplase să vină atît de devreme, nici el nu-şi dădea seama. Acum, cînd stătea singur-singurel în sala mare, cu bănci de şcoală, încerca să se convingă că nu se uitase bine la ceas. Adică se uitase, dar în loc să vadă limba cea mică la şase o văzuse la şapte. Adevărul e că văzuse el bine cît e ora. Ştia bine că e prea devreme, dar nici acasă nu mai avea răbdare să stea.. Ieşise să se plimbe puţin, şi se plimbase prin grădină, apoi pe drum şi, tot mergînd aşa, se trezise aici. Intrase în sală şi se aşezase cuviincios în ultima bancă. Hainele curate şi călcate străluceau pe el ca pe un ginere. Aşa-i spusese soră-sa cînd îl văzuse plecînd. De fapt, nici nu l-a întrebat unde se duce. Totuşi Culae îi spusese cu oarecare mîndrie că merge la o şedinţă.

— Uite cine merge la şedinţă, mormăise ea cu mirare în glas.

Despre această şedinţă ştia numai Costică, frate-su mai mare. Cu el discutase totul, el îl dădăcise ca pe un elev de clasa întîi seri la rînd. El îi explicase Statutul U.T.M., citiseră ziarele, nişte broşuri. Culae avea mare nădejde în Costică; tot ce-i spunea el întotdeauna era sfînt. Cînd era alături de el, nu-i mai era teamă de nimeni şi de nimic. Din cauza aceasta se şi ţinea toată ziua după el ca scaiul. Costică lucra ca zootehnician la gospodăria colectivă. În vacanţă, de dimineaţă pînă seara, Culae şedea lîngă el, de-ajunsese lumea să-i zică în rîs Costică doi. Cînd mergea Costică la vreo adunare sau la vreun bal, el îi ţinea locul la grajdul de vaci, le dădea de mîncare şi făcea curăţenie. De fapt nu făcea el totul numai de dragul lui Costică, ci şi pentru că-i plăceau animalele. Îi plăcea cînd îl ruga Costică: „Măi, cîntăreşte tu porţiile de uruială, că am treabă". Din cauza asta se şi născuseră unele certuri în casă. Taică-su vrea să-l dea la şcoala de tractorişti, maică-sa la liceu. Costică susţinea să se facă zootehnician, că-i meserie frumoasă, iar lui Culae îi plăcea această meserie.

Cu cîtva timp în urmă, Culae împlinise 14 ani. Toţi din casă uitaseră asta, numai Costică venise seara cu două cărţi legate cu o panglicuţă şi-i dăduse una după ceafă în glumă:

— La mai mare, frăţioare!

A doua zi, făcînd parcă legătură cu evenimentul ăsta, Costică îl întrebase:

— Măi, tu ai paispe ani de-acum, nu vrei să fii şi tu utemist?

— Vreau, spuse Culae. Am vorbit cu Hanganu şi mi-a zis să-ncep să mă pregătesc.

Cu cîţeva zile în urmă, Hanganu, secretarul U.T.M., îl chemase în faţa comitetului, stătuseră de vorbă, adică îi spusese ce să facă. Primise atunci şi o sarcină, să povestească două cărţi în faţa brigăzii de la fermă.

În cele două săptămîni care se scurseseră de la aniversarea celor 14 ani ai săi, Culae se achitase cu cinste de îndatoririle primite. Şi iată că ieri fusese anunţat că azi are adunare. Dimineaţa îl întrebase pe Costică:

— Pleci şi azi la raion?

— Plec.

— Nu poţi să nu te duci?

— De ce?

— Păi, nu e azi adunarea? Vreau să fii şi tu acolo...

— Sigur c-o să fiu, mă-ntorc pînă atunci.

— Lasă, mai bine, nu te duce, să nu întîrzii.

— Mă, dacă-ţi spun că viu, viu. Vezi, îmbracă-te frumos, pune-ţi şi cravata de pionier, aşa ca pentru ultima oară. Şi n-avea grijă, că viu.

După aia Costică plecase cu camionul la raion, după nu ştiu ce treburi pentru gospodărie şi nici pînă acum nu mai venise. Culae stătea ca pe ghimpi din cauza asta. Parcă nici n-avea curajul să meargă la adunare singur. Altfel era dacă-l ştia pe Costică acolo, parcă i-ar fi dat mai multă încredere, nu s-ar fîstîci. „Trebuie să vină, că dacă nu vine nici nu mai vorbesc cu el" — îl ameninţă Culae în gînd, furios.

Afară începuse să se întunece şi în sală nu mai venea nimeni. Culae începu să se ia de gînduri. „Te pomeneşti că adunarea nici nu se mai ţine şi eu nu ştiu nimic". Dar chiar în clipa aceea începuseră să vină băieţii, unul cîte unul. Se aşezau în bănci, veseli şi vorbăreţi.

LAE

Culae stătea deoparte, retras. În zece minute sala se umplu de lume, veni și Hanganu cu un dosar la subsuoară. Și totuși adunarea nu începea. Se vede că mai așteptau pe cineva. Culae se bucură, gîndindu-se că poate pică și Costică între timp. Dar Costică nu mai venea. Pe ușă intră însă președintele gospodăriei, iar în urma lui — Culae înmărmuri cînd îl văzu — taică-su. Se făcu mic în bancă să nu-l vadă. „Cine l-o fi pus să vină?! se întrebă el speriat. Asta-mi mai trebuia acuma, ca să încep să mă bîlbîi din cauza lui". Ceea ce-l ului și mai mult fu faptul că adunarea îl alese și în prezidiu. Îl propuse chiar Hanganu: „Îl propun pe tovarășul Vică, din partea biroului organizației de partid".

Culae îl văzu la masa prezidiului cum cercetează sala cu privirea. Probabil că-l căuta pe el, dar Culae se ascunse în spatele celui din față.

La primul punct se discută despre participarea tinerilor la munca gospodăriei agricole colective și Culae rămase iar uimit cînd îl auzi pe Hanganu spunînd în fața tuturor că „merită toată lauda și pionierul Vică Niculae, care ajută zi de zi brigada zootehnică, cu tot elanul lui tinerese".

Discuția la primul punct ținu vreo oră și ceva, și Culae nici nu putea să mai fie atent la ce se spunea. Se gîndea la Costică. Va să zică, nu era om de cuvînt, nu venise. Lasă, nu-i nimic, să mai poftească să mai vină la el să-l roage ceva altă dată. Atîta rugăminte avusese la el și...

Hanganu se ridică în picioare, deodată, și anunță adunarea:

— Tovarăși, trecem la punctul doi: discutarea cererii de primire în rîndul utemiștilor a tovarășului Vică Niculae.

Culae simți mai întîi o răceală prin tot corpul, apoi îl apucară niște călduri cumplite, mai ales în obraji și pe frunte. Va să zică, acuma or să-i dea și lui cuvîntul și el o să trebuiască să vorbească. Da, să vorbească, asta o știa dinainte, dar de ce trebuise să vină neapărat și taică-su aici? Cum o să vorbească el acuma cu privirea lui taică-su ațintită spre el? Se temea să nu spună cine știe ce prostii, să nu știe ce să răspundă la întrebările oamenilor, s-ajungă să se facă de rîs. Tinerii îl priveau prietenoși, îi zîmbeau, dar altfel ar fi fost dacă era Costică lîngă el, să-i spună cu vorba lui sigură, ca întotdeauna: „Dă-i înainte, băiatule, nu te speria!" Dar Costică nu venise. „Bine, Costică, lasă, n-ai vrut tu să vii..."

— Are cuvîntul tovarășul Niculae, auzi deodată vocea lui Hanganu.

Culae se ridică repede în picioare, stînd drept și nemișcat, ca la școală cînd îl scotea la lecții. Aruncă o privire în sală, dar pe taică-su îl ocoli. Vru să vorbească, dar simți un nod în gît și începu să tușească. „Gata, m-am făcut de rîs" — își spuse el îngrozit. Își scoase batista să se șteargă pe față, își aranjă puțin cravata de la gît, dar de început tot nu începea. Și tinerii așteptau privindu-l fix, într-o liniște adîncă.

În clipa aceea, ușa se deschise brusc și apăru Costică, roșu la față, gîfîind.

— Vă rog să mă iertați, dar s-a stricat ceva la motor pe drum și pînă l-a reparat nea Vasile...

Hanganu înclină din cap aprobator și-i făcu semn să ia loc. Costică veni chiar lîngă Culae. Văzîndu-l în picioare, se uită la el mirat și-i dădu un ghiont ușor.

— Hai, zi, ce stai?

Culae tuși scurt și, calm, plin de stăpînire, rosti tare, cu voce plină:

— Tovarăși, eu... aș vrea să vă spun următoarele...

*

Culae, cum desigur bănuiți, a fost primit în rîndurile utemiștilor. Astăzi îl puteți găsi, dacă vreți, printre elevii unei școli profesionale agricole, la secția zootehnie.

ION BĂIEȘU

Filme care ne-au plăcut mult

„La începutul secolului"

Faptele s-au petrecut în jurul anului 1900, în Rusia țaristă. În film este vorba despre primii ani de activitate ai lui Vladimir Ilici Lenin, pe atunci un tînăr de 28 de ani. Fiind deportat într-un cătun uitat din îndepărtata Siberie, zilele și le petrecea printre locuitorii din Sușenskoe, iar seara citea și scria pînă tîrziu.

Într-o zi, înfruntînd întinderile de zăpadă ale Siberiei, a sosit la Vladimir Ilici cea care avea să-i fie de aci înainte soție și prieten credincios: Nadejda Krupskaia.

Zilele trec. Eliberat din surghiun, Vladimir Ilici părăsește împreună cu Nadejda Krupskaia satul Sușenskoe. Într-una din imaginile alăturate îi vedeți în clipa în care își iau rămas bun de la băiețelul gazdei care în răstimpul deportării a devenit un bun prieten al familiei Ulianov.

Din kopeika cîștigată greu, punînd ban lîngă ban, muncitorii adună fondurile ziarului. Tipărit departe de patrie, ziarul „Iskra" va apărea la München. De la primul ei număr „Iskra" a ajutat la mobilizarea proletariatului și la organizarea lui în vederea luptei revoluționare împotriva țarismului.

Filmul „La începutul secolului" încheie cîteva din episoadele frămîntatei tinereți a lui Lenin cu una dintre cele mai importante izbînzi ale activității sale revoluționare: apariția primului număr al ziarului „Iskra".

EXPEDIȚIA de SALVARE

Vaporașul de pasageri își croia cu greu drumul printre sloiurile de gheață, trepidînd și scîrțîind din toate încheieturile.

La prînz, ora cînd trebuia să fie la Tulcea, vaporul se afla de-abia la 2 km jos de Mahmundia. În cotul pe care îl făcea brațul Sf. Gheorghe aici, gheața devenise compactă. Sloiurile încălecate unul peste altul ofereau o privelițe cu adevărat polară. Vaporașul își încercă totuși puterile, luptînd împotriva ghețurilor cu curajul unui veritabil spărgător de gheață. Se retrăgea vreo 20—30 de metri înapoi, și apoi, cu toată viteza înainte, se repezea asupra lespezilor înghețate, pe care le spărgea, făcînd un zgomot infernal, împroșcînd în jur mii de așchii de gheață. După 3—4 metri se oprea, blocat de gheață, în timp ce elicea se învîrtea neputincioasă.

Mai mult de o oră a durat bătălia cu gheața la cotul Mahmundiei. Pînă la urmă, comandantul vaporului, dîndu-și seama că nu se mai poate face nimic, convocă un consiliu de bord. Acesta hotărî fără prea multă discuție că singurul lucru ce-l aveau de făcut era să aștepte venirea spărgătorului de gheață de la Tulcea. Era lucru sigur că cei de acolo, dacă vor vedea că s-a înserat și vaporul nu a venit, în zori vor trimite spărgătorul înaintea lor.

Comandantul comunică pasagerilor situația în care se aflau și hotărîrea luată. Încercă să-i liniștească, explicîndu-le că în împrejurarea de față nu se putea lua nici o altă măsură fără a periclita siguranța pasagerilor și a navei. Cîțiva pescari aflați de față îi dădură dreptate.

Cînd să iasă din salon, comandantul observă că pe o bancă ședeau liniștiți doi băieți. Îi întrebă zîmbind:

— Nu v-a fost frică?

— Nu, răspunse unul dintre ei.

— Ne-am închipuit că sîntem pe un spărgător de gheață la Polul Nord, adăugă celălalt.

— Dar unde mergeți?

— La școală, la Mahmundia. Am fost în vacanță, acasă la părinți.

— Dar ai cui sînteți? întrebă curios un pescar bărbos.

— Eu sînt al lui Blîndu, tehnicianul.

— Și eu al lui Leonov, brigadierul.

— Aha! făcu pescarul, cunosc eu și pe tovarășul Blîndu și pe Kondrat Leonov. Am lucrat astă-vară cu ei la mare, la pescuit. Eu sînt Larion Petuhov.

— Pe mine mă cheamă Petrică Blîndu și sînt pionier în clasa a VII-a.

— Eu sînt Andriușa Leonov, tot pionier și tot în clasa a VII-a.

Comandantul vru să plece, dar se opri, amintindu-și parcă de ceva.

— Băieți, le spuse el copiilor, veniți cu mine, vă duc la clasa întîi. E loc mai mult acolo.

— Foarte bine, aprobă pescarul bărbos, aici este fum de țigară ca la cîrciumă.

Băieții își luară cuferele și ieșiră în urma comandantului. Sus erau numai cîțiva călători. O femeie, probabil bolnavă, ședea întinsă pe o canapea. Alta legăna în brațe un copil mic. Într-un colț ședea un bărbat, probabil contabil, deoarece socotea tot timpul pe niște formulare acoperite cu cifre.

Cînd comandantul le aduse la cunoștință situația, contabilul începu să se agite: „Tovarășe căpitan, faceți, vă rog, tot posibilul, mîine trebuie să fiu cu situația anuală la Constanța. Este urgentă".

O femeie care ședea lîngă bolnavă se apropie de comandant și-i spuse încet:

— Tovarășe căpitan, dacă pînă mîine la prînz bolnava nu va fi operată nu mai scapă. Eu sînt soră la dispensarul din Sf. Gheorghe și o însoțesc la Tulcea, la spital.

Mama se văită și ea: „N-o să-mi ajungă laptele pentru copil" — și arătă sticla pe jumătate goală.

Fruntea comandantului se înnegură. Fără să spună o vorbă ieși din salon. Băieții observară cît era de îngrijorat. Își puseră cuferele sub canapea și se așezară.

— Ai auzit? îl întrebă Petrică pe Andriușa. Ce facem? Mîine o să lipsim de la școală.

— Nu-i vina noastră, răspunse Andriușa, ridicînd din umeri.

Petrică privi pe geam. Nu se zăreau decît sloiurile înghețate și cîmpul acoperit de zăpadă. În zare, munții scunzi ai Dobrogei se amestecau cu pîcla norilor plumburii.

— Parcă am fi la Polul Nord, spuse el.

— În Antarctica, adăugă Andriușa.

— Ce interesant trebuie să fie să explorezi ținuturile polare!

Tăcură amîndoi. Deodată se auziră voci și pași pe covertă. Petrică îi spuse lui Andriușa:

— Hai afară!

Fără să întrebe de ce, acesta își urmă prietenul. Pe punte, comandantul și secundul se sfătuiau cu niște pescari mai în vîrstă; voiau să trimită pe cineva pînă la Mahmundia ca să telefoneze la Tulcea să trimită imediat spărgătorul de gheață.

— Este prea subțire gheața, nu ține un om, zise un pescar.

— Un copil ar ține, adăugă alt pescar.

— Nu avem încotro, spuse comandantul, trebuie să așteptăm.

— Și cu femeia bolnavă ce facem? întrebă secundul.

Comandantul ridică din umeri, neputincios.

Marinarii și pescarii plecară spre cabine, în timp ce băieții coborîră în salon. După cîteva minute, Andriușa îi spuse încet prietenului său:

— Petrică, eu mă duc la mal.

— Ai înnebunit? Dacă se sparge gheața cu tine?

— Nu se sparge. N-ai auzit ce spunea moș Larion? Și pe urmă nu este prima dată că trec Dunărea pe gheață.

— Atunci, spune-i comandantului.

— Și dacă nu mă lasă?

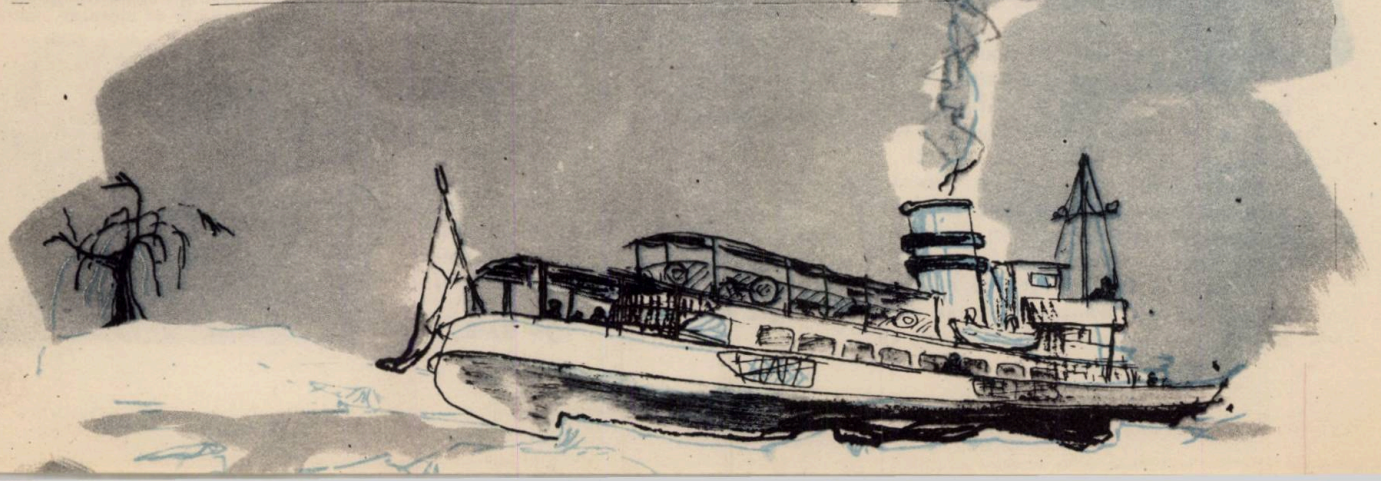

— Nu te duci.

— Şi atunci... Andriuşa arătă cu capul spre locul unde şedea femeia bolnavă.

— Ai dreptate, admise Petrică. După cîteva clipe adăugă: Ştii ceva? Merg şi eu.

— Asta nu se poate.

— De ce?

— Fiindcă gheaţa nu ţine decît un copil, iar noi doi la un loc cîntărim cît un om mare.

— Mergem la distanţă unul de altul.

Andriuşa se gîndi cîteva clipe.

— Totuşi, nu are rost să mergem amîndoi, spuse el iar.

— Ba da. Ia gîndeşte-te: Dacă se sparge gheaţa sub unul dintre noi, cine îl ajută?

— Bine, fie. Mergem împreună, hotărî Andriuşa.

— Cum procedăm? Ne trebuie totuşi ceva unelte, spuse Petrică.

— Desigur, întîi ne-ar trebui o scară.

— De unde s-o luăm şi ce să facem cu ea?

— Dacă se sparge gheaţa o punem peste spărtură şi ne sprijinim de ea; luăm o schelă de la vapor, am văzut eu una mică la pupă. Exact ce ne trebuie. O să mai avem nevoie şi de o frînghie.

— Luăm tot de la vapor. Dar, continuă Petrică puţin îngrijorat, cum plecăm fără ca să ne vadă cineva?

— Coborîm pe la pupă, nu ne vede nimeni. Ieşim prin salonul de la clasa a II-a.

— Atunci să pornim.

— Întîi să ne îmbrăcăm bine. E un ger afară...

Din cufere scoaseră cîte un pulover de lînă pe care îl îmbrăcară peste celălalt. Petrică avea palton, iar Andriuşa o pufoaică groasă.

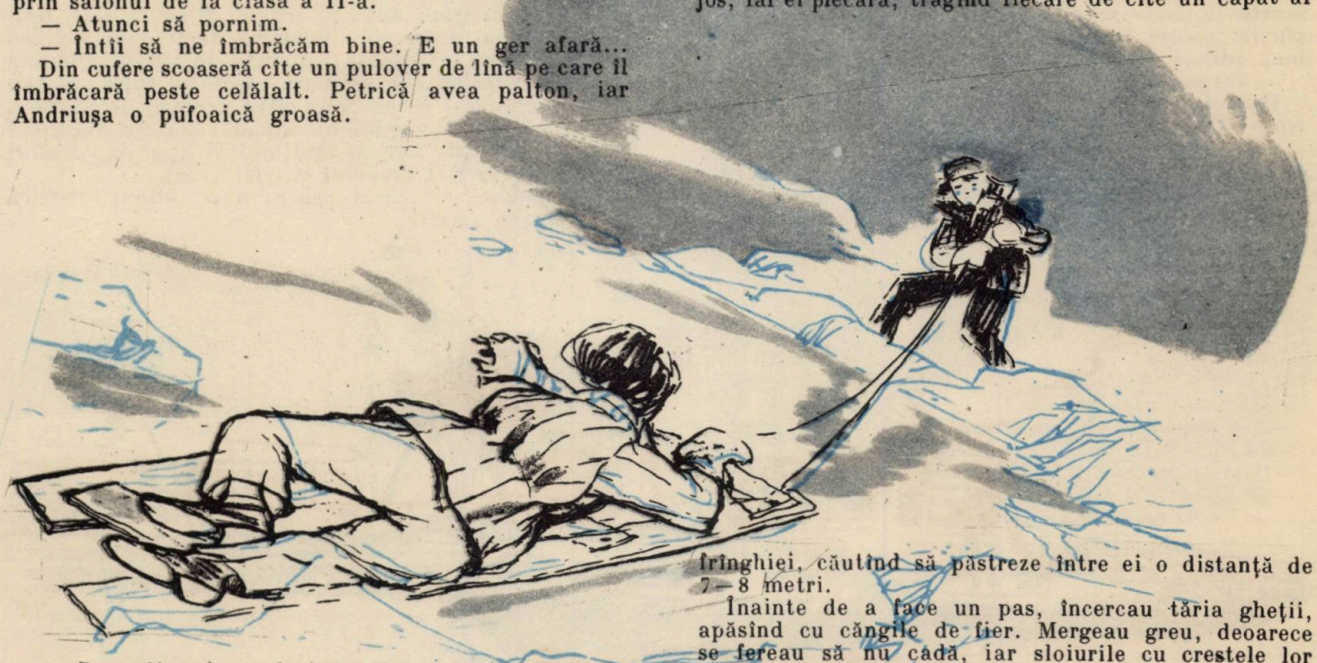

— Cu paltonul nu faci treabă, te încurcă, spuse Andriuşa. Ia mai bine pufoaica asta. Este cam veche, dar ţine cald.

Petrică îmbrăcă pufoaica pe care prietenul său o scoase din fundul valizei. Îşi îndesară căciulile pe urechi şi se înfăşurară cu fularele pînă sub ochi. Acum chiar semănau a exploratori polari.

— Să mergem, spuse Andriuşa.

Băieţii se strecurară, tiptil, afară, trecînd pe lîngă pescarii adormiţi. Nu observară însă că unul dintre ei, moş Larion, îi urmărea printre ochii întredeschişi.

Ieşiră din salon chiar la locul pe unde trebuiau să coboare. Împinseră schela afară din vas şi tocmai cînd se pregăteau să coboare şi ei uşa se deschise şi în prag apăru moş Larion.

— Unde vă duceţi? întrebă el aspru.

Băieţii se priviră uimiţi unul pe altul, dar nu răspunseră.

— Vreţi să treceţi pe gheaţă? întrebă pescarul din nou.

Andriuşa îl privi deodată în ochi şi răspunse cu curaj:

— Da. Vrem să mergem la Mahmundia să telefonăm la Tulcea să vină spărgătorul de gheaţă.

— Ce treabă aveţi voi cu spărgătorul? Nu puteţi aştepta pînă mîine?

— Noi putem aştepta, dar este femeia aceea bolnavă.

— Şi femeia cu copilul, adăugă Petrică.

Pescarul se scărpină gînditor în barbă.

— Ascultă, Andriuşa, vorbi el apoi, ar trebui să vă trimit înapoi în salon. Îl cunosc însă pe tatăl tău, pe Kondrat, ştiu că este un om curajos. Văd că îi semeni. Şi tu, Petrică, semeni cu tovarăşul Blîndu, taică-tău, care este om dibaci. Dacă v-aţi hotărît să faceţi treaba asta înseamnă că aţi chibzuit bine înainte şi că vă bazaţi pe priceperea voastră. Nu-i lucru uşor. Gheaţa e subţire şi trebuie multă băgare de seamă. Să mergeţi numai pe unde sînt sloiurile încălecate. Dacă trebuie să treceţi peste vreun loc neted să treceţi pe rînd şi tîrîndu-vă pe burtă. V-ar trebui o scară.

— Ne-am gîndit şi noi la asta. Luăm schela asta.

— Bravo! Văd că ştiţi ceva. Aveţi grijă să nu staţi unul lîngă altul; dacă gheaţa începe să pîrîie, să nu fugiţi, culcaţi-vă încet pe burtă şi urcaţi pe schelă. Cel care este la un loc sigur să-l tragă pe celălalt cu frînghia. Dacă vedeţi că este pericol mare întoarceţi-vă înapoi sau strigaţi. Eu o să fiu tot timpul cu ochii pe voi.

Băieţii îi mulţumiră pentru sfaturi şi încredere şi coborîră pe gheaţă. Moş Larion le ajută să dea schela jos, iar ei plecară, trăgînd fiecare de cîte un capăt al frînghiei, căutînd să păstreze între ei o distanţă de 7—8 metri.

Înainte de a face un pas, încercau tăria gheţii, apăsînd cu cîngile de fier. Mergeau greu, deoarece se fereau să nu cadă, iar sloiurile cu crestele lor neregulate îi obligau să facă adevărate figuri de echilibristică. În plus, din cînd în cînd, schela se înţepenea între sloiuri şi atunci unul dintre ei trebuia să se întoarcă pentru a o degaja. Drumul părea cu adevărat un labirint, deoarece cînd ajungeau în dreptul unui ochi de gheaţă netedă trebuiau să se întoarcă şi să caute alt drum.

Parcurseseră vreo 50 de metri cînd auziră în spatele lor strigăte. Marinarul de veghe îi văzuse şi dăduse alarma. Pe punte se adunară imediat oamenii. Comandantul le făcu semn să se înapoieze. În acel moment apăru şi moş Larion, care începu să-i vorbească. Comandantul dădea semne de împotrivire. Băieţii îşi continuară drumul ca şi cum nici nu ar fi fost vorba despre ei. Mergeau înainte, călcînd cu precauţie pe sloiurile alunecoase şi din cînd în cînd îşi suflau în pumnii înghеţaţi sau îşi ştergeau lacrimile ce le curgeau din cauza vîntului îngheţat. Într-o jumătate de oră de-abia parcurseseră vreo 250 de metri, cu puţin mai mult decît jumătate din drum. Cu toate ocolurile ce le făcuseră, pînă la urmă au dat de un ochi mare de gheaţă netedă. Căutară cu privirea un drum mai bun, dar nu se vedea. Ochiul de gheaţă avea o lăţime de vreo 30 de metri.

— Aici e aici, spuse Petrică, suflîndu-şi în pumni.

Andriuşa nu-i răspunse. Se duse mai încolo şi cu vîrful căngii sparse gheaţa într-un colţ.

— Cît are? întrebă Petrică.

— Vreo 6—7 cm.

— Ne-o ţine?

— Să sperăm. În orice caz trebuie să trecem pe rînd.

— O iau eu înainte, sînt mai uşor, se oferi Petrică.

— Lasă mai bine să trec eu primul, spuse Andriuşa. Mă pricep mai bine, am trecut eu pe gheaţă mai subţire.

Acesta nu se opuse. Ştia că prietenul său are mai multă experienţă. Andriuşa se pregăti de plecare. Legă schela de amîndouă capetele cu frînghia.

— Tu să desfăşori capătul tău de frînghie pe măsură ce mă îndepărtez eu cu schela, spuse el. Apoi, împingînd schela, coborî pe ochiul de gheaţă şi, culcîndu-se pe burtă, începu să se tîrască.

Petrică desfăşura frînghia în urma schelei. Privindu-l pe Andriuşa cum se tîra îl asemui cu o focă. „Păcat că nu sînt pe aici şi cîţiva pinguini pentru decor" — îşi spuse el.

Andriuşa împingea schela vreo jumătate de metru, apoi se tîra şi el cam tot atît. Haina şi pantalonii erau groase, totuşi asperităţile gheţii îi provocau dureri de parcă s-ar fi tîrît cu coatele şi genunchii pe boabe de porumb.

După vreo 15 metri se opri pentru a se odihni. Nu-şi închipuise că străbaterea unei distanţe atît de scurte îi poate cere atîtea eforturi şi încordare. În sfîrşit, ajunse la sloiuri. Se aşeză pe o creastă să se mai odihnească. Apoi îi strigă lui Petrică:

— Trage schela!

Petrică începu să tragă de frînghie, în timp ce Andriuşa desfăşura capătul ce-l avea la el.

Cînd schela ajunse în partea cealaltă, Petrică se lungi pe burtă lîngă ea şi începu să se tîrască, împingînd-o.

„Pînă ajunge Petrică aici eu mă odihnesc" — îşi spuse Andriuşa, aşezîndu-se mai bine pe sloi.

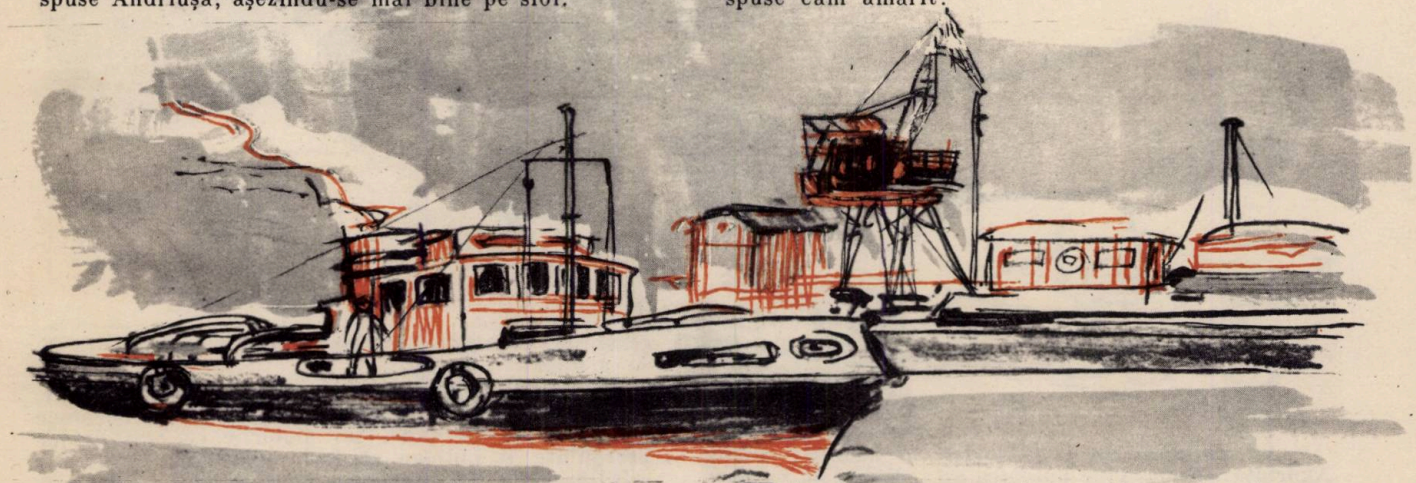

Petrică se tîra anevoie. Din cînd în cînd se oprea pentru a se odihni şi apoi o pornea iar, tîrîş. După un timp, opririle deveniră tot mai dese, semn că băiatul, căruia îi lipsea experienţa lui Andriuşa, obosise tare. Acest lucru îl observă şi prietenul său. Se gîndi cîteva clipe şi apoi strigă:

— Vezi că trag eu schela, nu o mai împinge! Se ridică şi începu să tragă de schelă încet, ca să n-o îndepărteze de Petrică.

Mai rămăseseră vreo 15 metri pînă la sloiuri, cînd, deodată, se auzi un pîrîit scurt.

Petrică rămase nemişcat.

Andriuşa ciuli urechile şi căută cu privirea locul de unde s-a auzit pîrîitura. Nu se vedea nimic suspect pe întinderea îngheţată. Îi spuse lui Petrică:

— Continuă-ţi drumul cu atenţie, nu se vede nimic.

Petrică se mai tîrî vreun metru şi iarăşi se auzi un pîrîit; mult mai puternic şi mai prelung.

— Urcă-te pe schelă şi stai nemişcat, îi strigă Andriuşa.

Băiatul se urcă cu grijă pe schelă şi rămase lungit pe ea. Era şi timpul. Dintr-un capăt al ochiului de gheaţă pornise pîrîind o crăpătură de parcă un ferăstrău nevăzut ar fi tăiat gheaţa cu repeziciune. Crăpătura se opri undeva în stînga. Trecea aproape pe sub jumătatea schelei. De n-ar fi fost aceasta, desigur că gheaţa s-ar fi rupt sub băiat. Un fir de apă năvăli prin crăpătură şi gheaţa se acoperi cu un strat subţire de apă.

— Stai liniştit, îi striga Andriuşa prietenului său, te trag eu.

Începu să tragă de frînghie, opintindu-se cu toată puterea. Frînghia subţire îi intra în carne, provocîndu-i dureri puternice. Strîngînd din dinţi, continua să tragă privind la Petrică, care şedea nemişcat pe schelă, în timp ce apa rece îi stropea faţa, deoarece schela, în mersul ei, o împroşca în toate părţile.

Andriuşa simţea că îl părăsesc puterile, avea impresia că braţele nu mai sînt ale lui, simţea numai o durere puternică în locul lor. Cu ultimele puteri continuă să tragă de frînghie. Mîinile obosite îi alunecau însă pe ea. Înfăşură frînghia pe mîini. Acest lucru îi provocă o durere atît de puternică, încît pentru a nu se văita îşi muşcă buzele crăpate de ger. Încă un efort, şi schela ajunse la marginea sloiurilor. Petrică se urcă pe un sloi şi îşi şterse faţa udă de apă.

Jos, Andriuşa se odihnea, respirînd grăbit. După cîteva minute, privind gheaţa acoperită de apă, Petrică spuse:

— Să mergem, altminteri îngheţăm de tot. Mult nu mai avem.

Porniră trăgînd după ei schela. Pînă la mal, drumul era mai sigur. Nu întîlniră decît două ochiuri mici, pe care le trecură tot tîrîş. În sfîrşit, ajunseră la mal. Simţind sub picioare pămîntul solid, se priviră zîmbind şi scoaseră un oftat prelung de uşurare. Lîngă ei era o movilă de zăpadă. Băieţii înfipseră în ea cîngile de fier cu mulţumirea unor exploratori care înfig la Pol drapelul patriei dragi.

Se aşezară pe schelă pentru a se odihni. Petrică spuse cam amărît:

— Am impresia că venind cu tine mai mult te-am încurcat decît te-am ajutat.

— Fii serios, îi răspunse Andriuşa, dacă nu erai tu, n-aş fi putut tîrî tot drumul schela după mine. Aş fi lăsat-o pe undeva şi atunci... aveam ocazia să fac baie.

Între două rafale de vînt se auzi sirena vaporului. Un fluier, două, trei... şi încă unul scurt.

— Ne salută, spuse Petrică.

De pe vapor, oamenii îi salutau, fluturîndu-şi şepcile şi căciulile. Băieţii se ridicară şi le răspunseră făcînd semne cu mănuşile.

— Haidem, spuse Petrică, nu am ajuns încă la capătul expediţiei.

Îşi luară cîngile şi porniră spre sat, croindu-şi drum prin zăpadă.

După două ore, din portul Tulcea pleca cu toată viteza spre Mahmundia spărgătorul de gheaţă „Farul".

La bord se aflau un medic şi... o sticlă cu lapte.

Ilustraţii: PUIU MANU

N. IONESCU-DUNĂRE

Calendarul agricultorului

IANUARIE

Iarna s-a așternut temeinic pe treabă. Într-unele nopți, gerul e atît de strașnic încît crapă lemnele.

Afară, în cîmp, sub cojocul gros de nea, grînele cresc încet-încet. Da, cresc, fiindcă de la fața pămîntului, sub un strat de 15—20 cm de zăpadă, temperatura e cu 8—12° mai ridicată decît în aer. Zăpada e un prieten bun al agricultorului. Nu numai că ferește culturile de îngheț, dar — în urma topirii — formează și o rezervă de apă pentru primăvară. De aceea, o grijă de căpetenie: reținerea zăpezii pe culturi și pe ogoare prin parazăpezi.

În grădină se pregătesc răsadnițele: se repară și se confecționează tocurile și ferestrele pentru răsadnițe, se începe strîngerea bălegarului de cal necesar pentru paturile calde, care se fac către sfîrșitul lunii.

Se scutură pomii încărcați cu zăpadă, polei sau chiciură.

În locurile cu zăpadă puțină, aceasta se strînge în jurul pomilor sub formă de mușuroi, pentru a-i feri de ger, a-i aproviziona cu apă și a întîrzia înfloritul.

Zilele mai însorite și mai călduțe ne dau voie în unele regiuni să ne ocupăm și de livadă. Se face „toaleta" pomilor tineri și tăierile de corecție. Se culeg frunzele uscate rămase pe ramuri — care nu sînt altceva decît cuibare de omizi — și se ard. Se verifică tutorii și legăturile tuturor pomilor pentru a preîntîmpina ruperile pe care le-ar putea pricinui vînturile mai tari de la sfîrșitul iernii.

Prisaca doarme. Vom veghea ca albinele să aibă hrană, să nu fie stingherite de șoareci sau păsări. Nu cumva să intre o ciocănitoare printre stupi.

Adăpostul animalelor să fie călduros, ferit de curenți reci și curățat cu regularitate. În zilele mai calde, animalele vor fi scoase din grajd la plimbare. Mișcarea și razele soarelui întăresc organismul și-l fac rezistent față de boli.

Găinile, și în genere toate păsările din curte, au nevoie de apă caldă pentru băut. Punem grăunțe la încoltit și le dăm așa înverzite în tainul de dimineață, asigurînd astfel și vitamina C atît de necesară. Cojile de ouă uscate și pisate, date în hrană, le asigură calciul.

În laborator încep lucrările de încercare a puterii de încoltire a semințelor care vor urma să fie însămînțate în primăvară.

MICUL APICULTOR

Din primăvară pînă în toamnă, albinele zboară din floare în floare și, luînd nectarul dulce înmiresmat, îl transformă în mierea aurie și gustoasă. Știți că oamenii au folosit mierea ca aliment încă din cele mai vechi timpuri? Există un document datînd din epoca de piatră, de acum 18 000 de ani, un desen săpat în stîncă care reprezintă un om scoțînd miere din trunchiul unui copac înalt.

Tot din timpurile străvechi mierea a fost folosită în medicină, în vindecarea unor răni sau a unor boli de stomac. Diferite cercetări, ceva mai recente, au arătat că în tratarea bolilor de inimă, ale sistemului nervos se recomandă folosirea mierii, care ajută la îmbunătățirea stării generale. Ea are o mare valoare nutritivă. 1 kg de miere este egal ca număr de calorii cu 400 g de unt sau cu 2,370 kg de carne de vită, sau cu 3,790 kg de cartofi, sau cu 6 kg de mere.

Mierea mai are calitatea că poate fi păstrată multă vreme. În piramidele egiptene s-a găsit miere care s-a păstrat bună timp de 3 300 de ani. Din pricina acestei însușiri, în antichitate mierea era folosită la conservarea unor alimente alterabile care trebuiau transportate pe distanțe lungi.

Albinele produc pe lîngă miere și ceara, folosită ca materie primă în industrie.

Un alt produs important obținut de la albine este veninul, folosit la diferite preparate farmaceutice și care se administrează în tratarea reumatismului, poliartritei, nevritei. De la albine se mai obține lăptișorul de matcă, care, după cum arată diferiți cercetători, este deosebit de bogat în vitamine și se folosește experimental în tratarea diferitelor boli.

Așadar, ținînd seamă de importanța produselor obținute de la albine, de rentabilitatea lor, este lesne de înțeles de ce apiculturii i se acordă tot mai multă atenție la noi. În cadrul multor școli, pionierii se ocupă de creșterea albinelor. Unii se pot socoti înaintați în această îndeletnicire, alții abia începători. Pe toți îi poftim însă să viziteze...

CĂSUȚELE ALBINELOR. Ne va întovărăși prietena noastră Bina-Albina, care ne va da toate explicațiile necesare. Priviți-o! Aurie, ușoară, se apropie de noi. S-o ascultăm.

— Vedeți fagurii aceștia? Aici avem locuințele, noi, albinele. Sînt clădite din ceară și fiecare fagure cuprinde mai multe mii de căsuțe de forma unor prisme exagonale. Nu vă uitați că sînt mici, dar sînt solide. Vedeți, sînt așezate spate la spate pe cele două fețe ale fagurelui.

Poftiți, intrați în apartamentele albinelor lucrătoare. Sînt cele mai multe. Știu că admirați curățenia și ordinea, munca care domnește aici. Priviți: unele albine mătură, fac ordine în stup, iar altele stau pur și simplu de pază să nu intre nepoftiții. Mai încolo sînt albinele doici. Vedeți cu cîtă grijă hrănesc larvele? E drept, biberoanele n-au lapte ca la oameni, dar să știți că amestecul de miere, polen și apă este foarte gustos, și larvele îl mănîncă cu plăcere. Aici, în căsuțele lucrătoarelor își cresc ele puietul. Iată și pe meșterii noștri zidari. Să vi-i prezint. Dar vă rog, nu-i deranjați de la lucru. Sînt albinele lucrătoare care construiesc fagurii pe o ramă. După cum se vede, aici nimeni nu stă degeaba.

Să intrăm acum în căsuțele trîntorilor. Observați că aici odăile exagonale sînt ceva mai largi decît ale lucrătoarelor, din pricină că trîntorii sînt mai mari. Aici își cresc ei puietul. În familiile de albine îi găsiți pe trîntori numai spre sfîrșitul primăverii și verii. Spre toamnă, lucrătoarele îi lasă să flămînzească și apoi îi scot afară, unde mor. Ele fac aceasta ca trîntorii să nu mai consume miere și pe timpul iernii.

Iată acum și cele cîteva zeci de botci. Pe dinafară seamănă cu niște ghinde, iar înăuntru au formă cilindrică. Aici se cresc mătcile. Noi, albinele, construim botcile numai în perioada verii.

Iată, ați cunoscut locuințele albinelor deocamdată. Altă dată am să vă povestesc încă alte multe lucruri care, cu siguranță, o să vă intereseze.

23 de CONSTRUCTORI

Gavril Oniga era un băiat așa și așa: nici obraznic, nici cuminte, nici prea slab la învățătură, nici leneș, nici harnic. Ceea ce se știe precis însă, Gavril era un lăudăros fără pereche. Mai ales de cînd părinții săi s-au mutat într-un alt oraș. Se lăuda, firește, și la școală, și în detașament. Se pare însă că unii dintre noii lui colegi îi cam ghiciseră meteahna și tare ar fi vrut să-i servească o lecție. Și iată că prilejul se ivi. Era înaintea unei ore de fizică. Venise vorba despre aparatele de radio simple, cu o lampă. Unul spuse una, altul alta, și așa începură discuțiile despre felul cum se construiește un astfel de aparat. Tocmai atunci a intrat și Gavril în clasă.Un timp a ascultat liniștit discuțiile. Văzînd că-i rost să se mai laude cu ceva, interveni:

— Nu înțeleg cum vă puteți voi pierde timpul cu asemenea discuții. Aparatul de radio cu o singură lampă este foarte simplu de construit. Eu... Dar ce? În cîteva zile, și un puști din clasa a V-a îl poate face.

Cum băieții tăceau și-l priveau curios, simți nevoia să accentueze:

— Nu mă credeți? Eram în clasa a IV-a cînd am făcut o „galenă"...

Dacă nu l-ar fi întrerupt unul dintre colegi, Pavel, președintele detașamentului, cine știe cîte „galene" ar mai fi ieșit, toate construite, desigur, de Gavril, și nu așa, ci în doi timpi și trei mișcări.

— Ascultă, Gavrile, și zici că ai făcut un radio?

— Sigur, o galenă în clasa a IV-a, iar într-a V-a alta, anul trecut, am făcut un radio cu o lampă. Pe...

— Bine, bine, nu-ți da cuvîntul, că te credem. Va să zică ai făcut două galene și un aparat cu o lampă... Și acum unde sînt aparatele?

— Apoi, se grăbi Gavril cu răspunsul, unul l-am dat la școală și l-au dus la o expoziție, în București. Acolo galena a luat premiul I, dar s-a pierdut. A doua galenă, nici nu știu ce am făcut cu ea. Iar aparatul de radio l-am dat unui prieten, la 1 iunie. El, din cîte știu, l-a stricat.

— Așa..., continuă Pavel liniștit. Și, ce zici, după bogata ta experiență, ai mai putea face unul? Uite, cum știi și tu, în cartierul nostru avem o grădiniță de copii. Poate că ne ajuți și nouă să facem un aparat de radio pe care să-l dăruim copiilor!

Băieții prinseseră să zîmbească.

— Sau poate că-l face el singur. Și atunci va fi meritul lui. Pentru puști facem noi altceva, interveni un alt pionier, pe nume Stănel.

Observînd ironia din tonul lui Stănel, Gavril se înfurie și promise. Promise să facă aparatul. Cum? Din ce, de unde material, schemă? La astea nu s-a prea gîndit atunci. A spus că-l face și gata! Poate în sinea lui se gîndea că astfel de aparate se găsesc și în magazine, gata făcute, doar să le cumperi. Dar Stănel i-a atras atenția imediat că dacă, în afară de sîrmă, lămpi și alte piese ce nu se pot confecționa de către un amator, găsește în radio ceva cumpărat înseamnă că este un lăudăros. Cît despre cumpărarea materialelor, colegii lui o să contribuie cu bani.

Pentru toți, ora de fizică a trecut pe nesimțite. Pentru toți, afară însă de Gavril. Începuseră să-l frămînte gîndurile. Cum să facă el singur un aparat? Pe cine să întrebe și cine să-l ajute? Abia ajuns acasă, a și început să caute. S-a oprit întîi la manualul de fizică. Citise parcă la electricitate ceva despre principiul de funcționare al aparatului de radio. Căută la tabla de materii. Nimic. Și totuși în fizică văzuse. Își dădu seama că așa nu merge. Trebuia că citească atent. Și pînă seara tîrziu a tot citit și abia a terminat o parte din capitolul electricitate. A găsit ceva despre transformatori, principiul de construcție și funcționare, de cîte feluri sînt... Da, dar chiar dacă știi ce este transformatorul și cum se construiește, ești încă foarte departe de a ști cum se face un aparat de radio. A doua zi, apoi a treia, a patra... iar a citit Gavril. N-a mai găsit nimic despre aparat. În schimb, nu după mult timp a ajuns să cunoască fizica: citise toată acustica, învățase electricitate și știa optica. În dreptul numelui lui Gavril Oniga, la fizică, notele de 8, de 9 și chiar de 10 s-au îngrămădit de nu mai aveau loc. Aparatul însă era tot în curs de studiu. Cînd a aflat că asemenea lucru de care vrea el să se apuce se găsește în manualul de clasa a X-a, Gavril s-a adresat lui Fănică, colegul său de bancă:

— Ascultă, Fănică, îi spuse. Fratele tău e în clasa a X-a. Aș vrea să vorbesc cu dînsul și... nu știu cum să fac.

— Vino deseară la noi acasă! Dar ce vrei să-l întrebi? se interesă curios Fănică. După multe stăruințe și numai după ce Fănică și-a dat cuvîntul că nu va spune nimănui nimic, Gavril i-a povestit că „pierduse“ schema aparatului pe care îl „făcuse“ prima dată și acum nu știa de unde să și-o procure. Seara au căutat cu toții în cartea de clasa a X-a. Au găsit multe lucruri care-l interesau pe Gavril, despre condensator, rezistențe, lămpi de radio, dar tot nu era de ajuns.

— Ce-ar fi, Gavrile, să te adresezi la „Știință și tehnică“? Uite, îi arătă Fănică o revistă. La rubrica „Răspundem cititorilor“ se publică construcția unui ciocan de lipit electric și schema unui picup. Iar la sfîrșitul rubricii se spune că la întrebările unor cititori li se va răspunde prin poștă... Poate-ți răspunde și ție.

A fost de ajuns pentru Gavril pentru a pune mîna pe toc și a scrie redacției. „Vă rog f.f.f. mult să-mi scrieți cum se face un aparat de radio cu o lampă. Sînt în mare încurcătură și nu știu ce să fac. Dar vă rog să nu-mi răspundeți prin revistă, ci personal. În revistă nici măcar să nu scrieți că v-am rugat să-mi dați această schemă. Vă rog f.f. mult să-mi răspundeți repede și vă mulțumesc la fel de mult.

Pionierul Gavril Oniga, clasa a VII-a“

N-a așteptat mult și iată că într-o bună dimineață poștașul i-a întins un plic pe care era antetul revistei.

Gavril rupse nerăbdător plicul. Cînd văzu însă scrisoarea, rămase înmărmurit. O hîrtie de calc acoperită cu linii, cînd subțiri, cînd groase, drepte și curbe. Dedesubt scris îngrijit: „Aparat de radio cu o lampă“. Iar apoi, într-un colț, urarea: „Îți dorim succes. Să ne scrii și nouă dacă aparatul funcționează bine. Și, dacă mai vrei și alte construcții, scrie-ne!“ La orice s-ar fi așteptat Gavril, numai la asta nu. Să primească schema de care avea atîta nevoie și să nu știe ce să facă cu ea.

Și-a amintit însă că tatăl lui Pavel, președintele detașamentului, este electrician. S-a codit mult pînă să se hotărască să ceară ajutorul lui Pavel. Dar n-a avut ce face. Și, după ce l-a rugat să nu spună nimănui nimic, Gavril i-a povestit încurcătura în care se afla.

După cîteva zile, capul bietului Gavril era plin de C_T, R_2, D, microfarad și cîte și mai cîte. Cunoștințele lui de fizică se îmbogățiseră mult. Și nu numai de fizică. Gavril s-a lovit de calcule matematice, uneori simple, dar pe care el sau le uitase, sau nici măcar nu le învățase atunci cînd trebuia. Matematicianul clasei era însă Costel. Și, oricît ar fi vrut Gavril să nu apeleze la cunoștințele acestuia, n-a avut încotro.

— Uite, Costele, i s-a adresat într-o zi Gavril, nehotărît. Aș vrea să te rog ceva, dar... nu știu... Întîi te-aș ruga să nu spui la nimeni nimic. Știi, e în joc...

Costel știa ce-l frămîntă pe Gavril și de aceea l-a ajutat cu plăcere. Și nu numai la calcularea spirelor bobinei, ci și la multe alte probleme.

Gavril putea să spună acum că știe bine și matematică. Iar la chimie, fiindcă și de ea a avut nevoie, l-a ajutat alt coleg, Alexe.

Cele trei luni de zile în care își luase Gavril angajamentul să facă aparatul de radio se apropiau de sfîrșit. Avea acum aproape toate materialele: condensatoarele, lampa, rezistențele, difuzorul. Făcuse transformatorul, e adevărat, cu ajutorul colegului său Bunduc, care frecventa cercul micilor tehnicieni de la Casa pionierilor încă din clasa a IV-a. Bobina a lucrat-o împreună cu Pavel, iar cutia cu Zaharia, cel mai bun tîmplar din clasă. La legături, să le lipească, i-a dat o mînă de ajutor Chiriac, iar pentru a scrie pe sticlă posturile de radio a apelat la responsabilul gazetei de perete, care era și desenator. Transformase camera sa într-un adevărat atelier, iar pe aici se perindaseră, pe rînd, aproape toți colegii săi. Veneau cu plăcere. La cererea lui Gavril, ei promiteau că nu vor spune nimic nimănui, apoi îl ajutau, îi dădeau sfaturi.

Cîte emoții nu a avut Gavril în ziua cînd aparatul a fost gata. Cele două minute de încălzire a aparatului (după ce a pus stecherul în priză) i s-au părut veacuri. Cîteva pîrîituri, apoi liniște. A început să învîrte butonul încet, cu teamă. Cînd în cameră au izbucnit, neașteptat, acordurile unui cîntec, Gavril a sărit în sus de bucurie. A pus imediat mîna pe telefon și a vorbit cu Pavel:

— Pavele, aparatul e gata... Merge, auzi-l! a strigat vesel Gavril, punînd receptorul în dreptul difuzorului.

— Bravo, Gavrile, te felicit din toată inima că ți-a reușit. În sfîrșit, n-o să mai spună nimenea că ești un lăudăros.

Toată bucuria a pierit din inima constructorului cînd a auzit urarea lui Pavel. A mormăit ceva neînțeles, iar după ce Pavel îi mai spuse să facă și-o plăcuță cu numele lui pe care s-o pună la aparat, Gavril a închis telefonul fără să mai zică nimic.

Abia o săptămînă după ce a fost gata aparatul, într-o dimineață, Gavril a venit în clasă cu un pachet. Băieții, care știau ce putea aduce Gavril la școală, l-au înconjurat într-o clipă. Zîmbind misterios, Gavril s-a apropiat de catedră și a desfăcut pachetul. După cîteva rînduri de hîrtii se ivi și aparatul. Sus, în dreapta, lîngă scală, era o placă de aramă strălucitoare pe care era gravat:

„Din partea detașamentului clasei a VII-a copiilor de la grădinița nr. 1“. În calitate de constructori, în ordine alfabetică, erau trecuți 23 de pionieri... Toți elevii clasei!

SÎRBU ȘTEFAN
Ilustrații: ARNO

CLUBUL Știe tot

SIDERURGIA VIITORULUI

conf. univ. I. TRIPȘA
Institutul de cercetări metalurgice

De mult, acum cîteva mii de ani, oamenii — abia deveniți oameni — își duceau cu greu traiul, dobîndindu-și hrana cu ajutorul unor unelte din piatră cioplită. Pe acea vreme nu existau comori mai de preț decît acele pietre ascuțite, ușor de transformat în topoare, vîrfuri de lance, cuțite și alte lucruri folositoare pentru vînătoare și apărare. Dar chiar și aceste pietre dădeau o grămadă de bătaie de cap celor ce le prelucrau, care trudeau la fiecare topor sau cuțit zile întregi, ba chiar săptămîni. Iar toporul, de exemplu, prețuia mai mult decît capul unui om: cine îl pierdea sau îl strica își plătea greșeala cu viața.

În timpul unei furtuni puternice, un trăsnet a lovit un copac, care a început să ardă. De la el s-a aprins apoi întreaga pădure, ceata de oameni ce locuiau pe acolo au fugit îngroziți departe de vîlvătaia care s-a stîrnit. Era atît de cald în pădurea incendiată, încît unele dintre pietrele cele mai prețuite s-au topit și din ele a curs, în crăpăturile pămîntului pîrjolit, un lichid strălucitor. Pînă atunci oamenii aveau toată dreptatea să disprețuiască aceste pietre. Ele erau atît de sfărîmicioase, încît nu se putea ciopli din ele nici cel puțin un bătător, darmite un topor. În curînd aceste pietre disprețuite aveau să ajungă foarte căutate: ele erau minereurile de cupru, metalul care s-a topit la para focului din pădure și s-a scurs în crăpăturile pămîntului, întărindu-se acolo după forma acestora.

După cîtva timp, oamenii și-au învins frica și au pătruns în pădurea arsă, găsind și bucățile de cupru întărite în găurile pămîntului. Unele dintre ele aveau forma unor adevărate topoare, gata ascuțite. Mai mult chiar, ele puteau fi folosite mult mai cu spor decît cele de piatră. După ce li se turtea ascuțișul, el se refăcea prin baterea cu pietre. Așa povestește vestitul poet și filozof materialist roman Lucrețiu, că s-ar fi învățat oamenii să folosească și apoi să producă primul metal din istoria omenirii: cuprul. A început atunci epoca de bronz, treaptă nouă, superioară în civilizația umană.

Cu timpul, în multe sute de ani, oamenii s-au învățat că, cu cît e focul mai puternic, cu atît pot topi deodată mai mult bronz, așa încît metalurgiștii din acea vreme nu mai făceau decît focuri strașnice. Desigur că primul metalurgist, care la un astfel de foc a putut topi niște pietre care pînă atunci nu se mai topiseră, a rămas tare mirat că din ele a ieșit nu bronzul auriu, de culoarea soarelui, ci altceva, mult mai urît, de culoare cenușie, aproape ca spuza vetrei. Mîhnit că s-a trudit degeaba, metalurgistul nici n-a putut mînca, cu toată foamea, în acea zi. Mîhnirea i s-a transformat însă într-o mare bucurie cînd a văzut după vreo zi-două că topoarele cenușii sînt mult mai tăioase și mai trainice decît cele de bronz. Astăzi așa ceva nu ne mai miră: doar toată lumea face topoare numai din fier și oțel. Exemplul topoarelor l-au urmat cuțitele, vîrfurile de suliță și multe alte obiecte făcute înainte din bronz. Civilizația umană a făcut astfel un nou mare pas înainte: a trecut în epoca de fier! De atunci fierul a devenit una dintre cele mai puternice baze ale civilizației noastre. Fabrici, mașini, avioane, rachete nu pot fi construite fără fier, fără calitățile speciale de oțel.

Au trecut multe sute de ani. Producția de oțel a crescut. În prezent, în întreaga lume s-a ajuns la aproximativ 350 milioane de tone anual și continuă să crească în special în țările socialiste. În U.R.S.S. ea va ajunge la 250 milioane de tone anual în 1980, așa cum a hotărît Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

Ca să ajungă la puterea ei actuală, metalurgia și-a tot îmbunătățit metodele de lucru. Cuptoarele ei au tot crescut. În locul cuptoarelor primitive, săpate în coaste de deal, în care de-abia intra cîte un copil, se construiesc în prezent furnale cu volumul interior pînă la 2 000 m³ și cuptoare Martin de 600 de tone. La noi s-au introdus laminoare puternice, ca blumingul de la Hunedoara. Munca siderurgiștilor, care de veacuri era legată de trudă, sudoare, fum și jar, s-a tot ușurat prin mecanizarea și automatizarea din ce în ce mai perfecționată. La noi în țară funcționează în prezent zeci de noi agregate mecanizate și automatizate, cum sînt de pildă: Cocseria de la Hunedoara, furnalele noi, cuptoarele Martin și Laminoarele de la Hunedoara, Călan, Reșița, Galați și Roman. Aceste agregate, construite sau reconstruite în anii puterii populare, constituie pe bună dreptate mîndria siderurgiei românești. De altfel, în acești ani țara noastră a intrat în numărul țărilor cu o puternică siderurgie. În anul 1961, harnicii noștri oțelari au dat patriei peste 2 100 000

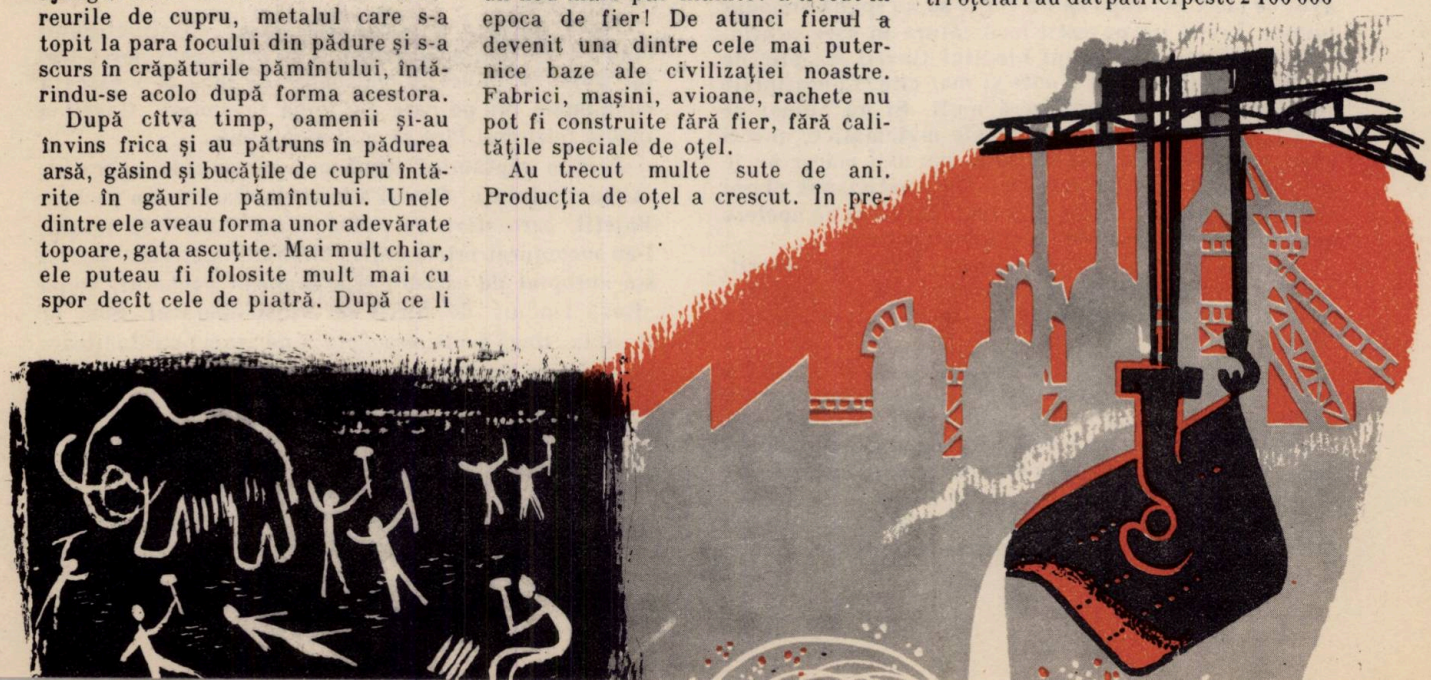

tone de oţel, adică de peste şapte ori mai mult decît s-a produs în 1938!

Cu toate că mecanizarea şi automatizarea au atins un nivel înalt, totuşi în combinatele siderurgice se foloseşte încă un număr mare de lucrători. Dar oamenii de ştiinţă lucrează din plin pentru modernizarea în continuare a siderurgiei. Oamenii de ştiinţă sovietici obţin succese în căutările lor de a automatiza din ce în ce mai complet diferitele agregate siderurgice. Ei urmăresc să construiască furnale care să funcţioneze fără oameni, care să fie conduse de maşini de calcul, adevărate „creiere electronice". În felul acesta, metalurgiştii vor fi eliberaţi atît de munca fizică, cît şi de necesitatea de a supraveghea îndeaproape mersul agregatelôr siderurgice, de a prelucra observaţiile făcute şi de a lua măsuri pentru corectarea diferitelor deranjamente care apar în timpul funcţionării cuptoarelor. Încet, încet, omului îi vor reveni doar montarea şi revizia întregii instalaţii, operaţii care, la rîndul lor, se vor efectua mecanizat şi din ce în ce mai automatizat.

În ultimii ani, în U.R.S.S. s-a introdus pe scară tot mai largă elaborarea oţelului în convertizorul cu oxigen. Într-adevăr, convertizorul are o construcţie simplă: el este, de fapt, un fel de oală foarte mare, în care se toarnă fonta lichidă. Aceasta se suflă cu oxigen, şi astfel este transformată în oţel în cîteva minute. Cîştigul de timp este astfel foarte mare: o şarjă de oţel este gata într-un sfert de oră, în loc de optzece ore. Dar noua metodă de produs oţel are încă multe alte avantaje. În raportul de activitate al C.C. prezentat de tovarăşul N.S. Hruşciov la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. se arată că ea permite să se reducă cheltuielile de construcţie a oţelăriilor cu 6 milioane de ruble şi cheltuielile de exploatare cu un milion de ruble la fiecare milion de tone de oţel produs într-un an.

Noul procedeu mai are însă şi avantajul că permite un înalt grad de automatizare. Încă în acest an s-a realizat în U.R.S.S. conducerea unui convertizor de către o maşină electronică de calcul, care a dat comenzile necesare pentru încărcarea convertizorului, pentru efectuarea suflării fontei topite cu ajutorul oxigenului, pentru terminarea şi evacuarea şarjei. Interesant este şi faptul că, în experienţa care a fost efectuată, maşina de calcul se găsea la 500 km depărtare de uzina respectivă. Pe viitor se prevede plasarea pe Lună sau pe alţi corpi cereşti a viitoarelor uzine siderurgice. Acest lucru prezintă avantaje deosebite pentru siderurgie. În primul rînd, Luna n-are atmosferă, şi în felul acesta, de la suprafaţa ei lipseşte unul dintre marii duşmani ai fierului — oxigenul. Ruginirea obiectelor de fier este un rău destul de mic faţă de puterea de oxidare a fierului la temperaturile înalte ale proceselor siderurgice. De aceea oţelarii îşi iau măsuri de protejare, pentru că altfel întreaga şarjă de oţel s-ar transforma în rugină topită. Aşadar, dacă la elaborarea oţelului în convertizor oxigenul este necesar, în alte condiţii oxigenul dăunează calităţii oţelului.

Pe Lună există un vid înaintat. Folosindu-l în siderurgie, el va duce, fără îndoială, la îmbunătăţirea calităţii oţelului. Încă în prezent, cele mai bune calităţi de oţel se elaborează în cuptoare cu vid înaintat, a căror realizare se face cu multă greutate şi cheltuială. Tot pe Lună — după cum susţin astronomii — se găsesc mari rezerve de minereuri bogate. Şi în plus, nefiind locuită, Luna va permite efectuarea proceselor siderurgice care duc la mari consumuri de căldură cu ajutorul energiei nucleare.

Iată ce perspective deschide ştiinţa pentru siderurgia viitorului. Acestea sînt în acelaşi timp şi perspective frumoase pentru noile generaţii. Uneori, cînd se vorbeşte de automatizarea în viitor,se creează ideea greşită că în curînd nimeni nu va mai avea nimic de făcut — doar să apese pe două-trei butoane şi să se plictisească crunt. Dimpotrivă, automatizarea, eliberînd omul de muncile grele, îi va deschide perspectivele unei intense activităţi creatoare şi interesante. Viitorii metalurgişti vor avea mai multe de făcut decît noi, actualii oţelari, şi cu atît mai multe decît străbunii noştri. Ei vor perfecţiona fără întrerupere procesele de producţie aici pe Pămînt, vor introduce procese noi, încă nebănuite, vor pătrunde cu metalurgia în toate colţurile Cosmosului, unde va ajunge omul, vor pătrunde în acelaşi timp din ce în ce mai adînc tainele metalelor, pe care le vor pune în slujba omenirii. În locul infinitei ignoranţe a străvechilor metalurgişti, ei vor stăpîni o infinitate de cunoştinţe ştiinţifice, cu ajutorul cărora îşi vor face viaţa şi mai frumoasă, şi mai interesantă.

Pregătindu-vă pentru această viaţă minunată, voi, tinerii noştri prieteni, care veţi trăi în cel de-al treilea mileniu şi în comunism, nu uitaţi niciodată îndemnul marelui nostru dascăl Vladimir Ilici Lenin: învăţaţi, învăţaţi, învăţaţi! Numai îndeplinind acest îndemn vă veţi pregăti, aşa cum se cuvine, pentru minunatul vostru viitor.

Radio amator

Antena şi priza de pămînt

Ascultarea unui post de radio este strîns legată de calitatea antenei şi adeseori de a prizei de pămînt. Cu toate perfecţionările aduse receptoarelor moderne, în special crearea antenei magnetice cu miez de ferită (ineficace totuşi atunci cînd este vorba de lungimi mici de undă), rolul antenei exterioare rămîne neschimbat în obţinerea unei audiţii bune, în cazul posturilor îndepărtate. Antena ideală pentru recepţie rămîne cea alcătuită dintr-un fir întins la orizontal, lung

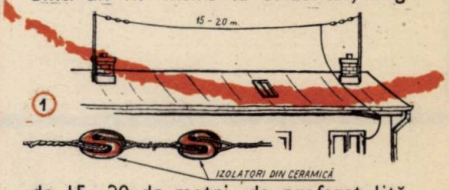

de 15—20 de metri, de preferat liţă împletită. Firul antenei trebuie să fie bine izolat la ambele capete cu ajutorul izolatoarelor de ceramică (fig. 1). Important este ca firul antenei să fie cît mai depărtat de acoperişul clădirii (mai ales atunci cînd acoperişul e metalic) şi să nu fie paralel cu firele electrice de la iluminat, reţeaua de tramvaie etc. Cablul de coborîre, izolat cu cauciuc, trebuie sudat către una din laturile antenei.

Priza de pămînt este indispensabilă în cazul receptoarelor cu galenă şi întotdeauna folositoare la orice tip de receptor. O groapă de 0,5 m adîncime este suficientă. În ea vom aşeza o foaie de cupru sau zinc îndoită în cerc, de marginile căreia vom suda cu cositor cîteva fire, reunite apoi tot prin sudură (fig. 2). Peste foaia metalică vom aşeza cărbune de

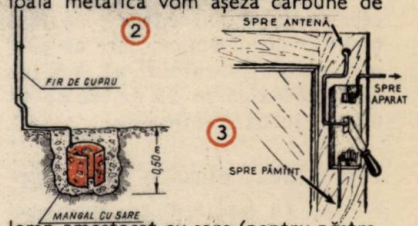

lemn amestecat cu sare (pentru păstrarea permanentă a umidităţii ce asigură un bun contact cu solul).

Este recomandabil ca la fereastră, în exterior, să se aşeze un comutator care să asigure în timpul ploilor cu descărcări electrice scurgerea curenţilor la pămînt (fig. 3).

O bună priză de pămînt o oferă şi conectarea aparatului de radio la ţevile instalaţiei de apă din interior (fig. 4).

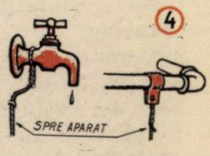

Antena şi priza de pămînt fiind realizate, nu ne mai rămîne altceva decît ca, în numărul viitor, să continuăm cu mijloacele cele mai simple primul nostru radioreceptor.

MEŞTERUL TOMA

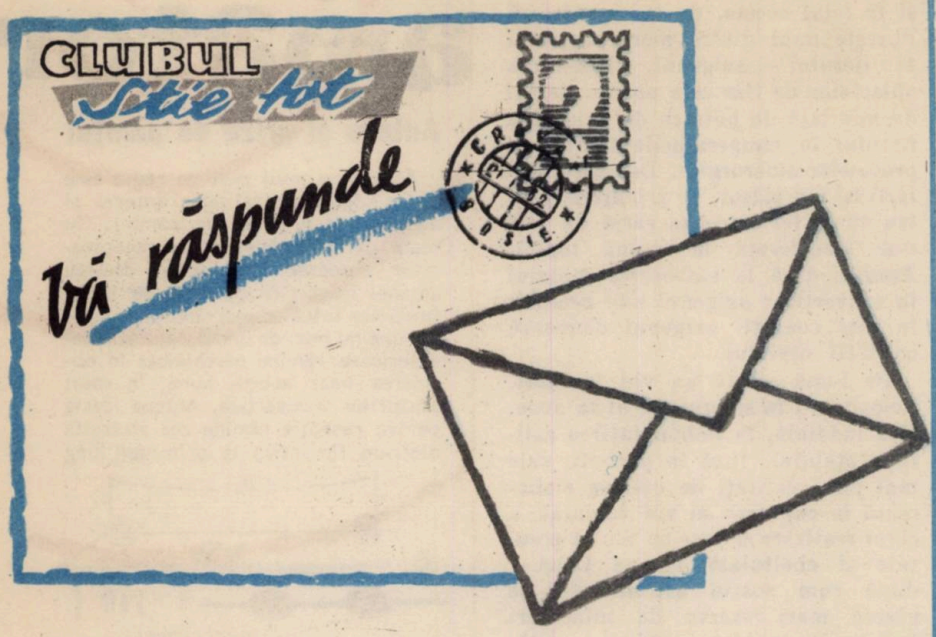

Lui Vasile Barbu, clasa a VII-a B, Focșani. *Așa este cum ne scrii...*

Chimia este una dintre științele care în ultimul deceniu au făcut progrese foarte mari. Chimiștii — acești neobosiți cercetători ai materiei — descoperă zi de zi noi substanțe, cu proprietăți dintre cele mai ciudate. Din petrol ei au reușit să facă blănuri sintetice, caroserii de automobil, medicamente. Gazul metan l-au transformat în îngrășăminte atît de necesare agriculturii și în sticla organică (plexiglas), fără de care avioanele moderne cu reacție ar fi greu de construit. În sfîrșit, prin amestecarea unor metale, ei au creat aliajele necesare construcției navelor cosmice, care au permis omului secolului al XX-lea să se rotească în 25 de ore de 17 ori în jurul Pămîntului.

Ion Aldea, clasa a V-a, Cornești. *În legătură cu cauciucul sintetic, îți răspundem:*

După primul cauciuc sintetic obținut de către savantul sovietic Lebedev în 1932, cercetătorii au găsit numeroase tipuri de cauciucuri sintetice cu proprietăți care în multe privințe întrec pe cele ale cauciucului natural. Recent s-a obținut un nou tip de cauciuc sintetic denumit nitrozocauciuc, care nu ia foc și își păstrează flexibilitatea pînă la —40°C. Fiind deosebit de rezistent la acțiunea luminii solare, el poate fi depozitat pe o perioadă îndelungată, fără a-și pierde proprietățile fizico-chimice.

Costa Cornel, clasa a V-a, Tecuci. *Iată numai cîteva foloase ale maselor plastice.*

În R.P. Ungară se fabrică hîrtia impregnată cu mase plastice. Această hîrtie se poate spăla, este rezistentă la rupere și la temperaturi pînă la 300°C. Cu această hîrtie se poate înlocui cu succes faianța din camerele de baie sau tapetele din camere sau din interiorul vehiculelor. Medicina sovietică folosește pe o scară din ce în ce mai largă masele plastice pentru refacerea fracturilor. În locul bandajelor cu ghips, osul rupt este lipit cu ajutorul unei mase plastice care se resoarbe în circa 6 luni. Masa plastică pe bază de polivinilpirolidonă se aplică ca înlocuitor de plasmă, în cazul unor pierderi mari de sînge. În tratamentul reumatismului se indică lenjerie din țesături de fibre sintetice, care, prin frecare cu corpul în timpul purtării, produc curenți electrici cu proprietăți curative.

Ionescu Victoria, clasa a VI-a, București. *Da, pe cale artificială se pot obține rubine și safire. Procedeul l-au realizat cercetătorii din R.P. Polonă.*

Materia primă care servește la fabricarea acestor „pietre prețioase" artificiale sînt oxizii de aluminiu chimic pur. Rubinele și safirele artificiale, fiind durabile, sînt folosite la fabricarea rulmenților utilizați în construcția avioanelor și vaselor.

Ăsta-i Sandu!

Sandu-mi zice revoltat:
— Nu mai tac, s-a terminat!
Mîine-n plină adunare
Am să spun în gura mare
Cine-i prietenul Costică...
(Nu, o critică nu-i strică.)
Ce, dacă mi-e bun amic
O să tac mereu chitic?!
Ba voi spune neapărat
Că-i un mare îngîmfat.
Și-altceva cu mult mai grav:
E de-un egoism grozav!

. . . . . .

Așteptam cu nerăbdare
Ca în ziua următoare
Să-l aud în adunare.

. . . . . .

Și, ce-i drept, l-am auzit...
Vorbea tare, repezit:
„— În ședință, să se știe,
Nu țin cont de prietenie! —
Începu băiatul meu...
Și mai vreau să știți că eu,
Cînd e cazul, critic tare,
Deși uneori mă doare...
Dar de Stanciu V. Costel
Cu tărie pot să spun
Nu numai că-i prieten bun,
Da'-i un pionier model!
Fruntea e la-nvățătură,
Da'-ngîmfarea nu mi-l fură.
Și nu-i egoist de fel!
Chiar cămașa de pe el
De i-o ceri, ți-o dă îndată.
Are-o fire minunată!"
Ascultîndu-l buimăcit
Mă-ntrebam: ce-o fi pățit?!
Și cum se explică oare
Mult prea brusca lui schimbare?!
Da'-n curînd m-am lămurit,
C-am aflat
Ce s-a-ntîmplat:
Ieri, Costel n-a vrut să-i dea
Bicicleta la șosea,
Pe cînd azi un ceas i-o dase!
De-asta Sandu preschimbase
Toate criticile sale
În buchet de osanale!

MIHNEA MOISESCU

Gazeta COPIILOR 11

SUB DRAPELUL UNITĂȚII

Pentru succesele obținute la învățătură și în activitatea pionierească, au fost evidențiați sub drapelul unității: Mihăescu Anca, clasa a VII-a B; Dimitriu Emanuela, clasa a VI-a A; Palada Magdalena, clasa a VI-a C; Stoenescu Vlad, clasa a VII-a A; Dorobanțu Georgeta, clasa a V-a B; Bătrîna Viorica, clasa a V-a A; Iordănescu Sergiu, clasa a VI-a B, toți de la Școala de 7 ani nr. 50 București.)

Vă felicităm, dragi prieteni.

O INIȚIATIVĂ

Cînd ne-am apucat să creștem viermi de mătase nici nu ne închipuiam că o să avem rezultatele acestea. Zilnic noi, pionierii, i-am hrănit cu frunze de dud, le-am făcut curățenie și la urmă am obținut 1 200 de gogoși bune de mătase. Pentru primăvară o să vă mai scriem ce planuri avem.

CIURILĂ VIORICA
Școala de 7 ani, comuna Părău – Făgăraș

DRAGĂ REDACȚIE,

Avem cîteva vești bune din gospodăria noastră colectivă. Nu de mult s-au cumpărat 100 de oi de rasă de toată frumusețea. Dar trebuie să știți că mai avem și 70 de vaci de rasă. Gospodăria noastră este bogată.

Noi, pionierii, în timpul liber dăm fuga la colectivă să ajutăm. Detașamentul nostru, de pildă, se ocupă de viței: le dă apă, uruială. Să-i vedeți cît cresc de repede! Ca să-i putem îngriji și mai bine, vom citi cu tot detașamentul o carte despre creșterea vițeilor.

MOȚ A. STANCA
clasa a V-a, comuna Peretu–Roșiori de Vede

O SERBARE REUȘITĂ

Nu de mult, într-o duminică, noi, pionierii, am plecat în comuna Pantelimon și am dat o serbare la căminul cultural. În sală erau mulți colectiviști, pionieri și școlari din sat. Cînd i-am văzut, ne-a cuprins emoția... Oare o să reușim? Și ce credeți? Cîntecele, poeziile au plăcut așa de mult, încît ni s-a cerut să le repetăm. Ne-am întors acasă pe seară. Eram foarte bucuroși, fiindcă ne-am împrietenit cu copiii din comună. Acum îi așteptăm să vină ei la noi.

MARINESCU ELENA
Școala de 7 ani nr. 58 – București

SPORT

Echipa de fotbal a unității noastre de pionieri se bucură de o reputație bine meritată. Ea a adus multe victorii școlii noastre. Și totuși într-unul din meciurile cu Școala de 7 ani de la noi, din Șiria, am pierdut în mod nepermis, cu scorul de 5—0. O înfrîngere rușinoasă. De atunci am început să ne antrenăm cu perseverență și, mai ales, să ne punem problema unui joc mai colectiv. Și într-adevăr, în cel mai scurt timp, he-am luat revanșa. La următorul meci cu cei de la școala de 7 ani, victoria a fost de partea noastră. Scorul: 3—1. De aici am tras și o concluzie: Să nu te culci pe laurii victoriei.

BORAN VICHENTE Școala specială Șiria–Arad

Poșta gazetei

În luna aceasta am primit mai multe scrisori de la prietenii mei din diferite colțuri ale țării.

Iacob Sultănica din Vînju Mare și *Aldea Nicolita* din Osica de Sus (Bals) îmi scriu că în comunele lor au luat ființă cîte o gospodărie colectivă. Pe drept cuvînt, dragi prieteni, vă mîndriți, mai ales că, așa cum spuneți voi, toți părinții pionierilor sînt acum colectiviști. Cred că serbarea care ați dat-o voi, copiii, a fost frumoasă. Vă doresc mult succes tuturor.

Clubul corespondenților de la *Casa pionierilor din Oradea* ne anunță că la ei a avut loc o întîlnire cu colectivistul Molnar Iosif, care a povestit pionierilor despre gospodăria lor milionară, despre maeștrii recoltelor bogate, despre acei 58 de colectiviști care și-au făcut case noi în ultimul timp.

De la *Glodeanu Costel*, din clasa a XI-a, comuna Limpeziș — Mizil am primit de asemenea o veste plăcută.

„Comuna noastră a fost electrificată—scrie el. În toate casele și pe ulițe s-au aprins becuri electrice. Și încă ceva. Se începe construcția unei școli noi."

Petruș I. Florea, Școala de 7 ani Peretu—Roșiori de Vede, ne scrie că în clasă sînt mai mulți elevi care învață atît de bine încît pînă în prezent au numai note de zece. Aceștia sînt: Țică Ion, Băncău Marin, Alumăjanu Ioana, Zamfir Florea și Truică Ion. Îi felicităm și le dorim la fel și pe mai departe.

Ne-au trimis vești interesante *B. Negoiescu*, clasa a V-a B, comuna Buciumeni-Tîrgoviște, *Georgescu Rodica*, clasa a VII-a, Măcin, *Melinte Elena*, Școala de 7 ani Antoceni—Fălticeni. Ei ne scriu despre ajutorul care l-au dat în colectivă în toamna asta la culesul porumbului, îmbrăcarea pomilor tineri pentru a-i feri de ger, culesul ghindei.

Poștașul Sfîrlează

Cărți noi apărute în Editura tineretului

BĂIATUL CU VALIZA — *Eduard Jurist*
OAMENI LA 14 ANI — *Mona Rădulescu*
UN VIS ÎMPLINIT — *Oliviu Negoiță*
GHICITORI — *Șt. Fătulescu, C. Munteanu și V. Nicolescu*

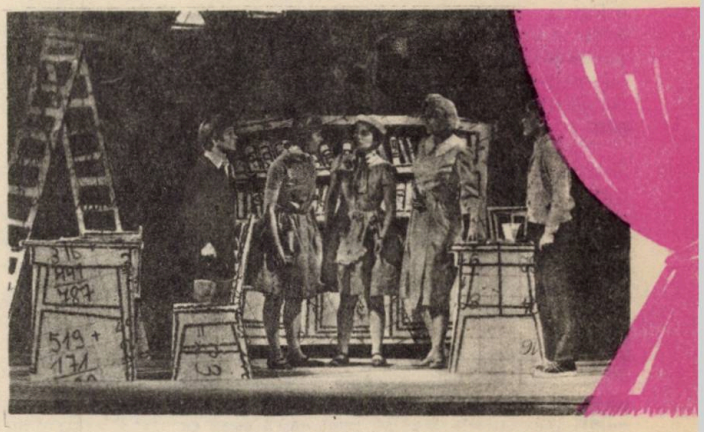

Un moment din spectacolul cu piesa: „2... la aritmetică" de N. Kilkova, prezentat în sala Teatrului pentru copii și tineret din capitală. La unul dintre aceste spectacole au fost invitați peste 300 de corespondenți ai revistei noastre.

Cu prietenii dintr-o unitate

Aflîndu-mă la Braşov, am urcat drumul spre Schei, ca să ajung la Şcoala de 7 ani nr. 1. Este o clădire mare, cu ferestre largi, de unde poţi vedea desfăşurîndu-se culmile împădurite ale drumului care urcă spre Poiana Braşovului.

Cînd am păşit pe poarta şcolii, nu bănuiam încă nimic din viaţa bogată ce se desfăşura aici. .. O şcoală obişnuită. Şi totuşi despre cîte n-am aflat acolo şi cu cîţi copii nu m-am împrietenit. Dar mai bine ascultaţi cele ce vă voi povesti:

LA O ADUNARE PIONIEREASCĂ

Clopoţelul sunase sfîrşitul unei zile de şcoală. Sălile se umpluseră de o larmă veselă. Domnea o agitaţie care mi se părea neobişnuită. Oare ce să fie? Curînd însă m-am lămurit. Doi pionieri, lîngă mine, discutau cu aprindere:

— Nici o grijă, aduc florile... Da, da, pe după-amiază la adunare.

Aşadar, despre o adunare vorbeau. Foarte bine! Mă interesează! Aşa că am intrat în vorbă cu ei. Cînd au aflat că sînt de la „Cravata roşie" m-au poftit cu însufleţire.

— Veniţi, e o adunare de unitate cu tema „Ce să fii"...

— Bine, vin cu plăcere, le-am făgăduit.

...După-amiază... Sala adunării are un aspect sărbătoresc. În bănci aşteaptă pionierii. Iată, au început să sosească şi oaspeţii: tovarăşul Ilie Trandafirescu, Erou al Muncii Socialiste, autor a mai multor inovaţii, o ingineră de la Uzinele de tractoare, un şofer mecanic-auto, fost pionier. Dintre oaspeţi îmi atrag atenţia patru băieţi cu figuri luminoase, îmbrăcaţi în uniforma şcolii profesionale, purtînd insigna U.T.M. Sînt prietenii pionierilor, elevi la Şcoala profesională de pe lîngă Uzinele „Steagul roşu".

În sfîrşit, adunarea este deschisă şi iată-mă furată de cuvîntul care-l luase unul dintre oaspeţi. Vorbea mecanicul-auto.

— Era noapte... Conduceam maşina. De o parte şi de alta, pădure deasă. Atenţia îmi era încordată. Din pricina întunericului, în orice clipă puteam greşi drumul sau, mai rău, să izbesc maşina. Cu mîna pe volan, mă străduiam să nu greşesc, mai ales că simţeam oboseala cum mă cuprinde. Am ajuns cu bine, dar în sinea mea îmi spuneam: Grea meserie mi-am ales!.. Dar asta a fost la început. Şi tot pe atunci mi se părea greu să găsesc unde se ascundea răul cînd se defecta maşina. Cu răbdare, cu perseverenţă, prin muncă disciplinată, am învins piedicile, iar acum, fără să mă laud, pot spune că sînt un muncitor bun, iar meseria pe care de la început am îndrăgit-o, acum o îndrăgesc şi mai mult.

Mă uitam la cel care vorbise. Era tînăr. Un fost pionier. Şi nu mă miram de loc că era perseverent, disciplinat, un om cu voinţa călită. Aşa crescuse doar în marea familie pionierească.

Iar cînd a venit rîndul utemiştilor, aceştia au spus simplu:

— Noi ne pregătim să fim stăpînii maşinilor la nivelul tehnicii celei mai înaintate. Îmbinăm învăţătura cu munca. Nu găsim cuvinte să povestim despre condiţiile în care învăţăm meseria. Ca să înţelegeţi trebuie să veniţi neapărat în vizită pe la noi.

Da, mă gîndeam eu, e bine că voi nu ştiţi decît din povestiri cît de greu se învăţa meseria în trecut, ce viaţă amară aveau ucenicii. Iar vouă, dragi cititori, trebuie să vă spun că aceşti băieţi ştiu cu adevărat să preţuiască ceea ce statul nostru le pune la dispoziţie. De asta m-am convins ceva mai tîrziu, cînd am fost la şcoala lor. Sînt băieţi de ispravă, învaţă, muncesc, sînt buni tovarăşi.

Cînd a început să povestească tovarăşul Ilie Trandafirescu, în sală nu se auzea nici o răsuflare.

— Deşi nu mai sînt la prima tinereţe, a început el, totuşi sînt un tînăr inginer, nu de mult ieşit de pe băncile universităţii. Uzinele de tractoare la care lucrez m-au trimis la studiu. De la noi ies sute şi sute de tractoare care duc faima fabricii nu numai în ţara noastră, dar pînă departe peste hotare; şi cu mîndrie mă gîndesc că în toate aceste maşini se află o părticică şi din munca mea.

Poate că mulţi dintre pionierii care-l ascultă acum pe inginerul Trandafirescu îi vor fi mîine învăţăcei.

Cînd a venit rîndul pionierilor, ei au pus zeci de întrebări legate de munca la strung, la forjă, la sudură.

Dar adunarea nu s-a oprit aici. Multă vreme după aceea pionierii au discutat despre meseria pe care ar dori să şi-o aleagă, despre cunoştinţele necesare pentru aceasta.

Şi tot de la această adunare a început prietenia cu utemiştii de la Şcoala profesională a Uzinelor „Steagul roşu". Nu peste mult timp, pionierii se aflau în vizită la şcoala profesională. Strînşi în jurul unui „dulap-expoziţie", într-unul din cabinetele de studiu, nu se mai săturau privind diferite piese de maşini lucrate de elevi, în orele de practică la uzină sau în atelierele şcolii.

Apoi pionierii au vizitat dormitoarele spaţioase, strălucind de curăţenie, sala unde iau masa elevii şcolii profesionale. La club popasul a fost mai îndelung. Acolo, surpriză: fanfara şcolii făcea repetiţie.

— Pregătim o serbare, au spus băieţii, întrerupînd pentru o clipă muzica, şi vă poftim să veniţi şi voi.

Cred că s-au dus. Pentru că e foarte plăcut să te duci la o serbare şi încă la nişte prieteni cu care doreşti să te asemeni.

POŞTAŞUL DETAŞAMENTULUI

Adeseori pionierii spun: învăţătura este o îndatorire patriotică. Şi m-am convins că mulţi copii nu numai că spun, dar şi pătrund înţelesul acestor cuvinte. Aflîndu-mă printre noii mei prieteni, mă întrebam cum privesc oare ei această problemă. Şi cu bucurie am constatat că în clasă sînt mulţi fruntaşi la învăţătură, că pionierii care învaţă bine îi ajută şi pe tovarăşii lor rămaşi în urmă. Cu drept cuvînt şcoala se mîndreşte că anul trecut clasa a VI-a a fost o clasă fără nici un corigent, fără nici un repetent. Interesant este că pionierii inventează mereu ceva nou, care să-i stimuleze pe copii la învăţătură. Aşa este cu poştaşul detaşamentului.

Dacă aveţi puţină răbdare am să vă lămuresc ce-i cu el.

Într-una din zile, în casa unde locuieşte pionierul Laurenţiu Bangălă a bătut la uşă un băiat cu cravată roşie. Mama a dat fuga să deschidă. Politicos, băiatul s-a recomandat:

— Sînt poştaşul detaşamentului şi vă aduc felicitări din partea pionierilor pentru fiul dumneavoastră. Este fruntaş la învăţătură.

Şi-i întinse scrisoarea de felicitare a detaşamentului. Mama lui Laurenţiu nu mai ştia ce să facă de bucurie.

— Poftim înăuntru, spuse ea cu glas tremurat. Îmi pare rău că tatăl său e la lucru. Ce s-ar mai bucura.

CUM SĂ NE PURTĂM

Poștașul însă nu mai putea rămîne. În după-amiaza aceea avea de dus și alte scrisori asemănătoare și voia să-și îndeplinească sarcina.

Numele fruntașilor felicitați au apărut și la gazeta de perete „Nota zilei". Curînd, exemplul lor fu urmat și de alți copii. În clasa a VI-a erau din ce în ce mai puțini elevi slabi la învățătură, din ce în ce mai mulți pionieri felicitați de poștaș...

Spuneți și voi, nu-i plăcut să te viziteze un poștaș al detașamentului? Da, este! Și fiindcă metoda este bună s-a extins și în alte detașamente.

G.R.F. ÎN ACȚIUNE

Sigur că băncile și tot mobilierul școlii trebuie păstrate cu grijă. Sînt un bun obștesc al nostru, al tuturor. Dar ce te faci cînd un cui s-a desprins de la o bancă, o scîndură de la pupitru s-a rupt, o clanță s-a stricat? Se mai întîmplă. Ei, și atunci, le lași așa? Nu. Fiindcă intră G.R.F în acțiune. G.R.F. nu este altceva decît „Grupa de reparații fulger", alcătuită din cîțiva pionieri îndemînatici, harnici. Apar acolo unde este nevoie de ei. Au clești, ciocane, cuie, sîrmă, într-un cuvînt tot ce trebuie pentru mici reparații.

Pentru hărnicia lor, G.R.F. este la mare cinste în școală.

O ÎNTÎLNIRE NEAȘTEPTATĂ

În ziua aceea mă îndreptam spre școală. Mergeam furată de priveliștea care mi-o oferea o culme de munte poleită de arama toamnei. Cînd, deodată, în spatele meu, aud:

— Ai grijă, păstrează curățenia străzii. Ce-ar însemna dacă fiecare ar proceda ca tine aruncînd biletele de autobuz pe caldarîm. Nu vezi ce frumos și curat e în toate părțile?

Ce se întîmplase? Un băiat aruncase hîrtii pe caldarîm și tot el era indignat. Cei care păzeau curățenia, pionieri cu banderolă la mînă, fără să se supere, cu răbdare, nu s-au lăsat pînă nu l-au convins că a greșit. Apoi i-au recomandat să nu mai repete.

În strașnicii apărători ai curățeniei am recunoscut îndată pe cîțiva pionieri de la Școala nr. 1. Ne-am continuat drumul împreună și firul vorbei s-a legat repede.

— Știți, mi-au spus ei, acesta este drumul care duce spre Poiana Brașovului. E un drum populat și noi ne-am luat sarcina să păzim curățenia. Astăzi e rîndul nostru de serviciu. Da spuneți și dv. cum de sînt unii atît de dezordonați!...

Ajungînd într-o parte a drumului, pe marginea căruia se înălțau tulpinele fragede ale unor copăcei tineri, copiii mi-au spus cu mîndrie în glas: „Copacii ăștia sînt sădiți de unitatea noastră. Iar parcul de colo, tot noi îl îngrijim". Mai tîrziu am aflat că tot ei îngrijesc de monumentul ostașului sovietic de la Prund. Brazdele de flori sînt mereu împrospătate, îngrijite, uscăturile înlăturate. Iar în zilele de sărbătoare cei mai buni pionieri ai unității au cinstea de a face de gardă.

DUMINICI PIONIEREȘTI

Există o tradiție mai veche a școlii ca duminica dimineața pionierii să petreacă laolaltă, fie mergînd la cinema sau la teatru, fie plimbîndu-se prin cele mai frumoase părți ale orașului. Dar încă de la începutul anului s-a pus problema bunei folosiri a duminicilor. Și tot atunci, din diferitele discuții pe care activul le-a purtat cu pionierii, și-au dat seama cît de mult doresc pionierii să fie purtători ai steluțelor roșii. Firește, întîi s-a pus problema învățăturii. Aceasta fiind prima condiție pentru obținerea distincțiilor. Apoi a reieșit însă că mulți copii nu știau jocuri, cîntece, nu cunoșteau semnalizarea cu fanioane și orientarea. În schimb, pionierii din activ știau. Concluzia s-a desprins limpede. Activul să-i învețe pe ceilalți.

— Hai să folosim duminicile pentru asta, a propus președinta unității, Gîrneț Paraschiva. Și cine o cunoaște pe Gîrneț știe că sub înfățișarea ei foarte modestă se ascunde multă perseverență. Ea nu lasă lucrurile la jumătate. Așadar, a propus ca în fiecare duminică cîte un detașament să pregătească pe rînd cîte un program de cîntece și jocuri. S-a pornit o adevărată întrecere între detașamente pentru cel mai interesant program de duminică. Ne-ar fi greu să spunem care detașament a dat pînă acum cel mai frumos program de cîntece și jocuri. Dar pînă la sfîrșitul anului cu siguranță vom putea aprecia. Ceea ce este sigur este că pionierii spun că nicăieri nu petrec timpul mai bine, mai cu folos decît împreună cu colegii, în cadrul unității. Iar Gîrneț a avut dreptate. Pornind de aici, pionierii au învățat cîntece, jocuri, poezii. Apoi au urmat excursii, plimbări, pentru ca pionierii să învețe cele prevăzute pentru obținerea steluțelor roșii.

ÎN DRUM SPRE TÎMPA

S-a organizat un joc de orientare. Pe urmele plicurilor care trebuiau descoperite au pornit pe rînd detașamentele Școlii nr. 1. Dar o dată plicurile găsite, pionierii trebuiau să răspundă la multe întrebări înscrise acolo. S-au desfășurat atunci toate forțele detașamentului; Iancu Filipescu și-a pus în slujba dezlegării întrebărilor toate cunoștințele lui din domeniul istoriei. Iar Nicolae Chicomban, specializat în mijloace de orientare, i-a învățat cum trebuie folosită busola. A fost astfel determinată direcția în care sînt așezate uzina de tractoare, școala. De asemenea, s-a putut alcătui schița drumului.

Iată însă că în această excursie cu joc a existat un punct care a pus în încurcătură, pe rînd, fiecare detașament. Și punctul de încercare n-a fost altceva decît un copac rămuros, bătrîn, numărînd mai multe sute de ani. Aici trebuia găsit un plic ascuns. Dar cum? Nu era de loc ușor. Spre dreapta, o scorbură adîncă, sus, ramuri dese (dacă plicul era în copac?). Și mai erau o grămadă de pietre (dacă plicul se afla sub ele?). Dar prin agerime, atenție, spirit de observație, perseverență, detașamentele au izbutit să descopere plicul. Un singur detașament (să nu-l numim) n-a izbutit. Sigur că un asemenea joc le-a plăcut pionierilor și vor mai repeta altele asemănătoare.

*

Desigur că aș mai putea povesti încă multe despre prietenii mei de la Școala de 7 ani nr. 1. Aș putea povesti încă despre cercul de gospodărie, despre colectarea fierului, a plantelor medicinale, despre nenumărate excursii.

Dar știți ceva? Poate că aveți drum pe acolo și o să le aflați singuri. Sau de nu, rugați-i să vă scrie.

De ce oare înfloresc aici atîtea inițiative frumoase, de ce este atît de veselă și interesantă viața pionierească în această unitate? Nu v-ați pus și voi această întrebare? Eu cred că i-am găsit răspunsul. Pentru că activul pionieresc își face un program de activitate ținînd seamă de propunerile celorlalți, fiindcă pionierii se sfătuiesc între ei, participă la acțiunile pionierești și fiecare are o idee bună, interesantă, căreia se străduiește să-i dea viață.

B. CARAGIALE

CUM SĂ NE PURTĂM

REVELION

de C. IGNĂTESCU

În sfîrșit sînt liberă. Mi-am isprăvit și temele la aritmetică și pînă la sfîrșitul vacanței nu mai am nici o obligație! Pot deci să-mi petrec revelionul la mine acasă, în satul meu! Și revelionul e doar deseară. Prin urmare alerg! La drept vorbind alerg în căruța lui Chesu-Go care a venit să mă ia de la gară. Pe Chesu-Go nu-l cheamă chiar Chesu-Go cum îi spuneam eu cînd aveam doi ani, ci unchișul Grigore, adică două vorbe care pentru cei doi ani ai mei de atunci se arătau a fi foarte grele! De aceea, cînd m-am făcut mare, am încercat să-i spun pe numele lui cel adevărat! Eram acuma doar elevă la școala medie din capitala regiunii și aveam optsprezece ani! Dar a rîs de mine mătușa și n-am avut încotro. Bietul uncheș Grigore a rămas Chesu-Go. Așa îmi vine mai ușor și bag de seamă că-i place și mătușei.

Iat-o în pragul porții, alături de mama. Mă așteaptă! Sar din căruță, unchișul dă bici cailor și se duce, iar mama și mătușa mă iau în brațe pe rînd:

— Draga mamei, bine ai venit!

Mă aplec să le sărut mîinile și pe urmă le sărut apăsat obrajii... Cînd au îmbătrînit așa? Sînt două femei de la țară care au muncit mult în viața lor. Doar inimile le-au rămas proaspete. Iată, eu sînt pentru ele tot Maia-Bîi, așa cum mă recomandam singură tot pe vremea cînd aveam doi ani! Degeaba aș vrea să le aduc aminte că pe mine mă cheamă Maria Bîrzu, sau eleva Bîrzu Maria, căci pentru ele tot Maia-Bîi am rămas.

Stau în pragul porții, în brațele mamei, și mi se pare că ochii ei sînt umezi, pleoapele ofilite și la coada ochilor are crețuri lungi în chip de evantai...

Mama mă leagănă și eu mă simt iar mică și îmbrăcată în rochița nouă pe care mătușa mi-a făcut-o dintr-o pestelcă veche și mi-a greșit-o atît de lungă încît mereu călcam în poale și cădeam în nas! Mama mă leagănă și cineva mă trage de poale. Îmi aplec capul să văd.

— Sacu, strig eu bucuroasă, și ridic în brațe cîinele mic, cafeniu-roșcat și bondoc, care se bucură și el cu coada, cu ochii și cu glasul! Plînge! Și eu cu el în brațe, cu mama în dreapta și cu mătușa în stînga, intru în ogradă. Mai de mult ograda aceasta era lungă și îngustă și plină de iarbă vara și de omăt iarna. În fundul ei, din casa bătrînească în care m-am născut eu, nu se vedeau decît un ochi de geam cît palma, ușa și prispa! Atîta doar, pentru că noi eram tare săraci! Iar în ogradă se învîrteau și cîrîiau două găini pătate fel de fel, care dormeau în tindă. Pe una o chema Oghi și pe cealaltă Ița. Altceva în ograda noastră nu mai era pe atunci! Nimeni și nimic, afară de Sacu și Pisu.

Sacu era același cîine care mă trăgea adineauri de șorțul de uniformă, numai că atunci era și el mic, foarte mic, un copil mai mic decît mine. Iar Pisu era pisica noastră de totdeauna care nu avea nici un nume și pe care eu o botezasem așa. Acum nu mai e. A murit săraca! Era mare și albă și cu pete ca rugina și-i trăgea lui Sacu niște labe de-l năucea. Vezi că ea era mai mare și nu-i ardea de joacă, pe cînd noi...!

Azi căsuța bătrînească de atunci nu mai e. În locul ei, tata a ridicat casă nouă. Trei odăi, tindă, cerdac, iar alături, în grajd, locuiește Dumana, vaca cea vînătă care ne dă lapte. Mai e și un șopron în care trăia porcul pe care l-a tăiat tata acum, de curînd, și un coșar pentru porumb și un hambar pentru grîu, amîndouă pline! Două mii cinci sute de kilograme de grîu a luat tata de la colectivă pentru zilele-muncă pe care le-a făcut el cu mama în anul care s-a sfîrșit... și porumb și cartofi și bani!...

Intrăm în casă, în camera mea! E o odăiță curată și foarte frumușică! Pat frumos, curat, masă de scris, două scaune, perdelușe albe la ferestrele luminoase și scoarță înflorată pe jos, peste scîndurile frecate cu leșie!

— Aici ai să stai tu, îmi spune mama, și mătușa deschide aparatul de radio pe care nici nu-l văzusem pe măsuța lui, acoperită cu o pînză dantelată de material plastic. Sînt roșie de tulburare și îmi simt inima fierbinte.

„Biata mamă — gîndesc eu —, nici nu-i vine a crede că mă are și că a ajuns să trăiască zile atît de frumoase!"

Cineva mă trage iar de poală și Sacu îmi sare pe genunchi. Îl privesc atentă. Ochii lui mi se par triști și în jurul botului negru și cald părul i-a albit!

— A îmbătrînit! mă lămurește mătușa. Tu știi cîți ani are el?

Fac o scurtă socoteală:

— Cincisprezece! răspund.

— Îi împlinește deseară! rîde mătușa.

Rîd și eu și îmi aduc aminte:

Pe atunci eram mică tare. Era în anul în care s-a născut Sacu și mama lui a murit chiar în ziua aceea. De aceea Sacu a fost „înfiat" de Pisu care avea trei pui mici, mici și albi... Mă uitam cum suge și Sacu la Pisu și cum Pisu nu-i face nimic!

Sacu a crescut pe lîngă Pisu și pisicii ei. Dar pe atunci nu-l chema Sacu. Ba vorbind drept nu avea nici un nume! Dar a venit într-o seară la noi unchișul Grigore. Era un om slab și înalt și vesel și tare sărac! Numai mustăți avea! Avea două mustăți lungi de care mă prindeam eu cu amîndouă mîinile să nu cad atunci cînd mă dădea el jos din brațe! Și în seara aceea unchișul l-a luat în brațe și pe cățel și deodată a strigat la mine:

— Păi tu nu vezi că „seamănă cu un săculeț plin! Să-i zicem, bunăoară, Sacu“ și cățelul a rămas Sacu.

Cu camarazii lui pisici trăia bine, se lua cu ei la trîntă, învățase de la ei să tragă palme și să scuipe și în schimb avea pretenția să-i învețe să latre! Dar nu putea! Pisicii mieunau! Și atunci se apuca să le arate alte meșteșuguri pe care și el le știa de la mine. Așa, de pildă, se așeza pe coadă și își freca botul cu amîndouă labele. Asta însemna: „dă-mi și mie ceva de mîncare!“ Sau își freca amîndouă urechile cu labele. Adică: „acuma ce mai facem?“ Ori se așeza cu fruntea în pămînt și se dădea peste cap — bineînțeles cu ajutorul meu dezinteresat. Asta voia să zică: „Da' așa poți?“ Natural, nimeni nu putea ca dînsul și numai eu înțelegeam limba lui. Sau mînca cireșe și scuipa sîmburii ca un om mare! Îi scuipa drept în capul pisoilor ca să se răzbune pentru că nici unul nu învăța nimic de la dînsul! Numai cînd venea tata ne astîmpăram!

Vremurile după care jinduiau tata și unchesul Grigore au sosit. Moșierul a fost alungat. Pe urmă s-a făcut colectiva. Tata umbla cu o mulțime de oameni după el, ținea sfaturi lungi, la cămin și acasă la noi, pînă ce treburile au prins să meargă după noul rost.

În toamna care a urmat, cînd a adus tata acasă grîul care i se cuvenea pentru zilele-muncă făcute, cît pe ce să se dărîme căsuța peste noi! Pentru că noi nu aveam hambar, nici coșar, nici nimic, și tata și-a suit grîul în pod! Iar căsuța aceea nu putea suporta atîta greutate!

— La anul ne facem casă mai mare și mai puternică, a strigat el, sprijinind podul cu o bîrnă groasă...

Și iată, și-a făcut!... Și-a făcut și casă, și hambar, și pe mine m-a trimis la învățătură. Și crescusem și învățasem bine. Dar toate acestea s-au întîmplat cînd crescusem mai mărișoară!

Acum sînt chiar mare, mîine, poimîine voi fi studentă și iată, s-a lăsat seara, satul cîntă din clopoței; din fluiere și din pocnete de harapnic pentru că am intrat în revelion, și la noi au venit mătușa și unchesul și ne-am adunat cu toții în jurul mesei! A venit și Sacu lîngă mine, și la geam niște copii au pornit o urătură... Mătușa începe să rîdă. Rîde și tata pe tăcutele, cum rîde el. Pornește dintr-o dată și unchesul să rîdă puternic de parcă sună din goarnă și după el începe și mama cu chiot lung și cu mîna la gură. Mă uit la ei nedumerită, și unchesul îmi arată din ochi pe Sacu. Adică: „Nu-ți aduci aminte?“ Și rîd și eu tare, nestăpînit. Mi-am adus aminte...

Pe vremea aceea Sacu n-avea decît un an. Era revelion, și la fereastra noastră veneau mereu copiii cu uratul. Iar cînd isprăveau, mama îi chema în casă și le împărțea două, trei mere. Și Sacu a văzut o

dată, de două ori, de trei ori... Și cînd au venit alți urători, a zbughit-o pe ușă și-ndată l-am auzit lătrînd la fereastră în cadența clopoțelului! Ne-am uitat pe geam: el stătea cu lăbuțele de dinainte ridicate pe perete și cu gîtul întins spre lumina din odaie. Lătra! Apoi a mai ajutat el și la alți urători și pînă la urmă a urat de unul singur!...

Rîdem, ne potolim, tata toarnă vin și întinde paharul către mine:

— Noroc, fetița tatii! Să fii cuminte și sănătoasă, urează el.

— Să nu mor pînă nu te-oi vedea agronom la colectiva noastră, Măriucă! întinde paharul și unchesul Grigore.

Iar mama și mătușa mă sărută și-mi urează și ele:

— Să fii cuminte și să înveți bine!

Îl simt pe tata tulburat tare, văd ochii mamei umezi, simt brațul mătușii strîngîndu-mă puternic și mă uit la mîna cu care unchesul își întinde mustățile lungi, trăgîndu-le mai tare decît trebuie! Și un gînd puternic mă sufocă și izbucnește dintr-o dată în cuvinte:

— Da, tătuță! Da, mămuță! Da, mătușică și unchesule! Am să fiu cuminte și am să învăț bine!... Și un gînd copilăresc, poate cel din urmă gînd copilăresc al meu, mă îndeamnă să fac aceeași mărturisire și lui Sacu. Și iată nu pot! Mi s-a suit un nod în gît! Și-mi plec fruntea pe fruntea lui și-mi vine să plîng. Da! gîndesc eu. Da, Sacu! Am să fiu cuminte și am să învăț bine!...

CE SĂ CITIM CE SĂ CITIM CE SĂ CITIM CE SĂ CITIM

Povestiri eroice

de EUSEBIU CAMILAR

În epoca noastră, încrustată în istorie prin saltul eroic al omul în Cosmos, a ne întoarce privirea în trecutul vecurilor, către aceia care au purtat de-a lungul vremii „facla nestinsă a vitejiei“, care au luptat pentru dreptatea și libertatea poporului, constituie o datorie umană și patriotică. Căpetenii ca Decebal, Mircea cel Mare, Ioan de Hunedoara, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Gheorghe Doja, Ioan Vodă, au uimit veacurile și generațiile. Cinstirii acestor eroi, care au ridicat paloșul fie împotriva jugului cotropitorului străin, fie împotriva samavolniciei și împilării celor nevoiași de către boierii pămînteni, le sînt închinate Povestirile eroice ale lui Eusebiu Camilar. Prin aceste povestiri, dragi copii, istoria vine către voi cu seva bogată a faptelor și legendelor, care reînvie în imaginația voastră sclipirea paloșurilor cu dreptate ridicate și clocotul răzvrătirii poporului.

Darul de povestitor al lui Eusebiu Camilar, dulceața graiului moldovenesc, dau acestor istorisiri din trecut o vrajă de „cronică“, ne umplu de admirație și respect față de marii noștri înaintași.

Cine nu năzuiește să cunoască mai bine greaua încercare a mîndrului Decebal de a ține piept teribilului imperiu roman? Cine n-a fost cucerit de faima bătăliei de la Rovine — așa cum o descrie Scrisoarea a III-a a lui Eminescu — și de înțelepciunea domnitorului Mircea? Cine n-a admirat strășnicia lui Vlad Țepeș, care, găsind țara jefuită, a făcut dreptate, pedepsind deopotrivă pe boieri și pe turci? Cine n-a îndrăgit geniul lui Ștefan, „Domn cel Mare“ către care veneau solii de la toate neamurile? Ștefan cel Mare a înțeles că „puterea Moldovei stă jos de tot, unde freamătă mulțimile“. Pe cine n-a cutremurat năprasnica moarte a lui Gheorghe Doja, care a vrut să pună capăt iobăgiei?

Cartea lui Eusebiu Camilar vine, cu glasul ei sfătos, să vă depene toate aceste fapte și multe altele încă; iar Marcela Cordescu, prin lirismul ilustrațiilor ei, sporește și mai mult farmecul acestor povestiri.

OLGA BUȘNEAG

103 ANI DE LA UNIRE

Cu un secol şi trei ani în urmă, prin unirea celor două principate, Ţara Romînească şi Moldova, pe harta Europei a apărut un nou stat: Romînia. Pentru Unire au luptat fiii cei mai buni ai poporului, care au înfrînt împotrivirea plină de ură a boierilor reacţionari, ca şi piedicile puse în cale de Anglia şi Austria, interesate în menţinerea acestui stat divizat şi a odiosului jug otoman. La actul Unirii au participat şi cele mai înaintate minţi ale Ţării Romîneşti şi Moldovei: Nicolae Bălcescu, Alexandru Ion Cuza, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Cezar Bolliac.

La 24 ianuarie 1859, la adunarea din Dealul Mitropoliei, în uralele mulţimii de lucrători, ţărani şi tîrgoveţi, Alexandru Ion Cuza a fost ales domn al Ţării Romîneşti şi Moldovei.

S-au scurs de atunci 103 ani. După decenii şi decenii de luptă şi jertfe de sînge, poporul muncitor, condus de partidul său, a făurit statul nostru de democraţie populară. Constructori avîntaţi ai viitorului lor luminos, oamenii muncii din Republica Populară Romînă îşi amintesc cu admiraţie şi recunoştinţă de înfăptuitorii acestui act măreţ al Unirii Principatelor.

Hora Unirii de la Craiova

THEODOR AMAN

Theodor Aman a fost primul nostru pictor de seamă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea şi unul din întemeietorii picturii romîneşti moderne.

Născut la 20 martie 1831, la Cîmpulung Muscel—unde familia pictorului, originară din Craiova, se refugiase din cauza unei epidemii de ciumă—Theodor Aman dovedeşte de timpuriu aptitudini pentru desen. El se formează în spiritul ideilor revoluţiei de la 1848. În activitatea sa creatoare Theodor Aman se distinge mai cu seamă prin portrete şi prin tablouri istorice, putînd fi considerat ca un valoros cronicar al epocii sale. O latură mai puţin cunoscută este aceea de gravor, lucrarea sa „Adunaţi la mămăligă", fiind una dintre lucrările edificatoare asupra stării de mizerie a ţărănimii din acea vreme. Dintre cele mai cunoscute tablouri ale sale, citäm: „Petrecere cu lăutari", „Terasă la Sinaia", „În grădina autorului", „Privind în album", precum şi „Horele" sale.

Theodor Aman a murit în anul 1891.

Lucrarea sa „Hora Unirii de la Craiova" (pe care o reproducem mai sus) ne demonstrează legătura pictorului cu ideile patriotice ale vremii sale, fiind şi el printre cei care au militat pentru unirea principatelor. Din pictură reiese caracterul de amplă manifestaţie populară, de entuziasm frenetic, cu care masele au salutat la Craiova (oraş drag pictorului) Unirea Principatelor, primul pas spre înfăptuirea unităţii poporului romîn.

TÎNĂRA GARDĂ

după romanul lui A. FADEEV

La 20 iulie 1942, hitleriștii ocupă Krasnodonul, un orășel minier din Donbass. Comsomoliștii primesc ordin să se evacueze. Printre aceștia se află Uliana Gromova, Viktor Petrov cu tatăl său și Anatol Popov. Pe cerul stepei apar avioanele fasciste. Băieții fug, dar Uliana nu are timp să coboare și murgii speriați tîrăsc după ei căruța care e gata să se răstoarne.

În fața cailor speriați sări un tînăr care reuși să-i oprească.

— Ești un băiat curajos! Nu te-ai temut că o să te doboare caii?

— Nu! În zilele acestea aspre nu trebuie să ne mai temem de nimic.

— Uliana! strigară băieții care soseau. Ia să vedem cine-i voinicul care ți-a salvat viața?

Dar acesta e chiar Oleg al nostru, Uliana, faceți cunoștință. Tînărul e Oleg Koșevoi!

La Krasnodon, într-o casă conspirativă se adunaseră trei comuniști conducători ai muncii din ilegalitate. Filip Liutikov, Matei Șulga și Ivan Feodorovici Proțenko.

— Ai noștri ne-au lăsat adresele la care vom putea fi găzduiți... Controlați-le bine! Vor veni nemții și oamenii vor trece prin multe încercări.

Serghei Tiulenin lipsise din oraș. După un timp, întorcîndu-se acasă, se furișă întîi în grădină, unde săpă o groapă în care ascunse cîteva grenade și pistoale.

— Credeam că n-o să te mai văd, fiule, unde ai fost?

— Am săpat tranșee.

De treisprezece zile nu dormise. A săpat tranșee, apoi s-a înrolat voluntar în armată. La un atac, Seriojka omorîse doi nemți. Apoi ostașii din compania lui pieriră pînă la unul. Scăpase doar el singur.

Dimineața Seriojka alerga să vadă ce se petrece în oraș.

— Cum, fetito, stai și citești cînd fasciștii se apropie? Mai bine hai în podul școlii să-i vedem venind.

Seriojka măsura cu privirea distanța dintre clădirea școlii și cea a trustului „Krosnodonugol", unde se instala comandamentul fascist.

— Iute, Valea, în timp ce noi am privit, hitleriștii poate s-au și făcut stăpîni la noi acasă.

— Frate dragă, astăzi la noi s-au petrecut lucruri îngrozitoare...

... Ne-au ordonat să evacuăm spitalul într-o jumătate de oră.

Nemții aruncau răniții afară și-i trîntau prin curtea spitalului.

Văzînd comportarea inumană a nemților, Feodor Feodorovici protestă, dar fu împușcat pe loc.

— Nu plînge, surioară, îl vom răzbuna pe Feodor Feodorovici. Vom fi neobosiți!

Seriojka dezgropă grenadele și plecă la postul său de observație din podul școlii.

Din pricina zăpușelii, fasciștii dormeau cu ferestrele deschise. Seriojka apucă o grenadă și ochi o fereastră.

După aceea aruncă și cîteva sticle incendiare care făcură explozie.

— Va urma —

BIBLIOTECA CENTRALĂ

LEI 2,50

CRAVATA ROȘIE

Nr. 2 1962

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

GRIVIŢA 1933 **Pictură de GABOR MIKLOSSY**

La 16 februarie se împlinesc 29 de ani de la eroicele lupte ale muncitorilor de la Atelierele C.F.R. Griviţa conduse de Partidul Comunist din Romînia.

În condiţiile grele ale ilegalităţii, partidul a organizat un şir de mari acţiuni muncitoreşti. Ele au culminat cu eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor ceferişti şi petrolişti care s-au ridicat împotriva cruntei exploatări capitaliste, pentru a bara drumul fascismului şi al războiului.

Luptele din februarie 1933 reprezintă cele mai mari lupte de clasă ale proletariatului din istoria ţării noastre.

Partidului iubit

Vor răsuna cîntările măiastre,
Partid iubit, slăvindu-ţi lupta ta,
Ca semn fierbinte al iubirii noastre
Şi roşii flori în dar noi îţi vom da.

Să te urmăm ni-i năzuinţa vie
Şi să-nvăţăm este al nostru gînd.
Noi ne mîndrim că datorită ţie
Cravatele ne flutură în vînt.

Îţi mulţumim, făgăduindu-ţi ţie,
Că numai note bune o s-avem;
Că vom pătrunde-a cărţii bogăţie.
Noi ucenici partidului ne vrem.

Îţi mulţumim şi pentru şcoala nouă,
Şi pentru cărţi frumoase-ţi mulţumim;
Pentru vacanţa cu poieni şi rouă.
În taberi cătărate pe-nălţimi.

Năvalnic ştim că o să treacă anii
Şi comunişti ajunge-vom să fim.
Iar pentru năzuinţa asta scumpă,
Partid iubit, tot ţie-ţi mulţumim.

GHEORGHE TOMOZEI

SIRENA LUI VASILE ROAITĂ

de MARCEL BRESLAŞU

...Şi iar frunzărim călindarul restriştii:
O zi cu sclipiri străvezii de cleştar...
Şi pe-asta au scris-o-n răboj comuniştii
cu-al sîngelui sfînt chinovar.

La Griviţa Roşie. Amiază de iarnă.
Pichetele grevei veghează la porţi.
Omăt şi funingine-au prins să aştearnă
zăbranic întîilor morţi.

Răsună sirena. Se-ncruntă flăcăul:
„Mergi, glas al răscoalei! Cu vuiet prelung
cutreieră ţara, cutremură hăul..."
Cinci junghiuri de-oţel îl străpung.

Dar pumnul pe lanţul sirenei se strînge
şi trupul atîrnă ca plumbul de greu.
Răpusu-l-au zbirii, dar nu-l pot înfrînge.
Sirena răsună mereu.

Şi-n noaptea tîrzie, nestinsa chemare
îşi buciumă-ndemnul: „La posturi, viteji!
Partidul ne cheamă la lupta cea mare!
În frunte-i tovarăşul Dej!"

*

În noaptea aceea cîntară cocoşii
vestind — peste ani - zorii veacului nou.
Din cartea de slavă a Griviţei Roşii
zîmbeşte copilul-erou!...

De mult e-alungată prădalnica haită!
La cîrmă stau foştii-obidiţi şi flămînzi!
Şi azi mai răsună sirena lui Roaită,
dar cheamă la alte izbînzi.

Sub roşii stindarde, sub zarea albastră
clădindu-vă Ţara, fiţi vrednici de-acei
ce şi-au dat viaţa, visînd la a voastră,
în iarna lui Treizeci şi trei.

Şi-n voi să răsune chemarea, porunca
şi pilda lui Roaită, voioşi pionieri:
„O, Patrie,-ţi dărui iubirea, şi munca,
şi viaţa — dacă-ai să mi-o ceri".

CRAVATA ROŞIE

Revista pionierilor şi şcolarilor editată de C.C. al U.T.M. Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii 1, Telefon 17.60.10

COLEGIUL DE REDACŢIE

Nina Cassian, Marcela Cordescu, Petre Drăgoiescu, Gica Iuteş, Elena Măinescu, Gheorghe Marinescu, Lucia Olteanu (redactor-şef), Iosif Ţirigo

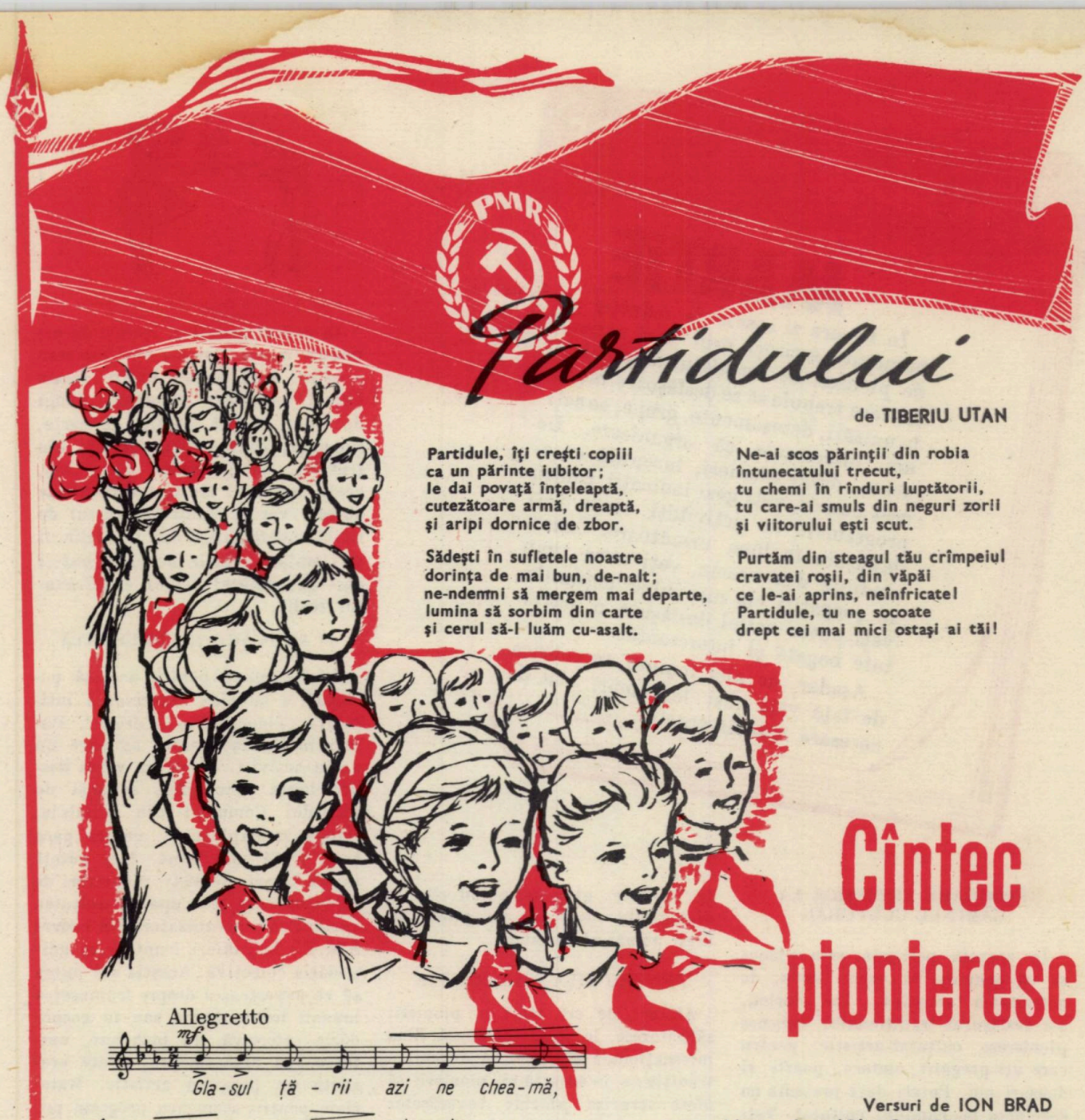

Partidului

de TIBERIU UTAN

Partidule, îți crești copiii
ca un părinte iubitor;
le dai povață înțeleaptă,
cutezătoare armă, dreaptă,
și aripi dornice de zbor.

Sădești în sufletele noastre
dorința de mai bun, de-nalt;
ne-ndemni să mergem mai departe,
lumina să sorbim din carte
și cerul să-l luăm cu-asalt.

Ne-ai scos părinții din robia
întunecatului trecut,
tu chemi în rînduri luptătorii,
tu care-ai smuls din neguri zorii
și viitorului ești scut.

Purtăm din steagul tău crîmpeiul
cravatei roșii, din văpăi
ce le-ai aprins, neînfricatel
Partidule, tu ne socoate
drept cei mai mici ostași ai tăi!

Cîntec pionieresc

Versuri de ION BRAD
Muzica de MARIN CONSTANTIN

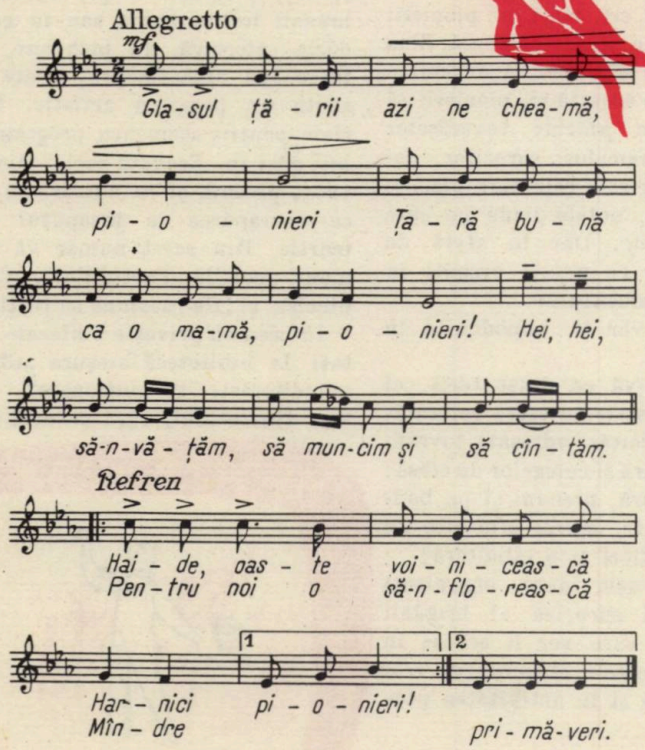

Glasul țării azi ne cheamă, pionieri!
Țară bună ca o mamă, pionieri!
Hei, hei, să-nvățăm,
Să muncim și să cîntăm

Refren:

Haide, oaste voinicească,
Harnici pionieri,
Pentru noi o să-nflorească
Mîndre primăveri.

Sîntem tinere vlăstare, pionieri!
Creștem'nalți, cu fruntea-n soare, pionieri!
Hei, hei, scump pămînt,
Ne dai forță și avînt.

Refren...

Azi partidul ne învață, pionieri!
Să ne avîntăm în viață, pionieri!
Hei, hei, ca să știm
Patria s-o înflorim.

Refren...

CALENDAR PIONIERESC

MARTIE

În fiecare zi sosesc la redacție numărate scrisori prin care activele de pionieri ne cer sfatul despre felul în care trebuie să se desfășoare munca în unități, detașamente, grupe, ce acțiuni interesante să organizeze. De aceea, dragi pionieri, începînd cu acest număr, veți găsi indicații pentru programele de activități ce le veți desfășura în luna următoare. Cunoscîndu-le din vreme, veți avea timp să pregătiți cît mai bine acțiunile, veți putea astfel desfășura o activitate bogată și interesantă.

Așadar, de aici înainte, în rubrica de față veți găsi îndrumări atît de necesare muncii voastre.

PROGRAME ARTISTICE LA CĂMINUL CULTURAL

În această perioadă, este plăcut să vă ocupați, în orele libere, de activitatea artistică. De curînd, s-a desfășurat tradiționalul concurs pionieresc cultural-artistic pentru care ați pregătit cîntece, poezii și dansuri noi. Puteți deci prezenta un spectacol la căminul cultural. Veți interpreta cîntecele și dansurile noi învățate, precum și noul program al brigăzii artistice. Pentru pregătire, în afară de ceea ce știți, folosiți poeziile închinate patriei, partidului, cîntecele, jocurile, glumele, ghicitorile și dialogurile vesele ce se găsesc în acest număr al revistei.

PENTRU ZIUA DE 8 MARTIE

Alături de cei mari, și pionierii sărbătoresc, la școală și acasă, Ziua internațională a femeii. A devenit o tradiție ca, în această zi, pionierii să ofere surprize plăcute tovarășelor profesoare, mamelor, surorilor, colegelor. Surprizele cele mai plăcute sînt, desigur, notele bune pe care le veți obține. Dar în afară de aceasta, iată ce puteți pregăti în cadrul detașamentului:

— clasele vor fi împodobite în mod special;

— îngrijiți-vă ca desenatorii cei mai buni să scrie cu cretă colorată, pe tablă, felicitări adresate tovarășelor profesoare și colegelor de clasă;

— la catedră, precum și pe banca fiecărei fete, se vor afla cîte un buchețel de flori și o felicitare;

— în recreația mare, organizați un spectacol surpriză al brigăzii artistice, în care vor fi scoase în evidență succesele obținute de fete la învățătură și în activitatea pionierească.

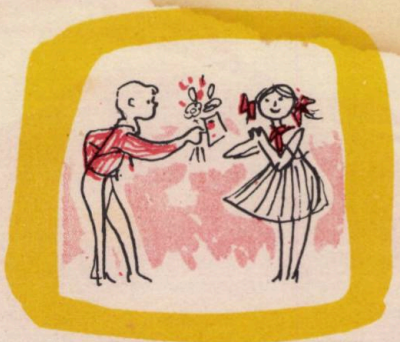

În cadrul grupelor, lucrați daruri pentru mama, bunica sau surioara voastră. Iată cîteva dintre aceste daruri practice: umerașe, pungi de ținut batiste, semne de carte, suporturi pentru cărți, etajere din traforaj, cutii pentru ținut ața, acele, nasturii. Multe dintre aceste obiecte vor fi lucrate la cercul de mîini îndemînatice sau în atelierul de tîmplărie. Unele modele le puteți găsi în numărul 3/1961 al „Cravatei roșii".

O ADUNARE INTERESANTĂ

Vă recomand pentru această perioadă o adunare interesantă intitulată „Tinerețea ne e dragă". Puteți invita la această adunare un vechi activist. El vă va vorbi despre lupta uteciștilor, conduși de Partidul Comunist din Romînia, împotriva exploatării, pentru pace și o viață mai bună. Mai puteți invita tineri utemiști, muncitori de la uzina care se ocupă de unitatea voastră sau mecanizatori din cadrul S.M.T., brigadieri fruntași în gospodăria colectivă. Aceștia vor putea să vă povestească despre frumusețea muncii lor în uzină sau în gospodăria colectivă. În încheiere, unitatea sau detașamentul poate prezenta un program artistic. Materiale pentru asemenea program puteți găsi în „Cravata roșie" din mai 1961, precum și în numărul 3/1962 ce va apărea la începutul lunii martie. Din acest număr vă recomand poeziile „Partidului", „Cîntec utecist" și „Ce-nseamnă să fii tînăr".

În ceea ce privește cîntecele, căutați la bibliotecă broșura „Cîntece muncitorești revoluționare", Editura tineretului, 1957 și cele două

culegeri de „Cîntece ale tineretului", Editura tineretului, 1957 și Editura Uniunii compozitorilor din R.P.R., 1960.

Colectivele de conducere vor trebui să pregătească cu grijă această adunare. Detașamentele și grupele vor trebui să primească sarcini precise. Astfel, unul dintre detașamente se va ocupa de invitați. Alt detașament va trebui să aibă grijă de pavoazarea sălii. Și, în sfîrșit, fiecare detașament va avea sarcina să pregătească o parte din programul artistic. O bună organizare va asigura succesul adunării.

LA SFÎRȘITUL CELUI DE-AL II-LEA TRIMESTRU

La sfîrșitul lunii martie se sfîrșește cel de-al II-lea trimestru. Încă de pe acum, colectivul de conducere al detașamentului se gîndește să ajute pe profesori în această perioadă. Am să vă înfățișez modul în care puteți folosi, mai ales, gazeta de perete. Creați rubrici speciale, cum ar fi, de pildă, „Nota zilei", unde vor fi anunțate cele mai bune și cele mai slabe note ale zilei, însoțite de comentariile respective. Faceți o rubrică intitulată „Întrebări". La gazeta de perete sînt adresate întrebări individuale celor care privesc cu nepăsare situația lor la învățătură. De pildă: „Ce-ai de gînd cu învățătura, Mihăilescu Gheorghe?" sau: „Sandule, detașamentul nu vrea să te vadă corigent", sau: „Știi, Ionescu Dragomir, că ai un patru la geometrie?"

Folosirea acestor „întrebări" dă bune rezultate, întrucît ajută la crearea unui curent de opinii în detașament.

O altă rubrică la gazeta de perete se poate numi: „Viitorii purtători ai distincțiilor". Aici vor fi puse fotografiile celor care au îndeplinit condițiile, au luat note bune și, în curînd, vor primi steluțele roșii.

Afișați în toate clasele lozinca: „Să învățăm astfel încît să nu existe nici o notă sub șapte în trimestrul al II-lea".

PENTRU MICII APICULTORI ȘI SERICICULTORI

O dată cu sosirea primăverii, pionierii din multe unități și detașamente doresc să se ocupe cu creșterea albinelor și a viermilor de mătase.

Unitățile de pionieri, care sînt la început de drum, ar fi bine să citească cu atenție din experiența unor mici apicultori din raioanele Turda, Galați și Segarcea. Acest material se găsește chiar în paginile revistei de față. De asemenea, ei pot consulta toate numerele revistei „Cravata roșie" din decembrie și pînă acum, unde vor găsi indicații prețioase.

În mod special, în cursul acestei luni, pionierii care se ocupă cu creșterea viermilor de mătase trebuie să pregătească, la atelierul de tîmplărie, paturi pentru creșterea viermilor, simple bănci de lemn, suprapuse. Acestea se vor face ținîndu-se seamă de dimensiunile încăperii destinate creșterii viermilor. De asemenea, trebuie descoperite plantațiile de duzi cele mai apropiate de școală, care pot asigura hrana viermilor de mătase și trebuie luate măsuri pentru plantarea de duzi în preajma școlii.

DACĂ VREȚI CA SATUL VOSTRU SĂ FIE CÎT MAI FRUMOS...

...urmați exemplul pionierilor din comuna Voinești, raionul Tîrgoviște. Cunoașteți inițiativa lor? Căutați chiar în revista pe care o țineți în mînă, unde găsiți amănunte. Poate și pe la voi se găsesc terenuri degradate, locuri virane care pot fi împădurite. Ce părere aveți? Înfrumusețarea satului natal nu-i

o sarcină pionierească deosebit de interesantă?

Sădind pomi, îndepliniți și una dintre condițiile pentru obținerea distincțiilor.

Colectivul de conducere al unității trebuie să stabilească sarcini pentru toate detașamentele care își vor alege locurile și numărul de puieți pe care să-i planteze.

„BINE V-AM GĂSIT, DRAGI PRIETENI!"

Auziți salutul lor? Da, al prietenelor voastre păsărelele, care încep să se reîntoarcă. Au avut de străbătut un drum lung și istovitor. Să le întîmpinăm deci cum se cuvine, cu un culcuș cald și hrană bună, să le facem căsuțe.

Modele de căsuțe pentru păsărele se găsesc în „Cravata roșie" nr. 3, din martie 1961, pag. 22—23.

Activul pionieresc poate hotărî ca fiecare grupă să construiască cîte două căsuțe pentru păsărele.

Dacă ați urmărit cu atenție toate acțiunile despre care v-am vorbit, ați observat nu numai că pot alcătui o activitate interesantă, dar vă vor ajuta să îndepliniți multe dintre condițiile cerute pentru obținerea distincțiilor. Totul depinde însă de felul în care activul pionieresc știe să împartă sarcinile pe detașamente, pe grupe și chiar pe fiecare pionier în parte.

Instructor de pionieri
VICTOR

Cîntece și poezii
PENTRU SERBĂRILE VOASTRE

Mulțumire Partidului

de IOAN MEIȚOIU

Să fie țara o grădină-n floare,
Cătușe vechi luptînd ai sfărîmat.
Partid iubit, îți înălțăm cîntare —
Sub roșu-ți steag ne strîngem ne-ncetat.

Întinerești și apa și pămîntul,
Șantiere crești din fier și din granit;
Ne-nflăcărezi și fapta și cuvîntul
Și-ți mulțumim, partidule iubit.

Pe cerul țării ai aprins o rază —
Și a țîșnit lumină-n noaptea grea:
Spre-nalte țărmuri steaua ta cutează
Și-i fără de amurg această stea.

Cuvinte dragi rostim cu glas fierbinte,
Cuvîntul pace și cuvîntul flori;
Rostim: PARTID — și toate le cuprinde
Acest cuvînt de viață-nnoitor...

ȚARA

de NICOLAE LABIȘ

Zăpada jucăușă s-a așternut pe țară.
Și-adună baba Iarnă troienile în clăi.
În seri cu lună rece trec sănii, pare zboară,
Cu scîrțiit de șine și zvon de zurgălăi.

Sînt negri numai stîlpii de telegraf și nucii,
Iar apele sub ghețuri au undele de plumb.
Rămas de astă-toamnă pe streașina ulucii,
Îngălbenit tresare strujanu-i de porumb.

Iar zările întinse îți sorb privirea parcă;
Se-adună depărtarea. Și nemișcat rămîn
În bătătura țării, ca-ntr-o ogradă largă
În care împreună cu-ai mei rămîn stăpîn.

Îmi rostuiesc averea: furnale-n Hunedoara,
Cărbune la Petrila, pe Prahova țiței,
Mii de pătule-n care porumbul și secara
Și grînele se-ndeasă în sacii mari și grei.

Iar prin păduri, cu coarne pe spate despletite,
Am cerbii mei și țapii cei negri și țintați;
Am urșii ce-și sug laba în hrubele tihnite,
Visînd un vis sălbatic de iarnă în Carpați.

Semn de belșug, zăpada cîmpiile încarcă,
Și-i totul de-o lumină solemnă inundat.
Se-aud chemări de muncă și-i liniște, și pare
Întinderile-s albe ca sufletu-mi curat.

PATRIE

Versuri de TEODOR BALȘ

Cît cer de cicoare se-ntinde
În lungile brîie-ale zării,
Sub streașina lui el cuprinde
Comorile vii ale țării.

În colțul acesta de lume
Pămîntul rodește mai darnic,
De cînd peste dînsul stăpîn e
Poporul cu brațul lui harnic.

Ca floarea deschisă-n lumină
Sub ploile albe de soare,
A patriei nouă grădină
O creștem spre vremi viitoare.

Slavă îți cîntăm,
Patrie liberă,
Stemei scrise-n steag și Partidului drag
Pacea ți-apărăm,
Cîmpul, munții, marea,
Sub steag de rubin te-nălțăm,
te slăvim!

PRIMĂVERI

Ce corabie nebună
Fără teamă de furtună
Te-a adus din depărtare
Peste-ntunecata mare?
Și de unde vii anume?
Din ce colț frumos de lume?
Nu-mi ascunde, nu-mi ascunde,
Știu, ai răsărit din unde...
În palatul tău din ape,
Somnu-ți tremura pe pleoape,
Dar te-ai deșteptat cînd marea
Și-a sunat prelung chemarea,
Să te duci și printre oameni,
Bucuriile să-ți sameni.

PIONIERUL

de ION BRAD

Sînt mult mai scund decît cireşii-n floare,
Cu plopii nu-ndrăznesc să mă măsor.
Dar visurile mele pot să zboare
Cu vulturii deasupra unui nor.

Eu n-am, ca marea, vocea de mătasă,
Nici ca orchestra mierlelor din fagi.
Dar gîndul meu e-antena de pe casă
Ce prinde toate cîntecele dragi.

Îmi joacă steagul roşu peste frunte,
Cravata, peste umeri, arzător —
Şi sînt asemeni vîntului de munte,
Cînd îl sărută soarele în zori.

LIBERĂ

Muzica de GH. BAZAVAN

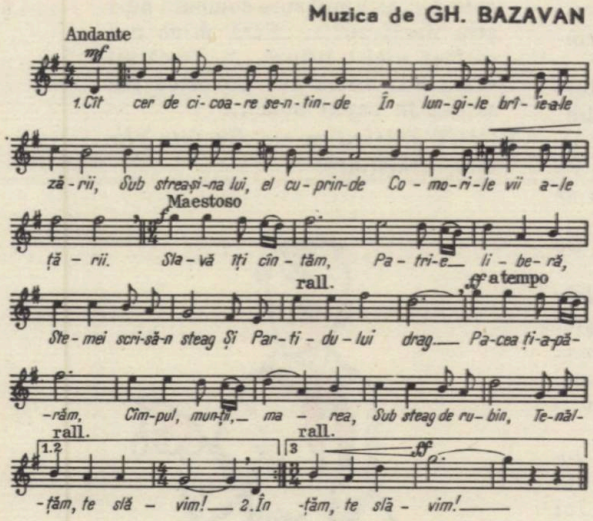

Cuvînt de pionier

Versuri de PETRE GHELMEZ — Muzica de TEODOR BRATU

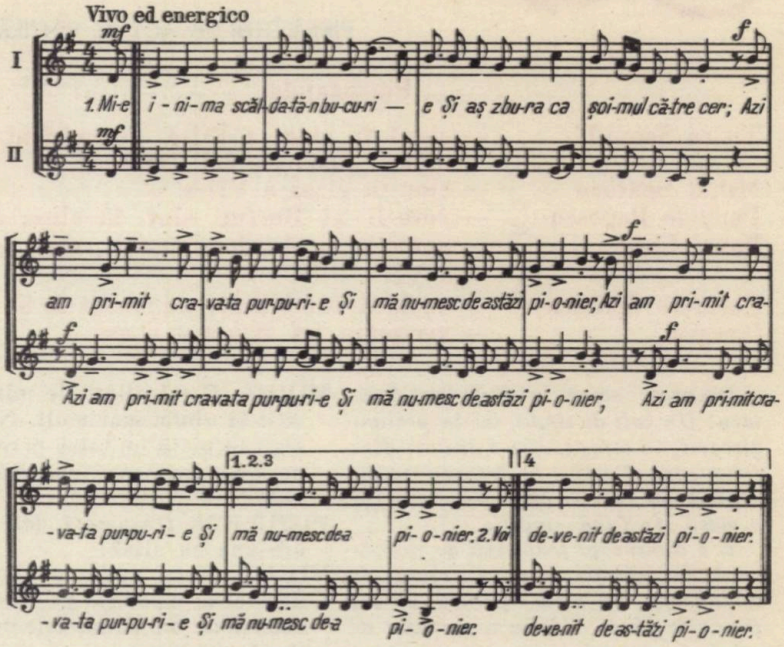

Mi-e inima scăldată-n bucurie
Şi aş zbura ca şoimul către cer,
Azi am primit cravata purpurie
Şi mă numesc de astăzi pionier.

Voi învăţa la şcoală mult mai bine,
Voi fi exemplu-n munca mea de-acum,
Partidul m-a chemat azi şi pe mine
Să-i fiu vlăstar pe gloriosu-i drum.

Îmi voi iubi tovarăşii de muncă
Şi ţara scumpă care m-a crescut,
Cuvîntul ţării îmi va fi poruncă
Pe drumul nou ce-l am de străbătut.

Voi fi cinstit şi drept în toată viaţa
Şi-mi voi căli voinţa mea de fier,
Nu-mi voi călca cuvîntul niciodată;
Am devenit de astăzi pionier.

GHICITORI

Barbă-Cot pitic,
Face numai „clic"!
C-un ochi cît clipeşte,
Chipul ţi-l răpeşte.
(Aparatul de fotografiat)

Unde apele nu curg,
Treci prin munţi fără poteci
Şi în mări nu te îneci?
(Harta)

Înfruntat-ai gerul, vîntul
Şi ne-ai aşternut pămîntul
Cu mireasmă grea de floare,
Cu a soarelui dogoare.
Mi te-ai strecurat în clasă
Nevăzută şi sfioasă,
Şi m-ai îmbiat la joacă.
Dar să mai aştepţi oleacă,
Doar în pauza ce vine
Am să pot vorbi cu tine.
Nu mai sta în pragul uşii,
Nu mai rîde la fereastră —
Pîn-atunci, cu pescăruşii
Joacă-te sub zarea-albastră!

ELENA DRAGOŞ

EXPEDIȚIA

PIESĂ ÎNTR-UN ACT DE VINTILĂ ORNARU

Personajele:

Titica Samoilă	— elevă în clasa a VII-a, comandanta expediției „Comoara lui Cerchez“
Mihuț Spătaru	— elev în clasa a VII-a
Pandele Popescu	— poreclit și Bursuc, elev în clasa a VII-a
Pavel Ursu	— poreclit și Academicianul, elev în clasa a VII-a
Pufulete Spătaru	— unchiul lui Mihuț, om trecut de 55 de ani
Cireșica	— verișoara lui Mihuț — 6 ani

Decorul: *acasă la Pufulete Spătaru. Un colț de tindă, iar în prelungirea ei, în stînga, cîteva leațuri dintr-un gard. Undeva în dreapta scenei, o plită, pe care străjuie un ceaun, și o masă. În fund, munții.*

E o dimineață frumoasă de primăvară. La ridicarea cortinei, așezat pe o buturugă, Pufulete Spătaru, un om trecut de 55 de ani, cu niște rame de ochelari pe vîrful nasului, cioplește de zor, cu o toporișcă, o coadă de sapă. Lîngă el, Mihuț. Sus, pe o margine a tindei, Cireșica leagănă de zor o păpușă într-o cutie de carton care închipuie un leagăn.

MIHUȚ: Așa că, unchiule, ne-am înțeles: nu sufli o vorbă *(grav)*. Jură...

PUFULETE *(înțepenește cu toporișca în mînă. După o pauză, înălțînd privirile spre Mihuț):* Cum adică?!

MIHUȚ *(întinzînd o mînă și deschizînd ochii):* Eu, Pufulete Spătaru, jur să nu spun nimănui nimic despre „Comoara lui Cerchez“...

PUFULETE *(cu glas moale):* Măi Mihuț, pe mine nu m-a pus să jur nici șahul Persiei... da' dacă mă pui tu...

MIHUȚ *(retezîndu-i vorba):*... jură.

CIREȘICA *(înalță capul curioasă spre Mihuț și Pufulete).*

PUFULETE: Bine, măi...

MIHUȚ *(luminîndu-se la chip, deschizînd ochii):* Așa... Acum să-i vedem... cum au să se descurce singuri... *(Pufulete își reia treburile lui. Mihuț începe să se plimbe agitat.)* Auzi, dumneata, dacă s-a mai pomenit una ca asta: eu vin cu inițiativa și dumnealor o aleg comandantă a expediției pe... Titica...

CIREȘICA *(își reia îndeletnicirile ei):* Nani, Nani!

PUFULETE *(privindu-l pe Mihuț peste ramele ochelarilor):* Poate că fata e mai destoinică, mai înțeleaptă ca tine...

MIHUȚ: E o tocilară de mîna-ntîi. Atît și nimic mai mult. Nu-i găsești în toată unitatea pereche. Și pe deasupra o mai cheamă și Titica.

PUFULETE *(încurcat):* Mă rog, ce are una cu alta?!

MIHUȚ: N-am auzit în viața mea de nici o expediție pe care s-o fi condus un om cu numele de... *(în derîdere)* Titica!

PUFULETE *(înalță din umeri stingherit):* Ei și?!

MIHUȚ: Pe toți marii exploratori ai lumii i-a chemat ba Columb, ba Marco Polo, ba Racoviță, ba Nansen, ba Mikluho-Maklai... Pe nici unul *(se strîmbă de parcă ar mînca mere acre)*, Titica...

PUFULETE *(cioplind liniștit):* De unde știi?!

MIHUȚ *(stăpîn pe cunoștințele sale):* Pune mîna pe istorie și citește.

PUFULETE *(privindu-l din nou peste ramele ochelarilor):* Da', așa, ca de-o ipoteză, pe vreunul l-o fi chemat... Mihuț?!

MIHUȚ *(prefăcîndu-se că nu l-a auzit):* Cum o să sune asta la ziar?! „Expediția «Comoara lui Cerchez», condusă de pioniera Titica Samoilă, a dat la iveală...“ A?! Ce zici?! Cum o să sune?

PUFULETE *(calm, reluîndu-și treaba):* O să sune bine.

MIHUȚ *(rîzînd):* Ba n-o să sune bine de loc, că, la urma urmei, n-o să apară nimic în ziar.

PUFULETE *(hîtru):* Dai tu dispoziții?!

MIHUȚ: N-o să apară nimic pentru că... *(după o pauză)* expediția asta n-o să descopere nimic. Fără mine sînt pierduți. Habar nu au pe ce drumuri s-o apuce.

PUFULETE: Nu mai înțeleg nimic. Adineauri ziceai că le-ai dat toate amănuntele.

MIHUȚ: Le-am dat, dar alta ar fi dacă i-aș conduce eu *(serios)*. Drumul spre „Comoara lui Cerchez“ nu-l cunoaște decît *(bătîndu-se cu pumnul în piept)* subsemnatul...

PUFULETE *(luîndu-și ochelarii de pe nas):* Dacă îmi e îngăduit: și... subsemnatul!

MIHUȚ: Da... și dumneata...

PUFULETE: Îți mulțumesc *(hîtru)*. Uite, mi s-au umezit ochelarii de recunoștință... *(își șterge ochelarii cu poala cămășii)*. Dacă nu mă înșel, tot de la mine ai aflat și tu povestea.

MIHUȚ *(apărîndu-se):* Da... dar dacă nu mă interesam eu astă-vară de pietricelele celea pe care le țineai pe policioară, povestea rămînea în capul matale...

PUFULETE *(așezîndu-și ochelarii pe nas):* Phii! Grozav mai ești! *(Ridicîndu-se de pe buturugă, revoltat.)* „Drumul spre comoară nu-l știu decît eu“... „Fără mine n-o să facă nici o brînză...“ „Dacă nu eram eu, adică tu, povestea rămînea în capul meu“...

MIHUȚ *(sărind ca ars din fața plitei):* Unchiule!

PUFULETE: Nici un „unchiule“... Acum vorbesc eu! Te-am lăsat să-mi umpli urechile cu vrute și nevrute... Îmi ajunge! *(După o*

pauză, zîmbind.) Știi tu ce coc eu în minte? *(Mihuț înalță din umeri.)* Îmi zic așa că m-aș bucura să citesc în istoriile celea de care îmi vorbești tu că o Titica... daaa, o Titica Samoilă e pusă alături de tovarășul Columb!

MIHUȚ *(cu lacrimi în ochi):* Va să zică, va să zică mă părăsești și dumneata...

PUFULETE: Te părăsesc că așa trebuie... și nu-mi vărsa mie apă la șoareci, că n-am batistă să-ți dau să-ți ștergi ochii... Ești dintr-un neam cu mine și-ai noștri n-au plîns niciodată *(schimbînd tonul)*. Încep să pricep eu de ce nu ți-au încredințat ție comanda expediției...

(De undeva din culise răzbate un cîntec pionieresc.)

MIHUȚ *(tresărind):* I-auzi-i... vin...

PUFULETE: Ți-e capul plin de fumuri și pot să jur că și cu cartea stai prost...

MIHUȚ: Unchiule!

PUFULETE: Cît ai la citire? *(Cîntecul se apropie.)*

MIHUȚ *(privind spre culise, peste leaturile gardului):* În primul rînd nu-i zice „Citire"..., ci „Limba romînă"..., și-n al doilea rînd asta nu are nici o importanță...

PUFULETE: Mă rog, fie și „Limba citirii"... Mie să-mi spui cît ai... *(Cîntecul crește. Mihuț e atent la cele ce se întîmplă în culise. Pufulete Spătaru îl apucă pe Mihuț de-un umăr și-l întoarce cu fața spre el.)* Ești surd? Cît?

MIHUȚ *(Cireșicăi):* Tu să taci din gură. *(Către Pufulete, cu ochii în pămînt.)* Șapte...

PUFULETE *(cu ochii în pămînt):* Eu n-am avut decît nouă și zece... *(cîntecul răsună puternic. Cireșica e atentă și ea la cîntec.)*

MIHUȚ *(rugător):* Hai în casă, unchiule.

PUFULETE *(în șoaptă):* Pentru ce?

MIHUȚ: Nu-nțelegi? Nu-i auzi?

PUFULETE *(își ia ochelarii de pe vîrful nasului și îi vîră într-unul din buzunarele vestei):* Ți-e teamă să dai ochii cu ei? *(Cîntecul e mai aproape.)*

MIHUȚ *(cu privirile peste poartă):* ... Uite-i, au dat colțul...

PUFULETE: Mă băiatule, nu mă face de-ocară... *(vine pe urmele lui Mihuț.)*

CIREȘICA *(e atentă acum la cele ce se întîmplă între Mihuț și Pufulete)*

MIHUȚ *(din ușă):* Bagă de seamă, mi-ai promis... că n-o să sufli o vorbă... *(Apoi către Cireșica.)* Și tu, tu, du-te și te ascunde după casă!

PUFULETE: Mihuț...

MIHUȚ *(trîntește ușa în urma lui)*

TITICA *(din culise):* Detașament, drepți! *(Cîntecul încetează brusc.)*

PUFULETE: Mihuț, stai aici. Mihuț... nu e bine ceea ce faci... *(Intră și el în casă.)*

TITICA *(din culise):* Aici trebuie că stă!

CIREȘICA *(coboară de pe prispă în mijlocul curții, privind timidă spre poartă.)*

BURSUC *(din culise):* Academiciene, fă cercetări și vezi dacă nu e vreun cîine...

ACADEMICIANUL *(din culise):* Dac-ar fi, ar lătra.

CIREȘICA: Puteți să intrați fără frică... n-avem cîini... *(Mihuț la geam dă semne de neliniște.)*

TITICA *(deschizînd poarta zîmbind):* Ia spune, drăguță, aici locuiește tovarășul Pufulete Spătaru?

(Pe urmele Titicăi pătrund în curte Bursuc și Academicianul. Toți poartă pe umeri rucsacuri.)

CIREȘICA: Aici stă... dar acum...

BURSUC *(dîndu-i un cot Academicianului, cu gura căscată):* Aoleu! Te pomenești c-a șters-o de-acasă...

TITICA *(după ce îi aruncă lui Bursuc o privire care-l face pe acesta să-și tragă capul între umeri. Către Cireșica)*: Cum te cheamă, drăguță?!

CIREȘICA *(uitîndu-se la păpușa pe care o strînge la piept):*... Cireșica.

TITICA: Tii, ce frumos nume ai! *(Cireșica zîmbește.)* Cireșica dragă, înțelegi? Noi am avea mare nevoie de tovarășul Pufulete Spătaru... *(După o pauză.)* Ei, ce spui? Nu ne dai tu o mînă de ajutor?

CIREȘICA *(încurcată):* De... eu știu ce să spun... *(Candidă.)* Eu ar... ar trebui să stau ascunsă după casă...

BURSUC *(îi dă un cot Academicianului)*

TITICA *(repede):* Da' de ce?

CIREȘICA *(cu ochii la păpușă):* Iac-așa!...

(Între pionieri și Cireșica se așterne o tăcere grea.)

BURSUC *(aparte, Academicianului):* Am sfeclit-o... Titica asta a noastră nu știe cum să stea de vorbă cu tovarășii ăștia mai mici...

ACADEMICIANUL *(în șoaptă lui Bursuc):* Să-i dăm o mînă de ajutor.

TITICA *(încercînd să se descurce):* Cireșica dragă...

ACADEMICIANUL *(are și el ochelari, potrivindu-i pe nas, către Cireșica):* Noi avem o datorie de onoare... *(își drege încurcat glasul)* O sarcină măreață...

BURSUC *(dînd ochii peste cap, aparte, în șoaptă):* Ce să spun, halal de așa ajutor! *(Tare, către Academician.)* Academiciene, eu zic să intrăm direct în problemă!

ACADEMICIANUL *(mirat că e întrerupt):* Firește!

BURSUC *(către Titica):* De acord?!

TITICA: De acord!

BURSUC *(Cireșicăi, care s-a pierdut cu totul):* Cireșica, ia spune-mi mie cum stați cu sectorul zootehnic? *(Academicianul și Titica rămîn cu gura căscată.)*

CIREȘICA *(răsuflînd ușurată):* Păi... unchiul zice că sîntem primii pe regiune...

BURSUC: Dar cu porumbul, cu porumbul cum stați? Cît s-a scos la hectar?

CIREȘICA *(repede):* 50 de hectolitri...

BURSUC *(frecîndu-și palmele mulțumit):* Bravo, Cireșica! Dacă și cu sectorul zootehnic stați bine, du-te la nea Pufulete și spune-i să scoată o cănișoară mai măricică cu lapte... *(Titica închide ochii, Academicianul își potrivește ochelarii pe nas.)* Și roagă-l să pună și de-un pui de mămăliguță... că nu strică...

TITICA *(în șoaptă):* Bursuc!

ACADEMICIANUL *(lui Bursuc, în șoaptă):* Ai făcut-o fiartă.

BURSUC *(Academicianului, în șoaptă):* S-o crezi tu... *(Cireșicăi)* Bineînțeles, totul contra cost... Se poate?!

PUFULETE *(apărînd în canatul ușii):* Da... de ce să nu se poată... Cu plăcere... Și fără nici o plată... Laptele e pe masă, mămăliga pe foc... Nu ne rămîne decît s-o făcăluim și s-o răsturnăm pe cîrpător... *(Trage o lingură mare de sub streașina tindei.)*

BURSUC *(către Pufulete):* Dumneata ești tovarășul Pufulete Spătaru?

PUFULETE: În persoană...

BURSUC *(superior, către ai lui):* Ați văzut? Așa se sparge gheața...

TITICA: Dacă ți-ar merge gura și la lecții cum îți merge acum...

BURSUC *(se preface că n-o aude, pocnindu-se c-o palmă peste frunte):* Phii... da' tare uituc mai sînt! *(Lui Pufulete.)* Dați-mi voie să vi-i prezint pe prietenii mei... *(Arătînd spre Titica Samoilă. Către Pufulete.)* Fata asta, cît o vezi dumneata de timidă, de tăcută, e premianta clasei... *(Bătîndu-l pe Academician pe umăr.)* Pavel Ursu, ochelaristul ăsta, ține morțiș să devină inventator mondial *(spre el)*... Pe mine mă cheamă Pandele Popescu, da' toată școala îmi zice Bursucu și cred... c-așa o să intru și în istorie... *(Apoi privind spre o persoană imaginară.)* Iar pe el, pe el îl cheamă Mihuț... *(Mihuț apare la geam, fără să fie văzut de ceilalți.)* Pardon, el nu e prezent. Ori a scăpat trenul, ori i-o fi fost rușine să vină cu noi! *(În șoaptă, numai lui Pufulete.)* A-ncasat... un cinci la geografie.

PUFULETE *(înalță priviri dojenitoare spre fereastră. Mihuț trage repede perdeaua de la geam.)*

BURSUC: Și cu asta basta... *(Se așază obosit pe scara care duce spre tindă. După o scurtă pauză, către Pufulete.)* Dar dacă dumneata mai ai ceva de întrebat, îți stau la dispoziție.

PUFULETE *(după o pauză):* M-ar interesa să știu ce aveți în saci.

TITICA *(după ce schimbă o privire cu Bursuc și cu Academicianul):* Frînghii, hărți, lămpi cu carbid, un aparat morse, pulovere, cuie pentru cățărat și...

ACADEMICIANUL *(care studiază atent o hartă):* Firește, pîine și de-ale gurii...

BURSUC *(înghite în sec)*

TITICA *(repede):* Nu ne lipsesc decît mostrele... Ni le-a luat cineva și s-a jurat că nu ni le dă nici în ruptul capului.

PUFULETE: Mostre?

TITICA *(mestecînd mămăliga):* Niște roci, niște pietre *(Pufulete tresare)* care, după părerea Academicianului, ar conține serioase filoane de grafit...

ACADEMICIANUL *(înălțîndu-și ochii de pe hartă):* Nu „ar conține", ci conțin...

TITICA *(văzîndu-și mai departe de treabă):* Mă rog, treaba asta o s-o stabilească laboratorul. Pînă una alta, pietrele astea nu le mai avem. *(Hotărîtă.)* Dar o să le avem... Chiar dacă o să umblăm după ele prin toți munții ăștia...

MIHUȚ *(dă la o parte perdeaua de la geam și deschide fereastra și-i face un semn discret Cireșicăi să vină pînă la geam; Cireșica se apropie de geamul deschis. Mihuț îi spune ceva pe șoptite.)*

ACADEMICIANUL: Ce minunat ar fi să dăm de comoară.

PUFULETE *(șiret, privind spre Cireșica și Mihuț pentru o clipă):* Dar despre ce comoară e vorba?

MIHUȚ *(schimbă o privire fugară cu Pufulete Spătaru și duce un deget la gură de parcă ar vrea să spună: „tăcere", apoi o împinge repede pe Cireșica c-o mînă și dispare de la geam.)*

ACADEMICIANUL: De fapt, am impresia că e vorba de o simplă legendă... Se spune că, de mult, pe vremuri, un oarecare Cerchez, un negustor bogat, ar fi ascuns prin aceste părți o comoară... *(Cireșica trece tăcută și dispare pe după casă.)*

BURSUC *(către Pufulete):* Ce mai tura-vura, avem informații precise că dumneata ai date exacte despre această comoară...

PUFULETE *(după o scurtă pauză, cu glas tremurat):* Am, dar am promis să țin taina *(și face cu ochiul în direcția în care știe că stă ascuns Mihuț).*

ACADEMICIANUL: Oricum, cînd e vorba de un serviciu pe care trebuie să-l aducem științei...

BURSUC *(viclean):* Academiciene, cum ai încerca tu s-o întorci, omul are dreptate: promisiunea este promisiune.

ACADEMICIANUL: Atunci?

TITICA *(către Pufulete Spătaru):* Totuși trebuie să ne dați o mînă de ajutor.

BURSUC: Stați... am găsit... *(După ce înghite un cocoloș de mămăliga, către Pufulete Spătaru.)* Va să zică ai promis să nu vorbești. Am o soluție formidabilă... N-o să suflați nici o vorbuliță... V-o garantez. *(Cireșica scoate capul curioasă de după colțul casei.)*

TITICA: Bursuc, taci... taci o dată.

BURSUC *(cotinuînd):* În schimb o să scrieți totul pe o bucată de hîrtie...

ACADEMICIANUL: Bravo, Bursuc...

TITICA *(emoționată):* Tovarășe Pufulete, dați-mi voie să-i dau o strachină cu lapte... Serios, o merită.

PUFULETE: Dă-i, fata moșului, dă-i... *(Titica toarnă lapte, veselă, într-o strachină.)* Numai că trebușoara asta cu scrisul n-am s-o fac eu... are s-o facă altcineva...

BURSUC: Academiciene, scoate stiloul...

PUFULETE: Nu, nu. Nu el. Nici tu... altcineva!

TITICA: Aveţi dreptate, tovarăşe Pufulete. Altcineva...

PUFULETE: Ca de-o ipoteză, eu aş zice s-o facă... *(Priveşte lung spre Titica, de parcă ar vrea să-i spună: „dumneata".)*

TITICA *(înţelegînd intenţia lui Pufulete Spătaru, îi taie repede vorba):* Nu, tovarăşe Pufulete... s-o facă poetul clasei. El face cele mai frumoase compuneri...

PUFULETE *(răguşit):* Mihuţ! *(Leagănă din cap că nu e de acord cu aşa ceva.)*

MIHUŢ *(de la canatul ferestrei):* Sînt aici, unchiule!

BURSUC: Ia te uită scamatorie! Cum de-ai ajuns acolo, stimabile?!

ACADEMICIANUL: La o asemenea plăcută surpriză nu m-aşteptam de loc...

MIHUŢ *(închide pentru o clipă ochii):* Uite, că se mai întîmplă şi surprize de astea...

PUFULETE: Mihuţ, du-te şi deschide bufetul din camera mea... Vezi că am acolo un caiet cu coperte îngălbenite... Adu-l încoace... *(După o pauză.)* Noi, alde Spătaru, am adus şi o să aducem întotdeauna servicii... *(plimbîndu-şi o mînă prin părul Academicianului)* ştiinţei..., chiar şi atunci cînd încasăm şi cîte un *(răguşit)* cinci la geografie. *(Mihuţ îşi trage capul între umeri).*

CIREŞICA *(de la locul ei):* Eu n-o să iau cinci la geografie niciodată. N-o să iau decît nouă şi zece.

BURSUC *(întorcîndu-se spre ea):* Bravo... Cireşica... Bravo!

MIHUŢ *(apare abătut în canatul uşii, cu un caiet în mîini.)*

PUFULETE *(închide ochii şi-ncepe să povestească... mai mult sieşi):* Acum vreo 40 de ani s-a pripăşit la noi în sat un flăcău... Îi zicea Ion Cornescu. Parcă-l văd şi acum. Era înalt şi avea nişte sîrme de ochelari pe nas, ca Academicianul vostru... *(Academicianul îşi ridică, cu superioritate, ochelarii pe nas.)* Un sac în spate, ca voi, şi-n mînă un toiag, ce se sfîrşea la un capăt cu o ţandără de tîrnăcop... *(Deschide ochii şi priveşte fix în gol.)* Ne-am împrietenit, deşi eu pe atunci eram copil, şi-am început să batem împreună munţii. De la el mi-au rămas pietrele pe care le-a găsit astă-vară Mihuţ la mine şi caietul acela *(arată spre caietul din mîinile lui Mihuţ).* El mi l-a dat: „Ţine-le, Pufulete... poate că tu ori copiii tăi o să împliniţi şi visul meu"... *(Arătînd spre caietul din mîinile lui Mihuţ. Titicăi.)* Luaţi-l... vă aparţine. *(Mihuţ îi întinde caietul Titicăi.)*

TITICA *(ia caietul din mîinile lui Mihuţ şi-l deschide. În spatele ei vin Bursuc şi Academicianul. Titica citeşte):* „Jurnal. Azi 20 iunie 1920 am sosit în Ulmi"...

PUFULETE *(încuviinţează cu o legănare tristă a capului)*

TITICA *(dă pagina):* „... 25 iunie 1920. M-am împrietenit cu un băieţel vioi, inteligent. Îl cheamă Pufulete Spătaru"...

PUFULETE *(Titicăi):* Treci peste asta...

TITICA *(continuînd să citească):* „L-am găsit desenînd, pe un perete, raţe şi berze cu ajutorul unui bulgăre de pămînt. Întîmplarea asta m-a făcut să ajung la concluzia că de fapt comoara lui Cerchez, despre care circulă legenda în sat, nu e altceva decît un zăcămînt de grafit... Copiii, cu năzdrăvanul ăsta de Pufulete în frunte, nici nu-şi dau seama ce lucru extraordinar au descoperit". *(Înălţînd ochii de pe caiet şi privind spre Pufulete)* Uite ce frumos scrie despre dumneata...

PUFULETE: Citeşte mai departe.

TITICA *(după ce dă cîteva pagini):* „15 aprilie 1921... Am dat de comoara lui Cerchez..." „16 aprilie 1921... Am coborît în sat cu un sac de pietre... Mi-am umplut mîinile cu pietre şi le-am arătat oamenilor: «Iată comoara lui Cerchez»... *(Absorbită cu totul de lectură, începe să citească cu glas din ce în ce mai stins.)* Oamenii m-au declarat nebun..."

ACADEMICIANUL: Citeşte ca lumea, Titica.

TITICA *(trezită de intervenţia Academicianului, citeşte mai departe):* „Nu înţelegeau, nu aveau cum să priceapă că pietrele descoperite sînt străbătute de filoane bogate de grafit şi că asta înseamnă mai mult decît comoara pe care o căutau oamenii de atîta vreme..."

ACADEMICIANUL *(interesat):* Interesant, foarte interesant.

BURSUC *(Titicăi):* Citeşte... Citeşte mai departe...

TITICA *(citind mai departe):* „... 20 mai 1921... Furtună..." *(Înalţă ochii spre cei din scenă)*... De aici încolo nu mai scrie nimic...

PUFULETE *(legănîndu-şi capul cu tristeţe):* În ziua aceea, sărmanul, a alunecat de pe stîncă. L-au scos dintr-o prăpastie, după o săptămînă de căutări. A pierit înainte de a descoperi zăcămîntul principal de grafit. Anii au trecut peste noi şi eu uitasem cu totul de istoria asta, pînă a dat Mihuţ peste bulgări.

MIHUŢ *(emoţionat):* Bursuc, copii, eu toate acestea nu le-am ştiut ... Iartă-mă, unchiule... Va să zică... dumneata, pe vremea cînd erai de vîrsta noastră...

PUFULETE: Nu mă supăram niciodată pe prietenii mei. Mergeam împreună cu ei după zmeură şi agrişe, şi atunci... cînd nu puteam să merg cu ei le arătam drumurile.

MIHUŢ *(cu ochii în pămînt):* Prieteni, noi putem duce la bun sfîrşit descoperirea pe care au început-o odinioară unchiul Pufulete şi prietenii săi. Iertaţi-mă pentru atitudinea mea urîtă.

TITICA *(după o pauză):* Scopul expediţiei noastre, în parte, a fost atins... Pe lîngă descoperirea cea mare a comorii, noi toţi urmăream să descoperim în Mihuţ pe adevăratul Mihuţ... pe bunul nostru prieten... *(Întinzîndu-i mîna lui Mihuţ.)* Şi mi se pare că l-am descoperit... *(Îi strînge mîna cu căldură)*

PUFULETE *(printre dinţi lui Mihuţ):* Vezi tu, vezi că în istoriile alea ale matale, alături de tovarăşul Columb sau Nansen, cum îi mai zice, poate să stea şi o Titica Samoilă?!...

TITICA: Copii, sînteţi de acord să-l numim pe Mihuţ reporterul expediţiei noastre şi lui să-i revină sarcina de onoare de a anunţa grupul de geologi din regiune?

ACADEMICIANUL: De acord!

BURSUC: De acord!

(Bursuc şi Academicianul îşi pun sacii în spinare.)

TITICA *(apucînd şi ea sacul de curele, către Mihuţ):* Atunci...

MIHUŢ *(cu căldură):* Îţi mulţumesc, Titica... *(Îi ia sacul din mîini şi-l aruncă pe umerii lui.)* Rucsacul ăsta am să-l duc eu...

TITICA: Detaşament, drepţi... direcţia „Comoara lui Cerchez", cu cîntec înainte, marş...

(Pionierii părăsesc scena cîntînd un cîntec pionieresc)

CIREŞICA *(mai mult lui Bursuc):* Da'... cu laptele şi cu mămăliguţa cum rămîne?

BURSUC: Asta n-a fost decît... o... sămînţă de vorbă... Ceva, aşa, ca să spargem gheaţa.

CORTINA

MOMENTE VESELE PENTRU SERBARI

Ghicitori

Albă cușmă năzdrăvană
El o poartă pe-o sprînceană
Și fiind cam friguros
Nu și-o dă nici vara jos.

(— Cine e? Să-mi spui, ghicește!
— Piscul muntelui?
— Fireşte)

Are-n geantă cărți școlare,
Are tefere picioare,
Ochi, urechi, stilou, vopsele,
Are, mă rog, toate cele.
Și-un cusur, numai atît.
Îl aflați numaidecît.
Iată ce e la mijloc:
Merge, însă stă pe loc.

(Chiar de-o face pe absentul
Știe cine-i, repetentul.)

ION SEREBREANU

FOTBA

(Vasilică intră pe scenă cu o minge de fotbal în mînă, o aşază pe duşumea, îşi ia avînt, dar se opreşte şi se aşază pe minge.)

VASILICĂ: Spuneți, copii, sînt printre voi fotbaliști adevărați? Ăştia o să mă înțeleagă. Știți, eu sînt căpitanul uneia dintre echipele de fotbal. Echipa noastră este cea mai tare din cartier. Dac-o să staţi de vorbă cu Petrică Ticulescu — şi el e căpitan de echipă—, o să vă spună că echipa lui a bătut-o pe a noastră, anul trecut. Să nu-l credeți. Eu însumi am marcat golul decisiv, care ne-a adus egalarea. Cu toate astea, arbitrul îi ține mereu parte lui Petrică. „Da — s-a răţoit atunci—, ai băgat tu gol, dar la o jumătate de minut după ce s-a fluierat sfîrşitul jocului". Dar ce importanță are o jumătate de minut? Petrică se umfla în pene ca un păun. „Eu — zice — sînt un sportiv invincibil!" Lăudărosul! Las' că-i arătăm noi „invincibil!". În campionatul ăsta o să le facem plasa strecurătoare! Dar, sst, uite că soseşte îngîmfatul de Petrică. Să nu mă spuneți!

PETRICĂ *(intră cîntînd):*

Aflați acum cu toții,
E-un lucru foarte clar,
Că un sportiv ca mine
Se află-n lume rar...
Gimnastica la bară
E pentru mine fleac!
Celui mai bun gimnast,
Îndată-i vin de hac!
Hei, căutați, căutați,
Altul la fel n-o s-aflați!
Fără îndoială,
Gîndul nu mă-nşală,
Pe-un şahist oricît de mare
Mat îl fac dintr-o mutare!
Mat îl fac dintr-o mutare!
De-aceea niciodată
La-ntreceri nu iau parte.
Fără-ndoială-atuncea
Pe toți sportivii-aş bate...

VASILICĂ *(deodată, cu voce dulce):* Petrică! Tu eşti? Te salut, dragă prietene!

PETRICĂ: Cine eşti? N-am avut onoarea să te cunosc...

VASILICĂ: Zi, nu mă mai cunoşti? Nu-i nimic. O să mă cunoşti tu în campionatul ăsta! Numai că mă tem să nu fie neplăcută pentru tine cunoştința...

PETRICĂ: Cui îi spui tu asta? Invincibilului sportiv? Eu, dacă vrei să ştii, am inventat ceva teribil, care va asigura victoria echipei noastre. Ți-aş spune, dar e secret.

VASILICĂ: Trebuie să fie vreo prostie, aşa că... am plecat... la revedere.

PETRICĂ: Stai. Prostie, zici? Uite, am să-ți povestesc... Ştii, noi n-o să trebuiască să mai fugim după minge. Mingea o să fugă singură după noi...

VASILICĂ: Ce? Nu cumva eşti scamator?

PETRICĂ: Ascultă! Noi vom pune fără să se observe înainte de meci cîteva plăci de fier între cameră şi anvelopă, iar în fiecare gheată — cîte un magnet. Înțelegi? Mingea va fugi după noi, ca un căţel! Numai, vezi, tu nu ştii nimic. Să taci ca peştele. Altfel...

VASILICĂ: N-avea nici o grijă. Va să zică, în minge — o bucată de fier, iar în gheată — un magnet... Strașnic! Dar ştii, şi noi am inventat ceva!

PETRICĂ: Ce anume?

VASILICĂ: E secretul echipei întregi, nu-l pot destăinui.

PETRICĂ: Ce nerecunoscător! Eu îi povestesc tot, şi el...

VASILICĂ: Bine, îți spun, dar cu o condiție: să nu foloseşti ideea noastră! Ascultă... Legile fotbalului interzic să vorbeşti sau să strigi pe teren. Dar să tuşeşti şi să strănuți nu e interzis. Noi am elaborat o semnali-

TUDOR MĂINESCU

Răsfățatul

Mămica mă iubeşte mult,
Dar eu de ea nu prea ascult,
Deşi adeseori mă ceartă,
Ştiu dinainte că mă iartă!

Ca să ajung la timp la şcoală,
De trei ori vine şi mă scoală!
Aşa sînt eu, am somn adînc.
Dar nu plec pînă nu mănînc!

În cinci minute m-am spălat,
M-am îmbrăcat, m-am încălțat;
Şi poate numai din greşeală
Mai am pe degete cerneală.

LIȘTII

zare secretă. Dacă trebuie să spui: „Paseazămi mie mingea“, strănuți de două ori. Dacă trebuie să spui: „Fugi înainte“, tușești o dată. Uite așa! *(Tușește.)*

PETRICĂ: Oho! Nici un arbitru n-o să aibă nimic de zis.

VASILICĂ: Eu personal am inventat asta. Se numește alfabetul lui Vasilică ! Ghicește, spre exemplu, ce-i asta? *(Strănută tare.)*

PETRICĂ: Noroc, Vasilică!

VASILICĂ: Și tu! Asta a fost un semnal: „Trage la poartă!“... Dar ăsta ce semnal e? *(Tușește de cîteva ori; Petrică îl bate pe spate.)* Ce mă înghiontești?

PETRICĂ: Mi-era frică să nu te asfixiezi. Ți s-a oprit ceva în gît?

VASILICĂ: Ești cel mai nătăfleț fotbalist! Nu te-aș lua în echipa mea nici măcar ca rezervă. Adio! *(Pleacă, dar se oprește lîngă culise, adresîndu-se sălii.)* Și-a dat în petic, lăudărosul!... O să aplicăm pe dată metoda magnetului înainte de a o cunoaște echipa lui Petrică! Numai că ne trebuie foarte mulți magneți. Începînd de azi, oprim antrenamentele echipei. Vom întrebuința tot timpul pentru căutarea magneților. Tii, grozav se prefăcea că nu înțelege semnalizarea secretă! Credea că mă „duce“. Nu-i nimic, lasă-i pe ei să tușească în loc să se antreneze...

PETRICĂ *(spre sală)*: Am aflat de la Vasilică despre semnalizarea secretă! Trebuie s-o învăț bine! Acum nici n-avem de ce să ne mai antrenăm. Avem victoria în palmă. *(Pleacă. Peste o clipă apare Vasilică foarte întristat.)*

VASILICĂ: Am trăit s-o vedem și p-asta. N-au trecut decît vreo cîteva zile de cînd i-am povestit lui Petrică despre invenția mea. Am jucat, cum s-ar zice, jocul mult așteptat. Ia ascultați ce ghinion afurisit. Noi ne antrenam după metoda magnetului. Cînd ne pomenim chemați la stadion. După ce a pus în formație echipele, președintele comitetului de cultură fizică ne-a spus: „Acum putem să trimitem în capitală o echipă de copii pentru o întîlnire amicală cu copiii de-acolo. Se spune că echipele voastre sînt cele mai bune din oraș. Jucați, arătați ce puteți!“

PETRICĂ *(intră în fugă)*: Uite unde te-ai ascuns! Ce rușine. Toate din cauza alfabetului tău prostesc! Imediat ce neam pus pe strănutat, arbitrul a început să strige: „Ei nu trebuie să plece în capitală, ci la spital, fiindcă sînt răciți cobză!“

VASILICĂ: Ba din cauza ta, a magneților tăi, am început să șchiopătăm toți și toată comisia a început să rîdă cu hohote. Se întrebau: „Dar unde sînt jucătorii? Nu se văd pe teren... Și cică au fost echipele cele mai bune“...

PETRICĂ: Sîntem niște deștepți amîndoi. Ne certăm de pomană. *(Desenează repede cu cretă pe mingea de fotbal niște ochi, un nas și o gură, care rîde larg, pune șapca lui Vasilică pe minge.)*

VASILICĂ: Dar ce naiba are mingea de rîde?

PETRICĂ: Rîde de noi! O să ținem minte...

(Ies amîndoi cîntînd împreună.)

CORTINA

Adaptare din limba rusă de
VASILE MĂNUCEANU

Epigrame

UNUIA CARE PLAGIAZĂ

Tu la gazeta de perete
Scrii versuri mai în orice zi.
Și noi îți mulțumim băiete,
Că-l recitim pe-„Alecsandri“.

UNUIA CU NOTE SLABE

Cum oricine mi te știe,
N-are rost să mai explici;
Căci noi știm: din modestie
Ții să ai doar... note mici.

UNUIA CARE FACE PE SCAMATORUL

Toată ziua ne omoară
„Hocus-pocus, da, vă rog“...
Fă atuncea să-ți dispară
Și cel 5 din catalog!

UNUI BĂTĂUȘ

El spune că urmează cînd se bate
Exemplul marilor voinici.
La lupte primul el răzbate,
Căci luptă doar... cu cei mai mici!

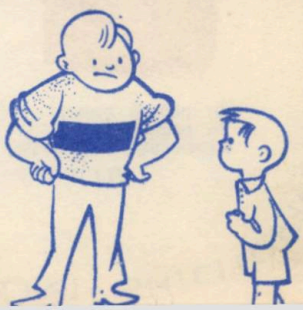

Îmi sînt pantofii plini de praf,
Căci după cinematograf
Să-i curăț nu m-am ostenit;
N-aveam nici timp, eram grăbit.

E liniște în clasa mea;
La tablă e-o problemă grea.
Deschid și eu caietul meu,
Mă uit și văd că nu e greu.

Problemele le face tata,
Eu le transcriu — și treaba-i gata!
Iar la compunere la fel:
Eu copiez, ce scrie el.

Lui nici o lecție nu-i scapă,
Le știe toate, ca pe apă!
Ce să vă spun, eu am părinți
Cum nu se poate mai cuminți.

Le-aș pune nota cea mai mare
La-nvățătură și purtare,
Dar mie, drept să spun, îmi pică,
De obicei, una mai mică.

„Băiete dragă, dacă ții
Codaș printre elevi să fii
Și clasa-ntr-una s-o... repeți,
Așa să faci, să te răsfeți!“

DE SPUS LA ȘEZĂTOARE

În unele seri puteți organiza o șezătoare în care fiecare dintre voi poate recita o poezie sau spune strigături și ghicitori. În comoara folclorului nostru găsiți un material bogat pentru șezătorile voastre. Citiți pagina pe care o aveți în față, în care am ales pentru voi cîteva poezii, strigături și ghicitori.

TARE-I FORȚA OMULUI

Foaie verde de gutui,
Tare-i forța omului,
Că pe vînt mi-l potolește,
Gerul crunt mi-l ogoiește,
Steaua-n sticlă o-nvelește
Și-o coboară în fereastră
S-aurească tinda noastră.

FOAIE VERDE ȘI-O ALUNĂ

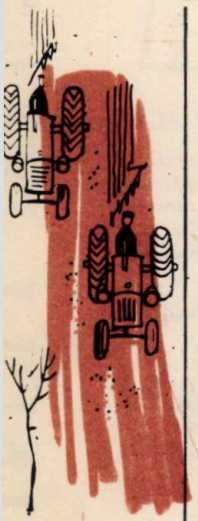

Foaie verde și-o alună,
Colectiva noastră-i bună,
Rîde ca și o mireasă
Cînd vine mirele-n casă...
Cîntă ciocîrlia, cîntă,
Pe tarla munca se-avîntă,
Pe tarla, după ogor,
Crește grîul mai cu spor.
Bucuria intră-n casă,
Casa casă,
masa masă.
Colectiva noastră-n sat
Pe țărani i-a adunat;
Duduie batoza-n plin,
Traiul nostru e mai bun.
Colectivă, să trăiești,
Că tu tare dragă ești!

PÎRÎUAȘ DE LÎNGĂ MOARĂ

Pîrîuaș de lîngă moară
Face-te-și dragă cerneală
Ca să-i scriu o carte lui,
Dragului, partidului,
Lui, conducătorului,
Să-i spun traiul ce-l trăiesc,
Sporu' cu care muncesc,
Pentru care-i mulțumesc
Din adîncul inimii
Că-s în rînd cu oamenii.

Strigături

Dulce-i graiul românesc
Și-n el oamenii slăvesc
Partidul muncitoresc.

Cîte zile-s într-un an,
Eu atîtea doruri am,
Pe toate-am să le-mplinesc,
Că-n republică trăiesc
Și-o dată cu dînsa cresc.

Din uzine, din ogoare,
Stăm cu fața către soare.
Azi horim și nu ne pasă,
Căci stăpîni sîntem acasă!

Frunză verde de bujor,
Badea-l meu e pe tractor,
Trage brazda pe ogor,
Dă pîine pentru popor!

GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI • GHICITORI

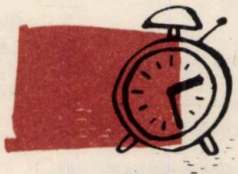

Într-un vîrf de pai,
Șade oastea unui crai.
(SPICUL)

În pădure naște,
În pădure crește,
Vine-acasă și horește.
(FLUIERUL)

Am o casă mică,
De tot mititică,
Cu pitici,
Cu firfirici;
Ziua cîntă,
Noaptea cîntă,
N-are de loc astîmpăr.
(CEASORNICUL)

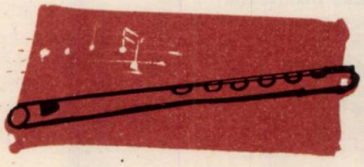

Țăndurica bradului,
Veselia satului.
(VIOARA)

Am o găină pestricuță
O pui în horn pe policuță.
(CARTEA)

PALATUL PIONIERILOR

Muzica: AUREL GIROVEANU

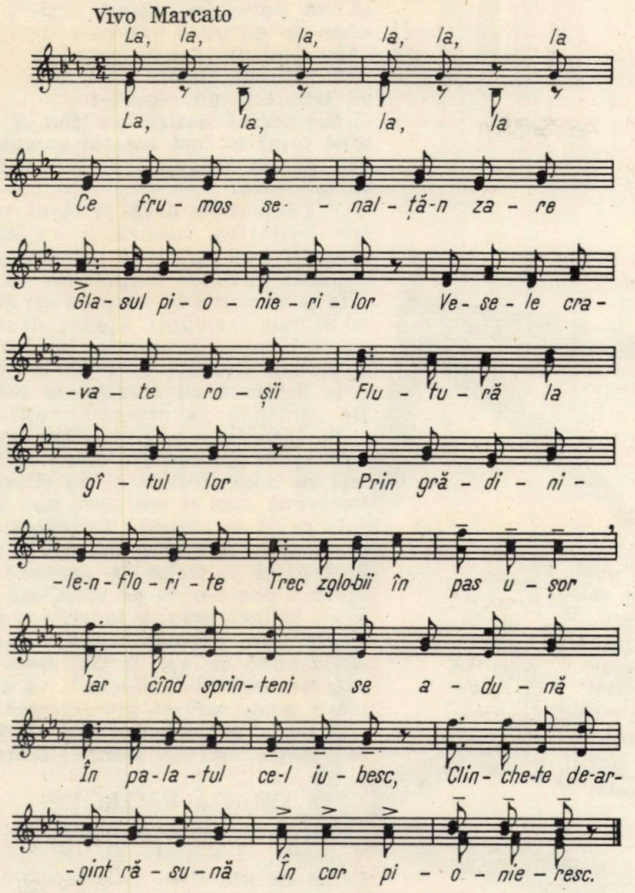

Versuri: EUGEN MIREA

Ce frumos se-nalță-n zare
Glasul pionierilor,
Vesele cravate roșii flutură la gîtul lor,
Prin grădinile-nflorite
Trec zglobii în pas ușor,
Iar cînd sprinteni se adună
În palatul ce-l iubesc,
Clinchete de-argint răsună
În cor pionieresc.

Înspre flori cu drag se-ndreaptă
Cercul de miciurinişti
Şi comunică prin fire harnicii telefonişti.
În laborator lucrează
Cei mai mici dintre chimişti;
Cartea bine învățată,
Jocul sub seninul cer
Fac să fie minunată
Viața de pionier.

PRIETENI

EMILIA CĂLDĂRARU

Frigul mușcă, vîntul bate,
Las' să bată; nici că-mi pasă
Cînd de mînă c-un prieten
De la școală vin acasă.

...Am primit în dar o carte
Cu poveștile șirag.
Cui să-mi mai arăt comoara?
Tot prietenului drag.

...Vîntule, zărești planorul?
Zboru-i nu poți să-l încetini.
Zboară-n cinstea celor care
I-au dat viață: doi prieteni!

Împreună și la lecții,
Împreună și la joacă,
Și-n excursie-mpreună,
Și la iaz, și la prisacă.

Orișicînd și orișiunde
E mai vesel împreună.
Drumurile-mi par mai drepte,
Orice treabă merge strună.

Visurile-mi par și ele
Mai fierbinți, mai chemătoare,
Iară inima-mi spre ele
Tinde mai cutezătoare.

Poate peste mări și fluvii
Vom pluti, navigatori,
Sau pe mări de spice coapte,
conducînd secerători.

Poate doctori cu renume
Vom ajunge peste ani.
Poate-nvățători de școală,
Poate meșteri năzdrăvani.

Ori, ca Titov și Gagarin,
Poate vom zbura departe
Și, ca doi bătrîni prieteni,
Vom ciocni o cupă-n Marte.

Viitorul ne surîde
Într-o patrie măiastră.
Îi vom închina și munca,
Și prietenia noastră.

Profesoara

ION BRAD

Profesoara ta și-a mea
Are-n inimă o stea
Mică doar cît o făclie
Și ne-o dă pe rînd la toți,
Mie, ție,
La o sută, la o mie.

Dac-am aduna din sat
Focul tot ce ni l-a dat
Și l-am duce sus pe deal,
Deal înalt de prin Ardeal,
Flăcările-ar lumina
Mai adînc și mai frumos
Decît cea mai mîndră stea.

Pionieri și școlari, citiți despre inițiativa pionierilor din Voinești. Urmați-le exemplul!

UN TOBOȘAR ȘI O CHEMARE

Întrevederea a fost scurtă.

— Poftim, spuse băiatul și, întinzînd un plic, făcu stînga împrejur, întovărășind mișcarea cu cîteva bătăi în tobă.

— E toboșarul din Voinești, vorbi cel care primise plicul și care era președintele unității de pionieri din Izvoarele. Dar oare ce-o fi vrînd, nici n-am apucat să-l întreb! Și desfăcînd scrisoarea citi:

Chemare

Din partea unității de pionieri nr. 19 Voinești,
Către unitatea de pionieri nr. 31 comuna Izvoarele.

— Vă chemăm la o întrecere. Noi vom sădi pomi pe marginea șoselei pe o distanță de 2 700 m pînă în satul vostru. Iar voua vă propunem să sădiți pe aceeași distanță, în direcția Gheboieni. Ne vom pregăti în tot cursul lunii februarie, iar la începutul lui martie vom avea totul gata și îndată ce vremea va permite începem sădițul. Vom vedea care dintre unități va străbate, sădind pomi pe aceeași distanță, mai repede și, bineînțeles, mai bine! (Vom căuta ca toți pomii puși să se prindă.)

RĂDULESCU LILIANA
președinte de unitate

La scurt timp de la primirea chemării, iată ce au răspuns cei de la Școala de 8 ani din Izvoarele:

„...Da, primim întrecerea. Noi parcă și vedem cum va arăta drumul care desparte satele noastre. În zilele dogorînd de arșiță, drumețul se va odihni la umbra copacilor, iar seara răcoarea va fi mai dulce aici. În zilele reci, cînd vîntul va sufla, se va încurca în ramurile copacilor și se va opri.

Da, prieteni, inițiativa voastră e bună și o îmbrățișăm. Ca să răspundem la chemarea voastră, ne vom îndrepta cu sădițul pomilor pe marginea drumului care duce spre Gheboieni. Așa că i-am și chemat la întrecere și pe pionierii de acolo. Două mii șapte sute de metri este exact jumătatea drumului dintre satul nostru și Gheboieni. Așadar, noi vom porni spre ei și ei spre noi.

Să vedem cine va ajunge la jumătatea drumului mai repede: noi sau ei. În același timp voi veți sădi pe distanța de 2 700 m venind spre satul nostru. Așadar, condițiile întrecerii sînt cele cuprinse în chemarea voastră.

Activul de pionieri:
VULPESCU MARIANA,
TÎRNECI MARIN,
OPREA IORDAN,
BOLD CECILIA"

Iată și răspunsul Școlii de 8 ani din Gheboieni.

„...Da, primim chemarea și ne bucurăm că vom face un lucru atît de frumos... Vom căuta ca pomii sădiți de noi să se prindă și-i vom îngriji să crească mari. Această acțiune nu ne va face să uităm de învățătură, ci, dimpotrivă, vom căuta să fim fruntași.

Președintele unității
BARBU VASILE"

ALO, REDACȚIA...

— Aici Tîrgoviște. Vrem să vă povestim despre acțiunea de sădire a puieților de către trei unități de pionieri din raionul nostru. Vă rog să trimiteți un reporter.

Reporterul nostru s-a dus și văzînd totul la fața locului comunică din partea redacției participanților la întrecere:

„Vă felicităm, dragi prieteni, pentru inițiativa voastră și vă urăm spor la muncă. Vom povesti prin paginile revistei despre voi ca să afle și alte unități de pionieri și să vă urmeze exemplul. Așadar, drumul va fi Voinești-Izvoarele, iar Izvoarele, mai departe spre Gheboieni".

În legătură cu aceasta, la redacție continuă să sosească vești.

La închiderea ediției aflăm despre activele de pionieri din cele trei unități că s-au întîlnit și au discutat împreună cum să realizeze mai bine cele ce și-au propus. Toți pionierii și școlarii din cele trei școli sînt hotărîți să participe la acțiunea de sădire a pomilor de pe marginea șoselei. Și încă ceva: la jumătatea drumului între Izvoarele și Gheboieni, acolo unde se vor întîlni două din cele trei unități de pionieri, va avea loc o mare serbare pionierească.

Și tot la închiderea ediției au sosit la redacție vești care merită publicate.

DRAGĂ REDACȚIE,

Ne place acțiunea pionierilor din Voinești, Izvoarele și Gheboieni. Ce ne-am gîndit noi? Să facem ceva asemănător. La marginea comunei noastre se află un loc acoperit cu bălării. Acolo vom sădi tei și vom face în această primăvară un parc al pionierilor.

ARGHIRA MARIA
Școala de 8 ani Gheboaia

DRAGI PRIETENI,

Avem o pepinieră. Nu-i mare, dar nici mică; numără 250 de puieți. După exemplul vecinilor noștri din Izvoarele, am luat o hotărîre. Pe Valea Corbului, supusă eroziunii, vom sădi la primăvară 8 000 de salcîmi.

VILIA GHEORGHE
Școala de 8 ani Tătărani

LA ÎNTOVĂRĂȘIRE

Întovărășirea noastră are specific pomicol. La *cererea noastră*, ni s-a dat la întovărășire *un rînd* pe care noi vom sădi pomi și pe care îi vom îngriji.

În felul acesta vom urma exemplul pionierilor din Voinești, Izvoarele și Gheboieni.

Școala de 8 ani Băicești

Acolo de unde a pornit inițiativa

DESPRE POVESTEA UNEI PĂDURI ȘI O TRADIȚIE PIONIEREASCĂ

Era o zi de toamnă tîrzie. În pădurea de pe coasta Ioanei soarele se juca prin bănuții de aramă ai frunzelor. Mă aflam acolo cu un grup de pionieri din Voinești. De la ei am aflat istoria acestei păduri.

... Înainte cu vreo zece ani, aici era un deal pleșuv. Ploile, vîntul, zăpezile rodeau din coasta golașă. Pînă într-o zi... Era în primăvara lui 1952, împrejurimile au început să răsune de cîntec vesel.

„Pionier, vremea ta nu ți-o pierde,
Niciodată nu ți-o pierde, nu".

De pretutindeni veneau cravatele roșii. Zile în șir au sădit copiii pomișori cu tulpine gingașe, de îți părea că primul vînt îi va smulge. Și totuși n-a fost așa. Copiii i-au îngrijit, le-au pus tutori, iar copăceii au început să se salte voinicește. Sădind această pădure, foștii pionieri o vedeau aievea de parcă ar fi existat.

— Pe unde mai sînt acum foștii pionieri care au lucrat pe aici? i-am întrebat pe micii mei tovarăși.

— Mulți îi găsiți în comună, mi-au răspuns ei.

De la foștii pionieri, astăzi învățători, muncitori sau harnici pomicultori în întovărășire, am aflat o mulțime de întîmplări din vremea cînd aceștia erau pionieri. Iată ce mi-a povestit, de pildă, Miluță Aurelia.

— Și acum îmi amintesc zilele acelea. Am venit pe deal cu o grămadă de copii. Purtam cu mîndrie cravatele roșii de pionieri. Văzîndu-ne, unii țărani care locuiau prin apropierea dealului se uitau la noi și spuneau rîzînd: „Joacă de copii". Dar au fost foarte mulți care spuneau: „Ba, e treabă cu temei, că o fac pionierii". Iar noi ne țineam mîndri și lucram de zor.

Apoi altă întîmplare:

— Într-o seară s-a pornit o furtună de ziceai că o să smulgă casele din loc. Am tras o spaimă. Ce-o să se întîmple cu copăceii noștri? mă întrebam. Desigur că vîntul și ploaia i-au rupt... Cînd furtuna s-a mai potolit, am strîns cîțiva copii din vecini și am dat fuga pe deal, chiar în seara aceea. Dar să

vedeți treabă: copacii noștri erau nevătămați, plantasem masiv și au rezistat bine la furtună. Ce bucurie pe noi cînd i-am regăsit. Și iată, acum, ați văzut, avem o pădure adevărată, așa cum am visat-o noi atunci cînd am început-o. Acum privim cu bucurie la pionierii care au pornit o acțiune atît de inimoasă pentru ca drumurile care leagă satele noastre să arate frumos. De altfel, sădițul pomilor este o veche tradiție pionierească în comuna noastră.

Și într-adevăr, la grădinița de copii a comunei, la întovărășire, în curtea școlii ai să găsești copaci puși și îngrijiți de pionieri.

BĂIATUL CU CĂCIULA ALBĂ

Un pionier scund, cu o căciulă albă, îndesată în cap și cu cravata roșie scoasă frumos peste cojocelul bine croit, așa îți apare Glie Toma de la Școala de 8 ani Voinești. Te privește drept în ochi și are vorba domoală. Profesorii îl laudă: „E un elev foarte bun. Ce învață el e cu temei". Dar pasiunea cea mai mare a lui Toma sînt pomii fructiferi.

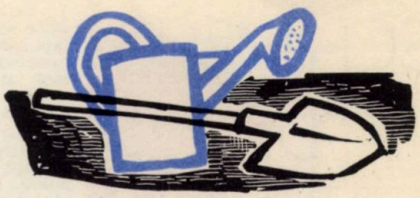

Și cum ar putea fi altfel? Din tată în fiu, toți din familie sînt pomicultori. Mîndria lui Toma este fratele mai mare, care urmează o școală de maiștri horticultori. „Cînd voi fi mare, merg și eu la o școală asemănătoare" — obișnuiește el să spună. Dar deocamdată ascultați ce mi-a povestit într-o convorbire.

„Îmi place să merg cu tata la întovărășire. Lucrez pe lîngă el de drag.

Știți, pomul e ca un copil. Trebuie să-i porți de grijă, altfel nu crește bine".

Mă uit la băiatul acesta cu vorba lui măsurată și ghicesc pe viitorul muncitor harnic al patriei noastre socialiste.

Cu astfel de pionieri, fruntași la învățătură, pricepuți la muncă, pornesc pionierii din Voinești la activitatea atît de frumoasă de sădire a pomilor.

LA ȘCOALĂ A SOSIT O SCRISOARE

Pe plic stătea scris limpede: către pionierii din comuna Voinești, raionul Tîrgoviște.

Dragi prieteni,

Știm că locurile voastre sînt renumite pentru creșterea pomilor — de aceea vă și scriem.

Ne-am propus ca în anul acesta să facem o pepinieră de pomi fructiferi în grădina școlii noastre. Comuna noastră este așezată în Cîmpia Dunării, cam la 12 km spre nord de orașul Corabia, și este foarte săracă în pomi fructiferi. Noi, pionierii, ne-am gîndit că dacă am avea o pepinieră am da apoi pomi în toată comuna. De aceea vă rugăm să ne trimiteți prin poștă semințe de meri și peri sau pruni, piersici, cireși. Ne vor fi de mare folos.

Unitatea nr. 26
Școala experimentală de 8 ani
comuna Vișina Veche

Pionierii din Voinești s-au grăbit să răspundă. Nu numai că au trimis semințe, dar, fiindcă ei au o pepinieră în cadrul școlii și au experiență, le-au dat multe sfaturi prețioase.

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Pregătiți-vă din vreme ca din primele zile ale primăverii să porniți la sădițul puieților. În grădini, în parcuri, pe terenuri supuse erodării, pe marginea șoselei să se afle pomi sădiți de voi.

Pionieri și școlari, trimiteți la redacție vești despre acțiunile voastre de sădire a pomilor.

SCHIMBUL DE MÎINE AL CEFERIȘTILOR

Urmați-ne azi, copii, în sus, pe Calea Griviței, unde, dacă n-ați fost de mult, vă va fi greu să recunoașteți locurile. Căci aici casele scunde de cartier sărac au fost înlocuite azi cu blocuri zvelte, în fața cărora numai gardul atît de cunoscut al Atelierelor C.F.R. mai stăruie, amintindu-ne de fiecare dată de sîngeroasele zile din februarie 1933.

Pentru ca noi să păşim azi pe bulevardul acesta modern, străjuit de vitrine largi şi luminoase, pentru ca întreaga noastră viață de azi să fie mereu mai fericită, a luptat mulți ani clasa muncitoare, călăuzită de încercatul ei partid.

Uitați-vă, în blocul acesta s-a deschis de curînd un nou magazin. În celălalt s-au mutat nu de mult noi locatari.

Dar în clădirea asta roşie ce este? Priviți tăblița de pe perete. Ea ne arată că am ajuns la ținta vizitei noastre de azi. Citiți: „Şcoala profesională de ucenici a Uzinelor «Griviţa Roşie»". Să intrăm, fără zgomot, înăuntru. După cum vedeți (foto 1), elevii din anul I, care peste trei ani vor deveni sudori, ascultă atenți o lecție de tehnologia metalelor. Aici, în cabinetul tehnic, au la îndemînă aparate şi piese pe care cercetîndu-le cu atenție înțeleg mai uşor explicațiile teoretice. Să-i lăsăm să-şi continue ora...

Dar cine sînt băieții care tocmai ies din şcoală? Să-i întrebăm.

— Putem să vă însoțim?

Bucuroşi de oaspeți, Sandu Florian, Sereş Tiberiu şi Munteanu Constantin ne conduc. Intrăm într-o hală mare a Uzinelor „Griviţa Roşie". Priviți şi voi (foto 2) cum, sub îndrumarea maistrului Ilarion Marin, lucrează sus, pe o uriaşă locomotivă. Astfel, cunoştințele teoretice sînt aplicate în practică chiar aici, în atelierele unde în curînd vor fi şi ei muncitori de nădejde.

Ne întoarcem la şcoală tocmai către ora prînzului. Elevii s-au şi aşezat la mese în sala spațioasă a sufrageriei. „După o zi de învățătură, pofta de mîncare nu lipseşte. Mai ales cînd mîncarea e gustoasă" — pare că ne spune Cornea Aurel, care e azi persoană importantă: elev de serviciu. Şi în această calitate e primul care-şi spune părerea (foto 3).

După-masă, în grupuri, elevii se îndreaptă spre etajul I. Îi întîlnim aici la club. Unii împrumută cărți de la bibliotecă, corectează ultimele ziare şi reviste, iar alții aşază între ei tabla de şah. Se vede că partida nu e atît de simplă. Nicolae Ştefan, prichindelul din anul I sudori, priveşte atent la jocul încordat al colegilor mai mari. De partea cui va fi victoria? Încă e greu să-ți dai seama (foto 4).

Spre seară, din sala de repetiție a fanfarei se aud sunetele puternice ale instrumentelor de suflat.

Atenți la indicațiile profesorului, tovarăşul Amihăesei Ştefan, cei 70 de elevi, instrumentiştii fanfarei, execută cîntecul: „Mulțumim din inimă partidului" (foto 5).

Ziua s-a sfîrşit. Părăsim şcoala în care peste 420 de elevi învață să fie sudori, cazangii, strungari, montatori de locomotive. Se pregătesc să devină schimbul de mîine al muncitorilor de la Uzinele „Griviţa Roşie".

1

2

3

4

5

MICII APICULTORI

POVESTESC DIN EXPERIENȚA LOR

„În următorii 3—4 ani, numărul de stupi va trebui să crească la minimum 1 100 000".

(Din raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961).

Și pionierii răspund acestei sarcini importante. Apicultura a devenit o preocupare a multor unități de pionieri. Unii au de pe acum stupine, alții fac pregătiri.

Prietenii albinelor

Ne aflăm la Școala de 7 ani din comuna Crișan, raionul Tulcea, regiunea Dobrogea, și vrem să vorbim cu pionierul Ilie Moreanu, cunoscut pentru priceperea sa în apicultură.

— Căutați-l peste drum de școală, unde se află stupina școlii. Acolo îl găsiți sigur, ne spune un băiat care ne iese în întîmpinare.

Îl ascultăm și, într-adevăr, îl găsim pe cel căutat. Pe Ilie Moreanu nu trebuie să-l rogi mult ca să înceapă a povesti. Iar pe voi, dragi prieteni, vă interesează să cunoașteți experiența unei unități de pionieri în direcția creșterii albinelor, așa că să-i dăm cuvîntul.

— Stupina pe care o vedeți, începe el să ne povestească, a crescut sub ochii noștri. Sînt doi ani de atunci. Îmi amintesc că am primit în dar de la secția de învățămînt a sfatului popular raional doi stupi. Ce bucurie a fost în întreaga unitate! Ne-am strîns cu toții în jurul lor. Dar după ce a trecut primul entuziasm ne-am trezit că nu știam ce să facem cu stupii, cu ce să începem, cum să-i îngrijim. Încetul cu încetul am învățat. În primul rînd am stabilit unde va fi așezată vatra stupinei și am dus acolo stupii. Cum aveam o clipă liberă, noi, pionierii, dam fuga la stupi. Dar așa n-a mers. Era zarvă, și nimeni nu făcea nimic. Atunci ne-am împărțit în grupe de serviciu. După vreo două luni, am început să pricepem cum stau lucrurile. Ajutați de tovarășul profesor, am învățat ce este acela urdiniș (o deschizătură mică pe unde albinele intră și ies din stup), scîndura de zbor (o policioară care se află în fața urdinișului și de unde albinele pleacă și vin la stup), ramele și celelalte părți componente ale stupului. Apoi ne-am obișnuit să lucrăm cu dăltița, o unealtă cu care se desprinde și se curăță ramele de ceară, cu peria cu care se mătură albinele de pe faguri, cu tăvălugul, pintenul și presa de stors ceară. Am citit cărți despre viața și obiceiurile albinelor, despre îngrijirea lor. Mierea e dulce, e și gustoasă, dar pînă o capeți trebuie să te ocupi de albine, să le dai hrană suficientă. De aceea, imediat ce am căpătat stupii am amenajat o bază meliferă, semănînd floarea-soarelui, rapiță, hrișcă, lucernă și facilia. Albinele aveau acum tot ce le trebuie. A venit și perioada roirii.

În legătură cu acest eveniment, pionierii au o mulțime de amintiri. Daria, o fetiță cu ochii mari și serioși, se oferă să ne povestească una dintre întîmplările legate de roire.

— Într-o zi, o zi caldă de început de vară, o parte din albine cu o matcă nouă au părăsit stupul. Ce mai tărăboi a fost. Am pornit repede în căutarea lor. Ne simțeam ca într-o expediție. Am colindat prin pădurice, am cercetat prin toate colțurile în sat, dar ele... nicăieri. Deodată, unul dintre noi, mi-aduc aminte și cine, Bedreagă Constantin, a început să strige: „Veniți repede, albinele! Sînt la colibă!" Și, într-adevăr, acolo unde coteșe Dunărea spre comuna Letea era o colibă din stuf. Aici își găsiseră albinele adăpost. Bineînțeles că le-am prins, ademenindu-le, pe rame și le-am depus într-un stup nou.

Dacă le lăsam în voia lor, ar fi însemnat o pierdere, dar așa am obținut un stup în plus. În viitor am învățat că prin divizare obținem alt stup. Așa că am ajuns ca astăzi să avem o adevărată stupină. Numărați, sînt 15 stupi.

Privim în jurul nostru stupii așezați în grupuri de cîte 3 la o distanță de 2 m. O adevărată stupină.

Moreanu, ca și cum ne-ar fi înțeles gîndul, continuă să ne povestească.

— Noi am pregătit cu toată grija stupina pentru iarnă. Am făcut salteluțe și cojoace de stuf și papură. Tovarășul profesor spune că împachetatul pentru iernat este bine făcut.

Așa și este. Ne închipuim viața albinelor în stup în zilele acestea încă reci de iarnă. Și ne gîndim că experiența apicultorilor din Crișan merită cuvinte de laudă. Le urăm noi succese.

Prima acțiune

Și pionierii din comuna Vînători, raionul Galați, s-au hotărît să se ocupe de creșterea albinelor. Prima lor acțiune a fost întîlnirea de la ... stupină.

... Era vară. Într-unul dintre lanurile întinse de floarea-soarelui se auzea pînă departe zumzetul albinelor. Aici își aveau „reședința". Printre stupi se plimba un om îmbrăcat în halat alb, cu o pălărie mare pe cap, iar fața îi era acoperită cu o plasă subțire. Era utemistul Ene Drăgușin. El își vedea de treburile lui.

— Am venit să vedem și noi stupina, i s-a adresat Scobici Maria. Să învățăm de la dumneavoastră.

— Bucuros.

Lîngă un stup, mereu arătîndu-le și explicîndu-le, tînărul apicultor al gospodăriei colective „13 Iunie" din comuna Odaia Manolache le vorbi cu multe amănunte cum se face în primăvară despachetatul stupului, de ce e nevoie să se schimbe mereu locul stupinei, cum se extrage mierea și cîte altele.

Întrebările vin una după alta. Tovarășul Drăgușin abia prididește cu răspunsurile.

Întîlnirea pionierilor din comuna Vînători cu utemistul Ene Drăgușin a fost prima lor acțiune. În primăvară, pionierii vor începe activitatea direct în... stupină. Pînă atunci însă se pregătesc citind despre albine și stînd de vorbă cu apicultori pentru a afla cît mai multe din tainele acestei îndeletniciri.

La început de drum

Dar nici pionierii din comuna Goicea Mare, raionul Segarcea, regiunea Oltenia, nu s-au lăsat mai prejos. Au hotărît și ei să se ocupe cu creșterea albinelor. Într-o adunare de unitate au discutat cu multă temeinicie această problemă. S-au gîndit și unde să fie locul stupinei, ce pomi să planteze, ce semințe de plante melifere, de flori să procure, iar în primăvară să le semene.

— Pînă atunci însă să învățăm foarte bine capitolul despre creșterea albinelor din „Cunoștințe agricole", să cercetăm și alte cărți de specialitate, a spus Burnea Lucia.

Cea mai interesantă propunere a venit însă de la Georgescu Marin.

— Am să-l rog pe tata să vină și să vorbească la cercul nostru, a spus el cu modestie.

Propunerea a fost primită cu bucurie. Cine nu-l cunoaște pe tatăl lui Marin? Apicultor de peste 20 de ani, cu o bogată experiență, el îi va ajuta fără îndoială pe copii în noua lor îndeletnicire.

Au discutat multe pionierii în acea adunare. Sînt la început de drum. Dar, după entuziasmul cu care au pornit-o, sîntem siguri că vor avea o activitate rodnică.

GETA COSTIN

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Pregătiți-vă din vreme ca o dată cu venirea primăverii să începeți primele lucrări în stupină!

Nici o școală fără stupi!

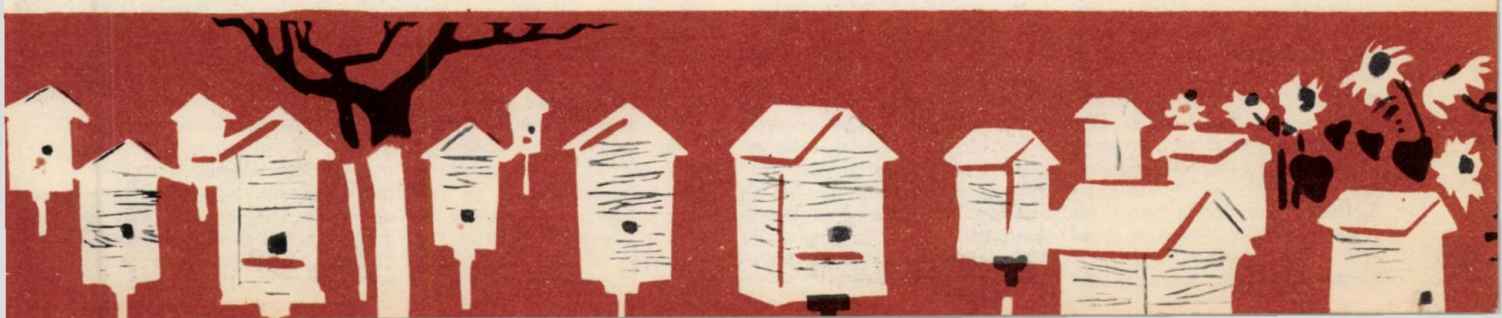

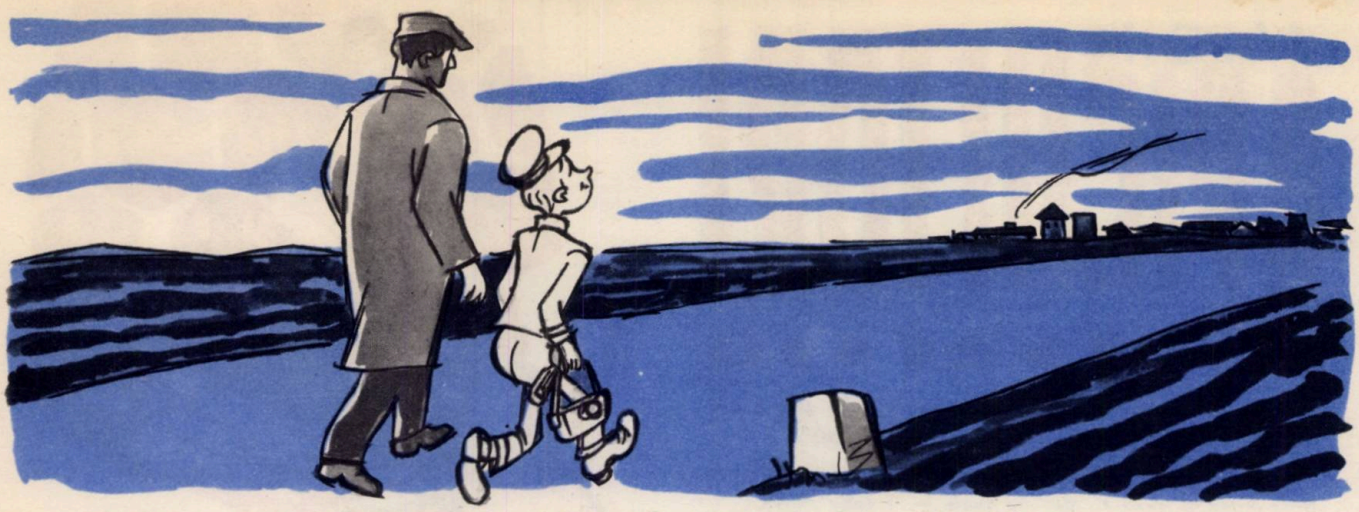

Sfîrlează în vizită la pionierii din comuna Orbeasca de Jos

Tocmai mă pregăteam să merg în vizită la niște prieteni vechi, pionierii de la Școala de 7 ani „Alexandru Stroescu" din comuna Orbeasca de Jos. Mi-am propus însă, din capul locului, să nu scriu nimic despre unitatea lor. Doream să n-am nici o grijă, să-mi petrec în tovărășia lor o zi plăcută, și atît. Cînd, deodată, ușa se deschide și în prag apare Sfîrlează.

— Salut! Te pregătești de plecare?

— După cum vezi. Mă duc să-mi văd niște prieteni.

— Desigur, pionieri. S-a făcut: merg și eu.

— Ba mătăluță ai să stai acasă.

Văzînd că nu i-a mers dintr-o dată, Sfîrlează începu să mă roage:

— Ia-mă, te rog, ia-mă! Niciodată nu m-ai lăsat să te însoțesc.

— Degeaba stărui, Sfîrlează. Nu te iau fiindcă nu mă duc cu intenția să scriu despre activitatea prietenilor mei, iar tu ai să-ți bagi nasul peste tot, ai să-i descoși după cum ți-e obiceiul. Într-un cuvînt, nu vreau să-mi iau belea pe cap!

— Uite, îți promit c-o să fiu cuminte. Am să mă țin după tine, dar un cuvințel n-ai s-auzi de la mine.

— Uf, nu mai scap de tine. Fie, mergi cu mine, Sfîrlează. Dar dacă ai să-mi faci necazuri s-o știi: nu te mai iau niciodată la drum.

Și, într-adevăr, tot timpul călătoriei pe Sfîrlează nici nu l-am simțit.

Pionierii, pe care i-am surprins în recreație, ne-au întîmpinat cu bucurie și, nu știu cum, după cîteva clipe uitasem cu totul de tovarășul meu de drum și încercam să apăr poarta de mingile pe care prietenii mei le trimiteau cu dibăcie. Dar recreația a trecut pe nesimțite și copiii ne-au lăsat singuri pentru o oră. Mă uit în jur după Sfîrlează, dar acesta parcă intrase în pămînt. Apucă-te acum de-l caută. Unde-o fi șters-o? Destul de abătut, intru în cancelarie și ce credeți că-mi văd ochii? La masă, în fața unui morman de caiete și registre răvășite, Sfîrlează răsfoiește cu atenție o carte groasă cu coperte roșii.

— Neastîmpăratule! Unde-ai dispărut?

— M-a cuprins frigul afară și m-am strecurat aici, dar să știi că nu-mi pare rău. Ia vino numai puțin și aruncă-ți ochii peste jurnalul de zi al unității.

Mă apropii și încep să răsfoiesc jurnalul. Pe una dintre file sînt mai multe fotografii în care recunosc pe prietenii mei în mijlocul unei poieni. Uite-i pe Ioniță Petre și Boțoagă Aurica din detașamentul nr. 1. Alături, Constantin Ion, Drugă Dumitru și alți cîțiva pionieri din detașamentul nr. 2. Dedesubt, cu un scris îngrijit, sînt așternute următoarele: „Nici unul dintre pionierii unității noastre n-a lipsit de la excursia pe care am făcut-o în pădure, unde am învățat orientarea, am recunoscut diferite plante și am organizat un concurs sportiv. Dar nu numai atît. Doisprezece saci au fost umpluți de noi cu ghindă — în total 1 099 kg, pentru care mulțumirile tovarășului pădurar au fost îndreptățite".

— Știi, mă ia la sigur Sfîrlează, ce se poate face cu atîta ghindă?

— Se seamănă copaci.

— Bine, bine, dar cîți? Ghinda adunată de pionieri într-o zi ajunge pentru plantarea unei păduri în toată legea.

Tot vorbind, Sfîrlează răsfoiește pe îndelete jurnalul.

— Uite și aici.

Pe altă foaie, sub un tractor desenat frumos, citesc: „Astăzi, s-a ținut adunarea de deschidere a cercului «Micii tractoriști». Tovarășul inginer-mecanic de la S.M.T. ne-a povestit multe lucruri interesante despre piesele tractorului și ne-a promis că, începînd cu întîlnirea viitoare, va începe să ne învețe conducerea. Vă închipuiți cu cîtă nerăbdare așteaptă membrii cercului această zi".

— Negreșit, vreau și eu să învăț cum se conduce tractorul, spuse Sfîrlează. Mă duc să aflu cînd au pionierii adunarea cercului.

Spunînd acestea, o și zbughi pe ușă, dar numai după cîteva clipe reapăru în prag.

— Vino să-ți arăt ceva interesant. Și mă trase de mînecă în hol, în fața unui afiș. Citim împreună: „«Vrem să devenim colectiviști de nădejde». Aceasta e tema adunării la care detașamentul nr. 1 vă invită pe toți. Deci, ne întîlnim după ore în clasa a VII-a".

— Ce zici, mergem? la citește și aici alături, la gazeta de perete, mă trase Sfîrlează spre stînga. Într-unul dintre articole se vorbea într-adevăr despre pregătirea adunării detașamentului nr. 1. Sfîrlează îmi arătă ultima frază: „Felul în care se va desfășura adunarea rămîne un secret, pe care vă invităm să-l aflați".

— Acum nu mai poți spune nu, îmi zise el satisfăcut. Cum te știu curios, n-ai să poți răbda să nu afli secretul.

În acea clipă, clopoțelul anunță sfîrșitul ultimei ore. Copiii ieșiră din clase și ne înconjurară. Prea tîrziu să-i reamintesc lui Sfîrlează că trebuie să se astîmpere. Cît ai zice pește, l-am și pierdut din ochi. Rădoi Antoaneta, președinta detașamentului, ne anunță:

— Peste cîteva minute începe adunarea. Poftiți la noi în clasă!

Am folosit acest răgaz să-l caut pe Sfîrlează, căci mă temeam să nu facă cine știe ce șotii. Dar, pas de-l găsește. Intru în clasă. Ceremonialul pionieresc e pe sfîrșite. Sînt foarte atent, dar trag pe furiș cu coada ochiului spre ușă, doar, doar va apărea Sfîrlează. Dar... nimic. S-a anunțat tema adunării. Deopotrivă cu pionierii invitați aștept cu nerăbdare să văd cum și-au organizat adunarea cei dintr-a VII-a. În față apare o fetiță. O recunosc îndată: e președinta grupei a treia, Ștefan Nicoleta. Recită poezia „Ce să fiu" de Maiakovski. După aceea, detașamentului îi e adresată o întrebare: „Voi v-ați gîndit ce vreți să deveniți? Doar în curînd părăsiți băncile acestei școli. Cine s-a gîndit?" Peste 30 de mîini s-au avîntat în sus. Pe rînd, prietenii mei dintr-a VII-a își zugrăvesc în cuvinte simple viitorul. Păcat că nu i-ați ascultat și voi! Fiecare pionier și-a ales meseria gîndindu-se cu mîndrie la gospodăria colectivă pe care părinții lor harnici o fac să înflorească zi de zi. Sub ochii lor s-au înălțat noile grajduri, s-a înmulțit numărul vacilor, au crescut recoltele de grîu și porumb. Și pionierii doresc ca atunci cînd le va veni rîndul să sporească, prin munca lor, bogăția colectivei din satul natal. De aceea vrea Dumitrașcu Nicolae să fie constructor, iar Bunea Florea, băiatul voinicos de-o șchioapă, se și vede electrician, montînd instalații în noile construcții ale colectivei. Balatici Romu se visează tractorist, Ioniță Petre, zootehnist, Tălpeanu Viorica ține să devină educatoare, să îngrijească cu atenție pe copiii colectiviștilor. Soare Viorel, un băiat întotdeauna vesel, cu privirea semeață, își începe cuvîntul cu o întrebare: „la spuneți-mi, vouă vă plac roșiile? Dar ardeii și vinetele? Vă plac, nu-i așa? Și mie tare-mi plac. Am să le cresc în grădina colectivei noastre. Am să construiesc niște sere din care să pot culege oricînd zarzavaturi proaspete. În orice anotimp voi putea să vă ospătez cu de toate. Am hotărît: grădinar mă fac!..."

Ca la un semn, din piepturile pionierilor care au făcut cu gîndul o călătorie în cel mai apropiat viitor al vieții lor, răsună cîntecul „Colectiva-i bob de soare".

Adunarea se terminase. Cu gîndul la lucrurile atît de interesante discutate de prietenii mei mă îndreptam spre ușă, cînd Sfîrlează îmi răsare drept în față și-mi face semn că vrea să-mi șoptească ceva. Mă apropii și-l aud spunîn-

du-mi la ureche, abia stăpînindu-şi bucuria:

— După-amiază mergem alături, în curte la S.M.T. Acum am aflat că azi are loc adunarea cercului „Micii tractorişti".

În jurul tractorului nounouţ, vopsit în roşu, s-au strîns ciorchine vreo 20 de pionieri. Care mai de care vrea să arate că ştie mai multe despre fiecare piesă. Şi să ştiţi că nu se laudă degeaba! Toţi cei prezenţi sînt fruntaşi la învăţătură şi pasionaţi în ale tehnicii. Dar iată-l şi pe tovarăşul inginer. Primul pionier e suit la volan. Cu un păcănit scurt, tractorul se urneşte încet... Şi rînd pe rînd, micii, dar entuziaştii prieteni ai maşinii sclipitoare îi învaţă tainele: cum se porneşte, cum se opreşte brusc, cum poate urca o coastă de deal. După fiecare încercare reuşită, bucuria tuturor nu poate fi descrisă.

I-a venit şi lui Sfîrlează rîndul.

— Hai, Sfîrlează, nu te lăsa! Acum opreşte-l! Nu de acolo! Aşa! Acum ai nimerit-o! Îl îndeamnă care mai de care.

Adunarea cercului se termină în cea mai deplină voie bună. Ieşim cu toţii din curtea S.M.T. şi — după ce schimbă cu Sfîrlează nişte semne pe care nu le pricep — pionierii ne invită la o plimbare prin sat. Nu facem o sută de paşi, cînd Sfîrlează îmi arată pe marginea şoselei nişte copăcei atît de încotoşmănaţi cu rogojini şi paie, încît nu li se mai văd decît vîrfurile.

— la întreabă-i cine i-a pus şi i-a îmbrăcat aşa? îmi zise Sfîrlează.

Prietenii mei nu sînt de loc lăudăroşi, dar ştiu să se mîndrească cu faptele pioniereşti. Aflu că ei au sădit sumedenie de puieţi şi nu numai pe marginea şoselei, ci şi pe coasta unui deal unde terenul trebuia consolidat. Iar în pragul iernii s-au îngrijit de ei să nu îngheţe şi i-au învelit cu grijă.

S-a făcut tîrziu. Ne înapoiem la şcoală să-mi iau rămas-bun de la toţi pionierii. Îi voi găsi în clasa a VI-a, unde, în fiecare joi, au loc repetiţiile echipei artistice.

— Nu intră nimeni, mă opreşte la uşă un prichindel puţin mai răsărit decît Sfîrlează. Brigada artistică repetă un program nou. Surpriză! Dacă vreţi să-l vedeţi, poftiţi duminică la cămin.

Mă gîndesc cu părere de rău că nu voi putea veni duminică. Ştiu doar din alte zile de sărbătoare cît de frumoase sînt programele prezentate de prietenii mei. Colectiviştii, care umplu întotdeauna sala, aplaudă cu mîndrie cîntecele şi recitările copiilor. Iar ei ţin să fie întotdeauna la înălţime. Şi reuşesc. Secretul acestor succese e lesne de descoperit în prietenia trainică dintre pionieri, în dragostea şi respectul lor faţă de munca făcută temeinic.

Dar repetiţia brigăzii se termină şi, ieşind veseli din clasă, prietenii mei îmi întrerup şirul gîndurilor. Pînă nu începe să repete corul mă grăbesc să-mi iau rămas-bun.

— Cred că ne vom întîlni în curînd.

— Chiar mai curînd decît crezi, adăugă Sfîrlează. la întreabă-ţi prietenii ce pregătesc acum.

— Aşa ştii tu să păstrezi secretul, Sfîrlează? îl dojeni Caia Miluţa, preşedinta unităţii. Şi, adresîndu-mi-se: Am vrut să-ţi facem o surpriză, dar acum dacă ne-a dat Sfîrlează de gol o să dăm planul pe faţă. Pregătim o excursie la Bucureşti. O să venim cît de curînd. Deocamdată am văzut două diafilme despre capitală, am citit multe despre noile cartiere. Aşa că, pe curînd la Bucureşti.

*

În tren e cald. Mă aşez lîngă fereastră, închid ochii şi mă gîndesc la întîmplările de peste zi. Deodată simt că cineva îmi aşază cu grijă un lucru foşnitor în mînă. Deschid ochii şi-l surprind pe Sfîrlează, care tocmai îmi strecura între degete un plic. Îl deschid şi ce credeţi că găsesc în el? O scrisoare de la prietenii mei pe care de-abia îi părăsisem. Iată ce-mi scriau: „Te rugăm să nu-l certi pe Sfîrlează. Tot ce a făcut a fost numai pentru noi. Te-a obligat să afli cît mai multe din activitatea noastră. Văzînd atîtea, n-are să te lase inima să nu povesteşti despre unitatea noastră tuturor pionierilor.

Prietenii tăi, pionierii de la Şcoala «Alexandru Stroescu», comuna Orbeasca de Jos, raionul Alexandria.

Şi acum spuneţi şi voi, copii: mai pot să nu scriu un reportaj despre prietenii mei? Şi vedeţi doar că numai Sfîrlează mi-a făcut-o. Dar m-am învăţat minte. De acum înainte, fie ce-o fi, am hotîrît: nu-l mai iau pe Sfîrlează la drum.

EUGEN COMARNESCU

Ilustraţii · ARNO

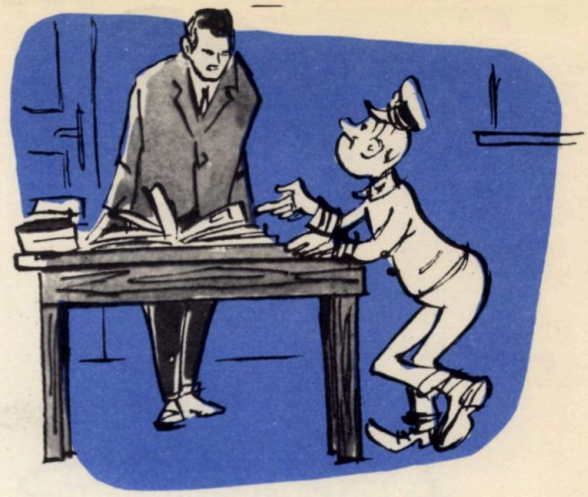

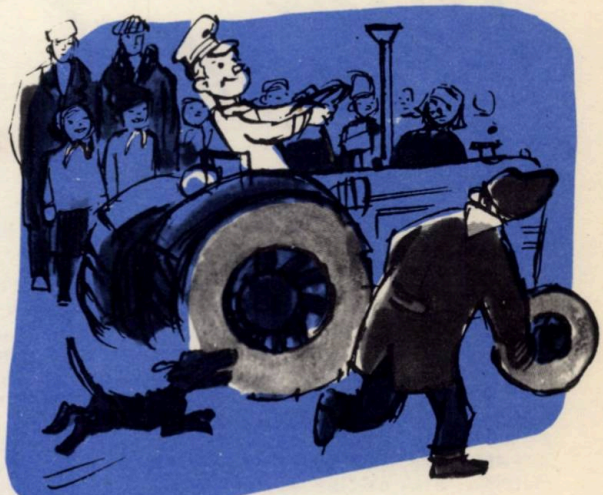

Marcel Dupont a luat nota 4

de M. RADIAN

Ilustrații: GETA BRĂTESCU

Mă cheamă Marcel. Marcel Dupont. Am 11 ani și am luat un 4 la compunere fără să fiu vinovat. Cînd am să ajung acasă, mama o să scoată capul din bucătăria pe jumătate îngropată în pămînt, cu miros greu de mucegai și cu geamurile afumate. O să mă-ntrebe ce-a fost nou pe la școală. Și eu n-am s-o pot minți. Chiar dacă mi-aș pune în gînd s-o mint pe mama, tot n-aș putea s-o fac vreodată. Așa că am să-i arăt carnetul cu note. O să se uite la mine cu ochii ei triști, o să clatine din cap, obosită și peste cîteva clipe o să înceapă să țipe la mine:

— Nu ești bun de nimic. Hélène, priviți la fratele vostru că v-a adus un 4 mai mare decît capul lui.

Și o să se pornească pe bocit și cînd o să se mai liniștească un pic o să-mi dea una (dar așa cu milă) și o să mă amenințe iar:

— Lasă că vine tată-tău. Și să vezi ce-ai să pățești, că de ascuns eu nu-i pot ascunde... Și nici nu vreau... Să vadă și el ce odor are...

Așa spune ea, mama. Dar n-o s-o facă. I-e milă de mine și i-e milă și de tata. Că și așa e bolnav. Tușește tare rău.

— Să nu fie vreo tuberculoză, madame Dupont, i-a spus deunăzi mamei, cu glas scăzut, monsieur Froissort, noul chiriaș al doamnei Filbert, studentul în medicină, cel de stă la mansardă și care s-a oferit să ne facă injecții la nevoie.

— Vai de mine, s-a grăbit mama să spună. Nu poate fi tuberculoză, domnule doctor... N-am avut în familia noastră niciodată așa ceva.

Dar Pascal, fratele meu Pascal, de ce a stat atîta vreme la „Enfants malades“[1] și pînă la urmă cît a trebuit să se mai roage mama de inspectorul de la Asigurări să-i facă rost de un loc în sanatoriul din Turenne că altfel se molipsesc, zicea, copiii, adică noi. Și dacă nu-i bolnav de ce nu l-au adus încă înapoi. Doar se împlinesc 7 luni de cînd a plecat. Acum, la fiecare 5 a lunii, primim o carte poștală de la Pascal în care scrie, de fiecare dată, aceleași cuvinte: „Mă simt foarte bine, ceea ce vreau să aud și de la voi. Deocamdată însă mai e nevoie să rămîn aici. Și dacă aveți puțină șuncă — sau, cum scrie el, „puțină, foarte puțină slănină“ —, îmi puteți trimite...“

O să se necăjească tata cînd o să afle de nota mea și mi-i milă de el. Este un om bun, deși e mai tot timpul tare aspru cu noi. Mama zice că n-a fost așa întotdeauna; mizerabila asta de viață l-a acrit. Lucrează la atelierul domnului Michelin din zori pînă noaptea. Zice că face ore suplimentare ca să aducă o pîine nevestei și copiilor. Și acum o să-l necăjesc și eu cu nota asta păcătoasă... Și barem să fi fost vinovat. Dar, zău, nu-s vinovat, credeți-mă. Sînteți și voi elevi, ca și mine, și o să mă înțelegeți, vă rog să mă-nțelegeți. Căci totul s-a întîmplat din cauza adevărului. Da, din cauză c-am spus adevărul...

... Dar puteam oare să nu spun adevărul?... Și apoi ce să fi făcut? Să fi inventat ceva? Nici nu-s în stare. Și nici nu vreau. Am învățat de la tata, tata mi-a spus-o mai de mult, odată, în timp ce mă plimbam cu el pe cheiurile Senei: „Nu-i rușine să fii sărac. Rușine e să nu fii om, să trăiești din munca altora. Iar noi trăim cum putem din munca palmelor noastre...“ Așa că am scris și eu adevărul. De aceea, madame Piquet, care e rea și în plus soția unui polițai, mi-a dat un 4 (patru). Un 4 la compunerea intitulată: „O zi de vacanță la munte sau la mare.“ Vă rog, citiți-o. Vă rog din suflet. Am spus adevărul, numai adevărul. De ce mi-a pus un 4?

„Marcel Dupont, clasa a V-a A. Școala confesională L.B.-Paris
Compunere

«O zi de vacanță la munte»

Nu pot să scriu tema așa cum mi-ați cerut, doamnă, pentru că n-am fost niciodată la munte și nici la mare. Așa că am să scriu compunerea de acasă, adică: *o zi de vacanță acasă la noi.*

S-a făcut dimineață. Cînd ne-am trezit, în casă era foarte frig și gălăgie mare, că iar venise zgripțuroaica. Nu știu care dintre băieți spunea odată că cei care stau la subsol sînt norocoși. Să știți că nu-i adevărat: la noi în casă e tare frig și pereții sînt umezi tot timpul. Mama zice că dacă ar fi mai mulți cărbuni ar face foc și în timpul zilei, dar așa îi păstrează pentru seara, «să nu se culce copiii în frig». «Mută-te, madame, dacă nu-ți convine» — țipa cu vocea ei spartă zgripțuroaica, adică madame Filbert, proprietăreasa, care ne-a dat în judecată pentru că nu i-am plătit chiria la timp și a cerut să fim evacuați, deși mama a rugat-o cu lacrimi în ochi: «Vă rugăm, păsuiți-ne pînă la primăvară, că atunci pleacă bărbatu-meu pe șantier și cîștigă ceva mai mult. O să vă plătim pînă la ultimul ban». Zgripțuroaica o ținea una și bună: «Am cheltuieli, fiscul, daravele...» De parcă n-ar ști toată lumea că are nu știu cîte blocuri, băsca acțiunile la «Creditul lyonez», banca cea mare din Boulevard des Italiens, și nu știu încă unde.

Ne-am făcut că dormim pînă a plecat, și atunci Hélène-Marie a strigat deodată: «Copii, știți că e

[1] „Enfants malades“ = spital de copii din Paris.

sîmbătă azi?» și a început să bată din palme, tare veselă.

Sîmbăta trebuie să știți că e ziua noastră cea mai fericită. Se dă leafa la tata. Și dacă i-a mers bine în săptămîna aceea căpătăm și noi o pungulițâ cu jeleuri sau bomboane sau, cine știe, o excursie duminică la tigrii din Bois de Vincernes. Cine știe, poate...

Jacques, cu care dorm în pat, mi-a dat de bucurie un picior în coaste: «Hai, îmbracă-te. E rîndul tău la lapte».

Aș fi vrut să mai stau în pat că eram înțepenit (știți, pătura e cam roasă și,deși mama ne mai pune deasupra paltonul ei, tot nu ține prea cald), dar mai ales pentru că-mi venise rîndul la lapte. Cînd mă gîndeam că iar o să aud predica lui Nicolas-băcanul că nu mai poate da atîta pe datorie și că numai dracul l-a pus să se mute în cartierul ăsta, în care trăiesc numai oameni fără bani. Zău dacă nu-mi vine să umblu flămînd decît să-i calc pragul.

Pînă la urmă însă am adus și laptele, pe care mama mi l-a luat din mînă, intrînd în bucătărie să-l pregătească. Apoi ne-am așezat repede la masă și mama ne-a pus cîte o ceașcă de lapte și ne-a dat cîte o feliuță de pîine, zicîndu-ne veselă:

— Dacă tot e zi de leafă, treacă de la mine!

Ce inimă bună are mama mea, mi-am zis în gînd încă o dată. Dar cînd am început să beau laptele mi-am schimbat părerea. Nu pusese zahăr mai de loc. Am vrut să-i spun, dar cînd m-am uitat la ea și i-am văzut ochii triști n-am mai spus nimic. Așteptam doar să aud obișnuita observație.

— Mai încet, nu așa, ca lupii, că vă cade greu...

Apoi mama a rămas la bucătărie și noi am ieșit la joacă. De fapt nici nu înțeleg de ce stă mama așa mult în bucătărie, că doar tot aceeași supă de cartofi sau de legume ne face.

— Ei, ce facem? a întrebat Hélène-Marie cînd ne-am văzut afară.

— Ce să facem? i-a răspuns cam plictisit Jacques. Mergem la Pitou!...

Depozitul de cărbuni al domnului Pitou era însă închis, astfel că speranța noastră de a face rost de cîțiva bănuți s-a dus... (Întotdeauna cînd avem ceva timp liber, domnul Pitou ne lasă să încărcăm furgonetele cu cărbuni. Tata zice că e un nerușinat și un exploatator ordinar, care nu se dă în lături să folosească munca copiilor, dar noi nu credem, pentru că e om cumsecade de vreme ce ne dă bănuți de dulciuri.)

Neavînd altceva de făcut, l-am strigat pe Louis, băiatul consilierului de la vămi, care tocmai sosise din Vosgi și se fălea ca un curcan, și pe Jacquinot. Au mai venit apoi Pierre, Annie slăbănoaga, Georges, băiatul portăresei.

— De-a ce ne jucăm? a întrebat careva.

— Ce mai, de-a greva, a răspuns frate-meu, și toți am fost de acord pentru că e jocul cel mai frumos.

— Ba de-a parras[2], a strigat Louis. Ca-n Algeria. Eu sînt Lagaillarde[3].

Nu prea am vrut, că știam că se lasă cu bătaie, pentru că tăticu zice că pe fasciști trebuie să-i bați pînă se satură, dar, dacă el a vrut așa, ne-am jucat. Și a ieșit o păruială, de ziceai că a luat foc cartierul. Ne-a auzit și mama, care ne-a chemat în casă și ne-a tras pe toți de urechi, pe Hélène-Marie mai puțin, că e cea mai mică.

— Acum mîncați, ne-a zis mama, nu-i cine știe ce... dar mîine, în schimb, e duminică.

După-masă ne-a lăsat să ne plimbăm pe rue de Sèvres. E așa bine să fii în vacanță!

Jacques însă, care e mai mare (are 12 ani) și care se laudă că la anul intră în serviciu ca să aducă, vorba mamei, încă o leafă în casă, ne-a tras de mînă și ne-a amintit că vine tata de la lucru și nu ne găsește. Așa că am rupt-o la fugă spre casă...

Sîmbătă seara e cea mai frumoasă dintre toate serile. Dacă aș putea, aș face în așa fel încît să fie numai sîmbătă pe pămînt. Așa a fost și acum.

Tata a intrat vesel, a sărutat-o pe mama și ne-a mîngîiat pe toți pe cap, ne-a întrebat cum ne-am petrecut ziua. Avea glasul obosit, dar cald, glumea, povestea de toate. Ce tată bun avem noi!

Apoi noi, copiii, ne-am culcat. Jacques a adormit repede, dar eu n-am putut să-dorm, așa că am auzit tot ce s-a întîmplat după aceea.

Tăticu a scos banii din buzunar și i-a pus pe masă. «Sînt 10 000 — i-a spus mamei.- Cu ore cu tot». «10 000 — mi-am zis —, ce mulți bani! Eu dacă aș avea o mie, ba chiar o sută, ce n-aș putea face cu ei!» Mama însă era tot tristă. A scos o hîrtie și a început să facă socoteli: Pentru metrou — i-a zis — îți trebuie 600; pentru băcan cel puțin 5 000, că avem datorii la el de 17 000 și a spus că nu ne mai dă nimic. Cărbunii, chiar puțini de tot, și tot îți trebuie 1 000, electrica — 1 600 și lui Pascal trebuie să-i trimitem barem o jumătate kilogram de grăsime, bietul de el, copilul. Iar zgripțuroaicei de unde-i mai dai? Că azi a fost de dimineață și mi-a aruncat iar în față

(Continuare în pag. 29)

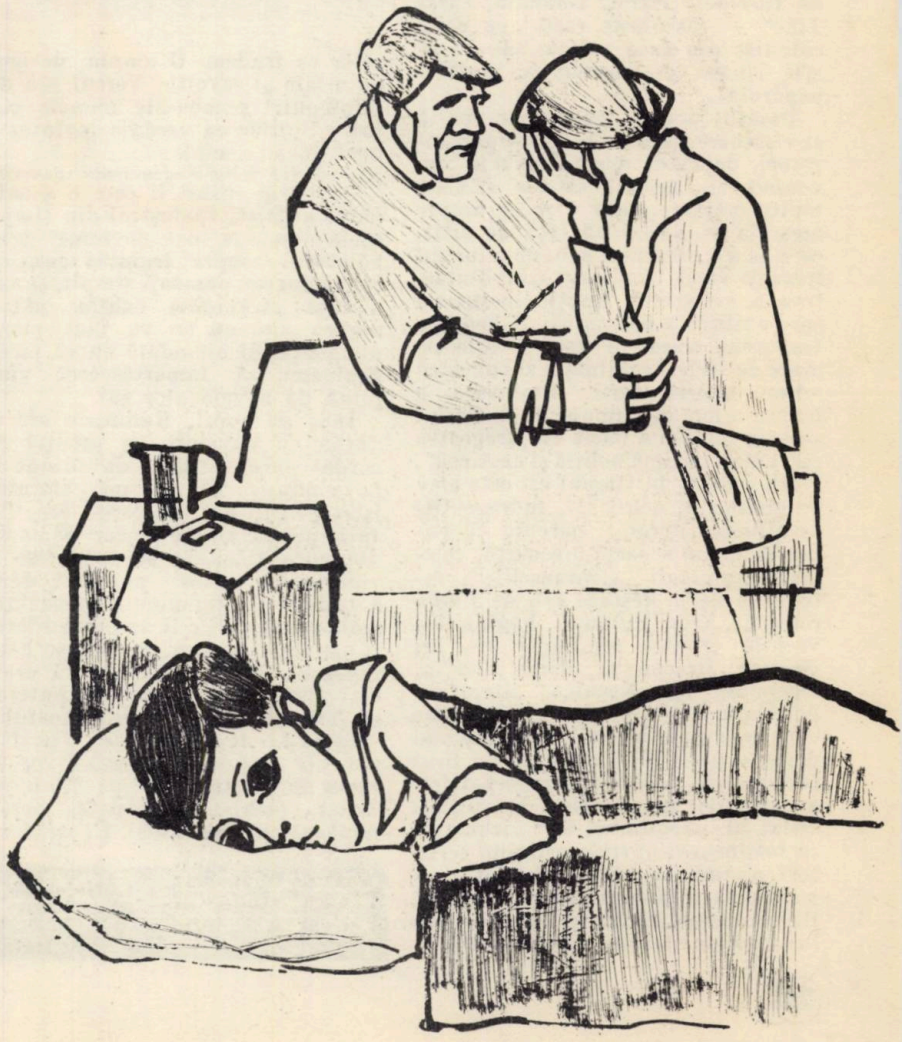

2 Parras = paraşutist. În cazul de faţă este vorba de paraşutişti fascişti din armata franceză care comit nenumărate crime în Algeria.

3 Lagaillarde = căpetenie fascistă, autorul unor lovituri de stat fasciste.

FOLOSIȚI ACEST MATERIAL PENTRU O ȘEZĂTOARE LITERARĂ DEDICATĂ LUI MIHAIL EMINESCU

Copilăria marelui poet

Ne-am deprins să ni-l închipuim pe Mihail Eminescu așa cum îl știm din puținele fotografii rămase. Dar cum arăta el cînd era de vîrsta voastră?

Satul împrejmuit de dealuri al Ipoteștilor de acum peste o sută de ani, cu așezările lui abia ridicate de la pămînt și învelite cu paie, este pentru viitorul poet universul primilor săi pași. Celui de-al șaptelea fecior al lui Gheorghe Eminovici îi place să împartă jocul cu băieții desculți ai cătunului, să se scalde laolaltă cu ei în iaz, iar pe insula din mijlocul acestuia să le povestească — poate — aventura lui Robinson ori mai degrabă vestita bătălie de la Rovine a lui Mircea. De ce ne-ar mira prea-timpuria seriozitate a copilului? Încă de pe atunci, viitorul făuritor al stihurilor din „Scrisoarea a III-a" — „De din vale de Rovine/ Grăim, Doamnă, către Tine" — răscolește raftul cu cărți colbuite din casa tatălui său ca să afle istoria de veacuri a luptelor poporului.

Băiatul acesta, cu frunte înaltă și visătoare, cu ochi blînzi și pătrunzători, deprinde curînd slovele, devenind un însetat cititor. Există multe mărturii care vorbesc despre atracția sa deosebită față de citit, care se va continua apoi de-a lungul întregii vieți. Scriitorul Gala Galaction a evocat cu emoție înclinația spre cultură a băiatului: „Gheorghe Iminovici avea în casă o colecție mare de scrieri românești și cunoștea adînc istoria țării. Eminescu a întins mîna de timpuriu în vrafful acestor cărți și a făcut din dragostea către ele o patimă nobilă și nestinsă".

Nu o dată, în timpul cît este elev de gimnaziu, ochii săi, îndrăgostiți de silueta literelor, parcurg cu entuziasm, din scoarță-n scoarță, celebrele antologii „Lepturariile", întocmite de profesorul său de limbă română, Aron Pumnul. Pagini din vechile cronici românești ale lui Grigore Ureche și Miron Costin, legendele lui Neculce, literatura populară, toate cîte se găsesc între copertele masivelor volume, duc mai departe pașii lui Eminescu pe firul cunoașterii adînci a istoriei patriei, a comorilor ei artistice. Pe același drum al „Lepturariilor" izbutește să întîlnească operele primilor scriitori români, literatura patriotică și militantă a pașoptiștilor Bălcescu, Bolintineanu, Negruzzi. Iar versurile lui Bolliac despre viața obidită a

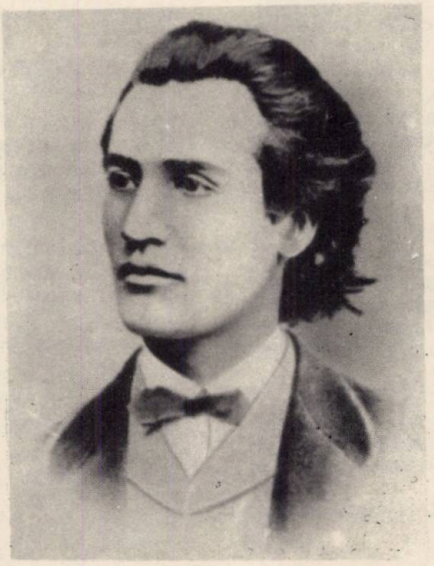

celor ce trudeau îl umplu, desigur, de mînie și revoltă. Versul său din „Epigonii" pomenește numele poetului Bolliac ca vrednic înaintaș al unei poezii sociale:

„Bolliac cînta iobagul ș-a lui lanțuri de aramă"

Copilăria însăși îi este o școală. Sărac și trist, Ipoteștiul din timpul acela deschide încă devreme ochii băiatului asupra traiului greu pe care-l duceau oamenii simpli, și asta adaugă strălucirii ochilor săi o umbră care nu se va mai șterge niciodată. Și niciodată nu va înceta Eminescu să împărtășească viața plină de nevoie alor săi.

Încă de copil, Eminescu stă de vorbă cu oamenii, le ascultă încordat necazurile, dovedindu-le, la rîndu-i, că e un sfătuitor isteț pentru anii pe care-i are. Dar întîmplările amare pe care le culege din gura sătenilor se împletesc cu viguroasele povești populare depănate de pe caierul minunat al graiului moldovenesc. Ele îi desfată sufletul, îi șlefuiesc mintea, îi sporesc harul înnăscut. Și toate aveau să erupă mai tîrziu, neașteptat de puternic și fermecător în creația poetului.

Setea lui de cunoaștere nu poate fi potolită însă de un singur izvor. De aceea nu ți-l închipui pe Eminescu izolat, închis între patru pereți, împăcat cu sine însuși. El evadează din ograda părintească, colindă coclaurile, se abate pe la stîne și, mai mult ca sigur, drumul său se încrucișează cu al păstorului „Mioriței". Și nu o dată se aciuează într-un bordei de bătrînă ca să privească îndurerat tabloul de jalnică sărăcie pe care îl va zugrăvi apoi în „Călin":

„Atunci intră în colibă și pe capătu-unei laiți,
Lumina cu mucul negru într-un hîrb un roș opaiț;
Se coceau pe vatra sură două turte în cenușă,
Un papuc e sub o grindă, iară altul după ușă;
Hîrtită, noduroasă stă în colb rîșnița veche,
În cotlon torcea motanul pieptănîndu-și o ureche;

. . . . . .

Pe cuptiorul uns cu humă și pe coșcovii păreți
Zugrăvit-au c-un cărbune copilașul cel isteț
Purcelușî cu coada sfredel și cu bețe-n loc de labă,
Cum mai bine i se șede unui purcelușde treabă".

Bate neostenit cărările, urcă dîmb după dîmb, se afundă în inima codrului și poposește obosit fie la o margine de izvor, fie sub teiul înmiresmat al viitoarelor sale poezii:

„Fiind băiet păduri cutreieram
Și mă culcam ades lîngă isvor,
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetișor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Și un miros venea adormitor.
Astfel ades eu nopți întregi am mas,
Blînd îngînat de-al valurilor glas".

Natura n-a avut niciodată taine față de micul Mihai, nefiind pentru el fantastică și înfricoșătoare, ci leagănul primitor al copilăriei. El i-a aparținut naturii, iar natura i-a aparținut lui. Copilul comunică cu ea, așa cum ea a comunicat dintotdeauna cu poporul, apărîndu-l în clipele de restriște. Pentru Eminescu, izvorul, frunza, vîntul au grai, dureri și bucurii. Băiatul le descoperă, le trăiește, iar poetul le va regreta... Pînă și liniștea are glas pentru inima lui atentă. Iată! În tăcerea tulburătoare a nopții, codrul tace pentru a prilejui somnoroaselor păsărele odihna de-o clipă, iar lebăda — tăcere albă — se furișează abia simțită printre trestii, izvoarele suspină...

Filă cu filă, cartea naturii își dezleagă de la bun început înțelesurile, alegîndu-l pe Eminescu drept cîntăreț al ei. I-a fost învățător neîntrecut.

Tot ce a trăit poetul în copilărie, impresiile culese atunci, au prins mai tîrziu neasemuită strălucire în versurile sale.

CONSTANDINA BREZU

PIESA „2... la aritmetică"

Ce-aţi spune, dragi copii, dacă l-aţi auzi pe vreunul dintre voi lăudîndu-se că învaţă atît de bine încît profesorii l-au trecut din clasa a V-a direct într-a VII-a, că hrăneşte toţi locatarii blocului cu ciuperci de pădure culese în grădiniţa de peste drum, că-şi împleteşte singur toate puloverele, că e şi inventator. Eu mi-aş spune imediat: „Mi se pare că ăstuia îi cam place să toarne gogoşi".

Vedeţi însă că băiatul pe care l-am auzit vorbind astfel — pe nume Şurka Medvedev — ştia să spună minciunile cu atîta seninătate şi convingere încît Katia, o fetiţă sfioasă, l-a luat drept un adevărat erou. Ce dezamăgire pe biata Katia cînd, după o seamă de întîmplări, s-a dovedit că Şurka nu stăpîneşte nici una dintre calităţile cu care se împăunase, ci că, dimpotrivă, e... stăpînul unui caiet de aritmetică plin de greşeli, pe care se lăfăie în voie nota 2. Credeţi însă că atît a fost de ajuns pentru ca Şurka să înceteze cu lăudăroşenia? Nicidecum. Mintea sa iscoditoare a început să caute cu înfrigurare un mijloc de a-şi recîştiga prestigiul pierdut. În sfîrşit, iată şi ideea salvatoare. Le va arăta o invenţie oarecare şi astfel va demonstra tuturor că Şurka Medvedev e cineva. Treaba o socotea ca şi făcută. Desigur, se gîndea el, că bunul său coleg şi prieten, pasionat de tehnică, Vova Gusev, nu va rezista ispitei de a se ocupa de invenţie.

Însă întrebarea era: ce anume ar fi de inventat? Pînă la urmă lui Şurka i-a venit ideea inventării unui aparat de transmis „fituici vorbite" elevilor aflaţi în încurcătură. De îndată Şurka a şi început să susţină cu tărie ideea în faţa lui Vova Gusev. Vova se încălzeşte într-atît, încît uită cu totul căror scopuri urmează să servească invenţia sa. Începe o serie de peripeţii neprevăzute şi pline de haz, care-i încurcă pînă la urmă socotelile lui Şurka. Dar iată că un grup de pionieri i se alătură cu adevărată prietenie. Judecîndu-l necruţător, prietenii îl vor ajuta să-şi vadă greşeala. De acum înainte Şurka Medvedev se va apuca serios de învăţătură.

Unde-i puteţi cunoaşte pe aceşti băieţi şi fete care au fost martorii peripeţiilor lui Şurka şi Vova? La Teatrul de tineret şi copii din Bucureşti, într-un spectacol pentru voi. Acolo, tinerele actriţe Vali Cios, Tatiana Popa, Doina Şerban, Elena Pop, Luluca Bălălău ş.a. au dat viaţă cu multă căldură, fantezie şi sinceritate personajelor şi întîmplărilor create de către scriitoarea sovietică Natalia Klikova în piesa ei plină de haz, dar şi de învăţăminte: „2... la aritmetică". Desigur însă că ceea ce am putut spune eu aici nu redă nici pe departe adevăratul farmec al peripeţiilor ce se perindă pe scenă. De aceea vă sfătuiesc să vedeţi spectacolul.

EMILIA CĂLDĂRARU

CE SĂ CITIM

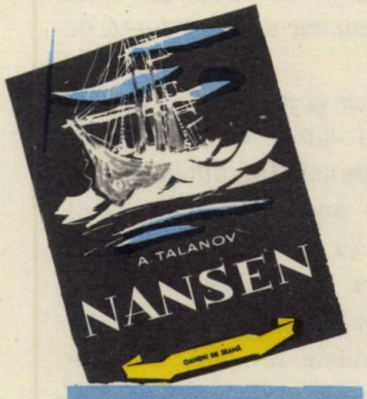

BAGAJE UŞOARE

TUDOR MĂINESCU

Versurile lui Tudor Măinescu — cronici rimate, ghicitori, epigrame — au drept ţintă vindecarea unor năravuri de-ale copiilor. Ironia poetului nu ocoleşte nici una dintre „micile slăbiciuni" care mîine pot deveni mai grave, mai greu de înlăturat: răsfăţul, lăcomia, lenea, însuşirea muncii altuia şi aşa mai departe.

Elevului „tare la teze" îi spune de-a dreptul:

La oral, cînd te ascultă,
Taci, la tablă, ca un trunchi,
Dar în scris ştii carte multă...
Cu fituica pe genunchi.

Poetul loveşte, de asemenea, în rămăşiţele unei mentalităţi învechite, cum sînt superstiţiile, ca, de pildă, în poezia „Semne rele".

Plecînd în grup, într-o excursie pe Caraiman, un pionier vede la tot pasul semne rele, prevestitoare de furtună:

...Mi-a spus bunica mie... Dar nu-i numai atît.
Vă spune subsemnatul, o s-o păţim urît!
Se lasă cu bătaie, şi n-ar fi de mirare,
C-am răsturnat la masă o solniţă cu sare.
Şi-apoi visai azi-noapte umbrelă. E de rău.
O să ne ude ploaia pînă la piele. Zău!

Dar vremea minunată face de rîs pe prorocul mincinos.

Epigramele, cu ironia lor fină, dar necruţătoare, ghicitorile, în care hazul se îmbină cu gingăşia, cronicile rimate, cu umorul lor sănătos, te fac ca, o dată luat în mînă volumul, să-l străbaţi cu aceeaşi plăcere pînă la ultima filă.

Dar nu numai atît. Pentru serbările voastre pioniereşti, pentru focurile de tabără, dragi pionieri, versurile lui Tudor Măinescu reprezintă un „bagaj" deosebit de preţios.

OLGA BUŞNEAG

CĂRŢI PENTRU PIONIERI ŞI ŞCOLARI APĂRUTE ÎN EDITURA TINERETULUI

Ioana Postelnicu:	— Adolescenţii
Marcel Păltineanu:	— Taina fluturilor negri
Ştefan Luca:	— Zile de iulie
I. I. Mironescu:	— Furtună Veteranul
A. P. Cehov:	— Omul în carapace
Benno Pludra:	— Şeriful Teddy
Erich Kesner:	— Emil şi detectivii

Voinicul din comuna cu 600 de numere

(O întîmplare adevărată)

•

— Tată, dacă revistele vin astăzi, mă laşi pe mine să le împart?

— Bine, hai să le luăm.

Petrică îşi sorbi în grabă supa, astfel ca taică-său să nu trebuiască să-l aştepte, dar mama, cînd aduse felul doi şi-l văzu grăbit, pricepu:

— Ce, Grigore, vrei să-ţi iei ajutor? N-ar fi mai bine să stea să-şi facă lecţiile?

— N-am multe lecţii, spuse Petrică serios. Le fac cînd mă-ntorc!

Dar văzînd că maică-sa n-ar vrea să-i dea drumul, se rugă:

— Haide, măicuţă, e ceva foarte important acolo, în revistă, şi ard de nerăbdare să citesc. Lasă-mă, nu stau mult...

Mama ridică din sprîncene, îşi legă mai bine basmaua sub bărbie şi spuse, ocolind privirile albastre ale băiatului, care se pricepea întotdeauna să o înduplece:

— Bine, du-te, dar nu sta mult şi să nu te iei cu băieţii la fotbal, că te-aduc acasă de urechi.

Petrică o porni ca un mînz în urma lui taică-său, care ieşea pe poartă cu geanta de piele petrecută pe sub braţ. Tocmai atunci se ivi din casa de alături o femeie care, văzîndu-i împreună, spuse zîmbind:

— Dacă mi-a venit scrisoare, rogu-te, vecine, trimite-l pe băiat să mi-o aducă.

— N-ai nici o grijă, nană, ţi-o aduc eu, spuse Petrică îngroşîndu-şi vocea atît cît se putea. Petrică era mîndru cînd taică-său îl lăsa să-l ajute la împărţitul ziarelor. Comuna era mare, avea 600 de numere, şi tatăl se bucura de ajutorul fiului. Avea încredere în el, şi Petrică se purta aşa încît toată lumea îl lăuda:

— Bun băiat ai, nea Grigore.

Revistele veniseră într-adevăr. Tatăl lui Petrică le numără, încredinţîndu-i-le:

— Ai atîtea şi-atîtea reviste „Cravata roşie", atîtea „Luminiţa" şi atîtea „Pogonici".

•

După ce isprăvi de împărţit revistele, Petrică se întoarse acasă şi îşi făcu lecţiile. Apoi deschise revista „Cravata roşie" şi începu să citească. Murea de curiozitate să afle ce fapte vitejeşti mai săvîrşise Kotik*. Seara, cînd toţi ai casei se culcaseră, Petrică se mai gîndea încă la Kotik. „Ce minunat băiat! Cît de mult îşi iubise patria! Şi ce minunat lucru e să devii erou. Da, dar Kotik a devenit erou în lupta împotriva duşmanului fascist care-i cotropise patria, la fel ca Oleg Koşevoi şi Serghei Tiulenin. Pe cînd eu... Eu n-am prilejul să lupt şi n-am să pot săvîrşi niciodată fapte de curaj" — îşi spunea Petrică, care, ca toţi băieţii de vîrsta lui, visa să întîlnească un prilej pentru a face o faptă de seamă.

A trecut vremea. Petrică se pregătea să devină utemist. El şi încă cinci colegi ai lui. Atunci, în preajma acelei zile minunate, pionierii din comuna Domaşnea s-au dus să viziteze satul eroului Lazăr Cernescu. Au fost în casa eroului, şi bătrîna Iconia, cu faţa împietrită de durere, le-a povestit cum umblau chiaburii să-l răpună pe Lazăr, le-a arătat hainele lui, apoi s-a dus împreună cu copiii la mormîntul fiului ei. Un fior a trecut prin inimile tuturor cînd bătrîna a amintit că Lazăr se afla în comună la Domaşnea într-o seară, şi de acolo l-au luat de la o nuntă ban-

---

* Kotik — eroul povestirii „El a fost pionier". Povestirea a apărut acum cîţiva ani, cu continuare în cîteva numere ale revistei „Cravata roşie".

diții care-l urau de moarte, pentru că era comunist. Copiii știau asta, dar au tresărit de revoltă, inima li se umplu de ură împotriva celor care săvîrșiseră fărădelegea.

La plecare, Petrică sărută mîna bătrînei Iconia, căreia îi făgădui, la fel ca și ceilalți pionieri, că el, Petrică, va învăța și mai bine, va fi un om cinstit și curajos, la fel ca Lazăr. Bătrîna îi petrecu pînă la poartă și stătu multă vreme cu ochii ațintiți asupra drumului, pînă cînd copiii nu se mai văzură.

*

Acum Petrică este elev la Timișoara, la Școala de petrol-chimie de pe lîngă întreprinderea „Gheorghe Doja". Și iată că s-a ivit prilejul să săvîrșească o faptă curajoasă.

Întîmplarea s-a petrecut într-o zi umedă și rece, în ziua de 13 noiembrie. Era duminică și Petrică stătea la poarta internatului și se uita dacă nu cumva vine frate-său, care-i făgăduise că-l ia în oraș la film.

„Nu vine — își spuse Petrică — și e patru și-un sfert. Nu-l mai aștept, mă duc să mă plimb".

Făcu cîțiva pași pe malul Begăi. Niște strigăte îi atraseră atenția. Pe malul celălalt două fetițe plîngeau în hohote, arătînd către apă. Petrică se uită nedumerit și desluși în valuri un copil. Fără să stea o clipă pe gînduri, se dezbrăcă și se aruncă în apă. Un fior rece îi tăie răsuflarea, dar nu se dădu bătut. Apa era îngrozitor de rece și murdară. Înota în direcția în care văzuse fetița și se afundă, dar nu găsi nimic. Ieșind la suprafață, văzu din nou copilul. Luptîndu-se cu valurile leșioase, prinse copilul și-l aduse la mal. Era o fetiță de vreo șase ani, cu o rochiță roșie. O trecătoare o luă în brațe și alergă cu ea într-o casă, unde-i făcu respirație artificială. După două ore fetița își veni în fire. Fratele fetiței, muncitorul Marin Vereș, nu știa cum să-i mai mulțumească lui Petrică. Cele trei fetițe veniseră în vizită la el și ieșiseră să se joace pe malul apei, iar cea mai mică dintre ele, Rodica, alunecase în apă.

— Cum aș putea să-ți mulțumesc?! N-am să uit niciodată. Dacă n-ai fi fost tu, surioara mea s-ar fi înecat.

— Oricine ar fi făcut la fel, în locul meu, spuse Petrică cu modestie.

*

Două zile după aceea, factorul din Domașnea, comuna cu 600 de numere, constată că una dintre scrisori îi era adresată chiar lui.

O desfăcu și, citind-o, un val de mîndrie îi cuprinse ființa. Școala la care învăța Petru Galescu, fiul său, îi aducea la cunoștință fapta de curaj a acestuia. O citi tovarășilor săi de muncă, apoi alergă într-un suflet să o citească soției.

ELENA DRAGOȘ
Ilustrații: C. CREȚOIU

Tablou de iarnă

Ninge-ntr-una. Școala are,
Din argint lucios, broboadă.
Lin coboară din înalturi
Fulgii veseli de zăpadă.

Dar la geamul clasei, vezi?
Parcă-i primăvară-n toi,
Rîd ghivecele cu flori,
Îngrijite-acum de voi.

Păsărelele dau roată
Sus la streșini, lîngă clasă.
Ele știu că pionierii
Pradă iernii nu le lasă.

Le-au făcut de mult „Cantină"
Într-un coș cu-mpletituri,
Unde pune fiecare,
Grijuliu, firimituri.

Ba le-aducem de acasă
Și plăcintă, ca desert.
Vrăbiile-n cinstea școlii
În recreație dau... concert.

Pionierii cu privirea
Jocul vesel le-nconjoară,
Bucuroși că micii oaspeți
Au uitat că-i iarnă-afară.

RODICA T. FLOREA

Citiţi această povestire şcolarilor mici pe care-i pregătiţi să devină pionieri.

Mîndrie

de GICA IUTEŞ

Ionel apasă nerăbdător pe sonerie. Gîfîie. Se vede c-a alergat. Obrajii lui sînt rumeni şi strălucesc de mulţumire. Uşa se deschide, dar nu e nici mama, nici bunica. E Zaza. A venit Zaza. Zaza e sora mai mică a tatei. E studentă la Institutul de mine din Petroşeni.

— Zaza! strigă băiatul bucuros şi-i sare în braţe.

Zaza a venit să petreacă duminica acasă. Pe vremea cînd Ionel era mic, mic de tot. Zaza îl legăna, şi el cînta: Zaza! Zaza! De fapt, pe Zaza o chema Irina. Dar de cînd Ionel i-a zis „Zaza", toţi nu-i mai spun decît aşa!

— Ce mai faci tu, Ionel? îl întreabă Zaza. Cum merge cu şcoala?

Ionel rîde şi se uită în ochii Zazei cu o anumită şiretenie, care ar însemna în cuvinte: „Ia uită-te tu la mine, Zaza! Nu observi nimic?"

Dar se pare că Zaza nu observă nimic... Îi aduce o cutie de bomboane de ciocolată „Postăvarul", îl sărută grăbită pe frunte şi-i spune „să le mănînci sănătos", apoi aleargă în dormitor. Uşa e larg deschisă, şi din odaia din fund zgomotul maşinii de cusut electrice răzbate subţire şi monoton ca zumzetul unui bondar.

— Mămicoo! Mămico! Am venit! strigă Ionel, neştiind cum să scape mai repede de ghiozdan.

— Mama are treabă! Trebuie să termine ceva de cusut, zice Zaza, care pare şi ea foarte ocupată: înfaţă pernele şi plăpumile. Cearşaful alb, scrobit fişiie şi se umflă ca o pînză de corabie cînd ea îl întinde peste pat.

— Trebuie să-i arăt ceva! zice Ionel şi se repede spre odaia din fund.

— Îi arăţi mai tîrziu! sare Zaza, tăindu-i calea cu mîinile întinse. Ţi-am spus că are ceva de cusut!

Ionel se uită la dînsa nedumerit. Nu ştie dacă glumeşte sau vorbeşte serios.

— Ce are de cusut?

— O bluză de care am mare nevoie!

Ei, la una ca asta nu s-ar fi aşteptat Ionel din partea Zazei. Se întristează dintr-o dată şi se întoarce în sufragerie cu capul în pămînt. Cît a aşteptat el ziua de azi, ce mult s-a gîndit el la clipa asta, cum a alergat într-un suflet de la şcoală pînă acasă, şi, uite, cîtă nepăsare. Nimeni n-are vreme să se uite la dînsul.

— S-o fi adus franzela la nenea Peter? întreabă Zaza apoi, peste cîteva clipe, fără a ridica ochii, căci acum îmbumbă cearşaful pe plapuma vişinie, şi dacă greşeşte un nasture trebuie să ia de la capăt toată treaba.

Ionel tace. Să vadă ce-o să mai facă Zaza.

Sare în picioare. Se uită la ceas.

— Să ştii că-i tîrziu. Poate să vină şi Nistor la masă... Apoi către Ionel: Du-te, fuga marş, la pîine, „Flecuşteţ"!

Denumirea aceasta nouă pe care i-o atribuie Zaza îl pocneşte pe Ionel ca un bobîrnac peste nas. Ce cuvînt nesuferit! De unde l-á inventat?

— Auzi, Flecuşteţ? Să nu caşti gura pe drum! Să vii repede ca să-mi ajuţi să punem masa, adăugă Zaza, parcă anume ca Ionel să simtă întreaga jignire şi nedreptate care i se face. Ionel se ridică încet de la masă, ia banii din besacteaua de scoici de pe bufet şi, cînd trece pe lîngă cele două scaune pe ale căror speteze stau înfoiate nişte bluze călcate de-ale Zazăi, se uită chioriş la ele. Căci numai Zaza e vinovată. Tocmai azi s-a trezit că are nevoie de bluză nouă. Numai la ea se gîndeşte.

Ajuns în coridor, deschide uşa de la bucătărie. O să-i spună bunicăi ce i-a făcut Zaza. Dar ce căldură e în bucătărie! Pe plita încinsă sfîrîie o tavă cu cîrnăciori rumeni care răspîndesc nişte miresme ameţitoare, miresme în care nasul lui Ionel desluşeşte şi o undă uşoară de vanilie. Ia uite şi cozonac... Bunica pluteşte ca într-un abur. E întoarsă cu spatele. Mîinile ei se mişcă cu repeziciune deasupra planşetei, şi aluatul pufos şi galben se subţiază ca un şarpe care se tîrăşte şi apoi se cuminţeşte rupt în bucăţi şi încolăcit în tăvi. „Phii! — se gîndeşte Ionel. Dacă-i face împletiţi, să ştii că-s umpluţi cu nucă!" şi strigă bucuros, bombîndu-şi ţanţoş pieptul înainte:

— Bunicuţă! Ia uită-te la mine! Ce vezi?

Bunica tresare ca picurată cu ceară. Sub basmaua albă lunecată pe-o ureche, obrazul ei bucălat şi

încreţit ca o smochină are o expresie ciudată de spaimă... Apoi ţipă subţire cu glas nefiresc:

— Curent! Curent! Cade cozonacul... Închide uşa, măi copile!

Ionel sare îndărăt, zăpăcit, şi trînteşte uşa... O clipă rămîne nedumerit pe coridorul întunecos unde miroase a ceară de parchet. „Deci nici bunica... Bine, bunică!... Oh" — acuma pricepe bine Ionel că toate pregătirile şi tot aerul sărbătoresc din casă sînt pentru Zaza. Nimeni n-are timp nici măcar să ridice ochii, să observe că pentru Ionel ziua de azi e cea mai importantă zi din viaţa lui. Şi nimeni de pe lumea asta, fie chiar şi Zaza, n-are drept să-i strice bucuria. Da. N-are drept. Şi Ionel îşi desface pe piept capetele de mătase ale cravatei sale de pionier şi pleacă la brutărie.

Chiar atunci se descărcau lăzile cu pîine. Şi deci Ionel era să fie primul din rînd. Cînd dădu banii şi ceru două franzele, nenea Peter, al cărui fecior e vestitul portar Bandi din echipa „Minerul", clatină vesel din cap şi strigă cît îl ţine gura:

— Îndată! Două franzele pentru tovarăşul pionier!

Şi-l serveşte cu două franzele, cele mai rumene din raft... Şi cînd Ionel trecu prin faţa celor care aşteptau la rînd se auzi strigat de o voce subţirică:

— Ionele, ţi-a dat cravata roşie? Te felicit!

E Marişca Farkaş din clasa a II-a, o fetiţă cu două codiţe subţiri şi roşcovane, care-i stau ca doi covrigi pe lîngă urechi...

Ionel îi face semn cu mîna şi trece cu fruntea sus... Acum îşi aminteşte că pe Marişca o scăpase odată din mîinile lui Nicu Cercel, un bătăuş şi jumătate, care, cum dădea cu ochii de Marişca, ba îi smulgea fundele, ba îi punea piedică. Ce fetiţă drăgălaşă e Marişca! Şi dacă o să mai îndrăznească Nicu Cercel s-o mai atingă măcar cu un fir de pai, atunci o să vadă el!...

Se înserează. Ionel priveşte cum ferestrele se luminează pe rînd, una cîte una. Numai firmele de neon şi felinarele cu cîte trei braţe de pe micul bulevard se aprind toate dintr-o dată, ca la comandă. Asta îi aminteşte lui Ionel de Zaza. Acum i se păru că nu mai este chiar atît de supărat pe dînsa. De cîte ori nu s-a plimbat cu Zaza pe-aici. De cîte ori nu-i povestise ea despre vremea cînd venise la Uricani cu mama şi fratele ei... Cu bunica şi tatăl lui Ionel. Pe atunci, pe-aici, pe unde e oraşul nou, era doar un cîmp cu iarbă săracă. Cît despre oraşul Uricani, nu era decît un mic sătuc. Zaza şi bunica locuiau în sat, şi tata pleca la lucru la mină. Apoi se făcuseră blocurile, rînd pe rînd. La blocuri lucrase mama, ca zugrăviţă. Abia după ce se terminase tot grupul de blocuri de pe partea dreaptă a bulevardului, o cunoscuse tata pe mama. Zaza era mică pe atunci, mai mică decît Ionel. Şi-acum Zaza e studentă şi Ionel pionier.

Ionel se, gîndeşte la toate aceste lucruri. Nici el nu ştie cum de i-au venit în minte. Priveşte luminile de la ferestre, felinarele care aruncă de-a lungul asfaltului o strălucire ca de argint, şi totul i se pare atît de frumos, de parcă acum le vede pentru întîia oară. Îşi simte inima uşoară ca o pană. Traversează în galop micul scuar din faţa blocului 3. Priveşte ferestrele luminate ale apartamentului lor şi nerăbdarea pune din nou stăpînire pe dînsul. Urcă scările în goană, cîte două trepte deodată. Uşa de la coridor e întredeschisă. În cuier, paltonul şi şapca tatii. A venit şi tata... Dinăuntru se aude întîi glasul Zazei:

— Să ştii c-a ieşit strașnic costumul lui Flecuşteţ. Nici un croitor nu-l făcea atît de repede!

Mama:

— Te rog să nu te mai aud că-i spui Flecuşteţ! Ăştia sînt primii lui pantaloni lungi. La veston i-am făcut şi buzunar înăuntru.

Tata:

— Zaza, pune fructele pe masă, să fie totul gata. O să se bucure cînd o să vadă strugurii.

Ionel se reazemă de cuier şi-şi îngroapă obrazul în paltonul tatii. Paltonul miroase a tutun. Rîde în neştire, şi inima îi bate repede, repede... Va să zică, toate pregătirile erau pentru el!

Uşa dinspre bucătărie pocneşte sec, şi bunica trece prin coridor, cu tulpanul alb pe-o ureche; papucii ei fac lip-lip. Duce tava cu cozonaci în sufragerie, unde stîrneşte un murmur de admiraţie.

— Unde-i pionierul? întreabă bunica.

Pionierul s-a strecurat în bucătărie. Acolo s-a apucat să taie pîinea, aţent, în felii subţiri.

Da, da! Se pare că un pionier trebuie să fie şi modest!

(Urmare din pag. 23)

că, dacă nu-i plătim, o să vină cu portărelul să ne scoată lucrurile în stradă». Şi i-a făcut mama nişte socoteli tatei că însemna că nu-i ajungeau banii nici pentru acoperirea datoriilor.

Tata a ascultat-o întîi liniştit, ba chiar a încercat să glumească cu ea. Da' mama n-a vrut să audă de glumă şi-i tot dădea înainte:

«Pînă cînd o să ne tot întindem aşa de foame? Pînă cînd? Noi ca noi, treacă-meargă, deşi, cînd mă uit la tine cum te faci din zi în zi mai negru şi mai slab, îmi vine să-mi iau cîmpii, nu alta... Dar cu copiii ce facem? Că-i vezi cît sînt de palizi şi-s rahitici şi o să se îmbolnăvească ca şi Pascal, mititelul. Şi le trebuie paltonaşe. Lui Jak şi lui Hélène cel puţin, că lui Marcel îi prefac paltonaşul lui Pascal. Şi pantalonaşi le trebuie, că-s copii mari şi nu pot ieşi aşa în lume. Şi untură de peşte, că-i băgăm în spital...»

Şi se porni mama pe un plîns că ţi se rupea inima de jale. Şi tata i-a spus vorbe blînde şi a mîngîiat-o şi i-a spus să vorbească mai încet că aud copiii (adică noi), dar ea l-a repezit iar, şi atunci tata s-a înfuriat tare şi a început să-i arunce vorbe grele:

«Ce vrei să fac?... Să fur? Vrei să fur? Spune? Ce vrei să fac? De unde să aduc mai mult? De unde să iau, că doar vezi că muncesc ca un cîine...» şi-l apucă tusea de ziceai că-şi dă afară plămînii.

A băut puţină apă, s-a mai liniştit şi apoi a continuat blînd:

«Ce să facem, draga mea, dacă lumea asta a noastră este aşa de prost clădită? Ce să facem dacă pentru unii lumea e mumă şi pentru alţii ciumă? Au dreptate comuniştii cînd ne cheamă să punem mîna şi s-o schimbăm! Ei, hai, lasă nu mai plînge, că vin vremuri mai bune... Hai, lasă...»

Mama nici nu-l asculta. Plîngea. Plîngea şi ofta încet şi fără zgomot. Ochii ei frumoşi şi blînzi parcă dispăruseră sub povara de lacrimi, iar pe obrazul ei cel bun alunecau neîncetat picături mari şi grele, pe care nici nu se mai ostenea să le şteargă. Plîngea încet, oftînd şi sughiţînd, tata tuşea mereu şi o mîngîia pe părul cărunt cu mîinile lui mari, bătucite, zdrelite şi crăpate, înnegrite de ulei, iar eu, făcut ghem în pat, pustiit şi înfricoşat, cu ochii la pereţii umezi, repetam mereu, în neştire, cuvintele tatei:

«De ce-i clădită oare aşa lumea asta a noastră?»

Aceasta este compunerea mea: *O zi de vacanţă.*

Marcel Dupont"

Acum spuneţi-mi voi, prieteni, cu ce-am greşit de mi-a pus un 4?

JOCURI

ȚINE-ȚI ECHILIBRUL!

Mai întîi, ca exercițiu de echilibru, pionierii vor trece de cîteva ori peste o bîrnă, trunchi de copac răsturnat sau stîlp, mergînd cu fața, lateral ori cu spatele. Pentru o mai bună stabilitate, brațele se vor ține depărtate lateral pentru mersul înainte și înapoi sau înainte pentru mersul lateral.

Organizăm apoi o întrecere pe 2—3 echipe, într-o variantă distractivă.

Distanța de parcurs: 15—20 m, avînd la mijloc bîrna.

Concurenții vor porni de la linia de plecare cu cîte două căni pline cu apă în mîini, cu care vor străbate, atenți și cu îndemînare, spațiul stabilit, trecînd bineînțeles peste bîrnă. La revenire vor preda cănile cu apă următorilor.

Rezultatul acestui „concurs vesel" se va stabili după două principii: timpul scurt de executare și nivelul apei din căni, care se poate măsura cu multă ușurință.

Pentru timp se va acorda: locul I — 50 de puncte, locul II — 40 de puncte, locul III — 30 de puncte.

Pentru nivelul apei se va acorda același punctaj. Prin adunarea punctelor se poate stabili învingătorul.

JOC GEOGRAFIC

Mai mulți pionieri organizează o întrecere între ei, privind cunoștințele geografice pe care le au în legătură cu țara noastră. În funcție de cunoștințele căpătate în școală, în activitățile pionierești și extrașcolare se pot organiza următoarele jocuri:

— Cine scrie mai repede, pe o bucată de hîrtie, 10 nume de rîuri, de munți, de localități, în general denumiri geografice care încep cu aceeași literă?

Exemplu pentru litera B: Bucegi, Bistrița, București, Brateș, Babadag etc.

— Cine poate să scrie mai repede 10 localități industriale din R.P.R.?

Se va scrie numele localității, iar în dreptul ei una dintre ramurile industriei care se află acolo. Exemplu: Iași, antibiotice; Ploiești, rafinării; Hunedoara, oțelărie etc.

— Cine poate scrie mai repede raioanele din regiunea noastră?

— Cine poate scrie mai repede cîte „țări" și cîte „porți" există în țara noastră?

Exemplu: Țara Oașului; Poarta Albă.

Pentru toate aceste variante, jucătorul care va termina mai repede de scris strigă „stai", după care toți ceilalți lasă creioanele jos. Întrucît el este primul, va citi ceea ce a scris; ori de cîte ori o denumire de-a lui se va repeta la unul sau la mai mulți jucători, se va pune cifra 5 în dreptul ei. Apoi citesc pe rînd, fiecare, cuvintele care nu au fost amintite, păstrîndu-se aceeași regulă. Dacă vor rămîne pînă la urmă cuvinte nescrise de ceilalți, jucătorii care le au vor pune cifra 10 în dreptul lor. Fiecare va face adunarea punctelor. Cîștigător este jucătorul care va avea cel mai mare punctaj.

CARE-I MESERIA MEA?

În urma unor vizite cu pionierii la o întreprindere, fabrică sau atelier, putem organiza un concurs-ghicitoare inspirat din meseriile sau activitățile cu care pionierii au luat contact.

Să presupunem că am vizitat un atelier complex unde lucrau electricieni, mecanici, tinichigii, fierari, diferiți ingineri și tehnicieni, care au explicat grupei noastre cîte ceva din activitatea lor practică, sau șoferi, zidari, tîmplari, pe care i-am întîlnit în curtea unei fabrici.

Conducătorul jocului va împărți grupa în două echipe de joc: o echipă va ghici, iar cealaltă va delega un pionier și-i va spune la ureche meseria aleasă de ei, de exemplu „șofer", urmînd ca prin gesturi caracteristice, mișcări ale mîinilor și expresia feței, fără nici un cuvînt sau obiect ajutător, acesta să exprime meseria respectivă. Ceilalți pionieri vor asista la această descriere mimată și vor încerca, pe rînd, să o numească. Nu se admit decît două încercări din partea lor. În cazul cînd nu se ghicește meseria, conducătorul jocului apreciază dacă mai trebuie repetate mișcările sau dacă descrierea prin gesturi a fost corespunzătoare.

Pionierii care ghicesc meseria primesc 10 puncte, iar în cazul în care nu o ghicesc punctele sînt acordate celorlalți pionieri.

Încercarea se repetă alternativ între cele două echipe de joc, de 6—8 ori, dîndu-se spre rezolvare alte meserii cunoscute. Cîștigă echipa care realizează cel mai mare punctaj.

LEAGĂ ȘI DEZLEAGĂ

Două, trei sau patru echipe, egale ca număr, sînt aliniate pentru ștafetă. În loc de băț au cîte o coardă lungă de cca. 2 m sau o curea de pantaloni. În fața fiecărei echipe va exista la o distanță de 15—20 m cîte un stîlp sau pom.

Se dă semnalul de plecare. Din alergare primii se opresc la pomul respectiv, înnoadă coarda, apoi se întorc și lovesc ușor umărul celui care urmează, trecînd în urma echipei lui. Al doilea aleargă, desface nodul și predă următorului coarda. În acest fel, unul va înnoda, altul va deznoda... Echipa cea mai îndemînatică va cîștiga întrecerea.

Se pot face diferite noduri: simplu, dublu, laț, cu fundă, marinăresc. La primele încercări se vor folosi însă nodurile simple.

JOCURI

TÎNĂRA GARDĂ

Într-o noapte, pe cînd bunica Vera şi Elena Nikolaevna dormeau, se auziră bătăi în poartă. Bunica ieşi în curte şi văzu pe uliţă căruţa în care se aflau Oleg, mătuşa şi unchiul lui.

— Va să zică n-aţi reuşit să treceţi la ai noştri... asta-i rău! La noi sînt încartiruiţi nemţi. Vom locui toţi în magazie.

Nemţii ne-au prădat pe drum şi ne-au luat toate lucrurile. Uite, lui Nikolai Nikolaevici i-au luat pînă şi cizmele din picioare, şi mie şalul de pe umeri.

Tîlharii ăştia nu se dau înapoi de la nimic. Au început să întocmească liste de oameni care vor fi trimişi la muncă forţată în Germania.

Fură tot avutul oamenilor, şi haine, şi alimente, şi le cară la ei în Germania.

Închisorile gem de oameni. S-au găsit şi trădători. Comuniştii sînt bătuţi sîngeros şi omorîţi. Iar duşmanii o ţin lanţ cu petrecerile.

Dimineaţa, după plecarea generalului, Oleg intră în casă, vrînd să-şi ia o carte.

— Stai! îi strigă ordonanţa. Văd că-ţi iei nasul la purtare, sălbaticule. Să faci tot ce-ţi ordon că de nu, e vai de tine!

Oleg, care înţelegea totul, strigă: — Vine generalul!

Cînd se dezmetici, ordonanţa sări la Oleg şi începu să-l lovească înfuriat. Dar Oleg reuşise să-l imobilizeze şi-i spuse plin de ură:

— Tu eşti mai rău decît un sălbatic pentru că eşti slugoi la nişte sălbatici. Nu ştii decît să furi găini şi să cotrobăieşti prin casele oamenilor. Loveşti pentru că ştii că nu ţi se poate răspunde.

— Oleg, fugi! Fugi, mamă, o să te omoare. Uite, fereastra e deschisă.

— N-am să sar pe fereastră. la mine acasă. Plec eu şi aşa, spuse el şi ieşi cu paşi fermi din sufragerie.

Oleg umblă toată ziua prin oraş, se întîlni cu băieţii şi fetele care, ca şi el, nu reuşiseră să se refugieze şi se sfătui cu ei să facă totul pentru a lua legătură cu organizaţia ilegală de partid din oraş.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Seara, cînd Oleg se furişă către casă împreună cu Volodea Osmuhin şi Tolea Orlov, trecînd prin parc, văzură un tablou înfricoşător. În colţul cel mai pustiu al parcului avea să fie executat un grup de mineri, printre care se afla şi o femeie cu un copil în braţe.

Arestaţii începură să fie împinşi spre groapă. Băieţii îl văzură pe Matvei Şulga urcînd valul de pămînt.

— Tovarăşi, bravii mei tovarăşi, strigă el, glorie vouă! Dar o baionetă nemţească i se înfipse în spate. Atunci Matvei Şulga sări în groapă, iar vocea lui răsună acoperind toate zgomotele:

— Trăiască partidul comunist! Moarte cotropitorilor!

Oamenii aşteptau glonţul nemţesc, dar duşmanul le hărăzise o soartă mai cumplită: nemţii prăvăliră peste capul şi umerii lor mase enorme de pămînt. Acordurile Internaţionalei urcau de sub pământ spre cerul întunecat.

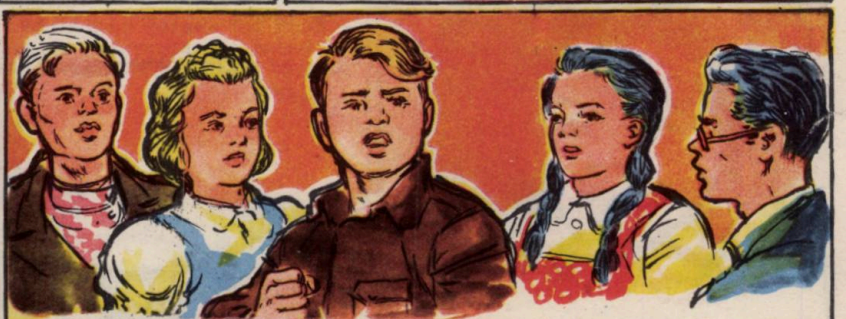

Eu, Oleg Koşevoi, intrînd în rîndurile „Tinerei gărzi", în faţa tovarăşilor mei de luptă, în faţa patriei mult încercate, jur să păstrez taina activităţii mele în „Tînăra gardă". Jur să răzbun fără milă satele şi oraşele distruse şi moartea de martir a bravilor noştri mineri. Jur să-mi dau viaţa fără şovăire dacă va fi nevoie. Şi dacă voi călca acest jurămînt sfînt silit de chinuri sau din laşitate, să-mi fie blestemat neamul, iar pe mine să mă pedepsească mîna tovarăşilor!

De cîtva timp circulau prin oraş manifeste semnate de „Tînăra gardă". Nimeni nu ştia de unde vin acele foi de caiet scrise cu creion chimic care spuneau oamenilor adevărul. Manifestele dezminţeau faptul că armata germană ajunsese la Moscova. Dezminţeau faptul că Armata Roşie nu mai există. Armata Roşie exista şi lupta, cucerind victorii în lupta cu duşmanul.

Ce v-aţi strîns aici? strigă Fomin, rupînd manifestul de pe zid. Hai, căraţi-vă!

Prin înghesuială, Seriojka se lipi de el o clipă. Mulţimea se dădu deoparte şi se risipi, lăsîndu-l pe Fomin să treacă. Pe spatele trădătorului era prins un bilet.

Seara, la Oleg acasă se afla adunat comandamentul „Tinerei gărzi". Liuba Şevţova, povestea:

— Ivan Feodorovici Proţenko, reprezentantul comandamentului mişcării de partizani, aprobă modul în care ne-am organizat şi ne transmite felicitări.

Băieţii şi fetele îşi strîng mîna felicitîndu-se. Ura! „Tînăra gardă" există, este recunoscută chiar de conducerea comitetului regional de partid! se bucura Oleg.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CRAVATA ROȘIE

Nr. 3
1962

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

Voinicul

Puteți să-mi spuneți voi că-i floare,
Că se numește ghiocel,
Dar mie Făt-Frumos îmi pare,
Deși e tare mititel.

El, doar așa, cu brațe goale,
Și fără vrăji și ajutor,
Și fără buzdugan și zale
E totdeauna-nvingător.

Stăpîna, hîdă și zbîrcită,
Pe cap coroană grea și-a pus,
Iar fruntea ei e-mpodobită
Cu țurțurii întorși în sus.

Regina Iarnă stăpînește
Și Frig și Ger i-s sfetnici buni.
Lui Crivăț ea îi poruncește
Pe nări să sufle doar furtuni.

Ostași i-s fulgii mulți, puzderii.
Troianul, cazematã-l fac.
Sub zale lucii, de te sperii,
Armata-i gata de atac.

Dar ce-i cu larna de tresare?
Pe frunte boabe-i curg fierbinți.
De groază cutremurătoare
Regina dîrdîie din dinți.

Căci ghiocelul cum se-arată,
Doar cum răsare dalbul făt,
Ea spală putina îndată,
Cu Ger, cu Crivăț și Omăt!

Puteți să-mi spuneți voi că-i floare,
Că se numește ghiocel,
Dar mie Făt-Frumos îmi pare,
Deși e tare mititel.

El doar așa, cu brațe goale,
Și fără vrăji și ajutor,
Și fără buzdugan și zale,
E totdeauna-nvingător!

ION SEREBREANU

CRAVATA ROȘIE

Revista pionierilor și școlarilor editată de C.C. al U.T.M. Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10

COLEGIUL DE REDACȚIE

Nina Cassian, Marcela Cordescu, Petre Drăgoiescu, Gica Iuteș, Elena Măinescu, Gheorghe Marinescu, Lucia Olteanu (redactor-șef) Iosif Tripșa

8 MARTIE

Adeseori, în ceasuri de liniște, îmi imaginez ce mi-aș dori să desenez mai întîi dacă, firește, degetele care ar strînge penelul m-ar asculta și s-ar lăsa conduse în valsul liniilor pe hîrtie. Și de fiecare dată dorința e aceeași, neschimbată, neostenită.

Aș vrea să desenez pacea. Să-i prind într-un joc simplu de lumină măcar o trăsătură după care, o singură clipă privind desenul, chiar și băiatul meu cel mic să bată din palme și să strige:

— Tată! Uite pacea!

Și știți, prieteni, cum aș desena eu pacea? Mi-e greu să vă explic — e foarte greu să explici un desen, cuvintele sînt uneori reci, strîmte și neîncăpătoare —, dar o să încerc totuși.

Aș desena mai întîi ochii mamei. Ochii oricărei mame. M-aș strădui să nu-mi scape nici o rază din scînteierea lor. Să spună tot ceea ce spun ochii unei mame. Aș amesteca, pentru asta, un strop din lumina de stele a nopților de veghe cu un strop din bucuria clipei cînd a auzit, pentru prima oară, gungurite de buzele mogîldeței din cărucior, silabele numelui ei: ma-ma. M-aș căzni apoi să prind fie și un singur licăr din privirea cu care își petrece copiii în drumul spre școală, fie și o singură sclipire, ca în rotirea unui diamant, din privirea pe care, mai tîrziu, o îndreaptă spre zidul fabricii, fereastra laboratorului sau treapta schelei ca să surprindă ochii dragilor crescuți de ea și ca să poată povesti apoi vecinei, mîndră și fericită: „Știi, dragă, azi am trecut pe la băiatul meu, maistrul... sau inginerul...“ Și n-aș uita — cum aș putea uita? — privirea mamei cînd ochii ei întîlnesc în paginile ziarelor acele vești care îi umplu inima de mînie și ură, vești despre netrebnicii care vor să incendieze din nou pămîntul. Cum aș putea uita această privire a mamei? Lava mîniei și urii ei e gata în orice clipă să se reverse, să nimicească pînă și gîndul care ațîță la război.

Așa, prieteni, aș desena eu pacea. Străduindu-mă să semene cît mai mult cu ochii mamei ori ai bunicii, învățătoarei, instructoarei, cu ochii tuturor femeilor, în privirea cărora s-au adunat stropi din marea fermecată a blîndeții, a dragostei, a înțelegerii, dar și stropi incandescenți din lava mîniei și urii împotriva celor care vor să răpească din grădinile pămîntului bucuria libertății, a vieții, a iubirii.

Și pentru că, sînt sigur, ați îndrăgi și voi, prieteni, desenul meu, vi l-aș dărui din toată inima să-l puneți în clasă, în mijlocul gazetei voastre. Mă gîndesc că cel mai nimerit ar fi să vi-l dăruiesc de 8 Martie, de ziua mamelor, bunicelor, învățătoarelor, instructoarelor, de ziua pe care o vom purta neîncetat în suflet ca pe una dintre cele mai luminoase ale păcii.

OCTAV PANCU-IAȘI

de NINA CASSIAN

Ultima ninsoare-a prins să cearnă...
Fulgul mare-a sărutat tăpșanul.
Mamă, cînd nici nu-mplinisem anul,
Tu mi-ai arătat întîia iarnă.

Mi-ai purtat mînuța peste nea,
Ca să simt că-i rece, moale, bună
Și-ai privit cu mine împreună
Țurțurul ca un tăiș de stea.

Toate anotimpurile-apoi,
Rînd pe rînd, le-ai colindat cu mine,
Ca să-nvăț mai iute și mai bine
Mîndrele priveliști de la noi,

Și-n căsuța minții să încapă
Bogăția-atîtor înțelesuri,
Cîte spice se îndoaie-n șesuri,
Cîte ceruri se răsfrîng în apă.

Tu, întîia mea învățătoare,
Cu povețe drepte calea-mi sameni
Și mă-ndemni spre dragostea de oameni,
Ca spre cel mai scump dintre izvoare.

Știu că mă ferești de orice rău
Și-ți mîngîi cu palma mea cea mică
Bluza mirosind a levențică,
Mamă, cînd mă strîngi la pieptul tău.

Ultima ninsoare-ncarcă merii,
Dar, curînd, ce plini vor fi de floare!
Martie, mămico! Sărbătoare!
Sărbătoarea ta și-a primăverii...

4591

Calendar pionieresc

APRILIE

Dragi prieteni,

Sînt sigur că activele de pionieri au folosit îndrumările din numărul trecut al revistei şi că în fiecare unitate programul de activităţi este acum bogat şi interesant. Sînt convins că aţi încheiat cu rezultate bune trimestrul al II-lea şi acum desfăşuraţi un variat program de vacanţă. Aştept la redacţie scrisorile voastre în care să-mi povestiţi despre acţiunile întreprinse pe baza sfaturilor date de mine, precum şi despre altele, iniţiate de voi. Doresc ca mai ales activele să-mi trimită veşti despre felul în care organizează pe grupe şi detaşamente activitatea pionierească.

Ca să puteţi alcătui din vreme programul de activităţi pentru perioada următoare, iată ce vă sfătuiesc să faceţi în decursul lunii aprilie.

TOATĂ ATENŢIA ÎNVĂŢĂTURII

O dată cu luna aprilie păşiţi pragul ultimului trimestru al anului şcolar. Sarcina principală a activului fiecărei unităţi este să se îngrijească încă din primele zile ale trimestrului de lupta împotriva notelor mici. Cunoscînd rezultatele obţinute de pionierii unităţii la sfîrşitul trimestrului trecut, v-aţi dat seama că mai sînt unii care n-au învăţat aşa cum trebuie. Gîndiţi-vă cum să procedaţi ca în trimestrul al III-lea şi aceştia să intre în rîndul fruntaşilor la învăţătură. Nu aşteptaţi adunări de grupă sau detaşament pentru a discuta situaţia la învăţătură. Îndată ce unul dintre voi ia o notă slabă luaţi măsuri pentru a-l ajuta. În afară de aceasta iată ce mai puteţi face:

Organizaţi pe unitate o expoziţie de caiete pe care, în afară de pionieri şi elevi, s-o viziteze şi părinţii voştri. În expoziţie, caietele foarte bune, care pot fi date exemplu, să fie aşezate alături de caietele scrise neglijent, cu teme lipsă şi făcute de mîntuială. Afişaţi deasupra caietelor bune inscripţia „Aşa da", iar deasupra celor slabe „Aşa nu". Un grup de caiete foarte bune poate fi însoţit de următorul text: „Iată de ce aceşti pionieri au terminat trimestrul al II-lea numai cu medii de 8, 9 şi 10".

E bine ca în expoziţie să existe şi grafice ilustrînd situaţia la învăţătură, la sfîrşitul trimestrului, pe detaşamente.

Fără îndoială că discuţiile ce vor urma în fiecare grupă şi detaşament după vizitarea expoziţiei de caiete vor stimula pe cei rămaşi în urmă, care au să înceapă să înveţe temeinic din primele zile ale trimestrului.

Şi programul brigăzii artistice vă poate ajuta să îndemnaţi pe elevii mai slabi să-şi îndrepte notele. Activul unităţii trebuie să aibă grijă ca programul să fie cît mai des împrospătat. Să nu lipsească din nici un spectacol al brigăzii cîntecele satirice la adresa celor care nu se pot lăuda cu o temeinică însuşire a cunoştinţelor. De asemenea, evidenţiaţi pe pionierii fruntaşi la învăţătură.

Nu uitaţi să folosiţi fără întrerupere rubricile de la gazeta de perete privind învăţătura, despre care v-am vorbit în numărul trecut.

VOM DEVENI UTEMIŞTI

Cei dintr-a VII-a se gîndesc cu mîndrie la ziua apropiată cînd cei mai buni dintre ei vor primi carnetul roşu al U.T.M. Ei află de pe acum ce este organizaţia U.T.M., despre îndatoririle şi drepturile utemiştilor. Activul de pionieri trebuie să dea toată atenţia pregătirii viitorilor utemişti. De aceea este bine să organizaţi pe detaşament o convorbire despre organizaţia U.T.M., în cadrul căreia pionierii să se întîlnească cu un utemist, muncitor la o întreprindere din localitate. Întîlnirea şi discuţia pot avea loc la clubul întreprinderii sau chiar la locul de muncă al utemistului, într-o pauză. El vă va povesti despre brigăzile fruntaşe din fabrică. Veţi înţelege astfel mai bine că trebuie să meritaţi prin atitudinea voastră de fiecare zi marea cinste de a face acest pas însemnat de la cravata roşie la carnetul roşu de utemist.

ACTIVITĂŢI DE PRIMĂVARĂ

Cu venirea zilelor vacanţei de primăvară, vremea frumoasă se statorniceşte cu adevărat. De aceea,

locul de desfăşurare a celor mai multe activităţi pionereşti devine acum curtea şcolii, terenul de sport, împrejurimile satului sau oraşului în care locuiţi. Activele de pionieri trebuie să se îngrijească din primele zile frumoase de amenajarea locurilor pentru desfăşurarea diferitelor acţiuni. De pildă, puteţi începe în această perioadă competiţiile sportive. În vederea acestora,

AMENAJAŢI-VĂ TERENUL DE SPORT

După ce aţi ales locul cel mai potrivit, urmînd sfatul tovarăşului instructor şi al tovarăşului profesor de educaţie fizică, tot sub îndrumarea acestora, detaşamentele pot trece la lucru.

Iată ce trebuie să ştie detaşamentul care va amenaja terenul de volei. Terenul pe care joacă pionierii poate fi mai mic decît cel obişnuit. Dimensiunile lui sînt de 6 m lăţime şi de 12 m lungime. Marginea de sus a plasei trebuie să fie la o înălţime de 2,10 pînă la 2,30 m. Suprafaţa terenului trebuie să fie netedă, iar acolo unde există posibilitate e bine să găsiţi un loc acoperit cu iarbă. În timp ce un detaşament lucrează la terenul de volei, o grupă

sau două de pionieri va primi sarcina să amenajeze groapa de sărituri. Ei vor săpa o groapă de 30 cm adîncime, cu o lungime de 6 m și o lățime de 3 m. Pe fund vor așterne un strat de pietriș, iar deasupra vor presăra nisip. Dacă nu găsiți nisip este suficient să se afîneze bine pămîntul din interiorul gropii. Înspre latura mică a gropii se amenajează o pistă dreaptă și bine bătătorită, lungă de 20—30 m, care servește pentru luarea avîntului la săritura în lungime.

Pentru antrenamentele voastre e bine să aveți și o pistă pentru alergări. Dacă dispuneți de spațiul necesar în curtea școlii, puteți amenaja această pistă, a cărei lungime trebuie să fie între 60 și 100 m, iar lățimea de 4—8 m. Marcați vizibil linia de start și cea de sosire (la 60 și 100 m).

O dată amenajat, terenul de sport trebuie întreținut cu grijă. Înaintea fiecărei competiții, pionierii vor împrospăta liniile de marcaj, vor întinde plasa de volei și vor afîna pămîntul sau nisipul din groapa pentru sărituri.

Încă în zilele vacanței de primăvară și în tot cursul lunii aprilie vă puteți antrena și organiza întreceri sportive între detașamente. De asemenea, puteți provoca la un meci și la diferite întreceri sportive detașamente din altă unitate.

ACTIVITĂȚI PATRIOTICE

Tot în această perioadă amenajați o grădină în fața școlii. Cîte o grupă din fiecare detașament să îngrijească periodic florile și să aibă grijă ca rondurile să nu fie stricate de copiii mici. Pentru alegerea, procurarea și plantarea florilor în grădină, sfătuiți-vă cu tovarășul profesor de științe naturale și folosiți experiența cercului micilor naturaliști.

Pionierii din orașe pot lua în grijă, începînd cu zilele vacanței, un parc din apropierea școlii sau spațiul verde din jurul unui monument. Iată cum poate organiza activul pionieresc această acțiune. Într-o duminică, întreaga unitate va

merge cu uneltele necesare în parcul pe care îl luați în grijă. Sub îndrumarea tovarășului profesor de științe naturale, veți săpa straturile de flori, veți tăia crengile uscate ale copacilor și veți îndrepta și curăța aleile. După aceea organizați grupe alcătuite pe rînd din toți pionierii care vor avea sarcina să supravegheze ca aspectul parcului să rămînă mereu îngrijit. Nu uitați ca, din cînd în cînd, să delegați detașamente care să îngrijească florile, arborii și aleile parcului.

În programul de activități al unității, activul de pionieri va trebui să includă și alte acțiuni patriotice, pentru care zilele calde ale primăverii sînt prielnice. Desigur, n-ați uitat de puieții pe care i-ați sădit pînă acum pe marginea șoselei și pe terenurile supuse eroziunii. Controlați dacă s-au prins toți, dacă n-au fost rupți. Luați toate măsurile pentru ca puieții să se dezvolte în condiții bune.

În această perioadă, unele activități patriotice pot fi făcute la diferitele sectoare ale gospodăriei colective. Puteți ajuta la îngrijirea puilor și animalelor mici.

În zilele frumoase nu pierdeți prilejul de a începe drumeția în împrejurimile satului sau orașului vostru. Activul unității trebuie să alcătuiască amănunțit programul fiecărei excursii. Ca să aflați cum se face o excursie, citiți despre drumeția unui detașament de pionieri chiar în acest număr al revistei.

ZIUA UNITĂȚII

În cinstea zilei de 30 aprilie, activul fiecărei unități trebuie să organizeze din vreme un program de activități închinat zilei unității. Ca să antrenați toți pionierii în acțiuni cît mai interesante, citiți cu atenție din revistă articolul „Săptămîna unității".

UN COLȚ AL COSMONAUTULUI

Desigur, n-ați uitat că la 12 aprilie se împlinește un an de cînd primul cosmonaut sovietic Iuri Gagarin a petrecut în Cosmos, pe bordul navei „Vostok-1", 108 minute de zbor, pe o orbită în jurul Pămîntului. Cu acest prilej puteți amenaja pe unitate un colț al cosmonautului, în care să puneți fotografii, articole, versuri legate de cucerirea Cosmosului de către savanții și cosmonauții sovietici.

ESTE FOARTE IMPORTANT

ca încă de pe acum activele de pionieri să organizeze în detașamentele claselor a VII-a discuții despre meseria pe care o vor îmbrățișa viitorii absolvenți ai școlii.

Procedați astfel încît la sfîrșitul anului toți cei care termină clasa a VII-a să poată spune în detașament că și-a ales o meserie frumoasă și folositoare patriei.

Cîți pionieri din detașamentul clasei a VII-a se vor hotărî oare pentru meseria frumoasă de mecanic agricol, atît de necesară dezvoltării agriculturii noastre socialiste?

După cum vedeți, și în luna aprilie programul vostru de activități poate fi bogat și variat. Recomand activelor să împartă sarcinile în așa fel încît toți pionierii să fie antrenați în activitatea unității.

Instructorul de pionieri VICTOR

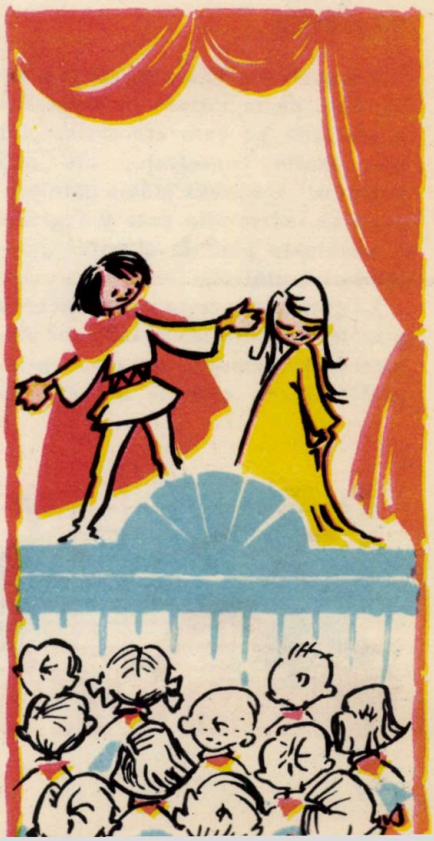

SUB DRAPELUL UNITĂȚII

Săptămîna UNITAȚII

În cinstea zilei de 30 aprilie, în unitățile de pionieri au loc multe acțiuni frumoase. În comuna în care am fost, am luat parte la cîteva acțiuni interesante pe care le-a întreprins unitatea de pionieri de aci. Vă transmit și vouă din experiența acestei unități.

*

Activul pionieresc era adunat. Președintele unității a expus planul de organizare a sărbătoririi zilei de naștere a unității. Întreg planul ar putea fi rezumat în două cuvinte: „săptămîna unității".

Am ascultat cu mult interes ce anume va cuprinde „săptămîna unității" și felul în care au fost împărțite sarcinile pe fiecare detașament și pe fiecare grupă în parte. În felul acesta, fiecare pionier va contribui la acțiunile ce privesc sărbătorirea zilei de naștere a unității.

Mă veți întreba: „Dar care sînt aceste sarcini? Cum va decurge «săptămîna unității»?" Pentru aceasta vă recomand să citiți însemnările mele personale.

LUNI (ziua fruntașilor la învățătură):

Am sosit dis-de-dimineață în școală. Încă de la intrare te întîmpina o placardă pe care era scris: „Cît mai multe cunoștințe, cît mai puțini 6!" Un grafic stătea gata pregătit să indice cîte note 6 vor mai fi eliminate pînă la sfîrșitul „săptămînii unității".

La gazeta de perete a unității erau puse fotografiile celor mai buni pionieri cu îndemnul: „Urmați-le exemplul!" Cîteva articole arătau perspectivele fiecărui detașament în parte de a obține numai note peste 6, precum și numărul de pionieri care vor putea obține distincțiile pionierești.

Un șir de caricaturi înștiințau că, totuși, în unele detașamente lucrurile nu stăteau încă bine.

Am trecut și prin clase. Am văzut cîteva indicatoare care aveau forma unei mîini cu degetul întins spre un anumit loc. Pe un indicator, de pildă, scria: „Ionescu Dragomir, știi că ai un 4 la geometrie? Ce ai de gînd?"

La gazetele detașamentelor se aflau expuse programe zilnice ale celor mai buni pionieri la învățătură.

Ziua fruntașilor la învățătură a decurs minunat. Graficul cel mare de pe hol a înregistrat multe note peste 6 și chiar o mulțime de note 10.

În scurtul careu care a avut loc după ore, directorul școlii a arătat că în ziua aceea s-au obținut rezultate frumoase și a mulțumit unității de pionieri pentru inițiativa ei. Președintele unității a arătat că acțiunea va continua pînă la sfîrșitul anului școlar.

MARȚI (ziua muncii patriotice):

Poate mai mult decît în alte dăți școala strălucea de curățenie. Încă în după-amiaza de ieri, fiecare detașament își împodobise clasele cît se poate de frumos. La geamuri, perdelele erau călcate și spălate, iar pentru ghivecele de flori se construiseră, la cercul de tîmplărie, etajere de placaj.

După-masă, întreaga unitate a pornit pe teren. Fiecare detașament avea o sarcină precisă. Un detașament s-a ocupat de curtea școlii, care în scurt timp a fost înfrumusețată. Alt detașament, cu găleți de var și bidinele, însoțit de o echipă ce ducea stinghii și unelte, a luat în primire podețele de peste șanțurile drumului, spoindu-le pe cele care se murdăriseră și întărind ici-colo cîte o stinghie sau scîndură. În acest timp, cel de-al treilea detașament, alcătuit din cei mai mici pionieri, a plantat 50 de puieți pe o porțiune de teren degradat ce se afla chiar la intrarea în sat și care prezenta un aspect urît.

La gospodăria colectivă au plecat cei din detașamentul claselor a VII-a, unde au fost repartizați de brigadieri să rezolve cîteva munci ale gospodăriei.

Fiecare detașament și-a rezolvat bine sarcinile ce le-a avut de îndeplinit. 47 de pionieri și-au completat în carnet orele de muncă patriotică cerute pentru obținerea distincțiilor.

MIERCURI (poezie, cîntec, joc):

Orele de cor din această zi au cunoscut alt aspect.

În fiecare detașament a avut loc concursul pe grupe al celor mai buni recitatori, cîntăreți, dansatori, interpreți de cuplete, epigramiști etc.

Am ascultat multe poezii și cîntece despre patrie, despre partid învățate chiar din revista „Cravata roșie". Toate grupele au pornit la această acțiune cu lozinca: „Nici un pionier care să nu știe să cînte, să recite și să danseze!"

Așa a și fost. Foarte mulți pionieri și-au îndeplinit încă una dintre condițiile necesare pentru obținerea distincțiilor. În plus, cei

mai buni cîntăreţi, recitatori şi dansatori au alcătuit echipa artistică a detaşamentului care avea să concureze la sfîrşitul săptămînii unităţii... Dar să nu anticipăm...

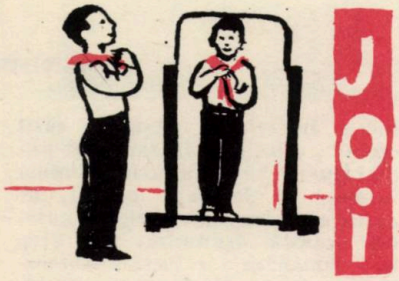

JOI (ziua cravatei roşii):

În această zi simţeai o plăcere deosebită să stai la intrare să priveşti cum se prezintă pionierii.

Cravatele, chiar dacă nu erau noi, păreau noi. Atît de frumos erau călcate şi spălate.

În două detaşamente s-au primit noi pionieri. A fost un prilej ca să se vorbească despre ce simbolizează cravata roşie, despre dragostea pentru cravată. S-au amintit fapte pionereşti; s-a discutat despre pionierii sovietici care şi-au sacrificat şi viaţa pentru cravată. La sfîrşitul orelor, detaşamentul IV a prezentat scenariul „Cravata roşie", ce se află în numărul din iulie 1961 al revistei „Cravata roşie". A participat întreaga unitate.

VINERI (ziua sportului):

Special a fost aleasă această zi, în care toate clasele aveau ore de sport. Un mare număr de pionieri au obţinut condiţiile sportive cerute pentru distincţii. În afară de asta, cei mai buni atleţi s-au pregătit pentru concursul sportiv ce va avea loc la sfîrşitul săptămînii. Cei mai buni gimnaşti din toate detaşamentele au pregătit... Ce anume? Veţi vedea poimîine.

SÎMBĂTĂ (ziua micilor tehnicieni şi naturalişti):

În această zi, micii naturalişti au acordat o deosebită atenţie lotului şcolar. Parcelele au fost îngrijite cu atenţie. De asemenea, cei mai pricepuţi naturalişti, care au primit în grijă din partea colectivei un lot cu un soi nou de porumb, au plecat cu uneltele la cîmp.

Toate acestea s-au petrecut în cadrul activităţii practice şcolare. S-au citit, de asemenea, cele mai bune observaţii ştiinţifice făcute asupra dezvoltării primare a plantelor şi s-au discutat în cerc măsurile agrotehnice ce trebuie luate pentru buna dezvoltare pe viitor a plantelor.

În cercul micilor tehnicieni e activitate febrilă. Se pare că pionierii de acolo pregătesc o surpriză. Atît tîmplăria, cît şi fierăria şi lăcătuşăria lucrează din plin. Şi fetele pregătesc ceva.

Sînt foarte curios să ştiu despre ce e vorba. În orice caz, voi afla mîine.

DUMINICĂ (ziua de naştere a unităţii):

Minunată a fost ziua aceasta!

Dimineaţa, la orele 9, s-a deschis adunarea cu ceremonialul pionieresc.

În afara celor 4 detaşamente se afla un al cincilea alcătuit din... vîrstnici. Da. Majoritatea foştilor pionieri au răspuns chemării unităţii de pionieri şi au venit la sărbătorirea zilei ei de naştere.

Adunarea a fost condusă de inginerul Vasile Cristea, care a fost, în 1949, primul preşedinte al unităţii de pionieri. El a transmis felicitările din partea foştilor pionieri, ce se aflau de faţă, şi a dat citire telegramelor şi scrisorilor trimise de cei care, prea departe fiind, nu s-au putut prezenta.

Directorul (era foarte emoţionat) a felicitat unitatea de pionieri cu prilejul împlinirii a 13 ani.

A avut loc după aceea concursul de cîntec, joc şi poezie (finala între detaşamente). Învingător a ieşit detaşamentul III.

Au urmat demonstraţiile sportive, care s-au încheiat cu o frumoasă piramidă (asta este ceea ce nu am vrut să vă spun alaltăieri) care a stîrnit entuziasmul participanţilor.

În holul şcolii ne aştepta expoziţia micilor tehnicieni. (Uite ce pregăteau ei în secret!) Obiecte din metal, macheta unei rachete şi a unui avion cu reacţie, o macara în miniatură, obiecte artistice din traforaj, războaie de ţesut în miniatură, şervete şi batiste brodate, costume naţionale în miniatură — iată ce se putea vedea în această expoziţie care a plăcut mult părinţilor şi celorlalţi invitaţi.

Surpriza cea mare a fost concursul de aeromodele şi navomodele organizat în cadrul expoziţiei (primele aeromodele şi navomodele lucrate la cerc după indicaţiile şi ajutorul primit de la casa pionierilor din oraşul reşedinţă de raion).

Spre seară a avut loc un foc de tabără. Foştii pionieri au povestit amintiri din primii ani de pionierie şi s-au citit pagini din monografia unităţii, alcătuită de pionieri. S-a cîntat, s-a dansat în jurul focului.

Serbarea s-a încheiat cu cîntecul pe care pionierii îl cîntă cu drag în cele mai fericite clipe ale vieţii lor.

„Mulţumim din inimă partidului,
Mulţumim din inimă partidului
Că-ntr-o zi de sărbătoare
Ne-a croit drum nou de pionier".

Către activele pionereşti!

Folosiţi indicaţiile din acest material pentru a organiza şi în unitatea voastră „săptămîna unităţii".

Asemenea acţiuni se pot organiza oricînd în timpul anului.

Pentru partea artistică găsiţi materiale în fiecare număr al revistei noastre.

NU TRECE NEPĂSĂTOR

TEMĂ PENTRU O A

Nu trece nepăsător pe lîngă tovarăşii tăi. Iată tema adunării care a avut loc la Şcoala nr.56 din capitală. Ideea acestei adunări a pornit de la o întîmplare adevărată. Sînteţi curioşi? Atunci hai să lăsăm adunarea să se desfăşoare în faţa voastră.

(Pe scenă, în faţa cortinei, se află masa prezidiului. Din prezidiu face parte activul de pionieri. Preşedintele detaşamentului ia cuvîntul):

Dragi pionieri,

Vă rugăm să urmăriţi cu atenţie sceneta noastră şi să spuneţi ce impresie aveţi despre comportarea celor două pioniere.

(Prezidiul se ridică de la masă şi pleacă. Masa e trasă uşor de pe scenă.)

(Din stînga scenei vin două fete. Sînt Stela şi Florica. Al treilea personaj va apărea din partea opusă a scenei. E un copil care caută ceva pe jos.)

FLORICA: Dacă întîrziem de la film, va fi din vina ta. Mi-ai spus că te găsesc acasă şi cînd colo găsesc un bilet în uşă: „Dragă Florico, sînt la... pîine".

STELA: Lasă, în zece minute ajungem, nu fi alarmată. (Zărindu-l pe copilul care plînge şi caută ceva pe jos.) **Ei, ce s-a întîmplat? De ce plîngi, ai pierdut ceva?**

COPILUL: Da, am pierdut nişte bani.

FLORICA (către Stela, care s-a desprins de braţul ei şi a rămas puţin în urmă)**: Lasă-l în pace să caute, haide mai repede.**

STELA: Stai puţin, Florico, să-l ajutăm să şi-i găsească.

FLORICA: Nu, dar dacă vrei să stai tu, n-ai decît. Nu vreau să mă certe tovarăşa instructoare. Ai uitat că ne-a spus să fim în holul cinematografului la 5 fix? (Iese din scenă.)

STELA (adresîndu-i-se băiatului)**: Eşti sigur că pe-aici ţi-ai pierdut banii?**

COPILUL (oftînd)**: Da. Erau cinci hîrtii a cîte trei lei. Mă duceam la librărie să cumpăr nişte caiete. Banii îi ţineam în mînă şi, cînd am ajuns la librărie, m-am trezit că nu-s.**

STELA: Asta pentru că ţi-o fi fost gîndul la joacă.

COPILUL: Nu, mama e cam bolnavă şi sînt necăjit.

STELA: Lasă, nu mai fi necăjit, o să-i căutăm şi ieşim noi din încurcătură.

(Cortina se trage, se aduce masa la care se aşază activul pionieresc.)

PREŞEDINTELE DETAŞAMENTULUI: Acestea sînt faptele. Fetele se duceau să vadă un film împreună cu detaşamentul. Dar iată că întîlnesc în drumul lor un copil care plînge. Cine ştie ce necaz are! Una dintre fete se opreşte şi vrea să-i vină în ajutor. Cealaltă trece mai departe, nici nu-i pasă. I se pare mai important să ajungă la cinematograf. Aşteptăm să vă spuneţi părerea. Care dintre cele două pioniere a procedat corect?

UN PIONIER (din sală)**: Stela s-a comportat ca o adevărată pionieră. Noi, pionierii, nu trebuie să fim nepăsători faţă de ceea ce se petrece în jurul nostru. La noi în clasa a VII-a A, nu o dată pionierii fruntaşi şi-au ajutat colegii rămaşi în urmă la învăţătură. Dar nu trebuie să ne mărginim să ne ajutăm numai colegul de bancă. Trebuie să avem o comportare pionierească şi în afară de şcoală, pe stradă, în familie, oriunde ne-am afla. Comuniştii sînt pildă vie pentru noi. În orice loc, oricînd este nevoie de ajutorul lor, ei sînt gata să-l dea. Am invitat în mijlocul nostru pe tovarăşul Gheorghe Alexandru, muncitor la Uzinele „Semănătoarea". Am fi bucuroşi dacă ne-ar povesti cîte ceva despre brigada în care munceşte.**

MUNCITORUL: Vă voi povesti cu plăcere, dragii mei. Iată pe scurt cîteva lucruri despre uzina noastră. Ea produce maşini şi unelte agricole. Nu de mult a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I. Eu lucrez în brigada „Aşa s-a călit oţelul", o brigadă în care sînt numai tineri. Ne iubim uzina, sîntem inimoşi şi devotaţi muncii, de aceea am ales pentru brigada noastră această denumire. Am vrea să-i semănăm lui Pavka Korceaghin, a cărui pildă de eroism ne însufleţeşte în muncă.

Brigada noastră este fruntaşă pe uzină. Pentru noi cuvîntul tovarăş are un înţeles adînc. Asta înseamnă să nu te simţi niciodată singur la nevoie, să poţi primi ajutor, să poţi găsi înţelegere.

Nu de mult au venit în brigada noastră doi tineri sudori noi în meserie. Erau neîndemînatici şi cam stingheri în tot ce făceau. Ca să-i ajutăm, am hotărît ca în fiecare zi cîte unul din brigadă să rămînă peste orele de producţie pentru a-i învăţa pe noii veniţi tainele meseriei. Şi, într-adevăr, peste puţin timp cei doi ne-au ajuns din urmă. „Unul pentru toţi şi toţi pentru unul" — aceasta este deviza noastră.

Într-o vreme, brigada de la atelierul carcasei a rămas în urmă cu planul. Ce-i de făcut? ne întrebam în toate adunările U.T.M. Era doar vorba de producţia uzinei noastre. Atunci unul dintre noi a spus: „Tovarăşi, haideţi să le dăm o mînă de ajutor!" Nimeni n-a stat pe gînduri şi ne-am dus. Şi n-a fost de loc uşor, dar noi am învins. Şi sînt sigur că dacă s-ar mai ivi vreodată un prilej asemănător, nici un membru al brigăzii n-ar ezita şi s-ar duce să ajute. Şi acesta nu-i

PE LÎNGĂ TOVARĂȘUL TĂU

NARE PIONIEREASCĂ

un caz izolat. Am cunoscut nu de mult un muncitor fruntaș într-o brigadă. Prețuit de toată lumea pentru priceperea sa, el era socotit mîndria uzinei. S-a întîmplat însă că, în același atelier, schimbul următor era mult mai slab și treburile nu mergeau prea bine.

— Mă duc să lucrez în brigada lor, a spus el, poate că reușesc să-i ajut. Nu s-a gîndit că acolo avea să cîștige mai puțin sau că brigada aceea era greu de pus pe picioare. Nu-i acesta un exemplu minunat de ajutor tovărășesc, de spirit muncitoresc? Sigur, este o purtare demnă de un comunist.

INSTRUCTORUL: Tovarășe Gheorghe Alexandru, vă mulțumim pentru că ne-ați vorbit despre atitudinea față de muncă a tinerilor din brigada „Așa s-a călit oțelul". Vă asigurăm că ne vom comporta și vom învăța în așa fel încît mîine, intrînd în rîndul muncitorilor, să fim și noi oameni de nădejde. „Ziua bună se cunoaște de dimineață" — spune un proverb cunoscut. Poate că și Florica visează să facă fapte mari, așa cum doresc toți pionierii. Mă îndoiesc însă că le va face, fiind atît de nepăsătoare față de ce se petrece în jurul ei. Nu vrem ca Florica, ducîndu-se mîine într-un loc de muncă, să rămînă cu aceeași comportare. Vrem să fie o bună tovarășă, o muncitoare care pune interesele colectivului mai presus de interesele sale. De aceea o sfătuim să fie foarte atentă în comportarea sa de fiece zi, pentru a-și făuri un caracter comunist, așa cum a făgăduit în angajamentul solemn.

O PIONIERĂ: Nici mie nu mi-a plăcut atitudinea Floricăi. E egoistă. Nu am încredere în ea! În preajma ei m-aș simți stingheră, n-aș avea siguranța că ar rămîne lîngă mine la un necaz. Și cred că și ceilalți pionieri sînt de aceeași părere.

Mă întristez și mă revolt de cîte ori întîlnesc la colegele mele această ușurință în comportarea lor. Aș putea să vă dau un asemenea exemplu ca să mă înțelegeți mai bine:

Mai de mult, în clasa noastră venise la începutul anului o elevă nouă. Peste puțin timp ea cîștigă simpatia întregii clase. Era o fată plină de calități: învăța foarte bine, era muncitoare și modestă. Ea se împrietenise cu Jana, o fată veselă, dar cam superficială. Într-o oră de fizică s-au angajat amîndouă să facă un epidiascop. Însă nu au lucrat amîndouă. Jana avea alte preocupări. Se juca ori mergea la antrenamente sportive. Cealaltă a muncit singură. Cînd a fost gata, Jana s-a bucurat văzîndu-l. „E gata — a spus ea. Îl vom duce mîine la școală și o să-l admire toată clasa."

— Tovarășă profesoară, a spus Jana la ora de fizică. Am adus epidiascopul.

Profesoara l-a cercetat, le-a lăudat pe amîndouă și le-a pus zece. Iar Janei nici prin gînd nu-i trecuse s-o contrazică. Eu știam adevărul și mi-a fost necaz că Jana se dovedise necinstită. Nici la lecție n-am putut fi atentă. În cele din urmă i-am trimis Janei un bilet în care-i ceream să spună adevărul. Mi-a răspuns s-o las în pace. I-am mai trimis încă un bilet, dar ea nici nu s-a gîndit să mărturisească. M-a uimit și atitudinea celeilalte fete. Ea era liniștită și nu reacționase în nici un fel cînd Jana se împăunase cu munca ei. În recreație am întrebat-o: „De ce o lași pe Jana să mintă și să-și însușească munca ta, de ce n-o ajuți să spună adevărul?"

„Dacă ea vrea așa, de ce să ne certăm și să ne stricăm prietenia?"

Vă dați seama ce fel de prietenie era aceea? Una o acoperea pe cealaltă, lăsînd-o să greșească și oferindu-i de-a gata munca ei. Pesemne că ea își închipuia că-i face un bine Janei și că e generoasă. Se părea că nu voi reuși și nu știam ce să fac în continuare. Mi se părea că Janei nu-i pasă de faptul că nu-i mai vorbeam. Dar, după o săptămînă, într-o adunare de dirigenție, cînd nici nu mă așteptam, Jana s-a ridicat și a spus în fața clasei că nu participase la construirea epidiascopului. Atunci abia a înțeles colega mea nouă că prin purtarea ei nu procedase ca o adevărată prietenă.

PREȘEDINTELE DETAȘAMENTULUI: S-ar părea că purtarea Janei nu are nici o legătură cu întîmplarea noastră. Totuși nu este așa. Dacă vă gîndiți bine, vedeți că din ambele întîmplări reiese aceeași concluzie. Să nu treci nepăsător pe lîngă tovarășii tăi.

INSTRUCTORUL: Prieteni dragi,

Iată cum, pornindu-se de la o chestiune, în aparență mărunță, am ajuns la lucruri mari: la prietenie, la spirit tovărășesc, la dragostea omului pentru om. Acestea sînt calitățile unui adevărat pionier. Răspunsul la chemarea pionierească este: „Sînt gata întotdeauna!" Să fii pionier înseamnă să dai o mînă de ajutor surorii tale mai mici, părinților, colegului tău, și de aci școlii, străzii, orașului, patriei întregi. Indiferența nu are ce căuta la un adevărat pionier. Florica a trecut nepăsătoare pe lîngă un copil care avea nevoie de ajutorul ei. Cînd va fi mare va trece oare nepăsătoare pe lîngă strungul care merge în gol, pe lîngă cuptorul în care se strică o șarjă, pe lîngă colegul de muncă care se descurcă mai greu? O asemenea purtare nu i se va îngădui nicăieri la noi.

Din toate cîte s-au discutat aici, Florica trebuie să tragă concluzii. În jurul ei ea poate vedea comportări ca acelea despre care ne-a povestit tovarășul Alexandru. Și cîte alte exemple încă!

În situațiile cele mai grele, în anii aspri ai ilegalității, față în față cu dușmanii, amenințați cu moartea, comuniștii nu și-au părăsit niciodată tovarășii.

Iar astăzi, în uzine, pe ogoare, în instituții, comuniștii se interesează de tot ce se petrece în jur. Pionierii, fiii mai mici ai partidului, au totdeauna înainte exemplul strălucit al comuniștilor.

Pornind de la recomandările date în calendarul pionieresc apărut în nr. 2 al revistei „Cravata roşie" privitoare la acţiunea patriotică de înfrumuseţare a ţinutului natal, multe unităţi, detaşamente de pionieri au îmbrăţişat iniţiativa pionierilor din Voineşti

SĂ NE ÎNFRUMUSEŢĂM SATUL, COMUNA, ORAŞUL

Vă aduceţi aminte că în numărul trecut al revistei a apărut o chemare a pionierilor din Voineşti? E vorba de o întrecere pionierească pentru sădirea pomilor pe marginea şoselei dintre comunele Voineşti, Izvoarele şi Gheboieni. Pornită din dorinţa pionierilor de a-şi înfrumuseţa comuna, această iniţiativă s-a extins şi în alte locuri. Mulţi pionieri au hotărît să le urmeze exemplul. Iată cîteva din veştile sosite la redacţie cu acest prilej.

La fel ca şi cei din Voineşti

Şi în comuna noastră, ca şi la Voineşti, există o veche tradiţie în privinţa sădirii pomilor. În fiecare primăvară şi toamnă noi, pionierii şi şcolarii, sădim zeci şi zeci de pomi fructiferi. După exemplul pionierilor din Voineşti ne pregătim ca şi în primăvara aceasta să punem puieţi pe marginea drumului care leagă comuna noastră de cătunul Mănăstirea. Dar nu numai atît, în zilele acestea vom începe plantarea puieţilor pe un loc viran în noul cartier muncitoresc. Vom face aici un mic parc pentru copii.

Unitatea de pionieri nr. 4 „Filimon Sîrbu"
comuna Gherla-Hunedoara

12000 de puieţi

Unitatea noastră a ales în primăvara aceasta locul de sădire a pomilor, izlazul comunal, pentru a întări terenul, altfel supus erodării. Ca să meargă treaba mai bine, fiecare detaşament a primit o porţiune de loc. Şi o dată cu venirea primelor zile calde, iată-ne la lucru. Unii dintre noi săpăm gropile, alţii pun puieţii şi îi sprijină de tutori. Avem de gînd să sădim în primăvara aceasta peste 12 000 de puieţi.

ENACHE ADRIAN
comuna Capu Codrului — Gura Humorului

Curtea şcolii noastre

Hotărîrea a fost luată într-o adunare de unltate, după ce am citit chemarea pionierilor din Voineşti: „În curtea şcolii noastre vom sădi 1 000 de pomi fructiferi".

Zis şi făcut. Chiar de a doua zi ne-am şi apucat de treabă. Mai întîi am săpat gropile, aşa cum scrie la carte, am pus îngrăşăminte şi am plantat puieţii. Dar cu aceasta să nu credeţi că am terminat treaba. Pentru ca pomii noştri să

Dezvoltarea agriculturii în anii viitori cere să se asigure pregătirea unui număr tot mai mare de cadre cu studii superioare şi medii...

Una dintre sarcinile cele mai urgente este pregătirea a 60 000 de mecanizatori.

GH. GHEORGHIU-DEJ

Din raportul asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate şi dezvoltarea agriculturii, prezentat la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961.

Vor face parte din cei 60 000

De departe, maşina pare o corabie uriaşă, care înşă; în loc să plutească pe nesfîrşite ape, înaintează pe o mare aurie de holde. În mersul ei, această maşină seceră, treieră şi împachetează paiele, iar cel care o conduce cu atîta siguranţă şi calm, nelăsînd să-i scape nici un fir de grîu, nu-i un încercat navigator, ci un simplu mecanizator.

Aşa cum stă la volan cu bascul pe cap, cu buzele strînse, are mai curînd un aer copilăresc. Şi este, într-adevăr, un om tînăr. Dar, cu toată tinereţea lui, mecanizatorul este foarte preţuit de colectivişti. De cîte ori n-a dat el de capăt cîte unui tractor rămas în pană! Abia apucă să mestereasă la el, şi-l auzi spunînd cu simplitate: „Gata, aici a fost răul! Acum merge". Şi tractorul porneşte.

Dar după lucru l-aţi văzut vreodată pe flăcăul nostru? A lepădat salopeta, şi-a pus o cămaşă albă cu gulerul răsfrînt, şi-a lăsat deoparte bascul şi e gata să meargă la un film sau să ia o carte de la bibliotecă.

Cu trei ani în urmă acest băiat mai purta cravata roşie. Dar încă de atunci ştia că se va face mecanizator. Întotdeauna îi plăcuseră tractoarele. Nu o dată şi-a petrecut timpul liber făcîndu-şi de lucru pe la S.M.T. Şi iată-l acum absolvent al unei şcoli profesionale de mecanici agricoli. Îşi aduce aminte ca astăzi că la examenul de admitere s-a prezentat cu în-

1 — O oră de practică la Şcoala profesională de mecanici agricoli Sînnicolau Mic — Arad.

2 — Machete de unelte şi maşini agricole lucrate de elevii şcolii de mecanici agricoli de la Roşiorii de Vede.

3 — Pe lîngă acest S.M.T. se află Şcoala de mecanici Vlădeni — Iaşi.

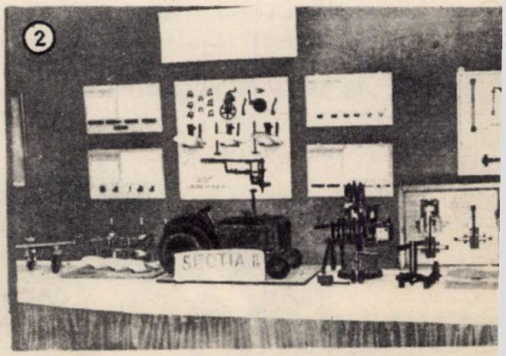

crească frumoși, noi îi îngrijim: îi udăm în fiecare zi și ne pregătim să-i văruim. Curtea școlii noastre arată de pe acum frumos. Și va fi mai frumoasă cînd pomii vor fi înfloriți.

Coresp. **PĂTRESCU VALENTIN**
Casa de copii școlari — Pitești

Vom sădi duzi

În unitatea noastră multe detașamente de pionieri cresc viermi de mătase. Se știe că pentru aceasta avem nevoie de multă frunză de dud. Așa că în primăvara aceasta noi vom pune 500 de duzi.

DRĂGAN CECILIA
Școala de 8 ani, comuna Fălcoiu — Caracal

Ne înfrumusețăm comuna

Comuna noastră a devenit în primăvara aceasta mai frumoasă. Noi, pionierii, am împodobit-o cu mulți copaci. Am plantat peste 2 000 de puieți.

BODNARIUC VICTORIA
clasa a VI-a, Șc. de 8 ani
Comuna Rona de Sus — Sighet

Prin telefon

— Comunică pioniera Almajanu Alexandra din clasa a VI-a comuna Peretu-București.

Ne place acțiunea pionierilor din Voinești — Izvoarele — Gheboieni. Ca și ei am pornit și noi să sădim pomi. Am pus pomi pe ulițele principale ale satului și vom înfrumuseța curtea gospodăriei agricole de stat. Vom planta peste 1 500 de puieți.

— Comunică pionierul Matei Ion din Lerești-Galați...

Ne înfrumusețăm școala. În curtea ei, am sădit peste 300 de pomi fructiferi.

— Comunică Pașa Nicolaie din clasa a VII-a, comuna Avrig-Sibiu.

Pe o vale de la noi din comună, supusă erodării, am semănat 2 ha cu ghindă. Sîntem siguri că aici va crește o pădure ca și pe valea Coasta Ioanei din Voinești.

*

PIONIERI ȘI ȘCOLARI **O dată cu venirea primăverii sădiți cît mai mulți pomi. Dacă fiecare detașament de pionieri va sădi pomi, va îngriji un spațiu verde, pretutindeni în țara noastră vor răsări mai multe și mai frumoase grădini.**

treaga grupă de pionieri și tot cu întreaga grupa a absolvit școala.

*

Pe băiatul acesta l-am întîlnit astăvară la una dintre gospodăriile colective de pe mănoasele cîmpii dobrogene. Era mecanic agricol.

O meserie frumoasă

Am scris acestea pentru nenumăratii copii din patria noastră care vor să devină mecanizatori, să facă parte din cei 60 000 despre care vorbea iubitul conducător al partidului nostru, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Mulți dintre ei ne-au cerut lămuriri în legătură cu școlile profesionale de mecanizatori agricoli. Acestora le putem spune:

Intrarea în școala profesională de mecanici agricoli se face printr-un examen de admitere, care constă din două probe: limba romînă, scris și oral, matematică, scris și oral. Școala are o durată de trei ani. Vă puteți înscrie după ce ați absolvit clasa a VII-a și aveți vîrsta de 14—16 ani împliniți. Ținîndu-se seamă de importanța acestei ramuri de învățămînt, în ultimul an, numai pe lîngă stațiunile de mașini și tractoare au luat ființă 84 de școli, în afară de cele 23, care funcționau înainte. Vreți să știți cu ce mașini se face practică la școala de mecanici? Cu tractoare de toate tipurile, combine, cositoare mecanice, prese de balotat paie.

Meseria de mecanic este complexă. Trebuie să știi nu numai să conduci mașina, ci și s-o cunoști bine, s-o poți întreține și repara. De aceea, un mecanizator are nevoie de mai multe și variate cunoștințe decît un tractorist. După absolvire, mecanicul agricol are posibilitatea de a-și desfășura toată capacitatea de muncă. Făcînd parte dintr-o brigadă complexă, el va răspunde de întreaga recoltă de pe o întindere care i-a fost dinainte repartizată. Și ce mîndrie poate fi mai mare decît aceea de a strînge prin munca ta o recoltă bogată, la realizarea căreia ai contribuit!

Pentru a obține recolte bune, mecanizatorul trebuie să știe să folosească toată gama mecanizării. Pentru aceasta el se pregătește cu toată seriozitatea. În anul întîi al școlii, viitorul mecanic va căpăta noțiuni generale de agricultură, va face practică în atelierul școlii. În anul al doilea va învăța să conducă cele mai complicate mașini agricole. Practica în cel de-al doilea an o va face direct pe ogoare și chiar în colectiva de unde a plecat și unde, fără îndoială, se va întoarce ca mecanic calificat.

În tot acest timp, statul se îngrijește ca elevii școlii să capete în mod gratuit cele trebuincioase: masă, rechizite, îmbrăcăminte, echipament pentru practică.

19 000 de tineri sînt în prezent elevi în școlile profesionale de mecanici agricoli.

Nu este de mirare că purtătorii cravatei roșii se interesează de această meserie, că ei doresc să pătrundă toate tainele ei, să învețe să conducă cele mai perfecționate mașini din agricultura noastră socialistă.

Tînăra generație de pionieri își alege dintre meserii acelea care sînt mai necesare patriei. De aceea ne scriu pionierii: „Dorim să facem parte din cei 60 000!"

PENTRU MICII APICULTORI

Pionieri și școlari, învățați să creșteți și să îngrijiți albinele!

Îngrijind 3—5 stupi cu albine, veți obține de la 40 de kilograme pînă la 100 kilograme de miere.

Să nu rămînă nici o unitate de pionieri fără stupi!

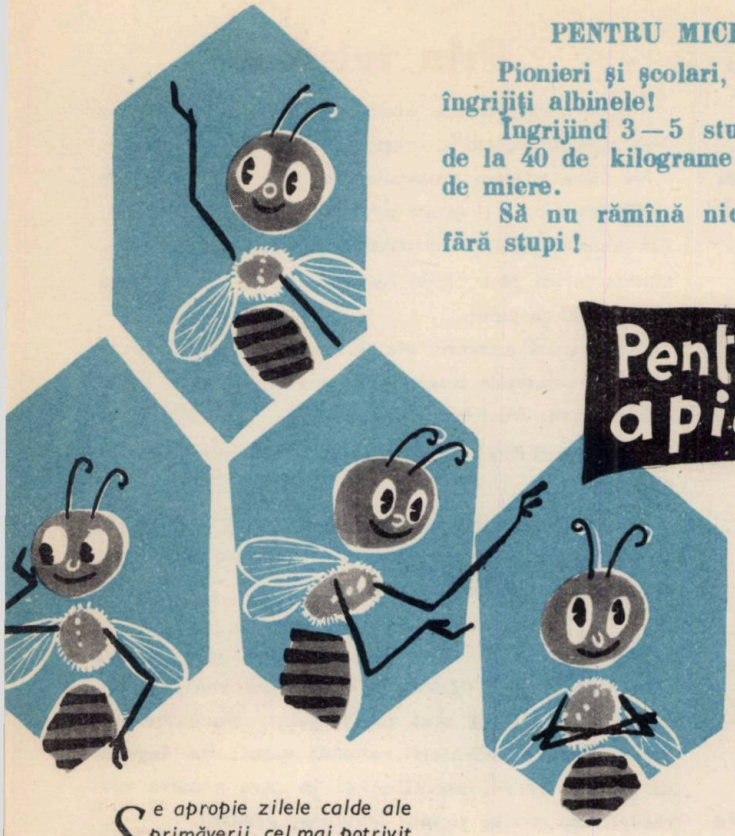

Pentru micii apicultori

Se apropie zilele calde ale primăverii, cel mai potrivit timp ca să începeți creșterea albinelor.

După ce v-ați procurat stupii, veți căuta locul potrivit unde să-i așezați. Sfătuim pe cei de la orașe, care nu au spațiu prea larg, să aleagă tipul de stup vertical, care nu ocupă prea mult loc. Distanța dintre stupi trebuie să fie cît mai mare (cam între 2 și 6 m). Cînd alegeți spațiul de amplasare a stupilor, căutați ca el să fie cît mai depărtat de drumurile unde se circulă mult. Veți prefera, bineînțeles, grădinile de flori, de pomi fructiferi sau de legume.

Aveți grijă ca stupii să fie așezați cu urdinișul orientat în direcția opusă gardului care dă spre drum. Dacă nu se poate, este necesar să faceți un gard înconjurător de cel puțin 2 m înălțime, pentru ca albinele să-și ia zborul mai sus și să nu înțepe trecătorii.

Evitați terenurile expuse vîntului, curenților, umede sau umbrite toată ziua.

Mulți dintre voi încep abia acum, în primăvară, să se îndeletnicească cu stupăritul. În cazul acesta este bine să procurați stupi sistematici, care adăpostesc familii normale de albine și care au și provizii suficiente.

Fiți atenți la stupii sistematici. Aceștia trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

— În primăvară familia trebuie să aibă cel puțin 1,5 kg de albine.

— Proviziile să fie de cel puțin 7—8 kg de miere.

— Cuibul să aibă cel puțin 9—12 faguri clădiți.

Se recomandă ca familiile de albine să fie sănătoase și puternice.

Veți recunoaște o familie puternică controlînd cîte rame cu faguri sînt acoperite cu albine. Sînt puternice familiile care au 8 spații ocupate cu albine.

Primăvara, nopțile și uneori zilele mai sînt reci; pentru ca să asigurați dezvoltarea în bune condiții a unei familii trebuie să o apărați de frig. Aveți grijă ca în dreapta și în stînga lor, precum și deasupra cuibului să aveți perniță din paie; astfel căldura din stup nu se va irosi.

Nu uitați să instalați aproape de stupi, într-un loc însorit, un adăpător, pentru a scuti albinele să zboare departe în căutarea apei.

Toate lucrările de primăvară în stupină se fac cu multă atenție, pentru ca, o dată cu înflorirea pomilor roditori, viața albinelor să poată intra în plină dezvoltare.

Iată cîteva unelte de care au nevoie micii apicultori: un afumător pentru liniștirea albinelor, o mască pentru protecția feței, o daltă apicolă, cu care se desprind ramele din stup, o perie pentru măturarea albinelor.

Pionieri și școlari, încă din primele zile ale primăverii, începeți activitatea de stupărit. Să nu rămînă nici o unitate de pionieri fără stupi de albine!

MESAJ CIFRAT

JOC PIONIERESC

Două grupe de pionieri primesc misiunea de a descoperi un mesaj cifrat și de a-l comunica în cel mai scurt timp posibil conducătorului de joc. Pentru aceasta, ambele grupe primesc instrucțiuni deodată și au condiții identice de joc.

Se stabilesc două trasee lungi de 50—100 de pași, paralele, dar distanțate unul de altul la un interval de 10—15 pași. Pe aceste trasee vor fi marcate în același fel, cu pietre sau cu crengi așezate în dreptunghiuri sau în cerc, două sau trei locuri (la plecare, la jumătatea distanței și la capătul traseului), unde se vor face anumite semne și urme. În primul loc marcat vor exista 2—3 urme; într-al doilea, cîteva semne convenționale; într-al treilea, cîteva obiecte.

Ce este „mesajul cifrat"? Acesta este un cuvînt nu prea lung, un nume de om sau de lucru, care se poate afla numai dacă jucătorii pot identifica urmele, semnele și obiectele așezate pe traseul lor și numai dacă vor scoate din denumirile respective litera inițială. Aceste litere inițiale, așezate într-o oarecare ordine, vor trebui să dea numele cerut.

Exemplu: s-au descoperit și identificat pe traseu următoarele:

— în primul loc: urme de Roată și de Iepure;

— în al doilea loc: semne de Pod și de Indicator de drumuri;

— în al treilea loc: o Nucă, grăunțe de Ovăz și o Eprubetă.

Vor fi scrise în carnetul grupei toate cuvintele aflate, apoi, din inițialele lor, prin diverse combinații de litere, se va forma un cuvînt nou, reprezentînd „mesajul cifrat". În cazul nostru, din inițialele R-I-P-I-N-O-E, stabilim că este vorba de cuvîntul PIONIER.

Grupa care rezolvă mai repede această temă va nota cuvîntul pe o bucată de hîrtie și o va transmite imediat conducătorului de joc, în cea mai desăvîrșită liniște; orice vorbă rostită cu glas tare poate influența și avantaja cealaltă grupă.

Micii SERICICULTORI

După foloasele pe care le aduce omului, viermele de mătase poate fi socotit alături de harnica albină. În jurul lui s-a creat o importantă industrie agricolă, numită sericicultură, care, la rîndul ei, a dat naștere altei industrii de foarte mare importanță: industria mătăsii. Nici nu vă închipuiți cîte întrebuințări are astăzi firul de mătase. În afară de țesăturile pentru îmbrăcăminte, firul de mătase, fiind elastic și durabil, se folosește la confecționarea parașutelor. De asemenea, are o putere deosebită de izolare a curentului electric și este întrebuințat la producerea șnururilor electrice. Și cele mai fine site pentru făină sînt din mătase. Tot firul de mătase cuprinde o materie gelatinoasă sensibilă, fapt care îl face util în confecționarea peliculei de film. Și, în sfîrșit, îl întîlnim în mîna chirurgului, care coase cu el rănile după operație.

Dar nici resturile rămase după depănarea gogoșilor nu sînt de aruncat. Fiind bogate în albumină și grăsimi, ele sînt folosite ca îngrășămînt agricol, iar transformate în făină se dau ca hrană animalelor.

Deoarece viermii de mătase aduc importante foloase omului, creșterea lor este foarte răspîndită la noi în țară. Statul nostru a luat măsuri pentru dezvoltarea continuă a sericiculturii. De aceea, dragi pionieri care creșteți viermi de mătase, pentru a obține rezultate cît mai bune, trebuie să cunoașteți temeinic regulile tehnice de îngrijire a lor.

În primul rînd să știți că sămînța, care se distribuie sub formă de viermișori ieșiți de 1—2 zile, împreună cu hîrtia de așternut se procură numai de la stat, și anume de la organele D.C.A. Cînd vă procurați sămînța trebuie să țineți seamă de mijloacele proprii de creștere. Astfel, să aveți în vedere că pentru dezvoltarea fiecărui gram de sămînță aveți nevoie de 3 m², deci pentru 10 g veți avea nevoie de 30 m².

Pentru îngrijirea acestor viermi sînt necesare două persoane, iar pentru hrănirea lor trebuie cel puțin 12 duzi mari, bine înfrunziți, sau 20 de duzi mai mici. În camera unde urmează să fie crescuți viermii trebuie să domnească cea mai desăvîrșită curățenie. De aceea, pereții camerei de creștere trebuie văruiți, iar dușumelele și lemnăria spălate bine cu leșie fierbinte. Tot cu leșie fierbinte se spală paturile, mesele și tot utilajul. După aceea urmează dezinfectarea, care se face cu formalină pulverizată, sub forma unei soluții de 1 litru formalină de 40% amestecată cu 9 litri de apă. După dezinfectare se închide ușa camerei și se ține astfel 48 de ore.

Creșterea viermilor durează 32—35 de zile. Viața lor este împărțită în 5 vîrste, în timpul cărora are loc năpîrlirea sau schimbarea pielii.

Viermii nu trebuie înghesuiți pe paturi. După fiecare schimbare a așternutului aveți grijă să-i răriți. O dată cu răritul, viermii se sortează după mărime, pentru ca cei mai mari să nu-i tulbure pe cei mici în timp ce mănîncă.

În vîrsta a II-a și a III-a, primenirea așternutului o veți face o singură dată. În vîrsta a IV-a și a V-a, schimbarea așternutului o veți face de 3 ori, și anume: la începutul vîrstei, la mijlocul ei și neapărat înainte de somn. În timpul somnului viermii nu vor fi deranjați. În anii ploioși, cînd așternutul este umed, primenirea se va face mai des.

În primele două vîrste frunza trebuie să fie tocată sau, dacă o lăsați întreagă, să fie neapărat din cea mai fragedă. Se vor da 7—8 prînzuri pe zi, cam din două în două ore.

Temperatura camerei va fi ziua de 23—24°, iar noaptea de cel puțin 20°.

Începînd din vîrsta a III-a, viermii mănîncă mai mult și mai repede. De aceea îi veți hrăni cu frunză întreagă, dată în prînzuri tot atît de dese. În această perioadă, temperatura camerei va fi scăzută cu un grad, iar așternutul va fi schimbat mai des. În vîrsta a IV-a și a V-a, hrănirea va fi abundentă: 5—6 prînzuri pe zi cu frunză multă.

Pentru a spori producția de gogoși și a prescurta durata creșterii, se recomandă hrănirea și în timpul nopții. Trebuie evitate cauzele care duc în ultima vîrstă la îmbolnăvirea viermilor: lipsa de aer, de spațiu, de curățenie și de hrană.

În a șaptea sau a opta zi, după ultimul somn, viermii se retrag pe marginea patului, căutîndu-și loc pentru urzit gogoașa. Ca să dați viermilor locuri bune pentru îngogoșare, pregătiți din vreme măturică, rapiță sau paie de cereale, bine spălate și uscate, pe care le veți așeza în mănunchiuri împrejurul paturilor.

După ce toți viermii s-au urcat pentru îngogoșare, veți curăța bine paturile.

După 8—9 zile de la data aceasta veți trece la culesul gogoșilor. Această operație se face astfel: desprindeți una cîte una și le curățați de scama de mătase cu care sînt prinse. Apoi separați gogoșile bune de cele cu defecte.

Gogoșile bune se păstrează în strat subțire pînă la predarea lor la centrele de colectare, de unde vor lua calea filaturilor, pentru a se transforma în fir de mătase.

CI. PRIADCENCU
cercetător la Stațiunea de sericicultură

Cîștigătoare este grupa de pionieri care a descoperit și transmis mai repede „mesajul cifrat".

Varianta I. Vor exista numai două locuri unde se vor stabili urmele, semnele și obiectele, fără vreo ordine specială. În schimb, „mesajul cifrat" va fi constituit din două cuvinte, fiecare cuvînt extrăgîndu-se din inițialele urmelor, semnelor și obiectelor prezente în locurile respective, separat. Exemplu: în primul loc, din inițialele I-H-A apare cuvîntul HAI, iar dintr-al doilea loc, din O-R-C-N-O, cuvîntul NOROC. Deci mesajul este „HAI NOROC".

Varianta a II-a este asemănătoare temei primului joc descris, din care se culeg 10—12 inițiale. Se cere ca din combinațiile multiple de litere să se scoată cît mai multe cuvinte. Exemplu: R-T-N-S-A-L-I-A-A-I-N-V. Mesajul cifrat va fi „TRANSILVANIA".

Cuvinte suplimentare: VAL, RANA, VATRA, SLAVA, SAVANA etc.

Pentru aprecierea corectă a rezultatelor, jocul se desfășoară contratimp; dîndu-se ambelor echipe cîte 10—12 minute pentru rezolvarea temei. Grupa care realizează, în timpul stabilit, cel mai bine tema propusă este cîștigătoarea jocului.

PENTRU SERBĂRILE VOASTRE

Sub steagul păcii

Mi-s dragi și drumurile de omăt
Și toamnele ce poposesc în țară.
Dar mult mai drag mi-e, soare, să te văd
Pe-nmugurite crengi de primăvară.

Și cerul cu albastrele-i oglinzi
Mă bucură în dimineața nouă,
Cînd pînă-n zări, pămîntule, întinzi
Sub pașii mei covoarele de rouă!

Și mult îmi place bolta cînd ți-apleci
Să mă primești la sînul tău, pădure,
Să îmi arăți măruntele poteci
Și tufele de coacăze și mure.

Dar cel mai mult iubesc pe-acest pămînt
Ai păcii porumbei rotind în soare
Și pruncii teferi alergînd în vînt,
Și vuietul uzinei muncitoare!

Să urce porumbeii toți în zbor!
Sirene cînte-n faptul dimineții!
Noi apărăm al lumii viitor,
Sub steagul păcii și al libertății!

VICTOR TULBURE

PARTIDULUI

La fața ta mă uit cu ochi senini.
În casa ta îmi e atît de bine!
Sînt încă mic. Am încă ani puțini,
Dar, cîți îi am, sînt luminați de tine.

Căci tu cravata ce mi-o pui pe piept
Îmi încălzește sufletul și viața.
Și tu mă-nveți pe drumul bun și drept
Cum să pășesc de dis-de-dimineață.

Eu inima de mi-o aud bătînd,
Ea pentru tine bate și-i fierbinte
Și dăruită ție mi-e oricînd,
Partidule, iubitule părinte!

VICTOR TULBURE

CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII tînăr

Să fii tînăr — înseamnă să crești
Ne-ncetat spre mai mult și mai bine,
Ne-ncetat să pornească din tine,
Către lume, deschise ferești.

Să fii tînăr — înseamnă să tinzi
Către zarea cea fără de pată
Și să nu schilodești vreodată
Adevărul, în strîmbe oglinzi.

Să fii tînăr — înseamnă să simți
Unde-s marile, dreptele căi
Și să intri în lupte fierbinți
Împreună cu semenii tăi.

Să fii tînăr — înseamnă să-ți placă
Luna mai, firul ierbii cel nou
Și în stîncă de munte, posacă,
Să stîrnești omenescul ecou.

Să fii tînăr — înseamnă să suferi
Pentru tot ce mai singeră încă
Și să salți viitorul pe umeri,
Cu putere și patimă-adîncă.

Să fii tînăr — înseamnă să scaperi
Ca văpaia nestinsă în vînt,
Steagul păcii să-l pui și să-l aperi
Pe reduta acestui pămînt!

NINA CASSIAN

Avionul albastru

PIESĂ ÎN DOUĂ ACTE DE N. NOSOV
(adaptare din limba rusă)

Personajele:

MIHAI, COSTEL, NELU, VICTOR } pionieri de 14 ani
IOANA — pionieră de 12 ani
NADIA — profesoară de 25 de ani

ACTUL I

O cameră obișnuită. Masă, cîteva scaune, o canapea. Intră Mihai și Costel. Mihai duce în brațe un model de avion de culoare albastră pe fuzelajul căruia stă scris: „Nadia".

MIHAI: Destul! M-am săturat de acest model. Lucrezi, te zbați și cînd crezi că e gata, el nu vrea să zboare.

COSTEL: Știi ceva? Eu cred că avionul are coada prea grea și de aceea nu zboară.

MIHAI: Nu vorbi prostii că doar nu-i ciine să i se încurce coada între picioare.

COSTEL: Și tu fă bine și nu mai glumi. De ce să lăsăm totul baltă după atîta muncă?

MIHAI: Ei, și? (*După o pauză.*) Tu... dacă vrei n-ai decît să continui singur...

COSTEL: Singur? Singur n-am să fac mare ispravă.

MIHAI: Hai să-l sfărîmăm și să terminăm o dată cu el.

COSTEL: De ce ...? Ar fi păcat. Mai bine să-l păstrăm ca amintire.

MIHAI: Grozavă amintire! Și așa am ajuns de pomină. Îl rupem și gata. De ce mai stăm pe gînduri? (*Ridică modelul deasupra capului.*)

COSTEL: Stai, stai... (*Răzgîndindu-se.*) Mai bine bagă-l pe foc. Să nu-i mai văd urmele că mă doare inima.

(Intră Nelu.)

NELU: Noroc, băieți! Ei, cum stați cu modelul vostru?

MIHAI: Destul de prost.

NELU (*ia modelul și citește inscripția*): „Nadia". Pentru ce i-ați dat numele acesta?

COSTEL: E numele profesoarei noastre.

NELU: Înțeleg. În cinstea lui 8 Martie, nu? Bună idee.

MIHAI: Bună ori rea, dar nenorocirea e că avionul nostru nu zboară. Nu mai e nimic de făcut cu el. Tocmai voiam să-l aruncăm pe foc.

NELU: Nu se poate. După atîta trudă să-l distrugeți?

COSTEL: Dar dacă nu zboară?!

NELU: Faceți-l să zboare.

MIHAI: Am încercat noi în fel și chip, dar degeaba.

NELU: Și totuși cred că dacă ați persevera ați reuși. Ce fel de motor i-ați pus?

COSTEL: Unul de elastic.

NELU: Vedeți? Aici e greșeala. Cum vreți să zboare cu motor de gumă? Modelul avionului vostru e destul de greu și are nevoie de un motor mai puternic.

MIHAI: N-ai vrea cumva să-i punem un motor cu benzină?

NELU: Nu trebuie neapărat cu benzină. Dar i-ați putea pune un motor cu arc. Îl întorci cu cheia și merge ca un ceasornic. Arcul învîrtește niște rotițe, iar rotițele elicea. Vreți să vă dau schema motorului cu arc? E invenția mea.

MIHAI: Da-i ușor de făcut?

NELU: Nu prea... Adică, numai la început pare a fi greu, iar apoi, apoi este tot greu.

MIHAI: Atunci eu unul mă las păgubaș.

NELU: Băieți, acum văd ce vă lipsește. Știți ce? Tăria de caracter.

MIHAI: Ba nu ne lipsește. Sîntem hotărîți să nu mai lucrăm și gata.

NELU: Dar gîndiți-vă și voi: Aveți un model ingenios. N-ar fi păcat să-l lăsați neterminat?!

COSTEL: Dacă-ți place așa mult, putem să ți-l facem cadou.

NELU: N-am ce face cu el. Eu abia lucrez la motor. Pînă nu ajung la un rezultat cu el nu încep modelul avionului.

MIHAI: Ia-l, Nelule, poate-ți va fi de folos. Vei încerca motorul cu el.

NELU: Ei bine, sînt de acord.

MIHAI: Dar dă-ne și tu ceva în schimb.

NELU: Vreți să vă dau un aparat de radio?

COSTEL: Ce fel? Cu difuzor?

NELU: Nu, cu căști.

MIHAI: Păcat că nu-i cu difuzor.

NELU: Difuzorul puteți să-l cumpărați. Va merge și cu difuzor.

MIHAI: Bine, adu-l încoace.

NELU: Așteptați. Vi-l aduc îndată. (*Pleacă.*)

MIHAI: Ce zici? Tot e mai bine ceva decît nimic.

COSTEL: Bineînțeles.

MIHAI: Și-acum lasă-mă să-mi termin desenul. Toată noaptea am lucrat la el. Tovarășa profesoară mi-a spus că dacă nu-l fac mîine nu mă primește la oră și-mi scade nota.

COSTEL: Atunci lucrează, să nu te apuce noaptea iar.

MIHAI: Mă apuc chiar acum. (*Întinde hîrtia pe masă, ia tușul, cutia cu compasuri și începe să deseneze.*) Ce prost compas! (*Bate cu compasul în masă.*) N-ai tu unul mai bun?

COSTEL: Am. Vrei să ți-l aduc?

MIHAI: Te rog, Costele. (*Costel pleacă.*)

MIHAI (*singur*): Trebuie să pun tușul mai departe ca să nu-l răstorn. (*Pune dopul la sticluță și-o mută mai la o parte.*) Pînă vine Costel să mă întind puțin. (*Se apropie de canapea și se culcă. Adoarme. Intră Victor și Ioana.*)

VICTOR: Uită-te la el! Doarme ziua-n amiaza mare. Ce leneș!

IOANA (*arătînd desenul*): Și nici desenul nu l-a isprăvit.

VICTOR: Ce-ar fi dacă i l-am termina noi și-apoi ne-am ascunde? Să vedem ce-o să zică cînd s-o trezi. Hai scoate dopul și dă tușul încoace. (*Desenează.*)

IOANA: Mai trage și aici o linie. (*Arată cu degetul.*) Și-aici.

VICTOR: Așteaptă! (*Îi dă mîna la o parte și în mișcare răstoarnă și tușul.*) Ei vezi dacă te bagi? Uite ce-am făcut. Am vărsat tușul.

IOANA: Văd. Și-ai stricat tot desenul.

VICTOR: Și numai tu ești vinovată.

IOANA: Mai încet! Ai să-l trezești. (*Se uită speriată la Mihai.*) Hai să plecăm mai repede să nu ne prindă aici. (*Pleacă amîndoi în vîrful picioarelor.*) (*Mihai sforăie prin somn și se răsucește. Intră Costel.*)

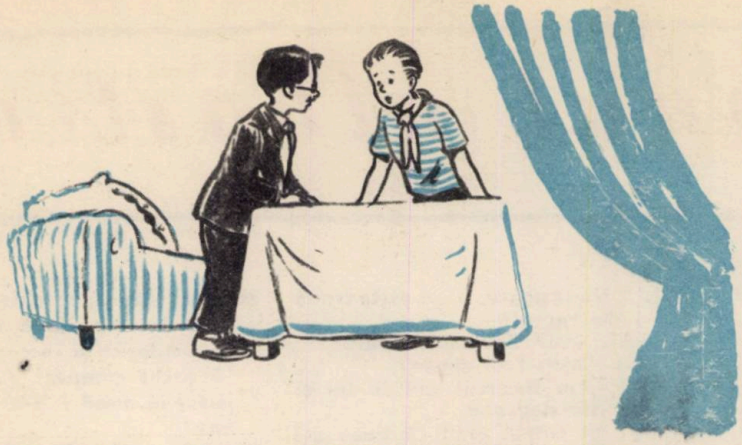

COSTEL: Ia te uită la el, a şi adormit! Dar cu desenul ce-o fi făcut? *(Se apropie de masă, mirat.)* L-a mînjit cu tuş şi s-a culcat. Mihai! Mihai! *(Se duce lîngă pat şi-l scutură de umăr.)* Mihai! Nu aude. *(Îl scutură din nou. Mihai dă din mîini.)* Scoală-te! *(Îl trage de picior. Mihai dă din picioare.)* Zvîrle ca un cal! Ce-i de făcut cu el? *(Ia o tavă de aramă şi, ţinînd-o deasupra lui Mihai, bate în ea, făcînd un zgomot asurzitor.)*

MIHAI *(sare în sus)*: Ce s-a întîmplat?

COSTEL: Scoală-te!

MIHAI: Da, imediat. *(Se culcă iar.)*

COSTEL: Spune, ce-i cu desenul tău?

MIHAI: Cum? Ce este?

COSTEL: Priveşte *(Îi arată desenul.)*

MIHAI: Ce? *(Se uită din pat, apoi se scoală, se freacă la ochi şi se uită din nou.)* Cine a făcut asta? Tu ai vărsat tuşul!

COSTEL: Nici nu m-am atins de el!

MIHAI: Atunci cine altcineva?

COSTEL: Tu singur l-ai răsturnat din greşeală, probabil.

MIHAI: Eu? Singur? Din greşeală? Eu, dimpotrivă, l-am astupat şi l-am pus cu grijă alături.

COSTEL: Ştiu eu? Atunci pisica.

MIHAI: Pisica? Şi dopul tot pisica l-a scos?

COSTEL: Nu, pisica a răsturnat sticluţa, iar dopul a sărit singur.

MIHAI: Ce tot vorbeşti! Noi n-avem nici o pisică. Recunoaşte mai bine că tu ai făcut.

COSTEL: Ţi-am spus o dată. Nu l-am vărsat eu.

MIHAI: Minţi. N-ai curajul să recunoşti, asta e. Eu am muncit o noapte întreagă, iar tu vii şi strici totul într-o clipă. Ştii bine că fără acest desen nu pot să mă duc mîine la şcoală.

COSTEL: Bine, ţi-l fac eu, numai încetează o dată.

(Intră Nelu cu aparatul de radio la subsuoară şi-l aşază pe masă. Mihai îşi pune căştile la urechi.)

MIHAI: Dar de ce nu se aude nimic?

NELU: Aşteaptă. Trebuie aranjată antena. *(Leagă antena de pat şi mînuieşte un buton.)*

MIHAI: O! Se aude. Se aude. Cîntă muzica.

COSTEL: Dă-mi şi mie să ascult.

MIHAI: Stai niţel, să prind un alt post. A... uite la postul ăsta vorbeşte o fată. *(Către Costel.)* Poftim, ia-le şi tu!

COSTEL *(pune căştile la urechi)*: Adevărat, vorbeşte o fată. *(Răsuceşte butonul.)* Iar acum cîntă.

MIHAI: Dragă Nelu, ne-am înţeles. Ia-ţi avionul şi lasă-ne aparatul de radio.

NELU: Dar n-o să vă pară rău?

MIHAI: Nuu, nu! Bineînţeles că nu. Noi tot n-aveam ce face cu el.

NELU: Atunci, cu bine. *(Ia modelul de avion şi pleacă.)*

COSTEL: Hai să prindem postul cu muzică! *(Desfac căştile şi ascultă amîndoi, bucuroşi de schimbul făcut.)*

ACTUL AL II-LEA

Aceeaşi cameră. Mihai lucrează la masă, montînd un difuzor la aparat. Aparatul urlă, scîrţîie pe toate tonurile.

MIHAI: Ei, fir-ai tu să fii! De ce urli? Parcă pe toate le-am potrivit cum trebuie şi totuşi aparatul urlă ca un cîine flămînd. *(Mai răsuceşte o dată butonul. Difuzorul sforăie.)*

(Intră Costel.)

COSTEL: Oho! I-ai şi luat difuzor? Cin'ţi-a dat bani?

MIHAI: Mama. În cinstea zecelui pentru desen.

COSTEL: Pentru desenul pe care ţi l-am făcut eu?

MIHAI: Da. Şi la drept vorbind, pe mine mă cam mustră conştiinţa. Am păcălit-o pe tovarăşa profesoară. I-a plăcut desenul aşa mult că s-a dus şi la tovarăşul director ca să i-l arate. Să fi auzit cît m-au lăudat. Mi se făcuse ruşine. Era gata, gata să mă trădez şi să le spun tot adevărul.

COSTEL: Nu-i nimic. Nici desenul tău nu era mai prost. *(Schimbînd vorba.)* Da'ia spune-mi, aparatul de ce nu funcţionează?

MIHAI: Nu ştiu. S-a stricat. *(Răsuceşte butonul. Aparatul guiţă, uruie.)*

(Intră Ioana.)

IOANA: Ce-i la voi? Credeam că tăiaţi un porc.

MIHAI: Aparatul face aşa.

IOANA: Ha, ha, ha! Ce mai aparat! Caraghios mai e! Ha, ha, ha! De unde l-aţi dezgropat?

MIHAI: Ce tot rîzi atîta? E-un aparat ca toate aparatele.

IOANA *(se apleacă asupra aparatului, uitîndu-se cu atenţie la el)*: Dar acesta e aparatul meu!

MIHAI: Cum al tău?

IOANA: Sigur că-i al meu. Cu difuzorul nu-l mai cunoşteam. De unde l-aţi luat?

MIHAI: Nelu ni l-a adus. Iar noi i-am dat în schimb modelul nostru de avion.

IOANA: Cu ce drept v-a dat el aparatul meu de radio? Să vedeţi ce-am să-i fac!

COSTEL: Dar de unde şi pînă unde aparatul tău la Nelu?

IOANA: Eu i l-am dat, să-l repare. Pe urmă am zis să-l oprească de tot, dar să-mi dea pentru el „Cinci săptămîni în balon". Ştiţi că mă înnebunesc după Jules Verne. Dar el nu mi-a dat nici cartea şi nici aparatul nu mi l-a înapoiat.

MIHAI: Să mergem chiar acuma la el şi să-i cerem socoteală.

IOANA: Staţi, staţi, nu vă grăbiţi. Nelu nu e acasă. E la concurs. Am trecut pe la el cînd am venit încoace.

COSTEL: La care concurs?

IOANA: La concursul de aeromodele, nu ştiţi?

MIHAI: Nu se poate. El nici n-avea de gînd să participe.

IOANA: Mi-a spus maică-sa, e plecat încă de alaltăieri.

COSTEL: Dar el nici nu făcuse modelul.

IOANA: Cum, nu înţelegeţi? A plecat cu-al vostru. Altfel de ce-ar fi făcut schimb cu voi?

COSTEL: Dar modelul nostru nu era bun.

IOANA: Ei, a combinat el ceva acolo şi l-a făcut să zboare. Ar fi culmea să capete şi premiu pentru modelul vostru. *(Mihai şi Costel se întorc cu spatele unul la celălalt, supăraţi. Intră Victor.)*

VICTOR: Noroc, băieţi.

IOANA: Bună, Victore.

VICTOR *(către Mihai şi Costel)*: Ce-i cu voi? V-aţi certat? *(Către Ioana.)* Ce s-a-ntîmplat, Ioana?

IOANA: Sînt supărați din pricina lui Nelu, i-a tras pe sfoară. Și pe mine la fel. Mi-a luat aparatul de radio și nu mi-a dat romanul. Iar pentru aparatul meu a luat modelul lor de avion cu care a plecat la concurs.

VICTOR: Ce vorbești? Va să zică modelul era al lor. Știți? Eu m-am întîlnit cu Nelu chiar acum. Se înapoia de la concurs. Căra după el o bicicletă și ducea un model de avion. Bicicleta a căpătat-o ca premiu la concurs.

COSTEL: Și modelul cum era? L-ai văzut? Poate că nici nu era al nostru.

VICTOR: Modelul era, uite, atît de mare. *(Arată lungimea cu mîinile.)* Încolo nimic deosebit.

MIHAI: Dar culoarea. Ce culoare avea?

VICTOR: Albastră.

MIHAI și COSTEL *(împreună)*: Albastră?

VICTOR: Chiar așa. Și pe el scria „Nadia".

MIHAI și COSTEL *(împreună)*: „Nadia".

IOANA: Albastru! „Nadia". Dar asta e „Nadia" voastră, băieți.

COSTEL: Vezi bine că e a noastră.

IOANA: Asta-i curată neobrăzare! Să iei un aparat străin, să-l schimbi pe un model, apoi să capeți și premiu pentru el!

COSTEL *(către Mihai)*: Vezi, Mihai, nu trebuia să renunțăm la model. Ți-am spus eu.

MIHAI: Mi-ai spus tu mie? Ba eu am fost acela care am spus că nu trebuie, dar parcă pe tine te poate convinge cineva? Ești încăpățînat ca un catîr.

COSTEL: Catîr ești tu!

VICTOR: Ei, gata acum. Nu vă mai certați.

MIHAI *(mai blînd)*: Și ce vrei să facem: să ne înecăm?

IOANA: Stați! Am o idee! Ce-ar fi să vă ascundeți, iar eu cu Victor spunem la toată lumea că ați dispărut de acasă? Zvonul are să ajungă la urechile lui Nelu și... vă asigur eu că va avea mustrări de conștiință.

VICTOR: Așa e!

IOANA: Să mergem, Victore! Iar voi, cum auziți că bate cineva la ușă, vă ascundeți repede. *(Ioana și Victor pleacă.)*

COSTEL: Bine. *(Către Mihai.)* Păcat că n-am avut destulă voință. Puteam să-l perfecționăm și să luăm noi premiul.

MIHAI: Ai dreptate. Uite, acum tot meritul e al lui! *(Se aud bătăi în ușă.)* Vine cineva! Hai să ne ascundem!

COSTEL: Dar unde să ne ascundem? Unde?

MIHAI: Sub masă. Să ne băgăm sub masă. *(Costel intră sub masă, Mihai după el. Se lovește cu capul de masă.)* Aoleu! Mi-am spart capul! *(Bătaia în ușă se repetă.)* Taci, nu răspunde! *(Intră Victor.)*

VICTOR: Ieșiți afară! Eu sînt.

MIHAI *(ieșind de sub masă)*: Dar de ce bați la ușă?

VICTOR: Am uitat că voi trebuie să vă ascundeți. Adineauri l-am întîlnit pe Mitru și i-am povestit că voi ați dispărut.

COSTEL: Și pentru ce toate astea?

VICTOR: Păi nu ne-am înțeles noi să răspîndim zvonul că...

COSTEL: Ei, asta-i prea, prea...

VICTOR: Dar nu i-am spus decît lui Mitru.

COSTEL: E deajuns că știe Mitru, c-o să afle tot tîrgul.

VICTOR: Nu-i nimic. *(Bate cineva la ușă)* Ascundeți-vă! *(Costel și Mihai intră din nou sub masă.)*

MIHAI: Aoleu! Iar mi-am spart capul!

VICTOR: Intră! *(Intră Ioana.)* Ieșiți afară! E Ioana. *(Cei doi ies de sub masă.)*

IOANA: L-am văzut chiar acum pe Nelu. Mi se pare că vine încoace. Ascundeți-vă.
(Alte bătăi în ușă. Cei doi se bagă repede sub masă. Mihai se lovește din nou.)

MIHAI: Fir-ai să fii de masă! Șaptezeci de cucuie mi-ai făcut în cap!

VICTOR: Intră!

NELU: Bună ziua!

IOANA și VICTOR: Bună ziua!

NELU: Dar unde sînt Costel și Mihai?

IOANA: Nu mai există!

NELU: Cum adică nu mai există? Unde sînt?

IOANA: Nu știe nimeni.

NELU: Ce tot îndrugi tu? Nu există... nu știe nimeni... Spune ce-i cu ei?

IOANA: Au dispărut.

NELU: Cum au dispărut?

IOANA: Nu se știe. Poate că au plecat de acasă, poate că s-au înecat.

NELU: Dar pentru ce să se înece?

IOANA: I-a supărat cineva foarte rău *(îi face cu ochiul lui Victor)* și de necaz s-au înecat.

NELU: Mi se pare că aiurezi.

IOANA: Aiurez! Chiar tu i-ai înșelat și acum spui că aiurez?!

NELU: Cum adică i-am înșelat?

IOANA: Parcă tu nu știi. I-ai dus cu vorba, le-ai luat modelul, apoi te-ai dus și-ai luat premiul care li s-ar fi cuvenit lor. Crezi că asta nu era deajuns ca să-i amărască?

NELU: Nici nu m-am gîndit să-i înșel. Am făcut doar schimb cu ei. Le-am dat un aparat de radio în locul modelului.

IOANA: Care aparat? Aparatul meu? Cu ce drept?

NELU: De unde-i aparatul tău? N-am făcut schimb cu tine?

IOANA: Ce schimb? Mi-ai promis numai, dar nu mi-ai dat nici un „Jules Verne".

NELU: Cum, nu ți-a dat Victor cartea? Victore, i-ai dat-o sau nu?

VICTOR *(se bate cu palma peste frunte)*: „Jules Verne"? Nu i-am dat-o, Nelule! Mi-a zburat cu totul din minte. Iartă-mă, Ioană. Nelu mi-a împrumutat-o demult ca să o citesc și mai tîrziu mi-a spus să ți-o dau ție. Dar eu am uitat. Ți-o dau chiar astăzi. *(Bate cineva în ușă.)* Intră! *(Intră profesoara.)*

NELU, VICTOR și IOANA *(împreună)*: Bună ziua, tovarășă profesoară!

PROFESOARA: Bună ziua. Unde sînt Costel și Mihai?

VICTOR: Nu știm... *(Încurcat.)* Adică știm...

PROFESOARA: Tu îmi ascunzi ceva, Victore. Mi-a spus Mitru că știi ce-i cu ei.

VICTOR: Ăă... să vedeți, tovarășă profesoară...

PROFESOARA: Dar vorbește o dată! I-a călcat tramvaiul? Au căzut de pe acoperiș?

VICTOR: Nu.

PROFESOARA: Atunci, ce-au pățit?

VICTOR: Ei... au intrat sub masă.

PROFESOARA: Și pentru ce s-au ascuns?

VICTOR: Întrebați-i dumneavoastră. *(Se apropie de masă.)* Hai ieșiți afară. *(Cei doi nu răspund. Victor îi împinge cu piciorul.)* Ieșiți afară!

COSTEL: Ne jenăm.

VICTOR *(trage masa și cei doi se scoală în picioare)*

PROFESOARA: Ce-înseamnă asta? Ce-i cu voi? Pentru ce v-ați ascuns de mine?

MIHAI: Nu de dumneavoastră ne-am ascuns. Uite, de el, de Nelu.

(Continuare în pag. 20)

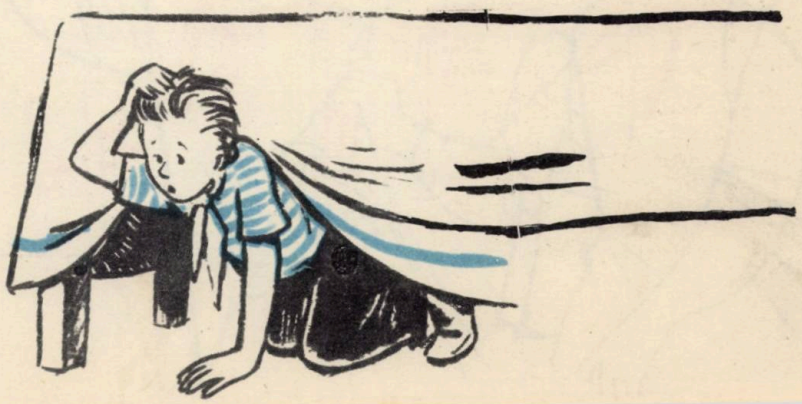

PENTRU SERBĂRILE VOASTRE

slavă PARTIDULUI

Versurile de TIBERIU UTAN — **Muzica de MARIN CONSTANTIN**

Tempo di marcia

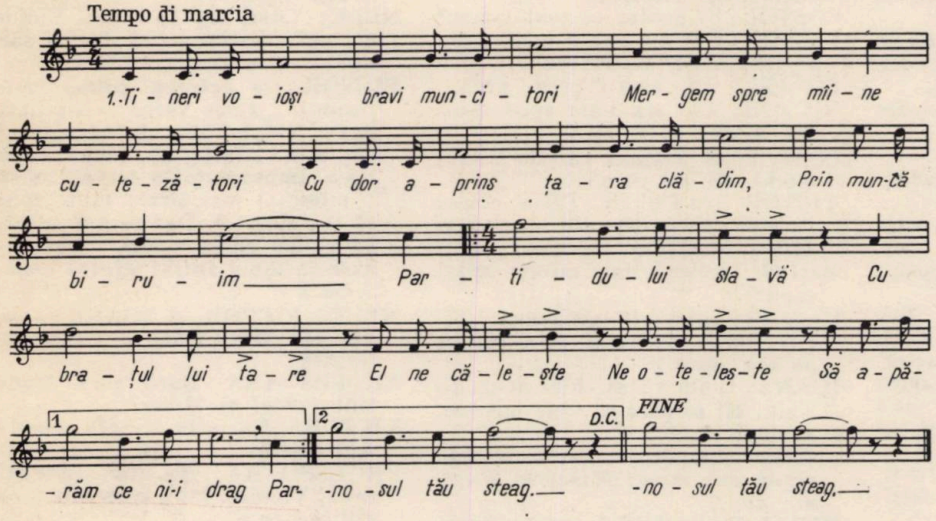

Tineri voioşi, bravi muncitori,
Mergem spre mîine cutezători,
Cu dor aprins ţara clădim,
Prin muncă biruim.

Ref: *Partidului slavă,*
Cu braţul lui tare,
El ne călăreşte,
Ne oţeleşte,
Să apărăm ce ni-i drag.

Noi te urmăm ne-nfrînt, Partid,
Căi de lumină ni se deschid,
Ai dat un ţel înălţător
Întregului popor.

Ref: *Partidului slavă,*
Din zare în zare,
Iubit părinte,
Îndemn fierbinte
Ni-i luminosul tău steag.

Patria-ndrumi spre mîndre vremi,
Noi toţi răspundem oricînd ne chemi,
Viselor dai aripi de zbor,
Partid biruitor.

CINTEC

Cîte pietre netezit-a
Jiul nostru jos în vad?
Cîţi pereţi, cu dinamita
an de an s-au dărîmat?
Trece, trece vagonetul,
trec şi anii mei pe-ncetul.
Treisprezece: fug pe apă
şotiile de strengar.
Doarme taica într-o groapă
împuşcat de domnii mari.
A căzut în ziua grevei,
ca un brad, Şuluţ Mihai.
Şi-l aud ca azi aieve:
„Teamă, fiule, să n-ai!“
Trece, trece vagonetul,
trec şi anii mei pe-ncetul.
Paisprezece: la amiază
intru-n mină-ntîia dat'.
N-am ce face; sînt acasă
astăzi singurul bărbat.
Ascensorul ne coboară
zi de zi pe-acelaşi ghizd.
Ieri vorbii întîia oară
c-un tovarăş utecist.
Sub saltea am manifeste.
— Ce spun ele, fiul meu?
Vrei primejdii noi? Nu-ţi este
drumul îndeajuns de greu?
— Ba-s primejdii. — Care, spun
Ai destule jos în şut!
— Lasă, mamă... Ce-am pe lu
decît lanţuri de pierdut?
Trece, trece vagonetul,
trec şi anii mei pe-ncetul.
Bat în uliţa pustie,
repezi, palele de ger,
cînd la Ghiula-n cizmărie
intră tinerii mineri.
Ciocăneşte bine, Ghiula,
trece-n uliţă patrula!
Să n-audă, să nu simtă
ce ne-adună-aici mereu.
Cine-ar şti că-i o şedinţă
şi că-s utecist şi eu?
Trec jandarmi pe străzi. De-ac
şi răspunderea e grea.
Dar luăm acum „Scînteia“
pentru toată mina mea.

de VERONICA PORUMBACU

UTECIST

Ciocănește bine, Ghiula,
trece-n uliță patrula!
Viscolu-și înfige-n curte
unghiile-adînc în zid,
cînd ne dă poveți scurte
legătură de partid.
Nu e timp. Dar altădată
ce-ar mai povesti Andrei
despre greva neuitată!
Că-i la Jiu din două'ș'trei.
Are-n față-o gheată ruptă,
cînd din fund de buzunar,
cu-o mișcare întreruptă
scoate-o foaie de ziar.
Ciocănește bine, Ghiula,
trece-n uliță patrula!
Foc nici urmă în odaie;
geruiți dacă citim,
am cuprinde-n pălălaie
case, văi și înălțimi.
Ce sînt printre ei? Un prisle!
Dar pe mine pun temei,
c-am răzbit cu grele vîsle
și mai greii ani ai mei.
„Ai gătat la vagonete?
Ia șuleanul, Neculai!
Maica domnului, încet e!“ —
țipă Francisc — „dă, că-i bai!“
...Franți-baci, cînd spre ziuă
la lumină urci tu iar,
foaia ce-oi despături-o,
știi cin'ți-o dădu măcar?
Dac-ai ști că eu hoțește
ți-o strecor cu dește iuți.
săruta-m-ai părintește!
— Ăsta-i fiul lui Șuluț!
Ciocănește bine, Ghiula,
trece-n uliță patrula!
De pe scaun se ridică:
— Bun rămas! — și pleacă-Andrei,
iar în cizmăria mică
mai rămînem numai trei.
Mușcă vîntu-n temelie
cu burghiele de ger,
cînd furiș, din cizmărie,
ies miner după miner.
Trece-n uliță patrula,
ciocănește bine, Ghiula!

Mama

Iubesc adevărul și zborul.
Sînt om care știe ce vrea.
Sînt harnic și drept ...
Sînt feciorul
Măicuții și seamăn cu ea.
Ea nu m-a ascuns în fulare
Nici iarna pe viscol și ger,
Iar vara în munți sau la mare
Ea nu s-a temut c-am să pier.
Om liber,
De mic m-a-nvățat
S-aleg ce e rău de ce-i bine,
Să judec ce fac, cumpătat,
Să umblu cu încredere-n mine,
Să știu la durere să tac,
Trăind bucuriile toate;
Să lupt și să nu-mi fie pe plac
Un lucru făcut jumătate.
Sînt harnic și drept,
Sînt feciorul
Măicuții și seamăn cu ea.
Iubesc adevărul și zborul.
Sînt om care știe ce vrea.

VIOLETA ZAMFIRESCU

Inima mamei

Au crescut copiii, și-au plecat de-acasă;
Fiecare și-a găsit un drum.
Trebuie să te odihnești acum,
Nu mai vine nimenea la masă,

Nu mai ai să speli ori să cîrpești,
Dar te scoli și-acuma tot devreme;
Vrăbiuțe sure — la ferești,
Au venit și-ncep să mi te cheme.

Le hrănești cum pruncii ți-i hrăneai odată
Și cu duioșie rîzi pe cînd se ceartă...
Inima ta, mamă, oare niciodată
N-o să ostenească dragoste să-mpartă?

ELENA DRAGOȘ

(Urmare din pag. 17)

PROFESOARA: Şi de ce vă ascundeţi de el?

MIHAI: Am vrut să-l facem să creadă că am dispărut ca să sufere şi el, că ne-a furat modelul.

NELU: Nu-i adevărat. Nu l-am furat. Ei mi l-au dat, de bunăvoie. Am făcut schimb.

MIHAI: El ne-a dus cu vorba, ne-a luat modelul, s-a prezentat cu el la concurs şi a luat premiu. Puteam şi noi să ne prezentăm la concurs.

PROFESOARA: Şi de ce n-aţi participat? *(Mihai se încruntă.)*

COSTEL: Modelul nostru nu zbura.

PROFESOARA: Dar la Nelu a zburat?

COSTEL: Se vede treaba că a zburat. Sigur că a zburat. Altfel nu lua premiu.

PROFESOARA: Atunci cum se explică? De ce la voi nu zbura, iar la el a zburat?

MIHAI: A făcut el vreo combinaţie pe acolo.

PROFESOARA: Spune, Nelule, ce-ai făcut?

NELU: N-am făcut nici o combinaţie. Am lucrat la el şi atîta tot. Ei voiau să-l rupă. Li se părea că e greu de realizat. Eu i-am îndemnat să continue pînă vor ajunge la un rezultat, lor însă li se urîse. Atunci l-am terminat eu.

PROFESOARA: Aşadar, voi v-aţi speriat de greutăţi. De ce tăceţi? Înseamnă că e adevărat. N-aţi avut tăria să duceţi lucrul început pînă la capăt. Iar acum daţi vina pe Nelu. *(Adresîndu-se lui Nelu.)* Ai procedat foarte bine. Şi ce ai luat ca premiu? O bicicletă?

NELU: Da. Dar nu numai eu, ci şi ei au fost premiaţi.

MIHAI: Aş! De unde! N-am primit nimic.

NELU: Pesemne voi n-aţi citit ziarul. *(Scoate un ziar din buzunar şi i-l întinde profesoarei.)*

PROFESOARA *(citeşte)*: „Ieri s-a încheiat concursul modelelor de avion cu motor. Cele mai bune rezultate a dat modelul tinerilor aeromodelişti Mihai Cosma şi Costel Bălan, cu motorul cu reacţie conceput şi aranjat de Ion Răboj."

MIHAI: Mihai Cosma şi Costel Bălan? Dar ăştia sîntem noi.

COSTEL: Noi.

PROFESOARA *(citeşte mai departe)*: „Mihai Cosma, Costel Bălan şi Ion Răboj sînt elevi din oraşul nostru. Ei învaţă la Şcoala nr. 10".

MIHAI: Datele sînt exacte. Nu mai încape nici o îndoială, noi sîntem.

PROFESOARA *(citeşte)*: „Toţi trei au primit ca premiu cîte o bicicletă..."

MIHAI: Toţi trei? Atunci şi noi!

COSTEL: Desigur, şi noi.

MIHAI *(către Nelu)*: Va să zică tu ai spus că noi sîntem noi!!

NELU: Sigur că da!

PROFESOARA: Dar ce fel de model este acela? Vreţi să mi-l arătaţi şi mie? N-am văzut niciodată un model zburător.

NELU: Am să-l aduc numaidecît. *(Pleacă.)*

PROFESOARA: Vedeţi ce frumos s-a purtat Nelu? Cinstit, ca un adevărat tovarăş.

MIHAI: Şi noi sîntem întotdeauna cinstiţi. Numai eu... numai eu... am făcut o dată o faptă necinstită. Am înşelat...

PROFESOARA: Şi pe cine ai înşelat, mă rog?

MIHAI: Pe cineva...

PROFESOARA: Şi cine e acel „cineva"?

MIHAI: Cineva... aşa... Cineva foarte bun.

PROFESOARA: Îl cunosc şi eu pe acel „cineva"?

MIHAI: Îl cunoaşteţi, îl cunoaşteţi chiar foarte bine. Chiar dumneavoastră sînteţi aceea. Pe dumneavoastră v-am înşelat.

PROFESOARA: Cînd a fost asta?

MIHAI: Atunci cînd v-am prezentat desenul care nu era lucrat de mine.

PROFESOARA: Şi cine îl făcuse pentru tine?

MIHAI: Un cunoscut al meu... un prieten.

COSTEL: Dacă e vorba de mărturisit, să mărturisim. Eu am făcut desenul.

PROFESOARA: Aşa prieten îi eşti tu? Bine, Costel, dar nu ţi-ai dat seama că în felul acesta nu-i faci decît rău? Dacă tu îi faci lecţiile, el cu ce se alege?

MIHAI: Nu, tovarăşă profesoară. Eu ştiu că trebuie să mi le fac singur. Dar ştiţi ce s-a întîmplat? Eu îmi terminasem aproape desenul cînd Costel mi l-a stricat vărsînd tuş pe el.

COSTEL: Nu-i adevărat. Nu eu i-am stricat desenul!

MIHAI: Ba l-a stricat şi de aceea a trebuit să-l refacă.

COSTEL: Şi totuşi nu l-am stricat eu.

MIHAI: Nu-l ascultaţi, tovarăşă profesoară. Minte.

COSTEL: Eu mint? Ei bine, dacă e aşa, eu nu-ţi mai sînt prieten.

PROFESOARA: Nu vă mai certaţi. *(Cît durează cearta, Victor şi Ioana stau deoparte şi vorbesc ceva în şoaptă.)*

VICTOR: Ascultă, Mihai! Costel nu-i vinovat. Eu cu Ioana am vărsat tuşul pe planşă.

MIHAI: Cum? Voi?

VICTOR: Da. Am venit la tine cînd dormeai. Pe masă se afla desenul... Am vrut să-l terminăm noi şi am răsturnat sticluţa cu tuş peste planşă.

MIHAI: Bine că aţi recunoscut la timp. Iartă-mă, Costele. *(Intră Nelu cu avionul-model.)*

PROFESOARA *(ia modelul, îl examinează. Citeşte inscripţia)*: „Nadia". De ce l-aţi botezat aşa?!

COSTEL: În cinstea dumneavoastră, tovarăşă profesoară.

PROFESOARA: Vă mulţumesc, copii. Deşi 8 Martie e peste cîteva zile, să ştiţi că mă bucur tot atît de mult.

COSTEL: Iar pentru viitorul concurs, eu propun să construim un model şi mai mare, la care să ne ajutaţi şi dumneavoastră.

NELU: Să construim. Şi să lucrăm toţi trei la el.

VICTOR: Primiţi-mă şi pe mine în cercul vostru.

IOANA: Şi pe mine.

MIHAI: Dar ce ştiţi voi să faceţi?

IOANA: Noi! Nimic... Adică, Victor e radiofonist. El urmează cursurile de radiofonie de la Casa pionierilor. Pe lîngă voi am să învăţ şi eu ceva.

PROFESOARA: Ce-ar fi să antrenăm tot detaşamentul de pionieri? Şi să încercaţi un model mai greu. Uite, de pildă, un model dirijat cu ajutorul undelor magnetice.

COSTEL: Ar fi grozav.

NELU: Da, bineînţeles, şi toată clasa am avea de lucru la el.

MIHAI: Bine, fie aşa cum ziceţi voi. Dar deocamdată, Victore, fiindcă eşti radiofonist, repară aparatul.

VICTOR: Îndată! *(Trece la aparat şi-l aranjează. Se aude un cor de copii. Corul se află în culise în aşa fel încît să facă impresia că muzica se aude din aparatul de radio.)*

MIHAI: O, merge, merge! Aşa meşter mai zic şi eu. Cu asemenea specialişti vom face un model cum nu s-a mai văzut.

COSTEL: Să zboare mai sus decît toate.

IOANA: Mai departe decît toate.

NELU: Şi mai repede decît toate.

(Corul se aude din ce în ce mai tare.)

UN SUBIECT MAI PUȚIN...

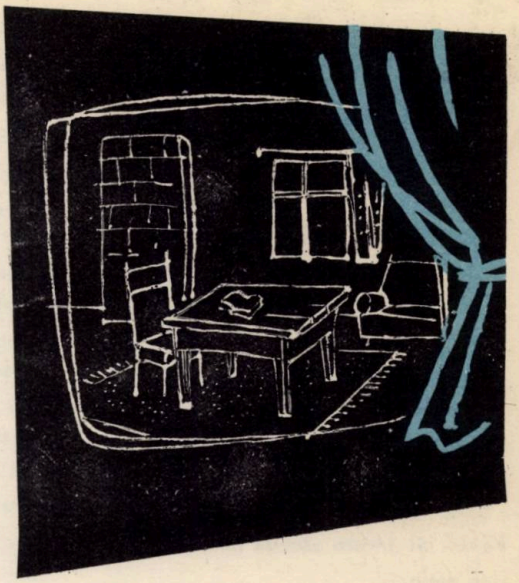

de ALECU POPOVICI

(Clasa a V-a. O clasă obișnuită. Sfîrșitul unei zile. Elevii se pregătesc de plecare, se îmbracă, își strîng cărțile în ghiozdane. În tot acest timp ei discută în grupuri. Retras într-un colț, Ionică Dron își strînge cărțile fără să spună un singur cuvînt, cu o tristețe care îl copleșește. Mihai l-a privit de cîteva ori, apoi, fără să-și mai închidă servieta, se apropie de el.)

MIHAI: Supărat?

IONICĂ *(nu răspunde)*

MIHAI: Supărat pe mine?

IONICĂ *(își îndeasă și mai tare cărțile în servietă)*

MIHAI: Cred că ești totuși supărat! Mai ales pe mine.

IONICĂ *(mocnind o lacrimă)*: De ce să fiu supărat? Pentru că m-ai desenat la gazeta de perete? Nu-i nimic. Noroc că seamănă foarte bine.

MIHAI: Să fi avut timp să-l fac în culori...

Adică, știi... ideea...

IONICĂ: Ideea e foarte bună.

MIHAI: Da... e a mea... adică... să facem un 8 mare — ca suprafața unei ape și tu dedesubt: numai sub 8!... *(Parcă smucindu-se)*... De cînd ai venit la noi în clasă ai luat numai sub 8. Și „cinci"...

IONICĂ: Știu și-mi pare foarte rău... dar...

VLAD: Hai Mihai, hai să mergem... Ce zici, Ionică, direct la țintă. Te-a încondeiat bine Mihai...

IONICĂ: Bine!

VLAD *(superior)*: Vezi că mîine ți-a spus că o să te asculte din nou la matematică. Hai Mihai, vreau să termin lecțiile pînă la 6. Avem pe urmă două ore bune de patinaj. Vii?

MIHAI: Mai stau puțin.

VLAD: Vreau să-ți spun ceva... *(Îl ia deoparte.)* Nu înțeleg, dacă ești atît de prieten cu Ionică, de ce nu-i spui?

MIHAI: Ce? Despre note?

VLAD: Nu numai de asta! Mioara mi-a spus că... să-ți spună ea!... Mioara!

MIOARA *(îmbrăcată cu paltonul se apropie. Între timp Ionică, urmărind toată scena, a plecat încetișor)*: M-ai strigat?

VLAD: Spune-i de Ionică!

MIOARA: Ce?

VLAD: Ce mi-ai spus mie... de gară.

MIOARA: S-a plîns o dată că n-are timp să-și facă lecțiile și toată ziua se duce la gară. Eu stau doar pe strada Gării și-l văd. Vine cîteodată și de două ori pe zi.

VLAD: Să vadă trenurile. De asta n-o să ne putem ține angajamentul: „Nici o notă sub 8!"

MIHAI: Ionică! A plecat... Nu știu ce-i de făcut!

RADU: Mergem, băieți?

VLAD: Cred că ne pierdem prea multă vreme cu el. Niciodată nu a venit să mă întrebe la matematică. Doar toți băieții vin la mine cînd nu știu!

MIOARA: Pe zi ce trece devii tot mai modest!

VLAD: Dacă-ți place! Eu cred că ar trebui să-i spunem direct. Ne face clasa de rîs... O să rămînem detașament codaș de cînd s-a mutat la noi!

MIHAI: Băieți!... *(Un grup de 5—6 băieți și fete se apropie de ei.)* Uite ce cred eu... îmi pare rău că m-am gîndit după ce am făcut caricatura. Cine vrea să renunțe azi după-amiază la patinaj?

VLAD: Eu unul, nu!

TABLOUL II

(O cameră modestă acasă la Ionică. Încins cu un șorț, Ionică vine repede de undeva, probabil din bucătărie, ștergînd

de zor o farfurie. O așază pe masă, apoi adulmecă ceva și fuge înapoi mormăind: „Să știi că s-a ars!" Se întoarce triumfător și deschide o carte încercînd să învețe, după cîteva secunde se ridică, ducîndu-se la sobă. Pune mîna pe ea și constată nemulțumit că e rece. „Trebuie lemne" — spune el, dispare în bucătărie, se întoarce cu un topor și apoi iese repede pe ușă afară. După cîteva secunde se aud bătăi în ușă. Bătăile se repetă apoi tot mai insistent. Neprimind răspuns, cei de afară deschid ușa și intră: Mihai, Vlad, Mioara și doi băieți și două fete.)

VLAD: Și pentru asta să nu mă duc eu la patinaj!

MIHAI: Nu te mai văicări atîta. Ai timp!

VLAD: O fi plecat din nou la gară. Era atît de grăbit încît nici n-a mai avut timpul să închidă ușa.

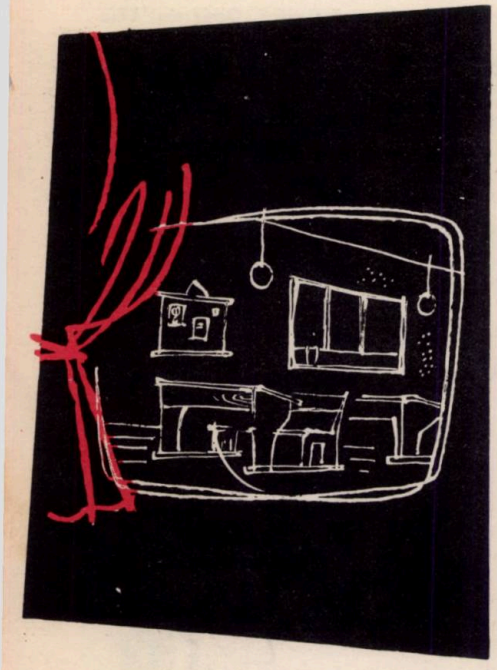

MIOARA: E rece. N-a făcut încă foc. Oare să nu fie nimeni acasă? Să nu se supere cineva că am intrat singuri.

VLAD *(privind cartea de pe masă)*: **Matematică... Uite, și-a luat și notițe! Ce-a scris?**

MIHAI: Dă-mi să văd! *(citește)*... **Pentru tocana de cartofi e nevoie de: 1 kg cartofi, 300 grame carne, ceapă...**

MIOARA: Nu e din carte. Ce problemă e asta?

VLAD: Nu cred că e de la matematică. Ce scrie la sfîrșit?

MIHAI: Se lasă să fiarbă și apoi...

MIOARA: Dacă îmi amintesc bine, cred că este din cartea de bucate... Tocana de cartofi.

O FATĂ: Uite, aici este și o listă.

MIHAI *(o ia)*: **Masa, apoi lemnele din pivniță. Să duci mîncarea, apoi piața: cartofi, morcovi, lapte și pîine. E tot scrisul lui.**

VLAD *(încearcă să rîdă)*: **E un adevărat bucătar.**

MIHAI: Taci din gură. Mama lui nu-i oare acasă?

(Ușa s-a deschis, și Ionică, încărcat cu un braț de lemne, a rămas încremenit în prag.)

IONICĂ: Bună ziua!

MIHAI: Știi, noi am venit la tine!

VLAD *(puțin fîstîcit)*: **Vrei să mergem la patinaj?**

IONICĂ: Da... Să vedeți... eu... știți... mi-a sărit coada de la topor. De ce nu stați... *(Nu lasă lemnele din mînă.)* **Tocmai mă pregăteam...**

MIHAI: Pune lemnele jos. Să-ți ajut! *(Pun lemnele în fața sobei.)* **Am venit la tine. Noi tot nu ne cunoaștem prea bine. Am bătut și pe urmă, dacă n-a răspuns nimeni, noi am intrat. Mama ta nu e acasă?**

IONICĂ: E la spital. E bolnavă! *(Toți tac stingheriți.)*

VLAD: Și-acum?

MIHAI: Ți-ai terminat lecțiile pe mîine?

IONICĂ: Da... adică nu, mai am o mulțime de treburi. Trebuie să plec.

VLAD *(ușor ironic)*: **La gară!**

IONICĂ *(nu a sesizat nimic)*: **Tata lucrează la depou. La locomotive.**

MIHAI: De asta?

IONICĂ: De multe ori lucrează în schimb și nu are timp să vină acasă. Îi duc eu mîncare.

MIOARA: Știi să faci mîncare?

IONICĂ: Tata vine obosit de pe locomotivă... am învățat eu. Nu e cine știe ce greu! Tata nu e pretențios de loc.

MIOARA: Știi să faci și tort cu nuci?

IONICĂ *(roșinat)*: **Nu. Tort nu știu!**

MIOARA: O să te învăț eu o dată dacă ai să vrei!

IONICĂ: Mulțumesc. Stați! Vă rog stați. La noi e puțin cam frig. *(Fiecare se așază pe unde poate.)*

MIHAI: Noi am venit...

MIOARA: Vlad, tu voiai să-i spui ceva!

VLAD: Eu... noi nici nu ne cunoaștem așa de bine. Asta-i rău. În detașament ar trebui să ne cunoaștem foarte bine unii pe alții.

MIHAI: Noi am venit să-ți spunem...

VLAD: Ne pare rău că nu ne-am cunoscut. Tu te-ai mutat de trei luni la școala noastră și...

MIOARA *(fetelor)*: **Haideți să facem noi focul! Tocana e gata?**

IONICĂ *(încurcat)*: **Nu, m-am încurcat la prăjitul cepei.**

VLAD: Noi o să te ajutăm să nu te mai încurci la matematică.

UN BĂIAT: Ca să nu stăm degeaba, arată-ne tu unde este pivnița. Facem încălzire cu lemnele înainte de patinaj.

O FATĂ: Bucătăria e dincolo?

IONICĂ: Da!

FATA *(a intrat în bucătărie, apoi din ușă)*: **Cine-mi dă o mînă de ajutor la spălatul vaselor?**

ALTĂ FATĂ: Eu!

IONICĂ: Nu trebuie, voi aveți treburi!

MIHAI: O să venim mai des pe la tine.

(Din bucătărie se aude zgomot de farfurie spartă.)

IONICĂ: Ne-au mai rămas? Și eu am mai spart azi una. Tata i-a scris mătușii din Galați să vină la noi. De săptămîna viitoare o să-mi fie mai ușor... Nu-i așa că o să rîdă toată școala de mine? Mihai, tu o să mă desenezi cu șorț de bucătar.

MIHAI: O să fac un desen cu noi toți ăștia, legați la ochi: „Ce n-au știut colegii!" O să-ți fie ție mai ușor să nu mai iei nici o notă sub opt decît ne-a fost nouă ca să știm... Vlad, e tîrziu, nu te duci la patinaj?

VLAD *(deschide cartea)*: **Avem trei probleme... Și la patinaj mergem cu toții! Vrei, Ionică?**

IONICĂ: Nu știu ce să-ți spun! Aceasta înseamnă...

MIHAI: Înseamnă un subiect mai puțin pentru gazeta de perete!

CE SĂ CITIM

NANSEN

de A. TALANOV

Om de știință și explorator al Arcticii, norvegianul Fridtjorf Nansen reprezintă o pildă de viață pusă în slujba omenirii și a progresului, de dăruire pe tărîmul științei pentru binele oamenilor.

Cititorul va găsi în paginile cărții descrierea captivantă a călătoriei sale pe vasul „Viking" de-a lungul coastelor sălbatice ale Groenlandei, traversarea pe schiuri a Groenlandei, precum și extraordinara expediție spre Polul Nord, care au adus științei o contribuție deosebită.

Marele scriitor nordic Bjoernstjerne Bjoernson, îndemnînd tineretul să urmeze pilda luminoasă a vieții lui Nansen, spunea:

„Îndrăzniți... Dați vieții ardoarea sufletului vostru, și atunci bogățiile poporului vor crește. Aveți încredere în voi, așa cum vă învață exemplul lui Nansen. Năzuiți spre țeluri înalte și încordați-vă toate forțele pentru atingerea lor!"

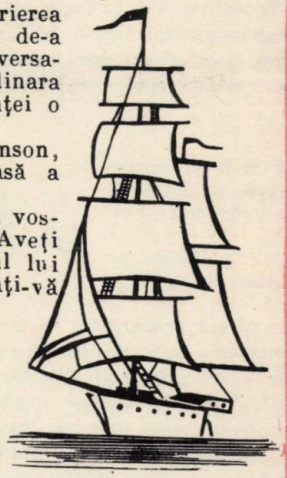

IORGOVAN

de NICOLAESCU-PLOPȘOR

Iorgovan este un erou binecunoscut al folclorului romînesc, care a pornit de pe Valea Cernei să se bată cu balaurul fioros.

Autorul a prelucrat materialul inspirat din folclor, îmbogățindu-i conținutul și dîndu-i o formă literară atrăgătoare, în care îmbinarea de proză și vers imprimă stilului multă vioiciune.

Fabulația legendei exprimă plastic fenomene geologice, geografice și zoologice.

Lucrarea astfel prezentată vă pune la îndemînă cunoștințe numeroase, valorificînd totodată unul dintre motivele cunoscute ale folclorului nostru.

SIMFONIA ULTRASUNETELOR

de A. CHIȚU

V-ați gîndit vreodată că există sunete pe care nu le percepem cu urechea noastră? V-ați întrebat dacă avem posibilitatea să recunoaștem și, ce este mai curios, să le folosim în interesul științei și vieții?

Sunetele despre care se vorbește mai sus constituie o lume nouă, interesantă și bogată, lumea ultrasunetelor. Pentru om este o lume a liniștii, pentru că el nu o poate percepe cu simțurile sale, ci numai cu aparate speciale. Aceste aparate speciale pot să semnaleze ultrasunetele, pot să ne informeze asupra proprietăților lor mult deosebite de ale sunetelor pe care le cunoaștem și recunoaștem la tot pasul.

Cu toate acestea, sînt unele animale sensibile la ultrasunete. Iată, de pildă, cîinele. Ați văzut un număr de circ în care cîinele socotește? El nu este în stare să gîndească și deci nu poate da răspuns nici la cea mai elementară întrebare. Și totuși el prezintă rezultatul lătrînd. Cum se explică? Semnalizarea se face prin ultrasunete, și singur cîinele le aude, le recepționează, în vreme ce spectatorul se miră de priceperea animalului.

Foloasele pe care le aduc ultrasunetele sînt deosebit de importante: Ele pot măsura adîncimea mărilor, pot da indicații asupra reliefului lor, precis, cu multe amănunte; pot repera submarinele și stabili legături telefonice între ele. De asemenea, în industrie și medicină ultrasunetele sînt de mare ajutor omului.

Toate acestea le găsiți expuse pe larg, pe înțelesul vostru, clar; amănunțit în cartea „Simfonia ultrasunetelor", de inginer M. Grumăzescu; apărută în colecția „Știința învinge".

CE SĂ VEDEM

O piesă pentru voi:

„CEA MAI FRUMOASĂ STEA"

Haideți, dragi prieteni, la Teatrul de păpuși „Țăndărică" să-l cunoașteți pe eroii piesei „Cea mai frumoasă stea" de I. Opran. Fiindcă spațiul nu ne îngăduie să prezentăm toate personajele, o să vă facem cunoștință cu Tu, un băiat care trăiește împreună cu părinții săi într-o stație interplanetară, undeva printre stele. Dar ca să înțelegeți mai bine întîmplările care se desfășoară în piesa „Cea mai frumoasă stea" trebuie să vă duceți cu gîndul înainte, peste ani căci acțiunea ei se petrece departe în viitor. Acolo pe stație s-a născut și trăiește băiatul Tu.

Îmbrăcat cu costumul său roșu, transparent, de cosmonaut, Tu aleargă și se joacă pe oceanul luminos al stelelor cu veselul său cățel Codiță și discută cu prietenul său Robot. Aici, pe Stațiune, învață el din taina celor mai complicate științe ale astronauticii, iar în timpul liber se plimbă fără grijă cu racheta-trotinetă. Dar iată că în Tu încolțește dorința de a vedea Pămîntul, de a face o călătorie pînă acolo, pentru a-i cunoaște pe oameni, a-i vedea pe copii. El vrea să vadă viața de pe cea mai frumoasă stea, care este bătrînul Pămînt.

De aici încep neprevăzutele sale peripeții. Tu va face tot posibilul ca să plece. Și într-o bună zi își va îndeplini visul, fără știrea nimănui.

Toate aventurile sale, unele pline de haz, altele dramatice, ne arată că Tu este un băiat îndrăzneț și inimos, deși de multe ori cam poznaș. Spectatorul urmărește cu mult interes aventurile sale pînă ajunge pe Pămînt. Iată-l pe Tu într-unul din orășelele moderne ale Polului Nord. Acesta este un bun prilej pentru autor de a ne înfățișa un orășel din ținutul gheților, așa cum va arăta peste ani. Dar să revenim. Tu nu cunoaște obiceiurile, jocurile, preocupările copiilor de pe Pămînt. De aici, multe situații pline de comic care ne fac să admirăm cinstea, bunătatea acestui mic călător neobișnuit. În ceea din urmă Tu se va reîntoarce în Cosmos la părinții săi, care-l caută, făgăduind noilor săi prieteni să revină în vacanța mare.

Plecînd din nou în Stațiunea interplanetară, Tu își dă seama că nu s-a înșelat: a văzut cea mai frumoasă stea, care este Pămîntul. Și Gherman Stepanovici Titov spusese că „Pămîntul nostru este minunat. Aureolele albastre din jurul lui sînt foarte frumoase. O privelițe minunată!"

Spectatorii se despart de Tu cu părere de rău pentru că l-au îndrăgit mult, de altfel ca și pe ceilalți eroi ai piesei, pe care însă vă lăsăm să-i cunoașteți singuri.

Spectacolul „Cea mai frumoasă stea" de Irina Opran, care se joacă la Teatrul de păpuși „Țăndărică", se bucură de mult succes.

Mergeți să-l vedeți.

JOCURI

ŞAPTE FOCURI

Un concurs organizat cu şapte pionieri sau mai mulţi în care nu avem nevoie decît de cîteva capete de sfoară, de două-trei braţe de vreascuri şi de cîteva cutii de chibrituri.

Fiecare pionier primeşte o sfoară lungă cam de un metru, trei beţe de chibrituri într-o cutie şi cîteva uscături de lemn, vreascuri sau surcele, împărţite în mod egal.

Pionierii se vor aranja de preferinţă în cerc, la o distanţă de 2—3 m între ei, pentru a putea fi observaţi mai bine de conducătorul jocului. La un semnal, pionierii îşi vor aranja locul pentru foc, vor întinde sfoara între două beţe înfipte în pămînt, la o distanţă de 50 cm de sol, vor aşeza vreascurile şi, cu cele trei beţe de chibrituri primite în cutie, vor trebui să aprindă focul. După ce l-au aprins, ei se vor retrage cîţiva paşi. Sfoara care se aprinde prima din flăcările lemnelor desemnează pe cîştigătorul concursului.

ŞTAFETA CU OBSTACOLE

Două sau trei echipe de cîte 5—6 pionieri se adună în dreptul unei linii de plecare, avînd fiecare următoarele materiale: o frînghie lungă de 2—3 m, un steguleţ şi o minge (alt obiect).

Se stabileşte un traseu lung de cca. 100 m, pe parcursul căruia vor exista denivelări de teren şi copaci.

La un semnal, cele trei grupe pleacă în alergare; în dreptul unui pom dinainte stabilit, cei mai voinici fac o piramidă, iar cel mai îndemînatic se ridică pe umerii celorlalţi, legînd frînghia la o înălţime de cel puţin 2,5 m de la pămînt; la alt copac, toţi ajută un tovarăş să se urce şi să fixeze între crengi drapelul, cît mai sus posibil, apoi continuă toţi alergarea pînă la punctul final al traseului, unde depun cel de-al treilea obiect.

Reguli esenţiale: nici un obiect nu este lăsat jos din mîini în timp ce altul este aşezat la locul cuvenit şi nimeni din echipă nu are dreptul să fugă de unul singur la punctul final stabilit.

Cîştigă echipa care soseşte prima, realizînd corect sarcinile de joc.

TRANSPORTUL ASIGURAT

Două echipe, formate din cîte 4—5 jucători de forţe egale, au fiecare o ladă de dimensiuni potrivite, goală ori plină de uscături, coceni de porumb sau alt material suficient de uşor, pe care vor trebui s-o transporte pe o distanţă de 50—70 m peste două obstacole diferite: o rîpă, o groapă, un pîrîu sau peste un zid, gard ori un teren abrupt nu mai înalt de 2,5 m. Se stabilesc locul de plecare şi cel de sosire, apoi, la un semnal, se dă plecarea pentru ambele grupe.

Important în această întrecere este modul în care echipele vor şti să folosească forţele lor, fără a lăsa nici o clipă lada respectivă jos, nici s-o răstoarne.

Prin rîpă se va trece lada, din mînă în mînă, celor care coboară. Peste zid, gard sau înălţimea aleasă, pionierii vor folosi scara de braţe sau piramida, ajutîndu-se reciproc la urcarea, ca şi la coborîrea lăzii.

Echipa care soseşte prima, fără nici o lipsă din conţinutul iniţial al lăzii, cîştigă întrecerea.

UNDE-I STEGULEŢUL?

Conducătorul jocului ascunde un steguleţ într-un pom şi cere unui grup de 5—10 pionieri să-l caute, indicînd zona de pădure în care îşi pot desfăşura observaţia lor. Acest spaţiu, raportat la cifra de 10 pionieri, poate avea un diametru de 20—50 m.

Cercetarea terenului se face individual, cronometrat, fără ca jucătorii să se urce în copaci. Pionierul care îl zăreşte primul este cîştigătorul jocului.

Variantă. Se organizează cîteva echipe de cîte 3—4 pionieri, care vor trebui, pe rînd, să descopere drapelul în cel mai scurt timp.

Conducătorul jocului va stabili minutele necesare cercetării terenului, avînd grijă ca celelalte echipe, care au efectuat jocul sau care îşi aşteaptă rîndul, să fie separate şi plasate într-un loc de unde nu pot influenţa desfăşurarea corectă a jocului.

Cîştigă, bineînţeles, echipa care a realizat cel mai scurt timp. Se poate face şi un clasament al echipelor, în funcţie de timpul obţinut.

CONCURS DE APRECIERI

În multe situaţii, pionierii trebuie să aprecieze cît mai aproape de realitate unele distanţe, înălţimi, greutăţi etc. Simţul aprecierii se poate forma cu destulă uşurinţă. În acest scop vom organiza o serie de întreceri cu caracter distractiv şi, în acelaşi timp, practic.

Întrecerile se pot desfăşura individual, între cîţiva pionieri sau pe grupe mici. Dăm mai jos cîteva exemple de aprecieri:

— Cîţi metri sînt între doi stîlpi de telegraf sau de lumină?

— Ce înălţime au peretele clasei, un gard, un pom, un stîlp, o clădire, un deal?

— Ce grosime are un pom în diametru şi care este circumferinţa lui?

— La ce distanţă se poate distinge figura unui om ziua? Dar în nopţile cu lună?

— De la ce distanţă putem citi numărul de circulaţie al unui automobil?

— Ce greutate are ghiozdanul gol, dar plin cu cărţi?

— Cîte kilograme are colegul, apreciate prin ridicarea lui în spate?

— Ce lungime au talpa piciorului, latul palmei şi un braţ întins lateral?

— Cît de lung este un minut? Aprecierea se face prin ridicarea mîinii, cînd se consideră că a trecut minutul, controlîndu-se pe minutarul unui ceasornic.

— Cîte cuvinte se pot scrie cu creionul într-un minut? Dar cu cerneală? Dar cu creta pe tablă?

— Cîţi paşi sau cîţi metri se pot parcurge într-un minut în mers normal, grăbit sau în alergare?

— Cîte persoane sînt într-un grup văzut de la distanţa de cel puţin 10 m?

Unele aprecieri se pot face simplu şi repede, altele apelînd la cunoştinţele căpătate în şcoală sau din activitatea pionierească. Important este ca orice apreciere să aibă un comparativ just şi un control precis. Nu vom organiza concursuri de aprecieri în locuri şi momente cînd nu putem verifica exact valoarea reală. Acest joc cere o pregătire serioasă a celui care-l va conduce.

Pentru orice apreciere exactă, un jucător cîştigă 10 puncte. Se face la sfîrşit o totalizare. Jucătorul cu cele mai multe puncte este cîştigătorul concursului de aprecieri.

În recreaţie, în timpul vostru liber, în excursii folosiţi jocurile pionereşti pe care le publicăm în revista noastră. În adunările sale activul pionieresc poate învăţa aceste jocuri, urmînd apoi să le înveţe şi cu ceilalţi pionieri din detaşamente şi grupe.

DETAȘAMENTUL ÎN DRUMEȚIE

Dragi prieteni, fiecare dintre voi așteaptă cu nerăbdare să participe la drumețiile lungi de vară, în timpul cărora aveți prilejul să cunoașteți frumusețile și bogățiile patriei noastre. Dar excursiile de 2—3 zile cer pregătiri mai îndelungate. De aceea, nu pierdeți prilejul ca în zilele frumoase ale primăverii să faceți excursii mai scurte, în împrejurimile satului sau orașului vostru. Vă pregătiți astfel în vederea drumețiilor lungi de vară. De asemenea, excursiile vă dau posibilitatea să treceți o serie de condiții pentru obținerea distincțiilor. Citiți mai jos despre excursia pe care un detașament de pionieri a făcut-o în zilele acestei primăveri. Urmați-le exemplul!

★

Am hotărît ca într-una din zilele vacanței de primăvară să vizităm cu întreg detașamentul ferma de animale a gospodăriei colective din satul Cîmpeni, vestită în tot raionul. Din comuna noastră pînă la fermă sînt, pe șosea, 15 km. Dar știam cu toții că, dacă vom trece prin pădure, scurtăm drumul cu aproape 6 km. În afară de aceasta, mersul prin pădure ne-ar fi prilejuit o excursie pe care o puteam organiza într-un mod interesant. Așa că am hotărît să facem la dus drumul pe jos, iar la întors să rugăm pe colectiviștii din Cîmpeni să ne aducă cu mașina gospodăriei. Zis și făcut. În ajun, tovarășul Andrei, instructorul nostru superior, s-a înțeles cu președintele colectivei. Acesta ne-a făgăduit tot sprijinul. A doua zi spre prînz eram așteptați la fermă. Îndată s-a convocat adunarea activului în care urmau să fie fixate regulile excursiei. De astă dată n-am mai cerut ajutorul tovarășului profesor de geografie, deoarece cunoșteam bine cu toții pădurea pe care trebuia s-o străbatem. Colectivul de conducere al detașamentului a stabilit ca grupa a treia să alcătuiască echipa înaintașă. Înaintașilor li s-au dat sarcini. Apoi au fost aleși gospodarul excursiei și cei doi sanitari, fiecare cu grupa lui de prim-ajutor. După ce totul a fost stabilit în cele mai mici amănunte, detașamentului i-a fost anunțată ora plecării.

A doua zi dimineață, la 6,30, înaintașii, împreună cu tovarășul Mihai, instructorul detașamentului, au pornit la drum. Ei aveau sarcina să găsească calea cea mai scurtă prin pădure. La ora 7,30, în frunte cu președintele detașamentului, am plecat cu toții pe urmele lor. Ne întovărășea și tovarășul diriginte. Ne-am îndreptat către plopul bătrîn de la marginea pădurii, punct de la care trebuia să căutăm drumul marcat de pionierii grupei înaintașe prin semne convenționale. O dată ajunși, fiecare dintre noi a început să cerceteze atent terenul din jurul copacului.

— Aici, spuse deodată Ionuț. Sub o piatră găsise un mesaj: „Direcția N.E. 500 m".

Înaintăm în coloană. Deocamdată ținem cărarea. Dar după puțin timp trebuie s-o părăsim și să păstrăm direcția indicată. Mergem jumătate de oră printre copacii care devin tot mai deși. Coborîm o mică vale. Sîntem îngrijorați că nu mai găsim nici un semn indicator. Începe să ni se facă sete și ne ascuțim cu toții auzul, doar-doar vom auzi susurul unui izvor sau pîrîiaș. Și, într-adevăr, nu după multă vreme, printre cîteva pietre acoperite cu mușchi, vedem șclipirea apei, atît de mult dorită. Ne repezim spre pîrîu, dar Nelu, unul dintre sanitari, ne oprește autoritar:

— Stați! Nu știm dacă apa este potabilă. Să căutăm semnul înaintașilor. Nu fără osteneală găsim un triunghi din pietre care ne arată că apa este bună de băut. Hotărîm să facem aici un mic popas. După ce mîncăm și ne astîmpărăm setea, continuăm drumul. Din fruntea coloanei, cineva începe un cîntec pe care în scurt timp îl cîntăm cu toții. Copacii tot mai deși și tufișurile ne îngreunează mersul. Ne strecurăm cu băgare de seamă printre crengi.

Timp de aproape trei sferturi de oră nu mai descoperim nici un semn. Devenim îngrijorați. Oare n-am deviat de la itinerarul stabilit de echipa înaintașă? Ce-i de făcut? În toiul discuțiilor, auzim un fluierat scurt. Ne strîngem în jurul lui Sandu, care ne chemase. La poalele unui copac găsise un nou mesaj: „Dacă ați ajuns la acest copac, înseamnă că n-ați observat un semn și v-ați depărtat de drumul stabilit de noi. Semnalizați din vîrful lui". Îmi pun stegulețele în sîn și încep să urc. Cunosc bine semnalizarea. Am învățat-o cu toții în detașament. Înaintea excursiei repetasem codul după indicațiile din suplimentul revistei „Cravata roșie" din iunie 1961. De la poalele copacului, cei doi sanitari se uită atenți în sus. Speră că voi avea nevoie de ajutorul lor. Ajuns în vîrful copacului, văd pînă departe deasupra pădurii. La o distanță nu prea mare zăresc stegulețele cu care semnalizează unul dintre înaintași, pe care nu-l pot recunoaște. Iau legătura cu el și dictez rar detașamentului cele transmise: „V-ați depărtat de drum cu 500 m spre est. Mergeți spre vest pînă dați de o cărare".

În scurt timp pășim, într-adevăr, veseli pe o cărare destul de largă. Oare unde duce? N-avem timp să dăm răspuns la această întrebare, că auzim un lătrat de cîine. După cîteva minute ne aflăm într-o poiană în mijlocul căreia se înalță o casă de bîrne. Cîinele latră mereu, încercînd să se smulgă din lanț. În prag apare un om cu pușca pe umăr. Îl recunoaștem îndată și, bucuroși, strigăm în cor: „Bună ziua, tovarășe pădurar!" După un scurt popas, în timpul căruia am cîntat și am făcut un concurs de ghicitori, am pornit pe cărarea arătată de pădurar. După jumătate de ceas am ieșit din pădure și i-am zărit pe înaintașii noștri așezați pe un tăpșan pe care zburdau o mulțime de miei. Punctul final al excursiei era aproape. Eram cu toții veseli! Numai sanitarii noștri regretau că n-au avut prilejul să-și pună în aplicare cunoștințele. Dar se consolează lă gîndul că într-o excursie viitoare va fi nevoie de ajutorul lor.

Colectiviștii ne-au arătat fiecare colțișor al fermei. În unul dintre compartimentele noii maternități pentru scroafe ne-au întîmpinat 12 purcei zgomotoși. În grajdul vacilor am nimerit chiar la ora mesei. Se vede că mîncarea le-a stîrnit o sete grozavă, căci vacile apăsau de zor cu botul pe o clapă din peretele ieslei de sub care apa le țîșnea drept în gură. După ce ne-au arătat tot, colectiviștii ne-au poftit la masă. În cîteva minute, mămăliguța cu lapte, ouăle și brînza, așezate înaintea noastră, au dispărut. Deși osteniți, am început să cîntăm plini de voie bună. Colectiviștii au făcut roată în jurul nostru. Fără să băgăm de seamă, după un cîntec a urmat altul, apoi un dialog vesel, o horă și așa am prezentat un întreg program artistic.

La 6 seara, în fața școlii, am coborît veseli din camionul colectivei.

EUGEN COMARNESCU

Un desen în ALB

de NICOLAE MINEI
Ilustrații: GETA BRĂTESCU

După o lungă pribegie pe oceanul văzduhului, avionul aterizează pe pista de beton a aeroportului din Dakar. Acest oraș, capitala Senegalului, așezat în colțul cel mai apusean al Africii, a servit, secole de-a rîndul, drept popas pentru navigatorii care se îndreptau spre India, trecînd pe la Capul Bunei-Speranțe. La sfîrșitul secolului trecut, cînd canalul de Suez a scurtat mult această călătorie, Dakarul a încetat să mai fie escală maritimă. Dar, de vreo treizeci de ani, de cînd avioanele au început să zboare spre America de Sud, el a devenit un punct de sprijin obligatoriu înaintea marelui salt peste Atlantic.

De obicei, escala nu durează decît o oră și ceva. De data aceasta însă, avionul avînd nevoie de reparații mai generale, trebuie să rămînem mai mult.

Cum nu există nici un alt avion care să ne poată lua decît peste 3 sau 4 zile, noi, pasagerii, căpătăm astfel pe neașteptate răgazul să vizităm orașul. Ne urcăm cu toții într-un autobuz și o pornim pe șoseaua străjuită de palmieri.

Centrul Dakarului are străzi largi și bulevarde bine asfaltate. Pe strada Colbert se înalță un bloc de șase etaje, cu un turn poligonal. Este imobilul în care își duce activitatea compania „Încărcătorii reuniți". După cum vedeți, un titlu destul de modest. Ați putea crede că e vorba de un fel de cooperativă a docherilor. Nici pomeneală! Este una dintre marile societăți franceze de transporturi maritime. Proprietarii ei sînt patru milionari; trei locuiesc la Paris, unul la Marsilia. Din cînd în cînd vin și la Dakar, ca să-și adune cîștigurile.

Mergem pe bulevardul Clemanceau. Pe neașteptate, trotuarul și asfaltul se întrerup. „Aici începe cartierul băștinașilor", ne spune călăuza care ne plimbă prin Dakar.

Unde sînt blocurile? Unde au dispărut automobilele care trec prin centru? Aci nu se văd decît niște cocioabe, cam de un metru înălțime. Materiale de construcție: stuf și un amestec de lut și mîzgă neagră, care le face să semene cu movilele unor termite. Între cocioabe se strecoară poteci strîmbe, pavate cu aceeași mîzgă neagră.

— Nu intrăm și în cartierul băștinașilor? întreabă cîțiva dintre noi.

Ghidul este foarte încurcat:

— Știți... pe aici e cam mult noroi... S-ar putea să ne împotmolim. Și pînă ieșim de acolo, e greu!

Pe bulevardul Roume se găsește magazinul universal al „Societății comerciale a vestului african". E la fel de mare ca magazinul „Victoria" din București și la fel de bogat în mărfuri. Ventilatoare cu aripi uriașe se străduiesc să răcorească puțin aerul încins.

În magazin sînt numeroși negri. Dar, curios, toți se află de partea cealaltă a tejghelelor — ca vînzători. Clienții sînt numai oameni cu pielea albă.

— Negrii nu cumpără nimic în acest magazin?

Ghidul e din nou încurcat:

— Știți, negrilor nu li se permite să intre aici... E numai pentru albi!

În ciuda căldurii, mă trece un fior rece.

La cîțiva metri de vitrinele strălucitoare ale uriașei prăvălii, o băștinașă: pielea ei are culoarea măslinei coapte, buzele sînt vopsite în albastru, părul lung și moale e legat cu fibre de sisal (un soi de cînepă). În spate, într-un fel de samar, îi atîrnă copilul, care, din cînd în cînd, scîncește încet. În față, pe o scîndură lată de trei palme, cîteva nuci de cocos. Ba nu, nu sînt nuci întregi, sînt felii, care, strînse la un loc, abia ar alcătui mingea unui fruct.

Femeia îngînă ceva. Pesemne că își laudă „marfa", îmbiindu-ne s-o cumpărăm. Deodată năvălește un polițist, care îi răstoarnă scîndurica sprijinită pe trei picioare. Feliile de nuci de cocos se risipesc pe trotuar. Cu o bîtă de cauciuc, polițistul lovește peste samarul din spatele femeii. Copilul începe să țipe, cu un glas subțire. Femeia o ia la fugă, urmărită de polițist.

— Cum de se îngăduie o astfel de sălbăticie? întrebăm noi, revoltați.

Și din nou e încurcat ghidul.

Portul Dakarului este cît se poate de modern și de bine amenajat. Are 8 cheiuri, pe care se înalță 20 de macarale fixe și 13 macarale

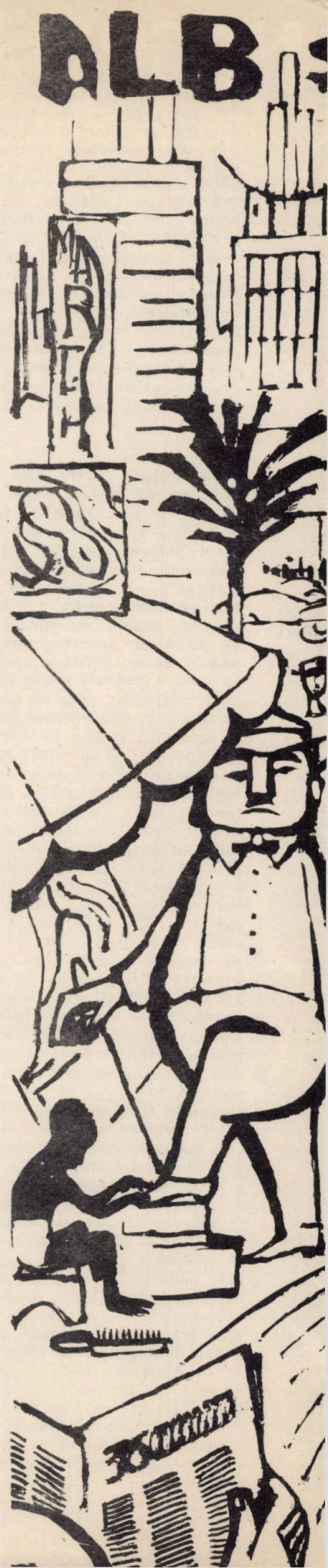

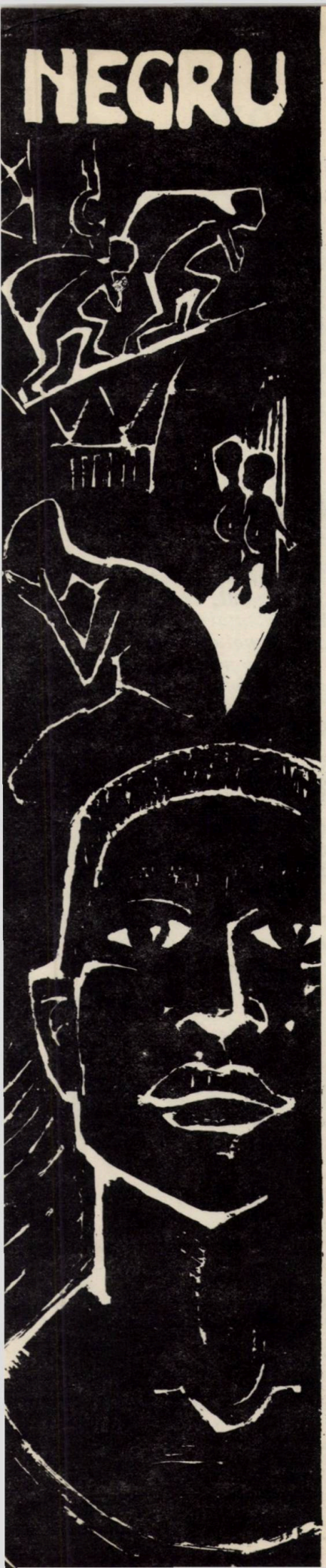

mobile. În apele portului circulă remorchere sprintene, șlepuri pîntecoase, drage, elevatoare...

Între marile depozite din docuri și vasele acostate la mal se mișcă încet șiruri lungi de hamali negri. Pe spinările lor, lucii de sudoare, pielea stă să crape sub povara sacilor plini. Miile de spinări încovoiate cară cărbunii aduși din străinătate sau fosfații extrași din adîncurile junglei.

— Într-un port atît de modern, cum de se mai folosesc mijloace atît de înapoiate? întrebăm noi.

Ghidul nostru are ghinion: mereu îl punem în încurcătură.

— Știți... căratul cu spinarea e mai ieftin... Mult mai ieftin!

În 1857, vasul francez „Jeanne D'Arc" trage la țărmul Dakarului. Comandantul, căpitanul Protet, ține un discurs din care băștinașii nu înțeleg nimic. Cu atît mai rău pentru ei. Franța lua în stăpînire nu numai Dakarul, ci întregul Senegal. Robia avea să dureze mai bine de o sută de ani.

O sută de ani a durat și lupta pentru libertate a senegalezilor. Au pierit cu sutele de mii... Cine a stat să-i numere?

Într-un singur an, albii din Dakar au cîștigat 36 de miliarde de franci.

Într-un singur an au murit la Dakar, seceraţi de febră galbenă, 18 500 de băștinași. Cu alte cuvinte, pentru fiecare 2 000 de franci cîștigați de un alb a murit un negru.

În 1959 erau la Dakar 30 000 de francezi. Toți stăpîni.

În 1959 erau la Dakar 370 000 de negri. Toți robi.

Trebuie însă să mai adaug ceva. Ceva care s-a întîmplat la cîteva luni după popasul nostru în Dakar: Senegalul și-a dobîndit independența. Încă unul dintre popoarele Africii a rupt lanțurile sclaviei în care-l prinseseră colonialiștii și este pe cale să înceapă o viață nouă, o viață liberă.

MIC ATLAS GEOGRAFIC

Senegalul este așezat pe coasta de vest a Africii, avînd ca vecini Mauritania, Republica Guineea, Guineea Portugheză și Republica Mali.

Suprafața — 197 161 km²

Populația — 2 300 000 de locuitori

Capitala — Dakar

Economia — predomină agricultura și creșterea vitelor

Se cultivă arahide, porumb, orez, bumbac

Primul nostru receptor...

... Va fi o galenă, pe care v-o propunem în două variante: cu cristal și cu diodă. Schema de principiu (fig. 1) vă lămurește asupra construcției. Curenții de înaltă frecvență sînt culeși de antena A și introduși în circuitul oscilant format din bobina B și condensatorul variabil C_1. De aici sînt conduși spre detectorul D, care transformă înalta frecvență în frecvențe sonore și de aici la căștile T, la bornele aparatului. Nu mai rămîne altceva decît să ascultați programele dorite. Bobina B o puteți construi singuri. Dacă aveți un baston de ferită sau un miez de ferocart sînt suficiente 75—80 de spire din sîrmă de cupru izolată cu mătase sau email, groasă de 0,3—0,4 mm.

O bobină cu rezultate aproape la fel de bune o puteți construi chiar voi. Este bobina fund de coș. Un carton flexibil tăiat în formă de cerc cu diametrul de 6 cm (vezi fig. 2) îl împărțiți în 5 sectoare prin linii drepte, după cum se vede în desen. Apoi bobinați cu aceeași sîrmă ca mai sus, pe de o parte și alta a sectoarelor, spiră lîngă spiră, în total 80 de spire. Puteți să trageți prize mediane de la 40—60 de spire pentru a obține un acord cît mai fin. Legăturile de la prizele mediane le duceți la cîteva bucșe pentru borne suplimentare de antenă.

Pentru detecție puteți folosi sau clasicul detector cu galenă sau, cu rezultate mult mai bune, o diodă cu germaniu care se găsește cu ușurință la magazinele de specialitate. Condensatorul C_2 este fix și are valoarea de 2 000 cm. El poate lipsi, fără ca audiția să sufere prea mult.

Prevăzînd acest receptor simplu cu antenă și priza de pămînt descrise în numărul trecut, veți fi uimiți de tăria și numărul posturilor pe care le veți asculta.

MEȘTERUL TOMA

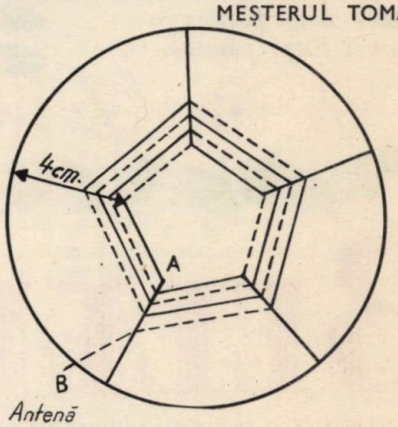

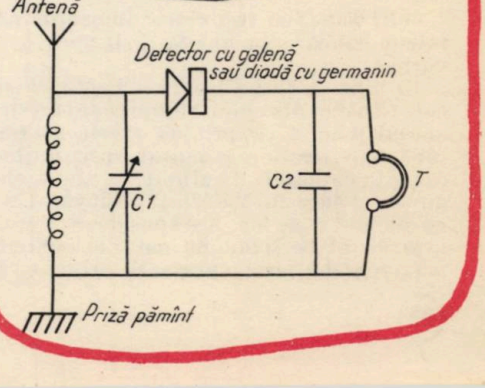

TANCUL GRÎNARELOR

Veştile, sosind la ţanc,
Zboară pe la toţi vecinii.
Cic-ar fi sosit un tanc,
Lung înfiorînd ciulinii.
Tancul merge pe şenile,
Dar nu-mparte proiectile,
Nu sloboade un cartuş,
Ci ca un şcolar ghiduş
Trage repede cu tuş,
Dintr-o dată, patru linii.
Cîmpul, prefăcut caiet,
Poartă linii berechet.
Dar în faptul dimineţii
Teama polei cu ceară
Feţele la toţi scaieţii,
Iar ciulinii leşinară.
Veseli numai doi cioroi
Zbiară c-a-nceput război.
Broaştele, de-atît necaz,
Să se-nece, sar în iaz.
Şi noroc de-o ciocîrlie
Ce, zburînd peste cîmpie,
Prin cîntări porni să spună
Cum că totul i-o minciună

„Păi, vedeţi şi dumneavoastră,
Asta nu e tanc sadea“,
Spuse ciocîrlia noastră.
„E tractor“. Şi-a rîs: „Ha-ha!“
Şi pieri în zarea-albastră.

Amărîţi, cei doi cioroi
Ochi în ochi lung se priviră
Şi a jale cîrîiră:
„Ce păcat că nu-i război!“
Dar ciulinii-au prins avînt.
Cît pe ce să-şi vină-n fire
Cînd o nouă fîlfîire
Se-auzi lîngă pămînt.

Ca un bulgăr ciocîrlia
Se rostogoli de sus:
„Încă totul nu v-am spus.
Ce? Vă prinde bucuria?
Ştiţi voi ce e un tractor,
Ierburilor veninoase?
Pentru voi e-ngrozitor.
Vii, nici mort, n-o să vă lase.
Tancu-i bun în bătălie.
Dar tractorul e altfel.
El să vă stîrpească ştie

Şi aduce în cîmpie
Numai pîine, bogăţie.
Ce să spun, e-o grozăvie!
Tancu-i fleac pe lîngă el!“
„Ciocîrlie, întrebară
Tot aceiaşi doi cioroi:
Şi tractorul, aşadară,
Va dezlănţui război?“
„Eh, cioroilor nebuni,
Voi vreţi numai mortăciuni.
Dar tractorul va învinge
Şi belşug va fi în sat
Cum nicicînd nu am visat.

Şi cioroii, ruşinos,
Îşi lăsară pliscu-n jos.
Hohotind în gura mare,
Ciocîrlia-n schimb s-a dus
Sus, mai sus, mereu mai sus,
Peste brazde lucitoare,
Peste şiruri de tractoare,
Peste-o zare, şi-altă zare,
Către ceruri, către soare!

ION SEREBREANU

3 ELEVI *într-o* BANCĂ

— O bancă cu trei elevi? În şcolile noastre? Trei elevi într-o bancă? Nu există... Despre ce fel de bancă e vorba?

Ei bine, e vorba despre o bancă obişnuită. Una dintre cele 18 bănci din clasă, rînduite pe trei şiruri. La începutul anului, banca cu pricina stătea în fundul clasei, lîngă sobă. Mai tîrziu s-a mutat spre mijloc, pe rîndul din dreapta catedrei. În sfîrşit, a ajuns chiar în faţă şi se numea „banca lui Valerică“. Adevărul este că biata bancă nu s-a mutat de loc. Am spus doar că era o bancă obişnuită şi ca atare fixă. Se muta în schimb Valerică — sau, mai degrabă, era mutat — şi, oriunde, în oricare bancă era aşezat, cei doi vecini de bancă deveneau trei. De aceea, de altminteri, era şi mutat: în speranţa că acest neplăcut fenomen nu se va mai repeta. Căci, trebuie spus, un asemenea fenomen este cu adevărat neplăcut. Este de ajuns ca într-o singură bancă din clasă să fie trei pentru ca nimeni să nu mai fie în largul său. Şi nu numai în banca respectivă, ci în toată clasa. Să vedeţi cum...

Valerică stătea în banca sa din fund, din mijloc sau din faţă, n-are importanţă, lîngă colegul său. Se explica lecţie nouă şi nu se auzeau decît vocea profesorului şi mersul mărunt al creioanelor pe caietele de notiţe. Şi, deodată, în banca lui Valerică se ivea... al treilea: nepof-

tit, nedorit, nelalocul lui, punea stăpînire pe toată banca.

Era tot Valerică. Dar nu Valerică cel care privea țintă la tablă, ci unul care, uitînd de toate, își amintea subit că, de pildă, creionul său are două capete, că vecinul de bancă are ascuțitoare și că, așadar, ar putea fi ascuțit pe loc și celălalt capăt al creionului. Dădea buzna cu un sîsîit peste colegul ce urmărea cu încordare schema de la tablă:

— Sst! Dă-mi niței ascuțitoarea!

— E în penar...

— Dă-mi penarul!

— E în ghiozdan!

— Dă-mi ghiozdanul!

— În recreație... Ce-ți trebuie? Creionul ți-e ascuțit!?

Pentru oricine era un argument clar. Era clar și pentru Valerică. Dar nu și pentru Valerică II. Căci în timp ce profesorul continua explicația, iar Valerică stătea cu ochii ațintiți la tablă, celălalt Valerică încerca un nou atac. De data aceasta cu vîrful piciorului spre colegul din față.

— Sst! Dă-mi briceagul tău!

— E în portmoneu...

— Dă-mi portmoneul!

— E în palton...

— Dă-mi paltonul!

— E în cuier...

E drept, nu cerea cuierul. Ideea însă de a ascuți ambele capete ale creionului nu-i dădea pace. Trebuie să recunoaștem că ideea era uriașă. Pe lîngă ea rămîneau pitice toate ideile lecției, chiar dacă, așa cum se întîmplă spre sfîrșitul orei, ele erau din nou scoase în relief. Așadar, Valerică II se răsucește spre dreapta. Și-a amintit că cel din dreptul ușii are un cuțitaș. Sîsîie pînă ce îl face atent, apoi îi face semn, frecîndu-și două degete, ca și cum ar curăța un morcov, arătîndu-i creionul.

Băiatul înclină din cap și... îi trimite un creion ascuțit. Apoi își vede de lecție.

— Hm, n-a priceput, mormăie Valerică II, dar nu descurajează. Se întoarce spre stînga, frecîndu-și și mai îndîrjit degetul și arătînd de data aceasta capătul neascuțit al creionului.

Peste cîteva clipe, pe banca lui Valerică poposește un nou creion gata ascuțit.

— Uf, oftează Valerică, ce capete!!

Pîndește un moment favorabil și, ridicîndu-se în picioare, ca să-l vadă toți, își cioplește pe rînd toate degetele. Acum o să priceapă că e vorba de briceag.

N-au priceput nici de data aceasta. Ba mai mult: din toate colțurile clasei încep să călătorească spre Valerică tot soiul de creioane. Toate ascuțite... O, dar la un singur capăt!

Valerică se luminează la față:

Acum lucru manual! Pe toate o să le ascută! Numai de-ar face rost de o lamă, ceva... Lamă! Are cel din spate. Face semn cu călcîiul.

— Dă-mi lama!

— N-am...

— Ce vorbești? Te-am văzut ora trecută... și adăugă ironic: o fi în cuier?!

— E la tine, nu știi? Ți-am împrumutat-o...

Adevărat... Cum de a uitat? Valerică o caută cu înfrigurare în buzunare, în penar, în cărți, pe jos... În sfîrșit, a găsit-o! Rămăsese înfiptă în cozorocul chipiului...

Acum Valerică II e fericit: lamă are, iar creioane... o duzină! Începe să cioplească la amîndouă capetele toate creioanele... Tacticos, unul după altul. Colegii protestează:

— Ce faci? Lasă creionul! Sst!

— Valerică!

Dar Valerică nu aude nimic din ce spun colegii. Parcă aceștia mai aud ceva din ce spune profesorul? Lecția e ciuntită, ciopîrțită, cioplită, făcută aschii, ca și creioanele. A sunat. Valerică zboară în recreație. Grupa rămîne locului. Ce-i de făcut? Cum să scape de acest Valerică... dublu? Dublu pe drept cuvînt fiindcă aduce în oră și ceea ce i se potrivește în recreație, într-un cuvînt continuă recreația și în timpul orei.

Ei bine, de aici au pornit și colegii. Îl înconjurau în fiecare recreație.

— Valerică, vrei să cioplești? Poftim o șipcă. Acum e recreația mare. Numai bine o termini de ascuțit pînă sună.

— Ia și de la mine, îi oferă altul o stinghie, o nuia și două bețe.

Și cînd Valerică, cu brațele încărcate de bețe, nu știe încotro să o mai apuce, băieții fără un zîmbet pe buze îl strîngeau la mijloc:

— Uite ciotul ăsta. E mai noduros...

— De ce? I-am adus eu o grindă... Cioplește-o, Valerică.

Sau, altă dată, după o oră în care ronțăise tot timpul niște nuci:

— Valerică, am văzut că ți-a fost „foame" în timpul orei. Mi-au rămas două sandvișuri.

I le întindea binevoitor și adăuga răstit:

— Acum în recreație să le mănînci!

— Ai și de la mine un măr. E ionatan, cît un bostan... Acum să-l mănînci!

— Cred că n-o să refuzi patru ouă fierte, nu-i așa? Poftă bună!

Rezultatul? După cîteva zile lui Valerică II i-a pierit pofta să mai aducă recreația în oră. Ultima dată i se năzărise să se descalțe într-o oră ca să-și lustruiască pe îndelete un pantof.

A doua zi, în recreația mare, s-a pomenit cu 35 de perii de ghete și tot atîtea cutii de cremă de ghete. Și nu știu cum s-a întîmplat că i-au fost oferite în fața întregii școli. Chiar la careu...

Din clipa aceea, Valerică II a rămas definitiv în recreație. În bancă stau, cum e firesc, doar doi elevi...

M. SÎNTIMBREANU

Ilustrații: I. DARIE

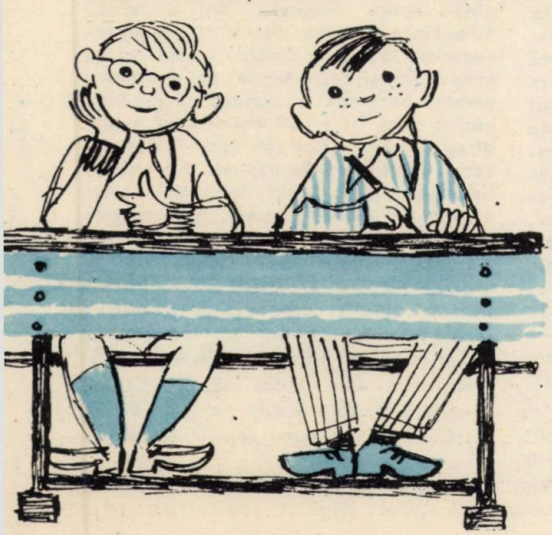

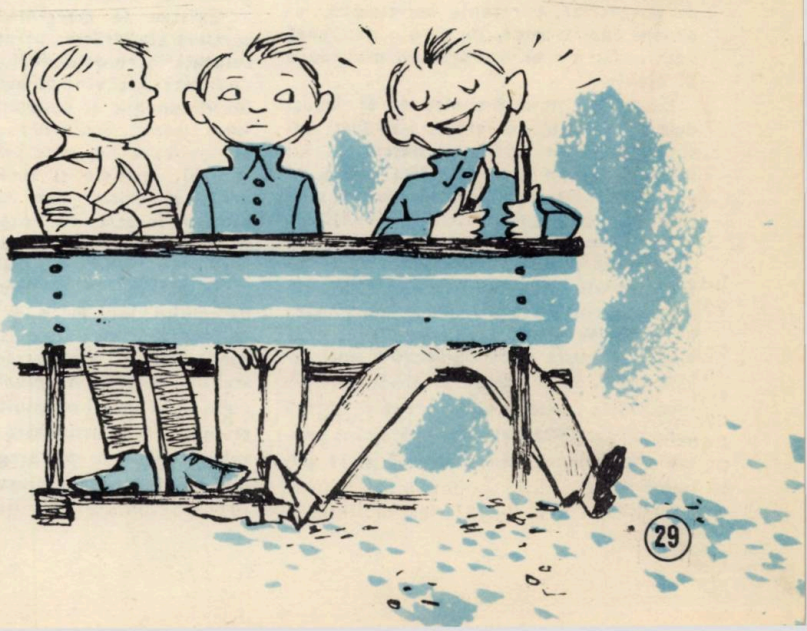

Folosiți acest articol la o adunare pionierească închinată marelui povestitor Ion Creangă sau în deschiderea unei după-amiezi de basme.

Învățătorul copiilor

Pe la 1875, cercetînd unul dintre manualele întocmite de un învățător ieșean, un revizor școlar scrie entuziasmat: „Nu mai întîlnim pe învățătorul sever și țeapăn cu vergile în mînă, ci un suflet uman care se coboară la treapta sufletelor copilărești și le disciplinează, nu le siluiește... Oricît de modestă în aparență ar fi cartea, ea însemnează începutul unei reforme adînci în instrucția elementară".

Revizorul școlar era poetul Mihail Eminescu.

Învățătorul ieșean — autor al mai multor manuale școlare — era povestitorul Ion Creangă.

„Amintirile din copilărie" ne-au familiarizat cu imaginea lui Nică a lui Ștefan a Petrei trecînd prin școli, care mai de care „mai înalte", ca să răscumpere neștiința de carte a strămoșilor săi. De la chilioara din Humulești la școala din Broșteni, unde elevul stă pînă se umple de rîie; de la școala domnească din Tîrgu Neamț la școala catihetică din Fălticeni și apoi la Seminaria centrală, Creangă se apropie treptat de țelul la care năzuia Smaranda, mama lui, — să-și vadă feciorul îmbrăcat în sutană popească. Dar Ion Creangă năzuiește spre altceva.

Așa cum ne-o dovedesc toate scrierile sale, el dorea să aducă lumină în sufletele copiilor. De aceea îl găsim elev al școlii preparandale (de învățători) din Iași. Însă nu pregătirea primită în această școală și nici cea pe care autorul „Amintirilor" o evocă cu hazul său cunoscut sînt acelea care l-au înzestrat cu știința de a vorbi minții copiilor. Geniul lui de povestitor, curățenia sufletească, aproape copilărească, pe care o păstrează veșnic, fac din el un prieten mai mare al elevilor.

Exemplele bune întîlnite de el însuși de-a lungul vieții de școlar i-au fost, desigur, de folos. Modeștii dascăli ai lui Nică, părintele Ioan și bădița Vasile, ca și neînfricatul Isaia Teodorescu, au stîrnit harul pedagogic al viitorului învățător.

Școala în vremea aceea nu dobîndește sprijin din partea oficialităților. Salariul învățătorului era de mizerie. Clasa în care se strîngeau elevii era o împreunare de patru pereți de lut prin care trecea vîntul. Această stare de lucruri nu-l înspăimîntă pe înflăcăratul învățător. El întocmește rapoarte și cereri ca să obțină condiții satisfăcătoare de învățămînt pentru copii. Sigur că nu se dă curs jalbelor sale.

Pentru Creangă cariera de dascăl reprezintă satisfacerea unei necesități lăuntrice, ca și cînd Nică are nevoie să-și trăiască o a doua copilărie printre copii. Și iată-l la lucru.

Printre băncile școlii de la Trei Ierarhi se plimbă, explicînd elevilor, un bărbat robust, cu o față rotundă și blajină, al cărui glas melodios aveau să-l audă și peste aproape o sută de ani aceia care aveau să-i citească „Amintirile".

Existau la marginile lașului multe cartiere ale sărăciei, printre care Sărăria, sufocată între două dealuri, ocupa un loc de frunte. Aici, vine de bunăvoie, cu traista lui de snoave și cunoștințe, învățătorul Ion Creangă. Școlarii ei se deosebesc de cei pe care i-a avut pînă acu' la Trei Ierarhi. Hainele și încălțările lor sînt umile și triste; dar își ascultă învățătorul însetați de tezaurul poveștilor. În clasă e frig, bîntuie uneori foamea, și totuși copiii se încălzesc și se satură la cuvîntul fierbinte al dascălului lor. Între ei și bărbatul de la catedră se stabilește o legătură cum numai între sufletele curate se poate stabili. Lecțiile își pierd cadrul strîmt, rigid al predării obișnuite, în care elevii trebuie să-și însușească doar cunoștințele predate de pedagog. În școlița din Sărărie, lecția prilejuiește în același timp nu numai transmiterea unor cunoștințe, ci și stimularea imaginației copiilor, dezvoltarea gustului lor pentru frumos și spirit sănătos.

Cînd elevul Dimitriu trebuie să vorbească despre pronume, lecția decurge familiar și simplu:

— Dimitriule, ce face mămuța ta?

— Mama coase cămeși pentru mine, domnule.

— Spune-mi, Dimitriule, care e persoana I cînd ai spus zicerea asta?

— Eu, domnule.

— Pentru ce?

— Pentru că eu am vorbit.

— Care-i persoana a II-a?

— Mata, domnule, pentru că eu cu mata am vorbit.

— Și care-i persoana a III-a?

— Mama, domnule, pentru că despre dînsa am vorbit amîndoi.

— Bine, Dimitriule, văd că parcă ai priceput despre ce am vorbit; ia întreabă-mă și tu pe mine să mă încredințez și mai bine, priceput-am fost? Întreabă-mă așa cum te-am întrebat eu. Și astfel persoana a II-a devine elevul, iar persoana I învățătorul. Scena este plină de haz și nu poți să nu recunoști într-însa spiritul excepționalului povestitor.

Cît privește manualele lui Creangă, despre care Mihail Eminescu vorbește cu atîta căldură, îndemnîndu-i pe învățători să folosească noua metodă, ele propovăduiesc înlocuirea vechiului fel de a învăța slovele printr-altul nou, care — așa cum spune Eminescu — izvorăște din însăși natura inteligenței omului, din procesul ei firesc de dezvoltare. Pînă atunci școlarii erau obligați să-nvețe mecanic buchile, prin simplă repetare, sub amenințarea vergilor. Ei nu desprindeau literă cu literă, ci de-a dreptul silabe, pe care le memorizau, repetîndu-le pînă la îndobitocire. Noua metodă fonetică, concepută și practicată de Creangă, cerea să se învețe sunet cu sunet, literă cu literă, în așa fel încît copiii construiau cuvîntul cu niște cărămizi bine știute.

Învățătorul de la catedră nu-și uită nici o clipă copilăria, pe care avea s-o evoce cu nemaiîntîlnită prospețime în „Amintiri". Prezența permanentă a propriei copilării în memoria sa îi oferă cheia spre înțelegerea deplină a copilului din bancă, cu care stă față în față. El știe că în școală nu trebuie să mai existe atmosfera pe care a apucat-o la vremea învățăturii sale: „...Unii dondăneau ca nebunii, pînă-i apuca amețeală, alții o duceau numai într-un muget, cetind pînă le pierea vederea; la unii le umblau buzele parcă erau cuprinși de pedepsie; cei mai mulți umblau bezmetici și stăteau pe gînduri, văzînd cum își pierd vremea, și numai oftau din greu, știind cîte nevoi îi așteaptă acasă. Și turbare de cap, și frîntură de limbă ca la acești nefericiți dascăli nu mi s-a mai dat a vedea; cumplit meșteșug de tîmpenie, doamne ferește".

Înțelegînd parcă cine avea interes în vremea aceea ca școala să se transforme într-un cumplit meșteșug de tîmpenie, învățătorul copiilor se dăruie cu trup și suflet luminării fiilor de oameni simpli!

Scrierile sale aveau să încununeze această activitate nobilă, care i-a dăruit lui Creangă o a doua copilărie veșnică.

Constandina BREZU

TÎNĂRA GARDĂ

Acțiunile „Tinerei gărzi" se întețeau. Băieții făcuseră rost de litere pentru o tipografie. Țineau un aparat de radio clandestin, ascultau comunicatele Moscovei și le aduceau la cunoștință populației. Aveau arme și muniții. Oleg se întîlnea pe ascuns cu Liutikov, secretarul comitetului de partid, și primea sfatul acestuia.

Membrii „Tinerei gărzi" incendiară clădirea unde se aflau listele cu cetățenii care urmau să fie trimiși la muncă forțată în Germania.

Un alt grup de tineri a luat parte la eliberarea prizonierilor sovietici.

Apoi „Tînăra gardă" reuși să împrăștie o cireadă de vite confiscate pentru Germania.

Polițaiul Fomin își vedea de mîrșăviile lui. Dar soarta îi fusese pecetluită.

În numele Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste condamnăm la moarte pe trădătorul Ignat Fomin, vinovat pentru...

Tinerii din Krasnodon primiră încuviințarea să înființeze un club cultural.

Clubul înlesnea membrilor „Tinerei gărzi" să țină legătura între ei.

Într-o seară, Seriojka și Valea văzură un camion nemțesc nepăzit.

— Aha, daruri pentru Anul nou. Ia să luăm noi cîțiva saci.

Se hotărî ca obiectele să fie vîndute pentru ca organizația să facă rost de bani. Poliția prinse pe un puști care vindea țigări; acesta mărturisi că le primise de la Moșkov, Zemnuhov și Stahovici.

— Noi, cei din Pervomaika, am fost mai puțin legați de club; eu voi rămîne, spuse Ulea. Voi acționa mai departe...

Comandamentul se despărți. Băieții erau triști, fetele aveau lacrimi în ochi.

Cei trei fuseseră arestați. „Nemții au nimerit în inima organizației noastre — spuse Oleg. Chiar dacă nu vor afla nimic de la tovarășii noștri, ne vor aresta pe toți. Cel mai bine este să ne împrăștiem".

La confruntare, Stahovici, de frică, divulgă comandamentul „Tinerei gărzi". Pe măsură ce era bătut, trăda pe cineva. Fuseseră arestaţi o mulţime de comsomolişti şi comunişti.

Liubka se afla într-un orăşel unde se împrietenise cu cîţiva ofiţeri nemţi de la care afla date preţioase în legătură cu unităţile nemţeşti. Într-o noapte „prietenii" ei primiră ordin să o aresteze.

Nimeni dintre bolşevicii căliţi nu vorbise, nici unul dintre tinerii arestaţi ca membri ai „Tinerei gărzi" nu-şi trădase tovarăşii.

— Linişte! Nu mai cîntaţi!

— Ah, m-ai muşcat, ticăloaso!

— Auziţi, blestemaţilor, trec avioanele noastre. V-a venit sorocul! striga Liubka.

„Nu vă recunosc dreptul de a mă judeca. N-am ce să vă spun. Am condus «Tînăra gardă» singur şi răspund pentru tot ce au făcut membrii ei. Dar nu în faţa voastră. Voi nu sînteţi decît nişte cadavre vii!".

Nemţii hotărîră să-i lichideze pe cei arestaţi. Îi transportară noaptea şi-i aruncară în puţul minei.

La 15 februarie Armata Roşie elibera Krasnodonul; membrii „Tinerei gărzi" şi bolşevicii au fost scoşi din puţul minei şi înmormîntaţi în două morminte comune.

GLORIE VEŞNICĂ eroilor Tinerei Gărzi!

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

LEI 2,50

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Nr. 4
1962

Lenin e cu noi

Versuri: N. MATUSOSKI Muzica: O. FELȚMAN

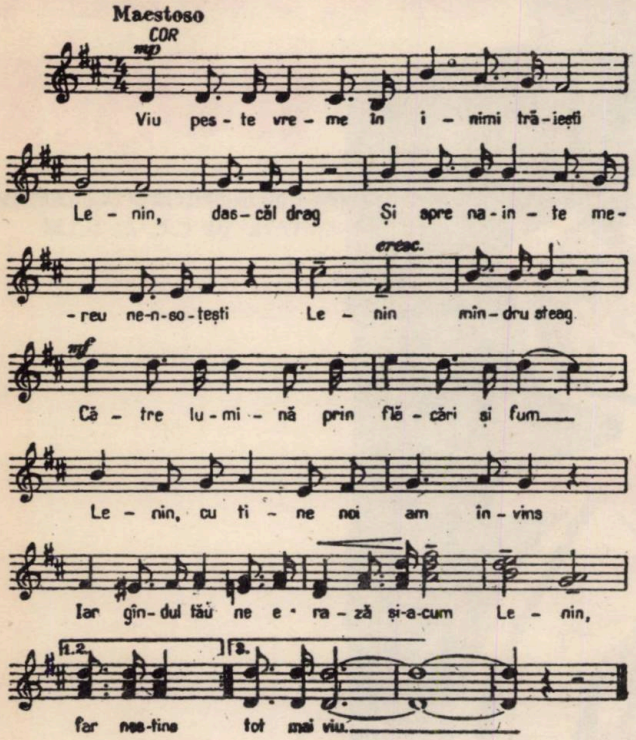

Viu peste vreme în inimi trăiești,
Lenin, dascăl drag,
Și spre-nainte mereu ne-nsoțești,
Lenin, mîndru steag.
Către lumină prin flăcări și fum
Lenin, cu tine noi am învins,
Iar gîndul tău ne e rază și acum,
Lenin, far nestins!

Ai adevărului paznici să fim,
Lenin, tu ne-ndemni,
Lumea și omul ne-nveți să iubim,
Lenin, pace-nsemni!
Ca o chemare purtată de vînt,
Numele tău veșnic s-o-nălța
Și va-nflori peste întregul pămînt,
Lenin, vrerea ta!

Viu peste vreme, comoară de preț,
Lenin ești mereu,
Aripi dai visului nostru-ndrăznet,
Lenin, scut la greu.
Flutură falnic pe drumul cel drept,
Lenin, stindardul tău purpuriu,
Inima ta-n al partidului piept
Bate tot mai viu.

În romîneşte: C. CÎRJAN

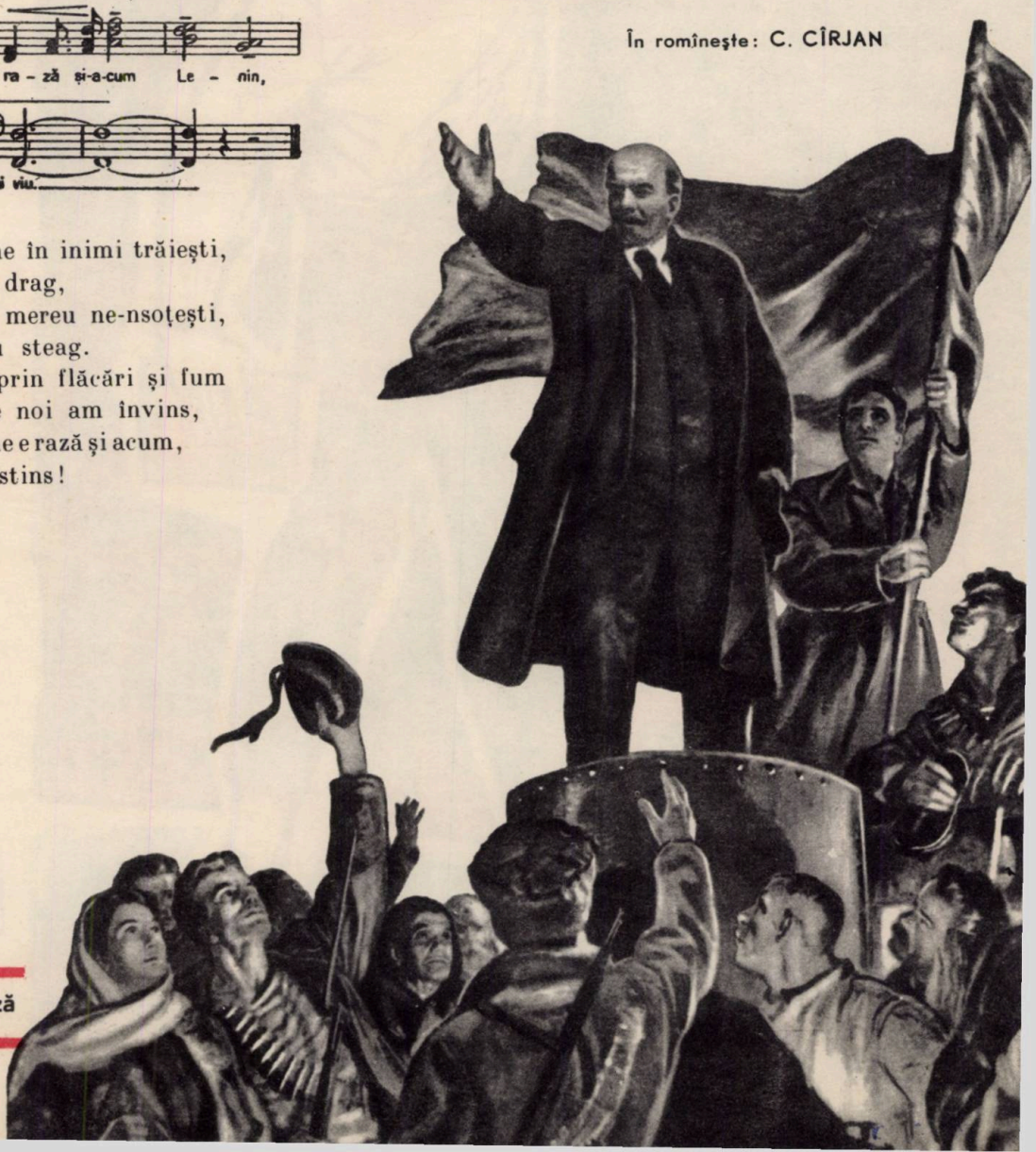

Lenin în Gara Finlandeză

I M N

Mă-nclin în fața ta, mărite soare,
Stăpîn al zilei, veșnică dogoare;
De mii de mii de ani, tu globu-l sameni
Cu forța care naște flori și oameni...

Și vouă, miriadelor de stele,
Mă-nchin cu toată zestrea frunții mele;
Lucind — fîntîni de aur — peste vremuri,
Voi știți vrăji al harpei dulce tremur...

Dar nu! Al slavei cînt, cel mai arzînd,
Nu vouă vi se cade-n primul rînd
Nu vouă, mii de sori, minuni de foc,
Strălucminînd al spațiilor joc!

Ci-ntîiul imn de slavă i se cade
Puterii omenești pe baricade
Ce a deschis, de mii de ani închise
Ferești, către lumini și către vise...

O, cîte veacuri, și pămînt și cer
Ni le înghițeau zăbrelele de fier!
Ce pătimaș dă inima să-nvețe
Eliberata lumii frumusețe!...

Mă-nclin în fața ta, lumina lumii
Tu constelație a-nțelepciunii:
Partid, ce te-a născut în foc poporul
Să-i fii, spre tot ce-i'nalt, conducătorul.

EUGEN FRUNZĂ

De azi sînt și eu pionier

Unchiașule munte, cu fruntea în cer,
Ridică-mă-n brațele tale
Și mîndrul meu strigăt, de sus, mi-l prăvale
Cu mii de ecouri, spre șesuri domoale;
De azi sînt și eu pionier!

Îndeamnă și rîul, cu glas de năier;
Să-mi cînte spre zări bucuria.
În slăvi să-l îngîne duios ciocîrlia,
Să afle văzduhul, să afle și glia:
De azi sînt și eu pionier!

Iar ție, prietene, vîntule,-ți cer
Spre oameni aleargă îndată,
Să spui că mă leg să păstrez nepătată,
Să apăr ca cea mai de preț nestemată
Mîndria de-a fi pionier.

Mai harnic voi fi, mai cinstit, mai sever
Cu orice greșeală a mea, a oricui.
Spre ale științei străvechi cetățui
Cerca-voi, cu pasul mai sigur, să sui;
Că doar sînt de azi pionier.

În orișice clipă, în orice ungher;
Cravata mea, roșie fărîmă de steag,
Chezaș îmi va fi că, pe-același drum larg
Cu cei ce Partidu-l urmează cu drag,
Sînt și eu un mic pionier.

Em. CĂLDĂRARU

Mă mîndresc c-o tînără grădină

Țara mea cu fruntea în lumină
E mereu o tînără grădină;
Încărcați de frumusețea ei
Ard, cuprinși de vrajă, ochii mei...

Frumusețea e-n păduri de sonde,
În adîncul lanurilor blonde,
În furnale, în cuptorul cald,
În sclipirea mării de smarald;

Este-n cîntul și-n iubirea noastră
Și în floarea roșie din fereastră —
Frumusețea este-n om și-n vis
Și-n drumul spre astre, larg deschis.
Țara mea cu fruntea în lumină
E mereu o tînără grădină;
Încărcați de frumusețea ei
Ard, cuprinși de vrajă, ochii mei...

IOAN MEIȚOIU

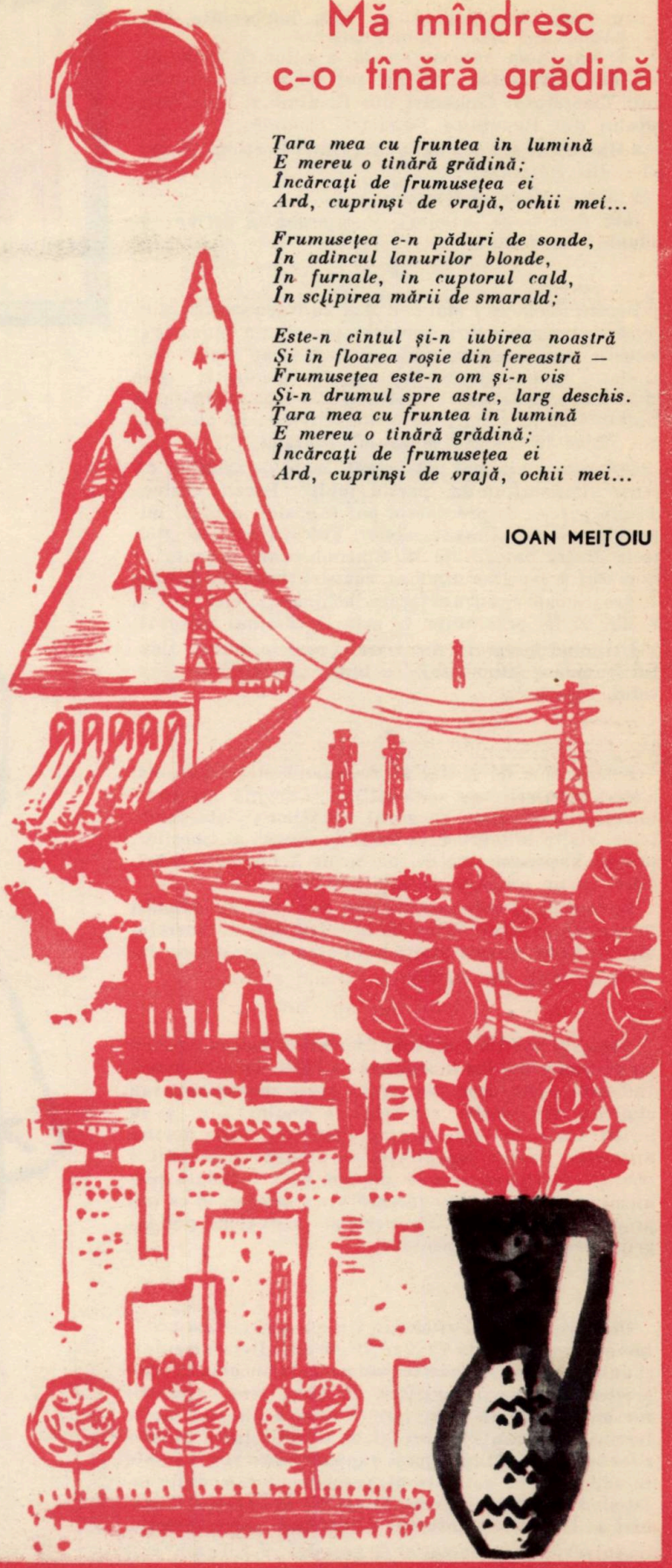

4591

CALENDAR PIONIERESC

MAI

Luna mai este bogată în date importante, sărbători ale clasei muncitoare:

1 Mai, Ziua internaţională a celor ce muncesc.

2 Mai, aniversarea a 40 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist din Romînia şi Ziua tineretului din Republica Populară Romînă.

8 Mai, 41 de ani de cînd a luat fiinţă Partidul Comunist din Romînia.

9 Mai — Ziua victoriei.

Iată deci bune prilejuri de a organiza acţiuni şi adunări interesante.

*

Pentru zilele de 1 Mai şi 8 Mai, în Bucureşti ca şi în celelalte oraşe ale ţării pionierii pot vizita muzeele şi locurile comemorative unde au trăit şi au luptat eroi ai clasei muncitoare. Se pot organiza în colectiv vizite la Doftana. A devenit o tradiţie ca, o dată cu vizitarea Doftanei, să fie primiţi noi şcolari în rîndurile pionierilor, chiar în incinta Muzeului Doftana.

Detaşamentele mai pot pregăti montaje artistice cu tema „Îţi mulţumim, partid iubit". Poezii, cîntece despre patrie, despre partid pot fi găsite în toate numerele revistei „Cravata roşie". Folosiţi sceneta „Pietrele dintre haturi" de M. Sîntimbreanu, apărută în numărul 4 (aprilie) 1961 al revistei noastre. E bine ca programele voastre artistice închinate zilelor de 1 şi 8 Mai să fie prezentate la sate la căminul cultural.

Utilizînd fotografii din ziare şi reviste, puteţi alcătui frumoase fotomontaje cu tema: „Ce a dăruit partidul copiilor".

*

Pentru ziua de 2 Mai vă recomandăm acţiuni, mai ales cu pionierii care se pregătesc să devină utemişti: întîlniri cu utemiştii în cadrul unităţilor şi detaşamentelor, vizite în fabrică, la locul de muncă al tinerilor, precum şi prezentarea de spectacole la cluburile fabricilor, cu un program artistic potrivit.

În unităţi şi detaşamente mai pot avea loc adunări în care să se evoce figuri de utecişti, eroi ai tineretului. În acest număr găsiţi publicată o şezătoare închinată zilei de 2 Mai.

*

Atragem atenţia activului pionieresc asupra măsurilor pe care le pot lua în legătură cu 9 Mai, Ziua victoriei. În foarte multe locuri din ţară se găsesc monumente sau cimitire ale eroilor sovietici şi romîni care şi-au jertfit viaţa în lupta pentru izgonirea cotropitorilor hitlerişti. Pentru organizaţia de pionieri a devenit o tradiţie îngrijirea acestor monumente. Totodată, pionierii se străduiesc să cunoască viaţa eroilor, în ce împrejurări au căzut ei. Pionierii pot sădi flori, pot îngriji aleile şi monumentele.

*

Organizaţia pionierilor din Uniunea Sovietică „V.I. Lenin" împlineşte la 19 mai 40 de ani. Detaşamentele şi unităţile din ţara noastră iau parte la bucuria bunilor prieteni, pionierii sovietici. În acest sens, pionierii romîni vor să afle din ziare şi reviste cît mai multe lucruri interesante despre viaţa şi activitatea pionierilor sovietici. Ei întocmesc expuneri care vor fi ţinute în adunările de detaşament, precum şi fotomontaje înfăţişînd viaţa fericită creată copiilor de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice şi de întregul popor sovietic.

Aniversarea organizaţiei de pionieri „V.I. Lenin" este un bun prilej pentru pionierii de la noi să cunoască şi

mai bine faptele de eroism ale lui Aleksandr Matrosov, Zoia Kosmodemianskaia și ale altor tineri eroi sovietici, foști pionieri. De asemenea se pot face lecturi sau dramatizări după cartea „Strada mezinului“ de Lev Kassil și M. Polianovski sau „Timur și băieții lui“ de A. Gaidar, în care pionierii pot face cunoștință cu minunatele trăsături morale ale pionierului erou Volodea Dubinin și ale lui Timur. În preajma zilei de 19 mai sau chiar în ziua respectivă se pot organiza frumoase focuri de tabără, în al căror program artistic să fie introduse cîntece pionierești sovietice, poezii etc. Materiale pentru sărbătorirea pionierilor prieteni sovietici se vor putea găsi în numărul nostru din luna mai.

O LUNĂ HOTĂRÎTOARE

În luna mai ne apropiem de sfîrșitul anului școlar. În această privință, activului pionieresc îi revin sarcini deosebite. Mai este timp ca unii pionieri și școlari care au note slabe la unele materii să și le poată îndrepta. Colectivele de conducere ale detașamentelor pot ajuta în fiecare caz în parte și să hotărască, după împrejurări, ce e de făcut. Există mai multe soluții. În primul rînd, activul pionieresc se va îngriji ca elevii cu note slabe să participe la orele de meditație date de tovarășii profesori. O deosebită atenție va trebui dată împărțirii judicioase a timpului de învățătură. De aceea este importantă popularizarea la gazeta de perete a programelor zilnice ale celor mai buni elevi.

Rolul principal îl are însă opinia colectivului. În grupe sau detașamente trebuie să se ia poziție hotărîtă împotriva acelora care dovedesc rea-voință la învățătură.

Activul pionieresc trebuie să aibă grijă să antreneze mai puțin în acțiuni pe cei cu note slabe, avînd grijă ca sarcinile să fie judicios împărțite pe fiecare pionier în parte.

Fiți atenți! Pionierii care mai au note de 6 pot să le lichideze în această perioadă.

ZILE DE ODIHNĂ

Dacă învățarea și repetarea materiei sînt bine planificate în cursul săptămînii, vă puteți organiza duminica sau în cursul săptămînii drumeții sau după-amieze plăcute și odihnitoare.

Împreună cu grupa sau cu detașamentul puteți pleca într-o poieniță. Luați cu voi jocuri de șah, o minge, cărți, plase de prins fluturi, cartoane pentru ierbar etc... În poieniță puteți organiza jocuri, amatorii de lectură pot citi, pe alții îi va atrage șahul sau mingea, unii vor culege flori.

La oraș, puteți să vă organizați timpul tot atît de plăcut în parcuri sau chiar ieșind afară din oraș.

Nu uitați activitatea sportivă. Ea contribuie foarte mult la odihna organismului după o săptămînă de muncă. Și, totodată, este un bun prilej de a îndeplini condițiile sportive ce se cer pentru obținerea distincțiilor.

MAI, LUNA ALBINELOR

În luna mai, care se remarcă printr-o mare abundență de flori, albinele duc și ele o intensă activitate, strîngînd nectar și polen în mare cantitate. Acum se formează „mierea de mai“ de cea mai bună calitate.

De aceea stupii cer o deosebită îngrijire. Îndrumări mai amănunțite pentru micii apicultori se găsesc în numărul din luna martie.

Sub drapelul unității

INSTITUIREA „ZILEI TINERETULUI DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ"

Anul acesta (19—20 martie) s-au împlinit 40 de ani de la crearea de către Partidul Comunist din Romînia a organizației comuniste de tineret din țara noastră.

Cu acest prilej, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn a hotărît instituirea „Zilei tineretului din Republica Populară Romînă", cînd se va aniversa și crearea Uniunii Tineretului Comunist.

Ziua tineretului va fi sărbătorită în fiecare an, în ziua de 2 mai

Șezătoare închinată aniversării a 40 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist și Zilei tineretului din R. P. R.

(S-a făcut dintr-o dată liniște. Apoi au sunat goarnele, vestind aducerea drapelului unității. Ceremonialul pionieresc se desfășoară solemn. Începe adunarea. Pe estradă se află acum doi pionieri: o fată și un băiat. În spatele lor corul cîntă în murmur „Steagul partidului".)

PIONIERUL: Ascultați, tovarăși! Da, pe întreg cuprinsul țării se ridică un cîntec de slavă...

PIONIERA: „Steagul partidului!"

PIONIERA: Steag purtat de partid în fruntea clasei muncitoare la luptă împotriva exploatatorilor.

PIONIERUL: Steag temut de dușmani.

PIONIERA: Steag iubit și apărat de clasa muncitoare, steagul partidului.

(Corul izbucnește puternic cu cîntecul „Steagul partidului" de Matei Socor.)

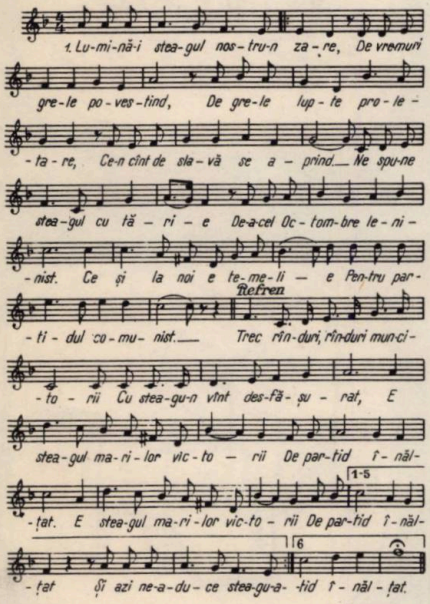

PIONIERA: Sînt 40 de ani de atunci, tovarăși!

PIONIERUL: Era luptă grea, încordată. Capitaliștii, moșierii apăsau jug greu pe grumazul poporului muncitor.

PIONIERA: Dar muncitorii aveau un conducător: partidul. Călăuziți de partid, muncitorii luptau. Pe străzi, coloanele de oameni ai muncii își făceau auzit glasul: „Jos capitalismul!", „Jos mizeria!", „Jos cu fărădelegile, cu schingiuirea!"

PIONIERUL: La luptă lua parte și tineretul: tineri muncitori, ucenici, studenți...

PIONIERA: Floarea tineretului s-a unit atunci într-o organizație revoluționară condusă de partid.

PIONIERUL: U.T.C., Uniunea Tineretului Comunist.

(Un pionier recită fragmentul de mai jos din poezia „Întîii uteciști" de Demostene Botez.)

Ați fost de tineri, luptători,
Mai tineri poate decît noi.
V-au pus în lanț și-n închisori
Dar n-ați dat înapoi.

Copii călîți de proletari,
Întîii uteciști eroi,
Ați fost netemători și tari
Și n-ați dat înapoi.

Conduși prin vifor de Partid,
Ați străbătut ani de nevoi
Și cu Partidu-ați făcut zid
Și n-ați dat înapoi.

Și după patruzeci de ani,
Într-al victoriei șuvoi,
În lumea fără de tirani,
Vă bucurați cu noi.

PIONIERUL: Pe steagul de luptă al clasei muncitoare, alături de numele comuniștilor care și-au dat viața pentru cauza Partidului, se află înscris și numele eroilor tineretului. Ei și-au dăruit și viața pentru cauza întregului popor.

PIONIERA: Petre Gheorghe!

PIONIERUL: Ucis după 52 de zile și nopți de tortură.

PIONIERA: Donca Simo! Avea 13 ani cînd, pentru prima oară, a fost purtată între baionetele jandarmilor! Peste cîțiva ani, din tipografia ilegală unde lucra, a luptat ca lumina partidului să se răspîndească în rîndurile poporului greu asuprit, să-i dea curaj, să-l îndemne la luptă.

PIONIERUL: Cînd a plecat Donca la luptă și-a luat rămas bun de la copilul ei. Copilul nu și-a mai văzut niciodată mama.

(Un pionier recită fragmentul de mai jos din poemul „Cîntecul de leagăn al Doncăi" de Marcel Breslașu.)

Toamna-și scutură castanii.
Vîntul sîngeră-n poieni
sfîșiat prin buruieni...

În celulele Doftanii
moartea-și numără orfanii...
Și-n amurg, la Dumbrăveni,
Doncăi i se curmă anii...

Dorul cîntă... nani, nani.

Din spital, din închisoare,
a venit tîrziu scrisoare:

„Nani, raza mea de soare...
Ţi-am lăsat un mărţişor,
— nu-i de preţ — dar să ţi-l pună,
ţi-o juca pe gît, uşor —
ne-om mai crede împreună...

Nani raza mea de lună...
Cînd vei fi mai mărişor
buna bună o să-ţi spună
pentru ce-am luptat şi mor!
Cine-a vrut să mă răpună,
cine moartea mi-o răzbună,
care glas de foc răsună,
care pumn de fier ne-adună
şi vei fi un luptător
...Nani, nani, puişor...“

PIONIERA: 1933!

PIONIERUL: Anul glorioaselor lupte de la Griviţa conduse de Partidul Comunist din Romînia.

PIONIERA: Peste întreg oraşul răsuna sirena. Pătrundea în fiecare colţişor, chema poporul la luptă...

PIONIERUL: Cine trage sirena? Cine?

PIONIERA: Vasile Roaită, utecistul, tînăr vlăstar crescut de partid.

PIONIERUL: Au tras în el gloanţe, l-au împuns cu baionetele... Dar sirena lui a continuat să sune chemînd muncitorimea la luptă.

(Corul, la început pianissimo, apoi crescendo pînă la forte, cîntă „Sirena lui Roaită“. Versuri de Veronica Porumbacu şi Dan Deşliu, muzica de Vasile Popovici.)

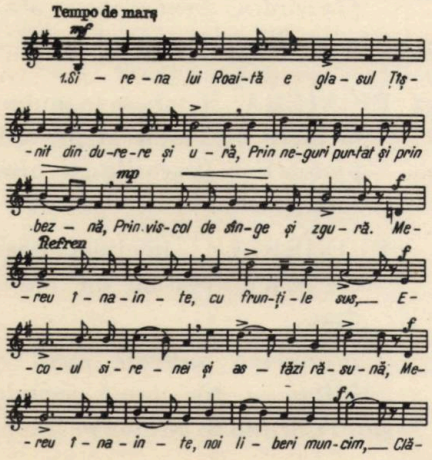

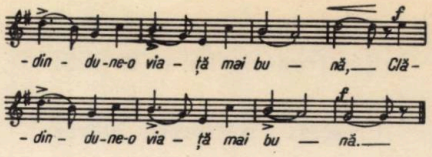

Sirena lui Roaită aminte
Aduce de grevă şi luptă.
Chemarea sirenei lui Roaită
Din inima noastră e ruptă.

Refren...

Sirena lui Roaită Vasile
E cîntecul luptelor noastre
Spre noi biruinţi socialiste,
Spre pacea izbînzilor noastre.

PIONIERA: Utemiştii, fraţii noştri mai mari, continuă glorioasa tradiţie a uteciştilor.

(Corul execută „Utemişti din ţara-ntreagă“. Versuri: Elena Dragoş. Muzica: V. Timiş.)

Refren...

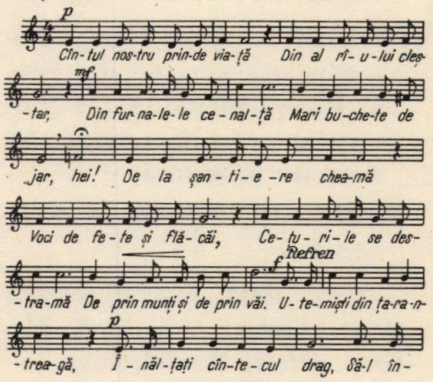

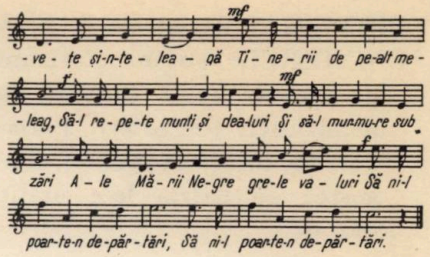

Cîntul nostru-aduce soare,
Dar se face uragan
Ce se iscă să doboare
Pe al ţării duşman, hei!

Prin furtuni fără de număr,
Prin ploi repezi şi prin vînt,
Pentru cîntul nostru tînăr
Scriem toţi cîte-un cuvînt.

Refren...

PIONIERUL: În zilele grele, cînd patria smulsă din ghearele cotropitorilor trebuia reconstruită, mii şi mii de tineri au răspuns chemării partidului. Ei au pornit cu cîntecul pe buze şi cu entuziasmul tinereţii în inimă să slujească patria.

PIONIERA: Şi cei mai buni dintre ei erau utemiştii.

PIONIERUL: Salva-Vişeu!

PIONIERA: Agnita-Botorca!

PIONIERUL: Bumbeşti-Livezeni!

PIONIERA: Magistrala de Est!

PIONIERUL: Pagini glorioase de muncă eroică înscrise de neînfricaţii brigadieri. Partidul le-a înflăcărat inimile, dragostea de patrie le-a oţelit braţele.

PIONIERA: Atunci s-au născut minunate cîntece.

(Corul execută „Hei rup!" de Mauriciu Vescan.)

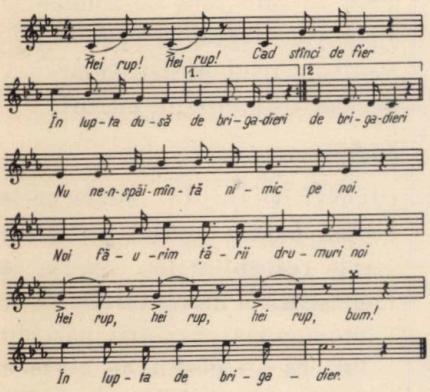

II

Hei rup! Hei rup!
Suim, suim,
O lume nouă pe culmi zidim. } bis
Noi republica o înălţăm
Şi nici un pas înapoi nu dăm,
Hei rup, hei rup, hei rup, bum!
În lupta de brigadier.

PIONIERUL: Partidul a deschis drum nou vieţii noastre. Iar tinerii din uzine, de pe ogoare, din şcoli şi facultăţi închină toate puterile lor patriei dragi.

(Un pionier recită fragmentul de mai jos din poezia „De-o vîrstă cu Republica". Versuri de Eugen Jebeleanu.)

Am răsărit cu zorii libertăţii
Cînd lanţurile-n pulbere-au picat.
Pe ţeagănele noastre-a stat de veghe
Republica-n veşmîntu-i minunat.
Sus fruntea, fii ai Republicii, sus!
Sus către crestele vieţii!
Sus fruntea, fii ai Republicii, sus!
Creşteţi cît brazii, măreţi!

Ne-am înălţat cu răsăritul ţării
Nenumăraţi ca florile din lunci.
Ne-a ridicat Republica spre soare,
Şi-acum sînt mari copii de-atunci.
Sub scutul ei înaintăm în viaţă:
Nu-i stavilă în cale să ne stea.
Arată-mi drumul pururi înainte,
Republică iubită, steaua mea!

PIONIERA: Sute de tineri se înscriu pe panoul de onoare al ţării.

PIONIERUL: Pe piepturile puternice strălucesc decoraţiile Republicii Populare Romîne.

PIONIERA: Oţelarul Ştefan Tripşa poartă numele de „Erou al Muncii Socialiste". Alături de el mii şi mii de tineri sînt fruntaşi în muncă.

PIONIERUL: Tineret, mîndrie a ţării!

(Corul cîntă „Tineret, mîndria ţării". Versuri: Ion Brad. Muzica: Alfred Mendelsohn.)

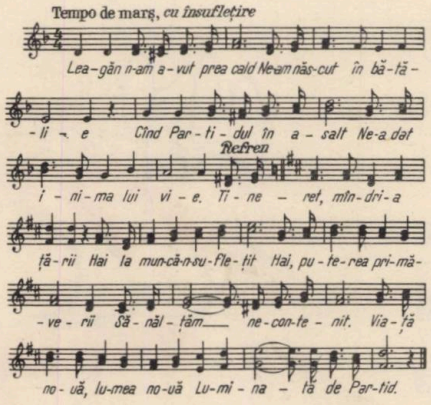

II

Am tăiat în noapte vad,
Drumu-n loc să nu ni-l ţină
Şi din apele ce cad
Să se-mpînze de lumină.

III

Ţării scumpe zi de zi
Îi schimbăm străvechea fire,
Socialismul va-nflori
Visuri mari de fericire.

PIONIERA: Tineretul lumii a aplaudat minunatele cîntece şi dansuri romîneşti la festivalurile mondiale. Cei care le prezentau erau tineri din Ansamblul Uniunii Tineretului Muncitor.

PIONIERUL: Cu prilejul marilor manifestări sportive mondiale mulţi tineri, prin comportarea lor sportivă, au adus cinste culorilor patriei. Iolanda Balaş, care, cu ani în urmă a purtat cravata roşie de pionier, e campioană a lumii de ani de zile şi îşi menţine acest titlu. Tineri muncitori, tehnicieni, colectivişti, ingineri, constructori, medici, învăţători, oameni de înaltă calificare muncesc cu avînt în patria noastră pentru desăvîrşirea construirii socialismului. Ne mîndrim cu ei.

PIONIERA: Şi toate acestea se datorează partidului, care a dat tineretului toate posibilităţile să crească, să-şi dezvolte aptitudinile, să-şi îndeplinească toate visurile.

PIONIERUL: Partidului care ne-a dăruit o copilărie fericită.

(În surdină corul execută „Mulţumim din inimă partidului".)

PIONIERA: În tabere la munte, la mare, în casele şi palatele pionierilor, în şcolile noi, albe, luminoase...

PIONIERUL: ... în clipele noastre fericite cîntăm un cîntec drag.

(Intervine puternic corul cu „Mulţumim din inimă partidului". Cortina se închide pe final.)

PRIMA mea CRAVATĂ ROȘIE

Dragul meu,

Nu știu de la ce școală ești, din ce unitate sau detașament faci parte. Îmi pare rău că nu te-am întrebat atunci, dar, crede-mă, eram tot atît de emoționat ca și tine. Poate chiar mai emoționat. Nu știu dacă m-ai recunoaște văzîndu-mă. Eram lîngă tine în după-amiaza aceea cînd ai venit la magazin să-ți cumperi o cravată roșie nouă. Atît de bine ți-a părut cînd ai văzut cravata roșie, încît, pe loc, ai scos-o pe cea veche, ai pus-o pe un scaun și, în fața oglinzii, ai înnodat triunghiul purpuriu de mătasé. Erai fericit. Și noi zîmbeam de fericirea ta. Eu și vînzătoarea și încă vreo doi-trei cumpărători. În clipa următoare însă nimeni n-a mai zîmbit. Căci ai zbughit-o pe ușă cu noua cravată la gît și dus ai fost. Pe scaun a rămas, uitată, cea veche.

După o clipă de tăcere, m-am apropiat și am luat-o. Era decolorată de soare și de vînt. Poate că și ploaia, și viscolul se abătuseră asupra ei, făcînd-o să fluture vijelios. Într-o clipă, gîndul m-a dus acasă. Undeva, într-un loc drag, pe care îl cercetez din cînd în cînd, într-o foiță de celofan se găsește prima mea cravată de pionier. Am păstrat-o mulți ani la gît. Seamănă cu a ta. Au decolorat-o vîntul și soarele, au bătut-o ninsoarea și ploaia. Cu toate acestea, o spălam și o călcam cu grijă. Ea îmi aducea aminte de cele mai frumoase clipe ale vieții mele.

Să vezi. Era aprilie, cald și frumos ca și acum. În școala noastră plutea de zile și zile ceva sărbătoresc în aer. În recreații, după ore, puteai să auzi prin clase frînturi de cîntece, glasuri recitînd poezii. Trăiam zile de mare înfrigurare. Așteptam să devenim pionieri.

Iată că a sosit și ziua de 30 aprilie. Era anul 1949. Atunci am cunoscut fiorul pe care îl simți cînd goarna te cheamă la adunare, în careu. Atunci am simțit emoția pe care o ai în fața drapelului roșu. Și tot atunci am simțit răcoarea mătăsii roșii ce-mi împodobea gîtul. Devenisem unitate de pionieri, iar eu pionier.

Cînd puzderia de cravate roșii s-au revărsat vesele pe stradă, oamenii au ieșit la poartă. Pe chipurile lor se citeau uimirea și încîntarea. N-am văzut niciodată atîtea fețe zîmbitoare ca în ziua aceea. Cineva a exclamat: „Uite, parcă ar fi niște flori de mai". Cuvîntul acesta mi-a rămas adînc întipărit în minte: „Flori de mai".

Cravata a fîlfîit la gîtul meu ani și ani. N-am uitat-o nici cînd utemiștii m-au primit în rîndurile lor, nici cînd comuniștii mi-au făcut neasemuita cinste de a mă primi între candidații de partid. Și totdeauna îmi privesc cravata cu dragoste, cu respect și recunoștință. Căci de la ea pornesc toate. Prin ea am cunoscut adevăratele bucurii ale copilăriei, prin ea m-am călit.

Cine ar putea să uite!? Cu drapelul în frunte porneam în excursie. Minunatele excursii pionierești, cu cîntece, cu jocuri. Purtarea prietenească a instructorului, privirea lui prietenoasă. Focul de tabără. Vreascurile ard, împroșcînd scîntei spre cer, iar acordeonul își îngînă cîntecul, acompaniind vocile în murmur. Murmură cîntecul, murmură izvorul argintat de razele lunii.

Tot cravata m-a învățat să fiu stăpînit, să fiu curajos, să dau o mînă de ajutor fără să mai aștept îndemnul cuiva.

Să-ți ajuți tovarășul, să nu treci nepăsător sînt lucruri care mi-au intrat în suflet...Și nu puteam rămîne nepăsător văzînd cravata pe care o uitaseși pe scaun.

Am privit chipul vînzătoarei. O tînără. Și privirea ei se înnourase. Am ghicit că și ea a fost pioneră și că cele întîmplate o întristaseră. Mi-am ferit ochii. S-ar putea oare să ghicească că sînt instructor de pionieri? Am împăturit gînditor cravata. Voiam s-o iau cu mine. Dar în cadrul ușii ai apărut dintr-o dată. Erai roșu și transpirat. Se vedea că fugiseși. Ochii îți alergau neliniștiți. Apoi ai văzut cravata împăturită în mîna mea. Ți-am dat-o, fără nici un cuvînt.

— E prima mea cravată, mi-ai explicat gîfîind. Mulțumesc!

Ai vrut să pleci, dar te-am oprit. Am cerut vînzătoarei o coală de celofan. A fugit repede și ți-a adus. În coala transparentă ți-am împachetat cravata ca pe a mea. Doresc să stea acolo, la locul tainic, unde, desigur, ai pus-o ca un simbol al copilăriei tale fericite. Cînd îți vei cumpăra o nouă cravată să spui așa cum ai spus atunci: „E prima mea cravată!" Și nu vei minți, căci cravata roșie e un simbol veșnic nou și tînăr.

VIITORII COLECTIVIȘTI LA LUCRU

V-ați gîndit vreodată să plantați cojí de cartofi și să culegeți cartofi mai mari decît cei obișnuiți? Dar să desprindeți dintre ramurile unui păr niște gutui de toată frumusețea? Veți spune că nu sînteți vrăjitori. Dar să știți că pionierii din Sînpaul, raionul Mureș, deși sînt copii obișnuiți ca și voi, au obținut toate acestea. Lucrul să nu vi se pară ciudat. Ei au transformat lotul școlii într-un laborator viu, pe parcelele căruia se pregătesc să devină colectiviști de nădejde ca și părinții lor.

Învață de pe acum să smulgă pămîntului roade bogate. Nu peste multă vreme, fiecare dintre pionierii din detașamentele claselor a VII-a va fi grădinar, va lucra în livadă sau va deveni brigadier pe lanurile de cereale ale colectiviștilor.

Iat-o pe pioniera Silaghi Anica: Împreună cu alți cîțiva pionieri se ocupă de experiențele cu cartofi. Pe trei parcele alăturate, ei plantează cartofi după diferite metode. În unele cuiburi tuberculii sînt puși întregi, în altele — jumătăți, iar în altele — numai cojí. Care dintre metode va fi mai rodnică și mai economică le va arăta recoltatul. Pe cea mai bună o vor folosi în viitor. În răsadnița construită după modelul celei de la colectivă, un grup de pionieri, printre care o întîlnim și pe Lițu Maria, președinta unității, seamănă semințele de legume, ținînd seamă de toate normele științifice. Grosimea stratului de îngrășămînt e controlată cu precizie. Semințele sînt tratate cu substanțe chimice pentru a deveni mai rezistente. În detașament sînt și pomicultori pasionați. Pomii altoiți și îngrijiți de Vodă Filon, Toma Liviu și Nistor Maria fac minuni. Părul altoit și îngrijit anume face gutui, iar perele din cîțiva pomi sînt neobișnuit de mari, zemoase și aromate.

Și în fiecare primăvară experiențele pionierilor din Sînpaul se înmulțesc. Prin toate ei urmăresc să cunoască tot mai multe din tainele naturii, află cum să-i folosească legile, ca să obțină recolte cît mai mari.

SA DIN EXPERIENTA

Fiecare dintre voi se pregătește să devină un constructor al comunismului în țara noastră. Trăsătura de seamă a unui constructor al comunismului este inițiativa. Să nu treci nepăsător pe lîngă nici un lucru fără

CĂLĂTORIE

La cîțiva kilometri de București, pe malul Dîmboviței, este așezat satul Căldăraru. Aici am făcut noi, pionierii unității de la Școala nr. 46, o excursie interesantă. Care a fost scopul ei? Vă lăsăm să-l aflați, dragi prieteni, din desfășurarea excursiei.

Ajungînd în sat, fiecare dintre noi și-a scos carnetul și creionul. Ne-am însemnat așezarea satului, apoi am început să ne interesăm de istoria lui. Am aflat că, după un hrisov vechi, datînd din 1608, s-a putut stabili vechimea așezării care a fost întemeiată la începutul secolului al XVII-lea. În vremurile acelea locuitorii robeau pe moșia mănăstirii Cernica. Robiei i s-a adăugat jugul cotropitorilor otomani. Pe meleagurile Căldărarilor, vitejii ostași ai lui Mihai Viteazu, după crîncene bătălii, i-au alungat pe turci. Străbătînd satul, ajungem în fața șantierului de săpături arheologice al Academiei R.P.R. Aici aflăm multe fapte la care au fost martori cei 4 km pătrați pe care-i așezat satul Căldăraru. Cercetătorii au găsit în străfundurile pămîntului mărturiile unor vechi civilizații: morminte și obiecte de artă de acum 400 de ani. În straturi mai adînci au fost identificate vetrele unor așezări omenești din epoca de bronz, iar și mai jos — un cimitir datînd din neolitic.

Cu o privire, scrutînd fața de azi a locurilor, întoarcem pagina de istorie a trecutului îndepărtat. Cît vezi cu ochii holde bogate, fără hotare, de pe care colectiviștii culeg roade tot mai îmbelșugate. Acolo unde altădată trudeau iobagi sub asuprirea feudală, iar mai tîrziu țăranii au îndurat exploatarea burghezo-moșierească, azi oamenii, stăpîni pe soarta lor, și-au făurit o viață fericită.

ÎNVAȚAM

POZITIVA

ca să-l vezi cu ochi de gospodar, să te întrebi: „Ce aș mai putea face ca lucrurile să meargă și mai bine?"

Despre inițiativă vrem să vă vorbim în cele ce urmează.

ÎN ISTORIE

Însoțiți de mulți utemiști din sat, de pionierii localnici, colindăm ulițele și, la fiecare pas, aflăm lucruri noi, fapte rodnice înscrise de oameni în pagina istoriei de azi a satului Căldăraru: un canal cu zeci de ramificații, construit prin muncă patriotică de către tineret, irigă lunca Dîmboviței, smulgînd pămîntului recolte din ce în ce mai bogate.

Ajungem în fața căminului cultural.

— Echipa noastră de dansuri a obținut premiul întîi la concursul raional, ne spune cu mîndrie o tînără colectivistă.

Mai departe, în mijlocul unei livezi, ne găsim în fața unei școli noi. Ajunși la marginea satului, ne rotim privirea deasupra întinderii de stuf de pe lacul Colentina. Dar, ca prin minune, siluetele grațioase ale stufului dispar, foșnirea lui se transformă în zgomotul odihnitor al apei despicate de pîntenul unui vaporaș alb în care cîntecul nostru răsună voios. Cît vezi cu ochii ne înconjură un lac cu apă strălucitoare pe care plutesc zeci de bărci cu pînze și vaporașe zvelte, în culori vii. Ce s-a petrecut? Imaginația noastră a luat-o înaintea faptelor, dar nu cu mult. În scurt timp, oamenii vor transforma întinderea de stuf într-unul dintre cele mai frumoase lacuri din jurul capitalei.

Vi s-a părut neobișnuit scopul excursiei noastre? Dorința de a cunoaște cît mai multe lucruri ne-a îndemnat să facem această călătorie în trecutul, prezentul și viitorul unui sat din zilele noastre. Iar, după cum vedeți, călătoria s-a dovedit a fi foarte interesantă.

POPESCU DANA
clasa a VI-a,
Școala nr. 46 București

MICII SERICICULTORI POVESTESC DIN EXPERIENȚA LOR

Iată ce ne-au povestit pionierii din Sîngeorgiu de Mureș, care se ocupă de mulți ani cu creșterea viermilor de mătase:

— Am cîștigat experiență destul de bogată în creșterea viermilor de mătase, ne spune Santan Maria, președinta unității. Cu fiecare an deprindem tot mai multe din „secretele" acestei îndeletniciri migăloase. Am reușit să obținem producții bune de gogoși, ajungînd în unii ani să predăm statului și cîte 150 kg.

— Dar, cu toate acestea, intră în vorbă pioniera Kerekeș Ana, pentru că am neglijat un lucru foarte important am fost puși într-o situație grea. Iată cum s-au petrecut lucrurile: Crescînd din an în an tot mai mulți viermi, am băgat la un moment dat de seamă că începe să ne lipsească frunza de dud. Pe crengile duzilor din curtea școlii mai rămăseseră puține frunze. Am început să aducem hrană viermilor din duzii de prin curțile oamenilor. Dar tot n-o scoteam la capăt, căci viermii ajunseseră la ultimele vîrste și erau foarte mîncăcioși. Atunci ne-am dat seama că am înmulțit viermii mai mult decît ne permiteau posibilitățile de hrănire. Ce era de făcut? Greșeala trebuia îndreptată. Pentru anul în curs ne-am fi descurcat adunînd frunză din duzii de la marginea satului. Dar pentru viitor trebuia să întreprindem ceva. După un scurt sfat, am hotărît să plantăm cît mai mulți duzi. Primii 50 i-am plantat în curtea școlii. Dacă ne veți vizita și la anul veți găsi în sat cîteva garduri vii de duzi. Și pe marginea șoselei vom planta, de asemenea, cît mai mulți.

Puteți învăța și voi, dragi pionieri, din experiența micilor sericicultori din Sîngeorgiu de Mureș. Aveți grijă, cînd începeți o acțiune asemănătoare, să planificați totul de la început, să aveți în vedere greutățile care se pot ivi. Altfel veți avea de întîmpinat dificultăți.

1. Pionierii detașamentului claselor a V-a de la Școala din Sînnicolau Mic pot fi deseori întîlniți în gospodăria agricolă colectivă „Steaua roșie" fie ajutînd la amenajarea paturilor calde, fie îngrijind animalele mici.

2. Echipa artistică a pionierilor de la Școala de 8 ani Grădiștea, raionul Urziceni, s-a pregătit bine pentru concursul cultural-artistic al pionierilor și școlarilor. Pentru măiestria cu care a interpretat cîntecele „Drag mi-e la gospodărie" și „Foaie verde murele", pionierul Crăciun Alexandru din clasa a VI-a a obținut premiul I la faza raională a concursului.

3. Cercul meteorologic al pionierilor de la Școala de 8 ani din comuna Ștefan Vodă, raionul Călărași, desfășoară o activitate permanentă. O dată cu venirea zorilor, micii meteorologi măsoară cantitatea de precipitații căzută în timpul nopții.

4. Pionierii din unitatea Școlii nr. 76 din București se preocupă cu grijă de elevii mici care se pregătesc să devină purtători ai cravatei roșii. Iat-o pe pioniera Niculescu Eugenia din clasa a VII-a învățîndu-i pe viitorii pionieri cîntecul „Salutul cravatelor roșii".

1

2

3

4

CE MESERIE SA-MI ALEG

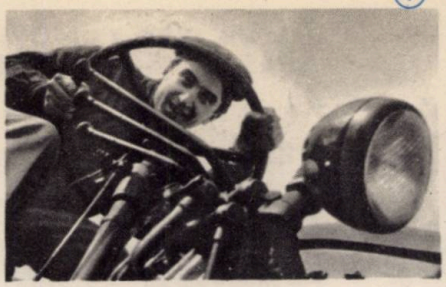

VREAU SĂ FIU MECANIC AGRICOL

Cînd eram pe băncile şcolii de mecanici agricoli, cînd maistrul ne explica diversele piese ale motorului de tractor, mă întrebam adesea: „Oare eu m-aş putea descurca"?

Răspunsul aveam să-l aflu mai tîrziu.

① Deocamdată, iată-mă pe tractor. Mă simt mîndru şi puternic. Mă gîndesc: „Nu e greu! Dai drumul la motor şi în urma ta rămîn brazdele răsturnate, multe, din ce în ce mai multe!"

② Şi iată că într-o zi s-a întîmplat... A stat motorul. Ce să-i fac?

③ O idee! Să cer ajutor.

④ Greu. Pînă la S.M.T. sînt vreo zece km. Două ore dus, două ore întors. Hm! Să stea atîta tractorul? Să se piardă atîta vreme?

⑤ V-aţi speriat? Aţi crezut că într-adevăr nu ştiu ce am de făcut?

⑥ Să ştiţi, prieteni. Stăpînul tractorului trebuie să-i cunoască inima.

⑦ Uite şi piesa cu pricina. Firește că pe lîngă buna pregătire se cere şi puţin efort.

⑧ Gata? Gata! Din nou la drum... Şi în urma mea rămîn brazdele răsturnate. Multe, din ce în ce mai multe!

Foto: E. IAROVICI

PRINTRE VIITORII MECANICI AGRICOLI

Zilele trecute am vizitat Şcoala de mecanici agricoli din oraşul Slatina şi vreau să vă povestesc şi vouă, dragi pionieri, despre elevii de aici.

De cum am intrat în clădirea şcolii, am văzut în vitrinele aşezate de-a lungul pereţilor felurite piese de maşini agricole, toate lucrate de elevi. În atelierul şcolii unde am intrat 40 de băieţi, care să tot aibă cîte 15 ani, meşteresc de zor. Deşi sînt numai în primul an de şcoală, au devenit de pe acum foarte pricepuţi. Deocamdată fiecare confecţionează cîte un ciocan, dar pînă la sfîrşitul anului vor lucra piese din ce în ce mai complicate. Mă apropii de un băiat, care e pe terminate cu lucrul. În menghina lui e prins un ciocan pe care-l finisează. Mişcările îi sînt repezi şi îndemînatice. Faptul e consemnat şi în catalog, unde, în faţa rubricii „lăcătuşărie", e trecută nota 10. Pînă anul trecut, Popa Aurel, băiatul de mai sus, mai era încă elev în clasa a VII-a la Şcoala din satul Bogdăneşti.

Lîngă pereţii atelierului se află nişte dulăpioare. Fiecare elev are cîte unul. Utemistul Marin Procorodie ni-l deschide pe al lui. Aşezate frumos, pe policioare, stau piesele pe care le-a lucrat: o şurubelniţă, o cheie fixă, un însemnător... Rodul mîinilor fostului şcolar din Piatra parcă e ieşit din fabrică. El ştie că trebuie să cunoască bine toate piesele, căci va trebui să le mînuiască peste doi ani, în atelierul staţiunii de maşini şi tractoare la care va lucra.

Îi vizitez în continuare pe elevii anului I A, pe care-i găsesc la ora de geometrie. Învaţă despre volumul prismei. Lecţia se desfăşoară ca în orice şcoală, numai că aici cunoştinţele teoretice sînt aplicate la maşinile pe care viitorii mecanizatori vor trebui să le mînuiască. Cunoştinţele despre volumul prismei îi vor ajuta să stabilească capacitatea rezervoarelor de benzină, cantitatea de seminţe care încape în semănătoare.

În curte, un grup de elevi din anul II sînt la lecţia de conducere a tractorului. Adică aşa vine vorba. Să mînuiască tractorul au învăţat repede. Acum deprind una dintre treburile mai complicate: cuplarea plugului la tractor. Fără să părăsească volanul, ei trebuie să potrivească dispozitivul de cuplare al tractorului în locaşul de legare al plugului. Ştefan Siac, Gheorghe Păunică şi alţi cîţiva elevi nici nu mă bagă în seamă. Fiecare repetă cu atenţie operaţia de cuplare pînă capătă siguranţă. Apoi, apăsînd pe o manetă, ridică plugul de la pămînt şi porneşte în viteza a doua. Tovarăşul maistru îi urmăreşte, de jos, pe elevi, dîndu-le cu grijă indicaţii.

Cercetînd cu privirea curtea largă, îmi atrage atenţia o remiză sub care, în jurul unei maşini verzi, de formă ciudată, vreo 30 de băieţi mai mari ascultă explicaţiile profesorului. Oare ce se învaţă aici? Mă apropii şi aflu că sînt lîngă cei mai mari elevi ai şcolii; peste cîteva luni vor da examenul de absolvire.

Pentru ei operaţiile făcute de colegii lor din anul II prezintă un stadiu de mult depăşit. Fiecare are de acum la activ un număr de hantri. Au făcut doar luni întregi practică pe ogoarele gospodăriilor colective. Tractoriştii vechi de la S.M.T. le-au fost dascăli preţioşi pe teren. Şi nu peste multă vreme le vor fi tovarăşi de muncă. Maşina pe care o înconjură acum este un selector. Lecţia trecută au învăţat despre operaţiile multiple şi complicate efectuate de combină. În alte ore au învăţat amănunţit cum funcţionează semănătorile, prăşitorile şi multe maşini agricole. Tovarăşii profesori şi maiştri sînt încredinţaţi că Marin Rotaru, Victor Tucă şi ceilalţi care vor absolvi şcoala anul acesta nu-i vor face de rîs în S.M.T.-urile din regiune. Se vor mîndri cu ei, aşa cum se mîndresc acum cu foşti elevi, azi mecanizatori de nădejde, ca Dumitru Bălaşa de la S.M.T. Drăgăşani, Marin Ionescu de la S.M.T. Vlaici sau Mircea Marcu de la S.M.T. Cîmpeni, despre succesele cărora află cu bucurie.

Dar viitorii mecanizatori învaţă nu numai despre maşini, ci şi despre pămîntul pe care-l vor lucra cu ele. Lecţiile de agricultură le sînt necesare pentru că diferitele adîncimi ale arăturii şi semănatului sînt strîns legate de diferita structură a solului. De aceea, urmăresc cu atenţie lecţia de agricultură.

După prînz, elevii se îndreaptă în grupuri spre sala clubului, unde vor putea juca şah, tenis de masă sau citi cîte o carte interesantă. Unii merg să-şi pregătească temele, alţii îşi îmbraţă echipamentul sportiv. Se antrenează în vederea viitoarelor competiţii. Asociaţia lor sportivă, „Tractorul", a fost întotdeauna la înălţime.

În dormitoare paturile sînt acoperite cu pături pufoase, în culori vii. Pe pereţi, elevii au prins reproduceri de artă, pe pervazul ferestrelor au aşezat ghivece cu flori.

Mă despart cu greu de elevii şcolii. Sînt sigur că vor ajunge cu toţii mecanizatori de nădejde pe ogoarele gospodăriilor colective de pe care, datorită priceperii lor, colectiviştii vor culege roade din ce în ce mai bogate.

E. COMARNESCU

MI-AM ALES MESERIA DE MECANIC AGRICOL

Sînt elev în anul I al Şcolii profesionale de mecanici agricoli din Roşiorii de Vede. Pînă anul trecut mai eram elev în clasa a VII-a în comuna Plopii-Slăviteşti. Părinţii mei sînt colectivişti. Încă de la înfiinţarea gospodăriei colective din comuna noastră pe ogoare au apărut tractoare şi diferite maşini agricole noi şi interesante. Deseori, noi, băieţii din sat, eram în mijlocul tractoriştilor şi-i descoseam despre funcţionarea şi conducerea tractorului. Fratele meu mai mare a îndrăgit mult această meserie, a învăţat-o şi acum lucrează la S.M.T.

Încă înainte de a termina clasa a VII-a mă hotărîsem şi eu să devin mecanic agricol. Ştiam că aceasta înseamnă nu numai să conduci tractorul, ci să-i cunoşti bine şi motorul, să ştii să lucrezi cu cele mai complicate maşini agricole. După absolvirea şcolii, mare mi-a fost bucuria că am reuşit să intru la Şcoala profesională din Roşiorii de Vede. Mă gîndesc de pe acum cu nerăbdare la ziua cînd mă voi întoarce, cu meseria bine învăţată, la S.M.T.-ul care lucrează ogoarele colectivei din satul meu natal.

Din prima zi m-am simţit foarte bine la şcoală. Cum m-am văzut îmbrăcat cu pufoaică nouă, mă şi închipuiam la volanul tractorului. Toate materiile pe care le învăţăm sînt interesante şi pînă acum am reuşit să iau numai note de nouă şi zece. Dar cel mai mult îmi plac orele de practică. În atelier am deprins să mînuim tot felul de unelte şi confecţionăm singuri diferite piese cu care ne vom întîlni cînd vom repara tractoarele şi maşinile agricole. Vara aceasta nu vom merge încă la practică, dar abia aştept vara viitoare cînd voi pleca să lucrez alături de mecanicii agricoli de la S.M.T. pe ogoarele colectivei noastre.

OACE STANCU
anul I, Şcoala profesională de mecanici agricoli, Roşiorii de Vede

Ce să citim?

MIHAIL SADOVEANU:	„Neamul Șoimăreștilor"
AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI:	„Povestind copiilor"
EMIL GÎRLEANU:	„Din lumea celor care nu cuvîntă
CEZAR PETRESCU:	„Fram, ursul polar"
DUMITRU CORBEA:	„Povestind copiilor"
AL. GHEORGHIU-POGONEȘTI:	„Asta-i cartea cu povești"
DOMNIȚA MOLDOVEANU:	„Patru copii în marele codru"
M. MAJEROVA:	„Robinsonka"
G. MORCINEC:	„Păsări rătăcite"

TAINA FLUTURILOR NEGRI

DE
M. PĂLTINEANU

Volumul conține două povestiri adresate pionierilor și școlarilor. Într-una — „Telegraful lui Toderiță" — doi pionieri își fac, în timpul unei vacanțe de vară, un sistem de semnalizare cu fanioane, un telegraf. Ei ajută unor colectiviști să transmită mai repede în sat vești de pe cîmp. Îngîmfîndu-se, unul din cei doi „inventatori" nu vrea să arate colectivului de pionieri „invenția" sa.

Întîmplările ulterioare ale acestei povestiri le veți afla din lectura cărții.

A doua povestire — „Taina fluturilor negri" — ridică o problemă interesantă pentru pionieri și școlari: alcătuirea ierbarelor și a insectarelor prin care își completează cunoștințele obținute la științele naturii.

CE SĂ VEDEM?

„BĂIATUL DIN BANCA A DOUA"

de AL. POPOVICI

(Piesă cu multe tablouri pentru copii și părinți)

Odată sosiți în sala Teatrului pentru tineret și copii pentru a-l cunoaște pe „băiatul din banca a doua", intrați, împreună cu el, pe porțile poveștilor atît de dragi vouă. Împreună cu el, asistați la peripețiile pline de tîlc prin care trec animalele pădurii. Împreună cu el aplaudați pe vesela și harnica Anița-veverița, pe grațioasa și săritoarea la treabă Nușu-rîndunica, pe Lae-greierul-cîntăreț și pe Sever-arîciul. Ca și „băiatul" nostru veți avea grijă să-l vestiți pe Marinică-ursulețul de sosirea viclenei vulpi-Aurora și, într-un glas, îl îndemnați pe Marinică să nu adoarmă, cînd stă de pază lîngă noua construcție pe care o înalță animalele pădurii, sub îndrumarea priceputului castor-Beton.

Voi știți, la fel de bine ca și Marinică-ursulețul, că vulpea-Aurora, lupul-Mitică și porcul mistreț-Gică nu văd cu ochi buni prietenia, străduința și munca unită a animalelor din pădure. Nici nu-i de mirare. Dintotdeauna, povestea și fabula ne-au învățat că „lupu-și schimbă pielea, dar năravul ba". Dar s-a găsit ac și pentru cojocul lor.

Și Marinică a înțeles, o dată cu voi, că vine un ceas în care hoinăreala și jocul trebuie să facă loc învățăturii, pentru ca fiecare să aibă o meserie, să știe să facă ceva, spre a fi de folos celorlalți.

Credeam că am terminat cu prezentarea piesei, cînd fetița mea, care a văzut-o și știe că vă scriu, m-a întrebat: „Dar despre Beno-ciocănitoarea ai spus ceva?"

E adevărat, am uitat-o. Și nu-i drept. Pentru că, dacă n-ar fi fost Beno, nu știu cum s-ar fi descurcat prietenii noștri din pădure. După ce veți merge la teatru, cred că veți fi și voi de aceeași părere: Beno n-ar fi putut lipsi.

OLGA BUȘNEAG

PRIMĂVARA

Sub soarele de primăvară
Zăpada-ncepe să se crape
Şi-n brazde freamătă uşoară
Minunea firelor de ape.

Apoi nici asta nu mai este,
Iar gliile încep să fiarbă
Şi creşte-n sus ca în poveste
Minunea firelor de iarbă.

E-o revărsare de ogoare
Fără răzoare, fără hat,
Prin care duduie-n vibrare
Tractoare-n cîntec cadenţat.

E-atît de cald şi-atît de bine
În proaspăt, însorita zi!
Visezi pătulele mai pline
Din toamna care va veni.

NICOLAE LABIŞ

CELOR CE-AU CĂZUT

de EMILIA CĂLDĂRARU

Poate Doncăi*, sărutîndu-şi pruncul,
Înaintea marii despărţiri,
Îi părea c-aude cum o cheamă
Glasurile noastre mici, subţiri.

Poate că Ilie Pintilie,
De pe pragul primei primăveri
Petrecute-n muceda Doftană,
S-a gîndit la primii pionieri.

Poate că, în drum spre eşafod,
Tobele-auzind cum se-nteţesc
Olga** deslusea, de peste vreme,
Alte tobe-n marş pionieresc.

Azi, cînd trecem mîndri la paradă,
Mulţumind iubitului Partid
Pentru toate cîte-s ale noastre,
Pentru cîte căi ni se deschid,

Noi, copiii, ne-amintim pios
De eroii ce-au căzut luptînd
Şi visînd la fericirea noastră,
Cînd noi toţi eram abia... un gînd.

* Donca Simo
** Olga Bancic

PAVĂZĂ

de VICTOR TULBURE

De la un pisc la altul şi dintr-o zare-ntr-alta,
E zestrea mea de piatră, de apă şi văzduh.
Izbesc cu tîrnăcopul; isc frumuseţi cu dalta,
Însămînţez ogorul, retez în baltă stuh.

Înlătur de pe creangă tot ce-i putreziciune.
Urc schele. Pentru pace şi viaţă construiesc.
Pe mîini neobosite şi vrednice şi bune
Vreau să încapă rodul pe care-l împlinesc.

Zadarnice nu-s fapta, nici gîndul, nici visarea,
Cînd suflet pui în toate şi-n tot un reazăm ai.
Oştean al ţării mele, ţie-ţi aduc cîntarea.
Că tu de strajă păcii şi vieţii noastre stai.

Nădejdile ni-s toate şi-n tine adunate.
Furtuni de-or fi să fie nu ne-or clinti din loc,
Căci nu-i nimic pe lume ca sfînta libertate,
Tu, pavăză eşti păcii! Eşti spada ei de foc.

FRUMOASĂ EŞTI, PATRIA MEA!

de EUGEN FRUNZĂ

Frumoasă eşti ţară, cu libere văi,
Cu munţi peste nori domnitori,
Te-nalţă, ca-n visul feciorilor tăi,
Grădină, grădină cu flori.

Sădim bărăgane de crini şi cleştar,
Din Bistriţa stelele mii
Le punem cunună pe fruntea-ţi de jar,
Mai mîndră, mai mîndră să fii.

Cămin al frăţiei, al muncii cămin,
Tu, leagăn al visului meu,
Cu gîndul la tine muncim şi trăim,
Cu tine, la bine şi greu.

Zadarnic duşmanii cu suflete seci
În lanţ şi cătuşă te-ar vrea:
Ţi-e pavăză inima noastră pe veci,
O patrie, patria mea...

SE APRINDE FARUL

Spectacol—revistă în mai multe tablouri

ÎN ATENȚIA ACTIVELOR PIONIEREȘTI

Folosiți spectacolele brigăzii artistice de agitație în activitatea voastră. Acestea vă pot fi de un real ajutor la îndreptarea unor lipsuri care s-ar ivi în unitate, detașament sau grupă.

Vă prezentăm mai jos un exemplu de spectacol de brigadă. Folosind pionierii și școlarii talentați care pot scrie mici poezioare, epigrame sau cuplete satirice, vă puteți și voi organiza o brigadă artistică de agitație. Brigada poate avea și o denumire. De pildă: „În țepii ariciului", „Ghimpele" sau chiar „Farul pionieresc".

(În fața cortinei apare Anișoara, o pioneră de 12—14 ani.)

ANIȘOARA *(către sală):* Dragi spectatori, vom asista astăzi... *(De undeva din culise răsună glasul unei goarne.)* Ce-i asta?

O VOCE *(din sală):* O goarnă!

ANIȘOARA: Așa e... Dar ce caută o goarnă în spectacolul nostru? *(În fața cortinei apare Costel, un pionier de vîrsta Anișoarei, cu o goarnă în mînă.)*

COSTEL: Ce-ntrebare e asta? Nu ne-am înțeles noi că în loc de gong o să folosim o goarnă? *(Duce goarna la gură.)*

ANIȘOARA *(veselă, pe acordurile goarnei):* Dragi spectatori, vom asista astăzi la un spectacol neobișnuit... Da, neobișnuit! Pentru că în spectacolul nostru un rol de seamă îl va juca însuși farul, să spunem... de la Constanța.

O VOCE *(din sală):* Ei, și ce e neobișnuit în povestea asta?

COSTEL *(intervenind):* Farul nostru vorbește și încă foarte corect gramatical și cu multă însuflețire.

O VOCE *(din sală):* Ha! Asta-i bună! Cine o să vă creadă că un far e în stare să vorbească? Și încă „foarte corect gramatical și cu multă însuflețire"...

COSTEL *(către voce):* Ești convins că n-o să ne creadă nimeni?

O VOCE *(din sală):* Îți garantez!

ANIȘOARA *(transportată, către sală):* N-o să ne creadă decît cei care nu știu să viseze; or, asemenea oameni nu există printre noi.

COSTEL *(către sală):* E cineva printre voi care nu știe să viseze?

VOCI *(din sală):* Nimeni... nu e nimeni!

ANIȘOARA *(către voce):* Ai auzit? *(Către Costel.)* Atunci...

COSTEL: Cortina sus! *(Cortina dă să se ridice, dar mîna care o manevrează, la intervenția Anișoarei, ezită.)*

ANIȘOARA: O clipă, nu încă. *(Se apropie de Costel și-i spune ceva la ureche.)*

COSTEL *(Anișoarei):* Ai dreptate... *(Către sală.)* Sîntem într-o mare încurcătură: Nu știm cu ce să începem.

O VOCE *(din sală):* Cu dumnealui...

(Cortina se dă ușor în lături, Costel și Anișoara dispar. În colțul din stînga scenei se zărește macheta unui far, iar pe fundal harta Republicii Populare Romîne. Ochiul farului se stinge și se reaprinde de mai multe ori.)

VOCEA FARULUI: Eu sînt Farul, raza mea colindă de-a lungul și de-a latul țării. În lumină apar pionierii muncind, învățînd, cinstindu-și cravata roșie. Dar mai sînt unii copii, puțini la număr, pe care îi prind în raza mea. Da... Ca dumnealui... Priviți-l... *(Pe scenă apare Victor, un băiețel de vreo 10 ani, cu părul ciufulit, cu cravata înnodată la spate, cu ciorapii căzuți, cu o pungă mare de semințe într-o mînă. Victor sparge în dinți semințe și scuipă cojile încoace și-ncolo, pe scenă. În întîmpinare îi iese Anișoara.)*

ANIȘOARA *(în șoaptă):* Ești într-o sală de spectacol... *(Victor își vede mai departe de îndeletnicirea lui.)* N-auzi? Unde te trezești?

VICTOR *(tare, obraznic):* În Marte, e bine?

ANIȘOARA: Ar trebui să-ți fie oleacă de rușine. Nu-ți dai seama că deranjezi spectatorii, că murdărești podelele și că personalul de serviciu... Cum te cheamă? Cine ești?

VICTOR *(obraznic):* Sînt o persoană însemnată... Fără mine personalul de serviciu ar fi nevoit să-și schimbe meseria, iar spectatorii n-au decît să-și pună vată în urechi *(sparge mai departe semințe).*

ANIȘOARA: Cînd ai de gînd să sfîrșești?

VICTOR *(obraznic):* Cînd n-o să mai am semințe. Dar asta n-o să se întîmple niciodată, că am avut anul trecut o recoltă de floarea-soarelui extraordinară. *(Bătîndu-și buzunarele.)* Plesnesc hambarele, nu alta... Și acum dă-mi voie să mă recomand: Victor, cu V de la Victorie.

ANIȘOARA *(scoate un fluier și începe să fluiere.)*

VICTOR *(bițîind nervos dintr-un picior):* Da' ce faci? Chemi miliția? *(Din stînga apar trei pionieri. Toți trei poartă pe brațul drept brasarde roșii pe care se disting inițialele F.P., scrise cu alb. Farul îl prinde în bătaia razelor pe Victor. Acesta se retrage un pas înapoi.)*

ANIȘOARA *(arătînd spre Victor):* Luați-l și duceți-l la Farul pionieresc.

UN PIONIER *(către Victor):* Îndreaptă-ți cravata! *(Victor se supune.)*

AL DOILEA PIONIER: Ridică-ți ciorapii... *(Victor uluit se supune.)*

AL TREILEA PIONIER *(întinzîndu-i un pieptene):* Serviți, vă rog...

ANIȘOARA *(fermă):* Către Farul pionieresc, înainte marș! *(Ochiul farului devine mai luminos.)*

VOCEA FARULUI: Pe vreme de furtună, cînd e ceață, cînd talazurile mării sînt învolburate, eu le arăt marinarilor drumul, îi feresc de primejdii... *(Cortina cade. Vocea farului continuă.)* Îi ajut să-și ducă cu cinste la îndeplinire misiunea. *(Anișoara și cei trei pionieri apar în fața cortinei.)*

TOȚI ÎN COR *(cîntînd):*

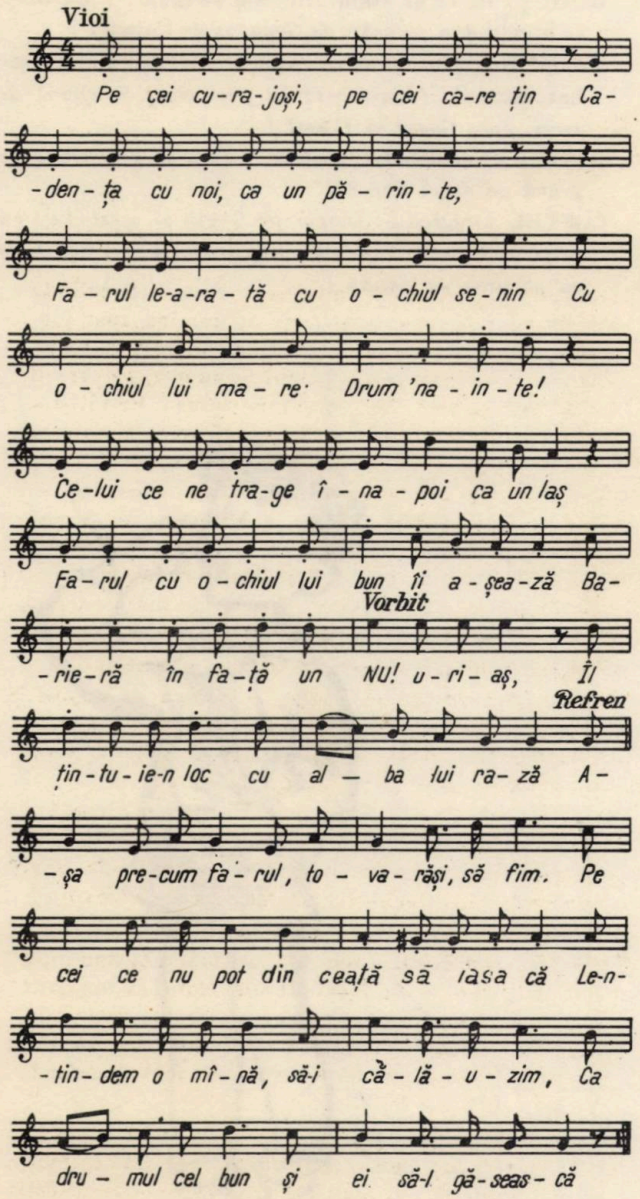

(Anișoara și pionierii dispar. Cortina se ridică. Pe scenă, în colțul din stînga străjuie mai departe farul. Ceva mai departe de mijlocul scenei, în dreapta, doi copăcei de care e prinsă o pancartă pe care se zărește scris: „Farul pionieresc", formînd un fel de poartă a taberei de pionieri. Lîngă poartă, steagul filfîind în vîrful pavilionului. Lîngă steag stă de gardă, în poziție de drepți, cu o brasardă de pionier de serviciu pe brațul drept și cu un coif de hîrtie pe cap, un pionier. Ceva mai în fața steagului și a porții, o măsuță rotundă și două bănci. Pe măsuță, un radioemițător și un pergament făcut sul. În preajma măsuței, Costel și încă vreo 2—3 pionieri cu brasarde pe brațe și cu coifuri de hîrtie pe cap. Costel desface pergamentul și se apleacă atent asupra radioemițătorului. Pe fundalul scenei harta Republicii Populare Romîne.)

COSTEL *(în radioemițător):* Atențiune, atențiune; vorbește Farul pionieresc! *(Ochiul farului se stinge și se reaprinde în tot timpul cît Costel își spune replica.)* Atențiune, atențiune, vorbește Farul pionieresc! *(În colțul din dreapta scenei apare Victor, însoțit de cei trei pionieri și Anișoara.)*

COSTEL *(continuînd să vorbească în emițător):* Ordin de zi nr. 1. Către toți pionierii țării. În școli, pe stradă, în curțile noastre, pretutindeni, să aprindem luminile farurilor pionierești. Sub razele acestor lumini să prindem faptele noastre. *(Victor își trage capul între umeri.)* Semnează: Farul pionieresc. Atențiune, atențiune, sînteți gata să fiți faruri pionierești? Trec pe recepție.

PIONIERII: Gata întotdeauna! *(Lumina din scenă se stinge, nu rămîne luminată decît harta de pe fundal.)*

VOCI *(din culise):* Gata întotdeauna! *(Pe hartă încep să se aprindă becușoare, semn că în diferite regiuni ale țării s-au aprins farurile pionierești. Pe măsură ce steluțele se aprind și se înmulțesc, vocile din culise cresc și ele.)*

VOCI *(din culise):* Gata întotdeauna! Gata întotdeauna! *(Scena se luminează din nou. În dreptul măsuței rotunde nu-s decît Victor și Anișoara. Pe măsuță, punga cu semințe și niște mici movilițe de semințe.)*

VICTOR *(către Anișoara, în poziție de drepți):* Sînt gata întotdeauna!

ANIȘOARA *(îi întinde lui Victor mîna).*

VICTOR *(îi strînge mîna cu bucurie).*

VOCEA FARULUI: Cale liberă... *(Cortina cade.)*

ANIȘOARA, COSTEL ȘI VICTOR *(în fața cortinei):*

Refren:

Așa precum farul, tovarăși, să fim.
Pe cei ce nu pot din ceață să iasă
Le-ntindem o mînă, să-i călăuzim,
Ca drumul cel bun și ei să-l găsească. } bis

VICTOR *(trage brasarda pe brațul drept, apoi dispar toți trei. După o clipă, cortina se ridică. În stînga scenei, farul. În dreapta, în planul doi, în fața unor tufe, o bancă. Așezați la cîte un capăt de bancă, Goguț și Costel, doi pionieri, primul, dolofan, cu obrajii rumeni, mușcă de zor dintr-un sandviș, cel de-al doilea e adîncit în lectura unei cărți.*

GOGUȚ *(după ce-i aruncă lui Costel o privire, cu gura plină):* Vrei un sandviș?

COSTEL *(fără să-și ridice ochii de pe carte):* Mulțumesc, am luat masa.

GOGUȚ: Și eu am mîncat, dar un supliment nu strică. Întărește sistemul nervos. *(Scoate dintr-un buzunar un sandviș învelit într-un șervețel de hîrtie și i-l întinde lui Costel.)* Nu te sfii... Ia-l, mai am cinci ca astea.

COSTEL *(în loc de orice alt răspuns, întoarce pagina cărții).*

GOGUȚ *(despachetînd sandvișul):* L-am învelit în șervețel, să-l feresc de microbi. Nu te teme. *(Întinzîndu-i din nou sandvișul.)* Poftim!

COSTEL *(fără să-și ridice ochii de pe carte):* Mulțumesc! Nu!

GOGUȚ *(face o mutră ca și cînd ar vrea să spună „ești un prost", apoi își înfige dinții cu lăcomie în sandviș):* E un deliciu... E cu unt și cu șuncă... *(După o pauză, cu gura plină.)* Cum te cheamă?

COSTEL *(mașinal, fără să-și părăsească lectura):* Costel. Pe tine?

GOGUȚ: Goguț... Mama îmi mai zice și... „Guguștiucul mamii".

COSTEL *(îi aruncă o privire zîmbind):* Și-ți place să ți se spună așa?

GOGUȚ: Oho! *(Se șterge cu șervețelul la gură.)* Ascultă, n-ai vrea să fim prieteni?

COSTEL *(încurcat):* De ce să nu vreau! Da' tu știi ce-nseamnă să fii prieten cu cineva?

GOGUȚ: Ei, asta-i bună. Cum să nu știu? Să fii prieten cu cineva înseamnă să ai un... tovarăș...: un prieten... cu care să mergi la cinema, la muzeu, la o expoziție... Sau pur și simplu să bați mingea cu el. Or..., de pildă, eu, dacă sînt în apă și mi se pune un cîrcel, și-s gata-gata să mă-nec, tu sari și mă salvezi. Ai înțeles? Cam așa vine cu prietenia. *(În colțul din dreapta scenei apar: Marinică și Sandu, doi băieți cam de aceeași vîrstă cu Goguț și Costel. Amîndoi fac mare haz, pesemne de o glumă pe care și-au spus-o în culise. Și după ce se bat voinicește pe umăr înaintează rîzînd în direcția în care se află banca pe care stau Goguț și Costel. Din sens invers, de după far, apare o fată de 10—11 ani, cu codițe și cu ghiozdanul în spate).*

MARINICĂ *(o zărește primul pe fată. Își drege glasul, tușind de cîteva ori, și, după ce-i trage un ghiont lui Sandu, îi șoptește):* Atenție mărită!

SANDU *(întoarce și el capul în direcția în care a apărut fata. Îl apucă pe Marinică de braț și-i face cu ochiul):* Sst! *(Marinică și Sandu înaintează, ca doi băieți de treabă, spre fata care, nebănuind cele ce o să se întîmple, își continuă drumul venind spre ei. Cînd fata ajunge în dreptul lor, Marinică îi dă un brînci lui Sandu și acesta o calcă pe fată pe picior.)*

MARINICĂ *(își scoate șapca din cap și după ce se înclină în fața fetei, cu gesturi exagerate, i se adresează ca un om care vorbește stricat românește):* Cum se zice asta... la voi... franțuzește... pardon...

FATA *(după ce-i aruncă o privire tăioasă):* Ca să-ți spun drept, cred că... huligan... *(Îi întoarce spatele și-și vede mai departe de drum.)*

SANDU *(rîzînd):* Ți-a zis-o, Marinică.

MARINICĂ: Nu rîde ca prostu', Sandule, că vorba asta ți se potrivește de minune și ție.

COSTEL *(lui Goguț):* Ce-i cu ăștia? Au înnebunit?

GOGUȚ *(mușcînd dintr-o franzeluță):* Dă-i încolo... ce ne privește pe noi!?

COSTEL *(se ridică de pe bancă, în vreme ce Marinică și Sandu continuă să rîdă):* Apoi să n-o facă pe huliganii că nu îngădui.

GOGUȚ *(prinzîndu-l de-o mînă):* Nu te băga *(Continuîndu-și ideea. În șoaptă lui Costel.)* Eu nu mă încurc niciodată cu de-alde ăștia. Dacă nu mă doare capul, de ce să mă leg?

COSTEL *(enervat):* Și ce propui, să stăm și să ne uităm la ei, nu-i așa?

GOGUȚ: De ce să stăm? Hai s-o ștergem! *(Marinică și Sandu dau cu ochii de Goguț și de Costel.)*

MARINICĂ *(lui Sandu):* Atenție mărită: s-a schimbat decorul. *(Înaintează cu pași mari, exagerat de mari, spre Goguț și Costel.)*

GOGUȚ *(tremurînd):* Costele... *(Dă să se retragă în grabă pe după bancă.)*

COSTEL *(trăgîndu-l înapoi pe Goguț și așezîndu-l cu forța pe bancă):* Stai jos! *(Se întoarce și-l țintuiește cu privirea pe Sandu.)*

SANDU: Ia dați raportul, sugacilor! Chibrituri aveți?

COSTEL *(ferm):* Nu sîntem nici sugaci și nici nu fumăm.

GOGUȚ *(tremurînd):* Pe onoarea mea, el *(arată spre Costel)* nu are chibrituri...

SANDU *(vîrîndu-se în fața lui Costel):* Ptiu, da' negru mai ești în cerul gurii... *(Arătînd spre Goguț.)* Prietenul tău e mai cumsecade. *(Îi scapără bricheta în ochi lui Costel.)*

GOGUȚ *(repede):* Nu sîntem prieteni. Nu sîntem nici un fel de prieteni. Ne-am întîlnit numai așa...: Din întîmplare.

COSTEL *(îi aruncă lui Goguț o privire dojenitoare).*

MARINICĂ *(îi smulge lui Goguț basca de pe cap și și-o pune pe capul lui, peste șapcă):* Ești liber. Șterge-o acasă că poate nu ți-ai făcut lecțiile.

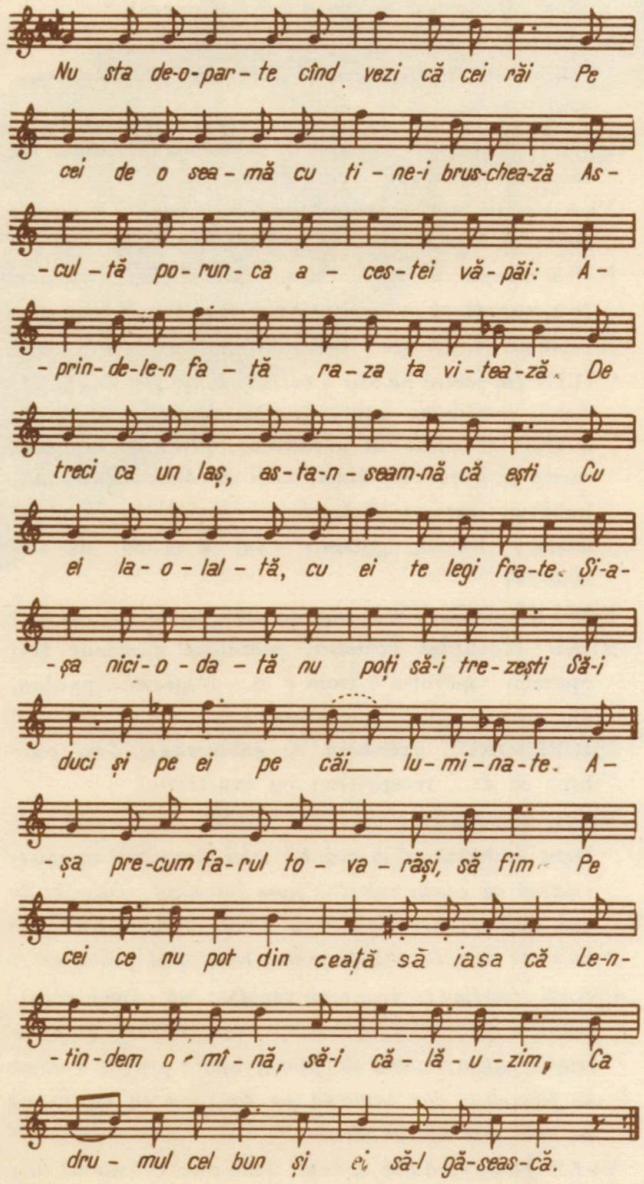

COSTEL *(ferm):* Asta n-are s-o facă!

GOGUȚ *(către Costel):* Ei, știi că-mi placi? Adică-mi dai și ordin!?

COSTEL *(lui Goguț):* Nu se poate să te întorci acasă fără bască.

MARINICĂ: Cum?!

SANDU *(înaintînd spre Costel):* Știi cu cine ai de-a face, mă mînzule?

COSTEL *(demn, arătînd spre Goguț):* Cu un fricos *(apoi arătînd spre Marinică și Sandu)* și cu doi huligani.

MARINICĂ: Ptiu, da' grozav mai ești matale. Ce zici de dumnealui, Sănducule?

SANDU *(apucîndu-l pe Costel de bărbie):* Ia spune, viteazule, cu cine avem onoarea?

COSTEL *(în loc de orice alt răspuns, lumina farului coboară pe fața lui Costel)*

VOCEA FARULUI: Așa... Barează-le calea!

SANDU *(înspăimîntat):* Marinică, 'ai să spălăm putina că ăsta-i din ăia cu Farul... *(Marinică și Sandu fac stînga-mprejur, dar farul îi urmărește.)*

GOGUȚ *(umflînd pieptul):* Ei da, așa da. Ia uite-i cum se perpelesc. Bravo, Costele, bravo! *(Sandu și Marinică dispar în culise. Fasciculele de raze cad asupra băncii.)*

GOGUȚ: Pretutindeni, pretutindeni, potop de lumină! *(Înspre culise, vorbește cu un personaj imaginar.)* Ați stat la pîndă? De unde veniți?

COSTEL *(ironic):* De la stopul din colțul străzii.

GOGUȚ *(zăpăcit):* Și eu care credeam...

COSTEL: „Eroule..."

GOGUȚ: Pardon, eu nu sînt erou. Eu sînt pur și simplu...

COSTEL *(retezîndu-i vorba):* Guguștiucul mamii... *(Costel pleacă.)*

GOGUȚ: Păi sigur, îi convine s-o facă pe viteazul. *(Cu regret.)* Dacă aș fi și eu la faruri... *(Deodată apar în scenă Anișoara, Costel, Victor și își continuă înaintarea spre rampa scenei cîntînd.)*

(Cortina cade în spatele lor. Cei trei pionieri continuă să cînte mai departe în fața cortinei, arătînd spre cravatele de la gît aceeași melodie.)

Ascultă porunca acestei văpăi:
Aprinde-le-n față raza ta vitează. } *vorbit*
De treci ca un laș, asta-nseamnă că ești
Cu ei laolaltă, cu ei te legi frate.
Și-așa niciodată nu poți să-i trezești,
Să-i duci și pe ei pe căi luminate.
Așa precum farul, tovarăși, să fim.
Pe cei ce nu pot din ceață să iasă
Le-ntindem o mînă, să-i călăuzim,
Ca drumul cel bun și ei să-l găsească. } bis

(Cei trei dispar. Cortina se ridică. Farul e la locul lui. Ochiul farului cade asupra unui colț de clasă. Se văd două, trei pupitre, așezate în fața unei ferestre și o catedră. Eventual chiar o tablă. În rest, scheletul unei uși. Decorul e dispus în așa fel încît jumătate din scenă e liberă și închipuie o parte din coridorul școlii. Ionuț, Nina, Vlad și Călin se apropie în grabă de canatul ușii.)

IONUȚ *(uitîndu-se înapoi spre culise):* Au șters-o...

VLAD: În sfîrșit!

NINA: Cine o mai fi născocit și farurile astea?

VLAD: Uite așa... *(Își joacă mîna prin fața ochilor.)* Mi se foiesc toată ziulica prin fața ochilor.

CĂLIN: Și la cinema, și în parc...

NINA: Și la școală, în recreații, pe stradă... Unde te învîrtești, numai de faruri dai.

VLAD: Parcă pămîntul s-a mutat în largul mării. Ce nevoie avem de ele? Ce sîntem noi, vapoare? Și unde mai pui că atunci cînd ești scos la tablă și ești „tufă de Veneția" farurile astea nu suflă o vorbă. Parcă au apă în gură. Asta-i curată lașitate. Păi dacă ești far, fii far. Dă-mi o mînă de ajutor, salvează-mă de la înec.

CĂLIN: Ai perfectă dreptate, Vlade. Noi nu sîntem faruri, dar am născocit o metodă mai grozavă decît a lor.

NINA *(bătîndu-l pe Vlad pe umeri)*: Uite, cu ajutorul ei sînt sigură că o să-ți îndrepți doiul pe care l-ai încasat la algebră. Dacă nu-i așa, să nu-mi mai spui mie pe nume. Am luat și măsuri de precauție. În caz de naufragiu, avem un colac de salvare nemaipomenit: alfabetul Morse.

CĂLIN *(repede spre Vlad)*: Ai învățat alfabetul Morse?

VLAD: Îl știu ca pe apă. De două săptămîni nu fac altceva decît să omor manipulatorul. Am făcut bătături la degete și scurtă la mînă.

IONUȚ: Perfect. Asta înseamnă că metoda noastră n-o să dea niciodată greș. *(Către Călin.)* Ai cuvîntul.

CĂLIN *(către Vlad)*: Ține minte: dacă problema cuprinde o singură operație, o să intre în clasă Nina. Dacă e cu două operații, o să dea buzna în clasă Ionuț, dacă e cu trei, am să apar eu. În cazul cînd una dintre operații trebuie pusă în paranteze am să intru în clasă tot eu, dar cu fulgarinul pe mine. E limpede?

VLAD: Ca apa de izvor. *(La catedră apare profesorul, un bătrînel simpatic, cu mustăți stufoase și cu niște rame de ochelari așezate pe vîrful nasului.)*

VLAD: M-am dus. *(Dă să deschidă ușa, ezită. Se întoarce.)* Dar dacă se prinde? Dacă observă figura?

NINA: Nu fi prost. Poartă ochelari. E miop.

VLAD: Ehe, cu toată miopia dumnealui, cînd îmi aruncă o privire îmi vine să intru în pămînt. Îmi aruncă o privire atît de tristă, încît parcă îl aud că-mi spune: „Știi de ce sînt trist, Vlade? Sînt trist pentru că te am pe tine în clasă"... În sfîrșit! *(Intră în clasă.)* Bună ziua, tovarășe profesor!

PROFESORUL: Bună ziua, Vlad.

VLAD *(se așază sfios într-una din bănci)*

PROFESORUL *(coboară de la catedră cu un caiet în mînă din care detașează o foaie)*: Da... Va să zică, ai venit la reexaminare. Stai jos și gîndește-te bine. *(Îi pune în față foaia de hîrtie.)* Asta e problema. *(După o pauză, către Vlad.)* Ai să poți s-o rezolvi?

VLAD *(după ce se uită mai întîi pe hîrtie)*: Cred că da!

PROFESORUL: Atunci dă-i drumul *(se îndreaptă spre catedră. Dincolo de ușă, Nina, Ionuț, Călin stau cu urechile lipite de ușă. După o scurtă pauză, Călin îi face un semn Ninei să intre.)*

NINA *(intră în clasă.)*: Tovarășe profesor, scuzați-mă că vă deranjez, mi-am uitat cartea de geografie în bancă. Îmi permiteți s-o iau?

PROFESORUL *(fără să-și ridice privirile de pe catalogul pe care-l studiază la catedră)*: Vă rog!

NINA *(caută cartea în pupitru, în timp ce, pe furiș, încearcă să se uite pe foaia lui Vlad.)*

VLAD *(se preface că-i atent să-și rezolve problema. Începe să semnalizeze, bătînd darabana cu un deget în bancă).*

PROFESORUL *(înălțîndu-și privirile de pe catalog)*: Cine bate acolo? *(Către Vlad.)* Dumneata?

VLAD: Vai de mine, tovarășe profesor!...

PROFESORUL *(zîmbește cu subînțeles și-și reia preocupările lui)*

NINA *(în șoaptă lui Vlad)*: Succes! *(Ia cartea la subsuoară și iese.)*

VLAD *(își reia preocupările lui privind visător pe fereastră, dar trăgînd cu urechea spre ușă)*

NINA *(după ce închide ușa, către Călin și Ionuț)*: N-a apucat să ne semnalizeze decît numărul problemei: 27. *(Către Călin.)* Călin, rezolv-o repede!

CĂLIN *(ia cartea pe care o întinde Ionuț și o deschide)*: Așa... problema cuprinde trei operații. Operația a treia se pune în paranteză. *(Închide în grabă cartea și o azvîrle Ninei, apoi dă buzna în clasă, îmbrăcat într-un fulgarin și făcînd tot felul de semne.)* Băieți, „Știința"-Cluj a scăpat de eliminare!

PROFESORUL: Ce înseamnă asta, unde te trezești?

VLAD: Tovarășe profesor, problema cuprinde trei operații. Operația a treia e în... fulgarin... pardon, am vrut să spun: paranteze.

PROFESORUL *(zîmbind cu subînțeles)*: Îmi pare bine că ai... recepționat cu exactitate.

VLAD *(zîmbind și el)*: Păi, credeți că degeaba am făcut eu bătături la degete? *(Își vîră nasul în caiet, trăgînd cu coada ochiului spre fereastră. Dincolo de ușă, Călin, ajutat de Nina și Ionuț, scrie cu un capăt de cretă pe o bucată de placaj rezultatul problemei.)*

CĂLIN *(scriind)*: De aici rezultă: 66. Deci rezultatul e 66. *(Călin, Ionuț, Nina dispar. După o scurtă pauză, bucata de placaj apare pentru o clipă la fereastră, dar întoarsă pe dos, așa că rezultatul nu mai este 66, ci 99.)*

VLAD *(luminîndu-se la față. Taie ceva în caietul lui; apoi îi răspunde profesorului)*: Ca atare, ca să zic așa, rezultatul e 99. *(În acest răstimp, Ionuț, Călin și Nina apar în dreptul ușii, ciulind urechile.)*

PROFESORUL: Ia adu caietul la mine! Cum ţi-a ieşit 99?

VLAD: Foarte bine. *(Se duce şi-i arată caietul.)*

PROFESORUL *(după ce-i cercetează caietul îl priveşte peste ramele ochelarilor)*: Demonstraţia e excelentă, numai răspunsul e cam... Nu ştiu de ce dumitale ţi-a ieşit la socoteală 99 cînd trebuia să-ţi iasă 66. De altfel, lucrurile sînt limpezi. *(Începe să bată darabana cu degetele în tăblia catedrei, privind lung spre Vlad. Dincolo de uşă, Nina, Ionuţ, Călin îşi duc palmele la gură înspăimîntaţi.)*

VLAD *(zîmbind încurcat, tălmăceşte semnalizările făcute de profesor)*: Va să zică, îmi spuneţi să stau jos... *(Dă să se aşeze privind ţintă, uluit, la profesor, care continuă să semnalizeze, bătînd darabana mai departe în tăblia catedrei.)* Înţeleg. *(Cu glas tremurat.)* Am încasat un doi la algebră şi am încercat să-mi repar nota cu mijloace... *(repede.)* Tovarăşe profesor, de unde ştiţi dumneavoastră alfabetul Morse?

PROFESORUL: L-am învăţat pe front. Am făcut războiul într-o unitate de transmisiuni. Ai înţeles, Vlad?

VLAD *(stingherit)*: Da, da, tovarăşe profesor.

PROFESORUL: Pot să-ţi spun că dacă ai izbutit să înveţi alfabetul Morse în două săptămîni nu eşti lipsit de aptitudini. *(Reîncepe să bată darabana în tăblia catedrei.)*

VLAD *(traduce semnalizarea)*: Înţeleg, tovarăşe profesor... „Da-că... ai iz-bu-tit să în-ve-ţi al-fa-betul Morse înseamnă“... că o să fiu capabil să-mi îndrept şi doiul de la algebră.

PROFESORUL *(continuă să semnalizeze, bătînd darabana în tăblia catedrei, dar bătăile nu se mai aud. Vlad continuă să tălmăcească semnalizările profesorului, dar nici glasul lui nu se mai aude. Călin, Nina, Ionuţ, dincolo de uşă, se trag un pas înapoi)*.

CĂLIN: S-a ars. Răspunsul nu-i bun.

IONUŢ: Cum adică nu-i bun?

NINA *(lui Călin)*: Ce-ai păzit, Călinе? Unde ţi-au fost ochii? Eşti un matematician de frunte şi nu eşti în stare să rezolvi un fleac de problemă?

CĂLIN: Am rezolvat-o perfect. Bag mîna în foc că rezultatul e 66.

IONUŢ: Păi dacă e 66, cum i-a ieşit lui Vlad 99?

CĂLIN *(enervat)*: Cine ştie! Pesemne că l-a copiat stînd cu picioarele pe tavan.

NINA: Aoleu, băieţi, e limpede, e limpede ca lumina zilei. Am pus placajul în fereastră cu susul în jos.

IONUŢ: Poftim, poftim, să mai ai încredere în prieteni. Sărmanul băiat. A copiat din toată inima, se străduia din răsputeri să răspundă şi...

VLAD *(care între timp şi-a strîns lucrurile, iese din clasă cu privirile coborîte în pămînt, însoţit de profesor. Către Ionuţ, Nina, Călin)*: Am pus-o de

mămăligă. Adio, şcoală. Noroc c-am învăţat alfabetul Morse. Poate o să mă primească funcţionar la poştă. Cu învăţătura nu merge de loc.

PROFESORUL: Ia mai dă-l încolo pe acest „nu merge de loc". Dacă ţi-ai da silinţa să înveţi şi la celelalte materii cum ţi-ai dat silinţa să înveţi alfabetul Morse, totul ar merge ca pe roate. *(Începe să bată din nou darabana într-una din băncile din apropierea lui.)*

VLAD *(tălmăcind cele semnalizate de profesor, către public):*

Nu fiţi aşa cum este Vlad!
(Arată spre el şi recită.)

Deschideţi cartea cu îndrăzneală.
Cu ea vă avîntaţi spre larg,
Ca un vapor, fără escală.
Deschideţi cartea, Feţi-Frumoşi,
Ea vă e armă şi v-ajută
Să fiţi înalţi şi curajoşi,
Să cuceriţi orice redută.
Deschideţi cartea şi-nvăţaţi.
Prin carte veţi zări, la proră,
Ca marinarii-adevăraţi,
A comunismului aurora.

VOCEA FARULUI: Cale liberă...

PROFESORUL *(către Călin):* Poţi să-ţi scoţi fulgarinul. Nu mai e nevoie de el. Ploaia a trecut de mult şi parantezele dumitale au fost deschise.

CĂLIN *(uluit):* Cum? Şi dumneavoastră... Şi dumneavoastră sînteţi Farul pionieresc?

PROFESORUL *(zîmbind):* Fireşte... *(Ochiul farului se stinge şi se reaprinde neîncetat, pînă la sfîrşitul spectacolului. În scenă intră toţi interpreţii din prezenta scenetă şi, înaintînd spre public, cîntă.)*

Aşa precum farul, tovarăşi, să fim.
Pe cei ce nu pot din ceaţă să iasă
Le-ntindem o mînă, să-i călăuzim,
Ca drumul cel bun şi ei să-l găsească. } bis

COSTEL *(face un pas înainte şi se adresează sălii):* Sînteţi gata să aprindeţi farurile pionereşti?

SALA: Gata întotdeauna! Gata întotdeauna! *(Pe harta de pe fundalul scenei se aprind o puzderie de luminiţe. Cortina cade încet, în vreme ce de undeva din culise răsună o goarnă.)*

după o idee de S. GREBENNIKOV şi N. DOBRONRAVOV

de VINTILĂ ORNARU

„Se aprinde farul"

(cîteva indicaţii de regie)

Colectivele care vor pune în scenă „Se aprinde farul" au de rezolvat cîteva probleme, ca spectacolul să constituie, aşa cum vă dorim tuturor, o adevărată reuşită.

Una dintre problemele ce se cer rezolvate şi de care ne vom ocupa este aceea a ritmului pe care trebuie să-l imprimăm spectacolului, ca suita de tablouri din textul dramatic să meargă normal, în tempoul cerut de fiecare moment în parte. Pentru rezolvarea cu succes a acestei probleme, pe lîngă o însuşire perfectă a rolurilor, ni se cere şi o bună organizare a scenei, a schimbărilor de decor, ca între momentele din text să nu existe pauze lungi, plictisitoare.

În mare măsură, rezolvarea acestei probleme depinde de „pictorul nostru scenograf", de „regizorul de culise" şi de echipa noastră de „maşinişti".

Să dăm cuvîntul mai întîi pictorului scenograf. Cu el să încercăm să rezolvăm cît mai economicos posibil decorul spectacolului. El este de părere ca în spectacolul „Se aprinde farul" să folosim panouri drept decoruri. (Pe un panou de mucava întărit cu şipci — de dimensiunile pe care le dorim — se desenează harta Republicii Populare Romîne, şi, aşa cum cere textul, pe hartă, din loc în loc, se va fixa cîte un beculeţ de lanternă. Aceste beculeţe legate în serie la o baterie se vor aprinde, la comanda regizorului de culise, în momentul cerut de text.)

Un alt decor de care avem nevoie în spectacol e farul. Acolo unde este posibil se va folosi reflectorul de scenă, iar unde nu există un asemenea reflector se poate folosi un bec mai mare, înfăşurat într-un con de mucava. Electricianul care va mînui reflectorul sau copilul cu lanterna trebuie să urmărească atent desfăşurarea spectacolului şi să ştie cînd să prindă în lumina farului atît „vocile" din sală, cît şi interpreţii de pe scenă.

Farul şi harta vor fi puse pe scenă încă înainte de începerea spectacolului şi vor rămîne acolo în tot timpul desfăşurării lui.

Decorul clasei poate fi realizat tot cu ajutorul unui panou şi al unei rame de şipci, panoul închipuind un perete al clasei, rama, canatul uşii. În panou se decupează fereastra în care va apărea placajul cu rezultatul problemei.

Pentru uşurarea manevrării decorurilor: *panoul care închipuie unul dintre pereţii clasei poate fi fixat pe locul stabilit în text cu mult înainte de începerea spectacolului, cu condiţia ca în primele scene, cînd nu avem nevoie de el, să fie acoperit cu ajutorul panourilor care sînt necesare în scenele anterioare (copaci, poarta de intrare la Farul pionieresc).*

Copăceii şi poarta de intrare la Farul pionieresc pot fi, de asemenea, decupaţi din mucava, dar să fie întăriţi pe faţa dinspre culise cu şipci.

Acum, cînd decorurile sînt gata, să vedem ce măsuri trebuie să luăm ca ele să fie manevrate cu pricepere, în aşa fel încît să nu stingherească buna desfăşurare a spectacolului, ritmul lui. Pentru aceasta, încă din timpul repetiţiilor, e necesar să ne organizăm o echipă de maşinişti, de patru, şase persoane, care, sub îndrumarea regizorului de culise (conducătorul întregului spectacol), să manevreze cu rapiditate decorurile. Cu ajutorul acestei echipe, scena va fi totdeauna pregătită la vreme, în scurtul interval de timp pe care ni-l oferă textul dramatic, prin micile pauze în care se cîntă textele muzicale, ce se vor desfăşura în faţa cortinei. În spatele cortinei, echipa de maşinişti intră în acţiune după fiecare moment al spectacolului. Doi din echipă vor demonta decorul vechi şi-l vor deplasa în culisa din dreapta scenei, în timp ce ceilalţi vor veni cu decorul nou din culisa din stînga şi-l vor plasa pe locul indicat de către conducătorul spectacolului. Procedînd astfel, vor fi evitate ciocnirile, aglomerările din scenă şi pierderile inutile de timp. Tot în cadrul echipei de maşinişti va activa şi cel care se ocupă de mişcările farului, precum şi cortinierul, care nu va face altceva decît să ridice şi să lase cortina la timp.

Dacă veţi urma aceste sfaturi şi dacă interpreţii îşi vor învăţa temeinic rolurile şi vor lupta să joace cît mai firesc (fără să abuzeze de gesturi şi strîmbături inutile), sîntem siguri că „Se aprinde farul" va fi un spectacol izbutit, mobilizator.

Şi acum: spor la muncă şi succes!

TRACTORIȘTII

de RODICA T. FLOREA

Au ieșit de mult pe-ogoare,
lunecînd în vesel cînt,
pîlcul harnic de tractoare,
mîngîiate lin de vînt.

— Nu mai sînt eu vestitoarea
primăverii, va să zică?
Își arată-n zbor mirarea
prima noastră rîndunică.

Ghiocelul, mai cuminte
spre ogoare, calm, arată:
— Vezi? Ne-a luat-o înainte
tehnica modernizată!

Nu știu de-au mai spus ceva,
dar spre seară, subțirel,
tractoristul nostru-avea,
la rever, un ghiocel.

Astfel, lumea a aflat
că e primăvară-n sat.

GHICI GHICITOAREA MEA...

Zeci de umbreluțe mici
S-au unit să facă-o floare,
Dar trecu vîntul pe-aici
Și le risipi în zare.
(Floarea de păpădie)

Încrezut din cale-afară
Se tot laudă mereu:
„Soarele nici nu răsare
Pînă ce nu-l trezesc eu!"
(Cocoșul)

Limbă are, nu vorbește,
Merge, dar stă-n loc, firește!
Deși pic de minte n-are,
Face-n lume calendare.
(Ceasul)

E mițoasă,
Călduroasă,
Sub ea claie
— Nu de paie —
Vara — nici să n-o zărești,
Iarna — tare-o îndrăgești.
(Căciula)

Clopoțel mititel.
Cine sună lin din el?
Nimeni, nimeni! Numai vîntul
Clătinîndu-l, legănîndu-l,
Să dea veste-n toată țara
Că se-ntoarce primăvara...
(Ghiocelul)

URIAȘUL

ION SEREBREANU

Cine liniștea mi-o strică?

Pașii nici nu-i răsunară,
Vătuiți ca la pisică,
Dar mă pomenii spre seară
Cu un om din cale-afară
De înalt și tuciuriu.
Cum?
Și cînd?
Nici eu nu știu.
Nu-s fricos!
...Dar mi-este frică.

Cine-i uriașul? Cine?

E făcut în întregime
Parcă din întunecime.
Ce mă fac?
Stă lîngă mine.
Plec?
De urma mea se ține.

Tot,
Din tălpi și pînă-n cap,
Negru-i.
Ce-i?
Cumva arap?

Pace bună! Nu mai scap!

De-ar vorbi!...
Dar tace peșteː
Fac un pas
Și el pășește.
Fug
Și el o ia la goană.
Stau
Și el se-oprește stană.

Tremur vargă,
Vai ce prost
Sînt! Adică nu, am fost.
Știu acum cine era
Omul negru: umbra mea.

FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA

METALUL ȘI

Departe, în ceață, Zarandul, munții metalici de la Bejan. Undeva trebuie să fie muntele Găina, către est, la poalele Retezatului, valea Streiului și Țara Hațegului.

Muntele se luminase. Deasupra crestelor cenușii de granit zburau vulturi. În fața mea, Ghelarul, Teliucul, Alunul... În pîntecele acestor munți se găsesc magnetita, magneziul și limonita, aurul și siderita, marmura și andezita.

Mă atrage către locurile acestea mirajul unor vechi numiri care mi-au înfierbîntat imaginația în anii de școală: Avram Iancu, Horia... Castelul Huniazilor... Pe dealul cetății mai sînt urme ale unor posturi de observație de pe vremea dacilor.

La picioarele noastre apare un oraș liniștit de provincie, cu străzi bine măturate, cu pomi tunși cu îngrijire, pe sub care trec oameni ce nu se grăbesc. Apariția unui autobuz zgomotos tulbură pacea dimineții.

*

Autobuzul ne aduce într-o jumătate de ceas, străbătînd o cîmpie înconjurată de dealuri, în cetatea fierului: Hunedoara. Șoseaua este însoțită cîtva timp de rîul Cerna, care, sclipind în bătaia soarelui, poartă în valurile-i teșite reziduuri industriale, violete.

În depărtare, o larmă surdă. Lumina se întunecă, un braț verzui-galben de fum acoperă copacii pipernicițI, fără clorofilă. Aici se ridică o vegetație roșie de tuburi de fontă și codrul negru al macaralelor. Pe kilometri întregi, tuburi imense și stîlpi: scheletul blumingului. Jos, în gropile de fundație, mișună brigăzile de constructori.

Deasupra uzinei cade o ploaie de zgură măruntă. Caldarîmul uruie sub noi, ca și cînd pînă și dedesubt ar trepida o uzină subterană. Caut cu privirile silueta castelului Huniazilor, pentru că totdeauna cînd s-a vorbit despre locurile acestea el era legat de imaginea turnurilor bătrîne. Fumul mi-l ascunde. Trebuie să fie undeva în stînga coșurilor nenumărate care aruncă cu grabă valuri de fum roșcat, verzui, galben, alb, întocmind deasupra un covor compact. Aci, ziua și noaptea, auzi zuruitul furnalelor, scrîșnetul macaralelor-turn. Însoțitorul meu, care a mai fost în locurile acestea cu opt ani în urmă, e derutat. Aproape că nu mai știe să-mi spună pe unde se află intrarea în combinat.

Am văzut pînă acum destule fabrici și nu de puține ori am crezut că mai mult de atît n-am să reușesc să-mi închipui în materie de construcție industrială.

Hunedoara întrece însă tot ceea ce închipuirea poate crea. Uzina nu este numai un loc îngrădit, strîns între pereți de zid. Aș zice că aici totul se face afară, în oraș. Pretutindeni se construiește: de la capătul orașului unde s-a înălțat blumingul și pînă la O.M., cum se numește, pe scurt, orașul muncitoresc.

Hunedoara are cîteva culori: una stăruitoare a fumului spulberat pe cercevelele ferestrelor; una albicioasă de calcar, spre locurile ferite, unde ploaia fină de zgură a furnalelor nu ajunge și, în sfîrșit, una roșie, a zidurilor noi, un fundal nesfîrșit, în etaje: orașul nou, orașul muncitorilor, format din sute și sute de blocuri.

Spre seară, cînd atmosfera se mai limpezește, ochiul se odihnește cu stăruință pe verdele crud al dealurilor din spatele castelului și pe telefericul metalic, cu stîlpi împletiți, cărînd fără odihnă calcar. Dacă întorci puțin capul, zărești flăcările fumegătoare deasupra siluetelor negre ale combinatului și a turnurilor imense de metal și beton.

În amurg, uzina ridică drapele multicolore deasupra coșurilor: flamuri violete, negre și cărămizii, drepte, nedestrămate de vînt. Deasupra noii oțelării Martin, pe stelajul cu fier ocru, răsar stele. Se sudează la înălțime; flăcările scurte, verzi se aprind des peste podurile rulante, luminîndu-le rețeaua neagră de oțel.

Jos, la intrare, un grădinar aruncă printr-un furtun apă peste un strat de flori. Îți place stăruința acelui om care are grijă, în fiecare zi, să nu lase să fie părăginită această pajiște frumoasă. Și în fața uzinei s-a semănat iarbă, și sînt sigur că la Hunedoara n-ai să vezi nici un strat de flori strivit de picior omenesc.

*

Ne aflăm la furnal...

Ne suim la o mare înălțime pe punțile înguste al furnalului, de pe care se vede panorama combinatului. Alături scîrțîie caruselele de la rampa de încărcare și bat aripile de metal ale vagonetelor goale. Descărcarea se face rapid și automat. Nu sînt mulți ani de cînd ele erau împinse de oameni. Tot

CARBUNELE

acest cuptor înalt este aprins cu ajutorul unor jeturi de aer, cu curent intens. Arderea durează zile întregi. Temperatura furnalului e variabilă, mergînd de la 150 de grade pînă la 1 800 de grade. La 600 de grade, carbonul se combină cu oxigenul din minereu, formînd oxizi de carbon. La 800 de grade, fierul e pur. Între 1 000 și 1 500 de grade, fierul începe să absoarbă cu lăcomie carbon, temperatura scade și metalul se topește. Fierul devine fontă. Eliminat printr-un bazin circular, lichidul fierbinte este adus într-un cazan rotativ. Convertizorul, o pară mișcătoare susținută de doi pilaștri, avînd pe fund găuri prin care se trece un nou șuvoi de aer, mișcă masa fierbinte. Carbonul arde și fonta devine oțel.

Sîntem la oțelărie. O hală fără sfîrșit, cu două etaje. Poduri rulante de mare capacitate cară oale de 36 de tone în care se află oțel. La cuptoarele Siemens-Martin, fonta este amestecată cu fier vechi și aruncată după cîteva cortine vibratoare.

Cîteva ceasuri am contemplat flăcările de două mii de grade și am stat de vorbă cu un șef de echipă, poet. Însoțitoarea noastră urma să primească din mîinile acestui tînăr de douăzeci și trei de ani un carnet acoperit cu scris mărunt — însemnări despre munca lui. Pînă atunci, l-am privit cum făcea proba oțelului, furînd, cu o lingură încăpătoare cu coadă lungă, fiertură din cuptorul pe care-l avea în grijă. Se mișca cu grație, împreună cu patru oameni, ducîndu-se cu același pas către foc, întețind viața flăcărilor bîntuite de fluvii albe și roșii, galbene, violacee. De cîteva ori păru necăjit că nu-i ies prea bine probele. Formele înguste în care e presat oțelul sînt sfărîmate cu un ciocan pneumatic, drugul dens de metal ars este încovoiat, rupt, și ochii caută în inima lui, în țesătura aceea verzuie-cenușie. Pînă la sosirea rezultatelor de la laborator, pe chipul celor din jur citești nerăbdarea.

Un semnalizator anunță, de jos, începerea descărcării oțelului. Pe o pasarelă de metal, la cîțiva metri de gura cuptorului, sîntem martori la acest moment emoționant. Din povestiri care circulă ca niște legende aflăm și despre momente dramatice petrecute. De pildă: s-a întîmplat un lucru neplăcut. Gura cuptorului s-a astupat, și șarja este amenințată de scăderea temperaturii. O șarjă rece este egală cu un dezastru. Material risipit, tone întregi de oțel aruncate, inutilizabile, ore de muncă încordată, pierdute.

Doi oameni se aruncă în fața deschizăturii fierbinți. Își apără fața cu mănușile lor țepene de azbest și împing cu furie un fier lung, aproape topit. Se schimbă unul după altul; dincolo, la punctul de alimentare, sînt chemați ceilalți. Se azvîrle bucăți mari de aluminiu, și o explozie de artificii salută de fiecare dată aceste căderi. Șase oameni se luptă cu capriciul focului. Da, s-a întîmplat și așa, iar fiecare oțelar a devenit un erou. Acum priviți! Tînărul cu părul ca paiul copt se apropie de gura fumegătoare, se întoarce cu un căuș de metal strălucitor. Turnat pe o placă, oțelul aruncă schije. Nu se ferește nimeni. Acum, pe gura destupată a cuptorului curge un șuvoi egal de oțel. Zece minute, poate cincisprezece. Cupa se umple, este purtată pe deasupra, și metalul din ea este turnat în cîteva urcioare înalte cît casa, numite cochilii. Alături, o cădere insistentă de stele. Puțini știu că zgura fină a stadioanelor vine de aci, de la marile cuptoare de metal ale țării.

Lingourile, încă fierbinți, sînt trimise mai departe la laminor. În cîteva clipe, ele devin omizi incandescente, de o lungime nehotărîtă, aruncate înainte și înapoi pe cîteva role ce se învîrtesc amețitor. Seamănă cu niște copaci jupuiți, avînd o piele roșcată, alteori cu căpățînile de zahăr.

Cînd sînt gata, un tren cu mai multe vagoane încarcă sute de asemenea șine, mai groase sau mai subțiri, din care se vor modela — în alte fabrici și uzine — piese de cele mai diferite forme, necesare industriei și agriculturii noastre socialiste.

EUGEN BARBU

CUBA

TERITORIU LIBER AL AMERICII

La 1 ianuarie 1959 revoluţia cubană a ieşit învingătoare.

„Perla Antilelor" a fost denumită această minunată insulă a Mării Antilelor. Aşezată pe cea de-a 20-a paralelă nordică, Cuba se bucură de o climă caldă, cu o vegetaţie luxuriantă. Dar în această ţară frumoasă, şi bogată domneau foametea, mizeria, analfabetismul. Toate bogăţiile Cubei erau jefuite de imperialiştii americani. „Caracatiţa verde", aşa cum e numit grupul de trusturi americane care exploatează bogăţiile vegetale ale ţărilor Americii de Sud, îşi întinsese tentaculele şi aci. Zahărul cuban aducea miliarde de dolari în buzunarele trustmenilor, în timp ce aceia care tăiau trestia de zahăr, muncitorii care extrăgeau zahărul, erau supuşi celei mai crunte exploatări.

La conducerea ţării erau instaurate, împotriva voinţei poporului, guverne care serveau interesele imperialiştilor, ducînd o politică de teroare şi asuprire împotriva propriului lor popor. Sînt bine cunoscute fărădelegile dictatorului Batista, care a închis şi a ucis mii de patrioţi ce se ridicaseră la luptă pentru libertatea poporului. Mii de copii au rămas fără părinţi, fără adăpost, fără nici un mijloc de existenţă, în urma crimelor săvîrşite de acest dictator sîngeros.

Dar poporul de 7 000 000 al Cubei (cifră exactă: 6 933 253 de locuitori) şi-a continuat curajos lupta pînă cînd şi-a luat soarta în propriile sale mîini. El a alungat imperialismul nesăţios şi a trecut la construirea unei Cube noi, Cuba revoluţionară.

Încercările imperialiştilor de a reînvia vechea stare de lucruri în Cuba s-a lovit de împotrivirea dîrză, eroică, a poporului cuban. Încercarea de debarcare a unor mercenari pe teritoriul Cubei a fost zdrobită. În numai 72 de ore, micul dar eroicul popor cuban a lichidat, la Playa Giron, agresiunea imperialistă.

După alungarea imperialiştilor, poporul cuban a pornit să-şi croiască o viaţă nouă.

Întreprinderile au fost naţionalizate, 30 000 de ţărani au fost împroprietăriţi, iar alţi 245 000 muncesc în cooperative agricole.

Vedere din Havana, capitala Cubei.

Fidel Castro este un apropiat prieten al copiilor. Deseori poate fi întîlnit în mijlocul pionierilor cubani.

Lumina cărții a fost cucerită de către întregul popor al Cubei revoluționare, eliberată de sub jugul imperialist. Și Maria Drakrus Semana, în vîrstă de 106 ani, fiica unui sclav adus din Africa în secolul al XIX-lea, a obținut o diplomă de alfabetizare. Ea arată cu mîndrie nepoților ei cele învățate.

Nu de mult, pionierii din țara noastră au primit vizita unui grup de pionieri din Cuba. Iată-i vizitînd Palatul pionierilor.

Cuba revoluționară a pornit la luptă împotriva înapoierii, a neștiinței de carte. Pe întreg teritoriul Cubei s-a desfășurat o bătălie uriașă la care au luat parte 100 000 de oameni din brigăzile numite „Conrado Benitez" (în memoria tînărului cu acest nume, ucis la datorie de către contrarevoluționari). Trebuie arătat că din aceste brigăzi făceau parte mulți copii și tineri între 11 și 16 ani.

121 000 de alfabetizatori populari, 35 000 de profesori, 15 000 de muncitori din brigăzile „Patria o muerte" au dat bătălie pentru lichidarea analfabetismului. Copiii Cubei învață astăzi în școli frumoase și încăpătoare. În cetatea școlară „Camil Cienfuegos" învață mii și mii de copii.

În Cuba de altădată, asistența medicală pentru oamenii muncii era aproape inexistentă. Azi, în Cuba, au fost construite, chiar în locurile muntoase, unde se ajunge foarte greu, 28 de spitale și 44 de dispensare.

Fabricile lucrează acum din plin, șomajul a fost lichidat, iar muncitorii se bucură de o viață din ce în ce mai bună.

Cuba primește ajutorul frățesc al țărilor lagărului socialist. Uniunea Sovietică a trimis în Cuba specialiști și aparatură industrială. În Cuba se găsește utilaj petrolier, tractoare și alte articole industriale, trimise de țara noastră.

Datorită luptei sale neînfricate, a dîrzeniei sale revoluționare, poporul cuban se bucură de dragostea și atenția tuturor popoarelor doritoare de pace și libertate, se bucură de adeziunea popoarelor Americii Latine care văd în Cuba un simbol al eliberării de sub jugul imperialist.

Întregul popor al Cubei a luptat cu vitejie pînă a răpus bandele de mercenari contrarevoluționari. Băiatul de 13 ani pe care-l vedeți în fotografie a luptat cu arma în mînă alături de tatăl său.

„Cerul" și „prejudecățile"

Folosind materialul de mai jos, puteți organiza și voi, pe detașamente sau pe unitate, o adunare asemănătoare. Pentru pregătirea adunării cereți ajutorul tovarășilor profesori de științele naturii, de fizică, de istorie. Pentru proiecții folosiți diascopul sau epidiascopul, care se găsește în orice școală. Pentru adunarea de față sînt necesare diafilmele: „Cerul și stelele", „Apariția omului pe Pămînt", „Zborul omului în Cosmos". De asemenea, puteți proiecta din cărțile de istorie sau din alte cărți și reviste imaginile de care aveți nevoie. Citiți, de asemenea, neapărat articolul „Cosmosul și prejudecățile" semnat de profesor universitar I. Pascaru, care a apărut în Almanahul „Știință și tehnică" – 1962.

În sală se lăsă brusc liniștea, iar lumina se stinse. Pe ecranul improvizat apăru imaginea cerului acoperit de stele. Apoi se auzi glasul unui pionier (nr. 1).

— Frumos e cerul de aprilie noaptea! Pe bolta neagră strălucesc stelele. Nenumărate. Ochiul astronomului, fie el chiar și amator, descifrează constelațiile. Orion și Cîinele Mare cu strălucitoarea stea Sirius dispar către vest. Se văd bine constelațiile Taurului, Gemenii cu ale sale cunoscute stele Castor și Polux, constelațiile Racul, Leul și Fecioara.

Și strălucitorul Venus este vizibil în constelația Taurului.

Pentru noi, toate acestea sînt lucruri cunoscute, parcă, de cînd lumea. Știm că stelele cerului sînt fie planete, dintre care unele fac parte chiar din sistemul nostru solar, că altele sînt de fapt sori uriași de mii și milioane de ori mai mari decît Soarele nostru, care, la rîndul său, este de un milion de ori mai mare decît Pămîntul.

Am zis că știm aceste lucruri, că le învățăm la școală, că citim despre ele în cărți, în reviste, că ni se par lucruri firești. Și, cu toate acestea...

NU TOTDEAUNA A FOST AȘA!

Pe ecran imaginea se schimbă. Apare peisajul pe care-l cunoaștem cu toții după planșă, peisajul în care a trăit omul cu mii și mii de ani în urmă. La cuvîntul o pionieră (nr. 2)

— În vremuri depărtate, după o lungă evoluție, a apărut omul. Încă din cele mai vechi timpuri, omul a privit bolta cerească cu teamă, cu admirație și cu respect, impresionat fiind de măreția ei. Slabele-i cunoștințe nu-i îngăduiau să-și explice ce sînt stelele care împodobesc bolta cerească și nici nu putea aprecia distanța la care se află ele. De aceea, multă vreme a avut credința naivă că stelele ar fi aninate de bolta cerească.

În fel și fel de chipuri își înfățișa omul zilelor acelora raportul dintre „Cer" și „Pămînt". Unii înfățișau Pămîntul ca o tipsie acoperită de boltă. În vechea Indie se credea că Pămîntul se sprijină pe patru elefanți uriași, iar alte popoare localnice pe țărmurile mărilor credeau că este purtat de balene uriașe pe un ocean nesfîrșit.

Desigur, aceste lucruri ne fac să zîmbim astăzi. Totuși, de-a lungul a mii de ani, din neștiință, omul a acceptat aceste explicații despre Pămînt și cer. Dar cerul nu a fost pentru om numai obiect de admirație, ci și obiect de teamă și venerație.

DE CE SE TEMEAU OAMENII DE CER

Pe ecran apare imaginea unor oameni primitivi înfricoșați de trăsnetul care a aprins un copac din pădure. (Referatul pionierului nr. 3)

— Cerul nu era totdeauna senin și liniștit. Adeseori se acoperea cu nori negri, înfricoșători, brăzdați de fulgere urmate de bubuiturile asurzitoare ale tunetului. Cîteodată, „șarpele de foc", trăsnetul, cădea asupra vreunui copac și-l incendia. Apoi din „cer" fie că se revărsa ploaia, fie grindina nimicitoare sau zăpada.

Altă dată, pe cer apăreau „stelele căzătoare", meteoriții, care-i produceau omului o spaimă superstițioasă

La unele intervale, fie Soarele, fie Luna se întunecau într-un mod inexplicabil pentru omul de atunci, acoperite fiind de o umbră neagră, rotundă: era eclipsă de Lună sau de Soare, fenomen pe care noi îl privim azi ca pe ceva cu totul obișnuit și care, prin calcule, este prevăzut cu sute de ani înainte.

Toate aceste fenomene însă l-au făcut pe omul primitiv să privească cerul ca pe o forță supranaturală, în fața căreia trebuie să te prosternezi ca să-i cîștigi îndurarea. Superstițiile, prejudecățile au izvorît deci din teama de necunoscut.

Dar omul este o ființă inteligentă. Mintea lui iscoditoare s-a dezvoltat cu repeziciune. Și iată că...

...OMUL ÎNCEPE SĂ SE SLUJEASCĂ DE... „CER"

Imaginea de pe ecran arată de astă dată o peșteră. În peșteră arde focul, iar la flăcările lui oamenii primitivi frig carne. (Vorbește pionierul nr. 4)

— Trăsnetul era un fenomen cu adevărat înspăimîntător pentru omul primitiv. Dar tot trăsnetul i-a furnizat omului cea mai prețioasă unealtă a sa: focul.

Trăsnetul incendia pomi. Omul a observat că focul îi dă căldură. Astfel, pînă a învăța să facă focul frecînd două bețe unul de altul, trăsnetul a fost principalul furnizor de foc al omului. Mai tîrziu, focul a ajutat mult la civilizarea oamenilor. Ei au învățat să-și frigă sau să-și gătească hrana, focul a înmuiat metalele, ajutîndu-l pe om să-și facă arme de vînătoare sau de apărare, apoi vase arse de lut, în care hrana putea fi păstrată mai multă vreme.

Tot „cerul" a furnizat omului și ploaia, care a devenit o necesitate atunci cînd omul a învățat să lucreze pămîntul și să obțină grîne.

Deci „cerul" nu era numai un obiect de spaimă, ci putea aduce și foloase. Totuși omul, necunoscînd mecanismul acestor fenomene, a continuat să se închine cerului ca să-i trimită ploaie la timp, să-l apere de vînturi, de grindină etc.

Dar mintea iscoditoare a omului nu s-a oprit aici.

CERUL SUB OCHIUL OMULUI

Pe ecran un astrolog cercetează cerul cu o lunetă primitivă. (Referatul pionierului nr. 5)

— Încă din cele mai vechi timpuri, omul, înălțîndu-și ochii spre bolta cerească, a început să observe unele fenomene care i-au dat de gîndit. În primul rînd, oamenii au căutat să-și explice alternanța dintre zi și noapte. Concluzia pe care au tras-o a fost că Soarele coboară pe la un capăt al Pămîntului și revine a doua zi pe la celălalt capăt, ocolind planeta noastră. Deci oamenii pe atunci credeau că Soarele se învîrtește în jurul Pămîntului, ca și Luna. S-a mai observat că de-a lungul unui an și celelalte stele de pe cer își schimbă poziția. Iată cum s-a născut concluzia că Pămîntul este centrul lumii, al Cosmosului, și toate planetele se învîrtesc în jurul său.

Neștiința, întunericul, superstițiile domneau nestînjenite în rîndurile oamenilor, și mai ales în rîndul oamenilor simpli. Căci cu cît erau oamenii mai ignoranți, cu atît puteau fi mai bine exploatați și înșelați de seniori și de rege.

„Dacă Pămîntul este centrul universului, atunci oamenii sînt și ei creaturi cu totul deosebite. Iar cei care-i conduc pe oameni sînt trimișii «cerului» pe pămînt. Este un păcat de moarte să te ridici împotriva unui trimis al cerului".

Bineînțeles că aceste idei, pe care le propaga mai ales biserica, conveneau de minune regilor, nobililor, într-un cuvînt exploatatorilor, pentru că le ajutau să-și mențină puterea.

De aceea, oricine ar fi încercat să înfățișeze altfel fenomenele cerești era considerat eretic. Monstruoasa creație a bisericii catolice, Inchiziția, despre care ați învățat și voi, urmărea cu înverșunare și pedepsea cu biciul și cu arderea pe rug pe aceia care căutau să arate lumii adevărul științific despre alcătuirea Cosmosului. Dar adevărul nu poate fi legat în lanțuri. S-au găsit oameni de știință care au cercetat, au aflat adevărul și uneori au plătit cu viața curajul lor.

EROII ȘTIINȚEI

Pe ecran se vede globul pămîntesc, ale cărui mări și oceane erau brăzdate de itinerarele corăbierilor care au înconjurat Pămîntul. Vorbește pionierul nr. 6.

— Începînd de la sfîrșitul secolului al XV-lea, o dată cu descoperirea Americii și cu drumurile corăbierilor care au izbutit să înconjure Pămîntul, oamenii de știință, geografii s-au convins că Pămîntul este sferic. Începea o eră de mari descoperiri în domeniul geografic. Lunetele astronomilor, deși încă primitive, se îndreaptă către astre. Nicolai Copernic descoperă adevărul în ceea ce privește poziția reală a Pămîntului în Cosmos: Pămîntul face parte din sistemul solar. El se rotește în jurul Soarelui într-un răstimp de 365 de zile, un an. Aceleași date sînt descoperite de Giordano Bruno și Galileo Galilei. Giordano Bruno a fost ars pe rug ca eretic pentru că a susținut adevărul științific.

Cu toată cruzimea Inchiziției, știința triumfă pretutindeni. Pornind de la legile lui Kepler, care observase ordinea existentă în natură, perfecțiunea mișcării astrelor unul în raport cu celălalt, Newton deduce principiul atracției universale și explică cum atunci cînd un corp se depărtează de Pămînt, forța de gravitație a Pămîntului scade progresiv. Apoi legile conservării materiei și energiei descoperite de Lomonosov zdruncină din temelii prejudecățile, credințele naive, dovedind că „tainele naturii" pot fi cunoscute de către om.

OMUL A VĂZUT CU OCHII LUI

Pe ecran, sistemul nostru solar, brăzdat, de astă dată, de traiectoriile rachetelor și sateliților lansați de Uniunea Sovietică. (Referatul pionierului nr. 7).

— Munca de pionierat a înaintașilor noștri n-a rămas fără urmări. Știința, în general, a pornit cu pași gigantici să înfrîngă prejudecățile și superstițiile. Cerul începe să fie cercetat cu aparate optice din ce în ce mai puternice și mai perfecționate.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a descătușat popoarele Rusiei și totodată a dat un avînt nemaiîntîlnit științei și tehnicii.

Nicăieri în lume nu s-au putut dezvolta știința și tehnica în proporții atît de uriașe ca în U.R.S.S., țara constructorilor comunismului.

Pornind de la principiile elaborate de E. Țiolkovski, părintele astronauticii, savanții sovietici au reușit să pună la punct rachete-sondă, care, lansate la mari înălțimi, uneori cu animale la bord, au izbutit să aducă prețioase informații despre alcătuirea atmosferei pămîntești, trecînd și în ionosferă (perdeaua de electroni care învăluie la mari înălțimi globul pămîntesc), studiind radiațiile cosmice și mijloacele de protecție împotriva acestor radiații.

„Cerul" își dezvăluie din ce în ce mai mult „tainele", care, cu decenii și secole în urmă, au înspăimîntat pe oameni.

Și iată că omul a văzut cu ochii săi. Iuri Gagarin și Gherman Titov, primii cosmonauți din lume, au raportat: „Am putut constata rotunjimea Pămîntului . Deducțiile științifice ale savanților s-au confirmat. Este o glorioasă afirmare a științei, a puterii gîndirii omului. Astăzi, radiotelescoape, folosind uriașa forță a electricității, cercetează Cosmosul pînă la distanțe uriașe, aducînd noi informații științei despre cer, despre lumea tăcută a stelelor.

*

Vorbește pionierul nr. 8. Pe ecran apare același cer de aprilie care a fost proiectat la începutul adunării.

— S-a întîmplat uneori în unele regiuni ale lumii să... „plouă" cu portocale sau cu broaște. Explicația științifică este aceea că furtuni puternice au smuls portocalele din pomi, au ridicat broaștele de la pămînt, curenții aerieni le-au purtat la înălțimi, iar cînd furtuna s-a potolit au căzut la pămînt, înspăimîntînd oamenii. În alte părți s-a întîmplat adeseori să cadă ploi de culoare roșie ca sîngele. Este vorba, de fapt, de un nisip roșiatic purtat de vînt, care, dizolvat în apă, a provocat această „ploaie de sînge". Și „zăpada neagră" a produs uimire. Întinderea albă de zăpadă s-a acoperit la un moment dat cu niște pete negre care înaintau cu repeziciune pînă cînd au acoperit zăpada. Este vorba de sporii unor ciuperci de culoare neagră aduși de curenții aerieni o dată cu zăpada. Priindu-le acest mediu, rece și umed, sporii au germinat, dînd naștere unui adevărat cîmp de ciuperci foarte mici, negre.

Exploatatorii din toate timpurile s-au bizuit nu numai pe lanțuri și bici, ci și pe neștiința oamenilor. Ei s-au grăbit să pună aceste fenomene pe seama unor forțe supranaturale pentru a înspăimînta și deci exploata mai ușor masele. Cu cît oamenii erau mai neștiutori, cu atît cădeau mai ușor sub influența misticismului și a superstițiilor alimentate de biserică și cu atît mai ușor puteau fi exploatați. Aceasta este explicația că în țările capitaliste și mai ales în coloniile încă subjugate de imperialiști neștiința de carte este un lucru obișnuit. Pentru învățămînt, bugetele statelor capitaliste prevăd sume foarte mici, în timp ce pentru înarmare se fac cheltuieli uriașe.

Dar o dată cu lupta de eliberare a popoarelor pătrunde și setea nesecată de a ști, pătrunde lumina culturii. În viitor „tainele" cerului nu vor mai fi taine pentru nimeni.

Iară tu, acela care privești în această seară minunatul cer de aprilie într-o țară liberă care desăvîrșește socialismul, o țară în plin avînt de cucerire a științei, te simți mîndru că ceea ce strămoșilor și stră-strămoșilor tăi li s-a părut lucru înspăimîntător și nedescifrat, ție ți se par tot atît de firești ca aerul, ca apa, ca respirația.

În sală se aprinse lumina. Pe fețele tuturor se zugrăvea emoția momentelor prin care trecuseră.

STIINTIFIC

CUM VA ARĂTA ORAŞUL ARCTIC?

Proiectul acestuia se află în schiţele Filialei din Leningrad a Academiei de construcţii şi arhitectură a U.R.S.S. Este un oraş al viitorului apropiat, prevăzut pentru 10 000—12 000 de locuitori, cu largi perspective de dezvoltare. Clima artificială, noile forme arhitectonice vor satisface pe deplin cerinţele de trai ale omului.

Oraşul va fi construit pe o temelie uriaşă — un planşeu special, ridicat cu un metru deasupra solului veşnic îngheţat. Sub o cupolă uriaşă din masă plastică va fi aşezat centrul oraşului, cu parc, stadion, aşezăminte culturale. Se prevede construirea de case sub formă cilindrică, cu o mai mare rezistenţă la vînturile puternice şi cu proprietatea de a ceda mai puţină căldură.

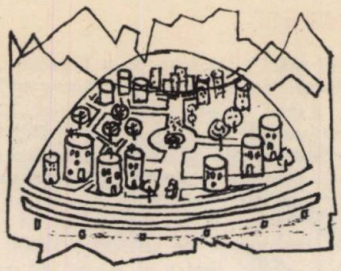

VIDEOTELEFONUL

Televiziunea s-a alăturat de curînd telefonului, ca mijloc de comunicare bilaterală la distanţe mari. În trei oraşe din Uniunea Sovietică — Moscova, Leningrad şi Kiev — s-au deschis centre interurbane videotelefonice.

Dacă cineva doreşte nu numai să vorbească unui prieten care locuieşte în alt oraş, dar să-l şi vadă şi să fie văzut de el, face o comandă telefonică obişnuită, vine la studio, şi în faţa lui, pe ecranul televizorului, se vede chipul binecunoscut.

Prima convorbire videotelefonică interurbană în U.R.S.S. a avut loc între moscovitul Peotr Lazukin şi cunoscuţii săi din Kiev. Ei l-au felicitat pe tovarăşul lor din Moscova cu prilejul împlinirii a 60 de ani.

Videotelefonul s-a bucurat de succes din primele zile. În curînd, asemenea comunicaţii videotelefonice vor fi stabilite între Moscova şi Harkov, Dnepropetrovsk, Sverdlovsk şi alte oraşe din U.R.S.S.

UR-ON-AT-

BERZE ÎNTREPRINZĂTOARE

Toamna aceasta, în kişlakul laipan din regiunea Fergana (Uzbekistan) s-a petrecut o întîmplare ciudată: Două berze nu şi-au părăsit cuibul. Locuitorii se întrebau pe drept cuvînt: De ce n-au zburat păsările în ţinuturile calde? Cu ce se vor hrăni ele cînd crusta de gheaţă va acoperi pămîntul?

Dar, în scurtă vreme, enigma s-a dezlegat. În apropierea kişlakului există mlaştini termale, unde apa nu îngheaţă iarna. Cele două berze au aflat aceasta şi au rămas pe loc. În fiecare zi de iarnă, îndată ce răsare soarele, ele zboară spre mlaştini, unde se încălzesc şi găsesc hrană. În felul acesta au scutit oboseala unei deplasări lungi.

CEL MAI MARE TELESCOP DIN EUROPA

Cu oglinda lui care are un diametru de 2,60 m (greutatea: 4 tone), noul telescop al Observatorului de astrofizică din Crimeea — U.R.S.S. este cel mai mare din Europa.

ZECE MILIOANE PE SECUNDĂ

Un aparat de filmat care poate să ia zece milioane de imagini pe secundă a fost pus la punct în U.R.S.S. El va servi la filmarea fenomenelor foarte rapide, ca, de pildă, exploziile.

UN VIS VECHI: ATLANTIDA

Se pare că vechiul mit al Atlantidei capătă înfăţişare. Cea mai importantă expediţie care a fost organizată vreodată pentru regăsirea „continentului pierdut" a plecat în iunie anul trecut din portul Cuxhaven, dirijată de către Jurgen Spanuth şi egiptologul francez Emile Biollay.

Spanuth este încredinţat că a găsit amplasamentul capitalei Atlantidei sub apă, la cîţiva kilometri de insula Heligoland. El a descoperit, în 1953, urmele unui oraş fortificat şi a reuşit să ia fotografii.

ŞTIŢI SĂ RĂSPUNDEŢI?

În încheierea unei adunări pionireşti puteţi organiza un sfert de oră al întrebărilor iscusite. Punctaţi fiecare întrebare cu 10 puncte. Cîştigătorul trebuie să totalizeze 40 de puncte.

1 Care este una dintre cele mai lungi şi mai dificile linii aeriene mondiale inaugurate recent?

2 În 1965 va fi terminată construcţia unui nou şi puternic combinat siderurgic. Spre anul 1970, acesta va avea o capacitate de 4 milioane tone de oţel anual. Cunoaşteţi locul unde va fi amplasat acest combinat?

3 Urmăriţi cu atenţie acest grupaj de creaţii, descoperiri şi alăturaţi-le autorului:
1. Sculptura „Muncitorul şi colhoznica"; 2. Tabela elementelor; 3. Lunetă; 4. Speologie — cercetarea peşterilor; (Galileo Galilei — Mendeleev — Em. Racoviţă — Vera Muhina).

4 De ce în timpul iernii nu fulgeră şi nu se aud tunete?

PIRAMIDE

Pentru realizarea acestor piramide nu este nevoie decît de puţin curaj şi fantezie. Vă prezentăm trei formaţii în care baza piramidei este formată din cinci copii. Se pot face piramide cu baza de 2-3 copii. Încercaţi şi voi.

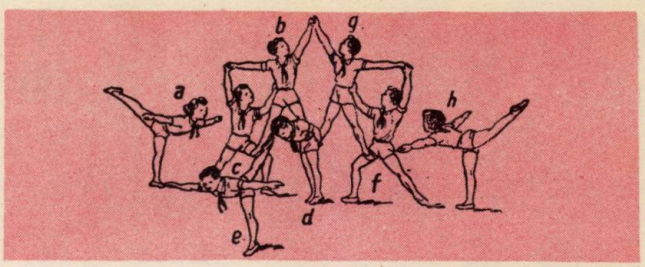

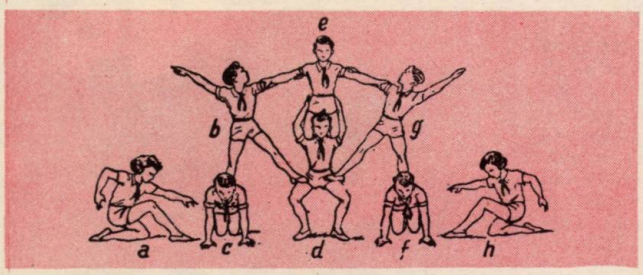

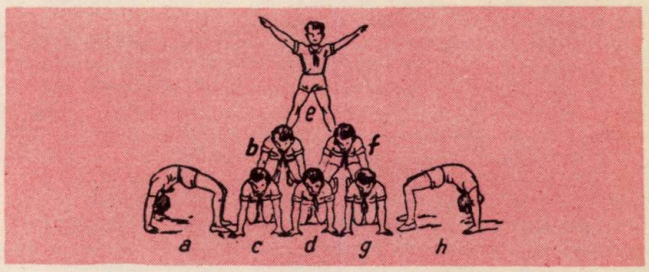

JOCURI

ŞTAFETA ÎNDEMÎNATICILOR

Jocul se desfăşoară între două echipe a cîte 10—20 de pionieri fiecare (se poate organiza şi între două detaşamente sau două grupe).

Loc de desfăşurare: teren plat de cca. 40—60 mp (curtea şcolii, a taberei sau terenul de sport).

Materialele necesare şi instalarea lor pe teren: 4 scaune, 4 sticle de 1 kg fiecare, 4 fanioane, două basmale, două bluze de trening. Pentru instalarea lor pe teren se va folosi schiţa alăturată. (În caz că terenul nu permite, obiectele se vor aranja în raport cu felul şi dimensiunile terenului.) La 10 m depărtare de linia startului se aşază două scaune, la o depărtare între ele de 0,5 m. La 10 m de scaune se vor aranja sticlele două cîte două, dintre care una va fi plină cu apă, iar una goală. În continuarea traseului, după alţi 10 m, celelalte două scaune răsturnate, apoi un fanion înfipt în pămînt, iar lîngă el cele două bluze de trening. Tot din 10 m în 10 m, celelalte fanioane înfipte, de asemenea, în pămînt. Lîngă ultimul fanion vor fi aşezate cele două basmale.

Desfăşurarea jocului: pionierii împărţiţi în cele două grupe egale se aliniază înapoia liniei de plecare (start). La comanda „plecaţi", primul pionier din fiecare echipă pleacă. Ajuns la scaun, trece pe sub el, fiind atent să nu-l răstoarne. Aleargă apoi în continuare la sticle, unde va turna apa din sticla plină în cea goală. Aşază sticlele la loc fără să le răstoarne, apoi continuă cursa pînă la următorul scaun; aici ridică scaunul în picioare. Fuge mai departe pînă la primul fanion, unde găseşte bluza de trening. Se opreşte, îmbracă complet bluza, apoi aleargă mai departe (nu aleargă mai departe pînă nu se îmbracă complet cu bluza). După 10 m, la următorul fanion se opreşte, dezbracă bluza, apoi se întoarce la primul fanion (punctul A), unde o lasă jos, continuîndu-şi cursa spre fanionul 3, trecînd însă obligatoriu prin punctul B (locul unde s-a dezbrăcat).

De la fanionul 3 şi pînă la linia de sosire va alerga cu spatele înainte. Ajuns la linia de sosire, va ridica în sus basmaua, apoi se va retrage lateral, în spatele liniei de delimitare.

În momentul cînd primul alergător a ridicat basmaua, următorul concurent din echipa sa va pleca de la linia de start.

Pe primul loc se clasează echipa care termină mai repede şi care are mai puţine penalizări.

Reguli de joc şi penalizări: pentru buna desfăşurare a jocului sînt necesari 2 arbitri (instructori de pionieri sau pionieri mai mari). Aceştia vor sta într-un loc, la alegere, de unde vor putea privi întreg terenul, notînd pe o hîrtie penalizările. De asemenea, e necesar un starter, care va da plecarea şi va veghea ca următorul concurent să nu plece pînă ce coechipierul său nu a ridicat basmaua, şi doi pionieri care să stea în dreptul scaunelor, pentru a le ridica în cazul cînd acestea sînt răsturnate de concurenţi. Cei doi pionieri nu participă la joc.

Se penalizează:

— răsturnarea scaunului pe sub care se trece = 5 puncte;

răsturnarea unei sticle = 3 puncte;

— îmbrăcarea sau dezbrăcarea hainei (bluza de trening) pe traseu şi nu în locurile indicate = 10 puncte;

— bluza neîncheiată = 2 puncte;

— echipa a cărei sticlă la terminarea jocului are mai puţin de un sfert de apă = 20 puncte.

La urmă se face totalul.

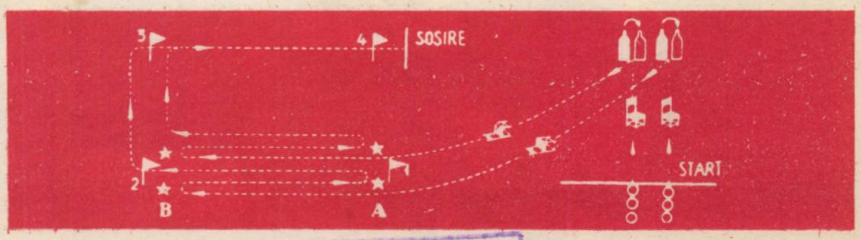

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Africa se eliberează din lanţurile colonialismului

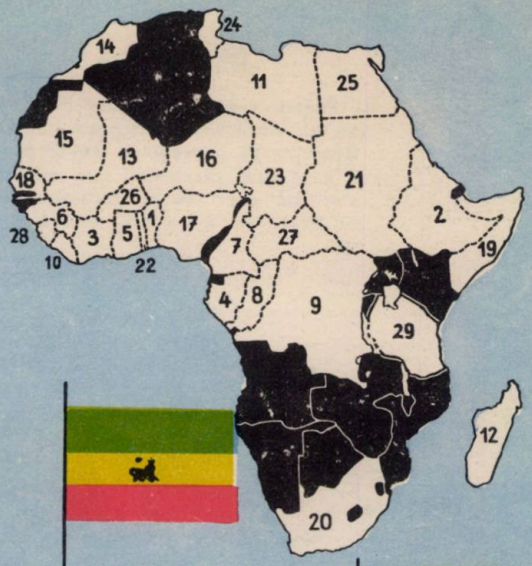

An de an, noi ţări ale Africii îşi scutură jugul alungîndu-i pe colonialişti, care timp de veacuri i-au jefuit bogăţiile.

Pînă în prezent, pe harta Africii sînt 29 de state libere. Şi această hartă este în continuă schimbare, fiindcă ţărilor eliberate li se adaugă mereu altele noi. Timp de secole colonialiştii au ţinut popoarele Africii în cea mai neagră mizerie. Ca urmare a stăpînirii colonialiste, muncitorii africani primesc cele mai scăzute salarii din lume. În Tanganica, ziua de muncă este de 9—12 ore. Tot ca urmare a stăpînirii colonialiste, 90% din populaţia continentului african este analfabetă. Durata medie a vieţii băştinaşilor nu trece de 30 de ani. În Nigeria, un medic revine la 52 985 de locuitori.

Din exploatarea bogăţiilor şi a muncii popoarelor subjugate, colonialiştii au stors şi mai storc multe profituri. Dar Africa luptă să fie în întregime liberă şi va fi, cu preţul oricăror jertfe. Sistemul colonial primind mereu noi puternice lovituri, s-a prăbuşit şi pe acest continent.

Existenţa în lume a forţelor uriaşe ale socialismului, lupta pentru libertate a popoarelor paralizează încercările imperialiste de a opri lupta ţărilor subjugate — îi sileşte să-şi ia tălpăşiţa din colonii.

Ţările coloniale şi cele care luptă pentru eliberare se bucură de prietenia şi ajutorul dezinteresat al ţărilor din lagărul socialist.

Publicăm mai jos harta Africii, aşa cum arată ea în momentul cînd se tipăreşte revista noastră. Zona albă indică cele 29 de ţări eliberate.

2. ETIOPIA

1. DAHOMEY

4. GABON

3. COASTA DE FILDEŞ

5. GHANA

6. GUINEEA

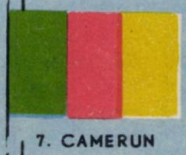
7. CAMERUN

8. CONGO (BRAZZAVILLE)

10. LIBERIA

9. CONGO (LÉOPOLDVILLE)

11. LIBIA

12. REPUBLICA MALGAŞĂ

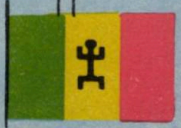
13. REPUBLICA MALI

14. MAROC

16. NIGER

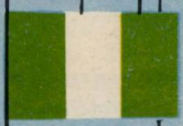
17. NIGERIA

15. MAURITANIA

23. CIAD

18. SENEGAL

21. SUDAN

19. SOMALIA

22. TOGO

24. TUNISIA

20. REPUBLICA SUD-AFRICANĂ

27. REPUBLICA AFRICII CENTRALE

25. R.A.U.

26. VOLTA SUPERIOARĂ

În răstimpul în care revista noastră a fost tipărită s-au mai eliberat două state: Sierra Leone şi Tanganica. Dacă pînă cînd revista va ajunge în mîinile voastre şi alte ţări ale Africii se vor elibera, vă lăsăm vouă bucuria de a însemna pe harta de mai sus: „Încă o ţară eliberată!"

CRAVATA ROȘIE

Nr. 5 REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M. 1962

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

1964

PE ÎNTREG CUPRINSUL ŢĂRII,
LA ORAŞE ŞI SATE,
SOCIALISMUL A ÎNVINS
DEFINITIV

Salutul pionierilor*

E mare sărbătoare-n toată ţara...
Şi noi, copiii-întregului popor,
Ne bucurăm acum de primăvara
Socialismului biruitor.

Cu gînd curat ca un izvor de munte,
Slăvim Partidul cu acest prilej
Şi Comitetul său Central în frunte
Cu dumneavoastră, scump tovarăş Dej!

Ciocan de aur, seceră de soare
Deschis-au drum acestei primăveri,
Marelui sfat al ţării muncitoare
Un cald salut voios de pionieri!

E atît de larg, că seamănă cu marea
Pămîntul ţării colectivizat.
Vă mulţumim c-aţi netezit cărarea
Spre viitor — şi l-aţi apropiat!
Dar viitorul ştim că nu ne-aşteaptă
Pe nemuncite, nu ne iese-n drum.
E pragul şcolii către el o treaptă
Pe care zilnic o suim acum.

Aşa cum la porumb şi voi veţi trece
În catalogul cîmpului „cinci mii"
Şi noi munci-vom pentru „nouă, zece"
La şcoală azi, iar mîine pe cîmpii.

Din cer nu pică pîinea mură-n gură —
În cer zbura-vom noi — cosmonauţi!
Dar pe pămînt vom face — agricultură
Ca meşteri în recolte pricepuţi.

— Eu vreau să-nvăţ să construiesc tractoare...
— Eu să le ştiu conduce, la arat...
— Eu, în gospodărie, crescătoare...
— Eu agronom, cu voi acolo-n sat...

Pămîntul va da roade uriaşe
De grîu, de struguri dulci, de păpuşoi,
Şi satele cu chipuri de oraşe
Vor fi pe harta ţării — centre noi!

Cetăţi de-oţel vor străluci-n lumină,
Noi şcoli ca soarele în dimineţi,
Şi patria întreagă va fi plină
De-avîntul muncii si de frumuseţi.

Vom împlini, sub steagul biruinţii,
Pe care-l înălţară — atîţi eroi,
Tot ce-au visat şi n-au visat părinţii,
Iar faptele vor naşte visuri noi.

Din zare, comunismul ne zîmbeşte
Cum fructul de pe-acum zîmbeşte-n flori...
Prin noi chiar viitoru-ţi mulţumeşte,
Partid iubit, Partid biruitor!

Rostit la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale.

PARTIDULUI SLAVĂ!

de DAN DEŞLIU

Partidul — trup din trupul țării,
Partidul — suflet arzător,
Stegar al faptei si-al visării,
Deschide drum spre largul zării
Poporului — stăpînitor!

Luptînd l-a făurit poporul,
Știuți și neștiuți eroi...
În el e freamătul, e zborul,
Trecutul viu și viitorul
Și tot ce e mai bun în noi!

Străbune focuri, jucătoare
Cîndva, pe vîrfuri de Carpați,
Prin el s-au preschimbat în soare:
Văpăi de mult răzvrătitoare
S-au prefăcut în kilowați,

Cînd satele sclipesc în noapte,
Ca niște stele pămîntești,
Parcă din nouă sute șapte
Adie fulgere și șoapte
Pe-ntinsul gliei părintești...

Tractorul romînesc cînd ară
Ogorul nostru înfrățit,
Aud șenile ce brăzdară
Dezrobitor această țară
În August, către asfințit.

Cînd din uzinele-nstelate
Pornesc șiraguri de mașini
Pe cîmpuri colectivizate,
Cînd falnicele combinate
Aprind și-n suflete lumini,

Zăresc plăpîndele petale
De flacără, în nopți tîrzii
Lucind pe pagini ilegale,
Ca să deschidă vieții cale,
Ca să-nflorească-această zi!

Socialism — așa se cheamă
Această zi, de neuitat!
Să sune trîmbițe de-aramă,
Vrăjmașii patriei — să geamă!
Poporu-i domn adevărat.

PARTID, IUBIT PĂRINTE

Sala avea un aspect sărbătoresc, neobișnuit. Toți pereții erau acoperiți cu panouri mari alcătuite din fotografii reprezentînd diferite regiuni ale țării. Într-o parte oțelăriile Reșiței, întinderile Bărăganului; în alta, centrele noi muncitorești cu blocuri zvelte, noile cartiere ale mîndrei noastre capitale. Pe peretele din fundul scenei sta prinsă o hartă mare în relief a patriei pe care se aprindeau, cînd și cînd, beculețe colorate.

INSTRUCTORUL: Astăzi, grupele detașamentului 4 s-au întors dintr-o expediție. Rezultatele ei le vor înfățișa în această adunare... Dar ce se aude? Uite-i că sosesc.

(Din amîndouă părțile apar grupele. Dintre pionieri se desprinde unul.)

PIONIERUL 1: Am străbătut munții cu piscurile semețe, cîmpiile mănoase ale patriei noastre. Am văzut pretutindeni schimbîndu-se fața orașelor. Am străbătut satele colectivizate ale patriei noastre.

PIONIERUL 2: Cîmpiile nu lepădaseră încă de pe umeri șubele de omăt, primele berze nu sosiseră încă, dar pe meleagurile patriei galopa primăvara...

O primăvară înscrisă în istorie de un eveniment de neuitat: colectivizarea totală a agriculturii.

Urmînd sfaturile și îndemnurile înțelepte ale partidului, convinși de realizările obținute în decursul anilor care s-au scurs de la înființarea primelor gospodării colective și pînă azi, țăranii muncitori din patria noastră și-au unit pămînturile într-un singur ogor, intrînd în felul acesta, o dată pentru totdeauna, pe drumul bunăstării și al belșugului.

Începînd cu această primăvară, de la Baia Mare la Porțile de Fier, din inima Bărăganului în Ipoteștii lui Eminescu, oamenii gliei își vor lucra marile lor ogoare laolaltă, ajutați de puterea mașinilor și a științei.

PIONIERUL 3 (**recită**):

Frunzuliță, floare-albastră,
Mîndră-i astăzi țara noastră,
Toată-i colectivizată
Și-i ca floarea de mușcată.
Se miră codrul și rîul
Cît de mare crește grîul,
Se miră și mîndrul soare
Cînd vede-atîtea tractoare.
Porumbu-i de ne-ntrecut,
Cît un codru a crescut.
Din munca noastră-nfrățită
Țîșnește roadă-nzecită
Și din marea bogăție
Se revarsă bucurie.
Azi în sat, în orice casă
E pită albă pe masă,

4591

Mult belşug şi voie bună
De cînd lucrăm împreună.
Frunzuliţă de trifoi
S-a-nnoit viaţa la noi.
Uite ici o casă nouă,
Uite colea încă două,
Iar la vale şir de case,
Toate noi, toate frumoase.

(Auzit în G.A.C. din comuna Ghimbav, regiunea Braşov, de I. Braghes.)

(Se cîntă apoi:
„Pe ogorul înfrăţit")

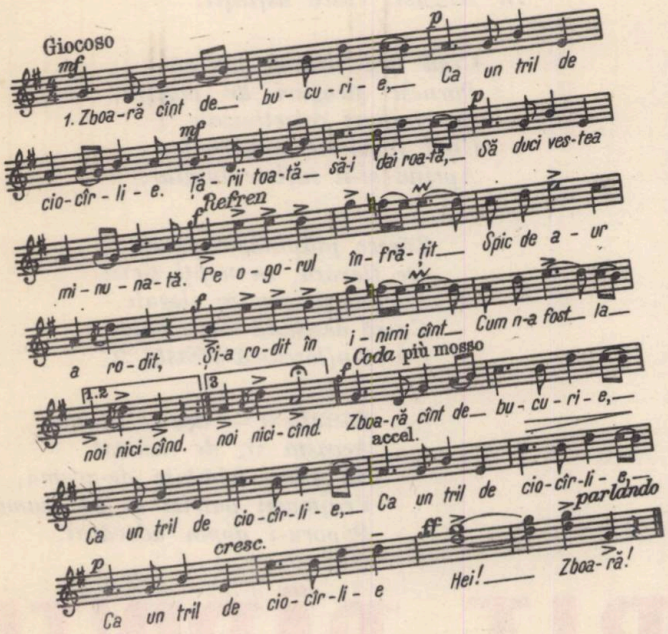

I

Zboară cînt de bucurie
Ca un tril de ciocîrlie.
Ţării toată să-i dai roată,
Să duci vestea minunată.

Refren:

Pe ogorul înfrăţit
Spic de aur a rodit.
Şi-a rodit în inimi cînt
Cum n-a fost la noi nicicînd.

II

Nu mai sîntem robii gliei,
Ci stăpînii veseliei,
Şi-am poftit belşugu-n casă
Ca pe-o vrednică mireasă.

Refren...
Coda

Zboară cînt de bucurie,
Ca un tril de ciocîrlie,
Ca un tril de ciocîrlie,
Ca un tril de ciocîrlie,
Hei! Zboară!

Aspect exterior de la întreprinderea de produse chimice „Sinteza" din Oradea

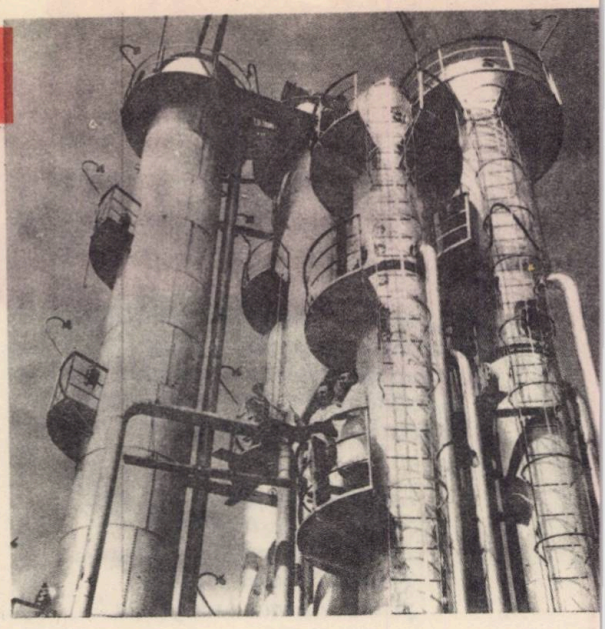

PIONIERUL 1: Grupa noastră a străbătut una dintre cele mai interesante şi mai bogate regiuni ale ţării, Hunedoara, vestită pentru cărbunele din Valea Jiului, pentru minereul de fier de pe valea Cernei, pentru culturile întinse de porumb, de grîu şi de viţă de vie ale gospodăriilor colective.

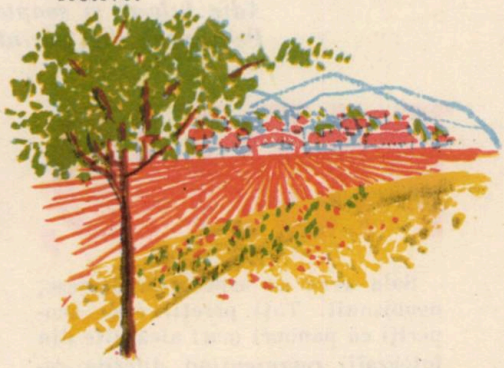

PIONIERUL 2: Urcînd pe valea Streiului, ne-am apropiat de cunoscuta cetate de foc a Hunedoarei.

Era noapte. Din tren, cu mult înainte de a intra în oraş, am zărit în faţa noastră o lumină roşietică, orbitoare. Se descărca o şarjă şi la lumina ei am văzut Hunedoara, cu marile ei furnale care înghit lacome minereul, blumingul, silueta imensă a noii cocserii, castelul Huniazilor cu străvechile lui turnuri de apărare, sutele de blocuri în care locuiesc furnaliştii şi oţelarii, clădirile maiestuoase ale şcolilor ori ale cluburilor muncitoreşti, cinematograful, teatrul,

PIONIERUL 4: Înfloreşte viaţa nouă în patria noastră. Şi toate acestea le datorăm Partidului nostru drag.

Partid, lumina vieţii noastre,
Şi spada ei de neînfrînt,
Stegar al zborului spre astre
Şi-al fericirii pe pămînt!

Tu eşti ca soarele fierbinte
În tot ce-i drept, în tot ce-i nou:
În drumul liber înainte,
Într-al victoriei ecou.

Salut, simbol al tinereţii,
Steag viu pe care-l poartă sus
Cutezătorii, îndrăzneţii,
Sub steaua fără de apus!

Salut, lumină de victorii,
Partidul nostru neînfrînt,
Făuritor al aurorii
Şi-al fericirii pe pămînt!

(Pe scenă rămîne numai o grupă care se apropie de hartă.)

într-un cuvînt Hunedoara înălţată în anii de democraţie populară, Hunedoara, care de la o zi la alta creşte necontenit ca un oraş de poveste.

PIONIERUL 3: Şi toate acestea se datoresc Partidului nostru.

(Se recită poezia „Partidul" de Marcel Breslaşu.)

Cu ochii noştri limpezi
ce-acuma se deschid,
pe Cartea-n care-i scrisă
povestea ţării-ntreagă,
citim cuvîntul simplu
şi minunat: PARTID
şi inima şi mintea
se-ntrec să-l înţeleagă!

PARTID al Ţării mele,
să ne călăuzeşti
pe drumul nostru harnic
şi paşnic — înainte,
să ne durăm aievea
o Ţară ca-n poveşti!

PIONIERUL 4: Da, ne durăm o ţară ca-n poveşti. Iar noi vom creşte mari şi vom deveni patriei constructori înflăcăraţi. Ne vom îndeplini cu cinste angajamentul pionieresc. **(Recită.)**

Eu, tînăr pionier, mă angajez
Poporului credinţă să-i păstrez.
Şi-i dărui ţării forţa mea deplină
În drumul ei deschis înspre lumină.
Eu, tînăr pionier, mă angajez
Cuvîntul dat cu cinste să-l păstrez.
Şi ascultînd de-al comuniştilor
îndemn
Să fiu cinstit, destoinic, harnic,
bun şi demn.

Eu, tînăr pionier, mă angajez
Victoria socialismului să-mi fie
ţel şi crez.

Şi pentru cauza partidului luptînd
Făgăduiesc gata să fiu oricînd.

PIONIERII DIN GRUPA A II-a

PIONIERUL 1: Noi am făcut o călătorie în cetatea relonului. Nu-i o cetate din basme spre care te îndreptăţi cu niscaiva cai năzdrăvani. Nu! Un simplu autobuz care pleacă din Piatra Neamţ te duce la Săvineşti. Aici te întîmpină uriaşa uzină de fibre sintetice cu clădirile în linie dreaptă de o mare simplitate — o adevărată cetate modernă — cetatea relonului.

PIONIERUL 2: Aici am văzut complexele de maşini care fac cele mai neaşteptate „vrăjitorii" pînă cînd scot firele şi fibrele sintetice necesare industriei noastre textile.

PIONIERUL 3: Gîndiţi-vă că mîinile harnice ale muncitorilor noştri, stăpîni ai tehnicii moderne, scot dintr-un gram de relon un fir de 700 m lungime, subţire cît firul de păianjen, dar mai rezistent decît un fir de oţel de aceeaşi grosime.

PIONIERUL 4: Privim cetatea relonului împodobită cu grădini şi aflăm că aici era înainte o comună oarecare, cu bordeie sărăcăcioase, uitate lîngă apele Bistriţei.

PIONIERUL 5: Sub conducerea partidului nostru iubit s-a înfăptuit noul Săvineşti.

PIONIERUL 6: Ţie, părinte drag, partid iubit, îţi aducem salutul nostru. **(Recită.)**

Spre steagul roşu fruntea mi-o
ridic,
E purpuriu ca roşia-mi cravată
Ce flutură pe pieptul încă mic,
Da-n care bate-o inimă curată.

Şi din adîncul ei sînt fericit,
Să te salut voios, iubită ţară,
Că sînt lăstarul tău înmugurit
Şi înfloresc în marea-ţi primăvară!

Şi din adîncul sufletului meu
Aduc salutul meu cel mai fierbinte
Partidului, al cărui steag şi eu
Mîine-am să-l port pe creste,
înainte.

În tabăra de pionieri Stîna din Vale

PIONIERII DIN GRUPA A III-a

PIONIERUL 1: Valea Prahovei e frumoasă şi bogată. Călătorind între hotarele ei am avut impresia că aici s-au luat la întrecere frumuseţea cu bogăţia şi nici una dintre ele nu se dă bătută. Ba ceva mai mult, cu fiecare ceas care trece, puterile le sporesc,

alimentate de mintea harnică şi neîntrecută a omului.

În faţa „perlei Carpaţilor", cum era denumită Sinaia, se înalţă pădurile de sonde ale Cîmpinei şi ale Băicoiului, care aduc la suprafaţă din adîncime aurul negru. La poalele Caraimanului cu păduri nesfîrşite de conifere se ridică Uzinele „1 Mai" din Ploieşti, care produc utilaj petrolier. Tot acest tezaur de frumuseţe şi bogăţie se afla în trecut în mîinile capitaliştilor şi străini, şi romîni.

PIONIERUL 2: Acum tot acest tezaur de bogăţie şi frumuseţe e în mîinile acelor care îl produc şi-l sporesc zi de zi, ceas de ceas.

PIONIERUL 1: Valea Prahovei este astăzi o imagine vie a ceea ce înseamnă forţa socialismului, un colţ încîntător al patriei noastre.

PIONIERUL 2:

Slavă îţi cîntăm, patrie liberă,
Stemei scrisă-n steag
Şi partidului drag.
Pacea-ţi apărăm,
Cîmpul, munţii şi marea.
Sub stele de rubin te-nălţăm.

PIONIERII DIN GRUPA A IV-a

PIONIERUL 1: Am colindat mai departe ţara. În drumurile noastre ne-am oprit în multe gospodării agricole milionare, am vizitat

Noii colectiviști sînt primiți cu pîine și sare după vechiul obicei

ogoare mănoase, ferme de animale, am văzut sute și sute de construcții noi. Am făcut cunoștință cu colectiviști, am poposit pe la casele lor îmbelșugate.

PIONIERUL 2: Eu am strîns cîteva cifre despre regiunea Argeș în ceea ce privește agricultura. Ascultați: Pe ogoarele regiunii Argeș lucrează 1 749 de tractoare. Raionul Curtea de Argeș este socotit unul dintre cele mai puternice centre pomicole ale regiunii. În anii 1959—1960, în satele regiunii au fost construite 16 500 de case. Funcționează aci 744 de cămine culturale și 1 633 de biblioteci. 13 comune din raionul Vedea sînt electrificate. În ultimii trei ani au fost radioficate 13 sate.

PIONIERUL 3: Iar eu aș vrea să vă spun o poezie din folclorul nou, argeșan:

Argeș, tu ce-ai dus la vale
În trecut ddine de jale,
Du azi în susurul tău
Versul cîntecului nou,
Cînt de bogăție-n țară,
Ce din zori și pînă-n seară
Se aude pe ogoare,
Pe combine și tractoare.
Poartă tu pînă departe
Bucuria noastră toată,
Că partidu-nvățător
Le-a dat și-argeșenilor
Calea cea mai luminată,
De belșug încununată;
Le-a făcut viața să fie
Cîntec, joc și veselie.

PIONIERII DIN GRUPA A V-a

PIONIERUL 1: Vă vom prezenta Țara Oașului în cînt și joc. Dar mai întîi să vizităm puțin plaiurile oșene.

PIONIERUL 2: Țara Oașului este o așezare de 15 comune, cuprinzînd 44 de sate, cu o populație de 65 000 de locuitori.

PIONIERUL 3: Înainte de 23 August, în Țara Oașului nu exista nici un profesor.

PIONIERUL 4: Nici un cinematograf.

PIONIERUL 5: Nici un staționar, nici un spital.

PIONIERUL 6 (**desfăcînd un carnet cu notițe**): Iată acum cîteva cifre care vă vor ilustra schimbările petrecute în anii noștri și în acest colț de țară: 233 de profesori, 14 cinematografe, 121 de cadre sanitare, spital, preventoriu, sanatoriu etc.

PIONIERUL 1: A dispărut sărăcia din casele oșenilor. Colectivele sînt bogate, colectiviștii au viața îndestulată. Au dispărut întunericul și neștiința de carte. La Negrești, în anii puterii populare pentru prima dată, s-a construit o școală medie. Iar în 1956, din această școală a ieșit prima generație de absolvenți oșeni.

PIONIERUL 2: Iată cum își cîntă oșeanul viața sa nouă, cum îi mulțumește partidului pentru calea pe care i-o deschide:

IMN

de ION BRAD

Tu ne-ai dat întîia dimineață,
Soare-al vieții noastre, scump Partid!
După noaptea-n fulgere, măreață,
Toate diminețile din viață
Poarta de lumină și-o deschid.

Tu ne-ai dat întîia primăvară,
Anotimp al florii și-nnoirii!
După gheața iernilor, amară,
O livadă-i azi întreaga țară
Înflorind pe cerul omenirii.

Sensul luptei noi îl știm prin tine,
Munca ne-ai încins-o în cîntări,
Tinerețea ta ne arde-n vine,
Inimile doar de tine-s pline
Cînd zidim, visăm, zburăm spre zări.

Ca o carte ni-i deschisă zarea:
Litere-furnal, clădiri-imagini,
Cîmpul colectiv foșnind ca marea
Și atît de-aproape depărtarea —
Socialismul tu l-ai scris în pagini!

Tu ne-ai dat întîia dimineață,
Soare-al vieții noastre, scump Partid!
Comunismul ni-l aduci în față —
Toate diminețile din viață
Poarta de lumină și-o deschid.

La palatul pionierilor din București, cercul auto este dotat cu mașini adevărate!

(Se recită poezia „Nu-mi încape inima".)

Nu-mi încape inima
Cîte doruri am în ea!
Unele-s din foc și pară
Și-mi grăiesc de viață amară;
Altele-s din stropi de rouă
Și-mi grăiesc de viață nouă.

Unu' însă-i și mai mare
Care n-are asemănare:
E doru' partidului,
Flacăra sufletului.
Vînțuleț de lîngă grui,
Meri la București și du-i
Primu-secretarului
Flacăra dorului meu
De la Tarna și Bocicău
Și spune-i că am o casă
Cu cinci coconași la masă.
În perete am lumină
Și-un hambar plin cu făină.

PIONIERUL 3: Dar pe oșeni îi cunoști bine și la horă. Vă poftim în comuna Certeze, loc unde se păstrează vechiul port cu toate frumusețile lui. De aici am scos noi schițele costumelor pe care vi le prezentăm. **(Se înfățișează schițele gata desenate pe coli de bloc sau se prezintă un pionier sau doi îmbrăcați în costume oșenești.)**

Priviți cît sînt de mîndre aceste cusături romînești. Duminica la Certeze este horă frumoasă. Locuitorii se strîng în centrul comunei, ascultă pe ceteraș și bat pasul în vestitele jocuri oșenești.

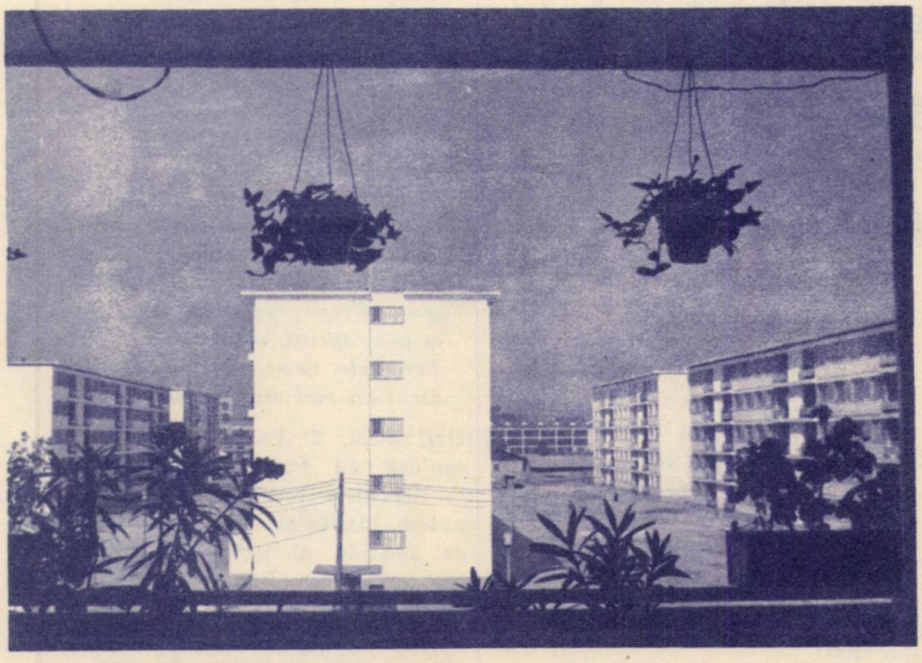

Blocuri noi pe Drumul Taberei din București

PIONIERII DIN GRUPA a VI-a.

PIONIERUL 1: Grupa noastră s-a oprit la Galați, orașul în împrejurimile căruia se va înălța noul centru siderurgic.

PIONIERUL 2: Acest combinat va produce 4 milioane tone de oțel anual și va fi una dintre cele mai însemnate realizări ale planului de perspectivă. Am vizitat noile cartiere construite în anii aceștia la Galați.

PIONIERUL 3: Am văzut cartierul nou de la Țiglina. Aici se înalță blocurile de locuințe pentru siderurgiști.

PIONIERUL 4: Iar eu am văzut pe Dunăre, urcînd spre Brăila, un cargou de 4 500 de tone abia ieșit de pe șantierele navale ale Galațiului. Am vorbit cu tineri muncitori, cu utemiști fruntași.

PIONIERUL 5: Orașele patriei noastre își schimbă necontenit chipul.

PIONIERUL 6: În locul tîrgurilor moldovene înecate în praf și noroi întîlnim azi așezări moderne, uzine noi și cartiere noi, cu bulevarde largi, cu grădini umbroase.

PIONIERUL 1: La fel s-a schimbat și chipul orașelor Olteniei, Banatului sau Transilvaniei.

PIONIERUL 2: Iar capitala patriei... a devenit tînără și luminoasă. Cînd ne plimbăm pe străzile și bulevardele ei, de-a lungul cărora se aliniază noile blocuri, inima ni se umple de mîndrie, **(Se cîntă „În Bucureștiul iubit".)**

INSTRUCTORUL: Toate acestea: orașele noi, casele noi, viața nouă de azi se datoresc partidului, luptei sale neînfricate. Iată, acum s-a întors din călătorie grupa care a vizitat cîteva locuri legate de eroicul trecut de luptă al partidului.

PIONIERII DIN GRUPA A VII-a

PIONIERUL 1: Grupa noastră a vizitat Doftana, locul unde, în vremurile negre ale orînduirii burghezo-moșierești, au fost închiși comuniștii, cei mai buni fii ai poporului muncitor.

Am intrat în această cetate sumbră cu ziduri înalte şi turnuri de pază, am trecut din celulă în celulă, am străbătut coridoarele întunecoase şi umede, am văzut uneltele de tortură cu care călăii încercau să zdrobească voinţa de luptă a comuniştilor.

PIONIERUL 2: Vizitînd Doftana, am cunoscut mai bine uriaşele jertfe pe care le-a dat partidul în lupta pentru fericirea poporului.

PIONIERUL 3: Am vizitat mai apoi curtea Uzinelor „Griviţa Roşie" din Bucureşti. Ne-am oprit lîngă monumentul ridicat în memoria neînfricaţilor ceferişti care au participat la luptele din februarie 1933. Şi aci, ca şi pretutindeni, în fruntea luptei se aflau comuniştii.

PIONIERUL 4: Am văzut casele modeste în care a fost tipărit ziarul „Scînteia" în ilegalitate. Am văzut apoi locuri legate de lupta partidului pentru pregătirea marelui act de la 23 August 1944. Atunci, pe străzi, pretutindeni, răsuna un cîntec biruitor.

(Corul cîntă „Porniţi, înainte tovarăşi".)

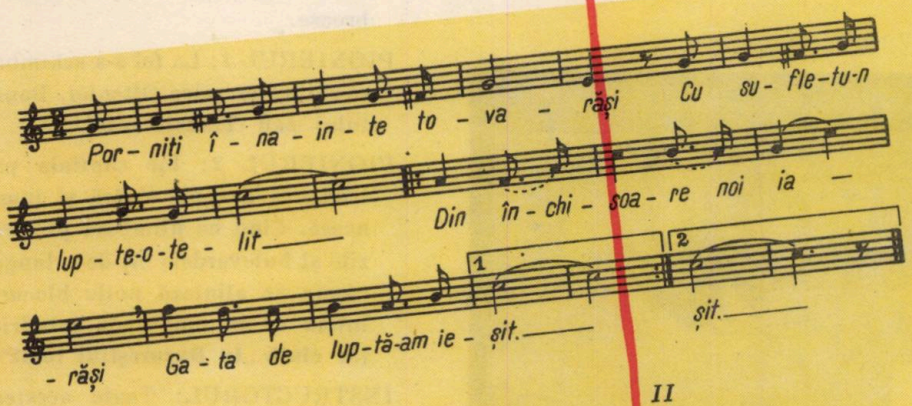

I

Porniţi înainte tovarăşi,
Cu sufletu-n lupte-oţelit.
Din închisoare, noi iarăşi, } *Bis*
Gata de luptă-am ieşit.

II

Am stat în celule, în fiare,
Cu trupul din greu chinuit.
Noaptea cea neagră dispare, } *Bis*
Ziua cea mare-a venit.

III

În luptă cu fiara fascistă,
Poporul cuvîntul şi-a spus.
Steagul libertăţii } *Bis*
Să-l ridicăm tot mai sus!

PIONIERUL 5: Comuniştii au dat jertfe scumpe: Ilie Pintilie, Petre Gheorghe, Bela Brainer, Constantin David, Pavel Tcacenco şi mulţi alţi tovarăşi au căzut în lupta pentru libertatea şi fericirea poporului.

PIONIERUL 6: Numele lor s-a înscris astfel în cartea istoriei luptei partidului pentru cauza clasei muncitoare.

PIONIERUL 1: Partidul ne-a făurit nouă, copiilor, o viaţă fericită. **(Se recită poezia „Partidului" de Tiberiu Utan.)**

Partidule, îţi creşti copiii
ca un părinte iubitor:
ne dai povaţă înţeleaptă,
cutezătoare armă, dreaptă,
şi aripi dornice de zbor.

Sădeşti în sufletele noastre
dorinţa de mai bun, de-nalt;
ne-ndemni să mergem mai departe,
lumina să sorbim din carte
şi cerul să-l luăm cu-asalt.
Ne-ai scos părinţii din robia
întunecatului trecut,
tu chemi în rînduri luptătorii,
tu, care-ai smuls din noapte zorii
şi viitorului eşti scut.
Purtăm din steagul tău crîmpeiul
cravatei roşii, din văpăi
ce le-ai aprins, neînfricate.
Partidule, tu ne socoate
drept cei mai mici ostaşi ai tăi!

PIONIERUL 2: Partidul ne înconjură cu toată grija. Avem la dispoziţie totul pentru ca să putem învăţa şi deveni cetăţeni de nădejde ai patriei. Palatul pionierilor din Bucureşti, minunatul dar pe care ni l-a făcut partidul, are 50 de cercuri şi cluburi, sală de teatru, de sport, teatru în aer liber. 7 000 de copii vin aci săptămînal.

PIONIERUL 3: În toată ţara, la Timişoara, Oradea, Arad, Cluj,

Lumină și Pîine!

Constanța, Galați, Suceava, sînt case ale pionierilor, unde mii și mii de copii învață lucruri folositoare și petrec clipe minunate.

PIONIERUL 4: Vara mergem în tabere la munte și la mare.

PIONIERUL 5: Pentru noi s-au construit școli luminoase. Manualele pînă la clasa a VII-a le primim gratuit.

PIONIERUL 6: Pentru noi, copiii, s-au deschis în toată țara teatre de păpuși, iar în București a luat ființă Teatrul pentru tineret și copii.

PIONIERUL 1: Copiii din țara noastră au ziarele și revistele lor, cărțile lor. Sute de titluri de cărți pentru copii apar în Editura tineretului. În anul 1961 s-au tipărit 130 de titluri, cu un tiraj de 3 396 000 de exemplare. În 1962 se vor tipări 132 de titluri, cu un tiraj de 3 947 000 de exemplare. Totul ne stă la îndemînă ca să ne pregătim să devenim cetățeni demni, folositori patriei.

INSTRUCTORUL: Prin lupte și jertfe partidul v-a pregătit, copii, zilele luminoase de astăzi. Slujind cu credință patria, partidul, dovedim dragostea noastră pentru părintele drag al copiilor.

TOȚI CEI DE PE SCENĂ: Partid, iubit părinte!

(Corul execută în final „Partid, iubit părinte!", muzica: LAURENȚIU PROFETA; versuri: C. TEODORI.)

Dragi copii,

Ceea ce v-am redat mai sus reprezintă tema pentru o adunare „Partid, iubit părinte!", care se poate organiza în orice unitate de pionieri. Vă dați seama, firește, că grupele de copii care raportează în adunare nu trebuie neapărat să se deplaseze în toate locurile despre care vorbesc. Ei pot să studieze materiale din ziare și reviste, pot citi despre Doftana, pot ruga pe instructori sau profesori să le vorbească despre lupta partidului.

În afara datelor publicate de noi, puteți folosi și alte informații locale, care vor face ca adunarea să fie adaptată ținutului vostru natal. De asemenea, folosiți amintiri din excursiile pe care le-ați făcut, material folcloric strîns de voi. Alcătuiți fotomontaje, grafice, albume și construiți machete ce vor ilustra plastic adunarea voastră.

Invitați în mijlocul vostru ziariști și scriitori care, colindînd țara, au văzut marile realizări ale regimului nostru. Ei vor putea să vă povestească fapte care vă vor ajuta la pregătirea adunării.

Mai puteți invita muncitori, ingineri, tehnicieni ce vă vor povesti despre realizările lor, despre noutățile tehnice din țara noastră, despre perspectivele industriei și agriculturii noastre.

În felul acesta puteți îmbogăți adunarea voastră.

PARTID, IUBIT PĂRINTE

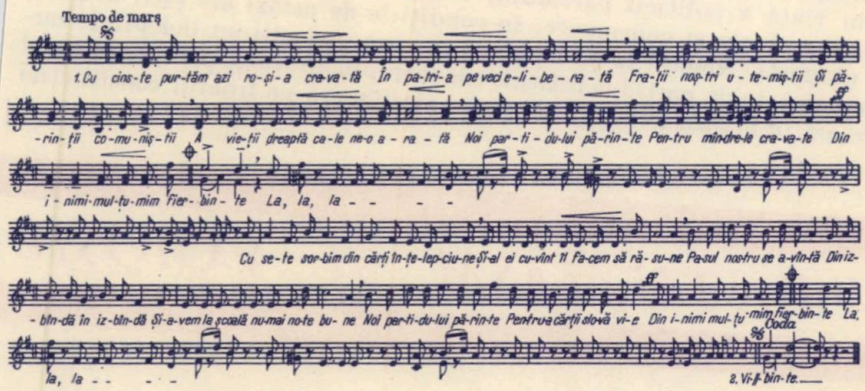

II

Cu sete sorbim din cărți înțelepciune
Și-al ei cuvînt îl facem să răsune.
Pasul nostru se avîntă
Din izbîndă în izbîndă
Și-avem, la școală, numai note bune!

Refren:

Noi partidului părinte
Pentru-a cărții slovă vie
Din inimi mulțumim fierbinte!

III

Visăm să zburăm cu aripi îndrăznețe
Spre culmile înalte și semețe,
Astăzi, orice vis așteaptă
Să-l prefacem mîine-n faptă,
Puteri ne-o da a noastră tinerețe.

Refren;

Noi partidului părinte
Pentru visele-ndrăznețe
Din inimi mulțumim fierbinte!

2 MAI — 40 DE ANI DE LA CREAREA U.T.C. ŞI ZIUA TINERI

BALADA UTECISTULUI

Între patru puşti mînat
Păşea dîrz, neînfricat.
Anii — 18 la număr —
Şi-i purta aripi pe umăr.

Încercaseră să-i sfarme
Visele — sub pat de arme.
Nu ştiau că el, în taină,
Poartă soarele sub haină.

Cînd au tras — rămase drept,
Proptind zările în piept
Şi s-a-mbrăţişat cu-naltul
Rezemaţi unul de altul.

VICTOR MAŞEK

Doftana

(fragmente)

Doftana, vis urît, Doftană,
Din Romînia boierească!
Şi totuşi de pe neagra culme
Fu dat lumină să pornească.

Vin oameni slobozi să privească
La locul unde-n suferinţă
S-a pus plămadă pentru fapte
Spre drumul către biruinţă.

Vezi hainele vărgate, lanţuri,
Şi parc-auzi cum bate toaca, —
Aici vieţi se-nmormîntează,
Aici s-a scurs în valuri vlaga.

Pe drumul ăsta care urcă
Întortochindu-şi greu spinarea,
Adusu-i-au legaţi în fiară
Ca zidul să le-nchidă zarea.

. . . . . .

Dar comuniştii apar într-una,
Chemări la luptă, manifeste
Răsar ca florile din brazdă,
S-aprind ca focuri vii pe creste.

MIHAI BENIUC

În 1922, sub directa îndrumare a partidului, a luat fiinţă organizaţia revoluţionară marxist-leninistă de tineret din Romînia. Încă de la înfiinţarea sa, Uniunea Tineretului Comunist a pornit cu hotărîre pe calea luptei revoluţionare, militînd cu abnegaţie şi eroism pentru înfăptuirea liniei politice a partidului. Aceasta a atras furia burgheziei. După ce a scos în afara legii partidul comunist, burghezia a declarat ilegală şi Uniunea Tineretului Comunist. Condusă şi îndrumată îndeaproape de partid, Uniunea Tineretului Comunist a fost singura organizaţie de tineret care în condiţiile celei mai crunte ilegalităţi şi terori dezlănţuite de regimul burghezo-moşieresc împotriva mişcării muncitoreşti a mobilizat masele tineretului de la oraşe şi sate la lupta dusă de clasa muncitoare, sub conducerea partidului, pentru înlăturarea regimului burghezo-moşieresc. Teroarea siguranţei burghezo-moşiereşti, arestările şi schingiuirile erau înfruntate de uteciști cu dîrzenie şi eroism. Neuitată va rămîne contribuţia adusă de tineretul nostru în frunte cu uteciştii şi sub conducerea Partidului Comunist Romîn la înfăptuirea insurecţiei armate din 23 August 1944. Mulţi uteciști au luptat cu eroism în rîndurile armatei pentru alungarea hoardelor hitleriste, pentru nimicirea pînă la capăt a fascismului. Datorită luptei sale neînfricate, desfăşurată sub conducerea partidului, atît în anii ilegalităţii cît şi după eliberarea ţării, U.T.C. şi-a cîştigat aprecierea şi dragostea clasei muncitoare, a partidului, a întregului nostru popor.

Subliniind aportul U.T.C. la eroica luptă a proletariatului din ţara noastră, rezoluţia plenarei C.C. al P.M.R. din 22—24 decembrie 1948 a arătat: „N-a fost luptă mai importantă a proletariatului condus de partid la care U.T.C. să nu fi participat în mod activ ca un preţios ajutor".

Glorioasa tradiţie de luptă a U.T.C. e continuată azi de Uniunea Tineretului Muncitor. Dragostea faţă de partid, credinţa în cauza comunismului, abnegaţia faţă de această cauză, încrederea nestrămutată în justeţea politicii partidului şi în victoria socialismului, hotărîrea de a lupta pentru traducerea în viaţă a politicii partidului — aceste minunate calităţi ale uteciştilor sînt preluate şi continuate, în condiţiile de astăzi ale ţării noastre, de către utemişti. Abnegaţia şi eroismul cu care uteciştii au îndeplinit sarcinile încredinţate de partid constituie un exemplu strălucit pentru tineretul nostru de azi în munca avîntată pe care o desfăşoară pe frontul construcţiei socialiste.

CU ENTUZIASM ŞI VOIOŞIE

Pe întreg cuprinsul patriei, pionierii s-au pregătit cu entuziasm şi voioşie pentru această glorioasă sărbătoare a tineretului. Şiragul notelor bune, drumeţiile şi acţiunile pentru cunoaşterea trecutului de luptă al partidului, activităţile patriotice, şezătorile cîntecului şi poeziei vorbesc cu prisosinţă despre dragostea cu care au întîmpinat pionierii a 40-a aniversare a Uniunii Tineretului Comunist.

Iată cîteva aspecte.

...Într-una din zilele acestei primăveri, în clasa a III-a a Şcolii de 8 ani nr. 4 din Constanţa a răsunat vocea unui băiat:

— Copii, aici, la noi în oraş, la Şantierele navale, a lucrat cu ani în urmă eroul clasei muncitoare Filimon Sîrbu. La intrarea pe şantier se află strungul la care a lucrat Filimon Sîrbu. Muncitorii l-au păstrat cu dragoste în amintirea tovarăşului lor căzut în luptă.

Peste cîteva zile, detaşamentul a pornit în marş pionieresc spre Şantierele navale Constanţa. Şi iată-i în faţa strungului, deasupra căruia se află fotografia eroului. Copiii citesc cu atenţie inscripţia săpată în marmura albă, ascultă cu emoţie cuvintele calde pe care le rosteşte comunistul Dumitriu Mircea, care cu mulţi ani în urmă a lucrat, tot aici pe şantier, alături de Filimon Sîrbu.

— Filimon Sîrbu a luptat cu abnegaţie şi devotament pentru cauza par-

TULUI DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

tidului. El a avut o încredere nețărmurită în victoria luptei proletariatului condus de partid. Cînd, prins și judecat de călăii siguranței, a fost dus în fața plutonului de execuție, el a refuzat să fie legat la ochi. „Primesc moartea cu ochii deschiși. Mor doar pentru o cauză dreaptă. Trăiască Romînia liberă! Moarte fasciștilor!" — au fost ultimele cuvinte ale tînărului și neînfricatului luptător comunist. Pionierii ascultă cu răsuflarea tăiată. Tovarășul Dumitriu le povestește apoi despre succesele de azi ale muncitorilor de la Șantierele navale, despre fruntașii în muncă ai întreprinderii.

Se părea că vizita s-a încheiat. Dar... un forfot scurt de pași și pionierii s-au aliniat în careu. Și aici, în fața muncitorilor au fost primiți în organizația de pionieri elevii fruntași la învățătură și în activitatea obștească: Stănescu Mariana, Meca Ecaterina, Polesciuc Eugen, Șișman Constantin și Bufnea Ionel.

Adunarea se sfîrșise. Muncitorii erau în pauză. Printre ei se aud glasurile zglobii ale pionierilor.

— Vă rugăm să poftiți în sala de festivități. Vă prezentăm un scurt program artistic.

...În vacanța de primăvară, sute de pionieri din regiunile Dobrogea, Banat, Oltenia, București, Mureș-Autonomă Maghiară și din alte regiuni ale țării au vizitat Muzeul Doftana și Muzeul de istorie a partidului din București. Pioniera Mihalcea Maria de la Școala de 8 ani din Zărnești, raionul Rm. Sărat, după ce a vizitat Muzeul Doftana, și-a notat în carnet: „Am rămas impresionați cînd am văzut zidurile, celulele groaznicei închisori în care burghezo-moșierimea a ținut închiși pe cei mai buni fii ai poporului nostru, comuniștii. Trecînd prin culoarele reci și tăcute, de la celulă la celulă, am recapitulat în minte file de istorie, momente glorioase din lupta înțeleptului nostru conducător, Partidul Muncitoresc Romîn". Aproape în toate regiunile țării există case memoriale, locuri ce amintesc de trecutul glorios de luptă al partidului. Pionierii le vizitează adesea, le îngrijesc cu dragoste și respect.

...Școala medie nr. 5 din Iași poartă numele eroului clasei muncitoare Ilie Pintilie. Pionierii sînt mîndri de această cinste și nu de mult au luat în grijă Casa memorială „Ilie Pintilie". Colectivul de conducere al unității a hotărît ca această cinste să-i revină detașamentului fruntaș. Și detașamentul claselor a V-a a curățit în primăvară curtea de ierburile uscate, a plantat stînjenei, a semănat ronduri de flori. Flori gingașe, florile recunoștinței care să vorbească tuturor celor care vizitează casa memorială despre dragostea și recunoștința pionierilor pentru cei care și-au jertfit viața ca noi să avem azi o țară liberă și înfloritoare.

...Adesea pionierii îi vizitează pe frații lor mai mari, utemiștii, la locul lor de muncă, dornici să cunoască multe, cît mai multe din activitatea lor.

Multe au învățat din vizita la Uzinele „Griviță Roșie" pionierii detașamentului 1 de la Școala de 8 ani nr. 114 din București. Utemiștii le-au povestit cum continuă Uniunea Tineretului Muncitor tradițiile de luptă ale U.T.C. Au vizitat mai toate secțiile uzinei, mai mult însă au fost oaspeții brigăzii de producție de la secția sudură. Comunistul Dumitru Peicu le-a vorbit despre munca entuziastă a tineretului. Printre fruntași sînt mulți utemiști: cazangiul Nicolae Zamfir, distins cu Medalia Muncii, Gheorghe Marinescu, Ion Paraschiv, Gheorghe Oprea și mulți, mulți alții. Pionierii au înțeles că a fi membru al Uniunii Tineretului Muncitor înseamnă să lupți neobosit pentru traducerea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului, să contribui cu toate forțele la construirea socialismului și comunismului. Aceasta e și dorința vie a fiecărui pionier. Să învețe cu pasiune, să se întreacă în hărnicie în activitățile patriotice, să devină muncitori pricepuți, colectiviști fruntași, savanți cutezători, cetățeni de nădejde ai patriei noastre socialiste.

Și în șezătorile pionierești închinate aniversării U.T.C. au răsunat încă o dată cîntecele pionierești, împletind un imn de slavă făuritorului vieții noastre fericite, Partidul Muncitoresc Romîn, care ne conduce spre cele mai frumoase culmi, spre zorii de aur ai comunismului.

C. DANEȘ

1

2

3

4

Clasa a III-a a Școlii de 8 ani nr. 4 din Constanța în vizită la Șantierele navale unde a lucrat eroul clasei muncitoare Filimon Sîrbu.

1. Cuprinși de emoție, copiii au trecut prin fața strungului lui Filimon Sîrbu.
2. Aici, cîțiva elevi fruntași la învățătură au fost primiți în rîndurile organizației de pionieri.
3. Și acum un scurt program artistic în cinstea muncitorilor.
4. Pionierii în vizită la Uzinele „Griviță Roșie".

Sînt gata întotdeauna

În întreaga țară a fost încheiată colectivizarea agriculturii. Țăranii muncitori au pornit, cu și mai mult elan, să facă să crească și să înflorească gospodăriile colective.

Ca totdeauna, pionierii dau și ei o mînă de ajutor celor mari la munca cîmpului, în livezi, la crescătoriile de animale. Mulți dintre ei doresc să devină mecanici agricoli, colectiviști pricepuți, crescători de animale.

Veștile despre realizările pionierilor și despre proiectele lor de viitor sosesc, nenumărate, în redacție. Cîteva dintre ele le publicăm în aceste pagini.

ÎNCĂ DE PE BĂNCILE ȘCOLII

Doream fierbinte să devin mecanic agricol. Și iată că dorința mea începe să se realizeze. Sînt elev în anul I la școala de mecanici agricoli. Învăț cu multă pasiune. Abia acum înțeleg cît de frumos este să cunoști motorul de tractor, să știi să-l conduci, să-l stăpînești. Tot cu aceeași pasiune lucrez la orele de practică și abia aștept să mă urc pe tractor.

În școală, în afară de învățătură, avem condiții bune de distracție și odihnă. Facem sport, avem o orchestră și un ansamblu artistic.

Mă pregătesc acum să intru în rîndurile Uniunii Tineretului Muncitor. Sînt emoționat, iar gîndul că voi deveni utemist mă îndeamnă să învăț și mai bine. Vreau să devin un mecanic agricol bine pregătit. Acum, cînd în toată țara a fost înfăptuită colectivizarea agriculturii, cînd muncile agricole se fac cu mijloace mecanizate, îmi dau și mai bine seama de importanța meseriei pe care mi-am ales-o.

EUGEN IONESCU

Școala profesională de mecanici agricoli G.A.S. Urleasca — raionul Brăila, regiunea Galați

PROGRAME ARTISTICE PENTRU COLECTIVIȘTI

Noi, pionierii din comuna Mitoc, dăm ajutor cu drag colectiviștilor din gospodăria noastră „Drumul lui Lenin". Dar mai avem grijă ca, în zilele de odihnă, să prezentăm colectiviștilor și programe artistice cu cîntece și poezii frumoase, care se bucură de succes.

Deunăzi a avut loc o asemenea serbare la căminul cultural. 400 de colectiviști au venit să ne vadă și, credeți-ne, ne-au aplaudat călduros.

IANUSEC MIHAIL

comuna Mitoc — raionul Săveni regiunea Suceava

O TRADIȚIE PIONIEREASCĂ

Aș vrea să-ți vorbesc despre o frumoasă tradiție care există în toate unitățile de pionieri și, bineînțeles și în unitatea noastră. Este vorba de ajutorul pe care-l dăm noi, pionierii, la strîngerea recoltei. În fiecare an așteptăm această muncă ca pe o sărbătoare. Atunci ne împărțim sarcinile pe detașamente și grupe: unii merg la strîns spice; alții organizează echipe care aduc apă rece celor ce lucrează la arie. Mai alcătuim biblioteci volante cu ziare și reviste, care pot fi răsfoite în pauză, iar cei mai talentați pionieri prezintă la arie și cîte un scurt program artistic.

Așa am organizat anul trecut lucrurile, și totul a mers bine. Deși sîntem abia în luna mai, ne gîndim încă de pe acum cum să ajutăm și mai bine la strîngerea recoltei.

ANTON D. ION

clasa a VI-a comuna Peretu — raionul Roșiorii de Vede regiunea București

AJUTORUL NOSTRU

Pionierilor din Pătălușa, raionul Marghita, le place să dea ajutor gospodăriei colective. Astă-toamnă ei au ajutat la recoltatul legumelor și la ambalatul lor pentru a fi trimise la fabricile de conserve. Acum, o dată cu sosirea zilelor calde, ei se pregătesc să ajute, bineînțeles, tot în grădina de legume, la plivit... Vor fi astfel de folos părinților, care vor putea în timpul acesta să-și vadă de alte treburi pe cîmp. Pionierii își iubesc colectiva și cînd vor fi mari vor lucra la fel ca și frații și părinții lor.

ALĂTURI DE PĂRINȚII NOȘTRI

Iată cum s-a gîndit unitatea noastră de pionieri să ajute colectivei: am făcut răsadnițe, unde am semănat semințe de legume, iar răsadurile le-am pus pe lotul legumicol al gospodăriei. Pe lîngă aceasta, am presărat îngrășăminte pe straturile de usturoi de toamnă.

În școală avem un cerc al micilor naturaliști. Din primăvară cercul a luat în grija sa doi viței de la G.A.C.

CIUTUREANU PUIU

comuna Gruia — raionul Vînju Mare, regiunea Oltenia

MERE BUNE ȘI GUSTOASE

Pionierii din Răchitoasa lucrează cu drag la secția pomicolă a gospodăriei colective. Livada ocupă o suprafață de 20 ha. La aceasta s-au mai adăugat în primăvară încă 10 ha. Din această întindere, pionierii au primit în grija lor 3 ha, pe care le-au plantat cu pomi.

LA SECTORUL ZOOTEHNIC

Pionierii din comuna Podu Turcului cunosc bine sectorul zootehnic al gospodăriei colective. De multe ori au fost, au văzut și au ajutat la pregătirea rației de hrană pentru animale. Rotaru Nicolae, Căpraru Viorel și Popa Maria lucrează totdeauna cu mult interes. Unul cîntărește uruiala, altul porumbul siloz, fînul.

Copiilor le place de asemenea să meargă la țarcul de viței, să-i țesale, să le schimbe așternutul. Mulți dintre pionieri au îndrăgit munca de crescător de animale.

„FABRICA DE PĂSĂRI"

Dragi copii,

Dacă veți trece vreodată în excursie pe la G.A.S. Giarmata din apropierea orașului Timișoara, cereți insistent să vizitați ferma de păsări.

Aci vi se va prezenta o priveliște cu totul neobișnuită: o mare de păsări: mii de păsări — pui, găini, curci — din cele mai felurite și mai bune rase.

În gospodărie se scot anual sute de mii de pui de găină și de curcă. Aici se aplică unele dintre cele mai interesante metode științifice, mai ales în ce privește creșterea puilor. În halele mari, spațioase, puii sînt încălziți cu becuri ce emit raze infraroșii. Puii stau sub aceste becuri ca sub o cloșcă naturală și se simt foarte bine. Pentru puii de curcă, care, deși mai mari, sînt mult mai sensibili, s-au construit un fel de balcoane din plase de sîrmă pe sub care trec țevi încălzite. Puii sînt foarte gingași și cer hrană și îngrijire deosebită. Peste tot în hale domnește o curățenie ca de farmacie. Pentru prepararea furajelor combinate s-a făcut o instalație foarte simplă și practică. Diferitele uruieli, săruri minerale, făina de lucernă, după ce sînt bine amestecate cu preparate speciale, bogate în vitamine, se trec printr-o mașină asemănătoare celei de tocat carne. De aici ies în formă de mici granule. Acestea se usucă și se amestecă în hrana păsărilor.

Interesante sînt și incubatoarele electrice de mare capacitate, care scot tot atîția pui pe an cîți s-ar scoate cu cîteva zeci de mii de cloști.

Foarte interesantă este o vizită la această gospodărie în timpul verii. Pe lucernierele înverzite se aduc mii de păsări, care cresc sănătoase, în aer liber și soare. Noaptea ele stau în cotețe mobile făcute din scînduri.

Păsările curăță cîmpul de insecte dăunătoare și, în același timp, își asigură o hrană variată,

RĂSPUNDEM CHEMĂRII PIONIERILOR DIN VOINEŞTI

● La adunarea pe unitate ce a avut loc îndată după ce am citit despre iniţiativa voastră, dragi prieteni din Voineşti, am hotărît să plantăm 1 000 de pomi fructiferi şi să altoim alţi 800. Ne-am ţinut angajamentul. Acum ne îngrijim de parcul eroilor din comună, înfrumuseţîndu-l cu felurite flori.

Colectivul de conducere al unităţii de pionieri nr. 1, comuna Peretu — Roşiorii de Vede, regiunea Bucureşti

● În faţa şcolii noastre se află un teren foarte mare. Încă de anul trecut, noi am făcut din acest teren un parc. Anul acesta am plantat de jur împrejurul parcului 500 de pomi fructiferi. În felul acesta ne alăturăm şi noi chemării pionierilor din Voineşti.

HOTNOG CONSTANTIN
clasa a VII-a, Şcoala de 8 ani nr. 12—Galaţi

● Citind despre iniţiativa pionierilor din Voineşti, am hotărît să le urmăm exemplul. Pentru aceasta am sădit 100 de pomi fructiferi şi, totodată, îngrijim cu toată atenţia cei 200 de puieţi pe care i-am plantat în toamnă.

PROVĂŢ SILVIA
comuna Pantelimon — raionul 23 August, Bucureşti

● De cum au venit zilele calde de primăvară, am început să lucrăm în livada şcolii. Am adunat de pe ramurile pomilor cuiburile de omizi, am făcut tăieturile de formare a coroanei, apoi am văruit pomii şi am afînat pămîntul din jurul lor prin săpare.

NEGOIŢĂ PETRICĂ
clasa a VII-a, comuna Rîmnicelu — raionul Brăila, regiunea Galaţi

● Răspunzînd pionierilor din Voineşti, detaşamentul nostru a plantat, pe marginea şoselei, puieţi de nuc şi de salcîm. Acţiunea s-a extins în toată unitatea. Numărul total de puieţi plantaţi de noi se ridică la 500. Ei se înşiră pe o distanţă de 5 km. Şoseaua va arăta acum mult mai frumoasă. Şi apoi nucile vor fi gustoase, iar florile de salcîm vor prinde bine albinelor din stupină.

OPREA I. DĂNUŢ
comuna Brădeşti — raionul Filiaşi, regiunea Oltenia

Micii sericicultori

În orele libere, pe mulţi dintre pionierii Şcolii de 8 ani din Bratovoeşti-Craiova îi găseşti îngrijind de viermii de mătase. Ei au îndrăgit de mult această preocupare. Cu fiecare an devin tot mai priceputi. Acest lucru se poate vedea după cantităţile mari de gogoşi de mătase pe care le predau statului. Pionierii au învăţat să hrănească viermii potrivit fiecărei vîrste; aleg întotdeauna cu grijă frunza cea mai proaspătă şi mai fragedă; se preocupă în mod special ca în încăperea unde se dezvoltă viermii să domnească cea mai desăvîrşită curăţenie.

Urmaţi, dragi prieteni, exemplul lor şi al pionierilor din alte zeci de şcoli, ocupîndu-vă în timpul vostru liber cu creşterea viermilor de mătase. Sfaturi pentru această îndeletnicire interesantă şi utilă găsiţi în numărul din martie 1962 al revistei „Cravata roşie".

Micii apicultori

Vestea s-a răspîndit cu viteza fulgerului. „Gospodăria agricolă colectivă dăruieşte unităţii de pionieri cinci stupi de albină" — a anunţat tovarăşa instructoare superioară.

Şi pe loc au început discuţiile. Fiecare detaşament dorea să-i primească în grijă.

— Doar noi, cei dintr-a VI-a, învăţăm la „Cunoştinţe agricole" despre apicultură! spuse Berbece Adriana.

— Noi sîntem mai mari, au răspuns cei dintr-a VII-a.

— O să facem cu rîndul, i-a potolit Matcobaj Mihaela, preşedinta unităţii. Şi acum haideţi să-i luăm în primire.

Şi la sediul gospodăriei agricole colective „Drumul lui Lenin" din comuna Andrieşeni, raionul Iaşi, s-a prezentat aproape toată unitatea de pionieri.

— Vi-i dăm, le-a spus tovarăşul preşedinte, pentru că ştim că sînteţi pionieri harnici. Peste cîţiva ani să auzim că aveţi 50. De voi depinde!

— Am să vin să vă ajut, le-a promis şi tovarăşul Gheorghe Niculescu, stuparul colectivei.

La rîndul lor, pionierii au făgăduit că se vor îngriji de stupi aşa cum se cuvine. Şi fără îndoială că se vor ţine de cuvînt.

*

Pionierii Şcolii de 8 ani din Rădăneşti — Corbiţa cunosc multe despre creşterea albinelor. De altfel, colectiva lor are şi o stupină mare. Ca să vină în ajutorul colectiviştilor pentru obţinerea unei recolte bogate de miere, ei au răsădit o mulţime de puieţi de tei în jurul stupinei. Au mai semănat, de asemenea, flori melifere, ca sulfina şi sulfina albă, foarte căutate de albine.

Asigurîndu-li-se o hrană bogată, albinele vor da miere multă şi gustoasă.

bogată în substanţe hrănitoare, şi mai ales în vitamine. Asemenea ferme de păsări au fost create în multe gospodării de stat şi gospodării colective şi produc anual multe milioane de ouă şi sute de mii de kilograme de carne de pasăre. Meseria de îngrijitoare de păsări este tot mai îndrăgită în satele noastre şi se bucură de multă preţuire.

Mulţi pionieri şi şcolari se ocupă şi ei cu pasiune de creşterea păsărilor.

Credem că din cele de mai sus aţi învăţat cîteva lucruri ce vă pot folosi. Principalul este igiena puilor atunci cînd ei sînt plăpînzi şi se pot îmbolnăvi uşor. Procurarea unei hrane abundente şi consistente în acelaşi timp e la îndemîna oricui. De asemenea, cu puţină inventivitate, se pot găsi mijloace de a asigura căldura necesară puilor de incubator, obţinuţi de la fermele gospodăriilor colective. Crescînd păsări, veţi ajuta astfel la mărirea producţiei de carne de pasăre a gospodăriilor colective.

Porumbul IZVOR DE BELŞUG

În ţara noastră sînt condiţii dintre cele mai favorabile pentru cultura porumbului. În ultimii ani, această valoroasă cultură se extinde tot mai mult. Anul acesta, pe suprafeţe de sute de mii de hectare, se vor obţine cîte 5 000 kg de porumb boabe la hectar. Ştiţi ce reprezintă această producţie? Cu 5 000 kg de porumb folosit în hrana animalelor se pot obţine 1 250 kg de carne de porc sau 12 000 litri de lapte. Unele gospodării de stat şi gospodării colective au obţinut anul trecut de pe unele suprafeţe cîte 7 000 — 8 000 kg de porumb boabe la hectar. Chiar în condiţii de secetă, anul trecut, la G.A.S. Ovidiu, regiunea Dobrogea, s-au obţinut 5 030 kg de porumb boabe la hectar. Pentru aceasta se aplică în practică multe metode ştiinţifice, care încep de la pregătirea terenului. Rezultatele cele mai bune se obţin cînd terenul este bine îngrăşat şi arat adînc. O vorbă înţeleaptă spune că „ce semeni aceea culegi". S-a dovedit că seminţele de porumb hibrid răsplătesc mai bine munca depusă.

Fruntaşii în cultura porumbului dau o mare atenţie desimii plantelor şi îngrijirii lor în timpul vegetaţiei. Ei urmăresc mai ales ca prin diferite lucrări să distrugă buruienile să afîneze terenul şi să împiedice pierderea apei.

Mereu împreună

„Grupa pionierească este colectivul unde se pot manifesta din plin iniţiativa şi activitatea creatoare a copiilor."

Din Regulamentul Organizaţiei de pionieri din Republica Populară Romînă

1. Îi cunoaşteţi? Hai să facem prezentările: pionierii din grupa întîi, clasa a VI-a A, Şcoala de 8 ani nr. 56 — Bucureşti.

De ce am ţinut să vi-i prezentăm? Motivul se află cuprins în titlu. E o grupă de prieteni (ca, de altfel, multe alte grupe de pionieri). Să-i urmărim puţin cu obiectivul fotografic.

2. Se pare că e un lucru deosebit de plăcut ca, la umbra copacilor din parcul şcolii, să se încingă o discuţie despre o carte interesantă.

3. Iat-o şi pe Sabin Gabriela. Ea repetă, împreună cu prietenii ei din grupă, semnalizarea cu fanioane. Un pas spre obţinerea distincţiei pioniereşti şi o bună pregătire pentru drumeţiile din vacanţă.

4. Frumoase-s dansurile noastre populare! Tudor Marieta şi Iofciu Ion sînt de aceeaşi părere. Şi, spre cinstea întregii grupe, Marieta şi Ion sînt foarte apreciaţi în echipa de dansuri a unităţii.

5. Un mic accident! Nu-i nimic. Prietenii din grupa întîi ştiu să fie şi prietenii celor mici. O vorbă, şi plînsul trece.

Să vedem cum trebuie făcut acest lucru. Prima praşilă se face la o adîncime de 8—10 cm. Totodată se pot da şi îngrăşăminte, care aduc un mare spor de recoltă. Praşilele următoare se fac la o adîncime mai mică, la 4—6 cm, pentru a nu distruge rădăcinile porumbului. În cazul cînd apar dăunători, aceştia se combat cu ajutorul substanţelor chimice.

*

Şi voi puteţi ajuta gospodăria colectivă, dragi pionieri. Pe loturile voastre şcolare aveţi posibilitatea să încrucişaţi diferite soiuri de porumb, obţinînd hibrizi de mare productivitate. Voi aveţi posibilitatea, prin culturi paralele, să observaţi care soi de porumb se comportă cel mai bine în condiţiile de temperatură, umiditate etc. din ţinutul vostru. Pe de altă parte, tot prin culturi paralele, puteţi observa influenţa îngrăşămintelor asupra soiurilor de porumb. Aceasta vă va ajuta să vă pregătiţi spre a deveni buni colectivişti. Şi, cine ştie, poate veţi izbuti să obţineţi un porumb superior, pe care îl puteţi apoi preda, spre experimentare şi chiar spre a fi cultivat, gospodăriei colective.

Ing. C. BORDEIANU

CALENDAR PIONIERESC

Iunie

O dată cu apropierea lunii iunie, în școli se fac pregătiri pentru încheierea anului. În clasele a V-a și a VI-a au loc ultimele recapitulări, se încheie mediile sfîrșitului de trimestru, clasa a VII-a se pregătește de examene.

Ce trebuie să cuprindă programele de activități pionierești în această perioadă?

PREGĂTIRI PENTRU ÎNCHEIEREA ANULUI ȘCOLAR

În acest răstimp, pionierii din colectivele de conducere ale detașamentului se vor preocupa în mod deosebit de învățătură, străduindu-se ca în primul rînd ei să fie exemplu, să vină totdeauna cu temele scrise, cu lecțiile învățate.

Colectivul de conducere va ajuta pe tovarășii profesori ca frecvența la meditații să fie cît mai bună. Președinții de grupă vor discuta cu pionierii ca fiecare să-și împartă cît mai bine timpul, se vor îngriji ca elevii fruntași să-i ajute pe cei rămași în urmă, vor mobiliza în așa fel pionierii încît în clasă să nu fie corigenți și repetenți.

Nu așteptați adunări anume de grupe și de detașament pentru a-i ajuta pe cei cu note slabe. Îndată ce în clasă se ivesc elevi în asemenea situații, căutați să-i ajutați.

Nu uitați să folosiți gazeta de perete, așa cum am indicat în numerele revistei noastre din februarie, martie. Folosiți mai ales rubrica „Nota zilei". Aici pot fi evidențiați elevii fruntași la învățătură și tot la aceeași rubrică pot fi criticați cei care nu învață.

În mod deosebit se vor pregăti cei din clasa a VII-a, care au de dat examene de sfîrșit de an. Trebuie să devină o chestiune de onoare pentru detașamentele claselor a VII-a să nu aibă nici un corigent, nici un repetent.

Pentru ziua examenelor se va stabili o grupă care să împodobească cu flori clasa, să vegheze la liniște și la curățenie. În felul acesta se va crea o atmosferă plăcută, sărbătorească, pentru desfășurarea examenelor.

Un loc important îl va ocupa și pregătirea serbării de sfîrșit de an. Desigur că tovarășii instructori vă vor ajuta la aceasta în mod deosebit. Pionierii din clasa a VII-a vor pregăti din vreme serbarea absolvenților, care trebuie să se desfășoare cu o deosebită solemnitate. Despărțirea de școală este un moment emoționant, care lasă amintiri de neuitat.

La serbare pot fi poftiți foști elevi ai școlii, azi fruntași în diferite uzine și întreprinderi.

Fiecare grupă va pregăti pentru acest eveniment un mic program surpriză.

Un punct al serbării poate fi acela cînd, în fața întregii unități, din rîndul absolvenților ies pionierii care s-au hotărît către ce meserie să-și îndrepte pașii. Ei vor raporta în fața unității că și-au ales acele profesiuni care sînt mai necesare patriei.

Trăim zilele cînd în toată țara s-a încheiat colectivizarea agriculturii. Patria noastră are nevoie de cadre specializate de agronomi, mecanici agricoli, zootehniști. Pionierii care s-au hotărît pentru aceste profesiuni pot veni în fața unității să arate ce i-a îndemnat să le aleagă, să arate că se vor pregăti în așa fel încît să devină fruntași la locul de muncă.

PENTRU DETAȘAMENTUL CLASEI A VII-A

Nu uitați să predați într-un cadru solemn clasei a VI-a acțiunile începute de voi. Așa, de pildă, ei pot prelua îndrumarea copiilor din clasa a II-a, pot continua îngrijirea unui parc, a unor monumente de care v-ați ocupat voi. Astfel, treburile pionierești ale detașamentului din clasele a VII-a pe care voi le-ați început vor fi duse mai departe,

TRECERI ÎN REVISTĂ

Tot în legătură cu sfîrșitul anului școlar, detașamentele pot să pregătească o trecere în revistă a activității pionierești. Pionierii din clasele care au cei mai mulți mici tehnicieni vor pregăti o expoziție cu obiecte lucrate de ei. Pionierii de la sate pot pregăti o expoziție a micilor naturaliști. Se poate organiza, de asemenea, un colț cu cele mai frumoase gazete de perete ale unității apărute în cursul anului.

Pe terenul sportiv pot avea loc întreceri între detașamente, jocuri, meciuri de volei.

Tot în vederea sfîrșitului de an școlar se poate pregăti o trecere în revistă a activității artistice. Cu acest prilej se vor executa din cele mai frumoase cîntece, poezii, dansuri învățate în acest an.

PENTRU 1 IUNIE

1 Iunie este o sărbătoare dragă copiilor. Pentru această zi pregătiți adunarea cu tema „Partid, iubit părinte" după modelul care-l găsiți în paginile revistei de față. Cîntece, recitări, dansuri pentru serbările de 1 Iunie găsiți, de asemenea, în numerele 2, 3 și 4 ale revistei „Cravata roșie".

Organizați apoi o dimineață de basme pentru cei mici. Copiilor le va plăcea să asculte încă o dată „Scufița roșie", „Capra cu trei iezi", „Motanul încălțat" și altele. Dacă vreți ca totul să fie mai interesant, puteți să vă costumați în eroii basmelor. O parte din dialoguri (de pildă cel între Capră și Lup) pot fi jucate. Asemenea mici serbări puteți pregăti și pentru școlarii din clasele I și a II-a.

ÎN LEGĂTURĂ CU OBȚINEREA DISTINCȚIILOR. ORIENTAREA ÎN PĂDURE

În aceste zile calde de început de vară, detașamentele din clasele a V-a și a VI-a își pot alege acțiuni care să le ajute la pregătirea pentru drumețiile de vară și în același timp să ducă la îndeplinirea unor condiții cu privire la acordarea distincțiilor pionierești.

Mergeți într-o poiană sau într-un parc din apropierea satului sau a orașului. Cu ajutorul tovarășului profesor de geografie sau de științele naturii învățați cu acest prilej orientarea după busolă, cu ceasul, după mușchii copacilor, după mușuroaiele de furnici. În cuprinsul revistei găsiți indicații pentru pregătirea drumețiilor. Nu uitați: tot acum învățați semnalizarea cu fanioane după materialul care-l găsiți în „Cravata roșie" nr. 6/1961 (supliment).

LA CULES DE PLANTE MEDICINALE

Acum este timpul cel mai potrivit pentru culesul mușețelului. Aveți grijă să culegeți florile fără tulpinițe și numai pe cele ale căror petale stau orizontal. Puneți-le la uscat în pod, în straturi subțiri, apoi așezați-le în pungi pentru a le preda la „Plafar".

CUTIA INIȚIATIVELOR

O dată cu sfîrșitul anului încep și pregătirile pentru vacanță. Ca să întocmiți un program de activități interesant, care să placă pionierilor, cereți chiar părerea lor încă de pe acum. Puneți o cutie în holul cel mare al școlii și discutați cu colegii voștri să propună acțiuni pentru vacanța de vară. Le veți alege pe cele mai frumoase. Dar despre vacanța de vară vom mai sta de vorbă în numărul viitor.

Instructor de pionieri
VICTOR

Pionieri și școlari,

În lunile acestea se aglomerează muncile pe cîmp. Colectiviștii nu mai pridisesc cu treburile. În același timp, în grădina de zarzavat, în livadă sînt lucrări care se cer repede efectuate.

Se știe că pionierii sînt gata să ajute acolo unde este nevoie.

Așadar, între acțiunile voastre importante din această perioadă trebuie să aveți în vedere și următorul lucru: ajutorul dat gospodăriilor colective.

La plivit, la culesul cerealelor și vișinelor, iar apoi la strînsul spicelor — pretutindeni să fie prezenți pionierii și școlarii.

Printre cărți

Să încercăm să stăm puțin de vorbă cu Tudor Arghezi acasă la el, printre cărți și manuscrise... Să deschidem încet ușa camerei lui de lucru și să intrăm în vîrful picioarelor. Dumneavoastră, prieteni cititori, să vă așezați pe unde puteți, pe scaune, pe pat, poate chiar pe covor. Eu o să stau la capătul patului, lîngă pisoi.

E dimineață, pe la zece. E început de primăvară afară și noi am venit cu ghiocei. Ne uităm unii la alții: cum o să începem vorba cu Arghezi? Ce să-i spunem mai întîi? Să-i recităm o poezie?! Să-i spunem că l-am auzit zilele trecute vorbind la radio? Că-l avem în cărțile de limba romînă și în ghiozdane cu noi?!

Arghezi ne-a simțit și prezența și îndoiala noastră și, ca un tătuț bun ce este, ne-a mîngîiat pe fiecare pe frunte și și-a tras scaunul mai aproape de noi. Ne-a întrebat ce vrem de la el. Noi i-am spus că vrem să-l cunoaștem și să aflăm de la el cum se scriu cărțile...

— Cărțile mai întîi se scriu de mînă, după ce mai întîi cel care le scrie știe ce are de spus. Apoi se dau în tipografie, unde mîinile și degetele dibace ale meșterilor tipografi fac paginile din litere de plumb, pe care apoi le bagă în niște mașini mari, care le imprimă cu cerneală pe hîrtie. După asta cărțile sînt bune de citit...

— Noi știm că și dumneavoastră ați scris o mulțime de cărți. E adevărat!?

— Lumea zice că sînt scriitor. Că scriu cărți și că lumea le citește, e adevărat... Scrisul este și el un meșteșug ca tîmplăria ori ca lăcătușăria. Eu nu fac altceva decît să încerc să nu-mi fac meseria de rușine... Sculele scriitorului sînt condeiul, cerneala și hîrtia și încă ceva care este, dar care nu este, și care vine de la sine și se strecoară prin peniță în cerneală și face din cuvinte vorbe frumoase și care se cheamă talent... Ca în orice meșteșug trebuie să-ți bată inima cînd scrii și să-ți placă și ție și altora după ce ai scris pagina de manuscris... Fiecare dintre noi avem cîte un talent, pe care trebuie însă să ni-l descoperim prin muncă, prin căutare, cu perseverență...

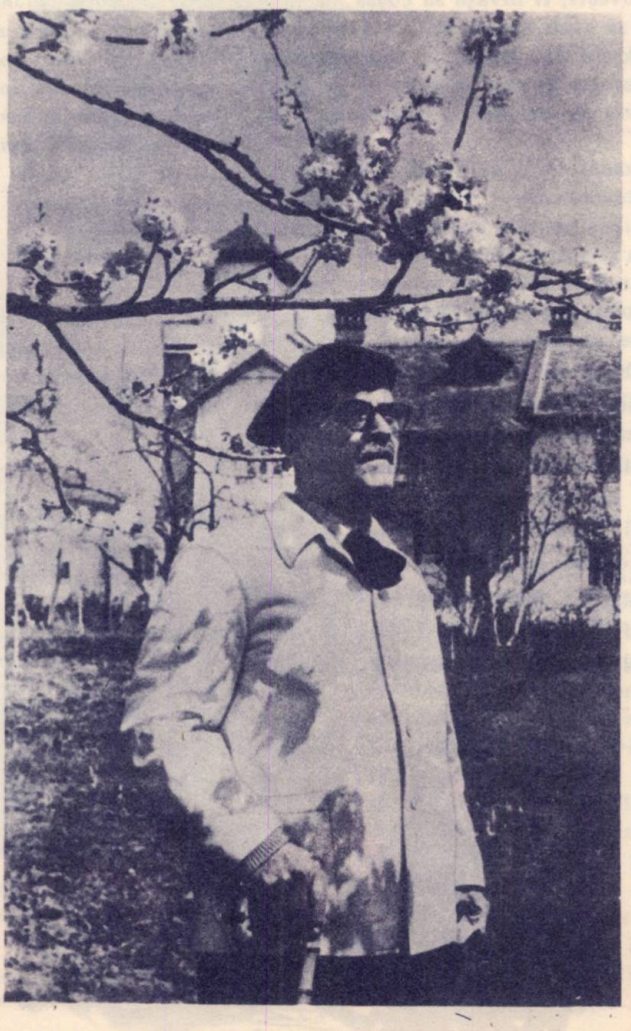

Tudor Arghezi are 82 de ani. Scrie de pe la vreo 16 ani, de pe cînd lumina nopților era încă mucul de lumînare și lampa de petrol.

— M-am încăpățînat să scriu și am scris și de mai bine de 60 de ani scriu mereu și nu cred să nu fi făcut din condei și cerneală chiar nimic...

Arghezi a scris o grămadă de cărți și pentru cititorii mai mari și pentru cei mai mici. La început versuri, apoi proză.

— Un scriitor nu trebuie neapărat să facă și versuri și proză în același timp. E de ajuns să-și găsească făgașul cel mai potrivit și să scrie frumos. De pildă, Andersen a scris numai povești și este un mare scriitor, binecunoscut în toată lumea.

Arghezi ne privește pe fiecare în ochi, apoi se scoală și scoate din biblioteca înaltă o carte, apoi alta.

— Astea-s un fel de povești, adică ceea ce numiți voi la școală proză...

Ne arată cu o mînă întinsă un raft întreg de cotoare, unele mai obosite, altele mai proaspete. Citim pe sărite: *Poarta neagră*, *Icoane de lemn*, *Lume nouă, lume veche*, *Pagini din trecut*, *Cu bastonul prin București*... Cineva a încercat să le numere: ieșiseră aproape douăzeci.

Ne-am adunat în jurul bibliotecii, scotocind cu ochii și, cu voia gazdei, am început să răsfoim cărțile. Am aflat astfel că prima carte a lui Arghezi a apărut în 1927 și că se numea „*Cuvinte potrivite*". Am răscolit apoi puțin raftul în care erau așezate cu grijă cărțile lui de versuri. Cîteva titluri: *Flori de mucigai*, *Versuri*, *Țara piticilor*, *Prisaca*, *101 poeme*, *1907*, *Cîntare omului*. Am zărit și o copertă albă, lucitoare, ca o pojghiță de gheață: volumul de poezii *Frunze*, abia ieșit de curînd de sub tipar.

Mai vedem pe masa de lucru, pe măsuța din colț și pe o altă etajeră teancuri de ziare, mai vechi și mai noi, dosare albastre, albe și cenușii, vrafuri cu hîrtii scrise.

— Astea ce sînt? a întrebat o voce.

Arghezi a colaborat mulți ani la diferite ziare și reviste, uneori scriind și publicînd zilnic, alteori săptămînal. Printre prietenii și colegii de redacție și scris trebuie să amintim pe scriitorii Gala Galaction, N.D. Cocea, V. Demetrius... Alteori Arghezi a scos fie o revistă, fie un ziar propriu, unde putea publica în voie. Pentru că, pe vremea aceea, presa era aservită intereselor burgheziei și moșierimii.

SĂRBĂTORIREA A 40 DE ANI DE LA ÎNFIINŢAREA ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR SOVIETICI

Organizaţia pionierilor sovietici care poartă numele lui V.I. Lenin împlineşte anul acesta, la 19 mai, 40 de ani de existenţă. În rîndurile ei au crescut milioane de copii, în spiritul dragostei pentru patrie, al dragostei pentru cinste şi adevăr, al interesului pentru muncă şi învăţătură.

De-a lungul anilor purtarea plină de eroism a pionierilor a fost înscrisă cu litere de aur în istoria patriei sovietice. Faptele lui Pavlik Morozov, Volodea Dubinin, Valentin Aleksandrovici Kotik, Manea Golofaeva au rămas pentru totdeauna viu întipărite în amintirea poporului sovietic. Ei n-au pregetat să-şi dea viaţa luptînd pentru patrie, cinstindu-şi cravata de pionier şi titlul de tînăr leninist.

În memoria lor s-au ridicat monumente, există străzi şi şcoli care le poartă numele.

Astăzi, cînd poporul sovietic, sub conducerea marelui partid al lui Lenin, construieşte comunismul, pionierii sovietici pornesc cu înflăcărare la măreţe acţiuni patriotice. Astfel, ei au adunat un milion de tone de fier vechi, au crescut 10 milioane de iepuri şi păsări, au creat grădini şi parcuri în jurul şcolilor, au sădit puieţi pe marginea şoselelor, au construit terenuri sportive şi stadioane, au creat în şcoli echipe artistice, coruri, orchestre şi formaţii de teatru.

În ziua aniversării, în unităţile pionereşti se vor înălţa mai strălucitoare flăcările focurilor de tabără, vor răsuna mai puternic goarnele pionereşti. Întreaga ţară sovietică va afla cum îşi întîmpină pionierii cea de-a 40-a aniversare.

1. Paradă în Piaţa Roşie.

2. La cercul de navomodele din Kiev, Valerii Bondarenko lansează un „petrolier" cu electromotor.

3. În muzeul şcolii dedicat lui V. I. Lenin „ghidul" dă explicaţii vizitatorilor.

DIN PLANUL DE DOI ANI

În cinstea aniversării organizaţiei lor, pionierii sovietici au întocmit bienala pionierească, plan de doi ani, cuprinzînd acţiuni dedicate patriei.

La sărbătoarea de la 19 mai, milioane de fete şi băieţi vor raporta despre înfăptuirile lor din cadrul acestui plan. Tinerii tehnicieni vor arăta modele de noi aparate şi maşini construite de ei. Tinerii geologi vor comunica despre descoperirile lor din ţinutul natal, iar tinerii cultivatori de porumb vor povesti după ce metode au reuşit ei să obţină recolte mari de porumb. Cîntăreţii şi dansatorii nu se vor lăsa mai prejos şi îşi vor arăta măiestria. Cu acest prilej sărbătoresc, o deosebită însemnătate va căpăta activitatea celor care studiază trecutul organizaţiei de pionieri. Ei poartă denumirea de cercetaşi roşii.

Primele detaşamente de cercetaşi roşii au apărut la Leningrad, iar apoi exemplul lor a fost urmat de pionierii din Gorki, Lugansk, Baku, Erevan şi alte oraşe. Ei au pornit să afle fapte şi întîmplări despre primii pionieri — tineri leninişti din Uniunea Sovietică. Ei au cercetat documente, au găsit fotografii îngălbenite de vreme, au ascultat povestirile bătrînilor. Astfel au aflat despre activităţile pionereşti de acum 40 de ani, despre faptele de eroism ale copiilor în anii războiului civil sau în timpul Marelui Război de Apărare a Patriei.

Pionierii din Perm au găsit documente interesante despre organizaţia „Muraveicik", una dintre primele organizaţii comuniste de copii din U.R.S.S.

Cercetînd trecutul organizaţiei lor, pionierii sovietici jură să păstreze cu cinste steagul roşu pe care generaţiile de tineri leninişti îl poartă de patruzeci de ani.

TRANSFORMĂRI MIRACULOASE

Închipuiţi-vă că vă aflaţi în oraşul Gorlovka — o aşezare de mineri. Priviţi, pe şine lunecă un tramvai. Este cel mai obişnuit tramvai — numai că pe unul din pereţii lui este gravată o insignă pionierească.

Acum, hai să zburăm cu gîndul peste munţi şi ape, tocmai înspre marele oraş industrial Sverdlovsk.

Să ne oprim puţin la gară pentru a examina noile locomotive electrice. Să zăbovim mai ales lîngă aceea pe care se află o insignă pionierească. Vedeţi, e la fel cu cea de la Gorlovka.

Iar acum să examinăm marea conductă de petrol a „Prieteniei". Dată de curînd în folosinţă, conducta duce petrolul de pe Volga spre Cehoslovacia, Polonia, Ungaria şi Republica Democrată Germană.

Între tramvaiul din Gorlovka, trenul din Sverdlovsk şi conducta „Prieteniei" există o strînsă legătură. Toate acestea au fost construite din fondurile obţinute din fierul vechi strîns de pionieri.

Cred că aţi înţeles acum şi în ce constă această miraculoasă transformare a fierului vechi în tramvai sau locomotivă.

Pionierii sovietici participă la întreaga viaţă a ţării. Ei se interesează de tot ce se întîmplă în jurul lor, vor să aibă cunoştinţe din toate domeniile: ştiinţă şi agricultură, istorie şi sport, tehnică şi artă...

Ei se preocupă de cei mici, de fetiţele şi băieţii care astăzi poartă prinsă la piept o steluţă roşie, iar mîine vor purta în jurul gîtului cravata de pionier. Detaşamente întregi de pionieri lucrează acum cu frăţiorii şi surioarele lor mai mici, cu octombriştii: le prezintă spectacole, le spun poveşti, îi învaţă să coasă, să modeleze, să deseneze, să facă sport, se joacă cu ei... Pioniera Lena Beleakova din Moscova, conducătoare de octombriştii, a născocit pentru micuţii ei prieteni un joc minunat, care se cheamă „Octombriştii în Cosmos".

În cadrul detaşamentelor, pionierii sînt legaţi printr-o strînsă prietenie. „Unul pentru toţi şi toţi pentru unul" este lozinca pe care purtătorii cravatelor roşii o aplică în viaţa şi activitatea de fiecare zi.

De asemenea, creşte şi se întăreşte prietenia pionierilor sovietici cu copiii din toate ţările lumii.

Ziua de 19 mai se apropie. În această zi, la 10 dimineaţa după ora Moscovei, cînd vor suna goarnele pionereşti, toţi băieţii şi fetele purtători ai cravatelor roşii din capitala Uniunii Sovietice se vor alinia la careul solemn închinat celei de-a 40-a aniversări a organizaţiei noastre, vor raporta despre munca lor... Sîntem siguri, dragi prieteni din Romînia, că veţi împărtăşi bucuria noastră sărbătorească. Pentru că şi voi, întocmai ca şi noi, sînteţi gata totdeauna la luptă pentru cauza partidului.

Articol primit special de la revista sovietică „Pionier"

FAPTE PIONIEREŞTI DIN UNIUNEA SOVIETICĂ

PEŞTII AU FOST SALVAŢI

În lunile călduroase de vară, cînd adesea lacurile seacă, pionierii din regiunea Astrahan au hotărît să salveze peştii ameninţaţi de lipsa apei, mutîndu-i în rîuri mai abundente cu apă. Numai pionierii din raionul Kamizeansk au mutat mai mult de 126 milioane de peşti. În întreaga regiune, pionierii au salvat astfel 2 miliarde 400 milioane de peşti.

RECOLTĂ BOGATĂ

Pionierii din Gruzia au plantat 440 000 puieţi de ceai. Ştiţi ce înseamnă aceasta? E de ajuns să vă spunem că recolta culeasă de ei a atins 14 390 tone de ceai.

17 MILIOANE DE COSTUME

Ştiţi cît bumbac ar trebui ca să coşi uniforme tuturor pionierilor din Uniunea Sovietică? Cifra exactă o cunosc bine pionierii din Uzbekistan. Ei au strîns atîta bumbac cît să se facă un costum nou pentru fiecare dintre cei 17 milioane de pionieri sovietici.

Ziarul mic și lunguieț, ca două palme puse cap la cap, numit *Bilete de papagal*, a fost scos de Tudor Arghezi.

Răsfoim și această colecție a Biletelor lui Arghezi, legată în patru volume de cîte o sută de numere. Cîteva nume ale colaboratorilor: Topîrceanu, Ionel Teodoreanu, Otilia Cazimir, Galaction, Felix Aderca și o serie de nume noi pe atunci, azi scriitori binecunoscuți: Mihai Beniuc, Cicerone Theodorescu, Eugen Jebeleanu, Radu Boureanu, George Lesnea... Arghezi era prezent în fiecare număr.

— Era într-adevăr cel mai mic ziar din cîte apăruseră vreodată la noi, ne spune Arghezi. Am fost nevoit să-l scot pentru că în ziarele și revistele mari, cum își ziceau, nu puteam scrie. Și apoi mai erau și o serie de tineri cu condeie sprintene, care nu-și puteau face loc în nici una dintre publicațiile care apăreau. Ei s-au grupat cu toții în jurul Biletelor de papagal, unde s-au afirmat cu hotărîre... Biletele de papagal au dat cititorilor de mai tîrziu 12 buni scriitori.

Pentru că Arghezi nu a fost un conformist, pentru că a criticat și atacat măsurile nedrepte ale regimurilor trecute, a fost de mai multe ori privat de libertate. Ultima oară a fost internat în lagărul de la Tîrgu Jiu, în timpul războiului, pentru că publicase în presă un pamflet împotriva dictaturii hitleriste.

Tudor Arghezi este un scriitor care a lucrat aproape în toate genurile literare. A scris o piesă de teatru intitulată „Siringa" și a tradus teatrul lui Molière aproape în întregime în romînește. A tălmăcit fabulele lui Krîlov și ale lui La Fontaine... A călătorit mult, a văzut multe, a scris mult și în momentul de față pregătește încă o seamă de lucrări.

Cînd tezaurul „Cloșca cu pui" a fost înapoiat de guvernul U.R.S.S. țării noastre, Arghezi a făcut parte din delegația care l-a luat în primire. Cu această ocazie a vizitat Moscova și Leningradul, cu bogățiile, frumusețile și oamenii harnici care le caracterizează, publicînd notele lui de călătorie într-un volum intitulat „Din drum". În tinerețe a călătorit pe la Paris și prin Elveția...

Păstrînd însușirile gospodărești ale neamului oltenesc din care se trage, Arghezi, care de fapt se cheamă Ion și-i nepotul lui Toader căciularul din Gorj, dimpreună cu Paraschiva din depărtările bucovinești, adică măicuța și cu tătuțu, au făcut la marginea Bucureștilor, pe dealul Mărțișor, o casă cu grădină, cu pomi, cu flori frumoase, cu căței și cu pisici... Aici Arghezi a scris cele mai multe dintre cărțile lui. În paginile unora dintre cărți au intrat și cățeii Hoțu și Lăbuș, porumbeii, gîsca Gîri-Gîri, stupii cu albinele lor, vrăbiile și iezii din livada cu cireși.

Din vremea cînd și eu, ăsta care vă înșir povestirile de față, și Mițura, soră-mea, eram mai mici și făceam tot felul de năzbîtii, Tătuțu-Arghezi ne-a scris și pe noi în paginile unei cărți, pe care a botezat-o „Cartea cu jucării". Nu vă recomand s-o citiți, pentru că o să aflați prea multe despre noi...

În grădina din Mărțișor, Arghezi ascultă în fiecare seară greierii și brotăceii care cîntă în bălțile din vale. Diminețile, dacă venim devreme, putem asculta și noi cu el vrăbiile din vișini, și peste zi ciocănitoarea care bate nestingherită în scoarța copacilor din grădină. Să nu credeți însă că Arghezi stă numai cu ochii după vrăbii sau se plimbă toată ziua prin iarbă și trandafiri: el lucrează mult, citește mult, stă de vorbă cu oamenii, umblă peste tot unde este ceva nou de văzut, își notează gîndurile pe carnetul care nu-i lipsește niciodată din buzunar și, întors acasă, se apucă și scrie. Cît scrie!? Pot să vă spun că o pagină de manuscris este lucrată ceasuri întregi și uneori cîte două și trei zile, pînă ce povestirea faptelor iese pe placul scriitorului. Și acum, la 82 de ani, lucrează încă multe ceasuri pe zi.

— Nu mă osenește lucrul, ne răspunde Arghezi la o întrebare delicată. Mă simt mai obosit cînd nu fac nimic... și cum a trăi înseamnă a și face ceva, nu vreau să mă dau încă bătut. Lucrez și acum cîteva ceasuri bune pe zi. Înainte lucram noaptea. Era mai multă liniște. Acuma însă, de, bătrînețele, lucrez numai ziua, pe lumină...

Mai scormonim printre cărți... Pe un alt raft, deasupra unor dicționare groase, găsim o cutiuță roșie, pe care o deschidem pe furiș. În ea descoperim strălucirea medaliei Ordinul Muncii clasa I, care i-a fost acordată de partid și guvern pentru neobosita activitate literară.

— Înainte de a ne despărți, ne oprește Arghezi curiozitatea de a căuta mai departe prin rafturi, vreau să vă arăt cîteva pagini de manuscris pe care le-am primit zilele trecute de la un tînăr de vreo 14 ani. O poezie și o povestire.

Ne arată paginile pe care ne plimbăm curioși ochii.

— E bine cînd tinerii se apucă de scris... Unii însă păcătuiesc încercînd să scrie din închipuire și, poate, dintr-un fel de modă... Alții , cum e tînărul nostru, pun pe hîrtie ce văd și ce simt. Așa este mai bine. Un condei exersat din fragedă tinerețe poate da, mai tîrziu, un autentic scriitor. Toată chestiunea e ca meșteșugul ăsta scriitoricesc să fie făcut cu dragoste, din pasiune și cu bună-credință... Nu e rău să vă încercați condeiul și voi!

Ieșim încet din camera de lucru. Arghezi ne conduce pînă la ultima ușă.

— O precizare, dragii mei. Dacă vă apucați cumva de scris, să nu spuneți că v-am îndemnat eu. S-ar putea să aveți succes sau să luați vreo notă proastă la limba romînă...

Gluma de la despărțire ne-a plăcut. Asta înseamnă că altădată o să trebuiască să-i mai facem o vizită ca să-i spunem ce s-a întîmplat...

BARUȚU T. ARGHEZI

Folosiți materialul din cuprinsul acestui articol la pregătirea unei adunări cu tema: „Puterea științei". Pentru completare mai căutați date din reviste, cărți, ziare. Rugați pe tovarășii profesori de fizică și chimie să vă ajute.

Energia solară

Folosirea energiei solare (a căldurii și luminii sale) prin transformarea ei în energie electrică constituie una din preocupările multor cercetători și tehnicieni. Realizările efectuate în acest sens în Uniunea Sovietică — asupra cărora vom insista în cuprinsul articolului — și în alte țări, confirmă multiplele posibilități pe care le deschide în fața omenirii folosirea energiei solare. În uzine, mașinile vor folosi curent electric provenit din căldura și lumina soarelui. Casele de locuit vor folosi în loc de energia gazului metan, transportat prin conducte, curent electric al centralei solare proprii, instalată pe acoperiș. Dar mai întîi cîteva cuvinte despre...

SOARELE — INEPUIZABIL IZVOR DE ENERGIE

Astrul central al sistemului nostru planetar — Soarele —, de care ne despart cca. 149 milioane de kilometri, are o influență covîrșitoare asupra fenomenelor care se petrec pe Pămînt. Fără el viața ar fi imposibilă. S-a stabilit că fiecare metru pătrat din suprafața globului nostru terestru primește în fiecare oră o cantitate de căldură capabilă să ridice cu aproximativ 60 de grade temperatura a zece litri de apă. De bunăseamă că Soarele împrăștie în spațiul interplanetar, sub formă de radiații, o cantitate de energie mult mai mare. La granița atmosferei terestre nu ajunge însă decît o mică parte din ea, restul pierzîndu-se în Cosmos. Totuși, radiațiile pe care le primim zilnic de la Soare totalizează o energie de aproape 32 000 de ori mai mare decît aceea produsă într-o zi de către sursele electrice create de om pe Pămînt: termocentrale, hidrocentrale etc.

De unde ia Soarele această putere imensă?

Soarele este un corp cosmic gigantic — o stea —, al cărui volum este de șase sute de ori mai mare decît volumul tuturor celor nouă planete ale sistemului nostru solar luate la un loc: Mercur, Venus, Pămînt, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun și Pluton (ca să înțelegem mai ușor mărimea Soarelui amintim că, față de Pămînt, Soarele este de aproximativ 1 300 000 de ori mai mare!). Materia din care e compus el se află în stare de incandescență. La suprafața Soarelui, adică în eromosferă, temperatura este mai „rece" (6 000°C). În interior însă, pentru noi pămîntenii, care pe o caniculă de 40°C dorim apă de la gheață, ea atinge valori

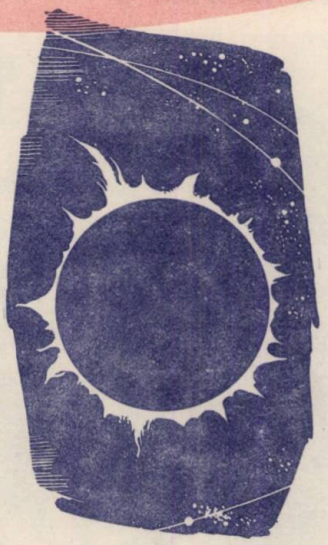

greu de imaginat: peste 20 milioane de grade!

Multă vreme, oamenii, lipsiți de cunoștințe sigure despre natură, credeau că lumina și căldura Soarelui sînt datorite (ca, de altfel, totul în univers) lui dumnezeu.

Știința astronomiei a cercetat însă universul pe porțiuni uriașe, fără a descoperi pe dumnezeu. Mai mult, oamenii de știință au dat, peste tot, de miliarde și miliarde de alte stele asemănătoare Soarelui nostru. Ei au cercetat și compoziția lor și au aflat că energia pe care o împarte, de pildă, Soarele planetelor, spațiului din jur și-o „fabrică" singur. El nu este altceva decît un imens „rug" care arde veșnic. În loc de cărbuni, Soarele folosește un element din care are mari rezerve: hidrogenul. La temperatura formidabilă din interior, au loc prefaceri nucleare de sinteză, de fuziune a nucleelor atomice mai ușoare în altele mai grele. Hidrogenul se transformă în alt element, numit heliu.

Acest fenomen, asemănător celui produs de explozia bombelor cu hidrogen, se face cu eliberare de energie. Iată de ce Soarele are de unde și poate radia cantitatea enormă de energie calorică și luminoasă de care aminteam.

Firește, datorită energiei radiate, Soarele pierde o mare cantitate din materia din care e compus; calculele au arătat că, în fiecare secundă, această pierdere atinge impresionanta cifră de 40 milioane de tone! Totuși, pentru un timp de încă 10—14 miliarde de ani, n-avem de ce ne teme că Soarele se va răci.

Căutînd să înțeleagă și să stăpînească legile naturii, adevărat maestru în folosirea energiei solare, omul a încercat să utilizeze cît mai cu folos acest izvor de energie... Printre utilizările la nivelul tehnicii moderne se numără captarea energiei calorice solare și transformarea ei direct în energie electrică.

CUPTOARELE SOLARE ȘI INSOLATOARELE

În 1955, la o conferință internațională pentru utilizarea energiei solare, printre alte probleme, a fost discutată și metoda captării energiei solare prin concentrarea radiațiilor calorice cu ajutorul unor oglinzi sau lentile. Aceste instrumente optice reflectă în așa fel razele solare încît prin concentrarea căldurii într-un singur punct, denumit focar, pot fi obținute temperaturi mari.

Prin amplasarea în acest focar a unui cazan cu apă se realizează un cuptor solar care poate pune în mișcare, cu ajutorul forței aburului, mașinile, instalațiile care generează curent electric. Principiul unui asemenea aparat a fost ilustrat la o expoziție universală de la Paris, încă în secolul trecut: o mare oglindă parabolică concentra razele solare într-un cazan solar; aburul obținut astfel punea în mișcare o... presă tipografică.

O asemenea instalație era considerată, pe atunci, o simplă curiozitate. Oamenii nu credeau că energia captată și transformată a Soarelui poate fi economică și utilizată pe scară largă în industrie. Dar iată că astăzi în Uniunea Sovietică lucrează o fabrică de gheață cu o capacitate de 5 tone pe zi. Energia pe care o folosește fabrica provine de la o centrală electrică al cărei izvor termic îl constituie un cazan solar.

În Armenia sovietică a fost construită prima heliocentrală a cărei energie are întrebuințări industriale, avînd o capacitate de 1 200 de kilowați. În jurul unui cazan solar așezat pe un postament de beton se deplasează, pe mai multe șine, în formă de cercuri, vagonete-platforme cu oglinzi metalice mari. Concentrînd razele solare asupra cazanului, apa se transformă în

abur la o presiune de 30 de atmosfere. Acesta pune în mișcare turbinele heliocentralei. Curentul electric produs servește la antrenarea unor pompe necesare irigării acestei regiuni secetoase.

Este de presupus că, într-un viitor nu prea îndepărtat, în care toate resursele materiale și culturale ale lumii vor fi puse în slujba bunăstării oamenilor, pustiurile din Sahara, Arabia sau din alte regiuni ale lumii vor fi transformate în zone înfloritoare.

În formă directă, captarea energiei calorice solare se face cu insolatoarele. Acestea au forma unor vase plate, izolate termic pe partea neexpusă Soarelui și acoperite cu geam pe partea expusă. Razele solare trec prin geam și încălzesc apa care circulă prin vas și intră, mai apoi, în circuitul casei, furnizînd apă caldă pentru baie, bucătărie, încălzit.

De obicei, insolatoarele se montează pe acoperișul caselor, în special în regiunile unde alte surse de energie sînt rare sau scumpe (deșert, munți), la mari depărtări de alte surse de energie.

Cu ajutorul cazanelor solare se poate obține apa distilată necesară orașelor moderne ale „pustiului", în casele cărora aerul va fi condiționat; energia electrică va fi exclusiv obținută de la uriașe heliocentrale, iar legăturile feroviare se vor face cu vehicule acționate de baterii solare. Dar ce sînt

BATERIILE SOLARE

Mica baterie care alimentează lanterna de buzunar are o viață scurtă, deoarece substanțele chimice din interiorul ei, cu ajutorul cărora se obține curentul electric, se consumă repede.

În ultimul timp, s-a descoperit posibilitatea de a se obține direct energia electrică din energie solară, fără a ne mai folosi de cuptoare solare sau heliocentrale. Este vorba de bateriile solare. Acestea sînt grupuri de celule fotoelectrice*), care conțin cristale de siliciu sau de germaniu. Astfel, două cristale de siliciu, lipite între ele, după o prelucrare specială, au proprietatea interesantă că ori

de cîte ori asupra lor cade o lumină apare un curent electric. Aceste baterii solare, grupate, pot furniza curent electric cu tensiuni sau intensități ridicate, ajungînd pînă la un randament de 15 — 20% din energia solară întrebuințată.

Bateriile solare din elemente cu siliciu au început să fie tot mai mult întrebuințate în construirea aparatelor de radio portabile, în realizarea unor instalații telefonice, în alimentarea stațiilor meteorologice automate, a ceasurilor electrice etc.

La Expoziția realizărilor economiei naționale de la Moscova din 1959 au fost prezentate variate tipuri de heliocentrale electrice portabile destinate cercetătorilor geologi. Ele pot fi transportate în... geamantane. Departe de sate sau orașe, în taiga sau pustiu, instalația este expusă luminii, pe niște plăci de aluminiu, și „uzina" electrică pentru alimentarea unor aparate, pentru iluminat și gătit este gata.

În industria de automobile au fost realizate încă de pe acum primele tipuri de autovehicule care folosesc ca sursă de energie bateriile solare fixate pe capota mașinii.

Bateriile solare sînt de un real folos pe bordul navelor cosmice. Instalarea lor pe partea exterioară a unor sateliți, nave cosmice și stații automate, așa cum a fost, de pildă, cazul cu stația automată lansată de sovietici în 1961, spre planeta Venus, asigură furnizarea de energie electrică necesară pentru radiotransmisia spre Pămînt a datelor științifice captate în Cosmos de aparatura montată pe satelit și pentru însăși funcționarea acestei aparaturi.

*

Munca neobosită a oamenilor de știință din țările socialismului și a oamenilor de știință progresiști din lumea întreagă pentru cercetarea tainelor naturii și folosirea ei în scopul bunăstării și ridicării nivelului cultural și material al societății permite obținerea de mijloace cu randamente superioare în valorificarea energiei solare.

Ing. FL. ZĂGĂNESCU
Ing. V. CIOBOTEA

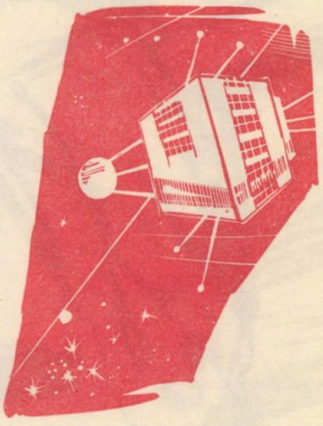

*) Aparate care permit constatarea prezenței unei lumini și măsurarea intensității ei. De asemenea, ele pot transforma energia luminoasă în energie electrică.

Tricoul vărgat

Ilustrații: FLORICA CORDESCU

Prin 1936, tata era angajat la Fabrica de mobile „Grigorescu și fiul" din strada Florilor. Lucra în hala mare la gater, croia scînduri de doi țoli, le dădea la rindea electrică și ajutat de ucenici le rînduia în stive pînă la tavan.

În hala mare cu podea de ciment era frig; foile de placaj care înlocuiau ochiurile sparte ale ferestrelor lăsau să pătrundă vîntul, și dacă ningea, chiar și fulgii. Cele două sobe îndopate cu rumeguș nu reușeau să încălzească hala; asta și din pricină că ușile din dreptul ferăstrăului cel mare erau deschise în permanență ca să se poată manipula scînduri lungi. Lemnul brut era depozitat în curte cu zăpada înghețată pe el. Cărîndu-l, cu mîinile goale, muncitorii își sîngerau palmele și-l înjurau pe Grigorescu, care stătea în spatele unei ferestre de la etaj și le făcea semne să se grăbească.

Iarna, tata se întorcea de la lucru cu degetele degerate, cu umerii strînși și cu ochii înlăcrimați. Mînca în grabă și apoi se așeza lîngă cuptor ca să-și încălzească spatele. Mama îi pregătea apă caldă într-un lighean și-i povestea fel de fel de nimicuri. Tata n-avea putere s-o întrerupă. O lăsa să vorbească pînă cînd, moleșit de somn, aținea. Mama îi pregătea repede patul, spre bucuria noastră, a copiilor. Noi, cînd se întorcea tata de la lucru, n-aveam voie să vorbim, să ne jucăm sau să rîdem. Mama ne dăscălea încă din timpul zilei:

— Tata e obosit, fiți cuminți... Nu-l supărați...

Dar noi ne plictiseam de moarte, nu eram în stare să stăm tăcuți prin colțuri. Toată ziua ne zbenguiam prin casă, la școală nu umblam decît cu rîndul, după cum apucam ghetele. Erau două perechi și noi eram patru. Zilele se scurgeau la fel de monotone ca și țăcănitul mașinii de cusut pe care o pedala mama. Și ea era obosită, rar ne învrednicea cu cîte un răspuns.

— Mamă, de ce spune Grigorescu să cumpărăm cartofi în loc de unt? Untul nu-i bun?

Numai sîmbăta, cînd aducea tata salariul, se schimbau lucrurile. Atunci parcă și el era schimbat. Trecea pe la frizer, devenea frumos și călca plin de importanță. Intra în casă, ne spunea pe nume, uneori scotea și cîte o pungă cu bomboane și noi îl rugam să numească pe unul, de obicei cu rîndul, care să facă împărțeala.

Mama stătea lîngă masă cu mîinile în poală și-și dădea cu părerea:

— N-ar fi trebuit să le cumperi nimic... Sînt atît de răi, că mă scot din casă...

Dar noi știam că se bucura de bomboanele noastre mai mult decît noi.

Tata punea pe masă patru monede de o sută de lei cu chipul buhăit al regelui. Cele patru monede reprezentau salariul pe o săptămînă. Mama scotea un carnețel din sertarul mesei, căuta un creion prin penarele noastre și-și începea socotelile.

Fugeam pe rînd la băcan, la brutar, la măcelar și plăteam datoriile. În mai puțin de jumătate de oră, cele patru monede erau schimbate și nu se mai găsea pe masă decît ceva mărunțiș de nichel și aramă. Mi-amintesc că lucrurile s-au petrecut la fel ani de-a rîndul. La început trebuia să mă ridic în vîrful picioarelor ca să văd cele patru monede. Apoi, după ani, puteam să le văd fără să mai întind gîtul. Ceea ce am înțeles din discuțiile de sîmbătă seara era că totdeauna ne mai lipsea încă o monedă. Dacă tata ar fi adus cinci monede în loc de patru, nouă ni se părea că am fi fost totdeauna sătui, îmbrăcați frumos și fericiți. Și, poate, atunci ne-am fi putut tunde și noi la frizer ca toți oamenii.

În iarna lui '36 s-a întîmplat minunea: tata s-a întors într-o seară cu opt monede. Ne-am adu-

nat cu toţii în jurul mesei şi nu ne mai săturam privindu-le. Erau noi-nouţe, parcă ar fi fost aduse de-a dreptul de la fabrica de bani. Contrar obiceiului, în seara aceea n-am plătit nici o datorie. Tata ne-a gonit la culcare şi a rămas cu mama în bucătărie pînă aproape de miezul nopţii. Făceau planuri. Noi ne temeam că nu vom fi incluşi în proiectele lor şi de aceea, după o scurtă consfătuire, am scris pe o foaie de caiet toate revendicările noastre. „Pavel — palton, Gheorghe — ghete". Vasile era cel mai mare. El îşi scrisese în dreptul numelui: „pantaloni lungi". Iar eu: „ce vor mama şi tata să-mi cumpere".

A doua zi am aflat că tata fusese concediat. Cele patru monede aduse în plus erau banii de preaviz.

A urmat o iarnă grea. La început a refuzat să ne mai vîndă pe datorie băcanul. Pe urmă şi ceilalţi, de parcă ar fi fost înţeleşi. Tata se scula ca şi înainte, la cinci dimineaţa, şi pleca spre piaţa de vechituri, la colţul şomerilor. Rar de tot găsea ceva de lucru şi atunci doar pentru cîte o jumătate de zi: să spargă lemne sau să ajute la un mutat.

Primăvara, îndată după dezgheţ, şi-a confecţionat undiţe din ace de gămălie şi a ieşit la pescuit. Se întorcea acasă seara cu nişte peşti mici înşiraţi pe o sfoară de rafie şi ocolea privirile mamei: îi era ruşine că prindea peşti mici.

Într-o zi mai călduroasă l-am însoţit şi eu la pescuit. Am stat lîngă el tăcut, să nu sperii peştii, dar se vede că i-am adus ghinion: peştii ocoleau şi rîmele, şi mămăliga.

Nu departe de noi ancorase un şlep de lemn încărcat cu zarzavaturi. Sosise de la Modoş. Cei doi marinari aflaţi pe punte erau îmbrăcaţi în tricouri vărgate şi se îndeletniceau cu descărcarea lăzilor cu morcovi. M-am dus la şlep să casc gura. Unul dintre marinari, un om în vîrstă, cu barbă, mă chemă să le ajut. Am cărat vreo două ore lăzi uşoare, încărcate cu salată verde, şi după ce puntea fusese golită m-au pus să mătur coverta. La sfîrşitul lucrului am primit cinci lei.

Tata m-a bătut pe umăr, mi-a spus că sînt harnic şi o să iasă om din mine. Eram bucuros. Pe urmă s-a dus şi tata la şlep şi a intrat în vorbă cu marinarii. I-a întrebat dacă n-au ceva de lucru şi pentru el. Bătrînul clătină din cap în semn că nu, dar tata stăruia. În cele din urmă, marinarul cel tînăr îl chemă pe punte.

— Ai timp?

— Am, răspunse tata. Dacă aş avea atît de mulţi bani cît timp am, aş fi mai bogat ca Rotschild.

— Atunci am putea să te angajăm, spuse marinarul cel tînăr... Dar asta înseamnă să lipseşti din oraş cîte patru zile pe săptămînă. Atît durează fiecare cursă pînă la Modoş. Ţi-ar conveni?...

— Orice muncă îmi convine. Sînt şomer de cinci luni. Mă angajaţi?

Marinarul cel tînăr îl întrebă pe cel cu barbă:

— Ce zici?

Acesta scuipă în Bega şi răspunse cu întîrziere:

— Faci ce vrei, e vasul tău...

Marinarul cel tînăr scuipă şi el în Bega.

— E greu, domnule... Noi n-avem voie să angajăm decît marinari cu experienţă. Şi dumneata n-ai nici o uniformă. Cei de la vama apelor nu ne lasă să angajăm civili...

Tata mai stătu un timp, privind resemnat şlepul. Tocmai dădea să plece, cînd marinarul cel tînăr îl strigă:

— Ascultă, domnule... Dacă faci rost de tricou vărgat te angajăm... Că äia de la vama apelor n-au de unde să ştie că nu eşti marinar...

— Am tricou vărgat, răspunse vesel tata.

Minţea. N-avea tricou vărgat. Nu l-am văzut niciodată îmbrăcat în tricou vărgat.

— Mă duc să-mi iau uniforma.

Marinarul cel tînăr strigă după el.

— Grăbeşte-te, că la 7 plecăm...

Tata îmi făcu semn să-l urmez. Abia mă puteam ţine după el.

Acasă o trimise pe mama să ceară împrumut nişte bani de la un vecin...

— Dacă fac rost de bani ca să-mi cumpăr un tricou vărgat, începînd de mîine lucrez...

Mama fugi la vecin, dar vecinul nu avea bani. Era pîrlit ca şi noi. Tata încercă să ceară cu împrumut de la băcan: acesta îl refuză pe motiv că dacă se face marinar pleacă şi nu mai dă niciodată banii înapoi.

Cu o bicicletă împrumutată de la un vecin, tata colindă pe la toate rubedeniile, dar nu găsi banii necesari pentru cumpărarea unui tricou. În cele din urmă, mamei îi veni o idee salvatoare: să dea o plapumă la Casa de amanet.

La ora 6, tata se duse să cumpere tricoul. Tot cartierul aflase între timp că tata se face marinar. Umblam ţanţoş pe stradă, povesteam tuturor ce călătorii o să facă tata în America, în Australia. Prietenilor le făgăduiam timbre din Mauritania, din Madagascar, din Indii.

Îmbrăcat în tricoul vărgat, tata arăta chipeş. Avea pieptul lat, tricoul stătea întins pe el; părea un adevărat lup de mare.

Eu l-am însoţit pînă la şlep. Duceam într-un coş alimente pentru patru zile, atît cît avea nevoie pentru prima cursă.

Cei doi marinari stăteau pe punte. Bătrînul cu barbă scuipa tot timpul în Bega. Eram convins că şi tata va învăţa să scuipe aşa.

— Am venit, spuse tata marinarului tînăr.

Acesta începu să rîdă. Nu ştiam ce găsea caraghios la tata. Îl priveam mirat. În cele din urmă ne-a lămurit:

— Frumos tricou, domnule. Dar ştii... noi nu angajăm marinari... Am glumit.

Rîse din nou, apoi scuipă ascuţit în Bega.

FRANCISC MUNTEANU

PIONIERII PORNESC ÎN DRUMEȚIE

Odată cu venirea zilelor calde, pionierii pornesc în drumeție. Să observi și să cunoști natura regiunii natale, frumusețile și bogățiile ei, să cunoști minunatele realizări din anii puterii populare, iată atîtea obiective interesante ale excursiilor.

Din excursii, pionierii se întorc cu colecții de plante și insecte, cu colecții de pietre. De asemenea, aduc în carnetele lor prețioase însemnări despre trecutul istoric al acelor locuri, culegeri din creațiile folclorului, întocmesc hărți.

Pînă la excursiile mari, din vacanța de vară, să facem ori de cîte ori avem posibilitate excursii mai mici. Acestea în afară că lărgesc orizontul, călesc, antrenează pentru excursiile de lungă durată.

CÎTEVA REGULI SIMPLE

După ce s-a hotărît direcția excursiei, ziua și a fost întocmit itinerarul, trebuie să cunoașteți cîteva reguli pe care să le respectați cu strictețe.

Plecarea se face dis-de-dimineață, pe răcoare, iar popasul sau capătul drumului trebuie să fie astfel socotit încît să aibă loc în orele cele mai calde ale zilei. Întoarcerea sau continuarea drumului se va face cînd arșița se potolește.

Înainte de plecare se face o verificare a echipamentului și se controlează dacă nu cumva este cineva bolnav. În nici un caz nu vor pleca copii care nu se simt bine.

ORDINEA ÎN MERS

Pe străzile orașului, în gări, în general unde este circulație mare, detașamentul merge încolonat cîte doi, avînd un cap de coloană și un încheietor.

Îmbarcarea în tren, autobuz, troleibuz se face în flanc cîte unul.

Aceeași formație se păstrează în păduri dese, la trecerea unui pod sau pe întuneric.

Pe locuri deschise, prin pădure rară sau pe cîmp detașamentul merge desfășurat, fără a păstra alinierea.

BEȚI CÎT MAI PUȚINĂ APĂ

În timpul marșului fiți atenți și nu beți apă. Pe vreme călduroasă cu cît se bea mai multă apă, cu atît setea e mai puternică și cu atît e mai greu de mers. Apa umple stomacul, îngreunează activitatea inimii și te face să obosești mult mai repede.

La popasuri mici puteți sorbi cîteva înghițituri. La cele mari puteți bea pe săturate. Fiecare pionier trebuie să aibă un bidon cu apă prins cu o curea la brîu sau pe umăr.

În nici un caz nu este îngăduit să se bea apă din rîu sau din baltă.

POPASURILE

Drumețiile întreprinse de pionierii mai mari, pe distanțe de 4—5 km, se fac fără popasuri. Pentru distanțele mai lungi se recomandă un popas scurt de 5—10 minute, după fiecare ceas de mers. Dacă după aprecierea voastră marșul durează 4 ore, la jumătatea drumului vom face un popas mare. Acesta poate dura două pînă la trei ore.

Locul de popas se alege cu grijă — să fie adăpostit de soare și vînt — un loc mai răcoros, lîngă un izvor sau lîngă un rîu. Aici, copiii se odihnesc, își pregătesc gustarea; se organizează jocuri, cîntece, întrebări distractive.

LUCREAZĂ-ȚI PENTRU EXCURSIE CÎTEVA OBIECTE DE CARE AI NEAPĂRATA NEVOIE

Geanta de excursie: se confecționează dintr-o bucată de pînză rezistentă (foaie de cort, prelată sau pelerină veche). În geantă se poartă un carnețel, un creion, o hartă și cărți de citit. Pe una din fețele laterale se coase un buzunăraș pentru busolă.

Rucsacul: se face dintr-o bucată de pînză groasă, la care se cos două buzunare cu clape și încheietori. Se croiește întîi clapa superioară și se cos două curele de inelul fixat dinainte pe o bucată de piele. La curele se prind catarame, pentru ca acestea să se poată scurta sau lungi. Partea interioară a curelelor (porțiunea care se sprijină pe umeri) se căptușește cu 2—3 straturi de postav, pîslă sau flanelă, pentru a nu lăsa curelele să se răsucească și să roadă umerii.

ECHIPAMENTUL NECESAR PENTRU O EXCURSIE DE 2-3 ZILE

Să nu uităm să luăm: o lingură, o cană, un cuțit, un bidon de apă, un șervețel.

Pentru excursie mai avem nevoie de un prosop, un săpun, perie și pastă de dinți, două batiste. Se recomandă să mai luăm un pulover sau o jachetă groasă și o manta de ploaie.

Fiecare pionier va avea un carnet și un creion.

Din echipamentul colectiv nu trebuie să lipsească: o busolă, o lopată mică, o farmacie portativă, un cuțit pentru desfacerea cutiilor de conserve, o cutie de chibrituri, o foarfecă, ață, ac, cîțiva nasturi, cîteva bucăți de sfoară, cremă și perie de ghete, o perie de haine, o oglindă, cîteva ace de siguranță, un caiet cartonat pentru jurnalul excursiei, o minge de volei, un joc de șah.

(Va urma)

GEANTĂ PENTRU EXCURSII

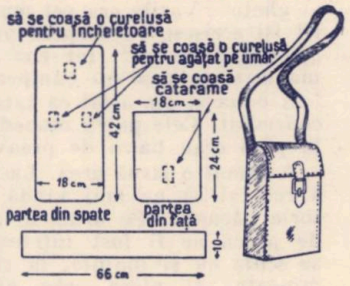

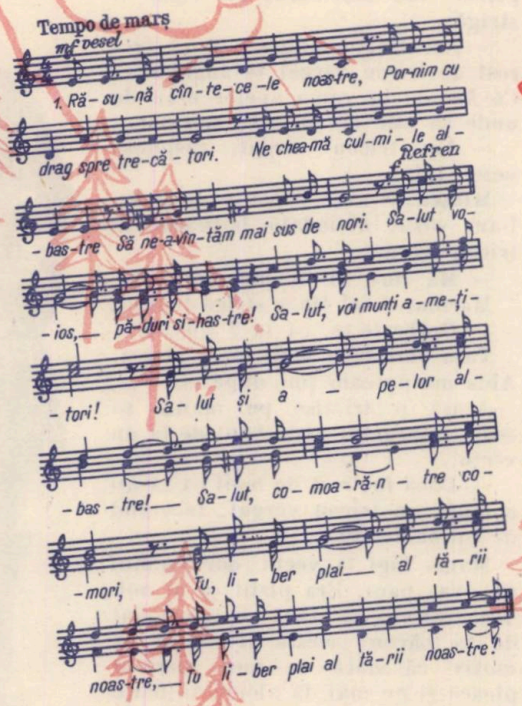

Salut voios!

Text: ION SEREBREANU

Muzica: GEORGE DERIEȚEANU

Răsună cîntecele noastre,
Pornim cu drag spre trecători.
Ne cheamă culmile albastre
Să ne-avîntăm mai sus de nori.

Salut voios, păduri sihastre!
Salut, voi munți amețitori!
Salut și apelor albastre!
Salut, comoară-ntre comori,
Tu, liber plai al țării noastre!

Ne cheamă culmile albastre
Să ne-avîntăm mai sus de nori.
Mereu, mereu mai sus de astre!
Mereu, mereu biruitori!

Salut și brațelor măiastre!
Și frunților de gînditori!
Și viitoarei zări albastre!
Salut, comoară-ntre comori.
Tu, liber om al țării noastre!

Dans cu steguleţe

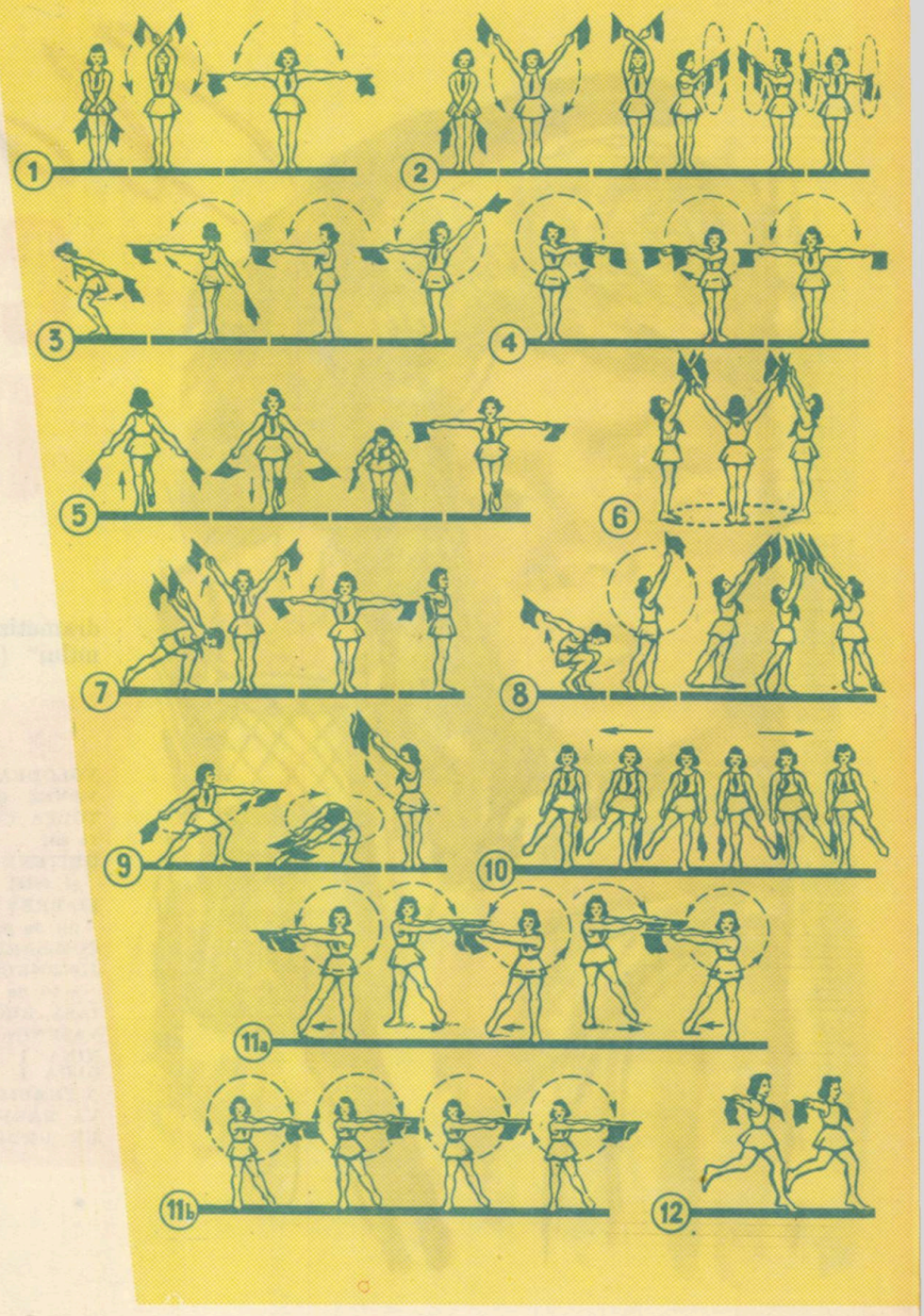

—.Numărul executanţilor: 8 sau 16.

— Locul desfăşurării: sală, teren, scenă.

— Materiale: 2 steguleţe pentru fiecare executant.

Cîteva indicaţii:

Intrarea pe scenă se face în flanc cîte unul. Executanţii se aranjează în coloană de gimnastică simplă. Pentru ca exerciţiile să fie mai frumoase, se va fixa dinainte care rînd din coloană execută mişcările spre dreapta şi care spre stînga. Se va fixa, de asemenea, şi numărul de timpi în care se va desfăşura o combinaţie de mişcări.

Poziţia de plecare este cea de drepţi, cu steguleţele în jos. După fiecare mişcare se revine în poziţia de plecare.

Mişcările:

— Rotirea braţelor de jos, prin faţă încrucişat, în sus, lateral, încrucişarea steguleţelor şi întretăierea lor deasupra capului. Mişcarea se execută de patru ori (fig. 1).

— Rotirea braţelor de jos prin faţă încrucişat, ducerea lor oblic în sus, apoi întretăierea steguleţelor deasupra capului şi ducerea lor prin rotire, prin faţă înapoi, în partea stîngă, apoi rotirea ambelor braţe spre dreapta şi ultima dată rotirea braţelor prin faţă spre spate, cu braţele întinse. Se va executa de patru ori (fig. 2).

— Balansarea în jos, spre spate, cu aplecarea trunchiului înainte şi cu flexarea genunchilor. Balansarea braţelor din spate în jos prin faţă, cu oprirea braţului stîng în faţă, iar braţul drept continuă rotirea spre spate, executînd două rotiri, apoi se alătură braţul stîng. Aceeaşi mişcare pe care o face braţul drept se execută şi cu braţul stîng. Apoi, cu ambele braţe, din spate în faţă, se face încă o rotire (fig. 3).

— Rotirea braţelor prin faţă spre stînga, de patru ori, cu oprirea lor întinse spre stînga, apoi rotirea lor spre dreapta, cu terminarea în poziţia lateral (fig. 4).

Formaţia coloanei de gimnastică se schimbă în două cercuri prin pas de vals. Cele două cercuri se vor forma cît mai pe centrul scenei. Ele trebuie să aibă acelaşi număr de executanţi.

— Pe perimetrul cercului se vor executa cîte patru sărituri închise şi deschise, pornind cu piciorul stîng, apoi două balansări de braţe înainte, cu aplecarea trunchiului şi flexarea genunchilor. În penultimii timpi se face o alergare normală în acelaşi sens, cu braţele ridicate lateral, iar în ultimul timp al exerciţiului respectiv se va face o întoarcere de 180° pentru a se executa aceleaşi mişcări în sens invers (fig. 5). Oprirea se face cu faţa spre interiorul cercului, cu braţele oblic în sus, astfel ca steguleţul să se întretaie cu cel al vecinului din dreapta şi stînga (fig. 6).

— Aplecarea corpului în faţă, cu ducerea piciorului stîng întins spre spate şi cu piciorul drept îndoit, ducînd braţele prin faţă în jos şi apoi oblic în spate. (Corpul tebuie să fie mult îndoit înainte, capul să atingă genunchiul.) Ridicarea se face trecînd greutatea pe piciorul stîng, cu alăturarea piciorului drept şi cu o întoarcere de 180° (cu spatele spre interiorul cercului) spre stînga. Apoi se vor duce braţele înainte, oblic, în sus, lateral.

Se va executa aceeaşi combinaţie de mişcări cu spatele spre interiorul cercului. În ultimul timp al exerciţiului se face, de asemenea, o întoarcere de 90° spre stînga (fig. 7).

— Braţele se duc în jos prin faţă şi, în acelaşi timp, se face o lăsare pe genunchi, cu aplecarea corpului peste genunchi, iar braţele sînt duse mult spre spate. Ridicarea se face punînd piciorul dinspre interior în faţă, cu trecerea greutăţii pe el şi cu patru rotiri de braţe spre interior. Apoi braţele oblic în sus, astfel ca toate steguleţele să se unească spre interior (fig. 8).

— Se duce braţul stîng prin sus lateral, o dată cu fandarea piciorului stîng lateral spre stînga, apoi se duce braţul drept lîngă cel stîng şi se apleacă trunchiul peste piciorul stîng. Apoi braţele se duc oblic spre dreapta, în jos, spre interiorul cercului. Trecerea greutăţii pe piciorul stîng, cu o rotire de braţe spre stînga, ajută la oprirea în poziţia de drepţi, însă cu braţele lateral oblic în sus, spre exteriorul cercului (fig. 9).

Formaţia cercului se schimbă prin paşi de galop în două flancuri. Un flanc va executa mişcările spre dreapta, iar altul spre stînga (fig. 10). Se face o rotire a braţelor de două ori spre stînga prin faţa corpului şi cu deplasare spre stînga, astfel ca flancurile să se apropie. Cînd flancurile sînt formate, se fac cîte patru paşi schimbaţi. Deplasarea prin paşi uşori va trebui astfel organizată încît atunci cînd primul flanc se va deplasa spre dreapta, al doilea să se deplaseze spre stînga, trecînd în felul acesta unul în locul celuilalt, cu aceeaşi mişcare de braţe. Retragerea se face la fel (fig. 11 a şi 11 b). Flancul stîng trece prin faţa flancului drept.

Încheierea programului se face prin părăsirea scenei cu paşi alergători şi cu braţele lateral, care fac o mişcare de rotire a steguleţelor (fig. 12).

Un flanc va merge spre dreapta scenei, iar altul spre stînga.

Acest program se poate executa pe orice melodie de vals mai lent şi care să fie în ritm cu mişcările.

ELENA LEUŞTEAN
maestră a sportului din R.P.R.

El a pierdut CRAVATA ROȘIE

de VINTILĂ ORNARU

dramatizare după romanul „Strada Mezinului“ (L. Kassil și M. Poleanovski)

PERSONAJELE

VOLODEA DUBININ — pionier, 14 ani
VANEA GRIȚENKO — vărul lui, pionier, 14 ani
TOLEA KOVALIOV — prietenul lui Volodea, pionier, 14 ani
GRIȚENKO IVAN IVANOVICI — unchiul lui Volodea și tatăl lui Vanea
ZIABREV FEDOROVICI — comandantul detașamentului de partizani, 35—40 de ani
COMISARUL — 45—50 de ani
JUCENKOV — din comandamentul detașamentului, 35—40 de ani
IAȘA BUCĂTARUL — 38—40 de ani
VAJENIN — un partizan, 30—35 de ani
NINA, OLGA — comsomoliste, 18—20 de ani
O FEMEIE, DOI MUNCITORI, O SANTINELĂ, CÎȚIVA BĂRBAȚI, CÎTEVA FEMEI, INSTRUCTORUL, UN GRUP DE PIONIERI.

TABLOUL I

DECORUL: Curtea carierelor de piatra din Starîi Karantin. În fund, un grilaj de fier și o poartă. În stînga, o gheretă pe care scrie „Ascensor“. În dreapta, un copac, lîngă copac o movilă de pietre. În curte, ici-colo, lăzi, un butoi de tablă, o targă de cărat piatră.

La ridicarea cortinei, în scenă se află un grup de pionieri.

INSTRUCTORUL: **Iată copiii!** (Arată în jurul lui.) **Ne aflăm în curtea carierelor de piatră din Starîi Karantin. De aici a început totul... Era într-o zi de noiembrie, în 1941.** (Lumina din scenă scade. Instructorul și grupul de pionieri dispar. Undeva, departe, bubuie tunul. O santinelă patrulează prin fața porții. Doi muncitori intră pe poartă, ducînd în mîini o ladă, și se îndreaptă spre gheretа ascensorului. În urma lor aleargă o femeie cu o găleată într-o mînă și cu o boccea în alta.)

FEMEIA: **O clipă... o clipă... luați-mă și pe mine!** (Femeia și cei doi muncitori dispar în ghereta ascensorului. Bubuiturile tunurilor se întețesc. În dreptul porții stopează un camion. Îi auzim doar motorul, care își încetează mersul. Pe poartă intră grăbit Griținko, un om de vreo 40 de ani, îmbrăcat într-o pufoaică, cu cizme în picioare, cu șapcă pe cap.)

GRIȚENKO (înaintînd spre mijlocul scenei, strigă spre dreapta): **Emelin! Du-te la Jucenkov și raportează-i că am sosit cu „marfa“... Să trimită oameni s-o descarce din camion. Eu rămîn aici să întorc mașina.** (Se întoarce și dă să iasă pe poartă. În poartă se izbește de Volodea, un băiețaș de 14 ani. I se adresează surprins, dînd un bobîrnac șepcii.) **Tu ești sau mi se năzare mie?! De unde ai răsărit? Ai venit cu avionul?**

VOLODEA (ducînd un deget la buze): **Secret militar.** (Apropiindu-se de Griținko, în șoaptă.) **Dar ce cărați acolo** (arată spre poartă), **unchiule?**

GRIȚENKO: **Ia șterge-o de-aici! Nu-ți ajunge că ai călătorit clandestin? Acum mai vrei să știi și...**

O VOCE (din curte): **Griținko... Ai venit?!**

GRIȚENKO (către culise): **Da... am venit.** (Către Volodea.) **Șterge-o, n-auzi?** (Griținko dispare pe după gheretă.)

VOLODEA (dă să facă stînga-mprejur, dar se răzgîndește în clipa cînd îl zărește pe Vanea, un băiețaș cam de aceeași vîrstă cu el, care apare de după copacul din dreapta.)

VANEA (către Volodea): **Vova, ...ce cauți aici? Cine ți-a dat voie să intri?**

VOLODEA: **Unchiul Vasili... m-a adus aici, cu mașina.**

VANEA: **Tata? Imposibil...**

VOLODEA: Întreabă-l dacă nu mă crezi. Am venit cu el în camion (În șoaptă.) Călare pe lăzile cu arme.

VANEA (se dă un pas înapoi, speriat): Vova!...

VOLODEA (șiret): Ce-ai Vanea? Ți-e rău?!

VANEA: Nu... nu, tu nu știi nimic și nici nu trebuie să știi nimic. Hai, ia-ți tălpășița.

VOLODEA: Ce-nseamnă asta, Vanea? Vorbește frumos. Și nu mai face pe grozavul, că am văzut tot. Știu tot. Mai mult ca sigur că în subteran pregătiți un depozit militar... Nu-i așa?

VANEA (conducîndu-l spre poartă): Crede ce vrei. Fie și depozit, dar cară-te o dată.

VOLODEA: Ascultă, Vanea, las la o parte faptul că îmi ești văr. Pentru prietenia noastră: spune-mi și mie ce-i acolo... (Arată spre gheretă.) Tu știi ce-nseamnă la mine cuvîntul. Doar sînt și eu pionier. N-am obiceiul să vorbesc de-a surda. (După o pauză.) Îmi spui?! Da?!

VANEA: Nu pot să-ți spun nimic despre asta...

VOLODEA: Înțeleg... înțeleg să nu spui unui străin. Dar mie? (Șiret.) Dacă nu vrei, treaba ta. Nu te mai rog. (Îi întoarce spatele.) Aflu eu de la alții.

VANEA: Dar n-o să spui la nimeni?

VOLODEA (întorcîndu-se): Ce tot trăncănești atîta!?

VANEA: Nici un cuvînt?

VOLODEA: Nici piss!...

VANEA: Pe cuvîntul tău de pionier?

VOLODEA: Pe cuvîntul meu de pionier!

VANEA: Ține minte, Vovka!

VOLODEA: Hai, și spune o dată...

VANEA (după ce se asigură că nu e nimeni în jur, în șoaptă): Poate ne vedem pentru ultima oară. Ai noștri intră dedesubt, în carierele de piatră. Mă iau și pe mine. (Cu mîndrie.) M-au și înrolat. Dacă inamicul va ajunge în Starîi Karantin, ceea ce este foarte posibil, noi, partizanii, ne vom ascunde în pămînt. Și vom duce lupta mai departe împotriva fasciștilor. Ai înțeles?

VOLODEA (transportat): Ca în timpul războiului civil. (Către Vanea.) Vanea, îți mai aduci aminte de inscripția aceea pe care am descoperit-o atunci cînd am căzut în galeria părăsită? (În stînga apare Grițenko.)

VANEA (zărindu-l pe Grițenko): Sst... tata... (Se ghemuiește pe după o piatră.) Am șters-o. (Dispare pe după copaci.)

VOLODEA (în cumpănă, văzîndu-l pe Grițenko cum se îndreaptă spre poartă): Unchiule, stai un minut!

GRIȚENKO: Tot aici ești?

VOLODEA: Tot. (Apropiindu-se.) Am de vorbit ceva... cu dumneata, între patru ochi.

GRIȚENKO: Spune.

VOLODEA (apropiindu-se de Grițenko, în șoaptă): Știu tot. Știu ce pregătiți voi. Știu eu ce „marfă" transportați cu camionul.

GRIȚENKO: Vovka...

VOLODEA: Taci și ascultă-mă. Trebuie să-mi vii în ajutor. Doar i-ai făgăduit tatei cînd a plecat pe front că o să ai grijă de mine. A venit vremea să te ții de cuvînt. Vreau să intru și eu în detașamentul vostru de partizani.

GRIȚENKO (uluit): Cum? Care detașament de partizani? De unde ai mai născocit-o și pe-asta?

VOLODEA: Nu-i nici o născocire. Nemții se apropie. Poate o să ocupe Kerciul, iar voi o să intrați în subterană și-o să duceți lupta mai departe. Vreau să merg și eu cu dumneata, cu voi toți. Să știi că nu scapi de mine. Dacă nu mă primiți, am să vin singur. Cunosc toate intrările ca în palmă. Ții minte cînd am fost atunci cu Vanea în galeria părăsită și tu ne-ai scos afară? Am găsit atunci pe un perete semnătura ta și a tatei. Ți-aduci aminte că te-am rugat după aceea să ne povestești cum ai luptat acolo, împreună cu tata, în nouăsute nouăsprezece... Și ne-ai povestit.

GRIȚENKO: Ei, da, am luptat. Și ce-i cu asta? N-am fost numai noi. Era norod mult.

VOLODEA: Și-acum o să fie norod mult. Și eu vreau să fiu acolo unde e norodul. (Aproape cu lacrimi.) Oamenii luptă, iar eu să stau și să privesc? Unchiule... o dată în viață te rog și eu ceva. Ajută-mă să intru în detașamentul partizanilor.

GRIȚENKO: Sst! Nu-ți mai răci gura de pomană. (Dînd un bobîrnac șepcii.) Auzi, „detașament...", să nu mai aud cuvîntul ăsta din gura ta. Nu l-ai auzit niciodată. Ai înțeles?

VOLODEA: Da... de bună seamă că am înțeles. E secret militar.

GRIȚENKO: Și fiindcă e secret, dumneata faci atîta tărăboi. De unde ai aflat toate astea? De la Vanea? Ticălosul! Am să-i arăt eu lui.

VOLODEA: Unchiule, ajută-mă, unchiule. Să știi că n-am stat pînă acum cu mîinile în sîn. Cînd am auzit că arde școala, am fugit din adăpost și-am salvat... globurile pe care învățăm la geografie, și cărțile. Pe urmă m-am dus pe la copiii rămași orfani și le-am dăruit corăbioare și aeromodele să nu mai plîngă. Într-o zi am descoperit niște spioni care semnalizau avioanelor fasciste, de pe dealul Mitridat, și am chemat patrulele noastre. Am adunat și sticle. Oho! O groază de sticle și le-am dus unde trebuia. Să fie umplute cu benzină. Poate că acum tancurile nemțești sînt aruncate în aer și cu sticlele strînse de mine. Am fost și la comisariatul militar, ca să mă înrolez ca voluntar și...

GRIȚENKO: Și te-au înrolat?

VOLODEA (cu părere de rău): Da de unde! Știi ce mi-a spus comisarul?!

GRIȚENKO (mucalit): Habar n-am. N-am fost de față.

VOLODEA: Întîi m-a întrebat dacă cunosc disciplina militară.

GRIȚENKO: Și tu ce i-ai răspuns?

VOLODEA: I-am răspuns că o cunosc. Pe urmă m-a mai întrebat în ce clasă sînt și i-am răspuns că sînt în a șaptea A. Pe urmă... (Ezită.)

GRIȚENKO: Pe urmă!

VOLODEA: M-a mai întrebat dacă știu să execut un ordin și...

GRIȚENKO: Și?!

VOLODEA: I-am răspuns că știu. Și-atunci... Atunci s-a ridicat în picioare și mi-a strigat: „Ascultă comanda la mine... stînga-mprejur, direcția clasa a șaptea A, înainte marș. Și îți ordon și ție și colegilor tăi să luați cît mai mulți de foarte bine".

GRIȚENKO: (zîmbind): Și-ai executat ordinul?

VOLODEA: Unchiule, nu-ți mai bate joc de mine. O să vină timpul cînd am să-l execut. Acum, acum trebuie să fac mult mai mult decît atîta.

GRIȚENKO (frecîndu-și bărbia, după o pauză): Bine, Vovka. Ai dreptate. Poate că e mai bine să fii cu noi. Am să încerc să vorbesc cu comandantul.

VOLODEA: Unchiule... (Se repede și-l îmbrățișează.) Îți mulțumesc, unchiule.

GRIȚENKO: Eee, eee, mai încet, că mă sufoci. (Pe poartă intră Ziabrev Fedorovici, un om de 35—40 de ani.)

ZIABREV (dînd cu ochii de Grițenko și de Volodea): Mă scuzați că vă deranjez...

GRIȚENKO (lui Volodea): Șterge-o, Vovka, de cînd te tot rog eu să speli putina. (Volodea pleacă, uitîndu-se mereu înapoi.)

ZIABREV: Al cui e flăcăul?

GRIȚENKO: O rudă de-a mea din Kerci. Un fel de nepotel. Fiul lui Dubinin Nikifor. Poate ai auzit de el?

ZIABREV: Aa... Îl știu, cum să nu-l știu... Marinarul.

VOLODEA (întorcîndu-se brusc): Exact...

GRIȚENKO (lui Volodea printre dinți): Vovka, tot aici ești? (Volodea dispare în dreapta pe după copac. După dispariția lui Volodea, către Ziabrev): Mi-a scos sufletul. Vrea să-l luăm și pe el cu noi. Se ține ca scaiul de mine.

ZIABREV: Dar de unde știe?

GRIȚENKO: S-a atîrnat azi de camion. Greșeala mea. Dar parcă poți să te ferești de copiii ăștia? Au niște ochi, ca argintul viu. Peste tot își vîră nasul. Unde vrei și unde nu vrei.

ZIABREV: După cît se pare e băiat bun, dar e prea mic.

VOLODEA (răsărind de după copac): Cum? Eu mic? Eu mic? (Vine în fața lui Ziabrev și se înalță pe vîrful picioarelor.) Din august merg pe cinsprezece ani.

GRIȚENKO: Nu te mai înălța pe vîrfuri. Și așa ești destul de arătos.

ZIABREV (rîzînd): Bine... Vom vedea. (Către Volodea.) Mămica îți dă voie?

VOLODEA: Mai încape vorbă?

ZIABREV (lui Grițenko): Să aducă consimțămîntul mamei. (Pleacă cu Grițenko spre stînga. Cînd sînt aproape afară din scenă.) Mîine trebuie să te duci din nou la oraș, tovarășul Andrei ne-a făgăduit cîțiva saci cu nuci și un camion cu păstăi. (Iese însoțit de Grițenko.)

VOLODEA (trage aer în piept, către Vanea, care a apărut în dreapta): Cine era tovarășul?

VANEA: Nu ți-ai dat seama? Și te mai lauzi că știi tot... (Luînd poziție de drepți.) E comandantul nostru, Ziabrev Fedorovici.

CORTINA

Din culise se aud rafale de mitraliere, bubuituri de tunuri, rumoare. Peste toate răsună un megafon: *„Atenție! Atenție! Aici centrul raional de radiodifuziune. Ne adresăm tuturor: Cetățeni, peste cinci minute părăsim vremelnic tîrgușorul Kamiș Burun. Acest centru își suspendă activitatea pînă la eliberarea de sub cotropitori. Moarte ocupanților fasciști!"*

TABLOUL al II-lea

Decorul: O galerie de piatră, subterană, cu stîlpi de susținere și cu mai multe despărțituri. Într-una din despărțituri, în dreapta, avansînd pînă spre fața scenei, e comandamentul, „mobilat" cu un pat de campanie, o măsuță joasă pe care se află un telefon, o hartă, un lămpaș de miner, cîteva registre, o sobiță, o bancă și cîteva scăunele. În altă despărțitură, în stînga, retrasă spre fundal, bucătăria detașamentului — o plită aglomerată de vase, o căldare, un scăunel, cîțiva saci și într-un colț roata unei motociclete care ne poate da impresia că aici există chiar motocicleta. Între bucătărie și comandament, încă vreo două-trei despărțituri în care se vor instala pe parcurs, improvizîndu-și paturile, partizanii. Una dintre aceste despărțituri are o deschidere care duce în interiorul galeriei. Rafale de mitralieră, bubuituri surde. La ridicarea cortinei, într-una din bortele dintre comandament și bucătărie, Ziabrev strigă apelul, urmărind o listă luminată de către Jucenkov cu un lămpaș de miner. În jurul lui, sau risipiți prin întreaga galerie, prin semiîntunericul

care cuprinde întreaga scenă, îi distingem pe Griţenko, Vanea, Volodea, Iaşa bucătarul, Tolea Kovaliov — un pionier cam de vîrsta lui Volodea—, cîţiva bărbaţi, cîteva femei.

ZIABREV (strigă apelul): **Vajenin Vlas Ivanovici...**

O VOCE (de undeva din culise): **...zent.**

ZIABREV: Griţenko Ivan Ivanovici?

GRIŢENKO (luînd poziţie de drepţi, soldăţeşte): **Prezent.**

ZIABREV: Griţenko Ivan Ivanovici. (Nu răspunde nimeni.)

VOLODEA (împingîndu-l cu cotul, îi şopteşte): **De ce nu răspunzi?!**

ZIABREV (către Vanea): **Ce-ai amuţit aşa?! Deprinde-te cu disciplina. Cînd eşti strigat, răspunde îndată, Griţenko Ivan Ivanovici.**

VANEA (încet, piţigăiat): **Aici... Cînd am auzit că mă strigaţi ca pe oamenii mari mi-a pierit graiul. Ştiţi... (rîsete), mie nu mi s-a spus pînă acum decît Vanea, Vaniuşa...**

ZIABREV (zîmbind, continuă să strige apelul): **Aşa... Dubinin Vladimir Nikiforovici.**

VOLODEA (tare, cît îl ţin puterile): **Prezent...**

ZIABREV (către Volodea): **Ei, ei, nici aşa tare, că se dărîmă galeriile peste noi. (Cu nasul în listă.) Jucenkov e aici... Ziabrev e şi el prezent... (Ceva mai tare.) Tolea Kovaliov...**

TOLEA (ieşind mai în faţă): **Aici...**

VOLODEA (în şoaptă, surprins): **Tolea, şi tu, eşti aici?!**

TOLEA (peste umăr lui Volodea): **Ei, asta-i bună? Ce te miri aşa!**

VOLODEA (îmbrăţişîndu-l pe Tolea): **Mă bucur, Tolea, de-ai şti cît mă bucur!**

ZIABREV (continuă să strige apelul): **Iakov Markovici.**

IAŞA (ridicînd un polonic în sus): **La datorie. (Rîsete. Către cei din jurul lui.) Vă rog, vă rog, nu sîntem la teatru.**

ZIABREV (îşi închide lista. Jucenkov lasă felinarul în jos.) **Şi acum, în cea mai deplină ordine şi cît mai repede, toată lumea să-şi ocupe „apartamentul", după indicaţiile tovarăşului Jucenkov. Vă rog să nu schimbaţi locurile fixate. Cei care au familiile cu ei să nu umble din loc în loc. Tovarăşe Jucenkov, pui santinele în toate sectoarele, în primul rînd în sectorul „Volga" şi la comandament. Din această clipă sîntem în stare de asediu. Ţineţi minte: N-am venit aici să ne ascundem, ci să luptăm. (Arătînd în jurul lui.) Acesta e frontul nostru, cetatea noastră de apărare. Asta e tot ce aveam să vă spun. Ivan Zaharovici vrea să adauge şi el cîteva cuvinte.**

COMISARUL (un om zdravăn, îmbrăcat într-o salopetă vătuită, apare în primele rînduri, calm, încet): **Tovarăşi...**

VANEA (lui Volodea în şoaptă): **Ăsta-i Kolto, comisarul nostru.**

COMISARUL (continuă): **Sîntem cincizeci de oameni. Nu sîntem chiar aşa de mulţi, dar nici prea puţini, dacă fiecare din noi va avea conştiinţa că-i om sovietic, cetăţean al unei ţări cum încă n-a mai fost alta pe pămînt. Vom întîmpina multe greutăţi. Partidul ne-a însărcinat pe noi, comuniştii, să ducem această acţiune de partizani sub pămîntul pe care din clipă în clipă îl va călca inamicul. Ce-au adus fasciştii, ştiţi cu toţii. Nu e nevoie să vă mai spun. Dar duşmanul nu va avea tihnă pe pămîntul nostru. Cît vom trăi nu-l vom lăsa să sufle. Nu vă făgăduiesc o viaţă liniştită. Dar sînt sigur că izbînda va fi de partea noastră. Moarte ocupanţilor fascişti! La luptă pentru patria noastră sovietică!**

VOLODEA (din preajma lui Ziabrev): **Ura...**

ZIABREV (astupîndu-i gura cu palma): **Sst, gălăgiosule. Nu aşa. Nu trebuie să facem nici un zgomot fără rost. Nu putem şti ce e sus. Dar dacă te-ndeamnă inima să strigi „ura" pentru partidul nostru, pentru patria noastră, strigă, dar încet, încet, aşa ca pentru tine.**

VOCI (venind din toate părţile galeriei, încet): **Ura, ura, ura!** (Luminile din tavanul galeriei se sting şi se aprind)...

ZIABREV (ridicînd capul spre unul dintre becurile care spînzură în tavan): **Ăsta e semnalul uzinei. Să fie aprinse lămpaşele şi felinarele cu carbid. În curînd, uzina îşi va înceta curentul. În douăzeci de minute toţi oamenii să fie la locul lor. Jucenkov, controlezi totul şi cît mai repede.** (Se retrage în comandament împreună cu comisarul, şi în tot timpul cît în celelalte compartimente va fi activitate Ziabrev şi comisarul vor consulta nişte hărţi, vor vorbi la telefon, fără însă să li se audă vocile. Mulţimea se retrage aprinzîndu-şi lămpaşele, după Jucenkov. Iaşa bucătarul, ajutat de o fată sau două, îşi vede de treabă în bucătărie. Tolea, Vanea şi Volodea rămîn în despărţitura dintre bucătărie şi comandament şi toţi trei se apucă să-şi întocmească paturile cu lucrurile pe care le scot din nişte boccele.)

VANEA: Iată şi apartamentul nostru. (Rîzînd.) Aici — baia, dincoace — camera de zi...

VOLODEA (se loveşte cu capul de un stîlp): **Aoleu!**

VANEA: Încet Vovka, încet, că nu sîntem în metroul din Moscova. (Rafale de mitralieră, bubuituri surde.)

IAŞA (îşi pune pe dinainte şorţul lui alb şi bereta de bucătar, îmbărbătîndu-şi ajutoarele): **Aşa, dragele mele, mestecaţi, să nu se ardă rîntaşul. Tu, Nina, taie mărunt, mărunt nişte ceapă, ca pentru expoziţie. Iar tu, Olga, ia spuma la supă.** (Apare Griţenko.) **Aa... La mulţi ani... Ai picat la timp.** (Lui Griţenko.) **Am nevoie de nişte ostaşi viteji să le trasez o sarcină de luptă. Unde sînt pionierii tăi? La Iaşa bucătarul fuga marş! La loc comanda! Mai întîi, Griţenko, hai cu mine să vedem cum stăm cu depozitele.** (Dispar amîndoi.)

VOLODEA: Vanea, Vanea, iată ce-am descoperit... (Îi luminează, cu lămpaşul, o inscripţie pe perete.) **Semnăturile tatei şi a unchiului Vasili, cînd au luptat ei ca partizani, în războiul civil.**

VANEA: Phîi! Ce grozav. Şi-acum noi, tot partizani. Asta, Vovka, poţi să juri că e o pagină de istorie.

VOLODEA: Vanea, ce-ai zice să ne semnăm şi noi? (Începe să se semneze.)

VANEA (semnîndu-se şi el): **De-abia aştept să-ncepem lupta.** (Apare Iaşa însoţit de Griţenko.)

IAŞA: Foarte bine, băieţi... (Volodea şi Vanea astupă cu trupurile lor inscripţia.) **Văd că sînteţi în temă.**

GRIŢENKO (zîmbind): **O să vă dăm o sarcină de luptă...**

VOLODEA: Ce sarcină, unchiule?

GRIȚENKO: Mai bine ați pune mai puține întrebări, că n-avem vreme de pierdut. (Lui Iașa.) Hrănește-i și pune-i pe loc la treabă.

IAȘA: Drepți. După mine, fuga marș. (Vanea și Volodea îl urmează, în vreme ce Griținko intră la comandament. Către Nina și Olga.) Două căni cu ceai și două porții de pîine cu marmeladă... Repede, repede, că ne grăbim să intrăm în acțiune.

VOLODEA: Nu mi-e foame.

VANEA: Nici mie nu mi-e foame. (Griținko, Ziabrev și comisarul ies din comandament discutînd, fără să li se audă vocile, și dispar în galerie.)

IAȘA: Și-acum deschideți urechile să vă trasez sarcina de luptă. Mai întîi: Știți ce-i ăla un pesmet?

VOLODEA (dezumflat): Pîine uscată.

IAȘA: Așa, vezi, uscată, nu udă. În depozitele de alături avem zece lădițe cu pesmet care din pricina umezelii ăsteia care m-a pătruns pînă în măduva oaselor sînt pe cale să se mucegăiască. Așa că o să-i alegem imediat. Cei mucegăiți — de o parte, cei uscați — de alta. Nu-i o treabă chiar așa de interesantă. Dar ce... mai e nevoie să fac agitație cu voi?! Puneți mîna pe felinare și luați-o din loc. (Becurile din tavan se sting.) Na, c-am pus-o de mămăligă. (Se lovește cu capul de o bîrnă.) Iar m-am lovit. A opta oară în același loc. De ce n-or fi făcut bucătăria asta mai înaltă ori, în cazul cel mai rău, să fi angajat un bucătar mai scund. Trebuie să punem dinamul în funcțiune. (Strigînd.) Un electrician... Un electrician la Iașa bucătarul.

VOLODEA: Unde e dinamul?

IAȘA: Cum unde e?! La motocicleta mea. Uite-l colea.

VOLODEA: Atunci nimic mai simplu. Să-i dăm drumul.

IAȘA: Ba nu e simplu de loc. Dinamul e puțin... deteriorat.

VOLODEA: Nu-i nimic. O să-l reparăm noi.

IAȘA (încurcat): Păi... vă pricepeți?

VANEA: Vorbești cam mult, nene Iașa. Să trecem la fapte.

IAȘA: Da, da... mi-a venit o idee grozavă. Ce-ar fi dacă am trage de la dinam...

VOLODEA (tăindu-i vorba): O să tragem un fir și la comandament.

IAȘA: Exact. Mi-ai luat vorba din gură. Punem motocicleta în funcțiune, dinamul se învîrtește și curentul o ia la goană pe fir să dea raportul la comandament că avem lumină electrică. Ce-o să se mai bucure comandantul...

CORTINA

TABLOUL al III-lea

Rafale de mitralieră... bubuituri surde... duduit de motocicletă. Același decor. La comandament arde acum un bec în tavan..., la bucătărie, de asemenea.

La ridicarea cortinei, Vanea și Volodea, între niște lăzi, aleg pesmeți, în vreme ce Iașa bucătarul își vede de treburile lui. Nina și Olga au dispărut.

VOLODEA: Nene Iașa, acolo, deasupra, se dau, desigur, lupte, pe cînd noi... mutăm pesmeții de ici-colo... Ce sarcină de luptă mai e și asta...

IAȘA: Lasă gura, băiete... Ai auzit vreodată de aprovizionarea frontului? Fără îndoială că frontul are nevoie de obuze, de cartușe, de tunuri. Dar mai trebuie încă ceva, ceva... cu care să încarci mintea, creierul, inima... într-un cuvînt conștiința... Asta e alimentația spiritului. De ea are grijă comandamentul. Și mai trebuie ceva... De acest ceva mă îngrijesc eu; oamenii mei trebuie să fie sătui, să aibă putere... Așa că

respectă disciplina și ia de colo o gogoașă. (În comandament intră Ziabrev.)

ZIABREV (se uită la lumină, zîmbește, apoi vine la bucătărie): În numele comandamentului vă exprim mulțumiri. E o lumină destul de bună. Dar trebuie s-o stingem imediat. Uzina dumneavoastră electrică (arată spre motocicletă) face prea mult zgomot... și n-avem nici un interes să-i dăm de știre inamicului că ne aflăm aici...

IAȘA (lui Volodea): Electricianule... Stinge lumina. (Volodea se repede și stinge motorul. Luminile se sting. Rămîn aprinse doar lămpașele. Apare comisarul.)

COMISARUL (strigînd): Ziabrev... Ziabrev!

ZIABREV: Sînt aici! (Iese în întîmpinare. Comisarul se apropie de el și îi spune ceva în șoaptă.)

ZIABREV: Am înțeles. (În galerie apar și alți partizani.) Tovarăși, deasupra noastră se dau lupte. Kamîș-Burunul e în flăcări. Inamicul se află pe pămîntul nostru. Ar putea deci să se vîre și sub pămînt. Controlați posturile, întăriți paza, rămîn în vigoare toate ordinele de înainte.

O VOCE (de undeva din culise): Ei, cetățeni... Ieșiți afară din galerii. (Ziabrev, comisarul tresar.) N-o să vi se întîmple nimic. Ce v-ați înmormîntat acolo? Domnul ofițir vă știe pe degete. Dacă vreți, vă citesc lista: cetățeanu' Lazarev, Jucenkov, Ziabrev...

GRIȚENKO (către Ziabrev): Lăsați-mă să dau o fugă să-i închid gura. Lipitoarea...

ZIABREV: Nici o mișcare. Lăsați-l să „cînte"...

O VOCE (din culise): Aleksandr Fedorovici, mă auzi?

ZIABREV (în șoaptă, printre dinți): Te aud și o să ții minte!

CORTINA

TABLOUL al IV-lea

Același decor. La ridicarea cortinei, la comandament se află Ziabrev Fedorovici, comisarul, Griținko, Volodea, Vanea și Tolea. Rafale de mitralieră. Bubuituri surde de tun.

VOLODEA (către Ziabrev): Tovarășe comandant, noi (arată spre el, Vanea și Tolea), care sîntem pionieri, am hotărît astăzi că trebuie să ne trimiteți în recunoaștere. Noi cunoaștem toate ieșirile. Chiar astăzi ne-am strecurat pînă aproape de suprafață. De aceea am hotărît...

ZIABREV (calm): Cine a hotărît?!

VOLODEA: Noi cu toții am hotărît...

ZIABREV: Ei, bravo!... Va să zică voi ați hotărît, iar noi (arată spre el, spre comisar și Griținko) „trebuie să executăm". Așa e? (Către comisar.) Ivan Zaharovici, te rog, scoală-te de la locul dumitale. Tovarășe Griținko, iată că misiunea noastră s-a simplificat... Nu mai trebuie să ne batem noi capul. Ne-au sosit ajutoare. (Către pionieri.) Poftiți, tovarăși, hai, de ce stați în picioare?! Luați loc. Hai, Dubinin, dacă ați hotărît, puneți-vă pe treabă. Ești comandant și răspunzi pentru fiecare din noi. Pentru fiecare din cele 50 de suflete din detașamentul nostru. Din clipa asta răspunzi de tot ce se întîmplă în carierele de piatră. Răspunzi în fața poporului, a partidului. Poftim dosarele. (Îi întinde niște dosare. În încăpere apare Vajenin.)

VAJENIN: Tovarășe comandant, în sectorul „Kiev" s-a semnalat oarecare mișcare. Cred că ar trebui să ținem acolo un post întărit. Apoi ar trebui să înființăm un atelier de armurărie. Ruginesc închizătoarele.

ZIABREV (ironic): Adresează-te pentru toate astea pionierilor noștri. Ei au început să hotărască. (Pionierii lasă capetele în pămînt.)

VAJENIN (încurcat, își plimbă ochii cînd la comandant, cînd la pionieri): Păi...

ZIABREV: Hai, Dubinin, de ce ții omul pe loc.

VOLODEA: Aleksandr Fedorovici, vă bateți joc de noi... Noi n-am vrut să fim comandanți. V-am rugat numai să ne trimiteți în recunoaștere.

ZIABREV: Stai, nu te grăbi. Să clarificăm mai întîi primul punct: recunoști că nu poți să te descurci deocamdată cu comandamentul? Omul ăsta (arată spre Vajenin) a venit la tine cu un lucru simplu și te văd că taci. Nu-i dai dispozițiile cuvenite?

VOLODEA: Dar de unde să știu despre ceea ce întreabă dînsul?!...

ZIABREV: Dacă nu știi să mesteci mălaiul, nu pune de mămăligă. O să „încercăm" să ne descurcăm și fără voi. (Volodea îl împinge pe Vanea într-o parte și iese.)

ZIABREV (zîmbind): Ehei, s-a mîniat mititelul!

COMISARUL: Nu-i nimic, o să-i treacă.

ZIABREV (către Vanea și Tolea): Puteți pleca. Și spuneți-i și lui Dubinin al

vostru că s-a supărat ca văcarul pe sat. Dacă va fi nevoie, o să vă trimitem şi pe voi în recunoaştere. Dar numai dacă va fi neapărată nevoie. Cît priveşte discuţia de azi, să n-o uitaţi. (Rafale de mitralieră, bubuituri de tunuri.)

CORTINA

TABLOUL AL V-lea

Acelaşi decor. La comandament. La ridicarea cortinei, în scenă se află Ziabrev, comisarul, Nina şi Griţenko.

GRIŢENKO (lui Ziabrev şi comisarului): Nu putem face nimic. Au început să pună mine. Au aşezat santinele pretutindeni. Nu-i nici o ieşire. (Arătînd spre Nina.) Nina n-a putut să iasă în recunoaştere.

ZIABREV: Situaţia se complică deci... Repede ne-au mai tăiat toate drumurile! Cineva de deasupra ne trădează. (Nina a încremenit cu capul în pămînt.) Ce să-i faci, Nina! Nu fi supărată. Lasă. Nu trebuie să ne grăbim. Să mai chibzuim ce e de făcut. (Nina şi Griţenko ies.) Griţenko... (Griţenko se întoarce.) Trimite-l la mine pe Dubinin... Să vină cu toţi ai lui.

GRIŢENKO: Am înţeles. (Iese. Strigă pe galerie.) Dubinin, Tolea Kovaliov, Vanea... la comandament, pas alergător... (Volodea, Tolea, Vanea apar şi intră în fugă la comandament. În urma lor intră şi Griţenko.)

ZIABREV (după o pauză către pionieri): Ei, cum vi se pare viaţa sub pămînt? Merge? (Pionierii nu ştiu ce să creadă. Se privesc între ei, miraţi.) Luaţi loc. (Pionierii se aşază, uitîndu-se unul la altul.) Uitaţi despre ce este vorba: v-aţi lăudat mai deunăzi că voi cunoaşteţi toate cotloanele, toate ieşirile. Aşa e?!

VOLODEA (modest): Cunoaştem vreo cîteva...

VANEA: Numai intrarea principală n-o cunoaştem, că acolo, cînd era pace, nu ni se dădea voie să intrăm... Încolo...

ZIABREV: Bine. (După o pauză.) Problema e alta acum. Aţi putea să le mai găsiţi pe cele în care aţi intrat cînd era... pace?!

TOLEA: Cum să nu le găsim!

ZIABREV: Atunci ascultaţi. Am încercat să trimitem cîteva patrule de recunoaştere la suprafaţă, dar n-am izbutit. Peste tot e minat. La toate intrările sînt santinele hitleriste... Totuşi trebuie să existe o ieşire pe care...

VOLODEA (tăindu-i vorba): Există, nene Saşa, adică Aleksandr Fedorovici. (Către Vanea.) Vanea, ţii minte gîrliciul cela în care m-am prăbuşit atunci, de mult, cînd eram prin a-ntîia?! (Către Ziabrev şi comisar.) Surpătura asta se află aproape de intrarea principală. Eu şi Vanea ne-am băgat de multe ori în ea. Şi vaca lui unchiul Vasili (arată spre Griţenko) a căzut o dată înăuntru şi şi-a rupt piciorul... fiindcă, pur şi simplu, surpătura asta nu se vede...

ZIABREV (zîmbind): Ei, dacă şi vaca şi-a rupt piciorul, „fiindcă, pur şi simplu", n-a văzut-o... (Serios.) Dar oare nu se plimbă şi prin partea aceea vreun Friţ?! Hai? (Către Volodea.) Tu ce crezi?!

COMISARUL (intervenind): Cunosc şi eu puţin locul ăsta. Gura aceea dă în pieptul dealului. Chiar dacă nu poţi ieşi afară pe acolo, în schimb, din locul acela, poţi să vezi toate împrejurimile pînă hăt, departe. Poţi să vezi în întreg tîrguşorul ca-n palmă. Un singur lucru nu-l ştiam: că de-aici se poate ajunge pînă la gura aceea.

VOLODEA: Se poate!

COMISARUL: E o gaură strașnic de îngustă. Nici pisica nu se poate strecura pe acolo.

VOLODEA: Noi o să ne strecurăm. (Către Ziabrev.) Tovarăşe comandant, nene Saşa, ne daţi voie?! Desigur... dumneavoastră hotărîţi!... (Ziabrev rîde.)

ZIABREV (către comisar): Eşti de acord, ce părere ai?!

COMISARUL (încrucişîndu-şi braţele la piept): Ei, iată că v-a venit şi vouă rîndul. Vă daţi seama că nu vă trimitem cu inima uşoară. Dar noi trebuie să luptăm şi ca să luptăm avem nevoie de informaţii exacte. Inamicul a pus santinele pretutindeni, la toate ieşirile pe care le cunoaştem. Oamenii mai în vîrstă nu pot ieşi afară sub nici un motiv. Duşmanul i-ar observa imediat. Pe voi însă s-ar putea să nu vă observe şi chiar dacă v-ar observa şi-ar putea zice: „Ia, aleargă, acolo, nişte copii"... Numai că voi nu trebuie să vă băgaţi sub nasul lor. Feriţi-vă. Să nu vă puneţi viaţa în primejdie. Asta e o rugăminte a mea personală.

ZIABREV (către pionieri): Comisarul e îngrijorat pentru voi. Dar nici eu, trebuie să recunosc, nu sînt în apele mele. Aveţi grijă, şoimilor! Comisarul o să vă dea toate indicaţiile. E om încercat. Să-i ascultaţi poveţele. Să nu lucraţi de capul vostru.

COMISARUL (se uită la ceas): Acum e ora 9 dimineaţa. Peste o jumătate de oră plecaţi! (Către Griţenko.) Dumneata o să mergi cu ei pînă la ieşire. Dacă auzi hitlerişti prin apropiere, nu le dai drumul băieţilor... O să aşteptăm un moment mai prielnic. (Către pionieri.) Dacă izbutiţi să ieşiţi la suprafaţă, vă ordon să vă întoarceţi la raport... la ora 17 fix. (Îşi consultă din nou ceasul.) Griţenko, o să-i aştepţi la ieşire. (Către Volodea.) Am încredere în tine. Te numesc comandantul grupei. Astăzi va merge numai Tolea cu tine.

VANEA (dezumflat): Şi eu?!

ZIABREV: E prea devreme să ieşi la suprafaţă. Toţi oamenii din tîrg te cunosc. Ei în schimb sînt din Kerci... Hai, daţi-i drumul, şoimilor!

VOLODEA (uimit): Dar arme nu ne daţi?

ZIABREV (zîmbind): Ba da... (Se apleacă sub masă şi scoate de acolo o minge de fotbal.) Asta vă e de ajuns. (I-o aruncă.)

CORTINA

TABLOUL al VI-lea

Acelaşi decor. La comandament. Ziabrev şi comisarul ascultă atenţi relatările lui Volodea, care stă pe un scăunel în faţa măsuţei. Lîngă el, Griţenko. Vanea stă rezemat de uşă.

VOLODEA (cu pasiune): Unchiul a dat o piatră la o parte şi din gîrliciul nostru am zărit dintr-o dată tîrguşorul Starîi Karantin. Unchiul, care nu putuse să se strecoare pînă sus şi care se afla mai jos decît noi, ne-a întrebat: „Ce vedeţi?! Hai, raportaţi". (Schimbînd tonul.) „Păi văd mai întîi o şosea udă şi pe şosea autocamioane mînjite cu fel de fel de vopsele... A... uite şi-o casă. De acoperişul casei sînt trase fire telefonice pe un stîlp nou..." (Către Griţenko.) Este?! (Griţenko îl aprobă dînd din cap.)

VOLODEA (reluîndu-şi relatările): „Toate camioanele gonesc spre căsuţă, şi-n jurul căsuţei roieşte mult popor"... „Ce popor, sare cu gura dumnealui. (Arată spre Griţenko.) Ăia sînt fascişti". (Schimbînd tonul.) Fascişti erau... Şi-n căsuţă era comandamentul lor. Mai jos, sub deal, în marginea tîrguşorului, o mulţime de oameni de-ai noştri, cu boccele în spate... Îi mînau din urmă, cu patul puştilor, răcnind nişte hitlerişti. Ce-aş mai fi sărit eu la ei!...

ZIABREV: Bine... bine... treci peste asta!

VOLODEA (reluînd firul povestirii): Am aruncat mingea şi ţup, din gîrlici, după ea... Eu şi cu Tolea... cum aţi hotărît dumneavoastră. Facem vreo cîţiva metri şi deodată auzim în spatele nostru nişte paşi. Am îngheţat. Eu, personal am îngheţat... Tolea nu ştiu dacă a îngheţat, că nu l-am întrebat.

ZIABREV (zîmbind): Mai scurt, Volodea..., mai scurt.

VOLODEA (continuă ca şi cînd n-ar fi fost întrerupt): Întorc uşor-uşor capul şi ce să vezi, nene, pardon, tovarăşe comandant, Lîşka, Lîşka al nostru, căluţul cela murg de la cariere, cobora dealul şontîc-şontîc, pe trei picioare, că al patrulea... era, uite, atîta (gest) butuc... „Tolea, zic eu, ia uite-l pe Lîşka al nostru... în ce hal a ajuns!"

ZIABREV: Am înţeles, lasă-l pe Lîşka, spune mai departe.

VOLODEA: Mai departe i-am poruncit lui Tolea să-l apuce pe Lîşka de gît şi eu zvîrrr! Pînă jos la căsuţă, chipurile, după minge. M-am uitat pe un geam. Acolo e comandamentul. Sigur e comandamentul, că numai la comandamente sînt atîtea telefoane şi atîta foială. N-am apucat să văd mai multe, că deodată aud: „Hei, zurück!" (Repede.) Iau mingea şi tuleo! Fascistul, văd eu, după mine... Dau să-i zic ceva, dar cum să-i zic: „Nene?!" Să-i spun „Nene" unui fascist? Nici dacă mă pui la zid nu-ţi zic „Nene", domnule Friţ! „Nene" e un cuvînt frumos! (Ziabrev, comisarul, Griţenko rîd.) Da! Da... e foarte frumos! Aşa că am început să mă vait pe ruseşte: „Săracul Lîşka, mi-e milă de căluţ. Al nostru... al meu... Mein Pferd!" Dar domnul Friţ, tare de cap, nu înţelegea nimic. M-a privit aci încurcat, aci cu un aer de dispreţ, apoi a început să-mi arate dinţii lui de viplă... ca în cele din urmă să-ndrepte spre piciorul meu automatul... M-a cam apucat groaza! Eu am început să-i dau mai departe cu Lîşka, cu „mi-e milă"... el, cu automatul la piciorul meu.

ZIABREV (de-abia stăpînindu-şi rîsul): Asta e tot?!

VOLODEA: Da de unde... (Reia povestirea.) Urc spre Tolea, care ajunsese cu Lîşka în muchia dealului... Fasciştii băteau cu tunurile lor Kerciul! Ajung la Tolea şi-i zic: „Ţi-ai băgat bine în cap poziţiile?! Vezi să nu încurci ceva. Eu am cercetat tot ce era în căsuţă, cît am putut... Hai să ne întoarcem! Pentru azi ajunge!" Dar n-apuc să-mi sfîrşesc bine vorba, că numai ce auzim lîngă noi un scrîşnet de ţinte. Ne-am vîrît capetele în paltoane. Zgomotul se apropie. Întorc capul. Alt fascist. N-avea în mîini nici un automat. Încep să-i arăt piciorul lui Lîşka, încep să-l rog să-i dea un ajutor bietului animal. Fascistul, nici una nici două, se apleacă şi pune mîna pe-o piatră şi... zvîrrr! în bietul Lîşka... şi calul se prăbuşeşte pe povîrnişul abrupt. Eu îmi dau drumul repede în jos, după animal. Tolik îşi iese din pepeni, nu l-am văzut aşa niciodată, se repede la fascist şi începe să-i strige: „Scîrnăvie, de ce chinuieşti animalul!" Şi nici una, nici două, se apleacă să pună şi el mîna pe-o piatră. Dar fascistul, mai iute de picior, poc! Îl izbeşte pe Tolik cu cizma în coaste. Scîrba... dacă aveam o armă la mine...

ZIABREV: Va să zică aţi avut o recunoaştere cu luptă... Bravo, şoimilor. (Serios.) E o prostie să te lupţi cu piatra împotriva lui Hitler. Tu, în calitate de

comandant al grupei, ar fi trebuit să-l lămurești pe Tolea. Un gest nechibzuit ca al lui putea să compromită toată recunoașterea.

VOLODEA: Da, trebuia să-l lămuresc că e o prostie. Dar nu noi ne-am legat cei dinții de fascist..., ci el... a dat primul în Lîșka... și tot el a dat și-n Tolik... Nu-i nimic. O să-l țin eu minte... O să-i recunosc eu mutra oriunde, chiar și pe întuneric. (Vorbind cu o persoană imaginară.) Nu-i așa, Tolik?! Stai liniștit acolo la infirmerie... că te faci tu bine și-o să-i plătim noi cu vîrf și îndesat și pentru Lîșka, și pentru toate.

ZIABREV (lui Griținko): Ce părere ai, tovarășe Griținko?! Mai ai ceva de spus?!

GRIȚENKO: În căsuța aceea se află, fără îndoială, ...un comandament. Cred că este postul de comandă al batalionului pe care-l sprijină artileria. Bateria este așezată cam la 400 de metri de gura principală. Batalionul are nr. 4. Am observat asta după insignele motocicliștilor. Firele telefonice trec prin tîrgușor. Legătura poate fi tăiată cu ușurință. (Intră Iașa bucătarul.)

IAȘA (lui Ziabrev): Mă scuzați, dar eu nu-mi pot lăsa oamenii flămînzi. (Către Volodea.) Stimate tovarășe, masa e servită!

VOLODEA: Mulțumesc... Nu mi-e foame încă!

ZIABREV: Du-te la masă, Volodea. (Bătîndu-l pe umăr.) Azi v-ați îndeplinit cu cinste misiunea.

IAȘA: Dacă așa stau lucrurile... atunci... (strigînd) Olga, porție dublă... (Iașa iese. Volodea și Vanea îl urmează.)

VOLODEA (după ce iese de la comandament): Ce naiba, nene Iașa..., vii să mă chemi la masă tocmai acum?... Nu puteai să mai ,zăbovești oleacă?!

IAȘA: Respectă disciplina... Direcția sufragerie... Înainte marș! (Dispar și el, și Volodea, și Vanea pe gura galeriei.)

ZIABREV (consultînd harta de pe măsuță. Către comisar și Griținko): Va trebui să atragem asupra noastră o parte a forțelor inamice care au încercuit Kerciul! Un grup de 30 de oameni vor ataca prin surprindere comandamentul (arată pe hartă) și-l vor distruge. În felul acesta vom da o mînă liberă trupelor noastre să-și organizeze mai bine apărarea. Deci, tovarăși, la noapte atacăm. (Lumina din scenă se stinge pentru o clipă. Ziabrev, comisarul, Griținko dispar. Cînd lumina se reaprinde, în scenă se află instructorul cu grupul lui de pionieri.)

INSTRUCTORUL (către pionieri): În noaptea aceea un grup de asalt condus de Ziabrev Fedorovici a ieșit la suprafață prin gîrliciul descoperit de Volodea Dubinin. Și i-a atacat prin surprindere pe fasciști. Comandamentul hitlerist a fost aruncat în aer. Unitățile fasciste care se pregăteau să se îndrepte spre Kerci, unde se dădeau lupte pentru cucerirea orașului, au venit în ajutorul batalionului zdrobit de partizani. Acest fapt a ușurat fireste situația celor care apărau Kerciul. O salvă de mitralieră trasă la întîmplare de către un hitlerist l-a lovit pe Ziabrev, care mergea în fruntea detașamentului. Rănit la cap, cu umărul străpuns de cîteva gloanțe, viteazul comandant a rămas totuși în picioare și a condus operațiile pînă în clipa cînd și-a pierdut cunoștința. În seara aceleiași zile, partizanii l-au înmormîntat într-o galerie de piatră. După atacul îndrăzneț al partizanilor, hitleriștii, intrați în panică, au făcut totul pentru a nimici Cetatea subterană. Au atacat galeriile cu gaze, le-au inundat, i-au zidit pe partizani de vii. Dar partizanii au rezistat eroic. Înecați de fum, torturați de sete, de lipsa aerului, această mînă de oameni a luptat vreme de o lună și jumătate cu o armată întreagă. În tot acest răstimp, Volodea Dubinin și grupul lui de cercetași au primit noi misiuni pe care le-au dus cu cinste la îndeplinire.

În cele din urmă, cînd viața celor din subteran devenise imposibilă, lui Volodea Dubinin i s-a încredințat o ultimă misiune. Era în ajunul Anului nou. Viteazul pionier trebuia să se strecoare printre liniile dușmane și să ia legătura cu grupul de partizani din Adji-Mușkai, condus de Pahomov, ca acesta, împreună cu oamenii lui, să dezlănțuie prin surprindere un atac împotriva fasciștilor din sectorul lui, urmînd ca în toiul acestui atac grupul de partizani din Kamîș-Burun să iasă din subterană...

(Lumina din scenă se stinge. Instructorul și grupul său de pionieri se retrag. Cînd scena se luminează din nou, la comandament, comisarul vorbește la telefon. În jurul lui, Griținko, Vanea, Tolea Kovaliov, Iașa bucătarul, femei și bărbați).

COMISARUL (vorbind la telefon): Alo! „Kievul?“ (După o pauză.) Nici o mișcare? Nici o veste de la Volodea Dubinin?! (Pune receptorul în furcă. Se uită la ceas, apoi trist, către cei din jurul lui.) S-a scurs atîta vreme... și nici o știre de nicăieri. E limpede... flăcăul nostru... (la din nou receptorul în mîini. Vorbește la telefon, dar nu-i mai auzim glasul. În fața rampei, în stînga, apare o santinelă.)

SANTINELA: Stai, cine-i acolo?!

VOLODEA (din culise): Lionea, tu ești?!

SANTINELA: Da, eu sînt, Lionea în carne și oase, dar tu cine ești?

VOLODEA (intră în scenă gîfîind): Eu sînt... Volodea Dubinin. (Către Lionea.) Lionea, lasă naibii postul și vino cu mine la comandament. Au venit ai noștri. I-au gonit pe fasciști. M-am întîlnit cu comandantul cel mare și mi-a lămurit totul. Dă-l încolo de post.

SANTINELA: Vovka, lasă glumele. Ce-i cu tine? Spui adevărul sau vorbești aiurea?

VOLODEA: Dacă-ți spun eu, Lionea, sigur că-i adevărat. Hai cu mine la comandament. N-am timp. Îți spun totul... acolo. (Se îndreaptă în fugă către comandament.)

SANTINELA: Eu n-am voie să părăsesc postul, dar dacă-i adevărat ce spui tu, adu-le aminte să mă schimbe.

VOLODEA (intră în fugă la comandament): Tovarăși, vă aduc o veste mare: a sosit ceasul eliberării... Acolo, deasupra, sînt ai noștri, Armata Roșie, puterea sovietică, uraaa!!

VOCI: Uraaa! Uraaa! Ura!!

COMISARUL: Volodea... Băiețașule... (Îl strînge cu putere la piept. Toți cei din scenă se îmbrățișează, continuînd să strige: „Ura! Ura! Ura!“)

VOLODEA (către comisar): Mai ușor, că-mi strivești jucăria. (Scoate din sîn o jucărie de pom de iarnă.) Am adus-o de la pomul fasciștilor pentru Olea și pentru copiii noștri mai mici.

COMISARUL (luînd în mîini jucăria strivită): Vai, ce stîngaci sînt. (Către cei din jur, ridicînd jucăria deasupra capului.) Tovarăși...

VOLODEA (arătînd spre jucărie): Se pregătiseră să întîmpine Anul nou în Kerciul nostru. Dar acum. acum sînt cu toții în mare.

(Voci: Ura! Ura!) O să-l primească pe Moș Gerilă pe lumea cealaltă (rumoare, rîsete)... dacă moșneagul o să fie de acord... să coboare acolo! (Rîsete, strigăte de ura. Veselia din scenă se topește în uralele care vin de afară, din culise.)

IAȘA: Desigur, așteptați de la mine ceva care să vă facă să rîdeți toată viața. Dar ce să vă mai spun după cele ce v-a spus Volodenka al nostru?! De un lucru însă să fiți siguri: Iakov Manta a avut și va avea destule cuvinte de spirit pentru toate împrejurările grele din viață. Dar pentru o împrejurare ca asta Iakov Manta n-are cuvinte. El tace. (Își șterge ochii.)

VOLODEA: Nene Iașa (arătînd spre culise, unde uralele continuă), respectă disciplina... (Uralele cresc.)

CORTINA

INSTRUCTORUL (în fața cortinei, către spectatori): Volodea Dubinin a căzut la datorie. Mai tîrziu, după ieșirea din subteran, în vreme ce arăta locurile minate unui detașament de geniști, care curățau drumurile din jurul orașului, o mină blestemată...

(Cortina se ridică. În scenă grupul de pionieri. cu flori în mînă se îndreaptă spre locul unde se află inscripția. Instructorul luminează zidul pe care e inscripția cu un lămpaș de miner.) Vladimir Nikiforovici Dubinin, nu te vom uita niciodată!

CORTINA

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

GĂLBENELE

Luchian

Mulţi au zugrăvit florile şi înainte şi după Luchian, fără să ajungă la ceea ce au putut să realizeze mîna lui amorţită şi ochiul lui scăpărător.

Îl vedeam pe Luchian aproape în fiecare zi, căutînd să-i aduc cu o pagină scrisă, cu o poezie, cu expresia unui nou sentiment o fărîmă de bucurie.

Într-o dimineaţă l-am găsit zguduit de o emoţie adîncă şi mi-a povestit o întîmplare din timpul nopţii:

— Ascultă-mă, dragă, am primit pe întuneric o vizită neaşteptată.

Un fir de văpaie de candelă ardea de obicei în odaia lui şi uşa lui era în permanenţă descuiată, aşa că venea şi intra cine vrea.

— Am auzit deschizîndu-se uşa, am văzut o umbră cu pelerină intrînd şi aşezîndu-se pe scaunul pe care stai tu. Şi-a lepădat pelerina şi a scos o vioară şi mi-a cîntat un ceas întreg. Nu ştiam dacă mai trăiesc sau dacă zbor prin spaţii. Eram fermecat.

Umbra s-a sculat de pe scaun, şi-a luat pelerina şi vioara, s-a apropiat de patul meu, mi-a căutat prin pătură mîna să mi-o strîngă, mîna care nu mai era a mea, şi mi-a spus „la revedere, sînt George Enescu".

Ştiţi cine a fost şi cine a rămas George Enescu, genial ca şi „zugravul", compozitorul „Rapsodiei romîne", care se cîntă de atunci încoace în toate cuprinsurile lumii.

TUDOR ARGHEZI

CRAVATA ROȘIE

Nr. 6 REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M. 1962

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Foto: DAN GRIGORESCU

Plaja

de TUDOR ARGHEZI

Într-o vară, astă-vară,
Mii, cu zecile de mii,
Tăbăriseră pe plajă
Sumedenii de copii.

Pe cîmpia de nisip,
Dintre Dunăre şi Mare,
Nicăieri nu era chip
Să mai dai de omul mare.

Parcă mamele şi taţii,
Sfătuiţi de un bunic,
Se vorbiseră, ca fraţii,
Să dea loc omului mic.

Încît plaja se umpluse
De puştani întinşi pe brînci,
De bălţate catrafuse
Şi de pici zglobii şi ţinci.

Ni se pare, spuneau unii,
Cocostîrcii şi lăstunii,
Că, trecînd pe ghiol un tren,
S-a-ntîmplat un fenomen.

Oamenii de pîn'atunci,
Într-un ceas, pe neaşteptate,
Au scăzut, din mari şi lungi,
La mai mult de jumătate.

Şi pitcocii, aşadară,
În dogorile nămiezii,
Se-nvăţau numai să sară.
Ca lăcustele şi iezii.

Plaja-ntinsă, mişunată
De scîntei, ca de beteală,
Ajunsese dintr-o dată
Furnicar şi tăvăleală.

Vrăbii, rîndunici şi peşti
Bănuiau că-i o năvală,
Pogorîţi ca din poveşti,
De pitici în pielea goală.

Forfotele de ştrengari,
La Mamaia şi Constanţa,
Nu ştiau că-s de şcolari
Şi că se-ncepea vacanţa.

CRAVATA ROŞIE
REVISTA PIONIERILOR ŞI ŞCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

COLEGIUL DE REDACŢIE

Nina Cassian, Marcela Cordescu, Petre Drăgoescu, Gica Iuteş, Elena Măinescu, Gheorghe Marinescu, Lucia Olteanu (redactor-şef), Iosif Tripşa

Dragi copii,

E ziua copilului, zi în care ochii părinţilor, ai prietenilor, ai popoarelor lumii sînt aţintiţi asupra voastră cu grijă şi cu dragoste. O zi vecină cu ziua voastră e ziua învăţătorului, a celui mai bun prieten, a celui care călăuzeşte primii voştri paşi în şcoală, primii paşi pe drumul vieţii. Şi nu întîmplător, o dată cu sărbătoarea voastră, a copiilor şi a dascălilor voştri, s-a înscris în calendar şi sfîrşitul anului de şcoală.

Deci, încă puţin şi veţi pune punct ultimei teme şcolare. Caietele se vor rîndui în sertar, închizînd între copertele lor truda unui an, iar înaintea voastră se va deschide coperta unei cărţi noi, cartea vacanţei! În ea veţi putea citi cu atenţie filele patriei, fie în excursii de-a lungul şi de-a latul ţării, fie în taberele de odihnă, unde vă veţi întări sănătatea şi vă veţi destinde după încordarea învăţăturii.

E o vacanţă nouă, pe pămîntul înnoit al ţării. Căci sub zăpada iernii s-a schimbat pămîntul prin voia unită a muncitorilor şi ţăranilor, prin străduinţa şi conştiinţa celor mai buni fii ai poporului: comuniştii. Cînd zăpada s-a topit, toate peticele de pămînt risipite încă erau unite în ogoarele gospodăriilor colective. Că veţi petrece vacanţa în Dobrogea sau pe vechile meleaguri ale Sucevei, că veţi cutreiera bogata cîmpie a Ardealului ori veţi străbate Bărăganul, peste tot vă vor întîmpina colectiviştii, ţăranii unei ţări care de mult nu mai este o ţară înapoiată şi „eminamente agrară".

Mulţi dintre voi, dragi copii, terminaţi cele şapte clase şi vă pregătiţi să intraţi în şcolile profesionale. Pe băncile lor veţi deprinde în anii care urmează o meserie, pe băncile lor vă veţi face cultura generală necesară azi fiecărui muncitor calificat al patriei. Voi veţi fi mîine strungarii şi mecanicii, electricienii şi textiliştii, minerii şi conducătorii de locomotive, inginerii şi tehnicienii întreprinderilor alimentare, sondorii şi agronomii, voi veţi forma cadrele de mîine în fabrici, în gospodăriile colective, în institutele de cercetări, în şcoli. Grija partidului vă va ocroti şi de aci înainte. Toate visele vă sînt realizabile şi anii de învăţătură nu vă mai sînt umbriţi de grija zilei de mîine, de necazuri, aşa cum au fost umbriţi anii de şcoală ai generaţiilor trecute. Iar voi veţi răspunde acestei griji prin sîrguinţă, prin devotament, prin sete de cunoaştere.

După închiderea porţilor şcolii, aveţi trei luni de vacanţă, înaintea deschiderii porţilor viitoarei voastre clase. Fie ca zilele însorite de la mare şi de la munte să vă priască, să vă întoarceţi veseli şi sănătoşi pe băncile şcolilor. Gîndul bun al învăţătorilor vă însoţeşte în călătoriile voastre, grija întregului popor vă ocroteşte şi în timpul liber.

Vacanţă bună, dragi copii!

VERONICA PORUMBACU

4591

FRUMOASĂ EȘTI, PATRIA MEA

BĂRĂGANUL

Mașina gonește pe un drum prăfuit. Bărăganul... Pămînt cotropit de soare și mușcat de vînturi. Cîmpie arsă de lună... Cît de mult te iubesc! Oriunde m-aș afla, aud foșnetul dulce al grînelor tale, scîrțîitul fîntînilor cu cumpănă și cîntecul nostalgic pe care-l împletesc faraoancele căruțelor în nopțile cu ploi de stele. Sub cerul verii, depărtările fumegă tihnit, porumbul se clatină, răsucit de căldură, și dorm în amorțire salcîmii.

Sînt iarăși în Bărăgan, ținutul copilăriei mele, beat de liniște. Și ca de mult, în copilărie, cîmpia toarnă farmec în visurile mele. Jur-împrejur, peste imensitatea legănătoare colindă vîntul și stoluri de graure. Privighetorile își sparg gușa de atîta cîntat, răsună bătăile metalice ale pitpalacului, iar pe undeva, nezărite, dropiile, izgonite de pretutindeni, caută un loc de odihnă. Bărăganul începe din pragul fiecărei case și se termină în nori. Odinioară, în zilele senine, cu pîclă albăstruie, fugeam să ating cu mîna locul unde cîmpia se ridica în cer. Dar n-am ajuns niciodată acolo, căci hotarul se mișca mereu. Unde credeam că se mistuie cîmpia, începea din nou amăgirea. Nici caii așternuți pe goană și dispărînd ca nălucile în imensitatea de lut n-ajungeau să-i dea de capăt. Din copilărie am rămas cu credința că Bărăganul e fără margini și că nici vîntul nu-l străbate în întregime.

Toamna, Bărăganul se aduna în hambarele boierești. Cîmpia se culca sub ploi și zloată, satele în întunericul fără fund al nopților de iarnă. Sărăcia dîrdîia cu genunchii la gură. Țăranii roși de pelagră visau la adierea călduță a vîntului de primăvară. În cea mai de seamă regiune cerealieră a Romîniei, clopotele jeleau cu vaiete stinse, mereu, prăpădul și ravagiile foametei. În aceeași vreme, undeva, pe lîngă Brăila, argații prințului Șuțu hăcuiau vaci cu topoarele și aruncau hălcile de carne în pădurea de plopi de pe malul Buzăului, ca să sature haitele de lupi și să le țină pe loc pentru vînătoare. În părțile Ialomiței, un boier umbla cu pălăria cu borurile suflate în aur, iar la Călmățui, un altul se distra punînd țăranii să-i construiască statui de gheață, asemănătoare cu chipul unei mătuși zgîrcite care nu-i lăsase decît jumătate din moștenirea cuvenită. El scuipa în față momîile de gheață și striga, ros de furie: „Te disprețuiesc, te disprețuiesc“...

Au rămas în amintire acele îngrozitoare vremuri.

Bărăganul, golful aurului, este al celor ce muncesc. De la Galați la Fetești, grînele pîrguite își sună povara. Cerul le reflectă și e ruginiu, ca nisipul neudat de ape. În lanurile de floarea-soarelui dospește mierea. E liniște. Ca privită prin lacrimi, o lumină albăstruie împînzește depărtările. Vremea secerișului e aproape și pe drumurile cîmpiei se zăresc caravanele combinelor. Pe suhaturi, la tîrlele de oi, fumegă în vetre bucăți de tizic. Într-o bostană, un copil a scobit un pepene, făcînd din el felinar, pe care l-a așezat, cu o lumînare în mijloc, în vîrful unei prăjini. Cînd va asfinți soarele, va porni către sat, purtînd în mîini luminița aceea plăpîndă și uimindu-și prietenii. Satele ascunse îndărătul salcîmilor par mici ostroave de verdeață în uriașul golf de aur.

La Plopu, lîngă sediul gospodăriei, cu brîie albastre, un convoi de tractoare, trăgînd după ele batoze, ne taie calea. Grăbesc către zare și, mai departe, către ariile care se vor umple în curînd de oameni.

Sîntem în iunie, a doua zi după noaptea sînzienelor. Odinioară, în noaptea asta ai mei rămîneau treji și se uitau în cîmpie să zărească limbi de flăcări pe comori ascunse. Și noi le căutam, mărturisește președintele gospodăriei din Plopu. Odinioară, nici n-aveam de unde aștepta altă bucurie. Comorile visate de mult le-am găsit tîrziu, cînd ne-am adunat laolaltă în gospodăria colectivă. Comorile acelea sînt pămîntul Bărăganului și mîinile noastre descătușate. Colectivizarea a sporit belșugul cîmpiei. Facem agricultură rațională, cu mașini, cu agronomi. Odinioară, scoteam de pe un pogon șapte saci de grîu... În anii din urmă am ajuns să culegem douăzeci de saci. Iar în ce privește porumbul... veniți la toamnă la noi în cîmpie și-o să vedeți dealuri, munți de porumb. 5 000 kg de porumb boabe la hectar — iată planurile noastre. Desfundată de pir, fără răzoare, cîmpia, maica noastră, își revarsă mănos izvoarele belșugului... Astăzi, colectiviștii din Plopu sînt milionari. Tot satul și-a ridicat case noi, de piatră, cu geamlîcuri. La căminul cultural (construit pe locul unei foste cîrciumi), cu un număr de locuri egal cu al Teatrului regional București, biblioteca ocupă două încăperi. Televizor, sală de lectură și de șah. Peste drum, leagăne, căluți de lemn și o casă a păpușilor pentru cei mici. La anul, cînd se va amenaja un heleșteu cu pește, președintele o să aducă și două bărci de la Brăila, „să se plimbe copiii pe lac“...

Bărăganul... Pămînturi înfrățite, prin care fug ca săgețile drumuri prăfoase, năpădite de alior. În văzduh atîrnă aroma grînelor și a tufelor de pelin veșted.

Colectivizarea agriculturii a scos oamenii Bărăganului de sub teroarea lui „ce vom pune mîine în oală?“, ridicîndu-i între hotarele civilizației: școli, lumină electrică, aparate de radio și policioare de cărți în fiecare casă...

Mașina gonește. Cîmpia varsă valuri de dogoare. Stîrnită de vîntul ce se prelinge pe la rădăcina ierburilor, sipica, încă verde, șuieră lung-prelung, amintindu-mi că sub valurile ei, pe răzoare vechi, păscînd vitele, atîția copii și-au îngropat copilăria...

Bărăganul urgiei boierești e dus pe vecie... Sub coviltirul cerului, trosnind de căldura verii, se coc grînele. Soarele coboară în spice. Firul de lumină ce înțeapă bobul, mîine va fi pîine... A tuturora deopotrivă. De pe toate cîmpiile patriei.

FĂNUȘ NEAGU

ÎNVĂŢĂTOAREA

de EMILIA CĂLDĂRARU
Desen: N. POPESCU

Clasa o lăsăm pustie.
Umplem uliţa, grămadă,
Cu căciuli de miel, ce-noată
Voiniceşte prin zăpadă.

Cîtă trîntă, cîtă joacă
Şi ce rîs, ce tărăboi!
N-ai cînd să-ţi întorci privirea
Pentru-o clipă înapoi.

Însă ştiu: în geamul clasei,
Dezgheţat cu răsuflarea,
Stă privind ca-ntotdeauna
După noi: învăţătoarea.

Ne petrece-aşa cu ochii
Pîn' la colţ... şi mai departe...
Urmăreşte-n gînd poteca
Fiecăruia în parte.

Va veni şi ziua-n care
Stînd acolo, la fereastră,
Pentru cea din urmă oară
Va privi în urma noastră.

Noi vom alerga-nainte
Pe cărările vieţii,
Dăruindu-ne cu sete
Bucuriei, tinereţii.

Vom fi medici sau constructori,
Agronomi, astronauţi,
Vom fi meşteri cu renume,
Muncitori neîntrecuţi.
.....

Ea va sta tot la fereastră,
Tot tăcută, tot măruntă,
Poate tot în bluză-albastră.
Doar la tîmple... mai căruntă.

Va zîmbi privind pe urma
Altor stoluri de ghiduşi,
Ce-şi croiesc pe drum, cu zarvă,
Prin zăpadă, cărăuşi.

Alte degete micuţe,
Nedeprinse cu condei,
Peste zeci de file albe
Va purta cu mîna ei.
.....

Vom fi medici sau constructori,
Agronomi, astronauţi,
Vom fi meşteri cu renume
Ori poeţi neîntrecuţi.

Vom avea atît de lucru
Fiecare dintre noi,
Rar vom mai avea răgazul
Să privim un pic'napoi.

Dar privind în amintire
Colo, la-nceput de drum,
Pe învăţătoarea noastră
Vom zări-o ca şi-acum,

Petrecîndu-ne cu ochii,
Din fereastră, mai departe,
Urmărind, în gînd, poteca
Fiecăruia în parte.

Şi cu inimile pline
De aducerile-aminte
Vom şopti: „Prin tot ce facem,
Noi îţi mulţumim fierbinte".

FRUNTAŞI LA ÎNVĂŢĂTURĂ

Ţogoreanu Eduard — clasa a V-a, Şcoala de 8 ani nr. 132 — Bucureşti.

Sasu Marcela — clasa a VII-a, Şcoala de 8 ani nr. 1 — Corabia, regiunea Oltenia.

Constantinescu Florin — clasa a VI-a, Şcoala de 8 ani nr. 1 — Cîmpina.

Roşescu Gabriela — clasa a VII-a, Şcoala de 8 ani nr. 15 — Sibiu.

Maziliu Viorel — clasa a V-a, Şcoala medie mixtă nr. 4 — Bacău.

SUB DRAPELUL UNITĂȚII

Focul de tabără al absolvenților

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

PREZENTATORUL: ... Şi, iată, ne strîngem pentru ultima dată în jurul aceluiaşi foc de tabără, noi, cei dintr-a VII-a. Şi, în faţa flăcărilor lui jucăuşe, încercăm să ne astîmpărăm emoţia noastră acum, la ultimul clopoţel.

(*Se aude un clopoţel sunînd prelung.*)

Îl auziţi? Glasul său vibrează acum, la despărţire, învolburat şi cald, devine şoaptă şi se opreşte în inimi, înfiorat şi tainic, în dialog cu fiecare.

VOCEA CLOPOŢELULUI: M-ai ascultat, drag absolvent, atîta... Timp de şapte ani. Pentru tine sînt cel din urmă clopoţel în şcoala aceasta. Îţi sun intrarea în viaţă. Nu te grăbeşti?

PREZENTATORUL: Acum te ascultăm iar. Înmănuncheate parcă în ultimul tău clinchet, ţi se aud toate chemările. Vorbeşte!

(*Se aude clopoţelul.*)

VOCEA CLOPOŢELULUI: Îţi aminteşti, absolvent, de prima literă învăţată? Ţii minte? Erai micuţ, neştiutor acum 7 ani. Acum ai învăţat să preţuieşti strădaniile şi biruinţele omeneşti, ai îndrăgit natura, dezvăluindu-i taină după taină, şi, încetul cu încetul, ai prins dorinţa şi priceperea de a o supune. E ca şi cînd, în basm, o mînă minunată a împrăştiat vălul de ceaţă, aducînd în mintea ta lumină.

UN PIONIER: Nu, nu e o mînă din basm. E mîna vie, părintească a dascălilor mei. Acum, în clipa aceasta, cînd mă despart de şcoală, mă leg în semn de mulţumire şi recunoştinţă ca să sporesc lumina ce mi-au dat-o... Voi învăţa mereu, fără răgaz, întreaga viaţă.

(*Băiatul se retrage. Clopoţelul sună.*)

VOCEA CLOPOŢELULUI: Îţi aminteşti cînd ai primit cravata roşie? Cînd jarul ei purpuriu îţi dogorea obrajii? Şi primul imn pionieresc, cîntec de slavă adus partidului părinte? (*Corul detaşamentului execută, firesc, fără nici o mişcare scenică, o strofă din cîntecul „Partid, iubit părinte".*) Ţii minte prima tabără, roşia văpaie a focului de tabără în liniştea unei seri de vară? Prima poezie recitată la o serbare. (*Evocator, din grupul absolvenţilor aflaţi în umbră, cineva recită cîteva versuri din poezia „Patria" de Victor Tulbure.*) O, n-ai uitat, firesc, nici ziua cînd pentru prima oară ai urcat scările de marmură ale Palatului pionierilor... Uita-vei vreodată grupa şi detaşamentul şi chipurile dragi ale instructorilor tăi? Ai venit la şcoală, acum 7 ani, ţinîndu-te de mîna măicuţei. De atunci n-ai rămas o clipă singur. E ca şi cum o mînă din basm te-ar fi însoţit pretutindeni.

ALT PIONIER (*apare din grup*): E mîna caldă a tuturor tovarăşilor mei. Acum, în clipa aceasta, cînd mă despart de şcoală, mă leg să nu le înşel niciodată prietenia. (*Se retrage. Clopoţelul sună, sună.. .*)

VOCEA CLOPOŢELULUI: Ţii minte zilele de arşiţă de pe ogoare la strînsul spicelor de grîu? Ai învăţat atunci să preţuieşti pe cei care muncesc... Altă dată ai îngrijit livada, grădinile, parcul, te-ai oferit să ajuţi bătrînilor sau celor mici...

Cînd ai venit acum 7 ani erai retras şi singuratic. Acum ai crescut, ai învăţat multe lucruri în organizaţia de pionieri, eşti un tovarăş bun din colectivul clasei tale. E ~~ea~~ şi cum, în basm, aceeaşi mînă ţi-a dezlegat puterile...

O PIONIERĂ: E mîna care i-a îmbărbătat, i-a îndrumat şi i-a vegheat pe toţi. E mîna partidului iubit. Acum, în clipa aceasta, cînd absolv clasa a VII-a, mă leg să-mi slujesc neabătut poporul şi să fiu gata întotdeauna pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn.

GRUPUL ABSOLVENŢILOR: Sîntem gata întotdeauna!

(*Clopoţelul sună din ce în ce mai depărtat.*)

PREZENTATORUL: De acum încolo, oriunde ne vom afla, amintirea şcolii noastre dragi nu se va şterge niciodată din inimile noastre. Am vrea ca nici şcoala să nu ne uite pe noi. Şi de aceea în aceste zile ce premerg despărţirea absolvenţii pregătesc şcolii darurile lor. Despre un astfel de dar-amintire va fi vorba în sceneta ce urmează.

DARUL ABSOLVENȚILOR

Personajele

DĂNUȚ — absolvent
ȘERBAN — președintele grupei de pionieri
COPII — băieți și fete din clasa a VII-a
INSTRUCTORUL DE PIONIERI
BABEȘ
RACOVIȚĂ
VUIA
COLUMB
LOMONOSOV
MINERUL
TRACTORISTUL
FURNALISTUL
CONSTRUCTORUL

(Se joacă fără scenă, în jurul focului de tabără.)

DĂNUȚ (*se plimbă gînditor*)

ȘERBAN: La ce te gîndești? Pari preocupat...

DĂNUȚ (*nu dă atenție, continuă să se plimbe. După o pauză*): Ei bine, ascultă: am o idee! Știi că n-am fost un elev prea grozav. Dar acum am ajuns la mal: sînt absolvent. Poate că la școala medie am să iau note mai bune.

ȘERBAN: Mergi la școala medie?

DĂNUȚ: Da, firește. Totul e să mă strecor la admitere. În privința asta n-am însă nici o grijă: mă ajuți tu. N-o să mă lași... Ești vechea și încercata mea cîrjă.

ȘERBAN: Eu, mi-am ales alt drum.

DĂNUȚ: Alt drum? Păcat! Iată ce voiam să-ți spun. Curînd plecăm din școala asta. E drept că eu am cam șchiopătat pe cărările ei. Dar peste un an nimeni nu-și va mai aduce aminte de asta... Alți elevi, alte probleme... Și totuși mă gîndesc că aș putea face ceva care să mă facă de neuitat în această școală.

ȘERBAN (*ironic*): Ce interes ai?

DĂNUȚ: A, nu m-ai înțeles. Nu e vorba să-și amintească de mine ca de un codaș... Tocmai aici e frumusețea. Mă gîndesc să fac școlii un dar, ceva — încă nu știu — care să stea în holul școlii sau în amfiteatru, ceva care să izbească toate privirile peste ani și ani. Iar dedesubt să scrie așa, cu litere de bronz: „Acest obiect a fost executat și dăruit școlii de elevul Dănuț Alexandrescu, anul 1962". Peste cîțiva ani, copiii se vor opri în fața darului meu și vor exclama: „Dănuț Alexandrescu din 1962... ehei, ce om!"

ȘERBAN: Interesant...

DĂNUȚ: Nu-i așa? Tocmai la asta mă gîndesc acum. Ce dar să fac? Mă gîndesc la un portret... Portretul unui om de seamă. Babeș, Racoviță, Vuia, Popov, Țiolkovski sau așa ceva...Mărime naturală! Și dedesubt numele meu...

ȘERBAN: Și mai departe?

DĂNUȚ: Numai că, vezi tu, ar trebui și în privința asta să mă ajuți!

ȘERBAN (*adîncit*): Taci. Am o idee...

DĂNUȚ: Eram sigur că o să aduci o completare.

ȘERBAN: Exact. Dau drumul unei ștafete pionierești. Vino și tu: peste o oră, aici, adunarea grupei.

(Cei doi ies, și, după o scurtă pauză ce sugerează trecerea timpului, în scenă intră un grup de pionieri, băieți și fete din clasa a VII-a.)

ȘERBAN: V-am chemat la această adunare-fulger pentru a hotărî împreună asupra unui lucru care mi se pare minunat. E o idee de-a lui Dănuț...

DĂNUȚ (*se umflă în pene*): Ascultați... ascultați...

ȘERBAN: E vorba despre un dar. Un dar al nostru, al absolvenților, făcut școlii noastre dragi acum, la despărțire. O amintire...

VOCI: Bravo! Ce propui să facem?

ȘERBAN: Dănuț s-a gîndit și la asta și cred că s-a gîndit bine. Aplecați șapte ani peste cărțile noastre, am fost vegheați de pilda oamenilor de seamă, ne-am bucurat de roadele trudei lor. Arhimede! Newton! Lomonosov! Racoviță! Babeș!... Vuia... ne-au învățat nu numai legile matematicii, fizicii sau științelor naturale, ci și alte legi tot atît de prețioase: legea dîrzeniei, a muncii fără preget închinate poporului. Sînt de părere ca în semn de recunoștință să le facem portretele și să le dăruim școlii.

VOCI: Bravo! De acord! Minunat!

ȘERBAN (*face liniște*): Vă mulțumesc. Eram sigur că veți fi de acord ca acesta să fie darul grupei noastre.

DĂNUȚ: Stai puțin... Nu pricep. Cum adică darul grupei? A fost ideea mea. Acesta e darul meu... Nu permit, înțelegeți, nu permit să-mi furați ideea. N-aveți decît să faceți voi altceva.

O PIONIERĂ: Și, mă rog, de ce?

ȘERBAN: De ce? Vă spun eu... El vrea, de fapt, „glorie"... Numele lui la vedere! Pe el îl interesează mai puțin portretele și foarte puțin grupa noastră. Îmbrățișînd ideea portretelor, m-am gîndit la un lucru deosebit. Foarte curînd vom intra în producție.

DĂNUȚ: Eu merg la școala medie. Ți-am spus.

ȘERBAN: Tocmai de aceea. Eu merg la o școală profesională și, ca mine, mai sînt colegi care vor să se îndrepte spre meserii...

DĂNUȚ: Cine?

VOCI: Eu! Și eu! Și eu!

ȘERBAN: De fapt, *acesta* este adevăratul dar pe care mulți îl vom face școlii. Și nu numai școlii. Muncind cu înflăcărarea tinereții, ne vom strădui să punem cît mai curînd umărul lîngă umărul celor ce ne-au dat pînă acum școala, cărțile, hainele, într-un cuvînt totul... copilăria fericită...

DĂNUȚ: Dar eu vreau să învăț mai departe!

UN BĂIAT: Și noi vom învăța! Și noi ne vom completa studiile.

ALT PIONIER: Așa e. Producția se automatizează și se mecanizează. Acolo, în producție, e locul de întîlnire și de perfecționare a științelor celor mai înaintate. Astăzi muncitorul începe să devină un inginer. Dar mîine? A studia mai departe nu e numai o chestiune de mîndrie pentru un constructor al comunismului... E o necesitate. Fără asta nu se poate. Orice muncă în socialism e studiu necontenit. Noi sîntem schimbul de mîine, noi vom fi chemați să dăm cît mai multe produse pentru oamenii muncii din țara noastră. Belșug de produse... S-a dus vremea cînd meseria era una și școala alta. Acum teoria și practica, școala și meseria merg mînă în mînă, se îmbogățesc una pe cealaltă.

DĂNUȚ (*moale*): Știu eu, dar să și muncești, să și înveți? Pentru mine e greu.

O PIONIERĂ: Și pentru ce fugi de greutăți? Așa ai făcut și pînă acum. Și rezultatul?

UN PIONIER: Codaș.

DĂNUȚ (*aproape plîngînd*): Și ce aveți cu mine?

ȘERBAN: Nimic. Era vorba de portrete. Ele nu trebuie să fie o înșelătorie. Cîndva, cineva va da cu ochii de portretul lui Columb făcut de tine, să zicem. „Cine știe pe ce mări necunoscute ale cunoașterii navighează Dănuț Alexandrescu!?" — se va întreba el. „Cine știe ce tărîmuri noi ale tehnicii sau științei se străduiește să descopere acest nou Columb?!" Și adevărul care va fi? Că tu ai ancorat undeva într-un golf liniștit, ferit de vînturi și faci... fițuici pentru cine știe ce teză.

DĂNUȚ: Nu mai fac. Asta a fost pe trimestrul I...

ȘERBAN: Foarte bine, dar nu e de loc de ajuns să nu faci fițuici, după cum nu e de ajuns nici măcar să înveți numai cu nasul în carte. Despre asta vom mai vorbi. Deocamdată însă cred că e clar: vom face darul, dar nu vom înșela pe nimeni... Îndemnați de exemplul marilor înaintași ai științei, ne vom strădui să devenim noi înșine — și toată lumea ne va ajuta — noii oameni de seamă ai patriei socialiste. De aceea, *noi* vom face portretele lor.

DĂNUȚ: Faceți ce vreți... Dar să știți că am să mă plîng tovarășului instructor.

PIONIERA: Băieți, am o idee. De ce să-l supărăm? Dănuț, ai o fotografie a ta?

DĂNUȚ: La ce-ți trebuie?

PIONIERA: Vreau să-ți fac portretul. În mărime naturală. Știi că mă pricep... Pînă mîine va fi gata și îl vom așeza, în rînd cu toate celelalte, în amfiteatru...

DĂNUȚ: Îți bați joc de mine?

PIONIERA: De loc. La urma urmei, de ce să ai numai o semnătură a ta pe perete? Să fie tot portretul.

(Băieții și fetele rîd.)

DĂNUȚ: Vedem noi... vedem noi ce spune tovarășul instructor... *(Iese.)*

(Ies toți. Scena rămîne goală un timp, apoi apar cîțiva copii care așază portretele unor oameni de seamă. În cadrul unor rame vor fi așezați pionieri, costumați în personajele pe care le reprezintă. Într-o margine e portretul lui Dănuț Alexandrescu — de altfel, singurul portret desenat —, într-o ramă de aceleași dimensiuni. Apare Dănuț, lateral. Nu vede portretele încă.)

DĂNUȚ: Caut pe tovarășul instructor. Nu e nici aici... Unde-o fi? Mă întorc îndată. Adică mai bine îl aștept aici. Sînt frînt de oboseală. *(Se așază.)*

(Portretele așezate în semicerc se animă. Din fiecare, prin cadru, apar oamenii de știință și se salută între ei: „Bună seara, bătrîne Arhimede", „Bună seara, maestre Lomonosov" etc. Deodată Racoviță zărește portretul lui Dănuț. Îl privește cu multă curiozitate, atrăgînd și celorlalți atenția asupra lui.)

RACOVIȚĂ: Bună seara, tinere. Te rog să mă ierți că nu te cunosc. Am colindat mult, am cunoscut nenumărați oameni de seamă, dar pe dumneata nu te-am reținut. De altminteri, este perfect explicabil. Ești foarte tînăr. Aproape un copil. Desigur, un copil-minune, din moment ce te afli în mijlocul nostru.

COLUMB: Fără îndoială, ești un fel de căpitan la 15 ani... Nu-i așa?

BABEȘ: Ce specialitate ai, tinere savant?

DĂNUȚ: Eu? Cu mine vorbiți? Eu nu sînt savant.

VUIA: Ce modestie!

BABEȘ: În ce an te-ai născut? După îmbrăcăminte, secolul apare clar: secolul al XX-lea.

DĂNUȚ: În 1948.

RACOVIȚĂ: Splendid! Ești, așadar, contemporanul acestor minunate înfăptuiri asupra cărora ne deschidem uimiți ochii? Vorbește-ne mai mult despre ele.

DĂNUȚ: Eu? *(E încurcat.)*

VUIA: Ești contemporanul sputnicilor și al navelor cosmice. Vorbește-ne despre ele, tinere savant.

DĂNUȚ: Eu? Să vedeți... Am lipsit la lecția aceasta.

RACOVIȚĂ: Ai colindat, desigur, în drumeții țara. Îi cunoști chipul nou. Spune-ne tuturor taina frumuseții sale.

DĂNUȚ: Ora viitoare... Vă rog, ascultați-mă data viitoare...

BABEȘ: Spuneți-ne, maestre, cum ați contribuit sau aveți de gînd să contribuiți la înflorirea patriei?

VUIA: Dar ce cercetări faceți? La ce munciți acum? Ce planuri de viitor aveți?

DĂNUȚ: Aăă... n-am înțeles întrebarea.

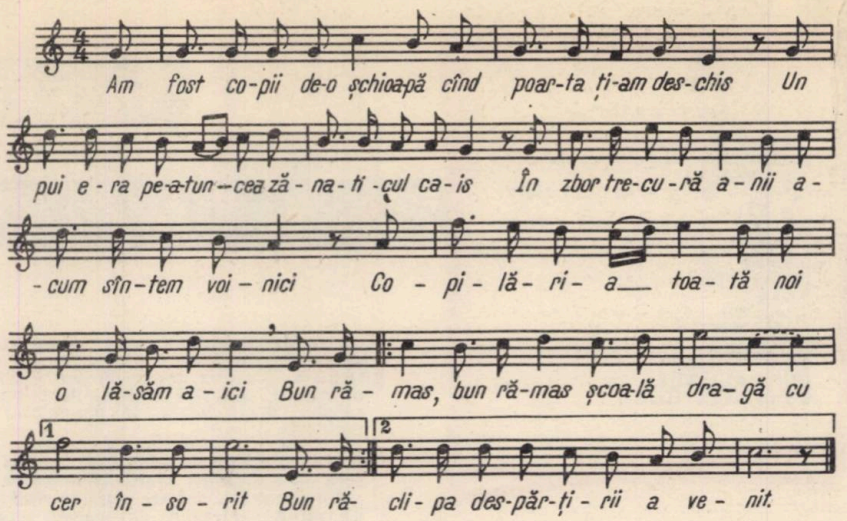

(Apare instructorul, însoțit de grupa de pionieri.)

INSTRUCTORUL: Ba cred că ai înțeles-o foarte bine, tinere absolvent. Ți-o pune întreaga țară. Ai vîrsta cînd cei mai buni dintre colegii tăi au devenit membri ai Uniunii Tineretului Muncitor. Este vîrsta răspunsurilor eroice... Și trebuie să răspunzi împreună cu generația ta. Auzi chemarea minerilor ce te cheamă în abataje? Sau glasul tractoriștilor, al constructorilor, al furnaliștilor, îl auzi?

MINERUL: Patriei mai mult cărbune! Veniți, tineri absolvenți, în galeriile minelor, alături de noi.

GRUPUL ABSOLVENȚILOR *(pășesc cu solemnitate)*: Venim!

TRACTORISTUL: Veniți în uriașa noastră brigadă. Vă așteaptă, tineri absolvenți, pămîntul înfrățit al patriei socialiste.

GRUPUL DE ABSOLVENȚI: Venim!

FURNALISTUL: Oțel mai bun și mai mult. Veniți, tineri absolvenți, în cetățile de foc ale patriei socialiste.

GRUPUL DE ABSOLVENȚI: Venim!

CONSTRUCTORUL: Să înălțăm patriei cupola ei de aur. Veniți cu noi, tineri absolvenți, pe schelele construcțiilor măreț.

GRUPUL DE ABSOLVENȚI: Venim! Venim!

DĂNUȚ: Stați! Vin și eu. Așteptați-mă! *(Fuge după ei, dar se oprește și se întoarce. Apucă portretul său și, punîndu-l sub braț, iese dîrdîind din scenă. Grupul de absolvenți cîntă cîntecul: „Bun rămas, școală dragă" de Marin Constantin, pe versuri de Elena Dragoș.)*

Am fost copii de-o șchioapă
Cînd poarta ți-am deschis,
Un pui era pe-atuncea
Zănaticul cais.

În zbor trecură anii,
Acum sîntem voinici,
Copilăria toată
Noi o lăsăm aici.

Refren:

Bun rămas, școală dragă,
Cu cer însorit,
Bun rămas, școală dragă,
Clipa despărțirii a venit.

Aici întîia slovă
A cărții-am deslușit,
Acum pornim în viață
Cu gîndul oțelit.

De vom pleca pe-ogoare
Sau fi-vom muncitori,
Ne vom gîndi la tine
Cu drag adeseori.

Refren...

(Cîntecul se îndepărtează.)

OAMENII DE SEAMĂ *(îi privesc din urmă)*: Drum bun, dragii noștri, pe căile luminoase ale patriei socialiste. Succes! *(Clopoțelul sună lung.)*

VOCEA CLOPOȚELULUI: La revedere, dragi absolvenți, la revedere... Sînt ultimul clopoțel. Vă sun acum intrarea în viață. Succes tuturor! Căci tot ce veți dărui de acum încolo patriei va fi în același timp un dar făcut școlii de care vă despărțiți. La revedere, la revedere.

Ilustrații: IURIE DARIE

ÎNCĂ DE PE BĂNCILE ȘCOLII, FIECARE DINTRE VOI SE ÎNTREABĂ:

Ce meserie să-mi aleg?

Așa mă întreb și eu. Sînt atît de multe și frumoase meseriile pe care le poți alege! Nenumărate școli profesionale își deschid porțile pentru cei mai buni elevi.

Într-o zi, m-am dus să vizitez o fabrică. Uzinele de utilaj petrolier și chimic din București. Și iată ce am văzut:

1. Un strung! Ce poate fi mai interesant decît să lucrezi la strung! Bara de oțel capătă forma pe care dorești să i-o dai. Dar pentru asta trebuie să știi să citești schema, să calculezi.

2. Iată-mă sudor! Cu flacăra mea electrică topesc metalul, unesc piesele între ele de parcă ar fi fost de cînd lumea dintr-o bucată. Știință, pricepere și pasiune. Asta îți trebuie ca să fii sudor.

3. Fără îndoială că și lăcătușăria e frumoasă.

4. Iată și freza. Ditamai mașina se supune, ascultătoare, omului. Dar nu oricărui om, ci aceluia care știe s-o mînuiască. Și ca să știe, trebuie să învețe.

5. Și să fii montator e de-a dreptul pasionant. Să știi să îmbuci piesă cu piesă pînă cînd planul alcătuit de inginer ia ființă, viu, în fața ta.

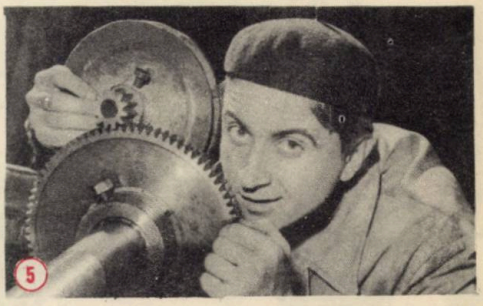

Ce să alegi? Toate sînt atît de frumoase! Eu am ales totuși. Vreau să fiu muncitor cu o înaltă calificare, la oricare dintre mașinile la care voi lucra.

Și acum o invitație pe care v-o face un grup de fruntași în întrecerea socialistă: de la Uzinele de utilaj petrolier și chimic din București.

VĂ AȘTEPTĂM ÎN RÎNDURILE NOASTRE!
VOI SÎNTEȚI SCHIMBUL DE MÎINE.

FRUNTAȘI LA ÎNVĂȚĂTURĂ

Moldoveanu Florica — clasa a VII-a, Școala de 8 ani nr. 2 — Ploiești.

Ciobanu Constantin — clasa a VI-a, Școala de 8 ani nr. 8 — Brăila.

Ene Sândina — clasa a IV-a, Școala de 8 ani nr. 1 — Fetești.

Maniu Dan — clasa a VI-a, Școala de 8 ani nr. 15 — Sibiu.

Vasile Cristiana — clasa a III-a, Școala de 8 ani nr. 2 — Oltenița.

Peripețiile cu Mār

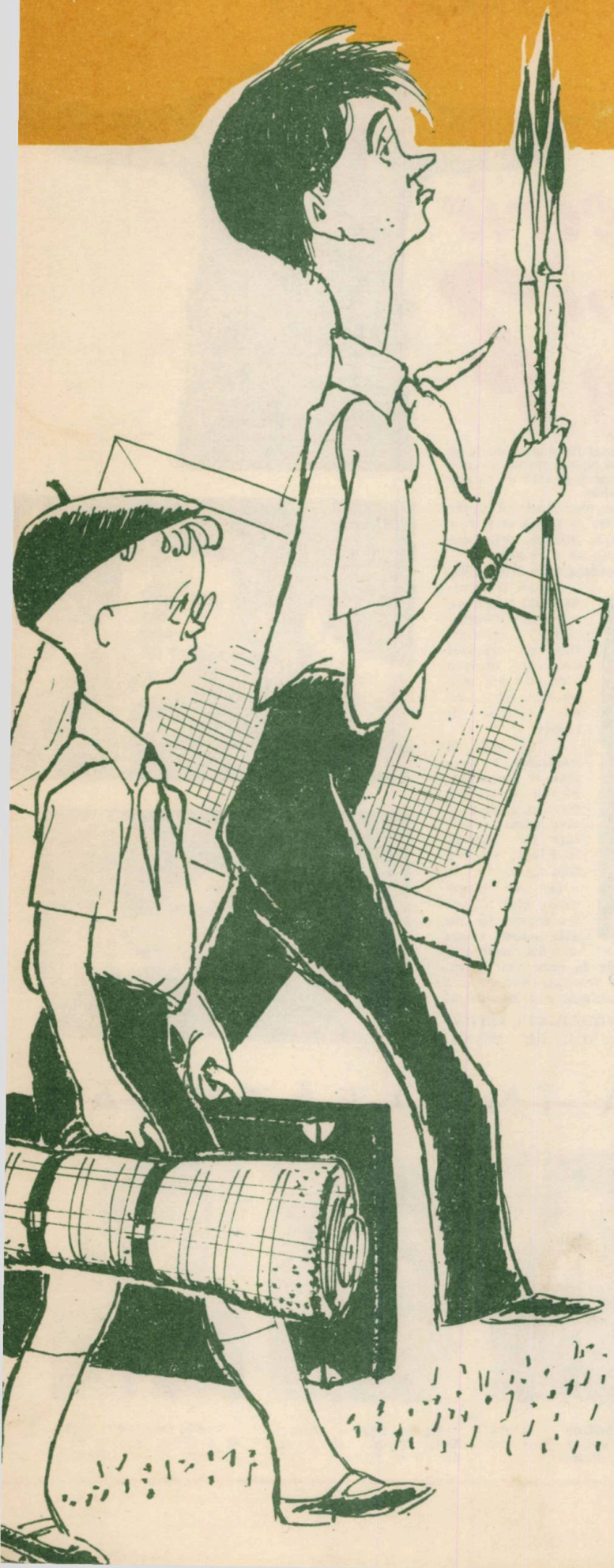

Pe frații Mărcușan i-am cunoscut încă din gară... Era limpede pentru oricine că nu mai fuseseră niciodată în tabără. Mama lor părea foarte neliniștită, își ștergea mereu ochii cu batista, umbla de colo-colo, pe lîngă fereastra compartimentului nostru, făcîndu-și loc prin mulțimea de pe peron, strigînd cu glas subțire, îngrijorat:

— Vasilică, să ai grijă de Puișor! Să nu-l lași să bea apă rece! Să nu plece nicăieri fără vesta de lînă! Auzi, Vasilică, să-i dai vitaminele de trei ori pe zi!

Ceea ce părea mai curios era faptul că toate astea i le spunea lui Vasilică, adică lui Mărcușan cel mic, un roșcovan scund, îndesat-și cu ochelari. De fiecare dată, Mărcușan cel mic se apleca mult peste fereastră, repetînd îndatoritor același răspuns:

— Din partea mea să n-ai nici o grijă, mămico!

Era și tatăl lor pe peron. Mărcușan cel mic îi semăna leit, îi făcea semne tot timpul, clipind din ochi conspirativ și intervenind cu glas gros și voios:

— Așadar, știi ce ai de făcut, Vasilică!

Se părea că are cu Vasilică o înțelegere tainică. Dar ceea ce părea și mai ciudat era atitudinea lui Mărcușan cel mare, care se arăta foarte indiferent, de parcă nu ar fi fost vorba despre dînsul. Era un băiat foarte oacheș, lung și sfrijit. Ținea pe genunchi o cutie galbenă cu mîner și încuietoare de alamă, pe care o deschidea și o închidea anume să atragă atenția tuturor că era plină cu tuburi de ulei de pictură. Se ridica și tot potrivea fără rost peste bagaje trepiedul șevaletului, legat destul de bine cu niște curele de unul dintre geamantane. Îndată după ce trenul se puse în mișcare, înfățișarea lui posacă dispăru ca prin farmec. Primul lucru care-l făcu, își scoase vesta de lînă. Mărcușan cel mic sări ca ars:

— Tu nu vezi că-i curent?

— Pisălogule, îi aruncă disprețuitor Mărcușan cel mare. Și, calm, își agăță vesta în cuier. Apoi se întoarse spre mine și-mi spuse poruncitor:

— Vreau să stau la fereastră!

Nu știu de ce m-am ridicat și i-am cedat locul. Cred că nici el nu se așteptase la așa ceva, pentru că adăugă ca o scuză:

— Îmi place mai mult să stau la geam. Apoi: știi să joci șah?

Și, întorcîndu-se spre frate-său, mormăi:

— Măi, ia dă încoace șahul tău!

Mărcușan juca bine, dar avea un fel de a te scoate din răbdări:

— Băiete, păzea! Praf te fac! Te ard! Ho, ho, ho, te distrug! Eh, și-un galoș și-ar fi dat seama că pionul ăla îmi pune calul în primejdie! M-am hotărît să-l fac mat pe îngîmfatul ăsta, dar, nu știu cum, fiecare repriză se termina la egalitate. Asta l-a făcut să renunțe la joc și să plece în compartimentul vecin, unde se pare că a găsit repede un jucător de șah începător. Pe la prînz, după gustare, Vasilică a vrut să-i dea vitamina, dar Mărcușan cel mare a luat cutia și a aruncat-o pe fereastră.

— Na! a zis el triumfător către frate-său, care se uita cu gura căscată după vitaminele care zburaseră într-o clipă dincolo de terasament. Am scăpat de porcăriile alea cu gust de untură de pește.

— Ce mă fac eu cu dînsul? mi se jelui Mărcușan cel mic. Știi ce tare bolnav a fost? A avut dublă pneumonie! A pierdut și un an de școală. De atunci s-a făcut așa de mofturos! Sîntem amîndoi în aceeași clasă. Într-a cincea! Mama nu voia să ne lase în tabără. Dar tata, care-i doctor, zice că nu mai e nici un pericol și că tabăra o să-i ajute mult, în toate privințele.

cușan cel mare...

Întîmplarea a făcut ca să fiu repartizat în același dormitor cu Mărcușanii și, cum am fost ales președinte de grupă, încă din primele zile mă săturasem de Puiu Mărcușan ca de mere acre. Ce bine am fi dus-o fără dînsul. Vecinul meu de pat era Eugen Boicu din Hunedoara, cu care mă împrietenisem anul trecut în tabăra de la Homorod. Mai era cu noi un băiețaș tăcut și sfios, Radu Militaru, mai mic decît noi și căruia trebuia să-i luăm mereu apărarea pentru că Mărcușan cel mare se purta urît cu dînsul. Îi punea scaieți sub pernă, îi turna sarea din solniță în farfuria cu supă și rîdea de el că scrie în fiecare zi mamei lui, de care nu se despărțise niciodată... În afară de asta, Mărcușan cel mare ne mai făcea și alte necazuri. Dimineața era un adevărat chin cu dînsul. Niciodată nu-și punea lucrurile la locul lor, mereu nu-și găsea cîte ceva. Din pricina dezordinii lui, Vasilică era obligat să întîrzie regulat de la micul dejun. Se vîra sub paturi, muta noptierele ca să-i caute ciorapii, tricoul ori chiar una dintre sandale.

Am încercat să-l conving pe Mărcușan cel mare că disciplina este nu numai o datorie a fiecărui pionier, dar că în tabără este prima condiție. Parcă aveam pe cine să conving? Mi-am dat seama repede că e și un îngîmfat fără pereche. Tîra după dînsul trepiedul cu șevaletul și cutia cu uleiuri numai ca să se grozăvească față de alții, să i se spună „pictorul". Dar de pictură nu se prea ținea, abia dacă dădea cu pensula de cîteva ori și se plictisea. Trebuia să fii tot timpul cu ochii pe dînsul și asta era cît se poate de neplăcut. Chipurile, voia să facă glume pe seama noastră, dar ce fel de glume erau astea? Să torni, de pildă, sarea din solniță în farfuria cu supă, să pui papricaș în cana cu borviz pe care o aduceam seara în dormitor ori să bagi scaieți în patul vecinului? Și i-am spus lui Mărcușan:

— Gata, ne-am săturat! Așa nu mai merge! Cît o să ne mai faci tu zile fripte? O să-i povestesc totul Anei Mogliță, ca să te punem în discuția detașamentului.

— Nu mai pot eu de Ana Mogliță a voastră! Poate credeți că mi-e frică de o fată, ce ziceți? Ce tot vreți de la mine? Ce vă tot amestecați tu și botosul ăla de Boicu Eugen? O faceți pe comandanții?

Era clar că Puiu Mărcușan trebuia pus în discuția detașamentului. Dar Mogliță avea atîtea de făcut în dimineața aceea! Se făceau pregătirile pentru excursie, trebuia să facă lista grupelor, să împartă sarcinile, să aleagă gospodarii, responsabilii cu amenajarea locului de popas, cu echipamentul comun, cu farmacia de campanie, cu focul pionieresc etc... Era oare timp pentru o discuție atît de neplăcută despre Mărcușan?

Ziua aceea era hotărîtă pentru o excursie lungă în pădure. Pe cerul senin nu se vedea nici puf de nor. Soarele îți lua ochii cu strălucirea lui de diamant. Pînă la pădure era cale de jumătate de ceas de mers în pas vioi pe serpentina șoselei. Mergeam încolonați cîte patru în rînd. Toți erau fericiți gîndindu-se ce jocuri vom încinge în pădure, cu cîte plante și gîze se vor îmbogăți colecțiile noastre. Cîntecul voios răsuna din toate piepturile, numai eu mă gîndeam posomorît cum să procedez cu Mărcușan cel mare. Mergea înaintea mea, nedespărțit, ca de obicei de firma lui de pictor, cînta în gura mare, de parcă n-ar fi avut nimic pe suflet.

Vasilică mergea în stînga mea, în dreapta erau Eugen Boicu și Radu Militaru. Ei păreau la fel de posomoriți ca și mine. Și cum nu era să fim posomoriți cînd pentru unul ca Puiu Mărcușan trebuia să venim cu lucruri atît de neplăcute într-o zi în care nu ne așteptau decît petrecere și bucurii?

— Să mai amînăm cu o zi, băieți! am spus eu în șoaptă. O să ne sfătuim mîine cu Mogliță.

Era prea frumos în pădure ca să ne mai gîndim la pictorul nostru. Bătrîna pădure de fag își împletea coroanele mîndre și verzi ale ramurilor, liane de iederă se ridicau pînă sus în frunzișul cel des, în care ciripeau păsărelele. În umbra verde, clopoței albaștri tremurau ușor; gata parcă să sune, iar sub ferigile răsfirate ca niște enorme evantaie verzi creștea un covor catifelat de mușchi cum e spinarea brotăcelului. Ici-colo, prin cîte un ochi de luminiș, soarele răzbătea cu sulițe mici de lumină, și poteca ce ducea spre poiana de popas părea un tunel poleit, ca-n basme, cu aur.

Iarba poienii, smălțuită cu flori de toate culorile, era încă umedă de bobițe de rouă. Un cuc se auzea de departe, ca și cum s-ar fi îngînat cu fluieratul unui mierloi care țupăia fără frică înaintea noastră.

Cum am ajuns în poiana de popas, pictorul nostru și-a instalat șevaletul și s-a dus la tovarășul instructor să-i ceară voie să picteze.

— Ce vrei să pictezi? l-a întrebat el.

— Încă nu știu, dar e tare frumos peisajul!

— O să fie foarte frumos cînd o să aprindem focul! Ce-ar fi să pictezi tocmai momentul cînd „gospodarii" pregătesc masa?

— Uite-l cum se umflă în pene, îmi șopti înciudat Eugen Boicu, despre care știu cît de prieceput este în aprinderea focului pionieresc. Și deodată îl auzii:

— N-o să poată picta, tovarășe instructor!

Toți se întoarseră mirați și se uitară la Eugen. Oare ce voia să spună? Mărcușan se făcu roșu și încercă un zîmbet disprețuitor.

— Da, repetă Eugen din nou. Mărcușan nu știe să aprindă focul! Și dacă nu știe să-l aprindă cum o să-l poată picta?

— Asta cam așa este! începu să rîdă tovarășul instructor. Ce-ar fi să-l trecem în echipa de serviciu a gospodarilor? Ana Mogliță, ia-l în primire!

— Știu să aprind focul! strigă Mărcușan cel mare.

— Să vedem! zise neînduplecată Mogliță Ana. Ia să-mi spui mai întîi cînd iese fumul alb și cînd iese negru?

Era o întrebare cît se poate de simplă pentru noi, cei care mai fuseserăm în tabără: iarba verde aprinsă scoate fum alb, iar ramurile uscate rășinoase, fum negru. Tăcerea lui Mărcușan și mutra lui furioasă stîrniră îndată veselia tuturor, și el trebui să treacă în echipa gospodarilor, deși pretindea că asta nu-i treabă de pictor.

Eram siguri că Mogliță Ana o să-i vină de hac! Era cea mai înaltă dintre toate fetele, dar nu de asta era ea președintă de detașament... Colegul ei de clasă, Eugen Boicu, povestea că era cea mai bună elevă din școală. În fiecare an lua concursul pe țară la Olimpiada de matematică. Avea prestigiu în tabără. Ea se dovedea un om de nădejde în toate împrejurările, încît ar fi putut să ajungă și instructoare de pionieri.

— Ehei, dar și Mogliță asta e foc de deșteaptă! se bucura Vasilică. Auzi ce întrebare încuietoare: „Cînd scoate focul fum alb și cînd negru?" Eram nespus de voioși că-i dădusem o lecție lui Mărcușan și ne jucam fără grijă de-a „apărarea graniței". Ca să vă povestesc cum a copt în spuză pictorul nostru cartofi, cum a fript mitarcile adunate de grupa celor mici, cît a bombănit el în sinea lui ne-ar trebui multe pagini. Destul însă că ne-a așteptat totuși în ziua aceea cu masa întinsă. Poate că începuse să înțeleagă că nu mai merge cu purtarea lui.

Desigur, peripețiile cu Mărcușan cel mare nu s-au sfîrșit aici...

Mai tîrziu, în timpul anului, frate-său Vasilică mi-a scris că s-a schimbat mult în bine și să uităm ce-a fost.

N-aș vrea să se nimerească cumva printre voi în tabără unul care să-i semene!

GICA IUTEȘ

Ilustrații: EUG. TARU

PIONIERII ÎNFRUMUSEȚEAZĂ SATELE PATRIEI NOASTRE SOCIALISTE

Pionierii din Voinești, Izvoarele, Gheboieni (Tîrgoviște) au terminat de sădit pomii de pe șoseaua care leagă comunele lor.

Afară zăpada mai acoperea încă întinderile. Era încă iarnă, dar pionierii din trei sate vecine Voinești, Gheboieni și Izvoarele făceau planul pentru zilele de primăvară. Își propuseseră să înfrumusețeze locurile natale, sădind cît mai mulți pomi pe marginea șoselei care leagă comunele lor.

Și iată că a venit momentul cînd iarna și-a luat cojoaca și a plecat. Vesela primăvară i-a luat locul. Copiii au pornit să-și traducă planurile în fapte. Au săpat gropi, au pus puieți. Răsuna șoseaua de rîsul și cîntecul lor. Pionierii s-au luat la întrecere. Cine va ajunge mai întîi la jumătatea drumului și cine va sădi mai bine puieții. Și iată că dintre pionierii celor trei sate au sosit primii la jumătatea drumului pionierii din Gheboieni, cîștigătorii întrecerii. Ce-i drept, harnici au fost și pionierii din Voinești și cei din Izvoarele.

Pentru inițiativa, pentru hărnicia pe care au arătat-o le spunem din inimă pionierilor din cele trei comune: „Bravo vouă!"

Cîștigătorilor întrecerii redacția le trimite în dar cîte un abonament la revistă.

*

Inițiativa pionierilor din cele trei comune a găsit un răsunet puternic. Din toate colțurile țării, pionierii și școlarii le-au urmat exemplul, sădind pe marginea șoselelor, pe terenurile degradate mii de puieți, înfrumusețînd satele cu grădini și părculețe, împodobind cu spații verzi sediile gospodăriilor colective și ale sfaturilor populare.

Pe drept cuvînt, mulți copii ne-au scris: Vrem să ne înfrumusețăm satele patriei noastre socialiste.

Vă dorim succes, dragi prieteni, și mai dorim ca în această acțiune să fie cuprinși cît mai mulți pionieri.

ÎN PĂDURE

Pădurea Dragomirești se află aproape de satul nostru.

Din experiența pozitivă

RECOMANDAREA UNITĂȚII DE PIONIERI

În comuna Dobreni utemiștii au adunare. În față, lîngă masa prezidiului stă emoționată, cu cravata roșie în jurul gîtului, președinta unității de pionieri Darius Elena. Întreaga adunare ascultă cu atenție adeziunea ei de intrare în rîndul purtătorilor carnetului roșu de utemist.

— Unitatea de pionieri a Școlii de 8 ani o recomandă pe tovarășa Darius Elena să fie primită în organizația U.T.M.

Darius Elena privește cu încredere în ochii utemiștilor din sală. Pe chipul ei se citește mîndria de a fi meritat recomandarea pionierilor. Își amintește de adunările de unitate în care au hotărît să înfrumusețeze satul, de zilele în care au dat ajutor colectiviștilor, de clipa în care i-a fost prinsă pe piept steluța roșie — distincția pionierească. Îi stăruie mai cu seamă în minte ziua cînd i s-a încredințat sarcina să fie președinta unității. Darius Elena a primit carnetul roșu de utemistă, dar a păstrat la gît și cravata roșie de pionier. Simte că a pășit un nou prag. A intrat în rîndurile celor mai buni tineri; în rîndul celor care continuă azi tradiția eroică a uteciștilor. Ea a citit despre eroismul neînfricat al uteciștilor. E mîndră de faptele lor. Știe că va trebui să cinstească numele de utemistă. Știe că trebuie să se pregătească bine, să ajungă la fel cu ceilalți utemiști, care, în uzine, pe ogoare, participă cu entuziasm la construirea socialismului în minunata noastră patrie. Deocamdată însă, pînă la sfîrșitul anului, va continua să muncească în unitate, va arăta că știe să merite cinstea de a fi utemistă.

Și pe adeziunile colegilor ei Bendrea Vasile și Amuțoaiei Teodora stă scrisă recomandarea unității. Ei pot raporta acum cu mîndrie că și-au îndeplinit totdeauna sarcinile pionierești. S-au ocupat de pregătirea viitorilor pionieri, i-au învățat cîntece și jocuri, le-au vorbit despre cravata roșie.

Prin muncă perseverentă și atitudine pionierească, ei au meritat recomandarea unității, cinstea de a deveni utemiști.

NE PLACE TEHNICA

În multe dintre orele noastre libere ne place să ne ocupăm de tehnică. În atelierul cercului de mecanică al casei pionierilor din oraș meșteresc aproape 20 de băieți din unitatea noastră. Și avem cu ce ne mîndri. La o expoziție a cercului au fost remarcate obiectele construite de noi: macheta unui autocamion, a unui tractor cu șenile și a unei mașini de pompieri.

Acum e aproape gata și macheta unei locomotive Diesel care va

funcționa cu ajutorul unui motoraș electric. După o schemă complicată, ne străduim să realizăm o rachetă cu 8 motoare, a cărei înălțime va fi de 42 cm.

După cum vedeți, facem de pe acum primii pași către viitoarea noastră meserie.

ALECU MIRCEA
clasa a V-a A
Școala de 8 ani nr. 8 — Buzău

NOI PURTĂTORI AI DISTINCȚIEI PIONIEREȘTI

În sala frumos împodobită a căminului cultural răsună glasul melodios al goarnei, care deschide ceremonialul pionieresc. Adunarea unității din comuna Dobreni a început.

În această pădure, în locurile unde copacii sînt mai rari, am hotărît noi, pionierii, să plantăm puieți. Așa se face că într-o bună dimineață am pornit la lucru, cu cazmale și lopeți. Numai detașamentul nostru a plantat într-o zi 400 de puieți. Peste cîțiva ani vom fi tare mîndri că pădurea noastră va fi mai deasă și mai frumoasă.

HANGANU T. MARIA
clasa a VI-a, satul Vlad — Piatra Neamț

ÎN LIVADĂ

Adeseori, grupele de pionieri din detașamentul nostru merg la gospodăria colectivă să îngrijească de livadă. În primăvară am tăiat crengile uscate ale pomilor, am săpat de jur împrejurul fiecăruia și acum totul arată frumos. Azi ne mîndrim cu rodul pomilor îngrijiți de noi. Cînd va fi timpul, vom merge să ajutăm la culesul fructelor, pentru ca părinții noștri să se poată ocupa cu muncile la cîmp, care se cer grabnic îndeplinite.

SILVIU TRIFAN
comuna Limpezișu — Mizil

O GRĂDINĂ DE FLORI

Frumoasă și mare este gospodăria noastră colectivă. În ultima vreme s-au construit grajduri și saivane noi. Acum avem altă veste bună. În centrul satului, chiar lîngă parc, a început construcția unui cămin cultural. Temeliile s-au și turnat.

Curînd căminul cultural va fi gata, iar noi, pionierii, îl vom înfrumuseța înconjurîndu-l cu o grădină frumoasă. Pe lotul nostru școlar avem multe răsaduri de flori, și printre noi se află grădinari buni ca Burcea Maria, Almăjean St. Ion, Tică Ioan.

De altfel chiar pe lotul nostru școlar am făcut canale de scurgere a apei, cum s-ar zice am încercat să facem irigație. Sîntem siguri că vom face o astfel de grădină încît satul nostru va arăta și mai frumos.

NEDELCU MARIA
clasa a VI-a A, comuna Peretu-Roșiorii de Vede

DE PE LA NOI

Dorim ca satul nostru să fie mereu mai bogat, mereu mai frumos.

Nu de mult a fost terminată construcția căminului cultural, iar noi, pionierii, am făcut în față o grădină frumoasă. Am străjuit intrarea cu o alee de plopi, iar în grădină am pus tufe de trandafiri. Nu vă puteți da seama cît arată de frumos.

La sediul gospodăriei colective am făcut cîteva alei cu nisip, iar în livadă am sădit o mulțime de pomi roditori — caiși și meri.

PETRESCU CONSTANȚA
clasa a VII-a, Plătărești

Din experiența pozitivă

DUMINICI PIONIEREȘTI

La Școala de 8 ani din Șotînga, cele mai așteptate duminici sînt acelea în care se desfășoară concursul „Pentru cea mai bună recitare". Grupele, detașamentele își aleg din vreme reprezentanții ; se învață din cele mai frumoase poezii închinate patriei, partidului, poezii pionierești. Și apoi ziua concursului.

Iată una dintre pionierele premiate. O cheamă Codrescu Mihaela și e abia în clasa a III-a. Simplitatea, căldura cu care recită și claritatea cu care exprimă fiecare cuvînt i-au adus laude binemeritate (foto).

Pionierii, îmbrăcați în haine de sărbătoare, ascultă cuvîntul președintei de unitate. Ea vorbește despre activitatea pionierilor Gavrilescu Ana, Darius Sînziana, Ceaușu Constantin și a altora, pe carnetele cărora a fost trecut cuvîntul: ÎNDEPLINIT în dreptul tuturor condițiilor de obținere a distincției. Pe scenă se urcă cei care vor primi distincții. În timp ce din sală se înalță cîntecul „E roșie cravata mea ca focul", pe pieptările lor e prinsă steluța roșie. Cu emoție în glas, fiecare dintre ei vorbește despre cinstea de a purta distincția, despre felul în care va munci și de acum înainte pentru a o merita.

În încheierea adunării, cîntecele și dansurile pionierilor au alcătuit un bogat program artistic, așa cum se cade în zilele de sărbătoare ale unității.

FRUMOASELE JOCURI POPULARE

Într-o adunare de unitate, pionierii din Oanțu au hotărît să închege o echipă de dansuri. Dar nu una obișnuită, care să învețe cîteva jocuri populare binecunoscute. Dansatorii trebuiau să-și culeagă singuri sîrbele și horele, dintre acelea care se joacă numai prin partea locului. Treaba n-a fost ușoară. Ceasuri în șir stăteau cele opt perechi de dansatori în jurul părinților și bunicilor lor pînă deprindeau pașii unui joc străvechi. Și pe cele mai noi, născute la horele satului în anii din urmă, le-au învățat. Așa se face că la concursul artistic au prezentat un program bogat. S-au avîntat în iureșul sîrbei în Trei Ciocane și al sîrbei Ca la Oanțu. În încheiere au jucat sprintena horă a lui Moțoc, pe care au deprins-o chiar de la autor, un bătrîn al satului, pe vremuri primul la horă. Dansatorii, pionieri în clasele a VI-a și a VII-a, s-au gîndit că tradiția jocurilor populare din satul natal trebuie păstrată. De aceea ei au învățat și pe pionierii din clasele a III-a și a IV-a dansurile culese. La rîndul lor, cînd vor crește, și aceștia o să-i învețe pe cei mai mici. În felul acesta, pionierii unității din Oanțu păstrează tradiția horelor și sîrbelor din comoara folclorului ținutului lor.

Cîțiva pionieri din echipa de dansuri a Școlii de 8 ani nr. 4 din Constanța, care a obținut premiul I pe regiune la concursul cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.

CALENDAR PIONIERESC

iulie

Sînteţi în plină vacanţă! Există zeci de chipuri în care vă puteţi petrece în mod plăcut zilele de odihnă — binevenite după munca depusă în timpul anului şcolar. Mulţi dintre voi mergeţi în tabere la munte şi la mare, în taberele locale regionale sau raionale. Mulţi plecaţi în drumeţiile de două zile, alţii pe o durată mai mare. Dar oriunde veţi fi, în tabără sau acasă, trebuie să ştiţi să vă organizaţi bine timpul, odihna, distracţia. Iată mai jos cîteva îndrumări în această privinţă.

TABĂRA LOCALĂ — CLUBUL

Vă sînt de mult cunoscute aceste forme de activitate. Ele se organizează chiar în localul şcolii, care poate fi uşor amenajat în acest scop. Clasele vor fi golite de bănci, iar în locul lor veţi pune una sau două mese de ping-pong, măsuţe cu jocuri de şah etc... Biblioteca şcolii va sta la dispoziţia amatorilor de lectură. Terenul de volei va fi întreţinut prin muncă voluntară.

Colectivul de conducere al taberei locale sau al clubului, alcătuit din cinci pionieri cu experienţă, îndrumaţi de instructor şi de tovarăşii profesori, îşi va alcătui un program de activităţi pe toată durata taberei, pe baza propunerilor făcute de copii chiar în timpul şcolii. Programul, şi asta este foarte important de reţinut, trebuie să se bazeze mai ales pe acţiuni în afara localului taberei, cum ar fi: excursii, plimbări, filme şi piese de teatru (vizionate în colectiv), vizite la expoziţii, în uzine, să se meargă la ştrand în colectiv.

În interiorul taberei locale se pot organiza manifestări sportive, campionate de volei, de tenis de masă, de atletism. Programul de interior trebuie folosit mai ales în zilele ploioase, cînd nu se pot desfăşura activităţi în aer liber. În asemenea zile se pot organiza, cu mult succes, jocuri de interior, mici campionate de şah, concursuri literare fulger.

Nu este necesar ca tabăra sau clubul să funcţioneze în fiecare zi, ci numai 2—3 zile pe săptămînă, după cum cred colectivul de conducere şi pionierii că ar fi necesar.

DRUMEŢIILE

Cea mai plăcută activitate în timp de vacanţă o constituie, desigur, drumeţiile, excursiile de două zile. Ele vă ajută să vă călîţi, să vă orientaţi, întăresc trupul şi îmbogăţesc cunoştinţele. De aceea au şi fost introduse ca o condiţie pentru obţinerea distincţiilor pionereşti. Firesc că, pentru a fi reuşite, asemenea excursii trebuie bine organizate. E necesar, în primul rînd, să se desemneze colectivul de conducere al excursiei, alcătuit la fel ca şi în cazul taberelor de curte, din pionieri mai mari, cu multă experienţă, îndrumaţi de instructori şi profesori. În nici un caz nu se va merge la întîmplare. Obiectivul excursiei trebuie fixat dinainte. Se vor stabili traseul exact pe baza unei hărţi întocmite, locurile de popas, punctele geografice şi istorice ce vor fi vizitate. De asemenea, se va lua legătura din vreme cu instituţiile ce vor asigura cazarea excursioniştilor.

În cadrul popasurilor ce vor avea loc pe drum se pot organiza diferite concursuri, mici serbări, jocuri. Se vor utiliza pe larg mijloacele de semnalizare cunoscute cu fanioane şi semne naturale.

Indicaţii mai amănunţite despre drumeţii se găsesc în nr. 3 (martie) 1962 al revistei noastre. În numărul de faţă găsiţi un program artistic care poate fi pregătit pentru popasurile mari sau poate fi prezentat în localitatea (oraşul, gospodăria colectivă) care constituie obiectivul excursiei voastre.

ŞI TREABĂ ŞI ODIHNĂ PLĂCUTĂ

A devenit o tradiţie ca unităţile şi detaşamentele de pionieri să dea o mînă de ajutor gospodăriilor colective. Aceasta o fac, în primul rînd, pionierii de la sate. Ei iau asupra lor o parte din lucrările de grădinărit, iar în perioada recoltării adună spicele, organizează biblioteci volante şi prezintă mici spectacole, în pauze, combinerilor sau treierătorilor.

Dar şi pionierii de la oraşe pot ajuta gospodăriile colective, îmbinînd armonios munca cu odihna şi distracţia. Detaşamente de pionieri, conduse de instructori şi profesori, pot merge în gospodării colective.

În baza unui program bine alcătuit, pionierii pot ajuta, două-trei ore pe zi, la treburile gospodăriei, la plivit, la culesul fructelor şi al legumelor, restul timpului petrecîndu-l în plimbări, excursii, pregătirea unor programe artistice, sport, lectură etc...

O acţiune frumoasă, care permite detaşamentelor de pionieri să ajute gospodăriile colective, chiar dacă acestea nu au condiţii de cazare, o reprezintă tabăra în corturi. Tabăra se poate instala pe teritoriul gospodăriei, pe malul unei ape, într-o pădurice. Indicaţii despre felul în care se poate construi un cort, despre instalarea taberei puteţi găsi chiar în numărul prezent al revistei noastre.

LOTUL ŞCOLAR ÎN TIMPUL VACANŢEI

Desigur, în timpul vacanţei, unii pionieri pleacă din localitate, unii merg în excursii etc. Trebuie totuşi luate măsuri ca munca depusă de micii naturalişti în tim-

pul anului pe lotul şcolar să nu se distrugă. Bălăriile sau lipsa de apă pot duce la părăginirea lotului şcolar, unde se află, desigur, plante şi fructe de soiuri bune, crescute cu muncă şi migală. În acest sens, încă de la sfîrşitul anului şcolar trebuie să se întocmească echipe din copiii care rămîn în localitate, în aşa fel încît, prin rotaţie, întreţinerea lotului să fie asigurată. Echipele vor avea grijă să distrugă buruienile, să reîmprospăteze canalele de irigaţie, acolo unde există, să recolteze la timp fructele şi legumele, oprind pe cele mai reuşite pentru expoziţia de toamnă a micilor naturalişti, ce se poate organiza în fiecare şcoală.

SPORT

Poate că nici nu mai e nevoie să vă spunem că în vacanţă se poate organiza o bogată activitate sportivă. Aceasta nu numai în taberele de la mare şi de la munte, ci chiar în taberele locale. În afara concursurilor sportive despre care am vorbit la capitolul „tabăra locală — clubul", se pot alcătui echipe de fotbal, de volei, de handbal redus. Tabăra locală poate provoca la un meci de fotbal echipa unei alte tabere.

Competiţii între tabere pot fi organizate şi la şah, tenis de masă, alcătuindu-se în acest sens echipe reprezentative de ambele părţi.

FOCURILE DE TABĂRĂ — REUNIUNILE PIONIEREŞTI

Fiecare pionier îşi aminteşte cu drag de focul de tabără. Fie că vă aflaţi la munte sau la mare, fie într-o pajişte frumoasă, puteţi organiza focul de tabără.

Pentru focul de tabără a devenit tradiţională pregătirea unui program artistic avînd ca temă dragostea pentru patrie, pentru partid, cîntece şi poezii despre viaţa fericită a copiilor din ţara noastră, evocări de eroi ai clasei muncitoare. Poezii şi cîntece care pot contribui la organizarea unui foc de tabără se găsesc în toate numerele revistei noastre.

Cu atît mai frumos va fi focul de tabără dacă sînt folosiţi şi cei care ştiu să cînte din acordeon, din fluier, muzicuţă, cei care au voci frumoase.

În tabere pot avea loc şi reuniuni pioniereşti, la care pionierii să danseze. Dacă nu aveţi orchestră, solicitaţi utemiştii dintr-o organizaţie apropiată, ca să obţineţi muzica pentru dans.

Firește, aceste reuniuni vor fi totdeauna precedate fie de o audiţie muzicală, de un simpozion, fie de o adunare interesantă. În cadrul reuniunilor mai pot fi organizate jocuri literare, iar cei mai îndemînatici pionieri pot prezenta numere de prestidigitaţie.

ACASĂ

Chiar dacă în vacanţă te afli acasă, aceasta nu înseamnă că trebuie să te plictiseşti. Atît la sat cît şi la oraş se află o sumedenie de mijloace pentru a-ţi petrece timpul liber într-un chip cît se poate de plăcut şi de folositor. Să începem cu lucrurile cele mai simple şi mai la îndemînă:

— Urmăriţi recomandările de cărţi care apar cu regularitate în revista noastră şi cereţi cărţile de la bibliotecă. Dacă sînteţi mai mulţi prieteni la un loc, puteţi să discutaţi apoi despre cărţile citite. Puteţi propune chiar ca aceste discuţii să se facă în tabăra locală sau la club.

— Mergeţi la filme în colectiv. Aşa cum discutaţi despre cărţi, puteţi discuta şi despre filmele pe care le vedeţi.

— O plăcută îndeletnicire o constituie traforajul. Servicii de traforaj găsiţi atît la şcoală cît şi la magazin. Puteţi lucra obiecte artistice foarte interesante, etajere, casete.

— Unindu-vă cu alţi pasionaţi tehnicieni, lucraţi în colectiv diverse obiecte din domeniul electrotehnicii, radiofoniei etc.

— Plimbările în comun în parcuri, în afara oraşului sînt iarăşi mijloace plăcute de petrecere a timpului liber.

— Gîndiţi-vă fiecare cu ce materiale didactice puteţi îmbogăţi colecţia şcolii. Ierbarele, insectarele, colecţiile de rocă vor fi oricînd binevenite la şcoală.

Şi încă un lucru: în vacanţă sînteţi liberi. Puteţi deci ajuta mai mult pe părinţii voştri în treburile casnice. Înfrumuseţaţi-vă casa, curtea, strada.

NU-I UITAŢI PE CEI MICI!

Pe strada voastră sau în tabără se găsesc copii din clasele I şi a II-a. Şi ei doresc să se joace, să-şi petreacă timpul în mod plăcut. Voi, pionierii, aveţi mai multă experienţă în această direcţie. Învăţaţi-i deci jocuri frumoase pentru vîrsta lor (consultaţi în acest scop colecţia revistei „Luminiţa", unde apar cu regularitate jocuri). Primiţi-i la tabăra locală şi organizaţi-le timpul liber acolo. În excursiile mai uşoare şi în plimbări, ei vă pot însoţi. Organizaţi după-amieze de basm. În acţiuni, în adunări veţi avea bune prilejuri să le vorbiţi despre organizaţia de pionieri, să-i faceţi să îndrăgească, să respecte cravata roşie, să dorească fierbinte să devină pionieri.

PENTRU OBŢINEREA DISTINCŢIILOR PIONIEREŞTI

După cum aţi putut să desprindeţi voi înşivă din cele citite pînă aci, în vacanţă aveţi nenumărate prilejuri spre a trece multe dintre condiţiile necesare obţinerii distincţiilor pioniereşti. Primul prilej îl oferă înseşi drumeţiile, excursiile de două zile. Puteţi învăţa orientarea cu fanioane, după semne naturale, puteţi căpăta cunoştinţe sanitare. Vizitarea unor expoziţii, munca patriotică, vizitele în fabrici, la gospodăriile colective, învăţarea cîntecelor şi poeziilor pentru şezători, adunările şi focurile de tabără, iată prilejuri pentru completarea carnetelor de pionier cu menţiunea „îndeplinit".

Şi acum, vă urăm petrecere frumoasă în vacanţă!

Ilustraţii: ARNO

50 de ani de la moartea lui Ion Luca CARAGIALE

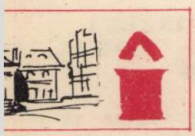

În urmă cu cincizeci de ani, vestea dureroasă a morții lui Caragiale o transmite în țară confratele său, și în același timp, unul dintre cei mai apropiați prieteni — scriitorul Alexandru Vlahuță[1].

„A murit subit sîmbătă (9 iunie), între orele 6 și 7, după toate probabilitățile. De cu seară se retrăsese în odaia lui de lucru, scrisese pînă la 1, dimineața ai lui și-au văzut de treabă — au ieșit prin tîrg, au venit, au dejunat —, îl așteptau să iasă nechemat... pe la două Luchi[2] zice: «Să nu-l mai lăsăm, du-te tu, mamă, și-l cheamă»".

Didina[3] intră binișor în odaia lui, se uită și nu-l vede în pat, crede c-a ieșit, îl strigă — aude din altă odaie vocea lui Luchi și, cum ea nu prea aude bine, crede că i-a răspuns Caragiale, s-apropie de pat — și-l găsește pe cel care a fost un *titan* căzut jos, între pat și măsuța de noapte, cu gazeta-n mînă, adormit pe veci.

A scos un țipăt și toți au înțeles..."

Moartea îl surprinde pe Caragiale aplecat asupra filei de hîrtie, căreia îi încredințase întotdeauna cu sinceritate gîndurile și simțămintele sale. Își sfîrșea existența înecată în nemulțumiri, departe de țară — la Berlin. Se refugiase aci, părăsind atmosfera de opreliște și dispreț, pe care Romînia burghezo-moșierească i-o crease anume celui mai mare scriitor al timpului.

De ce se azvîrliseră cu atîta furie mai-marii vremii asupra scriitorului? Pentru că scrisul său arătase cu degetul, condamnînd prin hohote de rîs pe toți panglicarii demagogi, ce-și însoțeau cu lacrimi discursurile sforăitoare despre „țărișoară"; pentru că el dezvăluia poporului cu îndrăzneală că țara este, de fapt, cîrmuită de politicieni mîrșavi, necinstiți. Cum i-ar fi putut atunci oferi oficialitatea burgheză condiții de trai și de scris unui scriitor atît de necruțător, ce-i da în vileag năravurile înrădăcinate?

Cum? O dovediseră în chip dureros pentru Caragiale anii dinaintea plecării lui din țară cînd autorul „*Scrisorii pierdute*" trecuse printr-un șir de îndeletniciri străine profesiunii pe care o iubea cu pasiune, pentru că ea nu-i asigura nici măcar traiul zilnic. Cu cîtă amară ironie primește scriitorul în 1901 concedierea sa din umila slujbă de registrator la Regia monopolurilor statului — „din motive de economii bugetare" — ne dăm seama dintr-o scrisoare adresată public ministrului liberal Dimitrie Sturdza: „Înțeleg (mărturisește Caragiale) și dacă voiți împărtășesc chiar regretul dv. pentru ceea ce mi-ați făcut cunoscut pe data de 1 aprilie. Trebuie însă să ne resemnăm: țara are atîta nevoie de economii! Cînd mă gîndesc că numai prin reprimarea postului meu de registrator, regatul face o economie enormă...

Să nu regretăm dar, stimate domnule, cînd prin sacrificiul nostru, fie chiar silit, se poate aduce atîta folos statului, înecat aproape în ruină prin atîtea risipe, atîtea lefuri exagerate și atîtea pensii exorbitante".

Oamenilor suspuși din vechea Romînie, Caragiale le smulge vălul prefăcătoriei, arătîndu-i nu așa cum vor să pară — „onorabili", „stimabili" —, ci hîzi, imorali, așa cum de fapt erau.

Dar săgețile satirei lui Caragiale nu se opresc doar la demascarea unui Tipătescu, a unui Cațavencu — politicieni ai vremii —, ci țintesc necruțătoare exemplare asemenea lui Rică Venturiano — gazetar spilcuit, dar limitat —, asemenea lui Marius Chicoș Rostogan — pedagog incult și brutal —, lui Ionel sau Domnul Goe — odrasle în care se întrevăd apucăturile viitorului burghez sadea. Cu ascuțișul ei, pana scriitorului dezvăluie adînc adevărata față a lucrurilor și totodată marea ei durere pentru durerea mulțimii apăsată de minciună și nedreptate. Aceeași pană scrie cu dragoste despre oamenii simpli năpăstuiți, căci pentru soarta lor tragică autorul suferă și nici un zîmbet nu-i mai luminează chipul. Ion din „*Năpasta*" sau tot Ion din schița „*Arendașul romîn*" sînt astfel zugrăviți încît trezesc cititorului ură împotriva orînduirii care i-a nedreptățit.

În afară de cunoscutele comedii: „O scrisoare pierdută", „O noapte furtunoasă" și „D-ale Carnavalului", o altă bună și valoroasă parte a creației lui I.L. Caragiale o constituie momentele și schițele, nuvelele și povestirile, amintirile și articolele publicistice. Dintre acestea citățm: „Telegrame", „C.F.R.", „Lache și Mache", „Națiunea Romînă", „Justiție", „Domnul Goe", „Ultima oră", „Smotocea și Cotocea", „Amicii", „Leonică Ciupicescu", „Triumful talentului", „Lanțul slăbiciunilor", „O făclie de Paști", „Păcat", „La hanul lui Mînjoală", „Două lozuri", „În vreme de război", „Kir Ianulea", „Calul dracului", „Abu-Hasan" și altele.

Deși departe de țară, în ultimii ani ai vieții, dragostea lui Caragiale pentru popor nu s-a stins. De acolo, în 1907, el aude glasul aprins al răscoalelor țărănești și scrie prietenilor de acasă: „...Aceasta e calea..." În glasul dezlănțuit al răsculaților, Caragiale distingea și aprobarea propriei sale lupte. La Caragiale mare era și durerea de a nu fi citit de popor, din pricina beznei în care acesta era ținut. Avea s-o declare și unui ziarist, cu doi ani înaintea morții... „Și să cultivați poporul, că un pom fără rădăcini sănătoase nu poate trăi. Geaba sînt eu scriitor mare cînd 80% din ăi pentru care am scris nu știu să citească." Iar în „1907" („*Din primăvară pînă-n toamnă*"), condeiul se ridică mai puternic și mai neiertător să acuze fățiș coaliția mîrșavă de represiune a țărănimii răsculate.

Sfîrșitul trist al lui Caragiale amintește de sfîrșitul în neagră mizerie al marelui său contemporan — Eminescu. Poporul nostru nu va uita niciodată cît de crude au fost trecutele ocîrmuiri cu cei mai de seamă scriitori ai literaturii romîne.

Opera lui Caragiale este mare datorită rolului ei puternic demascator. Ea este îndrăgită tot mai mult de masele largi ale poporului, care citind-o, azi, se alătură rîsului neiertător al autorului ei la adresa trecutelor stări de lucruri.

CONSTANDINA BREZU

---

1 Scrisoare trimisă de Vlahuță soției sale în iunie 1912, cînd moare Caragiale.

2 Luchi – fiul lui I. L. Caragiale.

3 Didina – soția scriitorului.

ÎNVĂȚĂTORUL

Stația de cale ferată era o clădire nouă, de cărămidă roșie, acoperită cu țiglă și împodobită cu ghivece de flori. Peronul era gol. În biroul de mișcare un impiegat își nota unele cifre într-un registru. Primul tren pe care îl aștepta era personalul de București. În gara aceasta nu coborau și nu urcau prea mulți călători. În jurul ei erau grupate cîteva sate. Pe timpul verii, cînd muncile sînt în toi, oamenii zoresc pe ogoare și călătoresc puțin. Impiegatul știa toate acestea. De multe ori, cînd primea personalul de București, era singur pe peron. Ridica paleta, dădea liber trenului și se întorcea lîngă telegraf.

Trecuse de mult de amiază. Cu toate acestea, soarele strălucea puternic, încălzea holdele și firea întreagă. O adiere de vînt dinspre miazăzi făcea să tremure ușor frunzele copacilor și potolea arșița verii. Pe cer călătoreau nori albicioși, subțiri, rîndunelele săgetau văzduhul, iar de aproape de sat, de unde colectiviștii zugrăviseră Cristiorul, se auzea vuiet de motor. Impiegatul știa că de acolo apa Cristiorului era trimisă să adape pămîntul pe lungile șănțulețe ale grădinii de zarzavat. Uneori, cînd vuietul de motor înceta, răzbătea pînă-n gară cîntec de pitpalac.

Impiegatul bătea la telegraf cînd auzi afară un zumzet de glasuri. Desluși totodată pe asfaltul peronului o învălmășire de pași, tot mai aproape de ușa biroului larg deschisă. Lăsă telegraful și ieși. Un grup de copii se oprise sub streașina largă a stației. Îmbrăcați frumos, cu roșii cravate la gît, cu buchete de flori, copiii se aliniau pe marginea peronului și priveau lungimea lucitoare a liniei de tren. Pe cîțiva dintre ei îi cunoștea. Erau elevi ai școlii elementare din satul apropiat, Poloagele. Se apropie de grup, și copiii îl salutară.

— Plecați în vreo excursie, Grigoraș? întrebă impiegatul.

Cel întrebat era copilul brigadierului de la brigada a doua de cîmp. Scund de statură, sprîncenat și roșcovan, Grigoraș inspira un aer de voie bună. Își duse repede mîna la gît, își pipăi cravata și zîmbi:

— Nu plecăm, tovarășe impiegat. Îl așteptăm pe tovarășul învățător Pîntea.

— Tovarășul Pîntea este învățătorul nostru, adăugă o fetiță.

Impiegatul îi zîmbi. Îl cunoștea și el bine pe învățătorul Pîntea și erau prieteni de cînd făcuseră împreună școala de ofițeri în rezervă. Pe vremea aceea impiegatul încă nu intrase să lucreze la C.F.R., iar Alexandru Pîntea era un tînăr absolvent al Școlii normale din Focșani. Părea un om cu o fire închisă, reținută, dar lega ușor prietenii, era săritor și cinstit.

În toamna anului 1944 plecaseră pe front împreună. Armata fascistă se retrăgea de pe plaiurile patriei noastre și ajunsese pe cîmpia Tisei. Într-o după-amiază umedă și neguroasă de octombrie, unitatea lor, care dăduse lovituri nimicitoare dușmanului, fusese țintuită în loc de focul neîntrerupt al unei mitraliere. Cuibul de mitralieră dușman era instalat pe o înălțime și bine ascuns într-o pădurice. Unitatea românească ce se afla la poalele înălțimii își concentrase într-acolo toată forța de foc, dar mitraliera nu înceta. Era bine ascunsă între copaci și nu se putea bănui locul de unde porneau gloanțele ce semănau moartea. Comandantul unității își dădu seama că nu poate fi distrusă decît acolo, pe loc, după ce îi va fi dibuit ascunzișul. Dar cine putea ajunge acolo cînd oricare și-ar fi ridicat capul din adăpost ar fi căzut răpus de gloanțe? Un salt spre înălțime, pe o distanță de aproape șase sute de metri, ar fi costat zeci de vieți. Comandantul hotărî atunci să meargă cineva să distrugă cu orice preț cuibul dușman.

Sublocotenentul Alexandru Pîntea ceru să pornească el. Ocolind înălțimea pe departe, prin locuri de unde nu putea fi zărit, vreme de două ore făcu un drum numai tîrîș, ajutîndu-se doar de coate și unghii. Ajunse în partea opusă a dealului. Dincolo văzu pe o șosea cum armatele fasciste se retrag, și Pîntea înțelese că mitraliera aceea nu avea alt scop decît să acopere retragerea dușmanului. Începu urcușul spre pădurice și intră în desiș. Mitraliera tăcuse și el nu știa încotro să o mai caute. Spre surprinderea lui însă îi auzi răpăitul din nou aproape, dar el nu pornea de pe pămînt, ci din coroana stufoasă a unui stejar. Un mitralior hitlerist se instalase sus, pe o platformă. Cîteva minute și din nou liniște. Pîntea se apropia. Trosnetul unui vreasc uscat îl dădu de gol. Dușmanul îl descoperi și trase cu pistolul. Alexandru Pîntea avu timp doar să arunce o grenadă și îndată simți un junghi în piept. Peste un sfert de oră tovarășii săi de luptă îl găsiră grav rănit. Drumul în urmărirea dușmanului le era deschis.

...Impiegatul nu-l mai văzuse multă vreme pe erou. Îl întîlnise din nou cînd venise cu serviciul în gara vecină satului Poloagele, unde Pîntea era învățător. Înțelese de la început că oamenii au pentru dînsul cele mai bune cuvinte de respect și de laudă. Învățătorul luase parte la munca de înființare a gospodăriei colective, iar după

aceea ajutase zi de zi consiliul de conducere. Pe cîmpul descătușat de haturi, holde întinse unduiau în vînt. Uliţele se îmbogăţeau în fiecare vară cu alte case noi, iar pe acoperișuri se înmulțeau antenele. Pe lîngă sediul gospodăriei se grupau an după an grajduri încăpătoare, saivane, ateliere. Învățătorul Pîntea pusese multă inimă pentru fiecare dintre aceste realizări.

La toate acestea se gîndea impiegatul în vreme ce privea elevii care-şi aşteptau învăţătorul. Ştia că Alexandru Pîntea plecase să se opereze la Bucureşti, la spital. Nu ştia însă că se va întoarce în ziua aceea.

— Sînteţi siguri că vine acum, copii?

— Sîntem siguri, îi răspunse Grigoraş. A dat telefon la sfat.

Din vocea copilului se putea înţelege bucurie, dar şi mîndrie. Elevii îşi iubeau învăţătorul. De aceea îşi pregăteau întotdeauna lecţiile şi se străduiau să nu-l supere. În orele de clasă îi ascultau cu drag lecţiile, vocea lui limpede şi apropiată. De cîte ori aveau răgaz, învăţătorul le spunea întotdeauna o poveste sau o întîmplare adevărată. Le vorbea despre viaţa lui, despre necazurile în care se zbăteau oamenii în trecut. Aflau multe fapte din trecutul de luptă al poporului. În după-amiezele de vară plecau împreună pe cîmp sau în pădure, adunau plante şi insecte. Erau bucuroşi să meargă pe lanurile gospodăriei, să plivească holdele, să ajute la curăţatul livezilor.

Acum îl aşteptau cu nerăbdare. Impiegatul citea pe chipul lor bucuria revederii apropiate. Avea de gînd ca la prima întîlnire, cînd vor avea răgaz, să-i vorbească şi învăţătorului despre nerăbdarea cu care era aşteptat.

Un telefon îl smulse de lîngă grup şi trebui să intre în biroul de mişcare. Numai după cîteva minute reveni cu paleta în mînă.

— Soseşte trenul, copii.

Din fundul zării se ivi mai întîi un vîrtej de fum, apoi locomotiva cu şuierul ei prelung şi ascuţit. Copiii se orînduiră pe marginea peronului, cu cravatele lor roşii, cu flori roşii, cu obrajii roşii de emoţie. Trenul îşi încetini viteza şi îndată vagoanele începură să defileze prin faţa gării încet, tot mai încet, pînă se opriră. Uşa unui vagon se deschise şi îndată elevii îşi văzură învăţătorul.

Era un om aproape de 40 de ani, mic de statură, îmbrăcat într-un costum de culoare deschisă. Umbla fără pălărie, şi la tîmple i se puteau vedea fire de păr argintiu. Ochii săi albaştri, blînzi, cuprinseră dintr-o privire copiii din lungul peronului şi parcă se umeziră. Coborî scara vagonului între miile de braţe întinse, între buchete de flori, şi-şi lăsă valiza pe asfalt. Nu putu răspunde urărilor de bun venit decît printr-un zîmbet şi printr-o privire îndepărtată, dincolo de chipurile, dincolo de creştetele elevilor săi. Nu-i putea privi în ochi în clipele acelea. Sinceritatea lor i-ar fi muiat inima ca pe o bucată de ceară şi lacrimi de bucurie l-ar fi năpădit.

În grupul de copii răzbi pînă la el un om bătrîn, cu un bici în mînă.

— Ce faci, bade Toma? îl întrebă învăţătorul.

— Am venit cu o şaretă a gospodăriei să vă iau.

— Mulţumesc, bade Toma. Iartă-mă, dar ia-mi numai valiza în şaretă. Eu mă simt bine şi am să merg pe jos, cu copiii.

Îşi întinse braţele către rînd, le făcu semn şi porniră cu toţii în spatele gării. În faţa lor se vedea şoseaua spre sat, iar de o parte şi de alta se întindeau tarlalele gospodăriei. Alexandru Pîntea mergea între elevii săi şi privea lanurile de grîu înspicat. Asculta veselia copiilor, asculta motorul din partea grădinilor şi se gîndea. Copiii care îl conduceau astăzi de la gară mîine vor fi oameni mari. Vor munci şi ei pe cîmpul acela întins şi roditor, unii ca tractorişti sau combineri, alţii membri ai brigăzilor, îngrijitori sau constructori. Seara vor asculta la radio, vor privi la televizor sau vor citi o carte. Atunci el, Alexandru Pîntea, va fi bătrîn. Dar în vreme ce vor citi, poate că unii dintre ei, oameni maturi atunci, vor spune: „minunat e să citeşti o carte!" Şi se vor gîndi şi la dînsul, învăţătorul de azi.

GEORGE NESTOR

Ilustraţie: I. BĂNULESCU

CONDUCTA

poveste adevărată

Florian ieşi din casă, îmbrăcîndu-se din mers. În poartă se opri. Drumul era pustiu. Doar Cricovul curgea tăcut, risipindu-şi apele încolo şi-ncoace în albia lui largă şi mîloasă. După ce chibzui puţin se hotărî să meargă la Ştefan să înveţe împreună la geografie. Dar, după cîţiva paşi, băiatul se opri din nou. Simţise în nări miros de păcură. „Pesemne — îşi spuse el — sus la staţie, petroliştii pompează ţiţeiul". Totuşi privi bănuitor către cealaltă parte a drumului pe unde trecea spre Moreni conducta de ţiţei. Dar nu zări nimic. Mai cătă încă o dată spre dealurile pline de pruni şi meri şi-şi continuă drumul. Mergea acum pe partea în care se afla conducta. Ştiind ce se afla sub pămîntul pe care păşea, în minte îi veniră cîteva vorbe pe care le repeta ori de cîte ori i se ivea prilejul: ţiţeiul curge prin conductă ca sîngele prin vinele omului. Le auzise de la tatăl său, vechi petrolist. Şi-i plăcea mult această comparaţie. Florian mai ştia că în ţara noastră se găsesc multe asemenea conducte şi că toate, asemenea unor vine omeneşti, trimiteau spre marile rafinării şi combinate petrochimice minunatul „aur negru" al pămîntului. Nu

CUVÎNT DE PIONIER

De viscol nu mi-e teamă, îl înfrunt,
nu mă-nspăimîntă marea zbuciumată,
cînd prietenii-s la greu nu mă ascund,
la piept îmi arde roşia cravată.

Da, ştiu şi eu că este mai uşor
s-aştepţi să-şi bată capul mama, tata,
decît să simţi mereu că eşti dator
să fii în fiecare clipă gata.

Să fiu folositor oricînd aş vrea
patriei noastre dragi, înfloritoare,
eu astfel te cinstesc, cravata mea,
crîmpei din steagul clasei muncitoare.

ELENA DRAGOŞ

o dată li se explicase la şcoală că din acest lichid negru, cu miros nu prea plăcut, se scoteau dantelele albe şi frumoase pe care le vedea pe măsuţa mamei sau în vitrina cooperativei, împreună cu coşuleţe şi alte lucruri din material plastic.

Deşi îl preocupa povestea cu ţiţeiul, băiatul băgă de seamă că mirosul de adineauri se întetea. „Ce să fie?" Dar nu putu să-şi mai continue gîndul. Rămase înlemnit. Undeva, în faţa lui, ţîşnea ţiţeiul ca sîngele din rană. Se sperie. Dar îşi reveni repede. Se întoarse acasă într-un suflet, luă o sapă şi, revenind la faţa locului, se apucă să acopere singur fisura. Degeaba însă. Ţiţeiul sărea de parcă era viu. O dîră neagră, şerpuitoare pornise jos, spre gîrlă. Florian înţelese pericolul. Dacă spărtura se lărgea — şi, după cîte se vedea, aşa avea să se întîmple —, tot ţiţeiul, deci toată munca petroliştilor din Colibaşi avea să se ducă în mîlurile Cricovului. „Trebuie să-l anunţ numaidecît pe nea Petre, maistrul de extracţie". Dar ce însemna numaidecît? Pînă la staţie era o distanţă de oi kilometri. Şi dacă lua-o prin sat ar fi şi mai mult.

Florian începu să suie în fugă dealul, spre staţie, tăind de-a dreptul prin livezile oamenilor. Inima îi bătea cu putere. De cîteva ori se împiedică şi căzu. Se ridică de fiecare dată şi alergă mai departe, gîfîind. O vacă care păştea printre pomi se trase în lături speriată. Fu nevoit să sară cîteva garduri, iar în vreo două curţi să se apere de nişte cîini care îi baraseră calea, atacîndu-l cu înverşunare. Nu mai putea. Oboseala îl sugruma parcă. Dar cum a putut să lase locul singur? Cum de nu i-a venit ideea să cheme pionierii? Undeva pe-aproape se zărea o curte. Afară, un băiat. Era Costel Petroşanu dintr-a VI-a.

— Ei... Petroşanule! Costel veni către el, privindu-l mirat.

— Ce e, mă Pătraşcule, de ce fugi aşa?

Florian simţea că i se taie răsuflarea.

— Ia-o şi pe sora ta, Cornelia, şi duceţi-vă jos, spre Ciocoieşti. Vedeţi că s-a spart conducta...

Cînd auzi, Costel sări ca fript. Şi-ndată cei doi copii începură să alerge unul către sat, iar celălalt mai departe spre staţie. Alţi pionieri ieşeau de prin case şi o porneau spre Cricov. Cîţiva se luară după Pătraşcu Florian, la staţie. De-acolo se-ntoarseră repede însoţiţi de maistrul Papuc Petre, responsabilul brigăzii de petrolişti din Colibaşi, şi de predatorul de ţiţei Ştefan Nicolae. Copiii ajunseseră aşa de istoviţi că abia îi înţeleseseră ce spuneau:

— Conducta... S-a spart conducta. Maistrul oprise pomparea şi îi urmase pe băieţi cu o umbră de îndoială. Dacă li s-o fi părut copiilor? El pierdea vremea de pomană. Dar pe drum lui Pătraşcu îi reveni graiul şi le dădu toate lămuririle. Cînd aflară că ţiţeiul începuse să curgă spre rîu se îngrijorară şi începură să alerge şi ei către vale. Chiar dacă nu se mai pompa, pe ţeavă se afla o cantitate mare de ţiţei, care ar fi fost păcat să se piardă. Maistrul Papuc îşi făcu la iuţeală un plan: „Vom face o groapă alături de spărtură, vom turna apă în ea şi vom lăsa să se scurgă acolo tot ţiţeiul aflat pe conductă". Dar uite că în grabă nu luase unelte. Mare le fu mirarea cînd, ajunşi în vale, zăriră mai mulţi pionieri, cu sape şi lopeţi, trebăluind de zor la locul cu pricina. Dar ei nu făceau altceva decît ceea ce făcuse şi Florian Pătraşcu. Încercau să astupe spărtura. Cei doi petrolişti le explicară ce urmau să facă şi împreună cu ei începură să sape groapa. Cornelia Petroşanu, o fată înaltă, care visează să devină inginer petrolist, scotea pămînt cu lopata şi repeta îndrumările maistrului Papuc. Olimpia Petroşanu, Radu Florea şi ceilalţi pionieri lucrau şi ei neobosiţi. În timpul acesta, un fir de ţiţei ajunsese în dreptul podeţului; traversase pe sub el şi se prelinsese în apa Cricovului, întinzîndu-se pe suprafaţa ei, unsuros şi fumuriu, cu nuanţe albastre-verzui. Asta îndîrji şi mai mult colectivul. Într-o oră, treaba fu gata. Dădură drumul ţiţeiului, lărgind puţin spărtura. Groapa, un ochi mare şi negru, primea ţiţeiul de pe conductă, privind mulţumită grupul de pionieri.

Îndată sosi şi cisterna de la Moreni. Pionierii şi şcolarii asistară fericiţi pînă ce maşina supse în rezervorul ei tot ţiţeiul pe care ei îl salvaseră.

— Trei tone! strigă predatorul Ştefan Nicolae.

— Trei tone! O cantitate destul de mare, cugetă maistrul Petre Papuc şi se apropie de copii, privindu-i blînd cu ochii lui albaştri şi limpezi. Auziţi, copii? Trei tone, repetă el, înălţînd în faţa lor cele trei degete din mijlocul mîinii drepte. Trei tone pe care voi le-aţi dăruit patriei.

Pionierii din Colibaşi au primit felicitări din partea petroliştilor şi a unităţii de pionieri din şcoala lor, iar ziarele au dus vestea despre fapta lor patriotică în toată ţara.

DRINA SÎRBU

PRIMUL PIONIER

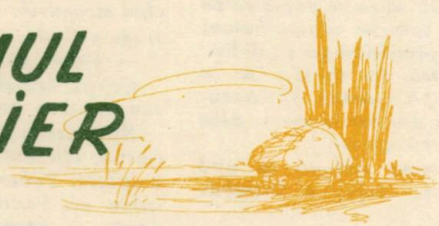

S-au tot întrebat copiii: cine a fost oare primul pionier? Dar primul, primul.

Au început să se intereseze într-o parte, în alta, au aflat multe lucruri noi, şi pînă la urmă şi-au spus: desigur, primul pionier trebuie socotit Kolea Emeleanov.

Vă amintiţi, copii? Lenin se ascundea de duşmani la Razliv. Împreună cu el trăia băieţelul de 13 ani, Kolea, fiul muncitorului Emeleanov. Kolea îl ajuta pe Vladimir Ilici să aprindă focul, să fiarbă ceaiul... În clipele de răgaz prindea peşte împreună cu Lenin. Dar în primul rînd, Kolea îl păzea pe Lenin de duşmani. Observa cu atenţie de jur împrejur să nu se furişeze vreun gardist alb, spion trimis de burghezie.

Cînd apărea cineva străin, Kolea îl înştiinţa pe Lenin începînd să cînte: cu-cu, cu-cu, cu-cu. Atunci Lenin lua coasa sau grebla şi se îndrepta spre luncă.

Emeleanov îl prezenta pe Lenin drept muncitor cosaş.

Cînd venea însă vreun tovarăş de-al lui Ilici, Kolea se pornea să fluiere vesel, cît îl ţinea gura, imitînd cîntul păsărelelor cunoscute sub numele de lugaci. Auzind cîntecul, Lenin se grăbea să iasă în întîmpinarea prietenilor.

...Kolea nu purta la gît cravată roşie. Pe atunci nu erau încă pionieri. Dar păsărelele ale căror triluri le imita atît de bine Kolea au pieptul roşu. Şi dacă ne mai gîndim de cîtă dragoste şi iscusinţă a dat dovadă Kolea, de ce să nu-l numim pe micul ajutor al lui Lenin primul pionier!?

C. D.

MICA învăţătoare

La mitingul organizat în cinstea lichidării neştiinţei de carte, în oraşul Melena del Sur, Fidel Castro a văzut o fetiţă. Pe umărul stîng ea purta o insignă din piele albă cu inscripţia: „învăţător".

— Cum te cheamă? a întrebat-o Fidel Castro.

— Barbara Palensuela.

— Dar cîţi ani ai tu?

— Unsprezece... Sînt în clasa a V-a.

— Şi cîţi oameni ai învăţat tu, Barbara, să scrie şi să citească?

— Opt.

— Şi mai departe ce vrei să faci?

— Dacă patria are nevoie, voi învăţa mai departe oamenii să scrie şi să citească.

Amintindu-şi cum s-a hotărît ea să participe la lichidarea analfabetismului, Barbara povesteşte:

— Cînd Fidel a spus că într-o ţară liberă nu trebuie să fie neştiutori de carte şi că patria încredinţează această sarcină tineretului, eu m-am prezentat imediat la Ministerul Învăţămîntului. Îmi era tare teamă că n-or să mă primească, fiind prea mică. La început m-au trimis acasă, dar eu am venit încă o dată; apoi încă o dată... Pînă la urmă, nu m-au mai respins. E adevărat că nu m-au trimis în Munţii Sierra Maestra, ci în oraşelul Melena del Sur. Aici am stat 6 luni. Locuiam la oamenii pe care i-am învăţat carte. Cel mai vîrstnic avea 55 de ani, iar cel mai tînăr — 16. Poate credeţi că nu mă ascultau? Nicidecum. Ne înţelegeam foarte bine. În timpul liber îi ajutam la gospodărie, lucram alături de ei...

Acum numele micuţei Barbara este cunoscut şi rostit cu dragoste în întreaga Cubă.

Patriotismul fierbinte este caracteristic întregului popor cuban, care munceşte cu pasiune şi hotărîre pentru înflorirea patriei eliberate.

C. DANEŞ

În cursul ultimilor zece ani s-au cheltuit în Grecia 40 miliarde de drahme în scopuri militare. Insula Creta a devenit o bază de rachete a organizației agresive N.A.T.O. Dar masele populare din Grecia, supuse foametei și mizeriei, luptă pentru viitorul copiilor lor, pentru pace.

OCHII ANIȚEI

de DIMOS RENDIS

Ochii Aniței erau albaștri ca Mediterana, ochi luminoși ca soarele.

Nici o fată din sat nu mai avusese asemenea ochi. Ba nu! Avusese o fată, de mult, pe vremea cînd în Creta năvăliseră hitleriștii. Fata era partizană și o aduseseră în sat cu mîinile legate. Pe pieptul ei atîrna o tăbliță de fier pe care scria că omorîse doi soldați din armata Reichului și fusese condamnată la moarte. Ochii acelei fete erau albaștri ca Mediterana. O plimbau pe ulițele satului, și oamenii se mirau de privirea ei.

Mama legase la gîtul Aniței pe un fir de borangic o mărgică cu sclipiri albastre și galbene ca s-o ferească de deochi.

Dar nenorocirea s-a întîmplat. Venise o foamete în sat ca-n vremea ocupației hitleriste. Satul, cu casele lui pierdute în vale, trăia din cultivarea bumbacului. În anul acela, recolta de bumbac era deosebit de bogată; sătenii se așteptau să scape de datorii din banii cîștigați din vînzarea bumbacului și să le mai și rămînă ceva ca să-și repare casele.

Dar agenții marilor negustori de bumbac le-au oferit prețuri de nimic, și sătenii se vedeau muritori de foame.

Atunci bărbații din sat s-au alăturat coloanei de manifestanți din regiune și au pornit spre oraș să-și ceară drepturile.

Femeile n-au vrut să meargă.

— Noi rămînem acasă să păzim copiii și casa, ziceau, noi nu mergem!

Bumbacul nevîndut zăcea îngrămădit prin curți, sub șoproane, peste tot. Văzut de pe deal, satul părea înecat în zăpezi. Cînd adia vîntul, în aer pluteau scame subțiri.

Tot acest alb, care se părea că va aduce în sat bucurie, aducea numai necazuri. Se preschimbase în doliu.

Anița stătea în curte, ca în fiecare zi după culesul bumbacului, și privea grămezile mari, albe care umpluseră curtea.

Cînd maică-sa ieși să ia apă de la fîntînă, Anița o întrebă:

— Mamă, de ce e negru bumbacul?

— Nu-i negru, fetițo, e alb, i-a răspuns mama, care în clipa aceea nu-și dăduse seama că Anița începuse să-și piardă vederea.

După cîteva zile, mama Aniței se sperie și chemă cîteva femei, care se îngrămădiră lîngă Anița.

— Ce vezi, Anița?

— Negru, mamă!

Îi arătau soarele care se pregătea să apună.

— Ce vezi, Anița?

— Negru, mamă.

Îi arătau cărarea care ducea spre oraș, spinările munților, pădurea.

— Ce culoare vezi, Anița?

— Negru, mamă, negru văd...

Babele spuneau că Anița a privit soarele cu prea multă îndrăzneală și că acesta a pedepsit-o și i-a furat vederea. Spusele lor ar fi fost crezute dacă în sat nu s-ar mai fi îmbolnăvit încă doi copii. Și aceștia erau pe cale să-și piardă vederea.

Femeile au plecat cu căruța să aducă un doctor și l-au adus să consulte copiii.

— E din cauza foametei, a spus doctorul. Orbire. Avitaminoză... Deci nu era soarele vinovat. Nici nu putea să fie. El este acela care dă viață. El dă contur și culoare vietăților. El dă oamenilor lumina. Nu se putea ca el să fure lumina din privirea copiilor. Se îmbolnăvir încă doi copii.

Într-una din seri, femeile din sat se adunară la sfat în curtea Aniței. Peste treizeci de mame se aflau acolo. Erau îmbrăcate cu rochiile lor negre și peticite, au adus cu ele și șalurile lor negre pe care le-au legat pe niște crengi de măslin. Dimineața, cînd răsări soarele, au pornit cu copiii în brațe, îmbrăcate în negru, fluturînd steagurile negre. Mergeau spre oraș, zicînd:

— Vrem să ne salvăm copiii!

Copiii orbiți de foamete le arătau drumul luptei.

Străbăteau cîmpia ca într-o procesiune ciudată, mergînd să-și facă dreptate. Voiau să-și salveze copiii, voiau ca bumbacul, munții, pădurea și răsăritul soarelui să-și păstreze culoarea firească.

Satul începu să vadă cu ochii Aniței.

În romînește
de ILEANA TOMILIAN

Ilustrație: GETA BRĂTESCU

O EXCURSIE CU SURPRIZE

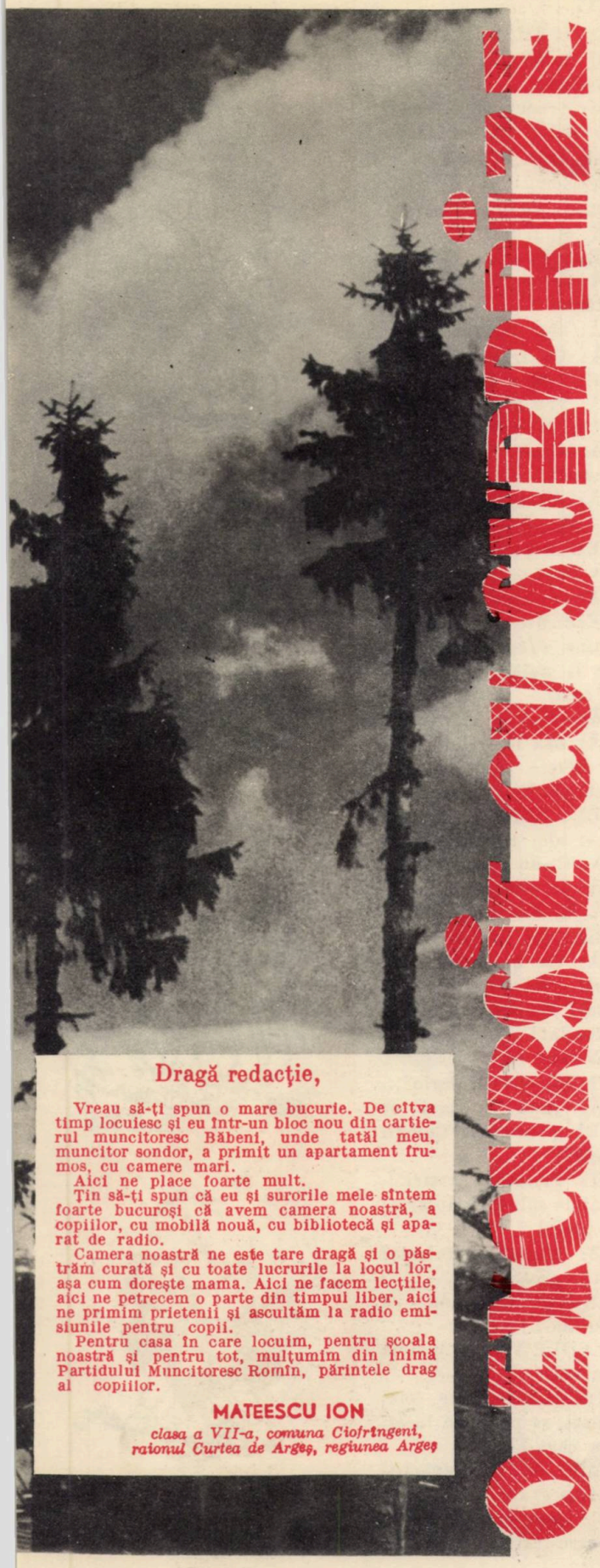

Dragă redacție,

Vreau să-ți spun o mare bucurie. De cîtva timp locuiesc și eu într-un bloc nou din cartierul muncitoresc Băbeni, unde tatăl meu, muncitor sondor, a primit un apartament frumos, cu camere mari.

Aici ne place foarte mult.

Ție să-ți spun că eu și surorile mele sîntem foarte bucuroși că avem camera noastră, a copiilor, cu mobilă nouă, cu bibliotecă și aparat de radio.

Camera noastră ne este tare dragă și o păstrăm curată și cu toate lucrurile la locul lor, așa cum dorește mama. Aici ne facem lecțiile, aici ne petrecem o parte din timpul liber, aici ne primim prietenii și ascultăm la radio emisiunile pentru copii.

Pentru casa în care locuim, pentru școala noastră și pentru tot, mulțumim din inimă Partidului Muncitoresc Romîn, părintele drag al copiilor.

MATEESCU ION

clasa a VII-a, comuna Ciofrîngeni, raionul Curtea de Argeș, regiunea Argeș

de **ANGEL GRIGORIU** și **ROMEO IORGULESCU**

Un grup de copii echipați de excursie traversează scena fredonînd voioși o melodie. Tică, ultimul din grup, se oprește și-l trage de mînecă pe Ionel.

IONEL *(discret)*: Cheamă-l și pe Gică!

TICĂ *(strigînd cu precauție)*: Gică! *(Gică vine la ei. Restul grupului iese din scenă.)*

GICĂ: Bravo, băieți!

TICĂ: O să ajungem cu mult înaintea lor...

IONEL: Ce?! Să ne luăm noi după ei?

GICĂ: Tăiem drumul direct.

TICĂ: Mergem noi și fără ajutorul marcajului.

IONEL: Va să zică, acolo e cabana.

GICĂ: Drept înainte, băieți! *(Merg, bătînd pasul pe loc, cîntînd pe melodia „Vînătorul iscusit".)*

Pornim voioși în pas ușor,
Pornim spre vîrful munților.
N-avem busolă, lasă
Și nici de marcaj nu ne pasă.
Neînfricați străbatem azi
Sălbatice păduri de brazi...
Trei alpiniști de seamă
Cîntăm și urcăm fără teamă.

(Se aude un foc de armă. Apare un vînător în spatele lor.)

VÎNĂTORUL: Stați așa! *(Rămîn nemișcați, apoi se întorc încet.)* V-ați speriat?

TOȚI: Noi?

GICĂ *(rîzînd forțat)*: Ha! Ha! Noi să ne speriem?

VÎNĂTORUL: Ia spuneți, băieți, n-ați văzut un urs?

IONEL: Un ce?

VÎNĂTORUL: Un urs...

IONEL: Aa... un urs... *(Degajat.)* Sigur că da. Am și stat de vorbă cu el. Întreba chiar de dumneata.

VÎNĂTORUL *(rîzînd)*: În povești ești mai tare ca un vînător. Dar voi ce căutați pe aici?

TICĂ: Mistreți.

VÎNĂTORUL: Uite ce e, îndrăzneților, mai bine vă țineați de marcaj că o să vă rătăciți. *(Iese.)* *(Băieții cîntă pe aceeași melodie.)*

Vînătorul iscusit
Pușca lui și-a pregătit
Să vîneze-o fiară mai sălbatică.
Vînătorul iscusit
O găsește negreșit
Tocmai în grădina zoologică.

GICĂ: Hai acum, din nou la drum!...

Neînfricați străbatem azi
Sălbatice păduri de brazi...
Trei alpiniști de seamă
Cîntăm și urcăm fără teamă.

IONEL: Aoleu!

GICĂ: Ce e?

TICĂ: Ce s-a întîmplat?

IONEL: Cred că ne-am rătăcit. Nu mai știu unde e nordul, unde e sudul...

GICĂ: E simplu. Ne ghidăm după răsăritul soarelui.

IONEL: Nu vezi că sînt nori?

TICĂ: Atunci după mușchii copacilor. Cresc înspre nord.

GICĂ: Tii! Ce copaci! Nu au mușchi de loc.

IONEL: Dacă nu fac gimnastică...

TICĂ *(cîntînd pe melodia „Pescarul amator"):*

Sistemul meu e și mai bun
Și îndată-am să ți-l spun:
Tu iute nordul vei afla
De-ntrebi pe cineva.

IONEL: Pe cine?

GICĂ *(cîntînd pe melodia „Broscuța"):*

Hai întreab-o pe broscuța oac,
Poate c-are o busolă-n lac

IONEL :

De-mi răspunde așa
Tatuac, tatuac,
Spune-atuncea eu
Ce mă fac? Ce mă fac?

GICĂ: Știți ce, am o idee bună. Hai din nou la drum.

(Toți cîntă mergînd pe loc):

Pornim voioși în pas ușor
... etc.

TICĂ: Aoleu! Un strop de ploaie!

IONEL: Ce strop? E ploaie adevărată!

(Cîntă toți pe melodia „Nicușor are o tobă".)

A-nceput acum să plouă
Pic, pic, pic.
Mi-a udat cămașa nouă
Pic, pic, pic.
Ploaia plouă tot mereu,
Noi urcăm, urcăm din greu,
Vai! Cum fulgeră și tună
Bum! Bum! Bum!

GICĂ: Stați așa!

TICĂ: Ce e?

GICĂ: Nu simțiți nimic?

IONEL: Ce să simt?

GICĂ: C-a stat ploaia.

TOȚI: Uraa!

(Cîntă pe melodia „Sus într-o cabană".)

Sus, sus, sus înspre cabana mică,
Drumu-i greu, dar noi nu avem frică.
Am urcat doi metri într-un ceas
Și-am făcut și popas.
Tot suind cărarea prin pădure,
Noi culegem delicioase mure,
Dar mare-i supărarea
C-am rătăcit cărarea.

Sus, sus, sus înspre cabana mică
Am pornit-o veseli fără frică.
Alpiniști ca noi mai rar așa
Holariu, holaria.

(Vorbit sacadat):
Sus înspre cabana mică,
Am pornit-o fără frică,
Pe cărarea mititică,
Prin poiana frumușică,
Cînd deodată cine pică?

GICĂ: Uite ursul, Ionică!

IONEL: Ce să ne facem măi, Tică?

TICĂ:

Mergem pe cărarea mică
Ca și cînd nu ne-ar fi frică.

GICĂ:

Stați așa! Eu m-am gîndit
S-o pornesc în jos grăbit
Chiar pe unde am venit
Ca să v-aduc ajutoare...
Dar aveți și voi răbdare

IONEL:

Stai. Tu nu pleca grăbit.
Uite, cred că am ghicit
De ce șade-ntr-una oare
Ursul nostru pe cărare?
Frățiorii mei cei dragi:
Ăsta vrea un kil de fragi.

GICĂ:

Taci o dată! În sfîrșit!
Vai cum ne-am mai păcălit!
N-aveți ochi care să vadă,
Nu vedeți că are coadă
Și îi arde de jucat?

TOȚI:

Ăsta-i iepure curat!...

TICĂ: Și-acum?

IONEL: Și-acum ce?

TICĂ: Ce ne facem, ne-am rătăcit!

GICĂ: S-a înserat...

TICĂ: Ce tremuri?

IONEL: Mi-e frig!

GICĂ: Ți-e frig de... frig?

IONEL: Mi-e frig de frică.

TICĂ: Ce-or face colegii noștri?

GICĂ: Au ajuns de mult la cabană...

IONEL: Stau la căldură...

TICĂ:Beau ceai fierbinte...

GICĂ: Fierbinte...

IONEL: Mie nici nu mi-e foame *(Înghite în sec.)* Or fi avînd și gustări la ceai?

TICĂ: Or să se îngrașe!...

GICĂ: Așa le trebuie! Să se învețe minte să mai meargă după marcaj!...

IONEL: Altfel ar fi fost și ei aici cu noi.

TICĂ: Ce-au pierdut!

GICĂ: Ce peisaje!

TICĂ: Ce aer proaspăt!

IONEL: Ce răcoare!

GICĂ: Ce umezeală!... Știți ceva băieți?! *(Oftînd.)* Eu cred că ni s-a înfundat!

(Se aud voci.)

VOCI: Holario! Holario!...

TICĂ: Asta ce mai e?

IONEL *(bucuros)*: Colegii noștri!

TOȚI: Prietenii noștri. Sîntem salvați! Holario! Holario!

VOCI: Holario! Holario!

(Apar colegii.)

COLEGII: De cînd vă căutăm...!

UN COLEG: Ce spaimă am tras!

ALT COLEG: Bine, măi băieți, se poate să faceți așa ceva ?!

ALTUL: Să vă despărțiți voi de grup...

TOȚI: Lasă c-am plătit-o pentru asta.

Ilustrații: PUIU MANU

cîntec de excursie

Versuri: ROMEO IORGULESCU **Muzica: GEORGE GRIGORIU**

Astăzi în excursie plecăm
Locuri pitoreşti noi vizităm.
Holario...
Holario...
Şi într-un glas cu toţi voioşi cîntăm:
Ia priviţi ce minunat tablou!
Şi-a-mbrăcat pădurea straiul nou.
Holario...
Holario...
Ne îngînă ul văilor lung ecou...
Naturaliştii amatori
Strîng buchete mari de flori
Sau adună în cutii
Gize, fluturi aurii.
Iar micii fotografi acum
Strîng imagini de album,
De neuitat,
De neuitat.
Astăzi în excursie plecăm
Înc-un colţ de rai să vizităm.
Holario...
Holario...
Frumuseţea ţării noi o cîntăm!..

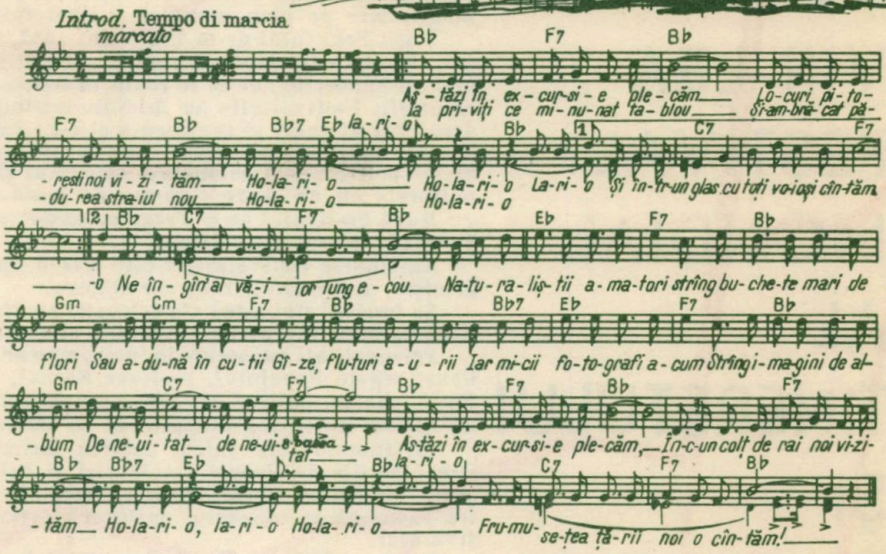

of, of, of ce greu mai e!...

Versuri: ANGEL GRIGORIU
Muzica: TEMISTOCLE POPA

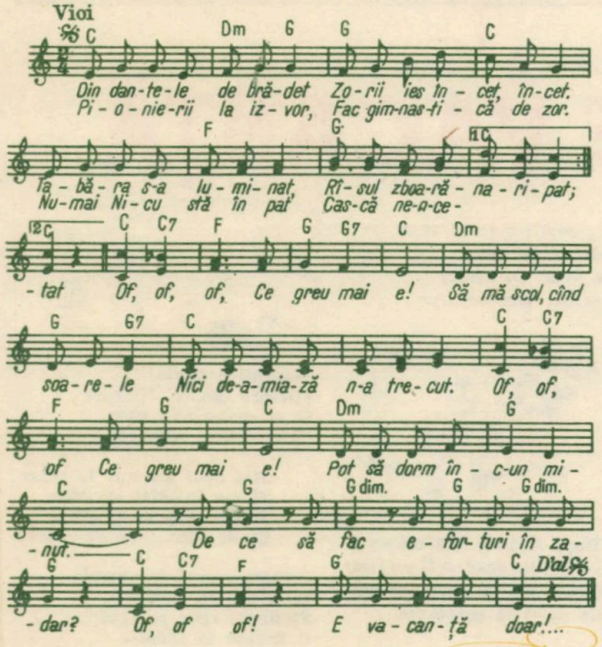

Din dantele de brădet
Zorii ies încet, încet.
Tabăra s-a luminat,
Risul zboară înaripat;
Pionierii la izvor
Fac gimnastică de zor.
Numai Nicu stă în pat
Cască ne-ncetat.

Refren:

Of, of, of,
Ce greu mai e!
Să mă scol, cînd soarele
Nici de-amiază n-a trecut.
Of, of, of,
Ce greu mai e!
Pot să dorm înc-un minut.
De ce să fac eforturi în zadar?
Of, of, of,
E vacanţă doar!...

II

Sub ai cetinii parfum,
Pionierii suie acum
Sprintenele cărărui
Înspre vîrful muntelui.
Suie toţi ca nişte lei...
Numai Nicu nu-i cu ei,
Doar cu gîndul s-a suit
Şi-a şi obosit.

Refren:

Of, of, of,
Ce greu mai e!
Să urc ditai muntele
Ca să-l văd că e frumos.
Of, of, of,
Ce greu mai e!
Văd eu şi de-aici de jos...
De ce să fac eforturi în zadar?
Of, of, of,
E vacanţă doar!...

III

Vălul serii minunat
Peste munte s-a lăsat.
Sub argintul stelelor
Pionierii cîntă-n cor.
Glasul lor de ciocîrlii
Cîntă vesele-armonii.
Numai Nicu a rămas.
Parcă fără glas...

Refren:

Of, of, of,
Ce greu mai e!
Să m-avînt în cîntece.
De-am să cînt, am s-obosesc
Of, of, of,
Ce greu mai e!
Poate să şi răguşesc...
De ce să fac eforturi în zadar?
Of, of, of,
E vacanţă doar!...

IV

Ora mesei a sunat.
Bucătarul i-a chemat.
Au şi-acum ca şi-alte dăţi
Fel de fel de bunătăţi.
Numai Nicu, ce să spui,
N-are-n farfuria lui
De mîncare nici un fel...
Rîd cu toţi de el...

Refren:

Of, of, of,
Ce greu mai e!
Să tot mesteci of, of, of,
Să nu oboseşti cumva
Of, of, of,
Ce greu mai e!
Noi mîncăm friptura ta...
De ce să faci eforturi în zadar?
Of, of, of,
E vacanţă doar..

CEL DE-AL VIII-LEA FESTIVAL MONDIAL AL TINERETULUI ŞI STUDENŢILOR

Anul acesta, între 27 iulie şi 5 august va avea loc la Helsinki, capitala Finlandei, cel de-al VIII-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor.

Acum 15 ani, Federaţia Mondială a Tineretului Democrat împreună cu Uniunea Internaţională a Studenţilor au luat iniţiativa organizării acestor sărbători ale tineretului. De atunci, festivalul a devenit cea mai importantă manifestare pe plan mondial a tineretului pentru pace şi prietenie.

După Festivalul de la Praga din 1947, festivalurile au avut loc cu regularitate. Ele au adus laolaltă sute şi mii de tineri, permiţîndu-le să-şi cunoască mai bine răspunderile noi ce le revin în domeniul luptei pentru pace, pentru viitorul omenirii. Festivalurile au înlesnit întîlniri între numeroşi tineri, pînă atunci despărţiţi de mări şi continente şi care luptau împreună pentru aceeaşi cauză. Ele au constituit momente emoţionante ale luptei tinerilor, cuprinzînd probleme politice de însemnătate mondială şi în acelaşi timp întreceri sportive şi culturale cu un mare caracter de masă.

După Festivalul de la Praga au urmat cele de la Budapesta, Berlin, Bucureşti, Varşovia, Moscova şi Viena.

Amploarea festivalurilor este mereu sporită: la ele iau parte noi forţe progresiste, multe altele li se vor alătura.

La festival sînt aşteptate delegaţii ale tineretului din Mauritania şi din Africa Neagră, care vor participa pentru prima dată la festival.

Personalităţi cunoscute în lume, cum ar fi O. Dorticos, preşedintele Republicii Cuba, regele Nepalului, profesor Bernal, preşedintele Consiliului Mondial al Păcii, oameni politici din ţările scandinave, oameni de ştiinţă sovietici şi alţii, au salutat apropiata întîlnire de la Helsinki.

Şi tineretul din patria noastră întîmpină cu bucurie această sărbătoare. Organizaţiile de tineret din fabrici şi uzine, din gospodăriile colective şi din şcoli pregătesc daruri pentru festival. De asemenea, tinerii din ţara noastră participă la concursul cultural-sportiv care se va închide în preajma festivalului.

Cel de-al VIII-lea Festival mondial va ocupa un loc important în larga activitate desfăşurată de popoarele lumii pentru pace, dezarmare, eliberare naţională, progres şi democraţie.

CRONICA DE VACANŢĂ

Dîndu-şi toată importanţa
Un simpatic calendar
A decis ca-n cireşar
Să invite-aici „Vacanţa".

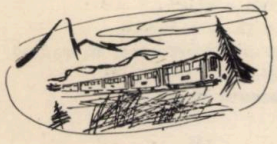

După care, drept urmare,
Cu un tren de pionieri
A sosit „Vacanţa" ieri,
Veselă, strălucitoare...

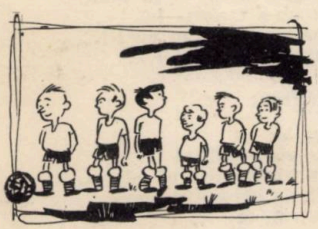

Şi, privindu-şi conduraşii,
Ce-s ca fulgul de uşori,
S-a-ntrebat de zece ori:
Încotro s-o ducă paşii.

Luînd apoi decizii scurte,
Zîmbitoare a pornit,
După planul stabilit,
Spre o tabără de curte.

Pe-a gazonului mătase
Se-antrenează — ce să zici!
O echipă de pitici
Că au meci la ora şase.

Mai încolo sînt „artiştii"
Ei repetă ne-ncetat
Hai! D-a capo! Înc-o dat'
Şi orchestra, şi soliştii!

De aici, „Vacanţa mare"
A pornit peste cîmpii
Şi-a ajuns cît ai clipi
Într-un sat, departe-n zare.

Strîng copiii-n toiul verii
Spicele de pe ogor,
Le-au venit în ajutor,
Din oraşe, pionierii.

După-amiază sub umbrare
— Ţi-este drag să îi priveşti!
Cîntă, rîd şi spun poveşti
Că aşa-i la şezătoare...

Şi-a pornit „Vacanţa" iară
Pînă-n vîrful muntelui!
Pentru ea-i un fleac, vă spui,
Orice pantă e uşoară.

Peisajul e feeric!
(Despre munte, Nicuşor
Şi el spune că-i uşor,
Că îl urcă-n teleferic.)

Mai apoi s-a dus la mare
Şi s-a instalat sprinţar
Într-o vilă de cleştar...
Ce de vile... Ce de soare!

Printre valuri înspumate
Iat-o acuma surîzînd.
Pionierii rînd pe rînd
O învaţă să înoate.

Şi cum inima o-ndeamnă,
S-a decis „Vacanţa" ieri:
Printre dragii pionieri
Va rămîne pîn'la toamnă!

ROMEO IORGULESCU

SERGHEI MIHALKOV

Nu de mult, Serghei Mihalkov a fost din nou oaspetele ţării noastre. Cu acest prilej, cunoscutul scriitor sovietic a adresat cititorilor noştri un salut plin de căldură şi le-a dăruit cîteva poezii.

Să-i mulţumim cu toţii pentru frumoasele gînduri despre ţara noastră şi să-i citim versurile, care vin atît din partea unui mare scriitor, cît şi a unui prieten.

**Să vă spun de la-nceput,
Dragii mei, că vă salut!
Ţara voastră-i Romînia,
Cîntecele romîneşti,
Şi-nfloriţi ca poezia
Într-o lume de poveşti.**

**Ce v-aş mai dori şi spune?
Toate, toate cele bune:
Fericire cîtă vreţi,
Viaţa-n veşnică mişcare
Să vă dea la fiecare
Tot ce are mai de preţ.**

Pastilele minune

**Drumul pîn'la farmacie
Tot bolnavul bine-l ştie.
Intri şi tu, ca oricare.
Înăuntru e curat:
Marmură scînteietoare
Şi cristal imaculat.
Sus, pe rafturi, măi copile
Cutiuţe şi cutii
Cu fiole şi pastile,
Cu tot soiul de-alifii.
Stau acolo, puse bine,
Potrivite la orice:
Comprimate şi buline
Şi, desigur, vitamine
A,B,C.
Farmacistului să-i spui
Şi-ţi dă totu-ntr-o clipă:
O pomadă de pistrui
Şi tablete pentru gripă,
Plasture de bătătură,
Alifie de arsură,
Ceai de mentă ori un hap
Pentru pîntec, pentru cap.
Prin urmare, sînt de toate.
E destul să-ntrebi, să ceri.
Doar un lucru nu se poate
Cumpăra de nicăieri.
Fiindcă nu poţi spune: „Nene,
Printre cîte leacuri ai,
N-ai ceva şi pentru lene,
Vreo pastilă, ori un ceai?"
De s-ar născoci anume
Vreun remediu potrivit,
Leneşii cîţi sînt pe lume
Folosi-l-ar negreşit.
Toţi acei care, mă rog,
Stau cam prost la catalog,
Cum l-ar lua de l-ar găsi,
Înaintea mesei, după,
Într-o lingură de supă,
De 3—4 ori pe zi!
Ce să zic, aşa pastile
Cumpărare-aş vreo trei chile!**

Ilustraţie: EUG. TARU

36 cu 5

**Treizeci şi şase cu cinci!
Ce să mă ştiu face?
Unde eşti tu, gripă?
Ah, şi cît de mult aş vrea
Să mă supere ceva,
Barem pentru-o clipă!
Pipăi burta, nu mă doare.
Fac „hapciu!", dar fără rost.
N-am nimic, şi rău îmi pare:
O să iasă prost.
Mîine să mă scol la şapte,
Fiindcă sînt şi eu şcolar,
Să-mi beau porţia de lapte
Şi să merg la şcoală iar!
Dar acol' o să mă scoată
La răspuns. Şi ce-am să zic?
Nici tu lecţia-nvăţată!...
Nici nimic, nimic...
Termometrul iar îl pun
Şi-i spun „scumpul meu" şi „dragă"
Şi îl rog să fie bun
Şi să vrea să mă-nţeleagă.
Neştiind ce să-i mai fac,
Îl mai rog şi-l scutur iute,
Ba-i ating şi-un bobîrnac,
Poate-o vrea să mă ajute.
— Mercuraş, îi spun în şoapte,
Frumuşel cum nimeni nu-i,
Pînă la treizeci şi şapte
Ştii tu oare să te sui?
Ceee? Treizeci şi şapte cu doi!
Ia să văd mai bine!
Mi-e capul greoi
Şi obrajii-mi ard... de ruşine!
— Ce te doare, puişor?
— Nu ştiu... Toate mă cam dor...
Stau în pat, s-a hotărît.
Şi scîncesc dacă m-atingi.
Dar de fapt eu n-am decît
Treizeci şi şase cu cinci!**

**În romîneşte
de IOANICHIE OLTEANU**

Sfaturi pentru drumeție

În numărul acesta publicăm în continuare o seamă de sfaturi necesare în excursiile pe care le vom face.

CUM SE AMENAJEAZĂ LOCUL PENTRU ÎNNOPTAT

Locul pentru popasul de noapte se alege la fel ca și pentru popasul cel mare de zi. Fiecare pionier trebuie să știe să întindă cortul, să construiască o colibă, să-și facă un așternut.

CORTUL: locul pentru cort trebuie să fie apărat contra vîntului de o pădure sau de tufișuri. În jurul cortului se sapă un șanț pentru scurgerea apei în caz de ploaie.

Cortul trebuie întins fie pe un loc drept, fie pe o movilă, cu spatele la vînt, pentru ca acesta să nu-l răstoarne într-o parte și să nu pătrundă în interiorul lui.

ÎNVAȚĂ SĂ APRINZI FOCUL

La popasuri, mai ales la cele de noapte, este nu numai necesar, dar și foarte plăcut să aprinzi un foc. De aceea este recomandabil să înveți să aprinzi un foc pe orice vreme, chiar după ploaie. Cu puțină îndemînare, fără îndoială, vei reuși.

ALEGEREA LOCULUI: focul trebuie făcut la o depărtare de cel puțin 5 m de copacii din jur, pentru a nu-i strica sau a nu provoca un incendiu.

AMENAJAREA LOCULUI PENTRU FOC: pe locul ales (o suprafață de un m p) pentru foc se înlătură mai întîi frunzele, iarba uscată și tot ce se poate aprinde ușor. Împrejurul locului se sapă un șănțuleț.

CUM SE APRINDE FOCUL: se adună surcele uscate, crenguțe de brad sau pin. Se așază întîi o grămadă de mușchi uscat sau iarbă uscată, iar deasupra surcele și crenguțe, puse mai răsfirate, ca între ele să rămînă loc. (Trebuie să aibă forma unei piramide.) După ce totul este pregătit pentru aprinderea focului, se înfig din două părți niște crăcane în așa fel ca acestea să nu fie în direcția vîntului. Flacăra chibritului se pune între surcele. Focul se întreține aruncînd mereu surcele uscate, crengi.

REȚINE: sînt potrivite pentru un foc bun vreascurile de stejar, mesteacăn, alun, ienupăr, arin; dau foarte multă căldură și puțin fum.

Prim ajutor

În excursii îți va fi de folos să cunoști cîteva noțiuni de prim ajutor.

RĂNILE ȘI TĂIETURILE

Unge cu iod pielea din jurul rănii sau al tăieturii și pune pe rană o bucată de tifon sterilizat, îmbătut de cîteva ori, în așa fel, încît să acopere atît rana cît și pielea din jurul ei; acoperă tifonul cu vată și bandajează.

La scoaterea pansamentului din pachet nu trebuie să atingi cu mîinile fața tampoanelor de tifon care se așază pe rană, pentru a nu le infecta.

OPRIREA HEMORAGIEI

Dacă dintr-o rană sau dintr-o tăietură sîngele curge șiroaie, înseamnă că a fost atinsă o arteră oarecare.

Pentru a opri hemoragia arterială, trebuie să strîngi cu degetele artera tăiată, mai în sus de rană. În multe locuri de pe corpul omenesc arterele trec aproape de suprafață și pot fi strînse ușor cu degetele.

Piciorul sau mîna rănită se vor așeza mai sus decît restul corpului, pentru a micșora tensiunea sîngelui. În cazul unei hemoragii puternice, leagă strîns piciorul sau mîna mai sus de rană cu ajutorul unui prosop, al unei curele sau al unei sfori groase și răsucite.

După aceea, transportă rănitul cît mai repede la un medic.

SCRÎNTITURILE (LUXAȚIILE)

Aplică pe articulația vătămată un pansament strîns ușor și așaz-o într-o astfel de poziție încît bolnavul să simtă cît mai puțină durere. Trimite accidentatul la medic, fără a încerca să îndrepți scrîntitura.

FRACTURI

Aplică pe piciorul sau brațul fracturat două bețe sau două scîndurele și fixează-le cu ajutorul unui pansament, pentru ca oasele fracturate să nu se frece unul de altul. Așază piciorul sau brațul rupt mai sus decît corpul și cheamă medicul.

LEȘINUL

În caz de leșin, sîngele se retrage din creier, fața pălește, apare o sudoare rece, iar accidentatul își pierde cunoștința. Așază leșinatul în așa fel încît picioarele să se afle ceva mai sus decît capul; descheie-i haina (care împiedică respirația), stropește-i fața cu apă rece, freacă-i tîmplele cu spirt sau cu apă de colonie, fă-l să miroasă o bucățică de vată înmuiată în amoniac și dă-i să bea un ceai fierbinte.

Dacă cel leșinat nu-și revine, fă-i respirație artificială și cheamă medicul.

INSOLAȚIA

Insolația se produce pe timp umed și călduros, din cauza supraîncălzirii corpului de către soare.

Simptomele care vestesc insolația sînt următoarele: puternice dureri de cap, amețeală, bătăi de inimă și greață. Fața devine roșie, iar limba uscată. Pielea e uscată (neasudată), iar pulsul slab și des. Accidentatul respiră greu și are temperatura ridicată. După puțin timp poate urma leșinul.

Iată care sînt primele ajutoare în caz de insolație: accidentatul se scoate din mulțime, e despovărat de greutatea ce o purta (în marș), i se descheie cămașa și i se scoate îmbrăcămintea de prisos. El trebuie așezat la umbră, cu capul puțin ridicat. După aceea, i se dă să bea apă rece (des și în porții mici), i se udă pieptul cu apă rece și i se pun comprese reci pe cap.

HARTA EXCURSIEI NOASTRE

Cum ne alcătuim oare această hartă?

Nimic mai simplu: pornind de la cunoștințele căpătate la geografie și cunoscînd semnele convenționale, vom nota pe o foaie de hîrtie sau pe un carton, din harta mare a țării, localitățile prin care vrem să trecem, stabilind deci itinerarul. Pe hartă vom nota și unele caracteristici, amănunte, în funcție de scopul excursiei.

Harta itinerarului nostru va cuprinde: punctul de plecare și punctul maxim la care vom ajunge, localitățile mai importante prin care vom trece, caracteristicile geografice ale terenului, precum și locurile de popas.

Dimensiunile la care vom face harta nu vor depăși 50 cm, alcătuindu-se la o scară mai mare, liber apreciată.

În cazul nostru obiectivele hărții și ale excursiei București-Prejdeal se vor stabili desigur și în funcție de timpul pe care îl avem la dispoziție și de popasurile necesare. În cadrul unei deplasări de 5—7 zile putem vizita diverse locuri și obiective turistice, dintre care enumerăm:

— Cîmpina — Doftana — *vizitarea Muzeului Doftana — transportul pînă la muzeu în autobuze: timp necesar — 4—5 ore. Revenirea la Cîmpina, vizitarea orașului, eventual și a unei întreprinderi petroliere.*

RSIEI
RE

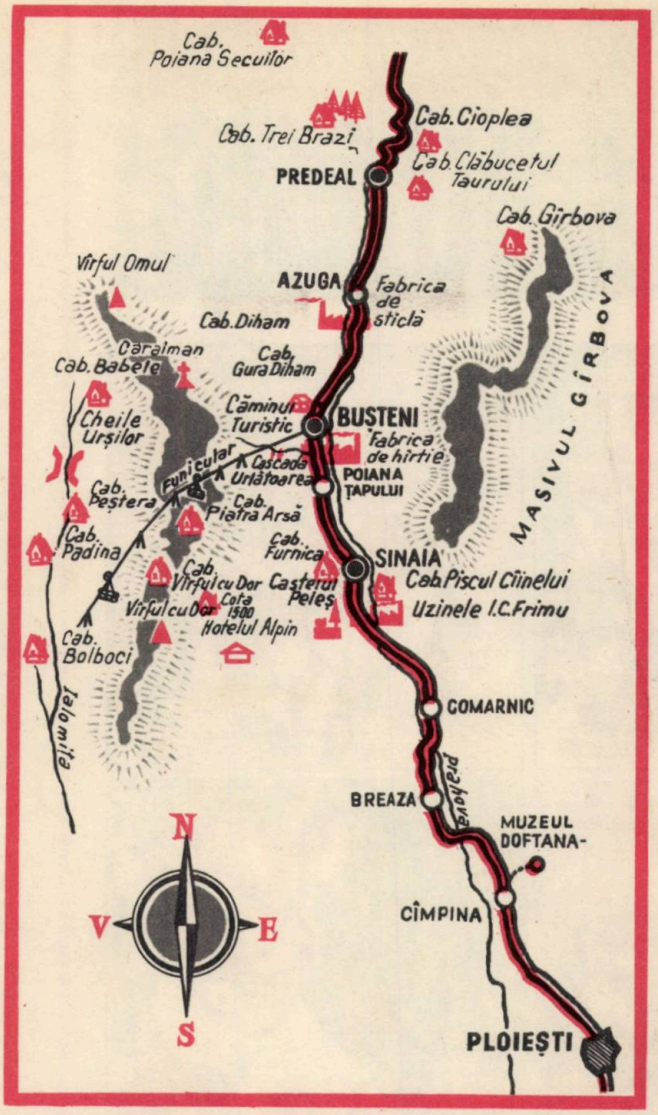

— Sinaia *(gara: altitudine 798 m). Obiective: Muzeul Peleș, Uzina „I. C. Frimu". Cabane: Piscul Cîinelui, Furnica (900 m), Hotelul Alpin cota 1 400, Cabana cota 1 500, Poiana Stînii, cabana Vîrful cu Dor (1 885 m), Vîrful cu Dor (2 029 m). Sinaia — Vîrful cu Dor, urcuș 2—3 ore pe timp frumos.*

— Bușteni *(883 m). Obiective: Fabrica de hîrtie, stația de sosire a funicularului, cascada Urlătoarea. Cabane: Căminul Turistic (925 m), Gura Dihamului (987 m).*

— Azuga. *Obiective: Fabrica de sticlă.*

— Predeal *(1 038 m). Cabane: Clăbucetul Taurului (numită și „Clăbucet sosire") și Cioplea, la marginile orașului. Diham (1 320 m), vîrful Diham (1 581 m). Predeal-Diham — 3-4 ore. Predeal — cabanele Trei brazi, Poiana Secuilor (1 105 m) — 1—2 ore.*

Din orice punct am fi situați în Valea Prahovei, între Sinaia și Predeal, putem face după harta întocmită de noi (vezi harta alăturată) așa-numitul TUR DE ORIZONT, adică indicarea punctelor geografice care se pot vedea pe orizontul înconjurător.

Ajungerea în aceste locuri și vizitarea lor impune traversarea masivului, constituind ea singură o excursie de 3—4 zile, cu traseul Sinaia — Vîrful cu Dor-Piatra Arsă-Babele-Peștera-Bolboci. La punctul Bolboci se află și stația de încărcare a funicularului care traversează munții pînă la Fabrica de hîrtie din Bușteni.

Date suplimentare: rîul Prahova izvorăște din regiunea Predealului, care este și cumpăna apelor, de partea opusă izvorînd Timișul. Regiunea Văii Prahovei este importantă din punct de vedere economic — exploatări forestiere, petrol, fabrici și uzine prelucrătoare; din punct de vedere sportiv —stațiuni pentru sporturi de iarnă, turism, alpinism—, stațiuni de odihnă, stațiuni sanatoriale.

Flora este alpină și subalpină, predominînd coniferele. În Bucegi se găsește floarea de colț (Leontopodium alpinum), care este o specie rară de floare de munte, fiind socotită monument al naturii ca și alte specii care sînt ocrotite prin lege.

Alcătuirea hărții noastre de excursie e bine să se facă în creion negru sau în tuș, notîndu-se cu creionul roșu itinerarul și locurile de popas. Nu trebuie să uităm să orientăm harta, adică să însemnăm corect punctele cardinale, spre a evita confuzii nedorite. În cazul în care vom face excursii pe munte, ne vom conforma indicațiilor și marcajelor stabilite de O. N. T.—Carpați.

În cadrul excursiilor vom stabili un program de urmat, putînd alcătui și mici schițe după natură cu caracteristicile terenului pe care îl parcurgem sau în care poposim, acestea folosindune la alcătuirea unui material documentar important și a jurnalului de excursie sau a notelor pionierești de călătorie.

Prof. IOSIF TEODORESCU-ARGHEZI

CUM SĂ NE ORIENTĂM

Cînd nu aveți busolă, încercați să găsiți alte mijloace de orientare.

După soare. *Rețineți că vara soarele se găsește la ora 6 dimineața aproximativ la est; la ora 15 — la sud-vest. La ora 18 — aproximativ la vest.*

După lună. *În primul pătrar, luna se găsește la ora 18 la sud, iar la ora 24 —la vest; în perioada cu lună plină se găsește la ora 18 la est, la ora 24 — la sud, iar la ora 6 — la vest; în ultimul pătrar, luna se găsește la ora 24 la est, iar la ora 6 — la sud.*

După stele. *Găsește pe cer constelația Carul Mare; unește cu o linie imaginară cele două stele din spatele carului și prelungește linia. Prima stea care se găsește pe această direcție și care strălucește puternic este Steaua Polară.*

Întoarce-te spre ea și vei avea în față nordul, la dreapta — estul, în spate — sudul, iar la stînga — vestul.

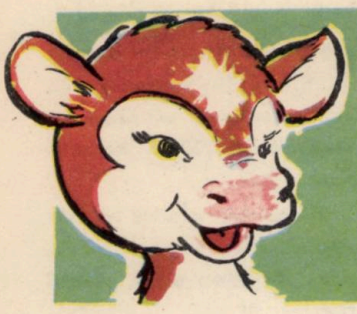

ÎN ATENȚIA MICILOR ZOOTEHNICIENI

Dragă redacție,

La noi în gospodăria colectivă se dă mare atenție creșterii vitelor.

Și mie îmi place foarte mult să îngrijesc viței și aș vrea să am cît mai multe cunoștințe despre creșterea lor. Vă rog să-mi scrieți despre aceasta, mai ales că eu vreau să mă fac zootehnist.

VLAD MANEA
clasa a VI-a, Davideni

Îți vom arăta cu ajutorul imaginilor care urmează cum trebuie îngrijiți viteii încă din primele zile de la naștere.

Multă atenție se acordă curățeniei. Unghiile se taie cu regularitate — altfel deformează picioarele și provoacă schiopătări.

Acordîndu-se toată atenția creșterii, hrănirii, îngrijirii animalelor tinere, fermele gospodăriilor colective cresc animale sănătoase, puternice, de bună calitate.

ÎN PARCUL DE CULTURĂ

Dragă Nicule,

M-ai rugat să-ți scriu cîte ceva despre locurile unde îmi petrec o parte din zilele de vacanță. Ieri am fost cu Radu și cu Mircea la Parcul de cultură Herăstrău din București; așa că, despre el îți voi povesti acum.

Aleile lui însorite — adevărate covoare fermecate — ne-au purtat ca-n basme spre locurile rezervate copiilor. Cu grijă și dragoste ne-au fost pregătite aici nenumărate surprize plăcute. Întîi ne-am oprit la „Biblioteca copiilor", învăluită parcă în vraja poveștilor. De aici, o alee largă, străjuită de flori, ne-a purtat spre „Poienița copiilor". Spre bucuria noastră am descoperit un mic teatru de păpuși în aer liber, unde am putut urmări peripețiile năstrușnice ale lui Țăndărică sau Șurubel. Cînd spectacolul a luat sfîrșit, am observat că Mircea dispăruse de lîngă noi. L-am regăsit însă repede, tot în poieniță, într-un grup de copii. Ne-am apropiat și i-am descoperit pe doi dintre plăsmuitorii de povești — scriitorii Gica Iuteș și Octav Pancu-Iași —, veniți la această întîlnire cu copiii, ca să le aducă vești de la prietenii lor, eroii povestirilor și basmelor îndrăgite.

Apoi ne-am despărțit. Radu și Mircea s-au dus la parcul de distracții, unde îi așteptau leagănele, carusele și tobogane, iar eu am alergat spre baza sportivă pentru copii. Aci se desfășurau tocmai întreceri de alergări cu bicicletele și trotinete. Deoarece eu veneam pe jos, m-am înscris la o întrecere mai puțin „motorizată" — alergarea în sac. Din păcate însă, n-am ieșit primul.

Mai tîrziu, așa cum ne-am înțeles, m-am reîntîlnit cu Radu și Mircea la „Estrada pionierilor" de la marginea lacului. Am urmărit un frumos program artistic dat de un ansamblu al palatului pionierilor. Din programul afișat am aflat că tot aici au mai avut loc numeroase conferințe, întîlniri ale pionierilor cu eroi ai muncii socialiste, focuri de tabără sau vizionări de filme pentru copii.

Se făcuse tîrziu, așa că ne-am îndreptat spre casă. Ieșind din parc, am mulțumit în gîndul meu tuturor muncitorilor care au construit acest parc și aceluia care se îngrijește de copilăria noastră fericită — Partidul Muncitoresc Romîn. În vacanță, cînd vii la București, vom veni des aici, unde ne vom petrece atît de plăcut și de folositor timpul.

La revedere,
CRISTIAN

ACTIVUL de PIONIERI în tabără

Numirea activului de pionieri: a preşedintelui de unitate, a preşedinţilor de detaşament şi de grupă are loc de cum au sosit copiii în tabără. Încă din prima zi se trece la împărţirea pe detaşamente şi grupe, după care instructorul superior împreună cu instructorii de detaşament numesc activul de pionieri. Fireşte că vor fi numiţi pionieri plini de iniţiativă, disciplinaţi, buni tovarăşi. Astfel numirea activului de pionieri se desfăşoară în tabără în bune condiţii şi repede. O dată colectivul de conducere al taberei numit, începe fixarea programului de activităţi, se stabilesc focurile de tabără, jocurile care urmează să fie organizate.

Fiecare detaşament primeşte anumite sarcini din programul general al taberei, iar pe baza acestor sarcini îşi întocmeşte programul de activităţi. Un detaşament poate primi sarcina să înfrumuseţeze un anumit sector al taberei, un altul să pregătească o parte dintr-un program artistic, iar altul cîteva sarcini legate de pregătirea unui joc sportiv. Aceste însărcinări se discută cu preşedinţii de grupă şi se împart în cadrul grupei. Buna organizare a muncii încă de la început ajută apoi ca toţi pionierii să participe la viaţa taberei, duce la desfăşurarea unei activităţi vesele şi interesante. Astfel toţi pionierii învaţă în tabere cîntece şi jocuri, poezii, fac excursii şi se odihnesc.

Tot în primele zile de tabără se numesc toboşarii şi gorniştii, colectivul gazetei de perete.

*

Iată cîteva din problemele care trebuie neapărat să le cunoască activele de pionieri.

GAZETA DE PERETE

În tabără nu există decît o singură gazetă de perete, care apare de două ori în decursul unei serii. Ea cuprinde aspecte interesante ale vieţii de tabără, ca, de pildă, despre o excursie, o acţiune frumoasă a unei grupe, despre o victorie sportivă. Tot la gazeta de perete pot apărea glume, caricaturi la adresa moftu-roşilor, a leneşilor, a celor care nu ştiu să-şi îngrijească hainele sau să păstreze bunul obştesc. În tabără pot apărea gazete fulger atunci cînd are loc un eveniment deosebit. În general, gazetele trebuie să cuprindă articole scurte, interesante, cu fotografii şi desene care să-i atragă pe pionieri.

JURNALUL TABEREI

Activul trebuie să se îngrijească ca jurnalul taberei să fie ţinut cu regularitate. Cele mai interesante întîmplări din tabără, impresii legate de o discuţie, de un foc de tabără vor fi consemnate în jurnalul taberei.

La închiderea taberei se pot citi pagini din jurnal, iar la expoziţia care se face cu acest prilej se va afla desigur şi jurnalul.

Iată cîteva puncte din programul de activitate care trebuie să stea neapărat în atenţia activelor de pionieri.

MUNCA CU CARTEA

Foarte multe seri sau după-amieze plăcute se pot organiza în cadrul detaşamentului sau al grupei legate de lectura unor cărţi. Pionierilor le place foarte mult să citească. Mulţi dintre ei îşi aduc cărţi de acasă sau folosesc cărţile din biblioteca taberei.

Foarte distractiv este să se organizeze unele jocuri literare după modelul celui aflat în numărul de faţă al revistei. Activele pot iniţia, de asemenea, în cadrul grupelor şi detaşamentelor discuţii, ca, de pildă, „Cartea mea preferată", „Eroul meu preferat" sau un concurs „Pentru cea mai frumoasă lectură", la care vor participa copiii cu deosebită pricepere la citit.

JOCURI PIONIEREŞTI

Preşedinţii de detaşament şi de grupă trebuie să ştie multe jocuri pionireşti, să fie în stare în orice clipă să-i înveţe şi pe ceilalţi copii. Iată cîteva jocuri pentru o după-amiază veselă. Mai găsiţi jocuri în numerele 1—2—3 ale revistei noastre.

Lupta distractivă

La fiecare întîlnire participă doi luptători. Ei se aşază unul în faţa celuilalt, cu genunchii îndoiţi şi cu palmele faţă-n faţă. La semnalul arbitrului se lovesc amîndoi cu palmele. Dacă se menţin pe picioare, repetă lovitura la cel de-al doilea semnal al arbitrului şi aşa mai departe, pînă cînd unul dintre ei îşi pierde echilibrul. Cel care cade sau se sprijină cu mîna de pămînt pierde întrecerea.

După prima pereche iese a doua, apoi a treia, pînă cînd toate perechile vor termina lupta. Învingătorii continuă jocul între ei. Întrecerile se duc pînă la victoria finală a unuia dintre luptători (desen).

„Depănătorii sprinteni"

Cei doi concurenţi iau mosorelele şi se depărtează unul de altul pînă ce sfoara legată de ele va fi întinsă. Exact la mijlocul sforii este prinsă o panglică.

La semnalul arbitrului, ambii jucători învîrtesc mosorelele, înfăşurînd sfoara pe ele, şi înaintează unul spre altul. Cel care va reuşi să înfăşoare pe mosorelul său panglica din mijlocul sforii va fi învingător.

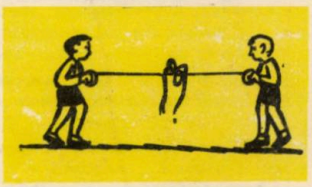

„Cursa cu picioarele lipite unul de altul"

Se marchează o fîşie de teren lungă de 15 — 20 de paşi, pe care se trage linia plecării şi a sosirii. Doi dintre participanţii la întrecere se aşază pe linia startului, ţinînd strîns un băţ între genunchi. La semnalul arbitrului pornesc, „în galop", spre sosire (în timpul cursei vor ţine picioarele strîns lipite unul de altul). Ca să fii învingător, trebuie să nu scapi băţul, să nu-l atingi cu mîinile şi să ajungi primul la sosire. Cei care scapă băţul reiau cursa din locul unde s-au oprit.

ALMANAH ȘTIINȚIFIC

o seară de minuni

Trăim într-o epocă în care „minunile" au devenit un fapt obișnuit. Vorbele omului sau imaginea acestuia zboară nevăzute, cu iuțeala gîndului, prin undele radioteleviziunii. Industria modernă produce din aer, cărbune și petrol stofe, mobile, parfumuri, coloranți, medicamente, mase plastice. Uriașa forță a atomului a fost supusă și folosită în scopuri pașnice pentru prima oară în Uniunea Sovietică. Cu ajutorul ei se produce energie electrică și se pun în mișcare vapoare uriașe, cum este spărgătorul de gheață atomic „V.I.Lenin". Trăim zilele istorice în care oamenii sovietici au deschis calea legendarelor zboruri cosmice. La fiecare pas se petrec adevărate „minuni". Sînt oare toate acestea minuni? Ce înseamnă, de fapt, o minune?

Întotdeauna clasele exploatatoare au speculat neștiința oamenilor, decretînd ca „minune" orice întîmplare căreia nu i se putea da o explicație. O dată cu însușirea științei și culturii de către mase, superstițiile, credințele deșarte în „minuni" nu mai au ce căuta în mijlocul nostru. În natură nu există nimic care să nu poată fi cunoscut și explicat de știință. Cîteva fenomene, în aparență ciudate, puteți studia și voi, dragi pionieri, într-o adunare dedicată „minunilor" chimiei.

Chimia capătă în viață o importanță tot mai mare. Industria chimică a patriei noastre se dezvoltă neîncetat. Adevărați giganți se înalță, Combinatul petrochimic de la Borzești, Uzina de fibre sintetice de la Săvinești, Uzina de produse sodice de la Govora, cea de îngrășăminte de la Năvodari și atîtea altele.

Chimia însă vă poate oferi și experiențe interesante și distractive. Iată cîteva dintre acestea:

1. MISTERUL CERNELII NEGRE

Arătați celor de față două pahare umplute cu apă. Apoi turnați în același timp conținutul ambelor pahare într-un vas mare din sticlă.

Amestecîndu-se, lichidul din cele două pahare se va colora brusc și violent în negru. Explicația acestei „minuni" este simplă. Într-unul din pahare a fost dizolvat un vîrf de cuțit de tanin (acid tanic), iar în celălalt o cantitate egală de calaican (sulfat feros).

2. BILELE JUCĂUȘE

Într-o sticlă obișnuită se toarnă apă, apoi o linguriță de bicarbonat de sodiu și o cantitate egală de sare de lămîie. De la chimie știți că dintr-un astfel de amestec ia naștere un gaz numit bioxid de carbon. Printr-un dop de plută sau cauciuc introducem vîrful unei pîlnii, pînă ajunge în partea cealaltă. Din hîrtie sugativă înmuiată cu apă faceți din timp niște bile mici, pe care le lăsați să se usuce.

Punînd bilele de sugativă (pot fi făcute și din măduva de soc) în pîlnie, veți vedea cum acestea încep să sară, să joace, ca și cum ar fi niște fluturași. Bilele pot fi colorate în diverse nuanțe, pot fi de mărimi diferite,

astfel ca să formeze un adevărat dans.

După cum ați înțeles, cel care pune în mișcare bobițele noastre este chiar bioxidul de carbon, care ia naștere în sticlă.

3. FUMUL MISTERIOS

Dați unui spectator o sticlă să o țină în mînă, după ce ați astupat-o cu un dop aflat la îndemînă. De fapt, atît sticla cît și dopul au fost „preparate" dinainte. Pe fundul sticlei sînt prelinse cîteva picături de acid clorhidric, iar dopul de plută a fost îmbibat cu amoniac. O dată sticla astupată, aprindeți cu un chibrit o bucată mică de hîrtie și anunțați că fumul produs de ardere se va aduna în sticla astupată, aflată la distanță de cîțiva metri, în mîna unuia dintre spectatori. Și, într-adevăr,

fumul se va aduna în sticlă! Bineînțeles că ați priceput care este explicația acestei noi minuni. Acidul clorhidric și amoniacul prin contact dau naștere clorurii de amoniu (țipirigul), un gaz dens și albicios.

4. O EXPERIENȚĂ SENZAȚIONALĂ

Această experiență vă va aduce cele mai mari laude.

Prezentați pe o tavă spectatorilor patru pahare goale și o cană mare de sticlă plină cu apă. Turnați apă în cele patru pahare, pe care le vom numerota în gînd cu numere de la 1 pînă la 4. În paharul nr. 1, apa este normală. În paharul nr. 2, apa se colorează în brun. În paharul nr. 3, apa e tot limpede. În paharul nr. 4, apa e iarăși brună. Paharele se vor umple cu apă numai pe jumătate.

Amestecăm acum conținutul paharelor după cum urmează:

Conținutul paharului nr. 1 amestecat cu nr. 2. Vom căpăta culoarea brună. Conținutul paharului 3 amestecat cu nr. 4. Vom căpăta apă incoloră, ca la început.

Următoarea mișcare va produce și mai multă nedumerire. Vom turna înapoi în cană conținutul paharelor 1 și 2, iar apa va deveni toată brună. Turnînd și conținutul paharelor 3 și 4 în cană, apa va redeveni incoloră, așa cum a fost la începutul experienței.

Pentru a realiza această experiență, deosebit de spectaculoasă, nu trebuie

decît o oarecare îndemînare și cîteva substanțe chimice. Pentru că, după cum bănuiți, paharele și cana cu apă trebuie să fie preparate de către chimist. Paharul nr. 1 nu va suferi nici o preparare. Paharul nr. 2 va conține însă cîteva picături de clorură de fier în soluție apoasă. În paharul nr. 3 vom turna o linguriță cu soluție saturată de acid oxalic. Paharul nr. 4 se prepară ca paharul nr. 2. Apa din carafă conține fie o linguriță de acid tanic, fie, mai bine, pentru că este total incolor, acid sulfuric.

Trebuie să avem o mare atenție în manipularea paharelor, pentru că o încurcătură în ordinea așezării sau manipulării lor poate strica întregul efect.

joc literar

La joc pot participa două grupe sau două detașamente de pionieri. Ele vor fi conduse de cei doi responsabili și de un arbitru. Loc de desfășurare: sala clubului sau în aer liber.

Fiecare jucător din cele două echipe va scrie pe o bucată de hîrtie o întrebare care să se refere la una dintre cărțile citite. De pildă: „Spuneți numele unui pionier erou din literatura sovietică!“ sau: „Cine este autorul cărții «Nicolae Moromete»?“; sau: „Povestiți pe scurt subiectul unei cărți despre vacanță“; sau: „Care dintre romanele lui Jules Verne v-a plăcut mai mult?“; sau: „În ce carte ați găsit un personaj cu numele de Vidra?“ etc.

Responsabilii vor aduna în șepci sau cutii toate biletele coechipierilor lor și le vor da arbitrului. Acesta va lua șapca cu bilete de la un responsabil și o va da celuilalt și invers, astfel încît biletele scrise de echipe să fie schimbate între ele. Responsabilii de echipe își pun pe fiecare coechipier să tragă cîte un bilet și le cere să răspundă oral. Se acordă cinci sau zece minute de gîndire, după care arbitrul întreabă cine poate răspunde la întrebarea ce i-a căzut. Pe rînd, pionierii dau răspunsurile. Jucătorul din echipa adversă care a pus întrebarea, dacă e nemulțumit, poate să completeze. Arbitrul va aprecia calitatea răspunsului, notîndu-l de la 1 la 10. La sfîrșit, conducătorii jocului vor totaliza notele, cîștigînd echipa care a obținut punctajul cel mai mare.

CE SĂ CITIȚI ÎN VACANȚĂ

Iată, în sfîrșit, a sosit și vacanța mult așteptată! Pionierii și școlarii vor putea citi mai multă literatură. Vă recomandăm cîteva cărți, care (sîntem siguri) au să vă placă foarte mult:

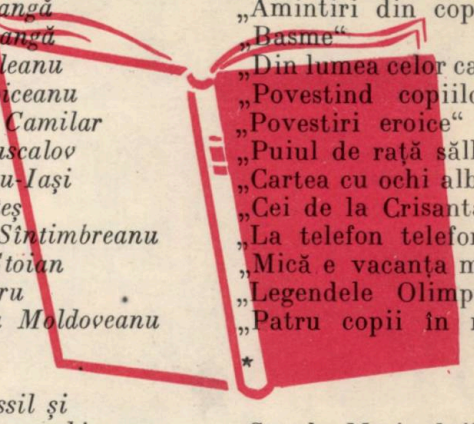

Ion Creangă	„Amintiri din copilărie“
Ion Creangă	„Basme“
Em. Gîrleanu	„Din lumea celor care nu cuvîntă“
I. Agîrbiceanu	„Povestind copiilor“
Eusebiu Camilar	„Povestiri eroice“
Petre Luscalov	„Puiul de rață sălbatică“
O. Pancu-Iași	„Cartea cu ochi albaștri“
Gica Iuteș	„Cei de la Crisanta“
Mircea Sîntimbreanu	„La telefon telefonul“
Mihai Stoian	„Mică e vacanța mare“
Al. Mitru	„Legendele Olimpului“
Domnița Moldoveanu	„Patru copii în marele codru“

*

Lew Kassil și M. Poleanovski	„Strada Mezinului“
M. Nosov	„Vitea Maleev la școală și acasă“

*

Jules Verne	„Trei săptămîni în balon“
Jules Verne	„20 000 de leghe sub mări“
Jack London	„Mihail, cîine de circ“

ce să vedem

Puștiul

Filmul romînesc „Puștiul“ merită atenția voastră, dragi pionieri, pentru că întîmplările narate fac parte din viața voastră, pentru că solidaritatea și prietenia dintre elevul Dan Pop și clasa lui poate fi solidaritatea și unitatea clasei voastre. Școala luminoasă, străzile vesele cu blocuri noi, strălucitoare, larma voioasă a recreației și jocurile fericite — toate sînt ale vieții noi pe care voi o trăiți.

Filmul merită un cuvînt de laudă și pentru jocul lui Gheorghe Bejan (interpretul elevului Dan Pop) și Ștefan Berenghi (interpretul lui Sandu, fratele mai mic al lui Dan).

Faptul de viață înfățișat nu este vesel: elevul Dan Pop este bolnav de inimă. Ce este de făcut? se întreabă mama, doctorii, învățătoarea lui Dan. Să-l opereze pe Dan, pentru ca el să poată să-și desfășoare firesc copilăria și viața? Sau să nu-l opereze și să-l retragă pe Dan de la școală, să învețe „în particular“, pentru a-l feri de tumult și oboseală? „Dar de trăit cum o să trăiască? Tot în particular?“ — se întreabă, plină de îngrijorare, mama lui Dan.

Acesta este „nodul“ filmului.

Viața îi va demonstra mamei lui Dan că singura soluție pentru a „nu-l feri pe Dan de copilărie“, pentru a nu-l forța să trăiască singur și stingher este să-l opereze. Învățătoarea și colegii lui Dan o sprijină, o întăresc în această hotărîre, n-o lasă „singură“, cum nu-l lasă „singur“ nici pe Dan. Cum? Spiritul de prietenie și solidaritate are ingeniozitățile lui. Să lăsăm filmul să vi le descopere.

OLGA BUȘNEAG

DACĂ TOȚI TINERII DIN LUME...

după nuvela lui JACQUES RÉMY

În zilele noastre, vasul de pescari „Maria Sorensen" plutea în largul Oceanului Înghețat de Nord.

După toate semnele viața pe vas pare că decurge normal. Dar înăuntrul lui ce se întîmplă la ora asta de noapte?

Echipajul vasului e în primejdie de moarte. Erik, unul dintre pescari, s-a îmbolnăvit pe neașteptate. Starea lui se înrăutățește, dar nimeni nu știe că boala lui e molipsitoare...

„Ce să aibă? se întreabă căpitanul Larsen. Și nu pot să anunț portul. Tocmai acum s-a defectat și postul de radio de pe vas. Iată-ne, așadar, izolați de restul lumii!"

— Aici K.T.X.... K.T.X. Chemare către toate posturile de radioamatori din lume. Comunicare urgentă!

„Avem un bolnav pe vas. Ajutați-ne să-l salvăm!"

Auzind vestea, Etienne, acest tînăr negru din Africa, a fost în mare încurcătură; nu putea să răspundă. Emițătorul se găsea departe, la plantația unui belgian.

Dar n-a stat mult pe gînduri și a luat hotărîrea cea mai fericită.

— Chem K.T.X. Aici T.R.Z. Mesajul a fost auzit. Trec pe recepție. Răspunzîndu-i-se, Etienne a chemat alte posturi de radioamatori.

Vocea lui se face auzită la Neapole, în casa unui negustor care căuta legătura cu contrabandiștii. Dar Carmela, fiica lui, a învins.

— Am auzit, răspunde ea, smulgîndu-i receptorul din mînă. Voi chema Parisul.

— Aici Parisul. Trec pe recepție!... Italia?

— ...

— Voi face legătura cu Institutul „Pasteur".

— Am notat. Sînt doctorul Mercier. Voi da consultația prin cei care au făcut legătura dintre noi și vas. Nu părăsiți emisiunea!

Descrieți simptomele bolnavului! Să se ia salivă de la bolnav și să fie inoculată unui animal de pe vas. Comunicați-mi rezultatele. Rămîn pe recepție.

Spre deznădejdea lui Michel, bucătarul, pisica a fost prinsă și i s-a făcut injecția cerută. După cîte se vede, boala lui Erik e molipsitoare.

(Continuare în numărul viitor)

Lei 2,50

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CRAVATA ROȘIE

Nr. 7 — REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR — 1962
editată de C.C. al U.T.M.

1963

ȚARA MEA

Versuri: VERONICA PORUMBACU

Muzica: HILDA JEREA

Țara mea e zveltă și mlădie,
Grijă poartă tuturor și mie.

Naltă e, cu soarele pe frunte,
Țara mea cu piscuri mari de munte.

Ochii ei — albastre, limpezi lacuri,
Basmele — visările de veacuri.

Plete lungi — pădurile bătrîne,
Și veșminte — lanuri mari de grîne.

Cîntec sună apele-ntre maluri,
La picioare, un covor de valuri.

Și deasupra țării pe vecie,
Strălucește steaua rubinie.

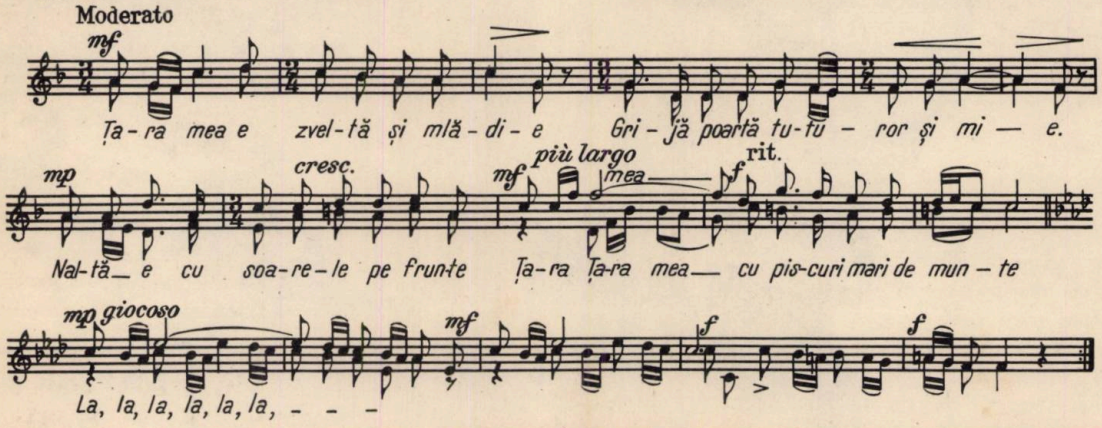

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Nina Cassian, Marcela Cordescu, Petre Drăgoescu, Gica Iuteș, Elena Măinescu, Gheorghe Marinescu, Lucia Olteanu (redactor-șef), Iosif Tripșa

ANGAJAMENT

de VICTOR TULBURE

Sub flamura în vînt desfăşurată
Privim încrezători în viitor.
A noastră-i tinereţea minunată
Şi s-o trăim, ni-i dată tuturor.

Din primul ceas al dimineţii clare
Şi seara, pînă-n ultimul ei ceas,
Aceeaşi inimă clocotitoare
Ne-ndeamnă paşii fără de popas.

Un singur drum cunoaştem: înainte!
Visăm, cîntăm, muncim, gîndim, zidim, —
Dar mai presus, Partidului-părinte,
Stegarii lui de mîine vrem să fim.

Căci el ne-ndrumă paşii-nspre mai bine,
Spre piscuri nalte şi spre fapte mari.
Noi ucenici îi sîntem în uzine
Şi, totodată, harnicii şcolari.

Sub salopeta cerului albastră
Atît de bine-i astăzi să trăieşti,
Cînd soarele-ţi zîmbeşte în fereastră,
Cînd sufletul cu soare-ţi încălzeşti.

Cînd ştii că eşti stăpînul pe unelte,
Cînd ştii că slova nu ţi-i sub obroc
Şi poţi nălţa, în zări, palate zvelte,
Iar munţii, dacă vrei, îi mişti din loc.

Ţi-e tinereţea pentru toate dată:
Poţi fi fruntaş la muncă, poţi să-nveţi,
S-alergi pe stadion, să rîzi cu-o fată
Sau ochii de privelişti să-i desfeţi.

Sever cu tine însuţi la examen
Şi grav cînd fapta bună ţi-o socot,
Dar vesel şi îndrăgostit de oameni...
Ţi-i dată tinereţea pentru tot!

Colective-n ţara-ntreagă

Soarele cînd îmi răsare
Cată-n juru-i cu mirare.
Din Carpaţi la Marea Neagră
Colective-n ţara-ntreagă.
Frunzuliţă rozmarin,
Ţara-n cîntec ne-o slăvim
Şi muncim să-i dăm puteri
Însoritei primăveri
Şi mai mîndră să-nflorească
Ţara noastră romînească.

Ciocîrlia

Ciocîrlie, zborul tău
Drag mi-e mie, drag mereu,
Primăvara urci din grîu
Urci în zări cu dorul meu...
Ciocîrlie, ciocîrlie...
Tu urci din gospodărie
Cu a noastră bucurie.
Prinde-te-oi într-un arcuş,
Cîntec nou, încă nespus.
Şi de-oi zice acest cînt
S-or pleca munţii în vînt.
Şi-am să cînt ăst cîntec lui,
Dragului, partidului.

Strigături

Hai feciori toţi să lucrăm
Colectiva să-nălţăm
Şi printr-însa, măi bădie,
Traiu-mbelşugat ne fie.

Foicică de bujor
Uiu, iu, la lucru spor!
Zi de zi noi să muncim
Planul să ni-l depăşim.

Foicică şi-o lalea
Uiu, iu, hai ş-om juca
Uite-aşa şi iar aşa.

Firicel de iasomie
Munca spornică ne fie,
Să strîngem bucate multe,
Să fim gospodari de frunte,
Cu rod bogat în hambare,
Cu sate milionare.

4591

CALENDAR PIONIERESC

AUGUST

August este o lună bogată în date și evenimente care dau posibilitatea unor interesante acțiuni pionierești. Să vedem, așadar, ce pot întreprinde grupele, detașamentele și unitățile în această lună.

În prima duminică a lunii august... Aceasta va fi o zi deosebită mai cu seamă pentru pionierii din toate orașele, porturile fluviale și maritime ale țării. Ei, printre cei dintîi, vor transmite bravilor marinari un cald „Salut voios de pionier!" Marinarii vor fi în această zi oaspeți la adunările sau la focurile de tabără pe care pionierii le vor aprinde anume în cinstea zilei marinei. În adunări se va putea vorbi despre fapte din istoria marinei. Se poate întîmpla ca marinarii să dorească la rîndul lor ca pionierii să le fie oaspeți, chiar la ei „acasă", pe... vas. Fără îndoială, pionierii vor duce în ospeție daruri pentru prieteni și, mai ales, cîntec, poezie, joc și voioșie. Nu uitați să le cîntați „Sînt bucătar marinar"!... Navomodeliștii de pe întreg cuprinsul țării vor avea un bun prilej de a-și arăta măiestria de constructori de nave, în cadrul unor acțiuni organizate anume. Ei vor lansa pe apa rîurilor sau lacurilor cele mai bune modele construite de ei.

De ziua minerului... Toate întreprinderile miniere de pe întreg cuprinsul țării îi vor primi cu brațele deschise pe pionieri; ei vor veni spre ora schimbului, încărcați cu flori, ca să le strîngă mîna deopotrivă minerilor care ies din șut și celor care intră. Acolo, în întreprinderi, se pot organiza întîlniri emoționante cu bătrîni mineri, care vor ști să arate, ca nimeni alții, deosebirea dintre munca istovitoare a minerului în trecut și despre prețuirea de care se bucură ea azi, despre frumusețea acestei munci, al cărei rod e aducerea la lumina zilei a bogățiilor nesecate din subsolul țării.

La 6 august... O mică expoziție aranjată în holul școlii, cuprinzînd imagini legate de succesele oamenilor sovietici în cucerirea spațiului cosmic, precum și desene de-ale pionierilor înfățișînd felurite tipuri de nave cosmice și stațiuni interplanetare, ar putea evoca, în mod fericit, împlinirea unui an de la lansarea în Cosmos a navei „Vostok II", pilotată de maiorul Titov. Nu uitați însă un amănunt: panglica inaugurală a expoziției să fie tăiată exact la ora 9 a.m. — ora la care și-a luat zborul și racheta „Vostok II".

În centrele unde există observatoare astronomice, pionierii le vor vizita negreșit în seara acestei zile.

Tot pe drum... Timpul e numai bun de drumeție, iar pionierilor, în vacanță, cel mai bine le stă cu... drumul. Vă sugerăm o interesantă excursie cu bicicleta, cum au organizat pionierii timișoreni. Un grup mai mare de posesori de biciclete pot face o excursie stabilind dinainte cîteva obiective interesante de văzut.

În vacanță există multe posibilități de a organiza excursii frumoase. De aceea, colectivele de conducere ale unităților de pionieri trebuie să facă tot ce le stă în putință ca să nu existe nici un pionier care să nu participe în această vacanță la excursii , la marea acțiune de cunoaștere a ținutului natal, a capitalei, a celor mai mîndre locuri ale patriei noastre. Pionierii de la oraș să pornească neîntîrziat să cunoască viața nouă, înfloritoare a gospodăriilor agricole colective, iar pionierii satelor să meargă să vadă orașele, uzinele, fabricile, instituțiile de artă. Dar v-ați gîndit oare că voi, pionierii, ar trebui să le serviți drept ghizi oaspeților voștri veniți din alte colțuri ale țării? Este o datorie pionierească să povestiți, să arătați și altora ce e mai vrednic de știut și de văzut în orașul sau satul natal.

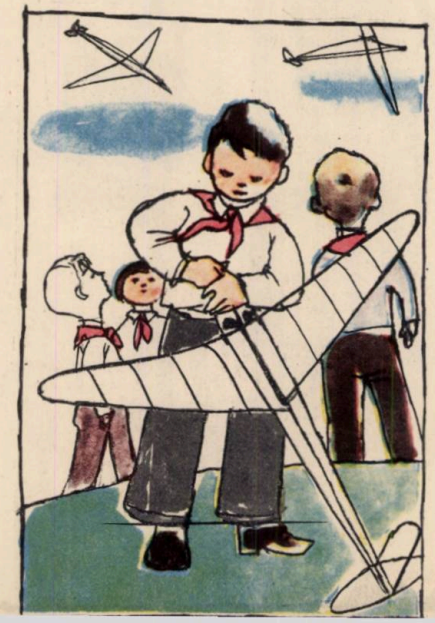

În gospodăria colectivă... E o tradiție a organizației de pionieri să ajute pe măsura puterilor la muncile gospodăriei colective. În această perioadă, activul pionieresc poate mobiliza detașamentele în acțiuni folositoare. Pionierii, în perioada recoltării, pot prelua lucrările de grădinărit, culegerea fructelor și a legumelor, eliberînd astfel brațe de muncă necesare pe cîmp, la strînsul recoltei.

Pionierii pot continua acțiunea de înfrumusețare a satului, a sediului colectivei, a sfatului popular. Să îngrijim parcurile, spațiile verzi. Fiți atenți ca florile sădite în primăvară să nu fie năpădite de buruieni, să aibă umezeală. Nu uitați nici lucrările de pe loturile școlare pentru ca la toamnă să culegeți rod bogat. Ajutați gospodăriile colective la plivit, la curățirea izlazurilor, copilitul roșiilor, strîngerea fructelor și a legumelor. Luați în grija voastră animale mici ale gospodăriei.

Pentru pionierii care vizitează capitala... Și vor fi, negreșit, multe mii, din toate colțurile țării! În primul rînd, le putem spune de pe acum că Bucureștiul are ce să le arate: mîndrele cartiere noi, uimitoarea construcție a Pavilionului expoziției economiei naționale, monumentele sale de artă, parcurile neîntrecute. S-ar putea spune că în fiecare anotimp, ba chiar în fiecare lună, capitala poate oferi oaspeților săi noi și noi aspecte. În afară de asta însă, există multe locuri legate de trecutul de luptă al partidului și de istoricul act de la 23 August 1944. Iată cîteva dintre ele:

— Muzeul de istorie a partidului.

— Piatra comemorativă din Piața Teatrului național, care amintește de masacrarea muncitorilor demonstranți la 13 decembrie 1918.

— Imobilul din strada Academiei nr. 35—37. Pe locul unde se află acest imobil se găsea casa în care, la 8—9—10 mai 1921 s-au ținut primele ședințe ale Congresului de constituire a Partidului Comunist din Romînia.

— Atelierele C.F.R. „Griviţa", unde au avut loc, la 16 februarie 1933, eroicele lupte ale muncitorilor ceferişti. Pe peretele unuia dintre ateliere se află o placă comemorativă ce aminteşte că în acel loc a căzut eroic utecistul Vasile Roaită.

— Clădirea Sfatului popular al regiunii Bucureşti aminteşte luptele duse în august 1944 pentru apărarea Bucureştiului de către forţele patriotice, conduse de partid, alături de armată, împotriva trupelor hitleriste ce ameninţau capitala.

— În faţa Academiei militare se află monumentul închinat ostaşilor romîni care au luptat pentru eliberarea ţării de sub jugul fascist, pentru libertate şi independenţă naţională, iar în Piaţa Victoriei se ridică Monumentul eroilor sovietici căzuţi pe pămîntul patriei noastre.

— La Podul Băneasa şi pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti, în marginea pădurii Băneasa sau pe dealul străjuit de impunătoarea clădire a Academiei militare găsim de asemenea evocări ale zilelor fierbinţi ale lui august 1944. Prin aceste locuri s-au purtat lupte grele...

Acum, în august, pionierii din Bucureşti şi oaspeţii lor din alte colţuri ale ţării îşi vor îndrepta în mod deosebit paşii către aceste locuri care amintesc de zilele în care prin luptă şi jertfe a fost pusă piatra de hotar între trecutul negru şi viaţa nouă, fericită pe care poporul nostru o clădeşte, sub conducerea partidului. În multe locuri din ţară există asemenea monumente. Recomandăm unităţilor de pionieri să ia în grijă monumentele să sădească flori în jurul lor.

În ajun de sărbătoare... Întreaga ţară se împodobeşte cu steaguri, lumini şi ghirlande. E oare cu putinţă ca pionierii să rămînă deoparte? Grupuri de pionieri vor veni ca să ajute la înfrumuseţarea şi la pavoazarea şcolii. Fiecare pionier se va îngriji însă să facă acelaşi lucru în

casa în care locuieşte. În blocurile noi, pionierii se vor îngriji de amenajarea rondourilor de flori, de curăţirea trotuarelor, de împodobirea balcoanelor cu steaguri şi flori. Totodată, echipele artistice vor pregăti programele ce le vor prezenta în ziua de 23 August.

În ziua de 23 August... În toată ţara, în această zi, pionierii participă la demonstraţiile oamenilor muncii, la defilare!

Iar întreaga zi de 23 August este rezervată programelor artistice, întîlnirilor festive cu muncitori şi activişti de partid, cu militari ai forţelor noastre armate, serbărilor cîmpeneşti, întrecerilor sportive, concursurilor de aeromodele. În seara zilei de 23 August, în multe oraşe şi sate pionierii se strîng în jurul focurilor de tabără pentru ca în cîntec, joc şi poezie să aducă cinstire partidului pentru copilăria lor fericită. La aceste focuri sînt invitaţi de obicei comunişti care au participat la insurecţia armată de la 23 August, militari care au luptat împotriva armatelor hitleriste. Unităţi de pionieri din mai multe localităţi se pot înţelege între ele ca la aceeaşi oră — bunăoară la 6 seara — să aprindă focul de tabără.

Să nu uităm nici şcoala... În zilele acestea, în incinta şcolii s-au arătat meşterii zidari, zugravi, tîmplari. Pregătesc şcolii o înfăţişare cît mai plăcută cu care să-i întîmpine pe copii în noul an şcolar. Dacă pionierii vor privi cu atenţie, vor găsi fără îndoială unde şi cum să dea şi ei o mînă de ajutor — la căratul molozului, la ştersul geamurilor, băncilor şi, în orice caz, la reamenajarea camerei pionierilor.

Să nu uităm însă de şcoală nici atunci cînd sîntem departe de ea. În drumeţii vom strînge plante dintre cele mai interesante şi le vom aşeza în ierbare, vom „vîna" prin poiene şi prin păduri insecte rare şi vom alcătui insectare; la fel vom alcătui şi pie trare cuprinzînd mostre ale celor mai variate roci întîlnite în peregrinările noastre, vom aduna de prin oraşele vizitate ilustratele cele mai frumoase şi vom alcătui albume. Acestea vor fi darurile pe care noi le vom face şcolii dragi în ziua revederii.

Prietena noastră cartea... Una dintre îndeletnicirile cele mai plăcute din vacanţă este, desigur, lectura. În afară de biblioteca proprie vă stau la dispoziţie bibliotecile din taberele locale, bibliotecile sătеşti. După citirea unei cărţi, discutarea ei în grupă sau detaşament e pasionantă. De aceea vă sfătuim să organizaţi după-amieze de discutare a unor cărţi. Discuţiile pot fi însoţite de lectura dramatizată şi chiar de punerea în scenă a unor episoade.

Vă mai recomandăm ca, după posibilităţi, să invitaţi în mijlocul vostru scriitori. Ei vă vor vorbi despre lucrările lor şi, într-un cuvînt, veţi petrece în tovărăşia lor ceasuri interesante. În acest număr găsiţi o listă de cărţi pe care vi le recomandăm.

FRUMOASĂ EŞTI PATRIA MEA

Munţii patriei

Noi, pionierii, ne-am legat prieteni
cu munţii patriei, cu munţii dragi.
Ne picură, din brazi, pe umeri, ceteni,
poiana ne dă zmeură şi fragi.

Dansînd pe stînci, ne-au lăudat cascade
căci sîntem toţi, ca ele, îndrăzneţi,
iar peşterile reci, cu lungi arcade,
ne-au arătat noian de frumuseţi.

Şi ne-au ieşit în cale, drept solie,
sfioase, ciute — şi bursucii trişti,
şi florile de colţ, cu-argintărie —
spre fala micilor naturalişti.

Dar urşii nu! Căci urşii cei greoi, hapsînii,
ne ştiu şi ne respectă, aşadar.
Ei trag spre stînă, dar îi latră cîinii,
şi-atunci se-ndreaptă către zmeurar.

Şi cîte şi mai cîte nu-s la munte;
am deslusit metalele în roci
şi straturile stîncilor cărunte,
noi, cercul straşnicilor geologi.

Aici vedem geografia ţării,
ne stă în faţa ochilor stăpîni.
Şi piscuri mari, de la nivelul mării,
le măsurăm cu altimetru-n mîini.

Voi munţi bătrîni cîndva, dar astăzi proaspeţi
şi totdeauna paşnici şi măreţi,
primiţi-ne drept crainici şi drept oaspeţi
şi încîntaţi-ne cu frumuseţi.

Vă vom păstra o caldă amintire,
sînteţi ai noştri şi veţi fi mereu,
căci prin Partid s-a smuls din lănţuire
poporul, îndrăzneţul Prometeu.

Telegramă ceva mai lungă

Seara, la cabană, ceaiul e de aur,
auru-i cu zahăr şi lămîie. Stop.
Munţii-n zări arată unul a centaur,
altu-a minotaur, altul parcă-a snop.

Piscurile aspre, lîngă cerul, bunul,
ard în faţa lunii ca suflate-n crom.
Dintre toate însă, mai presus e unul,
este piscul Omul, că aduce-a om.

Omul, cel ce e stăpîn peste natură,
Omul nou şi liber, paşnic şi măreţ,
Omul, el cu munţii mari pe o măsură,
el ce dă naturii preţ şi frumuseţi.

Seara, la cabană. Cîntă o vioară
despre piscul Omul, despre oameni dragi,
Viitorul creşte, cu lumină clară,
ca, din zări frumoase, alte zări mai largi.

La ce cotă sîntem? Am făcut pariul
pe peniţe, timbre, flori etcetera.
Luna doarme, vîntu-şi mînă bidiviul
şi cascada cade falnică şi grea.

Tăietorii de pădure

Tăietorii de pădure
nu mai plîng lîngă secure.
Iată-l, freamătă frenetic
ferăstrăul lor electric,
iar copacul retezat,
calm, pe-o rînă s-a culcat.

Lîngă stînca Babei Dochii
stai şi-nchide-oleacă ochii.
Ai creion în buzunar?
Lemnul lui a fost stejar!
Căpriorii casei, duri,
au fost arbori în păduri.

Zecile de mii de schele,
ce se-nalţă către stele,
au pornit de-aici şi ele.

Banca, tabla şi vioara
înverziră primăvara,
într-un codru oarecare
şi-au ivit, din mugur, floare.

Ramele de la desemne,
toate-au fost odată lemne
şi le-au retezat uşure
tăietorii de pădure.

Tu creionul, aşadar,
pune-ţi-l în buzunar,
dar de cîte ori vei scrie
cu grafitul pe hîrtie
să nu-i uiţi pe cei ce taie
trunchiul gros cu ferăstraie.

Mine de cărbuni

Cînd soarele ne dăruie lumină
sau discul lunii cade taciturn
şi-n vis zăpezi sau ceţuri se îmbină,
minerii urcă şi coboară-n mină,
cu liftul, ca la noi în blocul-turn.

Prin abataj, în tren electric pleacă
minerii dintr-o gară cu peron.
Şi inimile-n cîntec nou se leagă,
minerii sînt iubiţi de ţara-ntreagă
prin comunista grijă pentru om.

În mină, prin neobişnuite camere,
minerii noştri, înţelepţi şi buni,
apasă pieptul zdravăn pe pichamere;
să înflorească ţara şi s-o apere,
ei surpă sumedenii de cărbuni.

Mîndrii sînt multe azi în ţara noastră,
cu multe fapte ne mîndrim sub cer.
Eu mă mîndresc şi vorba mi-e măiastră
că tatăl meu deschide-n munţi fereastră
spre comunism. E tatăl meu miner.

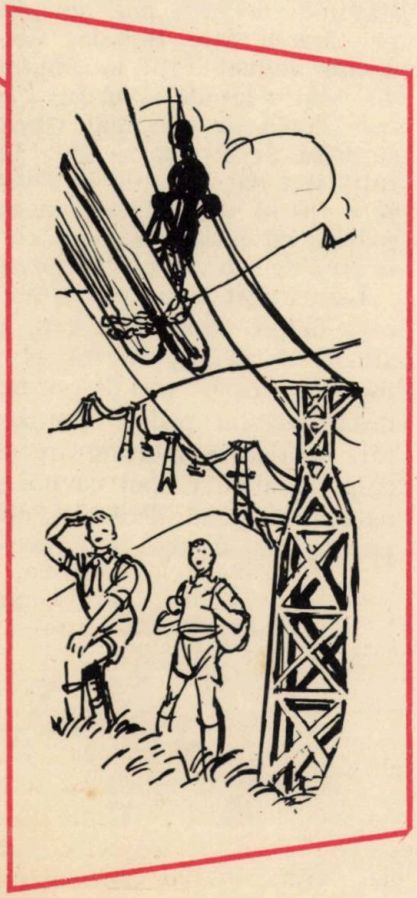

Funicularul

Funicularul funiei de fier
se plimbă lung între pămînt şi cer.
Pun mîna streaşină la ochi, privind
cum minereuri parcă se aprind,
parcă-n funicular se-aprinde para
ca în cuptorul de la Hunedoara.

Şi totul înfloreşte tinereşte,
funicularul harnic se grăbeşte,
rîd brazii-n barbă. Apele-mi fac semn,
ciocănitoare ciocănesc în lemn,
de parc-ar ţine-n contabilitate
mari tone de metale prelucrate.
Iar cucul cîntă cu-cu numărînd
vagoane de metal topit curînd.
E dulcea aritmetică-a naturii
aici pe Olt, unde-au luptat
pandurii.

Versuri
de
AL.
ANDRIŢOIU

Pe la noi nu-i loc de plictiseală

Nu știu de unde a auzit Vasilică Nedelcea din Roșiori că eu m-aș pricepe de minune să dau... sfaturi. Desigur, uneori sfaturile îl pot ajuta pe cineva, și eu, de multe ori, mă străduiesc să-i ajut pe cei care mă solicită. Iată însă că Vasilică îmi cere, într-o scrisoare, nici mai mult, nici mai puțin decît să-i trimit lui un astfel de program de activitate pe lunile de vară încît nici un copil din unitatea lui să nu se mai plictisească...

Lucrul mi s-a părut puțin cam greu, dar pionierii de la școala unde sînt instructor mi-au spus:

— De ce să nu-i scriem cum am petrecut noi vacanța vara trecută? La noi n-a fost loc de plictiseală!

— Nu se știe, le-am răspuns eu, poate ceea ce v-a plăcut vouă... o să-i plictisească pe ei!

Copiii au stat o clipă la îndoială. Apoi Octavian, președintele unității, a spus:

— Mde, asta cam așa e... Dar ce-ar fi să scriem fiecare dintre noi despre acțiunile care ne-au plăcut mai mult? Dacă unele dintre ele au să placă, le pot trece în programul lor de activități.

Drept care... cele ce urmează!

LA GOSPODĂRIA COLECTIVĂ

6 iulie: Azi a fost programat detașamentul nostru să meargă la G.A.C. Vadul Mare. „Veniți să ne ajutați la plivit, în marea noastră grădină" — ne scriu colectiviștii. Ne-am dus de cu seară, că de la noi din oraș pînă la Vadul Mare e cale bună. Și ne-au întîmpinat președintele colectivei și pionierii din sat. Se așternuse înserarea cînd ne-am îndreptat spre localul școlii, unde am și dormit.

Ne-am trezit în zori, cînd soarele abia mijea, somnoros, de după Dealul Vulpeasca. Pe răcoare, am lucrat cu spor și, spre mîndria noastră, ne-am asigurat de cinstirea colectiviștilor grădinari, care ne-au lăudat pentru hărnicia noastră.

Am fost pe urmă oaspeții colectiviștilor: la grajduri — unde am văzut cele aproape 400 de vaci cu lapte, de rasă —, la ferma de rațe de lîngă baltă și la... sediul colectivei, unde colectiviștii ne-au ospătat cu multe bunătăți.

De atunci am mai fost de vreo cîteva ori la colectivă, ba pentru adunat spice, ba pentru grădina de zarzavat.

Mihalcea Vera, clasa a VI-a

CE ȘTIȚI DESPRE ORAȘUL NOSTRU?

Cînd le-am propus să ținem un concurs pe tema aceasta au început să rîdă.

— Păi, ce, vrei să cîștigăm toți premiul I? Cine nu-și cunoaște orașul?!

Pînă la urmă însă, ne-am dumerit cu toții că prea multe nu știam despre propriul oraș. Ne-am împărțit pe grupe și am pornit în cercetare. Două zile am cutreierat orașul în lung și-n lat, am cules copii după documente (de la muzeul orașului), am stat de vorbă cu vechi militanți ai mișcării muncitorești, care ne-au povestit despre lupta ilegală a comuniștilor, despre locurile unde se tipăreau manifestele.

Tovarășul profesor de istorie, la rugămintea noastră, a pregătit întrebările și tot el a condus concursul. Grupa lui Aurel Vlase însă s-a cam lăsat pe tînjală: „Eh, spunea Vlase și cei din grupa lui, cine nu-și cunoaște orașul?!" — și rîdeau. Dar la concurs, cînd s-a pus întrebarea: „Ce domnitor și în ce an a apărat orașul de turci?", Vlase s-a grăbit să scrie: „Vlad Țepeș!" Deși orașul nostru, pe vremea aceea, era... inexistent.

Bineînțeles, grupa lui Vlase a cîștigat detașat... Zero puncte. Ce să-i faci?

În orice caz, concursul ne-a plăcut tuturor, iar în ziua în care s-a desfășurat au venit la noi pionieri și de la unitățile vecine.

Popescu Marilena, președinta detașamentului IV

O EXCURSIE ÎN PĂDURE

Excursia la pădurea Omu n-a durat decît o jumătate de zi, dar ea n-a dispărut din amintirea noastră nici azi, după atîtea luni. Cum am ajuns în pădure, ne-am împărțit în două grupe și am început concursul de orientare. După anume semne, puse de tovarășul instructor mai înainte și după niște scrisorele ce aveam să le găsim pe drum, trebuia să ajungem într-un luminiș, unde ne aștepta o surpriză.

E greu prin pădure! Mai ales că n-au fost alese cele mai ușoare drumuri. Dar în cele din urmă, cercetînd cu atenție semnele și sfătuindu-ne între noi, am ieșit pe cărarea care trebuia. Cînd ne-am adunat toți, în luminiș s-a iscat o larmă, să te ții! Fiecare dorea să afle mai repede surpriza. Și surpriza — iat-o! Un tufiș și-a dat crengile în lături și a apărut un pădurar, un om spătos, cu părul argintiu, ce i se ivea de sub clopul vînătoresc.

L-am rugat să ne povestească ceva despre pădurea în care ne aflam. A primit îndată și a început a ne povesti despre farmecul acestei păduri seculare, care în fiecare anotimp are alt chip. A umblat apoi cu noi și ne-a învățat să deosebim ciupercile bune de cele otrăvitoare,

ne-a arătat un copac bătrîn de peste 300 de ani.

Pădurarul ne privea cu multă căldură și deodată a prins a ne povesti.

— Chiar în luminișul acesta, aproape cu 20 de ani în urmă, se adunau, în mare taină, un mănunchi de tineri: ucenici, elevi de liceu... mulți abia treceau cu un an, doi de vîrsta voastră, copii. Erau uteciști. Pe vremea aceea, aici creștea o iarbă înaltă, cam pînă la jumătatea omului. De te-afundai în ea, nu te mai zărea nimeni.

Pădurarul ne-a cuprins roată cu privirea și parcă am zărit în ochii săi aprinzîndu-se o luminiță tainică, iar fața i s-a întristat.

— ...Printre ei, continuă pădurarul, era și băiatul meu; avea 17 ani. Eu știam că vin și se întîlnesc aici, că sînt uteciști și de multe ori le-am păzit luminișul. S-a întîmplat odată însă că am fost chemat la Casa pădurilor pentru o anume treabă. În ziua aceea, băieții s-au întîlnit din nou. Era război, fasciștii pîndeau toată vremea... Nu știu cum s-a întîmplat, pesemne au fost urmăriți, și la un moment dat, copiii — căci erau ca și copiii mei — au fost înconjurați de polițiști și arestați. Băiatul meu nu s-a mai întors niciodată.

L-ascultam în tăcere și priveam uimiți luminișul, copacii din jur.

— Era elev? a întrebat Ursu Valerica.

— Era ucenic la Fabrica „Vigo"... frezor! Un băiat tare muncitor. Și citea! Dacă-l lăsai, îl prindeau zorii citind. Dorea tare mult să se facă inginer!

...Ne-am despărțit greu de pădurar. I-am promis însă că vom reveni și l-am poftit să vină în tabără să ne viziteze.

Vîrlan Viorica, clasa a VII-a

„PARCĂ OR SĂ NE PRIMEASCĂ?"

Noi mergem și vedem aproape toate piesele de la teatrul nostru din oraș. Și pe actori îi știm după nume. Cu actorii însă mai de aproape n-am discutat niciodată. Așa că le-am propus copiilor: „Haideți într-o zi la teatru... O să vorbim cu actorii, or să ne-arate decorurile și or să ne povestească cum își pregătesc ei rolurile".

— Ei, parcă or să ne primească? Tot de-asta au ei timp, s-au arătat unii pesimiști.

Dar ne-am dus pînă la urmă.

Ne-au primit doi dintre cei mai buni actori ai teatrului. Ne-au arătat decoruri de la feluritele piese, ne-au vorbit de viața grea din trecut a artiștilor, ne-au povestit cum trăiesc și cum muncesc ei astăzi. Și, la urmă... surpriză:

— Poftiți în sală la o... avanpremieră!

Și din primele locuri, am urmărit un întreg tablou din piesa „Harap alb", care se monta pentru stagiunea din toamnă.

Căbulea Angela, clasa a V-a

PENTRU MUZEUL ȘCOLII

Muzeul școlii a luat ființă acum trei ani. De atunci a devenit o tradiție ca în fiecare vară pionierii să-l îmbogățească.

Dorința aceasta am avut-o și noi, detașamentul doi, atunci cînd am făcut o excursie în satele din jur. Scopul excursiei a fost să culegem folclor local și să facă „arheologii" noștri cîteva săpături. De săpături n-a mai fost nevoie; un localnic în vîrstă, din Borșeni, ne-a dat o măsea pietrificată de pui de mamut, cîteva cioburi de ceramică foarte veche.

Noi, care am mers să culegem folclor, am notat mai multe cîntece și poezii populare, pe care, de asemenea, le-am dat muzeului.

Vasile Pricop, clasa a V-a

SERBARE LA ARIE

Eu vreau să spun pentru ce ne-am dus într-altă zi în comuna Vadul Mare.

...Ardea soarele și frigea pămîntul sub tălpi. Noi însă nu-i simțeam căldura. Sau mai bine zis i-o simțeam, dar nu-i dădeam nici o atenție. Nu mai știu. Știu doar că eram cu toții emoționați și așteptam cu sufletul la gură să înceapă spectacolul. Culae Răducanu, cu acordeonul, gata să cînte, n-avea astîmpăr și ne tot cicălea:

— Da' ce spectacol o să fie ăsta fără scenă? Unii spectatori or să ne vadă, alții nu...

Tovarășul instructor ne-a anunțat însă că unul dintre camioanele care cărau recolta avea să tragă între salcîmii aceia mari, la umbra cărora avea să aibă loc programul. Așa că ne-am grăbit într-acolo. Colectiviștii ne și așteptau.

Cînd s-a suit Culae pe scena improvizată, cu acordeonul său, și-a început o sîrbă veselă, ne-am repezit și noi sprinteni într-un joc „strașnic", cum spuneau colectiviștii.

Aplauzele n-au mai contenit și la recitări, și la coruri...

Ceea ce ne-a surprins la urmă a fost că atunci cînd am încheiat spectacolul nostru scurt cu un cîntec pionieresc ne-am trezit acompaniați de o mulțime de glasuri de-ale colectiviștilor.

Cum am coborît de pe „scenă", ne-am îngrămădit în jurul instructorului: „De unde știu colectiviștii cîntecul?"

Tovarășul instructor a rîs:

— Ei, de unde?! Păi au fost și ei, o mulțime, pionieri!

Stana Viorel, clasa a VII-a

*

Cred că de veți organiza și voi în lunile de vară asemenea acțiuni și altele la fel de interesante veți petrece, dragă Vasilică, o vacanță în care nu veți mai avea parte de plictiseală. Secretul e: chiar de la început, întreabă-i pe pionieri ce-ar dori să organizați în timpul vacanței. Atunci și ei vor participa cu tragere de inimă la acțiunile propuse chiar de... ei înșiși!

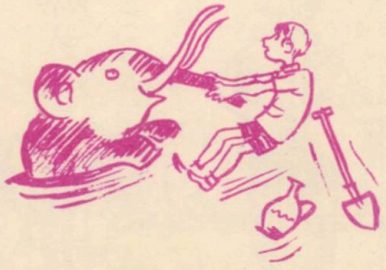

SĂ ÎNVĂȚĂM DIN EXPERIENȚA POZITIVĂ

Alături de părinții voștri pe ogoarele colectivei

Mai mulți pionieri ne întreabă cum pot ajuta mai cu spor la munca care se desfășoară vara în gospodăriile colective.

Redacția noastră l-a rugat pe tovarășul inginer agronom I. Bordeianu să le răspundă.

Firește că voi, pionierii, puteți ajuta pe măsura puterilor voastre în felurite munci ușoare, pentru a elibera astfel pe colectiviști, care în lunile acestea au de îndeplinit în cîmp multe munci grabnice.

Anul trecut, în unele gospodării colective din raionul Călărași, regiunea București, copiii au contribuit la rezolvarea unei probleme foarte importante. Deasupra unor culturi de grîu pentru sămînță se înălțau spice de secară. Aceste spice trebuiau tăiate pentru a se putea obține numai grîu de sămînță curat. Fiind mai ușori și sprinteni, pionierii au făcut ei această treabă în numai cîteva zile.

În tot timpul verii, aproape zilnic, se execută lucrări din cele mai felurite în grădina de legume. Plivitul culturilor de ceapă, îngrijirea răsadurilor tinere, prășitul lor, udarea cu cantități suficiente de apă, îngrășarea suplimentară sînt numai cîteva din lucrările care au drept scop obținerea unei producții mari. Unele culturi, cum sînt, de pildă, roșiile, lăstăresc foarte mult. Ruperea unor lăstari — lucrare care se numește copilit — influențează coacerea mai timpurie a roșiilor și chiar cantitatea și calitatea producției.

De la grădinile de legume ale gospodăriilor colective pleacă zilnic camioane încărcate cu varză timpurie, roșii, ardei, ceapă verde și altele. Strîngerea acestora cu grijă și într-un timp cît mai scurt, astfel ca să ajungă proaspete pe masa consumatorilor, este o cerință de mare însemnătate.

Dar nu numai în cîmp sau în grădina de legume sînt de făcut o sumedenie de lucrări, ci și în alte sectoare cum este, de pildă, sectorul zootehnic. În timpul verii, cea mai mare parte a animalelor sînt duse la pășune. S-ar părea că, în timp ce animalele pasc singure, nu au nevoie de prea multă îngrijire. Dar nu este așa. În primul rînd oamenii veghează ca animalele să pășuneze rațional pe parcele și să nu calce zilnic iarba în picioare de la un capăt la altul al pășunii. În multe gospodării, pășunile se împart în 5-6 tarlale, care sînt folosite cîteva zile la rînd, după care animalele sînt mutate pe tarlaua următoare.

Specialiștii au calculat că, numai prin aplicarea acestei metode, producția de iarbă poate spori cu 15-20 la sută.

O lucrare dintre cele mai însemnate pentru creșterea producției de iarbă este curățirea pășunilor de buruieni, scaieți, spini etc. Dacă astfel de

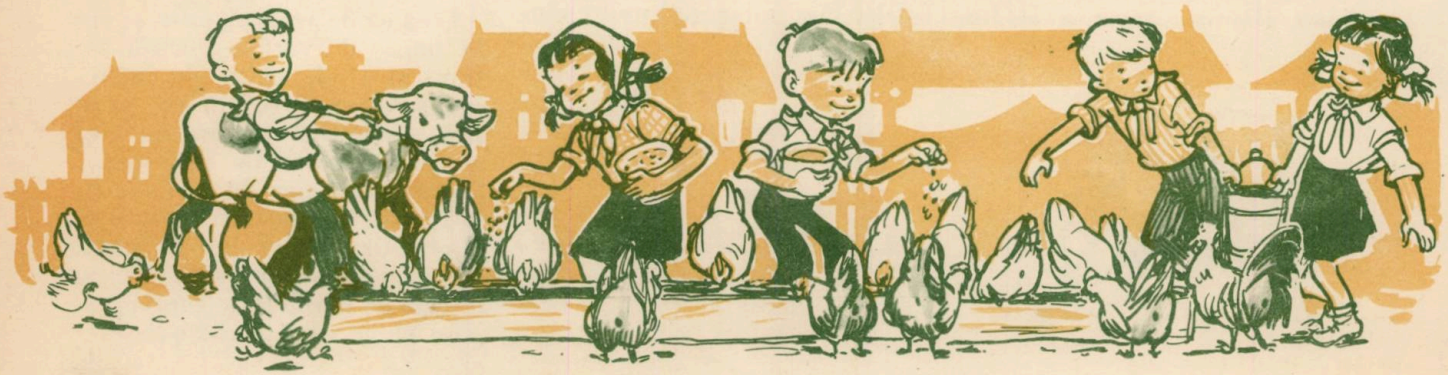

plante dăunătoare sînt distruse în tot timpul verii, pe măsură ce apar, de la un an la altul, pășunile vor fi tot mai curate. Curățirea pășunilor este o muncă plăcută și ușoară. Prin efectuarea acestei lucrări, pe cele 4 000 000 ha de pășuni și fînețe naturale cîte există în țara noastră se pot realiza venituri de multe zeci de milioane de lei. Pe lîngă că prin curățirea pășunilor crește producția de iarbă, se obțin și alte mari avantaje.

Pe o pășune neîngrijită, plină de mărăcini, se pierde o parte din lîna oilor; iar scaieții care se prind de lîna oilor scad foarte mult calitatea acesteia. În fabrici, curățirea lînii de scaieți este o operație complicată și destul de costisitoare. Așadar, curățirea pășunilor — lucrare simplă și ușoară — poate contribui la obținerea unor stofe frumoase și trainice.

Acestea sînt numai cîteva din numeroasele lucrări care trebuie făcute în timpul verii, munci ușoare la care voi, dragi copii, puteți ajuta.

Pionieri-viitori colectiviști

De mult s-au deprins colectiviștii de la gospodăria „Unirea" din Ungheni-Argeș cu prezența cravatelor roșii pe ogor, în livadă, la grădină, pretutindeni unde este nevoie. Cînd holda pîrguită unduie ca o mare de aur, în urma combinelor, în șiruri lungi, pionierii adună spice. Alții se duc la grădină și culeg roșii, ardei, vinete. Tot pe copii îi poți întîlni și în livadă ajutînd la culesul fructelor.

Muncind cu pricepere și hărnicie, pionierii au cîștigat încrederea colectiviștilor, care lasă pe seama lor lucrările ce le stau în putere.

Copiii din Ungheni au avut și un lot școlar. Făceau acolo diferite experiențe cu cereale și legume. Văzînd că pionierii lucrează cu tragere de inimă și obțin rezultate bune, colectiviștii le-au mai dăruit două hectare de pămînt. Mare le-a fost bucuria, mai ales că vedeau în acest dar un semn de prețuire din partea colectiviștilor.

Într-o zi, unitatea a poftit la adunare cîțiva colectiviști fruntași, brigadieri. Aceștia le-au vorbit despre bogăția colectivei lor, despre viața fericită de azi. Brigadierii le-au mai explicat amănunțit cum se cultivă și se întreține sfecla de zahăr, cultură răspîndită în regiunea lor. Copiii au plantat și ei sfeclă pe lotul școlar, au îngrijit-o după metode agrotehnice înaintate și au obținut exemplare frumoase pentru concursul micilor naturaliști.

Cît de mare este dragostea pionierilor pentru gospodăria colectivă se vede și din felul în care îi îngrijesc sediul, în jurul căruia au plantat straturi de flori.

În orele libere pionierii pregătesc programe ale brigăzii artistice. Colectiviștii vin cu plăcere la spectacole. Ascultă acolo cîntece, poezii despre ei, despre viața lor îmbelșugată... Și fiecare spune cu mîndrie: „Acela mic, roșcovan (sau blond, sau negricios) e al meu!" Fiii și fiicele lor, adică.

Împletind munca cu cîntecul și jocul, pionierii din Ungheni-Argeș se pregătesc pentru viitoarele lor meserii.

Mulți dintre aceia care au absolvit clasa a VII-a se vor duce la toamnă la școli de specialitate agricolă, unde se vor pregăti să devină colectiviști de nădejde cu care gospodăria se va mîndri.

MARIA MARCOVICI

CÎNTĂ PRIVIGHETORILE

de RODICA T. FLOREA
și RADU ȘERBAN

Decorul: *Toți pereții scenei sînt îmbrăcați în frunze și ramuri sau dacă se joacă la foc de tabără se aleg ca fundal cîțiva copaci. Decorul reprezintă partea din față a intrării în tabără. Pe o pancartă în fund scrie „Tabăra privighetorilor".*

La deschiderea cortinei, un grup de pionieri trec continuu de la dreapta spre stînga, intrînd și ieșind pe ușile laterale. Unii poartă rucsacuri și flori, alții sînt îmbrăcați în maiouri și duc în mîini mingi, undițe sau alt echipament sportiv. Scena reprezintă întoarcerea pionierilor, seara, în tabără. Toți pionierii care trec pe scenă cîntă marșul „Zi de tabără".

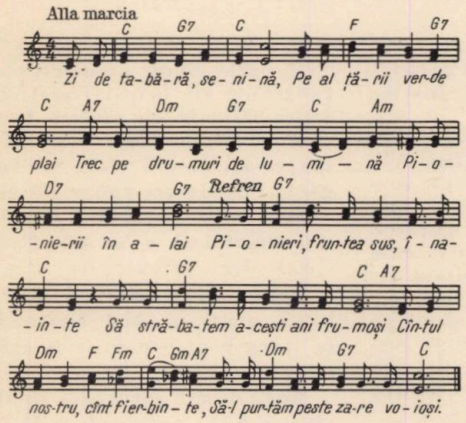

ZI DE TABĂRĂ

Zi de tabără senină
Pe al țării verde plai.
Trec pe drumuri de lumină
Pionierii în alai.

Refren:

Pionieri, fruntea sus, înainte,
Să străbatem acești ani frumoși.
Cîntul nostru, cînt fierbinte
Să-l purtăm peste zare voioși.

Zi de tabără frumoasa,
Munți și văi am colindat,
Ne-am întors cu flori acasă
Și obraz îmbujorat.

Refren...

Zi de tabără-nsorită,
Trec sportivii jucători
Din poiana înflorită
Campionii juniori.

Refren...

După ce cîntecul se pierde treptat și grupurile de pionieri ies din scenă, apar — unul venind din stînga și celălalt din dreapta — doi copii îmbrăcați în alb. Amîndoi au în mînă cîte-o paletă mare de culori, un șevalet și o pensulă. (Se pot confecționa din carton în mărimi mult mai mari decît cele obișnuite.) Cele două personaje sînt pictorii Țac și Pac.

PAC: Ia te uită pe cine întîlnesc: bunul meu prieten Țac.

ȚAC: Eram sigur că te văd astăzi, dragă Pac. Nu sîntem noi cei mai buni prieteni? Ce-i cu tine aici?

PAC: Am primit o telegramă...

ȚAC *(spune pe dinafară):* În care scrie: „Veniți de urgență. Avem nevoie de voi. Pionierii din «Tabăra privighetorilor»".

PAC: Și eu am primit una la fel. Dar de ce or fi numit-o acum „Tabăra privighetorilor"?

ȚAC: Cum, nu știi? Așa au numit-o colectiviștii din împrejurimi. Asta pentru că pionierii noștri cîntă minunat. Ca privighetorile.

PAC: Îmi era tare dor de tabără. *(Își duce mîna streașină la ochi.)* Și ce multe s-au schimbat. Au apărut vile noi, au construit un bazin de înot...

ȚAC: Și ce mulți pionieri sînt. Nu ți se pare că zărești printre ei și prieteni din anii trecuți?

PAC: Oricum, dragă Țac, tot trebuie să ne prezentăm. Asta pentru noii veniți.

ȚAC: Sau pentru cei care ne-au uitat...

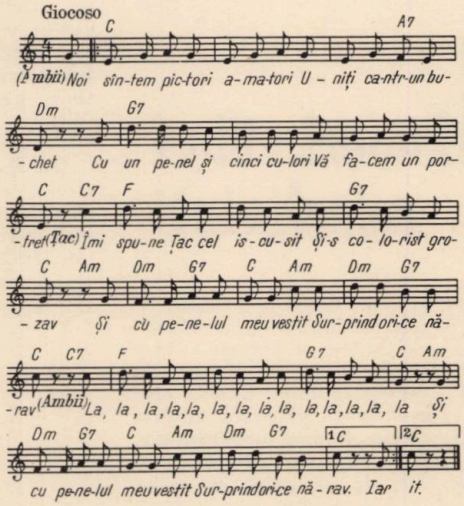

CÎNTECUL PICTORILOR

ÎMPREUNĂ: Noi sîntem pictori amatori
Uniți ca-ntr-un buchet.
ȚAC: Cu un penel
PAC: Și cinci culori
ÎMPREUNĂ: Vă facem un portret.
ȚAC: Îmi spune Țac cel iscusit
Și-s colorist grozav,
Și cu penelul meu vestit
Surprind orice năravi. } Bis
PAC: Iar eu sînt Pac cel talentat

Și-s meșter în figuri
De mic copil am învățat
Să fac caricaturi.

ÎMPREUNĂ: Și fiindcă sîntem necesari
În tabără-am venit.

ȚAC: Portrete mici

PAC: Portrete mari

ÎMPREUNĂ: Vă facem gratuit. } Bis

PAC *(arătînd spre sală decepționat):* Ce zici, măi Țac? Ia uită-te cum au rămas toți tablou.

ȚAC: De ce nu s-or fi bucurînd că ne văd?

PAC: Poate am greșit tabăra. Uite colo o pancartă. Hai să vedem ce scrie. *(Se retrag în fund și după ce stau pînă la a doua replică a „Sportivului" părăsesc scena.)*

SCENA A II-a

În scenă intră prin stînga o fată și un băiat: Fetița Dezordonată și Sportivul Leneș. Fetița e îmbrăcată acum foarte ordonat.

FETIȚA: Ia te uită. Au venit pictorii de anul trecut.

SPORTIVUL: Îi mai ții minte? Eu n-am să-i uit niciodată.

FETIȚA: Te cred și eu. Au făcut niște caricaturi...

SPORTIVUL: Grozaaaave...

FETIȚA: A rîs toată tabăra de ele.

SPORTIVUL: Chiar așa. Ha, ha, ha... Ce mai haz a fost cu caricatura aceea cu fetița dezordonată. Parcă o văd... *(Fetița iese din scenă și se întoarce purtînd un desen mare care o acoperă. Desenul reprezintă conturul ei, cu părul vîlvoi, gulerul strîmb, ciorapii răsuciți etc.)*

SPORTIVUL *(arătînd spre tablou):*

(Vorbit.)

Părul despletit și mare,
Tot mereu nepieptănat,
Parcă-i de sperietoare
Pusă-n cîmpul semănat.

Guler strîmb și praf pe ghete,
Iar rochița pîn' la coate
Juri că seamănă la pete
Cu o listă de bucate.

Chip urît mai are fata
Dacă nu este curat...
Cine-o fi dezordonata?

FETIȚA *(dă la o parte desenul și răspunde veselă):* Eu am fost, dar... m-am schimbat.

SPORTIVUL: Asta așa e... Acum, într-adevăr, arăți cu totul altfel.

FETIȚA: Pentru asta trebuie să mulțumesc pictorilor. Dacă nu mă vedeam în portret... Ei, dar îmi aduc aminte și de-o altă caricatură... O știi? Aceea cu sportivul leneș...

SPORTIVUL: Aaa... era așa, un fleac...

FETIȚA: Ce fleac? Ha, ha, a fost grozavă. *(Se aude cîntînd încet marșul „Zi de tabără".)* Era într-o dimineață. Detașamentul nostru pleca în excursie... *(Fetița și băiatul ies din scenă. În același timp cîntecul se aude mai tare și prin fața scenei trec excursioniștii de la deschiderea cortinei. În urma lor vin fetița și băiatul, cu rucsacuri în spate, și lăsînd să se depărteze grupul celorlalți, se opresc și rămîn în scenă.)*

SPORTIVUL: Uf! Mai e mult?

FETIȚA: Nici n-am început să urcăm. Nu cumva ai obosit? Vezi dacă nu faci gimnastică și nu te antrenezi?

SPORTIVUL *(prefăcut):* Eu să obosesc? Păi, doar n-o să mă sperii de un muntișor ca ăsta. Anul trecut, de exemplu, am urcat chiar pe marele Herăstrău...

FETIȚA: Numai că Herăstrăul e lac în București.

SPORTIVUL: Și ce, eu am spus că e ocean în Africa?

FETIȚA: Ei, hai, nu mai sta de vorbă, că ne depărtăm de ceilalți.

SPORTIVUL *(hotărît):* Eu rămîn aici. *(Se așază pe o buturugă.)* În caz că o să cadă cineva de sus trebuie să fie cineva jos, un om mai curajos, care să-l prindă. Asta se cheamă protecția alpiniștilor...

FETIȚA: Fii pe pace că n-o să cadă nimeni. Sîntem toți sportivi.

SPORTIVUL: Păi eu știu un sportiv care a venit val-vîrtej de sus.

FETIȚA: Și a fost rănit?

SPORTIVUL: Nu. A fost premiat. Cîștigase concursul de schi.

FETIȚA: Va să zică n-a căzut.

SPORTIVUL: N-a căzut, dar dacă nu era nimeni jos cine îl premia? Eu rămîn aici. O să fie nevoie de mine.

FETIȚA: Ba n-o să fie pentru că de data aceasta tu o să fii cel premiat.

SPORTIVUL: Eu, de ce?

FETIȚA: Pentru că ai cîștigat campionatul „cel mai leneș sportiv".

(După ce-și dau jos rucsacurile, își reiau locurile de la începutul scenei.)

SPORTIVUL: După caricatura asta am luat parte la toate excursiile.

FETIȚA: Și te-ai simțit minunat, nu-i așa?

SPORTIVUL: De lecuit, ne-am lecuit noi, dar tabăra tot am făcut-o atunci de rîs.

FETIȚA *(oftînd):* Adevărat. Și caricaturiștii au venit iar. Tocmai acum, cînd trebuie să primim în vizită copiii colectiviștilor. Cu nici un preț nu trebuie să ne mai facem de rîs.

SPORTIVUL: Sigur că nu trebuie, dar ce e de făcut?

FETIȚA: Am o idee. Hai să-i anunțăm pe toți pionierii că au venit pictorii. Ce zici?

SPORTIVUL: Grozavă idee. Hai repede!

SCENA A III-a

Decorul poate rămîne același, fără pancarta pe care scrie numele taberei. E spre dimineață și încă nu s-a luminat bine. Scena reprezintă un colț de pădurice dinăuntrul taberei. Prin dreapta intră Fricosul în vîrfurile picioarelor, privind cu teamă în jur.

FRICOSUL *(singur):* Mie nu mi-e frică de întuneric. Nuuu. Nu mi-e frică... chiar de mi-ar ieși înainte un urs. Nu mi-e frică și gata. *(Strigă tare.)* Hei, cine vine să se lupte cu mine? Vedeți? Nu vine nimeni. Și, chiar dacă s-ar arăta vreo dihanie, tot nu mi-e frică. De-asta am și venit în pădurice taberei cu noaptea în cap. Să mai îndrăznească cineva să-mi zică fricos.

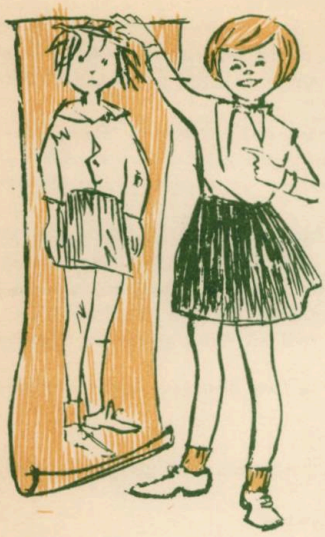

(În dreapta se vede înaintînd încet un pom mic, de statura unui om, care poate fi confecționat din crengi și frunze. Pomul e purtat în brațe de un copil care nu se vede. E Stricăciosul, băiatul care strică tot ce întîlnește.)

FRICOSUL *(tremurînd)*: Aoleu, ce se tot mișcă acolo? Tii... ce tre... tremur. N-o fi vreun urs sau altceva? Dacă n-aș tremura, aș rupe-o la fugă. Vai de mine, parcă pomul vine încoace. Ce mai... vine de-a binelea. *(Nu se mai uită la el și, hotărît, vine în fața scenei.)* Nu, nu trebuie să-mi fie frică. *(Începe să-și dea singur curaj, cîntînd cupletul Fricosului.)*

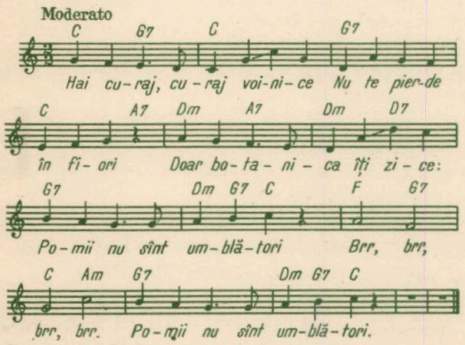

CÎNTECUL FRICOSULUI

Hai, curaj, curaj, voinice,
Nu te pierde în fiori,
Doar Botanica îți zice: — Brr, Brr, Brr, Brr,
„Pomii nu sînt umblători!“ — *Bis*

Rădăcini au fiecare
Ce îi leagă de pămînt,
Nu-s insecte și nici fiare,
Nici ca noi, oameni, nu sînt. — *Bis*

Păi altminteri, comedie,
Ar umbla așa hai-hui —
Azi aici, mîine-n cîmpie,
Uite pomul ici, ba nu-i. — *Bis*

Totul deci e-nchipuire.
Mintea mea s-a-nflăcărat.
Hai curaj, să-mi vin în fire:
Pomul nu e fermecat! — *Bis*

(În tot timpul cît Fricosul cîntă cupletul, pomul dansează în spatele lui, apropiindu-se din ce în ce mai mult. La ultimul vers, „Pomul nu e fermecat“, Fricosul se întoarce și se lovește cu fruntea de pomul ajuns lîngă umărul lui.)

FRICOSUL *(își duce mîna la frunte)*: Vai de mine, ce-a fost asta?

STRICĂCIOSUL *(fără să se arate)*: Cucui!

FRICOSUL *(speriat)*: Ia te uită că vorbește! Nu cumva ești o nălucă?

(Din culise se aude corul cîntînd încet „Cîntecul Fricosului“, cele trei strofe de la început.)

FRICOSUL: Curaj, curaj, da' ce mă fac dacă pomul se ține după mine? Și cum mai tremur... Bine că nu sînt Țac și Pac aici... *(Ascultă cîntecul.)* Asta așa e... Pomii nu sînt umblători! Nu cumva visez? Ia să văd... *(Ridică un băț și vrea să lovească pomul.)*

STRICĂCIOSUL: Stai, Fricosule, nu mă lovi.

FRICOSUL: Crengile sus, că de nu...

STRICĂCIOSUL *(se arată lîngă pom)*: Da' curajos mai ești! Bravo ție! Mîine am să anunț oficial în tabără că te-ai lecuit de frică.

FRICOSUL: Tu ești, Stricăciosule? Da' ce-ți veni să te plimbi noaptea cu pomul în brațe?

STRICĂCIOSUL: Ei, am venit să-l pun la loc. Știi, eu am vrut să rup niște crengi pentru... Ce mai, aveam nevoie!...

FRICOSUL: L-ai smuls de tot...

STRICĂCIOSUL: Da, și îmi pare rău... Acum vreau să-l așez unde a fost. E păcat să strici pădurile. Vrei să-mi ajuți să-l pun la loc?

FRICOSUL: Cum să nu. De altfel îmi era tare urît singur.

(Se retrag în fund, și aplecați încearcă să planteze pomul la loc. Tot timpul se aude corul cîntînd „Cîntecul pentru pădurea dragă“.)

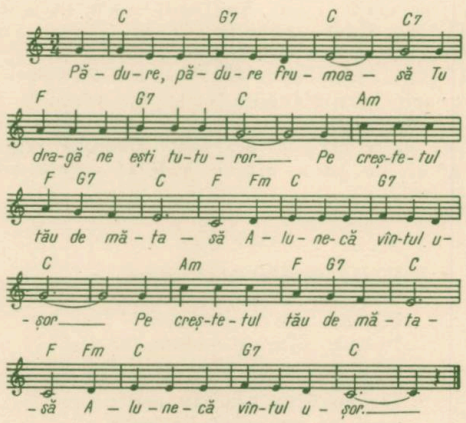

CÎNTEC PENTRU PĂDUREA DRAGĂ

Pădure, pădure frumoasă,
Tu dragă ne ești tuturor.
Pe creștetul tău de mătasă
Alunecă vîntul ușor. } Bis

Pe crengile-ntinse spre soare
Sînt cuiburi cu mici puișori
Ce-nvață în stoluri să zboare
Deasupra cîmpiei cu flori. } Bis

Pădure, pădure frumoasă,
Tu dragă copiilor ești
Și straiul tău nou de mătasă
Veghem tot mai mîndru să-l crești. } Bis

(Pe ultimele versuri apare din stînga Leneșul în pijama și cu un cearșaf pe el, fără să-i zărească pe-cei doi copii care sădesc pomul.)

SCENA A IV-a

LENEȘUL *(singur)*: Tii, ce frumoasă e pădurea dimineața. Uite, dacă nu era povestea cu Țac și Pac habar n-aveam ce-nseamnă un răsărit de soare și cîntecul păsărelelor la deșteptare. Ia auzi-le ce frumos cîntă. Sînt privighetorile. *(Se aude un țîrîit de ceas.)* Și glasul acesta e precis al ceasului meu.

(În scenă apare Ceasul. Copilul care joacă rolul ceasului este costumat ca în desen, cu un cadran mare pe piept, legat la cap și la picior, merge șchiopătînd cu un picior, iar una dintre limbile cadranului e bandajată.)

CEASUL: Uf! Bine că te-am găsit. De ce-ai fugit cu cearșaful pe tine?

LENEȘUL: Ca să nu-mi fie frig.

CEASUL: Nu înțeleg ce cauți aici? Pînă să sune goarna deșteptarea mai e o oră, douăzeci de minute și cinci secunde.

LENEŞUL: Şi vrei să întîrzii? Să fiu ultimul? Cînd dormitorul meu e la gimnastică eu abia să mă spăl pe faţă? Nici nu mă gîndesc. Aştept aici să sune goarna.

CEASUL: Va să zică, de azi înainte n-o să mă mai lupt cu tine ca să te dai jos din pat?

LENEŞUL: Nu, dragă Ceasule, vom fi cei mai buni prieteni.

CEASUL: Îmi vine să joc de bucurie.

(În scenă intră Orele, 12 fetiţe care poartă numere de la 1 la 12.)

ORELE: Dragă tăticule, ne-ai chemat?

CEASUL *(vesel):* Da, Orelor, fetiţelor. Vă dau o veste mare: Leneşul... s-a deşteptat.

ORELE: Adevărat? Adevărat? Ce bine ne pare...

(Se prind în horă şi încep să joace în jurul Ceasului şi al Leneşului.)

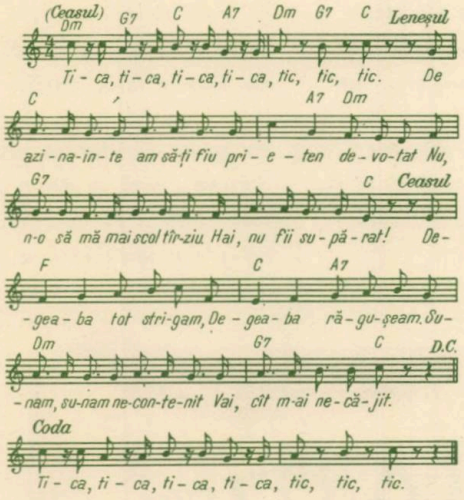

CÎNTECUL CEASULUI

CEASUL ŞI ORELE: Tica-tica, tica-tica,
Tic, tic, tic.

LENEŞUL: De azi-nainte am să-ţi fiu
Prieten devotat.
Nu, n-o să mă mai scol tîrziu,
Hai, nu fi supărat.

CEASUL: Degeaba tot strigam,
Degeaba răguşeam,
Sunam, sunam necontenit,
Vai, cît m-ai necăjit.

CEASUL ŞI ORELE Tica-tica, tica-tica,
Tic, tic, tic.

LENEŞUL: E drept că dacă te-auzeam
Cum suni, înfuriat
Pe tine crunt mă răzbunam
Şi te-aruncam sub pat.

CEASUL: O limbă mi-ai strîmbat
Şi geamul mi l-ai spart,
Dar eu te iert că, în sfîrşit,
La vreme te-ai trezit.

CEASUL ŞI ORELE: Tica-tica, tica-tica,
Tic, tic, tic.

LENEŞUL: Iar eu, drept recunoştinţă, dragă Ceasule, îţi dau voie să te duci la reparat. Pînă atunci mă odihnesc aici pe buturugă. *(Se aşază.)*

CEASUL: Vai, ce bine îmi pare. Dau fuga la ceasornicar. La revedere, prietene, la revedere... *(Ies.)*

SCENA A V-a

(Stricăciosul şi Fricosul vin din fund fără să-l observe pe Leneş.)

STRICĂCIOSUL: Şi zi aşa? Te-ai speriat de mine. Credeai că sînt o nălucă. Ha, ha, ha. Ei bine, măi Fricosule, nu...

FRICOSUL *(zărindu-l pe Leneş):* Ia du-te tu colo la buturugă să vezi ce-i acolo.

STRICĂCIOSUL: Păi, e cearşaful din dormitorul nostru. Şi parcă ar fi pijamaua Leneşului.

FRICOSUL: Nu se poate! Leneşul la ora asta doarme în pat tun...

STRICĂCIOSUL: Şi totuşi el e... Hai să-l trezim. Hei, Leneşule, ce-i cu tine în pădure atît de dimineaţă?

LENEŞUL *(trezit):* Nu mai sînt leneş. Dar cu tine ce e, Fricosule, noaptea în pădure.

FRICOSUL: Nu mai sînt fricos.

LENEŞUL: Va să zică, v-aţi lecuit şi voi.

SCENA A VI-a

În scenă intră Fetiţa Mincinoasă...

FETIŢA: Bună dimineaţa, prieteni. Am venit să vă aduc o veste...

STRICĂCIOSUL: Trebuie să fie iar o minciună gogonată.
Şi mă rog ce veste ne aduci?

FETIŢA: N-am să mai mint niciodată...

TOŢI: Ha, ha, ha — mincinos să nu mintă...

FETIŢA *(supărată):* Ba, aşa să ştiţi. De astăzi înainte am să vă spun numai adevărul. Faptul o să-l confirme chiar pictorii. Uite-i că vin.

SCENA A VII-a

(Ţac şi Pac intră în scenă cîntînd „Cîntecul pictorilor".)

ŢAC şi PAC: Bună dimineaţa, prieteni.

LENEŞUL: Bună dimineaţa, dragă Pac. Tot cu cîntecul acesta învechit aţi venit? *(Îl imită, continuînd fragmentul...* „Îmi spune Pac cel iscusit...") Cum de n-ai aflat că în „Tabăra privighetorilor" copiii s-au lecuit de năravuri?

ŢAC: Pac, fă-i repede un portret.

LENEŞUL: Mie? De ce? Nu mai sînt leneş.

ŢAC: Nuuu. Acum eşti un lăudăros.

(Vorbit.)

TOŢI: Ba nu se laudă de fel,
Ci spune-adevărat,
Căci cei ce seamănă cu el
De mult s-au vindecat.

FRICOSUL: Eu nu mai sînt fricos de loc,
De teamă n-am habar,
M-arunc în apă şi în foc
Şi-n întuneric chiar.

LENEŞUL: Cu lenea mea s-a terminat,
Şi lucrul n-a fost greu.
Azi primul sînt la învăţat
Şi primul în careu.

STRICĂCIOSUL: Stricam orice fără folos,
Dar îmi găsiră leac.
Azi înţeleg că nu-i frumos
Să strici ce alţii fac.

MINCINOASA: Minciuna, prostul obicei,
Te face laş, viclean,
Dar am scăpat de-otrava ei
Şi azi îi sînt duşman...

PAC *(trist):* Ei, dragă Ţac, după cum văd, nu mai avem ce face aici. O să trebuiască să plecăm.

ŢAC: Aşa e... şi mă simţeam atît de bine... Ia auzi cît de frumos cîntă privighetorile...

PAC: Şi pe urmă pionierii cît de buni prieteni ne sînt...

LENEŞUL: Dar de ce să plecaţi? Pe noi nu ne supăraţi cu nimic...

MINCINOASA: Sigur că da. Rămîneţi cu noi.

ŢAC: Şi mai la urma urmei de ce n-am face şi noi nişte peisaje?

TOŢI: Aşa e, aşa e, rămîneţi cu noi.

(Se aude cîntînd cîntecul „Zi de tabără...")

PAC: Ce zici, Ţac?

ŢAC: Da, să rămînem.

(Apar grupurile de copii de la început, trecînd de la stînga spre dreapta. Toţi copiii intră cîte unul în rînduri cîntînd. Lor li se alătură cei aflaţi în scenă, după ce fiecare îşi cîntă încă o dată melodia sa.)

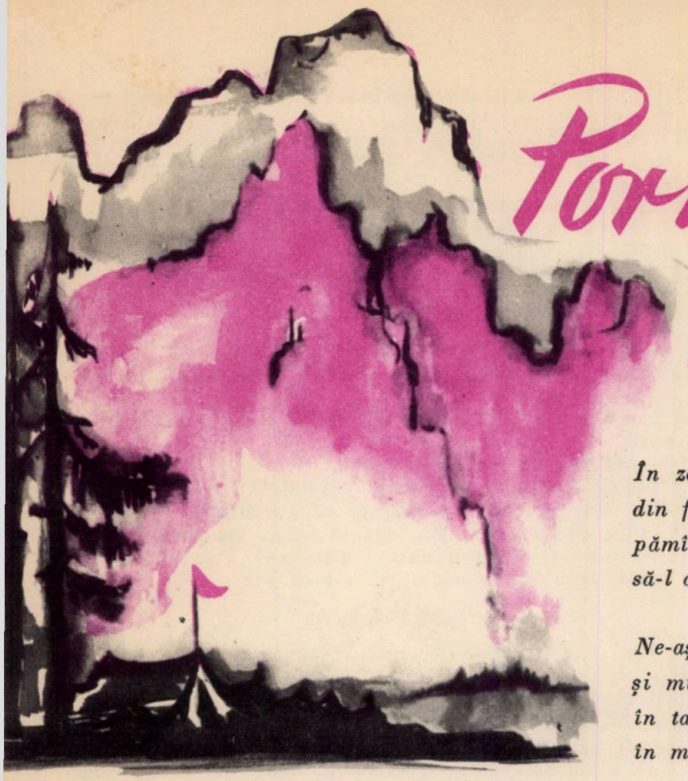

Pornim la drum

de **ELENA DRAGOŞ**

În zori, prietena vacanţă
din faţa casei ne-a strigat:
pămîntul patriei ne-aşteaptă
să-l colindăm în lung şi-n lat.

Ne-aşteaptă zările albastre
şi munţii-nalţi, şi codrii verzi,
în tabără s-aprindem focuri
în minunatele amiezi.

Ne-aşteaptă marile oraşe
şi înfrăţitele cîmpii,
şi taberele de la mare
cu plaje-ntinse, aurii.

Pe piept ne flutură cravata;
cîntînd voioşi la drum pornim —
vrem patria să ne-o cunoaştem,
ca şi mai mult să ne-o iubim.

PENTRU MICII ARTIŞTI

În vacanţa de vara, în tabere se desfăşoară o bogată activitate artistică. Pentru ca un program de cîntece, recitări, o scenetă să fie bine prezentate, să placă publicului, trebuie să ţinem seamă de cîteva lucruri.

LOCUL DE SPECTACOL

Vara e bine să ne bucurăm din plin de natură, să jucăm în aer liber.

Cu fantezie şi cu stăruinţă pot fi găsite şi amenajate oriunde „locurile de joc". Un luminiş, o poiană, un pîlc de lărazi, malul unui rîu pot alcătui un decor potrivit. Decorul natural are un farmec deosebit şi apropie publicul de interpreţi.

ELEMENTE AJUTĂTOARE

În cazul în care piesa sau textele de brigadă cer o costumaţie mai deosebită, pionierii, cu ajutorul tovarăşului instructor, trebuie să găsească soluţiile cele mai ingenioase. Hîrtie colorată, fîşii de panglici, pene, cu puţină imaginaţie, pot fi folosite la alcătuirea costumelor. Pentru zgomotele de scenă (tunet, vînt, clipocit de apă etc.) se pot găsi soluţii foarte simple. Un grătar parcurs de un băţ poate reproduce grindina. O tablă de fier scuturată dă zgomotul tunetului.

Înainte de odihnă

de **ION SEREBREANU**

Doar luna mai arde
Pe bolta albastră
Ca focul cel vesel
Din tabăra noastră.

Dar somnul nu vine
Şi-un gînd te apasă:
Ce iute mai zboară
Şi ziua frumoasă!

Şi-n piept se strecoară
Aceeaşi mirare:
Ce mică-i, ce mică
Vacanţa cea mare!

PENTRU INTERPREŢI

A juca un rol nu înseamnă să te depărtezi de firesc. Cuvintele trebuie rostite clar, dar nu umflat, pompos. Cu cît se va vorbi mai simplu, cu atît publicul va fi mai convins. Firește, există și roluri unde faci „compoziţii": un om răguşit, un copil răsfăţat, o fată necăjită. Dar asta nu trebuie să ducă la exagerare, la „şarjă".

Începătorul se mişcă în general cu stîngăcie pe scenă, ţine mîinile lipite de corp, se leagănă cînd pe un picior, cînd pe altul.

Pe scenă însă trebuie să mergi uşor, firesc, să nu rămîi nemişcat cu ochii la public.

Dacă cere scena ca plînsul să fie discret, faceţi aceasta numai din mimică, ca să fie sincer.

O ultimă indicaţie: rîsul.

Foarte mulţi interpreţi rîd frumos şi cuceritor în viaţă, dar pe scenă emit un „ha, ha, ha!" total fals, neconvingător.

Se poate învăţa lesnicios cum să „rîzi" bine. Trebuie să dai aerul din piept afară şi să ataci cascadele de rîs abia atunci cînd simţi că ai vrea să inspiri aer. Încercaţi şi veţi vedea cum rîsul devine adevărat.

Spaţiul nu ne permite să vă mai dăm şi alte sfaturi, dar vom reveni. Ca orice activitate omenească, şi arta actoricească este vastă.

Succes în programele artistice pe care le veţi monta!

TUDOREL POPA
Actor la Teatrul de copii şi tineret Bucureşti

PIONIERII PORNESC ÎN DRUMEȚIE

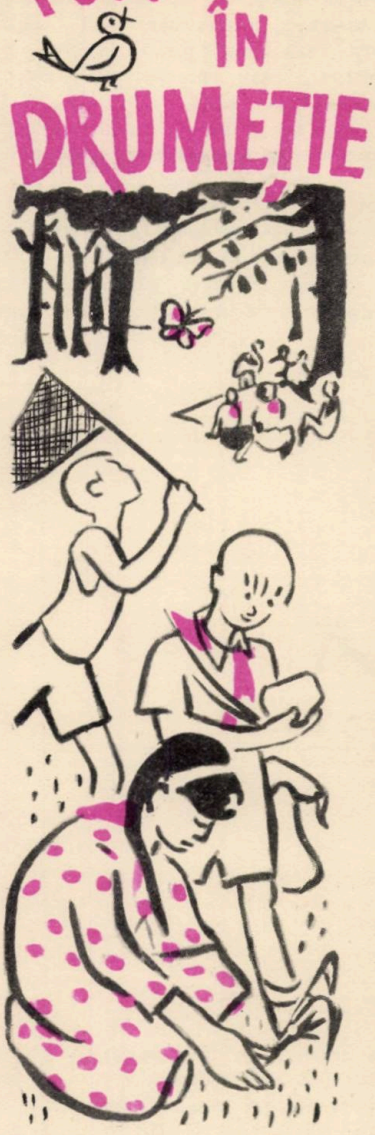

În timpul excursiilor, pionierii strîng o mulțime de plante, insecte, pietre. De prin unele locuri, ei notează poezii, strigături, snoave populare pe care le aud, desenează diferite modele de cusături. Observarea și strîngerea acestui material ajută la lărgirea cercului de cunoștințe, constituie daruri prețioase care se aduc școlii, fie pentru muzeu, fie pentru a fi folosite ca material didactic.

Privind un apus de soare de pe culmea unui munte, ivirea zorilor pe malul unei ape sau dealurile bogate, acoperite de livezi, mulți pionieri, impresionați de frumusețea naturii, își fac însemnări în carnetele lor, le însoțesc cu diferite desene luate la fața locului. Alții notează toate întîmplările, peripețiile care au loc în timpul excursiei, alcătuind adevărate jurnale de călătorie.

După întoarcerea din excursie se poate face o adunare, fie de detașament, fie de unitate, în care pionierii înfățișează rezultatele excursiei, își comunică impresiile, arată colecțiile, albumele întocmite cu acest prilej. Aceste adunări se pot pregăti și desfășura o dată cu deschiderea anului școlar.

Întocmiți-vă cu grijă colecțiile!

Ca să puteți aduce școlii colecții frumoase, trebuie să le întocmiți cu grijă, să le alcătuiți în așa fel încît să nu se strice pe drum și să ajungă în cele mai bune condiții acasă.

Pentru insectare

este bine să luăm în excursii plase de tifon pentru prins fluturi, insecte. Insectele înțepate cu ace se fixează pe stinghii de lemn moale pentru a se usca.

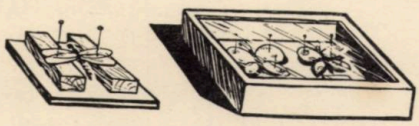

Colecțiile se așază în cutii cu capace de sticlă sau celofan. Ca și la ierbare, fiecare exemplar este întovărășit de o etichetă cuprinzînd observații asupra insectei, asupra locului în care a fost găsită.

Pentru alcătuirea ierbarelor

luați cu voi în excursii lopățele pentru dezgroparea plantelor, foi de jurnal pentru presat și mapa unde se păstrează foile cu plantele gata uscate și prinse. Planta se scoate cu grijă din pămînt, pentru a nu-i vătăma rădăcinile. Dacă planta e prea voluminoasă, se îndoaie în două sau trei părți, avînd grijă să nu se rupă.

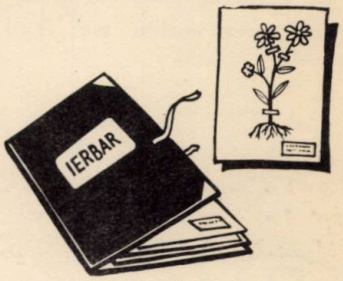

La uscarea plantelor la presă vom avea grijă să schimbăm în fiecare zi hîrtia.

Nu vom scoate plantele incomplet uscate, ele pierzîndu-și astfel coloritul.

Plantele, prin uscare, devin sfărîmicioase. Important este să păstrăm forma plantei.

Fiecare plantă trebuie să aibă etichetă cu numele, data cînd a fost culeasă, locul (pădure, luncă, cîmpie) și localitatea de unde provine.

Iată o mapă simplă pentru ierbar.

Colecțiile de pietre

se păstrează în săculețe de pînză. Acasă le veți așeza în cutii, frumos etichetate. Nu uitați să înveliți fiecare piatră cu o hîrtie pe care ați notat toate însemnările despre piatra respectivă.

Iar cînd școala va începe ne vom prezenta cu această încărcătură prețioasă, rod al unei vacanțe nu numai vesele, dar și pline de folos.

CĂRȚI NOI

apărute, pentru voi, în Editura tineretului

Mia Dumitriu
La treisprezece ani și jumătate

Mircea Sîntimbreanu
32 de premianți

M. Sevastos
Din copilăria lui Ionel

E. Reabcikov
Pilotul navei stelare

David Sava
Pietre vii

Rose Wuhl
Tichia înțelepciunii

POVESTE FĂRĂ CUVINTE

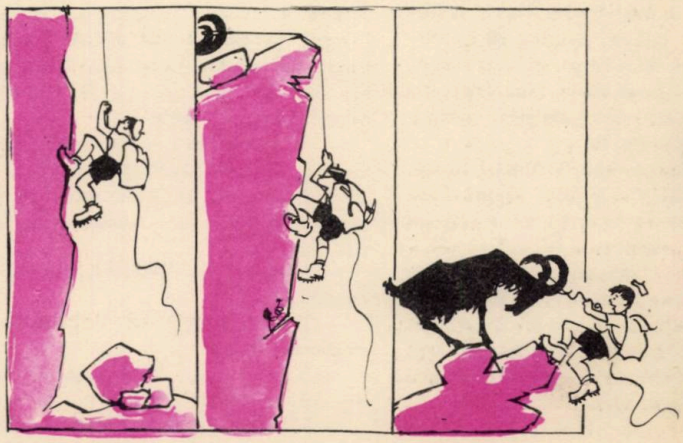

UMOR

APA LINIȘTITĂ

de SERGHEI MIHALKOV
Ilustrații: PUIU MANU

De-a lungul malului plutea un miros puternic de pește și de catran cu care se ungeau bărcile, iar apa aducea spre țărm mireasma sărată a ierbii de mare.

Sanka și Miteai stăteau între plasele întinse la uscat, pe o barcă întoarsă. Soarele, care începuse să apună, arunca ultimele raze unuia în ochi, celuilalt în cîrlionții aurii de pe ceafă.

— Ei, haidem, repetă Sanka nerăbdător. Pornim?

— Mai bine o iau de-a lungul malului, răspunse Miteai, hotărît.

— Fă cum vrei, dar să știi că e mai bine cu barca.

— Poate, dar ocolim mai mult. E mai departe.

— Spui mereu „mai departe", „mai departe", îi zise Sanka ironic. Ultima oară am ajuns la Rîbacii cu fratele meu într-o oră și jumătate. O nimica toată!

— Iar pe jos ajungi într-un ceas, încheie Miteai discuția fără prea multă convingere.

Sanka nu-i mai dădu nici o atenție. Întoarse barca, aruncă în ea vîslele și începu să o împingă spre apă.

— Să vezi ce-o să-ți facă frate-tu pentru barcă, zise Miteai, continuînd să stea pe loc.

— Mie? Frate-meu?! Asta-i bună, zîmbi Sanka. Ce poate să-mi facă dacă e plecat la oraș pe trei zile ca să-și scoată carnetul de șofer? Hai, Miteai, vino măcar să-mi ajuți.

Băiatul veni lîngă el și, înfundîndu-se cu picioarele goale în nisip, începură să împingă barca spre mare.

— Încă o dată. Hei, rup! Împinge!

— Nici nu puteai singur. Nu vezi ce grea e?

— Grea? Asta-i grea la tine? spuse Sanka gîfîind. Păi barca asta merge singură pe apă. Hai, Miteai, s-o mai tragem puțin.

Un val a atins fundul bărcii, altul a pus-o pe linia de plutire și peste puțin începu să se legene lin deasupra apei. Sanka sărise în barcă și era gata să-și pună vîslele cînd Miteai, care rămase pe țărm, își aminti de tașcă.

— Tașca! Dă-mi tașca! strigă el intrînd în apă pînă la glezne.

— Ce tașcă, măi? se prefăcu că nu înțelege Sanka.

— Tașca mea. E în barcă. Am aruncat-o la cîrmă cînd ți-am ajutat.

Sanka întoarse barca spre mal. Miteai intră în apă pînă la genunchi și încercă să tragă barca spre el, dar aceasta se legăna pe valuri, îndepărtîndu-se, parcă vrînd să-i facă în ciudă. În cele din urmă, băiatul reuși să se arunce peste bordul bărcii cu fața în jos și, la al doilea val care o înclină se pomeni lîngă prietenul său. În același timp, amîndoi zăriră o fetiță, care mergea agale de-a lungul țărmului. În mînă ducea o plasă cu cărți. Întorcînd fața spre ei, de sub băsmăluță îi fluturară două cosițe blonde.

— Încotro ți-e drumul? strigă Sanka, ținînd barca pe loc.

— Dar voi încotro ați pornit? ocoli ea răspunsul, ajungînd în dreptul bărcii.

— Mergem la Rîbacii. Hai și tu cu noi.

— Nu minți-ți? se încruntă ea neîncrezătoare.

— Vino, vino, Tatianka! O să te ducem cu barca.

— Haide, îi spuse și Miteai, ascunzînd sub bancă tașca îndesată cu cumpărături.

Fetița nu se lăsă mult timp rugată. Fără nici o urmă de teamă intră în apă și sări ușor în barcă.

O dată porniți, Sanka începu să tragă tare la vîsle. Țărmul se îndepărta încet, încet.

— Eu mă duc pînă la Rîbacii la nenea Petre să văd ce mai face, spuse Sanka, adresîndu-se fetiței, iar Miteai se duce acasă, arătă el cu capul spre băiatul de la cîrmă.

— Eu am fost la biblioteca voastră să mă înscriu. Pe-a noastră, de la școală, am citit-o toată, spuse Tatianka. Vezi că-mi uzi cărțile, adăugă ea grijulie. Ce tot stropești așa? Mai bine mergeam pe jos...

Fetița își scoase basmaua, înveli cu ea cărțile și le puse înapoi în plasă.

— „Pe jos"..., mormăi Sanka, vîslind acum cu mai multă grijă. De ce să-ți obosești picioarele degeaba? E mult mai bine cu barca. Tu stai și alții te transportă.

Acum barca mergea de-a lungul țărmului, îndepărtîndu-se puțin cîte puțin. Un timp copiii au tăcut.

— Pe mine m-a trimis mama după chibrituri și după sodă pentru rufe, spuse pe neașteptate Miteai. Cooperativa noastră e închisă pentru inventar.

Jos de tot, deasupra bărcii, zbură abia auzit un pescăruș argintiu.

— Apa e caldă de tot! observă Tatianka, aplecîndu-se peste bord cu mîna în apă.

— Vezi să nu cazi! Pe urmă o să trebuiască să te salvăm, spuse cu severitate Sanka.

— Și ce, n-o să mă salvați? zîmbi fetița.

— Știi să înoți? o întrebă Miteai.

— Nici un pic! răspunse ea cu un licăr șugubăț în ochi. Ținea mai departe mîna în apă și acum se apleca și mai tare peste bordul bărcii.

— Astîmpără-te! îi strigă poruncitor Sanka.

— Ia nu mai țipa! se încruntă Tatianka. Și, pornită pe joacă, își scoase mîna din apă și scuturâ picăturile drept în nasul lui Sanka. Băiatul își șterse obrazul cu mîneca, dar nu spuse nimic.

— Stai locului, că-i vine greu să vîslească! o certă cu blîndețe Miteai.

Soarele în amurg părea o uriașă minge roșie care aluneca încet spre orizont. Cîțiva nori viorii, cu marginile ca niște dantele de argint, alunecau pe pajiștea cerului care începuse să se umbrească.

Tăcerea fu ruptă dintr-o dată de Sanka.

— Vino alături de mine că mi-au obosit mîinile, se adresă el lui Miteai. Tatianka, știi să stai la cîrmă în locul lui?

— Știu, spuse vesel fetița și trecu la pupă.

Miteai schimbă locul și, așezîndu-se lîngă prietenul său, își luă o vîslă. Un timp, cei doi băieți vîsliră cu atenție ca să prindă ritmul. Barca începu să înainteze repede.

— Un' doi, un' doi! comanda Sanka

Mult timp au vîslit așa, aplecîndu-se ritmic cînd înainte, cînd înapoi, fiecare cu gîndurile sale. Deodată se auzi glasul plin de uimire al Tatiankăi:

— Dar țărmul? Țărmul unde-o fi?

Vîslașii încremeniră cu vîslele înălțate deasupra apei. Malul, care cu puțin timp în urmă era undeva prin apropiere, dispăruse cu totul în ceața gălbuie care se lăsase. Nu se mai zărea nici urmă de țărm. Numai apă și ceață. Și amurgul. Și ei trei în barcă. Și marea... Marea nemărginită.

— Unde-a dispărut? întrebă Sanka cu voce schimbată.

— Să vîslim înapoi! propuse Miteai.

— Unde înapoi? Auzi ce idee! exclamă Sanka cu mai mult curaj. Trebuie să mergem tot înainte!

— Unde înainte?

— Eu ce fac? îi întrerupse încetișor fetița.

— Tu stai, că stai bine. Nu mai cîrmi aiurea. Ține direcția! comandă Sanka începînd să vîslească din nou.

— Unde vîslești? Nu vezi că barca se învîrtește în loc? Așa o să ne rătăcim cu totul, se supără Miteai.

— Bine că te-ai găsit tu deștept! Îi răspunse Sanka pe același ton. Țărmul unde era? La bordul drept! E clar? Acolo trebuie să fie.

— Dar înspre partea mea unde era? Nu la dreapta? Stăteam doar alături.

— Ascultă, mai bine nu mai încurca, îl repezi Sanka hotărît. Hai, vîslește!

— Poftim! spuse Miteai și ridică vîsla, înfigînd-o supărat în apă.

Barca porni din nou înainte. Așa au mai plutit încă cinci și apoi încă zece minute și încă cinci și încă zece, pînă cînd s-a întunecat de-a binelea și totul s-a învăluit în ceață.

— Eh, dacă am avea o busolă! spuse visător Miteai, care rupse, ca de obicei, primul tăcerea.

— Bine că n-ai spus „motor"! îi tăie vorba Sanka. Și apoi cu totul pe alt ton se întoarse spre fetiță.

— Tatianka, nu te teme. Marea e liniștită. Cînd e ceață nu e niciodată furtună.

— Nici nu mă tem. Mă gîndesc însă că ar fi fost mai nimerit dacă aș fi mers pe jos.

— Decît să te gîndești la asta mai bine ne-ai povesti ceva din cele citite. Sau ne-ai cînta ceva, o îndemnă Sanka.

— Da, cîntă-ne ceva! întări și Miteai.

— Credeți că dacă am să cînt o să ne audă cineva?

Nu i-a răspuns nimeni. Fetița începu să cînte. Glasul ei subțire răsună ciudat deasupra apelor, de parcă ar fi încercat să străpungă ceața care-i învăluia.

*

— Miteai, unde sînt chibriturile tale?

— În tașcă. Dar ce nevoie ai de ele? Vrei să fumezi?

— „Să fumezi"... de unde le mai scoți? Vreau să aprind felinarul. Tatianka, vezi sub cîrmă. E felinarul acolo?

— E aici, veni răspunsul.

— Dă-l încoa! Miteai, dă chibriturile.

Sanka încercă să aprindă un chibrit, apoi altul. Mormăi ceva încet, supărat.

— S-au udat sau ce-o fi cu ele?

Abia la al cincilea chibrit reuși să aprindă capătul lumînării și puse felinarul pe bancă.

— Crezi c-o să poată fi văzut felinarul ăsta? întrebă Tatianka.

— Nu cred nimic. Așa e regula. Că altfel, cu ceața asta, mai poți să dai peste cineva, să-l ciocnești, răspunse Sanka. Nu-i așa, Miteai?

Vai de capul nostru ce-o să păţim dacă dăm din viteză peste vreo barcă.

— Parcă avem viteză..., zise, întunecat, Miteai.

— Atunci pot să dea alţii peste noi.

— Opriţi-vă! Nu mai vîsliţi! Liniște! spuse deodată Tatianka, prinzîndu-l pe Sanka de mînă.

Cei doi vîslaşi se opriră. Se auzea limpede zgomotul unei bărci cu motor.

— Vin pescarii! şopti Sanka şi sări spre felinar. Ridicîndu-se în picioare, cu felinarul în mînă, încercă să semnalizeze, dar lumînarea pîlpîi de două-trei ori şi se stinse.

— E-e-e-e-e-iii! strigă Sanka cît îl ţineau puterile.

— E-e-e-e-e-iii! îi ţinură isonul Miteai şi Tatianka.

Zgomotul bărcii cu motor se pierdu încet, încet pînă nu se mai auzi de loc.

— Dar în cutia asta ce-o fi?

— Care cutie?

— Aici, la picioarele mele, e o cutie...

— Miroase-o şi tu. Ei? Ce e în ea?

— Parcă-i smoală!

— Smoală?! Miteai, ia dă repede chibriturile. Smoala arde straşnic!

— Nu mai sînt chibrituri. Şi nici sodă, s-a topit toată în apă. Eh, ce-o să se supere mama..., se auzi din întuneric glasul lui Miteai.

— Vai de mine! Toate cărţile sînt în apă! Păi barca voastră curge! spuse fata de la cîrmă. E o gaură în barcă!

— N-ai mai văzut cum curg bărcile! spuse liniştit Sanka. Unde-i ispolul? Era pe-aici!

— Ia-l!

— Trage tu la vîsle. Eu o să scot apa.

— Dar unde sînt vîslele?

— Ce-ai, mă? Nu ţi-e bine?

— Ţie nu ţie bine! O vîslă-i aici. Dar a doua? A doua unde-i? Acum, poftim, ne-am dus...

— Ce-i aia „ne-am dus"?

— Uite-aşa! Ne-am dus pe copcă...

Amîndoi au oftat din greu şi au tăcut. În liniştea care s-a lăsat se auzea doar cum Sanka scotea apa din barcă. În urmă spuse:

— O să ajungem undeva. Aici nu sîntem în Marea Neagră. Acolo curentul ne-ar fi putut duce în Turcia, dar aici, de jur împrejur ţărmul e al nostru. Uite, nu mai e apă... Mai tîrziu, Miteai, să te încălzeşti şi tu cu ispolul. Totul e să treacă noaptea. În zori vom vedea ce-i de făcut. Tatianka, ce-i cu tine?

De la pupă se auzea un plînset înăbuşit.

— Tatianka, plîngi?

— Voi... numai voi sînteţi... de vină. Cum să dau cărţile înapoi udate?

— O să se usuce! încercă Sanka să o îmbărbăteze. Nu-i aşa, Miteai? O să se usuce! Cum iese soarele se vor usca... Auziţi, trece un avion cu reacţie!

Deasupra mării, departe, trecea un avion, iar marea, acoperită de ceaţă, răsufla somnoroasă, legănînd pe valuri o barcă singuratică. Nu se ştia dacă această barcă plutea undeva sau stătea pe loc.

Fetiţa tremura sub bucata peticită din foaie de cort, căutînd să-şi încălzească picioarele ude. Miteai scotea obosit cu ispolul apa din barcă.

Sanka înghiţi în sec nodul care i se pusese în gît, dar continuă cele începute:

— ...Şi aceşti soldaţi, în barca lor, pe o furtună îngrozitoare, singuri în ocean, la o mie de mile departe de ţărm, pluteau în necunoscut. Valurile îi aruncau încolo şi-ncoace...

Glasul lui Sanka tremură în chip suspect, dar reuşi să-şi stăpînească lacrimile:

— ...Şi... şi nu mai aveau cu ce să se hrănească. Atunci şi-au mîncat armonica... Mai departe ştiţi şi voi...

— Au fost salvaţi de americani, parcă.

— Am citit că au fost salvaţi de marinari americani din flota militară! spuse încet Tatianka.

— Ce treabă curioasă! Unii americani salvează oamenii, iar alţii dimpotrivă, spuse nedumerit Miteai şi căscă prelung.

— La noi un băiat corespondează cu o fetiţă englezoaică, şopti, somnoroasă, Tatianka. Şi ea e împotriva războiului...

— Să nu cumva să adormiţi! le zise sever Sanka, abia stăpînindu-şi căscatul. Haide să ne jucăm de-a întrebările. Tatianka, începe. Miteai, împinge-o să nu doarmă. Că altfel dacă adormim cu toţii cine-o să mai scoată apa? O să ne înecăm atunci ca nişte căţei... Tatianka!

— Ce ţipi aşa? M-ai speriat! răspunse fetiţa.

— Ai auzit ce-am propus?

— Am auzit!

— Ai vreo întrebare? Haide, zi!

Tatianka se mişcă, strănută şi, cu o voce neaşteptat de veselă, întrebă:

— Cum se ţin stelele pe cer?

Întrebarea a fost pusă, dar răspunsul nu-l ştia nici unul.

— Eu am o altă întrebare, spuse Miteai. Oamenii au ieşit din maimuţe, da ori ba?

— Da, răspunse Sanka.

— De ce atunci, continuă Miteai, nu toate maimuţele au vrut să devină oameni?

— Am început să văd un vis..., zise abia auzit Tatianka.

Era întuneric şi o liniște adîncă. Doar din cînd în cînd se auzea plescăitul monoton al apei. Sanka vîslea cu singura vîslă care mai rămăsese.

* * *

În zori marea a adus o barcă la ţărm, chiar în dreptul satului de pescari. În ea dormeau tun trei copii. Fetiţa strîngea în somn un teanc de cărţi ude. Mîna băieţelului cu părul bălai ţinea obosită un ispol... Şi marea, nesfîrşita mare, îi legăna liniştită...

FOTBALIŞTII NOŞTRI JUNIORI, PRIMII ÎN EUROPA

Vă mai amintiţi? Era în duminica din ajunul lui 1 Mai. Cu toţii aşteptam, plini de nerăbdare şi încrezători în victorie, ultimul meci de fotbal care avea să desemneze cea mai bună echipă de juniori din Europa. Şi în finala acestei mari competiţii jucau juniorii noştri. Ne întrebam: vor reuşi ei oare să încheie acest adevărat maraton fotbalistic neînvinşi? Juniorii noştri au avut parcă aripi. În fiecare minut al meciului, în fiecare fază, în fiecare luptă pentru balon se vedea nestăvilita lor voinţă de a învinge. Şi cei 11 tineri care evoluau pe teren şi reprezentau culorile patriei într-o mare competiţie internaţională erau cu toţii foşti purtători ai cravatei roşii. Cu 5 echipe, cele mai puternice din competiţie, au avut de luptat juniorii noştri. Şi de la meci la meci ei au dovedit prin fapte, printr-o comportare sportivă excepţională, prin tehnica şi tactica folosită, prin voinţa şi dîrzenia lor că au meritat încrederea ce le-a fost acordată de a reprezenta patria într-o competiţie internaţională de o asemenea amploare.

Reprezentativa R.P.R. de juniori a depăşit toate aşteptările. Ea a cucerit o victorie categorică, într-un stil spectaculos, în faţa celor mai valoroşi adversari participanţi la ediţia jubiliară a turneului U.E.F.A. (Uniunea europeană a asociaţiilor de fotbal).

Atmosfera ultimului meci de finală a fost dintre cele mai sărbătoreşti. Alături de cei 80 000 de spectatori prezenţi la finala turneului U.E.F.A. s-au aflat şi un mare număr de participanţi la istorica sesiune extraordinară a Marii Adunări Naţionale. Cu siguranţă că atunci cînd s-au reîntors acasă, în satele lor, oaspeţii dragi ai Bucureştiului au povestit şi despre marele succes dobîndit de juniorii noştri. Au povestit în cuvinte calde cum i-au văzut pe cei 11 tineri alergînd în pas vioi, atletic, după o obositoare întrecere fotbalistică, în jurul gazonului, arătînd tuturora mult rîvnitul trofeu oferit de U.E.F.A. Mii şi mii de făclii au salutat victoria lor. Din mii de piepturi s-au înălţat urale. Cei 11, toţi foşti pionieri: Petescu (1), Suciu (2), Pal (3), Gergely (4), Popescu (5), Voinea (6), Răcelescu (7), Haidu (8), Jamaischi (9), Dumitriu (10), şi Matei (11) s-au dovedit a fi cei mai buni dintre toţi juniorii celor 19 ţări participante la ediţia jubiliară a turneului U.E.F.A.

În zilele desfăşurării meciurilor, multe din personalităţile fotbalistice prezente la această competiţie sportivă au ţinut să-şi spună părerea despre ediţia jubiliară şi despre juniorii romîni. Iată cîteva dintre acestea:

SERGHEI ALIMOV (arbitru sovietic): **„Mi-a plăcut mult echipa romînă prin ritmul susţinut pe care l-a imprimat în toate meciurile. Ea a dovedit o pregătire fizică excepţională, multă voinţă, dîrzenie şi o tehnică în mişcare ireproşabilă".**

FEKETE PÁL (ziarist — R.P. Ungară): **„M-a impresionat dragostea fierbinte a tinerilor fotbalişti romîni faţă de patria lor socialistă. Juniorii romîni au vrut să închine o victorie de prestigiu istoricei sesiuni a Marii Adunări Naţionale. Şi, printr-o voinţă şi o dîrzenie fără seamăn, ei au reuşit. Tinerii fotbalişti ai Romîniei socialiste au cucerit într-o excepţională manieră campionatul european al juniorilor".**

ELEK SCHWARTZ (antrenor — Olanda): **„Organizarea turneului U.E.F.A. în Romînia a fost excepţională. Niciodată nu am participat la un turneu atît de bine organizat. Aveţi un public spectator extraordinar de pasionat, însă în acelaşi timp şi foarte obiectiv. Fotbaliştii romîni practică un joc modern, în viteză, cu combinaţii derutante şi preferă atacul. În fiecare joc au dat dovadă de multă dîrzenie şi voinţă. Au fost de o corectitudine sportivă excepţională. Aceasta înseamnă că ei au fost bine pregătiţi şi din punct de vedere moral.**

Au meritat pe deplin cîştigarea titlului de cei mai buni juniori din Europa".

Cu siguranţă, acest succes le va fi juniorilor noştri un îndemn spre noi victorii. Ei sînt hotărîţi ca şi în viitor în întreaga echipă să domnească prietenia şi tovărăşia. În meciurile susţinute în compania celor mai puternice echipe participante la turneul U.E.F.A., jocul colectiv şi-a spus cuvîntul. Întreaga echipă merită toate felicitările.

RADU GHEORGHIU

1

2

3

4

5

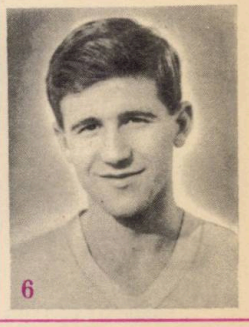
6

7

8

9

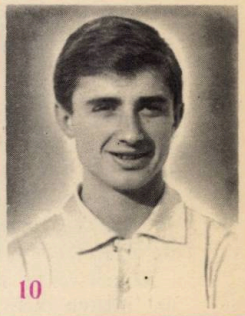
10

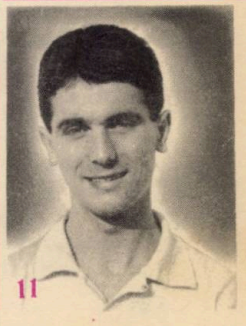
11

ŞTIAŢI CĂ... ŞTIAŢI CĂ... ŞTIAŢI CĂ... ŞTIAŢI CĂ...

... talentatul halterofil romîn Fiţi Balaş a stabilit de curînd un nou record mondial de juniori? La categoria până el a ridicat **347,5** *kg, adică cu* **7,5** *kg peste vechiul record mondial de juniori care îi aparţinea.*

...în timpul unor cercetări arheologice desfăşurate în oraşul Plovdiv (R.P. Bulgaria) s-au descoperit rămăşiţele unui vechi stadion? Specialiştii au apreciat că vechiul stadion avea o capacitate de... **30 000** *de locuri şi a fost construit în secolul al II-lea al erei noastre.*

...matematicienii au calculat că în desfăşurarea primelor **10** *mutări ale unei partide de şah există* **169 060 000 000 000 000 000 000 000 000** *de posibilităţi? Pentru a face aceste mutări şi a epuiza astfel toate variantele, întreaga omenire ar trebui să mute piesele de şah timp de...* **217** *miliarde de ani fără întrerupere.*

BRICEAGUL

de N. IONESCU

Ilustrații: GETA BRĂTESCU

Nu de mult navigam de-a lungul coastei, la bordul unei vedete grănicerești. Lîngă mine, tînărul comandant al vedetei, locotenentul Zgarbură, privea prin binoclu spre un sat de pe mal.

— Ați văzut ceva suspect, tovarășe locotenent? l-am întrebat eu în glumă.

— Suspect? Ce aș putea vedea suspect într-un sat de pescari, răspunse el lăsînd binoclul jos.

— Poate niște contrabandiști.

— Drept să-ți spun, de cînd sînt ofițer nu am întîlnit nici un contrabandist. Mai înainte însă am văzut cum au fost prinși niște contrabandiști.

— De mult asta?

— Să tot fie vreo 10 ani. Eram pionier pe atunci.

L-am rugat să-mi povestească întîmplarea, și locotenentul nu se lăsă mult așteptat.

— Era la noi în sat, începu el, un băiat de vreo paisprezece ani. Băiatul era plin de neastîmpăr și încăpățînat, se numea Tudorel.

Într-o zi, între copiii care se prăjeau la soare pe stîncile scăldate de valuri se încinsese o discuție aprigă legată de epava care se afla în fața satului la o distanță de vreo mie de metri.

Discuția se referea la faptul că, de cîteva zile, se zvonea că pe epavă apăruseră stafii. Unii dintre săteni se jurau chiar că au văzut cu ochii lor, în miez de noapte, niște arătări albe străbătînd epava de la un cap la altul. Și se găsiseră din aceia care să creadă că pe epavă mișunau noaptea sufletele celor înecați pe vapor. Învățătorii și încă vreo cîțiva oameni mai luminați se străduiau însă să le arate că povestea cu stafiile era o minciună scornită de babe, că stafiile, în realitate, nu există. Unii dintre copii credeau și ei minciuna cu stafiile, alții o combăteau. Printre aceștia din urmă se număra și Tudorel.

— Eu nu cred în stafii, spunea el cu convingere.

— Ba există! spuse Fedia, un băiat cîrn, cu părul galben ca paiul.

— De ce crezi asta, ai văzut tu stafii vreodată?

— Eu nu, dar le-a văzut nenea Condrat Arhipov.

— Și moș Pahomie spunea că le-a văzut, spuse alt băiat.

— Moș Pahomie? Ha! Ha! Ha! rîse Tudorel. Păi moșul nici ziua nu vede mai departe de lungimea bărcii, d-apoi noaptea? Eu unul nu cred pînă nu văd. Și sînt sigur că o să ajung la adînci bătrîneți și tot n-o să văd. Asta este!

— Cred și eu, că doar n-o să vină ele la tine acasă ca să le vezi. Dacă ai curaj, du-te tu pe epavă după ele.

Se făcu liniște. Fedia aruncase provocarea, și toți așteptau cu inima la gură răspunsul lui Tudorel.

— Crezi că n-am curaj?

— N-ai! îl întărîtă Fedia.

— Facem prinsoare?

— Pe ce vrei.

— Pe... pe înotătorul tău.

Fedia avea un înotător de cauciuc în formă de delfin pe care i-l adusese taică-său de la Constanța.

— Bine, spuse Fedia fără să stea pe gînduri, îți dau înotătorul, iar tu, dacă pierzi, îmi dai briceagul.

Tudorel rămase pe gînduri. Înotători ca al lui Fedia se mai găseau, dar briceag ca al lui să fi colindat mult și bine și nu găseai. Lama nu era chiar atît de grozavă, în schimb mînerul cu plăselele făcute dintr-un singur dinte de cașalot stîrnea admirația tuturor. Îl avea amintire de la bunicul său, fost marinar de cursă lungă, și nu l-ar fi dat nici pe o sută de înotători. Totuși Tudorel primi prinsoarea.

— S-a făcut! spuse el. Voi sta noaptea asta pe epavă.

— Bate palma; taie tu, Vanca.

Cei doi își strînseră mîinile, iar Vanca le despărți lovind ușor cu marginea palmei.

Cînd se întunecă, o barcă cu patru băieți se apropia încet de epavă. Din barcă se urcă sus Tudorel.

— Veniți mîine dimineață să mă luați.

— Venim, răspunse Vanca. Dacă ți-e frică, să aprinzi lumînarea și venim imediat să te luăm. Vom sta de veghe pe mal cu schimbul.

Tudorel cunoștea rostul pe epavă; mai fusese acolo de cîteva ori să se joace cu copiii. Se gîndi să se ducă să-și caute un loc de culcare. Se îndreptă spre pupă. Ușa era închisă. Trase de ea s-o deschidă. Ușa ruginită scîrțîi sinistru.

Tudorel o înțepeni ca să stea deschisă și se cuibări într-un colț învelindu-se cu o pufoaică veche, luată de acasă.

Marea era liniștită. Un vîntuleț slab bătea dinspre coastă, formînd niște valuri care clipoceau lovindu-se de bordurile epavei. Prin ușa deschisă, Tudorel privea către sat, încercînd să ghicească casele oamenilor după luminile ce se vedeau.

Încet, încet, somnul îl cuprinse și adormi. După o bucată de vreme, Tudorel se trezi avînd ciudata impresie că nu este singur pe epavă. I se păru că se aude zgomot de pași prin apropiere. Prin dreptul ușii deschise trecu o arătare. Băiatul simți că i se face părul măciucă. Bărbia începu să-i tremure și simți cum un fir de sudoare rece îi alunecă pe spate. „Stafiile!“ — își spuse el speriat. Inima îi bătea puternic. Apăsa cu mîna în dreptul ei, de teamă ca stafiile să nu-i audă bătăile. Dar acestea se aflau pe lîngă parapetul din tribord. La un moment dat, una dintre fantome vorbi:

— Ia lanterna și fă semnalul.

Lui Tudorel îi veni inima la loc. „Așa? Va să zică «fantomele» umblă cu lanterne și vorbesc. Hei! Aici nu-i lucru curat“ — își spuse el.

Una dintre „fantome“ începu să semnalizeze cu o lanternă cu lumina dirijată. După cîteva clipe, din larg se auzi țipînd ciudat un pescăruș. „Aha! — exclamă Tudorel. Încă o «fantomă»“. Cealaltă arătare reîncepu să semnalizeze, și țipătul pescărușului se auzi din nou.

— Au venit, spuse prima „fantomă“. Și se îndreptară spre babord. Din întuneric Tudorel îi privea cum scoteau saci dintr-o barcă și îi puneau cu grijă pe covertă.

— Gata, auzi el, i-am luat. Ieși și tu din barcă.

Tudorel înlemni. Era limpede că avea de-a face cu niște contrabandiști, deghizați în stafii, pentru ca în felul acesta să fie siguri că nu-i va deranja nimeni. Trebuie să anunț grănicerii. Dar cum? se întreba el.

Dacă aprind luminarea, stafiile vor vedea flacăra, iar, în al doilea rînd, Fedia și Vanca, în cazul că nu dorm amîndoi, nu mi-ar putea fi de nici un folos! Trebuie să mă duc pînă la mal înot. Am de făcut vreo 1 000 de metri. Să zicem că într-o oră îi fac. De la plajă mai am încă doi kilometri pînă la pichet. Deci încă o jumătate de oră. În total, o oră și jumătate. Pînă anunț, pînă pornesc grănicerii, mai trece un sfert de oră. Aproape două ore deci. Cam mult. Într-o oră, ăștia își termină treaba. și au timp să dispară cu marfa. Nu merge așa. Trebuie să găsesc altceva, și asta repede. Căută în gînd altă soluție. „Dacă le-aș lua barca? Cu barca ajung la mal mai repede, și fără barcă «fantomele» nu vor avea cum să ajungă la mal".

Ieși cu grijă din ascunzătoare și sări peste copastie. Rămase cîteva clipe atîrnat în gol, cu mîinile încleștate de copastie. Valurile îl stropeau pe picioare, și apa rece îl făcea să se înfioare. Își dădu drumul în apă. Plescăitul făcut de trupul său se confundă cu clipocitul valurilor. Ieșind la suprafață, înotă pînă la barcă.

Parîma nu era legată de copastie, așa cum ar fi dorit el, ci de un fier de pe covertă. Încercă să ajungă la nod, dar nu reuși. „Ce să fac?" — se întrebă. Dar își aminti cu bucurie că are briceagul la el. Îl desfăcu și începu să taie parîma. Un val mai puternic smuci barca. Parîma se rupse, iar Tudorel, pierzîndu-și echilibrul, căzu în apă, scăpînd briceagul din mînă. Ieși la suprafață și ascultă cu atenție încordată. Pe epavă nu se simțea nici o mișcare. „Nu m-au auzit" — constată el bucuros. Se urcă în barcă. Deodată îi veni în minte briceagul. „S-a dus" — își spuse el amărît. Oftă necăjit și se pregăti de plecare. Vîslele erau înfășurate hoțește cu pînză de sac ca să nu facă zgomot. Le puse în furcheții unși din belșug cu vaselină ca să nu scîrțîie și începu să vîslească. Barca ușoară, numai bună pentru treburi necinstite, aluneca pe apă, legănată de valuri.

„Trebuie să vîslesc direct spre pichet ca să ajung la timp — își spuse Tudorel —, dar cum mă orientez?" Căută în gînd o soluție. „Stai! — își spuse el. Ca să ajung la pichet, trebuie să am epava în față, fiindcă eu vîslesc cu spatele înainte. Pichetul este în dreptul stîncilor de unde m-a adus Fedia cu barca. În locul acesta, configurația malului este asemănătoare cu un arc de cerc și la capătul lui se află pichetul. Eu trebuie deci să merg pe coardă. Dar cum să țin drumul? Epava nu se mai vede". Vîsli cîteva minute într-o direcție pe care o socoti bună. Își aminti că noaptea briza suflă de la uscat... „Am găsit — își spuse el —, trebuie să vîslesc în așa fel încît să simt vîntul pe obrazul drept". Începu să vîslească cu putere. Valurile, lovind în coasta bărcii, o aplecau cam tare, îngreunînd vîslitul. Tudorel căută să nu iasă din drum, cîrmind barca de cîte ori simțea că vîntul nu-i bate în obraz. Din cînd în cînd își dădea cu apă pe obraz pentru a simți adierea brizei. După vreo trei sferturi de oră obosi. Era ud leoarcă, și briza răcoroasă îl făcea să se înfioare. Își aminti că bunicul i-a povestit că pentru a salva un norvegian vîslise 36 de ore în șir în Marea Nordului. „Și eu nu pot să vîslesc măcar o oră fără să obosesc?" — își spuse el mustrător.

Se opinti cu nădejde în vîsle, care, din cauza cîrpelor, se îngreunaseră mult. „Să știu de bine că stau zece zile în pat, dar «fantomele» nu trebuie să scape". Se îndîrji și începu să vîslească cu putere, urmărindu-și singur mișcările: „Unu... doi!... Unu... doi!"

După un sfert de oră, santinela de la pichet îl ducea la comandant, căruia Tudorel îi povesti grăbit cele

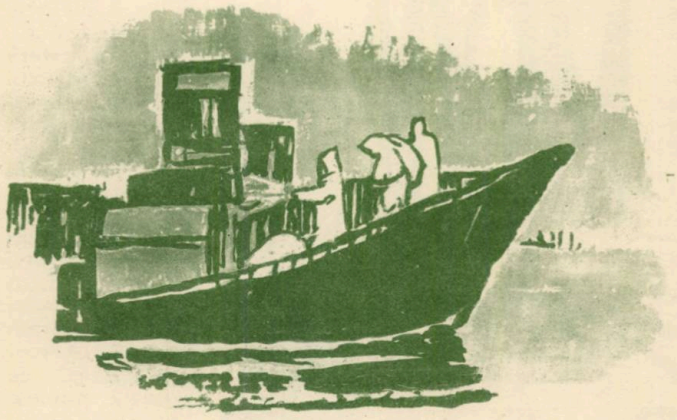

întîmplate pe epavă. La cîteva minute după aceea, șalupa grănicerilor porni duduind spre larg, luminînd cu proiectorul suprafața mării. Frînt de oboseală, Tudorel adormi pe patul din biroul comandantului.

Cînd se trezi, soarele era de mult sus. Ieșind în curtea pichetului îi văzu pe prietenii săi: Fedia, Tomiță, Vanca și ceilalți, făcîndu-i veseli semne printre scîndurile gardului. În jurul pichetului se adunaseră și alți oameni din sat care veniseră să vadă „fantomele", ce ședeau într-un colț, păzite de un grănicer.

Zărindu-l pe Tudorel, unul dintre ofițeri veni către el.

— Acesta e flăcăul? întrebă el.

— Da, tovarășe colonel, el este.

— Te felicit, tovarășe pionier, spuse colonelul, întinzîndu-i mîna lui Tudorel. Îți mulțumesc pentru ajutorul ce ni l-ai dat în prinderea unor răufăcători. Ești un băiat curajos.

Băiatul strînse fîstîcit mîna colonelului.

— Dar, ia spune, îl întrebă blînd acesta, ce căutai noaptea pe epavă?

— Am făcut prinsoare cu un prieten că voi sta acolo ca să-i dovedesc că nu există fantome.

— Daa!? se miră înveselit colonelul. Și pe ce ați făcut prinsoare?

— El a pus înotătorul lui și eu briceagul.

— Deci ai cîștigat înotătorul.

— Da, dar am pierdut briceagul, spuse amărît Tudorel, lăsînd capul în jos.

— Cum l-ai pierdut? întrebă nedumerit colonelul.

— Cînd am tăiat parîma de la barcă. Am căzut în apă și am scăpat briceagul.

— Nu-i nimic, o să-ți dăruim noi un briceag nou-nouț, căută să-l împace colonelul.

— N-o să fie ca al meu, spuse Tudorel, tot atît de amărît.

— Ce vorbești? întrebă mirat colonelul. Ce fel de briceag era?

— Avea plăselele din dinte de cașalot. Îl aveam de la bunicul.

Colonelul făcu semn unuia dintre ofițeri care aduse îndată un obiect. Se întoarse după cîteva secunde și-l întrebă pe băiat.

— Avea vreun semn briceagul tău?

— Da, răspunse el mirat, scria pe el „Olaf 2-VII-1916".

Ofițerul întinse mîna. În palmă luceau plăselele gălbui ale briceagului.

Tudorel era uimit de-a binelea.

— Cum l-ați găsit?

— Întîmplător, răspunse ofițerul. Cînd s-au văzut încolțiți, bandiții au aruncat sacii cu marfă în mare. Un scafandru, căutînd sacii, a găsit și briceagul tău.

Locotenentul Zgarbură își încheie povestirea. Un marinar veni să ne anunțe că masa este gata.

Așezîndu-se la masă, locotenentul scoase un briceag de o formă ciudată, pe plăselele căruia se vedea scris „Olaf 2-VII-1916".

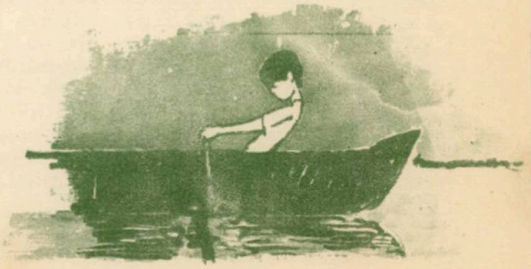

călătorind prin MEXIC

de AL. ŞIPERCO

Lăsasem în urmă oceanul pe care-l traversasem noaptea şi, după o zi de zbor neîntrerupt pe deasupra Statelor Unite, apăru sub aripile avionului nesfîrşitul mozaic de lumini al capitalei Mexicului.

Avionul atinge cu roţile pista de beton, se zguduie, aleargă cu o viteză ameţitoare printre balizele multicolore şi se aliniază în faţa aeroportului. Ne oprim. În deschizătura uşii apare o pereche de mustăţi negre, dominate de o insignă de şerif care abia încape pe şapca de poliţist. Posesorul mustăţilor, ştergîndu-se cu batista de năduşeală, ne salută cu o frază lungă, din care am reţinut „sinoras", „caballeros", „buena siera" şi ne face semn să coborîm.

Iată-ne deci în Mexico, capitala Mexicului.

A doua zi, la ieşirea din hotel ne întîmpină perspectiva bulevardelor largi, moderne, cu blocuri înalte, printre care se scurge un fluviu neîntrerupt de maşini americane. Şi dacă te menţii în limita circuitului turiştilor americani, între marile hoteluri şi restaurante, piscinele de lux şi marile magazine, pleci cu impresia că ai vizitat una dintre marile capitale, unde viaţa este îndestulătoare pentru fiecare.

E de ajuns însă să te abaţi într-o parte sau alta a marilor artere de circulaţie ce străbat de la un capăt la celălalt oraşul de 5 milioane de locuitori, ca să dai de ceea ce se ascunde după faţada lui strălucitoare: cartiere vechi, cu case mici, construite în stil colonial spaniol, cu cîte o curticică interioară, înconjurată de balcoane, în care dau uşile camerelor supraaglomerate de locatari. Aici, în cartierele vechi, viaţa decurge ca înainte cu multe sute de ani. Dughene mici cu marfă—carne, fructe, acadele—expusă la soare, de pe care patronul, înarmat cu un pămătuf, goneşte cu un gest maşinal roiurile de muşte; vînzătorii de nuci de cocos pe care le despică pe loc în faţa clientului cu „machete", un cuţit cu lama grea, curbată; vînzătorii care oferă fructe cu nume ce sună exotic pentru urechile noastre: papaia, pitaia, mango; copii în picioarele goale, jucîndu-se cîrduri pe străzi în compania cîinilor.

În cartierele mărginaşe, pe o întindere imensă, trăiesc cei veniţi din junglele din sud sau de pe podişul din nordul ţării, în majoritatea lor ţărani, care au fugit de foametea de acasă. Sînt oameni fără locuinţe, care trăiesc în cocioabe alcătuite din bidoane goale sau cărămidă nearsă, acoperite cu carton gudronat şi cu pietre puse deasupra ca să nu-l ia vîntul. Sînt oameni care trăiesc din te miri ce şi mor în masă de mizerie, fără ca cineva să stea să-i socotească.

Talazurile acestei mări de oameni nevoiaşi trec peste oraşul vechi şi izbesc de o parte şi de alta în flancurile de beton şi de sticlă ale marilor bulevarde. Lovesc în coastele dealurilor înverzite din nordul oraşului, împînzite cu vile luxoase aparţinînd bogătaşilor. Iar stropi din aceste talazuri pătrund şi pe străzile centrale. În faţa vitrinelor cu „cadillacuri", televizoare portative, mătăsuri, giuvaere vezi stînd jos, pe trotuar, cîte un indian bătrîn, cu ochii scurşi de vărsat, cu un copil alături, vînzînd cîteva perechi de şireturi sau cutii de chibrituri — adică, de fapt, cerşind.

În faţa blocurilor ultramoderne stau de dimineaţă pînă seara, sub soarele ucigător, zeci de copii văcsuitori de ghete şi şiruri nesfîrşite de semicerşetori, lipiţi unul lîngă altul, care vînd bilete de loterie. „Para manana", „para manana" (pentru tragerea de mîine) te urmăreşte ca o melodie plîngătoare oriunde te duci.

Din cînd în cînd, artera centrală e traversată de cîte o pereche de ţărani indieni. El, în cămaşă albă pînă la genunchi şi pantaloni largi. Ea, înfăşurată pînă la glezne într-o pînză albă, purtînd un copil în spate, prins într-un şal vechi. Amîndoi desculţi, se pierd în haosul marelui oraş. Traversează „Avenida Juarez", ce poartă numele primului preşedinte indian al Mexicului, aşa cum ar traversa o linie ferată cu frica de a nu fi călcaţi de tren. Ei sînt urmaşii celor ce au stăpînit acum 450 de ani aceste locuri, indienii azteci şi maya, care ajunseseră la un nivel nemaipomenit de ridicat în artă şi felurite meşteşuguri.

Odată, Montezuma, regele Mexicului, a trimis cîteva obiecte lucrate de aceşti artişti necunoscuţi împăratului Carol al V-lea al Spaniei. Se spune că marele pictor Albrecht Dürer, admirînd darurile, a exclamat: „Niciodată în viaţa mea n-am văzut ceva care să facă să-mi tresară inima ca aceste obiecte artistice minunate".

LA MARGINEA ORAŞULUI

Apropierea serii mai aduce oraşului puţină răcoare. La periferie, gospodinele pregătesc mîncare pentru bărbaţii întorşi de la lucru sau pentru aceia care după o zi pierdută în căutare de lucru revin acasă. În faţa unor plite rudimentare sau a ceaunului atîrnat la intrarea în unica încăpere cu pămînt pe jos, ce serveşte drept locuinţă întregii familii, se strîng cu toţii la cină. După-masă întreaga familie iese în pragul porţii sau pe băncuţa de lîngă gard, acolo unde, bineînţeles, există poartă şi gard. Dacă e zi de sîmbătă sau duminică, cei mai cu stare se duc la cinema sau pornesc să se plimbe, înghiontindu-se în mulţime prin cele cîteva cartiere populare „vesele" ale oraşului. Unul dintre aceste cartiere se află peste drum de hotelul „Del Prado", în spatele bătrînului parc Alameda. Aici se află un fel de birturi, în faţa cărora stă înşirată sărăcimea, mîncînd în picioare foi de plăcintă din făină de grîu amestecată cu mălai, în care se înfăşoară verdeaţă tocată mărunt şi bucăţi minuscule de carne fiartă, totul presărat cu „chile", un ardei iute, în stare să bage spaima în cei neobişnuiţi. Unii, cu cîte un pesos în plus în buzunar, îşi pot permite o farfurie de carne fiartă în sos de „chile" şi servită cu garnitură de „chile" verde pe deasupra. Ca desert — gogoşi fierte în ulei sau lipii dulcege din făină de mălai „torlilas" sau ceai din ierburi, fără zahăr, băut din borcănaşe mici.

În colţurile străzilor strălucesc luminile de neon ale cinematografelor cu megafoane scoase în stradă şi cu portari cu pantalonii rupţi, dar cu şepcile împodobite cu fireturi. Ei îmbie pe trecători să intre în sală să vadă un film.

Prin mulţime trec agale grupuri de mexicani îmbrăcaţi de sus pînă jos în haine negre, cu fireturi de argint, în „sombrero" cu boruri largi şi cizme cu pinteni, cu chitare şi mandoline atîrnate în bandulieră. Ei distrează publicul cu scheciuri şi cuplete antiamericane, mult gustate.

Mai încolo, în mica stradă Bucareei, în spatele zgîrienorilor de pe bulevard, ceasuri întregi, începînd cu asfinţitul soarelui, o mulţime ciudat de liniştită de copii şi adolescenţi, vînzători de ziare, aşteaptă tăcută apariţia ediţiei de seară. Cine ajunge primul pe străzile centrale cu vraful de ziare sub braţ cîştigă cîteva centime în plus. Nu e vorba de un supliment de cîştig pentru întărirea sărăcăciosului buget familial. E vorba de viaţă. Dacă va cădea răpus de foame sau boală, nimeni nu va observa dispariţia lui — o picătură în marea de oameni a sărăcimii de la periferie.

Tot pe străzile lăturalnice, la ora cînd mulţimea celor avuţi umple bulevardele centrale, în faţa cluburilor şi sediilor sindicatelor şi ale organizaţiilor muncitoreşti, o mulţime de muncitori amestecaţi cu ţărani veniţi la oraş ascultă cu atenţie pe cei ce le vorbesc despre viaţa lor, despre nedreptăţile pe care le suportă cei care muncesc, despre calea de urmat spre a scăpa de exploatare şi sărăcie.

Tîrziu, noaptea, cînd freamătul marelui oraş se mai potoleşte şi trotuarele încinse de soare încep să se răcească, pîlcuri, pîlcuri de mici vînzători de ziare sau cerşetori încep să-şi caute loc să petreacă noaptea. Pe treptele caselor, ale monumentelor, prin şantierele caselor neterminate sau direct pe stradă îi găseşti dormind cîte trei, în triunghi, fiecare cu capul culcat pe genunchii celuilalt.

CÎTE CEVA DIN ISTORIE

Laţul monopolurilor americane este strîns tare de gîtul ţării, şi mexicanii îi simt neîncetat apăsarea în viaţa lor de toate zilele. Pentru ei Statele Unite n-au apărut niciodată sub masca bunului şi puţin naivului unchi Sam, cu bărbuţa lui albă de ţap, vestă în dungi şi joben înstelat. Ei nu pot uita că în decursul istoriei Statele Unite au invadat de trei ori Mexicul, că au smuls prin război jumătate din teritoriul mexican. Nu degeaba pe timpuri s-a născut în popor zicala: „nenorocirea Mexicului este că e prea departe de dreptate şi prea aproape de Statele Unite".

În Mexic am înţeles mai bine ce înseamnă cifrele statisticilor. Ele vorbesc despre înapoierea în care este ţinută ţara de către monopolurile americane în cîrdăşie cu slugile lor din marea burghezie şi moşierime autohtonă.

40% din populaţie analfabetă, 60% din sate n-au puţuri şi izvoare, aşa că folosesc apa bălţilor şi cea de ploaie. Un medic la 5 000 de locuitori. Şi pentru Mexic sînt valabile cuvintele pline de mînie ale declaraţiei de la Havana a Cubei libere: „În semicoloniala Americă Latină mor de foame, de boli ce ar putea fi vindecate şi de îmbătrînire prematură 4 oameni pe minut, 2 000 000 pe an. În acelaşi timp se scurge un şuvoi de bani spre Statele Unite: 4 000 de dolari pe minut, 2 000 000 000 de dolari pe an. Iată preţul pe care-l plătim pentru ceea ce se numeşte imperialism"...

Străbătînd satele mexicane, cu cîmpiile pîrjolite de soare, m-a impresionat sărăcia în care trăiesc oamenii. Colibe neîmprejmuite, fiindcă nu conţin nimic ce ar trebui ferit sau păstrat, copii desculţi, pe jumătate goi, rătăcind pe marginea şoselei, femei care frămîntă şi bat de dimineaţă pînă seara fibrele încîlcite de sisal din care se fabrică rogojini. Pe marginea drumului trece din cînd în cînd cîte un bărbat îndoit sub povara unei încărcături mai înalte decît el însuşi. Ca să poată cără o asemenea greutate, poartă un fel de ham din curele care-l cuprinde tot, pînă şi fruntea. Oamenii sînt prea săraci ca să-şi cumpere animale de povară.

Aceştia sînt peonii, urmaşii foştilor iobagi, mulţi dintre ei îndatoraţi pînă la sfîrşitul vieţii lor moşierilor sau societăţilor capitaliste.

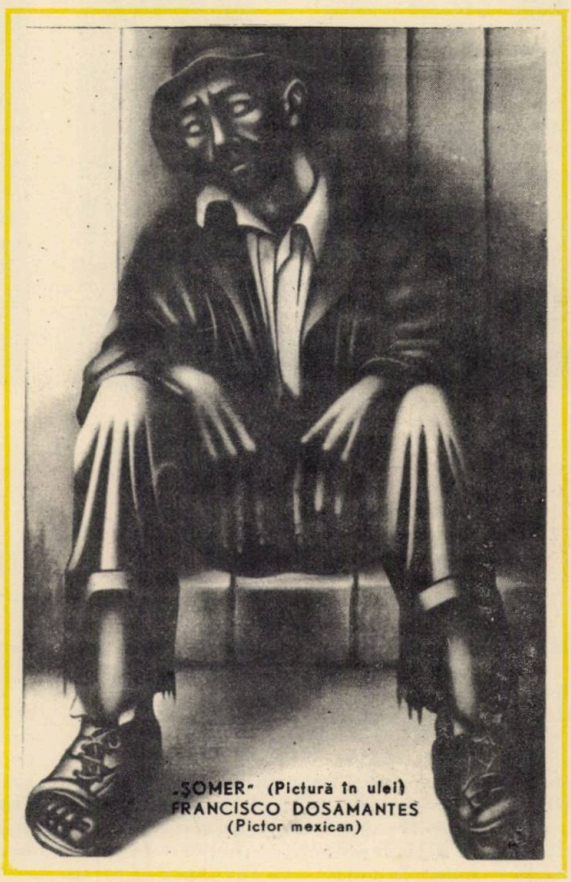

„ŞOMER" (Pictură în ulei)
FRANCISCO DOSAMANTES
(Pictor mexican)

LUPTA CONTINUĂ

50 de ani au trecut de la revoluţia democratică mexicană din 1910—1917 condusă de Zapata şi Pancho Villa, care a doborît dictatura militară-moşierească sprijinită de monopolurile străine. Se păruse atunci că zori noi se ridică pentru Mexic. Burghezia însă a pus între timp mîna pe putere, iar reforma agrară pentru care au luptat ţăranii nu s-a realizat. Cei săraci au rămas săraci, cei bogaţi s-au îmbogăţit şi mai mult. Monopolurile americane au pus stăpînire pe economia mexicană. Revoluţia pentru izbînda căreia au murit 1 000 000 de oameni n-a putut să-şi ducă opera pînă la capăt şi părea oprită pentru mult, mult timp.

Dar Cuba revoluţionară stă ca un exemplu viu pentru poporul mexican. Poporul Mexicului se strînge tot mai mult sub conducerea partidului comunist.

De teama mîniei poporului, loja preşedintelui republicii din stadionul central seamănă cu o cazemată. Preşedintele priveşte meciurile de fotbal printr-un geam de cuarţ de 15 cm grosime, care-l apără de atentate. Adeseori poporul mînios sparge geamurile ambasadei S.U.A., manifestîndu-şi toată ura împotriva imperialismului.

Cel mai urît cuvînt de înjurătură e „Gringo", porecla mexicană a yancheului.

În zadar au fost arestaţi anul trecut într-o singură noapte 5 000 de muncitori sindicalizaţi de la căile ferate şi daţi afară din serviciu tot atîţia, degeaba poliţia a tras în manifestaţiile uriaşe ale studenţilor şi profesorilor. Frămîntările se adîncesc ca în toate celelalte ţări latino-americane şi cuprind mase tot mai largi. Degeaba au fost arestaţi şi condamnaţi la ani mulţi de temniţă marele pictor Siqueiros — unul dintre conducătorii partidului comunist — şi alţi comunişti din conducerea partidului. Alţii se ridică la luptă în locul lor, iar mişcarea de luptă împotriva silniciei imperialiste devine mereu mai largă, cuprinzînd tot ce este democrat şi progresist în Mexic.

Sorocul socotelilor se apropie şi pentru Mexic, ca şi pentru întreaga Americă Latină. Sorocul a sosit în Cuba, aflată la numai 200 km de coastele Mexicului. Revoluţia din Mexic întreruptă, trădată de burghezie, se urneşte iarăşi din loc şi nu mai e departe realizarea visului lui Pancho Lopez, personaj popular din folclorul mexican: „un Mexic liber, independent, stăpîn pe soarta sa, cu cetăţenii ţării bucurîndu-se cu toţii deopotrivă de bogăţiile ţării, puse la îndemîna tuturor prin munca creatoare a poporului mexican."

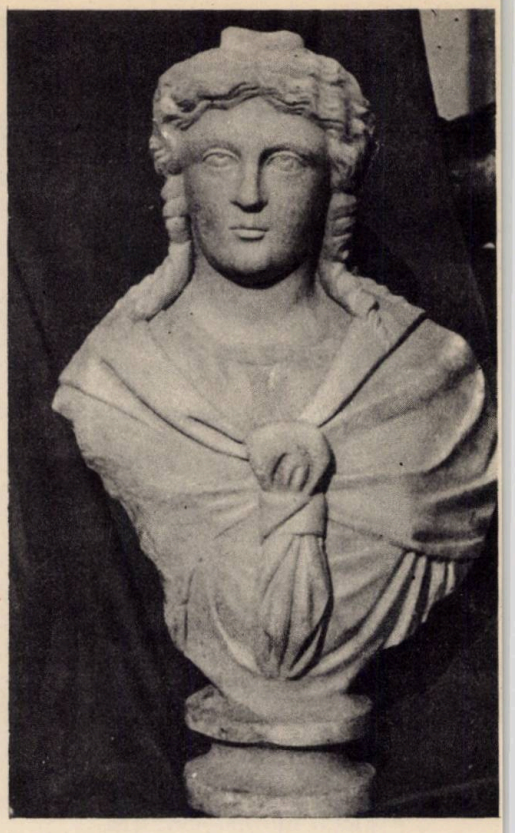

COMORILE CONSTANȚEI

Litoralul! Una din frumusețile de negrăit ale patriei noastre. Pe kilometri întregi se profilează pe cerul albastru siluetele vilelor zugrăvite în culori vesele. Iar cînd noaptea coboară, constelațiile de neon alcătuiesc un peisaj ca de basm. Aici își petrec concediul de odihnă mii și mii de oameni ai muncii, vin oaspeți din toate colțurile lumii să admire țărmul însorit al Mării Negre.

Întoarce-ți gîndurile, drag cititor, cu două milenii în urmă. Te întrebi, firește, ce-a fost atunci pe aceste locuri? Marea își frămînta ca și acum talazurile, lovind neîncetat malurile. Pe țărmul Pontului Euxin, așa cum se numea pe atunci Marea Neagră, și-a purtat pașii triști poetul roman exilat Ovidiu.

Tomis, Calatis, Istria, cetăți mîndre își înălțau zidurile pe malul mării. În antichitate, aici a înflorit o străveche civilizație.

Au trecut milenii. Pămîntul și nisipul au acoperit vechile cetăți. Iată însă că, încetul cu încetul, urmele vechii civilizații au început a fi descoperite, iar în zilele noastre, harnicii constructori ai minunatelor blocuri, o dată cu săpăturile de fundație, au scos la iveală neprețuite comori de artă. Lucrînd cu grijă și dragoste, ei au făcut să răsară în toată splendoarea lor urmele străvechii civilizații a țărmurilor Pontului Euxin, documente de o uriașă importanță istorică și arheologică.

Ne mîndrim cu aceste comori de artă. Ne mîndrim că faima lucrărilor de artă descoperite a depășit de mult hotarele patriei, că savanți din toate țările lumii urmăresc cu interes lucrările pe care savanții noștri arheologi le efectuează. Descoperirile de la Constanța constituie o mîndrie pentru țara noastră.

Pînă nu de mult, puține lucruri se știau despre Tomisul antic, cetate înființată de grecii din Milet cu 2 500 de ani în urmă. Mulți dintre cei care pășesc pe străzile Constanței de azi nici nu bănuiesc că sub pavajul actual și sub temelia clădirilor moderne zac mărturiile vii despre vechea cetate Tomis. Prin săpăturile făcute în anii aceștia a fost restabilită o bună parte din viața nescrisă a cetății.

Zidul gros care înconjura cetatea și o apăra de năvălitori, zidit cu blocuri mari de piatră în exterior și prevăzut cu turnuri de apărare, a fost identificat pe o lungime de peste o mie de metri.

Într-una din zile, ochiul ager al arheologului a văzut în mortarul din umplutura zidului două monede de bronz oxidate în verde. Aceste monede, expuse astăzi în sălile Muzeului de arheologie din Constanța, au o valoare deosebită: ele indică secolul în care a fost construit zidul, secolul al III-lea al e.n.

În numeroase vitrine din sălile muzeului se mai găsește un bogat material ceramic și obiecte de podoabă. Vase de lut ars, unele întregi, altele restaurate, simple sau frumos ornamentate în exterior, vase de sticlă, opaițe și obiecte de bronz, obiecte de podoabă din os sau din aur, coliere și figurine de teracotă sînt rodul unei munci susținute de cercetare și descoperire arheologică. În ultimii trei ani au fost săpate și studiate peste 400 de morminte, cuprinzînd astfel de obiecte cu o valoare uriașă pentru istoria cetății. Mormintele, care se găseau totdeauna în afara zidului de incintă, indică extinderea cetății în diferite epoci istorice. Astfel s-a putut constata că în epoca grecească cetatea era mult mai mică decît în epoca

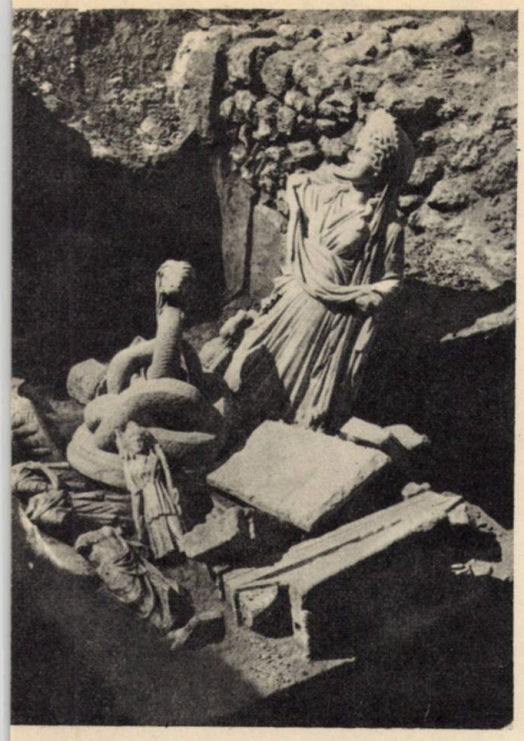

romană. Pe de altă parte, inventarele mormintelor grăiesc despre avuţia păturii exploatatoare sau, dimpotrivă, despre sărăcia masei exploatate. Unele dintre obiectele scoase din morminte sînt expuse într-una din cele mai frumoase săli ale muzeului: sala-tezaur. Aci pot fi văzute figurine din lut ars suflate cu aur, găsite într-un mormînt de acum 2 400 de ani şi care constituiau, probabil, jucăriile unui copil; într-unul din morminte s-a păstrat, pe lîngă celelalte obiecte, părul unei fetiţe înmormîntate cu 1 700 de ani în urmă.

Edificiul roman cu mozaic descoperit la Constanţa în vara anului 1959 este o splendidă construcţie păstrată încă din epoca imperială romană. Clădirea era organizată în patru terase, care coborau către mare, acolo unde se afla portul în antichitate. Pe cea de-a doua terasă se păstrează covorul cu mozaic, făurit cu multă măiestrie de meşterii mozaicari ai epocii. Se află acolo pietre mici de cîte un centimetru cub, fixate în mortar, care au fost îmbinate în diferite forme geometrice şi vegetale de un efect surprinzător, apoi cercuri care se întretaie şi formează rozete, vrejuri de iederă cu frunzele frumos stilizate, un cerc mare central ornamentat sub forma unor solzi de peşte care descresc spre interior. Zidul despărţitor între prima terasă şi aceasta de-a doua era prevăzut cu pilaştri, placat în întregime cu marmură sculptată. Sub terasa a doua, cu covorul ei de mozaic, se aflau cele zece încăperi boltite în care erau depozitate mărfurile importate sau cele destinate exportului. Intrarea în bolţi era încadrată de blocuri cioplite din calcar, unele, cele de deasupra, purtătoare de inscripţii. La intrarea în prima boltă se păstrează şi azi inscripţia care aminteşte pe Hermes, zeul comerţului şi protectorul negustorilor.

NOI DESCOPERIRI

Aproape fiecare zi aduce o nouă surpriză şi o nouă bucurie cercetătorilor arheologi. În primăvara aceasta, în luna aprilie, a fost descoperit un bogat depozit de piese sculptate, 24 la număr, pe care le veţi putea, de asemenea, vedea, într-un aranjament special, la Muzeul de arheologie de la Constanţa.

Piesa principală, statuia Fortunei, zeiţa norocului şi a belşugului, are la picioarele sale pe zeul Pontos, zeul Mării Negre, care poartă pe cap coroana murală reprezentînd în miniatură zidul de incintă al cetăţii. Nasul puţin ştirbit şi lipsa braţului drept nu răpesc nimic din frumuseţea zeiţei, ale cărei priviri senine şi pline de candoare îl învăluie pe spectatorul uimit. În mîna stîngă, Fortuna poartă cornul abundenţei, iar la picioare Pontus, cu mîna sprijinită de barcă, pare să iasă din valuri. Dalta sculptorului necunoscut nouă a făcut să cadă în falduri bogate veşmîntul care îmbracă trupul zeiţei. Din cele 24 de piese face parte şi bustul zeiţei Isis, zeiţa fertilităţii (a rodniciei pămîntului). O remarcabilă sculptură în marmură cenuşie reprezintă un şarpe, complicat încolăcit, cu capul de bovină, cu plete lungi şi cu urechi ca de om, cu solzii descrescînd ca mărime spre coadă. Într-un mic fronton, sprijinit pe două coloane de marmură, se află zeiţa Nemesis, dublu reprezentată. Privirile reci şi şterse amintesc pe această zeitate a neîndurării din împărăţia tristă a lui Hades, zeul infernului. Nici tămăduitorul de boli al antichităţii, Asklepios, fiul lui Apollo, nu lipseşte şi nici Dionysos, cel pus pe chefuri şi veselie, în tovărăşia zeului Pan, care îi cîntă din nai. Zeiţa Hecate, cea cu trei chipuri, care aşteaptă jertfă din partea muritorilor un cîine sacrificat la răscruce de drumuri, a fost descoperită în cinci exemplare. Pe alte plăci de marmură sînt reprezentate cele trei graţii şi zeul Mythras înjunghiind taurul.

Tezaurul acestor piese sculpturale vorbeşte de momente pline de zbucium din istoria Tomisului. Din cercetările făcute de arheologi, în urma unor discuţii ale oamenilor de specialitate, reiese că ele au fost ascunse în adîncime şi acoperite cu pămînt de mîna unor binevoitori care le-au adunat din templele cetăţii, spre a le feri de distrugere în timpul migraţiei popoarelor.

Monumentele descoperite nu sînt numai nişte simple zeităţi, ele aduc o contribuţie de seamă la cunoaşterea vechii cetăţi Tomis, la cunoaşterea vieţii celor care au trăit odinioară pe ţinuturile Dobrogei. Aceste sculpturi sînt adevărate opere de artă.

Dar sălile muzeului cuprind şi alte monumente provenite din diverse focare arheologice ale regiunii Dobrogea, ilustrînd felul de trai al omului în societate din cele mai vechi timpuri pînă în pragul secolului al XI-lea al erei noastre.

Cînd ieşi din muzeu, după ce ai parcurs toate sălile şi ai ascultat explicaţiile ghidului, ai impresia că ai trăit în răstimpul a două ore viaţa oamenilor scursă cu mii şi mii de ani în urmă pe pămîntul străvechi al Dobrogei.

Aşadar, dragi prieteni, trecînd prin Constanţa mergeţi să vedeţi neapărat Muzeul de arheologie şi interesantele descoperiri de aici.

MARIN PERŞINARU

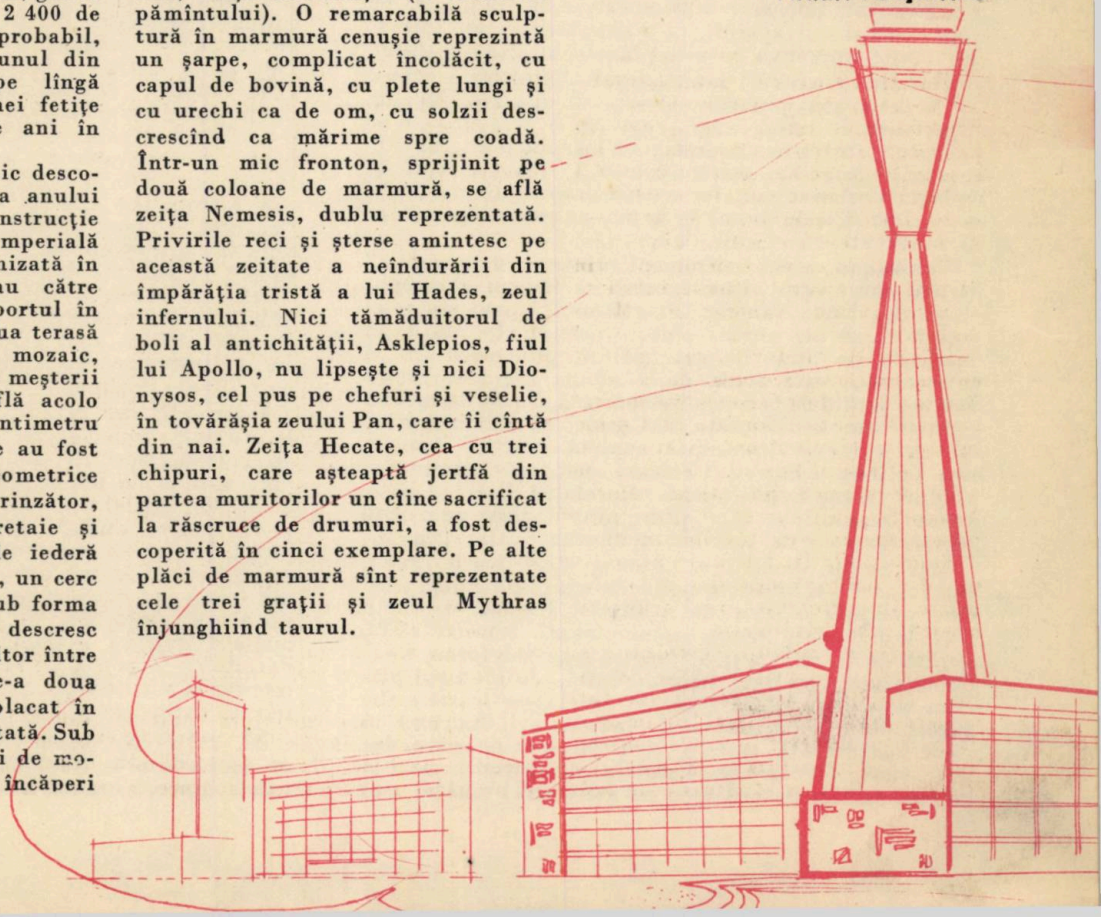

U·N·I·V·E·R·S·U·L

Ing. fiz. TEODOR TAUTH

Cerul negru, catifelat, împînzit cu mii şi mii de stele... ce poate fi mai frumos şi mai impresionant? Tabloul minunat al aştrilor sclipitori a atras atenţia oamenilor încă cu milenii în urmă. Omul privea cerul de noapte... în imaginaţia lui stelele s-au împletit în desene ciudate, dînd naştere unor animale, obiecte şi personaje. Astfel au apărut denumirile constelaţiilor: Ursa mică, Ursa mare, Vărsătorul, Fecioara, Orion şi altele. Din acest interes s-a născut şi una dintre ştiinţele cele mai străvechi de pe suprafaţa Pămîntului: astronomia. Documente, mărturii ale unor vechi culturi constituie dovada grăitoare că o serie de popoare, cum ar fi aztecii şi mayaşii, popoarele din Mesopotamia şi China, dispuneau de vaste cunoştinţe astronomice. Astfel, de exemplu, calendarele vechi ale indienilor maya se bazau pe mersul stelelor, iar multe construcţii, temple şi piramide au dimensiuni ce au fost calculate pe baza unor distanţe astronomice.

În decursul veacurilor, oamenii au reusit să afle din ce în ce mai mult despre lumea stelelor. Este adevărat că la început, cu toate că se cunoştea foarte bine harta stelară a cerului, părerile asupra corpurilor cereşti au fost greşite. Despre acestea se credea că sînt nişte „felinare" atîrnate de bolta cerească şi împreună cu aceasta săvîrşesc o mişcare în jurul Pămîntului. Mult timp s-a crezut că Pămîntul este centrul universului limitat de bolta cerească.

În decursul evului mediu, în anii grei ai Inchiziţiei, dezvoltarea ştiinţelor a fost frînată de biserică. Aceasta, prin metodele cele mai barbare, reprima orice tendinţă de a explica în mod ştiinţific fenomenele naturii. Or, mersul înainte al istoriei şi căutările oamenilor, mînaţi de veşnica dorinţă de a cuncaşte adevărul, nu puteau fi oprite nici de cruzimea dominicanilor şi nici de flăcările rugurilor ce se aprindeau în pieţele oraşelor Florenţa sau Madrid, Amsterdam sau Roma.

Sfidînd opoziţia forţelor reacţionare ale bisericii, la mijlocul secolului al XV-lea, marele astronom polonez Jan Copernic a demonstrat că Pămîntul nu este centrul universului, ci o simplă planetă, care se învîrteşte împreună cu alte planete în jurul Soarelui.

Mai tîrziu, studiul multilateral al stelelor a primit un avînt şi mai puternic. O serie de aparate speciale, construite în acest scop, cum ar fi telescoapele şi diferitele instrumente destinate măsurării foarte precise a unghiurilor, au contribuit în mare măsură la îmbogăţirea cunoştinţelor noastre despre univers. Omul a descoperit stele din ce în ce mai palide, ce nu puteau fi observate cu ochiul liber.

Telescopul, acest instrument minunat, a „apropiat" şi mai mult cerul, care încetul cu încetul a început să-şi dezvăluie tainele. Foarte mulţi cred că telescoapele măresc numai obiecte cereşti. În realitate, lucrurile nu stau tocmai aşa. Scopul principal al telescopului este acela de a aduna cît mai multă lumină venită de la o stea îndepărtată. Cu cît diametrul oglinzii sau lentilei este mai mare, cu atît mai bine îşi îndeplineşte telescopul această funcţie. Lentila sau oglinda concavă formează imaginea obiectului studiat în aşa-numita zonă (suprafaţă) focală. Observarea imaginii se face prin intermediul unei alte lentile (sistem de lentile), denumite ocular (fig. 3).

Mai tîrziu, pentru a observa stele foarte puţin luminoase, s-a folosit o peliculă sau placă fotografică care prezintă o serie de avantaje. Expusă un timp mai îndelungat, placa „acumulează" lumina slabă venită de la obiect şi o înregistrează sub forma unui punct sau a unei pete negre. Astfel, cu ajutorul plăcilor se pot înregistra semnale luminoase foarte slabe venite de la aştri extrem de îndepărtaţi. Înarmat cu noile instrumente, omul a păşit din ce în ce mai adînc în Cosmos. S-a convins că stelele mai apropiate se află la zeci de mii de miliarde de kilometri! Altele, mai îndepărtate, sînt la distanţe atît de mari, încît acestea nu mai pot fi uşor exprimate în kilometri. Şi atunci astronomii au stabilit o nouă unitate de măsură: anul-lumină. Acesta nu înseamnă un interval de timp, ci spaţiul pe care-l parcurge lumina într-un an de zile. Este uşor de imaginat cît de enormă este această distanţă dacă se are în vedere că lumina în fiecare secundă parcurge 300 000 de kilometri! Pentru a afla cîţi kilometri străbate lumina într-un an, trebuie să înmulţim viteza luminii cu numărul secundelor într-un an, adică $300\,000 \times 365 \times 24 \times 3\,600 = 9{,}4608$ mii de miliarde de kilometri! Distanţa pînă la cea mai apropiată stea: steaua Alfa din constelaţia Centaur este de circa 4,3 ani-lumină, iar pînă la Vega sînt 27 de ani-lumină. Este necesar să amintim şi de o altă unitate de distanţă astronomică, denumită parsec, care este egală cu spatiul parcurs de lumină în trei ani şi trei luni.

O dată cu folosirea telescoapelor, omul s-a convins că metodele obişnuite nu mai pot fi utilizate pentru determinarea distanţelor pînă la stelele mai îndepărtate. Atunci s-a procedat la elaborarea unor noi principii de măsurare a distanţelor, care în linii mari se bazează pe faptul că luminozitatea unei stele scade cu pătratul distanţei la care se află. Aplicînd această metodă de calcul, s-a stabilit că anumiţi aştri sînt la depărtări de mii şi mii de ani-lumină. Descoperirea cu ajutorul telescoapelor din ce în ce mai mari şi mai puternice a unor stele ce se află la distanţe ameţitoare, de milioane de ani-lumină, au constituit dovada cea mai convingătoare că universul este infinit, fără margini.

În zilele noastre, în U.R.S.S., ca de altfel şi în celelalte ţări socialiste, ştiinţa a luat avînt nemaiîntîlnit. Savanţii sovietici pătrund din ce în ce mai adînc în tainele Cosmosului, explică fenomene necunoscute pînă acum, aduc noi şi noi dovezi că universul este nemărginit.

S-a constatat că stelele formează uriaşe sisteme, aşa-numitele galaxii, ce conţin sute de milioane, miliarde de aştri fierbinţi. Sistemul nostru solar, ce conţine o singură stea fierbinte — Soarele —, face parte din galaxia cunoscută sub denumirea de Cale Lactee. Aceasta are forma unui disc imens, cu un diametru de cca. 90 000 de ani-lumină. Sisteme asemănătoare galaxiei noastre sînt milioane şi milioane. În urma analizei amănunţite a unor fotografii făcute cu ajutorul marilor telescoape (cel mai mare din Europa se află la Observatorul astrofizic din Crimeea. Diametrul oglinzii este de 2,6 m), s-au detectat grupe de stele, adevărate *oraşe-siderale*, ce se află la distanţe de peste un miliard de ani-lumină. (Astfel, de exemplu, galaxia din constelaţia Vidra se află la o depărtare de 1 100 milioane de ani-lumină.) Pe peliculă ele apar ca nişte pete luminoase şterse. În realitate, acestea sînt formaţii enorme, populate de miliarde de stele.

Informaţia cea mai preţioasă pe care o primim de la sistemele îndepărtate este lumina. Analiza luminii cu ajutorul spectrografelor a permis obţinerea unor date extrem de importante legate de structura fizică a stelelor. Astfel s-a aflat temperatura stelelor, componenţa lor chimică, iar în urma unor calcule s-a putut determina valoarea temperaturii în zonele centrale ale aştrilor, precum şi viteza cu care anumite stele sau sisteme stelare se mişcă în raport cu galaxia noastră. Cu alte cuvinte, noi, de pe Pămînt, cu ajutorul unor aparate, reuşim să cunoaştem fenomenele cele mai variate ce se petrec pe stele. Folosirea spectrografului montat la marile telescoape constituie un mijloc puternic de explorare a luminilor îndepărtate.

Să vedem ce este spectrograful şi cum se pot obţine cu ajutorul său informaţii atît de preţioase. Se ştie foarte bine că lumina albă venită de la Soare este un

I · N · F · I · N · I · T

Stelele mai luminoase formează anumite grupuri, constelații, care de multe ori seamănă cu diferite figuri sau animale.

Iată cum era înfățișată pe hărțile stelare din Evul mediu constelația Orion, una dintre cele mai frumoase ale emisferei nordice.

JOS: harta stelară cu regiunea constelației Orion (stelele fierbinți sînt reprezentate prin buline albastre, cele mai reci prin buline roșii).

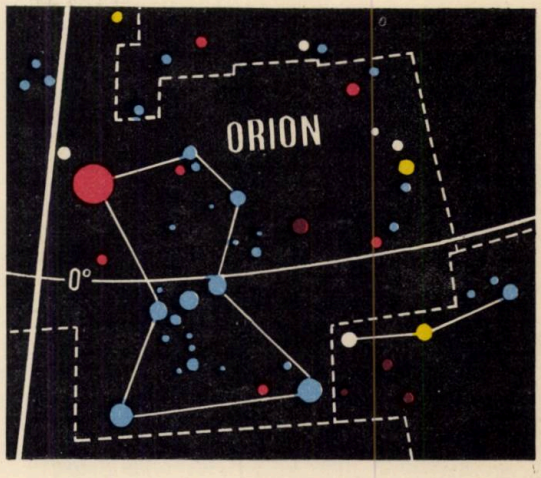

Nebuloasă din constelația Orion. Ea este formată din gaze și praf cosmic. Luminozitatea nebuloasei se datorește stelelor fierbinți care „excită" atmosfera gazoasă. Această nebuloasă este cea mai apropiată de sistemul nostru solar, fiind situată la distanța de 400 de parseci.

a) Iată cum arată spectrul unei stele fierbinți,

b) reprezintă spectrul unei stele reci, iar

c) al unei nebuloase gazoase fierbinți. Se observă structura discretă (linii distincte) a spectrului;

d) este spectrul venit de la Soare.

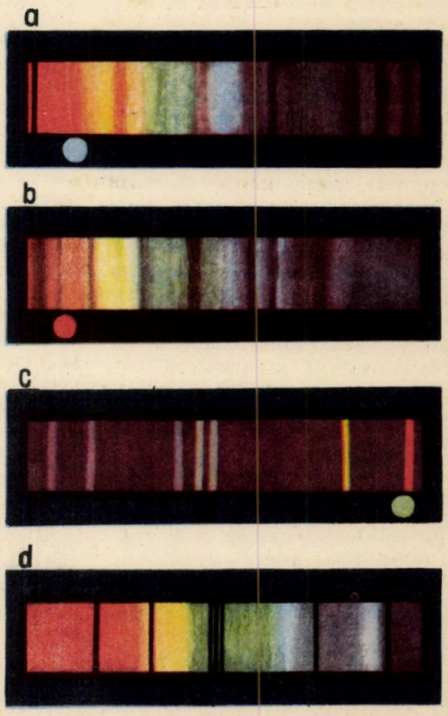

amestec de un mare număr de culori. Descompunerea luminii albe în componentele sale o putem vedea și în curcubeu. Cu ajutorul unei prisme de sticlă, lumina poate fi ușor descompusă. Un asemenea dispozitiv de descompunere a luminii constituie „inima" oricărui spectrograf. Dacă în fața unui asemenea aparat vom plasa o sursă luminoasă, uitîndu-ne în ocularul spectrografului, vom vedea spectrul acesteia. În cazul unei surse de gaz incandescent vom observa un spectru format din linii distincte: așa-numitul spectru discret de emisie. În cazul că sursa este o substanță solidă incandescentă, spectrul va avea forma unei benzi luminoase: el va fi continuu. Dacă în fața unei asemenea surse incandescente introducem aceeași substanță sub formă gazoasă, în spectrul continuu vom observa linii negre. Un astfel de spectru se numește spectru de absorbție. Din cele de mai sus rezultă clar că diferitele substanțe au spectre diferite. Așadar, analizînd spectrele luminoase ale stelelor, ne putem da ușor seama de componența chimică a acestora, de atmosfera de

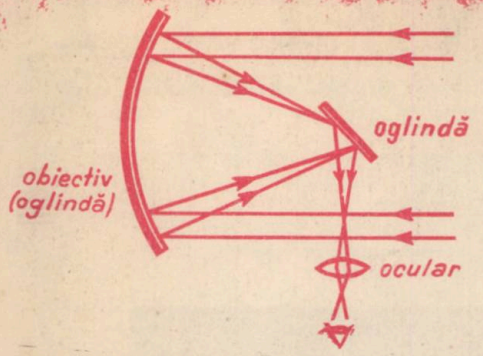

FIGURA nr. 3

Schema unui telescop. Lumina venită de la stea este adunată cu ajutorul unei oglinzi concave. Imaginea se observă prin ocular.

gaze care înconjură steaua. Tot cu ajutorul spectrelor se poate determina şi temperatura stelei la suprafaţa sa. Stelele fierbinţi de 10 000 — 20 000°C au partea albastră a spectrului mai luminoasă, iar la cele reci (3 000—4000°) regiunea roşie a spectrului este mai intensă. Soarele, a cărui temperatură la suprafaţă este de circa 6 000°, este situat între cele două categorii.

În urma studierii spectrelor stelare s-a ajuns la concluzia că toate stelele au aproximativ aceeaşi componenţă chimică, conţin aceleaşi elemente ca şi corpurile aflate pe Pământ. Există totuşi o deosebire: în timp ce pe Pământ întîlnim o cantitate mare de elemente grele, în stele şi în univers în general elementul dominant este hidrogenul. 76% din toată substanţa universului revine hidrogenului, 23% este heliu, un alt element uşor, şi numai 1% constituie elemente mai grele.

Trebuie să subliniem încă un lucru: o mare parte din substanţa universului se află sub formă de gaze interstelare, o formă foarte rarefiată, un fel de atmosferă în care sînt scufundate majoritatea sistemelor siderale.

Aşadar, în faţa noastră au apărut o serie de probleme interesante: cerul oarecum s-a apropiat de noi, deoarece am reuşit să cunoaştem multe dintre tainele lui. Studiind fenomenele ce se petrec la distanţe ameţitoare, oamenii de ştiinţă şi-au dat seama că universul este infinit. Cu cît mai adînc s-a pătruns în lumea nemărginită, cu atît mai variate au fost fenomenele nou descoperite.

Ar fi greu să povestim într-un singur articol despre toate cuceririle astronomiei moderne. Ar trebui să vorbim despre o nouă ramură: radioastronomia, care analizează undele radio venite din stele. Aceasta alcătuieşte un domeniu vast de studiu la care savanţii sovietici îşi aduc o contribuţie considerabilă. De asemenea pătrunderea omului în Cosmos, epocala cucerire a ştiinţei sovietice, deschide astronomiei imense posibilităţi de cercetare.

În patria noastră oamenii muncii, tinerii ca şi copiii au la îndemînă nenumărate mijloace de a cunoaşte cuceririle ştiinţei.

Învăţînd, studiind, citind, ne explicăm multe dintre fenomenele naturii şi astfel nimeni nu mai poate crede că cerul este populat de îngeri sau este locaşul a cine ştie ce forţă dumnezeiască.

SATELIŢII-SPECIALIŞTI

Cine dintre voi, dragi copii, nu cunoaşte marile succese obţinute de ştiinţa sovietică în cucerirea şi cercetarea Cosmosului!

De la plasarea pe orbită — acum cinci ani — a primului sputnik din istorie aţi urmărit toţi cu emoţie lansarea celorlalţi sateliţi, şi apoi a navelor cosmice care au avut la bord pe Iuri Gagarin şi apoi pe Gherman Titov, primii cosmonauţi. Tainele acestei lumi enigmatice sînt pătrunse zi de zi. Oamenii de ştiinţă sovietici cercetează din ce în ce mai amănunţit diferite aspecte ale Cosmosului. În viitorul apropiat, scopul creării unor sateliţi artificiali ai Pământului va fi mult lărgit. Iată cîteva domenii în care aceştia vor fi „specializaţi".

SATELIT-TELESCOP

Astronomii de-abia aşteaptă ca în jurul planetei noastre, la cîteva sute sau mii de kilometri distanţă, să se învîrtească un SATELIT-TELESCOP. Imaginile corpurilor cereşti surprinse de acest instrument vor fi retransmise pe calea undelor pe Pământ. Datorită faptului că ele vor fi luate în afara păturii groase a atmosferei, care îngreunează mult observarea aştrilor, aceste imagini vor fi cu mult mai clare. Pe Lună, pe Marte etc. vor putea fi descoperite multe fenomene interesante, care să poată fi surprinse de satelitul-telescop.

În afara satelitului-telescop va mai apare un:

SATELIT-GEOLOG

Ştiut este faptul că un satelit al Pământului se mişcă sub acţiunea atracţiei Soarelui şi Lunii, dar mai ales a gravitaţiei Pământului. Or, gravitaţia planetei noastre variază de la o regiune la alta, aşa după cum solul este constituit din roci mai dense sau mai puţin dense. Rezultă de aici că satelitul parcurge o orbită nu tocmai regulată, el fiind atras cînd mai puternic (dacă dedesubtul lui, la un moment dat, s-ar afla zăcăminte metalifere, spre exemplu), cînd mai slab. Satelitul-geolog va indica precis acest „joc" pe orbită. El va putea şti, de la cîteva sute de kilometri înălţime, ce se petrece în măruntaiele pământului.

SATELIŢI-STAŢII DE TELEVIZIUNE

Astăzi nu putem urmări programul unei staţii de televiziune de la o distanţă mai mare de 80—100 km decît dacă între staţia de emisiune şi televizorul receptor se află una sau chiar mai multe staţii de retransmisie. Vă închipuiţi cît de costisitoare este instalarea unei astfel de reţele pe teritoriul unei ţări sau al unui continent.

Nu va trece însă mult timp şi în Cosmos, pe o orbită, la cîteva *zeci de mii* de kilometri depărtare de Pământ, se vor învîrti, la o distanţă egală unul de altul, un număr de cel puţin trei SATELIŢI-STAŢII de TELEVIZIUNE! Ei vor cuprinde în raza lor întreaga suprafaţă a Pământului, ca într-un uriaş triunghi, putînd retransmite, în orice punct, programele de televiziune de pe orice loc al globului.

Dacă astăzi ar fi fost realizat acest proiect, noi am fi putut urmări, de pildă, astă-iarnă, meciurile de fotbal ale „Petrolului" în Indonezia, am fi putut vedea pe feţele jucătorilor noştri, cît de greu suportă căldura subecuatorială. Iar în imediata apropiere a televizorului nostru, prin fereastră, ne-ar fi apărut străzile şi casele acoperite cu zăpadă.

SATELIŢII-METEOROLOGI

SATELIŢII-METEOROLOGI vor putea avertiza din timp starea vremii, ploile, seceta, îngheţul sau furtunile. Ei vor anticipa „mersul vremii" cu luni de zile înainte, mai repede şi cu mai multă siguranţă decît sutele de staţii meteorologice-terestre.

ÎN CURÎND CEL DE-AL VIII-LEA FESTIVAL MONDIAL AL TINERETULUI ŞI STUDENŢILOR

Puţin timp ne mai desparte de ziua cînd se va deschide la Helsinki, capitala Finlandei, cel de-al VIII-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor. Din nou, mii de tineri din toate colţurile lumii, îmbrăcaţi în pitoreşti costume, vor manifesta pentru pace şi prietenie. Din nou se va ridica glasul puternic al tinerei generaţii, care va spune un NU hotărît aţiţătorilor la război.

Helsinki a îmbrăcat haină de sărbătoare şi îşi aşteaptă oaspeţii.

PIONIERII FINLANDEZI

Alături de cei mari şi pionierii finlandezi întîmpină festivalul cu interesante acţiuni. Astfel ei au organizat jocul „Să cunoaştem globul pămîntesc".

În cadrul unor adunări de grupă, pionierii şi-au ales o anumită parte a lumii şi, cu ajutorul instructorilor, au început să facă cunoştinţă cu o mulţime de date geografice şi istorice, cu situaţia actuală a ţării respective. În continuare s-au organizat seri de cîntece şi dansuri din acea ţară. S-a mai organizat apoi un joc colectiv, asemănător cu „Cine ştie cîştigă", la care participanţii trebuiau să răspundă la întrebări privitoare la orînduirea socială, bogăţiile naturale, obiceiurile, cultura ţării respective.

În cadrul cercurilor „mîini îndemînatice", pionierii au pregătit zeci de obiecte pline de fantezie, pe care le vor dărui oaspeţilor la festival.

*

* *

La Helsinki, în zilele festivalului, tineretul va participa la zeci de manifestări culturale, sportive, la expoziţii, excursii, vizite.

La festival, tineretul patriei noastre va duce faima cîntecului şi jocului romînesc, faima culorilor patriei, va povesti despre minunatele realizări ale patriei noastre socialiste.

„Dacă toţi tinerii din lume..."

După nuvela lui JAQUES RÉMY

(Continuare din numărul trecut)

Vestea primejdiei în care se află vasul „Maria Sorensen" ocoleşte pămîntul, prin posturile de radio. Din Paris, doctorul Mercier cere pe calea undelor să se inoculeze saliva bolnavului unei pisici...

Pisica a murit?!... Boala e molipsitoare. Vom pregăti serurile şi vi le vom trimite...

Toţi sînt în zor cu mutatul bolnavilor. Numai Michel bucătarul nu se vede nicăieri.

La Institutul „Pasteur" doctorul Mercier îşi zoreşte colaboratoarea: — Serurile trebuie să plece cu primul avion care va decola din Paris.

Michel, care a tras cu urechea la postul de emisiune, apare pe punte. — Ciumă! Ne molipsim, spune el, producînd panică printre marinari.

— Dacă nu aruncăm bolnavii în ocean... părăsim vasul!

Olaf s-a îmbolnăvit şi el. Emiţătorul e părăsit. Cei cîţiva fricoşi părăsesc vasul. Parisul este gata să expedieze serurile.

Doctorul Mercier a şi sosit la aeroport. „Pauline mi-a spus că primul avion pleacă spre Berlinul de vest".

Pauline urmăreşte expediţia medicamentelor pe calea undelor.

— Hanzi te rog să mă ajuți... Află dacă au sosit medicamentele și dacă au plecat mai departe.
— Am înțeles. Plec chiar acum.

Hanzi se gîndește cu îngrijorare la bolnavi. El va face totul pentru ca serurile să ajungă la ei.

Medicamentele sînt la un pilot american care întîrzie trimiterea lor.

— Bine, îți mulțumesc, Hanzi, îi răspunse ofițerul sovietic.

— Am înțeles, tovarășe maior, voi merge la adresa dată de băiat.

Medicamentele sînt din nou în mîini sigure...

Medicamentele vor ajunge la timp.

— Am să plec imediat. La revedere.

— Ura! Legătura a fost restabilită, vom primi serurile printr-un elicopter sanitar din Oslo.

— Au auzit sirena sunînd și iată că se întorc și cei cîțiva rătăciți.

Dîndu-și seama de comportarea lor nedemnă, ei mulțumesc căpitanului că nu i-a uitat în larg.

— Mulțumiri celor care ne-au ajutat.
Noaptea a trecut. Oamenii din diferite colțuri ale lumii, dovedind prietenie și dragoste de om, au salvat pe cei aflați în primejdie...
– Sfîrșit –

LEI 2,50

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CRAVATA ROȘIE

Nr. 8 ● REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M. ● 1962

ÎN ZI DE AUGUST, DOUĂZECI ŞI TREI

de ION BRAD

Daţi drumul porumbeilor să zboare
Şi cîntecelor noastre, cu avînt,
Spre cerul înflorit de sărbătoare,
Cu steagurile fîlfîind în vînt.

Aduceţi flori aprinse din grădină
Să zboare ca o ploaie de scîntei
Prin ţara potopită de lumină,
În zi de August, douăzeci şi trei.

Ea ne-a adus, în loc de avioane,
Zbor de hulubi mai albi ca orice vis,
Şi-a dat în lături negrele obloane
Şi zare după zare ne-a deschis.

Ea ne-a-nvăţat, în loc de plîns, cîntarea,
Şi-n locul foamei, traiul din belşug,
Să stăpînim şi munţii-nalţi, şi marea,
Şi doine noi să zicem după plug;

Să creştem case zvelte şi furnale
Cu care ne-om mîndri din tată-n fiu,
Şi în lumini să ne-mbrăcăm ca-n zale,
Să fim în toate ca argintul viu.

Aduceţi flori! Lăsaţi hulubi să zboare!
Cravate roşii fluturaţi în vînt!
Noi scriem cu mîndrie şi pe soare
Ca pe un zid ce nu-l mai ştergi nicicînd:

„Partidul, scump părinte, să trăiască!
El ne-a dat aripi peste anii grei.
Trăiască ţara noastră românească!
Slăvit fii, August douăzeci şi trei!“

CRAVATA
ROŞIE
REVISTA PIONIERILOR ŞI ŞCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

COLEGIUL DE REDACŢIE

Nina Cassian, Marcela Cordescu, Petre Drăgoescu, Gica Iuteş, Elena Măinescu, Gheorghe Marinescu, Lucia Olteanu (redactor-şef), Iosif Tripşa.

TIMPUL NOSTRU

de VICTOR TULBURE

Partidul nostru e un faur
Magnificului timp de aur,
Ce visu-n faptă ni-l încheagă
Şi aripă ne dă şi vlagă.

Sub purpuriile drapele,
'Nălţîndu-şi visele pe schele,
Zidarul cu mistria scrie
Pe orice zid o poezie.

Lăsîndu-şi fluierul la stînă,
Ciobanul ia condeiu-n mînă
Şi albe cîmpuri le întoarce,
Păscîndu-şi negrele mioarce.

Bunica roabă doarme-n tină,
Dar strănepoata-i balerină
Sau cată poate prin lunete
La-ndepărtatele planete.
Toţi şerbii cîţi s-au frînt sub glie
De-ar fi o clipă, azi, să-nvie,
Să vadă, azi, pe largi ogoare
Pe strănepoţii cu tractoare!
Să-i vadă adunînd belşugul
Pe cei ce nu cunosc ce-i frigul
Şi merg la tîrg — dar nu cu jalbe,
Ci-s medici, în halate albe;
Sau poate că topesc metale,
Şi şcoli înalţă şi furnale,
Şi pun o stea pe metereze,
Sub care visul să cuteze.
Căci e un purpuriu luceafăr,
De-a pururi viu, de-a pururi teafăr,
Sub care-n tot cuprinsul ţării,
Trăim un timp al primăverii,

Cu inima ca o grădină,
Cu toate florile-n lumină!

LUMINILE LUI AUGUST

de EUGEN JEBELEANU

Pîinea e mai gustoasă dacă te gîndeşti la întregul drum făcut de bobul de grîu din clipa în care a fost azvîrlit în pămînt pînă ce a încolţit, a dat spic, a fost secerat şi a devenit făină. Soarele ţi se pare mai strălucitor cînd şi-arată chipul victorios, străpungînd norii negri.

Niciodată lumina caldă a lunii august n-a fost întîmpinată, pe pămîntul acestei ţări, cu o mai adîncă bucurie decît în ziua de 23 a neuitatului an 1944.

Era ziua în care poporul nostru ieşea la lumină după veacuri de amar şi robie. Ziua în care poporul nostru îşi lua soarta în mîini, prin insurecţia armată organizată şi condusă de partid în condiţiile zdrobirii hoardelor fasciste de către Armata eliberatoare Sovietică.

Ieşeam dintr-un război criminal — în care poporul fusese împins de moşieri şi de capitalişti — şi întorceam armele, alături de fraţii noştri sovietici, împotriva duşmanului omenirii: hitlerismul.

★

Au trecut, de atunci, 18 ani.

Luminile lui 23 August au devenit cu fiecare an mai puternice. Fiecare an ne-a

adus un 23 August mai luminos. Sub conducerea partidului, poporul nostru a cucerit noi şi noi victorii.

Astăzi, Republica Populară Romînă este o ţară cu o industrie şi agricultură puternic dezvoltate, cu un nivel de trai ridicat, în care neştiinţa de carte a fost complet lichidată.

Romînia, declarată în trecut de burghezie „ţară eminamente agricolă", ascunzînd sub aceasta sărăcia şi înapoierea, fabrică azi diverse motoare, utilaj industrial, care şi-au cîştigat faima nu numai pe meleagurile patriei noastre, ci şi, hăt, departe, peste hotare. Ne mîndrim astăzi cu o industrie în plină dezvoltare, cu giganţi industriali, creaţii ale harnicului şi talentatului nostru popor, condus de partid.

Sîntem în anul marii victorii a colectivizării totale a agriculturii. Agriculturii noastre i se deschid noi şi luminoase perspective. Pe ogoarele înfrăţite ale patriei, străbătute de mii şi mii de tractoare, muncite cu pricepere şi hărnicie, rodul va fi şi mai îmbelşugat.

Cei 18 ani trecuţi de la eliberare au făcut din robii de ieri — muncitorii şi ţăranii — stăpîni. Stăpînii ţării, stăpînii tuturor bogăţiilor ei.

Pe întreg cuprinsul ţării, la oraşe şi sate, socialismul a învins definitiv. Această măreaţă victorie umple de bucurie şi mîndrie inimile tuturor oamenilor muncii, fie ei tineri sau vîrstnici, reprezintă înfăptuirea celor mai înalte aspiraţii ale maselor muncitoare, întruchiparea idealurilor pentru care au luptat şi s-au jertfit cei mai buni fii ai poporului.

Sub semnul victoriilor noastre, să fluture şi cravatele voastre roşii, dragi pionieri!

CĂLĂTORIND PRIN

ȚARA OAȘULUI

Prins în inelul masiv al munților vulcanici de nord, Oașul părea altădată creat pentru singurătate. De la Certeze la Turț și Tarna Mare, aurul, plumbul și arama asmuțiseră privirile lacome de avuții ale domnilor. La vest se legăna tulburător aurul moale al pustei, lanurile. În sufletul oșenilor se legăna aspru și crud, ca-n bulboane mîloase, amarul.

Cînd trecea dincolo de răbdări, amarul se schimba în sete nepotolită de dreptate și viață mai omenească. Semeți din fire, uneori aprinși din cale afară, oșenii spăimîntaseră într-o vreme pînă și pe jandarmii împăratului de la Viena. Nesupus, neîngenuncheat de bunăvoie înaintea grofului sau coroanei, locuitorul acestor pămînturi își îndoia în cele din urmă spinarea sub jugul nemilos al sărăciei. Trăind în spații largi de verdeață, oșanul se obișnuise însă a aștepta venirea toamnelor cu un fel de neîncredere. Despre recoltele de peste munți, din pustă, vorbea ca despre minuni de basm.

Și totuși nu se dădea bătut. Pentru puținul ce gîndea a-l scoate toamna de pe ogoare pietroase se pregătea gospodărește, cu toată grija și dragostea pe care două mii de ani de agricultură rudimentară nu i le umbriseră cu nimic. Amintirea Oașului din trecut rămîne unul dintre cele mai severe acte de acuzare ale regimului burghezo-moșieresc. 18 000 de analfabeți, nici un spital, nici un sat electrificat — iată numai cîteva paragrafe ale actului de acuzare. Bolile mergeau mînă în mînă cu lipsa de localuri de învățămînt, cu bezna învrăjbirilor între familii.

Cultivată în ascuns, chipurile pentru „pitorescul" ei, de către burghezie, „semeția" flăcăilor Bixadului, Certezei sau Comîrzanei era îndrumată spre neîncredere în om, lipsa de judecată în momente de răzbunare, toate laolaltă adunîndu-se într-un „renume" menit să dea ceva emoții turiștilor pătrunși de lîncezeală și plictis.

Cîntecul arată că setea oșanului de a da cu cuțitul nu provenea din cine știe ce predestinare, cît dintr-un imbold de justiție și atitudine socială — cum arată și aceste versuri dintr-un cîntec de răzbunare:

„Raiu'vost bogătănoi,
Haidați la firiz[1] cu noi.
De un capăt țineți doi,
De n-oți putea tra[2] -om noi,
Cu cuțitu și cu paru,
Prea amar ne-a fost amarul!"

Meșteri înnăscuți ai versului cîntat, adeseori strigat în ritm de joc sau „țîpurit", oșenii au încredințat acestui meșteșug cele mai profunde simțăminte ale lor.

Acest colț de țară a trăit în primăvară un eveniment deosebit: Oașul a fost colectivizat. Oșenii care au trăit veacuri în mizerie și umilință au pornit pe noul drum cu toată bucuria. La Turț, de pildă, ziua înființării colectivei a fost marcată de o asemenea însuflețire cum n-a mai fost niciodată pe aceste locuri. Deși oșenilor le place să trăiască marile sărbători colective după ce dă mugurul pomului, începînd cu serbarea tradițională a separării oilor din turmă, anul acesta sărbătoarea s-a ținut cu vreo două luni mai devreme.

Trecerea țăranilor muncitori de pe aceste meleaguri la noua formă de muncă a pămîntului e însoțită de nașterea unor noi dimensiuni morale, a unui alt oșan, om al timpului nostru.

Pentru a înțelege tîlcul expresiei „alt oșan" e de ajuns să asiști la una dintre ședințele consiliilor de conducere unde se dezbate soarta recoltei sau, simplu, să te întîlnești cu oamenii de pe uliță sau, vinerea, la tîrg, la Negrești.

Mă aflam într-una din comunele ținutului în ziua în care din autobuzul I.R.T.A. a coborît un tînăr înalt, brunet, cu o canadiană de culoarea otavei și cu o pălărie mică de vînător. Era încărcat cu bagaje. Se vedea de departe că nu-i un simplu turist.

Întocmai, Savatti Mircea, tînăr cercetător științific de la Institutul agronomic din Cluj, venise aici ca agronom. Hotărîse limpede: în țara colectivizată, acum, locul meu este printre țărani.

Deși sosirea îi fusese anunțată pentru a doua zi, fu totuși recunoscut cu ușurință. Înalt, puternic, apropiat la vorbă, oșenilor le-a plăcut din primul moment. I-au găsit îndată o locuință, i-au pus la dispoziție toate mijloacele; i-au cerut în schimb un singur lucru:

— Să facem totul ca să punem cît mai repede treburile pe picioare.

Oamenii care așteptaseră sute de ani să vină o zi cînd vor putea face pasul hotărîtor spre fericire nu mai aveau răbdare s-amîne, să zăbovească. Pe acești oameni îi cheamă Berinde, Sarca, Rogojan, Țintaș, Poptile. Sînt printre cei mai devotați fii ai colectivei.

Ce spui, inginer Savatti? Acești oameni au o dorință. Vor belșug din primul an. Ei n-au stăpînit niciodată știința agricolă, dar vor să facă asta acum prin puterea și priceperea ta.

...Într-o dimineață cenușie, de martie, printr-o ploaie care stăruia deasupra satului, pe colinele mai îndepărtate, putea fi zărit un grup de oameni. În pămîntul galben fărîmicios, îmbibat cu apă din belșug, au trasat perimetrul celei dintîi „opere" a colectivei lor: prima livadă tînără.

Dacă s-ar face un poem despre Oaș, episodul acesta n-ar trebui să lipsească. Oamenii despre care se spu-

1 Ferăstrău
2 Trage

nea altădată că poartă cuțit în cizmă înfigeau acum tot un fel de cuțite — zeci de țărușe — în „cizma" celor trei mii de hectare ale averii comune.

Față de trecut, în raionul Oaș au avut loc prefaceri radicale, menite să ajute din plin la formarea omului nou. Din Oaș a fost înlăturată pentru totdeauna exploatarea omului de către om. A fost lichidat analfabetismul, s-a dublat numărul de școli și elevi, s-au înființat noi biblioteci comunale, care însumează astăzi peste 18 700 de cititori, s-au deschis 41 de cămine culturale, 12 cinematografe sătești, s-au electrificat comunele, toate acestea au lucrat cu stăruință asupra conștiințelor, asupra concepțiilor, pregătind ridicarea Oașului la nivelul societății socialiste.

În rapsodia anilor din urmă se găsesc chipuri de oameni înaintați, comuniști care și-au închinat viitorului Oașului cei mai frumoși ani ai lor. Ion Huja, instructor al raionului de partid, e o figură populară în multe comune. Trecut de patruzeci de ani, are gesturi hotărîte și un calm în care se întrevede rodul unei experiențe bogate, cu o cunoaștere deplină a sufletelor oamenilor din ținutul său natal. Tuturor celor pe care i-a întîlnit le-a strecurat în suflet, prin cuvinte simple și calde, o îndrumare, un imbold. Mai devreme sau mai tîrziu, oamenii i-au mulțumit cu dragoste, chiar dacă, poate, în primul moment nu avuseseră destulă putere să-l înțeleagă.

Modestul activist, neobosit propagator al politicii partidului, e numai unul dintre minunații oșeni care făuresc noua istorie a ținutului lor. La spitalul spațios, bine utilat, din reședința raională, poate fi întîlnit, între alți oameni cu halate albe, medicul Vasile Pop. Deși a absolvit institutul numai cu 3—4 ani în urmă, conduce cu pricepere cea mai importantă instituție medicală a raionului. În biografia lui Vasile Pop sînt multe amănunte interesante. Unul ar fi tocmai acesta: director de spital la 28 de ani. Dar cel mai uimitor e altul. El, cel mai bun medic al Oașului, e oșan, fiu de țăran din satul Trip, plecat la școală cu clop de paie cusut cu mărgele și cu „gaci", tradiționalii pantaloni oșenești.

Iată spitalul — operă a ultimilor ani, ca și zecile de dispensare, staționare și case de nașteri răspîndite în toate comunele. Vizitînd spitalul din Negrești, prevăzut cu 4 secții, cu 111 paturi, deservit de 15 medici și un personal de 38 de persoane, ne amintim că odinioară în tot Oașul nu se putea face nici un fel de tratament atît din lipsă de localuri, cît și din lipsă de cadre.

Vechiul renume de „focar al nesănătății" a fost, așadar, trecut pentru totdeauna în domeniul istoriei.

Pe aceeași stradă cu spitalul, în Negrești funcționează și alte instituții neîntîlnite în geografia locurilor pînă în anii de democrație populară: casa de cultură, școala medie, internatul. A fost terminat noul local al școlii medii, prevăzut cu 16 săli de clasă și 2 laboratoare. Pe băncile școlii medii de aici, înființată în 1953, au învățat zeci de tineri, dintre care mulți acum studiază mai departe în școli tehnice sau facultăți la Cluj, București sau Baia Mare.

Oașul e un pămînt al poeziei. Am simțit aceasta tot timpul cît am zăbovit acolo. Am simțit și mai tîrziu, după ce poposisem la Sighet sau Baia Mare. În orașul de reședință al regiunii aveam să reîntîlnesc oșenii, îmbrățișați de astă dată de valurile călduroase, prelungite, entuziaste, ale aplauzelor. Viitorul Oașului, copiii lui cei mai talentați se aflau pe scena unui concurs artistic pionieresc, umplînd prin cîntec și joc la zeci și zeci de kilometri de casă inimile celor ce îi sorbeau cu privirea și cu auzul.

Frumusețea unui joc, a unui cîntec original și plin de farmec trăia acolo, înaintea noastră, vorbindu-ne despre pămîntul de dincolo de Gutini, cîndva singuratic, dar plin acum de viața clocotitoare, caracteristică anilor noștri de desăvîrșire a socialismului.

MIHAI NEGULESCU

Desene: N. NOBILESCU

pe marea Bicazului

de EUSEBIU CAMILAR

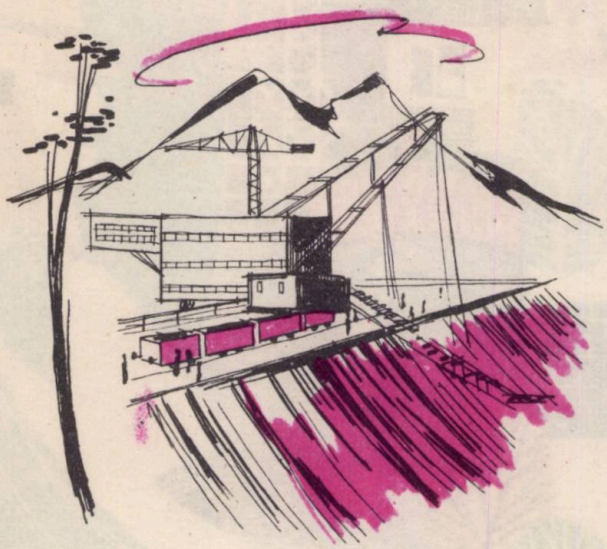

Poate că oamenii de mîine nu-şi vor da seama nici pe departe că pe unde se întinde azi cea dintîi mare a noastră creată de mîna omenească cu ani în urmă curgea un rîuşor repede! Ceahlăul se va oglindi în oglinda apelor mereu, parcă istorisind călătorilor despre vitejia oamenilor care au supus apele repezi de munte. Feţi-Frumoşii şi Ilenele Cosînzene din basm aruncau o perie deasă şi apărea un codru, iar la fluturarea unei năframe începeau să tălăzuiască fluviile şi mările. Marea Bicazului au creat-o oamenii cu uneltele, şi-i destul să închid ochii, să-mi aduc aminte... Vaporul brăzdează apele, şi-i seară, şi munţii se văd ca nişte cîrduri de făpturi cioplite, ieşite la păscut pe cîmpiile fumurii ale văzduhului. Pe ape e linişte, numai din cînd în cînd mă întrerup din vis şuierăturile vaporului.

Iată-mă, deci, pe aici, cu zece ani în urmă, pe cînd se săpa marea... Trenuri încărcate cu pămînt şi stînci se tîrau prin prăpastia uriaşă. Locomotivele şuierau. Scrîşneau excavatoarele. Bubuiau exploziile dinamitelor. Movile şi dîmburi se prăbuşeau, deschizînd căi, adîncind albia mării. Şi după ce se împrăştiau bubuiturile exploziilor, se auzeau cum ciocănesc în piatră uneltele de oţel într-un ritm hotărît, scurt. Mai ales oamenii tineri erau mereu în frunte, zdrobind roci alburii, cremene sură, înaltă cît muntele. Şiraguri de vagonete urcau, urcau neîntrerupt, şi deodată nu se mai vedeau, înghiţite de gurile uriaşe ale munţilor. Iată în faţă un dîmb de cremene, alcătuit din stînci mari cît casele! Oamenii înverşunau împotriva lui dinamita, îl înconjurau, şi maşinile scrîşneau muşcînd cremenea zdrobită şi guri largi de fier se înfigeau zdravăn, o dată, de două ori, de zece ori, şi dîmbul se culca încet, în vagoane, vagonete şi camioane, şi era dus spre nişte cimitire ale cremenii, să umple nişte hăuri ameţitoare ori să fie transformat în terasament de linie ferată... Apoi bătălia înfricoşătoare îşi muta frontul. Toată puterea maşinilor se concentra în altă parte, la alt munte, în faţa rezistenţei îndîrjite a pietrei şi cremenii, dar peste un timp nu mai vedeam nici acolo nimic, nimic, căci locul rămînea neted ca-n palmă... Forfota şi scrîşnetele oţelăriei, locomotivele şi vagonetele în fugă, totul se muta în altă parte, tocmai pe malul dimpotrivă al Bistriţei, ca un batalion blindat, la alt atac, mai crîncen, mai grozav! Şi din urmă veneau ca nişte arme hotărîtoare excavatoarele şi cu grumazuri lungi de pajuri fantastice apucau scrîşnind grămezile de bolovani. Şi aşa, fundul mării se lărgea, se tot lărgea, sub biruitoarea putere omenească... Guri cît şurile, ca ale făpturilor din poveste, muşcau şi apucau, şi muntele se culca în vagoane, în camioane şi vagonete, şi exploziile dinamitelor ridicau peste cîmpurile de bătălie larme cu o mie de ecouri, pe după răsucitu-rile munţilor, pînă la Răpciuni, unde stîncile Ceahlăului stăteau sus în negură, părînd pajuri, coborîte din norii fumurii de seară, să se uite la faptele oamenilor care se apucaseră să sape mări ca-n isprăvile uriaşilor.

II

Acum, oglinda de cristal greu a apelor a domolit toate larmele, şi marea se întinde printre munţi, parcă ar curge o mătasă, tivită pe margini cu bujorii amurgului. Iată barajul cel mare, iată hidrocentrala! Iată cum pornesc stîlpii cu linii de înaltă tensiune, ducînd electricitatea, în tuspatru punctele cardinale, la marile fabrici şi întreprinderi, luminînd şosele şi autostrade şi apărînd în becurile de sub grinzile caselor, în stoluri ca de rîndunici... Şi puterea apelor înspumate mişcă motoarele cu iuţeala gîndului, în turaţii mai repezi decît fuga iepei năzdrăvane din poveste...

Vreţi, poate, să vedeţi ce se petrece la noi într-un oraşel sau într-un sat la apariţia puterii electricităţii? Iată... Hai, de pildă, să punem în mişcare, deocamdată, doar o topitorie de cînepă, într-un sătişor... Nu tîrziu aici se va înălţa o fabrică de vopsit stofe, unde vor lucra sătencele, sub conducerea pricepută a specialiştilor. Faţa satului se tot schimbă parcă peste noapte.

Ştiuletele şi spicul

de TUDOR ARGHEZI

Şi astfel, ţăranul, trăit în bordei pînă la treizeci de ani, stă acum într-un bloc nou-nouţ, în cartierul muncitoresc... Pe strada mare se văd magazinele, cinematograful, casa de cultură... Şi cînd te gîndeşti că doar cu cîţiva ani în urmă pe aici erau rîpi, noroaie şi întuneric... Din cele şapte sau opt sute de fumuri de odinioară, aşezarea a devenit orăşel, s-a răspîndit pe dealuri şi văi, şi dacă ascultaţi bine auziţi clopotele tramvaielor... Na-ţi-o bună! Cum? Tramvaie în satul prizărit de odinioară? Dar bineînţeles! Dar tramvaiele sînt lucruri vechi! Mai bine uitaţi-vă cum se întind liniile pentru troleibuze...

Iată, iubiţi cititori, la ce gîndeam călătorind mai deunăzi pe Marea Bicazului! Dar foloasele acestei mări nu le poate cuprinde bine mintea, pentru că sînt într-adevăr minuni săvîrşite de mîna omului! Şi vaporul brăzda apele, şi Marea Bicazului îşi colora marginile cu bujori de munte. Pajurile coborîte în ceţurile Ceahlăului pieriseră în seară şi-n înălţimi.

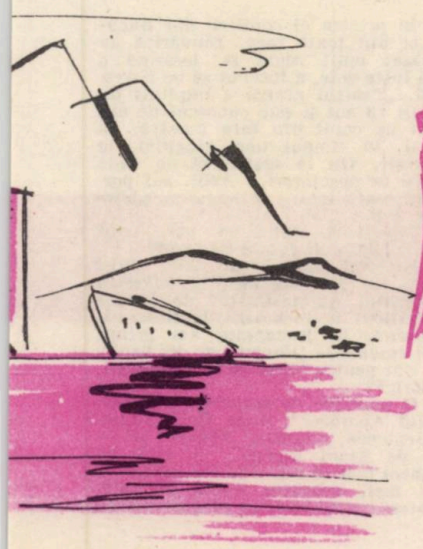

De cînd strădania plugarului s-a înfrăţit cu brazda, în fiecare an miracolul se repetă. Broboana de sudoare, boaba de porumb, grăuntele de grîu şi fărîma de pămînt, întîlnite, dau două giuvaere, ştiuletele şi spicul: ştiuletele cu mărgăritare şi spicul cu cercei.

Pune omul o ţîră, şi ogorul, mulţumindu-i că i l-a încredinţat cîntînd, îi dă în schimb o mie.

Trece carul încărcat cu aur: ştiuleţii, ciucalăii...

— Noroc bun, frate-meu, trăi-ţi-ar plăvanii!

Dar Gheorghiţă s-a luat de braţ cu Ion, cu Marin, cu Dumitru al Agafiei, cu flăcăii şi fetele satului, ca într-o horă, adunată, muncind ţarina împreună, cu vitele lor.

Au ieşit boii noi la cîmp, taurii de fier, şi cuvintele noi: tractoare, colectivizare. Aşa merge graiul, se schimbă de jos în sus, ca şi viaţa şi ca şi ţara. Ieri umblai desculţ, în obiele şi opinci. Azi, Pavele, ai ciorapi buni şi bocanci. Nu-i aşa?

Vezi-le cum sînt aşezate mărgăritarele de porumb, învelite în cămeşi de pănuşi. Ca să nu-i răcească puii, maica Pămîntului îi înfăşoară în scutece strînse şi-i îmbracă, să nu-i vatăme vîntul, grindina, mana şi mălura.

Dincolo de păşune se leagănă din scîrlionţi alte giuvaere fermecate, ciorchinii, strugurii şi păstaia.

Ce meşter argintar s-ar încumeta, cu sculele lui, să facă un spic, un ciucălău, o boabă? În taină, ţarina face clăi peste clăi.

Ţarina, făcătoare de piscuri, născocitoarea graiurilor noastre, a izvoarelor, a drumurilor de apă, a curcubeelor şi mării. În fundul lor se ascunde noaptea cînd fuge de la noi şi tot din el iese măreaţa lumină.

Tu ştii să fii şi uriaşă şi măruntă, gingaşă cu vioreaua, dulce cu mireasma, mîngîioasă cu firimiţa sămînţii de mac şi muştar şi generoasă întotdeauna.

ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST, DETAŞAMENTUL CLASEI A VI-a D A HOTĂRÎT SĂ ORGANIZEZE O ADUNARE CU TEMA:

PRIN GRIJA PARTIDULUI

Sarcinile au fost împărţite. Şi iată că Dinulescu Virginia a avut o idee: „Ce-ar fi să alcătuim un reportaj? Un mare reportaj cu aspecte de pe tot cuprinsul ţării?“ Propunerea a fost primită cu entuziasm. Conducătoarea grupului de reportaj a fost aleasă ea, Virginia. Iată-i porniţi la drum. Să-i urmărim în pasionanta lor călătorie.

MINUNAT DAR AL PARTIDULUI

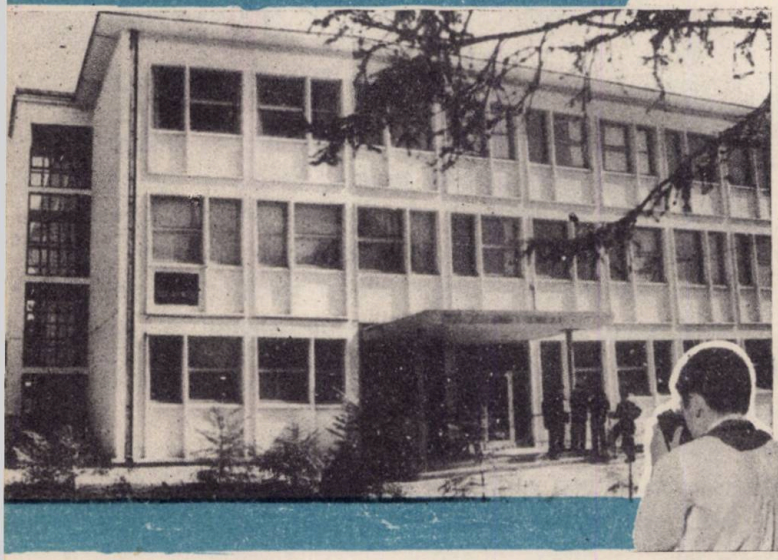

Palatul pionierilor din Bucureşti. Minunat loc de recreere pentru copii. În cele 50 de cercuri şi cluburi ale sale activează săptămînal 8 000 de pionieri. Profesori specialişti călăuzesc primii paşi ai micilor tehnicieni, ai micilor naturalişti, ai constructorilor de aero şi navomodele, ai celor ce urmează muzica, baletul sau teatrul.

Şi acum, o fotografie luată la bazinul de înot al palatului.

FRUMOASĂ EŞTI, PATRIA MEA

Ca o floare ce-nfloreşte,
Ţara mea frumoasă creşte.
Şi se văd pe stema ei
Munţi şi sonde de ţiţei.

II

Holde şi păduri de brazi,
Toate-s ale noastre azi!
Mîndră eşti, iubită ţară,
Mîndră ca o primăvară!

COSTIN ANDREIA
— clasa a IV-a B,
Şc. medie nr. 18
„Mihail Eminescu“

ŞCOLI MULTE, FRUMOASE, LUMINOASE!

Pionierii — reporteri s-au oprit în oraşul Suceava. Printre multe realizări văzute aci se află şi noua şcoală de meserii dată în folosinţă anul acesta, pe care, după cum se vede, au fotografiat-o. Şcoli, multe şcoli, mari, frumoase, luminoase, înzestrate cu tot ce e necesar ca să înveţi bine. Acesta este un aspect caracteristic oraşelor şi satelor patriei noastre.

BUNĂ ZIUA, ŢĂNDĂRICĂ

Vechi prieten al copiilor din Bucureşti şi din toată ţara, Ţăndărică nu s-a lăsat mult rugat şi, folosind o pauză între acte, a început să ne povestească. „Teatrul nostru a împlinit nu de mult 13 ani şi este cunoscut de mii şi mii de copii din ţara noastră. În general, în timpul unei stagiuni, la Bucureşti, vin la teatru să ne vadă 180 000 de spectatori... Apoi, noi pornim în toată ţara... şi poposim adesori în sate.

— Ţăndărică, spune-ne care sînt spectacolele mult iubite de copii?

— Povestea lui Harap Alb, după basmul lui Ion Creangă, şi povestea „Doctorului Au-mă-Doare“ de Vadim Korostiliov. Peste hotare, la Moscova, Leningrad, la Budapesta am primit multe aplauze la „Punguţa cu doi bani“.

— Dar pentru viitor ce ne pregăteşti, Ţăndărică?

— O mulţime de surprize: „Aventurile lui Apolodor“, după Gelu Naum. De asemenea, pregătim „Săgeata albastră“, de Giani Rodari... Şi încă un spectacol nou de estradă. De asemenea, fraţii mei, celelalte teatre din ţară, pregătesc multe surprize plăcute pentru voi.

Cartea pentru copii

Reporterii noştri s-au îndreptat spre Casa Scînteii. Ei n-au uitat că în această cetate a cărţii, printre sutele de mii de ziare, reviste, cărţi ştiinţifice şi romane, se tipăresc şi pentru voi, dragi copii, volume de versuri şi povestiri, care vă sînt prieteni buni în orele libere.

Iată ce au aflat intrînd la Editura didactică şi pedagogică: numai în anul 1961, elevilor din clasele I—VII le-au fost distribuite gratuit 15 000 000 de manuale.

Ajungînd la etajul al II-lea şi iscodind pe tovarăşii redactori de la Editura tineretului, pionierii vă mai pot spune că din 1948 — anul înfiinţării editurii — pînă la 1 mai 1962 s-au scris pentru voi 2 119 cărţi, tipărite în 41 345 908 exemplare. Într-un singur an — de pildă în 1961 — s-au editat 130 de titluri, totalizînd 3 396 000 de exemplare.

O oră cu viitorii mecanici agricoli

Dacă aveţi drum vreodată prin comuna Ciocăneşti, nu se poate să nu vă opriţi, măcar un ceas, la Şcoala profesională de mecanici agricoli de pe lîngă S.M.T., ne-au recomandat reporterii noştri.

Deşi nouă, şcoala este înzestrată cu tot ce trebuie ca elevii să devină mecanici-agricoli pricepuţi, cu o înaltă calificare. Cei mai buni ingineri din S.M.T. predau cunoştinţele de specialitate. La îndemîna elevilor se află un bogat material pentru practică: tractoare, secţiuni de motoare şi maşini agricole. Practica este condusă de maiştri din S.M.T. Mulţi dintre elevi, deşi sînt doar în anul I, au şi învăţat de acum să conducă tractorul.

În afară de asta, elevii se bucură de condiţii minunate de viaţă: un internat frumos şi încăpător, masă excelentă la cantină. În mod gratuit, elevii primesc îmbrăcăminte de iarnă şi îmbrăcăminte de vară.

Şcoala posedă şi un complex cultural-sportiv foarte frumos: club, bibliotecă, televizor, filme de două ori pe săptămînă, teren de sport, unde se practică fotbal, volei, handbal.

PENTRU VIITORII CONSTRUCTORI DE MAŞINI

Din nou o minunată realizare a partidului pentru copii: Palatul pionierilor din Timişoara. Mari amatori de electrotehnică, pionierii timişoreni au la îndemînă vestitul post de transmisie-recepţie YO2KAC. De aici ei vorbesc cu pionierii din Bucureşti, Braşov, Cluj şi cu mulţi radioamatori din străinătate.

Vizitînd oraşul Călăraşi, echipa de reporteri a vizitat casa pionierilor din localitate. Aceasta le-a prilejuit scrierea reportajului de mai jos, intitulat:

PRIN GRIJA PARTIDULUI

În anii regimului nostru, partidul a creat copiilor condiţii minunate de a-şi petrece timpul liber. Astfel, în afara vestitului Palat al pionierilor din Bucureşti, pionierii şi şcolarii activează în zeci şi zeci de case ale pionierilor, răspîndite în întreaga ţară. Să ne oprim, de exemplu, la Casa pionierilor din oraşul Călăraşi.

O clădire frumoasă, înconjurată de un parc unde copiii se pot juca. În sălile casei pionierilor îşi desfăşoară activitatea 12 cercuri ce cuprind 1 500 de pionieri săptămînal.

Oricînd vei vizita aceste cercuri vei fi martorul unei activităţi bogate şi interesante. La cercul combinat de mecanică şi radiofonie, pionierii execută motoraşe electrice, pe care le adaptează vapoarelor lucrate de cercul de navomodele. Poţi vedea acolo ingeniosul submarin P.K. 8, turbine cu aburi, aparate de radio cu galenă şi multe altele construite de copii, sub îndrumarea profesorilor.

În fiecare zi îşi desfăşoară activitatea micii naturalişti, cercul de foto, sportivii, prietenii cărţii.

Bogată este şi activitatea artistică a casei pionierilor. Copiii oamenilor muncii din Călăraşi învaţă aci să cînte la pian şi la vioară, învaţă baletul sau fac parte din echipa de teatru.

SĂNĂTOŞI, VOINICI ŞI... TOTDEAUNA VESELI

O largă reţea de asistenţă medicală asigură sănătatea copiilor patriei. Ei vor creşte sănătoşi, voinici şi... totdeauna veseli. În fotografie, reporterii noştri au prins un moment... medical. Vaccinarea antipoliomielitică.

În comuna Urecheşti, raionul Focşani, regiunea Galaţi. Un grup de copii: fii şi fiicele colectiviştilor din comună. Viaţa lor e astăzi plină de bucurii. Iată, pentru pregătirea lor artistică li s-au pus la îndemînă viori, acordeoane. Ei cunosc notele şi sînt pregătiţi de un profesor specialist. Fără îndoială că la concursul cultural-artistic vor avea succes. Le dorim din toată inima!

În drumul lor, reporterii au cules şi două creaţii ale copiilor închinate patriei şi partidului. Autorii lor sînt: Costin Andreia (a cărei poezie o vedeţi în centrul reportajului) şi Raicu Magdalena (a cărei poezie închinată partidului o publicăm mai jos).

Mulţumim partidului

Partidul drag ne-a dăruit
Şcoli, manuale gratuit.
Să-i mulţumim din suflet lui,
Partidului, slăvitului.

Cravată roşie purtăm,
Cu drag muncim şi învăţăm.
Vom fi ţărani şi muncitori,
Patriei dragi folositori.

RAICU MAGDALENA

PRIETENIE

de ATANASIE TOMA

Ilustrații: D. NEGREA

Primăvara întîrzia să se arate printre crestele cu zăpadă argintie ale Tatrei. Nici ochiul cel mai ager n-ar fi desluşit aici, la poalele domoale ale munţilor, complicata ţesătură a tranşeelor ce ascundeau în adîncul lor soldaţii diviziei de infanterie şi pe cei ai unui regiment de gardă sovietic.

În ciuda vremii friguroase şi umede, în tranşeele scobite adînc în pămîntul îngheţat ce căpătase duritatea stîncii, viaţa se scurgea nestingherită. Lipiţi de pămîntul sticlos, soldaţii fumau ţigări groase, ascunzîndu-le luminiţele firave în căuşul palmelor înăsprite de ger. Nu priveau afară. Nici n-ar fi avut la ce. Zorile tulburi învingeau cu greutate cenuşiul pîclei şi nu se vedea mai departe decît arunci o piatră cu mîna. În liniştea adîncă a locurilor acestora, orice zgomot, cît de mic, atrăgea imediat atenţia, amplificat de tăcerea firii. Poate de aceea a şi tresărit tînărul soldat ce privea visător undeva în adîncimea peretelui opac al ceţii, încercînd în zadar să vadă dincolo de bariera urîcioasă a negurii. „Probabil sînt bombardierele noastre care pregătesc atacul. Atacul, atacul... da, într-adevăr, în dimineaţa aceasta va începe atacul..." Ca o confirmare, din faţă, cam de acolo pe unde ar trebui să fie poziţiile hitleriştilor, izbucneau explozii surde. Nu i se mai bătea inima în piept cînd se gîndea la atac, aşa cum i se întîmpla în primele zile de front. I se părea că e soldat de cînd lumea şi că nu el era ucenicul de 18 ani din urmă cu 6 luni, plecat cu un întreg grup de voluntari din Gara de Nord cu destinaţia: frontul.

În faţă, în liniile inamice, exploziile se îndeseau. Bubuitul lor se amplifica purtat de ecou. Şi iarăşi treceau avioane pe sus.

Exploziile din faţă au produs mişcare prin toate tranşeele. Ele îi anunţau pe soldaţi că ora atacului e tot mai apropiată. De printre stînci, din spatele tranşeelor regimentului de gardă sovietic, au apărut şi cîţiva mitraliori.

Un sergent înalt, în vîrstă, cu faţa rotundă şi blîndă, aşează cu o uimitoare uşurinţă pe marginea adăpostului afetul greu al unei mitraliere. Respira repede şi adînc, scoţînd abur printre nările-i largi, înconjurate de mustăţi mari, răsucite.

Obrazul rotund, mustaţa groasă, l-au făcut pe tînărul ostaş, pînă acum neclintit în locul său, să sară în picioare şi să se apropie de noul venit.

— El e, peste putinţă să mă înşel...

Sergentul, care voind să răsucească o ţigară a băgat una din mîini în punga cu tutun, uită de fumat şi întinse braţele spre Vasile Niculăeş.

— Vasili... brat daragoi...

— Serghei... prietene... tu eşti?

Nimeni din jur nu se miră. Asemenea întîlniri se petrec în fiecare zi. S-au retras într-un colţ al adăpostului şi acolo îşi vorbesc într-un grai original, în care rolul principal îl au nu cuvintele, ci gesturile, ochii, expresia feţei. Prieteniile pe front se leagă într-o clipă, dar ţin o veşnicie. O astfel de prietenie se născuse între cei doi ostaşi. Cînd cu mai bine de 3 luni în urmă Niculăeş l-a găsit pe sergent fără cunoştinţă, scăldat în sînge, pe cea mai primejdioasă porţiune a frontului, acolo unde zi şi noapte seceră mitralierele, nu credea ca acesta să mai rămînă în viaţă. L-a tîrît cu desperare kilometri întregi pînă la punctul sanitar, unde, sfîrşit de oboseală, a leşinat. A doua zi a aflat întîmplarea prin care sergentul Serghei Kulikov a fost atît de grav rănit. Plecat cu un raport la comandament, la înapoiere, sergentul a fost lovit de schijele unui proiectil de artilerie.

S-a tîrît cît s-a tîrît, după care, în urma pierderilor de sînge de la rănile din coapsă şi de la cap, şi-a pierdut cunoştinţa. Cîteva zile la rînd, tînărul voluntar a venit cu regularitate la spitalul de campanie să-şi revadă noul prieten. Apoi, într-o dimineaţă friguroasă de ianuarie, în urma unui ordin scurt de la comandament, divizia a pornit în marş. De atunci, n-au mai ştiut unul de altul.

Întîmplările acestea le treceau acum amîndurora prin minte şi dacă graiul lor nu putea exprima îndeajuns bucuria revederii, aceasta se putea citi cu prisosinţă în ochii lor umezi, lucitori.

— Dar piciorul, piciorul cum e? S-a vindecat?

Drept răspuns, Serghei îl privea cu mîndrie, în timp ce picioarele lui groase şi zdravene băteau cu înfocare pe pămîntul îngheţat frumoasele şi complicatele figuri ale cazacioculuí.

— Da, bun, bun... întări Niculăeş.

Afară se făcuse ziuă de-a binelea. S-ar fi părut că undeva, dincolo de vîrfurile munţilor care abia se ghiceau — acoperiţi de neguri veşnice —, soarele a scăpat de vălul norilor suri şi alungă ceaţa spre adîncurile văgăunilor. Serghei privea prin fereastra bordeiului şi clătina îngrijorat capul. Cui nu-i e dor de razele fierbinţi şi aurii ale soarelui? Soldatul din el însă

UZINA A FOST

Toamna anului 1944. Ostaşii romîni, în strînsă frăţie cu ostaşii sovietici, duceau lupte grele împotriva cotropitorilor hitlerişti.

Alături de armată, masele largi populare, conduse de partidul comunist, sprijineau prin toate mijloacele frontul antihitlerist; numeroşi oameni ai muncii luptau cu arma în mînă, înscriind în cartea tradiţiilor de luptă ale poporului nostru înalte pilde de eroism.

Iată un episod din luptele purtate de un grup de muncitori pentru apărarea Uzinei hidroelectrice „Someşul rece".

...Era în ziua de 14 septembrie 1944. Un detaşament fascist se îndrepta peste munţii dinspre Valea Ierii spre Răcătău, cu scopul să arunce în aer uzina.

Vestea aceasta s-a răspîndit repede în rîndul ostaşilor unei companii de infanterie care se aflau prin apropiere. Cu aceeaşi iuţeală, ea a ajuns şi la muncitorii uzinei.

— Să luptăm alături de ostaşi, să apărăm uzina, li s-a adresat Dumitru Cadiş, mecanicul-şef, celorlalţi muncitori.

— S-o apărăm! au răspuns ei într-un glas.

Soarele îşi împrăştia primele raze, cînd în punctul numit Gura Rîşlii (situat la 2 kilometri de uzină) ostaşii romîni, împreună cu muncitorii uzinei hidroelectrice, au deschis foc asupra duşmanului. Lupta a durat pînă la amurgul zilei, cînd fasciştii au fost înfrînţi. În această încleştare au fost ucişi şase hitlerişti, printre

ştia că pentru atacul a cărui oră se apropie mereu ceaţa e lucrul cel mai bun.

Din spatele lor, din poziţii ascunse, artileria grea a început să-şi verse torentul ei ucigător asupra hitleriştilor. Mii de tone de oţel zburau prin aer, făcîndu-l să vibreze.

— Naşa artileria... Serghei zîmbea spre Niculăeş şi ostaşii adunaţi în juru-i.

Un observator superficial care ar fi privit în momentele acelea chipurile înăsprite de frig şi vînt ale soldaţilor ar fi putut să jure că ele exprimă cea mai vizibilă nepăsare. Numai cine a trăit viaţa aspră a tranşeelor simte însă neastîmpărul clipelor acestora dinaintea atacului, cele mai lungi şi mai încordate clipe din viaţa unui om.

Din cînd în cînd, cîte cineva gîndeşte cu voce tare:

— Şi cînd te gîndeşti că la mine acasă copiii abia s-au sculat, iar nevasta poate chiar acum le fierbe laptele în ceaun....

Oamenii sînt visători, vorbesc despre una, alta, dar ochii le sînt aţintiţi spre cerul cenuşiu, în aşteptarea rachetei roşii cu 3 stele, semnalul atacului.

— La noi, pe malul Dunării, or fi înflorit sălciile...

Semnalul de atac s-a dat mai degrabă decît fusese prevăzut. Statul-major voia să profite de ceaţa care încă dăinuia, mai ales prin văi şi coclauri.

Şirurile de soldaţi se strecoară în linişte, încet, metru cu metru, făcîndu-se una cu zăpada îngheţată şi stîncile groase. Serghei Kulikov cu mitraliera sa merge în apropierea plutonului lui Niculăeş. Păşeşte atent, ducînd cu atîta grijă ţeava mitralierei, de parcă ar duce în braţe un dar gingaş, la onomastica unui prieten, şi nu ţeava unei arme atît de cumplite.

Curînd însă, pătrund în focul duşmanului. Străvechile stînci ascuţite ale Tatrei se cutremură şi se frămîntă de parcă Sfarmă-Piatră cel vestit şi-ar fi pus în gînd să şteargă muntele de pe faţa pămîntului. O tranşee duşmană a şi fost cucerită. În stînga, în apropierea lui Niculăeş, Serghei Kulikov înaintează şi el cu mitraliera. Niculăeş observă cu groază cum în dreptul mitraliorului sovietic au apărut cîteva grupuri de hitlerişti ce înaintează cu precauţie. Într-o clipă, Niculăeş le-a înţeles planul. Vor să le cadă în spate. Mitraliera lui Serghei a început să ţăcăne. Hitleriştii s-au adăpostit. Cum tace mitraliera însă o şi pornesc. De cîte ori s-a repetat jocul acesta nu-şi dă seama Niculăeş. Îşi dă seama doar că mitraliera a amuţit şi că hitleriştii înaintează acum nestingheriţi. Ghicind ceea ce s-a întîmplat, întoarce capul spre Serghei. Acesta, răsturnat pe o parte, încearcă în zadar să mai prindă cu braţele sale rănite mînerul mitralierei. Iar în timpul acesta fasciştii se apropie mereu mai mult, tot mai mult. „Cheia atacului e acum la mitralieră"—gîndeşte Niculăeş. Fără să mai stea pe gînduri aleargă spre Serghei. E atît de înfierbîntat încît nu simte glonţele ce i-a strîmbat casca, nici pe cel care i-a crestat obrazul. Se trînteşte lîngă mitralieră şi deschide focul. A făcut-o la timp. Încă puţin şi hitleriştii ar fi intrat într-o rîpă, din care scăpaţi din tirul mitralierei puteau înainta nestingheriţi. Oţelul înfierbîntat al armei îi frigea mîinile. În jur, zăpada începea să se topească, iar din ţeavă ieşea un fum alb, cu miros de ulei ars. Abia după ce a tras cîteva rafale a avut timp să privească spre Serghei. Acesta, deşi grav rănit, cu amîndouă braţele sîngerînde, îi căra muniţii, tîrînd benzile greoaie cu cartuşe în dinţi. Repeziciunea luptei nu le permitea nici măcar un gest. Cînd o grenadă mare a căzut între ei, după ce a făcut un arc în aer, au înţeles amîndoi ce se va întîmpla. Era o grenadă cu sifon, a cărei explozie se produce la 2—3 secunde după căderea la pămînt. Şi unul şi altul ştiau ce trebuie făcut într-un asemenea moment. Prinzi grenada cu iuţeală şi o arunci înapoi, în cea mai mare grabă. Pentru asta îţi trebuie mult sînge rece şi curaj, îndemînare şi experienţă, calităţi ce nu le lipseau. Dar, din nenorocire, Serghei, în a cărui apropiere căzuse grenada, avea amîndouă mîinile inerte, iar Niculăeş chiar de-ar fi lăsat mitraliera tot nu putea ajunge la grenada care sfîrîia ameninţător. Prin mintea fiecăruia gîndurile acestea au trecut fulgerător. Într-o fracţiune de secundă, mai înainte ca Niculăeş să poată reacţiona într-un fel, Serghei, cu o ultimă şi supraomenească sforţare, s-a săltat în aer, prăbuşindu-se cu toată greutatea trupului peste grenada care aproape în aceeaşi clipă a explodat surd. Pieptul său mare şi vînjos a oprit în el schijele ce l-ar fi ucis pe Niculăeş şi ar fi distrus mitraliera.

În ochii lui Niculăeş, aspri şi neîndurători, au apărut lacrimi mari; cu năpraznică furie a dat drumul mitralierei. Trăgea continuu, neîntrerupt decît de schimbul benzilor. Mitraliera rămăsese întreagă, Niculăeş nevătămat; om şi armă vărsau acum o ploaie ucigătoare asupra hitleriştilor, care nu mai puteau înainta. Cînd a sosit detaşamentul trimis să-i respingă pe hitleriști, ostaşii au trebuit să depună multă sforţare pînă să-i dezlipească lui Niculăeş mîinile de pe mitralieră şi pînă să-l urnească din locul acela cumplit.

Dacă doriţi să aflaţi ce s-a întîmplat cu soldatul Niculăeş, puteţi să ştiţi că e colonel de aviaţie. Cînd mergeţi la paradele militare, să ştiţi că Vasile Niculăeş se află într-una din escadrile, săgetînd cu o viteză mai mare decît sunetul cerul patriei pe care îl apără.

SALVATA

care un ofiţer, opt fascişti au fost răniţi, iar peste o sută, dintre care 7 ofiţeri, au fost luaţi prizonieri.

Printre cei mai curajoşi muncitori care au participat la aceste acţiuni a fost şi Dumitru Cadiş. Patriot înflăcărat, după ce a organizat grupul de muncitori pentru luptă, s-a aruncat în vîrtejul focului împreună cu cei doi fii ai săi — unul de 19 ani, iar celălalt de 15 ani.

Cînd lupta era pe sfîrşite şi cumpăna izbînzii era de partea celor care luptaseră pentru eliberarea ţării, pentru alungarea cotropitorilor fascişti, Dumitru Cadiş a fost lovit de un plumb vrăjmaş.

El a căzut la datorie. Cu preţul jertfei sale, uzina a fost salvată de la distrugere.

V. BÎRZĂ

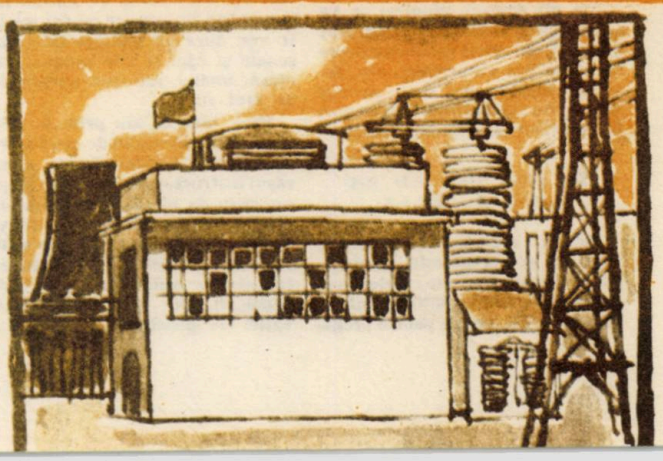

calendar pionieresc

SEPTEMBRIE

Luna septembrie e deosebit de importantă pentru activul pionieresc, întrucît acum are loc evenimentul atît de important în viața elevului: deschiderea noului an școlar. Sînt multe lucruri de făcut atît pentru pregătirea deschiderii anului școlar, cît și pentru primele zile de școală. Să le luăm deci pe rînd.

ÎNTRE 1 ȘI 15 SEPTEMBRIE

Reparația și curățenia școlilor sînt pe sfîrșite. Tot acum se dau în folosință noile școli clădite, precum și clasele noi. Colectivul de conducere al unității poate mobiliza detașamentele de pionieri să ajute la curățirea curții școlii, îndepărtarea molozului,

a scîndurilor de la schele, la amenajarea straturilor de flori. În privința florilor e bine să se sădească gheață și salvie, care sînt foarte decorative și totodată rezistente la frig.

Și în interiorul școlii sînt multe de făcut. De pildă, cercurile de mîini îndemînatice pot confecționa perdeluțe de tifon, iar „tîmplarii" pot confecționa etajere pentru ghivecele de flori.

Un alt grup de pionieri se va ocupa de repararea materialului didactic, iar micii naturaliști care au adus din excursii plante, insecte, mostre de rocă se vor ocupa cu alcătuirea ierbarelor, insectarelor și a pietrarelor.

ÎN ZIUA DESCHIDERII ANULUI ȘCOLAR

Pentru aceasta, unitatea de pionieri se pregătește, desigur, cu mult mai înainte; colectivul de conducere al unității trebuie să ia măsuri din vreme pentru pregătirea unui mic program artistic ce va fi prezentat în ziua deschiderii școlii. Trebuie deci mobilizați pionierii care fac parte din cor, din echipa de dansuri, cîntăreții și recitatorii. Ajutat de tovarășii profesori, colectivul de conducere va alege cele mai nimerite cîntece, poezii și jocuri pentru acest prilej.

O altă acțiune pentru care trebuie făcute pregătiri este primirea celor mici, a școlarilor care, anul acesta, intră în clasa I. Ei trebuie să se simtă bine din prima clipă, să simtă că organizația de pionieri se ocupă de ei.

Colectivul de conducere al unității se va îngriji ca în cercul de mîini îndemînatice să se lucreze jucării, diverse mici obiecte folositoare (un penar, un săculeț pentru șoșoni, coperte desenate sau brodate pentru manuale etc.). Acestea vor fi așezate pe bănci, alături de cîte un buchețel de flori și o punguță

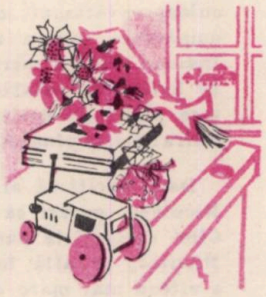

de bomboane în ziua deschiderii școlii.

Colectivul de conducere va desemna un număr de pionieri care vor avea rolul de gazde. Ei îi vor lua în primire pe cei mici, îi vor duce să viziteze întreaga școală și apoi îi vor conduce în clasă, unde-i așteaptă surprizele de mai sus.

Este bine ca din primele zile de școală colectivul de conducere al unității, împreună cu tovarășul instructor superior, să fixeze un grup de pionieri din clasele a VI-a sau a VII-a care să se ocupe de școlarii dintr-a-ntîia în ceea ce privește pregătirea lor spre a putea păși, în anii următori, în rîndurile organizației de pionieri.

DIN PRIMA CLIPĂ CU TOATĂ VITEZA ÎNAINTE!

Ne referim, desigur, la o învățătură susținută chiar din prima oră de școală. La aceasta, activul pionieresc, organizația de pionieri pot da o mînă de ajutor școlii. Sînt necesare însă unele măsuri. Cel mai important lucru e mobilizarea opiniei colectivului împotriva tendințelor unor școlari de a spune: „Eh, e de-abia începutul anului. Mai am timp să mă apuc de învățătură".

Gazeta de perete ne poate ajuta foarte mult. Aci pot apărea articole scrise de cei mai buni elevi din clasă, în care ei să arate cum și-au organizat timpul pentru învățătură. Scurte adunări de detașament în care elevii buni să împărtășească din experiența lor sînt, de asemenea, deosebit de folositoare.

Gazeta de perete poate publica articole critice la adresa acelora care se lasă pe tînjală cu învățătura. De asemenea, caricatura ne poate folosi pentru a combate această atitudine. Dacă este necesar, detașamentul va trebui să se adune și să ia în discuție pe acei pionieri care dau semne că nu le prea place să învețe.

Este foarte important ca detașamentul să lupte pentru ca toți pionierii și școlarii să fie atenți la ore și să-și ia notițe bune. Din primele zile de școală, să fim necruțători față de chiulangii, față de cei cărora nu le place să învețe. Să-i chemăm în fața detașamentului și să-i facem să simtă că nimeni nu le îngăduie lenea și indisciplina.

Nu este însă suficient ca detașamentul să lupte numai ca pionierii să obțină note de trecere. Este foarte importantă totodată combaterea notelor mediocre, 5 și 6, cu care unii dintre școlari se mulțumesc.

Obținînd note peste 6, va însemna că pionierii își însușesc învățătura într-un mod temeinic. Totodată, acesta este un pas înainte pe calea obținerii distincțiilor pionierești.

ALEGERILE ACTIVULUI PIONIERESC

Un eveniment deosebit de însemnat pentru toți pionierii îl constituie adunările de alegere a activului pionieresc. În acest capitol vom vorbi mai amănunțit despre etapa pregătitoare a alegerilor pionierești, care începe din primele zile de școală. Întrucît pînă la alegeri actualul activ conduce munca unității de pionieri, vom arăta ce trebuie să facă colectivele de conducere ale unităților și detașamentelor în perioada pregătitoare.

De la începutul anului școlar și pînă la alegeri...

...activitatea se va desfășura în mod normal, în baza programului de activități. Mai mult decît atît, în cinstea adunărilor de alegere a activului pionieresc, grupele, detașamentele, unitatea trebuie să-și propună acțiuni interesante care să contribuie la îmbunătățirea întregii activități din unitate. Învățătura va sta, firește, pe primul plan. Programul va mai putea conține: acțiuni de folos patriotic, vizite în fabrici, la gospodăriile agricole colective, la S.M.T., întîlniri cu muncitori, vizite la muzee, la locuri istorice, activitate cultural-artistică, adunări cu teme interesante despre calitatea de pionier, despre cravata roșie, despre curaj, prietenie, adunări cu teme științifice; apoi sport, toate contribuind și la obținerea distincțiilor pionierești. Firește că în program nu vor fi introduse toate cele indicate mai sus, ci se vor alege acțiunile posibil de dus la bun sfîrșit în perioada cuprinsă de program.

Pregătirea alegerilor activului pionieresc

Sînt multe lucruri de făcut în această privință. În primul rînd, trebuie revăzute jurnalele detașamentelor și cel al unității. Se vor completa jurnalele cu cele mai noi acțiuni și se vor alege pasajele cele mai grăitoare spre a fi citite în adunările de ale-

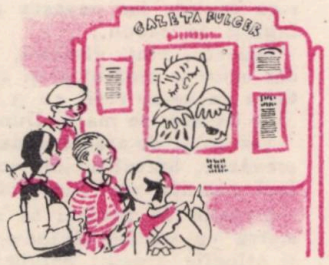

geri. Totodată, trebuie alese și puse la punct obiectele (albume, fotografii din excursii, obiecte lucrate la cercuri etc.) care vor constitui mica expoziție ce va însoți lectura textelor din jurnal. Nu trebuie să uităm că în ziua alegerii clasa trebuie să aibă o înfățișare festivă. Gîndiți-vă deci, de pe acum, la pavoazarea clasei. Masa prezidiului va fi acoperită cu o pînză roșie. Pe pînză se vor putea prinde litere de carton cu un text legat de alegeri. Va fi frumos dacă pe masă se vor afla flori. Afișele care anunță ziua alegerilor vor trebui să fie scrise îngrijit și atrăgător.

Totodată, este foarte important ca grupele, detașamentele să se orienteze către cei mai buni și mai activi pionieri, cu cele mai frumoase trăsături de caracter, care învață bine și care au ajutat la ridicarea muncii pionierești. În această privință, un rol deosebit îl au din nou gazetele de perete. Aci trebuie prezentate chipuri de buni pionieri, mici articole însoțite chiar de fotografii în care să fie prezentate date din activitatea pionierilor fruntași. Fiecare pionier va trebui să se gîndească bine la cei ce vor fi aleși președinți în colectivele de conducere. De alegerea lor depinde în bună măsură felul în care se va desfășura activitatea pionierească pe întreg anul școlar.

ACTIVITĂȚI PATRIOTICE

Și în luna septembrie detașamentele și unitățile de pionieri pot să organizeze activități patriotice care au devenit de acum o frumoasă tradiție pionierească. Acțiunile de muncă patriotică vor da în același timp posibilitatea completării condițiilor pentru obținerea distincției pionierești.

La orașe, cei mai mari vor continua acțiunea de strîngere a fierului vechi. La sate, se fac în toamnă o serie de construcții mai ales în sectorul zootehnic. Pionierii pot ajuta la sortarea cărămizilor, pot da la mînă zidarilor și pot ajuta la curățirea molozului. În grădinile de zarzavat se culeg legumele de toamnă, mai ales cele ce merg la fabricile de conserve (pătlăgele verzi, vinete, ardei), sau legume ce vor fi supuse conservării, crude (morcovi, cartofi, varză etc.). Iată un prilej bun de a da o mînă de ajutor la gospodăria colectivă.

De asemenea, unitățile de pionieri pot merge la culesul fructelor (mere, pere), precum și la culesul viilor.

DISTINCȚIILE PIONIEREȘTI

Pentru foarte mulți dintre pionieri vacanța de vară a fost un bun prilej de pregătire în vederea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea distincțiilor. Astfel, în drumeții, în vizitele făcute, la înot, în cadrul manifestărilor sportive, pionierii s-au pregătit pentru aceasta temeinic. Odată cu începutul anului școlar este deci cazul ca activul pionieresc, ajutat de tovarășii instructori, să se gîndească la pregătirea adunărilor de înmînare a distincțiilor pionierești. Pavoazarea sălii, pregătirea unui program artistic, invitarea unor activiști de partid, ai Uniunii Tineretului Muncitor, fruntași în producție care vor înmîna chiar pionierilor distincțiile sînt sarcini pe care le poate rezolva activul pionieresc. Asemenea adunări pot fi pregătite pentru sfîrșitul primului trimestru.

CRAVATE ROȘII

Mulți școlari din clasele a II-a de anul trecut au împlinit vîrsta de 9 ani. Este deci cazul ca activul pionieresc să se gîndească la înmînarea cravatelor roșii celor mai buni școlari pregătiți încă de anul trecut să devină pionieri. După o perioadă de 2-3 luni, în care activul se va convinge că acești școlari își mențin situația bună la învățătură și au o comportare disciplinată, se poate trece la punerea lor în discuția detașamentului.

Mai există însă și școlari din clasele mai mari, a IV-a, a V-a, care nu sînt încă pionieri fie că nu au învățat bine, fie că au fost indisciplinați etc. Poate că unii dintre ei s-au îndreptat și au luat note bune la sfîrșitul

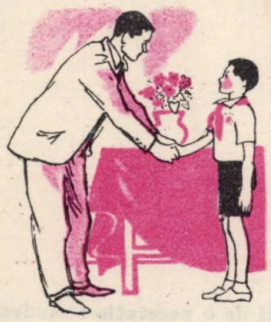

anului școlar trecut. Alții au dat ajutor în cadrul taberelor locale, s-au distins în activitatea patriotică etc.

Ca și în primul caz, după o perioadă de observație, colectivele de conducere, ajutate de tovarășii diriginți și instructori de pionieri, trebuie să chibzuiască bine situația fiecăruia în parte și, la dorința lor, să-i primească în rîndurile pionierilor dacă, firește, merită.

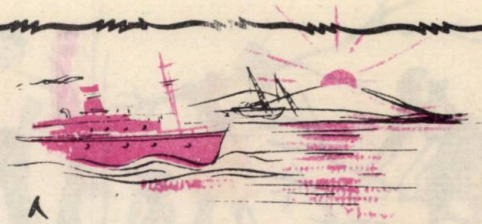

În drumeție

Am pornit la drum 63 de pionieri. Ținta drumeției noastre era vizitarea gospodăriei agricole colective din comuna Ostrov. O parte din călătorie am făcut-o pe jos, cealaltă parte cu vaporul, pe Dunăre. A fost foarte plăcut. La Ostrov am avut o surpriză. Pionierii din comună, aflînd despre venirea noastră, ne-au întîmpinat cu bucurie. Ei s-au transformat în ghizi și ne-au condus pretutindeni. Astfel, am vizitat toate sectoarele gospodăriei, via, livezile de pomi fructiferi. Bogăția colectivei ne-a impresionat, ca și traiul îmbelșugat al colectiviștilor. Prietenii noștri din Ostrov ne-au dus apoi la S.M.T. din Ostrov, care are un bogat parc de mașini agricole. Apoi ne-au arătat și lotul lor școlar. Cum și noi avem un lot școlar frumos, aceasta ne-a prilejuit un bun schimb de experiență. Pionierii din Ostrov ne-au dus apoi la o văgăună foarte interesantă, care străpunge un deal pe o distanță destul de mare. Am făcut aci observații geologice.

Toate cele văzute au fost notate și am alcătuit o mică monografie a gospodăriei agricole colective Ostrov cu titlul „Viață fericită". Monografia a fost expusă într-o adunare la care au participat toți cei care n-au fost cu noi în excursie.

Ținem să mai adăugăm că drumeția noastră i-a ajutat pe mulți pionieri să-și completeze condițiile pentru obținerea distincției pionierești.

Colectivul de conducere al unității de pionieri de la Școala de 8 ani Cărămidari, raionul Călărași

GATA ORICÎND!

Pentru unitatea de pionieri din Măgureni, ajutorul dat gospodăriei agricole colective „Vasile Roaită" a devenit de mulți ani o tradiție. În fiecare vară e lucru știut că toți pionierii merg la culesul spicelor. De asemenea, echipe speciale de pionieri alcătuiesc biblioteci volante, pe care le aduc la îndemîna combinerilor pentru clipele de răgaz. Dar asta nu e totul. Colectivul de conducere al unității s-a gîndit să-i mobilizeze pe pionieri în perioada recoltării la lucrările de grădinărie. Astfel, pionierii ajută colectiva într-o perioadă cînd e mult de lucru pe cîmp, iar roșiile, castraveții, ardeii, vinetele sînt culese la timp.

Înspre toamnă, pionierii merg și la culesul porumbului.

Echipa artistică a unității este mult îndrăgită de colectiviști. Aproape săptămînal, copiii prezintă programe la căminul cultural, iar sala e totdeauna arhiplină. De mult succes s-a bucurat spectacolul de brigadă cu aspecte culese chiar din viața colectiviștilor. La rîndul lor, colectiviștii sprijină activitatea echipei artistice. Astfel, ei au cumpărat un rînd de costume naționale pentru formația de dansuri populare.

Grija colectiviștilor pentru pionieri e frățească. Din rîndul lor se vor ridica mîine harnicii muncitori ai colectivei, brigadierii, mecanicii agricoli. Iar pionierii, la rîndul lor, răsplătesc această grijă învățînd bine și fiind gata oricînd să dea o mînă de ajutor.

SĂ ÎNVĂȚĂM DIN EXPERIENȚA POZITIVĂ

File dintr-un jurnal de unitate

Era pe la începutul primăverii...

Prietenul meu — un activist de la Comitetul raional al U.T.M. Tg. Jiu — nu mai contenea cu laudele...

— Hai să mergem la Leleşti... Ai să descoperi acolo lucruri minunate. Dacă ar fi să vezi numai ce-au făcut pionierii alaltăieri şi tot merită osteneala. (În ziua la care se referea el, un număr de 90 de pionieri plantaseră, în mai puţin de cîteva ceasuri, pe lotul şcolar, 2 000 de portaltoiuri, meri şi cireşi.) Trebuie să ştii de la început că din cei 134 de elevi pe care îi numără şcoala 38 au numai medii de 9 şi 10. Ei, ce-ai de spus?

— Ce să mai spun... am răspuns eu zîmbind. Într-adevăr, merită să-i vizităm chiar dacă la Leleşti n-am să găsesc decît cataloagele în care figurează, firește, cei 38 de elevi cu medii de 9 şi 10...

* * *

Am sosit la Leleşti la ceasurile amurgului. Comuna nu e prea mare, dar e frumoasă şi curată ca un pahar; uliţele pietruite cu bolovani de rîu, casele cu pridvoare înălţate pe picioare de piatră se răsfiră pe firul unei ape repezi, Şuşiţa, la poalele unor munţi pe care-i presimţi umbroşi, asaltaţi de o vegetaţie abundentă...

Primul popas l-am făcut, firește, la şcoală. O clădire cu pereţii albi, aşezată într-o curte plină cu flori, străbătută de o alee de ciment pe bordurile căreia stau de strajă ca un semn al hărniciei vreo cîţiva stupi.

Cum am intrat pe poarta şcolii, prietenul meu, activistul, şi-a reînceput relatările.

— Vezi, aleea asta au făcut-o tot pionierii, cu sprijinul şi îndrumarea profesorilor... Şi stupii, stupii sînt îngrijiţi cu multă pricepere tot de ei. Ca albinele să aibă apă le-au făcut adăpători în atelierul de tîmplărie al şcolii.

Discuţia ne-a fost întreruptă pentru o clipă de către un scatiu, care, parcă supărat că nu e luat în seamă, a început să ne certe de undeva, de deasupra noastră, dintre ramurile salciei pletoase din faţa şcolii.

— Îl auziţi? Ăsta e protejatul pionierilor, m-a informat repede prietenul meu. Are căsuţa lui acolo, sus. I-au aşezat-o copiii! Da' cîte căsuţe n-au aşezat ei fie în copacii din sat, fie în cei din pădure.

„Na! mi-am spus eu. Reportajul meu despre cataloage trebuie să poarte un alt titlu. Da! Da! «Povestea despre scatiu» sună parcă mai frumos, mai atractiv".

Dar după ce am stat de vorbă şi cu profesorul de ştiinţele naturii, tovarăşul Grigore Novac, şi cu directorul şcolii, tovarăşul Ioan Grigoriu, toate planurile mele s-au năruit şi în locul tuturor poveştilor despre care eram sigur că o să vă vorbesc s-a născut alta.

La un moment dat, în toiul discuţiilor, tovarăşul Grigoriu a deschis un dulap şi a scos de acolo un libret de economii.

— Luaţi-l, răsfoiţi-l şi confruntaţi-l cu jurnalul unităţii, m-a sfătuit el.

Ce era scris cu litere cursive în jurnal era trecut în cifre în libret. Curînd mi-am umplut carneţelul cu zeci şi zeci de notiţe, una mai interesantă ca alta. Spicuiesc cîteva la întîmplare.

Sînt trecute undeva pe o coloană a libretului nişte sume; banii cu care pionierii din Leleşti au făcut excursii de neuitat. Despre aceste excursii pionierii au scris cu însufleţire şi talent în jurnalul lor. Vreţi să cunoaşteţi itinerarele? Iată-le: Tismana, Baia de Fier, Valea Jiului, Valea Oltului, Bucureşti, litoralul Mării Negre, Doftana, Valea Prahovei, Mărăşeşti, Bicaz, Lacul Roşu, Galaţi, Sulina etc. etc. (citiţi toată ţara).

Anul trecut, atunci cînd au ajuns în Hunedoara, pio-

nierii şi-au luat angajamentul în faţa lui Ştefan Tripşa, Erou al Muncii Socialiste, să trimită cetăţii de foc, la cel mult trei luni după plecarea lor, un vagon de fier.

Vagonul a ajuns în Hunedoara înainte de termen şi oţelarii le-au răspuns pionierilor din Leleşti prin gazeta lor locală, într-un mod foarte original: un desen vesel reprezentînd o garnitură de tren condusă de către un mecanic... cu cravată roşie la gît. Pe unul dintre vagoane sta scris: 10 000 kg de fier — unitatea de pionieri din Leleşti-Tg. Jiu.

O mînă grijulie a decupat caricatura din ziar şi a aşezat-o sub sticlă, la colţul pionierului.

Pe paginile jurnalului de unitate am descoperit o mulţime de fapte interesante... Fiecare dintre ele prezintă cîte o nouă realizare. De pildă: anul trecut pionierii din Leleşti au plantat 300 de meri, peri şi cireşi, pe nişte locuri din perimetrul gospodăriei, denumite la Urseţei şi Cireşei.

Tot ei au mai altoit în acelaşi an şi un număr de 600 de pruni. 200 i-au predat gospodăriei, restul în satele vecine.

În pepiniera şcolii intră acum în anul al doilea de dezvoltare 1 200 de nuci... iar la lotul experimental au pregătit în acest an răsadniţe calde cu varză şi roşii şi au semănat în culturi comparative nouă soiuri de porumb. (Seminţele le-au primit de la Staţiunea experimentală a micilor naturalişti din Timişoara.)

De altfel cu prietenii lor din Timişoara pionierii din Leleşti întreţin de multă vreme corespondenţă. De la ei au primit o mulţime de sfaturi care îi ajută în munca depusă în cadrul lotului şcolar.

Fiindcă pionierii din Leleşti lucrează pe lot cu multă tragere de inimă, ei doresc ca încă de pe acum să se pregătească să devină buni colectivişti, pricepuţi în muncă, să poată lucra ogoarele după toate regulile ştiinţei.

*

Cînd am plecat din comună, îngrijitoarea şcolii s-a apropiat de mine şi mi-a arătat nişte... nişte ştergătoare aşezate în faţa porţii.

— Le vedeţi? Mă plîngeam că-mi intră copiii cu glod pe tălpi în clasă... şi mai deunăzi numai ce mă trezesc cu a lu' Popeangă: „Ştii, nană! s-a sfîrşit problema cu noroiul. Ţi-am făcut noi la atelier nişte ştergătoare pe cinste".

...Povestea asta cu „ştergătoarele" nu e trecută nici în libretul de economii, nici în jurnal. Dar ştergătoarele există şi-şi fac cu prisosinţă datoria!

La plecare, prietenul meu, activistul, m-a întrebat cu mîndrie şi satisfacţie:

— Ei, ce spui? Îţi pare rău c-ai venit la Leleşti?!

În locul meu s-a grăbit să răspundă protejatul pionierilor. Vesel, vesel ca întotdeauna.

P.S. Bine că mi-am adus aminte... uitasem să vă comunic un fapt important: Şcoala din Leleşti e de mai mulţi ani şcoală fruntaşă pe regiune.

VINTILĂ ORNARU

CARNAVALUL CĂRŢII

În sala cea mare se adunaseră o mulţime de pionieri, care aşteptau plini de nerăbdare. Deodată, zarva lor se potoli. Pe podium apărură cîţiva copii îmbrăcaţi cu costume neobişnuite.

— Uite, acela e Don Quijotte, îţi spun, că îl recunosc după pălărie, şopti un pionier vecinului său.

— Iar fetiţa care stă lîngă floarea-soarelui cred că-i Lizuca din „Dumbrava minunată".

Pe scenă pionierii l-au mai recunoscut pe pionierul Timur, pe D'Artagnan şi pe alţii.

Toţi aceşti eroi ai diferitelor povestiri au citit pagini din cărţile ale căror personaje sînt... Spectatorii au urmărit cu multă atenţie lectura. Cei care nu citiseră ar fi dorit să ştie şi mai departe alte şi alte peripeţii. Dar timpul scurt nu îngăduia. Aşa că a doua zi, curioşi, s-au dus la bibliotecă să ia cărţile.

„Carnavalul cărţii" la care asistaseră pionierii din Tîrgovişte s-a bucurat de mult succes şi a avut loc la casa pionierilor.

Un muzeu al ținutului natal

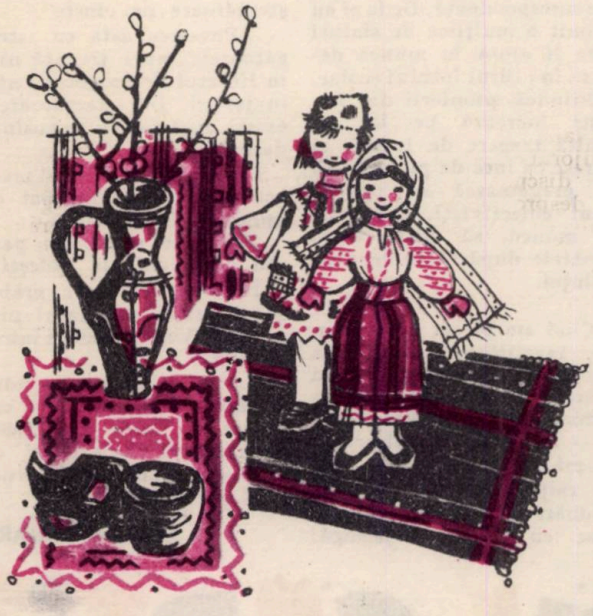

Pe ușa unei încăperi din Școala de 8 ani „Calistrat Hogaș", comuna Bistrița, raionul Piatra Neamț, se află o inscripție scurtă: „Muzeu". Nimic neobișnuit. În fiecare școală poți întîlni o astfel de cameră, în care sînt expuse pe rafturi păsări împăiate, roci, unelte vechi, adunate aici de-a lungul anilor, cu prilejuri diferite. Cu Muzeul școlii din Bistrița lucrurile stau însă altfel. Aici fiecare obiect cercetat îți vorbește despre istoria și geografia ținutului. Și nu numai atît. Să privim, de pildă, cele două păpuși îmbrăcate în costume naționale, pe care oamenii de pe aceste meleaguri le poartă de veacuri. Ele îți amintesc de zilele în care pionierele de la cercul de mîini îndemînatice au cercetat portul părinților lor, au desenat modelele celor mai frumoase costume și apoi le-au cusut și brodat. Pe o planșă sînt fixate cîteva obiecte de ceramică, bucăți de unelte folosite de oameni în comuna primitivă. Și ele îți aduc aminte de zilele de vară în care pionierii au ajutat la săpăturile arheologice din apropierea satului. Drept mulțumire pentru ajutorul pe care l-au dat, cercetătorii științifici le-au dăruit cîteva din obiectele descoperite chiar de copii. Nici colecția de roci din munții regiunii nu le e străină pionierilor. Fiecare piatră le readuce în minte întîmplări din drumețiile vacanței. Dar în colțul acesta ce e? Parcă te afli în odaia unor țărani moldoveni desprinși din poveștile lui Creangă: iată masa joasă, cu trei picioare, înconjurată de scăunele asemănătoare. Deasupra — scăfița de usturoi și căușul de făină; pe perete, tradiționalul dulap colțar. Și aici e tot mîna pionierilor, care au cercetat cu atenție fiecare casă din sat și au adunat obiecte vechi, din acelea cu care își mobilau odăile bunicii și străbunicii lor.

CONSTRUCTORII ISCUSIȚI • CONSTRUCTORII ISCUSIȚI • CONSTRUCTORII ISCUSIȚI

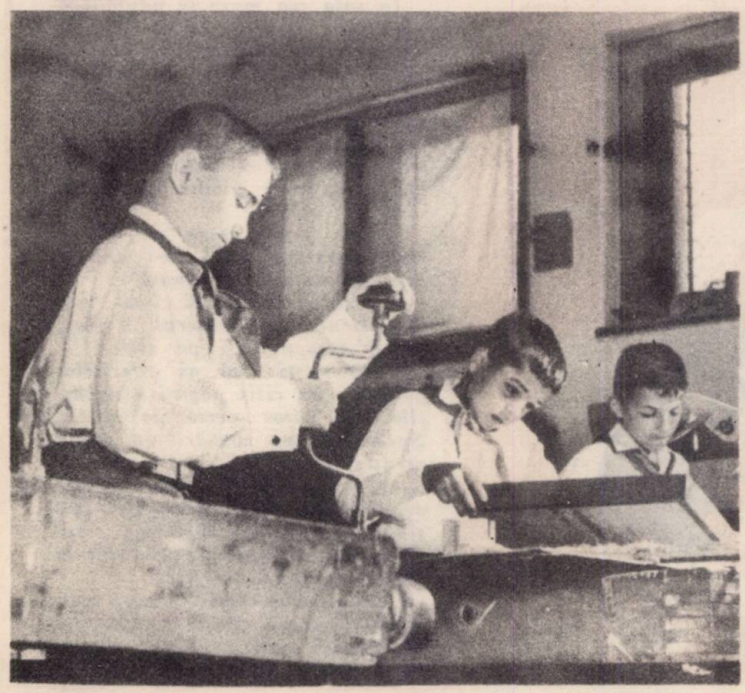

— O poză vă rog! Atenție! Gata!

Și acum un scurt interviu cu Ronea Nicolae, Sghibat Cristian și Ținer Ernest de la Școala de 8 ani nr. 95 din București, participanți la concursul „Constructorii iscusiți" inițiat de revista „Cravata roșie".

— Vreți să spuneți cîteva cuvinte cititorilor noștri?

— Cu plăcere. Toate construcțiile din concurs sînt interesante, dar pe noi ne-a atras excavatorul. Așa că am pornit la lucru. Avem la dispoziție atelierul școlii.

— Credeți că veți izbuti să-l faceți?

— Desigur. Și nu numai atît. Sîntem hotărîți să și cîștigăm unul din frumoasele premii ale concursului.

— În cazul acesta nu putem decît să vă urăm succes!

Vă reamintim, dragi copii, că la 1 octombrie se încheie concursul „Constructorii iscusiți" organizat de revista noastră. Pînă atunci aveți tot timpul să participați cît mai mulți. Nu uitați! Trimiteți lucrările la timp! Vă urăm spor la lucru!

PESTE DOUĂZECI DE ANI

Focul de tabără înălțat în poiană lumina fețele îmbujorate ale copiilor care discutau cu entuziasm despre comunism. Oare cum o să fie peste douăzeci de ani? Cum vor trăi oamenii, ce vor deveni ei, pionierii acestui detașament, care acum au numai doisprezece ani?

— Să ne-ntîlnim peste douăzeci de ani, au hotărît copiii. Să ne-adunăm din toate colțurile țării întregul efectiv al detașamentului.

— Să faci tot posibilul să vii, chiar dacă te vei afla la capătul lumii, spuse președintele detașamentului. În ziua aceea ne vom aduna în fosta noastră școală, vom striga catalogul și vom veni aici în poiană să cîntăm un cîntec pionieresc în jurul focului de tabără. Apoi vom povesti ce am devenit între timp, vom povesti despre familiile noastre și despre visurile noastre.

Pionierii din clasa a VI-a B au discutat îndelung, apoi peste cîteva zile au sădit un pui de stejar, iar lîngă el au îngropat o cutie de tablă învelită în mușama... În cutie se aflau scrisori pe care copiii și le scriseseră lor înșiși. Scrisorile aveau să fie dezgropate și citite chiar la acea adunare care va avea loc după douăzeci de ani.

Sînteți curioși să aflați ce cuprind acele scrisori?

Iată una dintre ele, scrisă de Viktor Zaharov: „Acum douăzeci de ani aici era o străduță pe care se afla școala noastră. În locul ei acum e o stradă largă, pe care zărești școala cu nouă etaje. Deși locuiesc în alt raion, vin pe aici ca să mă plimb și să-mi amintesc de anii copilăriei. Iată aleea cu pomii sădiți de detașamentul nostru. Pe ea zburdă urmașii noștri, elevii noii școli. Mi-aduc aminte că în acest loc se afla o farmacie. Acum farmacia nu mai există, pentru că nimeni nu are nevoie de ea. Descoperirile științifice din domeniul medicinei au înlăturat orice fel de boli, și acum toți oamenii sînt sănătoși și fericiți. Lucrează, fac sport, citesc, ascultă muzică, merg la spectacole. Teatrul și cinematograful sînt gratuite. Poate că vă închipuiți că elevii merg toată ziua bună-ziua la cinematograf. Nici gînd. Ei sînt niște copii conștiincioși și în primul rînd îi preocupă învățătura.

Tot ce am scris e numai un vis, dar peste douăzeci de ani visurile noastre se vor adeveri și toate vor fi de mii de ori mai frumoase decît visăm noi astăzi".

Iată ce scrie Oleg Kudreavțev:

Eu mă adresez întregului detașament.

— Bun detașament am avut, nu-i așa? Unit, vesel și harnic.

Dar este ceva care nu-mi place. Așteptăm să ni se spună:

— Faceți cutare și cutare. Dacă ni se spune, facem; dacă nu, nu facem. De ce oare toate astea? După douăzeci de ani, cînd vom fi mari, nu vom mai aștepta indicațiile, sugestiile. Vom gîndi mai bine, vom fi niște oameni plini de voință.

Atunci copiii de vîrsta noastră vor ști să-și educe voința.

*

Sînt multe și diferite scrisorile. Ele cuprind mărturisiri și visuri sincere, adresate viitorului. Unii nu le-au citit cu voce tare. Iar colegii n-au insistat. Poate că scriseseră primele versuri naive sau declarații de dragoste sau altceva, despre care, deocamdată, n-ar vrea să știe nimeni. Peste douăzeci de ani însă e altceva...

Apoi scrisorile au fost puse în plicuri și închise în cutie.

Va trece vremea, băieții și fetele din clasa a VI-a vor crește și vor deveni oameni în toată firea. Unii vor îmbrățișa meseriile pe care le visează. Alții poate că își vor schimba între timp părerile. Un lucru e însă sigur. Vor deveni niște oameni buni și vrednici. Vor fi comuniști.

D. GRIGORIEVA

Ilustrația: IOANA OLTEȘ

* Reportaj apărut în revista „Vojatîi" la rubrica „Cel mai interesant articol".

Prietenii lui Tăvucă

Prima vizită a lui Tăvucă la vagonul tractoriștilor adusese după ea pe-a doua, a doua pe-a treia... Tăvucă sosea grabnic de la școală, mînca, își făcea lecțiile și pornea ca din pușcă spre căsuța din cîmp, unde-l aștepta Nicodim, unde-l așteptau ceaiul fierbinte și acrișor, armonica, tabla de șah și... și mai ales tractorul. De cîteva ori sosind înainte de căderea serii, Tăvucă îl găsise pe Nicodim la lucru. Grăbea atunci cu pași mari, prin arătură, iar flăcăul „îl prelua din mers", ajutîndu-l să se cațăre lîngă el.

Uneori îi dădea pe mînă volanul, și Tăvucă, pierdut în bucuria lui, strunea cu putere oțelul, neclintindu-se nici măcar să-și îndrepte moțul de pe frunte și scărmănînd zdravăn spinarea ogorului. Nicodim nu prea își lăuda ucenicul cu glas tare, dar se ghicea că-i place istețimea băiatului.

Într-o seară, Tăvucă îl aflase pe Nicodim dichisind ceva, cu un aer misterios și preocupat, într-o cutioară de carton, pe care, la ivirea lui, o puse grăbit deoparte. În timp ce reflecta intens la salvarea unei ture amenințate de regină, urechea lui Tăvucă prinse un ricîit, un foșnet ciudat ce venea din cutioara cu pricina, așezată pe prichiciul ferestrei. Nedumerit, își aținti privirile într-acolo. Flăcăul rise stînjenit:

— Păsăroiul face gălăgie...

Și fiindcă lui Tăvucă i se lungise chipul de mirare, scoase grijuliu capacul în care practicase un fel de strecurătoare. În fundul cutiei se ivi, într-un cuib cu îndemînare alcătuit dintr-un fular, făptura zbîrlită și temătoare a unei păsări cenușii. „Păsăroiul" se pierdu în pumnul mare al tractoristului. Nu i se mai vedeau decît ochii, ca două mărgele ce clipeau ametițe de lumină, și ciocul fin, ascuțit ca un ac.

— Un graur... L-am găsit pe arătură. Nu-ș' care pustia i-o fi betegit o aripă. Ia uite... Țopăia ca un smintit. Pînă n-am aruncat basca pe el, nu l-am prins. Cîrdul s-a dus, hă-hă, de cînd... Mă mir cum nu l-a înhățat o nevăstuică. Tare mă mir...

În vocea lui Nicodim, îngroșată într-adins și într-adins nepăsătoare, tremura o undă de duioșie neasemuită.

Stăpînit, sfătos, discutară mult timp posibilitățile de îngrijire a micii vietuitoare. Deși nu se înțelegeau asupra alimentației, Tăvucă optînd pentru diferite gîngănii, iar Nicodim pentru mălai obișnuit, hotărîră în unanimitate ca pasărea să fie mutată în gospodăria Tănăseștilor, unde, oricum, era mai mult loc. Asta cu condiția ca Tăvucă să prezinte în fiecare seară celor din brigadă un buletin despre starea sănătății graurului, ceea ce făgădui solemn.

Cum s-a întîmplat nici Tăvucă nu știa prea bine. Îi dăduse ajutor lui taică-su să pună știuleții la adăpost, pe iarnă. Stătea în gura pătulului, primea coșurile și le deșerta. Pe urmă s-a grăbit să coboare. A pipăit cu talpa primele trepte. Pe celelalte nu le-a mai luat în seamă. A sărit. Mai sărise el și altă dată. Pesemne însă că acum nu cumpănise bine greutatea trupului ori, cine știe, lunecase pe fuștei, că a simțit o fulgerătură în glezna dreaptă. S-a ridicat cu greutate și s-a dus șchiopătînd pînă-n casă. Durerile se întețiră. Glezna se umflă și se înroși. Felcerul, chemat în grabă de-alături, de la dispensar, spuse că nu-i nimic grav. Trebui totuși să rămînă în pat, cu prișnițe reci, nesuferite, la încheietură.

Vremea trecea amarnic de greu. Tăvucă citise înainte toate lecțiile la istorie. Se apucase de geografie. Îl cuprindea însă fierbințeala și rîndurile începeau să-i joace înaintea ochilor. Printre ele îi răsăreau în față hălăciuga cînepie a lui Nicodim, căsuța primitoare din cîmp, sobița de tuci pe care clocotea ceainicul... În urechi îi stăruia fără încetare, iscat ca dintr-un căpătîi de lume, zumzet ritmic de motor, împletindu-se cu sunetul mîngîios al armonicii.

Dar numai peste vreo patru zile izbuti să pună piciorul în pămînt fără să-l doară. Era singur în toată casa. Ieși în ogradă, pășind cu băgare de seamă mai întîi, pe urmă din ce în ce mai sigur. I se părea că de-abia acum învață să meargă și, cuprins de bucurie, ar fi vrut s-o ia la goană, în calea vîntului, care-i răcorea obrajii. Se stăpîni și porni pe drumul știut, tăind de-a curmezișul izlazul pe care se rostogoleau, ca niște mingi uitate, gheme de ciulini. În coroanele ulmilor stingheri tremura o pîclă verzuie, și vîntul care bătea pieziș îl cam răzbea. Își strînse sumeiașul la piept, gîndindu-se cu jind și nerăbdare ce cald e și plăcut în căsuța tractoriștilor. Iuți pașii. Cînd ajunse la curmături, lungi de cîteva ori gîtul, dar nu izbuti să vadă nimic. Ceața se îngroșa.

O tăcere ciudată stăruia în jur. Se cățără grabnic, lunecînd de cîteva ori, pe costișă. În buza vîlcelei se opri, buimăcit. Căsuța albă, cu perdelele ei înflorate, cu ușile deschise primitor, nu mai era. Și nici caii de oțel, cu boturile fierbinți încă, nu mai poposeau în preajmă, rontăind liniștea. Cu inima strînsă, făcu cîțiva pași, uitîndu-se înfrigurat pretutindeni, în nădejdea că Nicodim

și ai lui își strămutaseră prin apropiere așezarea. Nădejdea era însă zadarnică. Înțelese curînd adevărul: tractoriștii își isprăviseră, se vede, treaba și porniseră, o dată cu babițele și cu ceilalți lopătari tîrzii ai văzduhului, chemați de rostul și meșteșugul lor, spre alte ogoare. Doar cîteva pete de ulei ce se lățeau pe iarba închircită de brumă mărturiseau despre vremelnica lor trecere.

Lui Tăvucă liniștea începu să-i țiuie dureros în urechi. Se aplecă să culeagă de pe jos o șaibă ruginită. Dădu cu ochii de un pachet gol de „Naționale". „Trebuie să fie al lui Stan" — se gîndi. Și în minte îi sunară cuvintele lui Nicodim, de demult: „... iar ăla care fumează într-una, ca vaporu', e Stan. Noi îi zicem Stan pățitu'...". Dădu să zîmbească, dar un nod amar i se urcă în gît și lacrimile îi înțepară calde colțul pleoapelor. Cine știe pe ce coclauri o umbla acum Nicodim cu bidiviul lui cel răsfățat și lustruit... Și poate că alt băiat, cu inima tremurînd de aceeași fericire fără seamăn, întoarce din răsputeri, cocoțat alături de Nicodim, pe șaua înaltă, roata grea a volanului...

Porni posomorît, fără vlagă, spre casă, tîrșindu-și bocancii, cu privirea ațintită în pămînt. În gîndul lui îl dojenea cu amărăciune pe flăcău: „Măcar să-mi fi trimis vorbă: eu plec, frate-meu, rămîi sănătos!" Pe urmă, chibzuind, îi găsea pricini de îngăduință și iertare: „Cine știe, l-o fi chemat degrabă S.M.T.-ul... O fi fost nevoie în altă parte... Arătura n-așteaptă..." Dar din nou îl cotropea supărarea și se pomenea dojenindu-l. Stropii reci și repezi de ploaie îi curmară însă firul gîndurilor, silindu-l să întindă pasul.

Acasă, rămase abătut și singuratic, într-un colț, oftînd în răstimpuri, pînă către seară. Îl trezi din toropeala gîndurilor triste sosirea lui taică-su, care, după ce se spălă cu grijă pe mîini, începu să cotrobăiască în dulapul în care Tăvucă își păstra zestrea lui școlărească. Scoase de acolo cîteva file albe, călimara, tocul și, după ce așternu un ziar curat pe masă, se așeză la scris, petrecîndu-și sîrmele ochelarilor după urechi. Încercă mai întîi penița pe unghie, apoi înmuie tocul în călimară și, după ce rămase cîteva clipe cu el în aer, porni să înșiruie slovele. Se opri curînd însă și, privindu-și nemulțumit opera, se scărpină după ceafă, apoi se întoarse pe jumătate spre băiatul care-l urmărea mirat:

— Măi tartore, ia dă-mi tu o mînă de ajutor... Nu-ș' ce naiba de ies buchile astea schirnogite ca vai de ele...

Își privi filozofic degetele mari și bătătorite:

— De..., îs deprinse mai mult cu coasa. Și scrisoarea trebuie scrisă caligrafic, mă... Înțelegi? Caligrafic. Lacrimă de curată...

— Da' cui scrii, tăicuță?

— Apoi, asta-i buba, că nu scriu eu, pricepi? Scrie colectiva. Că altfel nu mi-ar fi rușine de caligrafia mea.

— Și cui scrie colectiva?

Taică-su se lovi cu palmele pe genunchi, cuprins de uimire:

— Ce vorbă-i aia „cui scrie"? Da' ce, tu trăiești în copaci? Auzi dumneata... Cui vrei să scrie dacă nu S.M.T.-ului? Atîta obraz om avea și noi să le mulțumim băieților. Doar au făcut treabă, nu jucărie...

Gîndurile lui Tăvucă se învălmășiră. Din nou îi sună în ureche, depărtat, zumzăitul tractorului, și chipul mînjit de ulei al lui Nicodim îi zîmbi din fereastra inimii: „iar tu mie o să-mi zici Nicodim..."

Înmuie tocul în cerneală și așteptă. Taică-su se plimbă o vreme prin odaie, cu pași mari, își ciupi vîrful mustății și începu să dicteze rar, apăsînd pe fiecare cuvînt:

— Dragi tovarăși de la S.M.T... Vă scriu colectiviștii din Sălcuța, mulțumindu-vă din toată inima pentru treaba de nădejde pe care băieții voștri au împlinit-o în vara asta la noi...

Așa slovelor se depăna moale, rotunjită, pe fila netedă, urmărită de privirea atentă a lui Tăvucă:

— ...Dragi tovarăși de la S.M.T... vă scriu colectiviștii din Sălcuța, mulțumindu-vă din toată inima...

În ochii băiatului pîlpîiră două luminițe tremurătoare, iar umbra mîhnirii i se șterse de pe chip, făcînd loc îmbujorării și surîsului. Tatăl, rezemat într-un cot de pervazul ferestrei, își cumpănea rar vorbele:

— ... că brazda n-are cusur, flăcăii și-au dat osteneala s-o taie cum scrie la carte. Și cum grîul nostru e soi bun, am avut belșug în vară și ne gîndim cu drag la tractoriști...

Iar condeiul lui Tăvucă depăna drum spornic, suind brazdă albăstruie pe neaua hîrtiei:

— ...Să știi, Nicodime, că dintîi n-am mai putut de supărare aflîndu-vă plecați, dar pe urmă mi-a trecut. Pricep acum că ți-a fost tare degrabă și n-ai mai putut să mă vestești. Altcum nu gîndesc să fie, că prietenia noastră nu-i ca fulgul, s-o ia apa. Eu sînt sănătos și merg ca mai înainte. Spune-le băieților că graurul nu mai e nici el beteag, țopăie toată ziua și așteaptă zilele calde să-și ia zborul...

Tatăl își urma domol șirul vorbelor:

— ... așa că, dragi tovarăși, vă mulțumim încă o dată și le dorim flăcăilor spor la treabă pe unde-or fi, că s-au dovedit tare pricepuți...

Iar condeiul închega cu sîrg, în slove caligrafice, curate, gîndurile lui Tăvucă:

— ...Și mai află, bade Nicodime, că și eu îmi iau zborul în toamna asta. M-am hotărît. Chiar astă-seară o să vorbesc cu taica. Iar tu ai grijă și să-mi scrii din vreme cînd se dă examen la școala de mecanizatori. Că de rușine n-o să te dau, n-avea frică, ci numai să stărui, cînd o fi și-o fi, să ne pună tot într-o brigadă. Tu spune-le atîta că am mai lucrat noi doi împreună și se cade prietenii să fie laolaltă...

VASILE MĂNUCEANU

VACANȚĂ CU TRACTORIȘTII

Voi descoperi atîtea taine
noilor motoare care ară,
deși-s sigur că un rînd de haine
îl voi prăpădi doar într-o vară...

Negru de ulei și motorină,
mama m-ar găsi pe la tractoare.
Însă, îmbunîndu-se, senină,
se va liniști-mpăciuitoare.

Iar la orele acelea rînduite
meselor, de două sau trei ori,
să le-aduc țigări, mă vor trimite,
ori să duc în sat niște scrisori.

Voi purta ca vîntul, cum se spune,
unui tractorist aceste vești:
c-a fost iar chemat de Stațiune
pentru un Congres la București.

Iar cînd pepenii se lasă grei
și răscopți de vînturi năzdrăvane,
voi aduce din bostană pentru ei
mult-vestiții pepeni de Pogoane.

Astfel voi petrece o vacanță
lîngă tractoriștii arși de soare
și-aș afla, cu vechea-mi cutezanță,
tainele frumoaselor motoare.

ION GHEORGHE

COMOARA TATEI

Îmi amintesc de vremea copilăriei, cînd îmi luam tălpăşiţa de acasă, pe furiş, şi o porneam razna în port, către b a l o t u r i l e depozitate pe cheiul Dunării. Acolo aşteptam să vină vremea prînzului să-l văd pe tata aşezîndu-se lîngă stiva de saci şi desfăcîndu-şi legăturica cu de-ale m î n c ă r i i. Mă chema şi pe mine la masă şi după ce mîncam, el îşi răsucea o ţigară şi după ce pufăia de cîteva ori mă-ntreba:

— Ţii minte unde am rămas? şi-n timpul ăsta tata îşi scotea de sub brîu cartea.

— Păi... aici parcă, îngăimam eu, şi tata începea să citească. Şi iaca aşa mă căzneam să învăţ tot ce-mi spunea din cărţi. Părea un cîntec povaţa tatei:

— Sînt cărţi pe care trebuie să le ştii pe de rost. Mîine le vei spune cu glas tare şi te vor asculta oameni în toată firea. Să ştii de la mine că prind rădăcini adînci cele scrise în aceste cărţi — şi netezea cu drag fiecare filă, aşa cum făcea cu mine cînd mă mîngîia.

Mă întrebam adesea: „De unde o fi scoţînd tata cărţile, una cîte una? Unde le-o fi avînd ascunse? Că doar în odăiţa noastră, unde trăiam claie peste grămadă vreo zece suflete, cu paturile înşiruite pe lîngă pereţi, cu o masă, un dulap, în care găseai cîteva ulcele, străchini, găvanul cu lingurile de lemn şi fundul mare pe care răsturna mama mămăliga, nu mai era loc unde să se poată ascunde ceva". În cîteva rînduri cînd se adunau la noi seara oameni pe care îi întîlneam acolo în port şi cărora tata le citea îl urmăream cu privirea să văd de unde le scoate, unde le pune, unde le tot ascunde, dar nu reuşeam, că mă fura somnul şi cînd mă trezeam nu mai era nimeni în casă din cei străini, şi rău îmi mai părea.

Într-o seară însă, mi-am pus în gînd să nu dorm să văd unde le ţine. Zis şi făcut. Cum simţeam că mă cuprinde somnul, ieşeam binişor afară şi-mi spălam faţa cu apă rece. Într-un tîrziu, tovarăşii tatei s-au ridicat să plece. Am scos atunci capul din aşternut şi l-am văzut pe tata apropiindu-se de patul unde dormeam noi. Săltînd binişor o scîndură de la marginea patului, el a dat drumul cărţii tocmai în lada care ţinea loc de căpriori. L-am simţit cum m-a mîngîiat pe frunte, l-am auzit trecînd către patul fraţilor mei, pe care i-a acoperit cu grijă. Am auzit apoi glasul mamei cald şi plin de îngăduinţă.

— Încet, Zamfire, să nu-i trezeşti. Culcă-te. Ziua toată trudeşti. Nu ai pic de hodină cu cărţile astea...

M-am răsucit în aşternut pînă tîrziu în noapte, adormind cu gîndul la ladă. Cum m-am trezit, m-am vîrît sub pat, dar n-am dat de ascunzătoare. Am aşteptat atunci să rămîn singură cu bunica. Ea s-a luat cu treburile pe afară, iar eu am şi dat la o parte scîndura şi, ce să vedeţi? Minune nu alta. Lada era plină de cărţi. Cercetîndu-le, nu am simţit-o pe bunica apropiindu-se de mine. Ea îmi zise cu dojană:

— Ai început să te zgîieşti la ele...

Vorbele ei mi-au intrat pe o ureche şi mi-au ieşit pe alta. Lada de sub pat devenise în scurtă vreme locul meu de joacă. Mă strecuram sub pat ca un şoricuţ, înfigeam un căpeţel de luminare în gaura unui mosorel de aţă, ca să pot avea un strop de lumină, şi începeam a scotoci carte cu carte. Nu ştiu cum s-a făcut odată că tot bunica mi-a dibuit ascunzătoarea.

— Ieşi afară, împelitato! Ai să ne dai foc, păcatele mele.

Aruncă din mînă vătraiul, ridică scîndura în sus, mă trase afară de păr şi îmi zise poruncitor:

— Să nu te mai prind, auzi? Să nu te mai prind! Şi nu care cumva să scoţi vreo vorbă prin vecini de ce este în ladă, că iar îl cercetează pe tată-tău.

Prinsesem mare necaz pe bunica, mai ales că m-a pîrît şi lui tata. Dar el nu m-a certat. Din ziua aceea am rămas mîna lui dreaptă. Mă lua lîngă el şi-mi arăta cum trebuie rînduite.

— Bagă bine de seamă, nimeni să nu afle de comoara noastră. Vezi tu, fetiţa tatei, adăuga el plin de blîndeţe şi încredere în mine, aici în aceste cărţi este viitorul vostru.

Timpul zbura ca gîndul, furînd în drumul lui din copilăria mea. Lîngă lada aceea de cărţi a mai apărut alta. Tata o numise „Sonda nr. 2". Le ştiam rostul acolo în lăzi şi mi se părea pe atunci că mă aflu într-o încăpere largă, cu pereţii numai cărţi. Îi cunoşteam pe Marx şi pe Lenin din poze, şi tata îmi povestea adesea despre ei.

Într-o zi, peste căsuţa noastră se aşternuse mare jale.

Ne ajunsese în anul acela o iarnă grea din cale afară. Încremeniseră parcă pînă şi copacii din jur sub scrîşnetul ascuţit al gerului. Ne strînsesem zgribuliţi mai toţi copiii din mahala lîngă soba în care mai fumega un tăciune. Pe laviţă sporovăiau vreo două bătrîne, potrivind din cînd în cînd mucurile lumînărilor la căpătîiul tatei.

Liniştea aceea fu spartă de lătratul furios al cîinilor din mahala. Auzii glasul bunicii strigîndu-mă:

— Ia vezi, fată, ce-i pe drum! Am ieşit pe prispa casei. Gerul îmi frigea tălpile picioarelor.

— Cine-i acolo, fată? se auzi din nou glasul bunicii.

— Nişte vlăjgani, i-am răspuns de afară. Vor să smulgă poarta din ţîţîni. N-apucai să mai scot o vorbă, că poarta fu aruncată cît colo dintr-o lovitură de cizmă. A ieşit din casă toată gloata de copii, care se uitau speriaţi la cei ce înaintau.

— Unde-i tat-tu? zise unul dintre vlăjgani cu obrazul înfundat în şuba îmblănită. Care sînteţi ai lui?

— Care sînteţi ai lui?

— ...

— Toţi mă? Unde-i tat-tu, s-aude?

— În casă! le-am răspuns. Eram învăţată cu ei. Mai totdeauna ne călcau, ca hoţii, mai ales cînd se apropia vreo sărbătoare pe care o cinsteau muncitorii. Atunci îl înhăţau şi pe tata. Şi iată că acum îl căutau din nou. În vreme ce dădea brînci la uşă cu piciorul, fără să privească înăuntru, unul dintre ei strigă:

— Doi dintre voi păziţi la geam. Am pus mîna pe el. L-am prins în colivie... dar n-apucă să-şi termine vorba, că, aruncîndu-şi privirea în săliţă, sări în lături ca ars, se repezi la mine, izbindu-mă cu cravaşa şi înjurîndu-mă.

— Ce este? întrebară ceilalţi.

— Ce să fie? zbieră cel întrebat. Veniţi să-l vedeţi şi voi că-i aici, da-i mort.

Cînd intrară în săliţă se aşternu o clipă de adîncă tăcere. Unul dintre ei îşi aplecă capul, dar i l-a ridicat cu o izbitură puternică cel de lîngă el, strigîndu-i în batjocură:

— Scoate-ţi şapca, măi boule. Da' las' că vorbim noi...

— Eu zic să facem altă treabă, tot am venit pînă aici, spuse altul, vorba ceea: „Morţii cu morţii şi noi cu treaba noastră".

Ne-au îmbrîncit în lături şi au început a răscoli casa. Cînd am văzut că se apropie de pat, că apucă scîndurile una după alta, m-am aşezat între ei şi ladă. M-au aruncat cît colo, izbindu-mă de colţul scaunului. Noi copiii ţipam cît ne ţinea gura.

— Fraţilor, am descoperit comoara, strigă un vlăjgan văzînd cărţile.

— Afară, afară, în curte, le ordonă cel care mă lovise, scoateţi cărţile una cîte una, scuturaţi bine foile, nu care cumva să fi dosit printre ele tocmai de ce avem noi nevoie. Haideţi la treabă, ce căscaţi gura...

Sub ploaia de înjurături, tremurînd ca varga, ne agăţasem de braţele bunicii, care se prăvălise peste trupul tatei strigîndu-l cît o ţineau

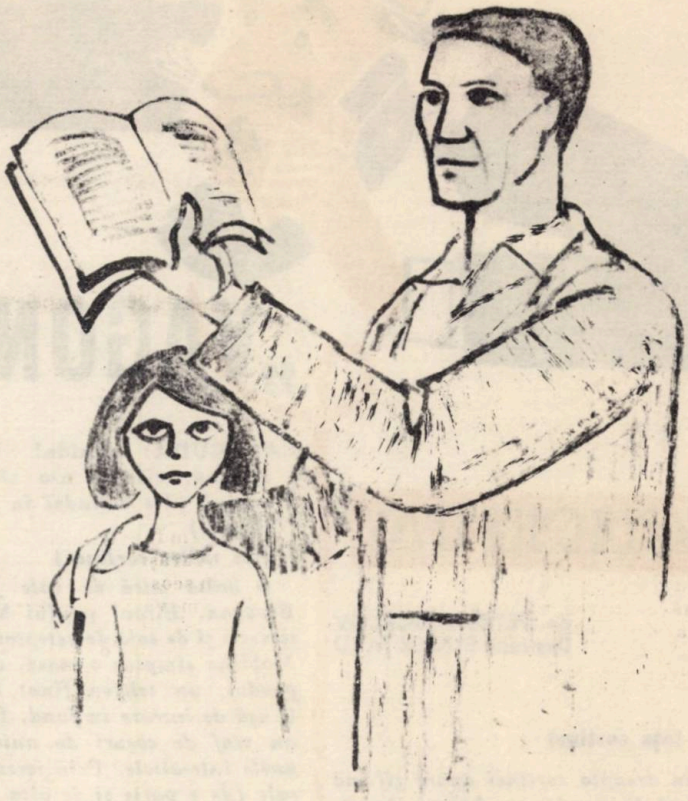

puterile. Simţeam că durerea din inimă mă trăgea în jos la pămînt. Aş fi vrut să-l jelesc pe tata, dar nu voiam să se vadă pe faţa mea nici urmă de durere.

M-au îmbrîncit spre uşă, trimiţîndu-mă să car afară cărţile, dar n-au putut să mă urnească. Îmi îngheţaseră lacrimile pe obraz. Unul dintre ei se apropie de mine şi rînjind încercă să mă domolească:

— Ia spune tu drept, asta-i comoara lui tat-tu de care se tot auzea? Sau mai are şi în altă parte?

În vreme ce încercă să mă mîngîie pe obraz, l-am apucat cu dinţii de mînă, făcîndu-l să urle ca o fiară. S-a repezit la mine să mă lovească, dar am zbughit-o sub masa pe care era aşezat sicriul. Pînă şi cărţile se împotriveau. Se căzneau să le dea foc, dar ele nu ardeau. Au început apoi să le calce în picioare, amestecîndu-le prin mormanul de zăpadă. Vîntul fura din cînd în cînd cîte o filă înnegrită de fum şi o purta pînă sus, în înaltul cerului.

Se aşternuse pustiul peste casa noastră. Multă vreme nu am putut să mă dezmeticesc. Rămîneam de multe ori cu privirea pironită într-un punct îndepărtat, la capătul căruia mi se părea că văd cărţi, cărţi rînduite în rafturi. Şi se apropia, se tot apropia de mine vedenia aceasta, apoi dispărea, furată de întunericul care mă înconjura ca un nor.

*

Anii treceau. Mă făcusem mare, intrasem la stăpîn.

Nu o dată auzeam cuvintele pline de ocară ale stăpînei cînd mă prindea în faţa dulapului de cărţi:

— Iar ai început să caşti gura la ele? Te... uiţi ca viţelul la poarta nouă...

După eliberare, viaţa mea se umplea de nădejde. Mi-amintesc, parcă ar fi astăzi, cum am fost chemată la judeţeana de partid. Ascultam emoţionată vocea secretarului de partid:

— Ai să te descurci. E drept, nu-i treabă uşoară...

Am ieşit ca vîntul pe poartă, prin urmare aveam să fiu bibliotecară. Pe crengile pomilor ninşi de floare se întreceau în cîntec păsărelele.

Am păşit sfioasă pragul încăperii. Îmi roteam în jur privirea şi nu-mi venea să cred. Visul meu se împlinise. Netezeam cărţile de pe rafturi cu amîndouă mîinile, mîngîind cărţile, aşa cum le mîngîia tata.

Pe uşa bibliotecii au dat năvală un stol de copii zvăpăiaţi. Am cerut colegei mele permisiunea să-i servesc eu, punîndu-mi ochelarii pentru ca ei să nu-mi vadă lacrimile din ochi.

STOICA TEODORA
Ilustraţii: GETA BRĂŢESCU

„VAGONUL CU SARE“

SCENETA

de PETRE LUSCALOV
Ilustrații: EUGEN TARU

În fața cortinei

Din dreapta cortinei apare gîfîind în fugă Caracudă, un băiat mărunt, pirpiriu, cu ochii piezișă, ca de motan. Se oprește și privește înainte, parcă urmărind pe cineva. Din dreapta cortinei se ivește un alt băiat, înalt, pistruiat, ciufulit, cu gura mînjită cu zeamă de pepene. Este Erete.

ERETE *(zărindu-l pe Caracudă):* Ah! Aici erai ? Dar ce s-a întîmplat de gîfîi așa?

CARACUDĂ *(privind înapoi):* Îi caut pe pionieri... Au cîinele lup cu ei...

ERETE: Pe Lăbuș?

CARACUDĂ: Da. De cînd le-au dăruit grănicerii cîinele ăsta încerc zadarnic să pun mîna pe el... *(Răsuflînd din greu.)* Mi-a scăpat și acum ca prin urechile acului... *(Scoate din sîn o gutuie și i-o aruncă lui Erete.)* Băieții sînt aici?

ERETE: Sînt aici. În haltă. Stau ascunși după vagoane.

CARACUDĂ *(privind înapoi):* Trebuie să punem mîna pe cîinele ăsta, Erete.

ERETE *(neîncrezător):* Să punem... dar cum?

CARACUDĂ *(repede):* În cîteva clipe pionierii vor fi aici... Eu mă reped pînă în sala de așteptare... *(Privește înapoi.)* Cîinele o să-i ducă pe urma mea... În clipa cînd vor intra în sala de așteptare, noi sărim de după vagoane și îi înconjurăm! E limpede?

ERETE: E limpede!

CARACUDĂ: Haide! De data aceasta, cîinele n-o să ne mai scape! *(Ies amîndoi în fugă prin stînga.)*

(Se ridică cortina.)

O haltă mică de cale ferată în Bărăgan. Biroul șefului haltei care servește și de sală de așteptare este gol. Mobilier simplu: o masă, un ceas cu pendul, un telefon fixat în perete. O ușă de intrare în fund. Lîngă ușă, un vraf de coșuri de nuiele, vîrîte unele într-altele. Prin ferestrele laterale (de o parte și de alta a ușii) se văd întinderile nesfîrșite ale Bărăganului. Cerul este înnorat. Undeva în depărtare fulgeră — și apoi tunetul se rostogolește în zări, amenințător și greoi. În apropiere se aud fluieratul unui tren de marfă și zgomotul caracteristic al vagoanelor care se îndepărtează. Pe ușă intră grăbit șeful haltei, un om de vreo patruzeci și ceva de ani, îmbrăcat în uniformă C.F.R. Se repede la telefon și ridică receptorul, învîrtind repede din manivelă.

ȘEFUL HALTEI *(în receptor):* Alo... Alo... Sfatul? Cine? Dumneata ești, moș Pandele? Aici halta... halta... nu balta... halta, da... halta C.F.R. Comunicare urgentă. Sfatule, anunță colectiva că i-a sosit acum vagonul cu sare... nu care! Sare... sare da... pentru însilozarea porumbului! *(Privește pe geam un fulger care luminează în depărtare.)* Da... da... Sfatule... să vină urgent!... auzi? Urgent să-l descarce în magazie... Curînd vine ploaia... Ba da, moș Pandele, vagonul e acoperit. Dar de la vagon pînă la magazie tot sînt vreo cincizeci de metri, pricepi? Se udă sarea în coșuri. N-am saci să le acopăr. Și apoi eu trebuie să eliberez linia... Lămurit? Hai moș Pandele! Repede... cum? Alergi? *(Tună în depărtare.)* Aleargă, moș Pandele... Aleargă! *(Pauză.)* Bine... Aștept telefonul! *(Pune receptorul la loc și se duce să închidă ferestrele. Zărește ceva afară.)* O vacă? Uite a naibii vacă unde și-a găsit să pască! Între linii! *(Iese. Se aude strigînd.)* Nii, boală, nii... nii!

(Cîteva clipe scena rămîne goală. Apoi în sala de așteptare năvălesc trei pionieri. Unul dintre ei, Sandu, un pionier oacheș, duce de zgardă un cîine lup, care, cu urechile ciulite în vînt, adulmecă o urmă pe jos. E urmat de Fănuș, un pionier înalt și subțire, și de altul mărunțel și rotund, poreclit „Bilă“.)

SANDU *(apropiindu-se):* Urmele lui Caracudă duc aici... în sala de așteptare.

FĂNUȘ *(uitîndu-se sub masă):* Nu e. Nu avea unde să se ascundă aici!

SANDU Şi totuşi Caracudă a trecut pe-aici... Lăbuş nu se înşală niciodată! *(spre cîine.)* Caută-i urma, Lăbuş. Caută-i urma. *(Cîinele se învîrte prin sala de aşteptare, căutînd urma.)*

FĂNUŞ: Să fim cu ochii în patru. De cînd l-au trimis grănicerii pe Lăbuş în dar detaşamentului nostru, care s-a evidenţiat pe întreaga ţară la strînsul spicelor, Caracudă nu mai are astîmpăr... A jurat să ne ia cîinele... Cu Caracudă nu-i de glumit... E viclean ca o vulpe!

SANDU: Mă întreb de ce o fi fugit Caracudă din livada gospodăriei tocmai încoace spre haltă?

FĂNUŞ: Nici mie nu-mi miroase a bună!

BILĂ *(strigînd deodată):* Băieţi! Ne înconjură! *(Toţi trei se reped cu cîinele la fereastră.)*

SANDU: Da, ne înconjură, băieţi. Am căzut într-o cursă. Priviţi... trec pe sub vagoane... sînt vreo cincisprezece...

FĂNUŞ: Îl vezi şi pe Caracudă?

SANDU: Da. Uite-l colo lîngă magazie... a sărit... sare pe scara vagonului... Trece peste tampoane...

BILĂ: Uite-l şi pe Erete!

FĂNUŞ: Ce facem?

SANDU: Pregătiţi-vă de luptă... Ocupaţi poziţii de tragere!

(Cei trei băieţi îşi scot prăştiile şi se instalează la fereastră şi în uşă în poziţie de tragere.)

(Pauză lungă. Cei trei băieţi aşteaptă încordaţi.)

BILĂ *(din uşă):* Atenţiune. Caracudă ne trimite o solie!

FĂNUŞ: Cine e?

BILĂ: D-alde Erete!

FĂNUŞ *(către Sandu):* Vine Erete!

(Erete intră cu un băţ în mînă de care este legată o cîrpă albă, însoţit de doi puşti din ceata lui Caracudă. E înalt, pistruiat şi ciufulit, murdar pe faţă de pepene.)

SANDU *(calm):* Noroc, mă Erete... ce vînt te-aduce pe la noi?

ERETE *(intrînd direct în vorbă):* Auzi, a zis Caracudă să dai cîinele... cu zgardă şi cu tăbliţa de la gît... cu inventar, frăţioare...

SANDU *(ironic):* Aşa a zis?

ERETE *(privindu-l pieziş):* Aşa.

SANDU: Şi dacă nu-l dăm?

ERETE *(mirat):* Cum să nu-l daţi mă? Se poate să nu-l daţi? Sîntem mai tari ca voi!

SANDU: Lăbuş e cîinele detaşamentului... nu-i al nostru... Cum o să ţi-l dăm?

ERETE *(scărpinîndu-se la ceafă):* Ascultă-mă pe mine, frăţioare... Caracudă e înfuriat rău... Vrea cîinele, pricepi? *(Filozofic.)* Cu un cîine tot nu se face primăvară... Şi-apoi, de ce să mănînci o bătaie cînd poţi să n-o mănînci? *(Ameninţător.)* Îl daţi, ori nu?

SANDU *(categoric):* Nu!

ERETE *(făcînd ochii mari):* Nu? *(Se întoarce spre ceilalţi doi.)* A zis „nu"? Am auzit eu bine, fraţilor? Chiar a zis „nu"?

FĂNUŞ: Ia nu mai face pe prostu'... Ai auzit bine! *(Scoţîndu-şi pieptul mîndru în afară.)* Lăbuş e cîinele detaşamentului nostru... De ce să vi-l dăm?

BILĂ *(sărind ca un cocoş):* De ce?

ERETE: Aici nu-i vorba pă „de ce"... ori îl daţi ori mîncaţi bătaie şi tot vi-l luăm!... Ce răspuns să-i duc lui Caracudă?

SANDU *(rîzînd):* Spune-i că dacă vine încoace îl facem saramură! Asta să-i spui! *(Bilă şi Fănuş îi rîd lui Erete în nas.)*

ERETE *(azvîrlind băţul de solie la picioarele lui Sandu):* Auziţi, vă declar război! *(Privindu-i compătimitor şi oftînd.)* Vai de voi, frăţiorilor! *(Iese însoţit de cei doi.)*

SANDU *(mîngîihdu-l pe Lăbuş):* Mă Lăbuş, mă... Caracudă şi băieţii lui o să ne atace din clipă în clipă... înţelegi? Vor să pună mîna pe tine... Fii atent ce-ţi spun! M-asculţi? *(Cîinele ciuleşte urechile.)* Noi cu prăştiile sîntem artileria... şi tu eşti cavaleria... îi ataci şi cureţi terenul! *(Îl mîngîie între urechi.)* Ai priceput? Văd că ai priceput...

BILĂ *(din fereastră):* Vin! *(De afară se aud strigăte!)*

SANDU *(pe ton de comandă militară):* Atenţiune... *(Supărat spre Bilă, care a dus praştia la ochi.)* Ce armată mai e asta, Bilă, dacă tragi fără comanda mea?

BILĂ *(cu sufletul la gură):* Vin! Nu vezi că vin?

(Strigătele copiilor de afară se apropie.)

SANDU *(repetînd comanda):* Atenţiune... Fooc!...

(Toţi trei trag în asediatorii care năvălesc.)

SANDU: ...Aşa, Bilă! Nu te lăsa, Fănuş!

BILĂ: Uraa... S-au oprit. Se culcă între linii!

SANDU *(către cîine):* Lăbuş! Acum! Pe ei! *(îi dau drumul cîinelui în culise.)*

(Lăbuş face o săritură şi dispare ca vîntul pe uşă.)

FĂNUŞ *(urmărindu-l pe fereastră):* Aşa! Bine, Lăbuş! Hai!

BILĂ *(în culmea admiraţiei):* Priviţi-l. Zboară ca vîntul!

SANDU *(încordat):* Sare!

FĂNUŞ *(strigînd):* Îl fugăreşte pe Erete! Aşa, Lăbuş, Ha... ha... ha...

SANDU: O iau la sănătoasa! Fug... se ascund după vagoane! *(Afară fulgeră.)*

BILĂ: Caracudă a rămas singur... Uraa... o şterge şi el... a şters-o!

SANDU *(strigînd):* Lăbuş! Lăbuş! Înapoi, Lăbuş!

(Toţi trei urmăresc întoarcerea cîinelui. După cîteva clipe, apare Lăbuş pe scenă. Băieţii se reped la el şi-l îmbrăţişează care mai de care.)

BILĂ *(bătîndu-l pe spate):* Bravo, mă, Lăbuş! I-ai pus pe fugă. Acum ce facem? Nu plecăm?

SANDU: Stăm aici pînă ce trece ploaia... *(Fulgeră, tună.)*

BILĂ *(privind pe fereastră):* Caracudă şi băieţii lui au înconjurat halta şi ne aşteaptă...

SANDU: S-aştepte... Cred că le-a trecut pofta să ni-l ia pe Lăbuş... *(Entuziasmat.)* După ce trece ploaia... străpungem liniile inamicului... îl dăm peste cap... şi ajungem acasă...

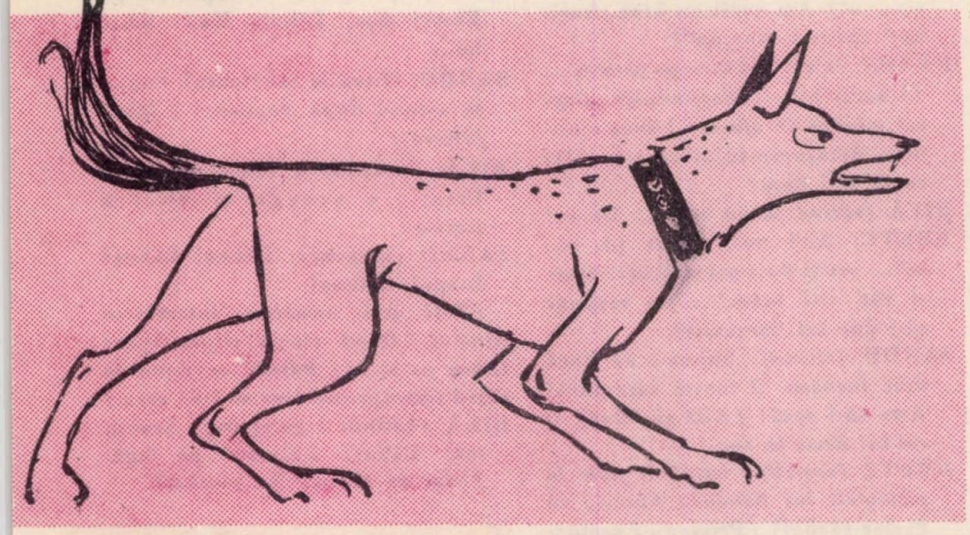

(Sună telefonul.)

SANDU *(ducîndu-se la telefon):* Alo... da... halta... nu e halta... aici... adică da... halta e! *(Pauză.)* Dumneata eşti, moş Pandele? Aici... Sandu... Sandu... da... *(Pauză.)* Ce caut aici? Ne-am adăpostit de ploaie... Cu Bilă şi Fănuş... Tovarăşul Chiriac? *(Caută cu privirea prin încăpere.)* Nu-i aici! Ce să-i spun? Că ai trimis după oameni la cîmp? Bine. Îi spun, moş Pandele! *(Pauză.)* Cum? Vagonul cu sare? *(Alarmat.)* Cum? Ploaia?... Dacă putem să facem noi ceva? Noi nu putem... Sîntem doar trei... trei pionieri... *(Încurcat.)* Eu... noi... *(Strigă în receptor.)* Alo... Alo, moş Pandele! Moş Pandele! Moş Pandele! *(Spre ceilalţi doi.)* S-a întrerupt! *(Pune receptorul în furcă.)*

FĂNUŞ *(curios):* Ce s-a întîmplat?

SANDU *(agitat):* Vagonul... Vagonul care a sosit adineauri e plin cu sare...

BILĂ: Nu înţeleg nimic... Vagon... sare... şi ce ne priveşte pe noi astea?

SANDU *(agitat):* Nu înţelegeţi? E vagonul cu sare pentru gospodăria noastră... sarea pentru însilozarea porumbului de furaj! *(Fulgeră.)*

FĂNUŞ *(mirat din cale afară):* Ei şi?

SANDU *(pe acelaşi ton):* Cum ei şi? Ai noştri au tocat porumbul şi aşteptau sarea... ca să-l însilozeze... Tovarăşul Chiriac a trimis vorbă la colectivă să vină oamenii să descarce, înţelegi? Linia trebuie eliberată, şi-apoi vine ploaia. De la vagon pînă la magazie se udă sarea în coşuri... Şi cei de la colectivă n-or să fie aici decît peste un ceas, pe puţin.

BILĂ *(ridicînd din umeri):* Şi ce vină avem noi în povestea asta?

SANDU *(desperat):* Dar nu înţelegeţi? Începe ploaia... se udă sarea... Trebuie s-o salvăm!

FĂNUŞ *(făcînd ochii mari):* Noi?

BILĂ *(curios):* Cum s-o salvăm?

SANDU: S-o descărcăm în magazie!

FĂNUŞ: Noi trei?

BILĂ *(uluit):* Noi trei un vagon cu sare? *(Are o idee.)* Ştiţi ceva? Să chemăm detaşamentul!

SANDU *(desperat priveşte afară):* O să ajungă prea tîrziu...

FĂNUŞ: Atunci ce facem?

SANDU *(deodată):* Să vorbim cu Caracudă... Băieţii lui sînt afară... Noi sîntem trei... ei sînt mai mulţi... Descărcăm vagonul cît ai zice peşte!

FĂNUŞ: E o idee strașnică!

BILĂ *(cu emoţie în glas):* Cum adică, băieţi, să i-l dăm pe Lăbuş? *(Pauză lungă. Toţi trei se privesc în tăcere.)*

SANDU: Nici nu mă gîndesc... *(Privind spre cîine.)* Nu te teme, Lăbuş, că nu te dăm... auzi? Nu te dăm orice s-ar întîmpla. *(Spre ceilalţi doi.)* Să-l chemăm pe Caracudă...

FĂNUŞ: Crezi că o să vină?

SANDU: Să ridicăm steagul alb! Fănuş... semnalizează!

BILĂ: Cum? Ne predăm?

FĂNUŞ: Aşa... de tactică... nu pricepi? *(Ridică băţul de care este legată cîrpa albă şi-l flutură în fereastră. De afară răzbat strigătele de bucurie ale băieţilor lui Caracudă.)*

SANDU: Priviţi! Ies de după vagoane!

BILĂ: Îl vezi? Caracudă se sfătuieşte cu Erete...

FĂNUŞ: Le e teamă să nu fie o cursă...

SANDU *(bucuros):* Vine...

FĂNUŞ *(grozav):* Caracudă vine singur! Erete şi ceilalţi se culcă printre linii cu prăştiile pregătite!

SANDU *(verificîndu-şi ţinuta):* Să-l primim pe Caracudă aşa cum se cuvine! *(Spre Fănuş.)* Ascunde-l pe Lăbuş! *(Fănuş se aşază în faţa cîinelui.)*

BILĂ: Uite-l! A sosit! *(Intră Caracudă cu mîinile în buzunar. Are ochii pieziş, adormiţi şi hainele cam şifonate de Lăbuş.)*

SANDU *(ridicînd braţul îl salută):* Salut voios de pionier!

CARACUDĂ *(plictisit cu mîinile în buzunare):* Salut... M-aţi chemat? Unde-i cîinele?

SANDU: Te-am chemat... ca să...

CARACUDĂ *(pe acelaşi ton):* Unde-i cîinele?

SANDU: Ascultă, Caracudă. Tu şi puştii tăi aveţi prilejul să ajutaţi gospodăria...

CARACUDĂ *(absent):* Vreau cîinele! *(Fulgeră, tună puternic.)*

SANDU *(rugător):* Caracudă, ajută-ne... Trebuie să ne ajutaţi să descărcăm vagonul cu sare... Înţelegi? A sosit adineauri... Vine ploaia...

CARACUDĂ *(absent):* Cîinele...

SANDU: Ascultă-ne, măi Caracudă... *(Ironic.)* Ajută-ne...

CARACUDĂ *(imperturbabil):* Cîinele!

FĂNUŞ *(rugător):* Lasă, măi Caracudă, cîinele... Îţi dăm şi colivia mea de sticleţi... Ai văzut ce spiţe are... de aramă...

CARACUDĂ *(tresărind):* De aramă?

FĂNUŞ *(aproape plîngăreţ):* De aramă, Caracudă... şi fund mobil pe rulmenţi... Îl tragi doar afară şi-l mături... *(Caracudă tace.)* şi o vargă cu clei... cu un vîrf subţire ca firul de păianjen... Nu există să scape sticletele... Hai, Caracudă...

CARACUDĂ *(imperturbabil):* Eu vreau cîinele... Mi-l daţi ori nu? *(Afară fulgeră orbitor. Toţi trei privesc înmărmuriţi.)*

SANDU *(desperat):* Şi dacă-ţi dăm cîinele ne ajuţi să descărcăm vagonul cu sare?

CARACUDĂ *(tresărind):* V-ajut. Îl descărcăm cît ai zice peşte!

BILĂ *(desperat)*: Ce faci, Sandule? Îl dai pe Lăbuș?

SANDU: Pe Lăbuș? Niciodată!

CARACUDĂ *(ultimativ)*: Îl dai ori nu?

SANDU *(zbătîndu-se)*: Nu, fie ce-o fi. Pe Lăbuș nu vi-l dau...

CARACUDĂ *(apatic)*: Bine. Atunci. Plec.

FĂNUȘ *(mînios)*: Mă, Caracudă... tu știi cine ești?

CARACUDĂ *(flegmatic)*: Cine?

FĂNUȘ: Ești o saramură, asta ești! Și încă o saramură neisprăvită!

CARACUDĂ *(flegmatic)*: Tot ce se poate... Vorba e, dați cîinele? *(Tunetul se rostogolește bubuitor.)*

SANDU *(privind desperat pe fereastră)*: A început să picure...

CARACUDĂ: Nu dați cîinele? Bine. Eu am plecat. *(Dă să iasă pe ușă.)*

SANDU *(strigînd)*: O clipă! *(Se îndreaptă spre Lăbuș.)*

BILĂ *(apucîndu-l, alb, de braț)*: Stai! Ce vrei să faci? I-l dai pe Lăbuș?

FĂNUȘ *(tăindu-i calea, desperat)*: I-l dai pe Lăbuș? *(Cu lacrimi în glas)*: Dar nu-i drept asta... Nu-i drept... înțelegi, Sandule?

SANDU *(dîrz, cu durere stăpînită)*: Trebuie să ne facem datoria de pionieri, băieți... Vagonul cu sare trebuie salvat... El înseamnă furaj... vite... înseamnă gospodăria noastră... pricepeți? Și ea este lucrul nostru cel mai de preț! *(Dîrz, spre Caracudă.)* Caracudă... ia-ți cîinele!

(Caracudă se repede bucuros la Lăbuș, dar se oprește speriat sub privirea lui amenințătoare.)

SANDU *(strigîndu-l)*: Lăbuș! Vino aici! *(Cîinele vine și se așază trist la picioarele lui. Sandu se apleacă spre el.)* Lăbuș, iartă-mă, trebuie să te dau... sînt președintele detașamentului, înțelegi? Din clipă în clipă vine ploaia... Avem mare nevoie de băieții lui Caracudă... Sîntem numai trei și nu putem să descărcăm vagonul... Tu mă înțelegi, Lăbuș, nu-i așa? Nu te dăm nici de frică, nici că am fost bătuți... N-avea nici o grijă... Și în g a u r ă de ș a r p e dacă o să te ascundă... te găsim noi, auzi? *(Cu emoție puternică.)* Hai, du-te!

BILĂ *(se apleacă și cu lacrimi în ochi îi întinde mîna)*: Hai, dă laba! La revedere...

FĂNUȘ *(privind pieziș la Caracudă)*: Dacă te bate, mușcă-l! *(Sandu îl apucă pe Lăbuș de zgardă și oprindu-se în fața lui Caracudă spune liniștit și dîrz.)* Ia-l! *(Caracudă îl privește și tace.)*

SANDU *(răstit)*: Ia-l! N-auzi! *(Caracudă îl privește și tace.)* *(Sandu, ieșindu-și din fire, îl scutură cu furie.)* Ia-l! N-auzi. Ia-l! De ce nu-l iei? Ia-l!

(Caracudă se întoarce și pleacă, lăsîndu-l pe Sandu încremenit cu Lăbuș de zgardă. Cîteva clipe toți privesc încremeniți în urma lui.)

BILĂ *(spărgînd tăcerea)*: A plecat. Totul e pierdut !

FĂNUȘ *(cutremurat)*: Serios dacă pricep ceva... I-ai dat cîinele și...

SANDU *(cu duioșie)*: Eu am înțeles... Am înțeles... *(Se repede la fereastră și strigă în urma lui.)* Mulțumesc, Caracudă! Mulțumesc! Ești un băiat bun!

(Pauză. Bilă și Fănuș se privesc uluiți. Pe ușă năvălește Erete, urmat de o ceată numeroasă de copii.)

ERETE: Nu trageți, că-i pace! Am venit după coșuri, să descărcăm vagonul cu sare în magazie... *(Confidențial spre Sandu.)* Ce zici? Oi fi auzit oare bine, frățioare?

SANDU *(vesel)*: Nu face pe prostu', Erete... Ai auzit bine! Haidem să luăm coșurile.

(Ceata de copii se năpustește la coșuri. Fiecare apucă cîte un coș și iese în fugă.)

BILĂ *(înainte să iasă pe ușă îl apucă pe Sandu de braț)*: Ascultă, Sandule... de ce-o fi renunțat Caracudă la cîine? Ce s-o fi întîmplat cu el?

SANDU *(rîzînd)*: Poate că a înțeles care este lucrul cel mai de preț... Caracudă și Erete sînt băieți buni. E și vina noastră că au ajuns într-a cincea și încă nu sînt pionieri... Și de ceilalți, de puști va trebui să ne ocupăm... și cît mai repede cu putință.

(Bilă a rămas singur în scenă, cu coșul într-o mînă și scărpinîndu-se gînditor la ceafă cu mîna cealaltă... Ridică apoi nedumerit din umeri și iese în fugă după ceilalți.)

(Scena a rămas pustie. Afară fulgeră orbitor și apoi tunetul acoperă cu bubuitul lui glasurile și strigătele copiilor care descarcă vagonul cu sare. Telefonul sună prelung și insistent. După cîtva timp intră șeful haltei, care se duce la telefon și ridică receptorul.)

ȘEFUL HALTEI: Alo... da... da, halta C.F.R.... da... cine? Tovarășu' președinte? Vin oamenii? Într-un sfert de ceas sînt aici? Aduc și saci de învelit coșurile? Foarte bine! *(Pauză.)* Nu... Nu... N-aveți nici o grijă... Am început s-o descărcăm în magazie... Poate... De-acum poate să vină și ploaia... sarea va fi salvată... *(Pauză.)* Și furajele colectivei? Da... înțeleg... *(Pauză.)* Cine-l descarcă? *(Privește zîmbind încurcat pe fereastră.)* Nu știu ce să vă spun... Niște copii... Pionierii din sat!

ÎN FAȚA MĂRII

ȘTIINȚA IZGONEȘTE TEAMA ȘI SUPERSTIȚIILE

Cu sute și sute de ani în urmă, mările și oceanele au început să fie cunoscute omului. Întîi pe lîngă țărmuri, cu nave ușoare, apoi din ce în ce mai departe, oamenii au ajuns să traverseze mările și oceanele.

Nefiind însă stăpîn pe mijloacele tehnice existente azi, omul era totuși pradă ușoară furtunilor. Norii întunecau soarele și stelele, fără de care navigatorii nu se puteau orienta. Stîncile și aisbergurile nu puteau fi semnalate dinainte, așa cum se întîmplă azi cu ajutorul radarului. Neputincios în fața mării din pricina neștiinței sale, omul a creat pe seama ei nenumărate superstiții, iar unele popoare din antichitate, pentru a-i intra în voie, i se închinau și-i aduceau jertfe.

Dar, de-a lungul secolelor, știința despre mări și oceane a progresat. Astăzi fenomenele marine sînt cunoscute în mare parte și tot în mare parte omul a eliminat prejudecățile, superstițiile. Știința a triumfat și în acest domeniu asupra întunericului, a misticismului și superstițiilor, provenite tocmai din ignoranță, din teama de necunoscut.

DE CE E MAREA ALBASTRĂ?

Privind legănarea neîncetată a valurilor simți cum te pătrunde ca o vrajă puritatea albastrului mării (apa Mării Negre este de o transparență deosebită: se poate vedea uneori pînă la 30 de metri adîncime). Dar, deodată, străpungînd pînza visării care te-a înfășurat, se naște gîndul sfredelitor: de ce este albastră marea? Este numai reflexul cerului? Acum vreo treizeci de ani călătorea pe mare un învățat indian, Chandrasekhar Venkota Ramon. Aplecat peste balustradă, el admira minunata culoare albastră a apei. Dar iată că privirea i se îndreaptă spre partea aflată în umbra pe care o proiecta vasul pe apă: acolo marea era de un albastru mult mai profund. Explicația care îi vine în minte el o verifică atunci cînd ajunge în laboratorul său. Astfel ia naștere descoperirea fenomenului Ramon, care a adus foloase uriașe chimiei și a servit în multe cercetări biologice. Ramon a arătat că albastrul mării se datorește acelorași cauze care fac ca bolta cerului să ne apară albastră, și anume: difuzarea luminii prin moleculele de aer (respectiv de apă, cînd e vorba de mare), fenomen ce are preferințe pentru lumina albastră.

MAREA ȘI AERUL

Multe fenomene au în comun cele două oceane imense, marea și atmosfera. Mai mult aer se află în contact cu marea decît cu uscatul. Aburi de apă ies necontenit din apele mărilor și oceanelor, se ridică în atmosferă și de acolo cad sub formă de ploaie, aducînd viață ogoarelor, pădurilor, dînd apă oamenilor. Numai din Marea Neagră se evaporă în aer, în fiecare secundă, aproximativ 5 milioane tone de apă! Ridicate în atmosferă, le iau în primire vînturile și le duc departe.

FURTUNILE POT FI... PREVĂZUTE!

Nu poți vedea forma pe care o iau mișcările lor, dar învățații au aflat (din observații cu aparate și din calcule) că mișcările maselor de aer seamănă foarte mult cu cele ale valurilor mării și ascultă de aceleași legi. Cîte forme, cîte ritmuri nu iau mișcările valurilor! Aflat pe plajă într-o dimineață senină, nimic nu-ți pare mai liniștitor ca pendularea regulată a valurilor, ore întregi, executînd aceeași mișcare, atît de simplă în aparență. Dar ea nu este de loc simplă! Zeci de învățați au născocit aparate speciale pentru a studia mișcările valurilor. Astfel, într-o furtună pe mare s-a stabilit și lungimea de undă a mișcărilor apei (distanța de la creasta unui val pînă la creasta valului următor), care s-a constatat a fi începînd de la cîțiva centimetri pînă la 1 kilometru. Anumite lungimi de undă sînt caracteristice furtunii. Cu ajutorul unor aparate care detectează aceste unde s-a ajuns să se poată prevedea cu patru zile înainte felul valurilor pe care le va întîlni un vas în cursa lui pe mare sau pe ocean. Experiențe făcute cu 1 000 de vase au arătat nu numai că se pot evita situații periculoase pentru vapoare, dar se poate indica, prin radiotelegrafie, pilotului drumul cel mai ferit de valuri mari.

MAREA E CHIAR ATÎT DE LINIȘTITĂ!

Dar să vorbim și de marea liniștită. Știința a arătat că nemișcarea este o simplă aparență. Să luăm un exemplu: apa sărată a curentului care vine din Bosfor călătorește prin adîncimile de 100—150 de metri ale Mării Negre și aduce cam 6 000 tone de apă pe secundă din Marea Mediterană. Peste această apă alunecă stratul de deasupra, mai puțin sărat, al Mării Negre, astfel încît schimbul de ape este permanent, mișcarea este necontenită. Noi nu o sesizăm, întrucît ea se petrece la adîncime. Și în alte mări, la punctele de fracțiune, în strîmtori, se petrec fenomene asemănătoare.

STRĂFUNDURILE MĂRILOR VORBESC DESPRE COSMOS

Desigur, vă gîndiți, dragi copii, că dacă fenomenele ce se petrec numai la 150 de metri adîncime trec atît de neobservate pentru cel de pe țărm, cît de misterioase trebuie să fie cele de la multe și multe sute de metri adîncime, de la fundul mării. Oamenii de știință au pornit și aci un asalt impetuos pentru cunoașterea fundului de mare și de ocean. Savantul sovietic L.A.Zenkievici a arătat de curînd că rezolvarea a numeroase și foarte importante probleme care frămîntă pe oamenii de știință va veni prin studierea fundului mării. Acolo se păstrează depuneri acumulate de sute de milioane de ani, așezate rînduri, rînduri, din care se poate citi ca într-o carte deschisă istoria Pămîntului și a vietăților care l-au populat odinioară. Dar nu numai istoria globului nostru. Acesta n-a fost niciodată izolat de alte corpuri cerești de la care primea pulberi fine, meteoriți, raze cosmice. Urmele acestora trebuie să se fi păstrat în tezaurul din adînc, zăvorît de miliarde de tone de apă. Cercetările în această direcție au și început. Cu ajutorul unor instalații speciale submarine se proiectează forarea fundului mării pe vreo 5 kilometri adîncime și se crede că se va ajunge la profunziuni ale Pămîntului la care de pe uscat cu greu s-ar pătrunde. De asemenea, se știe că în mare se găsesc cantități nesfîrșite de deuteriu, substanță necesară în procesul obținerii de energie atomică, care va mîna navele cosmice spre planete îndepărtate. Astfel se împletește studiul mării cu cel al Cosmosului.

*

Iată cîte învățături minunate ne oferă priveliștea mării. Să ne bucurăm de frumusețea ei, dar în același timp să căutăm a afla mereu mai mult despre felul în care știința dezvăluie pas cu pas misterele întinderilor nesfîrșite de apă.

I. SABETAY

ÎN LUMEA ATOMULUI

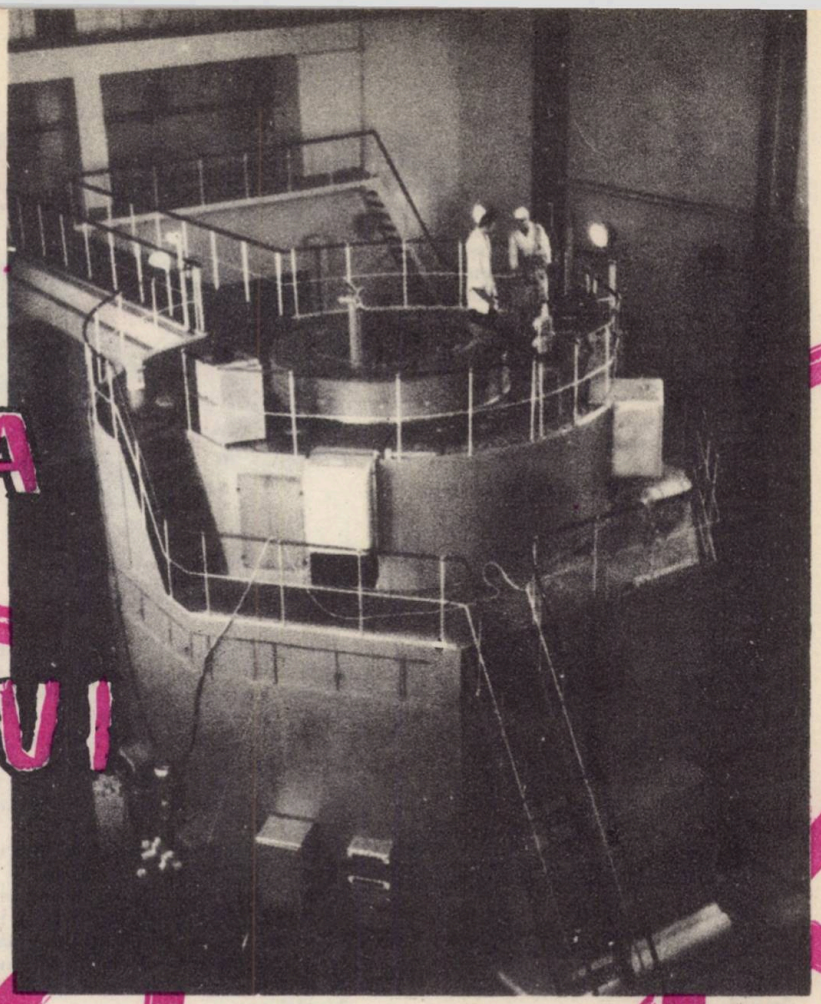

Reactorul Institutului de fizică atomică

de T. TAUTH
inginer fizician

Nu departe de orașul București, acolo unde se pierd în zare holdele aurii ale gospodăriei colective din comuna Măgurele, poți vedea un grup de blocuri impunătoare. O linie arhitectonică modernă în culori vii; iată cum se înfățișează privitorului din afară Institutul de fizică atomică al Academiei R.P.R.

Istoria acestui institut a început în anul 1955, cînd, în urma hotărîrii partidului și guvernului, în apropierea institutului de fizică s-a deschis un vast șantier. Cu o viteză uimitoare au răsărit schelele noilor clădiri care urmau să adăpostească utilaje de o mare complexitate. Și acestea au început să sosească din U.R.S.S., care a acordat Republicii Populare Române — ca, de altfel, și celorlalte state de democrație populară — un ajutor prețios și dezinteresat, furnizîndu-ne echipamentul necesar creării unor centre de cercetare destinate studiului multilateral al nucleului atomic.

Au început lucrările de montaj. Muncitorii și tehnicienii, inginerii și oamenii de știință au lucrat cot la cot. Un ajutor de neprețuit au oferit specialiștii sovietici, care nu și-au precupețit eforturile pentru ca această lucrare deosebit de însemnată să se realizeze în condițiile cele mai bune. Din ziua de 30 iulie 1957, după numai 2 ani de la deschiderea șantierului, țara noastră, socotită odinioară a plugului de lemn, a început să producă energia secolului al XX-lea, energia nucleară, pusă în slujba omului, pusă în slujba păcii.

Se știe că imperialiștii, nesocotind protestul hotărît al popoarelor, încearcă să dezlănțuie un nou război, în care să folosească arma atomică. Ei nu-și dau seama că folosirea energiei nucleare în scopuri distructive îi va duce la propria lor pieire. În același timp însă, obținînd succese din ce în ce mai mari, U.R.S.S. folosește forța uriașă a nucleului atomic în scopuri pașnice. Încă cu ani înainte a construit centrale atomice producătoare de energie electrică, a lansat spărgătorul de gheață atomic „V.I. Lenin". Într-un cuvînt, oamenii de știință sovietici și din țările socialiste depun toate eforturile pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Înainte de a povesti despre succesele obținute de cercetătorii de la Institutul de fizică atomică, să facem cunoștință cu cîteva...

...DINTRE TAINELE ATOMULUI

Azi toată lumea știe că atomul este compus dintr-un miez central, nucleul atomului, și un număr de electroni care se învîrtesc pe niște orbite în jurul acestuia. Trebuie să menționăm că atît atomul, cît și componentele sale au dimensiuni extrem de reduse. Ca să vă dați mai bine seama de mărimea atomului, închipuiți-vă că el este tot atît de mic față de un punct însemnat cu creionul pe hîrtie cît este un punct față de o clădire de două ori mai mare decît Casa Scînteii.

Nucleul central este încărcat cu sarcini electrice pozitive. Numărul acestor sarcini electrice pozitive corespunde cu numărul de electroni ce se învîrtesc pe orbite și care sînt încărcați cu cîte o sarcină electrică negativă. Atomul cel mai simplu este cel de hidrogen. În jurul nucleului acestuia se învîrtește un singur electron. După el urmează atomul de heliu, care are doi electroni. Este interesant de știut că nucleele atomilor (în afara celor de hidrogen) sînt compuse și ele din anumite particule denumite elementare. Acestea se numesc protoni și neutroni. Protonii sînt purtători de sarcini electrice, iar neutronii sînt particule care nu sînt electric încărcate.

Se știe foarte bine că corpurile încărcate cu sarcini electrice de același gen se resping, iar cele cu sarcini opuse se atrag. Mișcarea electronilor în jurul nucleului atomic se bazează chiar pe acest fenomen. Electronii cu o sarcină electrică negativă sînt atrași de nucleul pozitiv. (Este bine să precizăm că numărul protonilor în nucleu corespunde numărului de electroni pe orbite, adică dacă avem un atom cu 5 electroni, neapărat nucleul său va cuprinde 5 protoni). Electronii se învîrtesc în jurul nucleului. Această mișcare îi împiedică să „cadă" pe

nucleu. Astfel, forța de atracție exercitată de nucleu asupra electronilor este echilibrată de o altă forță opusă, ce ia naștere în urma rotației electronului pe orbită.

Pînă aici totul este limpede. Dar ce îi obligă pe protoni și neutroni să stea împreună, să formeze un nucleu stabil? Protonii, avînd aceleași sarcini electrice, în mod normal, ar trebui să se respingă puternic. Și, cu toate acestea, în nucleul atomic protonii și ceilalți componenți ai nucleului atomic sînt ținuți laolaltă. Oare cine îi ține atît de puternic uniți?

FORȚE URIAȘE

Pentru a explica acest lucru, oamenii de știință au presupus că particulele din care este compus nucleul

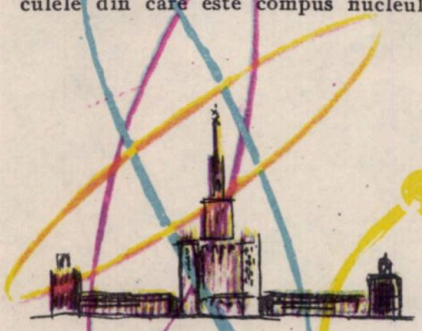

Fig. 1 — Atomul este tot atît de mic față de un simplu punct însemnat cu creionul pe hîrtie cît este un punct față de o clădire de două ori mai mare decît Casa Scînteii.

atomic (*nucleonii*, cum se numesc în fizică) sînt „legate" prin niște forțe de o intensitate nemaipomenită, denumite forțe nucleare (fig. 2). Pentru a ne da seama cît de colosale sînt forțele nucleare prin care se țin unul de altul protonii și neutronii, am putea să le comparăm cu forța gravitației sau de atracție, cum i se mai spune, care face ca obiectele să fie atrase de planeta noastră. În urma unor calcule s-a putut stabili că forțele nucleare sînt de cca. 10^{40} ori mai puternice decît forța de atracție a Pămîntului. Mai există și o altă diferență esențială între aceste două tipuri de forțe. Este vorba de distanțele la care acționează ele. În timp ce forțele de atracție ale Pămîntului și ale planetelor și astrilor se simt la distanțe cosmice aproape inimaginabile, acțiunea forțelor nucleare este limitată la circa o zecimiime parte dintr-o miliardime de centimetru.

Așadar, am făcut cunoștință și cu enigmaticele forțe nucleare cele mai puternice din natură, cu forțe a căror sferă de influență nu depășește dimensiunile nucleului atomic. Pentru a pune în evidență aceste forțe, trebuie să aducem în imediata apropiere a nucleului o particulă. Atunci, nucleele fiind la distanțe foarte mici, sub acțiunea forțelor nucleare începe un puternic proces. În urma acestuia, particula incidentă (așa se numește în fizică particula „adusă din afară") poate să fie captată de nucleul „țintă", adică de nucleul care este lovit, formîndu-se astfel un nou nucleu. Dacă am încerca să măsurăm greutatea totală a nucleului — așa cum a fost ea la început — plus greutatea particulei incidente și a noului nucleu care a luat naștere, în

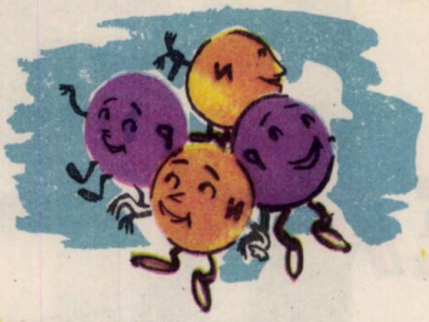

Fig. 2 — Protonii și neutronii în interiorul nucleului sînt ținuți laolaltă de către puternicele forțe nucleare.

majoritatea cazurilor am constata că acesta din urmă este mai ușor. Bine, dar ce s-a întîmplat cu diferența de masă? A dispărut oare? Evident că nu. Dar ea s-a transformat în energie ce s-a degajat în cursul acestui proces denumit *reacție nucleară*, în urma căruia se produce o mare cantitate de energie.

Vă puteți închipui cît de mare este energia eliberată de nucleele atomice? Ca să vă dați mai bine seama, aflați că energia obținută prin transformarea complexă a unui gram de substanță este echivalentă cu energia ce se degajă prin arderea a 2.500 tone de cărbune.

Așadar, pentru a declanșa o reacție nucleară este necesară aducerea unei particule, a unui „proiectil atomic", în apropierea nucleului (fig. 3).

„FABRICAREA" PARTICULELOR ATOMICE

Problema esențială în obținerea particulelor atomice care urmează să fie rezolvată este aceea a „fabricării" unor „proiectile", particule sub influența cărora iau naștere reacțiile nucleare. După cum am mai văzut, acestea sînt neutronii și particulele încărcate cu electricitate. În cazul

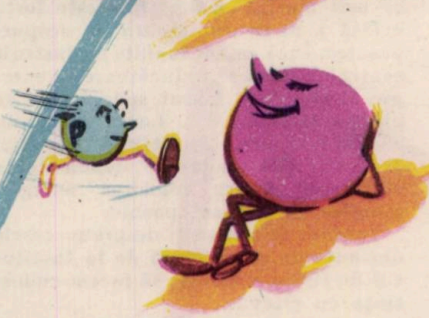

Fig. 3 — Pentru a declanșa o reacție nucleară, o particulă „proiectil" trebuie să se apropie foarte mult de nucleul atomic.

neutronilor, totul este simplu, deoarece ei, neavînd sarcini electrice, se pot ușor apropia de nucleu. Dar ce te faci cu particulele încărcate, cum faci să se apropie un proton încărcat de nucleul atomic care este și el încărcat cu electricitate de același sens? Din cauza sarcinilor electrice identice, protonul va fi puternic respins de către nucleu înainte de a ajunge la distanțele extrem de mici unde începe acțiunea forțelor nucleare, care, amintim, nu depind de sarcinile electrice. Pentru a învinge forța de respingere, pentru a trece această barieră, denumită *barieră coulombiană*, particula trebuie să dispună de o mare energie ce o poate avea numai dacă i se imprimă viteze foarte mari (fig. 5). Acest lucru se poate realiza cu ajutorul acceleratorilor, unde, prin intermediul unui cîmp electric, viteza particulei va fi crescută din ce în ce mai mult (fig.6). Pentru obținerea unor particule ale căror viteze să fie comparabile cu viteza luminii (cea mai mare din natură, 300 000 km/s), s-au construit mașini atomice complicate, de dimensiuni uriașe. Un asemenea aparat este și ciclotronul. Viteza particulelor obținută la ciclotronul Institutului de fizică atomică este de cca. 43 000 km/s.

REACTORUL NUCLEAR

În reactorul nuclear are loc un alt tip de reacție nucleară decît aceea cu care am făcut cunoștință pînă în pre-

Fig. 4 — În cursul unor reacții nucleare, o parte din masa noului produs se transformă în energie.

zent. Este vorba de ruperea (fisiunea) unor nuclee grele. Atît uraniul, cît și plutoniul sînt elemente grele, cu un număr de 92, respectiv 93 de electroni pe orbite. În urma actului de rupere apar două „fragmente" cu o greutate aproximativ egală și un număr de 2—3 neutroni (fig. 7). Comparînd greutatea totală a celor două fragmente, vom constata că ea este mai mică decît a nucleului care s-a rupt. Diferența de masă s-a transformat în energie. În urma acestor fenomene se obține energia nucleară. Fiecare act de rupere pune în libertate 2—3 neutroni. Așadar, dacă se produce ruperea spontană a unui singur nucleu de uraniu, neutronii rezultați din această reacție pot provoca ruperea a încă 2—3 nuclee. Numărul neutronilor va crește deci și mai mult și ei vor contribui la ruperea unui număr din ce în ce mai mare de nuclee.

Procesul care are loc crește în intensitate necontenit și se numește reacție în lanț.

Pentru a realiza această reacție, este nevoie de combustibil nuclear, ce se introduce într-un recipient special. Ansamblul de instalații în care au loc ruperea și eliberarea energiei atomului de uraniu se numește reactor

nuclear. Iată deci ce este reactorul nuclear.

Cu ajutorul reactorului şi ciclotronului, oamenii de ştiinţă din patria noastră au obţinut o serie de rezultate interesante, o serie de date noi asupra fizicii nucleului atomic. S-au studiat multe fenomene ce se petrec în nucleu. Înţelegerea acestora a necesitat experienţe de mare fineţe şi elaborarea unor metode speciale de măsurare. Pentru a studia reacţiile nucleare şi a crea o imagine reală asupra fenomenelor ce se petrec şi care nu sînt vizibile ochiului, este nevoie să se înregistreze cu precizie întreaga desfăşurare a fenomenelor. Trebuie să se ştie cîte particule vin şi cu ce viteze (cu ce energie), care este substanţa ce urmează să fie bombardată şi care sînt produsele rezultate din reacţie. Este uşor de înţeles ce greutăţi întîmpină cercetătorii cînd sînt puşi în situaţia să măsoare, de exemplu, viteza unor particule care străbat peste 40 000 km/s. Pentru aceasta e nevoie de aparate ce pot sesiza intervale de timp extrem de scurte, de ordinul miliardimilor de secundă (în acest timp, o particulă reuşeşte să parcurgă doar 4 cm). În afară de aceasta, numărul particulelor incidente, cît şi al celor rezultate din reacţie este enorm de mare; unele dintre ele au o energie, altele alta. Puteţi să vă daţi seama cît de complicat este să măsori toate aceste mărimi. Măsurătorile nici nu s-ar putea efectua dacă în ajutorul omului nu ar veni diferitele instalaţii electronice, echipate cu zeci şi sute de lămpi şi transistoare, care, cu o viteză uimitoare, fac toate operaţiile de numărare şi sortare a rezultatelor. Astfel de maşini ingenioase au fost proiectate şi construite şi la Institutul nostru de fizică atomică.

Activitatea oamenilor de ştiinţă de la Institutul de fizică atomică nu este limitată la studiul reacţiilor nucleare ce se pot realiza cu ajutorul reactorului şi ciclotronului. Astfel, pentru cercetarea efectelor produse de electronii rapizi, la institut s-a construit un accelerator de electroni denumit *betatron*. Acesta a fost realizat în întregime la noi în ţară, fiind primul accelerator fabricat în R.P.R. Cei care vor avea prilejul să viziteze laboratorul unde este montată această maşină atomică vor putea să vadă cu cîte instalaţii anexe complicate este ea prevăzută, vor putea uşor să-şi dea seama de marea ei complexitate.

Suprafaţa planetei noastre este bombardată încontinuu de particule de mari energii. Acestea vin din adîncul Cosmosului, de la depărtări uriaşe, fiind create în imensele laboratoare ale naturii. Energia lor depăşeşte de miliarde de ori energia particulelor accelerate în ciclotron. Este vorba de aşa-numitele raze cosmice, care, intrînd în atmosferă, în urma unor reacţii, produc adevărate ploi de alte particule. Studiul amănunţit al „oaspeţilor" veniţi din adîncurile universului este de o mare importanţă, deoarece oferă posibilitatea de a analiza o serie de fenomene ce dau loc la energii ce nu pot fi încă realizate pe Pămînt. În laboratorul de raze cosmice al institutului, dotat cu aparatura cea mai modernă, cercetătorii urmăresc comportarea particulelor „proiectil" cele mai energice din natură.

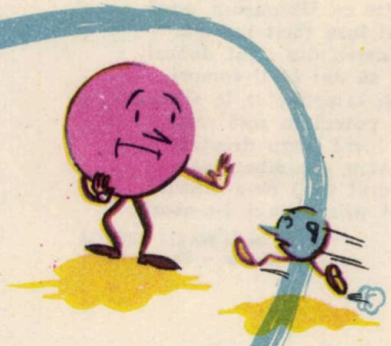

Fig. 5 — Pentru a se apropia de nucleul atomic, particula „proiectil" trebuie să învingă forţa de respingere electrică a nucleului.

O mare dezvoltare au cunoscut în ultima vreme maşinile electronice de calcul. Cu ajutorul lor se pot rezolva, într-un timp record, probleme complicate de calcul, care, dacă ar fi efectuate de oameni, ar necesita eforturi de luni de zile. Avînd în vedere importanţa folosirii maşinilor electronice în activitatea de cercetare şi proiectare, la Institutul de fizică atomică s-a procedat la construcţia unor calculatoare ce pot să satisfacă atît necesităţile institutului, cît şi nevoile unor întreprinderi şi uzine, centre de cercetări şi institute de proiectare. De la înfiinţarea Institutului de fizică atomică au fost elaborate şi experimentate un număr de maşini capabile să efectueze un vast program de calcule.

La reactorul nuclear şi la ciclotronul institutului, după cum am văzut, se pot produce atomi care în timpul descompunerii emit radiaţii, denumiţi *izotopi radioactivi*. Acest lucru are o mare importanţă pentru economia naţională. În ultimii ani a crescut foarte mult sortimentul izotopilor şi al compuşilor chimici ce conţin izotopi radioactivi. Producţia institutului este de acum bine cunoscută în industrie, unde, cu ajutorul aparatelor echipate cu izotopi, se pot detecta, spre exemplu, defectele ascunse în mari piese metalice.

Izotopii radioactivi în sine nu ar fi suficienţi pentru a introduce în diferite ramuri metodele cele mai avansate, bazate pe folosirea ultimelor realizări ale tehnicii. Pentru aceasta este nevoie şi de aparate speciale cu ajutorul cărora se pot măsura radiaţiile, se pot doza sursele radioactive etc. În laboratoarele de electronică şi în atelierele institutului — adevărate uzine — se construiesc o mare varietate de aşa-numite debitmetre şi numărătoare, cu ajutorul cărora se pot efectua operaţiile de mai sus. Pentru detectarea radiaţiilor se folosesc contoare ce sînt fabricate tot la Institutul de fizică atomică.

Iată deci că cercetările efectuate în laboratoarele institutului sînt îndreptate spre folosirea paşnică a energiei uriaşe înmagazinate în nucleul atomic. În zilele noastre, energia atomică s-a transformat într-un gigant care pune în mişcare generatoarele centralelor atomo-electrice, puternicele motoare ale navelor maritime, pătrunde în adîncul corpului omenesc, lecuind boli ce altfel nu pot fi tratate.

În ţările socialiste, uriaşa energie atomică eliberată de geniul şi mîna omului este folosită numai în scopuri paşnice.

Va veni şi ziua cînd coşmarul bombelor nucleare nu va mai rămîne

Fig. 6 — Cîmpul electric accelerează particulele încărcate, sporindu-le din ce în ce mai mult viteza.

decît o tristă amintire. Gigantul paşnic eliberat din micul nucleu va slujl numai omenirii. Şi atunci resursele enorme, practic inepuizabile, de energie vor putea fi folosite exclusiv pentru o viaţă mai bună, pentru pace şi fericire.

Ar fi greu să cuprindem în cadrul unui singur articol activitatea multilaterală a institutului, să pătrundem şi mai adînc în lumea ciudată a atomului. Am efectuat doar o mică excursie în cadrul căreia am făcut

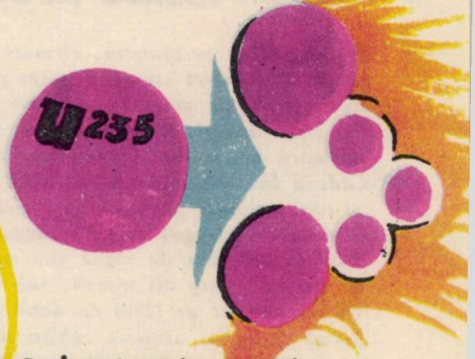

Fig. 7 — În reactor are loc procesul de rupere (fisiune), în urma căruia nucleul de uraniu se rupe în două fragmente şi un număr de 2–3 neutroni. Aceştia din urmă vor rupe forţat alte nuclee de combustibil. Aşa se declanşează reacţia nucleară în lanţ.

cunoştinţă cu cetatea românească a atomului, cu Institutul de fizică atomică, realizare a puterii populare, realizare cu care se poate mîndri poporul nostru.

DIN FOLCLORUL MINERESC

SUS, LA GURA GALERIEI, LA FÎNTÎNA BUCURIEI

Frunză verde de stejer,
Asta-i viața de miner:
Intri cu lămpașu-n mină,
Dai însă țării lumină.
Minereu din strat dobori,
Ca să dai țării comori.
Cîți mineri sînt la Ghelar
Pe poteci în zori răsar
Și lucră întru dreptate
Pentru zile-mbelșugate.
Pomul țării de-a-nflorit
Tot prin muncă l-a-nsorit.

Culeș de la MARIA STOICA
Ghelar — Hunedoara

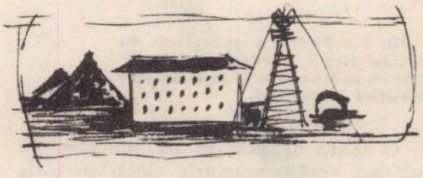

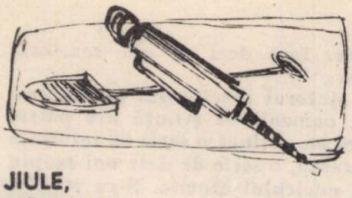

JIULE, MĂI JIULE

Jiule, măi Jiule,
Mult ești negru, tulbure,
Jiule, ce negru ești —
Parcă-n mină tu muncești.
Lumea de te-o întreba,
Spune-i tu de munca mea.
Du, măi Jiule, la vale
Cîntecul cărbunelui.
Iar de vrei, poți să mă iei,
Peste munți și prin poieni,
Sus pe Jii la Petroșeni.
Jiule, măi Jiule,
Frate ești cu muntele,
Frate cu cărbunele
Ce-nnegrește apele,
Dar luminează satele.

Culeș de la N. DRĂGĂNESCU
Petrila — Hunedoara

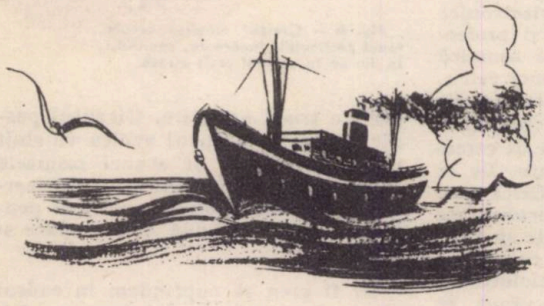

5 AUGUST, ZIUA MARINEI DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Eram matroz pe-atuncea...

Eram matroz pe-atuncea, cîrmaci pe o vedetă,
Și pe sprînceana stîngă purtam pe cap beretă.
Cutreierînd pe mare în juru-mi zeci de mile,
Eu c-un binoclu-n mînă beam zările-n lentile.
Albastră era marea și pescărușii-n radă
Cădeau în apa-albastră ca fulgii de zăpadă.
Și cum priveam prin ochiul lentilelor, deodată,
O navă — steagul roșu, catargul și-l arată!
Din postul meu de veghe văd nava bolșevică,
Și pieptul, larg cît marea, sub bluză se ridică!
Dădui semnal pe flotă cu două steguleție
Și-mi răzbunai atuncea robita tinerețe!
Și parcă-aud în juru-mi marinărești urale,
Cînd nava LIBERTĂȚII pătrunde-n port agale...
Priviți matrozu-acesta sovietic cu pufoaică,
Ce de grumaz el are o mîndră balalaică!
El singur în tot portul! În jurul lui — cunună
De mici hoinari, copiii Constanței se adună.
El singur în tot portul, în piept c-un roș luceafăr,
Bereta pe-o sprînceană, pășește mîndru, teafăr!
Și-n urma-i de pe navă, ca-n stoluri rîndunicile,
Matrozii sovietici își flutură panglicile!

GEORGE DAN

SUNĂ TRÎMBIȚA DE AUR

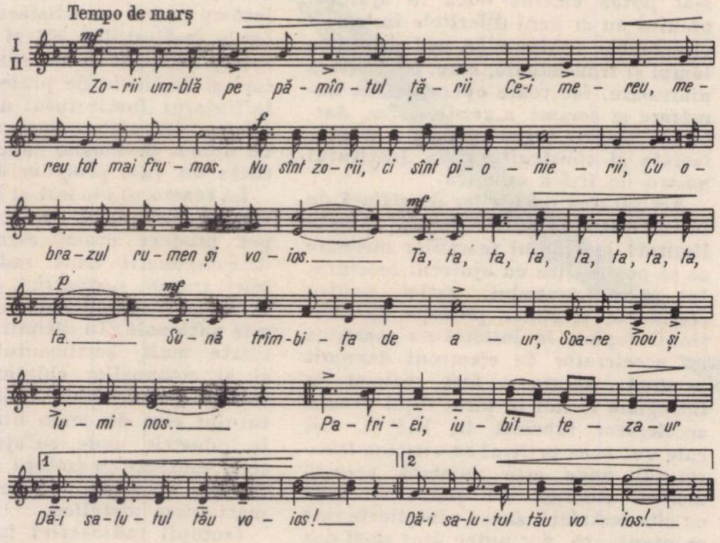

Zorii umblă pe pămîntul țării
Ce-i mereu, mereu tot mai frumos.
Nu sînt zorii, ci sînt pionierii,
Cu obrazul rumen și voios.

Sună trîmbița de aur,
Soare nou și luminos!
Patriei, iubit tezaur,
Dă-i salutul tău voios!

I. SEREBREANU

VACANȚA

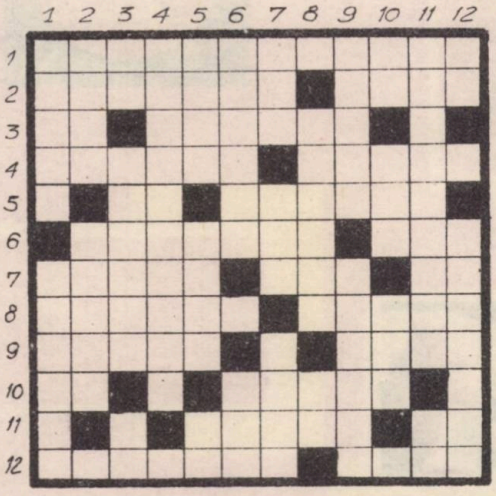

ORIZONTAL: 1) Simbol al organizației de pionieri (2 cuv.); 2) Și în această fermecătoare parte a țării v-ați petrecut vacanța — Stiloul străbunicii; 3) Campion; 4) În drumețiile voastre ați poposit și pe aici (pl.) — Îi vom spune: „bine te-am găsit!" după vacanță — Spor la lucru! Succes la examene! 5) În abecedar — „Vitea Maleev la școală și acasă" de N. Nosov și „Mică e vacanța mare" de Mihail Stoian; 6) Distrate — X; 7) Vedete care... se oglindesc în lac — Moneda... din ortografie! — Și latinește! 8) Dîrz — Scad nota la lucrarea scrisă; 9) „Mînă cu mînă" — „Salut voios de pionier!", „În vacanță" de Jean Ionescu și „Mă bucur de vacanță" de Mockel; 10) Dete! — Luminează; 11) Prietenă bună care ne întovărășește și în vacanță — Spetează; 12) În vacanță pleacă acasă (pl.) — De la răsăritul pînă la apusul soarelui...

VERTICAL: 1) În școlile clădite în anii noștri aceste săli sînt spațioase și luminoase, oferind elevilor condiții optime de... — ... Învățătură (pl.); 2) Prezintă șanse de nereușită — Un școlar care pleacă de la curs cu lecția aproape învățată; 3) Cal (Dobr.) — „Un om între...", roman de Camil Petrescu — Tăcere... — Ștefan! 4) Dicționar... redus (pl.); 5) Lac mare în U.R.S.S. — Nota școlarului eminent — Cere! 6) Acolo ați petrecut de minune în vacanță — Aici am culeș spice; 7) Acela (pop.) — Prefix pentru urechi — Notele dorite de școlari; 8) În cartea de aritmetică și pe uniformele școlare — Strîmt la sfîrșit! 9) Înfăptuirea mare — Studiat la geometrie și folosit la... gimnastică; 10) Pe bicicletă — Unități de timp... școlare — 3 600 de secunde; 11) Concursuri — Răspunde ecoul la chemarea... pe munte; 12) Dînsa — Cu fiecare oră de curs pătrundem mai mult în tainele ei.

D. BARTOLOMEU

SPARTACHIADA TABEREI NOASTRE

Sportul și jocurile pionierești vă sînt tovarăși în zilele de tabără. V-ați strîns aici din toate colțurile țării, v-ați împrietenit pe terenul de volei, pe pista de alergări sau, încercîndu-vă iscusința și puterea, jucînd grupa veselă. Înainte de a vă despărți, printre celelalte festivități de încheiere a perioadei de vacanță petrecută aici, puteți organiza și o spartachiadă. Pentru a organiza spartachiada, veți primi ajutorul tovarășului profesor de educație fizică și al tovarășilor instructori. De asemenea, la pregătirea și desfășurarea competițiilor sportive și a jocurilor vor fi numiți responsabili dintre pionierii mai mari care nu participă la întreceri.

Programul spartachiadei trebuie stabilit cu cîteva zile mai înainte de data fixată pentru desfășurarea ei. În acest răstimp se va înfrumuseța locul unde vor avea loc competițiile, se vor curăța terenurile și pistele, iar participanții la întreceri se vor antrena.

Și acum, iată cum se poate desfășura spartachiada:

Ora 16 — festivitatea de deschidere a spartachiadei. După un scurt cuvînt al directorului taberei ținut în fața careului, pionierii participanți vor trece în marș prin fața celor care vor urmări competițiile.

Ora 16,20 — ștafeta 4 × 50 m, cuprinzînd 3—4 echipe din detașamente diferite. În linie dreaptă, la o distanță de 50 m, se așază cei patru componenți ai echipei, transmițîndu-se ștafeta prin schimburi făcute pe aceste intervale; se organizează separat fete și băieți.

Ora 16,30 — sărituri în lungime: pentru pionierii mai mici, sărituri de pe loc; pentru cei mai mari, cu elan, de cca. 10 m la groapa de sărit cu nisip. Săritura se măsoară de la *pragul* unde s-a făcut bătaia cu un picior pînă la prima urmă lăsată de corp în cădere.

Ora 16,45 — sărituri în înălțime, pornindu-se pentru fete de la 80—90 cm, iar pentru băieți de la 1 m.

Ora 17 — Jocuri pionierești:

a) *ștafeta cu obstacole* — participă 3—4 grupe de pionieri de vîrste și forțe egale, pe care le aliniem în șir în dreptul liniei de plecare. Pe o distanță de 20—30 m așezăm două obstacole: pentru *săritură* o bancă, un buștean, dunete de nisip, înalte de 50 cm; un pionier așezat *capră* pentru săritură cu picioarele depărtate. Se pleacă la semnal, sărindu-se atît la ducere cît și la întoarcere ambele obstacole.

b) *grupa voinicilor* — așezăm două grupe egale de pionieri în șir, față în față, prinzînd ambele echipe de la jumătate, o prăjină sau o frînghie lungă de 4—6 m. Marcăm cu o linie pe sol granița dintre cele două grupe. La un semnal, ambele grupe vor începe să tragă puternic: grupa al cărui jucător calcă peste linia-graniță în terenul celălalt pierde întrecerea.

c) *Ștafeta veselă* — participă 3—4 grupe egale de pionieri, eventual alcătuite din fete și băieți, aliniate în șir la linia de plecare. Distanța de parcurs 15—20 m. La linia de întoarcere și în dreptul fiecărei grupe vom așeza cîte un scaun. Primilor pionieri li se va da cîte un halat, haină sau trening. La semnalul de pornire, pionierii se vor îmbrăca repede în halat — sau în alt vesmînt —, încheindu-l în nasturi, după care vor porni în alergare pînă la scaunul unde se vor dezbrăca, lăsîndu-l acolo. Revin la grupa lor, fac schimbul simplu, apoi următorul se va îmbrăca la scaun și se va dezbrăca în dreptul grupei, fără a fi ajutat de cellalți, înmînînd halatul următorului.

Grupa care termină prima ștafeta veselă cîștigă întrecerea.

Ora 17,30 — *Volei* sau *baschet* — competiție între echipele finaliste, fete și băieți, calificate din întrecerile anterioare pe detașamente.

Ora 18 — *Fotbal* — competiție între echipele finaliste sau între două echipe reprezentative. Repriza a 30 minute.

Ora 19 — acordarea premiilor învingătorilor în cadrul festivității de închidere a spartachiadei.

*

Premiile vor consta din obiecte confecționate în tabără: medalii din coajă de brad, cupe de lemn pe care se lipesc frunze, ghindă sau semințe din conurile de brad etc. Pentru a se crea un cadru sărbătoresc, se poate organiza seara un foc de tabără, în jurul căruia se va face premierea pionierilor învingători.

Prof. IOSIF TEODORESCU-ARGHEZI

REALIZĂRI ALE R. P. R. OGLINDITE ÎN FILATELIE

Cea mai bogată colecție filatelică poate fi constituită pe tema „Realizări ale R P.R. oglindite în mărcile poștale". Într-o asemenea colecție tematică intră aproape toate mărciie poștale puse în circulație în țara noastră, nu numai de la 25 ianuarie 1948, cînd a apărut prima marcă „R.P.R.", dar chiar multe din cele apărute începînd cu anul 1945.

Organizînd o asemenea colecție de mărci poștale, ne dăm seama încă o dată cît de instructivă este filatelia: am constituit, în acest fel, o adevărată enciclopedie ilustrată, în culori, care trece în revistă toate etapele importante prin care a trecut țara noastră din 1945 pînă azi și toate înfăptuirile mari realizate prin lupta și munca poporului, condus de Partidul Muncitoresc Romîn.

Peste 150 de emisiuni, cuprinzînd cca. 500 de mărci, completate cu numeroase plicuri „prima zi" și „întreguri poștale", pot forma o adevărată expoziție filatelică a realizărilor înfăptuite în Republica Populară Romînă.

Am ales pentru voi cîteva dintre cele mai frumoase mărci ilustrînd cele mai importante realizări din patria noastră.

UN TRATAT DE ÎNTELEGERE ȘI SECURITATE COLECTIVĂ VA CONSOLIDA PACEA ÎN REGIUNEA BALCANO-ADRIATICĂ

LEI 2.50

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
STAT

Nr. 9 1962

954

PATRIA

de VICTOR MAŞEK

Patria o regăsesc în toate:
Pe ogoruri fără de hotar,
Revărsată-n holdele bogate,
La Bicaz — în unda de cleştar,

În profilul noului şantier
Şi-n surîsul pomilor în floare,
În cravata mea de pionier
Şi în ce-i mai bun din fiecare.

E în orizontul ce-l deschid
Visurile noastre — vitejeşte —,
Dar mai mult ca-n toate, în partid
Frumuseţea ei se oglindeşte.

UN CÎNTEC PENTRU -NVĂŢĂTOR

Versuri: I.. SEREBREANU
Muzica: GH. CARP

Şcoala noastră-i vesel roi
Ziulica toată.
Dar în clasă, cînd stăm noi,
Larma-i alungată.
Şi ca trestia pe lac,
Fila doar şi tocul
Mai foşnesc uşor şi tac.
Liniştea-şi ia locul...

Refren:

Şi doar bătăi de inimi, dese,
Se-aud în pieptul tuturor,
Din ele dragostea azi ţese
Un cîntec pentru-nvăţător. } bis

El ne-nvaţă cîte-au fost,
Cîte au să fie.
Să ne-alegem cîte-un rost
Din copilărie.
Şi să prindă rădăcini
Visul, cum nu-i altul,
Spre cetatea de lumini
Să pornim asaltul!

Refren:

Şi să ţinem, noi jurăm,
O făgăduinţă:
Mai departe să purtăm
Steagul tău, ştiinţă!
Ca-ntr-o zi, primind în dar
Faptele măreţe,
Şi învăţătorii chiar
De la noi să-nveţe!

Refren: final

Şi doar bătăi de inimi, dese,
S-or auzi şi-n viitor,
Iar dragostea şi-atunci va ţese
Un cîntec pentru-nvăţător. } bis

Ilustraţia: N. NOBILESCU

CRAVATA ROŞIE

COLEGIUL DE REDACŢIE

Demostene Botez, Gheorghe Bazavan, Marcela Cordescu, Petre Drăgoescu
Gica Iuteş, Laura Labutin, Elena Măinescu, Lucia Olteanu (redactor şef),
Iancu Săceanu

CUVÎNT CĂTRE ELEVI

Purtați pe chipul vostru lumina unei vacanțe, și-n mintea voastră limpezită setea nouă de a cunoaște tot mai mult și mai mult din lumea aceasta și din comorile ei spirituale adunate de milenii de atîtea și atîtea generații dinaintea voastră.

Ați adus pe hainele voastre ușoare de excursie polenul fin al florilor de cîmp, și în ierbare, frunzele lor crestate într-un anume fel, distinse din sute și mii de alte foi. Ați adus în ochii voștri albastrul scînteietor al mării, masiv odihnită în amiaza verii și în gesturile voastre, ritmul unduios al valurilor ei voinice. De la munte sau de la mare ați venit cu fața și trupul bronzate, care seamănă cu grîul copt. Ați strîns din aer, lumină și soare, sănătate și voie bună. Ați strîns poate roci sau ați încercat munca de la cîmp în vreo gospodărie colectivă, ați fost în satul vostru natal, unde-ați găsit tot mai depline realizările regimului nostru, unde-i acum cămin cultural precum și școală nouă. Sau ați cutreierat țara, minunîndu-vă de monumentele ei naturale sau de cele ridicate de mîna și mintea omului.

Dar oriunde ați fost v-a proteguit și v-a călăuzit grija neţărmurită a partidului. I-ați simțit pretutindeni prezența în oameni și faptele lor.

Au fost luni de vacanță. Cărțile au stat închise, dar mintea voastră a adunat în fiecare zi învățăminte noi din cartea mare a naturii și a vieții. Ați revenit de pe meleagurile pe unde ați călătorit mai bogați sufletește, mai înțelepți, mai maturi. Ați cunoscut mai bine viața și nu este mai bun și mai dibaci învățător decît ea. E școala la care nu veți învăța nici 7, nici 8, nici 12 ani, ci o viață întreagă. Prin înnoirea ei necontenită vă va face să cunoașteți tot alte și alte lucruri.

Vacanța nu e astfel timp pierdut în formarea voastră, e timp de confruntare a ceea ce ați învățat cu ceea ce știința aplică zilnic, în realitate, în mii și mii de domenii.

Și acum iată-vă din nou în pragul școlii, curată și ea ca o casă nouă. Vă așteaptă și aici în prag grija părintească a partidului și guvernului — darurile lor de cărți noi, pentru ca învățătura voastră să se facă plăcut și comod.

Strîngeți în palmele voastre pachetul de cărți noi, proaspăt ieșite de sub tiparnițe, cum ați strînge o mînă de frate mai mare, care vă îndeamnă să învățați și vă pune la îndemînă tezaurul lumii de adevăruri universale.

Ați deprins respectul cărții. E un tovarăș bun pe toată viața. E pîinea cea de toate zilele a omului nou din zilele noastre. Ea nu vă va dezamăgi niciodată. Nici nu vă va cere decît s-o iubiți și s-o folosiți cu înțelepciune și încredere.

Vă așteaptă aici în prag directorul și profesorii care și-au făcut din munca lor un ideal minunat. Sînt părinții voștri sufletești. Vă așteaptă cu drag și căldură. Nu vor precupeți nimic pentru a vă învăța, și marea lor bucurie va fi aceea de a vă fi făcut oameni, de a vedea că i-ați întrecut, căci asta este legea firească a progresului, și ei o știu prea bine. Cum se bucură mama cînd vede că băiatul a întrecut-o, că e mai înalt decît ea, așa se bucură profesorii ce-și duc cu rîvnă munca lor modestă în școlile medii, cînd văd cum elevii lor ajung mari oameni de știință, academicieni, savanți și se fălesc în orice ocazie cu ei, de parcă ar fi cu adevărat copiii lor.

Vă așteaptă o viață în colectiv cu colegii voștri, cu cei mai mari sau mai mici din alte clase. Și în această privință școala este un prilej de învățătură. Aici veți începe din nou a înțelege valoarea acelei puteri morale care este întrajutorarea și prietenia. Aici veți face iarăși ucenicia raporturilor între oameni, a traiului în societate, în lumea aceasta nouă în care v-ați născut și în care nimeni nu mai pîndește pe celălalt și nu mai îngălbenește de invidie de succesele altuia. Școala e școala vieții în comun, a noii comportări între oameni. Aici se învață cît de detestabil și dăunător este acel vechi și burghez „al meu" și cît de nobil și uman sună noul „al nostru".

Vă așteaptă din nou din prag o disciplină. Acea disciplină care trebuie să fie conștientă, care stă la baza muncii și productivității ei — organizarea firească a tuturor acțiunilor noastre în cadrul societății.

Și vă așteaptă din prima zi cunoștințe noi, un univers întreg nedescoperit. În fiecare ceas, cu fiecare lecție nouă, încercați bucuria descoperitoare a lui Cristofor Columb. Limanuri noi, însorite se descoperă înainte, tot altele și altele. E bucuria descoperirii lumii. Aș spune chiar: bucuria creației lumii, căci fiecare din voi, învățînd ceva nou, îi dă, după mintea și sensibilitatea sa, un colorit nou.

Și veți vedea, cu timpul, tot mai mult că nu e bucurie mai mare decît bucuria de a cunoaște tot mai multe lucruri. Orice veți învăța, și oricît veți învăța, aceasta va fi mereu un îndemn pentru a învăța și cunoaște și mai mult.

Și, tineri tovarăși și prieteni, vă așteaptă în prag un nou răsărit al viitorului vostru fericit.

Voie bună și succes.

DEMOSTENE BOTEZ

Prima zi de școală
Desen de Tia PELTZ

4591

Din experiența pozitivă

AJUTĂM GOSPODĂRIA COLECTIVĂ

Tradiția unității

În unitatea noastră s-a statornicit de ani de zile o frumoasă tradiție. E vorba de ajutorul pe care pionierii și școlarii îl dau celor mari la strînsul recoltei. În fiecare an așteptăm această muncă ca pe o sărbătoare. Din timp, fiecărei grupe și detașament de pionieri li s-a dat cîte o sarcină; unii să strîngă spice, alții să aducă apă rece la arie. O grupă, împreună cu tovarășa bibliotecară, a amenajat o bibliotecă volantă, cu ziare și reviste care pot fi răsfoite în pauză. Cei mai talentați pionieri au prezentat și cîte un scurt program artistic.

Corespondenta Neagu C. Lucia, clasa a III-a, satul Racova, comuna Chetriș, regiunea Bacău

Fruntași

Am fost la G.A.C. „23 August" din Sasca Mică și am plivit grîul. I-am ajutat tovarășului pădurar Sandu Constantin la prășitul plantației de plopi. Unitatea noastră se mîndrește cu pionierii Boboc Veronica, Sasu Maria, Lazăr Magdalena, Norocel Vasile, Macovei Adrian, fruntași la învățătură, fruntași în activitatea pionierească.

Corespondenta Boboc Virginia, clasa a VI-a, satul Sinca, comuna Sasca, raionul Fălticeni, regiunea Suceava

Contribuția noastră

Plini de veselie am plecat pentru a aduna fînul de pe tarlaua gospodăriei. După ce am adunat trifoiul și fînul, am mers la grădina gospodăriei, unde am ajutat la stîrpirea gîndacilor de Colorado.

Corespondentul Golan Gheorghe, comuna Răcășdia, raionul Oravița, regiunea Banat

Orașul nostru să fie cel mai frumos

Pe călătorul venit cu treburi în Balș îl vor purta, desigur, pașii către parcul din centrul orașului. Petrecîndu-și clipele de răgaz pe una dintre băncile din jurul fîntînii arteziene și admirînd contururile igenioase ale straturilor de flori, aleile străjuite de vase zvelte de ceramică, nu și-ar putea închipui că, în urmă cu trei ani, acest loc era un teren viran năpădit de bălării. Numai că, într-o zi de primăvară, scaieții și buruienile și-au simțit sfîrșitul aproape. Ce se întîmplase? Grupuri de pionieri, înarmați cu sape și greble, au început lucrul. Astfel, către vară, locul și-a schimbat înfățișarea. Cum s-a născut această inițiativă pionierească?

Dacă stai de vorbă cu orice pionier din Balș, vei afla că una dintre preocupările tuturor purtătorilor cravatei roșii de aici este înfrumusețarea orașului. De aceea, cînd sfatul popular a hotărît amenajarea parcului, ei au participat cu toate forțele la această acțiune. În primul an au apărut rondurile de flori, iar de-a lungul aleilor presărate cu nisip — arborii decorativi. Cînd s-a început lucrul la fîntîna arteziană, pionierii de la cercul de mîini îndemînatice al casei pionierilor au turnat din ghips și ciment cîteva capete de lei prin care să țîșnească apa și o broască pe care au așezat-o în bazin. Privită prin pînza străvezie a apei, pare vie. În vara aceasta, pionierii au ajutat la ridicarea postamentului pentru bustul lui Nicolae Bălcescu. Ultima preocupare a copiilor este îngrijirea familiei de căprioare adusă de la Craiova. Zilnic, echipe dintre cei 250 de pionieri care au participat la amenajarea parcului se ocupă de flori, curăță aleile. Toți muncesc cu tragere de inimă. Printre cei mai harnici se numără Bărbulescu Gheorghe, Ștefan Ion, Obreja Maria, Oprănescu Viorel și alții.

Ilustrații: NELL COBAR

PORUMBUL „5000“

Porumbul e un adevărat vrăjitor. Nici n-ați bănui văzîndu-l legănîndu-se atît de pașnic în bătaia vîntului. Hop! S-a dat peste cap, și iată-l transformat în furaj hrănitor. Furajul înseamnă mai multe vaci, porci. La rîndul lor, acestea înseamnă mai multă carne și lapte. Mai mult lapte înseamnă mai mult unt, brînzeturi, smîntînă. Toate la un loc înseamnă belșug. Porumbul vrăjitor aduce belșugul. De aceea, oamenii îl îngrijesc și-l fac să rodească mai mult. Cum?

Să facem o scurtă călătorie pînă la Fundulea, în apropierea Bucureștiului, unde cercetătorii, în halate albe, dirijează creșterea plantelor. Aci crește „porumbul 5 000“. Adică 5 000 kg la hectar. De aici îi vine numele. La Fundulea, pe zeci de hectare, vara, știuleții porumbului sînt înveliți în pungi de hîrtie. Rostul acestora este de a sili planta să lege rodul numai prin folosirea polenului propriu. Așa se face timp de 4—7 ani, pînă cînd însușirile valoroase s-au fixat bine. Astfel de plante, denumite *linii de porumb*, sînt apoi cultivate împreună cu alte linii, cu care se încrucișează. Așa rezultă hibrizii simpli, care, dacă se încrucișează între ei, dau hibrizii dubli. Munca pentru crearea porumbului hibrid este foarte migăloasă, cere multiple cunoștințe și pasiune. Dar eforturile sînt răsplătite din plin. Sămînța hibridă obținută este trimisă în gospodăriile de stat și gospodăriile colective, unde dă producții mai mari cu 30 pînă la 108 la sută, chiar față de cele mai bune din soiurile obișnuite. Și aceasta este numai o părticică din munca depusă pentru obținerea „porumbului 5 000“.

Sute de mii de oameni, cu ajutorul tractoarelor și mașinilor, ară și îngrașă pămîntul, îngrijesc culturile ca pe un strat de grădină și strîng toamna știuleții de porumb, mari și grei, încărcați cu sute de boabe aurii.

Și voi, dragi copii, vă puteți pregăti încă de pe acum să deveniți „dirijori“ ai creșterii plantelor și porumbului în special. Pe loturile voastre școlare încercați hibridarea porumbului cu ajutorul metodelor arătate mai sus. Poate că izbutiți să găsiți hibrizi foarte productivi. Boabele obținute le veți putea da gospodăriei colective, iar cultura soiurilor găsite de voi se poate generaliza.

I. BORDEIANU

INTERVIU... CU ZECI DE MII DE COPII

— Alo! Gara de Nord? Tovarășul șef? Vă salut! La telefon Sfîrlează. Mă cunoașteți? Îmi pare bine. Vin cu o rugăminte către dumneavoastră. Nu s-ar putea ca toate trenurile care sosesc cu copiii din tabere să treacă prin același punct? E greu?... Se poate totuși? Vă mulțumesc. Mai ales că făceți pentru mine lucrul acesta...

Alo! Garajul? La telefon Sfîrlează. O mașină, urgent!

*

Am ajuns în gară. O aglomerație de nedescris. Dacă toate trenurile se adunaseră! Asta ca să pot lua eu un interviu copiilor ce veneau fie de la munte, fie de la mare. Unii erau din București, alții plecau mai departe spre nord, spre sud, spre est, spre vest.

— Tovarăși părinți, vă rog să-mi dați voie să ajung și eu la copii. La mine, copii! Mă vedeți? Mă auziți? Interviul meu cuprinde o singură întrebare: Cu ce ați venit din vacanță? Nu toți deodată, că nu înțeleg nimic. Ați văzut țara, oamenii și locurile, frumusețile și bogățiile ei extraordinare? Bun! Am notat! Grupul acela... Văd: v-ați îngrășat? V-ați bronzat? Să notez. V-ați făcut voinici? Bravo! Voi, cei ce purtați cupele acelea... Sînteți campioni la întrecerile sportive din tabere! Minunat! Asta merită consemnat. Mai departe! Ați ajutat gospodăriilor agricole colective? La ce? Mai încet, să notez: la culesul spicelor, la grădinărit, la cules de fructe... Foarte, foarte important! Într-un cuvînt, ați adus cu voi satisfacția unei datorii pionierești îndeplinite. Ce-s acelea? Jurnale de excursii? Să notez: „Amintiri de neuitat din excursii“. Puteți să-mi lăsați jurnalele? Vi le trimit la adresă. Aha! Ierbare și insectare. Colecții de rocă! Daruri pentru școală, desigur. Și obiecte lucrate la cercurile de mîini îndemînatice. Și voi? Aha! Ați participat la concursurile cultural-artistice. Să notez și asta. E important! Toate sînt importante!

Trenurile șuieră. Șeful gării e impacientat. „Mulțumesc, tovarășe șef! Am terminat!“ Din zeci de mii de piepturi răsună un strigăt care pare a cuprinde și munții, și marea, și cîmpiile. „Mulțumim din inimă partidului!“ Pentru tot ce v-a dăruit, copii! Pentru vacanța voastră fericită! Pentru viața voastră fericită! Se depărtează sutele de trenuri și un cînt se înalță:

Vesel foc de tabără,
Flăcăruie-naltă,
Roi aprins de cetină
Către ceruri saltă.
Amintire dragă de tabără!

SFÎRLEAZĂ

ADEVĂRAȚII PRIETENI

În catalog, în dreptul numelui lui Ionel, se înșiruiau, nepăsătoare, note proaste. Nici cu disciplina nu stătea bine Ionel. Toate acestea îl duseseră la situația de acum: Ionel repeta clasa. Se pare însă că faptul acesta nu-l impresionase prea mult. După primul trimestru avea nota 6 la purtare. Așa se face că Ionel a fost mutat în clasa a V-a B. La deschiderea trimestrului al doilea, diriginta clasei l-a prezentat mîngîindu-i creștetul:

— Copii, Ionel este de azi înainte colegul vostru. Ajutați-l să fie vrednic de renumele clasei a V-a B. Apoi își primi locul în bancă, alături de Zoe Istrate, președinta grupei de pionieri.

Legănîndu-se, prefăcîndu-se indiferent, Ionel trecu printre bănci. Privirile copiilor, întrebătoare și sincere, îl stinghereau. Pe loc făcu o pozna: se prefăcu că se împiedică. Dar nimeni nu rîse. În schimb, profesorul îi făcu observație și-l pofti să fie atent.

În pauză, Zoe, colega lui de bancă, îi spuse:

— Să ții minte, Ionel: în clasa noastră profesorul nu trebuie să îndemne la liniște și atenție.

Și, pentru atîta, Ionel îi declară „război"! Hărțuielile mărunte, dar necontenite au făcut ca Zoe să ceară mutarea lui Ionel din bancă.

Instructoarea a stat de vorbă cu colectivul de conducere al detașamentului:

— Copii, le spuse ea, Ionel a fost mutat la voi să-l ajutați. Așa cum procedați, vă îndepărtați de el. Nu e bine.

Și cei dintr-a cincea, împreună cu Zoe, se hotărîră să se împrietenească, în orice chip, cu Ionel. L-au atras în jocurile lor, îl ajutau la lecții, iar cînd grupa și-a propus vizionarea unui film, l-au invitat și pe Ionel.

În clasă, numai Ionel și încă un coleg nu aveau cravata roșie. Totuși pionierii l-au invitat la o adunare a lor, la care Ionel a aflat multe lucruri noi. Cînd auzi că douăzeci de pionieri din clasă erau cititori permanenți la bibliotecă își spuse că ar trebui să se convingă singur dacă sînt atît de interesante cărțile.

Iarba devenea tot mai deasă, mai îmbietoare la fotbal. Dar Ionel prinsese ceva din gustul cititului.

La sfîrșitul trimestrului, Ionel nu mai era corigent la nici o materie, iar nota la purtare dovedea și ea progresul. „Dar cum? Cine te-a ajutat?" — îl întrebă tatăl. „Cei dintr-a V-a B! Prietenii mei!"

TOTH ANA

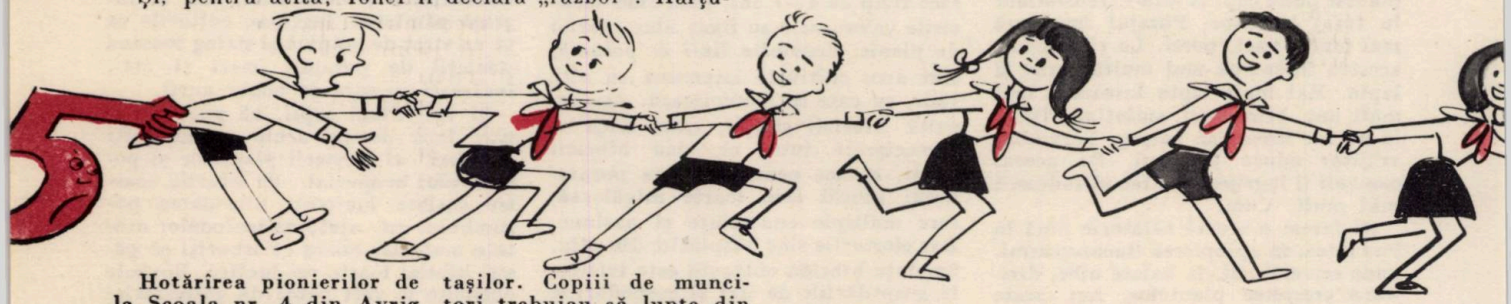

INIȚIATIVA

Hotărîrea pionierilor de la Școala nr. 4 din Avrig de a lua în grijă monumentul lui Gh. Lazăr n-a fost luată întîmplător. Ei au cules multe date despre marele cărturar, al cărui nume este legat de aceste locuri.

Au aflat astfel că pe vremea cînd a văzut lumina zilei Lazăr, adică pe la anul 1781, țăranii din Avrig, ca și înșiși părinții acestuia, erau iobagi pe moșia unui baron și că în acea vreme de grea suferință pentru popor nu exista în țara noastră nici o școală unde să se învețe limba romînă. Gheorghe Lazăr a luptat întreaga sa viață pentru viitorul școlii romînești. În 1816 el a înființat, în chiliile mănăstirii Sf. Sava din București, prima școală unde se învăța în limba romînă. Dar visul lui Gh. Lazăr, de a purta lumina învățăturii cît mai adînc în popor, era încă departe de a se îndeplini. Au trecut decenii. Sub orînduirea burgheză, grija pentru școală a fost lăsată deoparte. Se bucurau de învățătură numai fiii bogătașilor. Copiii de muncitori trebuiau să lupte din greu ca să răzbată cei cîțiva ani de școală. Abia în anii noștri s-au înălțat școli cu miile și și-au deschis porțile pentru toți copiii celor ce muncesc. Și pionierii din satul în care s-a născut Gh. Lazăr sînt mîndri că în comuna lor, la numai cîțiva pași de monumentul marelui cărturar, s-a înălțat în anii regimului democrat-popular o clădire impunătoare, deasupra intrării căreia stă scris: ȘCOALA MEDIE „GHEORGHE LAZĂR" — COMUNA AVRIG — RAIONUL SIBIU...

Grupele de pionieri vin să îngrijească monumentul. Aici le-am întîlnit pe pionierele Lucica Lătăroaie și Iohana Roth, urcate pe treptele de ciment, îngrijind și curățind postamentul monumentului. Aici i-am văzut și pe colegii lor Constantin Poiană și Ilie Bădilă cum aranjau straturile de flori și culegeau cu grijă frunzele uscate, ivite pe lîngă grilajul micului parc. Iar a doua zi aveau să vină alții, tot purtători ai cravatelor roșii, pătrunși de aceleași sentiment de dragoste și respect pentru marele cărturar

CONSTANȚA CARANFIL

IN EXCURSIE

Timp de o lună, activul de pionieri de la Școala de 8 ani nr.6 din Brașov a pregătit o excursie. Itinerarul fixat era simplu: Brașov — Timiș (unde se va înnopta) și apoi, a doua zi, direcția Trei Brazi — întoarcere.

Cum s-au pregătit pionierii pentru această excursie de două zile?

Mai întîi, cu ajutorul tovarășului profesor de educație fizică, au învățat să construiască un adăpost de noapte, au învățat să improvizeze o targă și să dea primul ajutor. Mai grea era semnalizarea cu fanioanele. Atunci președintele unității împreună cu un grup de pionieri au poftit în școală un ofițer, tatăl unui copil de la școala lor. Acesta a primit cu plăcere și, în scurt timp, i-a învățat. Iată-i, în cele din urmă, la drum, gata să aplice tot ce au învățat. La un popas, fiecare grupă a aprins un foc, și la altul, a organizat un joc de orientare. În toate pionierii s-au dovedit îndemînatici. La un alt popas, de pe două dealuri, la o distanță de 200 de metri, pionierii au înregistrat cu exactitate comunicările transmise cu ajutorul fanioanelor. Iată însă că trebuiau construite adăposturile de noapte. Pionierii au strîns crengi și s-au pus pe lucru. Ei au așezat toate crengile, nu la întîmplare, ci cu frunzele în jos, pentru ca apa, în caz de ploaie, să se poată scurge.

Din excursie, pionierii s-au întors cu amintiri plăcute, veseli și mulțumiți.

B. CARAGIALE

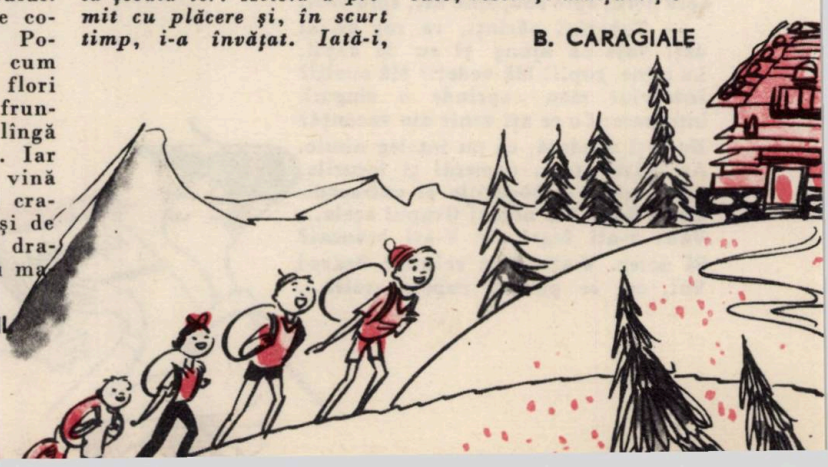

TILUȚĂ

Tiluță ducea de mîncare pentru cei din casă care lucrau la colectivă pe tarlaua din capătul pădurii. Ei, și acolo, cît dura prînzul, avea să se urce pe tractor, să umble cu toate manetele, să apese pe pedale, să închidă ochii și să-și închipuie că tractorul merge, că-i duduie motorul și că i se supune ca un căluț blînd, ehei... puțin lucru e ăsta?

N-ajunse bine lîngă portița de la drum cînd, iaca, îi sări ca titirezul înainte Nică, vecinul. Duse mîinile la spate, îl măsură de sus pînă jos și vorbi ca unul care îi știa prea bine drumul:

— Și eu mă duc. Ai noștri lucră tot acolo. Stai că acum îmi gată buna și mie coșul. Îl iau și-om merge împreună.

„De ce mi-a fost frică n-am scăpat. Tii, cum de nu l-am văzut mai din vreme să-l ocolesc?!"

— Măi Nică, ascultă aici. Cum o să mergi atîta cale pe jos?

Tocmai atunci ieși în pridvor tușa Minca, buna lui Nică. Îl văzu pe Tiluță și zise:

— Așa-i? Dacă te duci și tu într-acolo, atunci îl las și pe Nică. Tu ești mai mare, vezi, ești pionier, fii bun și ai grijă și de Nică.

Tiluță n-avu încotro. Îl primi.

O vreme, merseră așa, alături, apoi, cînd cotiră pe potecă, Tiluță o luă înainte. Nică la doi pași după el. În cîmp, un stîrc pășea agale într-o trifoiște. Dintr-o miriște a ieșit un iepure. Le-a auzit umbletul. S-a ridicat popîndău, apoi s-a mistuit în fugă. Dar cei doi nu s-au oprit. Pășeau tot mai iute, să ajungă cît mai devreme.

Mergînd așa, Tiluță nu mai putu să rabde. Începu să-i povestească lui Nică despre tractoare. Cum se mînă, cum sucești într-o parte ori în alta pe cele cu roți și cum pe cele cu șenile.

— Cînd ajungem o să-ți arăt și ție. Poate te iau sus. Da' știi, nu oricine are voie să se urce.

— Îhî...

Tiluță fluiera cîntecul tractoriștilor. Își purta ochii pe deasupra lanurilor ca și cum ar fi vrut să zică; vezi, pe toate astea am să le ar eu și cu tractorul meu. Și pieptul i se umfla de mîndrie...

...Dar acolo, în colțul de dincolo al holdei de sfeclă, ce-o fi? Tiluță cumpăni coșul într-o mînă și cu cealaltă făcu streașină privirii. Aha, parcă-s niște porci ori niște oi în sfeclele gospodăriei. Mănîncă în lege. Să dea o fugă pînă acolo? Dacă s-ar abate din drum, n-ar mai ajunge la vreme cu prînzul, și nici să se suie pe tractor n-ar mai avea timp. Asta-i, hai mai bine să treacă el mai departe. Ce, la urma urmei, parcă nu se putea să treci pe drum fără să bagi de seamă tot ce se întîmplă, hăt, tocmai în celălalt capăt al holdelor? Ba se putea.

Mai făcu niște pași și iar se opri: ale naibii, sînt tot acolo, parcă în ciudă îmi fac! Nu vor să iasă și pace. O să le gonesc la întoarcere.

Frumos o să-i mai șadă. Pionier care a trecut pe lîngă holda gospodăriei și a lăsat-o pradă risipirii. Să dea o fugă pînă acolo? O alunga oile — că oi îs, acum se deosebesc bine, s-o întoarce în fugă și pe urmă, ca să cîștige vremea, s-o duce tot într-o fugă pînă la brigadă. Asta e!...

— Nică, ia te uită și tu. Așa-i că vezi niște oi în sfeclă? Stai să te ridic în brațe, ca să vezi mai bine. Nică privi la fel de încordat, apoi hotărî.

— Da! Îs oi. Au fugit de pe izlaz, și acuma mănîncă sfecla...

Tiluță oftă din adîncuri.

— Mă duc să le alung, zise el cu glas de om necăjit. Tu ai să rămîi aici și ai să ai grijă de mîncare. Acușica vin și eu înapoi și mergem mai departe.

— Bine, du-te, spuse Nică. N-ai teamă, stau eu aici. Și se așeză pe marginea drumului.

În fuga mare Tiluță se îndrepta către celălalt capăt al lanului.

— Hi! Nea încolo! Hi, n-auzi? Lărmuia cu glas mare. Le fugărea. Dar degeaba. Oile se buluceau dintr-o parte în alta. Nu porneau din lan. Le scoteai aici, intrau dincolo! De ciudă, lui Tiluță îi venea să plîngă. Ostenise alergînd încoace și-ncolo, zbierînd degeaba după oi. Văd eu că o să trebuiască să iau fiecare oaie de coadă și să o scot una cîte una afară, gîndi Tiluță. Deodată îi veni în minte să strige numai berbecul; oile s-or ține după el. Era lac de nădușeală. Căută berbecul. Izbuti să-l fugărească afară din lan. Ca la o comandă toate oile s-au luat pe urmele lui. Tiluță mai chiui de două-trei ori. Era ostenit frînt; nici că-și mai simțea mîinile și picioarele. Tot lărmuind, răgușise de-a binelea! Dar izbutise.

Le mai petrecu o vreme din ochi cum fugeau pe izlaz, apoi plecă îndată, cît putu el mai iute, către Nică. Ortacul de drum nu se vedea. Ajunse la potecă. Aici trebuia să fie și să-l aștepte, numai că Nică, ia-l de unde nu-i. „I-a fost frică să stea singur și s-a înapoiat către sat. Așa-mi trebuie dacă plec cu puștii la drum" — vorbi de unul singur Tiluță. Ce-i de făcut?! N-avea încotro; are să pună rușinea deoparte și o să se ducă la brigadă să spună ce-a pățit. S-o întoarce pe urmă înapoi în sat după coșul de mîncare.

A pornit abătut către brigadă. Numai că...

...Apropiindu-se de valea unde lucra brigada nu mică-i fu mirarea cînd îl zări pe Nică. Așezase coșurile pe jos și ai lor ședeau roată, ospătîndu-se. Nică îl privea, iar ochii lui parcă ziceau: „Ai văzut, măi Tiluță, am adus coșurile!"

Tomiță, brigadierul, îl întrebă:

— Ei, gata cu oile? Le-ai gonit?

— Gata!

— Bine. Acu stai și tu jos să te odihnești, pe urmă vă iau pe amîndoi pe tractor...

EUGEN JIANU

desen: IOANA CONSTANTINESCU

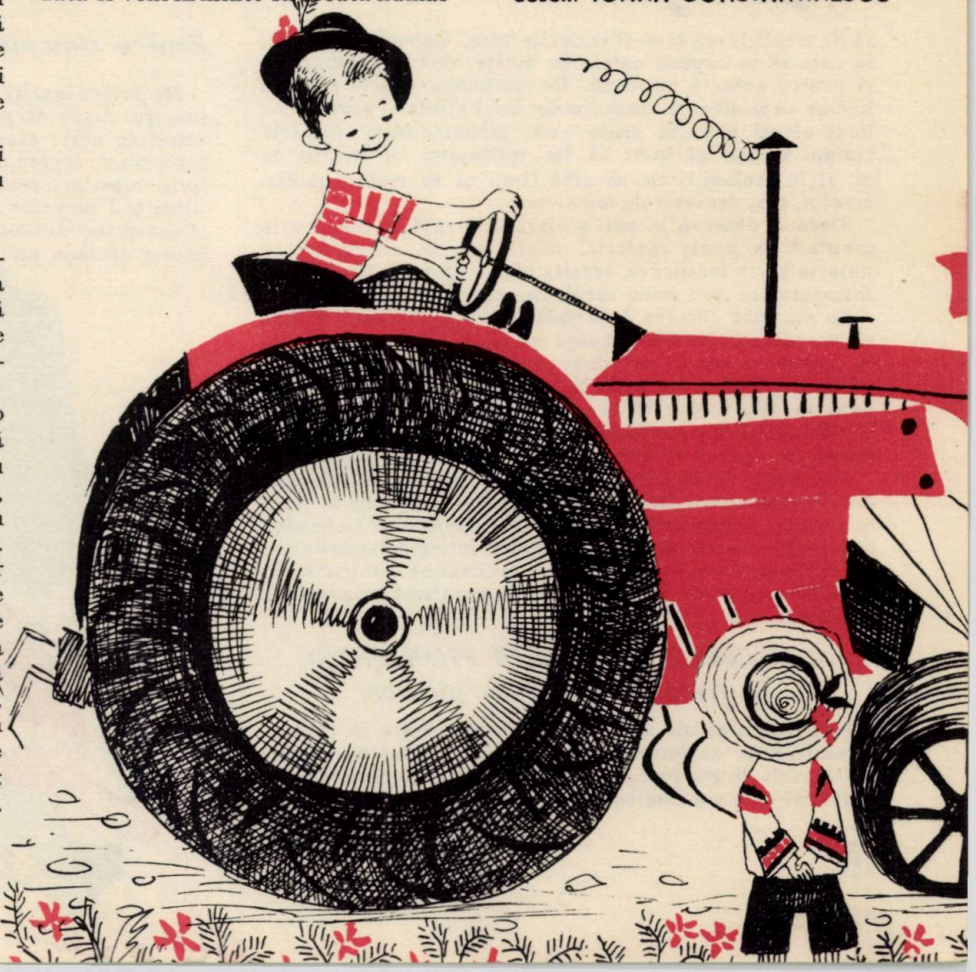

OCTOMBRIE

Sîntem în plină activitate şcolară şi pionierească. S-au luat primele note, alegerile activului pionieresc sînt în toi. După cum se vede, e mult de lucru pentru colectivele de conducere. Să vorbim, pe rînd, despre ceea ce trebuie făcut.

Toată atenţia învăţăturii

Încă din primele zile de şcoală aţi pornit să învăţaţi temeinic. Aceasta înseamnă că, din prima clipă, fiecare pionier trebuie să fie atent în clasă, să-şi noteze amănunţit explicaţiile profesorilor, într-un cuvînt, să nu se lase nimeni pe tînjală.

Dacă s-a început aşa, e bine. Acuma se pune însă problema ca ritmul să fie susţinut. Nu e un lucru uşor pentru colectivele de conducere ale detaşamentelor, mai ales că sînt atîtea treburi de făcut.

În primul rînd trebuie urmărit, în continuare, ca elevii

să fie atenţi la ore şi să-şi ia notiţe bune. Expoziţiile fulger, în care să se expună caiete de notiţe, sînt recomandabile şi pentru această perioadă. De asemenea, scurte adunări în care să se discute despre programul zilnic al şcolarului, unde elevii buni să arate cum izbutesc să-şi împartă timpul în aşa fel încît să fie totdeauna cu lecţiile la zi şi, în acelaşi timp, să aibă timp şi de lectură şi distracţie, sînt deosebit de folositoare.

Dacă se observă la unii şcolari că învaţă cu mai multă greutate la unele materii, colectivele de conducere au datoria să ia măsuri ca aceştia să fie ajutaţi. Grupele de întrajutorare dau bune rezultate, aşa cum ştiţi, de fapt.

Se mai pot observa însă delăsări la învăţătură la unii elevi, care, îndeobşte, învaţă cu uşurinţă, dar care vin la şcoală cu temele nefăcute pentru că îşi pierd majoritatea timpului cu joaca, iar lecţiile şi le fac în grabă, uneori noaptea, tîrziu. Gazeta de perete trebuie să fie foarte activă. Să aducă la cunoştinţă aceste cazuri, criticîndu-le. De asemenea, poate fi folosită cu mult succes caricatura.

Dar lucrul cel mai important este exigenţa colectivului, a detaşamentului. Dacă astfel de şcolari sînt puşi la timp în discuţia detaşamentului, dacă li se aminteşte că a învăţa bine este o chestiune de onoare pentru întreg detaşamentul, nu se poate ca cei discutaţi să nu-şi schimbe comportarea.

Să trecem acum la cea de-a doua problemă importantă a acestei luni...

ALEGERILE ACTIVULUI PIONIERESC
În fiecare unitate de pionieri

Alegerile sînt un prilej minunat de trecere în revistă a realizărilor obţinute de pionieri în trecutul an şcolar. Colectivele de conducere ale unităţilor vor putea organiza expoziţii care vorbesc convingător de ceea ce pionierii au realizat. În holul şcolii sau pe un coridor, poate chiar la camera pionierilor (dacă aceasta e mai încăpătoare) se expun fotografii făcute de pionierii-fotoamatori în excursii, desene aduse de „pictorii" unităţii şi care oglindesc activitatea pionierilor, obiecte lucrate de micii tehnicieni, hărţi cuprinzînd itinerarele parcurse de turişti sau punctele reprezentînd gospodăriile agricole de stat şi colective unde au mers pionierii şi au dat o mînă de ajutor. Nu trebuie să lipsească de aici nici roadele de un an ale micilor naturalişti. La asemenea expoziţii este indicat a se afişa şi articole din presa pionierească („Scînteia pionierului", „Cravata roşie" etc.) sau din presa locală în care se vorbeşte despre unitatea respectivă, sau jurnalele detaşamentelor şi al unităţii deschise la paginile ce ilustrează cele mai reuşite acţiuni. În expoziţie este bine să existe şi o cutiuţă în care vizitatorii să sugereze, pentru viitor, acţiunile pe care ei personal ar dori să le vadă realizate de unitate.

Pentru ziua alegerii preşedintelui de unitate

Ne putem îngriji din vreme ca în sala unde se va aduna întregul activ de pionieri al unităţii să fie amenajat un stand cu cărţi despre pionieri şi pentru pionieri. Acest lucru nu va fi greu de organizat dacă, împreună cu instructorul superior, vom merge din timp la librăria din localitate şi-i vom cere sprijinul. (Totodată consultaţi rubrica „Ce să citim" din toate numerele revistei noastre). Pionierii se vor antrena unul pe celălalt şi vor cumpăra un mare

număr de cărți — ceea ce le va ajuta mult, în timpul anului, la organizarea altor și altor acțiuni pionierești cu cartea.

În partea a doua a adunării de unitate

Pentru alegerea președintelui, putem pregăti o serbare pionierească cu coruri și recitări pionierești. Această serbare pionierească poate fi începutul unei bogate activități culturale a pionierilor din unitate. Programul îl putem alcătui din poeziile și cîntecele publicate în presa pionierească. De asemenea mai putem organiza o

întrecere sportivă între cei mai buni atleți ai unității sau între primele două echipe de fotbal ale detașamentelor. Acest lucru, desigur, dacă timpul este favorabil desfășurării unor asemenea acțiuni.

*

În luna octombrie sînt însă și o seamă de date și aniversări importante, bune prilejuri pentru ca unitățile

soldați sovietici. Înainte de această șezătoare, este bine să invităm în mijlocul nostru un ofițer al Armatei noastre populare, pe care să-l rugăm să ne vorbească despre Armata romînă, despre viața ostașilor. De asemenea, o delegație de pionieri din unitatea noastră poate merge în una dintre unitățile militare din apropiere, înmînînd flori ostașilor și ofițerilor fruntași în pregătirea politică și militară.

Pentru șezătoarea noastră vom folosi poezii și cîntece potrivite pe care le vom lua din colecțiile „Scînteii pionierului" și „Cravatei roșii". Vom folosi, de asemenea, poezii și cîntece din culegerile apărute în revista „Viața militară".

Ziua eroicului Comsomol leninist al Uniunii Sovietice

O sărbătorim, an de an, la 29 octombrie. Anul acesta, unitatea poate organiza o seară literară la care cei mai talentați pionieri din școală să fie invitați a citi fragmente

AR PIONIERESC

și detașamentele să organizeze acțiuni interesante.

Să prezentăm în ordine cronologică aceste date.

La 4 octombrie se împlinesc 5 ani de la lansarea de către glorioasa Uniune Sovietică — pentru prima dată în istoria omenirii — a unui satelit artificial al Pămîntului. Ziua aceasta va putea prilejui pentru unitatea voastră de pionieri organizarea unei expoziții de desene, fotografii și documente din gazete, consacrate activității depuse de oamenii de știință din U.R.S.S. pentru cucerirea spațiului cosmic.

Dacă sarcina organizării acestei expoziții va reveni detașamentului cu cei mai mulți pionieri pasionați de aviație și cosmonautică, de la început expoziția va avea sorți de izbîndă. E recomandabil ca la organizarea ei să fie atrași și alți pionieri pasionați de aviație din alte detașamente.

Tot în octombrie poporul nostru sărbătorește, la 25 a lunii, Ziua Forțelor sale Armate, ziua Armatei noastre populare, scut de nădejde al păcii și de apărare a cuceririlor noastre revoluționare.

Cinstind cum se cuvine această zi și pionierii, alături de cei mari, trebuie s-o întîmpine sărbătorește. În acest sens, puteți organiza o mică șezătoare de cîntece și poezii în care să se vorbească despre eroismul și vitejia ostașilor noștri în războiul antihitlerist, frați de arme cu glorioșii

din romane și nuvele ale scriitorilor sovietici dedicate eroicului tineret comsomolist.

În acest sens, vom citi fragmente din cartea „Zoia și Șura" de L. Kosmodemeanskaia, din volumele „Copii eroi" și „Șoseaua Volokolamskului". O parte dintre copii pot trimite scrisori pe adresele unor școli în care au învățat Eroi ai Uniunii Sovietice, foști comsomoliști, scrisori în care să-i felicite, cu acest prilej, pe fruntașii la învățătură din școlile respective.

ACTIVITĂȚI PATRIOTICE

Nu trebuie să uităm că și în luna octombrie putem desfășura o bogată activitate patriotică.

Să ajutăm la îngrijirea animalelor mici. Putem să țesălăm viței, se le aducem paie pentru așternut. Pionierele — dorind să se pregătească ca viitoare crescătoare de păsări — pot merge de pe acum să se familiarizeze cu hrănirea păsărilor, cu îngrijirea lor.

Pe ici, pe colo au mai rămas știuleți de porumb neculeși de pe cîmp; și la aceasta mîinile noastre harnice pot fi de ajutor.

COSMONAUȚI

Scenetă de MIHAI STOIAN
Desene: VAL MUNTEANU

Scena I

(Nu e nevoie de nici o cortină. Scena e goală. În scenă pătrunde cu pas hotărît și iute un pionier grăbit.)

TOMA: Începem! A căzut în sarcina mea prezentarea spectacolului de astăzi. Așadar *(se înclină)*, să începem cu prezentările: mă numesc Toma. *(Prin scenă trece — bolid — cu o minge de fotbal în brațe, un băiat scund, urmărit de un strigăt desperat: „Geamul meu!“, Arătînd spre locul prin care a dispărut cel cu mingea.)* El s-a prezentat singur. Numele: Radu I, centrul nostru înaintaș. Poznașul n-are poreclă, cu toate că ar merita una. Noi însă am renunțat de mult la vechile porecle prostești. Ce haz are să-i spui unui coleg de-al tău „Gogoșar“ sau „Gîscă“? *(Arătînd spre sală, spre cel care a rîs.)* Ia gîndește-te, ție ți-ar plăcea să ți se zică așa?... *(În scenă apare o pionieră rotofeie, cu un coș de plastic plin cu cartofi, cutii, conserve etc.)*

LUCICA *(către Toma):* Sigur că nu i-ar plăcea să i se zică așa! Știi ce-aș face eu cu ăștia care au obiceiul să dea porecle prostești? I-aș aduna pe toți în aceeași clasă și i-aș obliga să nu se strige unul pe altul decît așa. Ba pînă și la catalog să fie strigați după poreclă. N-ar fi just?...

TOMA: Ai perfectă dreptate, Lucica, dar mai just ar fi să te grăbești acum spre casă. Mama ta așteaptă să vii cu tîrguielile. E în schimbul doi. N-o să mai aibă poate vreme să gătească pînă pleacă la lucru...

LUCICA: Așa-i! M-am dus... *(Iese din scenă, legănîndu-și coșul de plastic.)*

TOMA: Deci ea e Lucica. Bineînțeles, o să întîrzie cu un minut-două... *(Arătînd către fundul sălii.)* Așa cum a întîrziat și spectatorul de colo, care vine abia acum la spectacol... *(Prin scenă trece, îngîndurat și absent, un pionier uscătiv. În șoaptă.)* Iată-l pe singuraticul Horia! Să nu-l tulburăm din gîndurile sale. Îi place să mediteze de unul singur, dar nu i-a trecut încă prin gînd că asta se cam cheamă „individualism“... *(Apar în scenă doi băieți, unul voinic, și celălalt de talie mijlocie; prezentatorul se retrage tăcut și se reazemă de una din laturile scenei.)*

RADU II: Nenorocire! Fratele meu a spart geamul, dar păgubașul nu vrea să țină seama de faptul că eu sînt Radu II, nu Radu I. Zice: „Ce mi-e unul, ce mi-e doi? Faceți parte din aceeași echipă? De unde știu eu că șutul care mi-a spart geamul nu venea dintr-o pasă de-a ta... *(Arată spre el.)* Adică de-a mea... I-am zis: „Tovarășe, dar eu am o torsiune, nici nu ies pe teren...“ Și el de colo: „Lasă, că vă cunosc eu pe ăștia, sportivii..., umblați numai după faimă...“ Și mi-a luat șapca din cap, garanție pînă aduc banii de geam... Ah, ce înseamnă să ai un frate cu același nume!

SANDU *(rîde):* Tu te plîngi și eu m-aș bucura. Visul meu e să am un frate geamăn. Îți dai seama ce ar însemna asta? Profesorul deschide catalogul și strigă: „Sandu!“ Mă ridic. El întreabă, eu răspund. Răspund bine, înseamnă că sînt eu. Răspund prost, zic că-s fratele geamăn.

TOMA *(revenind la loc, după ieșirea celor doi din scenă):* Deci unul este Radu II, celălalt — Sandu, fără numerotare. E mai bine de noi că-i singur și n-are frați gemeni, pentru că avem și așa destul de furcă cu el în detașament, ca să-l facem să învețe ca lumea... Ei, dar ați putea crede că vorbesc numai despre lipsurile altora și despre ale mele nu suflu nici un cuvînt. Bine! Păcatul meu e că mă cam lungesc cu vorba... Ați avut cred ocazia s-o simțiți pe pielea voastră, cu prezentarea pe care v-am făcut-o... De ce mi-a revenit mie sarcina să fac prezentarea spectacolului de astăzi? Pe bună dreptate, pentru că ideea acestei scenete îmi aparține. Nu mă laud! O să vedeți numaidecît. Ideea mi-a venit mai de mult, cu prilejul vizitei de prietenie pe care Eroul Uniunii Sovietice Gherman Stepanovici Titov a făcut-o în țara noastră. *(În scenă pătrund: Radu I, Lucica, Sandu, Radu II, Horia. Au steguleț roșii și tricolore. Sandu poartă o pancardă cu portretul lui Titov.)* Ne întorceam cu toții de la primirea cosmonautului nr. 2, cînd Radu I a zis dintr-o dată... *(Toma intră brusc în grup și scena se leagă de la sine.)*

RADU I *(repezit, oprindu-se în loc):* A trecut pe la o jumătate de metru de mine! Ei, ce-o să mai povestim mîine!...

SANDU *(ironic):* Vorbești de parca-i fi cel puțin Luna sau planeta Marte...

RADU II: Crezi cumva că mîine toate ziarele or să scrie, cu litere de-o șchioapă, pe prima pagină *(scrie cu arătătorul prin aer)*: „Cosmonautul nr. 2 a izbutit ieri să treacă la o distanță de o jumătate de metru de... binecunoscutul centru înaintaș al echipei școlare de fotbal, pionierul Radu I...“

TOMA: Fleacuri! „Cunoscut“... Sîntem cu toții niște necunoscuți. Cine a auzit de noi? *(Arată spre portretul dus de Sandu.)* Cine ne-a purtat nouă vreodată portretul? Nici măcar suporterii, în meciurile hotărîtoare, pe terenul de fotbal.

LUCICA *(astupîndu-și urechile):* Uf! Începeți iarăși cu fotbalul?

SANDU: Și ce? *(Îi așază portretul în față.)* Crezi că Titov n-a jucat fotbal?

LUCICA: O fi jucat. Dar dacă s-ar

DE REZERVĂ

fi ţinut ca tine numai de asta, nu ajungea cosmonautul nr. 2.

SANDU *(batjocoritor):* Ştii cumva vreo reţetă de felul în care se prepară cosmonauţii? Pînă acum parcă te ocupai cu reţetele de prăjituri...

LUCICA: Ştiu, sigur că ştiu! La urma urmei nu-i de loc complicat. *(Către portret, înclinînd capul ca şi cînd ar spune „bună ziua".)* Nu-i aşa, stimate Gherman Stepanovici? Mai întîi trebuie să fii drept, bun, cinstit... Fără asta un cosmonaut nu poate trăi... Apoi trebuie să ştii carte, nu după ureche, ci după... carte! Pe urmă e nevoie să fii dîrz, şi puternic, şi ager...

TOMA: Toţi vrem să fim cosmonauţi. *(Oftînd.)* Dar pînă o să ajungem noi să urcăm într-o rachetă, cosmonauţii o să se numere nu cu zecile, nici cu sutele, ci cu miile. Dacă apucăm numere de la 1 001 în sus, asta înseamnă că sîntem norocoşi.

HORIA: Numere... Numere putem să ne luăm şi de pe acum. Eu, de pildă, mi-l iau pe 1001... *(Îl salută pioniereşte pe Titov.)* Îmi daţi voie? Cosmonautul nr. 1 001...

SANDU *(apleacă portretul ca şi cum Titov ar fi răspuns la salut.)* Cosmonautul nr. 2! Îmi pare bine de cunoştinţă.

RADU II: Şi de ce, mă rog, tu 1 001 şi nu eu? Sînt doar mai mare decît tine.

TOMA: Am o idee! Cine e cel mai mare dintre noi?

SANDU: Eu! Am unsprezece ani, trei luni şi optsprezece zile.

TOMA *(calm, înţelept):* Perfect! Tu să fii cosmonautul 1 001 pentru că eşti cel mai mare dintre noi şi deci ţie o să-ţi vină rîndul să zbori în Cosmos înaintea noastră...

LUCICA: Atunci eu sînt cosmonautul nr. 1 002.

RADU II: Eu 1 003.

TOMA: Eu 1 004.

HORIA: Eu 1 005.

RADU I *(trist):* Şi eu... 1 006. *(Tăcere.)* Ei, numere de cosmonauţi avem, dar ce facem cu ele?

TOMA: În primul rînd, antrenament.

TOŢI *(entuziaşti):* Antrenament?! Dar cum?! Unde?! Cînd?!

TOMA: Cum, asta o să vedeţi chiar mîine. *(Urale.)* Ce ziceţi? De mîine, cosmonauţii nr. 1 001, 1 002, 1 003, 1 004, 1 005 şi 1 006 încep antrenamentul. *(Urale.)* Transformăm curtea în centru de antrenament. Un adevărat cosmodrom. Şi înainte de a striga cu toţii pentru a treia oară „Ura!", o precizare *(rostită în şoaptă.)* Nimeni nu află de la noi că sîntem cosmonauţi! *(Urale.)* Atenţiune! Întîlnirea are loc mîine la ora 17 precis *(privind spre Lucica).*

SANDU: Chiar dacă nu aveţi ceasornice, potriviţi-le exact! *(Rîsete.)*

Scena a II-a

(Scena e iar goală. Apare Toma, adresîndu-se din nou publicului.)

TOMA: Iată! Scena e iarăşi goală, dar nu pentru mult timp. Intru numaidecît în scenă, pentru că la ora 17 precis mă întîlnesc cu ceilalţi pe terenul... *(Rîde.)* Nu, nu, nu pe terenul de fotbal, ci pe terenul centrului de antrenament cosmic. Pe cosmodromul nostru. *(Întorcîndu-se spre scenă, strigă.)* Hei, e ora 17 fix. Aţi venit?

TOŢI *(dînd buzna în scenă):* Venit!

LUCICA *(observînd mingea de fotbal din mîna lui Radu I):* Iar fotbal?

TOMA: Nici pomeneală! *(I-o ia, deşi celălalt se cam împotriveşte.)* Las-o aici deocamdată... *(O aşază într-o parte a scenei.)* O să avem nevoie de ea chiar azi, la antrenament.

RADU I *(vesel):* Aşa? Chiar azi? Cu mingea?

TOMA: Da. Deocamdată însă atenţie la mine. Alinierea!... *(Toţi se aliniază în ordinea numerelor. Toma rămîne în faţa lor — comandant — şi îi salută pioniereşte, trecînd cu falâ pe dinaintea lor.)* Bună ziua, tovarăşi cosmonauţi!

TOŢI *(într-un glas):* Să trăiţi!

TOMA *(ţine o mică cuvîntare):* Astăzi e o zi mare în viaţa centrului nostru de antrenament cosmic. Începem antrenamentele a şase dintre cei mai valoroşi cuceritori

(Continuare în pag. 22)

PIONIERII BULGARI

La 15 septembrie se împlinesc 16 ani de la proclamarea Republicii Populare Bulgaria. Cu acest prilej, citind pagina de mai jos, veţi afla cîteva lucruri despre viaţa şi activitatea pionierilor bulgari.

Ei se nasc aici, printre dealurile şi cîmpiile bătrîne, respiră aroma grîului, trăiesc farmecul luncilor, se joacă pe malul rîului de la marginea satului şi, într-o dimineaţă de septembrie, păşesc pentru întîia oară pragul şcolii.

Îi privesc dimineaţa cînd intră pe poarta larg deschisă şi aşteaptă ca să-i cheme clopoţelul în clase. Aleile colorate se pierd în grupurile pestriţe de copii, iar cîntecul păsărilor este acoperit de zarva veselă.

Cum trăiesc aceşti copii, cum se deapănă zilele lor în acest colţ al cîmpiei roditoare?...

PRIMA GRIJĂ

Pînă în anul al VI-lea, clasa se prezenta ca orice clasă obişnuită. Nici prea rea, nici prea bună. Existau elevi foarte silitori, dar mai erau şi dintre aceia care, la sfîrşitul trimestrului, se ruşinau să se întoarcă acasă.

Într-o zi, la clasa a VI-a a venit un nou diriginte. Era voinic, puţin cam greoi, cu sprîncene negre, dese. Copiii l-au iubit încă de la prima oră. Le plăceau sinceritatea sa, atenţia cu care îi asculta. El îi trata ca pe oamenii mari. Dirigintele se numea Balev.

La una din ore i-a mustrat pentru notele slabe pe care le luau unii. Cu toţii se simţiră foarte ruşinaţi.

— De astăzi înainte să nu mai fie nici vorbă de un „doi" în clasa noastră, spuse Katiuşa, preşedinta detaşamentului, în recreaţie.

VORBE ŞI FAPTE

Acestea erau cuvinte frumoase, dar chiar a doua zi Vasko căpătă un doi la istorie.

— La istorie, auzi dumneata! se repeziră ceilalţi la el cînd se isprăvi lecţia. Un obiect la care poţi să tocşti!

— Nu ştiu cum m-am încurcat, se justifica cel în cauză.

— Dar ce-ai făcut ieri înainte de masă?

Vasko se înroşi, îndrugînd că a trebuit să se ducă undeva şi că nu i-a rămas timp să citească.

— Se vede munca ta, i-o tăie scurt Katiuşa şi chiar în acea zi, după-masă, împreună cu Ilie, Stepko, Dimenka şi Ilöka s-au prezentat la poarta lui Vasko.

Ieşi mamă-sa şi copiii îi spuseră că fac parte din grupa de întrajutorare şi au venit să vadă ce a făcut ieri Vasko, pentru că a căpătat astăzi un doi. Nu cumva are nevoie de ajutor?

— Ha, aşa zi! spuse femeia. Aţi venit să vă plîngeţi împotriva acestui leneş! Ieri m-a apucat durerea de cap strigîndu-l.

Copiii îşi şterseră picioarele în prag şi intrară, iar Vasko se ghemuise într-un ungher, roşu la faţă de ruşine.

De atunci grupa de întrajutorare, din care făceau parte fruntaşii clasei, începu să viziteze tot mai des locuinţele celor ce luau note slabe. La unul vorbeau cu părinţii, altuia îi arătau la matematică sau îi verificau lecţiile la rusă. Faţă de toţi se purtau cu cea mai mare atenţie, deoarece erau adevăraţi tovarăşi şi nici unul dintre cei ajutaţi nu rămînea supărat sau necăjit.

În scurtă vreme, grupa şi-a cîştigat stima întregii clase. Tovarăşul Balev află despre existenţa ei şi, într-o zi, spuse zîmbind:

— Foarte bine aţi făcut. Numai cu cuvinte frumoase şi cu bune urări, treaba nu se face. Continuaţi aşa!

LIBRETUL DE ECONOMII

Toamna este o vreme de muncă intensă pentru oamenii de la sate. Trebuie strînse produsele pentru iarnă, trebuie cules porumbul, bumbacul, tomatele. Toamna este nevoie de multă mînă de lucru. De aceea, pe cîmp au venit şi pionierii. Puteai să-i vezi pretutindeni, pe ogorul cu porumb, la fabrica de conserve, pe parcelele experimentale.

Fiecare detaşament a realizat cîte o sută de zile. Cînd au ajuns la sfîrşitul anului, de la conducerea gospodăriei agricole au căpătat laude şi mulţumiri. Produsele culese de ei vor ajunge pe mesele muncitorilor. Pionierii au fost răsplătiţi şi cu un premiu în bani.

Detaşamentul Katiuşei o luă spre oficiul poştal. Funcţionarul, pentru întîia oară în practica sa, eliberă un libret de economii nu pentru o singură persoană, ci pentru o clasă întreagă.

Copiii ieşiră afară, se uitară la rîndurile de cerneală încă neuscate şi începură să discute ce-şi vor cumpăra de aceşti bani, cum îşi vor împodobi clasa, iar apoi cum vor face o excursie prin toată Bulgaria de nord.

*

Aş putea să vă povestesc multă vreme tot felul de întîmplări din viaţa unităţii de pionieri „Tviatko Gheorghiev-Kircio". Despre învăţătură, despre cercul artistic, despre sport (ce echipă de fotbal au acolo!). Asemenea întîmplări sînt atît de multe, încît, după cum ar spune un scriitor, s-ar putea scrie un roman întreg.

Însă chiar şi aceste puţine rînduri sînt suficiente pentru ca cititorul să-şi poată da seama ce copii vioi, inteligenţi şi muncitori cresc pe această bătrînă cîmpie roditoare...

G. MIŞEV
satul Pelavo, regiunea Plevna

BALADA
micului partizan cu păr bălai

de N. ZIDAROV

Unde cîntă păsările-ntr-una
şi scînteie roua peste plai,
ochii i-a închis pe totdeauna
micul partizan cu păr bălai.

Aşteptînd ca puşca să detune,
moartea o întîmpină cîntînd.
Şi cu pieptul lui voia, anume,
să ferească viaţa pe pămînt.

E mormîntu-aici. Tăcute, line,
raze-l învelesc şi plîns de ploi.
El, în faţa noastră, parcă ţine
steagul unităţii. E cu noi!

Gura lui — priveşte-o — strînsă, arsă,
ochii lui — de vultur ce-a-ndrăznit;
chiar şi moartea-a fost nepătincioasă
faţă de acest erou slăvit.

În româneşte de ION BRAD

Școala în R.P.R.

În strai de sărbătoare, miile de școli ale patriei noastre au așteptat și anul acesta să le treacă pragul milioanele de elevi. Ca în fiecare dintre ultimii ani, și 15 septembrie 1962 i-a întîmpinat cu o mulțime de noi realizări, care dovedesc nețărmurita grijă a partidului și guvernului pentru educația tinerei generații.

În primele zile de școală, elevii vor trăi bucuria primirii manualelor gratuite.

Mulți dintre elevi au tăiat panglica inaugurală a școlilor noi, care în anii din urmă s-au înălțat din ce în ce mai numeroase în satele și orașele țării noastre. Numai în ultimii 2 ani s-au construit 8 000 de clase noi, iar pînă în 1965 numărul lor va ajunge la 15 000.

Cei care au terminat clasa a VII-a au intrat la școlile profesionale și medii, care an de an își deschid porțile pentru tot mai mulți elevi dornici să învețe meserii frumoase, folositoare patriei.

Pentru ca toți copiii din țara noastră să învețe mai temeinic, să asimileze mai multe cunoștințe, în anii aceștia se trece treptat la învățămîntul general de 8 ani, durata învățămîntului de cultură generală ajungînd astfel la 12 ani.

Începînd prima lecție a noului an școlar, cei 2 600 000 de elevi din clasele I—VII se gîndesc cu recunoștință la cel care le creează an de an condiții tot mai bune de studiu, le face copilăria fericită, la partidul nostru iubit. Pășind în noul an școlar, în asemenea condiții minunate, pionierii și elevii au datoria să învețe temeinic pentru a deveni cetățeni demni ai scumpei noastre patrii.

Am fi mîndri să posedăm o astfel de școală cum este Școala „Zoia Kosmodemianskaia" din București. Și fiii noștri ar fi fericiți să poată profita de o astfel de învățătură în spirit înalt, să poată avea astfel de profesori.
Nu vom uita niciodată profesorii din această școală.

MARIANNE MONESTROI
și LUCETTE TRASSIN
Franța

Sînt foarte fericit că am putut vizita o școală românească. Viața va fi bună atunci cînd și copiii din America și din toate țările lumii se vor bucura de un program atît de minunat ca cel din această școală. Felicitări pentru munca dv. și pentru planurile dv. de viitor.

ROLLAND ROBERT
San Francisco, California, S.U.A.

JIRINA ADAMÇOVA

Viitor cosmonaut

În R. S. Cehoslovacă

...Și acest început de an școlar întîmpină pe elevi cu darul multor școli noi. Ca în toate țările socialiste, și în Cehoslovacia statul se îngrijește cu dragoste de educația tinerei generații. Celor 12 580 de școli li se vor adăuga pînă în anul 1965 alte numeroase locașuri de învățătură, cu un număr de 17 500 săli de clasă. Desigur, vreți să aflați și cum învață elevii acestei țări prietene. Pentru aceasta e de ajuns să vă povestim despre „Școala bucuriei". N-ați auzit de ea? În apropierea orașului Praga, la Kbeli, se înalță clădirea acestei școli, în care totul este făcut ca elevii să se simtă minunat. Coridoarele sînt zugrăvite într-o mulțime de culori vii. De asemenea, mesele la care învață copiii, tablele de scris le încîntă ochiul cu culorile lor vesele. Și materialul didactic este făcut anume să-i îmbie pe elevi să-l cerceteze cu interes. La fiecare etaj, apa de băut țîșnește din mici fîntîni arteziene. Din difuzoarele aflate în clase și pe săli, copiii ascultă muzică și programele stației de radioamplificare a școlii. Vă închipuiți cu cîtă bucurie și tragere de inimă învață elevii într-un cadru atît de îmbietor.

Și asemenea școli devin din ce în ce mai numeroase în orașele și satele Cehoslovaciei socialiste.

În U.R.S.S.

Ca și pe voi, dragi prieteni, în această lună îi așteaptă sărbătoarea primei zile de școală și pe elevii din Uniunea Sovietică. Păşind pragul școlilor, fiecare dintre ei poartă în gînd recunoștință fierbinte față de marele partid comunist, care le-a dăruit, cu dragoste părintească, de-a lungul anilor, minunate locașe de învățătură. Știți cîte școli se înalță pe nețărmurita întindere a patriei constructorilor comunismului? Ca să vă dați mai bine seama de uriașul lor număr, gîndiți-vă că în 1961 numai școlile de cultură generală erau de 34 de ori mai numeroase decît în anii 1914—1916.

Și ce lume minunată dezvăluie elevilor fiecare școală sovietică! Alături de clasele spațioase, atelierele, cabinetele speciale de studiu, laboratoarele de fizică și chimie îi așteaptă să cerceteze tainele științei și culturii. Toate cuceririle tehnicii stau la dispoziția celor mai tineri cetățeni sovietici. De mult s-au obișnuit profesorii să aibă la îndemînă, atunci cînd explică o lecție, în afara materialului didactic obișnuit, aparatul de filmat, televizorul, radioul, magnetofonul. Harta e completată de imagini filmate, cartea de muzică, de audiții.

În orele libere, pionierii și elevii citesc în bibliotecile școlilor, pregătesc programe artistice la club, la case de cultură sau își petrec vremea în cercurile palatelor și caselor pionierilor.

În ultimii ani, în U.R.S.S. s-au construit un mare număr de școli-internate. Părinții pot merge liniștiți la locul lor de muncă. Ei știu că în cadrul școlii, ca într-o familie grijulie, copilul învață sub supravegherea pedagogilor, se joacă, își petrece cu folos timpul, pregătindu-și temele pentru a doua zi. În Safonovo, regiunea Smolensk, și în centrele muncitorești din Tadjikistan, școlile-internat alcătuiesc adevărate orășele ale copiilor. Clădirile spațioase, cu săli largi pentru lucrări practice, cu săli de sport, livadă, oferă condiții excepționale pentru învățătură.

Iar grija părintească cu care statul sovietic înconjură tînăra generație este din plin răsplătită de pasiunea cu care pionierii și elevii se pregătesc să devină cetățeni de nădejde ai țării comunismului.

Într-o școală sovietică la ora de gimnastică artistică

Drama copiilor din SUDUL VIETNAMULUI

Într-una din zile am vizitat, la Haifong — R. D. Vietnam —, Şcoala nr. 4, unde învaţă copii ai căror părinţi sînt din Vietnamul de sud, dincolo de paralela 17, acolo unde mai domină regimul marionetă al lui Ngo Dinh Diem. (Se ştie că după Conferinţa de la Geneva din 1954 nordul Vietnamului a devenit R. D. Vietnam, iar regiunea de la sud de paralela 17 a rămas sub dominaţia capitaliştilor şi mandarinilor vietnamezi. În Nord, poporul a pornit spre o viaţă nouă, socialistă, în timp ce aceia din Sud gem sub robia regimului americano-diemist.)

Copiii de la Şcoala nr. 4 din Haifong, ai căror părinţi sînt în Sud, mi-au vorbit cu lacrimi în ochi de tragedia populaţiei sud-vietnameze.

Pham Thi Be, una dintre cele mai bune eleve ale şcolii, are încă părinţii şi fraţii în Sud. Ea mi-a vorbit de drama copiilor rămaşi dincolo.

— În Sud, mi-a spus Pham Thi Be, peste 1 500 000 de copii nu pot urma la şcoală. Credeţi că ei nu vor să înveţe? Ei doresc mult, dar nu pot. Mulţi dintre ei nu au nici ce îmbrăca, nici ce mînca, deoarece părinţii lor sînt şomeri. Copiii şomerilor cerşesc pe stradă mila trecătorilor. Dar cine are milă de ei? Alţii nu merg la şcoală pentru că nu sînt şcoli suficiente. De asemenea, mulţi nu pot urma şcoala deoarece trebuie să lucreze la cîmp cu părinţii lor. Cîştigul părinţilor nu ajunge pentru hrana tuturor şi, de aceea, chiar şi copiii mici trebuie să muncească din greu.

Pham Thi Be a rămas o clipă pe gînduri, cu privirea fixată undeva în podea. Din ochi îi curgeau lacrimi.

Directoarea ne-a spus că nu o dată Pham Thi Be a fost găsită plîngînd: se gîndeşte mereu la părinţii şi fraţii săi aflaţi în Sud.

După aceea am avut o întîlnire cu toţi elevii şcolii. Cînd au aflat că sînt romîn, au început să scandeze Ro-ma-ni-a. Ei m-au rugat să transmit elevilor din R.P. Romînă — prieteni şi fraţi — salutul lor, urări de sănătate şi succese la învăţătură.

Pe această cale îmi îndeplinesc misiunea plăcută ce mi-au încredinţat-o.

Apoi elevii mi-au vorbit de munca lor, arătînd că în activitatea ce o desfăşoară se conduc după următorul dicton: „Totul pentru construirea socialismului şi pentru unificarea ţării".

La rîndul meu, le-am urat succes.

N. PLOPEANU

În CUBA

Este cunoscut faptul că în Cuba, ca urmare a anilor îndelungaţi de stăpînire colonialistă, din 100 de locuitori 40 erau neştiutori de carte. O dată cu alungarea dictatorului Batista, guvernul revoluţionar cuban a luat măsuri pentru lichidarea acestei situaţii. S-au construit 9 500 de săli noi de clasă; 12 mari clădiri care adăposteau armata fostei dictaturi au fost reamenajate şi transformate în şcoli.

Mii de învăţători şi profesori, răspunzînd la chemarea guvernului, au plecat în toate colţurile ţării pentru a lichida analfabetismul.

În Cuba se editează în tiraje uriaşe manuale şcolare, materiale didactice necesare, se alocă fonduri mari pentru construirea de noi şcoli şi utilarea celor vechi. Peste tot în oraşele Cubei se pot citi lozinci ca „Imperialiştii ne-au ţinut în întuneric. Să luptăm împotriva analfabetismului".

Aceasta este situaţia într-o ţară care a izbutit să scuture jugul imperialist şi să-şi făurească o viaţă liberă.

Duşmanii şcolii

Diferitele statistici şi comentarii ale ziarelor americane arată că situaţia şcolii în S.U.A. este deosebit de grea. Pe de o parte, statul alocă puţine fonduri pentru învăţămînt, iar pe de alta mulţi copii n-au posibilitatea să înveţe din pricina sărăciei. Chiar preşedintele Kennedy a recunoscut că învăţămîntul în cartierele de cocioabe din marile oraşe şi în regiunile cu mulţi şomeri prezintă multe dificultăţi.

Mulţi copii şi elevi părăsesc şcoala înainte de vreme. Sînt copiii oamenilor muncii, nevoiţi să caute de lucru, să încerce a cîştiga o bucată de pîine pentru ei şi familiile lor. Datele statistice arată că 227 000 de copii în vîrstă de 10—13 ani lucrează din greu la fermele agricole. Dacă nu se vor lua măsuri, numărul tinerilor care părăsesc şcoala înainte de termen va ajunge în anul 1970 la un procent înspăimîntător.

Dar oamenii simpli din S. U. A. ştiu că dacă s-ar cheltui mai puţin pentru bombe şi pentru propaganda de război, s-ar putea folosi mai mult pentru şcoală. Din pricina aceasta, adeseori, în S.U.A au loc numeroase demonstraţii de protest.

O astfel de demonstraţie a avut loc în faţa clădirii lui Nelson Rockefeller, autorul programului de construcţii de adăposturi împotriva depunerilor radioactive. Timp de două ore, demonstranţii au scandat „În loc de adăposturi, vrem bani pentru şcoli".

Grea este şi situaţia copiilor negri din S.U.A. Ei sînt supuşi la tot felul de persecuţii. Nu sînt primiţi în şcoli, iar acolo unde se găsesc, sînt alungaţi. În Atlanta, statul Georgia, la un milion de locuitori sînt 118 000 copii de culoare. Numai 9 au fost primiţi în şcoli. Astfel de condiţii de învăţătură oferă imperialiştii pentru copiii celor care muncesc sau pentru cei care au pielea de culoare.

Nu degeaba, preşedintele Guineii, Seku Ture, a spus: „Imperialismul este duşman al şcolii şi al culturii". Afirmaţia este bine întemeiată. Se referea, fără îndoială, şi la Africa, unde analfabetismul cuprinde 100 milioane de oameni, ca urmare a „binefacerilor" aduse de jugul colonialist.

FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA

Delta Dunării

După ce străbate Cîmpia romînă, cu care se întrece în frumusețe și măreție, Dunărea, galbenă de mîl, se despletește, istovită, în apropiere de orașul Tulcea, așezat sub horă de coline, în trei mari brațe — Chilia, Sulina și Sf. Gheorghe —, prin care se rostogolește în Marea Neagră, cea veșnic bîntuită de furtuni. Între cele trei brațe pe care le-am numit se cuprinde un ținut unic în Europa prin bogăție și pitoresc: Delta Dunării. Tărîmul basmelor și al viselor de cleștar, în care vraja poveștilor depănate de bunica în nopțile de iarnă din copilărie capătă întrupare aievea. Aici e împărăția stufului, a păsărilor și a peștelui. Întindere tainică de ostroave, lunci și plauri formate din depunerea aluviunilor, pe o distanță de timp ce se numără cu miile de ani. Legănată și răcorită de apele unui păienjeniș de canale naturale și lacuri, Delta Dunării împletește legenda cu frumusețea sălbatică. Pătrunzînd în ea, nu-i afli hotare. Hotarele ei sînt zările alburii, cotropite de soare. În ceasul zorilor sau al asfințitului, fiecare trestie devine un fluier, prin care se tînguie dulce vîntul, sporind și ducînd spre nemărginiri nedomolitul cîntec al apelor. Oriunde te vei afla, vei trăi clipe de încîntare. Primăvara sau toamna, cînd sosesc ori pleacă păsări dintr-o arie geografică vastă în care se include Europa, nordul Africii și parte din Asia, vei asista, cu pescarii din satele răsfirate pe grinduri, la un spectacol uluitor. O să vezi cum păsările, întunecînd cerul, ca norii de ploaie, stîrnesc cu bătaia aripilor vîrtejuri rotitoare pe ape, iar stuful se pleacă și se înclină înscriind drumuri largi, urmînd ocolurile zborului aceluia fantastic...

Delta Dunării!... Cuvînt vrăjit. Numai simpla rostire aprinde deopotrivă imaginația geografului, a biologului și a călătorului contemporan.

Delta Dunării are origini străvechi. În fiecare an, fluviul depozitează aici peste jumătate de miliard de tone de mîl. Procesul înaintării uscatului în Marea Neagră se produce continuu și se observă mai cu seamă la gurile de vărsare ale brațului Chilia, care își construiește o deltă proprie, și ale brațului Sf. Gheorghe.

Delta Dunării, sub vechile stăpîniri, cu toate că dădea țării mai bine de jumătate din producția de pește, n-ajungea să-și hrănească locuitorii din satele risipite pe grinduri.

Populația a cunoscut în trecut ravagiile paludismului, tuberculozei și ale alcoolismului. Moartea secera aici cu două coase. Stăpîn autotputernic, după ea, era cherhanagiul, proprietar de năvoade și lotci. Cine nu i se supunea poruncilor era găsit într-o bună zi îngropat cu capul în mîl. Lipsa de școli, misticismul și spaima au făcut să triumfe, sute de ani, în această zonă a vegetației fastuoase, nedreptatea socială. Frica a cutreierat prin împărăția stufului, ca un țipăt straniu de cucuvaie. Abia în anii preluării puterii de către clasa muncitoare, locuitorii Deltei au cunoscut progresul, o viață omenească.

Tulcea, poartă de intrare în Deltă și cel mai de seamă centru piscicol al țării, purta în trecut amprenta rîncedă a unui oraș oriental, cu bazar, cafenele, mahalale mizere,

FĂNUŞ NEAGU
Ilustraţie : MAGDA ARDELEANU

cîrciumi cu şarlatani, borfaşi, căpitani de vapoare, fără vapoare — într-un cuvînt, o alcătuire pestriţă, roasă de foame, insalubră, care se măcina încet şi sigur în umbra minaretelor aurite şi a unui nume cu strălucire în vechime. Singura formă de industrie erau nişte ateliere de mici reparaţii navale şi altele în care împleteau covoare, ofilindu-şi tinereţea, fete sărace.

Orînduirea noastră democrat-populară a aruncat brîul de mizerie al Tulcei, construind cvartale de locuinţe muncitoreşti, care rivalizează cu acelea din marile oraşe, o fabrică de conserve de peşte, pe unde trece toată bogăţia apelor Deltei, scoasă cu năvoadele, o fabrică de conserve de legume şi dulceţuri şi fabrica de salomit, menită să dea plăci de stufit pentru uriaşa reţea de şantiere a ţării.

Dincolo de Tulcea, călătorul pătrunde în împărăţia vrăjită a Deltei.

Codri de stuf uriaşi şi încîlciţi se rotesc sub zări, închizînd ghioluri bogate în peşte, unele nevînturate de om, ci numai de păsările care săgetează neîntrerupt cerul pîrguit de soare. În ceasurile încremenite ale asfinţitului, orizontul pîlpîie roşcat, de parcă se coc în el livezi de vişini şi cîmpuri de căpşuni. Stuful cu spic bătut, ruginiu adăposteşte în el cîrduri de raţe, gîşte, lişiţe, nagîţi, sturzi sau cormorani, care ies să pescuiască împreună cu pelicanii, ce-şi au cuiburile în plauri — ostroave de stuf plutitor. Stîrnit din toată Europa, pelicanul a găsit în Delta Dunării liniştea priincioasă şi abundenţă de hrană. Declarate monumente ale naturii, coloniile de pelicani sînt ocrotite de lege. Delta Dunării, cu „marile ei spaţii de tăcere", a fost supranumită, pe drept cuvînt, paradisul păsărilor. Printre sutele de mii de zburătoare care o populează, vînătorii, veşnic rătăcitori pe aceste meleaguri, au întîlnit şi pasărea flamingo, care vine la noi tocmai din gurile Nilului. Prin ochiuri liniştite plutesc mari cîrduri de lebede, dînd imaginea unei îngrămădiri de lotci spoite cu var. Iar noaptea, cînd florile nuferilor se închid să doarmă, pe grinduri şi în luminişuri îşi arată botul vulpile ieşite după pradă şi, pe alocuri, mistreţii.

Geografia Deltei Dunării, atotcuprinzătoare, prezintă călătorului curiozităţi la tot pasul. Dar cea mai de seamă privelişte este, neîndoielnic, aceea a plaurilor. Mici insule acoperite de stuf înalt plutesc leneş pe ape, încurcînd calea lotcilor şi uneori pe a vaselor de tonaj. La Matiţa, în apropierea marelui sat pescăresc din Delta Dunării Mila-23, se află una dintre cele mai mari insule plutitoare.

Peisajul Deltei încîntă şi farmecă. Alături de regiuni mlăştinoase, în permanenţă sub apă, afli păşuni bogate, iar către mare, la Letea, îţi răsare pe neaşteptate în faţă o pădure cu arbori uriaşi, pe care se împletesc liane, la fel ca în pădurile ecuatoriale.

Mai jos de braţul Sulina, pornind de la cabana Crişan, ţi se va desfăşura ochilor ţinutul nisipos al Caraormanului. Dincolo de acest ţinut începe din nou ameţitoarea clătinare a stufului şi a apelor, peste care se abate vîntul de pe Marea Neagră, cu miros de sare şi iod. E o succesiune de privelişti şi tablouri pe care nici imaginaţia cea mai înflăcărată n-o să ajungă vreodată să le închege şi creioneze.

Marea bogăţie a Deltei o formează peştele şi stuful. Brigăzile piscicole trimit zilnic la Tulcea, la halele frigorifere şi la fabrica de conserve, imense cantităţi de peşte: crap, somn, ştiucă, avat, biban, lin, plătică. În aprilie e sezonul scrumbiei de Dunăre, subţire, albastră, care intră în bancuri uriaşe pe fluviu. Pescarii numesc luna aprilie „anotimpul belşugului".

La gurile Dunării, cel mai de soi vînat îl reprezintă sturionii, atîrnînd sute de kilograme, care dau vestitele icre negre. Toată producţia de caviar a lumii se recoltează din două ţări: Uniunea Sovietică şi R.P. Romînă.

Statul democrat-popular a creat în Delta Dunării cherhanale moderne — Mila 23, Tatanir, Jurilovca, Chilia-Veche —, a înzestrat brigăzile piscicole cu vase şi cu unelte noi, în mare parte din material plastic. Analfabetismul a fost complet lichidat. În sate s-au construit şcoli, dispensare, deservite de medici cu înaltă calificare, avînd la îndemînă aparatura necesară. În dimineţile de la începutul verii, vei vedea pe canale şiruri de lotci, purtate de băieţandri în uniforme curate, cu şepci şi ghiozdane. Sînt fiii pescarilor, elevi la şcoala medie. Grăbesc să ajungă la cursuri.

Marea avuţie a Deltei, valorificată abia în zilele noastre, o formează stuful, ce creşte în zone compacte pe o suprafaţă de 2 700 kmp. De la începuturi şi pînă în anii noştri, stuful a folosit numai ca ascunziş păsărilor şi animalelor de pradă. Pe alocuri era tăiat pentru învelişul caselor. Primăvara, spre a-i înlesni creşterea, pescarii îi dădeau foc. Văpăile urcau sub zare într-un dans sălbatic. În dogoarea lor se ţeseau poveşti cu piraţi de mult trecuţi în nefiinţă. Cîteva zile, cenuşa înnegura apele. Apoi, către mijlocul verii, codrii se împlineau la loc, masivi, închipuind raiul lopătarilor şi privighetorilor de apă.

În primii anî ai regimului nostru democrat-popular, pe ostrovul Maliuc, aşezat pe braţul Sulina, în calea vapoarelor, a luat fiinţă o staţiune experimentală pentru cercetarea exploatării stufului. Maliucul a devenit în scurtă vreme cel mai important punct din Deltă, capitala stufului. În laboratoarele construite aici lucrează numeroşi specialişti: biologi şi ingineri. La Brăila (al doilea mare port al nostru după Constanţa), este un combinat de celuloză. Stuful recoltat în Deltă cu maşini moderne e încărcat în şlepuri şi transportat la Brăila, spre a fi prelucrat şi valorificat. Se extrag din el fire pentru ţesături, hîrtie, carton.

O dată cu stuful au intrat în circuitul vast al industriei şi salcia şi plopul, din care, tot la Brăila, la complexul de prelucrare a lemnului, se fac plăci aglomerate...

Delta Dunării!... Împărăţia basmelor şi a viselor de cleştar.

Călătorul, cel ce şi-a îmbătat odată ochii de mirajul Deltei noastre, îi simte clemarea prin depărtări şi timp.

Te va surprinde, desigur, că nu începem scrisoarea de față cu „Stimate coleg!", așa cum se începe de obicei scrisorile.

Privește în acest caz cu atenție harta alăturată și vei găsi, sîntem convinși, explicația. Și aceasta cu atît mai vîrtos cu cît în loc de legendă ți-am scris scrisoarea aceasta.

Așadar, trebuie să-ți spunem de la bun început că neobișnuitele întîmplări care din prima zi de școală curg potop pe capul tău ne-au pus pe toți pe gînduri. Inima ni se strîngea de emoție ori de cîte ori, la ora opt precis, clopoțelul ne înștiința că vom începe o nouă zi de muncă, iar tu lipseai din bancă. Treceam atunci cu febrilitate în revistă toate posibilitățile, iar în mintea noastră se învălmășeau toate motivările și scuzele tale:

„Ne-a căzut pendula din perete, tovarășe profesor, exact peste ceasul de masă și s-au stricat amîndouă..." Sau: „O biată bătrînică singură, vecină, e tare bolnavă și a trebuit să merg la farmacie... Puteam să n-o ajut, tovarășe profesor?" Sau: „Era s-o păștesc, tovarășe profesor. Știți blocul din colț? Ei bine, mi-a căzut pe picior un ghiveci de la etajul III... Putea să-mi cadă în cap..." Ori: „Știți ce s-a întîmplat? Chiar în piață! A intrat tramvaiul într-o căruță cu cai!"

Emoția și îngrijorarea ce ne cuprindeau pe toți ne-au făcut, un timp, să nici nu observăm un fapt esențial: toate, dar absolut toate aceste catastrofe se petreceau exact în aceleași zile ale săptămînii și aproximativ la aceeași oră: miercurea și vinerea între 8 și 8 jumătate. La opt jumătate fix, ca și cum un pendul ocult ar fi bătut sfîrșitul nenorocirilor tale, te înfățișai în pragul clasei. Era ciudat: pendulul magic bătea parcă în vesta tovarășului profesor. Căci în clipa cînd, privindu-și ceasornicul, închidea catalogul și spunea: „Și acum să trecem la lecția nouă", tu te îndreptai spre banca ta. Atunci așteptam cu sufletul la gură să auzim ce nouă nenorocire se abătuse peste tine și te auzeam:

„Pendula... bătrînica... ghiveciul... tramvaiul."

Ei bine, zilele trecute, vineri, parola magică „Și acum să trecem la lecția nouă" fusese pronunțată, dar tu... nu ai intrat. În clasa înmărmurită a bătut ca o aripă neagră neliniștea. „Ce s-o fi întîmplat?" — ne întrebam. Și răspundeam înfrigurați: „De bunăseamă ceva cu mult mai grav decît pendula... bătrînica... ghiveciul sau tramvaiul." Menghina îngrijorării strîngea toate inimile minut de minut, iar acestea se scurgeau printre fracții și formule încet, ca un asfalt topit...

A mai trecut o oră, și tot nu ai venit. Și încă una. Nici ora a patra. Trecuse ziua. Privirile noastre consternate spuneau același lucru: „Ceva s-a întîmplat. Da, ceva grav de tot... Colegul nostru trebuie ajutat."

La ora 13 fix, o echipă de prim ajutor a și ieșit pe poarta școlii. Avea în mînă harta obișnuită a pașilor tăi cu toate locurile primejdioase însemnate cu creion roșu. În mintea noastră era un singur gînd: „Spre sud! Mereu spre sud, spre domiciliul lui, pe firul întîrzierilor sale".

Făcusem vreo două sute de pași însemnați pe harta noastră printr-o linie întreruptă, privind cu ochi temători împrejur toți caii, bătrînele și ghivecele, cînd ne-am oprit în piață la linia de tramvai. Ne aminteam cu emoție de cîte ori spuseseși plîngător: „În piață, tovarășe profesor..., a deraiat tramvaiul... Știți, a lovit o căruță..."

Ne-am apropiat de un controlor:

— Nu vă supărați și... azi a... deraiat?

— Ce să deraieze?

— Tramvaiul. A deraiat și azi?

— Cum și azi? Niciodată...

— Sînteți sigur?

Omul ne-a privit prea lung ca să mai insistăm. Am bîiguit doar:

— Știți... nu o dată colegul nostru a întîrziat din această pricină...

— Minte!

Am deschis harta și în dreptul cercului pe care scrisesem: „Accident — tramvai" am pus un semn de întrebare. Am consultat apoi harta și cu o voce ceva mai puțin înfierbîntată am zis într-un glas: „Mai departe, totuși. Spre blocul cu ghivece!"

În cîteva minute ne-am aflat la locul cu pricina însemnat pe hartă prin alt cerc cu cuvintele: „Accident... ghiveci"

— Spune, ne-am adresat unui băiețaș ce se juca în stradă. A căzut cumva azi vreun ghiveci în cap unui elev așa și așa și pe dincolo?

— N-a căzut, nene.

— Nici miercuri, nici vinerea trecută?

— Nu, niciodată. E drept, trece pe aici adesea. Îl cunosc. Cîteodată jucăm împreună șotron, juma' de oră, nu mai mult...

Am pus și aici un semn de întrebare și ne-am văzut de drum spre punctul „Accident — bătrînă" Îndoiala ne rodea inimile cînd am intrat în curtea bătrînicii.

— Sînteți bolnavă? am întrebat-o...

— Da. Sînt. De-abia mă țin pe picioare.

Ne-am privit triumfători. Va să zică asta era! Cinste colegului nostru, care ajută un om bătrîn...

(Continuare în pag. 29)

CEI MAI TINERI MECANICI AGRICOLI

Un gest sigur şi, eliberat de dispozitivul care-l ţinea suspendat, plugul şi-a înfipt cuţitele în pămînt. Încă o mişcare îndemînatică a urnit tractorul, în urma căruia brazdele proaspete se aliniază disciplinate. La volan, un băiat vioi, să tot aibă 17 ani. Alături de maşina sclipitoare păşeşte inginerul mecanic. După cîţiva paşi întinde mîna băiatului şi, strîngîndu-i-o, îi spune:

— De astăzi ţi-am încredinţat tractorul, tovarăşe Radu. Spor la lucru!

Am fi dorit tare mult, dragi prieteni, să fi fost şi voi alături de Radu Vasile în prima lui zi de muncă pe ogoarele gospodăriei colective „8 Martie" din Slătioara. Pe aceste locuri, unde acum cîţiva ani strîngea în urma combinei spice, împreună cu ceilalţi pionieri din unitatea sa, s-a întors, în ziua însorită de august a acestui an, ca mecanic agricol. I s-a încredinţat un tractor şi ne e greu să vă descriem fericirea şi mîndria ce i se citeau pe faţă în clipa aceea. Avea să mînuiască pe ogoarele colectivei din satul natal maşina complexă, ale cărei taine învăţase să le descifreze în cei trei ani de studiu pasionat la Şcoala de mecanici agricoli din Urziceni.

Cu puţine zile în urmă se despărţise de colegii de promoţie, de profesori şi maiştri. Acum se gîndeşte cu emoţie că tot în această zi pe porţile staţiunilor de maşini şi tractoare din Sărulești, Gîrbovi, Slobozia, Grădiştea, Griviţa, Balaciu au ieşit, la volanul tractoarelor ce li s-au încredinţat, toţi cei 70 de tineri mecanici agricoli, tovarăşii săi de şcoală, pentru a-şi începe şi ei prima zi de muncă, cei mai mulţi pe ogoarele gospodăriilor agricole colective din satele unde au copilărit.

Pe toţi i-au înconjurat cu dragoste şi încredere inginerii şi ceilalţi lucrători ai staţiunii. Noua promoţie de mecanici agricoli a fost primită cu bucurie. Inginerii şi tractoriştii mai vechi îi cunosc bine din perioadele de practică. Ştiu cu toţii că stăpînesc temeinic meseria; vor îngriji cu pricepere maşinile agricole iar munca lor pe ogoare — la volanul tractoarelor, al combinelor şi pe celelalte maşini complexe — va spori necontenit belşugul colectiviştilor.

Iar gîndurile celor mai tineri mecanici agricoli se îndreaptă, în prima lor zi de muncă, spre şcoala pe care abia au părăsit-o. Cuprinzînd cu ochii nesfîrşita întindere de pămînt care îi aşteaptă s-o lucreze cu hărnicie şi pricepere, ei se gîndesc cu recunoştinţă la profesorii şi maiştrii de la care au deprins meşteşugul conducerii maşinilor, tainele fiecărei piese. Imaginîndu-şi viitorul, nu le e greu să întrevadă satisfacţiile meseriei lor atît de frumoase şi atît de folositoare agriculturii patriei.

Desigur că şi voi, dragi copii, vă gîndiţi de pe acum la meseria pe care o veţi îmbrăţişa. Unii dintre voi aşteaptă cu nerăbdare să înceapă şcolile profesionale sau medii la care au dat anul acesta examenul de admitere. Mulţi şi-au ales, ca şi Radu Vasile acum 3 ani, meseria de mecanic agricol. Sînteţi curioşi să aflaţi cît mai multe despre şcolile în care veţi învăţa meseria îndrăgită. Să-i rugăm pe cîţiva absolvenţi ai Şcolii profesionale din Urziceni să vă povestească despre anii de studii în clase, la S.M.T., la volanul tractorului.

Să începem cu prima noastră cunoştinţă. Pe mecanicul agricol Radu Vasile îl leagă de meseria aleasă anii pionieriei.

— Purtam cravata roşie, ne spune el, cînd am îndrăgit tehnica. Construiam aparate simple de radio, diferite dispozitive automate la uşi, aparate de laborator. (Într-adevăr, şcoala din Slătioara era plină de „invenţiile" pionierilor care se numeau „inovatori".) Mă atrăgeau îndeosebi maşinile agricole, care cu fiecare an se înmulţeau pe ogoarele colectivei noastre. Cînd am terminat clasa a VII-a, hotărîrea mea era de mult luată: mă voi face mecanic agricol. Şi la şcoala din Urziceni am avut cele mai bune condiţii de învăţătură. Nu voi uita niciodată orele de atelier sau ziua în care am condus singur tractorul. La S.M.T. Urziceni, unde lucrez acum, am învăţat multe în lunile de practică. Acum maşinile îmi sînt şi mai dragi, pentru că le cunosc. Nici nu vă închipuiţi ce bucurie te cuprinde cînd, de la volanul tractorului, simţi cum maşina îţi ascultă comenzile.

Şi Spătaru Ion, care lucrează acum la S.M.T. Sărulești, îşi aminteşte cu drag de anii de şcoală.

— Nu numai orele în care am deprins meseria îmi revin în minte. Zilele libere petrecute în şcoală, pe terenul de sport, la bibliotecă sau în faţa televizorului au fost la fel de frumoase. Îndrăgeam cărţile din anii pionieriei, dar la biblioteca şcolii de mecanici agricoli mi-am făcut buni prieteni din eroii lui Şolohov, Sadoveanu, Fadeev. N-a trecut o săptămînă fără să citesc o carte nouă. Meseria noastră cere cunoştinţe temeinice. De aceea şi cărţile de specialitate mi-au fost în anii de studiu sfătuitori apropiaţi.

— Cele mai emoţionante amintiri, începe să povestească Ene Nedea, unul dintre cei opt absolvenţi

(Continuare în pag. 27)

CE SĂ FIU

De vorbă despre lucruri importante!

„Liniște! Stăm de vorbă despre lucruri importante!“

Literele acestui anunț, atît de ciudat la prima vedere, erau desenate pe un carton agățat de creanga firavă a unui pui de arțar.

Treceam adeseori pe acolo. Cu treburi sau fără, grăbit sau nu, de cîte ori ieșeam din casă, mă abăteam pe la poarta parcului și zăboveam o clipă în fața puiului de arțar.

Așa, într-o dimineață, descoperii anunțul. Citindu-l, ridicai din umeri nedumerit. A doua zi și în zilele următoare nu-l mai întîlnii, ca, pe neașteptate, să apară din nou.

Și iată-mă în parc, la începutul unei luni, în ziua cea mai însorită, cu cerul cel mai albastru, cu vîntul cel mai prietenos. La poartă mă întîmpină anunțul. Înaintam precaut pe o alee, cînd, deodată, mă pomenii în fața unui alt anunț. O tăblie înfiptă în mijlocul unui strat de flori îmi atrase atenția că:

„Azi are loc obișnuita adunare lunară a pionierilor și școlarilor în care se discută despre lucruri importante!“

Încetul cu încetul, începeam să mă dumiresc. Îmi reproșai chiar că trebuia să mă fi gîndit din capul locului. Dar voiam să văd, să mă conving cu ochii mei, să nu las nici o portiță deschisă pentru dubii. Prilejul mi se oferi mai devreme decît mă așteptam. Cu fiecare pas, dădeam de o nouă tăbliță. Pe prima, atîrnînd ca un mărțișor de ramura tremurătoare a unui plop, scria:

„Să stăm de vorbă despre prietenie“.

Pe a doua, vecină cu un trandafir, răsărită ea însăși ca o floare într-un rond, scria:

„Să stăm de vorbă despre cuvîntul dat“.

Pe a treia, dacă îmi aduc aminte — rezemată de o bancă —, era scris:

„Să stăm de vorbă despre disciplină“.

Mereu alte și alte tăblițe îmi apăreau în cale. Nici n-ajunsei în mijlocul parcului, că întîlnii vreo zece. Fiecare începea cu cuvintele „Să stăm de vorbă despre...“ și continua cu (nu citez în ordine, ci așa cum îmi dictează memoria): „muncă“, „răspundere“, „timpul liber“, „băieți și fete“, „noi — la școală“, „noi—acasă“, „cinste“, „onoare“...

Eram pe deplin lămurit. Toate acestea erau, într-adevăr, lucruri importante și meritau cu prisosință discuții, schimburi tovărășești de păreri în jurul lor.

În aceeași clipă, luai hotărîrea să nu lipsesc de la nici una dintre aceste adunări. Mai mult chiar: cu voia voastră, stimați cititori ai „Cravatei roșii“, să împrumut pentru modestul meu condei penița înțeleaptă a cronicarilor — astfel că, așa cum glăsuiește hrisovul: „cele ce ochii mei vedea-vor și urechile mele auzi-vor îndată pe foaie să le aștern, nu cu vorbe meșteșugite, ci cu adevărul adevărat...“

Acesta este, prieteni, „certificatul de naștere“ al noii rubrici a revistei voastre, rubrică pe care o veți putea urmări cîteva numere de-a rîndul sub titlul:

„De vorbă despre lucruri importante!“

O zi de la începutul lunii. Ziua cea mai însorită cu cerul cel mai albastru, cu vîntul cel mai prietenos.

În parc sînt prezenți sute de pionieri și școlari, băieți și fete. Băncile pe care stau alcătuiesc un cerc. În mijlocul cercului: o masă. În jurul ei: trei scaune. Vor fi ocupate de cei cărora li se va încredința conducerea adunării: prezidiul adunării. Privesc spre masă și mă întreb: cui oare i se va încredința astăzi conducerea adunării?

O fetiță de lîngă mine, ghicindu-mi parcă gîndul, îmi șopti:

— Alegem pentru un motiv anume, întotdeauna bine întemeiat, pe trei dintre noi...

Nici nu sfîrși bine, că și zării un pionier ridicîndu-se:

— Îl propun pe colegul meu de bancă. Motivul? De cîte ori promite ceva, colegul meu se ține de cuvînt. Odată, fiind bolnav, el mi-a făgăduit că-mi aduce lecțiile. A început însă atît de tare să viscolească, încît și

Îmi notai cuvîntul în carnet și-l subliniai cu două linii. În acest timp, auzii întrebarea pornită de la masă:

— Cine vrea să ia cuvîntul?

„Sparse gheața“ un pionier care, după cum arăta, părea elev într-a șasea sau a șaptea:

— Discutăm adesea despre prietenie și cred că e firesc să fie așa. Noi nu ne putem închipui viața fără prieteni. Lipsită de sentimentul prieteniei, ea ne-ar deveni pustie, tristă, fără noimă. Toți sîntem de acord cu asta. Dar numai atît nu-i destul. N-am cunoscut încă un elev care să nu fie de acord că matematica, de pildă, este o știință fără care n-am putea trăi. Și totuși, „corigent la matematică“ nu-i o expresie întîlnită numai în dicționare, alături de explicația: „de mult, pe vremuri, se întîmpla ca unii elevi care nu învățau la matematică să fie obligați a se prezenta toamna la un examen... etc...etc...“ Nu-i destul, nici în cazul prieteniei, să fii de acord cu ea. Dacă nu învățăm să fim prieteni, dacă nu știm să fim prieteni, putem rămîne corigenți, iar corigența, care elev nu știe? e un fel de indicator cu două direcții: spre promovare, dar și spre... prefer să nu mai rostesc cuvîntul! Cred că n-am

ortante! De vorbă despre lucruri importante! De vorbă despre lucruri importante!

tramvaiele și mașinile s-au oprit. Altul poate n-ar fi ieșit nici pînă la poartă. El a venit din celălalt capăt al orașului să-mi aducă lecțiile.

Se ridică apoi o fată:

— Îl propun pe președintele detașamentului nostru. Am și eu motive anume. E un băiat deosebit de disciplinat. A înțeles cel dintîi din clasa noastră că disciplina nu-i ceva... cum să spun eu?... dacă vrei o accepți, dacă nu — nu... cu ea sau fără ea nu trăiești nici mai bine, nici mai rău. A înțeles că în viața fiecărui om disciplina e hotărîtoare. O socotește nu ca pe o obligație a sa, ci ca pe un drept al său. Dreptul de a învăța, de a munci disciplinat. E primul în clasă și unul dintre cei mai buni elevi din școală. Și nu pentru că ar fi mai înzestrat decît alții. Simplu: e mai disciplinat decît alții!

În sfîrșit, ultima propunere — tot a unei fete:

— Scurt și fără prea multe explicații: mă gîndesc la prietenul și vecinul meu, un băiat care nu găsește nimic înjositor, nimic „sub demnitatea unui băiat" în a-și cîrpi singur ciorapii, în a-și coase singur un nasture. Celor care rîd le răspunde: „Nu-i rușinos să faci o treabă folositoare. E rușinos să gîndești ca un om vechi, ca pe vremea bunicii".

Toți cei prezenți fură de acord cu propunerile. Le găsiră întemeiate. Scaunele din jurul mesei se ocupară. Prezidiul se consfătui cîteva clipe, apoi anunță că adunarea poate începe și că ea va fi dedicată unor schimburi de păreri despre prietenie.

porni rău discuția noastră dacă am începe-o de aici: de la a învăța, de la a ști să fim prieteni!

— Sîntem de aceeași părere! spuse unul dintre băieții de la masă, un pionier mărunțel, blond, pe care îl supăra lumina prea puternică a soarelui și clipea mereu din ochi.

— Dacă îmi dați voie, se ridică o fată cu codițe, aș vrea să dau un exemplu... E în legătură cu cele spuse. Acum cîteva zile, un coleg îmi povestea plin de veselie: „Am rîs ieri cu hohote de Sandu. Să vezi ce i-am făcut! Tocmai terminasem de citit «Vizită» de Caragiale, cînd a venit la mine Sandu să învățăm împreună. Și-a scos galoșii și i-a lăsat pe sală. Am început să învățăm, dar mie nu-mi dădea pace un gînd... Ți-am spus că tocmai terminasem de citit «Vizită»... Dulceață aveam, dar nu era s-o stric pe galoșii lui. M-am furișat pe sală și i-am umplut galoșii cu apă. La plecare, cînd s-a încălțat, parcă ar fi intrat într-o băltoacă. S-a stropit pînă la genunchi. Merita să-l vezi... Am rîs de m-am prăpădit... mă durea burta de rîs..." Povestea mă făcu să-l întreb: „Spune-mi, Sandu nu s-a supărat?" El făcu o mutră uluită de parcă atunci ar fi căzut din lună: „Cum să se supere? Mi-e doar cel mai bun prieten! Crezi că e prima farsă pe care i-o fac? Odată i-am tăiat nasturii de la palton, altă dată i-am ascuns ghiozdanul..." „Și? — îl mai întrebai o dată — Sandu nu s-a supărat?" Cu aceeași mutră uluită mi-a răspuns: „Of, grea mai ești de cap! Cum să se supere dacă mi-e cel mai bun prieten?" Ce mai încolo și încoace! Mă lămurii că aveam de-a face cu un... „corigent la prietenie". Dar pe Sandu, pe „cel mai bun prieten", nu-l înțeleg nici acum. Cum permite să i se facă asemenea farse de prost gust? Ce anume îl salvează pe autorul lor de mînia sa? Prietenia? Dar ce-i prietenia? Un burete sau o gumă de șters greșeli? Dacă ar fi așa, n-am mai avea nevoie de prieteni. La urma urmei, am putea să ne iertăm și singuri greșelile... Da, e necesar să învățăm să știm să fim prieteni. Unii nu știu. Alții nu știu totul. În orice caz, cei care își închipuie că a fi prieten înseamnă un prilej de glume, de farse, un ceas vesel pe care îl petreci cu cineva ori un motiv ca să treci cu vederea lipsurile și greșelile unuia nu știu absolut nimic despre prietenie.

Notez, notez de zor și mă cert că anul trecut am avut prilejul să învăț stenografia, dar m-am luat cu poveștile și schițele mele și am lăsat-o baltă...

Alt băiat din prezidiu constată că discuțiile sînt pe un drum bun.

— Ceea ce căutam noi este să ne apropiem cît mai mult de adevăratul înțeles al prieteniei. E limpede că nu ne propunem să găsim împreună o definiție a prieteniei, convinși că, învățînd-o apoi pe de rost, așa cum învățăm definiția cercului, de pildă, va fi destul să ne-o amintim ca să fim prieteni desăvîrșiți. În asemenea minuni nu credem. Dorința noastră e să știm să fim prieteni. Asta discutăm.

Dădu pe urmă cuvîntul unui băiat care stătea chiar lîngă mine. Purta ochelari care la prima vedere îi imprimau un aer de solemnitate.

— Uite ce cred eu: nimic din ceea ce facem important în viață nu facem întîmplător. Învățăm ca să ajungem oameni luminați, lucrăm la traforaj, stropim grădina sau dregem un lucru stricat pentru ca să ne deprindem de pe acum cu munca. Totul are un țel. Cred că trăinicia unei prietenii trebuie să se măsoare după înălțimea țelului ei, care, ca orice înălțime, poate ajunge pînă la „genunchiul broaștei" sau poate fi privită cu jind chiar de vîrful Everest. Eu așa judec. Dacă întreb pe un băiat: „de ce ești prieten, să zicem, cu Mircea?" și el îmi răspunde: „pentru că Mircea are bicicletă pe care mi-o împrumută, iar eu îi dau cîteodată patinele mele" — eu n-o să socotesc niciodată acest „schimb în natură" drept o prietenie. N-aș izbuti să-i văd înălțimea nici cu două perechi de ochelari. Poate, cine știe? un microscop m-ar putea scoate din încurcătură...

— Dar, întrebă de la masa prezidiului băiatul care clipea des, ce anume ar stîrni jindul Everestului?

— Aș vrea să răspund eu... înălță mîna o pioniera cu părul scurt, strîns cu o panglicuță albă. Primi repede încuviințarea și spuse:

— Mă voi ajuta de cîteva rînduri pe care le-am citit în jurnalul detașamentului nostru. Le-a scris o colegă sau un coleg și cred că le memorez destul de bine. Ele sună așa: „Cel mai puternic vis al nostru este să devenim oameni de nădejde ai patriei socialiste. Ca să ne împlinim acest vis avem multe de făcut — și în primul rînd să învățăm și să muncim cu rîvnă, să fim disciplinați și prietenoși..." Ei bine, atunci cînd este închinată unui asemenea țel înalt, cînd se inspiră din neasemuita lui frumusețe, prietenia nu se poate să nu fie trainică, adevărată...

— Cuvintele din jurnalul detașamentului le-am scris eu, spuse un băiat a cărui figură o reținusem dintr-o vizită la Palatul pionierilor. Le-am scris ca răspuns la o întrebare pusă de o colegă într-o adunare de grupă. Iată întrebarea: „Se dă teză, și prietenul tău cel mai bun n-a învățat și încearcă să tragă cu ochiul în caietul tău. Ce să fac? îți spui. Dacă nu-l las, prietenul va primi o notă proastă, și asta mă va durea. Dacă-l las, acopăr o faptă necinstită, și asta iarăși mă doare". Am luat cuvîntul atunci toată grupa. Unul a spus: „Ca prietenul tău să nu ia o notă proastă, ești dator să faci totul pentru el. Așa s-a purtat cu mine prietenul meu cel mai bun. A renunțat nu o dată la un meci sau la un film ca să vină și să învețe cu mine la matematică, obiectul la care eram foarte slab". Altul a spus: „Mi s-a întîmplat și mie să nu mă pregătesc cum trebuie pentru o teză. Și... am copiat. Cînd, după o săptămînă, ne-a adus tezele, aveam amîndoi nota 7. El muncise pentru nota asta — eu nu. Eram abătuți și mohorîți. Vesela noastră prietenie se destrămase. N-am stat de vorbă, dar știam amîndoi că ceea ce am făcut n-o să se mai repete. De ce? Pentru că voiam să fim mereu veseli și să ne privim în ochi fără teamă că ne ascundem ceva, ceva urît, ceva care n-are ce căuta între noi..." Am luat și eu cuvîntul. Am spus că trebuie să gîndim așa: „Ce fel de oameni visăm să ajungem noi, pionierii de azi?" E limpede că răspunsul nostru nu poate fi decît unul singur: „Visăm să ajungem oameni de nădejde ai patriei socialiste". Atunci? Cum să ne răspundem la întrebarea dacă să-l las sau să nu-l las pe prietenul cel mai bun să copieze? Uite cum: patria noastră socialistă socotește drept o josnicie încercarea oricui de a trăi din munca altuia, respinge și condamnă necinstea, lenevia... Acesta e singurul răspuns. Și nu numai în cazul acesta. Cînd prietenia e închinată unui scop atît de înalt, el însuși ne învață cum să fim prieteni, ce trebuie și ce nu trebuie să facem în numele prieteniei.

— Sîntem de aceeași părere, spuse cineva de la masa prezidiului, dar mie, prieteni, mi se păru că aceste cuvinte fuseseră rostite de toate glasurile — la care se adăugă și al meu și se pierdu printre celelalte...

OCTAV PANCU-IAȘI

(Urmare din pag. 11)

ai oceanului aerian — Cosmosul. *(Bătînd din palme, se învîrte de colo-colo.)* Începem! *(Rîndul se sparge şi Radu I fuge, bineînţeles, spre minge. Toma poruncitor.)* Stai! *(Radu I încremeneşte în poziţie de drepţi.)* Adu mingea la mine... *(Docil, o aduce.)*

LUCICA: Uf! Mingea asta de fotbal mă scoate din sărite.

RADU II: Parcă ai fi pensionarul care mi-a oprit şapca pentru că i-a spart frate-miu geamul. Şi el cînd vede mingea de fotbal...

TOMA: Lăsaţi vorba! În general, ar trebui să vorbim mai puţin... *(Ceilalţi îşi dau coate şi, zîmbind pe sub mustaţă, încuviinţează.)* E momentul să începem amenajarea cosmodromului... *(Arată.)* Aici e nevoie de o cabină-etanş din care viitorul cosmonaut, închis într-însa, va comunica din Cosmos cu cei rămaşi pe planeta „Terra", fireşte că prin radio, fără să se lungească la vorbă ca pe Pămînt... *(Făcîndu-le semn să-l urmeze.)*

RADU II: Haideţi să aducem cabina-etanş. E fantastică! *(Scena rămîne goală, se aud eforturile lor de a căra ceva şi reapar aducînd o ladă goală, cu capac, pe care o aşază în picioare.)*

TOMA *(frecîndu-şi mulţumit palmele):* Perfect! Acum să aducem şi o masă, dar nu o simplă masă, ci aparatul nostru centrifugar... E drept, n-o să ne creeze chiar starea de imponderabilitate din rachetă, dar o să ne obişnuim să fim suspendaţi în aer, să scriem şi să citim, să mîncăm aşa, fără să simţim pămîntul sub picioare.

RADU I *(băgînd adînc mîna în buzunar):* Grozav! Eu m-am şi gîndit la asta. *(Dă la iveală un tub de pastă de dinţi.)*

RADU II *(prinzîndu-i încheietura mîinii):* Aha! De asta n-am mai găsit eu de dimineaţă pasta de dinţi şi n-am mai putut să mă spăl... *(Îi ia tubul.)*

RADU I *(rîde cu hohote):* Acum degeaba te-ai folosi de el. Ar însemna să te speli pe dinţi cu marmeladă.

RADU II *(gustă şi scuipă):* Pfui! Marmelada are gust de mentă.

RADU I: Ei, şi ce-i cu asta? În schimb avem asigurată hrana. M-am gîndit că acolo, în rachetă, din pricina absenţei gravitaţiei, nu poţi să mănînci decît ce-i în tub. *(I-l smulge din mîna lui Radu II.)* Uite aşa! *(Se trînteşte pe spate şi cu picioarele în aer gustă din tub.)* E straşnic.

LUCICA: Nu-i tocmai plăcut.

TOMA: Nici nu-i bine. Ar însemna să-i inducem în eroare pe Marţieni, de pildă. Întîlnindu-ne pe planeta lor, ei ar putea crede că aşa e marmelada la noi, cu gust de pastă de dinţi.

LUCICA: E just ce spune Toma.

SANDU: Atunci?

TOMA: Deocamdată renunţăm la pregătirea alimentelor pentru drum...

HORIA *(sceptic):* Nici n-au să ţină pînă atunci.

RADU I: E! Aşa s-au găsit grăunţe de grîu îngropate acum 3 000 de ani. Şi tot au mai rodit.

SANDU: Dacă ai tu timp să aştepţi încă 3 000 de ani de acum încolo...

TOMA *(apucînd brusc tubul din mîna lui Radu I):* Pierdem timpul! Tubul se confiscă!

RADU I *(desperat):* Şi mingea... Şi tubul...

TOMA *(categoric):* Cosmonaut 1 006! *(Radu I bate din călcîie, disciplinat, tace.)* Haideţi! *(Ceilalţi îl urmează, se întorc cu o masă, un scăunel, un steguleţ galben, un capac de ladă pe care îl aşază în picioare; pe capac sînt înşirate, bătute în cuie, nişte cureluşe cu catarame, al căror scop se va vedea numaidecît. Zice cu importanţă.)* Acesta este fotoliul în care cosmonautul va fi prins în curele şi va trebui să stea nemişcat pînă învaţă să-şi stăpînească voinţa... începem cu 1 006!

RADU I *(emoţionat):* Ce trebuie să fac? *(Şi ceilalţi încearcă o anumită emoţie.)*

TOMA *(îl apucă de umeri şi-l împinge în aşa fel încît spatele să i se lipească de capacul de ladă aşezat în picioare):* Lasă-te condus... cu încredere... *(Face semn celorlalţi, care încep să-i lege cureluşele, imobilizîndu-i picioarele, braţele; cosmonautul 1 006 zîmbeşte fericit.)* Aşa-a-a! Cosmonaut 1 001, adu încoace mingea de fotbal... *(Lucica îşi astupă iar urechile, în timp ce Toma potriveşte mingea la piciorul lui Radu I. Cosmonautul 1 006 încearcă să o atingă cu vîrful pantofului, dar nu izbuteşte să-şi mişte piciorul.)* Trebuie să te obişnuieşti să-ţi controlezi voinţa. Călăreşte-te aşa, nu mai fi atît de nestăpînit, dacă vrei să zbori în Cosmos.

SANDU: Şi noi ce facem? Stăm şi căscăm gura?

TOMA: Nu, nu, ai dreptate. *(Face semn celorlalţi să tragă mai aproape masa, aşază scăunelul pe tăblia mesei.)* Cosmonaut 1 001. Ia loc pe burtă, în aparatul nostru centrifugal.

SANDU *(se grăbeşte să execute):* Aşa e bine? *(E întins cu burta pe scăunel şi, ca să-şi păstreze mai bine echilibrul, ţine braţele în lături ca şi cînd ar vrea să zboare.)*

TOMA: Excepţional! *(Îşi consultă carneţelul.)* Dar asta nu-i totul. Important e ca în starea de imponderabilitate cosmonautul să nu-şi piardă facultăţile mintale, gîndirea, memoria...

SANDU *(căzînd în cursă):* Gîndesc perfect. Nu uit nimic...

LUCICA *(în şoaptă):* Dacă ar face aşa şi-n clasă!

TOMA: Bine, cosmonaut 1 001. Trebuie însă să verificăm dacă totul e în regulă. Începem cu memoria...

SANDU: Sînt gata.

TOMA: Ce lecţie avem pe mîine la istorie? *(Tăcere. Duce palmele la gură, făcîndu-le pîlnie.)* Repet: ce lecţie avem pentru mîine la istorie? S-a recepţionat întrebarea?

SANDU *(dezumflat):* S-a recepţionat.

TOMA: Se aşteaptă răspunsul...

SANDU *(subit inspirat):* Raportez: din cauza condiţiilor de imponderabilitate, memoria cosmonautului nu funcţionează perfect. *(În tot acest timp, Radu I încearcă să atingă mingea cu vîrful pantofului, apoi izbuteşte să se stăpînească.)*

TOMA *(strigă):* Atunci e cazul să antrenăm memoria cosmonautului în aşa fel încît să funcţioneze şi în asemenea împrejurări. Atenţiune! *(Pe la spate îi face semn lui Radu II, care îi întinde cartea de istorie.)* Mîine, la istorie, avem lecţia despre cultura egipteană. Repetă!

SANDU: Cultura egipteană...

TOMA: Atenţie! Egiptenii au cunoscut scrierea acum mai bine de cinci mii de ani. Ei scriau prin desene, desenele exprimau cuvinte întregi care reprezentau obiecte sau plante, animale şi oameni. De exemplu, cînd voiau să scrie cuvîntul „soare", desenau un disc solar...

SANDU *(de sus):* Asta-i scrierea hieroglifică.

TOMA: Foarte bine! Memoria cosmonautului a început să funcţioneze iar...

SANDU *(glumind):* Şi cînd voiau să scrie cosmonaut ce desenau? *(Ceilalţi rîd.)*

TOMA *(sever):* Cosmonaut 1001! Care sînt cele 7 minuni ale lumii?

SANDU: În memoria cosmonautului cele 7 minuni ale lumii sînt doar 6... *(Toma îndoaie cîte un deget.)* Mausoleul lui Mausolos din Halicarnas, piramida lui Keops din

Egipt, farul din Alexandria, colosul din Rodos și grădinile suspendate ale reginei Semiramida din Babilon...

TOMA: Deci cele 7 minuni sînt 6, care de fapt sînt 5? Atenție, cosmonaut, încordează-ți memoria. A șasea minune a lumii este statuia lui Zeus din Olimp...

SANDU *(repetă)*: Zeus din Olimp...

TOMA: Și templul Dianei din Efes...

HORIA: Eu știu și a opta minune a lumii.

TOȚI *(pînă și Radu I)*: Care?!

HORIA: Sandu o să știe mîine la lecția de istorie. Și dacă antrenamentul continuă zilnic...

TOMA: O să continue, al lui și al fiecăruia dintre noi...

RADU I: Mă interesează... antrenamentul meu cît o să mai țină? Nu-i mult pentru prima zi? *(Băieții privesc spre Toma, el dă din cap și toți sar să-l desfacă pe Radu I.)*

TOMA: Antrenamentul celorlalți continuă...

RADU I *(trist)*: Și ce? Altceva?

TOMA *(luminat)*: Aha, știu ce! Împreună cu cosmonautul 1 001 te antrenezi la haltere.

TOȚI: Haltere?! De unde haltere?!

TOMA *(senin)*: Haltere? N-avem haltere? Le înlocuim cu alte greutăți. Să zicem... cărămizi...

HORIA: Și cărămizi de unde luăm?

TOMA: De alături, de pe șantierul laboratorului școlii.

TOȚI *(gata să se repeadă)*: Le aducem aici?

TOMA: Am comandat eu „start"?... Stop! Nu... 1 003 și 1 006 merg acolo, iau o targă și fac antrenament de haltere cărînd cărămizi... E limpede?

RADU II *(moale)*: Am auzit bine: 1003?

RADU I *(îi strigă la ureche)*: Exact! *(Dispar în pas alergător.)*

TOMA: Antrenamentul nostru continuă... Întîi trebuie să ne asigurăm că tot ceea ce se petrece la bordul rachetei va fi însemnat cu grijă într-un jurnal de bord; misiunea aceasta o va avea cosmonautul 1 005.

HORIA *(măgulit)*: Ce urmează să fac?

TOMA: Simplu! Să deschizi ochii mari și să observi atent tot ce se petrece în jur. Pînă una alta, urcă-te în observator *(arată lada)* și exersează-ți atenția. Observă totul cu migală și spune-ne ce vezi. Închipuiește-ți că începi jurnalul de bord al rachetei.

HORIA *(sare pe ladă mult mai vioi decît pînă atunci, cu palma streașină la ochi)*: Văd...

TOMA: Cîte macarale?

HORIA *(numără)*: Una... două... patru... șase... zece... unsprezece!

TOMA: Ba nu, douăsprezece. Mergi întotdeauna cu nasul în pămînt și nu prea vezi ce e în jur... *(Consultînd carnețelul.)* Obișnuiește-te, cosmonaut 1 005, să înregistrezi totul pe retină... Hai, acum numără cîte blocuri noi au fațada terminată și cîte sînt încă la roșu...

HORIA *(viu)*: Șapte cu fațada gata și... patru la roșu...

TOMA: Bine! De astă dată foarte bine. Rămîi acolo sus și ajută-ne acum pe noi — fii foarte atent! — să ne antrenăm.

LUCICA: Noi ce facem?

TOMA: Ascultă! Chiar acum e rîndul tău, cosmonaut 1 002! Al tău, al cosmonautului 1 001 și al cosmonautului *(arată spre el)* 1 004... *(îi întinde lui Sandu stegulețul galben.)*

SANDU *(înveselit, flutură stegulețul)*: Te pomenești că noi facem pe arbitrii de fotbal! *(Lucica își astupă urechile.)* Eu de tușă, cu steguleț...

TOMA: Da, tu cu steguleț vei aștepta. Lucica îți va face semn din minut în minut, dar exact la fiecare minut...

LUCICA *(mirată)*: De unde am să știu eu cînd se împlinește minutul? Mai bine-mi spuneai să aduc ceasul deșteptător de acasă.

TOMA: Ba nu! Cosmonautul 1 002 trebuie să se deprindă să cunoască valoarea unui minut, al fiecărui minut. Pentru că în cosmonautică un minut înseamnă cinci sute de kilometri parcurși... *(Consultă carnețelul.)* O întîrziere de un minut poate fi catastrofală în Cosmos.

LUCICA *(dezamăgită)*: Și atunci?

TOMA: Încearcă să te descurci așa...

LUCICA: Am să clipesc... Un clipit este egal cu o secundă... Am să număr pînă la șaizeci și o să-i fac semn cosmonautului 1 001...

TOMA: 1 001 o să ridice steguleț, iar 1 005...

HORIA *(așezat între timp pe ladă, sare în picioare)*: Adică eu...

TOMA: 1 005 o să bată numaidecît, deosebit de repede și atent, în cabina-etanș. Cu piciorul, firește. Iar în cabină *(arată spre ladă)* n-o să se afle altul decît cosmonautul 1 004 în persoană.

TOȚI *(uimiți, privind lada)*: De ce în cabina-etanș?

TOMA: Ca să se deprindă și el cu transmiterea veștilor din Cosmos. Fix, din minut în minut, 1004 o să vorbească la radio cu cei de pe pămînt, transmițîndu-le scurt, concis, așa cum se cuvine unui cosmonaut... *(Se duce spre ladă, dă deoparte capacul și se chircește înăuntru.)* Gata! *(Sandu închide capacul — lada stă în picioare, ca o căsuță — capacul pare o ușă; Lucica începe să clipească și la un moment dat ridică brațul; Sandu — care se află plasat în spatele lăzii — înalță stegulețul galben pentru Horia, care e așezat într-adins cu spatele la Lucica în așa fel încît să nu vadă decît semnalul lui Horia.)* Atențiune, Pămînt, atențiune! Aici cosmonaut 1 004! 1 004! Transmit de la bordul navei cosmice ... Totul în regulă! Transmisiunea încetează! *(Tăcere. În acest răstimp, Lucica clipește, ridică brațul, stegulețul se înalță iar, o izbitură cu piciorul în ladă și din nou.)* Aici cosmonautul 1 004! 1 004! Atențiune, atențiune! Totul decurge normal! Ce se aude pe Pămînt? Trec pe recepție.

LUCICA *(prinsă în joc)*: Numără minutele pînă la întoarcerea ta, cosmonaut 1 004. Nu mi-am dat niciodată seama că minutele sînt atît de lungi... *(Sandu și Horia se privesc nedumeriți — capacul se dă deoparte și Toma iese din ladă și înaintează solemn spre rampă, în timp ce ceilalți ies din scenă ducînd cu ei lada, masa, toată recuzita.)*

TOMA *(publicului)*: Așa e, prieteni! Nu ne dăm întotdeauna seama cît de mari sînt minutele și ce preț au ele! Ca viitori cosmonauți, trebuie să ne obișnuim să le folosim cu rost... Pînă o să zburăm cu adevărat, să nu uităm că noi, pionierii, mai avem destule de făcut aici, pe Pămînt: să învățăm cum se cuvine, să-i ajutăm pe cei mai vîrstnici, nu să le pricinuim necazuri, ca pensionarului... *(Strigă în culise.)* Radu I. *(Radu I apare.)* Fă cum știi și mergi de pune la loc geamul pensionarului. *(Radu încuviințează.)* Vezi, ajută-l să-și taie lemnele, ori să și le care... *(Radu I încuviințează și iese din scenă.)*

TOMA *(din nou către sală)*: Deci, dragi prieteni, ne antrenăm nu numai pentru fotbal, ci și pentru zborurile cosmice, dînd pretutindeni unde putem fi de folos o mînă de ajutor. Învățătura, dragi prieteni, munca, iată, după părerea mea, cel mai sigur antrenament pentru viitorii cosmonauți... *(Toma coboară în sală, trece printre spectatori și iese din sală.)*

ALMANAH ŞTIINŢIFIC

DÎN MÎNUNATA LUME A PLANTELOR

Minunat este să observi fenomenele, natura înconjurătoare. Străbaţi, de pildă, o pădure, treci sub sute, milioane de frunze (un singur copac poate avea peste 200 000!), calci peste zeci de mii căzute ca un covor sub paşii tăi; un obiect atît de obişnuit, merită să te ocupi de el? Dar după cercetări de zeci de ani, învăţaţii au dovedit că fiecare frunză este un laborator de o neînchipuită finețe. Din raze de soare amestecate cu părticele din gazul bioxid de carbon aflat în aer şi dintr-o fărîmiţă de picătură de apă, frunza fabrică compuşi chimici fără de care nu ar putea trăi plantele şi animalele de pe întreg globul. Este ceea ce se numeşte procesul de fotosinteză. Clorofila, substanţa verde din frunză, este de o hărnicie fără pereche în lume: 200 miliarde de tone de produse hrănitoare realizează ea într-un an, în oceane şi pe uscat, deci aproape de 1 000 de ori cît producţia mondială a oţelului! Dacă şi-ar înceta activitatea, în trei săptămîni n-ai mai găsi o vieţuitoare pe globul nostru; nici în oceane, nici pe uscat, afară de cîteva neînsemnate fiinţe vizibile numai cu microscopul. O întreagă instalaţie de mecanisme este reunită pe o porţiune mai mică decît înţepătura acului celui mai fin. Stomate (guri care se deschid să soarbă din aer cele trebuitoare), celule de pază care reglează această deschidere şi, în sfîrşit, „piesa" principală, grăuntele de clorofilă (cloroplastul) care se aşază, prin mecanisme speciale, în poziţia cea mai avantajoasă pentru ca să poată folosi chiar cea mai slabă lumină a cerului înnorat. Şi sînt puzderie de asemenea stomate şi cloroplaşti. Dacă am lua toate aceste bobiţe de clorofilă aflate în frunzele unui singur copac şi le-am aşeza ca mărgelele pe o aţă, am căpăta un fir mai lung decît pînă la Lună! (peste 400 000 de kilometri). Uneori ţi se pare că şi ele, frunzele, ar fi gata să adoarmă în legănarea lor blîndă, tremurată. Dar este o simplă aparenţă! Nici cea mai agitată uzină nu freamătă atît de clocotitor ca miile de laboratoare aflate pe suprafaţa unei singure frunze.

Mecanismele ei se află în plină alarmă: mişcarea aerului grăbeşte evaporaţia, creşte pericolul pierderii substanţei deosebit de preţioase pentru plantă, apa; în timp ce semnalizatoarele anunţă că solul, rezervorul de alimentare cu apă e sărac în acest lichid. Aceasta nu înseamnă că în urmă cu multe săptămîni, cînd plouase cu nemiluita, mecanismele care dirijează evaporarea nu se sinchiseau. Toate vasele din care e formată frunza dădeau pe dinafară de pline de apă ce erau, dar mecanismele chimice ale frunzei vegheau ca nici o miime de miligram din zahărul atît de preţios pentru hărnicia copacului să nu fie tîrît de scurgerea apei şi astfel pierdut pentru plantă.

Are însuşiri minunate micuţa frunză, dar omul de ştiinţă, departe de a cădea pradă naivităţii religioase interesate, care atribuie totul unei aşazise puteri divine, ştie că însuşirile despre care am vorbit sînt un rezultat al eforturilor de sute de mii de ani pe care le-a făcut planta pentru a se adapta mediului, a supravieţui condiţiilor grele de viaţă.

Pătrunzînd tot mai adînc în explicaţia celor ce se-ntîmplă cu frunza, oamenii de ştiinţă încep să dea porunci plantei ca ea să-şi schimbe obiceiurile aşa cum îi convine omului. Savantul sovietic Kursanov măreşte de două ori ritmul fotosintezei (producerii de materii hrănitoare) la frunza de bumbac, de măr, de floarea-soarelui şi altele. Învăţaţii reuşesc să silească frunza ca să renunţe la colaborarea străveche cu rădăcinile care extrag din pămînt substanţele chimice. Cantitatea de mere din livezile experimentale a crescut mult prin stropirea frunzelor cu îngrăşăminte chimice, permiţînd acestora să urmeze un drum mai direct, mai uşor controlabil. La fel s-au obţinut rezultate bune la porumb şi alte plante. Dar chiar lăsînd deoparte funcţia de aprovizionare a rădăcinii, s-a constatat că atunci cînd se dau unele substanţe prin frunze (de exemplu, compuşi ai fosforului) este uşurată munca de asimilare a celorlalte substanţe din sol (în cazul acesta azotul). S-a dovedit că, în principiu, plantele pot fi pe de-a-ntregul hrănite prin frunze. Or, ştiind că viitorul agrotehnicii depinde în mare măsură de felul cum vom şti să îngrăşăm chimic plantele, importanţa metodei descrise este evidentă.

O altă noutate revoluţionară este folosirea streptomicinei şi a unei substanţe chimice nu de mult descoperite — giberelina — pentru stimularea creşterii plantelor. Rezultate uimitoare au fost obţinute, sute de savanţi din întreaga lume şi cultivatori din cele mai diferite domenii ale agrotehnicii lucrează intens pentru punerea la punct a acestor descoperiri. Toţi sînt de acord că aci se află posibilităţi enorme pentru mărirea randamentului pe care-l dau plantele în creşterea de substanţă utilă omului. Se lucrează aci cu cantităţi de chimicale neînchipuit de mici: milionimi de miligram! Este limpede că sînt greu de mînuit pe ogor sau livadă asemenea cantităţi. S-a constatat însă că există un indicator fidel care ne opreşte să greşim cantitatea de chimicale. Atunci cînd s-a depăşit doza cuvenită de streptomicină apar fenomene de cloroză, de îngălbenire a frunzei. Aşadar, urmărind atent coloraţia frunzei se poate preveni depăşirea dozei normale de stimulator. Iată cum poate să ajute prin observaţii simple amatorul de ştiinţă la fundamentarea unui capitol de mare viitor în agrotehnică. S-au stabilit de curînd relaţii directe între creşterea îngălbenirii şi cantitatea de chimicale dată plantei. Observaţiile notate cu ajutorul unor creioane colorate — sau pastile de acuarelă — sînt simple şi dau nuanţa verde-gălbuie *semnal*, la care cultivatorul nu mai trebuie să crească doza.

Dar vechea metodă a îngrăşării pămîntului cu substanţe chimice găseşte un ajutor preţios în cei ce observă schimbările coloraţiei frunzelor. Potasiul este un corp chimic necesar creşterii plantelor. Iată cum arată frunzele unei tufe de cartofi crescute pe un pămînt care nu conţine tot ce-i trebuie. Cînd lipseşte potasiul, coloraţia frunzelor a devenit mult mai închisă. Începe să apară pe marginile frunzei, pornind de la vîrf, o

culoare galbenă (fig. 1), care trece apoi înspre brun (fig. 2), după care frunza moare.

La *pătlăgelele roșii* care cresc pe un sol lipsit de potasiu, marginile frunzei devin, în primul stadiu, verzi-cenușii (fig. 3), în stadiul al doilea (fig. 4) frunza începe să se bronzeze spre centru și urmează apariția unor pete de culoare deschisă. În stadiul al treilea petele de culoare deschisă trec în portocaliu, iar în stadiul final întreaga frunză devine brună și moare.

Frunza de tutun arată în mod normal ca în figura 5. Acolo unde pămîntul în care-și înfige rădăcinile planta respectivă nu conține suficiente substanțe chimice, ea arată ca în figurile 6 și 7.

Cînd *mărul* crește pe un sol sărac în magneziu, frunzele sale iau colorația pe care o arată figura 8.

Am menționat plante de prim interes pentru economia patriei noastre. Observațiile făcute cu răbdare și atenție (ele nu sînt de loc dificile) vor putea atrage atenția forurilor de specialitate asupra măsurilor care trebuie luate, salvînd bogății vegetale de importanță mare.

Plimbările voastre, iubiți copii, vor deveni astfel instructive, deosebit de folositoare. Vă veți obișnui să observați atent fenomenele naturii și să gîndiți la cele ce se întîmplă în jurul vostru făcînd legături de la cauză la efect.

I. SABETAY

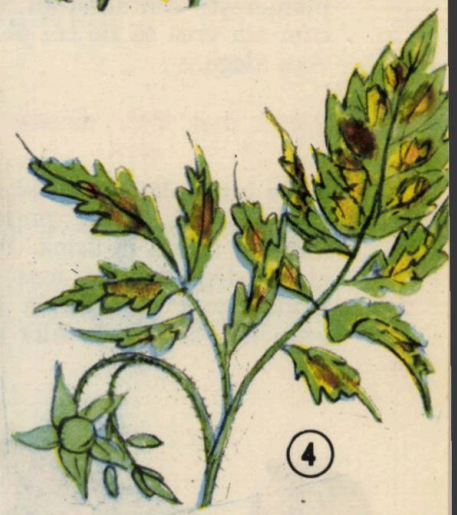

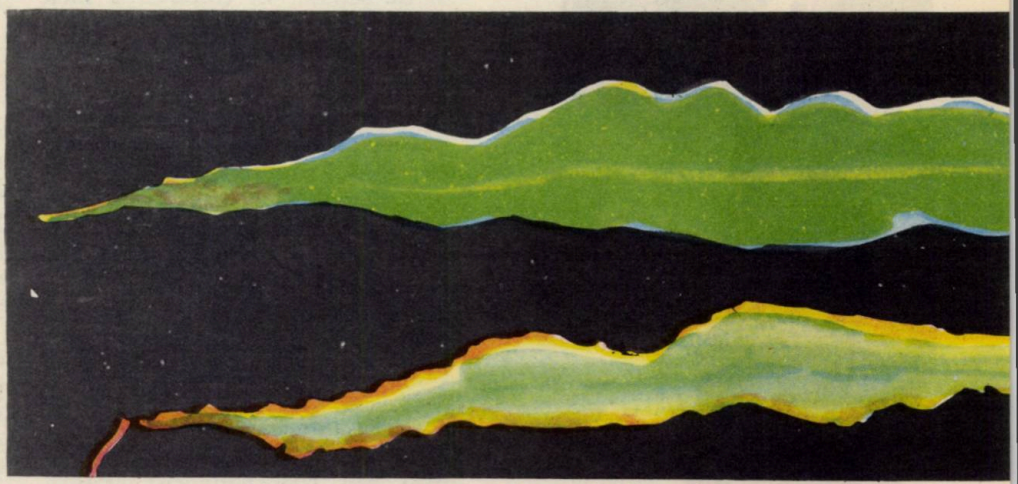

Frunze de porumb pe sol lipsit de chimicalele necesare

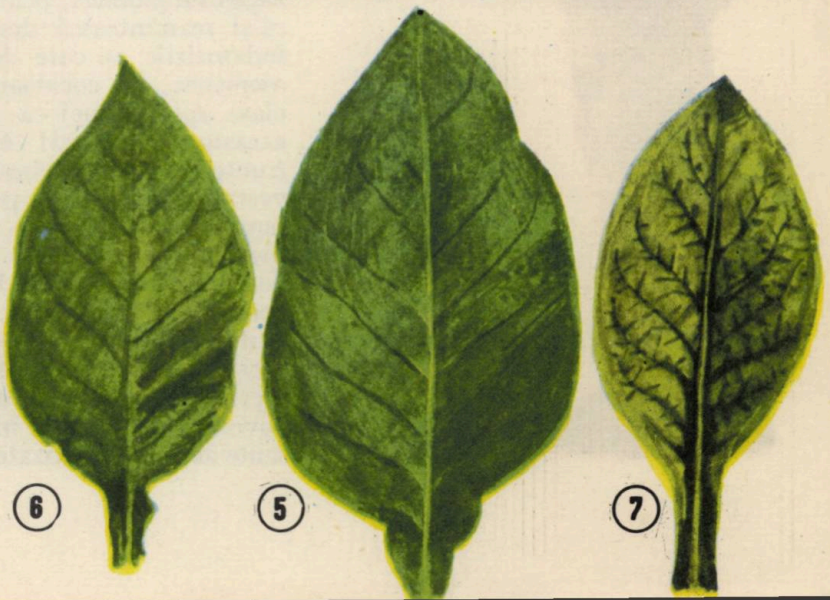

La masa rotundă:

DESPRE ALEGERILE PIONIEREȘTI

Nu de mult, am invitat la redacție, în jurul „mesei rotunde", un grup de pionieri de la Școala nr. 56 din București. Ne-am sfătuit îndelung, după cum se va vedea mai jos, despre alegerile pionierești din acest an, despre cum am vrea să fie cei pe care-i vom alege...

...dar, mai întîi, despre vechii aleși!

Nu întîmplător s-a discutat în primul rînd despre președinții aleși cu un an în urmă. Pînă în clipa alegerilor, ei mai au un cuvînt greu de spus în munca grupelor, detașamentelor și unităților. Ion Bălan, președintele unității de pionieri de la școala amintită, a comparat grupele și detașamentele cu niște ambarcații.

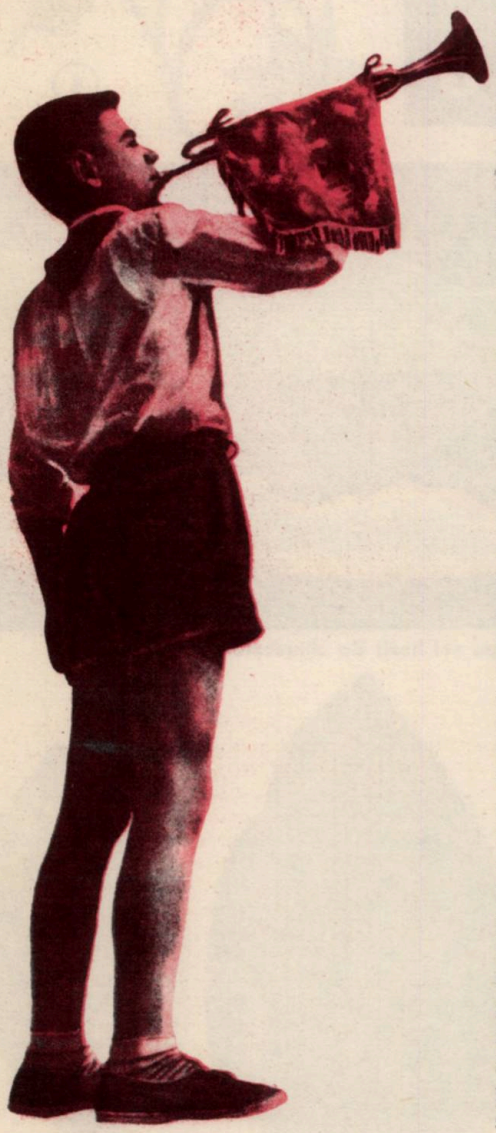

„Multe dintre acestea — spunea el—pornesc în larg, cu toate pînzele sus chiar din prima zi de școală. La «cîrma» lor sînt președinți care-și iau rolul în serios. Altele însă rămîn... la mal. Pentru că mai sînt și președinți care, în așteptarea alegerilor, nu mai mișcă un deget... «Tot nu ne vor realege» — spun ei.

Aceștia din urmă, fără îndoială, nu-și înțeleg rolul. Vechiul activ trebuie să muncească normal pînă în ziua alegerilor. Toți președinții au fost aleși în adunarea pionierilor și numai adunarea pionierilor este în măsură să-i elibereze din muncă! Pînă atunci însă, începînd cu prima zi de școală, ei trebuie să facă totul ca grupele și detașamentele să-și desfășoare activitatea obișnuită"...

— Să întîmpinăm alegerile cu noi succese în munca pionierească, spunea pioniera Marilena Tingan, responsabila gazetei de perete a unității. Iar vechiul activ pionieresc trebuie să se ocupe anume și de pregătirea alegerilor. În unitatea noastră, pregătirea alegerilor este un punct special din programul de activități, căruia i se acordă toată atenția. Este prevăzut ca în grupe să se recitească unele pagini din Regulamentul organizației de pionieri, pentru ca toți să-și reamintească drepturile și îndatoririle pe care le au. De asemenea, pe coridoare și prin clase apar lozinci ca, de pildă, aceasta: „Pionieri! Alegeți în fruntea grupei, detașamentului vostru și a unității pe cei mai buni pionieri!" Cei mai buni pionieri sînt de altfel făcuți cunoscuți tuturor prin „Panoul de onoare" al fruntașilor, cu fotografiile lor și cu scurte caracterizări. Gazetele de perete își rezervă o rubrică anume alegerilor, povestesc despre cele mai interesante acțiuni organizate și despre pionierii care s-au distins în muncă. Președinții revăd caietele grupelor și jurnalele de detașament sau unitate, alegînd însemnările pe care le vor citi în adunare. Artiștii amatori și sportivii pregătesc de zor programele ce le vor prezenta în zilele alegerilor. Sînt unități unde, în cinstea alegerilor pionierești, se pornește o adevărată întrecere pentru rezultate cît mai bune în munca patriotică, în activitatea cultural-artistică și sportivă. Desigur, fără a pierde din vedere toate acestea, cuvîntul de ordine este: „Din primele zile de școală numai rezultate bune la învățătură!"

În multe unități de pionieri sînt văzuți, în aceste zile, prin clasele mici, mai mult decît în alte dăți, pionieri din clasele mari. E și firesc: cei mici participă pentru prima oară la alegerile pionierești și este necesar să fie ajutați îndeaproape. Pionierii mai mari, cu experiența pe care o au, pot s-o facă cu mult succes.

Pe cine alegem?

Toți participanții la consfătuirea de la „masa rotundă" au recunoscut că aceasta este o problemă care-i preocupă serios pe pionieri. Cum trebuie să fie un pionier din colectivul de conducere? În jurul acestei întrebări s-a încins o vie discuție.

— Unui președinte de grupă, detașament sau unitate, spune pionierul Teodor Luca, i se cere să învețe neapărat foarte bine, să fie disciplinat, să fie pildă pentru colegii săi.

Teodor și-a întărit spusa printr-un exemplu:

— În detașament am avut un președinte de grupă — Cristian Pavlovici — care lipsea adesea nemotivat de la lecții, chiulea, privea cu nepăsare îndatoririle lui de școlar. Cum putea un asemenea președinte, spune Teodor, să adreseze tovarășilor săi din grupă cunoscuta chemare pionierească: „Învățătura, una din principalele îndatoriri ale pionierilor", cînd el însuși nu o respecta? Și adevărul e că, sub „conducerea" lui, grupa nu prea a avut cu ce se lăuda.

— E adevărat, un președinte bun trebuie să învețe bine, a intrat în vorbă și pioniera Gabriela Savin. Dar nu e de ajuns! Noi am avut ca președinte de detașament pe Andrei Petrescu. Era într-adevăr bun la învățătură, disciplinat în clasă. În același timp însă era un slab organizator. Nu făcea nimic fără să i se spună. De exemplu, a început să ajute pe unii dintre colegii săi, dar numai după ce i-a spus tovarășa dirigintă...

— Andrei se lăsa într-adevăr cam mult tras de mînecă pentru ca să facă un lucru, e de părere și președintele unității. Vorba ceea: „are brațe de voinic, însă muncă... de pitic!"

— Un președinte, susține mai departe Gabriela, e necesar să fie sufletul acțiunilor. Pentru aceasta el trebuie să-și cunoască bine tovarășii, să fie apropiat de ei, să-i înțeleagă. Și, desigur, să aibă multă inițiativă.

— Asemenea președinți avem în unitatea noastră, spune Mircea Călin. Așa este, bunăoară, Georgeta Ioniță: apropiată de tovarăși, întotdeauna gata să dea o mînă de ajutor. Ei i-a venit și ideea de a organiza în detașament o adunare cu tema: „Nu trece nepăsător pe lîngă tovarășul tău", care a contribuit mult ca pionierii să se simtă mai legați unii de alții, mai buni tovarăși.

— Ea se sfătuiește întotdeauna cu pionierii din detașament atunci cînd pornește vreo acțiune, adaugă și Marilena, care o cunoaște mai bine pe Georgeta. Așa se explică, printre altele, de ce este ea deopotrivă ascultată și iubită atît de către pionierii din clasa noastră, cît și de către cei din clasa vecină, cu care formăm un detașament. Asta este cheia succeselor pe care le-a avut în munca ei.

Ion Bălan, președintele unității, încheind parcă acest tablou complicat înfățișînd trăsăturile principale ale unui președinte, a completat.

— Președintele trebuie să fie în toate împrejurările un om hotărît să-și țină cuvîntul cu orice preț. De această calitate depinde adeseori succesul în muncă. Robert Făinaru, președintele detașamentului clasei a VI-a, nu e un pionier hotărît. El își lua asupra sa unele sarcini; nu le refuza. În schimb, nu le ducea la bun sfîrșit. Cînd era chemat să răspundă căuta fel de fel de pretexte. Firește că munca detașamentului nu mergea bine. Atitudinea președintelui era imitată și de ceilalți pionieri.

Nu ajunge doar să ridici mîna!...

„Oare e de ajuns ca în adunările de alegeri pionierii să se mulțumească doar să ridice mîna «pentru» sau «împotriva» celor propuși ca președinți?" — s-au întrebat participanții la consfătuire. „Desigur că nu" — au răspuns apoi tot ei. De altfel, cum se știe, în adunarea de alegeri, propunerea și votarea noului președinte constituie numai o parte a ordinii de zi. Acolo se mai înfățișează, în limbajul însemnărilor din caietul grupei sau din jurnal, activitatea desfășurată de-a lungul unui an încheiat. Pionierii sînt chemați să discute despre ce-a fost bun în această activitate, despre ceea ce trebuie continuat, precum și despre ceea ce a fost rău și trebuie înlăturat.

Cum au recunoscut însă și pionierii de la Școala nr. 56, în multe adunări s-a întîmplat ca pionierii, după ce au ascultat însemnările citite din jurnal, să ia cuvîntul și să spună:

—Tovarășul președinte de detașament a uitat să arate că s-a mai făcut și...

— Tovarășul președinte de detașament e vinovat că nu s-a făcut...

Și aproape nici unul dintre vorbitori nu-și pune întrebarea: *„Eu cum am contribuit la bunul mers al muncii în detașament?"*

Aceasta și pentru că însemnările din jurnal adeseori nu vorbesc decît despre diferite acțiuni, nu pomenesc nici un singur nume! Iată de ce e necesar ca, citind în adunare însemnările din jurnal, președinții să nu uite să arate care dintre pionieri s-a dovedit mai destoinic în cursul anului și care a bătut pasul pe loc.

În felul acesta, la dezbateri vor participa mai cu însuflețire toți pionierii, se vor arăta mai interesați și nu se vor mulțumi doar să ridice mîna la alegerea noului președinte!...

Toți pionierii din detașamente vor trebui, de asemenea, antrenați la alcătuirea programului de activități.

Cele mai bune propuneri vor fi incluse în programul de activități.

La aceste păreri și sugestii adunate cu prilejul consfătuirii la masa rotundă cu pionierii de la Școala nr. 56 din București nu ne îndoim că veți mai adăuga și din unitățile voastre multe altele și mai bune. Principalul este să le dăm viață pentru reușita alegerilor pionierești din toamna aceasta.

Mult succes,
al vostru instructor
VICTOR

CEI MAI TINERI MECANICI AGRICOLI

(Urmare din pag. 19)

repartizați la S.M.T. Gîrbovi, sînt pentru mine cele din ultimul an de școală. Cea mai mare parte am petrecut-o la S.M.T., unde am susținut și examenul practic de absolvire. În ultima vreme ne-am pregătit pentru examene, iar după încheierea anului școlar am petrecut nouă zile de neuitat într-o excursie prin țară cu întreaga promoție. Am urmărit cu ochii noștri procesul de fabricare a mașinilor la Uzinele „Steagul roșu" din Brașov, am văzut Hidrocentrala de la Bicaz, am coborît în minele de la Petrila și am urcat pe culmile Ceahlăului.

Întorși din această minunată drumeție, am hotărît, înainte de a pleca la viitoarele noastre locuri de muncă, să ne întîlnim cu toții peste zece ani, aici, în școala unde am învățat și ne-am îndrăgit meseria. Cum vom fi peste zece ani? Fiecare străbate cu gîndul acest răstimp în care îl așteaptă succese în muncă. Pe ce mașini noi, perfecționate vom lucra? Unii dintre noi vor ajunge, desigur, maiștri și chiar ingineri. Doar toate căile spre învățătură ne sînt deschise.

Sîntem siguri că bilanțul întîlnirii noastre va fi rodnic. Să le urăm din toată inima, dragi prieteni, spor la muncă tinerilor mecanici agricoli care pășesc azi în viață, pentru a-și îndeplini minunata sarcină încredințată de partid de a spori prin activitatea lor belșugul holdelor înfrățite din patria noastră.

EUGEN COMARNESCU

UMOR

LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

„La noi nu mai aveți ce căuta!"

REVEDERE

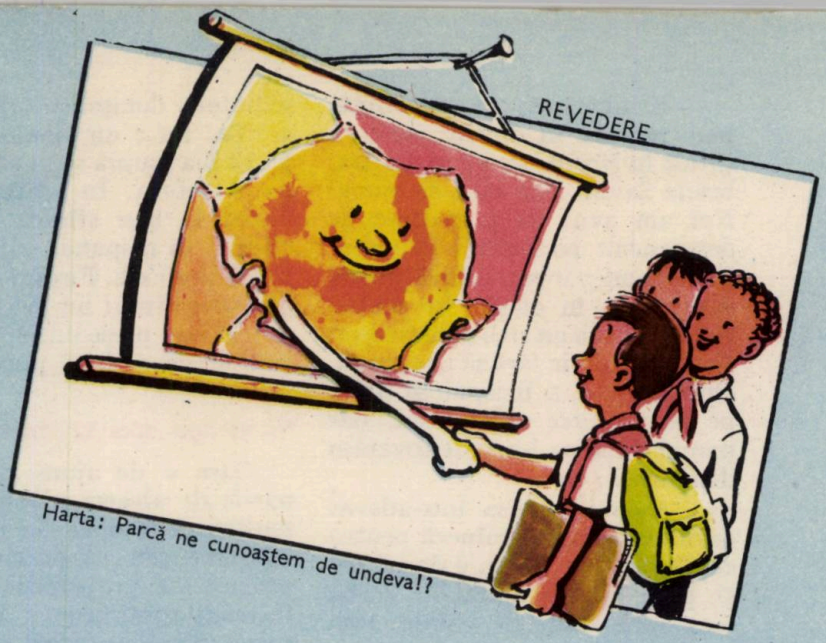

Harta: Parcă ne cunoaștem de undeva!?

Îi plăceau atît de mult noile manuale primite la începutul anului, încît, de teamă să nu le păteze, nu se îndura să le deschidă...

*

Pentru unii, anul școlar este intervalul dintre două vacanțe...

*

În fiecare școlar există un premiant. Rămîne doar ca fiecare să-l descopere.

*

— Ce asemănare e între anul școlar și o cursă de 100 m plat?

-În ambele e important cum iei startul...

LA EXPOZIȚIA MICILOR NATURALIȘTI

— Na! Acum ce ne facem?

Desene: BURSCHI

Cu tepi

CHIULANGIULUI

Nu se sfiește și, în gura mare,
Colegilor le face confidențe:
— Vacanța o aștept cu nerăbdare!
Atunci, dacă lipsesc, nu am absențe!

UNUI BASCHETBALIST CODAȘ LA ÎNVĂȚĂTURĂ

Baschetbalist prin excelență,
N-a întrecut nicicînd măsura.
La „coș" aruncă-n permanență,
Balonul? Nu... învățătura.

UNUI LENEȘ

Ți-au spus mai ieri niște prieteni buni
Că zilele la Pol țin șase luni.
Ce bine-ar fi să-nveți acolo și
Să ai vacanța mică de... o zi.

A. BART

V. D. POPA

SCRISOARE PE ADRESA UNUI ANUMIT ÎNTÎRZIAT

(Urmare din pag. 18)

— Nu-i așa că astăzi a fost colegul nostru pe la dumneavoastră?

— Care dintre ei?

L-am descris în amănunțime.

— A, el nu vine niciodată. L-am rugat de cîteva ori... degeaba.

Pe harta noastră se mai adăugase un semn de întrebare. Cam multe, ce e drept.

„Poate e ceasul totuși de vină" — ne-am zis fără convingere intrînd în curtea ta. În perete pendula ticăia cu regularitate și tocmai bătea ora două.

„În acest caz, desigur, i s-a întîmplat ceva cu mult mai grav" — ne-am zis, adăugînd un ultim semn de întrebare exact în clipa cînd ai intrat în odaie.

Îți amintești? Bucata de șnițel ți s-a oprit în gît.

— Ce e... Ce e cu voi?

— Dar cu tine?

— Tramvaiul... ghiveciul... bătrînica...

Ceasul ticăia mărunt.

— Nu cumva matematica?

— Nu! Adică da... Vouă vă pot spune, dar rămîne între noi. Nu voiam să mă asculte.

— Și totuși astăzi a fost ceva mai grav. Nu ai venit de loc.

— Da. Ceva mai grav. S-a schimbat orarul, nu știți? Acum avem vinerea două ore de matematică!

Am tăcut. Apoi am privit harta. Dintr-o dată, harta întîrzierilor tale ne-a apărut limpede pas cu pas. Am tăiat pe rînd semnele de întrebare și am scris pe rînd în locul lor: *Minciună... Neseriozitate... Nepăsare... Chiul.*

Am arătat apoi celorlalți colegi din clasă. Unii au fost de părere să-i punem ca titlu: „Harta disprețului față de muncă", alții socotesc că „Harta lipsei de onoare" ar fi mai potrivit. Noi am scris doar „Harta pașilor tăi" și ți-am trimis-o și dacă vei zăbovi asupra ei măcar o jumătate de oră va fi de ajuns. Sîntem convinși că aceasta va fi ultima ta „întîrziere".

Semnează membrii echipei de ajutorare

Cartograf principal

pt. conformitate
MIRCEA SÎNTIMBREANU

pentru voi

La Casa Scînteii, în această cetate a cărții, printre sutele de mii de ziare, reviste, cărți științifice și romane, se tipăresc și pentru voi, dragi copii, volume de versuri și povestiri, care vă sînt prieteni buni în orele libere.

Multe dintre mașinile complexe în care hîrtia albă se acoperă cu povestiri, versuri și desene frumoase, colorate vă pregătesc surprize plăcute. Chiar în acest trimestru al anului veți putea găsi pe mesele librăriilor și în rafturile bibliotecilor cărți noi care abia așteaptă să le citiți. În tovărășia volumului de versuri „File de cronică", scris de poetul Al. Andrițoiu, veți trăi cu emoție și mîndrie momente din lupta comuniștilor pentru o viață mai bună, pentru făurirea patriei minunate în care trăiți. Citind povestirile Sandei Movilă din volumul „Cîte se petrec la mare", veți recunoaște, poate, multe dintre propriile voastre întîmplări din zilele de tabără. Scriitorii n-au uitat că vă plac aventurile. Veți putea urmări parcurgînd paginile cărții „Coiful de aur" de Al. Șahighian faptele îndrăznețe ale unor pionieri ca voi. Scriitorul Alecu Popovici s-a gîndit să vă povestească cîteva întîmplări din viața copiilor care trăiesc în țările coloniale. Drept care va apărea cartea „Băiatul cu rikșa".

Mulți scriitori lucrează acum la cărți noi, dintre care unele vor apărea la Editura tineretului în 1963. Iată cîteva dintre ele: „Anii căutărilor", roman în care Octav Pancu-Iași povestește întîmplări despre absolvenții școlii de 8 ani care trebuie să se hotărască ce meserie să-și aleagă, „Schițe și povestiri" de Mircea Sîntimbreanu, „Tineri sondori", roman de Aurel Lecca, „Sus ancora", volum de schițe și povestiri scrise de V. Mănuceanu, „O familie puternică" de Corneliu Leu și încă multe altele.

Colecția „Oameni de seamă"

Încă de mai mulți ani, în Editura tineretului apare colecția intitulată „Oameni de seamă". Ea vă poate face cunoștință cu viața și activitatea marilor oameni de știință, de artă, scriitori și poeți ai lumii.

În această colecție au apărut:

„*Sheley*" de Dan Grigorescu
„*Jules Verne*" de Dumitru Moroianu
„*Gorki*" de I. Gruzdev
„*John Milton*" de P. Solomon

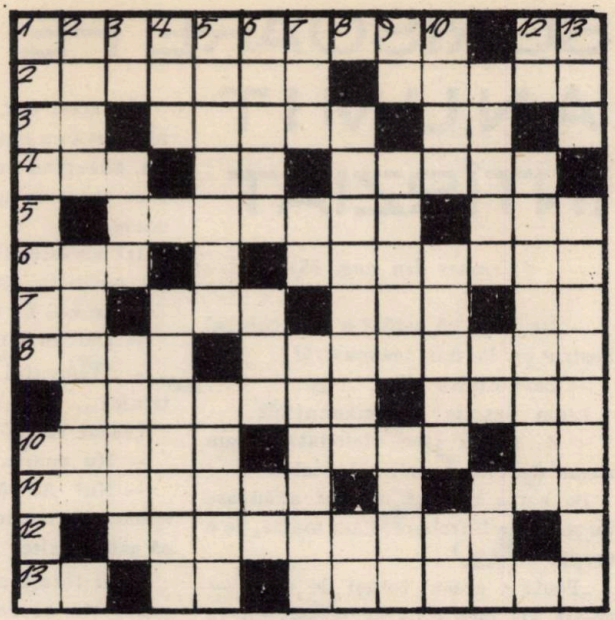

BINE TE-AM GĂSIT, ȘCOALĂ DRAGĂ

ORIZONTAL: 1) Este asigurată tuturor copiilor prin grija partidului, care ne-a deschis larg porțile tuturor școlilor — Totalitatea filelor unui calendar; 2) Le aflăm la fiecare oră de curs în toate domeniile — Faze ale examenelor noastre; 3) Tăcere! — Școlari — Unitate de măsură agrară; 4) Arbore iubit de Eminescu — Ene! — Cartea de căpătîi a geografului; 5) Însoțește orice internat — De culoarea cravatei noastre, a pionierilor (reg.); 6) Ale școlilor ne-au fost de mult deschise — La gramatică am învățat că este partea principală a propoziției, dar mai poate fi și tema unei lucrări; 7) Unic! — În al V-lea! — Articol — Dar; 8) Unul dintre atributele pionierești (pl.) — În timpul studiilor, așa trebuie să fie orice jucărie; 9) Compunerile noastre și probele noastre scrise — Cu cel mare ne-am înapoiat de pe litoral, în ajunul deschiderii școlilor, iar pe cel mic l-am pus în cutie; 10) Prin grija partidului și guvernului le-am primit pe toate gratuit (sing.) — Pronume demonstrativ — Cald... la sfîrșit! 11) L-am văzut zugrăvit pe geamurile magazinului unde mămica face cumpărături pentru frățiorul meu — Născute din pîrîiașe, nasc fluvii (sing.); 12) A fost odată o mică monedă de aramă; 13) La intrarea și ieșirea din școală — Asociația sportivă! — „Salut voios de pionier!" și „Înainte tinerețe!" de Matei Socor.

VERTICAL: 1) Cult, sau așa cum voi ieși din școală — Oră de învățătură, în care timp voi căuta să fiu cît mai atent; 2) În clasa mea ne-am legat să luăm numai nouă și zece — Eu, de cînd învăț la școală; 3) Cap de vultur! — Aici — O iau elevii merituoși; 4) Fire — Citirea operelor scriitorilor, la școală, acasă sau la bibliotecă; 5) Cei care au aceste aptitudini s-au înscris în cercurile literare, muzicale, coregrafice — O zi în care teatrul este închis (fonetic); 6) Cine este așa la școală pleacă acasă cu lecțiile aproape învățate — Băutură de... izvor — M; 7) Îndoitură la o țesătură — Sînt — Situat în regiunea Polului Nord; 8) Luna cu... Moș Gerilă și pom de iarnă — 0 — 1 sau... Miorițe; 9) În corp! — Cîmp negru păscut de oițe albe (se află în orice sală de clasă) — Avînt; 10) Lac mare în U.R.S.S. — Acesta (reg.) — În cort! 11) Programe de cursuri pe ore — În șir! — Nu-i bine! 12) În abecedar! — Le facem la școală, în ora de aritmetică, sau acasă cînd rezolvăm probleme; 13) Clar — Unde mi-am petrecut o parte din vacanță (pl.).

D. BARTOLOMEU

LA DESCHIDEREA ŞCOLILOR

Stă lîngă toţi în bancă aşezată,
Colegă, liniştea înfiorată.
Străbate blînd, tremurător, firesc
De la catedră glasul părintesc.
E prima zi de şcoală şi mai bine
Să-i dăm cuvîntul ei, cum se cuvine:
— Eu, prima zi de şcoală, iau cuvîntul.
Să-i ascultaţi nădejdii mele cîntul.
Acuma sînt o rază de mătasă
Şi mă strecor în fiecare clasă.
Din rîndu-întîi la banca cea din fund —
În suflet tuturora le pătrund.
Sînt soare, imn cu prospeţimi de rouă
Slăvind şi fiii noi şi ţara nouă.
Nu m-a născut al Bistriţei talaz,
Ci harnicii constructori, la Bicaz.
Conducători, savanţi — lumina-mi bună
Pe muncitorii toţi îi încunună.
Ce caldă-i raza mea atunci cînd cade
Pe chipuri vii sau chipuri din balade!

...Şi raza mea se face săgetie:
Nevătămat *Vasile Roaită*-nvie.
Sirena lui răsună-n slăvi albastre,
Biruitor prin trîmbiţele voastre!

...Mi-e raza de argint: ea poposi
Pe fruntea largă-a lui *Alecsandri*.
Şi de sub ea culeg, ca-ntîia oară,
Cîte-un pastel, sau cîte-o lăcrămioară.

Priviţi! Ce ochi cu pîlpîiri suave!
E *Creangă*, „torcălău" de hître snoave,
Lăsaţi, sub zarea lui moldovenească,
Copilăria-n veci să-şi amintească!

Mi-e raza paloş, fulger şi pumnale:
Cu risul le ascute *Caragiale*.

Mi-e raza aur. Nu-i găseşti perechea.
Cine vrăjeşte lumii-ntregi urechea?
Spre *Eminescu* îmi îndrept scînteia:
Nu-l auziţi spunînd: „Scrisoarea III-a"?

Prin cer, prin ani şi eu tai cărăruia
Să-l încunun pe *Vlaicu* şi pe *Vuia*.
Le-or mulţumi de mii şi mii de ori
Cosmonauţii noştri viitori
Ce vor străbate nesfîrşirea toată —
Căci ei ne-au dat aripi întîia dată.

Mi-e raza curcubeu şi meşter cîntă
Din pînzele lui *Luchian* răsfrîntă.

Viorii de-i ating uşor căluşul,
Eu lui *Enescu* îi trezesc arcuşul,
Şi rapsodia ţării se încheagă
Să farmece de-a pururi lumea-ntreagă!
Şi-acum, gîndind la vremea ce-o să vină,
Mi-e raza doar încredere deplină
Şi lăcrimez de-atîta fericire
Că vă aduc această prevestire:
Cîndva, de veţi munci cu mult temei,
Voi, cei din bănci, veţi sta în rînd cu ei!

ION SEREBREANU

IUBIT DRAPEL PIONIERESC

Versuri: MIHAIL COSMA — Muzica: I. NICORESCU

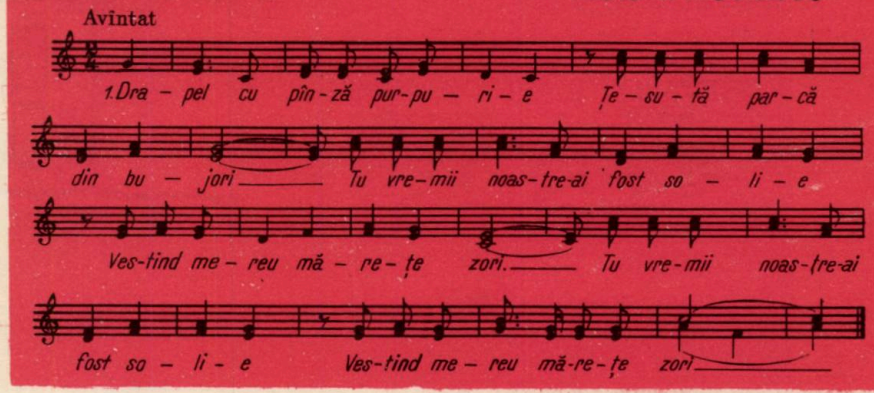

Drapel cu pînză purpurie
Ţesută parcă din bujori,
Tu vremii noastre-ai fost solie,
Vestind mereu măreţii zori.

Cu tine-n gînd, băieţi şi fete
În ţara-ntreagă-au înflorit,
Pe bănci de şcoli, sorbind cu sete
Lumina dragului Partid.

Cu tine-n marş ieşim pe stradă
Şi ne-avîntăm pe-al ţării plai
În zi de August la paradă
Şi de-nsoritul Întîi Mai.

Sub pînza ta e-atîta soare
În care visele ne cresc!
Din steagul clasei muncitoare
Eşti parte, steag pionieresc.

ÎNTOARCERE DIN VACANŢĂ

Mă duce trenul înapoi, acasă.
M-o recunoaşte mama la sosire?
Am mai crescut şi faţa negricioasă
a căpătat mai multă împlinire.

I-aduc în păr miresmele marine
şi-n cîntec zvonul minunatei veri,
şi dragi prietenii legate-n jurul
frumoaselor serbări de pionieri.

Din tabără i-aduc un braţ de flori
şi cîteva medalii de sportiv,
un şir de scoici în gingaşe culori
şi-o poză, pe vapor, în colectiv.

Trecu şi vara mea prietenoasă...
Şi-atîtea-am adunat în amintire!
Am mai crescut de cînd plecai de-acasă.
M-o recunoaşte mama la sosire?

RODICA T. FLOREA

ÎNCEPUT DE AN...

Şi iată că vacanţa a trecut.
Avem să povestim atît de multe!...
Vai, clopoţelul nostru cunoscut
Iar risipeşte cu argint prin curte!...

Cu vechi colegi din nou ne-am întîlnit
Şi soarele, parcă, inundă şcoala.
Încet, încet, tăcerea şi-a ciulit
Urechile, şi-aşteaptă profesoara.

Într-un pahar, ca şi în alte dăţi
Noi pe catedră-am strecurat o floare,
Şi iar, pe bănci, ne-aşteaptă multe cărţi
Cu feţe înţelepte, zîmbitoare.

Da, totul ne e drag, de mult ştiut
Chiar şi lumina ce-n fereastră plouă,
Chiar pasul profesoarei, cunoscut,
Pe coridorul larg din şcoala nouă...

IOSIF NAGHIU

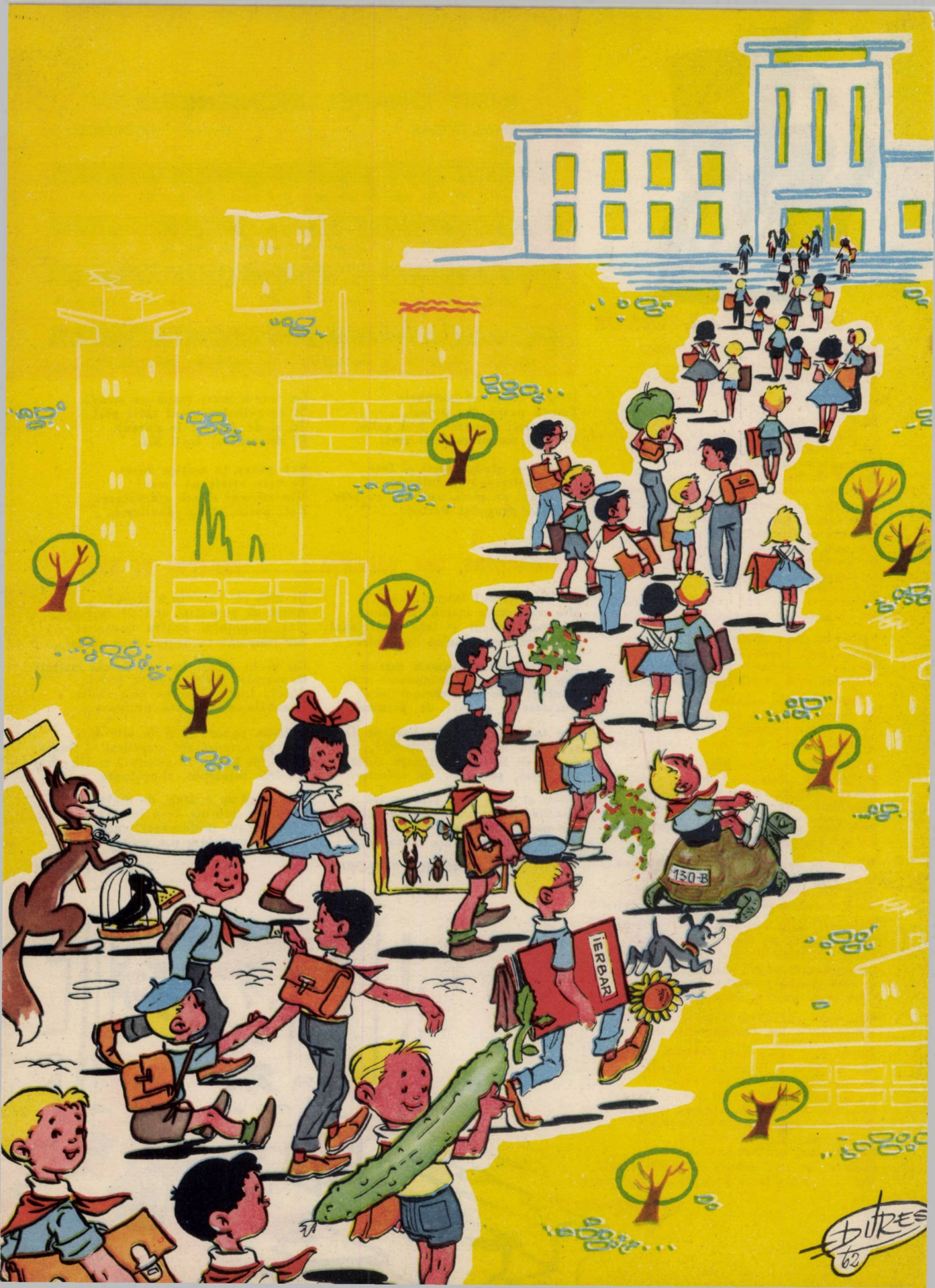
130-B
IERBAR

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M
Nr. 10 — 1962

CRAVATA ROȘIE

COLEGIUL DE REDACȚIE

Demostene Botez, Gheorghe Bazavan, Marcela Corpescu, Petre Drăgoescu, Gica Iuteș, Laura Labutin, Elena Măinescu, Lucia Olteanu (redactor șef), Iancu Săceanu

...În viitor păşesc cu gîndul
Prin anii care vin, de-a rîndul:

Pămînturile dimpreună
Horesc în faţa mea întinse
Cînd trec tractoarele-n şiraguri
Peste răzoarele învinse.

Nădejdi şi doruri vechi, şi vise
De multe veacuri aşteptate,
În faţa zărilor deschise,
Ştiu c-am să vă-mplinesc pe toate!

ILIE CONSTANTIN

PARTIDUL

de DAN DEŞLIU

Aceste valuri, care ne primesc
cu zîmbete de spumă şi de soare,
ar fi rămas un vis copilăresc,
lăsat mereu pe vara viitoare...

Şi muntele, bătrînul împărat
peste păduri şi creste şi poiene,
ne-ar fi părut un duh întunecat
din basmele cu zmei şi cosînzene.

Ne-am fi bronzat şi noi la jărăgai
în fumul năpădind atelierul;
podeaua ne-ar fi fost întregul plai,
tavanul cu scîntei — pesemne, cerul.

Sau, poate, într-un colţ de Bărăgan,
pitiţi prin bălăriile uscate,
ne-am fi visat în codrul năzdrăvan,
cu paseri şi frunzare fermecate...

Îmbătrîneam cu gîndul la soroc
de nu-nălţaţi drapelul dimineţii,
de nu răzbeaţi prin mările de foc,
de nu smulgeaţi din stîncă apa vieţii

Azi, la porunca voastră se deschid
întregii ţări talazuri şi poiene,
voi, cei ce — simplu — vă numiţi Partid,
părinţi ai fericirii pămîntene.

CÎNTEC OSTĂŞESC

25 OCTOMBRIE — ZIUA FORŢELOR ARMATE ALE REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

de AL. ANDRIŢOIU

Mi-am trimis, tovarăşi, grănicerii
să-nconjoare ca un brîu frumos
munca ţării noastre, pacea ţării,
viitorul ţării luminos.

Pot să dorm în linişte şi-n pace.
Brîul ţării mele-i de oţel
şi vrăjmaşul cale nu-şi va face
niciodată-n ţara mea, de fel!

Apăraţi aceste mîndre grîne,
spicul lor de aur sclipitor,
şi tot ce e şi-o fi şi mîine
şi în veci avutul tuturor.

Mi-am trimis, cîntînd, aviatorii
să ne apere al ţării cer,
păsările, soarele şi norii
de pîrjolul bombelor de fier.

Cerul a lucit de avioane
paşnice spre zări de-azur plutind.
Grănicerii cerului, I o a n e,
ne fac semn cu-aripile de-argint.

Mi-am trimis, deunăzi, marinarii
să păzească apele mereu —
apele. albastrele fruntarii
care-mpresură pămîntul meu.

Şi în orice clipă şi-orice oră,
zi şi noapte, bravul marinar
străjuia cîntînd duios la proră —
liniştile apei de cleştar.

Mi-am trimis şi vînători de munte,
şi artilerişti de orice fel,
toţi ostaşi neînfricaţi, de frunte,
ochi de vulturi, braţe de oţel.

Munţii să ni-i apere şi stîna,
minele şi pajiştile moi,
să nu-şi întindă nimeni mîna
către-avutul nou al ţării noi.

4591

CALENDAR

noiembrie

Către sfîrşitul lunii octombrie se termină alegerea activelor pioniereşti, şi noile colective de conducere ale unităţilor îşi încep munca de organizare a activităţii din şcoală. După cum se ştie, prima grijă a activului este întocmirea programului de activităţi. În fiecare unitate, pionierii au de făcut o mulţime de propuneri, care de care mai interesante. Şi, desigur, nu-i uşor să le alegi pe cele mai potrivite, să întocmeşti un program variat şi instructiv.

De aceea, am socotit, dragi prieteni, că ar fi potrivit să vă dau cîteva sfaturi care să vă ajute în alcătuirea programului de activităţi pentru luna noiembrie.

Desigur, vă gîndiţi cu toţii cum aţi putea întîmpina mai frumos...

A 45-a ANIVERSARE A MARII REVOLUŢII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

Acest mare eveniment este întîmpinat anul acesta cu noi succese în construirea comunismului de către oamenii sovietici, cu noi realizări în muncă ale popoarelor din ţările socialiste. Această sărbătoare vă va prilejui şi vouă o serie de acţiuni interesante, pe care trebuie să le pregătiţi din vreme. Un detaşament va repeta sceneta „Vulturaşul pleacă în misiune" publicată în acest număr al revistei, pe care o va prezenta la 7 Noiembrie în faţa întregii unităţi. Pentru a alcătui un fotomontaj pe tema „Realizări din U.R.S.S.", pionierii vor cerceta colecţia ziarului „Veac nou" şi cea a revistei „Uniunea Sovietică". De asemenea, colectivul gazetei de perete va pregăti neapărat un număr festiv, care să apară cu cîteva zile înaintea sărbătorii. Pe grupe sau detaşamente, veţi merge să vedeţi filmele ce evocă pagini din zilele marelui Octombrie şi activitatea lui Lenin, care rulează pe ecranele multor cinematografe la începutul lunii noiembrie. Cereţi de la biblioteci cărţi care povestesc despre copilăria lui Lenin, despre activitatea sa. Vizitaţi casele memoriale, monumentele din localitatea voastră sau din cele învecinate legate de lupta partidului nostru, care în întreaga sa activitate s-a condus şi se conduce după ideile leninismului.

Tot în prima parte a lunii, la data de 10, se sărbătoreşte...

ZIUA MONDIALĂ A TINERETULUI

Cu această ocazie puteţi invita în mijlocul vostru utemişti fruntaşi, care vă vor povesti despre munca pasionată a tineretului din patria noastră. De asemenea, pentru că a trecut puţină vreme de la Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Helsinki, puteţi invita un muncitor sau un activist din raionul vostru care a participat la festival. El vă va povesti multe lucruri interesante despre această mare întîlnire a tineretului din întreaga lume, care a manifestat pentru pace şi prietenie. Astfel de întîlniri pot fi urmate de scurte programe artistice, alcătuite din cîntece şi poezii dedicate tinere-

tului lumii, luptei pentru pace. De asemenea, puteţi dărui oaspeţilor un album cu imagini ilustrînd viaţa fericită a pionierilor şi utemiştilor din ţara noastră, pe care îl veţi alcătui din vreme.

TOATĂ ATENŢIA ÎNVĂŢĂTURII

Vă aflaţi în mijlocul primului trimestru. De acum vă puteţi face o imagine clară a situaţiei la învăţătură din fiecare detaşament. E cel mai potrivit moment să constataţi cum îşi respectă fiecare dintre voi

această îndatorire. Acum, ajutorul pe care îl poate da colectivul elevilor rămaşi în urmă este cel mai eficient. Apariţia primei note slabe în rubrica din dreptul numelui unuia dintre voi trebuie să fie pentru colectivul grupei şi al detaşamentului un semnal de alarmă. Descoperiţi fără întîrziere cauza pentru care tovarăşul vostru a venit la şcoală cu lecţia neînvăţată. Găsiţi imediat cel mai potrivit mijloc pentru a-l ajuta. Discutaţi cu el în cadrul grupei, folosiţi rubrica satirică a gazetei de perete. Dacă observaţi că colegul vostru întîmpină greutăţi în înţelegerea lecţiilor, arătaţi-i prietenie şi ajutaţi-l. Făceţi-vă lecţiile împreună, daţi-i explicaţii acolo unde i se pare greu.

Sînt unii pionieri care acordă mult prea multă vreme jocului, uitînd de lecţii. Acestora le va fi de mare folos să-i ajutăm să-şi alcătuiască un program al zilei, în care timpul să fie bine împărţit între joc şi învăţătură.

În adunări scurte de grupă şi detaşament, în discuţiile din clipele libere, trebuie să vă preocupe în această perioadă...

ATITUDINEA ÎMPOTRIVA REZULTATELOR MEDIOCRE

Mulţi dintre elevi, bazîndu-se pe cunoştinţele prinse în clasă, în timpul explicaţiei, învaţă superficial acasă, îşi scriu temele în grabă. Cînd sînt ascultaţi reuşesc să „împuşte“ un şase sau chiar un şapte şi se declară satisfăcuţi. Pot socoti, oare, aceştia că-şi îndeplinesc îndatorirea pionierească de a învăţa temeinic? Desigur că nu. Învăţătura de mîntuială nu caracterizează pe un adevărat pionier. În fiecare clipă trebuie să vă gîndiţi la ţelul înalt pe care-l urmăriţi: să deveniţi cetăţeni bine pregătiţi, destoinici constructori ai socialismului în patria noastră. Or, pentru a ajunge la înălţimea acestui ţel, acum, cînd purtaţi cravata roşie, trebuie să vă daţi toată silinţa să vă însuşiţi temeinic cunoştinţele predate în şcoală.

De aceea, din prima perioadă a anului, înainte de a ajunge în preajma celor dintîi teze, activul pionieresc trebuie să se preocupe ca fiecare pionier să fie exigent faţă de propria lui muncă. Folosiţi toate mijloacele (adunările de grupă, gazeta de perete, panoul fruntaşilor) în aşa fel încît pînă la sfîrşitul trimestrului să nu mai aveţi în clasă elevi slabi, nici dintre cei care se mulţumesc cu rezultate mediocre.

DISTINCŢIILE TREBUIE MERITATE

Cei mai mulţi dintre voi au notat în dreptul multor rubrici din carnetul pionierului cuvîntul „îndeplinit“. De asemenea, pregătind serbarea de început de an, programul festiv pentru ziua de 7 Noiembrie, aţi învăţat cîntece şi poezii noi. Acum aşteptaţi ziua înmînării steluţelor roşii. V-aţi gîndit că, pentru a merita distincţia, îndeplinirea condiţiilor nu este decît prima treaptă? Toate acţiunile începute pentru obţinerea distincţiilor trebuie continuate cu aceeaşi hărnicie. De pildă, puieţii pe care i-aţi sădit trebuie îngrijiţi. La sfîrşitul lunii noiembrie e necesar să-i pregătiţi pentru iernat, făcîndu-le un înveliş cald din paie. Continuaţi să citiţi în orele libere; învăţaţi cîntece, poezii şi jocuri noi în cadrul grupei. O dată cu primirea distincţiei nu uitaţi că prima condiţie pentru menţinerea ei cu cinste este învăţătura. Activul pionieresc are în permanenţă sarcina de a verifica dacă toţi cei care au primit steluţele roşii le cinstesc în continuare prin alte fapte pionereşti.

Nu uitaţi că şi în această lună puteţi lua parte la o mulţime de...

ACTIVITĂŢI PATRIOTICE

La unele munci de toamnă din cadrul gospodăriei colective puteţi da o mînă de ajutor. Participaţi la îngrijirea animalelor mici. Desigur, şi la însilozare se va găsi destulă treabă pentru voi. Nu uitaţi că înfrumuseţarea şcolii, îngrijirea monumentelor din satul sau oraşul vostru fac parte din activitatea voastră permanentă.

O bogată activitate de toamnă pot desfăşura acum şi...

MICII TRACTORIŞTI

Maşinile pe care le-aţi urmărit întreaga vară şi la începutul toamnei lucrînd ogoarele colectivei din satul vostru se adună acum la S.M.T. Ele vor fi îngrijite şi reparate în atelier. Pionierii de la sate, cei care au în apropiere staţiuni de maşini şi tractoare au prilejul să cerceteze şi să cunoască principalele piese ale tractoarelor şi combinelor. Cereţi explicaţii tovarăşilor ingineri şi mecanici, care vă vor dezvălui lumea interesantă a motoarelor, pregătindu-vă pentru viitoarele voastre meserii.

După cum vedeţi, şi în luna noiembrie activitatea pionierească va fi bogată şi interesantă. Pentru ca toate acţiunile pe care le întreprindeţi să reuşească, activele pionereşti trebuie să aibă grijă ca programele să nu cuprindă acţiuni care întrec posibilităţile de realizare ale detaşamentelor. De asemenea, faceţi în aşa fel încît fiecare pionier să aibă de îndeplinit o sarcină concretă. Nu aglomeraţi pe aceiaşi pionieri cu prea multe sarcini. Antrenaţi pe toţi pionierii în acţiunile colectivului. În felul acesta veţi evita supraîncărcarea unora cu prea multe îndatoriri.

Instructor de pionieri
VICTOR

Să stăm de vorbă despre lucruri importante

-ați uitat...

...La începutul fiecărei luni, în ziua cea mai însorită, cu cerul cel mai albastru, cu vîntul cel mai prietenos...

Da! Într-o asemenea zi are loc în parc adunarea pionierilor și școlarilor, dedicată unor schimburi tovărășești de păreri despre lucruri importante.

În calitatea care mă onorează, de trimis al revistei „Cravata roșie", îmi ocup locul din vreme printre sutele de băieți și fete prezenți la adunare, luminați de un soare blînd, sub cupola de cleștar a cerului, mîngîiați de un vînt zburdalnic, ca un ied. În mijloc, pe masa prezidiului, un buchet de gladiole se leagănă ușor, pendulîndu-se și cronometrînd parcă clipele noastre de nerăbdare. N-am intrat încă în vorbă cu nimeni, dar împărtășesc, sînt sigur, prima întrebare care în aceste momente frămîntă pe toți: cui i se va încredința astăzi conducerea adunării, cine va face astăzi parte din prezidiu?

Zumzetul voios se potolește treptat și numai un greiere mai țiuie pe undeva, prin iarbă, un cîntecel mirat și stîngaci.

Chiar din fața mea, un pionier se ridică și face prima propunere:

— Mă gîndesc la prietenul meu. Motivul? Aleg, așa cum am hotărît în prima adunare, unul singur. Pe prietenul meu nu l-am auzit niciodată văicărindu-se: „Vai, am atîtea treburi, atîtea lecții... cînd o să le fac pe toate?" Are el o vorbă care îmi place: „Dacă sînt treburi, trebuie să găsesc și timp!" E simplu ca bună ziua, dar uite că unii dintre noi încă nu au aflat despre acest lucru atît de simplu. Îl propun pe prietenul meu să facă parte din prezidiu, și astfel, avîndu-l toți în față în timpul adunării de astăzi, poate că ne vom gîndi mai mult la lucrurile simple...

Adunarea rîde și aplaudă. Zîmbesc și eu. Îmi place băiatul ăsta care știe să vorbească cu haz despre lucruri atît de serioase!

Se ridică alt pionier. Are un glas puternic, stăpînit, clar:

— Aș vrea să propun o fată din clasa noastră. Pe scurt, iată pentru ce: se plimba într-o zi cu un băiat. Ca să se grozăvească, băiatul a scos o țigară și a aprins-o. Altor fete poate nu le-ar fi păsat. Dar ea a spus: „Aruncă repede țigara. Cu ea, în ochii mei nu devii nici mai mare, nici mai interesant, nici mai deștept. Nu-mi place că te maimuțărești. Eu nu mă plimb cu tine pentru că ești «grozav», ci pentru că ești colegul meu și putem discuta lucruri interesante!" Uite, pentru sinceritatea ei, o propun!

Din nou aplauze. Aș aplauda și eu, dar, cu creionul într-o mînă și cu carnetul în cealaltă, nu izbutesc. Mă mulțumesc să... notez conștiincios aplauzele celorlalți!

Ia cuvîntul apoi o școlăriță. Seamănă cu o fetiță care a jucat într-un film sau, cine știe, poate e chiar fetița care a jucat în film. Are ochi mari, negri, ca două clipe de noapte apărute pe neașteptate pe fața-i luminoasă.

— Îl propun, spune ea, pe redactorul gazetei de perete a detașamentului nostru. Nu de mult a scris un articol despre un bătăuș. Articolul a apărut, și bătăușul, citindu-l, l-a amenințat pe redactor că, dacă mai pune vreodată mîna pe condei să scrie despre el, va avea de-a face cu pumnii și palmele lui. Redactorul e un băiat slăbuț, mărunțel. Bătăușul e înalt, musculos. Ei bine, mărunțelul redactor nu s-a speriat. „Poți să mă amenințI cît poftești — i-a spus —, poți chiar să mă bați. O să continui să scriu pînă ce-o să te lași de obiceiul ăsta urît. Între a apăra onoarea și disciplina clasei și teama de pumnii tăi n-o să aleg niciodată teama!"

Aplauze sincere îi acoperă ultimele cuvinte.

Toate propunerile sînt primite. Scaunele din jurul mesei prezidiului se ocupă. Cei aleși să conducă adunarea de astăzi se consfătuiesc cîteva secunde, apoi anunță că ea va fi dedicată unor schimburi de păreri despre...

VOINȚĂ

Notez titlul și, ca de obicei — unul din acele obiceiuri pe care le deprinzi în primii ani de școală și nu te mai părăsesc toată viața —, îl subliniez cu două linii... așa cum, cu vreo douăzeci și cinci de ani în urmă, subliniam la gramatică „subiectul"...

— Cine vrea să ia primul cuvîntul? mă trezește din amintiri un glas de la masa prezidiului.

Cere îngăduința să vorbească un băiat căruia ochelarii îi dau un aer — îl rog să mă ierte — de farmacist atent să nu picure din pipetă nici un strop mai mult de doctorie, o figură pe care s-a concentrat parcă toată atenția lumii. Glasul lui e însă prietenos, tot ce spune are un farmec cuceritor; parcă n-ar vorbi într-o adunare, ci, întîlnindu-te pe stradă, s-ar opri să te întrebe ce mai faci și cum o mai duci cu sănătatea...

— Am ales o temă interesantă, începe, ridicîndu-și cu un deget ochelarii alunecați pe vîrful nasului. Mi-am dat seama și eu că în activitatea noastră, în tot ce facem, în tot ce gîndim, voința joacă un rol însemnat. Firește, noi toți sîntem dornici să devenim niște oameni plini de voință, perseverenți, hotărîți și curajoși. Dar asta, știu, n-o putem face bătînd din palme. Voința nu-i, dacă pot să spun așa, ca un nasture la o haină. Vezi că-ți lipsește, nimic mai simplu decît să iei un ac cu ață și să-l coși... Eu cred că discuția noastră ar putea porni foarte bine de la faptul că printre noi mai sînt unii care înțeleg greșit ceea ce s-ar numi educația voinței. Să vă dau un exemplu... Mă împrietenesc în tabără cu un băiat. Nu mai țin minte ce a făcut sau, mai bine zis, n-a făcut, că într-o zi tovarășul instructor i-a spus: „Ție ți-ar trebui ceva mai multă voință. Un lucru o dată început, du-l pînă la capăt, nu te opri la jumătate. Gîndește-te la treaba asta și pe urmă să mai stăm de vorbă..." A doua zi mi-am întîlnit prietenul într-o poieniță, căznindu-se să pășească încălțat cu o pereche de pantofi împrumutați și, cred cu trei-patru numere mai mici decît ai săi. Pantofii îl strîngeau, lăcrima de durere, dar se chinuia să pășească în continuare.

Mirat, l-am rugat să-mi explice ce face, și răspunsul lui n-am să-l uit cît oi fi și-oi trăi. „Ce fac? Păi, nu vezi? Îmi călesc voința! Ar fi timpul să știi și tu, nu mai ești doar un pușți, că omul se naște cu nas, cu gură, cu ochi, dar cu voință nu se naște nimeni. Voința și-o formează omul în viață... și-o educă, și-o călește. Ei, asta fac eu acuma... Dacă reușesc să merg un sfert de oră pe zi încălțat cu pantofii ăștia strîmți, într-o lună, cel mult două, n-o să mă mai recunoști. Dintr-un băiat oarecare, cum sînt acuma, — recunosc! — devin un om cu voință de fier...“ Am luat cuvîntul pentru că sînt sigur că cele povestite de mine ne pot ajuta în discuția noastră...

— Da, cred și eu că ne pot ajuta, ia cuvîntul o pioniera mărunțică și care tot timpul se sălta pe vîrfuri ca să pară mai înaltă. Exemple de acestea pot da și eu. Fratele meu, crezînd că așa își călește voința, și-a vîrît un deget în deschizătura ușii și a început să strîngă ca să se convingă cîtă voință are de a rezista... Prostii! Dacă lucrurile s-ar rezolva atît de simplu, toți am putea avea o voință de oțel. Pantofi mai strîmți și uși se găsesc peste tot. Ei, și? Asta ne va ajuta să învățăm cu mai multă perseverență, să ducem pînă la capăt un lucru început? Cine crede așa se înșală. Eu socotesc voința ca pe o înaltă calitate a omului. Și cînd spun „înaltă“ mă gîndesc, bineînțeles, la înălțimea țelului în numele căruia dai dovadă de ea. Dar ce scop poți urmări atunci cînd te ambiționezi să mergi încălțat cu niște pantofi strîmți? Nu știu. În orice caz, chiar dacă intențiile tale sînt bune, „metoda“ asta nu duce la nimic bun...

Băiatul din stînga mea, un blond tuns chilug, îi dă dreptate și adaugă:

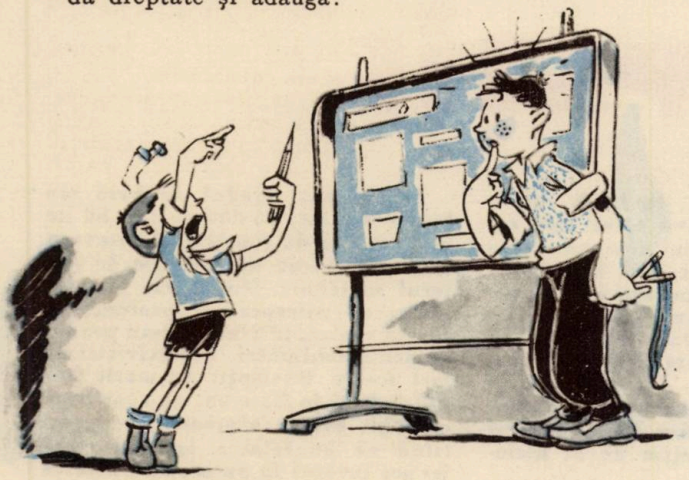

— Așa, orice îți propui să faci și reușești să duci pînă la bun sfîrșit îți poate da dreptul de a te socoti un om cu voință neclintită. Să presupunem că am auzi următoarea discuție între doi colegi de-ai noștri: „Mișule, m-am hotărît. De mîine dimineață duc pînă la capăt tot ce îmi propun. Mai întîi, îmi propun să nu-mi strîng patul... Apoi, să nu mă duc să cumpăr pîinea... Pe urmă, pe oricine aș întîlni pe drum, îmi propun să nu salut...“ „Strașnic, Gicule! Eu îmi propun să nu mai pun masa și să nu mai mătur și, orice s-ar întîmpla, îmi propun să mă duc zilnic la cinematograf!“ „Ei, dacă izbutim să ducem la bun sfîrșit toate astea, ce să mai discutăm?! sîntem oameni cu voință, nu glumă.“ „Dar crezi că o să izbutim? E greu, e foarte greu, dar trebuie!...“ Nu-mi închipui că ar exista cineva care, fiind martorul unei asemenea discuții, să nu pufnească în rîs. Dar, în același timp, îmi mai pot închipui pe cîte unii dintre noi înșelați de o altă, hai s-o numesc și eu tot așa, „metodă“ de călire a voinței... Un băiat, de pildă, își propune să învețe. Recunoaștem cu toții că acesta e un țel înalt. Dar cum procedează băiatul nostru? Iată cum: lasă să treacă zile și zile întregi fără să pună mîna pe carte și în preajma unei teze îl apucă zorul. Învață zece, cincisprezece ore în șir, nedormind și nemișcîndu-se din fața cărții. Dacă-l întrebi: „Nu ți-e somn? Nu te culci?“ Îți răspunde — crede el — cît se poate de convingător: „Nu, nu mă culc. Ce înseamnă o noapte de nesomn față de faptul că dau dovadă de voință și învăț?“ Adevărul e însă cu totul altul. Nu stînd o noapte și moțăind asupra cărții dovedești voință, ci pregătindu-ți temeinic lecțiile în fiecare zi, nici mai mult nici mai puțin timp decît e necesar. Voința nu-i o minge cu care te joci; într-o zi ai chef de ea și atunci e la mare cinste, apoi o lună de zile n-ai chef de ea și o lași să se odihnească sub pat! Trebuie să fim convinși că un pionier, un școlar cu voință își pregătește temele și învață în fiecare zi. Asta nu numai că îl va scuti să piardă o noapte ca să primească sau să îndrepte o notă, dar cunoștințele sale vor fi temeinice, ele îi vor rămîne pentru toată viața!

Primește în continuare încuviințarea să vorbească o școlăriță, care pare foarte emoționată. Mărturisește chiar că de cîte ori trebuie să ia cuvîntul într-o adunare simte că se îmbujorează, iar inima îi bate mai tare...

— Cred, spune ea, că aici s-ar mai putea vorbi despre ceva... O să încerc, pornind și eu tot de la o întîmplare... Odată, colegul și vecinul meu de bloc mă roagă să-i fac un serviciu: să-i păstrez o cheie... cheia de la dulapul cu haine... „De ce? îl întreb“. „Pentru că, îmi răspunde el, mi-e teamă că o să mă folosesc de ea. Am de rezolvat niște probleme la matematică și peste un sfert de oră e un meci de fotbal pe stadionul din cartier. Ca să stau în casă și să învăț, mi-am încuiat hainele în dulap, iar cheia ți-o dau ție. Dezbrăcat doar n-o să mă duc!“ „Ești caraghios — îi spun —, n-ai tu atîta voință să stai să înveți fără să pui la cale tot bîlciul ăsta?“ „Ba, tocmai că am... Altul, fără voință, s-ar duce la meci. Eu însă vreau să nu plec de acasă, vreau să rezolv problemele. Ajută-mă, te rog, și păstrează-mi cheia!“ N-are importanță dacă am luat sau nu cheia. Important e că și colegul meu se înșală crezînd că astfel dă dovadă de voință. Dacă trebuie să înveți, atunci o faci fără să-ți încui hainele în dulap. Înveți pentru că *trebuie*, pentru că nu se poate să te duci la școală cu temele nepregătite. Te trage în același timp ața la meci? Ei, ce să-i faci? Nu se pot face toate deodată. Meciuri vor mai fi și în alte zile cînd vei avea timp și pentru ele. A ști să renunți la ceva, la o bucurie, fie și una nu din cele mai mărunte, pentru a atinge un scop înalt, da, asta mi se pare o dovadă de voință. Voi ce părere aveți?

— Eu sînt de aceeași părere, spune altă școlăriță. Merită să discutăm aici despre lupta care se dă în fiecare dintre noi atunci cînd trebuie să alegem între a face un lucru necesar, care nu poate fi făcut altă dată, și, de exemplu, un meci sau un film. Adeseori lupta aceasta nu-i ușoară. Ne este greu să ne hotărîm. Dar, dacă n-ar fi așa, n-am avea nevoie de voință, nimeni dintre noi nu s-ar mai strădui să devină un om cu voință. Pentru că, sînt sigură, nici unul dintre noi nu-și dorește să facă în viață ce e mai ușor, să nu întîmpine nici o greutate, să treacă prin viață — cum se spune — ca gîsca pe apă. Un asemenea vis n-are nici în clin, nici în mînecă cu noi. Vrem să devenim oameni cu o voință puternică tocmai pentru a ne lupta cu greutățile și a le birui!

Mai iau și alții cuvîntul. Povestesc, dau exemple, se ridică în apărarea unei idei sau, dimpotrivă, nu sînt de acord cu alta.

Concluzia adunării și-o însușesc toți. Fiecare are sentimentul că o exprimă el:

— Cu toții visăm să ne slujim patria, să luptăm și să muncim pentru ea, acolo și numai acolo unde va fi mai multă nevoie de noi, acolo unde se va da întotdeauna cea mai grea, cea mai fierbinte luptă pentru socialism. Deocamdată sîntem încă școlari. Acum, cea mai mare nevoie de noi este în școală. Voința noastră trebuie să se îndrepte în primul rînd spre învățătură. Mîndria noastră, cînd constatăm că dăm dovadă de voință, trebuie să pornească de aici!

OCTAV PANCU-IAȘI

Ilustrații: DURES

FRUMOASĂ EŞTI, PATRIA MEA

ÎN OSPEȚIE

Între Mureş şi Criş se întinde o pustă uriaşă, vestită, pentru bogăţia ei, în toată ţara. Pusta aceasta ţine de la dealurile Şiriei, acolo unde s-a născut scriitorul Ion Slavici, şi pînă la Salonta, unde, cu multă vreme în urmă, un poet maghiar, Arany Ianoş, cînta farmecul acestor aşezări.

Iată-mă din nou pe aceste locuri unde mi-am petrecut mulţi ani ai copilăriei, la Sîntana, regiunea Crişana. Privesc: de la calea ferată şi pînă la marginea cerului, toate holdele se ţin de mînă ca într-o nesfîrşită şi veselă horă.

Niciodată roadele acestei cîmpii n-au fost atît de îmbelşugate ca acum. Niciodată oamenii care o muncesc n-au fost atît de înstăriţi şi mulţumiţi ca în vremea noastră.

Dar în urmă cu ani, în 1945 şi 1946, cînd mulţi dintre voi nici nu eraţi născuţi, în Sîntana şi în satele din jur încă mai erau multe slugi. Calea liberă pe care a dat-o poporului nostru acel August 1944 avea însă să schimbe pentru totdeauna şi destinul ţăranilor muncitori. În ziua cînd la Sîntana s-a făcut reforma agrară, sute de argaţi îşi vedeau visul împlinit: primeau pămînt. Oamenii aceştia n-aveau atunci nici vite, nici atelaje, nici casă. Statul le-a venit în ajutor.

După cîţiva ani, în 1950, la îndemnul şi iniţiativa celor mai luminaţi oameni din comună — comuniştii —, cîteva zeci de familii au hotărît să întemeieze o gospodărie agricolă colectivă. „Steaua noastră a răsărit în 1950 — spun colectiviştii —, cînd am înfiinţat gospodăria colectivă. Acum sîntem şi noi cineva: colectivişti cu stagiu, oameni înstăriţi. Am dat de bine şi nu ne mai despărţim de el niciodată".

CÎND HĂRNICIA DĂ ROADE

Poţi să fii harnic, argint viu poţi să fii, dacă nu adaugi hărniciei ştiinţă şi organizare nu te alegi cu cine ştie ce. De fapt, agricultura socialistă, agricultura modernă, nici nu e posibilă altfel. Tocmai faptul acesta s-a petrecut la Sîntana: colectiviştii au pornit bine chiar de la început, organizînd temeinic întreaga muncă, folosind din plin puterea maşinilor şi cuceririle ştiinţei agricole.

Gospodăria colectivă din Sîntana e vestită astăzi în întreaga ţară. Să nu credeţi cumva că aici, chiar din ziua înfiinţării gospodăriei, cîinii umblau cu covrigii în coadă, iar prin şanţuri curgea lapte şi miere. Să nu credeţi aşa ceva. A fost nevoie de multă muncă, de straşnică organizare în toate sectoarele de activitate.

La început, fondul de bază era foarte modest: 35 000 de lei. Să nu mai vorbim de construcţii: n-aveau nici una. Să nu mai vorbim de sectorul zootehnic. Nu exista. Cu hărnicie, cu pricepere şi pasiune, în scurtă vreme, la Sîntana s-au produs evidente schimbări. Colectiviştii au fost foarte înţelepţi. Au mărit fondul de bază în fiece an, au sporit necontenit averea obştească, convinşi fiind că bunăstarea lor personală îşi are izvorul în puterea economică a gospodăriei, în creşterea necontenită a averii obşteşti.

E bine să ştiţi că în momentul de faţă colectiva din Sîntana are o avere obştească de peste 14 milioane de lei şi un fond de bază care a trecut de 12 milioane. În ultimii ani, colectiviştii au realizat însemnate venituri din creşterea animalelor. În trecut rumînul, adică ţăranul sărac, avea o zicală: „Cu vitele scoatem sărăcia din casă". Acum, în condiţiile socialismului, oamenii au modificat zicala astfel: „Cu vitele sporim bogăţia gospodăriei colective". La sfîrşitul acestui an, numărul taurinelor proprietate obştească va fi peste 900, al porcilor — de peste 3 000, al oilor — de peste 3 000, al păsărilor — de 20 000.

Nu mă îndoiesc că toate aceste cifre vor fi nu numai realizate, ci şi depăşite. De altfel lucrul acesta îl dovedesc, printre altele, şi zecile

de diplome pe care le-a obținut gospodăria colectivă de-a lungul anilor: peste 20. Meritele deosebite ale gospodăriei colective din Sîntana au fost răsplătite în această primăvară memorabilă cu Ordinul Muncii clasa I. Așadar, avem de-a face cu o gospodărie colectivă multimilionară și cu minunați ei oameni. Fapt pentru care există serioase temeiuri de a cuceri noi bătălii.

DESPRE TRAIUL COLECTIVIȘTILOR DE LA SÎNTANA

La Sîntana se trăiește minunat. În casele tuturor colectiviștilor au pășit, ținîndu-se de mînă, civilizația și bunăstarea. În urmă cu 17 ani, erau foarte săraci. Unii aveau un cal nenorocit și cîteva ciubere. Încolo, nimic. Pe mulți îi cunosc de mult. Acum, cînd m-am aflat oaspete al lor, m-au poftit să le văd casele, acareturile și să închin cu ei un pahar de vin. Am fost la Vasile Moț, Ion Cornea, Petre Brediceanu și încă la cîțiva care pe vremea domnilor n-au avut unde să stea. Acum toți au case noi, din cărămidă, cu 3-4 camere, cu ferestre mari, să poposească soarele în ele. Să vă spun o cifră exactă: colectiviștii din Sîntana și-au înălțat 650 de case noi. Multora le-am trecut pragul. Becul electric, mobila modernă, aragazul, mașina de cusut, mașina de spălat rufe — toate acestea se află în sute de case. Ele sînt dovada cea mai grăitoare a ceea ce înseamnă gospodărie colectivă.

Pe ulițele Sîntanei gonesc biciclete și motociclete. Stăpînii lor sînt colectiviști. Diverse magazine, cinematograful, spitalul, școala medie sînt semne ale noului mod de viață din satul nostru contemporan, care urcă pe treptele bunăstării și civilizației. Aș vrea să vă mai dau o mărturie despre traiul colectiviștilor din Sîntana. Într-o splendidă stațiune climatică — la Moneasa —, conducerea gospodăriei colective a înălțat o minunată vilă. În fiecare vară sînt trimiși aici, la odihnă, colectiviștii. Am cunoscut la Moneasa pe baci Selejan, colectivist bătrîn, omul căruia nevasta i-a dăruit o mare bogăție: 20 de copii. În tinerețe, din cauza sărăciei, omul acesta a început să facă... negustorie. Făurea fluiere de lemn și le ducea la Moneasa să le vîndă domnilor. Dar cum domnii n-aveau nevoie de fluierele lui, omul s-a lăsat păgubaș. A plecat în lumea mare și s-a tocmit argat cînd la un moșier, cînd la altul. S-a înapoiat după 23 August 1944. Cînd s-a înființat gospodăria, baci Selejan a făcut cerere printre cei dintîi. Acum moșu' nu mai lucrează, a ieșit la pensie, cum zice dumnealui. Are tot ce-i trebuie. A venit la Moneasa cu baba lui. Nu pentru ca să vîndă fluiere. Nu, au venit să-și trateze reumatismele, să joace table și să pescuiască.

O STEA DE AUR PE PIEPTUL UNUI FOST ARGAT

De la înființare și pînă azi, în fruntea gospodăriei colective din Sîntana se află un destoinic președinte: Gheorghe Goian. El a fost în trecut un simplu argat. Socialismul a făcut din Goian un bun conducător și un priceput organizator al agriculturii socialiste. In succesele mari ale gospodăriei colective din Sîntana e o parte din inima acestui om. Colectiviștii din comunele învecinate — Olari, Socodor, Caporal Alexa și altele — mi-au vorbit despre Goian cu deosebit respect și recunoștință. Dumnealui — mi-au mărturisit oamenii — a venit și continuă să vină în gospodăriile lor, pentru a le împărtăși tot ce are Sîntana bun în materie de agricultură socialistă. La sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din această primăvară, închinată colectivizării complete a agriculturii, lui Goian i s-a înmînat înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. Cînd a luat cuvîntul, la marea tribună, Goian era foarte emoționat: „Eu, fost argat cu luna și cu anul, la care primarul satului nici nu se uita, am ajuns să mă bucur de cea mai înaltă prețuire din partea conducerii statului nostru, să mi se acorde această stea de aur, titlul de Erou al Muncii Socialiste. În numele meu și al gospodăriei colective din Sîntana, pe fruntea căreia va străluci Ordinul Muncii clasa I, mă angajez în fața partidului și a statului, în fața dumneavoastră, personal, scumpe tovarășe Gheorghe Gheorghiu-Dej, că voi munci în fiecare zi mai bine, pentru ca gospodăria noastră să strălucească mereu, așa cum strălucesc razele acestor distincții".

Recent am fost la Sîntana. L-am găsit pe Goian în mijlocul holdelor. Conducea noi bătălii, pentru ca — așa cum s-a angajat în fața conducerii partidului și statului, în fața tuturor reprezentanților poporului — gospodăria colectivă să capete noi străluciri.

*

Am fost oaspete al colectiviștilor din Sîntana, foști argați, care au devenit azi, în socialism, milionari. Cînd eram ca voi, în urmă cu 25 de ani, am mai fost pe aceste meleaguri. Acum m-am reîntîlnit cu ele. Sînt mai frumoase ca niciodată. Stăpînii lor — colectiviștii — le sporesc frumusețea și bogăția cu fiecare an.

Așadar, la Sîntana, ca în atîtea locuri, m-am întîlnit cu satul nostru contemporan, care, sub înțeleapta conducere a partidului comuniștilor, a început să urce pe treptele bunăstării și civilizației.

GEORGE CIUDAN
Ilustrații: I. BĂNULESCU

IN CINSTEA ZILEI DE 7 NOIEMBRIE

LENIN

de DAN DEŞLIU

Mantaua — parcă militară —
pe umăr lunecînd uşor,
şi peste munţii filelor,
imensă fruntea lui de ceară,
şi ochii, de navigator,
mongolic alungiţi spre tîmple,
atenţi la tot ce-o să se-ntîmple
acum — şi-n veacul viitor,
şi cît de simplu, totdeauna:
cu primăvara, ca furtuna.

În grija lui — şi baricade
şi-ale Siberiei grădini,
şi grîu şi filozofi elini...
Şi-n focul grelei canonade
zdrobind pe albi — el auzea
preludiul primelor motoare
spre soare, dincolo de soare...
O masă dată la rindea,
o buturugă, printre flori,
i-au fost biroul, deseori.

În toiul iernilor nebune,
cînd viforul juca tehui
şi aţipise-n spuza lui
de mult — şi ultimul tăciune,
îi adiau lîngă obraz,
cu mii de flăcări în petale,
bujorii visurilor sale,
hidrocentralele de azi...
Altminteri — se-ncălzea taman
ca fiecare cetăţean.

Cu formele, cu eticheta,
se-avea, mă rog, aşa şi-aşa,
atent la meseria sa
de responsabil cu planeta.
Era şi mîndru: de popor,
de omeneasca frumuseţe,
mereu nesăţios să-nveţe,
etern elev-învăţător...
Iar mersul îi plăcea pe jos:
spunea că-i foarte sănătos.

Cu vechea şapcă proletară
pe fruntea lui de necuprins,
cu arcul braţului întins
spre galaxii — sau, bunăoară,
spre noi, spre veşnicul avînt,
îl văd — pe stradă, la tribună,
cîrmind corabia comună,
vestind pămîntului: Pămînt!
El, totdeauna şi în toate,
un om! Mai mult nici nu se poate.

Partidul

de ION BRAD

Spre el privim ca spre un vîrf de munte
Şi năzuim s-ajungem pînă sus,
Cu soarele urcînd mereu în frunte
Pe drumul care doar viteji a dus.

De la-nălţimea lui se vede ţara
În zori, cînd văile pornesc cîntînd,
Cînd toate constelaţiile, seara,
Se-aprind deodată-n cer şi pe pămînt.

În fiece scînteie, cît de mică,
Ce luminează inimi omeneşti,
Ca soarele el pune-o părticică;
De-aceea-n orice inimă-l găseşti.

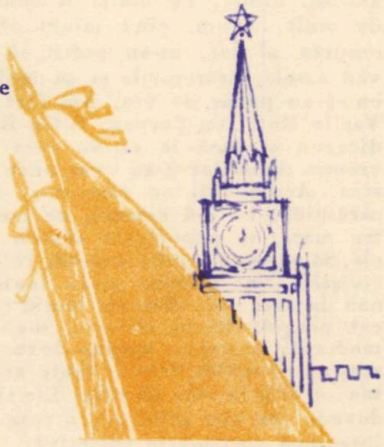

— *Fragmente* —

ODĂ REVOLUŢIEI

de AUREL GURGHIANU

Nava „VULTURAŞUL" pleacă în misiune!

— Act dramatic — după o idee de A. GALICI, de MIRA IOSIF şi IRINA VRABIE

Ilustraţii: D. NEGREA

Slăvit să fie Octombrie — de-a rîndul,
Cît generaţii s-or mai naşte încă.
De-atunci, cînd zorii-au inundat pămîntul,
Noi ţi-am simţit văpaia ta adîncă.

Ecoul tău din stepele-n vîltoare
L-au ascultat bătrînii mei Carpaţi.
Ca pasărea de foc — din zare-n zare —
El trei decenii ne-a strigat: „luptaţi!"

Prin gloanţele măcelurilor crunte
Acest cuvînt opreliştii străbătea.
Cu el din şes pînă-n adînc de munte
Crescură luptătorii-n ţara mea.

Şi iată c-am învins. A noastre-s toate;
Oraşele, cîmpiile şi munţii.
Slăvit să fie-Octombrie în care
S-a dat semnalul Marii Revoluţii!

Pentru serbările voastre

VLADIMIR MAIAKOVSKI

Cîntec comsomolist

— *fragment* —

La o parte
Tu, moarte!

Dărîmă,
clădesc,
sfărîmă,
croiesc
şi fierb
neastîmpăr,
le clocotă vinele,
fac larmă
şi tac,
vorbesc
şi vuiesc
leninişti,
armatele tinere.
Sînge proaspăt
noi sîntem
pentru vinele-oraşelor,
trupul ogoarelor,
firul ideii,
firul urzelii de fiece zi.
Lenin
e viu.
Lenin
trăieşte.
Lenin
mereu va trăi.

Lenin
mereu va trăi.
Ne-a durut
cînd am dus
în mausoleu
trupul lui Lenin.
Dar lut
sau cenuşă
să se-atingă e greu
de cauza sfîntă-a lui Lenin.
Zvîrle, moarte,
coasa deoparte.
Sentinţa ta minte.
Cu unul ca el
şi cerul o simte:
nu-i de joacă aci!
Lenin
e viu.
Lenin
trăieşte.
Lenin
mereu va trăi.

Pasul Kremlinului,
Lenin
purtîndu-l,
stă călăuz
dreptăţii flămîndului.
Lenin!
De numele lui
va fi mîndru
tot robul
pămîntului.
Răzvrătirile-n lume
vor mai străbate.
Pe hotarele toate
Comuna
va fi.
Lenin
e viu.
Lenin
trăieşte.
Lenin
mereu va trăi.

În romîneşte de:
CICERONE THEODORESCU

PIONIERUL — povestitor
NATKA, KIM, IGORIOK — pionieri
ARKADII — comsomolist
SVETLANA — comsomolistă

Pe scenă, la faţă de cortină, apare pionierul povestitor. E îmbrăcat în ţinută festivă şi e vădit emoţionat.

PIONIERUL: Sînt emoţionat, dragi prieteni, fiindcă am primit o sarcină de onoare: să vă vorbesc despre vaporul nostru „Vulturaşul"! Cei din ţinuturile noastre, din Siberia, îl cunosc, iar în portul „Mirnîi" nu e om să nu fi admirat silueta zveltă a „Vulturaşului"... Pe scurt, e vestit... Dar vreau să vă povestesc cum şi-a cucerit vaporul nostru faima... căci la început era un vaporaş prăpădit de tot. *(Treptat se stinge lumina. Se vede puntea unui vechi vaporaş. Pe bord, de-abia se mai poate descifra o inscripţie pe jumătate ştearsă, „Vulturaşul". Un mic steguleţ triunghiular cu o steluţă fluturâ, prins de un beţişor. La bord, ţinînd în mînă un felinar, stă Arcadii. E îmbrăcat într-un pulover cu mînecile suflecate, cu pantaloni de doc.)*

ARKADII: Cine e de cart?

(Din ferestruica cabinei răsare capul Natkăi, o fată de 12 ani.)

NATKA: Eu sînt de cart, căpitane!

ARKADII: Cum mergem?

NATKA: După cursul stabilit.

ARKADII: S-o ţii tot aşa.

NATKA: Am înţeles, căpitane!

ARKADII *(după o clipă de tăcere)*: Spre dimineaţă vom lăsa mult în urmă insula Paştelui.

NATKA: Şi cînd vor apărea peştii zburători, Arkadii?

ARKADII *(zîmbind)*: În zori, şi atunci sînt foarte frumoşi — azurii, argintii, portocalii... Ai grijă, Natka, să nu-ţi scape.

NATKA: N-am să-i pierd. Vreau să-i desenez în album.

Se aude vocea unei fete.)

SVETLANA: Ei, voi cei de pe „Vulturaşul!"

ARKADII *(uimit)*: Cine e acolo? *(Ridică felinarul, priveşte în întuneric.)* ...Cine-o fi?!

SVETLANA: Ei, voi cei de pe „Vulturaşul"!

ARKADII *(brutal)*: Pe cine căutaţi?

SVETLANA: Vreau să vorbesc cu căpitanul.

ARKADII: Eu sînt căpitanul.

SVETLANA: Mă bucur. Am ceva de discutat cu dumneata, căpitane. Pot să mă urc pe bord?

ARKADII: Nu e permis! „Vulturaşul" se află în cursă, ne apropiem de insula Paştelui... sîntem în largul oceanului!

SVETLANA *(după o scurtă pauză)*: Şi eu sînt în larg. Am suferit un naufragiu, căpitane! Oare mă laşi să mă înec?

ARKADII *(cu încăpăţînare)*: Sîntem în larg, nu înţelegi?

SVETLANA: Ajutor! Ajutor! Mă înec!

(Arkadii scoate din buzunar un fluier şi fluieră. Alături de el apar, de parcă ar fi răsărit din pămînt, doi băieţi cu bluze de marinar şi cravate de pionieri: Igoriok şi Kim.)

ARKADII: Coborîţi scara de frînghie! Repede! Se-neacă un om!

IGORIOK şi KIM *(simultan)*: Am înţeles, căpitane!

(Cîteva clipe de tăcere. Apoi apare Svetlana. Se apucă cu mîinile de bord şi sare uşor pe punte. Cei doi marinari o urmează.)

SVETLANA: Sînt salvată! Vă mulţumesc! Cînd vom ajunge la Buenos Aires, compania de vapoare o să vă plătească prima stabilită!

ARKADII: N-avem de gînd să ajungem la Buenos

(Continuare în pag. 12)

(Urmare din pag. 11)

Aires. Şi nici n-avem nevoie de prima dumitale. *(Spre Natka.)* Ei, cum ţinem cursul?

NATKA: Îl urmăm întocmai, căpitane! Sud-sud-vest! Ocolim insula pe vînt...

ARKADII: Aşa s-o ţii.

NATKA: Am înţeles!

SVETLANA *(cu voce nu prea tare)*: Insula Paştelui trebuie ocolită cînd nu e vînt. Sub vînt puteţi da de stînci submarine. Ceea ce, de altfel, s-a întîmplat anul trecut cu „Abigeil", petrolierul din Rio...

ARKADII *(cu o şoaptă plină de furie)*: Uite... ştii... treburile astea nu te privesc... Poftim, te rog, în cabina mea, acolo vom putea discuta!

SVETLANA: Mulţumesc, căpitane! *(Strînge mîna lui Igoriok şi Kim.)* Vă mulţumesc şi vouă, tovarăşi, că m-aţi salvat!

ARKADII *(o duce aproape cu forţa în cabina sa şi trînteşte uşa. Igoriok şi Kim îi urmăresc cu privirea, apoi trag scara de frînghie pe vas şi o prind la locul ei.)*

KIM *(gînditor)*: Ştii, Igoriok, fata asta are dreptate.

IGORIOK: În ce chestie? A, cu petrolierul „Abigeil". *(Dă din cap.)* Da, într-adevăr, are dreptate. Şi eu am citit despre această întîmplare în „Komsomolskaia Pravda". A fost salvat de marinarii noştri...

NATKA *(de la cîrmă)*: Ei, băieţi... Igoriok! Kim!

KIM: Ce vrei, Natka? *(Lumina de pe punte se stinge. Se luminează locul de la cîrmă.)*

NATKA *(ţine cîrma)*: Cred că fata asta e un spion!

KIM: S-o supraveghem? Şi mie mi s-a părut suspectă.

NATKA: Ascultă, Kim, tu i-ai povestit căpitanului ce am găsit noi doi?

KIM: Nu. Să-i facem o surpriza.

NATKA *(priveşte busola, îndreaptă cîrma şi îşi comandă singură)*: Vest-sud-vest... Mai spre vest! *(Zîmbeşte mulţumită, îşi scutură părul şi cîntă cu o voce puţin răguşită un cîntec pionieresc. Kim şi Igoriok cîntă împreună cu ea. Reflectorul care luminase cîrma se stinge şi luminează cabina căpitanului. Pe pereţi sînt atîrnate numeroase hărţi maritime care poartă pe ele diverse însemnări făcute cu creionul, cîteva fotografii ale unor navigatori faimoşi — Lazarev, Amundsen, Sedov şi, printre ei... fotografia unui băieţandru cu beretă de marinar, cu o panglică de ostaş roşu la piept. Pe masă se află un glob vechi, un binoclu, şi cîteva cărţi. În cabină stau Svetlana şi Arkadii. Se aud glasurile celor trei care cîntă pe puntea vasului.)*

SVETLANA: Frumos cîntec.

ARKADII: Frumos! Dar spune-mi, ce vrei de la noi? În ce scop ne cauţi?

SVETLANA: Am suferit un naufragiu.

ARKADII: De unde vii? Şi încotro te îndreptai?

SVETLANA: Vin din Pacific şi mă îndrept spre Atlantic. Sau invers. Nu prea ştiu geografie. De fapt, vin din Moscova.

ARKADII: Şi la noi cum ai nimerit?

SVETLANA: Stau la bunici. În vacanţă. Mă plimbam şi v-am văzut vaporul. Mă primiţi în echipaj?

ARKADII *(după o clipă de tăcere, pe un ton cald)*: Băieţii mei, pe care i-ai văzut, sînt pionieri. Băieţi foarte buni, din clasele a şasea şi a şaptea. Un an întreg mă aşteaptă, îmi scriu scrisori şi cînd vin în vacanţă pentru o lună plecăm în călătorie pe ocean. Vara trecută am urmat drumul spre nord, după itinerarul lui Sedov. Acum călătorim spre staţiunea „Mirnîi"... Tocmai ne îndreptăm spre capul Bunei Speranţe.

SVETLANA: Dar al cui e vaporul ăsta?

ARKADII: Al nostru, al celor din Sergheev-Posad. Ehei! Vaporaşul ăsta are un trecut glorios... Ar fi multe de povestit! Dar puţini ştiu povestea lui!

SVETLANA *(cu interes)*: Eu nu pot s-o aflu?

ARKADII *(o priveşte cu multă atenţie pe Svetlana, apoi spune gînditor)*: Bine, fie, am să-ţi spun. Să nu crezi că nu sîntem tovarăşi buni!

SVETLANA *(repede)*: Nici nu gîndesc aşa ceva.

ARKADII *(deschide uşa cabinei)*: Vino cu mine! *(Svetlana şi Arkadii ies pe punte. Arkadii fluieră din fluierul său. Apar imediat Natka şi Kim. Îl privesc cu multă admiraţie pe Arkadii.)*

ARKADII: Totul e în regulă?

NATKA: Totul e în regulă, căpitane!

ARKADII: Cine e de cart?

NATKA: Igoriok.

ARKADII: Perfect! Uite ce, o vom conduce pe tovarăşa asta jos...

NATKA: Dar nu se poate, tovarăşe căpitan! E secret!

ARKADII *(calm)*: O punem să jure. Doar e comsomolistă. Aşadar, despre cele ce vei vedea acum nu vei spune nimănui nici o vorbă. Jură!

SVETLANA: Jur!

NATKA: Nu, nu asa! Trebuie să jure după toate regulile noastre!

ARKADII: Bine! La pavilion!

NATKA: Am înţeles, căpitane.

(Toţi se îndreaptă spre pavilion şi se ţin de mînă.)

NATKA *(către Svetlana)*: Veniţi aici... Daţi mîna... Repetaţi după noi.

CEI TREI PIONIERI *(solemn)*: Jur să nu spun nimănui niciodată ce-am văzut şi ce voi vedea aici... dacă... îmi calc jurămîntul să nu devin cosmonaut.

(Svetlana repetă solemn jurămîntul).

ARKADII: În regulă, merge! Acum, haidem cu toţii jos, în sală.

(Lumina de pe punte se stinge treptat şi se luminează cala, care este o încăpere unde se află un muzeu original. Pe pereţi atîrnă fotografii, afişe, proclamaţii din timpul războiului civil şi al Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Într-un colţ, pe un piedestal, se află prins steagul roşu străpuns în mai multe locuri de gloanţe. Alături sînt puse pe un rastel cîteva puşti vechi, o mitralieră şi o siluetă tăiată cu multă iscusinţă din lemn, cu o beretă de marinar. În perete, lîngă iluminatorul

(Continuare în pag. 13)

(Urmare din pag. 12)

din margine, se vede o spărtură. Este înconjurată cu un cerc de vopsea roşie şi neagră).

SVETLANA *(citeşte inscripţia de pe o scîndurică prinsă lîngă spărtură)*: „Aici a nimerit proiectilul albilor. Nouăsprezece august 1919. Explozia a rănit grav pe primul comisar al vaporului, comsomolistul Nikolai Şmeleov". A murit?

ARKADII: Da, dar mult mai tîrziu, în o mie nouă sute treizeci, împuşcat de chiaburi. *(După o clipă de tăcere.)* Era tatăl meu.

SVETLANA: Fotografia lui e în cabina dumitale?

ARKADII: Da, şi acum uitaţi-vă aici...

SVETLANA *(citeşte)*: „Carnetul de Comsomol numărul... Lepahin Serghei Vasilievici, anul naşterii o mie nouă sute treizeci, locul naşterii Sergheev-Posad".

ARKADII: N-a fost primit în Comsomol fiindcă nu împlinise nici treisprezece ani... Era în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Atunci şi-a făcut singur, pe ascuns, acest carnet de Comsomol. De fiecare dată cînd pleca cu echipa de salvare a răniţilor şi copiilor îşi ascundea carnetul la piept, sub bluza de marinar... A fost primit în Comsomol post-mortem.

NATKA: Era fratele meu. *(Pauză.)* Tovarăşe căpitan, eu şi cu Kim vrem să vă arătăm ceva... *(Face semn cu capul către Kim.)* Haide, Kim!

KIM *(scoate din sîn un caiet cu scoarţele făcute ferfeniţă, suflă asupra lui de parcă ar vrea să-l scuture de praf, îl întinde lui Arkadii)*: Asta e, tovarăşe căpitan!

ARKADII: Caietul! *(Ia caietul cu grijă, îl răsfoieşte, zîmbeşte emoţionat şi fericit).* Caietul! Nici nu mai speram să-l văd vreodată... Unde l-ai descoperit?

KIM: Lîngă motor. Era băgat într-un colţ şi nimeni nu-l observa.

SVETLANA: Ce-i cu acest caiet?

ARKADII *(îl răsfoieşte)*: E jurnalul de bord al vaporului „Vulturaşul". A fost ţinut de două ori — o dată în 1919, a doua oară în 1942. *(Citeşte.)* „La cinci iunie una mie nouă sute nouăsprezece s-a rechiziţionat pentru necesităţile revoluţiei vaporul «Orlov», şi i s-a dat numele «Vulturaşul». S-au făcut înscrieri de voluntari pentru frontul împotriva albilor. Comandantul «Vulturaşului» a fost numit Serghei Samghin; comisar — Nikolai Şmeleov. Trăiască Revoluţia Socialistă!" *(Mai răsfoieşte cîteva pagini).* Iată şi ultima însemnare: „Şaptesprezece mai una mie nouă sute patruzeci şi trei. Astăzi, îndeplinind misiunea de luptă, ne-am întors la Sergheev-Posad. Am salvat opt sute patruzeci de copii şi una mie trei sute de răniţi. Pierderile noastre: Vasea Nazanski şi Sereoja Lopahin. Am primit douăsprezece lovituri în plin. Acostăm definitiv. Servim Uniunea Sovietică!

(O tăcere solemnă.)

SVETLANA *(abia auzit)*: Şi mai departe, ce scrie?

ARKADII *(cu nemulţumire în glas)*: Ce se mai poate întîmpla cu un vas care este legat definitiv de un stîlp la mal?! Nimeni n-a mai avut nevoie de el. A fost scos de pe listă şi acum vor să depoziteze în el cartofi, varză, lemne. Îl vor şi demonta cîte puţin...

NATKA *(cu tărie)*: Dar noi nu vom lăsa. Stăm aici şi-l păzim! Şi nimeni nu ne poate alunga! În scurt timp, în jurnalul de bord vor apărea noi însemnări, veţi vedea! Asta în ziua cînd vom inaugura muzeul nostru, al pionierilor şi Comsomolului — muzeul plutitor „Vulturaşul"...

(Apare pionierul povestitor.)

PIONIERUL: Da, dragi tovarăşi. Nu ne-a fost uşor, celor de pe „Vulturaşul", să-l păzim. Toţi oamenii mari din jur rîdeau de noi. Spuneau că ne ţinem de prostii şi ei n-au unde să depoziteze morcovi... Noi eram tare amărîţi. Ne gîndeam că o dată cu venirea toamnei, cînd Arkadii va pleca din nou la Şcoala navală din Arhanghelsk, vom fi alungaţi cu totul de pe „Vulturaş". Şi tocmai în acele zile frămîntate nimerise pe bordul vasului Svetlana, fata din Moscova. Iar Svetlana, care la început îi păruse Natkăi „suspectă", adusese o contribuţie deosebit de însemnată la salvarea „Vulturaşului". Dar mai bine să vă spună chiar ea... *(Apare din nou puntea vaporaşului. Svetlana şi Arkadii stau de vorbă. Vine Natka.)*

NATKA *(emoţionată)*: Uitaţi-vă ce am găsit.

ARKADII: Ce ai acolo?

NATKA: O fotografie! Dar grozavă! E veche de tot. Era ascunsă în coperta jurnalului de bord... *(Vin Kim şi Igoriok. Cu toţii examinează fotografia.)*

ARKADII: Îi recunosc. Aceştia sînt primii comsomolişti ai oraşului. Stau pe bordul „Vulturaşului", fluturînd din batiste şi rîd. Interesantă fotografie.

NATKA: Şi uite ce scrie pe dos: „1919: plecăm să-i nimicim pe albi!"

KIM: Uite-l şi pe tata... e cel din colţ... cel mai tînăr... şi pe mama ta, Arkadii... Ce privire mîndră are!

ARKADII: Erau mîndri de „Vulturaş". Luptau pe el... Să punem fotografia la muzeul nostru! Gata! *(Fluieră scurt din fluier.)* Toată lumea la locuri. De cart pînă la şase dimineaţa fac eu! Ceilalţi — culcarea!

SVETLANA: Tovarăşe căpitan! Dă-mi te rog pînă mîine fotografia. Se poate?

ARKADII: În ce scop, mă rog?

SVETLANA: Secret. Secretul meu pînă mîine. Te rog, nu mă întreba nimic. Am şi eu o taină!

ARKADII: Bine. Fie cum vrei dumneata.

(O clipă de tăcere. Se aude ae jos, din cală, glasul Natkăi, care cîntă acelaşi cîntec pionieresc. Şi pare că refrenul e reluat nu numai de Igoriok şi Kim, ci de multe, multe glasuri.)

SVETLANA *(îi întinde mîna lui Arkadii)*: Atunci, pe mîine, căpitane! Îţi doresc un cart liniştit... Noapte bună! Pe mîine, căpitane! *(Lumină. Din nou povestitorul.)*

PIONIERUL: După cum vedeţi, Svetlana n-a vrut să vă împărtăşească taina ei. Să vă spun eu: îi venise o idee, o idee minunată. Cu fotografia în mînă, Svetlana s-a dus chiar la cei fotografiaţi: la eroii din poză... Primii comsomoliştii ai oraşului, azi conducătorii lui... Le-a amintit de tinereţea lor, de eroicele isprăvi ale „Vulturaşului"... şi, ce credeţi că s-a întîmplat?

(Întuneric. Se luminează iar puntea vaporului.)

ACTUL II

NATKA: *(cu o şoaptă emoţionantă)*: Iată-i vin!... Vin... Îi vedeţi, tovarăşe căpitan?

ARKADII *(încearcă în zadar să regleze binoclul)*: Văd prost.

NATKA: Dă-l încolo de binoclu! Cu binoclul e mai rău, e stricat. *(După o pauză).* Acum vedeţi?

ARKADII: Nu văd nimic. Spune tu ce vezi!

NATKA: Bine! *(Se ridică pe vîrfuri ca să vadă mai bine.)* Deci, în frunte vine fata aceea, Svetlana, cu Andrei Petrovici Ilici, preşedintele sovietului... După el urmează mama dumitale, Ana Mihailovna, Starodub, Kiselev, tatăl lui Kim! Coboară cu toţii spre rîu... Se opresc... Svetlana îi povesteşte ceva lui Andrei Petrovici Ilici şi Anei Mihailovna... Rîde! *(Nemaiputînd rezista, continuă cu voce tare.)* Cum a putut, Arkadii Nikolaevici, cum de-a putut... A jurat cu jurămîntul nostru, iar apoi s-a dus şi a trădat secretul muzeului nostru.

ARKADII *(blînd)*: Poate n-a trădat, Natka. Mi-a spus aseară că vrea să ne ajute... N-o cred capabilă de o faptă urîtă!

(Apar Kim şi Igoriok.)

(Continuare în pag. 28)

NEMURITORUL PAVEL KORCEAGHIN

Există în filmul sovietic „Pavel Korceaghin", al regizorilor Alov şi Naumov, o scenă memorabilă. După ce îl vedem pe Pavel ţintuit la pat de boala grea care-l chinuie, dar nicicînd nu-l înfrînge, deodată pe ecran apare imaginea lui Korceaghin aşa cum era la începutul activităţii sale revoluţionare: sănătos, puternic, dîrz. Şi eroul rosteşte: „Iar dacă vă va spune vreodată cineva că Pavel Korceaghin a murit, să nu credeţi. Ar fi o minciună".

Pe o altă treaptă a istoriei — contemporani totuşi prin eroism cu personajul lui Ostrovski — se află Matrosov şi Meresiev, Zoia Kosmodemeanskaia şi Oleg Koşevoi şi atîţia alţii ca ei, educaţi de partid.

Eroismul oamenilor sovietici a devenit o parte a vieţii de fiecare zi. Este deopotrivă eroic să străbaţi Pacificul, cum au făcut-o cei patru „oameni obişnuiţi", marinari comsomolişti sovietici, care s-au luptat 49 de zile cu oceanul, să-ţi părăseşti oraşul natal pentru a merge în vreun colhoz sau sovhoz îndepărtat, să-ţi pui forţele în slujba agriculturii sovietice. Este deopotrivă eroic să-ţi dai viaţa, ca Valea Novikova — elevă din clasa a X-a—salvînd din flăcări pe alţii, ca şi să trăieşti, să gîndeşti, să acţionezi aşa încît „totul să meargă normal" acolo în Cosmos, ca Gagarin şi Titov, Nikolaev şi Popovici.

* * *

„Omul este prietenul omului".

Deviza aceasta înscrisă în inima oamenilor sovietici explică totul. La Uzina de compresoare din Penza s-a produs într-o zi un accident de pe urma căruia tînărul muncitor Iuri Nuikin s-a ales cu arsuri grave, cele mai multe de gradul trei. Exista o singură soluţie pentru salvarea lui: grefa de piele. Dar era nevoie de cel puţin douăzeci de donatori.

Comitetul de Comsomol a lansat un apel către tineri. Şi apelul a declanşat o ceartă în toată legea.

Iată cum s-a întîmplat.

Mai întîi s-a prezentat Kolea Selivanov, şeful atelierului de montaj.

— Tovarăşe secretar, am venit! Sîntem treizeci. Au fost mai mulţi voluntari, dar ne-am gîndit că atîţia ajung.

După cîteva minute s-au prezentat cei de la biroul de construcţii, în frunte cu Naum Cecelniţki, care a exclamat înciudat:

— Ah, ne-au luat-o înainte!

Apoi au venit alţii şi alţii, în total două sute de donatori. Cearta între ei a avut loc chiar acolo, în biroul Comitetului de Comsomol. Au început-o cei de la turnătorie:

— Iuri lucrează în secţia noastră. Deci noi trebuie să-l ajutăm.

— De ce voi? au răsunat proteste din toate părţile. Iuri este şi tovarăşul nostru, al tuturor.

— Pot să jur că nici măcar nu-l cunoaşteţi toţi! nu s-a lăsat bătut cel de la turnătorie.

— Ce importanţă are! Face parte din colectivul nostru.

Tinerii sovietici ştiu că trăiesc într-o lume în care tovarăşii tăi de viaţă, de muncă te ajută, te sprijină, te însufleţesc. O lume în care credea cu toată forţa şi Nikolai Ostrovski cînd, ţintuit la pat şi lipsit de vedere, îl crea pe nemuritorul Pavel Korceaghin.

TITA CHIPER

LENIN şi soarele

de HORIA ARAMĂ

Popoarele pe Lenin l-au cîntat,
Cu însuşi Soarele asemănîndu-l.
Dar astrul zilei, ce l-a luminat,
Nu-i poate-ajunge în lumină gîndul.

Ştim, raza Soarelui, de lungă ce-i,
Cu ani-lumină îşi măsoară mersul.
Dar raza leninistelor idei
E fără de sfîrşit, e universul!

Din energia Soarelui, stelară,
Ce mult se pierde-n sferele cereşti!
Ideile lui Lenin înarmară
Un miliard de inimi omeneşti.

Şi chiar sistemul Soarelui ar fi
În veci acelaşi, sute de milenii,
De nu l-ar creşte şi îmbogăţi
Cu noi planete patria lui Lenin.

Şi totuşi e frumos cum l-au cîntat,
Cu astrul zilelor asemănîndu-l,
Popoarele ce-n luptă l-au urmat
Şi-au înnoit prin munca lor Pămîntul.

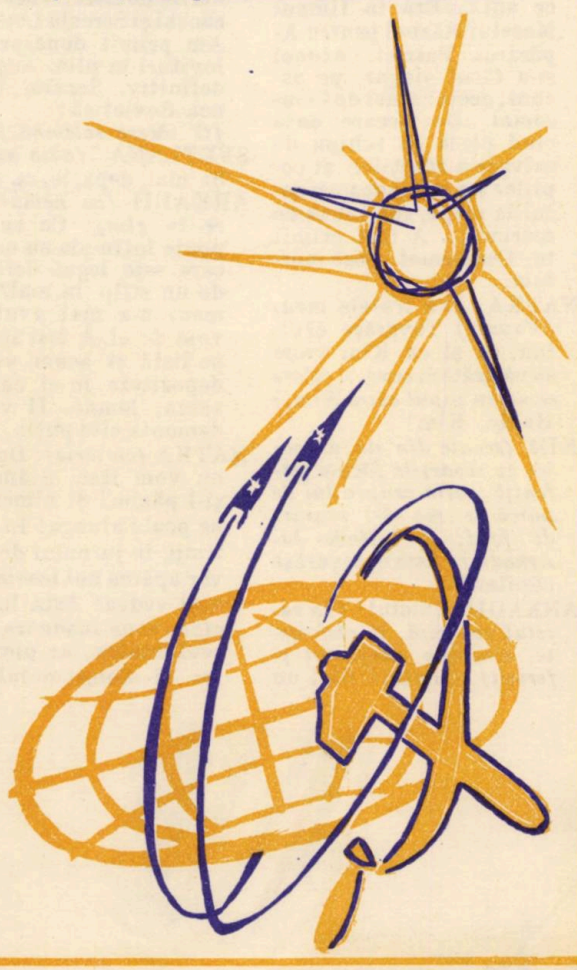

Pregătire temeinică note bune

Anul trecut, întreaga clasă a intrat într-a V-a fără nici un repetent. Mulți dintre noi au avut medii de 10, ca, de pildă, Becescu Cristina, Sebinski Cornel, Voicu Rodica și alții. Dar am avut în clasă și elevi cu medii sub 7, copii cu note așa-zise „de trecere"... Detașamentul nostru s-a bucurat anul trecut că acești pionieri au reușit să treacă clasa. Acesta l-am socotit noi „un prim pas".

Firește, nu a fost bine așa. Încă de anul trecut trebuia să luăm atitudine împotriva notelor mediocre.

Anul acesta însă am luat hotărîrea să procedăm cum trebuie. Încă din primele zile de școală vom alunga din clasa noastră notele mediocre. Colegii noștri care anul trecut au reușit să ia note pînă la 7 vor reuși, cu siguranță, să treacă și peste 7. Ne vom strădui să învățăm cît mai bine, să avem cît mai multe cunoștințe. Școala ne-a întîmpinat cu clasele ei luminoase, cu manualele noi și interesante. Partidul se îngrijește ca să avem cele mai bune condiții de învățătură, iar noi, pionierii și elevii, la rîndul nostru, ne vom însuși cît mai temeinice cunoștințe, îndeplinindu-ne una dintre cele mai importante sarcini care ne revin: să învățăm cu hărnicie.

Detașamentul clasei a V-a,
Școala de 8 ani nr. 3 – Pitești

PURTARE PIONIEREASCĂ

Eu împreună cu toți colegii mei sîntem mîndri de angajamentul nostru de a nu avea nici un elev mediocru în clasa noastră, care să aibă cunoștințe sub nota 7.

Am hotărît, de asemenea, să ne ajutăm între noi, să nu avem absențe nemotivate, să nu îngăduim în clasa noastră chiulul și suflatul. Într-un cuvînt, să ne purtăm, în toate, pionierește.

LAZĂR CORNEL
clasa a V-a

ÎNCĂ DE PE BĂNCILE ȘCOLII

Anul trecut eu mă gîndeam adeseori: „Bine că trec clasa. Am 5 și 6, note care «merg», bunișoare". Și, vă spun drept, eram liniștită. Dar iată că, într-o adunare de detașament pe care am avut-o înainte de deschiderea școlii, pionierii m-au întrebat: „Oare tu nu poți învăța mai bine? De ce ești totdeauna la limită?" N-am răspuns imediat la întrebare. A început atunci o discuție înflăcărată între noi. Mulți pionieri au spus că un elev care învață mediocru și își însușește cunoștințe numai atît cît să treacă clasa va fi, mai tîrziu, în orice meserie și-ar alege, un muncitor slab pregătit.

Alții au spus că patria are nevoie de muncitori pricepuți și că în orice domeniu lucrezi trebuie să ai multe cunoștințe. Iar o bună pregătire începe chiar de pe băncile școlii.

Eu socotesc că tovarășii mei au dreptate. De aceea, încă din primele zile de școală, mă voi strădui să învăț cu mult mai bine decît în anul trecut. Vreau să ajut și eu ca detașamentul nostru să fie fruntaș. Vreau ca atunci cînd voi fi mare să am o bună pregătire și să muncesc cu folos pentru patria mea dragă.

DINU FILOFTEIA
clasa a V-a

Multe laude vouă, celor din clasa a V-a a Școlii de 8 ani nr. 3 din Pitești. Inițiativa de a alunga notele de 5 și 6 din catalog este foarte bună. Vă felicităm și vă dorim succes.

REDACȚIA „CRAVATA ROȘIE"

Iată un grup de pionieri fruntași la învățătură de la Școala de 8 ani nr. 3-Pitești. Și în anul acesta școlar ei doresc să aibă numai medii de 10

PAVELESCU ION

R. MĂTURĂ

CAMELIA CIOBANCA

SBURLAN DRAGOȘ

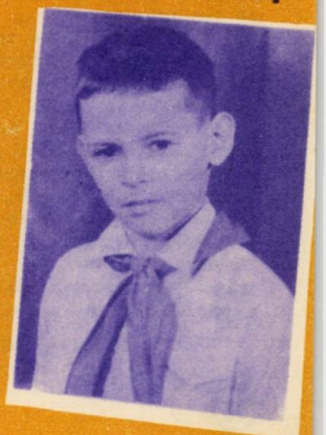

VIITORII APICULTORI

În stup era mare forfotă. O albină curioasă şi-a scos capul pe urdiniş, apoi a ieşit în recunoaştere. A zburat într-o parte şi-n alta, dar, spre nenorocire, a căzut într-o băltoacă. Poate ar fi pierit acolo dacă Victor Cazan, un băieţaş scund, cu părul castaniu, n-ar fi scos-o şi n-ar fi ţinut-o în vîrful degetelor pînă i s-au uscat aripioarele.

— Nu te temi că te înţeapă? îl întrebă Chindriş Elena, care stătea lîngă el.

— Nu mă ocup prima oară de albine, îi răspunse cu siguranţă Victor. Dar întrebarea nu l-a mirat, pentru că şi el a privit cu tot atîta uimire anul trecut cum Ilie Butilă, cocoţat într-un prun, capta roiul de albine.

De atunci a trecut un an. Între timp, şi Victor s-a înscris la cercul micilor apicultori din Deda Bistra şi a învăţat multe acolo. Conducătorul cercului, tovarăşul profesor Batu Ioan, le-a vorbit despre importanţa apiculturii, despre modul de viaţă al albinelor. Acum Victor e în clasa a V-a; el a fost cel mai tînăr membru al cercului. Buiu Rodica, Damian Lenuţa, Romea Eugenia şi ceilalţi sînt mult mai mari decît el. Sînt în total doisprezece. Toţi iubesc deopotrivă albinele. Toamna au acoperit cu rogojini stupii ca să fie apărate de frig albinele. Nici astă-iarnă nu au stat cu braţele încrucişate. La orele de practică au confecţionat lăzi pentru stupi, pentru a putea spori, primăvara, numărul stupilor. Ei se străduiesc să-şi îmbogăţească necontenit cunoştinţele, să-şi însuşească toate tainele apiculturii, pentru ca, după terminarea şcolii, să folosească în gospodăria colectivă experienţa lor de apicultori.

MANNAI JOLÁN

Se pregătesc să devină utemişti

Dacă vei sta de vorbă cu pionierii din comuna Ceplea, raionul Filiaşi, ei au să-ţi povestească în primul rînd despre şcoala nouă, înălţată de curînd în satul lor. Pe Plopşoreanu Maria, Tutunaru Ion, pe Grecu Paulina şi tovarăşii lor îi leagă amintiri dragi de această şcoală.

Cînd a început construcţia, primii care au dat o mînă de ajutor au fost utemiştii din sat. Puteau oare pionierii să stea nepăsători? Au venit cu toţii pe şantier şi au cerut să li se dea de lucru alături de utemişti. Au ajutat la pregătirea mortarului, aduceau materialele la îndemîna constructorilor. Cînd clădirea a fost gata au sădit în faţa ei o grădiniţă cu flori. Între timp au pregătit pentru elevii claselor I-IV, care urmau să înveţe aici, o surpriză: un spectacol pe care l-au prezentat în ziua inaugurării şcolii.

Urmînd exemplul utemiştilor, muncind alături de ei, pionierii au arătat că sînt demni de cravata roşie, că prin activitatea lor se pregătesc să merite onoarea de a intra în rîndurile utemiştilor.

PE MARGINEA ALEGERILOR ACTIVULUI DE PIONIERI

Cele de mai jos le-am auzit acum cîteva zile. Era o convorbire dintre un pionier şi o pionieră, pe care o reproduc întocmai:

— În locul lui, m-aş fi supărat şi eu.

— N-ai dreptate, Mariana...

— Ba am... Ascultă, Ionel! Eşti sau nu eşti cel mai bun prieten al lui Sandu?

— Sînt.

— Atunci cum de te-ai putut purta astfel? Să zicem că nu l-ai propus. Dar să vorbeşti împotriva lui în adunare?! De ce?

— N-am vorbit împotriva lui, ci pentru el.

— Nu înţeleg.

— Trebuia făcut să priceapă de ce a fost ales Costel în locul lui.

— Şi, mă rog, cu ce e mai bun Costel decît Sandu? E drept, s-a spus despre Costel că ar avea mai mult spirit tovărăşesc.

— Şi asta e tocmai ceea ce îi lipsea lui Sandu. Eu, ca prietenul lui cel mai bun, mi-am dat seama că adunarea a avut dreptate şi am confirmat ceea ce au spus şi alţii. Cine voiai să-l ajute pe Sandu dacă nu eu?

— Grozav ajutor! Doar Sandu învaţă tot atît de bine ca şi Costel, e tot atît de priceput ca şi Costel, e sportiv, mă rog. S-ar putea spune că seamănă între ei ca două picături de apă.

— Totuşi nu seamănă. Să-ţi amintesc un lucru. Mai ţii minte ce s-a întîmplat cu Vasiliu pe trimestrul al II-lea?

— Învăţa prost. Ei şi?

— Mai ţii minte ce a spus atunci Sandu?

— Nu.

— A spus aşa: „Ce vină am eu că Vasiliu nu învaţă? Ce să-i fac?"

— Da, asta îmi amintesc. Şi atunci Costel s-a ocupat de Vasiliu, şi acesta s-a îndreptat.

— Exact. Fără să spună nimănui nimic, Costel l-a ajutat pe Vasiliu. Îţi aminteşti cît de bucuros a fost Costel cînd Vasiliu a luat prima notă bună? Nu-ţi spune nimic bucuria asta?

— Ba da.

— Încă ceva: ai spus că Sandu e un bun sportiv.

— Ca şi Costel.

— Da. Numai că acesta din urmă i-a pregătit pe fraţii Andreiescu încît şi-au putut îndeplini condiţiile pentru distincţie la sport. Şi-mi amintesc că nici de astă dată nu l-a silit nimeni să facă acest lucru.

Fata rămase pe gînduri. Abia după cîteva clipe fu reluat firul conversaţiei.

— S-ar putea să ai dreptate, Ionel. Vezi, dacă nu te gîndeşti bine, nici nu-ţi dai seama de lucrurile astea.

— E adevărat. Şi-ţi mai aminteşti de Ducu cînd s-a îmbolnăvit de pojar?

— Da, ştiu, nimeni nu putea să meargă la el pentru că era contagios.

— Ei bine, atunci Costel, cu cei din grupa lui, i-au clădit un om de zăpadă în faţa geamului, ca să-i mai treacă de urît lui Ducu. Uite, astea toate la un loc înseamnă spirit tovărăşesc.

— Eu nu înţeleg cum ai putut însă tu...

— Ştiu ce vrei să spui. Cum am putut eu să vorbesc „împotriva" celui mai bun prieten al meu? Fiindcă în interesul detaşamentului este mai bine să fie ales preşedinte Costel. Iar Sandu, care rămîne şi pe mai departe bunul meu prieten, nu se va supăra, ci, dimpotrivă, va dori să aibă un caracter mai frumos. Nu crezi?

— Ba da. Dar lucrurile n-au mers rău nici cînd a fost Sandu preşedinte...

— N-au mers rău. Dar Costel va şti să facă în aşa fel încît ele să meargă foarte bine.

Aceasta este discuţia care cred că ar putea interesa pe oricare dintre voi. De aceea am şi dat-o spre tipărire.

A. WEISS

Ziua președintelui

Nu mai e mult pînă la terminarea alegerilor pionierești. Unii dintre voi au mai fost și anul trecut președinți de grupă sau detașament. Alții însă sînt pentru prima dată. Pentru ca toți să desfășoare o activitate bună, este foarte important să fie instruiți. De aceea, chiar în prima duminică după terminarea alegerilor de activ, instructorul superior, cu ajutorul președintelui de unitate, pregătește ziua președintelui.

Să intrăm în camera pionierilor, să asistăm la programul unei astfel de zile. Camera, frumos pavoazată, este bine cunoscută copiilor. Nu o dată au avut loc aici discuții înflăcărate despre o excursie sau despre cine știe ce adunare. De data aceasta, în jurul mesei stau președinți de grupe, președinți de detașamente, președintele de unitate. Se discută despre angajamentul solemn al pionierilor, despre chemare și răspunsul la chemare, care trebuie să fie bine cunoscute tuturor purtătorilor cravatelor roșii.

„Eu, tînăr pionier..." — rostește cu glas limpede Dancu Mihai cuvintele angajamentului; el arată că pionierii nu numai că trebuie să știe cuvintele acestea, dar să le și pătrundă tîlcul, să le traducă în fapte. Apoi pe rînd, fiecare președinte de detașament a arătat cum, prin învățătură, prin faptele de fiecare zi, la școală și acasă, respectîndu-și cuvîntul dat, dovedind spirit tovărășesc, pionierii își îndeplinesc angajamentul solemn. Fiecare dintre cei care au luat cuvîntul au povestit o mulțime de întîmplări din clasa lor care dovedesc că pionierul este totdeauna gata să fie un luptător dîrz, cinstit, credincios cauzei Partidului Muncitoresc Romîn.

Pionierii au recitat apoi o mulțime de versuri pionierești, printre care această poezie de Violeta Zamfirescu:

„Eu, tînăr pionier, mă angajez
Poporului credință să-i păstrez.
Să-i dărui țării forța mea deplină
În drumul ei deschis înspre lumină.
Eu, tînăr pionier, mă angajez
Cuvîntul dat cu cinste să-l păstrez.
Și, ascultînd de-al comuniștilor îndemn,
Să fiu cinstit, destoinic, harnic, bun și demn.
Eu, tînăr pionier, mă angajez
Victoria socialismului să-mi fie țel și crez.
Și pentru cauza partidului, luptînd,
Făgăduiesc gata să fiu oricînd".

Aproape toți pionierii care au mai luat cuvîntul au arătat că în cadrul detașamentului sau al grupei, în toate activitățile pe care le vor desfășura, se vor conduce dupa angajamentul solemn rostit în clipele de neuitat cînd li s-a înmînat cravata roșie.

După ce primul punct a fost terminat, instructorul superior a explicat că fiecare detașament își alcătuiește programul de activități pe timp de o lună. În alcătuirea lui sînt consultați toți pionierii, se ține seama de propunerile lor. Instructorul superior a mai recomandat ca la întocmirea programelor de activități să fie folosite calendarele pionierești publicate în fiecare număr al revistei „Cravata roșie", iar președinții mai vechi de detașamente au arătat din vechile lor programe de activități pe cele mai bune, mai interesante.

A urmat apoi o pauză scurtă, după care pionierii au învățat cîntecul „Iubit drapel pionieresc", publicat în nr. 9 al revistei „Cravata roșie", și jocul „Fluierul fermecat" publicat în nr. 10.

Prima instruire a activelor din anul acesta a luat sfîrșit.

De la această adunare, activul de pionieri a plecat cu o mulțime de învățăminte prețioase, pe care, la rîndul lui, le va folosi și îmbogăți împreună cu ceilalți pionieri în activitatea din cadrul grupei și al detașamentului.

CE TREBUIE SĂ ȘTIM

Îți aduci aminte de ziua în care ai primit cravata roșie de pionier?

Goarnele au sunat onorul, iar în ritmul tobelor a fost adus drapelul roșu de unitate. În clipele acelea de puternică emoție, sub faldurile drapelului roșu, ai rostit angajamentul solemn de pionier.

Mai tîrziu ai văzut că la adunările de unitate, la paradă sau demonstrații se scoate drapelul roșu de unitate. Drapelul este totdeauna purtat de stegarul unității, însoțit de doi pionieri care alcătuiesc garda drapelului. El simbolizează cinstea și devotamentul pionierilor față de cauza Partidului Muncitoresc Romîn. Steagul de detașament este purtat de un singur stegar la adunarea de detașament, la paradă sau demonstrații.

A fi stegar, a face parte din garda drapelului este o sarcină pionierească de mare cinste.

Cînd auzi sunetul limpede al goarnei pionierești sau bătăile repezi ale tobei ți se umple sufletul de bucurie. Oare se poate concepe o adunare festivă sau ceremonial pionieresc fără goarnă și tobă? Sau se poate închipui o vacanță în tabără ori un marș pionieresc fără sunetul goarnelor și răpăitul tobelor? Iată de ce fiecare purtător al cravatei roșii primește cu mîndrie să fie toboșarul sau gornistul detașamentului.

Drapelul de unitate, steagurile de detașament, goarnele și tobele se păstrează cu grijă în camera pionierilor. Trebuie să combatem obiceiurile pe care le au unii pionieri de a folosi toată ziua goarna și toba în chip de joacă.

Iată ce trebuie să țină minte un pionier în legătură cu goarna și toba:

1. Gornistul și toboșarul nu sînt simpli muzicanți, ci sînt aleși dintre pionierii cei mai buni, exemple de urmat în toată activitatea pionierească.

2. Gornistul și toboșarul au totdeauna o ținută îngrijită, sînt totdeauna plini de voie bună. Gornistul și toboșarul își pregătesc schimbul, învățînd și pe alți pionieri semnalele.

Dăm alăturat cîteva din semnalele de goarnă și tobă.

Trimiteți redacției spre publicare fotografiile stegarilor, ale celor mai buni gornișți și toboșari din unitatea voastră.

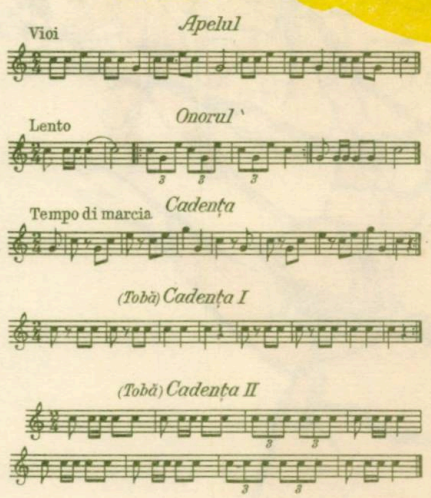

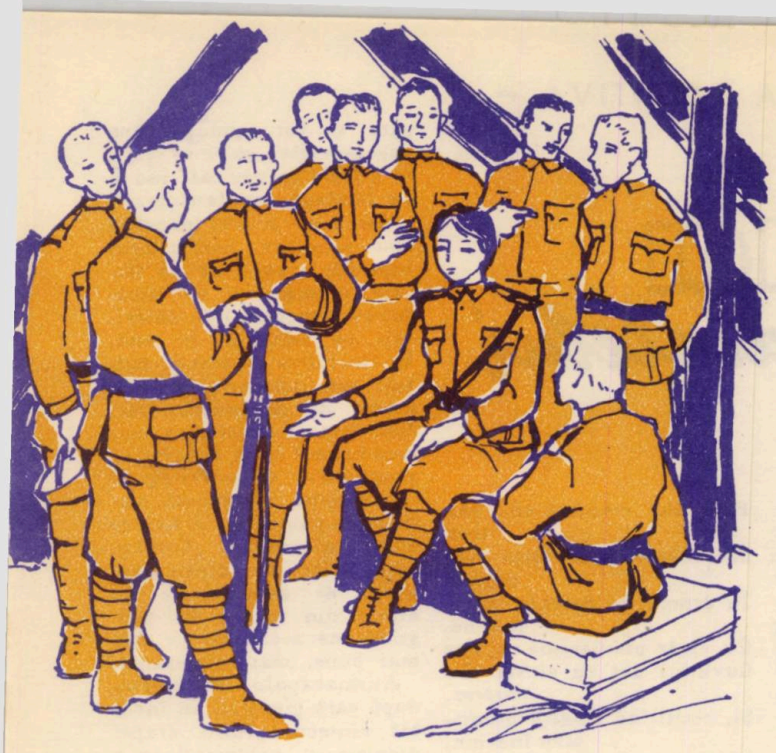

Eroina de la Jiu

de NICOLAE TĂUTU

Ilustrații:

ECATERINA DRĂGANOVICI

Într-un bordei umezit din apropierea frontului de pe valea Zăbrăuțului, un sergent povestea ostașilor noi veniți în pluton:

— Păi, mîine, veți lupta sub comanda sublocotenentului Ecaterina Teodoroiu ... Vreau să vă spun cîteva cuvinte despre noul vostru comandant. Este țărancă dintr-un sat cu mine, din Vădenii Gorjului... Cea mai săracă din sat... A mers tîrziu la școală, căci a fost argată pînă la zece ani... A slugărit la cei avuți... Pe front a început să care răniți, dar cînd fratele ei, sergentul Teodoroiu, a căzut în luptele de la Sîmbotin, ea i-a luat arma și a luptat în locul lui... A fost decorată în luptele de la Țînțăreni și Filiași și a fost avansată la gradul de sublocotenent pentru faptele-i de vitejie...

Pe cînd povestea sergentul, pe ușa bordeiului a apărut un sublocotenent mic, negricios și uscățiv. Soldații au luat poziția de drepți.

— Continuați! a ordonat ofițerul mărunt, cu ochii scăpărători și vocea subțire.

Printre ostașii noi sosiți a trecut un murmur: „Ea-i! Ea-i Cătălina, sau sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu, cum e trecută în dosarul companiei!"

Cătălina se așeză, pe o ladă de muniție, în mijlocul ostașilor.

— Sînteți gata de luptă, băieți?

— Gata, a răspuns tunător, într-un glas, tot plutonul.

Cei sosiți se prezentară comandantului. Apoi Cătălina îi întrebă cu interes:

— Voi, care intrați pentru prima oară în foc, vă e teamă?

Cei întrebați se grăbiră să răspundă hotărîți:

— Nu!

— Nu ne este frică. Nu știm ce-i teama!

Cătălina zîmbi. Le întinse țigări și bomboane, la alegere. Ea grăi cu glas părintesc:

— Nu-i chiar așa! Să știți că la început o să vă încerce frica! Pe fiecare om îl încearcă frica atunci cînd aude țiuind pe lîngă el primele gloanțe. Dar dragostea de țară e mai puternică, și omul adevărat își stăpînește și-și învinge teama. Să țineți minte că teama pe front ține un singur minut, dar rușinea o viață întreagă! Trupele inamice ne-au cotropit pămîntul, trebuie să le alungăm, poporul nostru nu poate să îndure această jignire!

Un recrut, un băietan subțirel, îndrăzni cu vocea răgușită:

— Ne dați voie să luptăm lîngă dumneavoastră?

— Da! Noii sosiți să fie în jurul meu! Ei, dar pînă mîine la luptă mai e o bucată bună de vreme, așa că dați drumul la cîntec, prieteni!

Cineva a slobozit un firicel de cîntec ca un izvor din munții îndepărtați ai Gorjului, cîntec revărsat aici, în inima Moldovei:

„E departe-al meu pămînt,
Dar l-aud prin ploi și vînt,
E departe casa mea,
Dar o știe inima
Și-am să mă întorc curînd
Să sărut al meu pămînt!"

* * *

22 august 1917.

Ora două noaptea.

Plutonul Cătălinei aștepta să se scurgă ultimele minute înaintea atacului.

Soldații aveau trupurile ascunse în iarba jilavă. Inimile băteau mai tare. Respirația era mai întretăiată. Ochii încercau să deslușească pe invadatorii bavarezi de pe cota 402. Cîte o rachetă sfîșia pînza de catran a nopții. Apoi liniște, de puteai să-ți auzi răsuflarea înfierbîntată. Dealul Secului tăcea amenințător. Mai erau două minute pînă la plecarea la atac.

A tras întîi artileria noastră. Apoi a răspuns artileria vrăjmașă. Obuzele se încrucișau șuierătoare în aer. Jerbe de foc se înălțau ca roșii fîntîni arteziene. Pămîntul se hurduca de explozii. Mirosea a pucioasă și a praf de pușcă încins. Fumul și funinginea ți se așterneau pe față și pe mîini.

Cătălina se trase lîngă soldatul tinerel şi subţirel cu vocea răguşită.

— Ţi-e frică?

— Da, a răspuns cinstit ostaşul.

— Cînd vom porni la atac nu-ţi va mai fi frică! Fii gata! Trebuie să-i alungăm, să-i nimicim!

A pornit o rachetă roşie cu cinci stele. În aceeaşi clipă, vocea Cătălinei se auzi ca o goarnă de argint peste întreaga poziţie.

— Băieţi, după mine! Salt înainte!

Ostaşii au pornit la atac ca în iureş năprasnic. Fugeau gîfîind prin iarba ce li se împleticea de bocanci. Ostaşul tinerel se apropie în fugă de Cătălina.

— Nu-mi mai e frică. Vă mulţumesc!

Cătălina îl mîngîie cu privire de soră, încurajîndu-şi întregul pluton:

— După mine, băieţi! Sînt cu voi! Înainte!

Urcau acum ca un tăvălug de foc spre cota 402. De undeva, din apropiere păcăni o mitralieră ascunsă. Se năpusteau rafale lungi şi ucigătoare.

— După mi...

Vocea se opri. Cătălina căzu în iarba umedă de vară. Trei gloanţe i-au străpuns pieptul. Cu ultima putere în glas le rosti celor veniţi să o ajute:

— Lăsaţi-mă pe mine! Înainte, să cuceriţi cota!

Şi cota a fost cucerită după o jumătate de oră. Inamicul a fost alungat şi mistuit de bezna de pe Dealul Secului.

Pe o foaie de cort, trupul Cătălinei a fost adus de ostaşi şi aşezat pe malul Zăbrăuţului. În urma cortegiului îndoliat mergea soldatul tinerel, care se adresă celor din jur:

— De la Cătălina am învăţat ce-i curajul! Ce înseamnă să-ţi iubeşti patria!

Lîngă apa Zăbrăuţului a fost săpată o groapă proaspătă şi, în faţa întregii unităţi, comandantul regimentului citi ordinul de zi, în timp ce soldaţii ascultau îngenuncheaţi lîngă trupul neînsufleţit al eroinei.

„În timpul ciocnirii de ieri noapte, pe Dealul Secului, a căzut în fruntea plutonului său, lovită în inimă de trei gloanţe de mitralieră, voluntara sublocotenent Ecaterina Teodoroiu din compania a VII-a. Pildă rară a unui cald entuziasm, unit cu cea mai stăruitoare energie, «Eroina de la Jiu» şi-a dat viaţa pentru a apăra pămîntul ţării noastre, cotropit de duşmani.

Pentru jertfa supremă, o citez prin ordin de zi, pe regiment, dînd-o ca pildă ostaşilor şi viitorimii."

Colonelul sfîrşi ordinul de zi cu faţa acoperită în mîini.

Plîngea!

* * *

Dacă treceţi astăzi prin Vădenii Gorjului, veţi vedea că la casa memorială a Ecaterinei Teodoroiu se află în fiecare zi de serviciu pionierele de la Şcoala medie „Ecaterina Teodoroiu" din Tg. Jiu.

Îţi vor arăta cu căldură şi dragoste casa sărăcăcioasă în care s-a născut şi a trăit scurta-i viaţă Cătălina şi, ceva mai mult, îţi vor povesti de fapta ei eroică, de dăruirea ei curată pentru ca fiinţa poporului nostru să răzbească la libertate.

De aceea, voi, pionieri, să o cuprindeţi cu înţelegerea voastră şi să nu uitaţi niciodată fapta Cătălinei, a „Eroinei de la Jiu".

CÎNTEC ŢĂRII MELE

Versuri: CRIŞAN CONSTANTINESCU
Muzica: FLORIN COMIŞEL

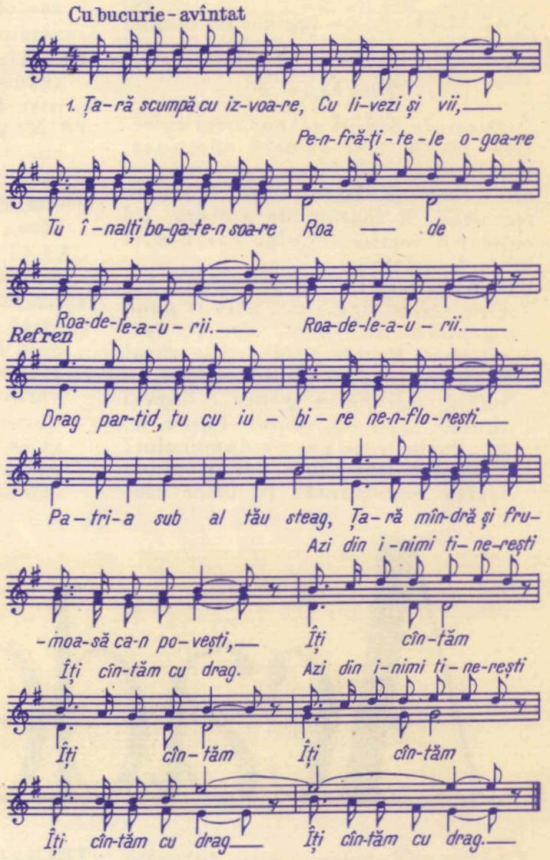

Ţară scumpă cu izvoare,
Cu livezi şi vii,
Tu înalţi bogate-n soare
Pe-nfrăţitele ogoare
Roadele-aurii.

Refren:

Drag partid, tu cu iubire
ne-nfloreşti
Patria sub al tău steag,
Ţară mîndră şi frumoasă ca-n
poveşti,
Azi din inimi tinereşti
Îţi cîntăm cu drag. } **bis**

De pe schelele semeţe,
Visul îşi ia zbor,
Şi zidarii-n dimineţe
Cu lumina ta pe feţe
Urcă-n viitor.

Refren...

La furnal şi pe cîmpie
Oamenii muncesc,
Cerul tău senin să fie
Şi s-asculţi cu bucurie
Cînt pionieresc.

Academicianul lu

Personajele:

CULAI PASCU — pionier 12—13 ani
IRIMIA CONDRATU — inginer agronom 26—27 ani
VIORICA — pionieră, colega lui Culai
PAVEL — pionier de 12—13 ani
NATALIA — inginer zootehnist de 25—26 ani

Tabloul I

Decorul: Sediul gospodăriei colective „Zorile". O cameră spațioasă, mobilată cu un birou, un dulap și cîteva scaune. În fund ușa, în stînga fereastra. E înainte de amiază. La ridicarea cortinei, Culai Pascu vorbește la telefon.

CULAI *(agitat):* E pe teren? Iar e pe teren?! *(E gata, gata să pună receptorul în furcă, dar se răzgîndește. Repede.)* Da'... tovarășul președinte toată ziulica umblă pe teren? *(După o pauză.)* Cine-l caută? Iaca eu, Culai Pascu de la „Zorile". Ce am cu dumnealui? *(După o altă pauză.)* O chestiune foarte importantă. În orice caz, vă rog pe dumneavoastră, tovarășă secretară, să-i comunicați că sînt foarte supărat și că-mi pare rău că nu l-am găsit la telefon să i-o spun de la obraz... *(După o altă pauză.)* Alo! Alo! Alo! Nu-nchide... ascultă-mă pînă la capăt... *(Dezolat, neștiind ce să facă cu receptorul.)* A-nchis! Uf, și secretarele astea... *(Pe ușă intră Irimia Condratu, un tînăr de vreo 27 de ani.)*

IRIMIA: Ce s-a întîmplat, Culai?

CULAI: Mi-au închis telefonul în nas. *(Dă să iasă.)*

IRIMIA: Da' cu cine vorbeai?!

CULAI: Cu sfatul popular raional, nene Irimia! Îl căutam pe tovarășul președinte să-i spun că-s tare supărat pe el...

IRIMIA *(ciufulindu-l):* Nu mai spune... Și ce ți-a făcut de ești așa de pornit împotriva lui?

CULAI *(îndreptîndu-și părul):* Mi-a promis c-o să-l trimită ca inginer zootehnist la noi pe prietenul celà al meu... pe academician, și cînd colo... *(Dă a lehamite din mînă.)* Mi-a făcut-o!

IRIMIA *(interesat):* Ia ascultă, Culai... Ce-i tot dai tu zor cu academicianul ăsta de care tot spui că ți-e prieten... cine e academicianul ăsta, cum arată?

CULAI: E un om și jumătate.. *(Inventînd).* Are barbă și mustăți, aduce oleacă cu Galileo Galilei. A scris cărți de știință, nu glumă, și... pe deasupra știe pe dinafară toate poveștile din „O mie și una de nopți"!

IRIMIA: A... dacă aduce cu Galileo Galilei, e limpede că nu e zootehnistul pe care ni l-a trimis raionul.

CULAI: Fierește... *(Dezolat.)* Zootehnistul care ne-a venit... n-are nici barbă, n-are nici mustăți...

IRIMIA: Și nu cunoaște nici poveștile din „O mie și una de nopți"!

CULAI: De unde știi matale?!

IRIMIA: Mi-a fost coleg de facultate...

CULAI: Vrei să spui... colegă de facultate.

IRIMIA: Exact.

CULAI: Aha!... Acum pricep eu... cum de-a ajuns la noi la „Zorile". Mai mult ca sigur că dumneata ai vorbit la raion cu președintele și dumnealui... gata: ne-a dat pe mine și pe prietenul meu la o parte și a numit-o pe tovarășa asta, care ne-a venit în locul lui...

IRIMIA *(zîmbind):* Nu mai spune...

CULAI: Ei, da, îți convine să rîzi, dar mie îmi vine să plîng. Eu i-am scris academicianului și l-am rugat cu lacrimi în ochi să-și lase toate treburile și să vină la noi. Ba i-am scris că am și vorbit cu președintele raionului... Acum ce-o să zică el despre mine? Sînt sigur că o să spună că Pascu Niculaie din unitatea 34, detașamentul 5 e un om de nimic...

IRIMIA: Nu te mai agita de pomană!

CULAI: De bună-seamă: „Nu te mai agita, Culai, că totul e în ordine". În ordine pentru dumneata și pentru colega dumitale...

IRIMIA: Și cum îl cheamă pe academicianul ăla al tău?!

CULAI: Dragnea, dragă tovarășe Irimia Condratu...

IRIMIA *(mirat):* Dragnea?!

CULAI: Îl cunoști?

IRIMIA *(făcîndu-i jocul):* ... Mi se pare că da...

CULAI *(repede):* Ei nu-i așa că aduce oleacă cu Galileo Galilei...

IRIMIA: Aduce... numai că în ultima vreme și-a ras barba și mustățile și și-a făcut permanent...

CULAI: Îți bați joc de mine... *(Dă să plece.)*

IRIMIA: Unde pleci?

CULAI: Mă duc pînă-n șosea... poate găsesc vreo ocazie să plec la raion... să-l întreb personal pe tovarășul președinte de ce umblă cu favoruri. *(Irimia izbucnește în rîs.)* Eu nu umblu cu favoruri. Eu sînt sincer. Cînd a fost cazul să i-o zic academicianului, i-am zis-o... Chit că e prieten cu mine... i-am zis-o verde, în scrisoare...

IRIMIA: A... v-ați și certat care va să zică...

CULAI: Crunt...

IRIMIA: Cu ce ocazie?!

CULAI: Atunci cînd a scris negru pe alb în cartea aia a lui... că vacile de rasă superioară sînt mai bine întreținute în Ardeal decît la noi, în Bărăgan...

IRIMIA *(interesat):* Și cum i-ai zis-o?

CULAI *(afișat, reconstituie din memorie):* „Cartea dumitale e foarte interesantă și foarte utilă... numai că la pagina 143 spui un neadevăr: să știi că la noi, în Bărăgan, vacile sînt întreținute foarte bine... nea Preda, brigadierul nostru, le dă rațiile care li se cuvin și obținem producții mari de lapte..."

IRIMIA *(în derîdere):* De procentul de grăsime n-ai vorbit nimic?

CULAI: Ba da... i-am comunicat că la noi procentul de grăsime al laptelui e de 5,3...

IRIMIA *(corectîndu-l):* 3,5...

CULAI: Zău?! Da' laptele de la Rozica n-a dat la grad 5,3?! Am plecat...

IRIMIA: Tot la raion?

CULAI: Tot...

IRIMIA: Ești pornit rău!

CULAI: Eu, cînd îmi pun ceva în cap, nu mă las cu una, cu două!

IRIMIA: N-ar fi mai bine să încerci încă o dată la telefon? De ce să-ți ostenești picioarele pînă la raion? Dacă nu-l găsești pe președinte?

CULAI: Uite aici ai și dumneata dreptate. *(Se duce la telefon și învîrtește manivela.)*

IRIMIA: Dacă mă caută cineva, mă întorc într-o clipă. *(Iese.)*

CULAI *(în receptor):* Alo!... Alo!... Centrala? Dă-mi sfatul popular raional. *(După o pauză.)* Sfatul?... Cu tovarășul președinte! *(După o altă pauză.)* Tot eu! Cum care eu? Pascu Niculaie de la „Zorile". Nu s-a întors?! Bineee!... Atunci să-i comunicați că sînt tot atîta de supărat. Ca și adineaori. *(Pune receptorul în furcă. Pe ușă*

intră val-vîrtej Viorica și Pavel, doi pionieri cam de aceeași vîrstă cu Culai.)

VIORICA: Ai văzut „Culai" pentru cine ne-am dus noi cu fanfara la gară?

CULAI: Am văzut.

PAVEL: Îmi vine să-mi trag o palmă. Ce-o să mai rîdă de noi ăi din Faraoanele.

VIORICA: Și asta numai din vina ta, Pavele. Ce-ți trebuia să te lauzi față de ei... că la noi la „Zorile" o să ne vină ca inginer zootehnist un academician?

PAVEL: M-am lăudat, că așa mi-a dat garanție Culai. Că de-o jumătate de an ne-a înnebunit cu academicianul ăsta al lui! *(Imitînd.)* „Academicianul în sus, academicianul în jos..." *(Către Culai.)* „I-am scris academicianului". „S-a făcut, vine la noi", „Am aranjat și cu președintele raionului". Poftim... academicianul tău n-a venit!

CULAI *(serios):* Nu-i el de vină... ci nenea Irimia Condratu...

PAVEL: Cum așa?!

CULAI: Am aflat-o adineaori din gura lui... proprie.

Culai

ÎNTÎMPLARE COMICĂ ÎN DOUĂ TABLOURI

de VINTILĂ ORNARU
Ilustrații: PUIU MANU

VIORICA: Fii mai explicit...

CULAI: Nenea Irimia Condratu s-a dus la raion și a vorbit pentru tovarășa asta care ne-a venit ca zootehnist, fiindcă tovarășa... i-a fost colegă de facultate.

PAVEL: Nu mai spune!

VIORICA: A putut nenea Irimia Condratu să facă una ca asta?

CULAI: A făcut-o!

VIORICA: Dac-a făcut-o, îl tai de pe lista conferențiarilor.

CULAI: Asta nu...

PAVEL: Și de ce nu?!

CULAI: Fiindcă e singurul nostru specialist în materie de agronomie.

PAVEL *(adresîndu-se unei persoane imaginare):* Lasă, nene Irimia... dacă nu ți-o plăcea ce-am să-ți fac eu...

VIORICA: Ce poți să-i faci?!

PAVEL: Am să-i pun o pocnitoare sub piciorul scaunului.

CULAI: Pavele, Pavele, tot copil ai rămas!

PAVEL: Te rog... să taci... că în încurc tura asta ai și tu o mare parte de vină.

CULAI: Eu?!

PAVEL: Da... tu... că te-am rugat de-o sută de ori... „Mă Culai, prezintă-ni-l și nouă pe academician..." Tu nu „că n-are timp... să stea de vorbă cu noi!" Ești un egoist, un egoist și jumătate. L-ai păstrat numai pentru tine...

CULAI: Nu mă jigni... Cum poți să spui că l-am păstrat numai pentru mine?! Nu v-am spus eu vouă tot ce-am discutat cu el? N-am venit eu în fața detașamentului și-am spus povestea aceea din „O mie și una de nopți" în care Seif Almuluk și Hadîmbii erau să fie făcuți măgari? *(Viorica și Pavel tac.)* E sau nu e adevărat?

VIORICA: Asta așa-i...

CULAI: Și nu v-am ținut eu lecții la cerc despre rasele de taurine așa cum m-a învățat și pe mine academicianul, prietenul meu?

PAVEL: Și asta e adevărat!

CULAI: Atunci de ce vorbești anapoda!

PAVEL: Îmi retrag cuvintele... dar pe nenea Irimia Condratu nu-l iert. Haide Viorica, să-mi dai și tu o mînă de ajutor. *(Dă să iasă. Din ușă, lui Culai.)* O prostie tot ai făcut și tu! Trebuia să ni-l prezinți și nouă pe academician...

IRIMIA *(începe să citească scrisoarea mai întîi pentru el, apoi cu glas tare):* „Toată lumea de la noi vă cunoaște... Le-am vorbit tuturor despre dumneavoastră... Le-am spus că semănați o leacă cu Galileo Galilei și că știți pe dinafară toate poveștile din «O mie și una de nopți...» În caz că veniți la noi și nu le știți, învățați măcar una, ca să nu cad eu drept mincinos în fața colectivului... Cu stimă și considerație nemărginită, Pascu Niculaie".

NATALIA: Cine e acest Pascu Niculaie?! Îl cunoști?

IRIMIA *(zîmbind):* E omul care luptă să te scoată din sat!

NATALIA *(zîmbind):* Nu mai spune.

CULAI *(de la fereastră):* Cinstit vorbind, stimată tovarășă, cam așa e...

IRIMIA *(întorcîndu-se cu fața spre fereastră):* Da... dumnealui e Nicolaie Pascu.

NATALIA: Îmi pare bine de cunoștință. Poftim înăuntru, prietene!

CULAI: Ba n-am să poftesc de loc. *(Repede.)* De unde ai dumneata

CULAI *(dînd ochii peste cap):* N-auzi că nu s-a putut. Prietenul meu academicianul e un om foarte ocupat.

— Cortina —

Tabloul II

Același decor. Ceva mai tîrziu... În scenă se află Irimia Condratu și Natalia Dragnea, o femeie cam de aceeași vîrstă cu el.

IRIMIA: Mi-am aprins paie în cap. Toată gospodăria vuiește... cică eu te-am adus aici...

NATALIA: Cine a scornit o asemenea bazaconie?!

IRIMIA: Nu interesează cine, dar lumea vorbește... Cum ai venit aici?

NATALIA: Mă hotărîsem de mult să plec la țară... și, în sfîrșit, am plecat. Nici nu știam că ești la „Zorile", dar mă bucur că am regăsit un vechi prieten.

IRIMIA: Natalia, nu ocoli întrebarea mea... ce te-a făcut să alegi tocmai „Zorile"?!

NATALIA: O scrisoare... o simplă scrisoare! *(Scoate din servietă un plic.)* Scrisoarea asta... citește-o! *(La fereastră apare capul lui Culai.)*

scrisoarea pe care i-ai dat-o lui nenea Irimia s-o citească? Cine ţi-a dat-o?

NATALIA *(prefăcut serioasă):* Nu dau explicaţii decît dacă vii înăuntru... *(Zîmbind.)* Poţi să intri şi pe geam!

CULAI: Nu-i civilizat... Am să intru pe uşă... *(Dispare de la fereastră.)*

NATALIA *(lui Irimia):* Şi vorbeşti serios... pe băieţelul ăsta îl cheamă Nicolaie Pascu?

IRIMIA: Exact.

CULAI *(din uşă):* Vă ascult...

NATALIA: Cu ce să începem?!

CULAI: Cu explicaţiile... *(Repede.)* Nu mă interesează decît un singur amănunt: cum v-a căzut în mîini scrisoarea pe care eu...

NATALIA *(retezîndu-i vorba):* Atîta vreme cît mi-a fost adresată mie...

CULAI: Dumneavoastră?! Imposibil.

NATALIA: E foarte posibil. *(Întinzîndu-i scrisoarea.)* Dumneata ai scris-o?

CULAI: Eu! Dar nu ţi-am adresat-o dumitale... Ci tovarăşului Dragnea. *(Citeşte după plic.)* „Tovarăşului Dragnea, Consiliul Superior al Agriculturii"

NATALIA: La Consiliul Superior al Agriculturii nu există decît doi Dragnea... Eu... şi...

CULAI: Academicianul.

NATALIA *(încurcată):* Care academician!

CULAI *(repede):* Prietenul meu, omul căruia i-am adresat scrisoarea pe care o ţineţi în mîini şi care mi-a trimis şi răspuns... *(Scotocindu-se prin buzunare.)* Am răspunsul lui aici... *(Scoate şi el o scrisoare.)*

NATALIA *(rîzînd):* Ce vorbeşti, ţi-a şi răspuns?

CULAI: Mi-a răspuns că va veni la noi şi c-o să-mi dea explicaţii personal în privinţa celor spuse la pagina 143...

NATALIA: Şi cine semnează scrisoarea?

CULAI: Cum cine? Prietenul meu... academicianul.

NATALIA: Ia uite-te bine!

CULAI *(desface scrisoarea):* Poftim... N. Dragnea.

NATALIA: Ştii cine e acest N. Dragnea?

CULAI: Fireşte... prietenul meu... academicianul.

NATALIA *(dă din cap în semn de negare):* N. Dragnea sînt eu...

CULAI: Vai de mine... dar aşa ceva nu se poate.

NATALIA: Uite că se poate, dragul meu... iar tovarăşul Dragnea, căruia i-ai adresat tu scrisoarea, e soţul meu... şi soţul meu, după cîte ştiu eu, nu e academician, e contabil. Scrisoarea a venit mai întîi la el, iar el, după ce a citit-o, a înţeles din conţinut că de fapt scrisoarea îmi aparţine mie şi mi-a dat-o... Eu am citit-o cu mare plăcere... şi ţi-am răspuns. *(Culai o priveşte uimit.)* Asta e tot... Mai vrei şi alte explicaţii?

CULAI: Să fie oare adevărat?! *(După o pauză.)* Ia, scrieţi ceva pe o bucată de hîrtie!

NATALIA: Ce să scriu?

CULAI: Orice.

NATALIA *(Scrie ceva pe o bucată de hîrtie, apoi îi întinde hîrtia lui Culai.)*

CULAI *(citeşte):* „Afirmaţia mea de la pagina 143 e neîntemeiată... Vizitînd grajdurile de la «Zorile», m-am convins că vacile din Bărăgan sînt tot atît de bine întreţinute ca şi cele din Ardeal"... *(Ridicînd ochii de pe hîrtie.)* Aţi văzut că am dreptate?

NATALIA: Ai! Şi am să dau o dezminţire la a doua ediţie.

CULAI: Neapărat. *(După o pauză, în care vreme a comparat scrisul din scrisoarea pe care a scos-o din buzunar cu scrisul de pe bucata de hîrtie pe care i-a întins-o Natalia.)* Extraordinar... acelaşi scris... Va să zică, va să zică... dumneavoastră sînteţi ...academicianul, prietenul meu!!

NATALIA: Prieten, da... academician, nu!

CULAI: Vai, şi eu care le-am spus tuturor că semănaţi cu Galileo Galilei...

NATALIA: Nu-i nimic... o să dai şi dumneata o dezminţire...

CULAI: Am s-o fac... dar cu ce preţ! În ce încurcătură am intrat...

NATALIA: Ai intrat într-o încurcătură foarte mare... şi să ştii: n-am avut vreme să învăţ nici o poveste din „O mie şi una de nopţi"...

CULAI: Nu-i nimic, asta se mai repară... *(Dă să plece.)* Aduc cartea de la bibliotecă şi pînă mîine sînt sigur c-o să învăţaţi trei. *(Dă iar să plece.)*

NATALIA: O clipă... Îmi datorezi şi dumneata o explicaţie. Nu una, ci două...

CULAI: Vă stau la dispoziţie.

NATALIA: Prima: cum ţi-a venit ideea cu academicianul?!

CULAI *(preocupat):* Toţi oamenii învăţaţi sînt academicieni... Asta o ştiu eu din cîte am citit, şi a doua?

NATALIA: Cum ţi-a venit ideea să-mi scrii?

CULAI: Am găsit cartea dumneavoastră „Creşterea bovinelor" la nea Preda, brigadierul nostru... Am luat-o şi am citit-o... Mi-a plăcut... Şi atunci m-am gîndit să vă scriu. Dar nu ştiam prenumele... că să vedeţi... *(scoate o carte din sîn.)* Nea Preda are un copil de doi ani... S-a jucat cu cartea şi-a rupt tocmai prenumele dumneavoastră. *(Natalia şi Irimia izbucnesc în rîs).*

IRIMIA: Ca să vezi ce poate să facă un copil de doi ani... *(Pe uşă intră val-vîrtej Viorica şi Pavel.)*

PAVEL: L-am căutat peste tot şi nu e... *(Dînd cu ochii de Irimia Condratu)* Bine, nene Irimia, tocmai dumneata să ne faci una ca asta?!

CULAI: Lasă, frăţioare, că toate lucrurile s-au limpezit.

PAVEL *(în şoaptă lui Culai):* Ai convins-o să plece?

CULAI: Nu... am convins-o să rămînă...

VIORICA: Şi cu academicianul tău ce facem?!

CULAI: A fost o mică încurcătură... dar s-a descurcat. Academicianul meu...e tovarăşa din faţa ta...

PAVEL *(încurcat):* Păi... bine... Culai...

VIORICA *(încurcată):* Nu ziceai tu că academicianul seamănă cu Galileo Galilei?!

CULAI: Ziceam, da' uite că nu mai seamănă!

PAVEL: Dar măcar poveştile din „O mie şi una de nopţi" le ştie...

CULAI: Deocamdată nu... *(Natalia rîde.)* Dar o să le înveţe.

VIORICA: Nu mai pricep nimic...

PAVEL: Nici eu...

CULAI: O să vă explic eu...

PAVEL *(către Culai):* Şi nenea Irimia nu mai are nici un amestec în chestiunea cu raionul?

CULAI: Nu... e scos complet din cauză... N-a vorbit nimic la raion...

PAVEL: Atunci... *(Către Irîmia.)* Nene Irimia, cînd o fi să îmbraci costumul ăla maro să-l scuturi bine că are praf de scărpinat pe guler...

IRIMIA: Cum aşa?...

PAVEL: Iac-aşa ca... represalii... dar acum văd că nu mai e nevoie.

CULAI *(se îndreaptă spre telefon şi răsuceşte manivela):* Alo!... Alo!... Daţi-ne sfatul popular...

VIORICA: Cum e, Culai, că mor de nerăbdare... Cine e de vină în toată încurcătura asta?!

CULAI *(astupînd receptorul c-o mînă, către Viorica):* Copilul lui nea Preda... *(În receptor.)* Alo... raionul?...

— Cortina —

Toamnă înnoită

de ALFRED MARGUL-SPERBER

Chiar toamna e altfel decît pîn'acum:
De noi, am silit-o s-asculte.
Şi azi de pe-ogoarele largi adunăm
Recolte mai bune, mai multe.

Soarele-minge se dă rostogol
Pe cîmpul scăpat de hotare
Şi grîul, cu boabe de aur curat,
Ne-aduce lumina-n hambare.

Fără de haturi, cît cerul de-ntins,
Ogorul respiră sub soare,
Şi visele noastre plutesc peste el
Cum zvelte corăbii pe mare.

Toamna aceasta-i un cîntec măreţ
Ce-a prins peste cîmp să răsune,
Vestind că şi rodul cules în comun
Stă pavăză păcii în lume.

De-aceea, cînd frunze pe umeri ne cad
Galoane punîndu-ne parcă,
Să fim cîntăreţii acestei schimbări
Ce ţara de rod ne-o încarcă.

În romîneşte de V. MAŞEK

Dialog de toamnă

— Spune, frunza, nu te doare
Lunecarea rotitoare
Şi înceată spre pămînt?
Nu ţi-e greu să ştii că-n vînt
Nu vei mai foşni voioasă
Ca o foaie de mătasă?
Depărtarea ta de soare
Spre adîncuri nu te doare?

— Nu mă doare! Nu, de-ajuns
Sabia ploii m-a străpuns;
Strajă stînd pe ram, într-una,
Am oprit în piept furtuna
Ori am strîns, pentru tulpină,
Toată mierea din lumină.
Azi, purtată-ncet de vînt,
Mă rotesc către pămînt,
Încărcată de culoare,
De lumină şi visare.
Păturile lui mă cer
Să mă apere de ger,
Să mă legene şi-adoarmă
Ca pe-un prunc întreaga iarnă.
Şi-ntr-o bună dimineaţă,
Muguri moi, plesnind la viaţă,
Mă vor dărui luminii —
Zveltă, fragedă, uşoară,
Să vestesc că-i primăvară!

VICTOR MAŞEK

Sînt pionier

Versuri: PĂUNA RĂZVAN
Muzica: DOINA NEMŢEANU

Sînt pionier şi-nvăţ necontenit,
În inimă port vise îndrăzneţe
Partidule, părinte mult iubit,
Tu îmi veghezi senina tinereţe. } Bis

Sînt pionier şi fac un legămînt
Să-mi dărui ţării forţa mea deplină,
Să lupt să fie pace pe pămînt
Şi viaţa luminoasă şi senină. } Bis

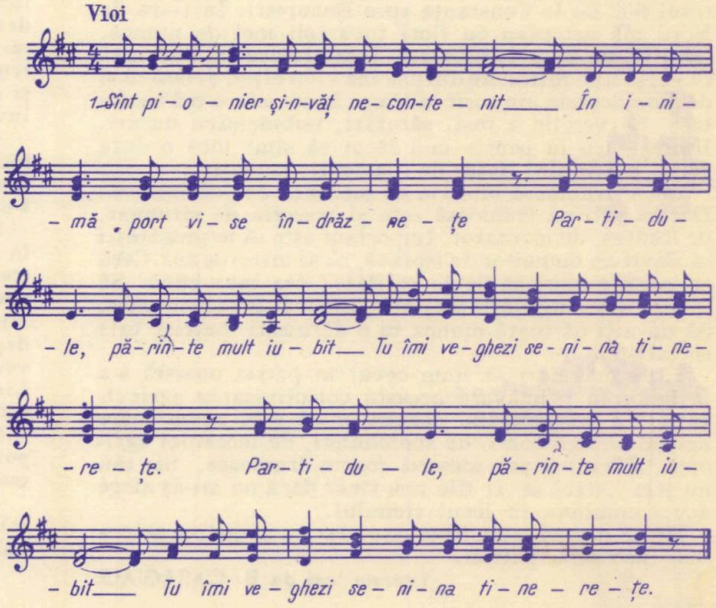

CE SĂ FIU?

Mîini de aur

Încă de pe băncile şcolii, fiecare îşi pune întrebarea: „ce meserie să-mi aleg?" Şi eu mă întreb şi, vedeţi, nu-i de loc uşor să-mi răspund.

Mi-a venit o idee: ce-ar fi să discut despre problema aceasta cu tovarăşul Ştefan Lungu, binecunoscutul Erou al Muncii Socialiste.

CE MI-A RĂSPUNS EROUL MUNCII SOCIALISTE

— Mă întrebi ce meserie să-ţi alegi? Eu ţi-aş răspunde prin două cuvinte: mecanic de locomotivă. Şi aş mai adăuga: e cea mai frumoasă meserie. Şi părerea asta o am de cînd eram copil ca tine... Pe atunci locuiam cu părinţii la ţară. Se întîmpla că adeseori veneam la o mătuşă, la Buzău, care locuia lîngă linia ferată. Cum ajungeam la ea mă cocoţam pe gard, fiindcă de acolo puteam vedea foarte bine trenurile care veneau şi plecau. Cît era ziua de mare stăteam şi priveam mărfarele, acceleratele care treceau aproape în zbor. În imaginaţia mea de copil mă vedeam stăpînul unei astfel de locomotive, care-i cunoştea toate tainele. Timpul a trecut şi, precum vezi, sînt mecanic de locomotivă. Nu vreau să-ţi înşirui aici toată viaţa mea. Vreau numai să-ţi povestesc o întîmplare ca să poţi înţelege mai bine ce înseamnă azi să fii muncitor şi ce însemna asta odinioară, pe vremea burghezo-moşierimii. Că în trecut băteai pe la toate porţile pînă găseai de lucru, că abia de cîştigai o bucată de pîine, astea-s lucruri pe care poate le-ai mai auzit. Despre altceva aş vrea să-ţi spun. Eram om în toată firea, lucram pe un tren de persoane, cînd într-o zi locomotiva se defectă şi trebuia să intre imediat în reparaţii. Ce se întîmplase? Un cuzinet se topise. Era de proastă calitate. Fără a cerceta care-i pricina, nici una, nici două, inginerul se repezi la mine şi, înjurîndu-mă, îmi trase o palmă... Uite aici.

Au trecut ani şi nu pot uita această palmă. Aşa se purtau stăpînii cu noi. Astăzi e cu totul altceva. Să fii muncitor în R.P.R. înseamnă nu numai salariu bun, condiţii bune de viaţă, mai înseamnă consideraţie, preţuire, respect. Pentru munca mea am avut cinstea să primesc înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste, sînt deputat în Marea Adunare Naţională. Cît despre muncitorii tineri, ei învaţă în şcoli, au posibilitatea să se pregătească pentru a deveni ingineri. Au cluburi şi terenuri de sport, case de cultură. Mă rog, au tot ce poftesc. Şi ca să înţelegi mai bine ce înseamnă cinstea de a fi muncitor la noi, am să-ţi povestesc cum a fost ziua cînd am ieşit eu la pensie. Asta s-a întîmplat astă-iarnă. Afară era un viscol cumplit. Conduceam acceleratul 802 de la Constanţa spre Bucureşti. În Gara de Nord mă aşteptau cu flori tovarăşii mei de muncă, familia, un grup de pionieri. Toată lumea era convinsă că voi sosi cu întîrziere din pricina viforniţei. Şi iată că şi de data aceasta am sosit la timp. Locomotiva mă ascultase. Ce veselie a fost, sărutări, îmbrăţişări, daruri. Ieşirea mea la pensie m-a făcut să simt încă o dată grija partidului faţă de oamenii muncii.

Da, e frumoasă meseria de mecanic de locomotivă. Dar să ştii că frumoasă este şi meseria de strungar, de lăcătuş, de montator. Important este să te pregăteşti să devii un muncitor de ispravă, să ai mîini de aur. Ceea ce iese din lucru să fie de calitatea cea mai bună. Să iubeşti şi să îngrijeşti maşinile, fiindcă sînt ale noastre. Să nu uiţi că toată munca ta o dăruieşti patriei tale socialiste.

Şi aş mai dori să spun ceva: în patria noastră s-a încheiat în primăvara aceasta colectivizarea agriculturii. În gospodăriile noastre mari este acum mare nevoie de agronomi, de zootehnişti, de mecanici agricoli. Mie mi se par meserii foarte frumoase. Şi zău nu ştiu... dacă aş fi din nou tînăr dacă nu mi-aş alege acum combina în locul trenului.

Multe meserii sînt frumoase, dar tu alegeţi-o pe cea mai necesară patriei.

Interviu luat de B. CARAGIALE

Bun venit noului schimb

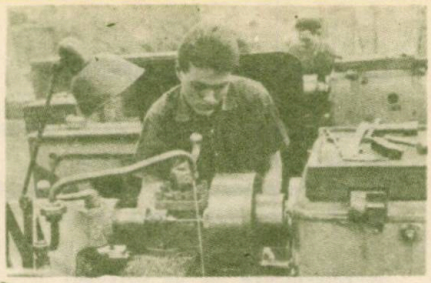

Strunguri şi flori. Strunguri, la care mîini harnice şi pricepute transformă cu măiestrie metalul, şi alături de ele, mari flori albe, proaspete, simbolizînd parcă tinereţea celor cărora le-au fost dăruite. Iată ce caracteriza în ziua de 2 iulie 1962 halele luminoase ale Uzinei „Steagul roşu" din Braşov. Iar florile erau asemenea zîmbetului prietenos cu care muncitorii i-au întîmpinat pe noii lor tovarăşi de muncă, proaspeţi absolvenţi ai şcolii profesionale, cea mai tînără generaţie a uzinei.

Este ziua cînd 190 de vise au devenit fapte, cînd 190 de noi muncitori au intrat pe porţile uzinei, după ce trei ani de zile au muncit şi au învăţat cu perseverenţă.

Şi să-i urmărim mai departe pe tinerii muncitori, la locul lor de muncă, după ce emoţia generală a fost biruită şi mîinile mai întîi cu sfiiciune şi apoi cu tot mai multă îndrăzneală au început să stăpînească maşinile. Iată-l, de pildă, pe utemistul Brustur Vasile. Şi alături de maşina sa se odihneşte o floare. E poate singurul semn care trădează că prezenţa lui e nouă aici. Altfel, nimic din calmul şi siguranţa mişcărilor nu te-ar lăsa să ghiceşti în el emoţia începutului. Ochii îi lucesc de mîndrie, şi din cînd în cînd se uită cu recunoştinţă spre un alt tînăr strungar, ce lucrează la o maşină alăturată. E utemistul Vasile Crîngaşu, care, deşi abia a împlinit 23 de ani, i-a fost îndrumător şi profesor în timpul practicii făcute aici în secţie timp de un an. Iată-i acum: elevul îşi priveşte cu dragoste profesorul, vrînd parcă să-l întrebe:

— Ei, cum ţi se pare? Nu-i aşa că nu te fac de rîs?

Ca şi Brustur, ceilalţi proaspeţi absolvenţi au fost primiţi şi ei cu dragoste şi căldură de muncitorii alături de care aveau să lucreze.

Pentru Domocoş Covaci, bucuria începerii lucrului în uzină a fost dublă. Din ziua aceasta, el va lucra alături de tatăl său, strungar în aceeaşi secţie. Dintotdeauna tatăl i-a fost exemplu şi întotdeauna a dorit să-i semene. Şi deoarece tatăl său urmează cursurile şcolii medii serale, e hotărît ca în toamnă să se înscrie şi el. Astfel vor fi de două ori colegi: de muncă şi de învăţătură.

„Un bun muncitor trebuie să fie un om cult, bine şi multilateral pregătit. Niciodată să nu spui gata, am învăţat de ajuns..." Îndemnul acesta, Domocoş Covaci l-a primit mereu de la tatăl său.

Ziua aceasta, a păşirii lor în uzină ca muncitori, a fost în drumul luminos ce li se deschide în faţă doar o treaptă. Vor munci în uzină, vor termina în acelaşi timp şcoala medie serală şi mulţi vor continua apoi, mînaţi de aceeaşi sete de cunoştinţe, să înveţe mai departe. Utemiştii Hodhazi Ludovic sau Moraru Vasile vor să urmeze o şcoală de maiştri. Alţii, ca, de pildă, Lieb Ion, visează să urmeze facultatea, pentru a se reîntoarce apoi ingineri în aceeaşi uzină.

Vise, vise care cu siguranţă se vor împlini. Lor li se potrivesc de minune cuvintele cu care un bătrîn muncitor i-a întîmpinat la păşirea în uzină:

— Vă urăm drum bun, îndrăzneţi navigatori. Aţi învăţat să plutiţi, şi acum nimic nu vă mai opreşte. Largul e al vostru!

VICTOR MAŞEK

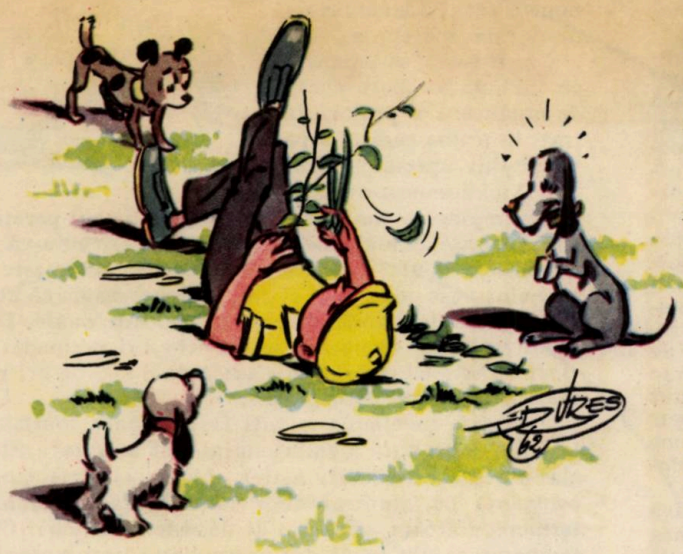

ORA A 5-A LIBER

Apropiați-vă de orice orar și o să citiți: o dată... de două ori... de trei ori pe săptămînă ora a 5-a liber! Cel puțin de trei ori pe săptămînă ...Ei bine, dacă școlarii dispun de ore libere, acestea, ultimele sînt parcă cele mai libere. Lecțiile de la școală s-au terminat, cele de acasă încă n-au început. Așadar, la prima vedere, un timp făcut anume pentru a fi pierdut. Oare ce fac elevii tocmai cu acest timp, mă întrebam într-una din zilele trecute, cînd, neașteptat de prompt, am primit răspunsul:

— Ce să facă? Liber... Te plimbi, mai stai, mai caști gura în dreapta, în stînga... Masa tot nu e gata...

— Cine ești?

— Nu mă cunoști? Gură-cască...

— Sincer vorbind, n-aș fi vrut să-ți pun această întrebare tocmai ție. Aș fi preferat să stau de vorbă cu altcineva.

— Simplu. Chiar aici, la poarta aceasta, locuiește Alexandrescu, primul din catalog... Întrebați-l pe el. N-o să vă dea alt răspuns.

Am intrat. Băiatul nu era acasă.

— Vedeți? Cine știe pe unde-o fi? Nu v-am spus eu? Ora a 5-a liber, chicoti, bucuros, Gură-cască și se rezemă de gard.

— Cînd mai aveți liber ora a 5-a? am întrebat. Gură-cască nu și-a consultat orarul. În această privință, îl știa pe de rost.

— Miercuri și sîmbătă.

Perfect. Să-l căutăm miercuri.

...Miercuri am dat din nou peste Gură-cască. M-a întîmpinat triumfător încă de la colțul străzii.

— Vedeți? Nu e acasă.

Sîmbătă același lucru. Alexandrescu nu era acasă. Nici lunea următoare.

— Să-l căutăm la școală, am zis atunci cu oarecare îndoială.

— Aș. Ce să facă acolo? Nu e liber? Mai degrabă pe terenul de fotbal din spatele școlii...

— E fotbalist pasionat?

— Nu. Dar ce poți să faci cînd ai liber? Bați mingea, te plimbi, mai stai, mai..., căscă prelung, apoi adăugă tîrîndu-și pașii: Veniți, nu e departe.

Am mers într-acolo și...

— Uite-l! Nu v-am spus eu? Ora a 5-a liber...

Gură-cască jubila. Poate de aceea nu mi-a plăcut nimic din ce vedeam: nici fuga lui Alexandrescu pe extremă, nici excelentele lui driblinguri, nici golul marcat în ultima secundă cu un șut năprasnic de la peste 20 de metri. Și nici zîmbetul victorios cu care s-a apropiat de mine auzind că e așteptat. Și, cu toate acestea, băiatul, nădușit, dar radios, părea cît se poate de simpatic.

— Am auzit că mă căutați de aproape două săptămîni, zise.

— Într-adevăr, nu știam că e atît de simplu să te găsesc. Te-aș fi căutat aici de la început.

— Nu m-ați fi găsit...

— Regret că nu ți-am aflat atunci harta plimbărilor.

— Într-adevăr, îmi place uneori să mă plimb...

— Cînd ai ora a 5-a liber, nu-i așa?

— Da.

— Vedeți? Nu v-am spus eu? pufni Gură-cască, dar băiatul nu-l băgă în seamă Continua să-mi explice în timp ce își dezlega șireturile de la bocancii de fotbal.

— Să nu vă închipuiți că sînt un plimbăreț. Lunea trecută cînd m-ați căutat aveam liber ora a 5-a. Am rămas la școală și am îngrijit florile de pe culoare. Le-am udat, am mutat pe cele ce începuseră să pălească mai înspre lumină, am schimbat cîteva ghivece... Am stat vreun ceas, tot aveam liber.

— Și miercuri aveați liber ora a 5-a, nu-i așa?

— Da. Miercuri n-am rămas la școală...

— Vedeți? se hlizi Gură-cască.

— Miercuri am vizitat pe Zamfir acasă. S-a îmbolnăvit și am fost să-i arăt lecțiile. Tot aveam liber... Nici sîmbătă n-am mers direct acasă.

— Vedeți?

— Am început repetițiile la sceneta pe care o va juca detașamentul nostru. Am hotărît să facem o primă repetiție. Aveam liber...

Mărturisesc, îmi creștea inima ascultîndu-l. Băiatul se îmbrăcase și, îmbujorat, începuse să vorbească de fotbal.

— Vă place fotbalul?

— În aceste condiții, da, foarte mult.

— Ați putea să-mi spuneți de ce m-ați căutat?

— Ca să aflu ce faci miercurea viitoare ora a 5-a!

— E liber: poate am să ajut la așezarea cărților în bibliotecă, poate, dacă va fi zi de curățenie, o voi ajuta pe mama, poate... știu eu? Sînt atîtea lucruri de făcut...

— E totuși o oră liberă.

— Firește, dar timpul liber nu înseamnă timp pierdut.

M-am uitat la Gură-cască. Rămăsese cu gura... căscată. Parcă ar fi vrut să spună ceva. N-a izbutit pe loc. De aceea, în această privință, are cuvîntul și Gură-cască...

MIRCEA ȘÎNTIMBREANU
Ilustrații: R. DULDURESCU

ȘTIINȚA ȘI TEHNICA ÎN SLUJBA AGRICULTURII

Mulți dintre voi au văzut cum lucrează tractoarele pe ogoarele gospodăriei colective. Închipuiți-vă, copii, că într-o dimineață, ducîndu-vă pe cîmp, o să vedeți tractoarele mergînd fără tractorist. Dacă vă veți apropia de un astfel de tractor, veți vedea că pe el sînt instalate o serie de dispozitive care sînt acționate prin intermediul unui emițător de radio, instalat fie într-un punct fix la marginea terenului, fie pe un alt tractor condus de tractorist. Acest emițător primește comenzile din partea tractoristului și le transmite pe calea undelor celorlalte tractoare. Receptorul de pe tractorul condus primește semnalele, le descifrează și le aplică mecanismelor de conducere a tractorului sau mașinilor remorcate ori purtate de acesta. Această realizare tehnică s-a experimentat în U.R.S.S. și desigur că nu peste multă vreme va căpăta o largă răspîndire.

Asemenea dispozitive care să ușureze munca oamenilor s-au construit și pentru determinarea rapidă și în orice moment a modului cum se realizează arătura, în sensul adîncimii și lărgimii brazdei. Pentru aceasta s-au fabricat contoare speciale care se fixează de una dintre piesele plugului (trupița). Acestea indică adîncimea și lățimea de lucru a plugului.

Oamenii de știință au realizat și o serie de aparate cu ajutorul cărora, dintr-un singur punct, se pot înregistra toate fenomenele care se produc într-o cultură. Este vorba de aparate electronice, cum ar fi: termometre, umidimetre (pentru determinarea umidității solului), fotometre (pentru determinarea conținutului de săruri minerale din sol), luxmetre (pentru dozarea luminozității), hidrometre (pentru determinarea umidității aerului) și multe altele.

Confecționarea acestor aparate se bazează pe folosirea semiconductorilor de diferite tipuri. Observațiile făcute sînt transmise la punctul de control prin conductori electrici. Aici toate datele sînt prelucrate rapid; cu ajutorul unor mașini electronice de calcul se alcătuiesc diagrame, dînd astfel posibilitatea specialiștilor să interpreteze datele.

Și în alte sectoare știința și tehnica își spun cuvîntul. Astfel, pentru grădina de legume s-au construit o serie de utilaje acționate cu energie electrică, cum ar fi o electroforeză (cu ajutorul căreia se lucrează solul, se aplică îngrășămintele sau substanțele pentru combaterea dăunătorilor) și altele, care folosite dau un randament de 6—7 ori mai mare decît dacă s-ar lucra manual.

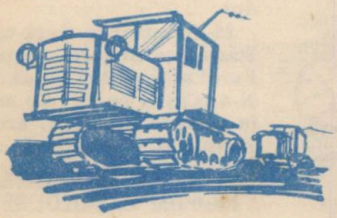

Un sector din agricultură în care tehnica nouă a făcut adevărate minuni este zootehnia.

Gîndiți-vă, să spunem, că vizitați un mare centru de producere a puilor. Intrați în prima cameră a pavilionului special amenajat. Aici domnesc o curățenie exemplară și, mai ales, liniște. De-a lungul pereților sînt înșirate o mulțime de dulapuri. Uitîndu-vă pe ferestruica unuia dintre ele, veți vedea niște site pe care sînt puse ouă. V-ați și dat, desigur, seama că acestea sînt incubatoarele, în care sînt clocite ouăle. Dintr-un astfel de incubator ies la sfîrșitul perioadei de clocire peste 60 000 de pui, adică de 3 000 de ori mai mult decît poate da o pasăre.

În aceste incubatoare, toți factorii care contribuie la buna dezvoltare a embrionului sînt asigurați artificial și reglați automat. Astfel, căldura este menținută constantă cu ajutorul unor mici aparate denumite termoregulatoare, care pot fi de diferite tipuri. Cînd temperatura din incubator crește peste limita admisă, atunci acest termoregulator acționează printr-un sistem de pîrghii, fie asupra sursei de căldură, fie asupra sistemului de aerisire, făcînd să intre mai puțină căldură sau să se evacueze o cantitate mai mare de aer cald. De asemenea, și umiditatea, ventilația, mișcarea aerului în incubator, întoarcerea ouălor se realizează automat. Incubatoarele moderne au prevăzute și sisteme de semnalizare, care anunță pe îngrijitor atunci cînd în incubator anumite procese nu se desfășoară normal.

Dar iată că ați nimerit aici într-o zi cînd liniștea este tulburată. Este cea de-a 20—21-a zi de cînd ouăle au fost introduse în incubator, zi în care puii, spărgînd coaja oului, ies afară. Ei sînt duși în încăperi special amenajate, denumite eclozionatoare. După ce puful li s-a uscat aici, puii trec într-o încăpere alăturată, unde intră direct sub... cloști. Numai că, de astă dată, mamele grijulii sînt de fapt niște umbrele mari de tablă, așezate aproape de podea. Sub aceste cloști artificiale, numite eleveuze, puii își petrec primele zile de viață. Într-o altă cameră, atenția vă va fi atrasă de numeroase cuști metalice, dispuse în etaje. Aici puii își continuă viața, în tovărășia instalațiilor automate care-i hrănesc și le fac zilnic curățenie.

Desigur că în unele gospodării colective și de stat mulți dintre voi au văzut cum vacile sînt mulse mecanic. Trebuie să știți că aparatele de muls nu numai că scutesc munca omului, dar fac ca laptele să fie mai mult și mai bun.

În U.R.S.S., de pildă, a fost construită o instalație electrică de muls vaci, acționată de un motor de 4,5 CP. Cu o astfel de instalație, care este și mobilă, se pot mulge într-o singură oră 40 de vaci.

Pentru a se constata cît de hrănitor este laptele, e nevoie să se determine cît mai rapid compoziția lui chimică. În acest scop, cercetătorii sovietici au construit un aparat (proteinometru cu fluorescență) cu ajutorul căruia, în trei minute, se poate determina cantitatea de proteină, una din principalele substanțe hrănitoare din lapte. Prin metodele chimice o astfel de determinare dura 72 de ore.

Și în creșterea oilor utilajul tehnic se folosește din ce în ce mai mult. Tunsul electromecanic, de pildă, are avantajul că dă posibilitatea să se tundă în același timp un număr de oi de trei ori mai mare decît manual.

Pe lîngă aceasta tunderea electromecanică este mai uniformă, fibrele de lînă mai egale, se poate tunde mai aproape de piele, obținîndu-se astfel o cantitate de lînă mai mare cu 200—300 g de fiecare oaie. Dacă veți face o mică socoteală, veți afla că acest surplus de lînă la

fiecare oaie înseamnă anual pe întreaga noastră țară aproape 1 000 tone de lînă fină și semifină. Vă las pe voi să socotiți cîte pulovere vă puteți împleti din ea.

O problemă care stă în atenția oamenilor de știință și cercetătorilor din agricultură este aceea de a spori continuu productivitatea soiurilor de plante și rasele de animale existente și de a crea soiuri și rase noi, mai perfecționate. Institutele de cercetări din țara noastră au experimentat și introdus în practică noi soiuri de cereale păioase și hibrizi de porumb mai productivi și de calitate mai bună. De exemplu, Institutul de cercetări de la Fundulea a creat hibrizi dubli de porumb, denumiți: HDF 1, ADF5, HDF 14, care s-au dovedit a fi foarte productivi, dînd producții de 6 000—8 000 kg de porumb boabe la hectar.

De asemenea, și Institutul de cercetări horticole, pe baza experiențelor făcute, a dat pentru producție în ultimii ani peste 170 de recomandări în ceea ce privește agrotehnica pomilor, viței de vie și a legumelor,

crearea soiurilor noi și producerea de semințe selecționate.

Pentru a obține mereu cantități sporite de furaje, cercetătorii au stabilit normele și tehnica de lucru pentru culturile în miriște. Este vorba aici ca pe terenurile de pe care s-au recoltat culturile mai timpurii (cerealele de toamnă, secara, mazărea, borceagul) să se cultive porumb, care să fie folosit ca masă verde sau însilozat. Experiențele au arătat că prin acest procedeu se pot obține producții de masă verde care depășesc 30 000—40 000 kg la hectar. Această cantitate recoltată de pe un hectar și dată ca hrană animalelor este foarte rodnică.

Și în creșterea animalelor se folosesc metode noi de îngrijire datorită cărora se obțin cantități sporite de lapte, lînă, ouă.

La gospodăria agricolă de stat Chereușa, de pildă, prin aplicarea metodelor înaintate de creștere a ovinelor, s-a realizat anul acesta, de la un efectiv de 3 000 de oi, o producție medie de 7,6 kg de lînă pe cap de oaie, iar de la 700 de batali — o producție de 10 kg de lînă de la fiecare animal.

După cum vedeți și voi în satele unde locuiți, gospodăriile colective construiesc grajduri moderne, cu instalații speciale pentru îngrijirea animalelor. S-au inițiat numeroase cursuri agrozootehnice la care colectiviștii deprind cele mai noi metode de întreținere a culturilor, de creștere și îngrijire a animalelor.

Iar începînd cu acest an școlar, elevii claselor V-VII de la sate vor studia un nou obiect: agricultura. Astfel veți deprinde și voi, dragi copii, multe cunoștințe teoretice și practice, care vă vor ajuta să deveniți colectiviști de nădejde, fruntași ai recoltelor bogate.

Aceste cîteva aspecte legate de practica agricolă nu fac decît să arunce o privire sumară asupra nenumăratelor probleme care stau în fața agriculturii, realizări științifice și tehnice de care se ocupă zi cu zi cercetătorii și tehnicienii care s-au dedicat muncii în agricultură.

Exemple de procese de muncă mecanizate, electrificate sau automatizate în agricultură se pot da multe, și în viitorii ani acestea vor deveni nenumărate. Trebuie să știți că folosirea în toate sectoarele de activitate ale agriculturii a celor mai noi procedee tehnice, a cuceririlor științei duce la sporirea necontenită a belșugului de produse alimentare și materii prime care contribuie la ridicarea nivelului vieții noastre din ce în ce mai fericite.

Ing. Șt. POPESCU – VIFOR
prodecan al Facultății de agricultură și zootehnie București

CE E NOU

— Pentru coordonarea programului grandios de construcții din Moscova se creează un centru echipat cu mașini electronice de calcul moderne. Calculatoarele vor analiza lucrările și vor stabili căile optime ce duc la rezolvarea cu succes a planului de construcții și sistematizare a capitalei sovietice.

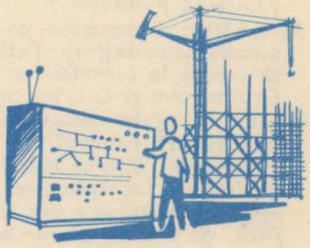

— Pentru a se reduce numărul accidentelor, într-o serie de țări s-a experimentat și se experimentează încălzirea... autostrăzilor. În anumite porțiuni ale șoselei, în beton sau asfalt, se montează o rețea de încălzire care nu permite coborîrea temperaturii autostrăzii sub o limită oarecare, împiedicînd astfel depunerea straturilor de gheață și zăpadă.

— Exploratorul norvegian Helge Ingstad a descoperit în nordul New Foundlandului rămășițele unei așezări omenești din timpul

vikingilor. Se pare că este vorba de Vinland, localitate întemeiată de Leif cel Norocos, care a trăit cu circa 300 de ani înaintea lui Columb. Descoperirea constituie încă o dovadă că vikingii au ajuns în America de Nord cu mult înainte de a ajunge spaniolii în regiunea insulelor Bahama.

— Pe strada Novotorjikovskaia din Leningrad se află expusă o vilă construită în întregime din materiale plastice. Clădirea minunată, de o linie arhitectonică modernă, nu cîntărește decît 4,5 tone. Geamurile sînt confecționate dintr-o sticlă specială ce lasă să treacă razele ultraviolete ale soarelui. Așadar, locatarii pot să facă plajă în casă!

Se pare că „minunea din mase plastice", cum a fost denumită această vilă, se

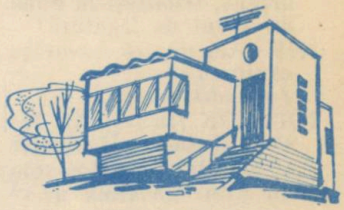

va bucura într-un viitor apropiat de o largă răspîndire.

— Temperatura aerului în Antarctida coboară deseori sub — 60° C. Cu toate acestea, pinguinii își clocesc ouăle pe gheață. Pentru a înțelege secretul oului de pinguin, un grup de cercetători a tăiat în două un ou și a introdus un termometru minuscul și o mică stație de radio înzestrată cu tran-

zistori în interiorul lui, apoi l-a lipit la loc. Ajungînd din nou sub pinguin, emițătorul transmitea din 15 în 15 minute valoarea temperaturii oului. Rezultatul a fost uimitor: temperatura atingea + 39,6° C!

— Pe linia electrificată Moscova-Klin, trenurile circulă fără mecanic și personal de deservire. Conducerea gar-

niturii este încredințată unei mașini electronice de calcul, care ține seama de toate particularitățile drumului: la curbe frînează, pe porțiunile drepte accelerează, la stații se oprește, apoi pornește automat.

(Urmare din pag. 13)

KIM: Tovarăşe căpitan, permiteţi-mi să raportez.

ARKADII: Te ascult.

KIM: Grupul doi şi-a îndeplinit misiunea. Ocupă postul de observaţie exterior!

ARKADII: Perfect! Unde-s grupurile unu şi trei?

IGORIOK *(face un gest misterios)*: Sînt acolo, căpitane!

ARKADII: Bine. *(După o clipă de tăcere.)* Postul de observaţie exterior să nu plece în nici un caz! Dacă va interveni ceva urgent, trimiteţi la mine un agent de legătură!

KIM: Am înţeles, tovarăşe căpitan!

(Arkadii pleacă.)

IGORIOK *(în şoaptă)*: Iată-i... Iată-i... Îi vedeţi?

NATKA: Dacă va fi nevoie nu uita: „Alarma nr.1" înseamnă păstrarea absolută a tainei muzeului revoluţiei. Ai înţeles, Kim?

KIM: Parcă n-aş şti!

(Lumina se stinge. Cînd se aprinde din nou se vede puntea „Vulturaşului". Pe punte apare pionierul povestitor. Are o expresie fericită.)

PIONIERUL: Ce ziceţi de una ca asta?! Svetlana i-a adus pe cei din fotografie aici, pe puntea de pe care odinioară ei au pornit la luptă. Le-a arătat tot ce-au făcut pionierii şi Arkadii... Muzeul care amintea de zilele clocotitoare ale Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, de zilele Marelui Război pentru Apărarea Patriei. „Părinţii vasului", comsomoliştii de ieri, şi-au amintit cu emoţie de nava care le-a fost tovarăş de luptă şi s-au arătat bucuroşi să-l repare..., ca „Vulturaşul" să poată pleca din nou în misiune. Şi ştiţi voi care a fost noua misiune a navei „Vulturaşul"?

(Întuneric. Cînd se aprinde lumina, pionierul povestitor e înconjurat de Arkadii, Svetlana, Natka, Kim, Igoriok şi mulţi alţi pionieri. Steagul nou are pe el, în afara emblemei Comsomolului, un vultur cu aripile desfăcute în zbor.)

ARKADII: „Vulturaşul" care a plecat la luptă nimicindu-i pe albi în 1919...

NATKA: ...care în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei a transportat muniţii pe front.

SVETLANA: „Vulturaşul" va face azi o nouă călătorie, ducîndu-i pe pionieri în vizită la constructorii Hidrocentralei din Komsomolsk.

(Lumină puternică.)

ARKADII: Transmite comandanţilor de grup: Toţi să treacă la locurile lor! Grupul unu şi doi, jos în cală, să ajute mecanicii care repară vaporul.

(Igoriok şi Kim se întorc milităreşte, fac cîţiva paşi, apoi nu rezistă şi o iau la fugă. Se aud iar glasurile din cală: „Eh! Încă o dată! Trageţi băieţi!")

(Se întoarce Igoriok cu o goarnă de pionieri în mînă.)

IGORIOK: Grupurile se pregătesc.

ARKADII: Perfect!

SVETLANA: Unde e jurnalul de bord, căpitane? Vezi, totul continuă, şi aceasta este minunat! Continuă istoria, continuă tinereţea... De fapt ea nici nu sfîrşeşte niciodată! Ea trăieşte în oameni, pînă la ultima răsuflare, numai că nu trebuie lăsată uitării!

IGORIOK *(pune trompeta la gură)*: Îmi permiteţi să dau semnalul, tovarăşe căpitan?

ARKADII: Da, Igoriok... Cîntă tare, vesel!

(Trompeta cîntă semnalul pionierilor — „Adunarea")

PIONIERUL *(îşi continuă discursul)*: ...Şi iată, dragi prieteni, astăzi „Vulturaşul", a treia oară înviat, este pe punctul să plece în a treia sa misiune. De data aceasta, e o misiune veselă! Părinţii oraşului s-au sfătuit şi au hotărît aşa: „Vulturaşul" să fie condus de cea mai tînără generaţie de pionieri şi de comsomoliştii ai oraşului nostru — viitorul oraş Mirnîi... Au considerat că aceşti tineri pionieri şi comsomoliştii, împreună cu căpitanul lor, merită această cinste... În ziua inaugurării Hidrocentralei Komsomolsk va avea loc şi inaugurarea solemnă a muzeului plutitor creat de mîinile noastre. Faptul că „Vulturaşul" poate să pornească în călătorie este de asemenea opera lor... Noi doar i-am ajutat *(flutură o batistă)*. Rămas bun, dragi prieteni. Nu ne îndoim că fericită şi veselă va fi călătoria noastră!

(Aplauze de pe mal, aclamaţii, orchestra. Se stinge lumina. În întuneric se face auzită puternica sirenă a „Vulturaşului", orchestra, valurile apei. Apoi se aude un cîntec pionieresc. Reflectorul luminează puntea vaporului. Natka stă la cîrmă. Alături de Natka, ca de cart, stau Igoriok şi Kim. Arkadii, aplecat asupra mesei, scrie ceva în jurnalul de bord.)

ARKADII *(a terminat de scris şi recitează)*: 12 august. Anul 1962. Astăzi la ora 13 şi 5 minute, vasul „Vulturaşul" a ieşit din portul oraşului Mirnîi şi a luat direcţia spre Hidrocentrala Komsomolsk.

NATKA: Încă nu-mi vine să cred!

KIM: „Nu-mi vine să cred!" Dar că stai la cîrmă îţi vine să crezi? Crezi că ai vreun vis? Şi dacă ai să vezi nişte stînci, tot o să crezi că visezi?

NATKA: Dar şi tu, de altfel...

ARKADII: Lăsaţi cearta!

KIM *(în poziţie de drepţi)*: Am înţeles, tovarăşe căpitan!

ARKADII *(după o pauză)*: Cobor în cală. Vreau să văd ce fac mecanicii noştri.

ARKADII *(îl priveşte pe Igoriok)*: Dar ce-i azi cu Igor, de e atît de tăcut?

KIM: El are o misiune specială: trebuie să gîndească.

ARKADII *(cu seriozitate)*: Perfect! Ah, cît de minunat ar fi dacă toţi, din timp în timp, ar primi asemenea misiune. Gîndeşte-te, Igor, gîndeşte-te! *(Pleacă.)*

NATKA *(după o pauză)*: Mă, Igor, ai găsit ceva?

IGORIOK *(se strîmbă nemulţumit)*: Aproximativ... Îmi tot vin cuvinte obişnuite. Eu aş vrea să fie altfel... Avîntate... Cum nu s-au mai spus. Aş vrea să spun că sîntem tineri, că învăţăm foarte bine, că sîntem pionieri... De aceea, nu ne temem de nimic.

(Reflectorul se stinge, apoi luminează din nou puntea vasului. Pe un şezlong stă Svetlana. Arkadii stă în picioare sprijinit de scara care duce spre cîrmă.)

SVETLANA *(cu un oftat)*: Iată că este pe terminate uimitoarea noastră călătorie, căpitane! Treizeci de ore care au trecut atît de repede, că nici n-am observat! Eşti mulţumit?

ARKADII *(cu un zîmbet)*: Cum să-ţi spun? Şi da, şi nu! Prima şi, probabil, ultima dată în viaţă, am reuşit să fiu ceea ce am dorit totdeauna, un adevărat căpitan, într-o adevărată călătorie.

(Pionierul povestitor se apropie de spectatori.)

PIONIERUL: ...Şi în curînd, dragi prieteni, veţi auzi de noile călătorii ale „Vulturaşului". *(Prin megafon se aude vocea unui crainic).*

CRAINICUL: Atenţiune! Atenţiune! Către toate posturile, către toate staţiile transmitem pe lungimile de undă... Nava cosmică „Vulturaşul" a plecat în misiune. Pe bord cosmonauţii transmit. *(Se aude cîntecul pionierilor!)*

— Cortina —

UMOR

DESPRE UNELE OBIECTE

Zoologie

Astă-noapte a fost o lună plină, roşie, rotundă ca o tipsie de aramă.

Şi iată, animalele au început să se mişte leneş sub razele ciudate care se scurgeau printre crengile copacilor goi de frunze.

Era într-o noapte de toamnă tîrzie, cînd a început povestea noastră.

Începutul ei? E la... capătul autobuzului 49, adică la grădina zoologică Băneasa.

* * *

MAIMUŢA: Sigur, ţie îţi convine, ce-ţi pasă, nu mai trebuie să te chinuieşti. Scoţi fituica din buzunăraşul de la burtă şi gata!... Nu se observă.

CANGURUL: Eu am un buzunăraş, dar nu copiez... Tu copiezi!

MAIMUŢĂ: Eu imit, nu copiez... Scriu exact ce scrie vecinul din faţa mea.

CANGURUL: Chiar şi greşelile şi petele de cerneală. Uite-o şi pe leneşa asta... de cînd se tot uită la vecinul din faţă în caiet i s-a lungit gîtul...

GIRAFA: De asta m-am şi aşezat în ultima bancă! Unde te duci, şarpe?

ŞARPELE: La un profesor să iau lecţii de dicţiune. Să nu mai sîsîi. Se aude cînd suflu... Sss, sss,sss... Linişte, mă doare capul... de ce repeţi de o mie de ori acelaşi cuvînt?

PAPAGALUL: Cuvînt... cuvînt... cuvînt... cuvînt... Totul se ţine minte pe de rost.

ŞARPELE: Papagaliceşte.

PAPAGALUL: Papagaliceşte... papagaliceşte... papagaliceşte.

PĂUNUL: Prostii... degeaba vă obosiţi... Uitaţi-vă ce ghete, ce cămaşă colorată, ce mai ciorapi am... Strălucitoare. Vă iau ochii... Nu vă îngrămădiţi să mă vedeţi... Staţi la coadă, că e şi mai frumoasă!

COCOŞUL: Ce vrei mă, hai mai bine să ne batem. Tu îmi dai un pumn, eu îţi dau doi şi o să ne distrăm grozav... Hai să ne batem puţin, să ne curgă sînge din nas!

TIGRUL: Ce bine e de mine... N-o să-mi spună nimeni nici un cuvînt despre unghii... Am nişte gheare de tigru... şi n-am nevoie de foarfecă.

ELEFANTUL: Iar eu nu trebuie să port batistă. La trompa mea mi-ar fi trebuit o plapumă.

CĂMILA: Cine mai are ceva de făcut? Îi ţin eu locul. Fac eu tot. Biblioteca, sportul, gazeta de perete, pe toate le duc eu în spinarea mea... Haideţi, cine vrea să mai scape de o treabă?

ARICIUL: Ce de-a subiecte pentru gazeta de perete a grădinii zoologice... Ce păcat că nu avem pe aici un fabulist care să scrie nişte poezii în care să pună ca eroi şcolari în loc de animale. Dar cîtă muncă pînă ce-o să găsească nişte copii cu defectele noastre... Uff... grea e viaţa de aici!

Şi cînd luna s-a stins o dată cu dimineaţa, nimeni din pădure nu şi-a mai amintit de toată întîmplarea aceasta!

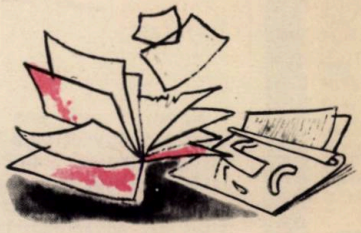

Botanica

(într-un ghiozdan)

— Ce eşti tu?

— Nu vezi, soro, o varză, vai de capul meu... Aşa se poartă cu mine că nu mai arăt ca o carte... Dar tu?

— Eu? O sfeclă... Uită-te ce roşu sînt... De cînd pune pe mine numai pete de cerneală mi-e ruşine că sînt caiet. Uite şi-o vînătă!

— De ciudă m-am făcut aşa. Nu m-a deschis de-o lună să înveţe la geografie şi de asta m-am făcut aşa!

Uff, ce mai ghiveci în ghiozdanul ăsta!

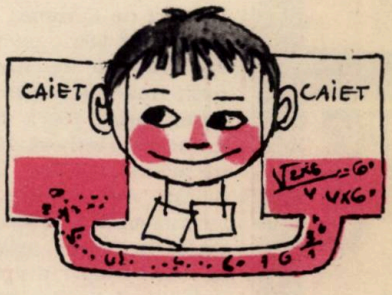

Fizica

Din caietul de însemnări al elevului X.

Din legile fizicii ar fi bine ca:

— orice notă mică să se dilate la căldură (cînd iau un 3 sau 4 mă trec căldurile).

— în ce priveşte legea vaselor comunicante, ar fi bine ca lecţiile vecinului de bancă să treacă şi în caietul meu.

— orice corp scufundat în apă îşi pierde din greutate (ce-aş mai cufunda în apă exerciţiile grele de la matematică.)

AL. POPOVICI

Ilustraţii: D. NEGREA

Filatelie

COSMONAUTICA ÎN SLUJBA PĂCII

Acum 5 ani, sus de tot, în văzduhul încă neexplorat, Uniunea Sovietică a lansat primul satelit artificial al Pămîntului, stîrnind emoţia şi interesul lumii întregi. A deschis astfel era cuceririi spaţiului cosmic. Fiecare an a adus, de atunci, noi realizări epocale ale ştiinţei sovietice, culminînd cu călătoria în grup a omului în Cosmos.

La scurt timp după lansarea primului satelit, în ţara noastră s-a pus în circulaţie prima emisiune „cosmică" de mărci poştale din lume, deschizînd astfel un nou capitol în filatelie, tematica „Cosmos", care s-a răspîndit foarte repede printre filateliştii din toate ţările. An de an, după aceea, în ţara noastră au apărut noi emisiuni cu această tematică, oglindind etapele mai importante ale cuceririi şi stăpînirii spaţiului cosmic.

În anul 1957 au apărut două emisiuni: „Sateliţii artificiali ai Pămîntului" (4 valori) şi „Căţeluşa Laika, primul călător în Cosmos" (2 valori).

În anul 1958, emisiunea „Sateliţii artificiali ai Pămîntului" a fost supratipărită cu textul „Expoziţia universală Bruxelles 1958" (4 valori, cu supratiparul în diferite variante) şi a cunoscut un succes neobişnuit la expoziţia filatelică internaţională din cadrul expoziţiei universale din capitala Belgiei. În acelaşi an a fost pusă în circulaţie emisiunea „Al treilea satelit artificial al Pămîntului, lansat de U.R.S.S." (o valoare).

Două emisiuni au apărut în anul 1959: „Prima planetă artificială a sistemului solar" (o valoare), supratipărită apoi cu textul „Prima rachetă în lună"; „Anul geofizic internaţional" (3 valori).

În anul 1960 a apărut emisiunea „Prima navă cosmică lansată de Uniunea Sovietică" (o valoare).

În anul 1961, prin zborurile lui Gagarin şi Titov, oamenii sovietici au deschis drumul în Cosmos, rezolvînd pozitiv problema dacă este posibil să se zboare în Cosmos, dacă omul poate lucra în condiţiile zborului cosmic. Filatelia noastră s-a îmbogăţit şi ea, cu acest prilej, cu două noi emisiuni de mărci poştale: „Primul om în Cosmos", şi „Al doilea om în Cosmos", fiecare cu cîte 3 valori. Aceste două emisiuni au consolidat faima emisiunilor noastre de mărci poştale, astfel încît nenumărate reviste filatelice din întreaga lume au scris elogii despre ele.

În anul acesta, pentru a sublinia aniversarea a 5 ani de la deschiderea drumului în Cosmos, a fost pusă în circulaţie emisiunea „Cosmonautica în slujba păcii", care evocă celelalte emisiuni apărute la noi în această temă, reproducîndu-le în miniatură şi avînd schiţat un porumbel al păcii. Emisiunea este alcătuită din 4 valori, toate pentru poşta aeriană; aceste mărci au apărut şi în format de coliţă-bloc, în culori schimbate.

Tematica „Cosmos" este azi tema cea mai populară şi mai solicitată de către filateliştii din lumea întreagă; iar ţara noastră este bine cunoscută de filateliştii de pretutindeni nu numai ca cea care a deschis, în albume şi în expoziţii, o temă nouă, deosebit de interesantă şi actuală, dar şi ca ţara care a dăruit filateliştilor numeroase emisiuni „cosmice".

De pe acum poţi alcătui, cu cele cca. 35 de mărci şi cca. 10 plicuri „prima zi a emisiunii", precum şi cu variantele de supratipar, un frumos clasor sau un panou numai cu mărcile poştale R.P.R. dedicate Cosmosului şi oglindind uriaşele succese ale ştiinţei şi tehnicii sovietice în cucerirea spaţiului cosmic.

Ultimul alb

de I. M. ŞTEFAN

OLGA BUŞNEAG

„Ultimul alb" *se înscrie pe linia literaturii fantastice cu un tîlc adînc uman. Cartea poartă mesajul înfrăţirii oamenilor de toate rasele, protestul împotriva asupririi oamenilor de culoare.*

Povestirea vă conduce în oraşelul Stanby din Uniunea Sud-Africană. Aici, ca peste tot în sudul Africii, exploatarea de către guvernanţii albi este de o mare cruzime şi orice încercare a negrilor de a duce un trai omenesc este de îndată înăbuşită. Într-o bună zi, o întîmplare ciudată tulbură întregul oraşel: albii încep să se înnegrească. Nimic nu poate stăvili acest proces, şi omenii albi intră într-o mare panică.

Pentru a desluşi cauza şi înţelesul acestei întîmplări, dragi copii, urmăriţi-l de la început, cu mare atenţie, pe sanitarul negru Klim-Lara şi frămîntările conştiinţei lui îndurerate. Klim-Lara, „vindecătorul", cum îl numesc negrii năpăstuiţi, nădăjduieşte că negrizarea va răscoli conştiinţa guvernanţilor şi va servi luptei de eliberare a popoarelor din coloniile sud-africane. Realitatea îi demonstrează că această speranţă este doar o iluzie: negrizii bogaţi — fabricanţi şi moşieri — se aliază cu stăpînii albi şi discriminarea rasială continuă. Klim-Lara înţelege că numai lupta organizată deschide drum eliberării popoarelor din colonii.

Nuvela „La nord de Parana", din acelaşi volum, vă transpune pe tărîmurile Braziliei. Un întreg ţinut, în care s-au descoperit bogate zăcăminte de uraniu, este cuprins de o mare nenorocire: copiii se nasc diformi, oamenii se îmbolnăvesc, roşi de efectul unor radiaţii necunoscute. Cine este duşmanul invizibil? Ce mînă criminală a radioactivizat ţinutul, abătînd urgia asupra locuitorilor? Şi în ce scop? Acestea sînt întrebările pe care încearcă să le dezlege mişcarea populară condusă de învăţătorul Pravos şi muncitorul Ribeiro.

Sensul nobil şi ingeniozitatea fantasticului, puterea evocatoare a unui stil sugestiv fac din aceste povestiri un dar plăcut şi instructiv pentru lectura voastră.

CE SĂ CITIM

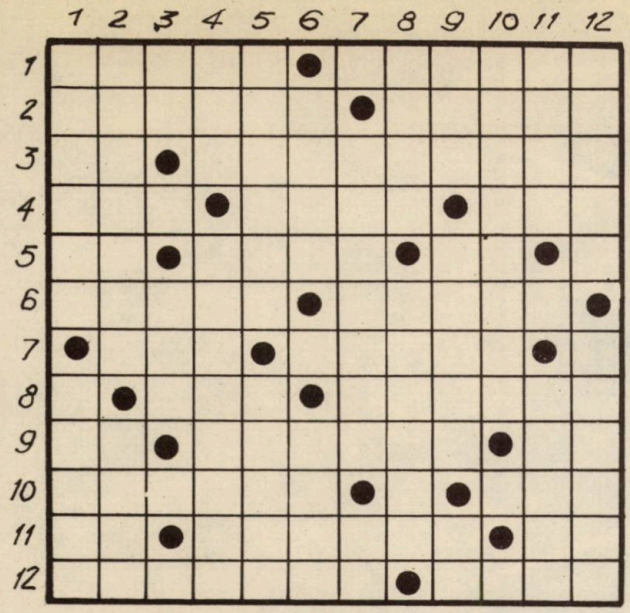

ROADE

ORIZONTAL: Materie primă pentru magiun — Struguri, prune, mere, pere etc; 2) Fasole, cartofi, ceapă, morcovi etc. — O dată pe an; 3) Frunza bradului — Se află în fiecare sat al patriei noastre (pl.); 4) Stropitoare... naturală — Părinți — Cenușiu; 5) Tel! — Sub roțile trenului — În colectivă; 6) O vîrstă care nu se schimbă chiar dacă o inversezi — Porumb întors de la moară; 7) Metaforă pentru o recoltă bogată sau un măr din poveste — Este ocupat cu culesul viei și facerea vinului; 8) Mic ca un mosor /Moale și ușor/ Cînd e în bordei/ Nu poți ca să bei — Corăbieri; 9) Operă — P supra N — Jumătate oval! 10) Și-a vărsat roadele în hambare și coșare — Plouată, 11) Producătoare de telemea și lînă — Varietate de struguri — Idem; 12) Făcut de două sau mai multe ori — Bumbac

VERTICAL: 1) Flora — Ce rămîne după ce se mănîncă un măr; 2) Bogăția holdelor și livezilor, roade, fructe și culesul lor — Tulpina unor cereale; 3) Înmugurește! — Percep sunetul; 4) Pom fructifer foarte umbros — Plouate; 5) O au elevii cînd sînt examinați — Toate penele unei păsări; 6) Avînt — Un fruct ca... flacăra; 7) Țesături de bumbac cu fire rare, pe care brodează elevele la școală — Acut! 8) Crustacei — Fruct exotic sau varietate de struguri și pere; 9) Aliment gras, extras din lapte — Grămadă mare de fîn, de snopi, de cereale etc. — Navă fără provă și fără pupă; 10) Cuie mici sau condiment; 11) Vase de tablă — Care are roade multe; 12) Ajută la strîngerea roadelor în colective — Grădina cu roade.

D. BARTOLOMEU

ȘARADE

Primu-i cel ce a-ndrăgit
Cartea și s-a instruit;
Cel de-al doilea te îmbie
Ca să strigi de bucurie;
Totul, doar cu osteneală,
Poți să ai cîndva prin școală!

CULTURA

Dacă legi o încăpere
De-un răspuns la o-ntrebare,
Vei afla îndată, vere,
O cîmpie, roditoare.

HOLDA

Întîia aleargă,
A doua înțeapă,
Iar vorba întreagă
Plutește pe apă.

CAIAC

JOCURI

FLUIERUL FERMECAT

Jocul acesta poate fi organizat de către o grupă sau chiar un detașament de pionieri, în curtea școlii sau întruna din sălile de clasă. Pentru desfășurarea jocului sînt necesare un fluier obișnuit (fluier folosit la arbitrarea unor jocuri sportive) și un ac de siguranță.

Organizarea și desfășurarea jocului: participanții la joc se așază în cerc, ținînd fiecare mîinile la spate. Din rîndul lor se aleg doi sau trei jucători care apoi, pe rînd, vor trebui să ghicească la cine este fluierul. Aceștia vor părăsi cercul jucătorilor și vor fi duși într-un loc de unde să nu aibă posibilitatea să vadă ce se întîmplă în cercul jucătorilor.

Între timp se prinde în spatele unui jucător, cu acul de siguranță, fluierul. Apoi este chemat primul dintre cei trei jucători să ghicească unde este fluierul. Pentru ca munca de căutare a fluierului să fie mai ușoară se propune căutătorului să-și ia un ajutor. Jucătorii din cerc, pentru a-i da o mînă de ajutor, îi recomandă un jucător din cerc care este tocmai jucătorul cu fluierul prins la spate.

Desfășurarea jocului: cei doi jucători intră în mijlocul cercului. Cel care are fluierul prins de cămașă sau haină va căuta tot timpul să fie cu spatele către jucători, iar cel care trebuie să ghicească va sta în fața sa.

Ce se întîmplă mai departe? Cînd cel cu fluierul se află în fața unuia dintre jucătorii din cerc, acesta din urmă se apleacă, suflă în fluier, simulînd apoi că ar fi dat fluierul vecinului său.

Imediat ce s-a auzit fluierul, jucătorul care trebuie să-l găsească se va repezi în direcția în care bănuiește că se află fluierul și-i va cere celui pe care-l bănuiește să-i arate mîinile. În acest timp, însă, fluierul s-a auzit din altă parte, pentru că purtătorul fluierului a făcut și el cîțiva pași la stînga sau la dreapta, și un alt jucător a suflat în fluier.

Jocul continuă în felul acesta pînă cînd căutătorul fluierului află la cine este fluierul. De multe ori însă fluierul nu este găsit, și atunci i se destăinuie secretul.

Cei doi jucători intră și ei în cerc, fluierul este prins în spatele altui jucător și este chemat al doilea jucător, apoi al treilea și cu ei se procedează la fel.

LEI 2,50

Bibl
2 ex

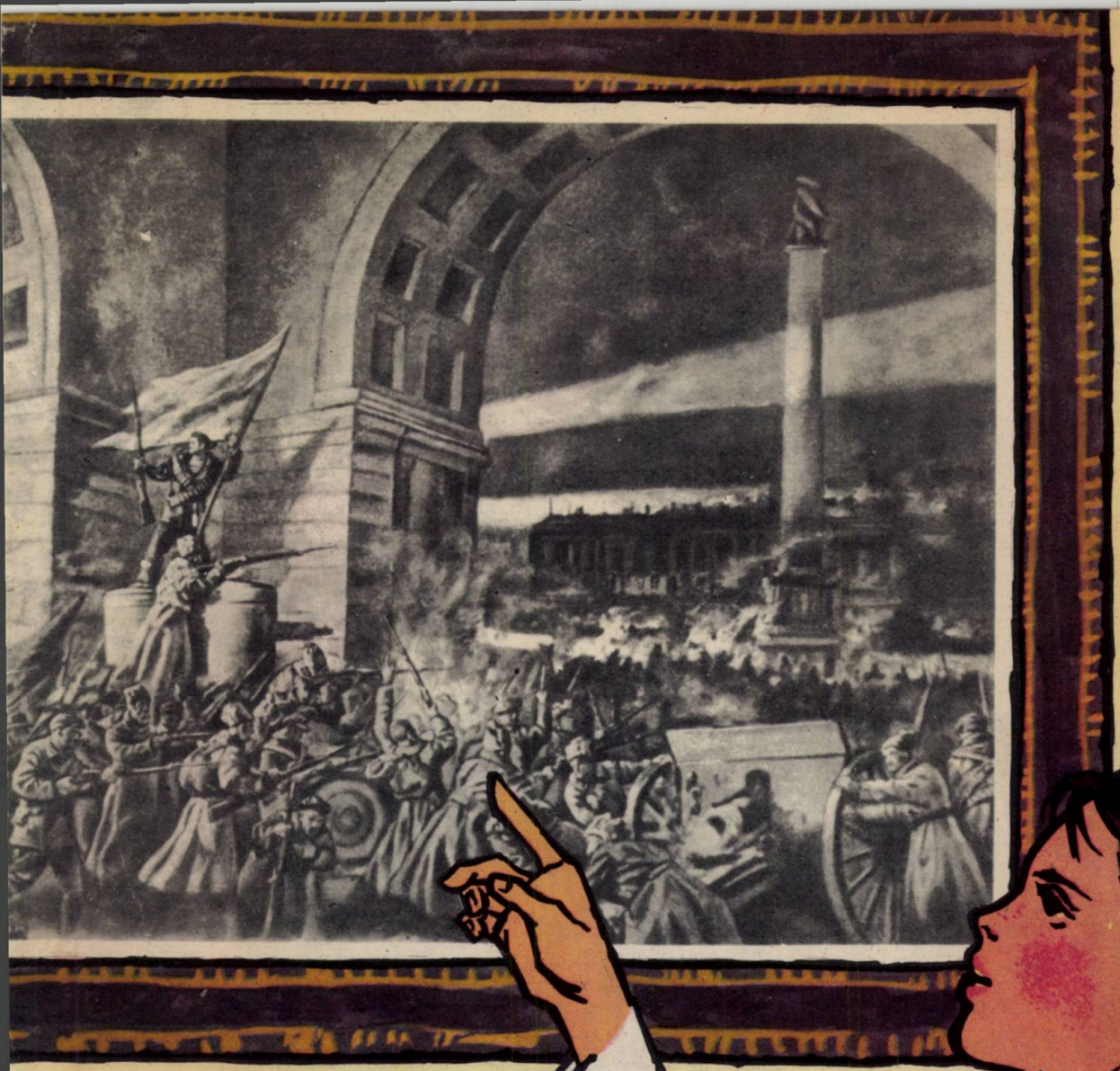

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.
Nr 11 – 1962

MARŞUL REVOLUŢIEI

Octombrie...
Al cîtelea e anul?
Ani 45 trecut-au de atunci.
Acum, spre stele, secera, ciocanul
duc gloria eliberatei munci.

Da, stavilele cerului se sfarmă
precum se sfărîmară, sub asalt,
şi porţile Palatului de iarnă.

Azi marşul Revoluţiei înalt
dă triumfal ocol planetei noastre.
Prin oceanul cosmic fără fund,
doi comunişti se află-n două astre,
iar astrele se cheamă şi-şi răspund.

Octombrie...
Cu al lui Lenin nume
pornesc în zbor ai cerului vultani
cum au pornit să cucerească o lume
părinţii, acum 45 de ani.

ŞTEFAN IUREŞ

45 DE ANI DE LA MAREA REVOLUŢIE SOCIALISTĂ DIN OCTOMBRIE

Se împlinesc 45 de ani de la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, de la istorica zi de 26 Octombrie 1917 cînd tunurile de pe „Aurora" au vestit cu salvele lor nu numai începutul ofensivei împotriva guvernului Kerenski şi victoria maselor populare conduse de Partidul Comunist, ci şi zorile unei lumi noi, ale unei ere noi — era socialistă —, ziua de naştere a celei de-a cincea epoci în istoria omenirii, epoca orînduirii socialiste şi comuniste.

Primul stat socialist s-a născut cu un vast program ţintind la fapte ce aveau să stîrnească de-a lungul anilor uimirea şi admiraţia întregii omeniri. Puternicul sistem energetic al Uniunii Sovietice, uriaşele întinderi de pămînt desţelenite, giganţii industriali înzestraţi cu complexe sisteme de automatizare şi mecanizare, oraşele răsărite ca din pămînt şi care fac astăzi de nerecunoscut harta Uniunii Sovietice, avîntatele zboruri ale omului în Cosmos sînt urmări firesti ale Marelui Octombrie, consecinţe ale planurilor cincinale şi, în ultimul timp, ale planului septenal.

Programele Partidului Comunist au fost nu numai îndeplinite,

LENIN

Te-ai născut departe de aici,
N-ai crescut pe plaiuri dunărene,
Însă tu al nostru eşti, Ilici,
Ca lumina vie dintre gene.

Să te ocrotim de ţari şi-arest,
Lenin, de ai fi venit încoace,
Pîine oltenească de la ţest
Ţi-am fi dat şi vinuri în bardace.

Fostul rege nu ţi-ar fi ieşit
Nicidecum cu pîine şi cu sare;
El cu ţarii voştri înrudit
Ţi-ar fi pregătit o închisoare.

Dar norodul, ce te aştepta,
De copoi te-ar fi ţinut departe
Şi ca în coliba din taiga
Ţi-ai fi scris aici, din cărţi, o parte.

Poate-ascuns în strai moldovenesc
Ai fi-adus cu un sătean aieve
Şi-n Siret ai fi privit cum cresc
Undele iubitei tale Neve.

Poate-n munţii vechi, hăt, printre moţi,
Ai fi ascultat doinind istoria
Şi ar fi rostit pe-acolo toţi
Că ai fi de-un neam la fel cu Horia.

... Poate mulţi fuseserăm doar prunci,
Sau nici nu eram, dar tuturora
Libertatea ne-o vesti de-atunci
Salva detunînd pe „Aurora".

Peste ani eşti viu şi-n orice loc.
Sfătuieşti cu patria mea nouă:
— Viitorul prinde-l de mijloc,
Liberă, cu braţele-amîndouă!

A hîrjoană s-a pornit un vînt
Şi mlădie holda de mătasă:
Eu n-o cred crescută din pămînt,
Ci din vorba ta cea luminoasă.

Lîngă mine simt că stai acum.
Zorii curg pe nevăzute plute.
Sus şi-aruncă şepcile de fum,
Fabricile, vrînd să te salute.

Tu Partidul nostru îl îndrumi
Ca pe-un fiu născut să te cinstească.
Arcuieşti deasupra-ntregii lumi
Curcubeul păcii să domnească.

Zilnic lîngă toţi tu eşti mereu
Şi de-ajung la Moscova în gară
Lin m-apropii de mausoleu:
Parc-ai aţipit abia aseară.

N-aş voi vreo lacrimă să-mi dea
Lunecînd pe faţă. Nu. Nici una.
Ştiu că tu nemuritor vei sta
Doar în fruntea luptelor într-una.

Iată însă că nu-mi stăvilesc
Lacrima ce-mi şiruie fierbinte.
Eu prin ea, cu ţara-ţi mulţumesc,
Că şi azi tot tu ne-ndrumi 'nainte!

ION SEREBREANU

ci şi depăşite; socialismul a dobîndit în U.R.S.S. o victorie definitivă şi deplină. Dintr-o ţară a barosului şi a roabei, a plugului de lemn şi a vîrtelniţei, a lămpii de gaz şi a foametei, Uniunea Sovietică a devenit o ţară a tehnicii înaintate, a maşinilor supraputernice şi a aparatelor de înaltă precizie, a liniilor automate, a maşinilor electronice de calcul, a navelor cosmice.

Cuvintele prin care Lenin, marele geniu al Revoluţiei, arăta că hotărîrea nestrămutată a bolşevicilor este „de a face cu orice preţ ca Rusia să nu mai fie săracă şi neputincioasă, ca ea să devină puternică şi îmbelşugată în deplinul înţeles al cuvîntului" — au devenit astăzi realitate. Viaţa a confirmat în fapte că singura forţă social-politică capabilă să soluţioneze efectiv problemele sociale ce frămîntă omenirea şi să-şi îndeplinească prevederile programatice este Partidul Comunist.

Istoria a încredinţat P.C.U.S. şi poporului sovietic o misiune măreaţă: aceea de a fi pionierii societăţii comuniste.

Cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., ale cărui lucrări au dezbătut şi adoptat Programul construirii comunismului, e un adevărat Manifest Comunist al epocii noastre. Acest al treilea Program al Partidului Comunist, care pune în faţa poporului sovietic sarcina de a construi, în linii mari, în următorii 20 de ani societatea comunistă, este o nouă etapă în dezvoltarea teoriei revoluţionare a lui Marx-Engels-Lenin. El constituie o întruchipare desăvîrşită a lozincii Partidului „Totul pentru om, pentru binele lui", un document pătruns de spiritul internaţionalismului socialist, de ideile păcii şi frăţiei între popoare.

Societatea comunistă nu mai este un vis depărtat. Sub conducerea P.C.U.S., poporul sovietic îşi consacră toate forţele, întreaga energie bolşevică, cauzei triumfului comunismului.

Poporul sovietic şi, alături de el, popoarele frăţeşti, sutele de milioane de oameni de pe întreg globul, însufleţiţi de măreţele victorii repurtate de ideile socialismului şi comunismului, se pregătesc să întîmpine cea de-a 45-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie cu noi eforturi în lupta pentru pace şi progres, pentru o viaţă nouă, fericită.

4591

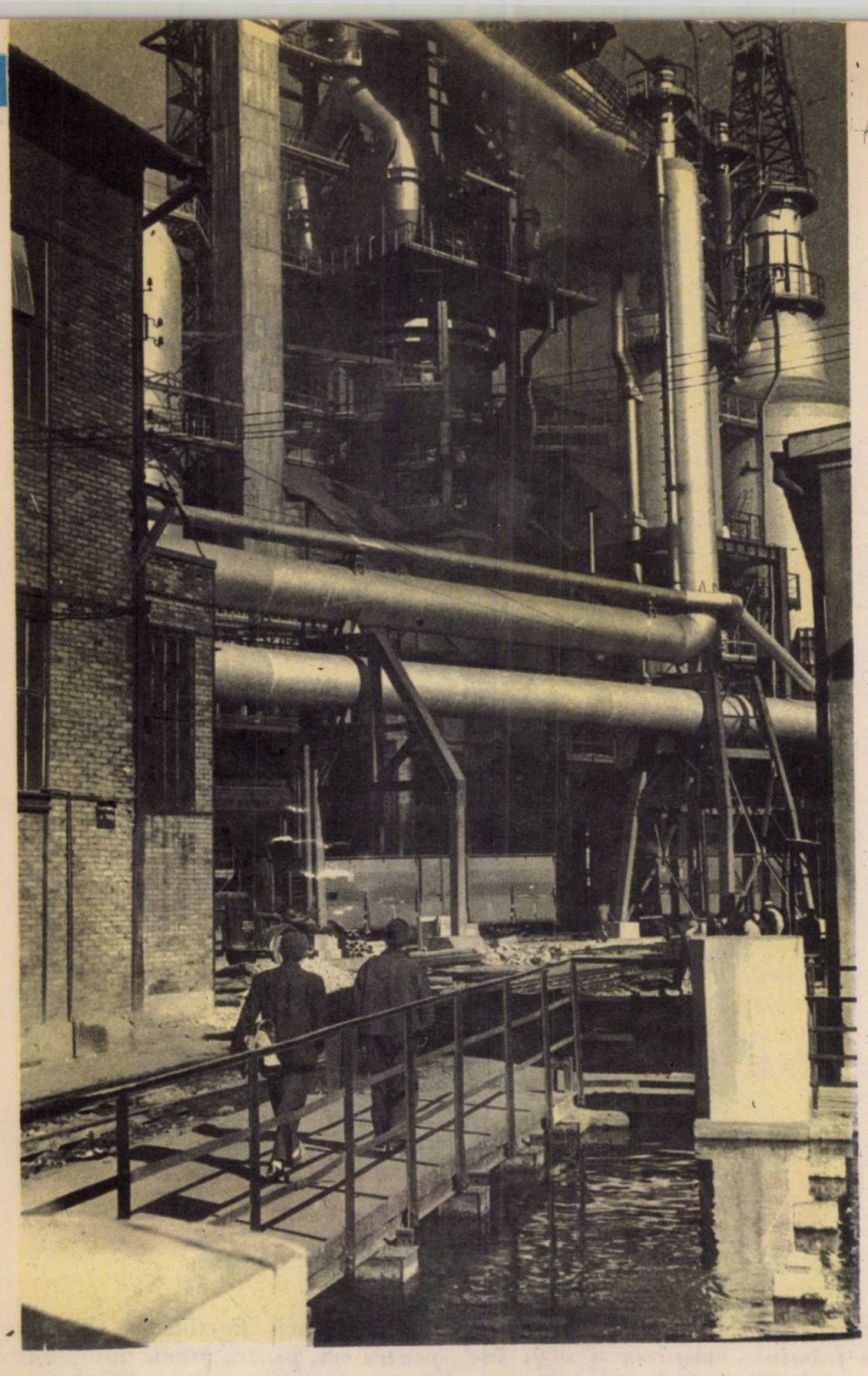

OAMENI ŞI LOCURI

Inima de oţel a patriei noastre bate puternic. Hunedoara, cetatea oţelului romînesc, îşi înalţă mîndră fruntea către soare. Noile furnale şi cuptoare Martin de mare capacitate, laminorul, uzina cocso-chimică, blumingul, construite aici în ultimii ani, au făcut din Hunedoara unul din cele mai importante centre ale producţiei de metal a patriei noastre.

Şoseaua asfaltată, mărginită de trotuare largi, luminată de lămpi cu neon, risipite din belşug de-a lungul ei, urcă lin spre oraşul muncitoresc. În stînga, vitrina unui magazin expune uniforme şcolare, costume de haine, paltoane, blănuri, încălţăminte.

Se vînd foarte multe uniforme şcolare, observă vînzătoarea. Comenzile sînt greu de acoperit...

Curgerea neîntreruptă de băieţi şi fete, cu serviete şi mape cu „teul", nelipsitul adaos al planşei de desen, cu gălăgie şi rîsete, fac din ora opt o oră de neuitat. Şcolarii au pus stăpînire pe străzile largi ale oraşului, năpădesc în curţile şcolilor, vocile lor răsună pe coridoare şi-n clase. Trebuie să ţi-l întipăreşti bine acel ceas al dimineţii, ţi se impune. Nu poţi să treci nepăsător. Acest ceas nu e unic. Mai există unul seara.

Seara, la ora şase, vei întîlni o altă categorie de elevi. Asemenea elevi n-au trecut niciodată pe uliţele vechiului oraş, cel puţin în felul cum trec ei astăzi pe şoseaua ce urcă lin spre oraşul muncitoresc. Ţin în mînă serviete, discută în linişte şi nu poartă uniforme. Sînt elevi la cursul seral. Dimineaţa sînt muncitori.

Se vînd foarte multe uniforme şcolare.

Se vînd foarte multe rechizite şcolare.

De ce?

Pentru că în Hunedoara frecventează şcolile aproape 7 000 de elevi. Învaţă adică întreaga populaţie a unui orăşel din trecut. Populaţia Hunedoarei la recensămîntul efectuat în 1938 se cifra la 6 258 de locuitori. Avea o şcoală elementară, un gimnaziu, un spital, de două ori mai mulţi avocaţi decît învăţători, profesori şi medici luaţi la un loc.

Tînăra generaţie — copiii —, pentru care se comandă uniforme şcolare, trăieşte azi într-un oraş în care numărul matricolelor şcolare depăşeşte numărul locuitorilor propriului lor oraş înainte cu un sfert de secol.

Pe acelaşi loc, lîngă Cerna, nu cu mult înainte se chinuiau într-o şcoală mizeră copiii oţelarilor, furnaliştilor. Degetele de la două mîini ajungeau ca să-i numeri pe reprezentanţii corpului didactic. Şi deşi erau locuitorii celui mai important centru siderurgic, în manualele şcolare figura o singură lecţie despre ocupaţia părinţilor lor: „Fierul, fonta şi oţelul" — de altfel celebră în timpul copilăriei noastre.

Cine ar fi bănuit atunci că pe coasta dealului, pustie, se va înălţa în 1960 un centru şcolar, al cărui obiect principal îl va forma tocmai viaţa complicată a oţelului, a fontei, a cocsului? I se spune „grupul şcolar", iar în cataloagele lui sînt înmatriculaţi aproape 1 500 de elevi. Pe băncile acestor clase a învăţat Ştefan Tripşa, Erou al Muncii Socialiste, prim-maistru oţelar, de aici a plecat Stelian Tăgîrţă, prim-topitor la secţia I furnale.

Pentru muncitorii care frecventează cursurile şcolare, tovarăşii lor au organizat în aşa fel munca încît ei să fie mereu în schimbul de dimineaţă, să poată beneficia de concediul de studii plătit, de timp pentru învăţat. Aceasta nu înseamnă că se va limita producţia, dimpotrivă. Ea va urca neîntrerupt. Cunoştinţele noi căpătate de elevii muncitori vor influenţa în bine munca lor.

În fiecare secţie mare a combinatului siderurgic funcţionează cursuri de calificare sau perfecţionare. Cartea tehnică, consfătuirile pe teme ştiinţifice, consultaţiile sînt puncte de program zilnic în agende şi subiectul a zeci de anunţuri în afişierele combinatului.

Experienţa bogată a oamenilor sovietici, care înalţă grandioasele construcţii ale comunismului, constituie, de asemenea, un tezaur de învăţăminte. 280 de ingineri şi tehnicieni hunedoreni au studiat sau au fost în schimb de experienţă în Uniunea Sovietică. Muncitori minunaţi ca A.A. Lîsîn, maistru oţelar de la Uzinele Zaporojstal, au dat un ajutor preţios oţelarilor de la Hunedoara.

Cu prilejul vizitei făcute la Hunedoara de către delegaţia de partid şi guvernamentală sovietică în frunte

cu Nikita Sergheevici Hruşciov, maistrul oţelar Ştefan Tripşa a spus: „De oţelarii sovietici ne leagă puternice sentimente frăţeşti. Prietenia noastră este fierbinte ca metalul incandescent care iese din mîinile noastre, ca oţelul creat de noi la Hunedoara sau de fraţii noştri de la Magnitogorsk".

Hunedoara de azi produce în şase zile şi jumătate cît producea anual vechea uzină siderurgică. Uzina cocsochimică nu exista. Iar laminatele de diverse profile, care se supun protestînd cu jerbe de scîntei constrîngerii valţurilor blumingului de 800 şi celui de 650, n-au existat nici ele înainte.

Pentru toate acestea, hunedorenii trebuie să înveţe!

Oraşul celor peste 60 000 de locuitori, Hunedoara, nu e numai de zece ori mai populat, ca în 1938. Vechiului oraş i-ar fi trebuit peste o jumătate de secol să producă ceea ce marele combinat siderurgic de azi produce într-un singur an.

ŞTEFAN LUCA

UN OM AL CETĂŢILOR DE FOC

Copilăria mea, tovarăşe ziarist, n-are prea mare haz. A trecut monoton, fără bucurii. La şaisprezece ani, cînd tata a vrut să mă „scoată în lume", cu alte cuvinte, să mă dea ucenic la furnale, aci, la Reşiţa, l-am refuzat categoric şi l-am avertizat că dacă mă forţează fug de acasă. Declaraţia mea l-a supărat, dar n-a renunţat. La cîteva zile după aceea mi-a zis din nou:

— O să mergem la furnal. Cunosc acolo un „dom' inginer" care va scoate ceva din tine.

— Nu intru eu în mormîntul acela....

Aşa spunea toată lumea fiindcă furnalele erau vechi şi dărăpănate, salariile mizere, condiţiile de muncă grele. Ca să scap de gura tatii, m-am angajat la uzină, dar nu ca furnalist, ci ca strungar. Eram foarte tînăr atunci, ajunsesem un strungar destul de bine apreciat, dar nu era chip să scap de dojana părintească:

— Furnalistul e om. Restul...

I-am răspuns că dacă aş putea aş dărîma furnalele cu mîinile mele. Tata a insistat şi n-am avut încotro: l-am ascultat. Dar atunci am jurat că într-o zi tot am să dărîm acele vechituri. Fără să-mi dau seama, spuneam un adevăr. Dar pînă acolo mai era o bucată de drum.

După 23 August 1944 viaţa muncitorilor din patria noastră a intrat pe un nou făgaş. Condiţiile de muncă şi de trai deveneau din ce în ce mai bune. În 1949, comuniştii din uzină m-au trimis la facultate, mai întîi la Timişoara, apoi la Bucureşti. Mîndria de muncitor reşiţean pe care acasă n-o simţisem, m-a pătruns aici, printre studenţi, mai mult ca oricînd. Le spuneam tuturor că sînt reşiţean. Metalurgist şi fiu de metalurgist. Învăţam ziua şi noaptea, ca să nu fiu mai prejos decît colegii mei de acasă, despre care ziarele scriau mereu numai fapte minunate. Şi nu exista ziar să nu-l arăt cu mîndrie colegilor mei. Toţi ştiau că metalurgiştii reşiţeni depăşesc mereu normele.

De furnale uitasem cu desăvîrşire. Pînă într-o zi cînd mi-a căzut în mînă o carte de specialitate. Am văzut în paginile ei ce înseamnă un furnal, un furnal adevărat, modern. Din ziua aceea nu mi-au jucat altceva prin faţa ochilor decît furnale. Toate tipurile de furnale, pe care, în vis, le şi vedeam profilîndu-se pe cerul Reşiţei.

Am devenit constructor de furnale. Cînd am terminat facultatea, cred că aş fi putut monta şi demonta un furnal întreg. Visam să construiesc furnale. Dacă nu se poate la Reşiţa, măcar în altă parte. Nu-mi plăcea să stau în birou şi pace. În cele din urmă, tovarăşii mei m-au înţeles şi m-au detaşat la Hunedoara pentru şase luni. Aci se construiau o mulţime de obiective siderurgice. Nu lipseau nici furnalele. Am profitat de ocazie şi am rămas la Hunedoara... şase ani. După care, în loc să mă întorc la Bucureşti, am trecut la Calan, unde am participat la construirea unui furnal modern cum nu mai construisem. Mă bucuram văzîndu-l cum se înalţă şi mă întrebam de ce nu construim furnale noi şi la Reşiţa. Colegii rîdeau de mine. I-am lăsat să rîdă, dar eu vedeam minunatul colos atingînd cerul Reşiţei. Visam cu ochii deschişi.

Din nou la Bucureşti. Citesc cu înfrigurare cifrele planului de şase ani. Ceva lăuntric mă îndemna să răsfoiesc cu lăcomie paginile planului. Cînd am văzut acolo scris negru pe alb că la Reşiţa se vor construi două furnale noi, mi s-a părut că visez. Partidul nostru avea şi de astă dată grijă de noi, reşiţenii. După ce m-am liniştit puţin după emoţia puternică pe care o avusesem, m-a apucat o altă neliniştе. Nu cumva o să fie încredinţată altcuiva marea cinste? Nu. M-au trimis pe mine. Şi iată-mă, tovarăşe ziarist, dînd lovituri de graţie furnalelor vechi pe care le urîsem atîta. Nu ştiu dacă puteţi să vă imaginaţi ce putere aveam eu atunci.

În sfîrşit, furnalele vechi au dispărut. Pe locul vechilor, nici nu pot să le numesc furnale, a început construcţia. Primul furnal a dat fontă după 18 luni. S-a construit fără a se stînjeni lucrul în restul uzinei. Al doilea furnal a început să fie ridicat cu abia 11 luni în urmă. Şi de cîtăva vreme dă primele şarje. Mi-am realizat visul cel mai drag al vieţii mele. Priviţi şi dumneavoastră cele două furnale. Ele nu mai sînt negre. Sînt albe, argintii, de culoarea cerului. Şi, credeţi-mă, mai am un motiv de mîndrie: am lucrat după proiecte romîneşti, cu utilaj în întregime romînesc.

*

Aşa ne-a vorbit inginerul Cornel Cazan despre noul furnal de 700 mc de la Reşiţa.

ANDREI DIMA

Noul furnal de 700 mc de la Reşiţa

*

Pentru minunatele condiţii create de Partidul Muncitoresc Romîn şi clasa muncitoare, elevii hunedoreni răspund prin rezultate cît mai bune la învăţătură, prin entuziasm şi veselie

Reporter

Oriunde pleca, oriunde se ducea, Lenin era urmat întotdeauna de un om ciudat la înfăţişare şi tăcut. Nu era nici tînăr, nici bătrîn, nici trist, dar nici vesel. Lenin se uita pe furiş la el şi se tot întreba:

— Cine o fi? De ce mă tot urmăreşte şi de unde vine? Poate că e pus să mă păzească... Va trebui să-i spun lui Dzerjinski să fiu scutit odată pentru totdeauna de această gardă personală.

Dar cu cît îl cerceta mai atent pe misteriosul său însoţitor, cu atît se pierdea şi mai mult în ipoteze. Într-o bună zi nu s-a mai putut stăpîni şi l-a întrebat:

— Iartă-mă, tovarăşe, dar ce tot notezi în carneţelul dumitale?

— Informaţii pentru ziar. Sînt reporter la „Pravda", Vladimir Ilici.

— Reporter?! Şi eu credeam cu totul altceva, îi zîmbi binevoitor Lenin. Mărturisesc că şi eu am vrut să scriu ceva: o plîngere împotriva dumitale. Deocamdată, faţă de un tovarăş de muncă cum eşti dumneata, n-am nici o pretenţie. Un lucru însă te rog foarte mult: să scrii întotdeauna exact cele ce auzi. În munca noastră nu se poate altfel.

— Am să mă străduiesc, Vladimir Ilici.

Şi în ziar apăreau, într-adevăr, însemnări referitoare la cuvîntarea ţinută de Lenin în faţa ţesătoarelor de

LENINGRAD

MARIN BUCUR

ILUSTRAŢII: N. POPESCU

Leningradul pare că pluteşte pe o uriaşă suprafaţă de apă. Neva, străbătîndu-l, curge agale. Străzile sînt în cea mai mare parte înlocuite cu diguri de granit, podurile se ţin lanţ, tăiate în marmură, piatră şi fier.

Oraşul lui Petru cel Mare, al „Călăreţului de aramă" este parcă anume clădit să dea linişte. Dar el a devenit oraşul celei mai mari mişcări revoluţionare din istoria omenirii.

La Smolnîi a fost marele stat-major al Revoluţiei din Octombrie. Vizitîndu-l, în minte îţi apar imagini din acele zile de neuitat. Forfotă de soldaţi. Undeva se împărţeau arme. În altă parte se formau deta-

la „Triohgorka“, la călătoria făcută de el într-un sat de lîngă Moscova (unde, scoţînd şuviţe albăstrui de fum, cele dintîi tractoare din Rusia răsturnau primele brazde).

Într-o zi avu loc următoarea întîmplare. La sfîrşitul unei adunări importante, reporterul s-a apropiat în grabă de Lenin şi l-a rugat:

— Vladimir Ilici, n-aţi vrea să repetaţi în două cuvinte ceea ce aţi spus la adunare?

— Adică cum vine asta? Dumneata unde ai fost, colega?

— Am întîrziat...

— Nu înţeleg...

— Am întîrziat, zic. Tramvaiele nu merg, nu este curent pe toată linia.

— Şi atunci cum ai venit? Pe propriile dumitale picioare?

— Da. Aşa. La început am mers repede, apoi am ostenit şi iată...

Lenin se uită cu luare-aminte la reporterul tulburat şi observă pentru prima oară că nu era „nici tînăr, nici bătrîn“, ci bătrîn, bătrîn de tot, un om complet cărunt.

— Uite ce este, dragă tovarăşe. Îţi dau un avertisment pentru întîrziere. Serviciul este serviciu.

Reporterul nu-şi putu da seama imediat dacă Lenin glumea sau vorbea serios. Dar Vladimir Ilici nu glumea. Se uită încă o dată la reporter şi-i spuse cu asprime, fără urmă de ironie:

— Avertismentul meu ai să-l aduci la cunoştinţă redacţiei. Iar acum să ne retragem undeva şi să scriem despre cele ce am discutat cu muncitorii. Între altele a fost vorba şi despre disciplină, aşa că o să-ţi fie de folos să scrii şi despre asta.

Apoi cei doi s-au retras într-un birou liber şi n-au ieşit de acolo decît foarte tîrziu. Schimbul de seară îşi începuse de mult munca, dar Lenin şi reporterul continuau să stea de vorbă. Mai exact, vorbea unul singur, iar celălalt îşi nota în grabă, abia reuşind să întoarcă filele carnetului.

După ce Lenin termină de dictat, în carnetul reporterului nu mai rămăsese nici o filă liberă.

— Păcat, spuse atunci Lenin, de o singură filă aş mai fi avut nevoie, dar nu am cu mine nici o bucăţică de hîrtie.

— Vladimir Ilici, dictaţi, am să ţin minte, iar la redacţie am să notez totul, cuvînt cu cuvînt, îl rugă reporterul.

— Nu, ne trebuie hîrtie, în munca noastră nu se poate altfel, spuse Lenin, schiţînd un zîmbet abia vizibil.

În clipa aceea, uşa biroului se deschise încet şi-şi făcu apariţia şeful secţiei, care-i întinse nehotărît reporterului un petic de hîrtie verde, unsuroasă şi liniată mărunt. Era, probabil, o foaie de comandă.

— Nu, asta-mi trebuie mie, spuse Lenin.

Apoi, cu o mişcare bruscă, trase spre el un taburet, se aşeză la măsuţa şubredă a şefului de secţie şi scrise cîteva cuvinte pe hîrtia verde, pe care o întinse apoi reporterului:

— Cu asta ai să te prezinţi la Consiliul Comisarilor Poporului. Te-aş fi dus eu pînă acolo, dar mă grăbesc în alt loc. Iartă-mă că te-am reţinut.

Apoi, după ce dădu mîna cu şeful secţiei şi cu reporterul, plecă.

După cîteva minute, reporterul, uluit, părăsi şi el biroul. A doua zi, în zori, se prezentă la Consiliul Comisarilor Poporului. Abia acolo află ce scrisese Lenin.

În notă, el arăta că reporterului de la „Pravda“ trebuie să i se pună imediat la dispoziţie un cal:

— „Omul nu este tînăr şi, după părerea mea, îi e greu să alerge zile întregi pentru treburile redacţiei“, citi cu îngrijorare în glas directorul treburilor.

Lenin se înşela, poate, pentru prima oară în viaţa lui. Căci niciodată reporterul nu se simţise atît de tînăr, atît de neobosit ca atunci!

VIKTOR TELPUGOV

LENIN ÎN FILM

şamente ale Gărzilor roşii. Aici, la Smolnîi, în octombrie 1917 a venit Lenin să ia comanda insurecţiei.

Pe străzile Leningradului, totul îţi aminteşte de Marea Revoluţie. Poate la acest colţ, la întretăierea acestor străzi, într-o noapte ceţoasă, în timpul luptelor, ostaşii roşii se vor fi încălzit la un foc abia pîlpîind, lîngă o baricadă pe care aveau s-o apere cu viaţa lor peste cîteva minute sau ore... Poate aici, în dreptul acestei statui frumoase, amintind perfecţiunea sculpturilor antice, va fi fost una dintre numeroasele lupte de stradă pentru izgonirea exploatatorilor din cuiburile lor. Pe fiecare stradă, la fiecare colţ oameni simpli, eroii anonimi, ostaşii bravi ai Revoluţiei, au scris atunci, în focul Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, pagini glorioase.

La Smolnîi, în totul luptelor de stradă, s-au conceput primele acte ale puterii sovietelor, printre care şi primul „Decret asupra păcii“. În aceste pieţe imense pe care le străbatem, gestul de vizionar al braţului lui Lenin întins către veacurile viitoare a chemat la victorie. Muncitorilor şi ţăranilor de pretutindeni li s-au alăturat matrozii, ostaşii, formîndu-se astfel prima armată de muncitori şi ţărani din istoria omenirii.

La Smolnîi, urcînd treptele de la intrare, te cuprinde emoţia. Aici veneau oameni simpli — muncitori, ţărani din gubernii îndepărtate, ostaşi — să-l vadă pe Lenin, să-i ceară sfatul.

Dacă te apropii de unul dintre cheiuri poţi vedea şi astăzi cum stă ancorat un vas obişnuit, gata parcă de plecare. E „Aurora“, de pe care s-au tras primele salve de tun, vestind omenirii începerea unei ere noi. Pe punte,

Îl văd cu ochii mei.
Aşa l-aş fi văzut
De-aş fi fost lîngă el
Atunci, la început.

Aşa ar fi trecut
Cu sprintenul său mers,
Aşa mi-ar fi rămas
În minte de neşters.

La o tribună-l văd,
Popoarele chemînd,
Şi-ascult, şi-i înţeleg
Fulgerătorul gînd.

El vede-adînc în timp,
În veacul ce-a deschis,
Victoriile mari
Pe care le-a prezis.

Îl văd cu ochii mei.
Privindu-l pe ecran,
Îl simt şi mai profund
Cu noi contemporan.

HORIA ARAMĂ

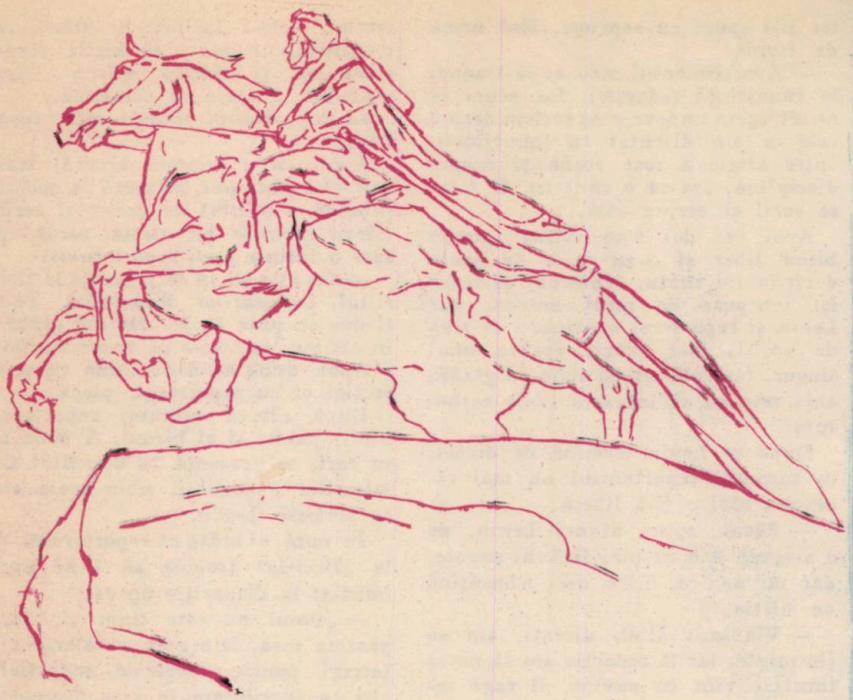

sus, se vor fi îmbrăţişat marinarii, simpli ostaşi ai Revoluţiei, mîndri şi încrezători în victoria definitivă a proletariatului. Iar acolo, poate tocmai în clădirea mare, spaţioasă din faţa noastră, va fi fost sediul unui soviet. Acolo, pentru prima dată, un muncitor, un ţăran, un soldat, oameni simpli, erau chemaţi să ia parte la dezbaterea unor probleme importante, să dea ei singuri hotărîri în numele puterii cîştigate cu mîinile lor trudite.

Da, aici, la Leningrad, amintirea Revoluţiei e atît de vie, încît în imensitatea pieţelor parcă a rămas ecoul uralelor în cinstea victoriei proletariatului împotriva ţarismului. Ecoul acela a rămas sub cupola albastră a cerului, dar mai mult în inima acestor oameni simpli şi harnici, iubitori de frumos, de artă — leningrădenii. Oamenii pe lîngă care trecem sînt fiii, nepoţii, strănepoţii ostaşilor simpli ai Revoluţiei.

Oamenii aceştia au trăsături luminoase, zîmbet deschis: mîinile se întind cu prietenie, şi orice leningrădean se arată bucuros să te conducă, să-ţi arate marile comori de artă ale oraşului.

În Leningrad, frumuseţi de arhitectură întîlneşti la tot pasul. Printre acestea, minunatele poduri peste Neva, care nici unul nu seamănă cu celălalt.

Palatul de iarnă. O clădire frumoasă de mari dimensiuni: o mie cincizeci de săli, o mie nouă sute patruzeci şi cinci de ferestre, o mie şapte sute optzeci şi şase de uşi şi o sută şaptezeci de scări.

După Revoluţia din Octombrie palatul a devenit un bun al poporului. În sălile palatului s-a instalat muzeul „Ermitaj", unde sînt expuse picturi, sculpturi, opere de artă aparţinînd tuturor secolelor.

Istoria Leningradului ne vorbeşte şi despre alte lupte din care a ieşit victorios. Anul 1941. Leningrădenii au înfruntat cu vitejie bombardamentele fasciste, precum şi cele nouă sute de zile de blocadă.

Cu propria lor viaţă, fiii ostaşilor din Gărzile roşii apărau ceea ce părinţii, fraţii, ei înşişi cuceriseră: libertatea. Duşmanul a fost înfrînt, dar pe străzile, în clădirile acestui oraş au fost înscrise amintiri dureroase ale celor căzuţi în lupta contra invadatorilor fascişti. Leningradul a fost distins pentru spirit de jertfă. Aceşti oameni, pe care-i simţim atît de apropiaţi, s-au acoperit de glorie. Dar Leningradul se înfrumuseţează mereu. El e un oraş al zilelor noastre. Pretutindeni, lumină. Pretutindeni dragostea de viaţă, de propria lor viaţă liberă şi constructivă a acestor oameni simpli, sovietici.

Revoluţia născută în acest oraş a devenit astăzi lumina timpului nostru.

PENTRU SERBAREA

Republică

Tu, ţara mea, deşi ai fost frumoasă
În zdrenţe te-au purtat, fără conduri,
Şi nu-ţi era nici vatra călduroasă,
Iar blidul gol ţi-a fost menit să-nduri!

Cu turmele de case risipite
Prin Bărăgan, ai cumpănit pe umăr
Atîta cer cu stele aurite,
Dar negrii ani ţi-au fost fără de număr.

Ştim, dintre stele una, numai una,
Pe fruntea ta şi-a aşternut cununa!

Crescut-a steaua din pămînt, din oameni,
Din împliniri, din luptă şi tumult,
Dar nici cu-un cer întreg azi nu asameni
Lucirea ei, visată de demult.

Doar vulturii încinşi în lupte grele
Cuprinse-n slove aspre din vechime,
În cîntec roş închis după zăbrele
Am cunoscut a stelei înălţime.

Ştim, dintre stele una, numai una,
Îţi luminează calea-ntotdeauna.

Din lupta ta pe-un snop de spice blonde
A înflorit o stemă ca un crin —
Luceafăr scump pe măguri şi pe sonde
Din dragostea ce ţi-o purtăm deplin.

Pe stemă simţi luminile aprinse
Şi sondele cu braţele de fier,
Oraşe noi şi lanuri necuprinse,
Şi codri nesfîrşiţi suind spre cer.

Căci dintre stele una, numai una,
Apropie de inime Comuna!

Republică, pe fruntea-ţi luminoasă
Străluce azi spre viitor o rază
Şi pentru ea din fiecare casă,
Noi, paznici credincioşi, îţi stăm de pază!

NICOLAE TĂUTU

PARTIDULUI

Aș fi crescut precum o livadă
cu floare bolnavă, căzînd fără roadă;
cărțile ar fi fost miraje pierind către zori
în casa noastră de muncitori.
Dar mi-i dat răsufletul viu să ți-l simt
în miezul visărilor mele, Partid neînfrînt.
Grija ta o știu mereu
în fapta, în cugetul meu,
grija ta care-mi deschide zările
să cresc stăpîn peste toate comorile,
care-mi umple școala și casa în fiece zi
de împliniri și de bucurii.
Cravata, simbol din flamura ta, e un cînt
pe pieptul anilor mei, Partid neînfrînt!

VICTORIA ANA TĂUȘAN

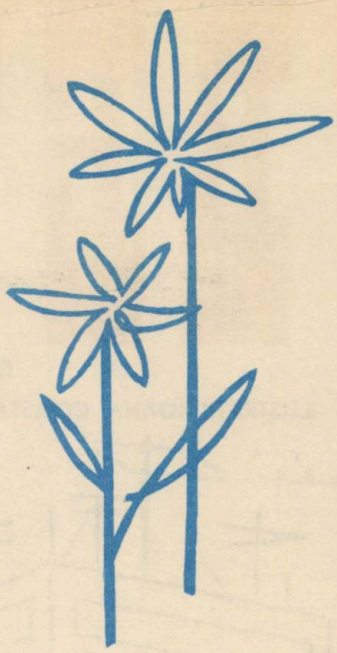

PATRIA

Patria e primul nostru leagăn,
Drumul pînă-n prag și înapoi,
Dudu-n fața casei și-un mesteacăn
Ori un tei ce freamătă în noi.

Patria e cartea de citire,
Cîntecele toate scrise-n ea,
Tot ce-nveți cu dor și cu uimire
De la firul ierbii pîn'la stea.

Patria e marea și sînt munții,
Care ne îndeamnă spre-nălțimi,
E lumina ochilor și-a frunții,
Tot ce înălțăm și ce iubim.

Patria e steagul pe uzină,
Flacără de luptă, tricolor,
E cascada albă de lumină,
Arcul din trecut spre viitor.

ION BRAD

UN PLOP ȘI-UN BLOC

FABULĂ MUZICALĂ

Text: ROMEO IORGULESCU — **Muzica: MIȘU IANCU**

Refren I

În fața unei case mici,
Înconjurată de urzici,
Un tînăr plop se înălța
Rîzînd de ea:
— Ha, ha ha, ha.

— Căsuțo, vai ce mică ești!
Ia vitamine să mai crești
Privește, eu spre cer m-avînt
Și vesel cînt,
Și vesel cînt...

Dar iată că-ntr-o bună zi
În locul casei se ivi
Un șantier, iar la mijloc
Creștea un bloc
Pe-al casei loc.

Creștea, dar plopul tot rîdea
Și, încrezut, spunea așa:
— La-ntrecere, stimate bloc
Eu te provoc,
Acum pe loc.

Refren II

Și-n miez de vară însorit
Ei la întrecere-au pornit...
A fost o luptă dîrză, grea,
Cum poți vedea
La cinema...

O cărămidă pusă-n plus,
Și blocul se-nălța mai sus.
Nu-l opreau nici vînt, nici ploi
Și-n ritm vioi
Creștea cît doi.

Creștea și plopul cîte-un pic,
Dar lîngă bloc părea pitic.
Că a pierdut întrecerea
De-acum știa.
Nu mai rîdea.

Și-atunci cînd toamna a venit
De ciudă el s-a desfrunzit,
Iar frunzele spuneau oricui
Povestea lui
Și-a blocului.

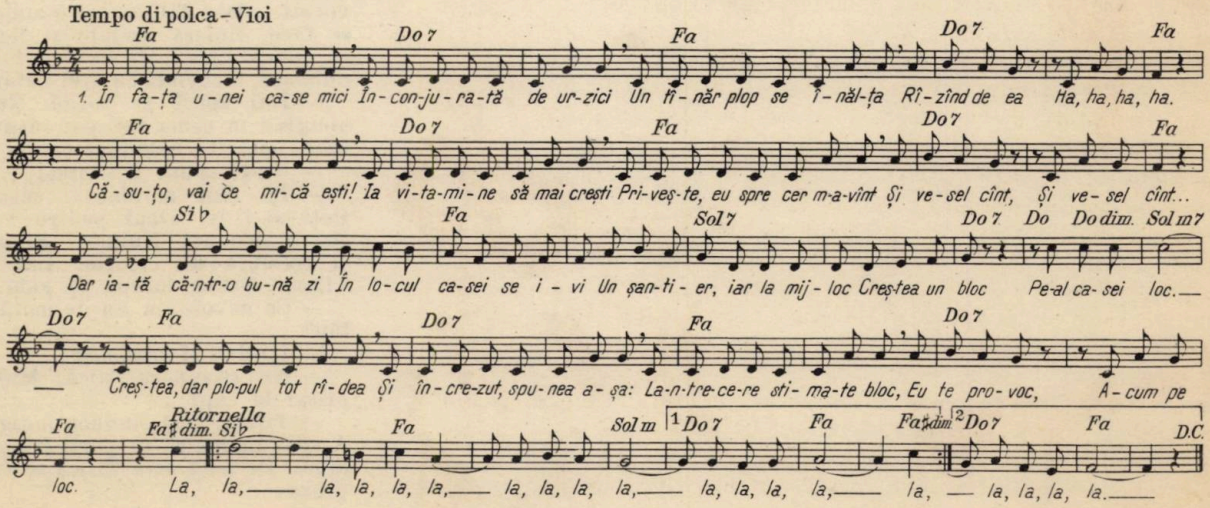

SECRET

GICA IUTEŞ

ILUSTRAŢII: IOANA CONSTANTINESCU

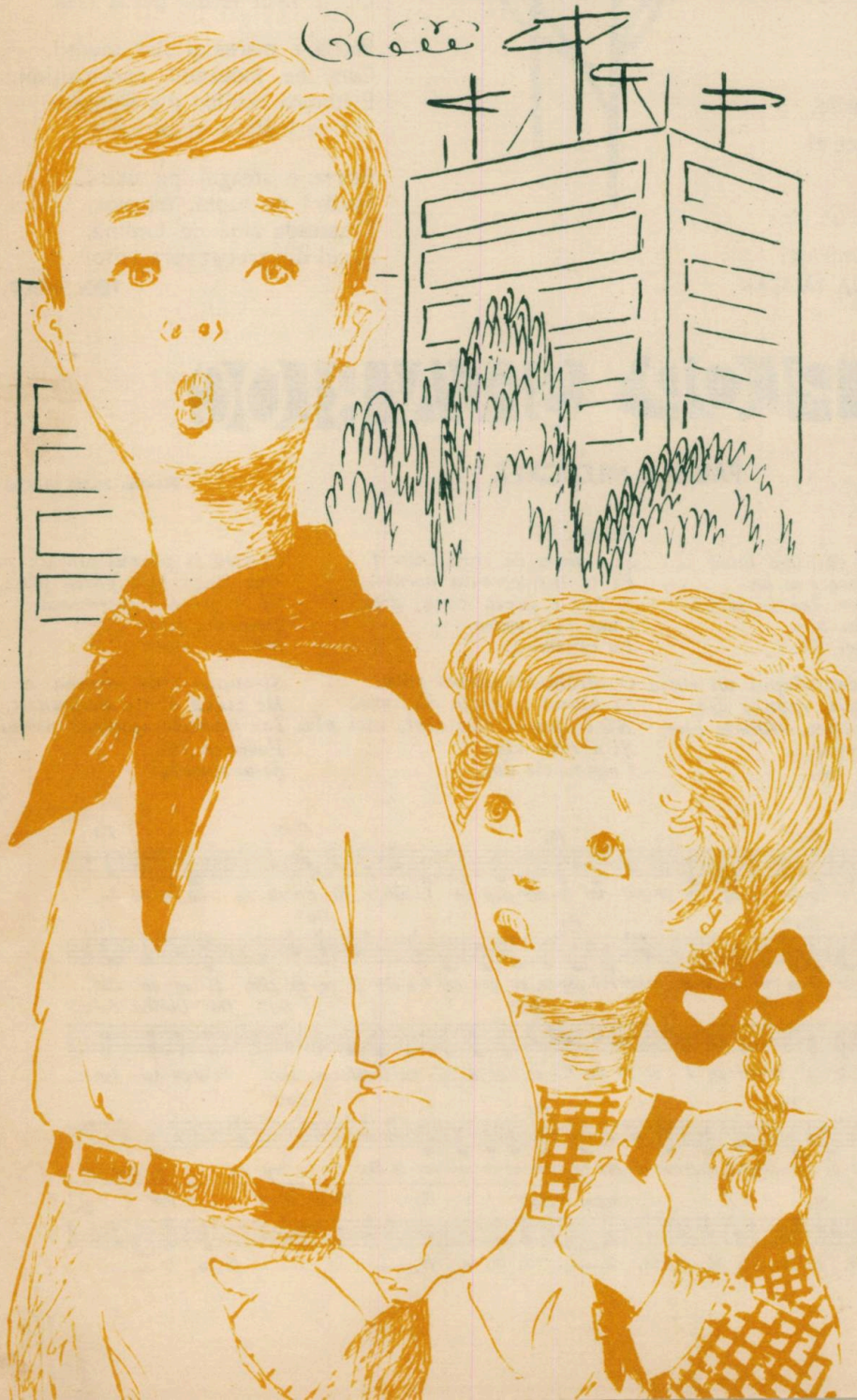

Ca să scurtezi drumul spre casă trebuie să traversezi prin micul parc din faţa şcolii, să tai de-a dreptul pe strada Şantierului. Aşa se numeşte strada, deşi nu mai este acolo nici un şantier, căci blocurile sînt gata. Ferestrele au perdele şi aproape în toate balcoanele înfloresc petunii şi gura leului. Cum se lasă seara, mireasma lor te îmbată, întrece şi parfumul trandafirilor pitici, care împodobesc de o parte şi de alta intrările, cu trepte frumoase de mozaic, însemnate cu cîte o literă din alfabet.

Nunuca a învăţat de mult să le citească, e doar elevă în clasa întîi; cunoaşte fiecare intrare şi nimeni nu ştie că a urcat toate scările pînă sus la pod, a făcut cunoştinţă cu aproape toţi copiii vecini, sînt cu toţii doisprezece, afară de pionieri şi de cei mici de tot care abia au început să meargă.

Astăzi a numărat şi pionierii. Cu fratele ei Tilică sînt zece. Da! Zece erau; dar e supărată pe dînşii, pe fata aceea care n-a lăsat-o să asculte ce vorbesc. I-a spus să se ducă să se joace. Şi mai ales pe Tilică e supărată Nunuca. În loc să-i ia apărarea faţă de ea, i-a zis:

— Du-te şi aşteaptă-mă acolo pe bancă!

Aşa s-au purtat cu dînsa de parcă ar fi fost un copil mic. Şi ei au tot şoşotit şi-au făcut tot felul de semne, ca să nu înţeleagă ea despre ce vorbesc, ce secrete pun la cale. Acuma Tilică a plecat înainte şi fluieră de parcă nici nu-i pasă. A uitat şi de servietă. Nunuca îşi aşază ghiozdanul mai bine în spate, ţopăie puţin ca să audă cum sună înăuntru penarul plin de creioane, apoi înşfacă servieta lui Tilică nouă şi pîntecoasă, legată în trei catarămi. „Grea mai e. Parcă e plină cu pietre. Multe cărţi mai are Tilică în clasa a şasea!“ Obrazul ei rotund se aprinde de năduşeală şi încordare.

— Ei, îşi aduce aminte Tilică, dă servieta încoace.

— Te rog, zice Nunuca gîfîind, te rog mult lasă-mă s-o duc.

— Nu se poate! zice Tilică şi i-o ia din mînă.

— Tilică! începe fata, Tilică, repetă ea, spune-mi şi mie ce-aţi vorbit... Dar Tilică, ori n-aude, ori se face, fluieră înainte şi leagănă ca pe-o nimica toată servieta lui burduhoasă, încheiată cu trei catarămi.

— Îmi spui? se roagă Nunuca alergînd în urma lui, dar răspunsul vine hotărît, neînduplecat.

— Nu-ţi spun. E secret!

— Îţi dau motănaşul mecanic. Poţi să-i iei arcul pentru vapor! strigă deodată Nunuca. Şi glasul îi tremură de emoţie. Îmi spui, Tilică? Tilică începe să rîdă.

— Ce nevoie am eu de motănaşul tău?

— Îţi dau şi muzicuţa!

— Nu! se supără Tilică. Mult mă pisezi la cap?

— Tilică, ţipă Nunuca indignată. A spus mama să te porţi frumos cu mine. De data asta Tilică se înfurie grozav

— Da'! cum mă port? Ai, cum mă port? Te duc la școală, te iau acasă, te ții tot timpul scai după mine, ți-am reparat de-o sută de ori urîta aia de păpușă și tot nu mă port frumos?

— Tilică! Nu te supăra, se roagă Nunuca, dacă ești frate bun, spune-mi și mie ce secrete ați vorbit.

— Asta nu te privește! se răstește Tilică. E un secret de organizație!

„Organizație" — cuvîntul o zăpăcește. Sună ca o cheie care s-a răsucit într-un lacăt. Fata amuțește, pleacă bărbia în piept, codița neagră desprinsă din fundă cade în jos pe spate ca un semn de exclamare.

*

Dar n-o cunoașteți pe Nunuca. Asta nu înseamnă că se mulțumește cu atît și gata. Nu. Nici nu bănuiește fratele ei mai mare ce are Nunuca de gînd. Poate crede că ea a uitat, că s-a luat cu lecțiile, cu păpușile și gata... că nu vede că el, Tilică, stă ca pe ghimpi, că tot iese în balcon și trimite un bilețel pionierei care locuiește chiar la etajul de jos.

Da! Ea, Nunuca, ar putea să-l pîrască mamei, că a stricat o papiotă de ață albă ca să dea drumul biletului.

Mama calcă rufele și nu-l vede ce face. Uite nu-i ajunge o papiotă de ață, ia și ghemul ăla de țesut ciorapi. N-o să-l spună. Dar n-o să se lase pînă ce n-o să afle ce pune la cale.

„Aha, uite-l cum umblă în cutia cu scule... A luat cuie.

Aha, și ciocanul și șurubelnița! Și tata a spus să nu se atingă nimeni de cutia lui cu scule. Tilică, Tilică, cum te porți cu sora ta! Ai noroc, că nu-s rea la inimă. Uite cîte secrete știu despre tine, tu ai unul singur — «de organizație» — și nu vrei să mi-l spui! Și cutia cu ulei verde, uite cum o ia și-o duce în bucătărie, și de-acolo..."

Pașii lui răsună pe scări, poc, poc..., sare cîte două-trei deodată, se grăbește. Nunuca aleargă în balcon. Ia uite, toți pionierii s-au strîns jos.

— Mămică, îmi dai și mie voie să mă duc să privesc cum joacă Tilică mingea cu băieții?

Mama îi dă voie, dar o roagă să cumpere mai întîi niște chibrituri. Întîrzie ca să caute mărunțiș, și Nunuca tropăie pe loc de nerăbdare.

Cînd ajunge jos, nici urmă de pionieri, pe unde s-au strecurat, unde s-au ascuns cu secretul lor cu tot? Pe Nunuca aproape că o podidesc lacrimile de ciudă. Nu-i nimeni care să-i spună unde-au plecat. E ceasul de amiază, cînd copiii dorm. Jaluzelele verzi de la ferestre sînt trase, pentru că soarele arde cu putere. Dinspre tufele de trandafiri pitici se ridică valuri de miresme. Nu e nimeni, o pisică vărgată moțăie sub scara blocului.

Nunuca pleacă să cumpere chibrituri chinuită de ciudă și nedumerire. Dar abia intră în tutungerie, că pe ușă năvăli fata care locuia la etajul de jos în blocul lor. Părea foarte grăbită. Ceru un ghem de sfoară și două coli mari de hîrtie de ambalaj.

— Nu avem nici sfoară nici hîrtie de ambalaj, răspunse bătrînul tutungiu și, scoțînd din raft o cutie mare de chibrituri „menaj" pe care o dădu Nunucăi, adăugă:

— Astea le găsești mata la papetărie.

— Știu! spuse ea, dar Nelu ne-a spus că are două coli mari de hîrtie de ambalaj și un ghem de sfoară la bunicul lui! Nu sînteți bunicul lui Nelu?

— Aaa! rîse atunci bătrînul. Dacă-i vorba de asta, atunci se schimbă situația! Dar unde-i Nelu?

— Nelu are treabă! făcu fata nerăbdătoare și se uită bănuitoare la Nunuca.

— Pomii s-au lipit bine? întrebă din nou bunicul lui Nelu, scotocind sub tejghea, de unde scoase sfoara și un sul gros de hîrtie. Fata întinse mîna să le ia, dar bătrînul o opri. Abia atunci Nunuca observă că el nu are o mînă.

— Du-te înainte că viu și eu. Vreau să văd cum se prezintă pomii.

Fata se uită mirată la dînsul, apoi începu să rîdă:

— Abia acum v-am recunoscut. Atunci, seara, purtați o bască și halat. Deci, atelierul de tîmplărie e al dumneavoastră!?

— A fost al meu. Acum l-am lăsat în seama lui Nelu. Dar tu, fetițo, ce aștepți? se adresă el Nunucăi. Nu cumva nu ți-am dat restul?

— Ba mi l-ați dat! Eu sînt sora lui Tilică, îi explică Nunuca repede. Ea e vecină cu noi! Îl cunosc și pe Nelu! Dar pe ea nu știu cum o cheamă.

— Măriuca mă cheamă! se recomandă fata luînd un aer grav. Tu, bagă de seamă, să nu spui la nimeni. Cred că ai auzit și tu că toate detașamentele de pionieri din școala noastră participă la concurs! Machetele sînt secrete.

— Ei, haideți, spuse bunicul lui Nelu. Am să închid pentru un sfert de oră.

Nunuca ieși și-o apucă de mînă pe Măriuca.

— Pe cuvîntul meu că nu spun la nimeni secretul! Dar lasă-mă și pe mine să-l văd!

Măriuca zîmbește și făcu un gest larg cu brațele:

— Uite-te!

Nunuca privi uimită de jur împrejur.

— Ce vezi?

— Strada noastră!

— Frumoasa noastră stradă o să ia premiul întîi! zise bunicul lui Nelu. Șchiopătînd ușor, el se grăbea să ajungă mai repede, și cele două fetițe abia se puteau ține după dînsul.

Atelierul de tîmplărie era de fapt camera bunicului. El locuia sus împreună cu părinții lui Nelu. Cînd Nunuca intră acolo, Tilică făcu ochii mari și se strîmbă la dînsa:

— Ce cauți aici? Cine ți-a dat voie?

— Las-o, eu am adus-o ! îi luă apărarea Măriuca. Și-a dat cuvîntul de școlar că o să păstreze taina! De-altfel, acum nu mai avem nici o taină, căci totul e gata!

Nunuca nici nu mai putea rosti un cuvînt de emoție. Ce lucru minunat făcuseră pionierii! Acolo, pe masa aceea mare de lemn, se afla o jucărie nemaivăzută! Aidoma strada lor! Cu blocurile noi cu trei etaje, bulevardul cu pomișori, aleile cu tufele de trandafiri pitici. Ba chiar și balcoanele cu flori semănau aidoma.

— Instalația ați controlat-o? întrebă bunicul lui Nelu.

— Controlat! strigă Tilică întorcînd de undeva un buton. Mici beculețe, nevăzute pînă atunci se aprinseră la comandă. Nu numai la felinarele din marginea aleii, ci chiar cîteva din ferestrele de la etaj începură să sclipească.

— Ei drăcie, se minună bunicul, deci nu te-ai lăsat? Ai făcut legătura cu interiorul!

— Trăiască marele nostru electrician! strigă Nelu. Toți rîseră și se uitară cu admirație la Tilică, iar Nunuca se simți grozav de mîndră pentru fratele ei.

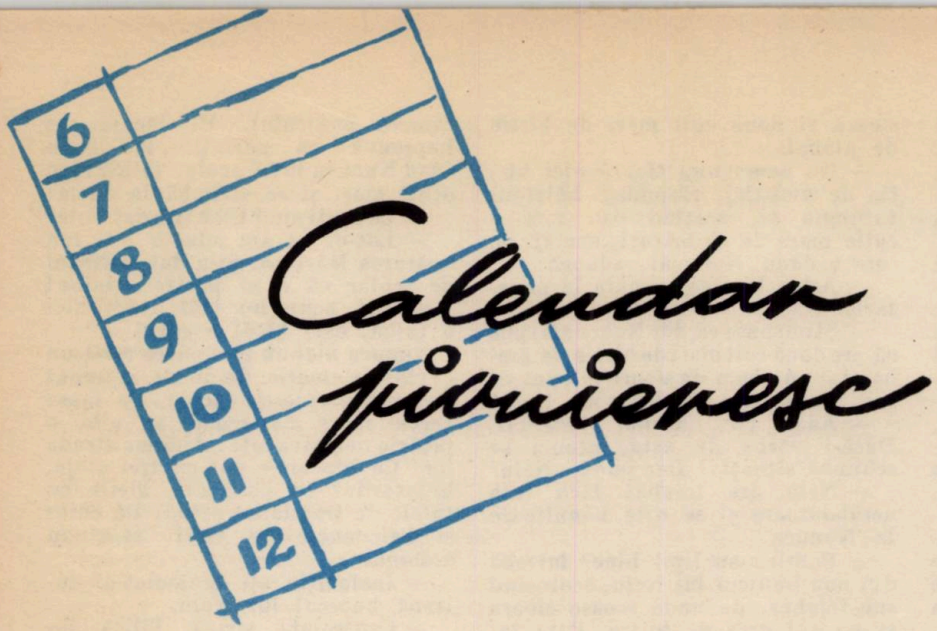

Dragi prieteni,

Știu cu cît entuziasm așteptați cu toții să întîmpinați, la sfîrșitul acestui decembrie, marea sărbătoare a republicii noastre dragi, a 15-a ei aniversare.

Vă gîndiți ca programul de activități pentru luna decembrie să fie cît mai bogat și cît mai interesant. Vă voi da, în cele ce urmează, cîteva sfaturi pentru alcătuirea lui.

A 15-A ANIVERSARE A PROCLAMĂRII REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Pentru acest eveniment de seamă trebuie să vă pregătiți din vreme. În primul rînd puteți repeta programul artistic „Te slăvim, republică", ce va apărea în numărul 12 al revistei „Cravata roșie", în primele zile ale lunii decembrie. E bine ca fiecare unitate să îmbogățească acest program învățînd cîntece și poezii aparținînd folclorului nou al regiunii din care faceți parte. De asemenea, vă sfătuiesc să învățați versuri ale poeților noștri în care sînt cîntate frumusețile, bogățiile, realizările regimului democrat-popular din localitatea voastră. Astfel programul artistic va deveni mai interesant, prezentînd și contribuția pionierilor la cunoașterea înfăptuirilor poporului nostru condus de partid.

De bună-seamă că în preajma aniversării republicii atmosfera sărbătorească trebuie să te întîmpine în fiecare școală. Împodobiți sărbătorește intrarea școlii, holurile și clasele. Amenajați cu grijă sala unde veți ține adunarea festivă și veți prezenta programul artistic. Sub lozincile noi, închinate acestui mare eveniment, puneți ghirlande de brad.

Și pionierii de la cercul de mîini îndemînatice au prilejul acum, în preajma sărbătoririi republicii, să-și dovedească priceperea. Ei pot construi o hartă a patriei noastre în relief, pe care micii tehnicieni vor fixa becuri de lanternă în localitățile unde în anii noștri s-au construit noi obiective industriale, în locurile unde au apărut orașe noi. Așezați această machetă în hol sau într-o sală spațioasă a școlii, unde veți putea cerceta cu toții imaginea chipului înnoit al țării.

Consemnați în jurnalul unității succesele la învățătură și în activitatea pionierească închinate sărbătoririi republicii. Pe panoul fruntașilor, alcătuit special pentru acest prilej, afișați fotografiile, însoțite de scurte caracterizări, ale celor mai destoinici pionieri din unitate, care în tot cursul anului au dovedit că poartă cu cinste cravata roșie.

Nu uitați că toate acțiunile pionierești, întreaga voastră muncă din această lună le închinați aniversării republicii. De aceea, dați o deosebită importanță învățăturii; mai ales că, în această perioadă, prima voastră sarcină este.

Pregătirea tezelor

Vă aflați în ultima lună a primului trimestru. De rezultatele pe care le obțineți la teze depinde întreaga voastră situație la învățătură. Organizați-vă munca în așa fel încît nici unul dintre voi să nu ia la teze note sub 7. Repetați pe grupe de întrajutorare materia și urmăriți cu atenție ca fiecare pionier și elev să aibă cunoștințe temeinice cînd se prezintă la lucrarea scrisă. Consacrați tezelor o rubrică specială la gazeta de perete, unde veți afișa permanent ultimele rezultate, pe detașamente. Acolo unde observați o notă mai slabă, luați fără întîrziere măsuri. Aflați cauza pentru care unii dintre colegii voștri n-au repetat îndeajuns materia și ajutați-i să-și îndrepte cît mai grabnic situația. Pentru reușita lucrărilor scrise, are o mare importanță să folosiți din plin tot timpul orei. Păstrați disciplina în aceste ore și luați atitudine hotărîtă împotriva celor care încearcă să sufle sau să copieze. În școlile unde colectivul va ști să intervină la timp, nici un elev nu va avea la sfîrșitul trimestrului note slabe.

O acțiune care trebuie să preocupe în mod special activele pionierești este legată în luna decembrie de

Obținerea distincțiilor

Desigur că, pînă în această lună, cuvîntul „îndeplinit" a fost scris aproape în dreptul tuturor rubricilor din carnetele pionierilor. Îngrijiți-vă ca și cei care mai au de îndeplinit unele condiții pentru obținerea distincțiilor să și le îndeplinească. Pregătiți din timp adunările în cadrul cărora vor fi înmînate distincțiile pionierești, în așa fel încît acestea să aibă loc în cinstea aniversării republicii. Trebuie să fie o mîndrie pentru fiecare dintre voi să primească distincția în cinstea acestui însemnat eveniment.

Și ultima lună a anului vă dă prilejul să luați parte la o serie de

Activități patriotice

La începutul anului, școlile v-au întîmpinat curate, cu băncile frumos lustruite. Datoria voastră e să păstrați cu grijă toate bunurile pe care partidul și guvernul vi le-au pus la dispoziție pentru a vă bucura de condiții minunate de învățătură. De aceea, acum, către sfîrșitul primului trimestru, controlați cum a știut să-și păstreze fiecare pionier și elev banca, în ce fel știu detașamentele să întrețină curățenia claselor. Urmăriți ca nici unul dintre voi să nu mîzgălească sau să scrijelească băncile.

Bucuria primei zăpezi căzute din plin nu trebuie să vă facă să uitați că puteți ajuta la curățitul ei de pe trotuare. În fața școlii și în curte tăiați pîrtii drepte, care să arate că sînteți buni gospodari. Pionierii de la sate vor participa desigur la dezăpezirea șoselei, la curățirea zăpezii de lîngă sediul gospodăriei colective. De asemenea, în jurul copacilor, al puieților pe care i-ați

sădit în primăvară, adunați grămezi de zăpadă, care va da rădăcinii căldură și va păstra umiditatea atît de necesară dezvoltării copacilor. La intervale scurte, controlați dacă

învelișul de paie sau rogojini cu care ați înconjurat tulpina puieților la sfîrșitul toamnei n-a fost ros de iepuri. Rămînînd dezveliți, copacii tineri pot îngheța.

O DATĂ IMPORTANTĂ

Anul acesta, la 13 decembrie, ca și în fiecare an, se comemorează evenimentele petrecute la această dată, în 1918, cînd, din ordinul guvernului burghezo-moșieresc, s-a tras în muncitorii care manifestau pașnic împotriva războiului, pentru un trai omenesc.

Colectivul gazetei de perete se va îngriji să apară un număr consacrat acestui eveniment. Veți alcătui o mică expoziție închinată unor pagini glorioase din lupta clasei noastre muncitoare. Pionierii din București vor depune, în dimineața acestei zile, flori la monumentul muncitorilor căzuți, care se află în fosta piață a Teatrului Național. Organizați de asemenea o adunare la care să invitați un activist de partid din localitatea voastră. El vă va putea povesti despre evenimentele de la 13 decembrie 1918, despre anii negri de teroare, despre lupta neînfricată a muncitorilor.

* * *

Desigur că inițiativele voastre vor îmbogăți programul de activități al lunii decembrie, făcîndu-l cît mai variat și interesant. Fiecare unitate va fi mîndră să închine celei de-a 15-a aniversări a republicii acțiuni cît mai frumoase. Ca ele să vă reușească, trebuie să munciți bine, să antrenați pe toți pionierii, dînd fiecăruia sarcini concrete. Căci oricîte ați avea de făcut, cînd participați cu toții, treaba devine mai ușoară, iar bucuria reușitei revine deopotrivă întregului colectiv.

Instructor de pionieri
VICTOR

Îndrumări pentru pregătirea serbării pomului de iarnă și pentru activitățile de vacanță veți găsi în numărul 12 al revistei noastre.

Camera pionierilor

Pe coridorul școlii voastre, pe una din nenumăratele uși, poate fi văzută placa roșie de sticlă, purtînd mica inscripție albă: „Camera pionierilor". Oricine intră în ea este întîmpinat de pionierul de serviciu. Politicos, te întreabă ce dorești și te poftește să iei loc pînă ce sună de recreație.

Aici toate sînt rînduite cum trebuie. Drapelul de unitate, înconjurat de steagurile de detașamente, se află pe un raster, construit în cele mai multe școli de micii tîmplari ai unității, la fel ca și scaunele ce înconjură masa din centru, frumos acoperită cu o pînză roșie.

Pe două panouri mari de sticlă, avînd drept fond un drapaj de pînză roșie, se află scris textul angajamentului pionieresc, iar desene cu scurte explicații înfățișează simbolurile organizației de pionieri, atributele pionierești, semnele distinctive, salutul, uniforma și distincțiile pionierești.

Cît de folositoare sînt aceste indicații puse la îndemîna pionierilor! Poți răsfoi apoi jurnalul unității și albumele care se află pe o măsuță, chiar dedesubtul celor două panouri de sticlă. Vezi de asemenea trofeele cucerite de unitate la întrecerile sportive și cultural-artistice: cupe, plachete, diplome. Într-un dulap se află biblioteca unității.

De obicei, cărțile sînt strînse de pionieri. Fiecare pionier aduce una sau două cărți.

Dacă se citesc, vă veți convinge în recreație, cînd aglomerația cea mai mare e la cărți. Bibliotecarul nu mai prididește să satisfacă cererile. Dar nu numai asta se petrece în recreație. Președinții de detașament vin cu diverse treburi la președintele unității.

— Șahurile pentru campionat!

— Să vii la clasa a V-a! E adunare.

— Tovarășe președinte. Te rog explică-mi cèva la ceremonial. Sînt nou și mă emoționez.

Așa-i întotdeauna. Pionierii vin aici pentru cărți, pentru diferite lucruri, pentru un sfat. Aici se țin și adunările la care participă un număr mai restrîns de pionieri.

De pildă, o discuție cu cîțiva școlari care au cerut să fie primiți în rîndurile pionierilor. Se explică cîteva lucruri din regulament. Sau adunarea colectivului de conducere al unității.

Camera pionierilor nu e o cameră oarecare. Are viață! Camera pionierilor are viața ei.

*

În școlile unde nu se află deocamdată o încăpere anume pentru camera pionierilor, aveți posibilitatea de a amenaja un colț al pionierilor în holul școlii sau într-una din clasele mari.

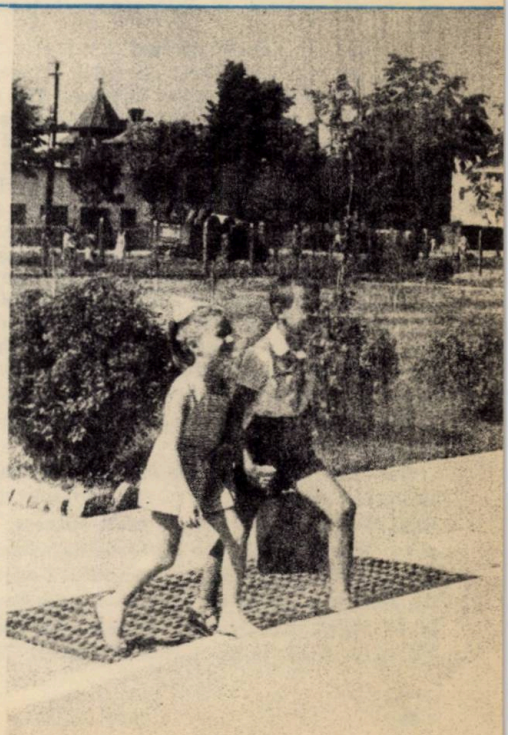

Un tablou familiar începutului de an școlar: un pionier conduce pe o fetiță, viitoare elevă în clasa I, să-i arate școala.

Nenumărați pionieri din toată țara, în primele zile de școală, și-au dovedit în fel și chip grija pentru prietenii lor mai mici.

Întrebarea este însă: cîți dintre ei au mai intrat prin clasa I să dea o mînă de ajutor copiilor care au atîtea nedumeriri în primele săptămîni de școală, cîți dintre ei au urmărit cum cei mai mititei se încadrează disciplinei școlare?

„SĂ STĂM DE VORBĂ DESPRE LUCRURI

Buletin meteorologic. Situaţia în parc, azi, la ora 8 dimineaţa: cer înalt, senin, albastru; vînt prietenos. Vreme deosebit de favorabilă pentru discuţii despre lucruri importante.

Trimisul special al revistei noastre relatează:

„Asist la obişnuita adunare a pionierilor şi şcolarilor dedicată unor schimburi tovărăşeşti de păreri. Această frumoasă dimineaţă de toamnă a adunat în parc sute de băieţi şi fete. Dintre aceştia, astăzi, trei au şi fost aleşi în prezidiu.

Motivele concrete care au determinat alegerea lor? Iată-le:

Cea dintîi a fost propusă o pionieră. Despre ea, o colegă a spus:

— Are două surori şi un frăţior. Nici unul n-a împlinit încă vîrsta şcolii. În casa lor e multă veselie, dar uneori veselia se preface în gălăgie, şi atunci nu-i de loc uşor să înveţi. Ceea ce îmi place la prietena mea este că, de cîte ori surorile şi frăţiorul se întrec cu năzbîtiile, ea ştie să-i liniştească, să le vorbească fără nervi, fără să-i bruscheze, fără să facă uz de puterea ei. Adevărata ei putere nu stă în ţipete şi nici în ghionţi... Nu există copil mic care să nu înţeleagă ceva dacă ştii cum să-i vorbeşti. Şi prietena mea ştie. A izbutit să-i facă pe prichindei să-i respecte munca ei de şcolăriţă. Secretul? Întrebaţi-o pe ea, dar despre rezultate vă pot vorbi eu. Într-o zi i-am făcut o vizită şi încă de la uşă m-a întîmpinat mezinul familiei cu: „Ssst!" — sora mea învaţă. Uite, eu mi-am pus pîslarii ca să nu fac nici un zgomot.

Un şcolar a fost propus pentru că — îmi amintesc bine cuvintele prietenului său — „e întotdeauna drept cu el însuşi. Nu l-am auzit niciodată spunînd că ştie ceva dacă nu ştie şi nu numai că nu-i place să se laude, dar găseşte, pe drept cuvînt, că-i înjositor să vorbească despre el cu înfumurare. Cineva zicea că e timid. Nu-i adevărat. Prietenul meu e modest. Or, eu cred că modestia este izvorul multor calităţi ale acelor oameni cu care noi ne străduim să semănăm".

În sfîrşit, al treilea, un pionier, a fost propus de preşedintele detaşamentului său pentru un fapt care, pentru că merită relatat în întregime, îl transcriu cuvînt cu cuvînt.

— Joacă în echipa de fotbal a şcolii. E unul din apărătorii cei mai buni. Într-un meci „ţinea", cum se spune, extrema dreaptă a echipei adverse. Tot timpul era lîngă jucătorul cu numărul 11, îl urmărea ca o umbră. Dar, la un moment dat, extrema îl fentează, trece de el, şi se pregăteşte să şuteze. Golul nu mai putea fi oprit decît printr-un fault, adică printr-o lovitură nu trasă în minge, ci... în picioarele înaintaşului. El însă n-a făcut asta, golul a fost înscris, şi, datorită acestui gol, echipa noastră a pierdut. După meci, cîţiva susţinători înfocaţi ai echipei noastre i-au reproşat că putea să salveze onoarea echipei punînd adversarului „măcar" o piedică... Cuvintele lui de atunci n-o să le uit: „Nu, în nici un caz, aşa n-aş fi salvat onoarea. Onoarea e în lupta sportivă dreaptă, acolo unde învinge cel care e mai bun. Îmi pare tare rău că n-am învins noi, dar mă bucur din toată inima că am pierdut ca nişte sportivi cinstiţi, nu ca nişte maidanagii cotonogari".

Prezidiul adunării este ales prin aplauze. Tema supusă dezbaterilor de astăzi — „SĂ VORBIM DESPRE COLECTIV" — e primită cu mult interes. Discuţiile încep şi se animă repede. Nu e nevoie de nimeni care să „spargă gheaţa". De la început se ridică zeci de mîini. Mărturisesc că aş avea probleme serioase de rezolvat dacă aş fi în locul prezidiului. Cui să-i dau primul cuvîntul? Nu ştiu dacă m-aş putea descurca. Prezidiul găseşte însă cea mai bună soluţie. Dă întîietate unui pionier, unul dintre cei mai vechi participanţi la aceste adunări şi, în acelaşi timp, unul dintre cei care s-au evidenţiat prin aducerea în discuţie a problemelor care au stîrnit interesul tuturor, făcîndu-i apoi chiar şi pe cei mai tăcuţi să-şi spună părerea.

Băiatul, elev în clasa a cincea sau a şasea, posesor al unei freze despre care, cu un alt prilej, spuneam în glumă că mi-a stîrnit invidia, se ridică şi începe să vorbească. În parc domneşte o linişte desăvîrşită. Ca să n-o tulbur, aproape că mi-e teamă să întorc pagina carnetului pe care notez...

— Nu ştiu şi nici nu-i important cînd şi unde am auzit pe un băiat povestind: „Ne-am adunat un colectiv de vreo trei, patru. Ne-am scotocit prin buzunare, am pus totul la un loc şi ne-am dus în piaţă. Am cumpărat un pepene de peste zece kile, ne-am suit cu el în podul casei unuia dintre noi, am mîncat pe rupte şi pe urmă am început să bombardăm trecătorii cu sîmburi. Avem un colectiv straşnic! Cu noi nu te plictiseşti niciodată. Rîzi de te prăpădeşti de cîte putem să facem... "În povestea asta se foloseşte de două ori cuvîntul „colectiv", dar, după părerea mea, el putea fi înlocuit foarte bine, ba încă mai bine şi fără nici o pagubă, cu oricare alt cuvînt luat la întîmplare, indiferent de înţelesul lui. În povestea asta cuvîntul „colectiv" se potriveşte exact ca nuca în perete. Şi asta pentru că unii dintre noi mai cred că poate primi numele de colectiv o adunare întîmplătoare de doi, trei cunoscuţi, care, ca să nu se plictisească, pălăvrăgesc sau fac tot felul de năzbîtii. Uite, ar fi bine, cred, să începem discuţia de aici. Să începem de la a arăta că o asemenea părere e cu totul greşită; că dacă lucrurile ar sta aşa, şcoala şi organizaţia noastră de pionieri nu şi-ar pierde nici o clipă străduindu-se să închege colective de prieteni. Pentru ca să cumpere pepeni, nu are nimeni nevoia unui colectiv. El însă, aşa cum simţim cu toţii, ne este necesar ca lumina şi aerul; lipsită de colectiv, viaţa noastră ar fi searbădă, şi-ar pierde dintr-o dată toată frumuseţea. De bombardamente cu sîmburi de pepene ne putem lipsi şi chiar ar fi bine să ne lipsim cu toţii fără nici o pagubă, ba chiar cu cîştig! Repet însă: noi, cu toţii, simţim că fără să ducem o viaţă în colectiv n-am putea trăi. Şi atunci, ce este colectivul? Ce anume trebuie să înţelegem cu exactitate rostind acest cuvînt? Hai, să pornim discuţiile noastre de aici...

Întreaga adunare este de acord.

Ia cuvîntul o şcolăriţă. Poate, prieteni, ar fi bine să v-o descriu, să vă înfăţişez acele trăsături care îi caracterizează portretul. Dar, de data asta cred că e mai puţin însemnat să aflaţi dacă fata e brună sau blondă, cu ochii albaştri sau căprui. Gîndurile ei, felul ei de a vedea lucrurile o vor caracteriza mai bine decît toate cuvintele mele.

— După mine, importanţa unui colectiv alcătuit din noi, şcolarii şi pionierii, stă în faptul că el ne învaţă să trăim şi să muncim laolaltă, unul pentru toţi şi toţi pentru unul, să împletim dorinţele noastre, ale fiecăruia, cu interesele tuturor tovarăşilor, cu ale şcolii şi organizaţiei noastre de pionieri. Dacă vrem, aşa cum spunea colegul nostru, să ne însuşim cu exactitate înţelesul cuvîntului „colectiv", atunci tocmai acestor însuşiri ale sale trebuie să ne adresăm. Ele şi numai ele îl deosebesc de ceea ce s-ar putea numi un grup de cunoştinţe care petrec o după-amiază împreună, spunînd glume şi povestind, de pildă, ultimul film sau cum s-au distrat la grădina zoologică. Colectivul adevărat presupune în primul rînd năzuinţa comună a tuturor membrilor săi. Şi care este năzuinţa noastră comună în şcoală, în organizaţia de pionieri? Încerc s-o rostesc eu, deşi ea se află pe buzele

IMPORTANTE!“

OCTAV PANCU-IAȘI

ILUSTRAȚII: ECATERINA DRAGANOVICI

tuturor. Ea nu este alta decît aceea de a învăța să trăim și să gîndim astfel încît, în fiecare clipă, să cinstim numele de școlari și de pionieri. Dar, ca să ne vedem împlinită această năzuință, firește, nu-i destul numai s-o rostim. Activitatea în colectiv cere fapte, fapte cît mai grăitoare, din care să se vadă limpede, așa cum se vede adîncimea unui izvor de munte, că ești alături de tovarășul tău și la greu, că dai colectivului de prieteni tot ce ai tu mai bun...

— Împărtășesc întru totul cele spuse... începe un băiat. Eu vreau să dau un exemplu. Detașamentul nostru e un colectiv bun. Roadele lui sînt multe. Anul trecut n-am avut în clasă nici un corigent și nici un repetent, și asta, în bună măsură, i se datorează și lui. De ce? Pentru că nimeni n-a spus: „eu învăț, dar de ceilalți nu-mi pasă; fiecare să se descurce cum poate!“ Nu. De cîte ori cineva rămîne în urmă cu învățătura, colectivul îl ajută. Și nu-l ajută numai dîndu-i sfaturi. Și sfaturile sînt bune, dar cînd pui umărul, treaba se face mai bine. Un coleg de-al nostru s-a îmbolnăvit și a stat mai multe săptămîni în pat. În fiecare zi, cîte unul sau doi pe rînd, noi îl vizitam, îi arătam unde sîntem cu lecțiile și îl ajutam să învețe. Bucuria lui că, întorcîndu-se la școală, a primit numai note bune s-a prefăcut în bucuria întregului colectiv, cînd, la sfîrșitul anului, clasa noastră a fost fruntașă!

— Și eu aș vrea să dau un exemplu... ia cuvîntul în continuare o pionieră, pe care țin minte că am mai întîlnit-o la Palatul pionierilor lucrînd în cercul de aero și navomodele și a cărei figură am reținut-o pentru că erau puține fete înscrise la acest cerc... din păcate încă prea puține! În detașamentul din care fac parte, îmi pare rău că trebuie s-o spun, disciplina nu se bucură chiar de cea mai mare cinste. Nu mă refer la faptul că un băiat trage de cozi o fată sau că o fată mănîncă în timpul unei adunări. Aceste abateri au început să dispară... Un tovarăș însă și-a luat angajamentul să scrie un articol la gazeta de perete. A întîrziat o zi, două, cinci, zece... Cînd l-am luat la rost, ne-a răspuns: „Îmi pare rău, altă dată o să fiu mai punctual“. Am fost curioasă să aflu pentru ce anume „îi pare rău“. Mi-a zis: „îmi pare rău pentru că n-am găsit timp să-l scriu“. Pentru atîta numai? Dar pentru noi, pentru colectivul nostru, care a așteptat în fiecare zi articolul, nu-ți pare rău? Pentru onoarea colectivului nostru, a cărei gazetă n-a putut apărea la timp, nu-ți pare rău? Cînd l-am întrebat astfel n-a mai răspuns nimic. Asta m-a durut, dar și mai tare m-a durut faptul că despre acest lucru n-a mai luat atunci nimeni cuvîntul. S-a socotit o treabă încheiată. Dar, așa cum s-a văzut mai tîrziu, „treaba“ era departe de a fi încheiată. Au mai întîrziat și alții alte articole, iar gazeta noastră apărea tot mai rar... Și acum să vă spun și de ce am dat acest exemplu. L-am dat pentru că eu sînt convinsă că un adevărat colectiv nu-și poate duce viața decît atunci cînd orice abatere de la disciplină găsește o rezistență , o opunere din partea tuturor membrilor săi. Un colectiv nu poate trăi fără disciplină, iar disciplina în colectiv nu trebuie s-o apere numai președintele ori cîțiva, ci întregul colectiv.

Exprimîndu-și și el acordul cu cei care au luat cuvîntul pînă acum, un pionier, președintele unui detașament, a spus:

— Mulți dintre noi am început să gîndim despre o faptă sau alta a noastră dacă ea ar primi sau nu aprobarea colectivului nostru de prieteni. Eu cred că e bine să procedăm așa. Nu vreau însă să fiu înțeles greșit, și cineva să-și închipuie că înaintea fiecărui lucru pe care îl facem ne oprim și ne întrebăm: „Oare ce-o să spună Costică și Fănel, și Mărioara?“ Nu mai avem patru ani; știm și noi ce e bine și ce e rău. Înțeleg prin aprobarea prietenilor nu numai un plus de siguranță în ocolirea greșelilor, ci, în primul rînd, dorința noastră cea mai vie ca faptele săvîrșite de noi să cinstească numele colectivului. Fiecare, desigur, se bucură cînd este lăudat pe merit. Dar, spuneți că doar fiecare știți cît de mare poate fi bucuria cînd lauda o primește colectivul din care faci parte, cînd simți că bucuria ta e o părticică din marea bucurie a tuturor!

Notez, notez neîncetat cuvintele prietenilor mei mai tineri. Deasupra parcului, un turboreactor trece ca o săgeată sclipitoare. Ridic privirea și-l urmăresc pînă departe și deodată încerc senzația că, de fapt, urmăresc un altfel de zbor, cel al rachetei copilăriei fericite, înflăcărat în dragostea ei pentru onoare și demnitate, în năzuința ei spre înalt, spre ziua cînd peste ani, lăsînd în urmă școala și păstrînd cravata roșie printre cele mai scumpe amintiri, se va preface în puternicul colectiv comunist de luptă și muncă, urmaș demn al constructorilor socialismului de azi.

Împreună cu cei mici

În diferite convorbiri avute cu pionierii, aceştia ne-au rugat să le arătăm ce activităţi ar mai putea organiza cu şcolarii cei mici din clasele I şi a II-a, de care ei se ocupă. Aşa că ne-am gîndit să publicăm acest material.

Ne amintim că la o astfel de convorbire pioniera Marinescu Doina ne spunea: „Îi învăţ cîntece, jocuri... Oare nu-i de ajuns?"

Nu, Doina, nu-i de ajuns. Sigur că pentru cei mici este foarte plăcut să aibă tovarăşi mai mari care să se îngrijească de ei, cu care să se joace, dar să nu uităm că din rîndul celor mici se vor alege viitorii pionieri. Aşa că, pe lîngă cîntece şi jocuri, trebuie să-i mai învăţaţi încă multe altele.

Celor mici le place să fie activi, nu să stea să privească cum le fac alţii pe toate. De aceea, este bine ca fiecare copil să aibă o sarcină. Unul să se îngrijească de curăţenie, altul de stropitul florilor, de cretă şi burete.

Ai observat că la fiecare necaz şcolarul mic vine la tine? Cîteodată vine cu reclamaţii de felul acesta: „Mi-a luat creionul, m-a tras de codiţe!" Tu trebuie să-l înveţi să fie prietenos, să muncească împreună cu colegii, să se ajute unul pe celălalt. Trebuie să te porţi în aşa fel cu elevii cei mici încît ei să vadă că nu-ţi plac reclamaţiile şi că nu-i încurajezi pe cei care pîrăsc. Altă dată vin la tine să-ţi arate o carte ruptă, un penar stricat, un tablou rupt, cerîndu-ţi ajutor. Învaţă-i să le repare. Sau dacă în detaşamentul vostru aveţi pionieri meşteri în tot felul de treburi, care frecventează diferite cercuri la casa pionierilor, chemaţi-i în rîndul celor mici. Unii îi vor învăţa să înveleasscă cărţile în hîrtie albastră sau să le repare, alţii, pricepuţi în ale grădinăritului, îi vor duce la o plimbare în parc şi le vor dezvălui taine din viaţa plantelor... şi aşa mai departe.

Mulţi pionieri s-au plîns că cei din clasa I sînt tare nepricepuţi. Nu ştiu nici măcar să facă o decupare sau să lipească. Înseamnă că ei trebuie învăţaţi să fie îndemînatici; să fie deprinşi cu munca după puterile lor. Aşa, de pildă, îi puteţi învăţa să deretice locul unde stau, unde se joacă, îi puteţi învăţa să lucreze un semn de carte pentru mama sau să modeleze din plastelină peştişori, frunze, mere — de care au nevoie la lecţii.

Dar mîncare la pui, la găini, la iepuri ştiu ei oare să dea? Să plivească un strat de flori sau să dezghioace porumbul ştiu? Dacă nu, învăţaţi-i. Veţi vedea apoi cum treptat se vor obişnui cu munca. Decupările vor deveni pentru ei o treabă uşoară şi simplă, mîinile lor vor deveni îndemînatice.

În curînd vine iarna. Păsărelele îşi găsesc greu hrana în zilele geroase. Povestiţi-le celor mici despre păsărele, citiţi-le povestiri despre ele şi învăţaţi-i poezii. Apoi explicaţi-le cum să se îngrijească de păsărele, cum să le hrănească. Îi puteţi lua cu voi, pionierii, cînd faceţi cantine pentru păsărele. Cei din clasa a II-a vor putea construi, împreună cu pionierii, mici cantine, atît de simplu de lucrat.

Cu cei mici se mai pot organiza plimbări pe străzile din jurul şcolii, se pot observa noile construcţii apărute în raion. Li se pot arăta noile magazine, explicîndu-le că toate acestea se datoresc grijii partidului.

Firește, nu vom uita că celor mici le plac cîntecul, jocurile, dimineţile de basm, serbările, teatrul de păpuşi, acţiuni pe care le vom organiza încontinuu cu ei.

O mare atenţie trebuie acordată familiarizării cu viaţa pionierească. Şcolarii care sînt azi în clasele I şi a II-a vor fi mîine pionieri. Aşa că le vom povesti despre cravata roşie, le vom explica că ea este o părticică din steagul roşu. La astfel de adunări vom invita şi alţi pionieri care vor povesti întîmplări legate de cravata roşie, de felul cum este ea cinstită prin fapte. Vă recomandăm din colecţia revistei „Cravata roşie" cîteva materiale ce pot fi foarte bine folosite: povestirea „Cravata roşie" de Gica Iuteş (nr. 1/1961), „Ina" de A. Weiss (nr. 4/1961), „Să devin un cetăţean demn" de Mira Iosif (nr. 8/1961) şi adunarea cu tema „Cravata roşie" (nr. 10/1961), precum şi multe alte îndrumări şi povestiri ce le puteţi găsi în fiecare număr al revistei. Altă dată îi vom pofti pe cei mici în camera pionierilor şi le vom arăta insigna de pionier, goarnele şi tobele, le vom povesti despre steluţele roşii — distincţiile pioniereşti. Pe cei mai mari, care nu peste mult timp vor primi cravata roşie, îi vom putea lua împreună cu detaşamentul la săditul pomilor, la înfrumuseţarea şcolii, a curţii sfatului popular etc., la activităţi patriotice, pe măsura posibilităţilor lor.

Cred că Doina înţelege acum cîte activităţi interesante şi variate se pot organiza cu şcolarii din clasele I şi a II-a. Se cere însă să chibzuim bine. Copiii sînt încă mici, şi trebuie să le găsim acţiuni potrivite cu vîrsta lor, iar cînd le dăm o sarcină să le-o explicăm amănunţit. Este recomandabil ca pionierii care au primit din partea detaşamentului însărcinarea să se ocupe de cei mici să raporteze într-o adunare cum îşi îndeplinesc ei sarcinile şi ce planuri au pentru viitor.

Iată ce nu trebuie să uiţi tu, pionier care lucrezi cu cei mici.

— Cînd te duci printre ei caută să ai ţinuta îngrijită: bluza curată, cravata frumos legată, pantofii lustruiţi.

— În timpul vacanţei nu întrerupe prietenia ta cu cei mici. Caută să te duci cu ei la cinematograf. Adunaţi-vă la şcoală ca să vă jucaţi, să faceţi plimbări împreună.

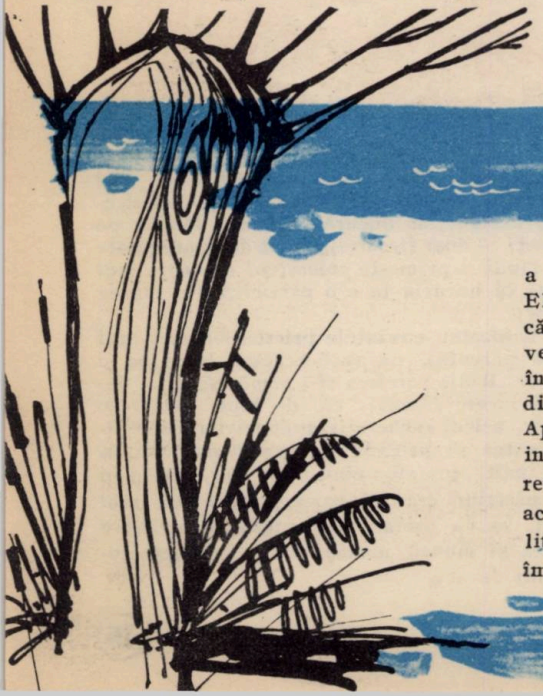

LICURICII SATULUI

La Crişan, în Deltă, încă din iarnă a venit în sat o nouă bibliotecară, Elena Miron. În primele zile şi-a pus cărţile în ordine şi a aşteptat apoi venirea cititorilor. De venit veneau însă mai mult copiii, elevi la şcoala din sat, şi cîţiva pescari mai tineri. Apoi, o dată cu primăvara, au început inundaţiile. La bibliotecă soseau mereu cărţi noi, rafturile se umpleau, şi această lumină, cuprinsă în miracolul literelor, rămînea nefolosită. Atunci, împreună cu instructorul lor, utemistul Marin Ilovan, şi cu bibliotecara, pionierii Radu Neculea, Ivan State şi Traian Kiselenko au hotărît să înceapă lupta cu sfiala sătenilor, trezindu-le dragostea pentru cărţi.

— O să-i chemăm pe toţi pionierii din detaşamentul nostru să ne ajute, a spus Radu, vom face două echipe şi vom duce cărţile la casele oamenilor.

Pe o astfel de vreme, cînd locuitorii ieşeau doar pentru a merge la pescuit sau după cumpărături, cîteva lotci

Pionierii răspund la rubrica:

CUNOȘTINȚE TEMEINICE — NOTE BUNE

AȘA NU, AȘA DA

Eu și colega mea Iacob Constanța am început să ajutăm două colege mai slabe la limba romînă și matematică. Ni s-a părut o treabă foarte ușoară. Le dădeam caietele noastre să-și copieze temele, le întrebam dacă și-au învățat lecția și ne mulțumeam cînd ele răspundeau afirmativ. La școală însă, cînd erau ascultate, nu se vedea rezultatul ajutorului nostru. Atunci am început să le certăm și să le dădăcim tot timpul. Bineînțeles, nici această metodă n-a dus la nimic bun. „Așa nu" — ne-am gîndit noi, altfel trebuie să procedăm. Și am început să ne facem lecțiile împreună, să le explicăm unde nu înțelegeau și abia pe urmă să ne controlăm rezultatele. Am făcut împreună un program al zilei în așa fel încît să ne rămînă timp și pentru distracții. Am observat apoi că cele două colege ale noastre nu-și iau bine notițe. Scriau neciteț, iar ideile pe care le notau erau fără legătură între ele. Maculatoarele lor erau foarte dezordonate. Aici ne-a ajutat și tovarășa dirigintă, explicîndu-ne cum se iau sistematic notițele. De data aceasta ne-am dat seama că procedăm bine. Deci „Așa da" — ne-am spus. Dovadă este că peste puțin timp colegele noastre au început să învețe singure și să obțină rezultate bune.

Georgescu Irina, clasa a VII-a. Școala de 8 ani nr. 31 București

ÎN ACELAȘI PAS ÎNTREAGA CLASĂ

Cît timp în detașamentul nostru aveam o activitate slabă pionierească, noi am avut în clasă mulți elevi care mergeau rău la învățătură. Tovarășul instructor ne-a ajutat să îndreptăm lucrurile. Am alcătuit un program de activități interesant. Am propus să vizităm muzeul orașului, ceea ce am și făcut. Am mers pe grupe la cinematograf, am învățat cîntece și jocuri împreună și în general ne pregătim pentru obținerea distincțiilor. În adunările noastre pionierești le-am arătat celor care nu învățau că ne fac detașamentul de rîs și le-am cerut să țină pasul cu întreaga clasă. În cadrul grupei fiecare are acum cîte o sarcină precisă. Și rezultatele au început să se vadă. Din ce în ce mai puțini dintre noi iau note sub 7.

Gh. Mîrcea și Lucheniuc Rudolf, cl. V, Școala medie nr. 37 — București

O ADUNARE INTERESANTĂ

Noi am avut o adunare interesantă dedicată lui Lenin. Am pornit de la îndemnul leninist „Învățați, învățați, învățați". Am povestit atunci multe despre însemnătatea de a învăța temeinic, de a dobîndi multe cunoștințe. Am povestit despre copilăria lui Lenin. S-a spus, de pildă, că lui Vladimir Ilici îi plăcea foarte mult să patineze, dar, oricît îl atrăgea de puternic întinderea lucioasă a gheții, el nu depășea timpul programat pentru patinat și se reîntorcea la lecții. Dar adunarea ar fi putut fi și mai bună. Puteam să mai vorbim despre felul în care studia Lenin, cît de mult îi plăceau lui cărțile. Există multe povestiri despre copilăria lui Vladimir Ilici, despre întreaga lui viață, din care se pot desprinde învățăminte prețioase. O astfel de adunare, mai bogată și mai interesantă decît prima, vom pregăti în curînd.

Dediu Ioan, clasa a VI-a, Școala medie nr. 37 București

ușoare au început să împînzească satul, oprindu-se pe la porțile caselor. Din bărci săreau sprinteni cîțiva pionieri, strîngînd cu grijă la piept un pachet învelit în hîrtie. Băteau la ușă și se strecurau înăuntru fără să mai aștepte invitația gazdei.

— Bună ziua, sîntem din echipa de difuzori voluntari. V-am adus cîteva cărți pentru citit. Poate pe vremea aceasta vă e greu să veniți pînă la bibliotecă.

Oamenii îi priveau uimiți, parcă nevenindu-le să creadă că numai pentru atîta lucru au venit copiii aceștia cu barca pînă aici, la capătul satului, distanță de 7 km. După plecarea lor, pe masa cu ștergarul alb, netezit bine, rămîneau cîteva cărți noi, ispitind ochii cu copertele lor colorate, îndemnînd să fie răsfoite.

Dar cu timpul lucrurile s-au schimbat. Bărcile pionierilor au început să se întîlnească cu cele ale pescarilor care veneau singuri la bibliotecă. Cărțile au devenit astăzi un oaspete obișnuit în casele pescarilor din Crișan.

Și, dacă vei întreba în sat cum s-a răspîndit aici această sete de lectură, de noi cunoștințe și frumos, oamenii vor zîmbi înduioșați și-ți vor spune:

— Apoi la treaba asta au ajutat și dumnealor, licuricii satului — pionierii.

VICTOR MAȘEK

U.R.S.S. — țara marilor descoperiri

Patruzeci și cinci de ani au trecut de cînd, în zorii zilei de 7 Noiembrie 1917, salvele trase de pe vasul „Aurora" asupra Palatului de iarnă din Petrograd au vestit începutul unei ere noi. O nouă eră, plină de lumină. Pe a șasea parte a globului pămîntesc au încetat tirania și asuprirea, inegalitatea și exploatarea omului de către om. Pe a șasea parte a globului pămîntesc a învins Revoluția din Octombrie.

Sub conducerea partidului comunist și a marelui Lenin au fost elaborate planuri îndrăznețe, menite să transforme Rusia într-o țară cu industrie avansată. GOELRO, planul de electrificare al întregii Rusii sovietice, restabilirea economiei țării, construcția primelor obiective industriale au marcat primii pași ai ascensiunii. Au venit cincinalele, cînd pe întinsul Uniunii Sovietice au apărut sute de centrale electrice, combinate și uzine.

După Marele Război pentru Apărarea Patriei, poporul sovietic a continuat cu același elan și abnegație marea operă a construirii societății noi. Uzinele au renăscut din ruine, holdele pîrjolite și lăsate în paragină au dat din nou recolte bogate și asupra orașelor s-au aprins luminile electrice. Ca din pămînt au răsărit noi uzine și combinate metalurgice, uriașe hidrocentrale, institute de cercetări și universități, căi de comunicații și orașe.

Poporul sovietic, știința și tehnica sovietică au înregistrat succese de un răsunet mondial. Astfel, în anul 1954, în U.R.S.S., nu departe de Moscova, a fost pusă în funcțiune prima centrală atomoelectrică din lume. Așadar, energia înmagazinată în lumea submicroscopică a nucleului atomic, care cu 9 ani în urmă, mînuită de mîinile criminale ale imperialiștilor americani, a stins la Hiroșima sute de mii de vieți*, pentru prima dată a fost pusă în slujba omenirii și progresului. 5 000 kW obținuți din combustibilul atomic au aprins „lămpile lui Ilici".

Doar cîțiva ani au trecut și a început și era cosmică. La 4 octombrie 1957 a fost lansat primul satelit artificial al Pămîntului. Patria marelui Țiolkovski, tatăl cosmonauticii, a deschis drum omenirii spre universul infinit. După aceasta au urmat sateliți din ce în ce mai grei, adevărate prototipuri ale viitoarelor nave cosmice.

În același an, pe șantierele navale din Leningrad a fost lansat pe apă un colos cu inimă atomică: spărgătorul de gheață cu propulsie nucleară „V.I. Lenin". Uriașul vas a fost construit cu un scop bine definit, el trebuind să contribuie la transformarea într-un traseu navigabil în tot decursul anului a Oceanului Înghețat de Nord. De atunci și pînă în zilele noastre, spărgătorul atomic „V.I. Lenin" a străbătut printre ghețurile polare mii de kilometri.

După punerea în funcțiune a primei centrale atomoelectrice s-a trecut la elaborarea unor noi proiecte de centrale și mai puternice. Pe lîngă uriașele hidrocentrale de la Kuibîșev și Volgograd, precum și acelea ce se construiesc la Bratsk și Enisei, centralele atomoelectrice vor furniza o energie de circa 2 milioane kW. Experiența acumulată în exploatarea primei centrale, precum și cercetările efectuate, a permis stabilirea tipurilor celor mai adecvate de reactoare nucleare și de centrale în ansamblu. Majoritatea proiectelor au și început să prindă viață: atomocentralele de la Novovoronej și din apropierea Celeabinskului au fost montate parțial.

O importanță hotărîtoare pentru viitorul omenirii o au și resursele energetice. Se știe că rezervele de combustibil de tip clasic, cum ar fi cărbunele, țițeiul, gazele naturale, precum și energia apelor, mareelor, a vîntului și a razelor solare, nu vor putea satisface la infinit nevoile omenirii. Energia acumulată în combustibilul nuclear nu va fi nici ea suficientă pentru un timp nelimitat. Există doar o singură sursă energetică practic inepuizabilă. Este vorba de procesele ce se desfășoară și în interiorul stelelor fierbinți și care asigură o rezervă energetică uriașă. Astfel, astrul nostru central, Soarele, de circa 5 miliarde de ani emite în spațiu energie sub formă de lumină, căldură și radiații de diferite tipuri. Dacă s-ar putea îmblînzi aceste reacții, numite „termonucleare", și dacă s-ar putea realiza în laboratoare ceea ce se petrece în Soare, atunci omenirea ar dispune de o resursă energetică nelimitată. Fiecare litru de apă în acest caz ar furniza atîta energie cît dau 400 litri de țiței. Or, apă, după cum se știe, este suficientă pe planeta noastră!

Oamenii de știință sovietici au obținut succese însemnate și în acest domeniu. Instalațiile uriașe de tipul celei ce poartă numele „Ogra" sînt destinate realizării în condiții de laborator a radiațiilor „stelare". Temperatura care se obține aici este de ordinul a 5 milioane de grade. Pentru a elucida tainele structurii materiei, în Uniunea Sovietică se construiesc diferite instalații complicate destinate cercetărilor nucleare. Astfel, în momentul de față se montează un accelerator de particule uriaș, cu mult mai puternic decît vestitul sincrofazotron de la Dubna.

În luna august a anului 1962, știința și tehnica sovietică au repurtat o nouă victorie strălucită: a fost efectuat primul zbor cosmic în grup. După istoricul zbor al lui Iuri Gagarin, care în anul 1961 a înscris primul cerc în jurul Pămîntului, și zborul lui Gherman Titov, realizarea cosmonauților Nikolaev și Popovici a acoperit cu noi succese răsunătoare țara constructorilor comunismului. După 2 600 000 și, respectiv, 2 000 000 km parcurși în spațiul cosmic, navele „Vostok-3" și „Vostok-4" au aterizat în aceeași regiune a U.R.S.S. la diferență de timp de numai 6 minute!

* Este vorba de bombardamentul barbar din anul 1945 al orașelor japoneze Hiroșima și Nagasaki de către forțele aeriene ale S.U.A.

Zborul în grup al navelor cosmice pilotate de oameni are o importanță hotărîtoare în cucerirea Cosmosului. În decursul zborului de lungă durată s-a putut controla comportarea cosmonauților în condițiile imponderabilității îndelungate, s-au putut lua o serie de date asupra stării organismelor lor, avînd posibilitatea de a le compara mereu și a obține astfel informații obiective. În afară de acestea, zborul în grup a constituit un preludiu al zborurilor spre alte planete, a deschis posibilitatea imediată a întîlnirii în spațiul cosmic a mai multor rachete și a asamblării în această zonă a unor stații cosmice mai voluminoase și rampe cosmice de lansare, de unde ar putea pleca spre sistemul planetar navele pămîntene.

Construcția navelor cosmice și a uriașelor rachete purtătoare necesită contribuția a aproape tuturor ramurilor tehnicii moderne. Lansarea cu succes a unei rachete este rodul muncii unui mare număr de ingineri și tehnicieni, muncitori și savanți, metalurgiști și constructori de mașini, chimiști și fizicieni, matematicieni și electroniști. Una dintre ramurile hotărîtoare de care depinde buna desfășurare a plasării navei cosmice pe orbită este aceea a mașinilor electronice de calcul. Și în acest domeniu U.R.S.S. a înregistrat mari succese. Centrele de calcul de pe lîngă rampele de lansare, dotate cu mașini electronice moderne, au efectuat calcule rapide, contribuind în mare măsură la dirijarea cu o precizie uimitoare a rachetelor purtătoare. Mașinile de calcul și-au găsit o aplicație largă și în economia națională — planificare, cercetări și industrie. Mașinile perfecționate cu care sînt înzestrate centrele de calcul efectuează cu o viteză impresionantă calcule complicate

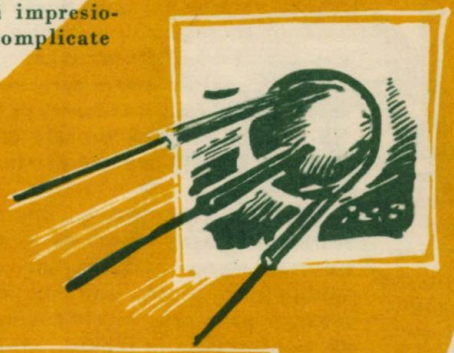

Acestea în U.R.S.S. în prezent se fabrică în serie. În același timp continuă mereu și elaborarea unor noi tipuri de mașini electronice și cibernetice, adevărați creieri artificiali, cu ajutorul cărora se pot rezolva rapid o serie de probleme complicate.

Ar fi greu să îmbrățișăm toate domeniile în care U.R.S.S. se află pe un loc de frunte.

Ar trebui să vorbim despre marile hidrocentrale și uzine de construcții de mașini a căror producție este cunoscută și peste hotare, despre uriașele combinate chimice și metalurgice, echipate cu cele mai mari furnale din lume, despre medicina sovietică și agricultura socialistă, despre grandioasele canale și lacuri de acumulare și despre electrificarea celei mai lungi căi ferate din lume, ce străbate două continente.

Un lucru este cert: Uniunea Sovietică în principalele ramuri ale industriei și cuceririlor tehnice-științifice a depășit cu mult țările capitaliste cele mai avansate, și, dacă avem în vedere ritmul dezvoltării U.R.S.S., acest decalaj în viitor va fi din ce în ce mai mare.

Asemenea rezultate strălucite nu puteau fi obținute decît într-o țară socialistă, într-o țară unde nu mai există exploatare, unde sînt create condiții noi de colaborare între muncitori, ingineri, savanți și tehnicieni, unde toți oamenii au un singur țel: pacea și construcția viitorului luminos al omenirii — comunismul.

ILUSTRAȚII: N. NOBILESCU

T. TAUTH

AGRO

Sceneță de Vintilă Ornaru după o idee de N. Nosov

PERSONAJELE

GOGU
VICTOR
ANIȘOARA
MIHAI } elevi în clasa a V-a
MAMA

Decorul: *Acasă la Gogu. În fund ușă, în dreapta fereastră. Încăperea e mobilată cu o masă, un bufet, cîteva scaune. Pe masă o cană cu lapte și o farfurioară cu biscuiți, acoperite cu un șervețel și lîngă ele un bilet.*

E o după-amiază de toamnă. La ridicarea cortinei scena e goală. Peste cîteva clipe, Gogu, un elev de vreo 11 ani, îmbrăcat într-un veston, cu pantaloni scurți, cu ciorapi căzuți, cu bocanci în picioare și cu un ghiozdan în spate, intră în scenă cu pași calculați, rotindu-și privirile în jur de parcă s-ar feri să nu fie văzut de cineva. După ce constată că în încăpere nu e nimeni, își scoate vesel ghiozdanul din spate și-l aruncă pe pat. Apoi se îndreaptă spre bufet. Se oprește din drum în dreptul mesei, dă șervețelul la o parte, ia cana și bea laptele pe nerăsuflate. În vreme ce își șterge „mustățile" cu dosul palmei descoperă biletul de pe masă. Îl ia și-l citește cu glas tare.

GOGU *(cu ochii în bilet):* „Sînt la alimentara. Vin imediat. Bea laptele din cană. Biscuiții din farfurie sînt ai tăi... După ce mănînci apucă-te de lecții... Mama".

(Aruncă biletul pe masă. Își dezbracă vestonul și își continuă drumul spre bufet de unde trage o cutie lungă cu care vine și-o așază pe un colț al mesei. Vorbind de unul singur.) Așa, să ne-ncepem lecțiile... *(Scoate din cutie o tichie pe care și-o pune pe cap și un costum de clovn pe care îl îmbracă în mare grabă. Apoi, din aceeași cutie, scoate un creion dermatograf, cîteva grimoane și, deplasîndu-se spre oglinda așezată undeva pe peretele din fundul încăperii, începe să se machieze fluierînd. După ce își sfîrșește machiajul se-ntoarce cu fața spre public.)*

Dați-mi voie să mă prezint. *(Face o plecăciune.)* Eu sînt marele acrobat...

VICTOR *(din sală, retezîndu-i vorba):*... August Prostu!...

GOGU *(îndreptîndu-se de șale, cu mîinile în șold, către Victor):* Pardon... August Prostu a murit de mult... Eu sînt marele Ali Mustafa. Am sosit acum cinci minute cu un avion direct de la poalele munților Himalaia, care se află situați pe malul stîng al Mediteranei...

VICTOR *(înaintînd spre scenă):* Le-ncurci rău, Gogule. *(Sărind pe scenă.)* Și e și firesc să le-ncurci... *(Către sală, arătînd spre* Gogu.) Dumnealui are patru la geografie și patru la limba romînă. Ca să zic așa, cu notele astea două poate foarte bine să încropească o fracție echiunitară de toată frumusețea.

GOGU *(astupîndu-i gura cu palma):* Sttt! *(Arătînd spre public.)* Nu-mi face reclamă proastă că s-ar putea să audă mama și-i vai de cojocul meu.

VICTOR *(smucindu-se din strînsoarea lui Gogu):* Las' să audă că nu mai merge așa. De aproape o săptămînă, toată ziulica, umbli creanga prin oraș și cînd vine ora să te-ntorci de la școală... intri ca un înger pe ușă și începi scamatoriile...

GOGU: Taci, Victore, taci, că știi doar că mama suferă de inimă. Vrei să-i scurtezi zilele?!

VICTOR: Eu?!

GOGU: Tu...

VICTOR: Eu nu... ci tu... tu cu purtările tale, tu, domnule Ali Mustafa, *(cu amărăciune)* că m-ai vîrît în bucluc și pe mine. De trei zile nu mai pot să închid un ochi.

GOGU: Termină o dată cu vorbele astea că nu **mă** înduioșezi. *(În derîdere.)* Nu poți să dormi? Ia un somnifer și cu asta basta.

VICTOR: Răule!

GOGU: Și mă rog, de ce nu poți să dormi?

VICTOR: Nu mă lasă conștiința...

GOGU: Nu mai spune! Și cum arată conștiința asta a ta?

VICTOR: E un pionier înalt, înalt, cu cravată roșie la gît. De trei zile vine într-una la căpătîiul meu și mă amenință cu degetul: „Victor, ești un om de nimic. Ți-ai luat angajamentul în fața clasei c-ai să-l ajuți pe Gogu... și ce să spun, te-ai prăpădit ajutîndu-l... De-o săptămînă îl acoperi pe Gogu... Colegilor le spui că Gogu e bolnav, iar maică-si îi îndrugi verzi și uscate"...

GOGU: Nu-mi ține lecții de morală că nu se prinde.

VICTOR: Gogule, mărturisește-mi cinstit ce-ai de gînd?

GOGU: Ți-am mai spus-o și ți-o repet: mă fac clovn acrobat... Poimîine îmi termin pregătirea și răspoimîine mă prezint la circ.

VICTOR: Și cu școala?!

GOGU: Cu școala? O pun în cui ca pe-o șuncă afumată. Ce nevoie mai am de școală cînd în cel mult un an am să fiu salariatul circului de stat? Am dus și tratative și totul e-n regulă. Fii atent! *(După ce face o tumbă.)* Ți-a plăcut? Nu-i așa că am stil?

VICTOR *(dă din cap în semn de aprobare).*

GOGU: Și asta nu-i nimic... Stai să vezi numărul meu cel mai grozav: echilibristică cu scaunul pe funduri de pahare... *(Se repede la bufet și-ncepe să scoată cîteva pahare.)* Pînă-am dibuit cum stau lucrurile i-am distrus mamei șapte pahare. Dar am reușit... *(În vreme ce scoate paharele.)* Așa că spune-i matale conștiinței: „Lasă-mă-n pace să dorm că Gogu e un om care ne face cinste." *(În culise se aud niște pași care urcă o scară. Victor tresare. Gogu ciulește urechile.)*

GOGU: Aoleu... mama... s-a-ntors de la alimentara... *(Începe să pună paharele cu rapiditate în bufet. În grabă sparge unul.)* Asta e al optulea... *(Mătură cioburile cu piciorul.)* Da' nu-i nimic... cum oi lua prima leafă îi cumpăr eu altele... de cristal. *(Ciulind din nou urechile.)* Nu... nu... *(ascultă cu atenție)* nu e mama... nu sînt pașii mamei...

VICTOR: E Mihai și cu Anișoara... Mi-au promis c-o să vină să te vadă.

GOGU *(vesel):* Foarte bine... Le-ai spus și lor planul meu?!

VICTOR: Le-am spus că ești bolnav... că de-o săptămînă nu te-ai mai ridicat din pat... Așa că... *(Îi arată patul.)*

GOGU *(dînd pledul de pe pat la o parte):* Cine te-a pus, Victore, puiule, să le tragi o minciună atît de gogonată?!

VICTOR: Ei, cine?! Tu. Nu m-ai rugat tu să le spun tuturor că

BĂTUL

ILUSTRAȚII : TARU

eşti bolnav?! Şi m-am ţinut de cuvînt...

GOGU *(acoperindu-se cu pledul de pe pat):* Şi dacă te-ai ţinut de cuvînt de ce nu mi-ai spus din capul locului că băieţii au de gînd să mă viziteze ca să-mi iau şi eu măsurile de rigoare?

VICTOR: M-am luat cu vorba. *(In uşă se aud cîteva ciocănituri.)* I-auzi-i... Ce mă fac cu machiajul?

VICTOR: Ştiu eu? Trage-ţi pătura peste cap. *(În uşă se aud din nou ciocănituri.)* Intră... *(Deschide uşa.)*

MIHAI *(din pragul uşii, scoţîndu-şi mănuşile din mîini):* Unde e bolnavul? *(Intră în încăpere însoţit de Anişoara.)*

VICTOR *(arată spre pat).*

ANIŞOARA: Cum se mai simte?

VICTOR *(în şoaptă):* Aşa şi-aşa... *(Încurcat.)* Tot rău... Are temperatură şi tuşeşte... *(Gogu încearcă să tuşească, dar nu prea reuşeşte.)* Acum cred c-a adormit... I-am făcut un ceai de tei... şi după ceai bolnavii cad într-un fel de toropeală...

ANIŞOARA: Bravo, Victore *(Către Mihai.)* Ţi-am spus eu ţie, Mihai, că Victor e un coleg bun.

MIHAI: Da' cine pune la îndoială una ca asta, Anişoaro?

ANIŞOARA: Şi zici că are temperatură?

VICTOR: 38,9...

MIHAI *(fluierînd a pagubă):* Săracul băiat...

ANIŞOARA: Mai mult ca sigur că temperatura asta i-a venit din ziua cînd a încasat patrul ăla la geografie?!

VICTOR *(amărît):* Nu-mi prea vine să cred...

MIHAI *(către Victor):* Anişoara are dreptate... Eu o ştiu din proprie experienţă. Mie cînd mi-a dat tovarăşa profesoară 5 la istorie... m-au apucat căldurile şi seara, cînd mi-a pus mama termometrul... ce să vezi, 38,3... *(Victor îi aruncă o privire tristă.)*

ANIŞOARA: La tine s-a urcat mai puţin... că de... eşti mai robust... Gogu e ceva mai pirpiriu...

MIHAI *(aruncă mănuşile pe masă şi se aşază pe un scaun):* E... drept, contează şi fizicul, dar nu e numai asta... Mie nu mi-a crescut chiar atît de mult temperatura fiindcă încasasem un cinci. Şi cinci, oricum, face ceva mai mult decît patru... e notă de trecere.

ANIŞOARA *(ironică):* Treci cu ea aşa, cum trece cîinele prin apă... *(Schimbînd tonul)* Da' doctorul l-aţi chemat?

VICTOR *(încurcat):* Fireşte...

MIHAI: Şi ce-a zis?!

VICTOR: L-a consultat şi i-a dat nişte prafuri... Nu le prea ia că zice că sînt amare ca fierea.

MIHAI *(sare ca ars de pe scaun):* Nu se poate, să le ia neapărat! Dacă sînt amare să le ia cu o linguriţă de zahăr! *(Repede, îndreptîndu-se spre pat.)* Unde-s doctoriile, să-l trezim să i le dăm chiar acum.

VICTOR *(barîndu-i drumul, înspăimîntat).* Nu... asta nu... De-abia a aţipit... săracul! Toată noaptea n-a închis un ochi.

(Mihai, convins, cedează şi se retrage spre scaunul lui.) Şi a aiurat... Mi-a spus că tot timpul a venit la patul lui un elev înalt, înalt, care-şi bătea joc de el c-a luat patru la geografie.

MIHAI: Conştiinţa! *(Anişoarei.)* Vezi, vezi, de la nenorocitul ăla de patru i se trage lui toată boala.

VICTOR: Da... şi zicea: „Victore, Victore, cînd îmi aduc aminte că am un patru la geografie şi încă un patru la limba română... m-apucă frigurile. *(Joacă.)* Uite-aşa tremur"...

ANIŞOARA: N-ar trebui să se mai gîndească, acum cît e bolnav, la cele întîmplate la şcoală. *(Aşezîndu-se pe pat.)* Să i-o spui şi tu, Victore... Să-i spui că atunci cînd o să se simtă mai bine o să-i dăm o mînă de ajutor să ne ajungă din urmă cu lecţiile. Şi o să-şi îndrepte el şi notele... *(Deodată, sărind în sus.)* Dar ce e asta? *(Pipăie locul de sub ea.)* Mi s-a părut că simt sub mine o gheată!

MIHAI: O gheată?

VICTOR *(repede):* Nu se poate... Pesemne că era piciorul lui Gogu... că ştiţi şi voi de la gimnastică... Gogu are picioare cam ciolănoase.

ANIŞOARA *(cu jumătate glas, străfulgerată de-un gînd):* Probabil că era piciorul lui Gogu: *(Repede, către Mihai.)* Ei, atunci să mergem...

MIHAI *(către Victor):* Tu nu mergi cu noi?

VICTOR: Eu... mai rămîn puţin...

(Continuare în pag. 28)

La 5 noiembrie scriitorul Mihail Sadoveanu ar fi împlinit 82 de ani.

MIHAIL SADOVEANU

Eram într-o pădure uluitor de vie, într-o pădure care şoptea înăbuşit. Şi iată că pădurea în iarnă, argintie, cu şoapta ei, mi l-a reamintit.

Izvoarele, sub pînze de gheaţă, delicate, se legănau la vale, pe nevăzutul prund, şi în lumina sobră, cu pini şi nestemate, cîntau unite într-un cor profund.

Cu vînturile-n coarne, în goană nebunească, zburau năvalnic cerbii pe fragedul polei. Era acolo-ntreagă pădurea romînească, şi el păşea încet prin iarna ei.

NICOLAE LABIŞ

DESEN: ANGI PETRESCU

Ce să citim

CĂRȚI SOVIETICE

„Copii eroi“

Încă de pe copertă te întîmpină chipul luminos al unui băiețandru care poartă la căciulă semnul roșu al ostașilor revoluționari din zilele Marelui Octombrie. Parcurgînd apoi conținutul pasionant al acestei cărți, veți lua cunoștință de faptele eroice ale unor copii care și-au dăruit toate puterile slujirii patriei.

Sînt băieți și fete care, înfruntînd foamea, frigul sau arșița verii, au luptat, alături de părinții și frații lor, în timpul Marii Revoluții din Octombrie și apoi, mai tîrziu, pentru puterea sovietică.

Mișa Gavrilov din povestirea „Tînărul cercetaș“ era un băiat de 12 ani. Mic de statură cum era, de-abia se zărea din tranșee, și totuși a fost un luptător înflăcărat al Gărzii roșii. Înfruntînd moartea, în luptă cu un ofițer alb, el a izbutit să aducă statului-major documente foarte importante pentru apărarea orașului Uralsk.

În altă povestire („Vanea și Mihas“) îl întîlnim pe Vanea, un copil orfan care se aciuase pe lîngă cavaleriștii lui Budionîi. Băiatul era un neîntrecut cercetaș, care, dînd dovadă de multă îndrăzneală, a îndeplinit nenumărate misiuni. Prins în cele din urmă și dus în fața dușmanilor, Vanea îi înfruntă cu îndrăzneală. Deși supus unor groaznice schingiuiri, dușmanii n-au putut smulge nici un cuvînt din gura lui Vanea.

„În istoria unui document“ aflăm extraordinarele întîmplări ale lui Arsenie Volkotrub, care în 1918, la vîrsta de numai 12 ani, s-a înrolat, alături de tatăl său, ca partizan în lupta împotriva alb-gardiștilor. Volkotrub este astăzi geolog în bogatul ținut al Krasnodarului.

Cartea „Copii eroi“, urmărind o anumită cronologie, povestește în continuare despre începuturile organizației de pionieri „V.I. Lenin“, apoi despre multe fapte de vitejie săvîrșite de copiii sovietici în anii Marelui Război de Apărare a Patriei. Multe povestiri din volum sînt dedicate, de asemenea, purtătorilor cravatelor roșii din zilele noastre, care, alături de cei mari, participă la construirea comunismului.

„Copii eroi“ este o carte de povestiri adevărate, pasionante. Vă recomandăm ca în încheierea unor adunări pionierești să citiți din cuprinsul acestui volum.

B. CARAGIALE

„Cartea gheţurilor“

IUHAN SMUUL

Antarctica! Cel de-al șaselea continent! Întinsuri nesfîrșite de ghețuri, reci, necruțătoare, monotone, dar care au atras atîți neînfricați cercetători polari! De cîte ori n-a pătruns în ele și neastîmpărul vostru călător, dragi copii, însoțind eroii ghețurilor polare — Amundsen, Nansen, Scott, Byrd, Cikalov...

„Cartea gheţurilor“ a scriitorului estonian Iuhan Smuul este o epopee a unui colectiv de oameni cutezători din stațiunea sovietică de cercetări Komsomolskaia care se străduiesc să contribuie la progresul cunoașterii științifice.

Geruri înfiorătoare, drumuri nesfîrșite, lipsa de oxigen care îngreunează orice efort fizic... aceasta e fața de fiecare zi a Antarcticii. Și totuși, spune scriitorul, cucerit de elanul muncii oamenilor sovietici, „uiți că dincolo de pereții adăpostului, în timpul nopții polare, viscolul poate ucide un om, că afară atingerea unui obiect metalic îți arde mîna...“

„Cartea gheţurilor“ nu este însă numai o înfățișare a condițiilor neobișnuite de muncă în Antarctica. În ea se mișcă oameni de o forță sufletească emoționantă, plini de abnegație, sobri, modești — adevărați oameni sovietici. Și, o dată cu cartea, străbateți oceane și mări, cunoașteți cîte ceva din sufletul unor porturi și orașe necunoscute: Capul Bunei Speranțe, Adelaida... Întîlniți acele diamante de gheață, orbitoare și gigantice, care sînt aisbergurile, și priveliști marine de o mare fascinație.

Pentru adevărul și frumusețile ei, „Cartea gheţurilor“ a fost distinsă cu Premiul Lenin pe anul 1961.

OLGA BUȘNEAG

PRIETENII NOȘTRI PIONIERII SOVIETICI

Ați auzit, desigur, multe despre prietenii voștri pionierii sovietici. Anul acesta, în mai, organizația lor de pionieri, care poartă numele lui Lenin, a împlinit 40 de ani. În patria lor uriașă, purtătorii cravatelor roșii participă cu avînt, alături de întregul popor, la construirea comunismului. Ei duc o viață minunată, în care învățătura, joaca și munca se împletesc armonios, pregătindu-i să devină destoinici cetățeni ai Uniunii Sovietice.

În cele ce urmează dăm cuvîntul cîtorva dintre prietenii voștri, care vă vor povesti despre activitatea lor

NU NE MAI SPUNE NIMENI „SÎNTEȚI PREA MICI"

Unitatea noastră a propus conducerii colhozului să ne încredințeze lacul de la marginea satului. Am hotărît să facem acolo o crescătorie de rațe. Colhoznicii ne-au privit la început cu neîncredere: „Sînteți prea mici. Nu-i ușor să crești rațe". Pînă la urmă, Vadim Feodorovici Reznikov, președintele colhozului, ne-a luat pe răspunderea lui.

În doi ani am crescut 108 000 de rațe. Toamna trecută, rațele noastre au fost cele mai mari și mai frumoase din raion. Dar să nu credeți că treaba a fost ușoară. La început, cînd bobocii erau mici, făceam lîngă ei de serviciu cu schimbul, ziua și noaptea. După ce au mai crescut le-am dat drumul pe lac. Și abia de-atunci au început necazurile. Rațele trebuiau hrănite la ore fixe. Dar cum să le aduni pe toate la „prînz" și la „cină"? A trebuit ca, o perioadă, să le adunăm înaintea fiecărei mese, mergînd cu bărcile pe lac sau chiar înotînd. Pînă la urmă însă au învățat programul zilei și-l respectau întocmai. Dar cu asta tot n-am scăpat de necazuri. A fost nevoie să luptăm și cu șobolanii de apă, care nu se sfiau să ne atace rațele.

Nu ne-am lăsat însă, și, în cele din urmă, rezultatele obținute de noi au dovedit colhoznicilor că putem face o treabă serioasă. Nimeni nu ne mai spune acum: „Sînteți prea mici".

Unitatea de pionieri a Școlii de 8 ani din satul Kanevskaia, regiunea Krasnodarsk

CERCETĂTORI AI NATURII

Mulți pionieri din unitatea noastră sînt turiști pasionați.

Dar scopul excursiilor pe care le întreprindem în fiecare an este deosebit. Cercetăm cu atenție flora și fauna regiunii noastre. De pildă, în vara trecută ne-am ocupat de vegetația din munții Malguzar. De

asemenea am ajutat la împădurirea regiunii muntoase din jurul izvoarelor rîului Sanzar. Cu acest prilej am cercetat regimul apelor acestui rîu, am făcut însemnări. Privind cu atenție stîncile din locurile cercetate, am observat că unele dintre ele au zgîrieturi adînci, în forme ciudate. Ce putea fi oare? Semănau cu niște desene. Ca să descoperim secretul, am umplut zgîrieturile pietrei cu praf de dinți dizolvat. Îndată au apărut pe suprafața stîncii contururile unor desene reprezentînd capre de munte și alte animale. Am constatat că aceste desene sînt opera oamenilor primitivi. Pentru această descoperire am primit mulțumiri de la oamenii de știință. Am mai fost lăudați și pentru cercetările noastre în privința cuiburilor de berze albe.

Abia așteptăm vara viitoare să plecăm iar în „expedițiile" noastre științifice.

Petea Butnov, Vitea Prijak, Tanea Samohina
Școala nr. 2 din Jdansk

EXAMEN... PE ROATE

Cît de multe și diferite pot fi examenele! Dar cel despre care vă vom povesti acum a fost cu totul neobișnuit. Drept clasă a slujit strada, iar elevii nu stăteau în bănci, ci la volanul automobilului.

Cei mai tineri conductori - auto, pionieri din Moscova, și-au dovedit cunoștințele, după un an de pregătire, pe prima autostradă a copiilor. Aceasta se află la Moscova, pe strada a 3-a Pesceanaia. Toate se petrec aici ca într-un veritabil parc de automobile. Pionierii-dispeceri eliberează micilor șoferi foi de parcurs; cei de serviciu la stația de plecare, cu cronometrul în mînă, controlează dacă fiecare conductor-auto a parcurs întregul traseu, lung de... 2 km și jumătate. Iar milițienii, care urmăresc din cabinele lor de sticlă buna desfășurare a circulației, sînt tot copii. Pionierii pasionați de automobilistică învață aici, sub îndrumarea instructorilor încercați arta conducerii mașinilor. Și nu numai atît. Ei trebuie să știe și cum să întrețină mașinile, cum să repare micile defecțiuni ivite pe drum.

CONSTRUCTORI ISCUSIȚI

Micii tehnicieni de la Casa pionierilor din Blisnețovsk au lucrat aproape toată iarna la o construcție complicată. Dar efortul le-a fost răsplătit din plin. Zăpada nu se topise încă cînd Ghena Budos și Sașa Iscenko au făcut rodajul aparatului construit de pionieri: o elegantă aerosanie care aleargă cu o viteză de 60 km/oră.

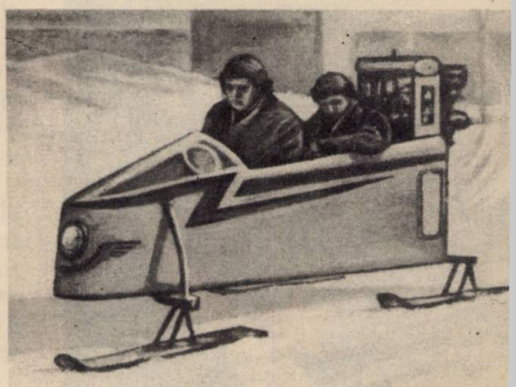

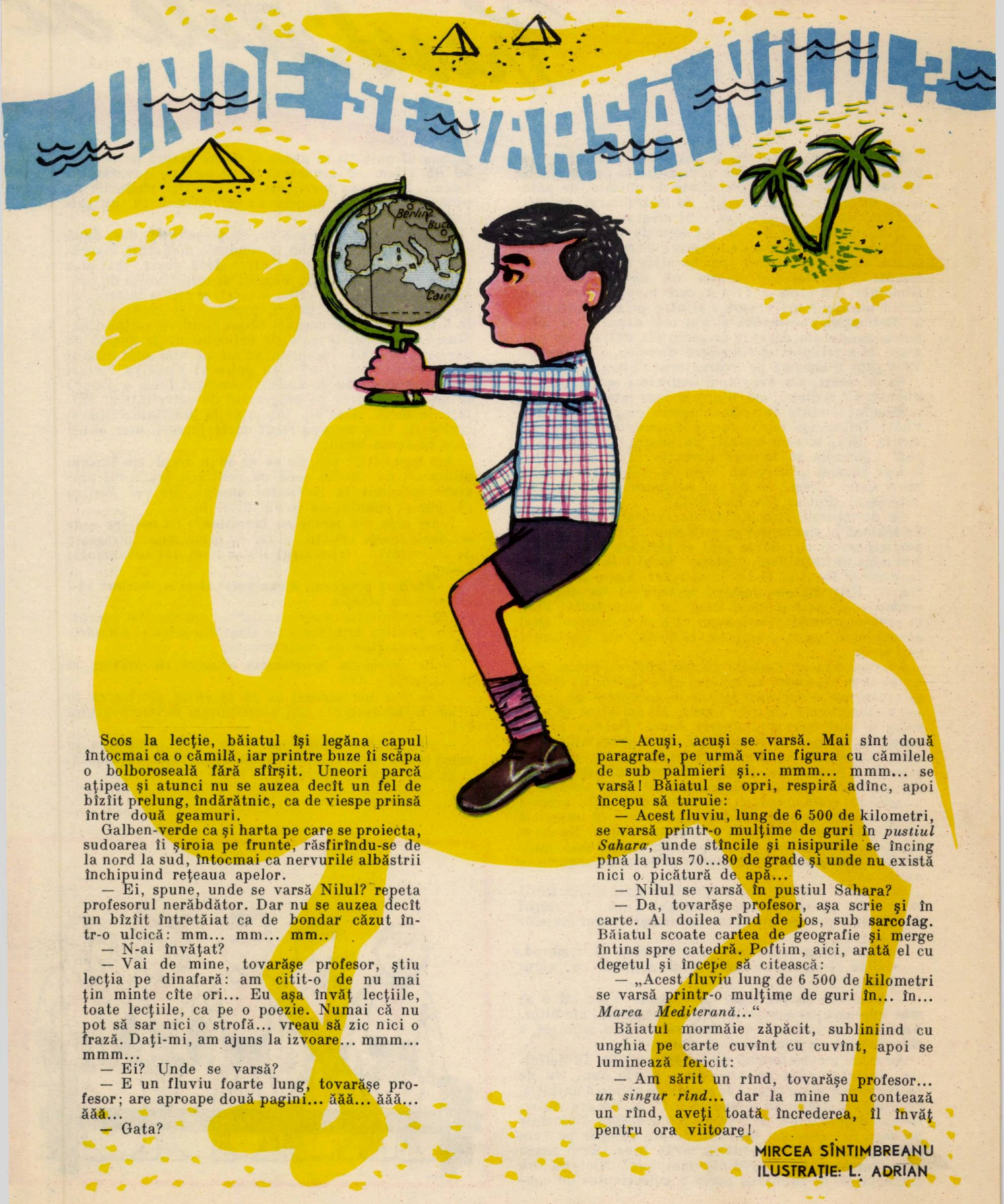

Scos la lecție, băiatul își legăna capul întocmai ca o cămilă, iar printre buze îi scăpa o bolboroseală fără sfîrșit. Uneori parcă aţipea și atunci nu se auzea decît un fel de bîzîit prelung, îndărătnic, ca de viespe prinsă între două geamuri.

Galben-verde ca și harta pe care se proiecta, sudoarea îi șiroia pe frunte, răsfirîndu-se de la nord la sud, întocmai ca nervurile albăstrii închipuind rețeaua apelor.

— Ei, spune, unde se varsă Nilul? repeta profesorul nerăbdător. Dar nu se auzea decît un bîzîit întretăiat ca de bondar căzut într-o ulcică: mm... mm... mm...

— N-ai învățat?

— Vai de mine, tovarășe profesor, știu lecția pe dinafară: am citit-o de nu mai țin minte cîte ori... Eu așa învăț lecțiile, toate lecțiile, ca pe o poezie. Numai că nu pot să sar nici o strofă... vreau să zic nici o frază. Dați-mi, am ajuns la izvoare... mmm... mmm...

— Ei? Unde se varsă?

— E un fluviu foarte lung, tovarășe profesor; are aproape două pagini... ăăă... ăăă... ăăă...

— Gata?

— Acuși, acuși se varsă. Mai sînt două paragrafe, pe urmă vine figura cu cămilele de sub palmieri și... mmm... mmm... se varsă! Băiatul se opri, respiră adînc, apoi începu să turuie:

— Acest fluviu, lung de 6 500 de kilometri, se varsă printr-o mulțime de guri în *pustiul Sahara*, unde stîncile și nisipurile se încing pînă la plus 70...80 de grade și unde nu există nici o picătură de apă...

— Nilul se varsă în pustiul Sahara?

— Da, tovarășe profesor, așa scrie și în carte. Al doilea rînd de jos, sub sarcofag. Băiatul scoate cartea de geografie și merge întins spre catedră. Poftim, aici, arată el cu degetul și începe să citească:

— „Acest fluviu lung de 6 500 de kilometri se varsă printr-o mulțime de guri în... în... *Marea Mediterană*...“

Băiatul mormăie zăpăcit, subliniind cu unghia pe carte cuvînt cu cuvînt, apoi se luminează fericit:

— Am sărit un rînd, tovarășe profesor... *un singur rînd*... dar la mine nu contează un rînd, aveți toată încrederea, îl învăț pentru ora viitoare!

MIRCEA SÎNTIMBREANU
ILUSTRAȚIE: L. ADRIAN

Președintele de

Cînd mă întorceam de la instruirea activului pionieresc mi-am adus aminte și de alegerea (sau mai bine zis realegerea) mea ca președinte de unitate, de pățaniile mele din anul trecut, de instructorul unității noastre (pe care îl avem și anul acesta).

Dragomir Gheorghe. Așta-i numele meu. Mi l-am auzit rostit de părinți, de neamuri, de colegi. Dar niciodată nu mi s-a părut spus cu atîta căldură ca anul trecut. Toți vorbeau despre un anume Dragomir Gheorghe din clasa a VI-a A, care învață foarte bine, care e un bun sportiv, care e printre primii deținători ai distincției pionierești și așa mai departe. În adunarea aceea am devenit președintele unității de pionieri. M-a felicitat și tovarășul director, și tovarășul Vlad (așa îl cheamă pe instructorul nostru).

Ca și astăzi, am avut apoi instruirea activului pionieresc. Ce e drept, mă simțeam tare mîndru.

Mi-aduc aminte de primul nostru program de activități. Culesesem multe păreri interesante din detașamente. Era, într-un cuvînt, un program reușit. Și-apoi? Lucrurile se încurcă oarecum. Tovarășul Vlad a fost chemat pentru un timp la raion. La plecare mi-a spus: „Vezi! Aveți un program de activități interesant. Pot să plec fără grijă?"

Se desfășurau atunci finalele spartachiadei, etapa de toamnă a pionierilor și școlarilor pe raion. Firește, participam și eu: 80 m plat și săritura în lungime. Am adus unității două diplome: locul I la săritura în lungime și locul al II-lea la alergări. Eram nespus de fericit. Președintele unității trebuia să fie doar un exemplu. Chiar a doua zi i-am scris tovarășului Vlad la centrul raional. Eram sigur că o să se bucure. Deși atunci n-am primit nici un răspuns, am continuat să-i scriu.

În continuare? Trebuie să mă gîndesc puțin. Da. Urma să învăț foarte bine. Ca și pînă atunci. Ba mi-am și ajutat un coleg care locuia în apropiere de mine. La matematică și fizică. Exact. Mi-amintesc că acel coleg a luat apoi note foarte bune. Puteam să mă mîndresc. Președintele unității nu se dezmințea. Am avut în perioada aceea și o serbare frumoasă, închinată zilei de 7 Noiembrie. Pentru că eram talentat mi s-a dat mie rolul crainicului pe care tot eu îl scrisesem.

Așa cum eram obișnuit, am primit și de data aceasta felicitări. Nu știu de ce, dar mi se părea că succesele mele înseamnă neapărat și succesele unității. Nu eram eu președinte? Oare la ce puteam năzui mai mult decît ca toți pionierii să spună: „Vedeți ce președinte avem noi?"

Și uite că n-a fost chiar așa. Într-o zi, m-am trezit la camera pionierilor cu tovarășul Luca. Tovarășul învățător Luca era instructor la detașamentul claselor a V-a.

— Cum merg lucrurile? m-a întrebat el zîmbind.

— Bine, cum să meargă? i-am răspuns eu, sigur de mine.

— Știi, am să țin locul tovarășului Vlad cît o să mai lipsească, m-a anunțat el, de asemenea, zîmbitor. Apoi deveni serios. Va trebui să avem o adunare a colectivului de conducere al unității.

Adunare a colectivului de conducere? Fie. În definitiv, unitatea avea un președinte foarte bun. Nu de mult apăruse și un articol la gazeta de perete a unității. Se numea: „Exemplul președintelui", în care era vorba, firește, despre mine. Se vorbea acolo despre diplomele pe care le adusesem unității, despre colegul pe care l-am ajutat, despre faptul că învăț bine. Cine putea să-și dorească un președinte mai bun? Nici nu mă gîndeam că în adunarea aceea a colectivului de conducere al unității ar putea fi vorba despre mine. Dar eu nu știam că tovarășul Vlad scrisese tovarășului Luca... Și că era îngrijorat. De ce? Din rîndurile de pînă aci ați putea pricepe de ce? Atunci eu nu pricepeam.

Adunarea am deschis-o eu, ca președinte, dar, după cum am băgat de seamă, a condus-o mai mult tovarășul Luca. M-am simțit dintr-o dată prost, mai ales că, pe lîngă președinți, membri ai colectivului de conducere al unității, se aflau invitați și cîțiva instructori de detașament, învățători, profesori și muncitori de la S.M.T. În zadar căutam să-mi amintesc cu tot dinadinsul de succesele mele, de articolul de la gazeta de perete a unității. Începeam să nu mă mai simt bine și pace. Poate credeți că s-au petrecut niscaiva lucruri extraordinare? Da de unde! Tovarășul Luca a propus să ne uităm puțin pe programul de activități al unității întrucît, zicea el, sîntem pe la jumătatea trimestrului și, dacă nu s-au făcut unele lucruri, s-ar putea face de-acum încolo.

Am înghițit în sec. Ca să vă spun drept, nu țineam minte cît de cît din ceea ce conținea frumosul program întocmit la începutul anului. De ce? Pentru că, pur și simplu, nu m-am uitat la el.

L-am scos din sertar cu învelitoare cu tot (pe care era scris foarte artistic, chiar de mîna mea: „Program de activități — trimestrul I") și l-am dat tovarășului Luca.

— Frumos program! a exclamat el și a început să-l citească cu atenție.

„Bine că nu știe ce scrie acolo" — am răsuflat ușurat.

Dar în clipa următoare l-a lăsat din mînă și s-a adresat președinților de detașamente.

— Ce scrie în programele voastre cu privire la învățătură?

— Se vor lua măsuri ca să se evite rămînerea în urmă la învățătură, citi președintele detașamentului III.

— Se vor lua măsuri ca să se evite rămînerea în urmă la învățătură, citi președintele detașamentului II.

Și toți, același lucru.

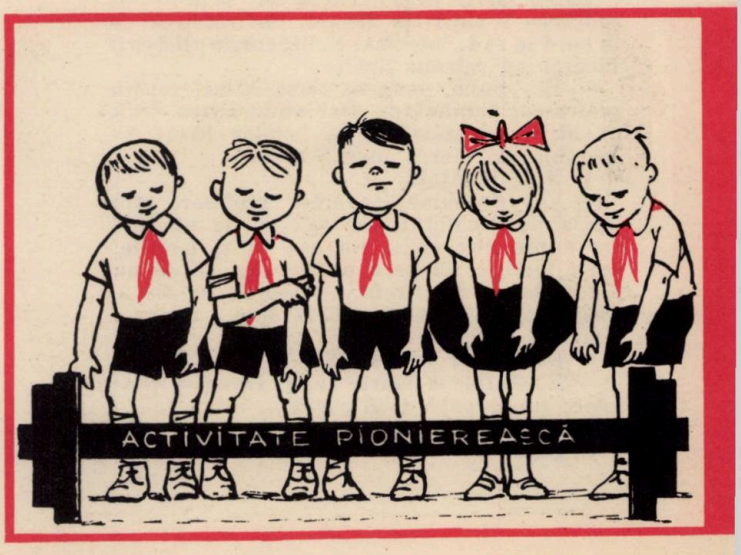

unitate

— Se vor lua măsuri ca să se evite rămînerea în urmă la învăţătură, citi şi tovarăşul Luca din programul unităţii. Ce frumos! exclamă el. Peste tot acelaşi lucru!

Atunci mi-am amintit de cele ce-mi spusese tovarăşul Vlad la plecare: „Ai grijă! Detaşamentele trebuie să amănunţească programul de activităţi al unităţii. Să prevadă măsuri potrivite cu cele ce au ei de făcut în detaşament"... Şi ei s-au apucat să copieze aidoma programul unităţii! În cap mi se zbăteau fel de fel de gînduri: articolul de la gazeta de perete, diplomele, colegul ajutat. Ce ar fi trebuit să fac eu?

— Preşedintele ar fi trebuit să controleze lucrurile astea, sună ca un răspuns la zbuciumul meu glasul tovarăşului Luca. Dragomir Gheorghe e un băiat bun, nimic de zis. Scrie şi la gazeta de perete (ironie la adresa mea?). Dar cîţi pionieri au participat la spartachiadă? Nouă. Din cîţi? Din 220. Cîţi au luat premii? Unul: Dragomir. Apoi, dacă eşti bun sportiv, ca preşedinte de unitate trebuia să te îngrijeşti ca să participe la spartachiadă cît mai mulţi. Să se antreneze. Să obţină şi ei locuri bune în clasament.

Destul! Nu-mi trebuia mai mult. Restul venea de la sine.

„Dacă înveţi bine, Dragomir, trebuia să organizezi aşa treburile încît peste tot pionierii să înveţe bine. Dacă ţi-ai ajutat colegul, toţi ceilalţi să-şi fi ajutat colegii. Daci ai luat tu distincţia, organizează lucrurile astfel încît să-i ajuţi pe toţi să-şi ia distincţia".

Şi dacă iei programul şi te uiţi puţin în el lucrurile sînt astfel puse acolo încît cele de mai sus să se îndeplinească. Am zîmbit amar. „Dacă programul zace în sertar şi preşedintele se acoperă de glorie! Ba mai este şi lăudat la gazeta de perete, cred şi eu" — mi-am spus.

— Exemplul personal al preşedintelui este un lucru foarte însemnat, continuă tovarăşul Luca.

(„Cum aşa? Va să zică tot am procedat bine!")

— Dar nu ajunge atît. (Ascultam curios şi oarecum revoltat: „Care preşedinţi de detaşament n-au participat la instruire? I-am pus eu să copieze cuvînt cu cuvînt programul de activităţi al unităţii?")

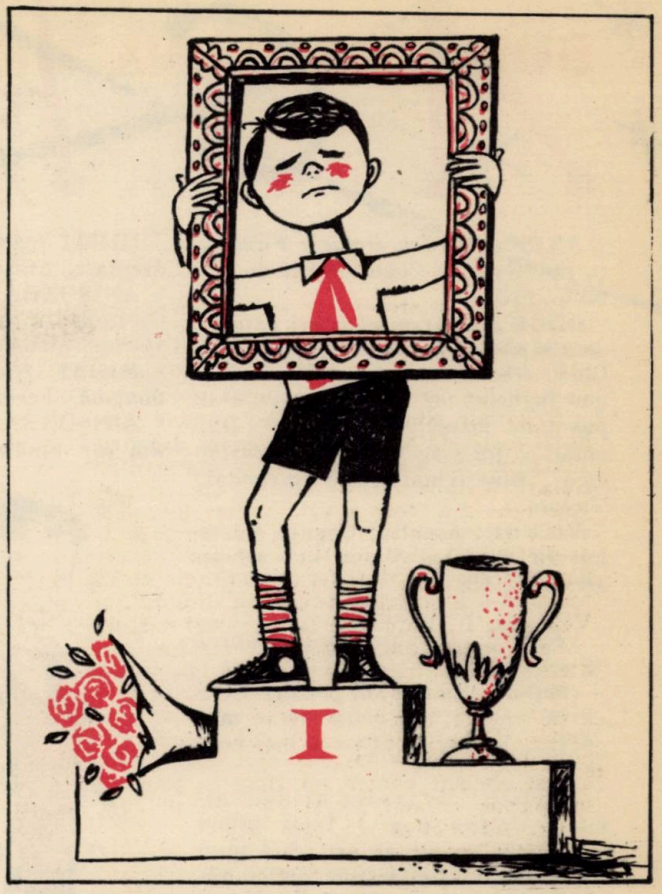

Rolul preşedintelui este să controleze şi să ajute detaşamentele. Să conducă şi să îndrume, să îndemne la iniţiative bune detaşamentele. Altminteri, ce nevoie am avea de preşedinte de unitate? („Aşa?") Bineînţeles că şi preşedinţii de detaşamente şi, totodată, membrii colectivului de conducere au greşit. Unii dintre ei au vechime de un an şi chiar doi. Unde a fost iniţiativa lor?

— Ba la noi s-a făcut, sări preşedintele detaşamentului III, „cu vechime". Şi începu să povestească cîteva lucruri despre care eu habar nu aveam.

Pe măsură ce el vorbea, mie îmi creştea inima. „Va să zică tot s-au făcut lucruri în unitate".

— S-au făcut, nici vorbă, interveni tovarăşul Luca (omul acesta parcă îmi citea gîndurile!!!) Dar fără „vina" preşedintelui.

Am luat în ziua aceea programul punct cu punct şi de a doua zi am început să colind detaşamentele. Vedeam programele lor, îi îndemnam să mai pună şi alte acţiuni pe care le putea face detaşamentul. De la tovarăşul Luca am mai învăţat încă un lucru bun: repartizarea sarcinilor. Se întîmpla cam aşa: în detaşamente se află totdeauna pionieri care „fac ei totul". Ei făceau totul şi ceilalţi îi admirau. Bineînţeles că munca era mai grea şi realizările mai mici. I-am învăţat să împartă fiecărui pionier sarcini după puterile lui.

Spre sfîrşitul trimestrului am primit, în fine, o scrisoare de la tovarăşul Vlad.

„Dragă băiete,

Am avut mult de lucru şi nu am putut să-ţi scriu. Revin în unitate pe la 15 decembrie. Nădăjduiesc că te-ai descurcat bine. De altfel cred că te-a ajutat tovarăşul Luca".

Despre aceste lucruri s-a vorbit şi în adunarea în care am fost reales anul acesta. Bineînţeles ca despre fapte trecute... Şi ele mi-au venit în minte în după-amiaza aceasta ploioasă de noiembrie: Ce vreţi! Amintiri.

P. conf. A. WEISS

ILUSTRAŢII: ADRIAN

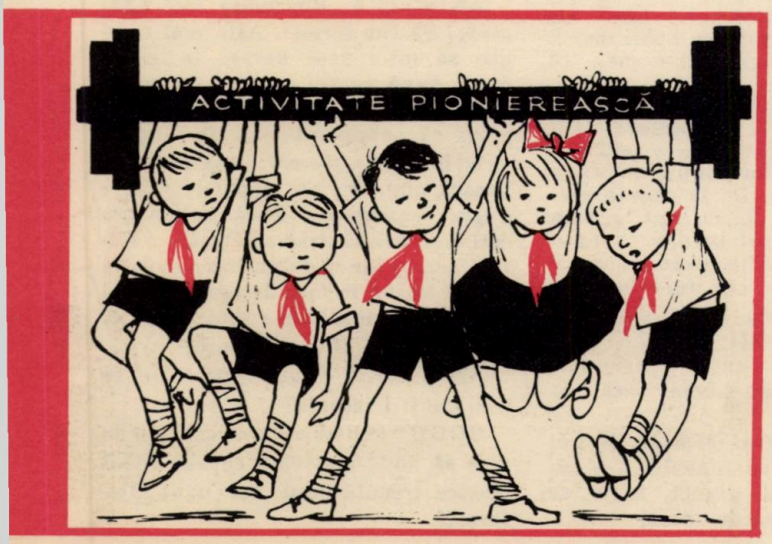

AGROBA

ANIȘOARA *(cu ironie):* Firește, ca să-l ajute pe Gogu să-și ia doctoriile. *(Ies.)*

GOGU *(scoate capul de sub pătură, ascultă atent pașii care se depărtează):* Cînd s-a așezat pe piciorul meu... am înghețat de spaimă. „Na, c-ai pus-o de mămăligă, Gogule!" Da, noroc că nu s-au prins... *(Bucurîndu-se.)* Bine ai mai adus-o din condei, Victore...

VICTOR: Ascultă, Gogule, nu te bucura degeaba. Vreau să vorbesc serios cu tine.

GOGU: Iar începi?

VICTOR: Trebuie să te întorci la școală!

GOGU *(dînd din colț în colț):* Știu eu că trebuie, dar acum nu se mai poate... Vezi și tu că nu se mai poate...

VICTOR: Nu vreau să văd nimic... *(Către Gogu.)* Dacă mîine nu ești la școală să știi că-i spun dirigintei noastre și pionierilor din grupa noastră totul.

GOGU: Ești nebun?!

VICTOR: Să vii la școală... Să te-apuci serios de carte. Să-nveți, că poți.

GOGU: Păi sigur că pot. Doar ți-am dovedit-o că pot... Am învățat să fac niște tumbe artistice de toată frumusețea... *(Se dă din nou peste cap.)*

VICTOR: Ce-i spun eu și ce înțelege el.

GOGU: Și asta nu-i nimic: numărul cu paharele e și mai grozav. Stai să ți-l arăt că acum cred că n-o să ne mai deranjeze nimeni. *(Se îndreaptă spre bufet, mergînd în mîini. În pragul ușii apare Mihai.)*

MIHAI: Mi-am uitat mănușile... *(Dînd cu ochii de Gogu.)* Aoleu... da' ce e asta?!... Bravo...

GOGU *(sare fisticit în picioare.)*

MIHAI *(către Victor):* Ziceai că e bolnav și cînd colo... dumnealui...

VICTOR *(pleacă, vinovat, privirile în pămînt.)*

GOGU *(lui Mihai):* Pe cuvîntul meu de onoare că mă simt prost.

MIHAI *(cu subînțeles):* E și normal să te simți prost... *(Către Victor.)* Și zi așa: 38,9...?!

GOGU *(încurcat):* Uite ce e, Mihai, îți spun tot secretul meu...

MIHAI *(tăios):* Mulțumesc. Ce-a fost de aflat am aflat...

ANIȘOARA *(vîrînd capul pe ușă):* Ce faci, Mihai? Nu vii o dată?!

MIHAI *(către Anișoara):* Ai avut dreptate, Anișoaro...

ANIȘOARA: Altădată să nu mai contrazici... că știi bine că eu nu vorbesc niciodată în vînt.

MIHAI *(furios):* Bine... bine, doamnă Sherlock Holmes.

ANIȘOARA *(măsurîndu-l pe Gogu din cap pînă-n picioare):* Da' grozavă pijama ai stimabile.

MIHAI *(aproape așezîndu-se pe un scaun):* N-aș fi crezut-o pe Anișoara nici dacă m-ar fi tăiat cineva bucățele... *(Către Anișoara.)* Cînd am intrat m-am convins cu ochii mei... Dumnealui cu picioarele-n sus... ca acrobații...

ANIȘOARA *(lui Mihai):* Asta de la febră, Mihai! Nu-nțelegi? Un mod mai... original de a aiura... *(Către Victor.)* Am bănuit eu că e ceva în neregulă. De la gheata aia. „Măi să fie... îmi zic, ce caută gheata asta în patul unui bolnav?!" *(Lui Gogu, măsurîndu-l din nou cu privirea.)* Și, mă rog, la ce circ funcționați?!

MIHAI *(aspru, către Victor și Gogu):* De ce ne-ați mințit?

VICTOR: Eu... eu...

GOGU: A fost numai așa, o glumă!

ANIȘOARA *(lui Mihai):* Noi îi duceam grija și dumnealui... *(Lui Gogu.)* Frumoasă glumă, n-am ce zice. O săptămînă de chiul!

GOGU *(după o pauză):* Uite ce e copii! Hai să vorbim serios. Nu e vorba de nici un chiul. M-am hotărît să mă fac artist de circ.

MIHAI *(punîndu-i lui Gogu mîna pe frunte):* Gogule, ai temperatură?!

GOGU *(sigur pe el):* De loc... De mai bine de o lună mă antrenez într-una. *(Cu aprindere.)* A, un număr senzațional. Stați cuminți și vi-l arăt și vouă îndată... *(Începe să scoată din nou paharele din bufet.)* Echilibristică cu scaunul pe funduri de pahare!

MIHAI: Va să zică de asta nu mai dai tu pe la școală.

GOGU: Firește... Știu tot ce trebuie să știe un artist de circ.

ANIȘOARA: Te-am înțeles. Va să zică tu îți închipui că un analfabet ca tine poate să devină peste noapte artist de circ.

GOGU: Ia te rog să nu mă jignești. Știu cît trebuie să știe un artist de circ.

ANIȘOARA *(pocnindu-se cu palma peste frunte):* Auzi știe... Uită că scrie cu 15 greșeli la fiecare pagină. Ar trebui mai întîi să te pui la punct cu gramatica și pe urmă să te gîndești să te faci și artist de circ...

GOGU: Bine, bine, am mai auzit-o eu...

ANIȘOARA: Dac-ai auzit-o... bag-o la cap... și du-te la tovarășa dirigintă și mărturisește-i totul...

GOGU: Asta nici în ruptul capului...

ANIȘOARA: Atunci o să-i spunem noi totul.

GOGU: Eram sigur... Pîrîcioaso.

ANIȘOARA: Pîrîcioasă eu? *(Rîzînd.)* Să fim serioși. Asta mai mergea să mi-o spui numai în cazul cînd, după ce am mirosit figura cu gheata, m-aș fi dus la tovarășa dirigintă să-i spun totul!... Dar așa...

MIHAI *(Anișoarei):* Lasă-l să vorbească cum îl taie capul... *(Către Gogu, sentențios.)* Dacă mîine nu ești la școală să știi c-o pățești... *(Către Victor.)* Iar cu dumneata o să stăm noi de vorbă în fața detașamentului ... că fapta dumitale e mai gravă... e tăinuire... Hai Anișoaro!

ANIȘOARA *(Lui Gogu):* De ce n-ai venit la școală?

GOGU: Pentru că n-aveam de la cine să aduc motivare că am lipsit marțea trecută cînd am avut dictare...

MIHAI: Şi de ce ai lipsit, mă rog, de la dictare?

GOGU: E... asta-i bună. Doar n-o fi vrînd să viu să încasez şi-un doi... Mi-ajunge că am un patru.

MIHAI: Aha!... Va să zică ai lipsit marţi cu bună ştiinţă.

GOGU *(pe acelaşi ton):* Şi ce pedeapsă o să primesc pentru asta?!

MIHAI: Nu ştiu... O s-o stabi-

lească colectivul... Cum ai putut să ne minţi, să-ţi baţi joc de noi, de onoarea grupei noastre? *(Revenindu-şi, către sală.)* Ce părere aveţi, tovarăşi, de un om ca ăsta? Cică nu mai are nevoie de şcoală că se face acrobat! *(Către Gogu.)* Da' ce crezi tu că acrobaţii nu ştiu carte? Te înşeli amarnic. Păi oamenii ăştia au învăţat serios, şcoli după şcoli!

GOGU: De unde ştii?

ANIŞOARA: Hai cu mine la circ... să stăm de vorbă cu ei *(După o pauză.)* Hai!

GOGU *(cu privirile în pămînt, după o pauză lungă):* Nu mai e nevoie... am fost... *(Serios.)* Pentru că, să vedeţi, mie nu-mi reuşea figura cu scaunul şi paharele şi am dat fuga la circ şi l-am întrebat pe un acrobat de-acolo: „Nene, de ce cad mereu cu scaunul şi sparg paharele?"

MIHAI: Şi ce ţi-a răspuns?

GOGU: Mai întîi şi mai întîi acrobatul acela şi-a vîrît mîna în părul meu şi m-a ciufulit. Pe urmă mi-a zis: „Ştii geometrie?"... „Nu ştiu" — am răspuns eu, că noi nu facem încă geometrie... „Ei, cînd o să faceţi geometrie ai să vezi tu ce uşor o să-ţi fie să găseşti punctul de echilibru"...

ANIŞOARA: Păi... Vezi! Toate se leagă una de alta ca mărgelele pe firul de aţă... cum s-a rupt firul... gata... nu mai faci nimic cu mărgelele.

GOGU *(înfuriat):* Slăbeşte-mă cu mărgelele tale, că eu nu sînt fată să alerg după mărgele.

ANIŞOARA: Se vede că eşti slab şi la limba romînă. Povestea asta cu mărgelele e o comparaţie, Gogule...

GOGU: Lasă-mă cu comparaţiile şi află de la mine că mă întorc la şcoală. Că eu dacă nu aflu cum devine cazul cu punctul de echilibru mor... *(Afară se aud paşi.)*

MIHAI: Şi tu... Victore?

VICTOR: Ce era să fac, Mihai? Gogu m-a rugat să vă spun că e bolnav. Puteam să-mi trădez colegul?

ANIŞOARA: Cum să-l trădezi? Trădezi pe cineva unui duşman, nu unui prieten. Ori poate că pe noi ne consideri duşmani?

VICTOR: Nu. Nu, asta nu. *(Afară se aud paşi.)*

GOGU *(tresări):* Mama... *(Dă să-şi dezbrace costumul, dar nu mai are vreme. În scenă intră mama cu un coş în mînă.)*

MAMA *(dînd cu ochii de Gogu):* Da' ce e aici, reprezentaţie de circ?

GOGU: Ar fi bine, numai că... *(Lasă privirile în pămînt.)*

MAMA *(către Victor):* Dar ce s-a întîmplat? *(Victor lasă privirile în pămînt. Anişoara şi Mihai se întreabă din priviri dacă să-i răspundă sau nu.)*

GOGU: Mamă,am să-ţi spun eu totul. *(Către Victor, Anişoara, Mihai.)* Prieteni, puteţi să mai aveţi încredere în mine?

ANIŞOARA *(după ce se uită lung la Mihai):* Da, Gogule!

MIHAI *(către Anişoara):* Îl iei pe răspunderea ta?

ANIŞOARA: Îl iau.

MIHAI: Şi ce te face să crezi că ai să izbuteşti?

ANIŞOARA *(către sală)*: Cînd un om se frămîntă să afle, ca să zic aşa, punctul de echilibru... înseamnă că este pe drumul cel bun.

— Cortina —

Bunicul

A venit bunicul la oraş
cu cămaşă albă, cu iţari,
primăvara parcă poartă-n paşi
nerăbdare-n ochii lui sprinţari.

Se opreşte lîng-o librărie,
cercetînd vitrina cu nesaţ,
intră înăuntru şi se-ntoarce,
mîndru, c-un pachet de cărţi
sub braţ.

M-a cuprins aducerea-aminte...
Moşul meu a fost analfabet.
Şi mai ştiu c-a fost argat
'nainte...
Prindeţi aripi, cînturi de poet.

NICOLAE NASTA

ZUGRAVUL

Tu le torni pe faţă
Pruncilor roşeaţă
Şi sprîncene tragi,
Negre, fetei dragi,
Şi cu var albeşti
Tîmple bătrîneşti.

(Să răspunzi nu poţi?
Stai pe gînduri grav?
Ţineţi minte toţi:
Timpul e zugrav.)

LUAŢI AMINTE

Cine mi te face oare
Uneori să fii mîhnit?
Nici o palmă n-ai primit,
Dar obrazul rău te doare!

Nu e ghicitoare, nu-i,
Printre ghicitori s-o pui.
Ştim cu toţii ce e. — Da?
Atunci, spuneţi!
— Nota rea.

HULUBIŢA

Hulubiţa albă
Ştie casa noastră.
Cu aripa albă
Bate în fereastră.

(Cine-i? Haide, spală-ţi faţa!
Nu vezi că e dimineaţa?!)

ION SEREBREANU

SCURTA POVESTE A UNEI PRIETENII

Nuță dorea să-și facă un prieten. Dar pe care dintre colegi să-l aleagă?

„Păvăluc are note mici. Nu-l vreau. Ionel e deștept, dar a rîs ieri de mine. Mioara e fată, Dana tot fată. Fănuș e bondoc. Vasilică miop... Ce mă fac? Nu-mi rămîne decît Rădulescu, președintele grupei de pionieri". Și Nuță a devenit cel mai apropiat prieten al președintelui. S-a mutat în banca acestuia și a-nceput să se țină după el ca o umbră.

Iată însă că la noile alegeri pionierești Rădulescu n-a mai fost reales. Motivele erau temeinice. Lipsă de inițiativă, delăsare. Nuță n-a rămas nici el nepăsător. A trecut în altă bancă, lăsîndu-i următorul bilet:

„Rădulescule,

Îmi pare rău, dar vezi și tu... nu mai putem fi prieteni. N-am încotro: trebuie să iau atitudine.

Al tău fost prieten,
Axente Bănuță"

Ei, ce ziceți, copii, de-un astfel de prieten?

DRINA SÎRBU

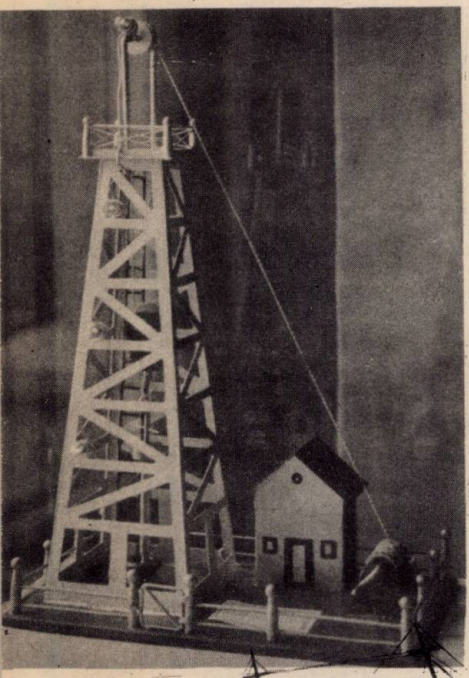

Cîteva dintre lucrările sosite pentru concursul „CONSTRUCTORI ISCUSIȚI"

Costăchescu Daniel, **clasa a VI-a C, Șc. de 8 ani nr. 2 — Brăila**

Lupșa Nicolae, **clasa a VII-a, Șc. de 8 ani din comuna Lechința, regiunea Cluj**

Roșu Mircea, **clasa a IV-a C, Șc. de 8 ani nr.7 — Galați**

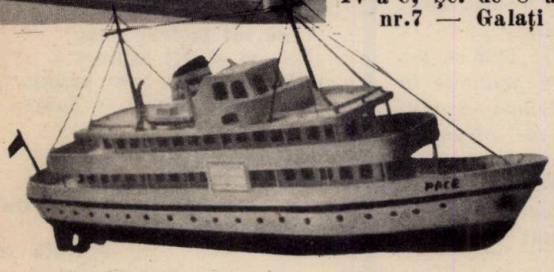

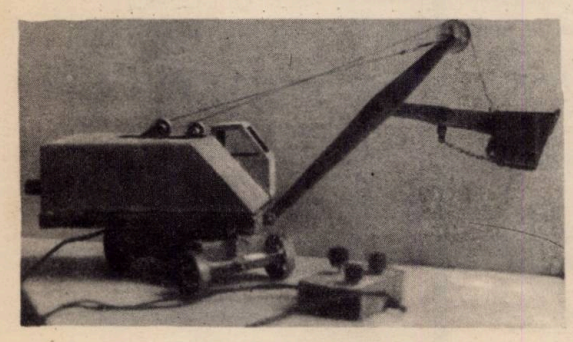

DEZLEGAȚI!

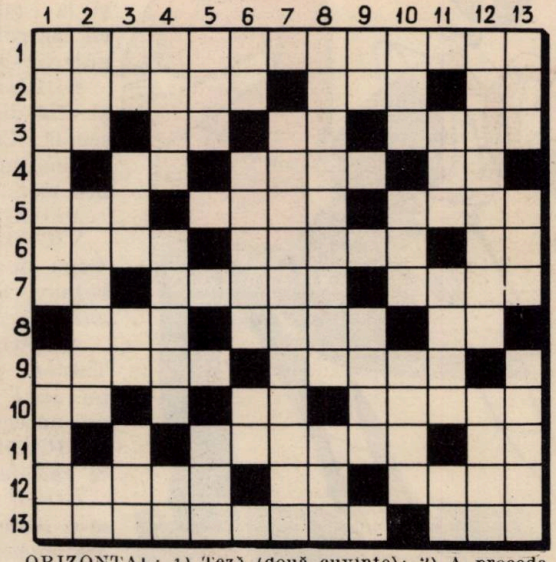

ORIZONTAL: 1) Teză (două cuvinte); 2) A proceda în așa fel încît să știi la teză — Cîteodată... se mai încurcă — 1 U și 1 N; 3) Negație — Nu e noapte — Număr inversat (abrev.) — ...Iulia, Someș... etc.; 4) S! — ...de învățătură! — Le învață cei mici din abecedar la litera O; 5) Policlinica și căminul de iarnă al uneltelor agricole — Pentru ea luptăm cu toții — Cifră devenită celebră datorită uneia dintre poveștile lui Ion Creangă; 6) Despre ea învățăm la geografie — Fel (reg.) — Coca Zamfir! 7) N—A fermenta—Te bucuri cînd e bună... la teză; 8) Personaj din povestirea „Budulea Taichii" de I. Slavici — Nu acolo! — Prepoziție; 9) A chinui — Prefix pentru căldură; 10) Simbolul unui metal despre care s-ar putea să dați teză la fizică — ... 104 — Fiecare calcă pe ea; 11) Fotografiat în... mișcare — Loghin Radu; 12) „Locatarii" școlilor — Una și alta! — Mare și cunoscut pictor romîn; 13) Spre sfîrșitul lor se dau tezele — Ultimul roman din ciclul celor cinci scrise de Duiliu Zamfirescu.

VERTICAL: 1) St! — Absolut necesar la teză; 2) ... doi, trei ș.a.m.d. — Te ajută la pregătirea tezelor (sing.) — El... R! 3) Craiova pe... numerele vehiculelor — Strada... — Teze! — Pom furnizor de... ceai; 4) Săgeți luminoase — Una dintre operațiile pe care o vei folosi neapărat la teza de matematică (verb) — Victor Mircea; 5) Mai mulți cai dobrogeni — Din partea mea...! 6) Un soare de care vă veți izbi la teza de istorie antică — O are sută la sută cel care se pregătește bine pentru teze — Tei! 7) După ce am terminat acest lucru sînt gata pentru teză (participiul trecut); 8) Asemenea cunoștințe ai după recapitularea materiei — Fruct tare bun, mai ales toamna; 9) Cete! — Inițialele unei întreprinderi de transporturi foarte mult utilizate; 10) Dacă nu e bună! — Culoarea feței — Dumneata, îndulcit moldovenește; 11) Pronume posesiv — Marca unei paste de dinți — N-am putut ajunge pînă la mare! 12) Le aștepți cu emoție cînd începe teza — E bine să-l faceți înainte de a dezvolta subiectul tezei; 13) Nume, lac vulcanic sau vestită stîncă în Bucegi — Rîu în Maramureș — Cam în acest anotimp se dau primele teze.

95 ore în cosmos

Nava cosmică „Vostok-3" e pe rampa de lansare. Andrian Nikolaev se îndreaptă spre liftul care-l va duce în interiorul cabinei.

1

2 „Start! Drum bun, cutezătorule!"

3 Cosmonautul nr. 3 suportă bine plasarea pe orbită. El transmite: „Mă simt bine, la bord totul este normal!"

4 Masa cosmonautului e alcătuită, pentru prima oară din: chifteluțe, fripturi, sandvișuri, fructe.

5 După programul stabilit pe Pământ, Nikolaev se culcă. Înainte de culcare, transmite: „La bord totul e bine, pe mîine".

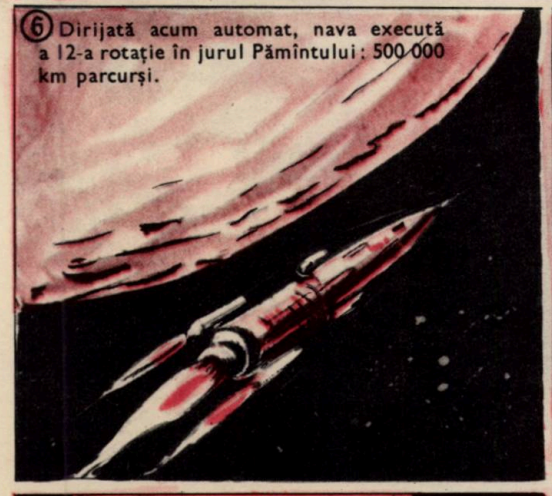

6 Dirijată acum automat, nava execută a 12-a rotație în jurul Pământului: 500 000 km parcurși.

7 Cosmonautul se trezește și își face gimnastica de dimineață ca la el acasă, în odaie.

8 „Start!" În cursa cosmică pornește „Vostok-4". Împreună cu „Vostok-3" va realiza primul zbor cosmic în grup.

9 Cosmonautul nr. 4 — Pavel Popovici — s-a plasat pe orbită în vecinătatea fratelui său cosmic, Andrian Nikolaev.

10 Oamenii sovietici ascultă la radio mesajul comun al cosmonauților.

Nikolaev: — Totul merge perfect, vă aud foarte bine.

Popovici: — Observ Pămîntul printre nori.

Gagarin: — Vă felicit, prieteni. Cu bine, pînă la întîlnirea noastră pe Pămînt!

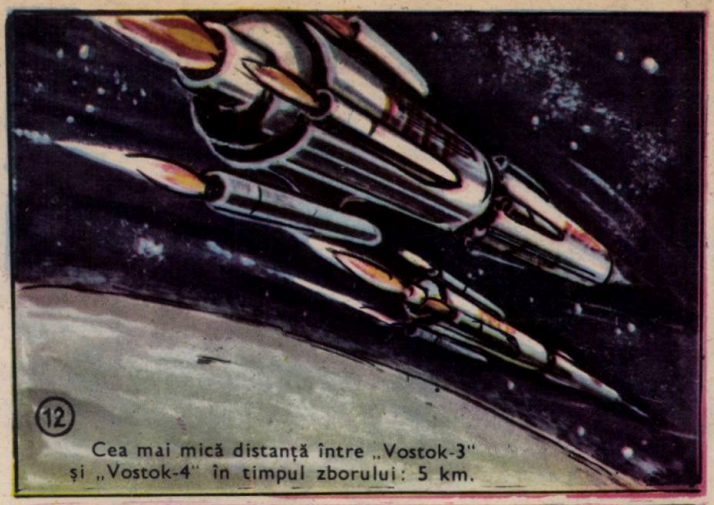

Cea mai mică distanță între „Vostok-3" și „Vostok-4" în timpul zborului: 5 km.

Televiziunea sovietică transmite mereu direct din Cosmos imaginile celor doi cosmonauți. Acum Nikolaev însemnă ceva în jurnalul de bord.

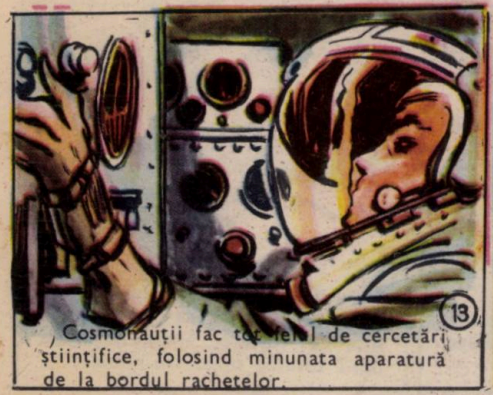

Cosmonauții fac tot felul de cercetări științifice, folosind minunata aparatură de la bordul rachetelor.

Nikolaev milionar! „Vostok-3" a depășit cifra de 2 milioane km parcurși.

Cosmonauților li se transmite că Federația internațională de aviație le-a conferit Medalia de aur.

Pentru dragul său frate cosmic, Popovici cîntă „Cîntecul cosmonauților".

Istoricul zbor în grup al cosmonauților sovietici, primul din lume, se apropie de sfîrșit.

„Vostok-3" a înconjurat în 95 de ore, adică în aproape 4 zile, de peste 64 de ori globul și a parcurs o distanță de peste 2 600 000 km.

„Vostok-4" a aterizat bine. Rezultat în 71 de ore, adică aproape în 3 zile, a înconjurat de peste 48 de ori planeta noastră și a parcurs o distanță de circa 2 000 000 km.

Poporul sovietic își întîmpină eroii. Frații cosmici sînt aclamați de toate popoarele globului.

BIBLIOTECA CENTRALĂ

CRAVATA ROȘIE

REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.
Nr 12–1962

Trăiască cea a Republicii

Patrie, pămînt de aur

Versuri de TIBERIU UTAN

Muzica de GH. BAZAVAN

I.

Din rodul muncii noastre înălțată
Lucești în lume, mîndră ca o stea.
Nu-i dragoste mai scumpă, mai curată
Ca dragostea de tine, țara mea.

REFREN:

Patrie, pămînt de aur,
Patrie, pămînt slăvit,
Liberă te-au vrut părinții,
Visul lor s-a împlinit,
Liberă-nfloreşti sub steagul
Gloriosului partid.

II.

În vremurile-apuse-ale restriștii
Cu-al vieții preț, cu braț nebiruit,
Mîndria ți-apărară comuniștii,
Destinul tău măreț l-ai făurit.

REFREN...

III.

Ne-nfrîntă fii, lucind între popoare,
Republică română, țara mea.
Sub flamuri de partid, biruitoare,
Înalță-se în veacuri mîndra ți stea.

REFREN...

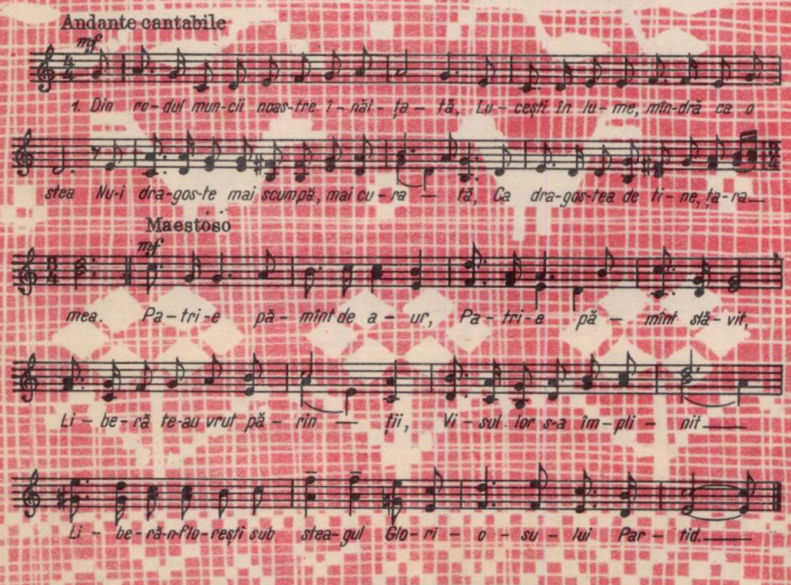

Acum 15 ani, sfîrșitul lunii decembrie i-a adus poporului romîn o mare biruință. Atunci, în acel ajun de Anul nou, masele populare conduse de partidul comunist, au alungat din țara noastră pe ultimul vlăstar al monarhiei și au proclamat Republica Populară Romînă. În toate orașele și satele patriei, această veste a fost primită cu o uriașă bucurie, iar ziua de 30 Decembrie a devenit sărbătoare. O grea stavilă fusese înlăturată din calea spre libertate a poporului nostru, cale deschisă de 23 August 1944.

Tinere prieten, cînd intri dimineața în școală nouă, ducînd sub braț noile cărți școlare primite în dar din partea republicii noastre; cînd treci cîntînd prin noile cartiere cu blocuri colorate, în care locuiesc oameni ai muncii, părinții sau frații tăi; cînd poposești sub bolțile de basm ale Palatului pionierilor sau cutreieri parcuri noi, care-ți dăruiesc frumusețe din frumusețea lor; cînd străbați patria în vesele drumeții și te uimesc hidrocentralele, uzinele, orașele noi, satele cu școli frumoase și cămine cultu-

de-a XV-a aniversare Populare Romîne

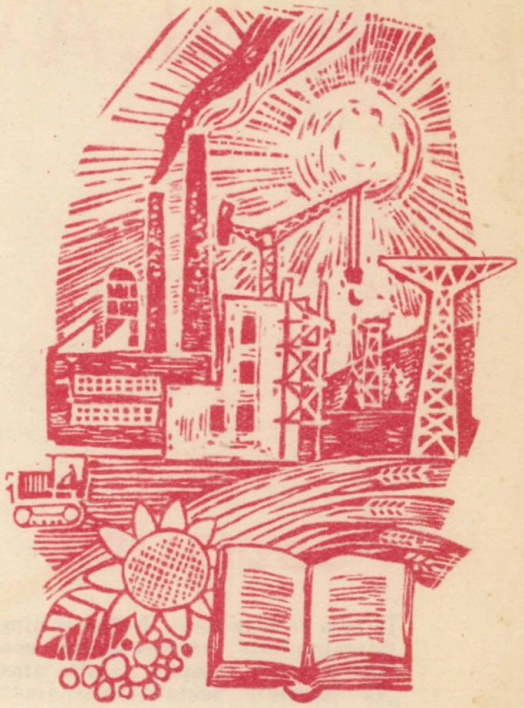

MAREA SARBATOARE

ale, adu-ți aminte că pentru toate cestea clasa muncitoare, sub conucerea partidului său, a dus aspre i îndelungate lupte.

Pentru a ne bucura astăzi de sărătoarea lui 30 Decembrie, poporul ostru a dat grele jertfe.

Timp de 80 de ani, familia prinipilor prusaci Hohenzollern de Signaringen, cocoțată pe tronul Romîiei, a stăpînit aceste plaiuri, în îrdășie cu marii moșieri și fabrianți. Timp de 80 de ani n-a făcut ltceva decît să asuprească și să efuiască poporul romîn, să repeadă loanțe în piepturile muncitorilor are cereau pîine și libertate. ub oblăduirea acestor regi au fost năcelăriți în 1907 cei 11 000 de ărani înfometați, robi pe pămîntul nuncit de ei. Timp de 80 de ani Iohenzollernii au făcut jocul marior bogătași, vînzînd țara la mezat trăinătății. Coroana lor trufașă era emnul nefericirii unui popor haric, viteaz și înțelept.

Tinere prieten, care te-ai născut ntr-o Romînie liberă și creștI sub rija părintească a republicii, învă să cunoști ce a fost în trecut ca să prețuiești cum se cuvine soarele socialismului.

Știi tu, tinere prieten, că în țara noastră erau în acea vreme sute de mii de familii țărănești care nu posedau nici măcar o jumătate de hectar de pămînt, în timp ce regele avea numai pămînt arabil 15 000 de hectare? și încă 137 000 hectare de pădure?

Știi tu că palatele și castelele regale numărau la un loc 3 148 de odăi, în timp ce atîția oameni muncitori trăiau cîte 8—10 inși, claie peste grămadă, în maghernițe cu lut pe jos sau de-a dreptul în bordeie de pămînt?

Știi tu, tinere prieten, că regele încasa numai salariu lunar atît cît primeau 1 500 de muncitori cu înaltă calificare luați împreună? Ca să nu mai vorbim de veniturile pe care i le aduceau regelui moșiile și fabricile cît și alte afaceri murdare.

Aceasta era „dreptatea" pe care o împărțea monarhia!

Cum ar fi putut poporul, care a văzut în sfîrșit strălucirea zorilor după eliberarea sa de sub jugul fascist, să mai rabde în fruntea țării asemenea jefuitor? Iată de ce, condus de partid, poporul a alungat pentru totdeauna monarhia și a instaurat Republica Populară Romînă.

De atunci încoace, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Romîn, poporul nostru a obținut mari înfăptuiri în industrie, în agricultură — în primăvara aceasta s-a încheiat colectivizarea totală —, în cultură și învățămînt. Aceste realizări bucură deopotrivă pe toți oamenii muncii, căci ele sporesc puterea, bunăstarea și lumina tuturor.

Sărbătorim cea de-a 15-a aniversare a republicii în condițiile în care socialismul a învins definitiv în patria noastră.

Să cinstim, tinere prieten, ziua de 30 Decembrie ca pe o sărbătoare a întregului popor în lupta sa pentru o viață din ce în ce mai frumoasă.

Din toată inima să spunem:

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Populară Romînă!

EUGEN FRUNZĂ

4591 1962

TE SLĂVIM, REPUBLICĂ

DE ZIUA REPUBLICII

Așa cum te-am visat, cutezătoare,
Ți-ai prins în pletele de aur, ca pe-o floare,
O purpurie, delicată stea,
și rîzi cu rîset de lumină, Țara mea!

OTILIA CAZIMIR

SOCIALISM

În ram de măr rotat, de floare nins,
Împrejmuiește vremea-naltul ceas
Cînd a vestit a luptei noastre glas:
„În Romînia socialismu-a-nvins!"

E primăvară-n suflete și-afară;
Pe cea din suflet omul o făcu,
Poporu-n întregime, tu și tu,
Și cu partidu-n frunte, scumpă țară!

S-audă vestea toți din loc în loc,
Eu inima mi-o port ca pe-un ghioc.

CÎNTEC DE PIONIER

Cu dorul cald al tinereții
Noi ascultăm partidul drag,
Urcînd viteji pe drumul vieții
Sub faldul marelui său steag.

Cravata ne aduce-aminte,
Și zi de zi, și ceas de ceas,
Cu cine mergem înainte
Și ne îndreaptă orice pas.

În ochii noștri joacă zorii
Din veacul comunist ce vine,
Și noi vom fi făuritorii
Vieții celei mai senine.

La șes, la mare și la munte
Sub semnul păcii și iubirii
Noi vrem pe-a țării noastre frunte
Să stea cununa fericirii.

poezii de MIHAI BENIUC

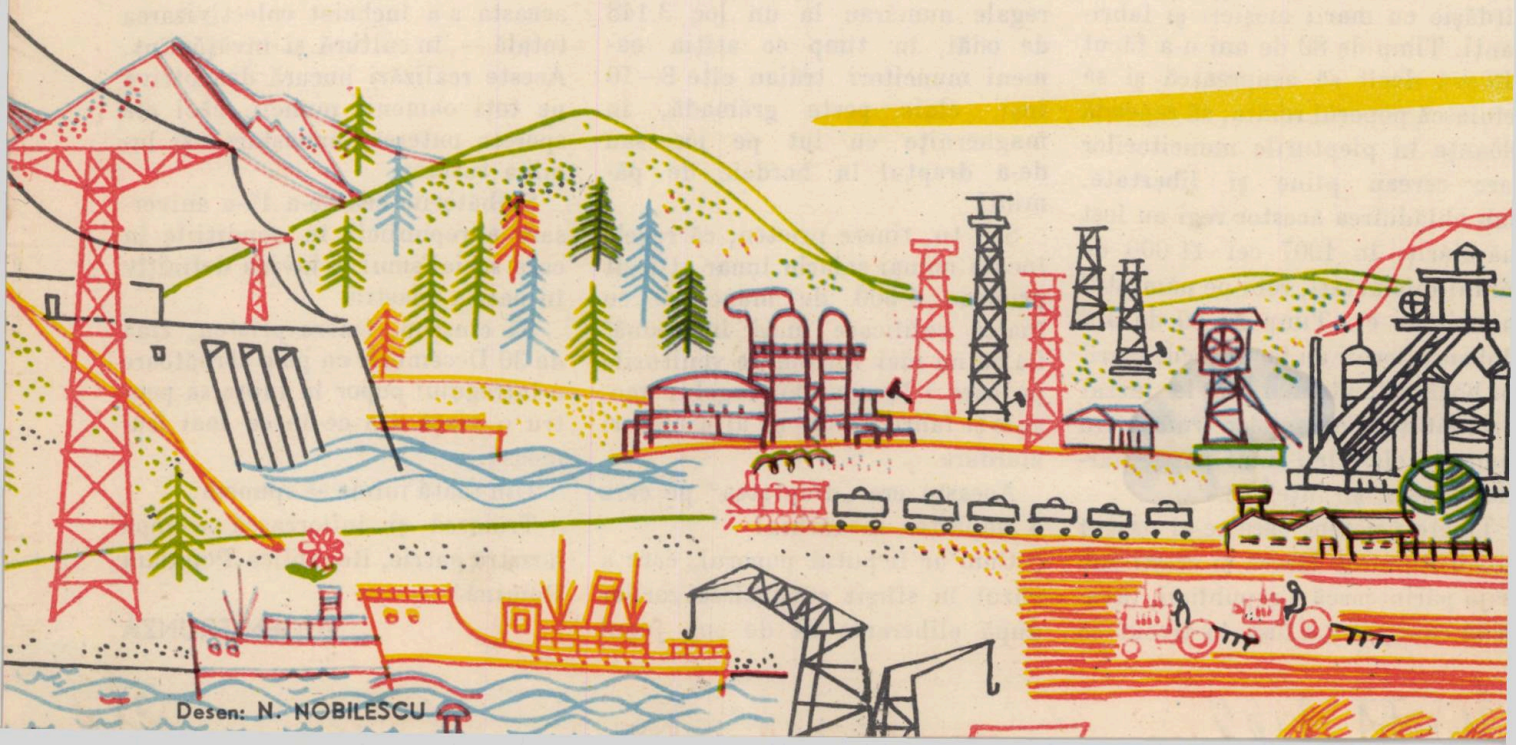

Desen: N. NOBILESCU

ȚARA

Zăpada jucăușă s-a așternut pe țară.
Și-adună baba Iarnă troienile în clăi.
În seri cu lună rece trec sănii, parcă zboară,
Cu scîrțîit de șine și zvon de zurgălăi.

Sînt negri numai stîlpii de telegraf și nucii,
Iar apele sub ghețuri au undele de plumb.
Rămas de astă-toamnă pe streașina ulucii,
Îngălbenit tresare strujanu' de porumb.

Iar zările întinse-ți sorb privirea parcă;
Se-adună depărtarea. Și nemișcat rămîn
În bătătura țării, ca-ntr-o ogradă largă,
În care împreună cu-ai mei rămîn stăpîn.

Îmi rostuiesc averea: furnale-n Hunedoara,
Cărbune la Petrila, pe Prahova țiței,
Mii de pătule-n care porumbul și secara
Și grînele se-ndeasă în sacii mari și grei.

Iar prin păduri, cu coarne pe spate despletite,
Am cerbii mei și țapii cei negri și țintați;
Am urșii ce-și sug laba în hrubele tihnite,
Visînd un vis sălbatic de iarnă în Carpați.

Semn de belșug, zăpada cîmpiile încarcă,
Și-i totul de-o lumină solemnă inundat.
Se-aud chemări de muncă și-i liniște, și parcă
Întinderile-s albe ca sufletu-mi curat.

N. LABIȘ

LILIOARĂ...

Dragă mi-i această țară,
Lerui ler și lilioară,
Bună ca o primăvară,
Lerui ler și lilioară,
Cu pîraiele fugind
Peste șesuri — cerbi de-argint,
Cu moșnegi de munți cărunți,
Brobodiți cu nori pe frunți,
Cu munți tineri, mai voinici,
Ridicați de noi pe-aici,
Munți în zale, mari furnale,
Ieșiți stelelor în cale,
Roiul lor să îl înfrunte
Cu cununi de foc pe frunte.
Dragi mi-s mie lunca, dealul,
Bărăganul și Ardealul,
Și pămîntul care ține
Aur negru în dulbine,
Și pămîntul care-mbie
Vin cotnar și razachie.
— Tata, meșter cum i-e felul,
Coace-n flacără oțelul.
— Tata coace pîinea lui
În cuptorul soarelui.
— Tata scrie și-mpletește
Firul gîndului pe dește.
Și sub mîna lor, deodată,
Toată țara-i mai bogată.
Mă aplec și te sărut,
Lerui ler și lilioară,
Țară-n care m-am născut,
Lerui ler și lilioară.

ION BRAD

A VOASTRĂ E LUMEA

Veniți, copii. Vrăjite parcul,
Cu luminișuri și dumbrăvi,
Cu largi fîntîni rotindu-și arcul
Și ape ce țîșnesc spre slăvi,
Cu trepte netede și albe
Care răsar din ierburi moi,
Cu trandafiri, cu maci, cu nalbe,
Covor împrospătat de ploi,
Cu bănci de-a lungul și de-a latul,
Pentru visare și popas,
Și c-un palat bătrîn, palatul
Întinerit de-al vostru pas.
Intrați, sînteți la voi acasă.
E stema voastră pe ușori,
Înscrisă-n flamuri de mătasă,
Cioplită-n zid, săditā-n flori.
Ai voștri sînt bătrînii arbori
La umbra cărora citiți,
Rămași, din vremi trecute, martori,
Povestitori neliniștiți,
Sînt cu supunere-ale voastre
Și scrînciobul aerian,
Bazinul apelor albastre
Și lunecosul tobogan,
Și zgura roșie, măruntă,
Pe care mingile o bat
Cînd două tabere se-nfruntă
Cu gînd isteț, cu braț bărbat,
Și teatrul ca o scoică mare,
Spre scenă coborînd rotund,
Și focul vesel ce tresare
Cînd două coruri își răspund...
Atîtea daruri! Feți-frumoșii
În basm n-au fost mai înzestrați.
Veniți, veniți, cravate roșii!
A voastră-i lumea. S-o păstrați!
Iar pentru lumea ce vi-i dată
Partidului sînteți datori,
Cu dragoste, de mii de ori...

ȘTEFAN IUREȘ

MITRU

POP SIMION
Ilustrație: N. POPESCU

Da, erau cinci și formau o echipă: în ochi, în brațe le juca tinerețea cea de 30 de ani. Lucrau. Undeva deasupra era zi albă, amiază, și în coama pădurilor se proclama primăvara.

Șutul se apropia de sfîrșit. În abataj se stinse și huruitul ultimului perforator. Cu un gest scurt, întorcînd o manetă, Mitru tăie „respirația" mașinii, încît, lipsită de aer comprimat, ea se opri. Purtați în vîrtejul ultimelor turații, dinții de oțel ai sfredelului scrîșniră prelung în roca dură. Minerul smulse perforatorul din peretele de stîncă, îl așeză la picioare și, plimbîndu-și privirile peste zăcămîntul ciuruit, rosti, cu o dulce osteneală, întrebarea pe care șeful de echipă o folosește o singură dată pe zi:

— Gata de pușcare, băieți?

— Gata.

— Aduc ciocolata, încheie Dobrican șirul răspunsurilor și, într-adevăr, se grăbi să-și țină promisiunea.

„Ciocolata" lui e, orice s-ar spune, miraculoasă; batoanele-s mari, ca în țara lui Guliver, au 20 de centimetri lungime. Vin orînduite în lădițe de lemn, și Dobrican le dă pe nimica; îndoapă cu ele gurile de piatră deschise cu perforatorul. Caută apoi fitilul care le unește pe toate, îl aprinde și... întreg abatajul se zguduie sub rafala, cînd precipitată, cînd lentă, a exploziilor. Adăpostiți, la o oarecare distanță, minerii numără în gînd, ori cu glas tare, șirul împușcăturilor.

— Șapte, opt... unsprezece...

Trosnesc batoanele între măselele stîncii ca și castanele în foc.

— Cîte mai sînt?

— Două... una... gata. S-a isprăvit ciocolata.

Minerii mai așteaptă un pic, cît ai fuma un sfîrc de țigară, pînă cînd se depune pulberea arsă de piatră. Se grăbesc apoi la fața locului, să-și vadă isprava.

O revărsare de bolovăniș a umplut abatajul. Sînt tonele de minereu dislocat din plămînii pămîntului, înaintînd pe drumul sinuos, plin de capricii, al nervurilor de metal.

Mitru se apropie de peretele care mai trebuia minat. Mări flacăra lămpii, o plimbă o vreme de-a lungul stîncii, să vadă liniile zăcămîntului, geometria împușcăturilor, direcția lor de pătrundere, apoi, lipindu-și urechea de piatră, zise cu o ușoară mirare:

— Aud cățelu' pămîntului.

Ortacii primiră giumbușlucul lui Mitru; ei știau că șefului de echipă îi place să audă cățelu' numai pentru a mări bunăvoia echipei. Rîsul bărbătesc sună frumos sub bolțile încremenite de piatră, unde, peste puțină vreme, aveau să se producă explozii formidabile.

Dar gluma e un fel de minge pe care o aruncă de la unul la altul, o jucărie a cuvîntului, care le dă posibilitatea să-și lege gîndurile de ceea ce fac ei important, esențial în clipa aceea. De fapt, ei nutresc aceeași dorință, care ar putea fi formulată așa: noi glumim, pentru că sîntem firi vesele și avem în sînge neastîmpărul tinereții, însă — de ce s-o ascundem? — sîntem topiți să știm în ce fel se va răspîndi trăsnetul exploziei în peretele acesta de stîncă, cum îl va fărîma, prăvălindu-l la picioarele noastre. L-am înțepat în șasesprezece locuri, cu plan și metodă, ostenind multe ceasuri; șasesprezece răni i-am făcut cu uneltele noastre. Dintr-o clipă în alta, el trebuie să cadă, să se prefacă în țăndări. Dînd ascultare poruncilor noastre, dinamita va trebui să sculpteze, să taie fulgerător, ca șasesprezece cuțite, să execute în măruntaiele muntelui mari operații chirurgicale, smulgînd din încremenirea geologică rătăcitorii nervi ai metalului, cunoscuți sub înfățișare de plumb, de aur, de aramă, de argint și de zinc. Ni-s prea mari îndrăzneala și forța ca să nu izbutim pe deplin în ceea ce cu bună știință ne angajăm, ne propunem. Uite, azi e ultima zi a lunii și, potrivit unei nedezmințite tradiții, noi, echipa condusă de Tudor Dumitru, facem obișnuita pușcare pe bază de economii, cu dinamita pe care am adunat-o, bucată cu bucată, de-a lungul celor treizeci de zile. Nu-i nimic extraordinar în ceea ce facem și totuși — cum, necum — emoția ne înfierbîntă obrajii. Ca să ne-o ascundem, uite, glumim; sîntem firi vesele și avem în sînge neastîmpărul tinereții...

— Foc!

Încărcăturile se consumau una cîte una. Era ceasul exploziilor, actul final al unei zile de lucru. Ziua se numea sîmbătă, 1 septembrie 1962, iar la mina Herja se încheia șutul de dimineață, întîiul ciclu al zilei de muncă.

La ieșirea din șut, Tudor Dumitru m-a luat de braț, spunîndu-mi cu o oarecare osteneală în glas:

— Să știi că viața mea nu-i făcută din lucruri deosebite care să te ridice în atenția tuturor. Întrucît mă privește, am 28 de ani și sînt un miner bun, ca și mulți alții, atîta tot.

— Așa vreau să te cunosc, Tudor Dumitru.

E scund, bine legat și are un anume calm în mișcări, în priviri.

— O singură dată am vorbit mai pe larg despre mine, mărturisește el; mi-am înfățișat viața cu de-amănuntul, am arătat-o ortacilor, întocmai cum ți-aș întinde dumitale bulgărele ăsta de minereu spre a-ți cere: spune-mi, frate, deschis, cît aur e aici și cîtă piatră oarbă, steril.

*

Fac, așadar, o întoarcere în timp, cu cîțiva ani înapoi, spre a scrie pe pagină albă despre clipa cînd mi-

SONDORIȚA

Glasul soră-mi, Ioana,
Parcă-i glas de clopoței,
Parcă e făcut anume
Ca să-alinte pruncii și miei.

Mîinile-i micuțe, blînde,
Parcă-s două jucărele,
Parcă sînt făcute-anume
Pentru flori, pentru inele.

Dar... minune! Sorei mele,
De un timp, i se supun
Toate vîrstele-adormite
În acest pămînt străbun.

Știe cum să poruncească
Glasul ei de clopoței
Gliei aspre de pe vale:
„Te supune. Dă-mi țiței".

Și-nvățară șerpii negri
Ce se zbuciumă-n străfund:
De stăpîna lor dibace
În zadar se mai ascund.

Iat-o! Trece peste dealuri
Luluind o doină veche,
Cu pas sprinten ca de ciută,
Cu o nalbă la ureche.

Aș gîndi că-i zîna văii
Și aș crede-o Cosînzeana,
De n-aș ști că-i sondoriță
Și că-i soră-mea, Ioana.

CRAIUL

Am avut un vis azi-noapte,
Să vi-l povestesc și vouă:
Se făcea că-n zori, pe rouă,
Printr-un lan de spice coapte,
Trecea neica Todiraș
Călare pe-un cal trăpaș.

Și-avea neica păr de spice
Și musteața tot un spic.
Și din spice și-un ilic.
Și-i cînta o pitulice
La ureche, cu alean,
O doină din Bărăgan.

nerul Tudor Dumitru și-a înfățișat viața cu de-amănuntul, a arătat-o ortacilor, întocmai ca pe un bulgăre de minereu, cerîndu-le: spuneți deschis, cît aur e aici și cîtă piatră oarbă, steril. Era în 1959, iar ziua, fie că se numea luni, joi ori sîmbătă, aș asemăna-o cu apele limpezi ale unei oglinzi în care s-au concentrat, dintr-o dată, trecutul și viitorul aceluia ce avea să devină membru al Partidului Muncitoresc Romîn.

Adunarea generală a organizației de bază se ținu ziua, la prînz, după încheierea schimbului de dimineață. Ieșind din șut, minerii și-au înviorat trupurile sub ploaia artificială a dușurilor, au trecut pe la cantină să-și astîmpere foamea, după care au venit la ședința de partid.

Tudor Dumitru și-a povestit biografia prin aceste cuvinte:

— Viața mea, tovarăși, se leagă în bună măsură de cămine, de dormitoare comune; pe mine nu m-au cunoscut poștașii, n-aveau să-mi aducă nici scrisori, nici bani. Părinții mei au fost doi argați de pe fostele moșii boierești ale Drăgășanilor. Tatălui știu că Ion îi zicea iar la față nu l-am zărit. Mamii n-am apucat să-i spun „mamă", am numit-o totdeauna Mărina, înstrăinat de ea de pe cînd n-aveam nici cea mai mică înțelegere asupra lumii. Copilăria mi se leagă de Ioana Dumitru Nică Tudor, numele cam lung al bunicii mele, pe care vă rog să-l treceți în procesul-verbal. Era o munteancă săracă, dar bărbată și demnă; a învățat să pună ventuze și primea pentru munca ei o strachină de mălai, o pîine, o oală cu lapte. Mă creștea din greu. Citirile și socotelile celor patru clase primare le-am făcut în aer liber, acasă la „dom' Florică învățătorul". De fapt îmi petreceam vremea cu tăiatul lemnelor și udatul grădinii. Anii erau secetoși și udam porumbul pînă la miezul nopții. „Elementarele" le-am terminat fără să știu a scrie, a citi. Lucrurile acestea le-am învățat abia mai tîrziu, în armată. Băietan fiind, argățeam la chiaburi, pe mîncare. Mă trezeam în zori, deodată cu pitpalacul, înainte de patru, și o țineam într-o alergătură pînă la căderea nopții. Puneam pe mine haine largi, fără măsură; îmi apăram goliciunea purtînd bulendrele azvîrlite de plozii stăpînilor. Croiala lor îmi era nepotrivită, era făcută pentru trupuri care plezneau de sănătate. O fulgerătură de cîrjă mi-a însemnat pentru totdeauna timpul acela, crăpîndu-mi tigva, ca pe un dovleac. Pe atunci aveam un stăpîn al cărui nume l-aș fi rostit toată ziua Lup, prea se potrivea cu apucăturile lui. Și rosteam numele acesta cu dinadinsul — domnule Lup în sus, domnule Lup în jos, iată că viu, fug, dreg, alerg — pînă ce mi-a pus în vedere să-l strig Ilie, pe numele cel mic.

Într-o zi am plecat cu băieții la scaldă. Cînd m-am întors, m-a primit chiaburul, stînd în pridvor, sprijinit în cîrja de carpen. „Bună seara, domnule Lup", am apucat să zic, pentru că s-a năpustit asupră-mi. Voia să mă ia de gît cu cîrligul cîrjei, să mă aibă la îndemînă. Eram iute și am tulit-o, să scap. Azvîrlită cu toată puterea, cîrja m-a nimerit în cap. M-am spălat de sînge la o fîntînă, după care am părăsit satul.

Apoi a venit vremea cînd am scăpat de chiaburi. Crescusem. Am devenit utemist. Mă atrăgeau șantierele tineretului. Așa am ajuns pe locul care mai tîrziu avea să se numească orașul Victoria. Mă consider printre primii cetățeni ai acestui oraș. Ne adăposteam în barăci ridicate în pripă, lucram sub vînt și ger, construind picioarele de beton ale viitorului oraș. Tinerețea, îndrăzneala, entuziasmul ne erau nemăsurate; stînd în șanțurile fundațiilor, lîngă tîrnăcop și lopată, noi vedeam de pe atunci chipul și strălucirea orașului, liniile marilor bulevarde străjuite de flori de neon. Și lucrul acesta era nemaipomenit; orașul a crescut sub mîinile noastre, parcă dintr-o dată, așa cum l-am visat, cu ochii deschiși, sprijiniți în tîrnăcop și lopată. La Baia Mare am sosit să prind ceva experiență într-una din meseriile cu care mă îmbia noul oraș. Îmi plăcea cum e tăiat cercul Băii Mari în felii de corzile de oțel ale funicularului pe care lunecau, dintr-o parte în alta, corfele pline de minereu. Munca celor ce lucrau sub pămînt era aici prezentă în tot și în toate. Ea mi-a cîștigat inima pentru totdeauna. Am cerut să cobor în subteran; din clipa aceea sînt printre voi. Meseria mi-ați dat-o, mură-n gură, apoi m-ați trimis la școala de calificare. Acum sînt șef de brigadă, și munca mea se varsă în zestrea comună a brigăzii. E bine așa că nu poți vorbi despre tine fără să pomenești de ajutorul ortacilor, al tovarășilor tăi de lucru; e foarte bine...

Cînd conducătorul ședinței a anunțat „acum trecem la discuții, tovarăși", în sală s-au ridicat zeci de mîini dintr-o dată. Fiecare dorea să spună ceva bun despre viața și munca lui Tudor Dumitru.

GRÎNELOR

Trecea neica Todiraș
Prin holdă, iavaș-iavaș,
Și i se închina adînc
Grîul' nalt pîn' la oblînc
Pasămite-acest fecior
Era craiul grînelor.

Ați văzut ce vis ciudat?
Oare cum de l-am visat?
Știu și eu? Gîndesc că poate
Unde ieri lui Todiraș
I-au dat steagul de fruntaș
Al recoltelor bogate.

Poezii de EMILIA CĂLDĂRARU

Puternică, liberă, pe soartă stăpînă, Trăiască Republica Populară Romînă!

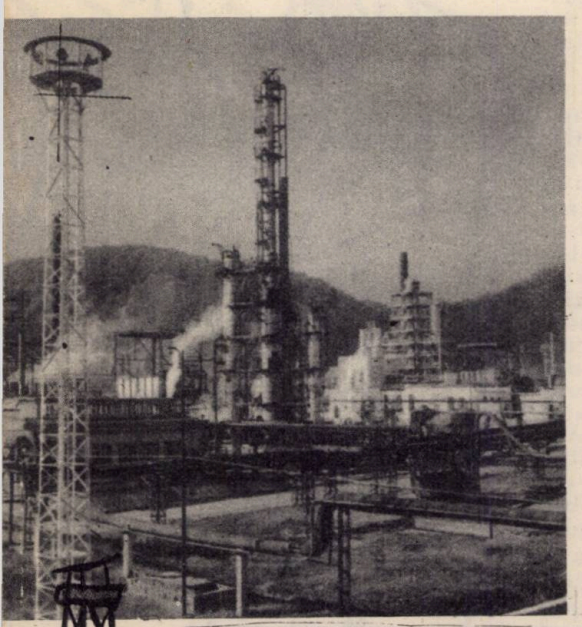

Ca niște cetăți de basm, turnurile zvelte ale rafinăriilor împodobesc meleagurile renăscute ale patriei noastre noi.

Lumina cărților, azi, cînd învățămîntul este general și gratuit, vă este mai la îndemînă ca oricînd. Manualele școlare pentru clasele I — VII le primiți gratuit. Numai la începutul acestui an școlar v-au întîmpinat, orînduite pe bănci, 17 400 000 de manuale.

Dați drumul porumbeilor să zboare
Și cîntecelor noastre, cu avînt,
Spre cerul înflorit de sărbătoare
Cu steagurile fîlfîind în vînt.

★

În față, porți de aur se deschid
Și brațul bate-n ele voinicește.
Noi schimb de mîine sîntem, drag partid,
Un schimb puternic, bun și de nădejde.

Să învățați mereu ne spune Lenin.
Prin paginile care-ațin privirea
Să învățați să fiți stăpînii vremii,
Ca țara s-o iubiți, și omenirea.

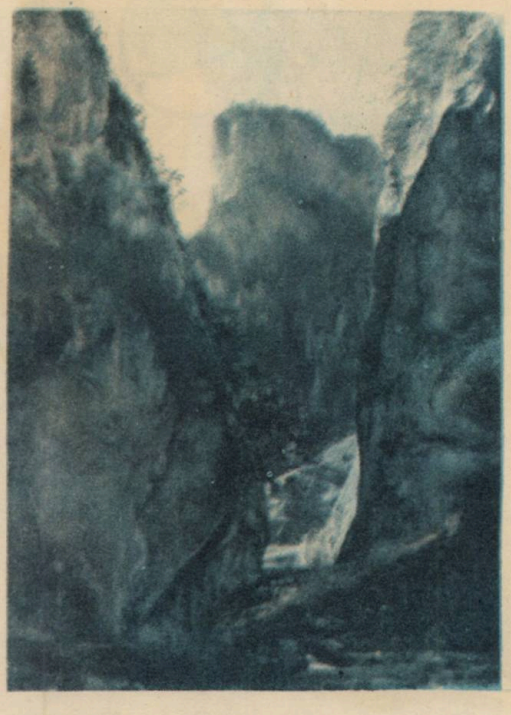

Cheile Bicazului

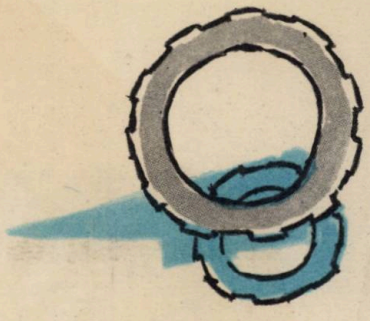

„Mai mult oțel patriei!" este lozinca sub care muncesc oțelarii Hunedoarei și Reșiței.

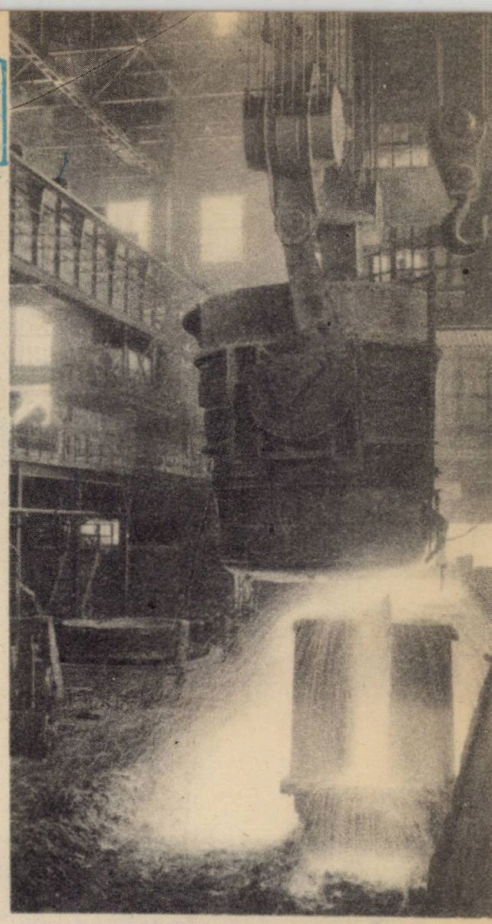

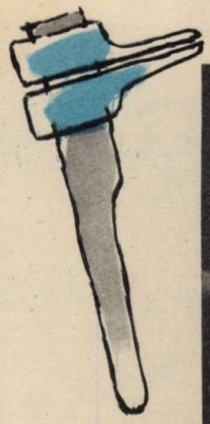

Numai în ultimii 2 ani s-au construit 8 000 de clase noi, iar pînă în 1965 numărul lor va ajunge la 15 000. Pășind pragul școlilor voastre, care se înalță tot mai multe în orașele și satele patriei, învățați cu sîrguință, însușiți-vă comorile științei și culturii

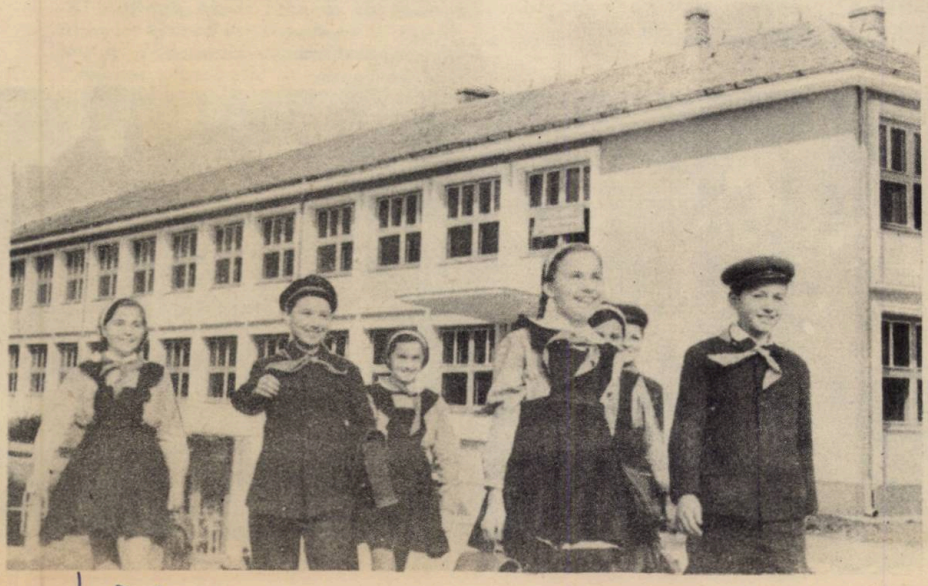

Îndemînare și precizie. Sînt calități pe care zeci de mii de tineri le deprind, pregătindu-se să devină muncitori destoinici, constructori de nădejde ai socialismului.

Cîţi dintre voi n-au admirat şi în vara acestui an arhitectura modernă a litoralului! În fiecare vară, în staţiunile noastre vestite, Mamaia, Eforie, Mangalia vin la odihnă mii de oameni ai muncii. Tot aici, nenumăraţi pionieri şi şcolari petrec în tabere, vacanţe de neuitat.

Par ghemotoace de aur. Sînt puişorii care, bine îngrijiţi, ne vor da mai multe ouă, mai multă carne.

Pe ogoarele înfrăţite ale republicii noastre lucrează în prezent mii şi mii de maşini agricole: tractoare, semănători, prăşitoare mecanice, combine. Mîine le vor conduce mulţi dintre voi.

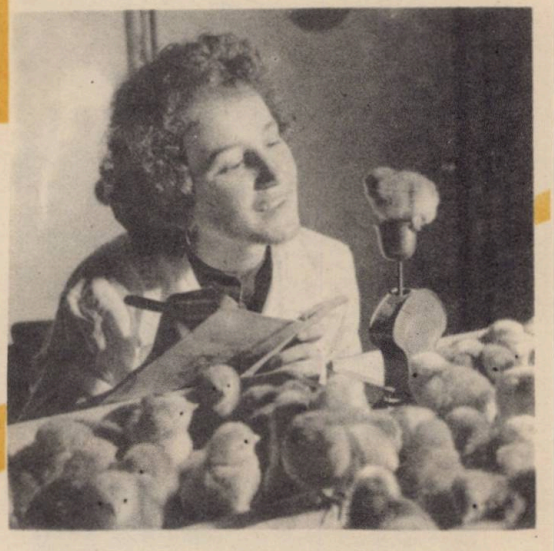

Cîntecele şi dansurile româneşti au căpătat străluciri noi sub soarele republicii noastre dragi. Una dintre formaţiile artistice care au repurtat succese de răsunet peste graniţele ţării este şi ansamblul ce poartă numele capodoperei marelui compozitor romîn George Enescu — „Rapsodia română".

Eu, tînăr pionier, mă angajez
Poporului credință să-i păstrez.
Și-i dărui țării forța mea deplină
În drumul ei deschis înspre lumină.

Eu, tînăr pionier, mă angajez
Cuvîntul dat cu cinste să-l păstrez.
Și ascultînd de-al comuniștilor îndemn
Să fiu cinstit, destoinic, harnic, bun
și demn.

Eu, tînăr pionier, mă angajez
Victoria socialismului să-mi fie țel
și crez.

Pare o parașută uriașă cupola clădirii Expoziției economiei naționale, îndrăzneață construcție a zilelor noastre. În această toamnă, aici au putut fi admirate, în cadrul celui de-al 4-lea Pavilion de mostre, cele mai noi realizări obținute în domeniul producției bunurilor de larg consum.

NOI TE CÎNTĂM, REPUBLICĂ!

Vreau să fiu radiofonist

Visul meu este să plutesc cu avionul la înălțimi tot mai mari sau să mă las legănat de valurile mărilor, ale oceanelor, iar din cabina de comandă să țin legătura cu pămîntul, cu țara mea dragă. Visul meu se va împlini. Primul pas pentru îndeplinirea lui l-am făcut cu trei ani în urmă cînd m-am înscris la cercul de radio și telecomunicații din cadrul casei pionierilor. Tainele aparatelor și ale semnelor telegrafiei le-am pătruns într-o oarecare măsură în acești trei ani. Cu fiecare zi îmi dau seama că îndrăgesc tot mai mult această meserie. Ca să devin un bun radiofonist am să învăț cu și mai mult sîrg. Iar cînd voi fi prima dată la bordul unui avion voi transmite prin telegraf prietenilor mei din țară tradiționalul salut de radiofonist.

TUPEA MIHAI
clasa a VII-a Brașov

CÎND DRAPELE ROȘII

Cînd drapele roșii flutură-n vînt,
Desfăcînd răsărituri de soare,
Aș sta doar cu ele. Copilărește mă tem
Că-au să zboare!

Vin înadins mai aproape și simt
Mătasea caldă ce-mi atinge fața,
Duios și tovărășește parcă-ar șopti:
„Bună dimineața!"

Cînd drapele roșii flutură-n vînt,
Desfăcînd răsărituri de soare,
Știu că prin ele mă veghează mereu
Clasa muncitoare!

BALADA ANISIA
elevă — București

ÎN EXCURSIE

Pionierii mari și mici,
Cete mîndre de voinici,
Au pornit ca să străbată
Dunărea cea minunată.

Cu vapor pionieresc,
Ei voioși călătoresc
Pe unde ce se pierd în zare
Și de-acolo pîn' la mare.

Haideți, pionieri,
Mîndre primăveri,
Să cunoaștem, să-ndrăgim
Țara noastră minunată,
Mîine noi s-o făurim
Mai frumoasă, mai bogată.

Uite colo fuge malul,
Dar l-ntrece iute valul,
Vîntul lin se joacă-n unde,
Vraja apei te cuprinde.

Pe nisipul ars de soare,
Noi visăm pe țărm de mare
Și cîntăm undei albastre
Toate dorurile noastre.

Și cînd patria o știm,
Noi mai tare o-ndrăgim,
Cît cuprinzi în larga zare,
De la munte pîn' la mare.

POPESCU DANA
elevă—București

ORAȘUL MEU

Schele noi cu soarele-nfrățite
Urcă tot mai zvelte către cer,
Fremătînd de cînt și tinerețe,
Și orașu-ntreg e-un șantier.

Iar aici în centru șantierul
Freamătă de viață și avînt,
Macarale săgetează cerul
Și curg rîuri vesele de cînt.

Străzi ce încă nu erau aseară
O pornesc puternic printre schele,
Înșirînd sub zări de primăvară
Colierul blocurilor grele.

Unde se sfîrșește o clădire,
Se aprind în seară becuri mii
Și se-aude cînt de fericire
Din balcoane pline de copii.

BEJENARU CONSTANTIN
elev—Tulcea

Plecarea în tabără

Desen de GHINEȚ LAURENȚIU
cl. VI, Casa pionierilor-Botoșani

Monumentul din piața Teatrului național evocă evenimentele de la 13 decembrie 1918 cînd, din ordinul guvernului burghezo-moșieresc, s-a tras în muncitorii care manifestau pașnic. Idealurile pentru care și-au dat viața cei mai buni fii ai clasei muncitoare, s-au înfăptuit în zilele noastre prin lupta poporului muncitor, sub conducerea comuniștilor.

Îngrijirea monumentului din piața Teatrului național a devenit o frumoasă tradiție a pionierilor din Capitală.

EUGEN JEBELEANU

PE LESPEDEA EROILOR

(fragment)

Ei au căzut cu fața la dușmani,
Dar nu sînt morți, căci inima lor bate
De dincolo de moarte și de ani,
De-a pururi pentru noi și libertate.

Ei au căzut luptînd pentru cei mulți,
Pentru cei goi și pentru cei desculți.
Zid au făcut din trupurile lor
Pentru dragostea noastră-a tuturor.

13 decembrie

Cînd am intrat, pe bunicul l-am aflat scotocind niște hîrtii.

— Vino! îmi spuse bunicul. Știi ce zi e însemnată azi în calendar?

— 13 decembrie.

— Adevărat! E ziua în care acum 44 de ani mi-am pierdut, uciși mișelește, doi dintre cei mai buni prieteni...

— Povestește, bunicule, cum a fost!

— Iată o frîntură din ziarul muncitoresc „Tineretul socialist" din 1 ianuarie 1920, spuse, arătîndu-mi una din hîrtiile alese și puse deoparte. Aici e vorba și de prietenii mei. Citește ce scrie: *„Printre victimele asasinatului liberal de la 13 decembrie 1918 au fost și cîțiva tineri muncitori"*. Și mai departe: *„La 13 decembrie 1918 a curs primul sînge al ucenicilor romîni în lupta mare pentru drepturile muncii!"* Da, continuă bunicul să povestească, atunci au căzut răpuși sub gloanțe mulți muncitori, fără a mai pune la socoteală sutele de răniți. Între cei uciși se numărau și prietenii mei...

... Toți trei eram ucenici la o tipografie. Lucram din zori și pînă în asfințit, flămînzi și rupți, noaptea dormind, fie vară fie iarnă, într-o magazie de lemne, înghesuiți toți trei într-un pat. În acea zi de început de iarnă, eu și ceilalți doi, am pornit-o de acasă dis-de-dimineață spre piața Teatrului național, unde știam că o să fie demonstrația muncitorilor. Acolo aveau să fie și alți ucenici din alte părți, împreună cu muncitori mai vîrstnici. Cînd să urcăm spre Calea Victoriei, dinspre strada Cîmpineanu soseau coloanele de muncitori. Ne-am alăturat și noi.

— *Pace, pîine, libertate!* scandau cu toții. Și aceste cuvinte erau atît de aproape inimii noastre încît strigam mereu mai tare, mai tare, din toate puterile.

În piața Teatrului național, lîngă Palatul telefoanelor de azi, rîndurile s-au oprit. În față erau soldații, jandarmii și polițiștii puși de rege și patroni să înăbușe manifestația pașnică a muncitorilor. Aceștia i-au primit cu strigăte de mînie. Drept răspuns s-a auzit o comandă. Și, deodată, în aerul rece al acelui început de iarnă, a țîșnit o rafală de gloanțe. S-au auzit vaiete, strigăte de durere și mînie. Nu înțelegeam ce se petrece în jur. Peste vaietul înalt s-a pornit un clănțănit prelung de mitraliere. În jur fugeau oamenii. Deodată m-am trezit singur în piață. Cei doi prieteni căzuseră fulgerați la doi pași de mine, alături de alți numeroși muncitori. Sîngele lor înroșea caldarîmul înghețat. Nu-mi venea să cred că bunii mei prieteni au murit. Cu un țipăt m-am aplecat asupra celor două trupuri calde încă și am început să le tîrăsc după mine, scoțîndu-le din cercul de foc. Doi muncitori m-au ajutat să-i duc pînă la tipografie. Cînd m-a văzut, patronul, fără să-i pese de cei uciși, a început să urle:

— În casa mea să nu mai calci, derbedeule! N-am nevoie de răzvrătiți...

Și m-a dat pe ușă afară.

Vocea bunicului s-a frînt. Ochii săi rămaseseră pierduți în trecutul îndepărtat. Privindu-l am înțeles atunci mai bine că ziua de 13 decembrie 1918 se înscrie în șirul luptelor revoluționare ale clasei muncitoare din țara noastră.

IRIMIE STRĂUȚ

PARTIDULUI

Ferestrele deschise larg spre zare
Azi nu mai au nici gratii, nici zăvoare
Și nici o mînă nu le-a mai închis.
Ce-a fost ieri vis, azi nu mai este vis,

Ci împlinire. A trecut un veac?
Poporului îngenunchеat, popor sărac,
Partidul i-a orînduit o nouă soartă —
Trecutul mort de viața vie să-l despartă.

Ni-s stelele aproape azi, aproape
Ni-e cerul cald, răsfrînt în ochi ca-n ape.
Pămîntul, bun ieri doar pentru morminte,
Azi ni-e tovarăș darnic și fierbinte.

Și dulce țara mea, cutezătoare,
Și-a aprins în pletele-i de aur ca pe-o floare
De purpură — o minunată stea
Și crește-n hohot de lumină, țara mea!

OTILIA CAZIMIR

PALAT al LUMINII

Pe dealul Cotrocenilor, într-unul din cele mai pitorești colțuri ale Capitalei, se află Palatul pionierilor. Splendidul parc, terenurile de sport, sălile și cabinetele palatului, toate sînt astfel orînduite încît pionierii și școlarii să poată petrece ceasurile libere în cele mai bune condiții.

Construit în 1679 de către domnitorul Țării Romînești Șerban Cantacuzino, palatul a devenit curînd reședința de vară a domnitorilor Munteniei.

Spre aceste locuri s-a îndreptat în anul 1821 Tudor Vladimirescu în fruntea pandurilor săi și și-a așezat tabăra. De aici a dat el proclamația către locuitorii Bucureștiului, chemîndu-i la luptă împotriva asupritorilor.

Începînd din anul 1866, o dată cu acapararea puterii de către regii din familia Hohenzollern, palatul devine locul de huzur și trîndăvie al familiei regale. Anii au trecut... Îndelungată și grea a fost lupta poporului nostru, sub conducerea partidului, pentru făurirea unei vieți mai bune.

La 30 Decembrie 1947 monarhia a fost răsturnată și regele — cel mai mare exploatator —, împreună cu clica sa, a fost alungat. Palatul de la Cotroceni și-a schimbat pentru totdeauna stăpînii.

Partidul Muncitoresc Romîn, care înconjură cu dragoste și grijă părintească pe cei mai mici fii ai săi, pe pionieri, le-a dăruit la 1 iunie 1950 acest minunat palat. Nenumărate brigăzi de tineri, în frunte cu utemiștii, au reparat și transformat prin muncă patriotică palatul, ca să devină un loc potrivit pentru voi, copiii. S-a construit astfel teatrul palatului, sala de gimnastică, bazinul de înot cu tobogan, terenuri de sport, parcul de distracții și o impunătoare clădire care este stațiunea micilor naturaliști.

Intrați într-o dimineață pe porțile palatului. Rîsul și voia bună vă întîmpină din toate părțile. Deschideți ușile încăperilor unde funcționează cercurile și veți găsi acolo o mulțime de copii interesați de știință și tehnică, de artă, literatură, sport. Ei vin aici în ceasurile libere după școală și, ajutați de profesori de specialitate, au posibilitatea să-și dezvolte aptitudinile. La activitatea cercurilor participă săptămînal peste 10 000 de

2

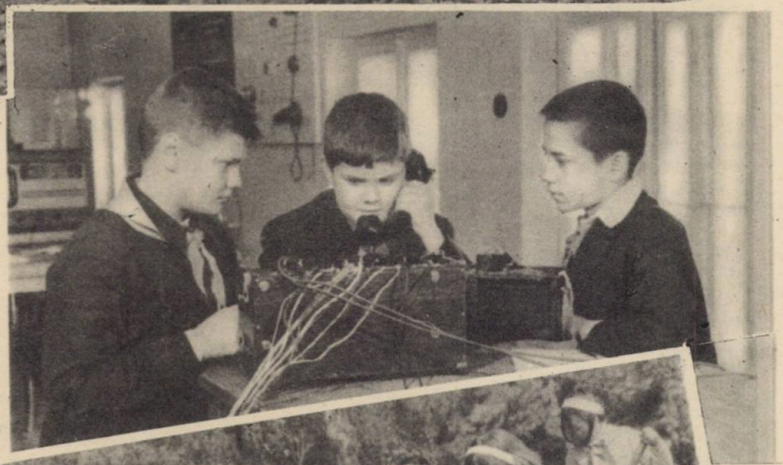

3

PARTID IUBIT, IȚI MULȚUMIM

Să-nalț aș vrea spre culmi de vis
Înaripatu-mi cînt fierbinte
Partidului ce ne-a deschis
Drum însorit, drum înainte.

Partid iubit, în zări răsună
Un cînt voios de pionieri.
E cîntul florii ce-și adună
Din seva țării noi puteri.

Sub brațul tău ocrotitor
Noi creștem sub a ta lumină.
Zboru-ndrăzneț spre viitor
Nu-i stavilă să ni-l atină.

În slova cărții ce ne-nvață
Cinstiți să fim și să muncim,
E înțeleapta ta povață.
Părinte drag, îți mulțumim.

Noi îți jurăm, Partid iubit,
Să fim mîndria ta de mîine
Și brațul nostru oțelit
Va fi și pavăză, și pîine.

ALEXANDRA CARMEN

Fotografiile au fost executate de membri ai cercului foto al Palatului pionierilor

pionieri și școlari. Dar în afara acestora, adeseori se întîlnesc la palatul lor activele pionierești din două sau trei raioane, pentru a face un interesant schimb de experiență sau pentru a asista la o adunare model. Alteori, de priceperea pionierilor de la cercurile palatului se bucură și copiii de la școlile din jurul Capitalei.

Așa, de pildă, dacă, aflîndu-vă la Școala de 8 ani din comuna Pantelimon, veți auzi o comunicare făcută prin radio sau un vesel cîntec pionieresc, să știți că radioficarea școlii a fost făcută de pionierii de la cercul de radio al palatului.

Adeseori pionierii din comunele din jurul Bucureștiului, întovărășiți de pionierii de la palat, pornesc să cunoască frumusețile Capitalei.

La stația micilor naturaliști, activitatea nu se întrerupe în nici un anotimp. Aici s-au obținut o specie de căpșuni mari, parfumate și foarte gustoase, sortimente de roșii cărnoase cu fructe cîntărind peste 600 g fiecare. Cu multă plăcere privesc pionierii și noua specie de flori obținută din încrucișarea petuniilor cu regina nopții.

Palatul pionierilor sau „Palatul luminii" cum îl numesc copiii ar putea purta fără greș și numele de palat al bucuriei. Și cum ar putea fi numit altfel locul unde poți participa la cele mai vesele întîlniri, serbări ale pomului de iarnă, focuri de tabără, carnaval.

Da, un palat al luminii, un minunat dar al partidului pentru voi, copii!

B. CARAGIALE

4

1. Pionierii de la cercul de istorie au învățat multe despre fiii credincioși ai poporului care s-au jertfit pentru libertate. Ei vizitează adesea, cuprinși de emoție, monumentele din Capitală închinate eroilor patriei.

2. Drumul nu e întotdeauna ușor. Dar minunatul peisaj al patriei răsplătește din plin efortul turiștilor. Palatul pionierilor organizează în fiecare vară nenumărate excursii, tabere turistice, jocuri de orientare.

3. Legătura a fost stabilită. Tehnicienii de la cercul de radio și telecomunicații al Palatului pionierilor învață să stăpînească tainele aparatelor complicate.

4. Tot mai mulți pionieri din patria noastră îndrăgesc creșterea albinelor, le îngrijesc cu pasiune și pricepere. Priviți pe apicultorii de la stațiunea micilor naturaliști a Palatului pionierilor la lucru.

Cînd fulgii dansează

Ce dragi îmi sînt fulgii cînd joacă-n balcon,
Cînd dansuri rotesc peste lămpi cu neon
Şi-n blănuri pufoase, ca urşii polari,
Copacii se-adună în parc solidari.

Ne cheamă aleile toate afară,
Sub albii castani şi arbuşti cu gherghine,
Şi iute copiii din blocuri senine,
Cu schiuri, patine şi sănii, coboară.

Zburăm pînă seara, cu vîntul în faţă,
Iar cînd străluceşte oraşu-n lumină,
Ne strîngem, în şir indian, pe colină,
Privindu-l prin pînza de fulgi şi de ceaţă.

Tîrziu, cînd venim de la joc grijulii,
Cînd mamele strigă: la masă, copii!
În parcuri copacii adorm solitari.
În blănuri pufoase, ca urşii polari.

POMUL DE IARNĂ

Bradului cuprins de nea
I-a rămas, după furtună,
Prins în vîrf, o mică stea,
Şi pe cetini, colb de lună.

Parcă-anume s-a gătit
Cu argint şi cu beteală
Să-l alegem, negreşit,
Pom de iarnă pentru şcoală.

VICTOR MAŞEK

FOTOGR

Lampa din tavan cu trei braţe pare o elice care stă gata să pornească, ridicînd o dată cu ea întreaga cameră şi pe pilotul-cosmonaut întins în fotoliul special, ca să suporte mai uşor suprasolicitările lansării... Dintr-o dată, cosmonautul tresare: un meteorit a izbit geamul şi... Se aude vocea lui Gicu. E un zbor în grup? Nu! Nu-i decît închipuirea care-şi ia zborul prin Cosmos. Iar meteoritul e doar un bulgăre de zăpadă pe care Gicu l-a azvîrlit de jos, de la parter.

— Hei Radule!

Radu nu răspunde. Se ascunde de ceilalţi tocmai pentru că el se visează cosmonaut, iar ceilalţi merg să pregătească o pîrtie de săniuţă, în curtea şcolii. Să faci o pîrtie!... Îţi înfunzi pe cap o căciulă cu vîrf ţuguiat, pui în spinare cît mai multe cojoace, mănuşi, şi gata, asta-i: eşti echipat pentru acţiune. Dar să zbori, fie şi numai în închipuire, către Lună ori către Marte? Îmbraci costumul spaţial, de culoare portocalie deschisă, îţi vîri capul în casca transparentă şi porneşti numaidecît cu patul... Nu, nu cu patul. Patul stă pe loc, ostenit parcă şi el de dogoarea sobei, cu asemenea povară în spate.

De jos, din stradă, nu se mai aude strigînd. Pesemne că băieţii au plecat, crezînd că Radu le-a luat-o înainte. Înainte?... Da, poate că într-adevăr ceea ce face el înseamnă a o lua înaintea celorlalţi. Stă în odaia lui, tolănit pe spate, şi gîndurile i se învîrtesc în cap aşa cum ar dori el să se învîrtească lampa din tavan, care seamănă cu o elice în stare să se ridice pînă la Lună sau Marte.

În cele din urmă coboară din pat şi nu ştie ce să facă de plictiseală. Trece dincolo, în odaia părinţilor, şi deschide şifonierul. Îl izbeşte un miros de levănţică, amărui şi dulceag, care-i aminteşte că-i iarnă şi zăpadă afară şi începe să-i pară rău că n-a ieşit cu băieţii.

Dar părerea de rău îi trece la gîndul că i-a păcălit pe ceilalţi, şi-i oricum mai deştept decît ei, devreme ce ei se omoară afară, pe frig, să pregătească pîrtia, iar el cotrobăieşte la întîmplare prin şifonier, doar-doar o găsi ceva care să-i reţină atenţia şi să-i alunge plictiseala. A găsit! Iată cutia mare, de pantofi, în care mama ţine fotografiile de familie. Radu ia cutia la subsuoară şi o duce pe pat. O răstoarnă pe cuvertura albastră ca o copertă de caiet, şi fotografiile cad fără foşnet, vrînd parcă să arate că amintirile dintr-însele sînt atît de vechi, încît o dată cu trecerea timpului au pierdut şi culori, şi sunete, totul. Pe cartoanele vechi au rămas numai nişte siluete decolorate, care parcă nu mai spun nimic.

Se mai uitase şi altă dată la ele, dar niciodată nu le privise atît de atent. Era ca un pilot-cosmonaut care înainte de a urca în aeronava sa simte nevoia să-şi întipărească în memorie tot ceea ce ţine de pămînt, şi nu numai de existenţa lui pe pămînt, dar şi alor săi, a tuturor.

Dintre toate fotografiile, de astă dată îi atrase atenţia una care înfăţişa o casă de modă veche, cu prăvălie la stradă şi firmă pe care scria: „La Roata Lumii". În pragul ei stăteau ţepeni patru oameni: un bărbat scund şi rotofei şi o femeie, între ei stătea un copil în haine de marinar, şi ceva mai la distanţă un băiat mărişor, subţirel, negricios şi înăltuţ. Privind mai cu luare-aminte, Radu făcu ochii mari şi-şi spuse:

— Nu se poate!

În fotografie era el. El, aşa cum se ştia foarte bine: negricios, prea înalt faţă de cei doisprezece ani împliniţi. Ce uluitoare asemănare, îşi spunea Radu, care nu se fotografiase niciodată în pragul unei bodegi cu numele de „La Roata Lumii" şi nici nu-i cunoscuse vreodată pe oamenii aceia care zîmbeau în vecinătatea lui, încîntaţi şi veseli, prea veseli şi prea încîntaţi. Şi totuşi era el, el care niei nu-i întîlnise măcar în viaţa lui, el... Îşi aminti subit.

Tatăl îi povestise nu o dată despre copilăria lui. La doisprezece ani rămăsese orfan şi plecase de-acasă. Erau şase copii, şi maică-sa, singură, cu peticul ei de pămînt, nu-i putea hrăni pe toţi. Îl luase „băiat de suflet" unul Tache Tremurici, cîrciumar înstărit. Aici trăgea cu mătura, servea băuturi la tejghea, scotea vin din pivniţă, ajuta cucoanei în casă. Patronul avea un băiat, pe nume Georgică. Acesta era mai mic decît el, iar la suflet îi semăna cîrciumarului. La început făcuse haz de băiatul venit de la ţară, fiindcă-l văzuse sorbind pînă la fund strachina de ciorbă. Pe urmă, băiatul băcanului pusese la cale o mulţime de şotii, ca să-l umilească. „Băiatul de suflet" trecuse cu vederea răutăţile celuilalt, deşi din pricina lui mîncase bătaie. Dar cu bătaia se obişnuise. Nea Tache, dacă-l trimitea după ţigări, vara, pe căldurile cele mari, scuipa mai întîi pe podea şi după aceea zicea:

— Aleargă pînă la debit. Dacă nu vii pînă se zvîntă scuipatul...

Şi-l bătea dacă nu venea repede. Era destul să-şi toarne un pahar de sifon, tot pe arşiţă, ca să fie pălmuit. Nu scăpa nicăieri de ochiul pătrunzător şi prea „părintesc" al stăpînului. Nea Tache găurise pretutindeni pereţii, capacul pivniţei, astfel încît să-l aibă veşnic sub supraveghere. Nu trecea zi în care cinstea să nu-i

AFIA

fie pusă la încercare. Găsea mereu bănuți risipiți ba pe după tejghea, ba în pivniță, pe pămîntul răcoros, ba în prag, auriți de soare. El îi strîngea cu grijă și grabă și-i dădea înapoi patronului, care după ce-i număra îl privea neîncrezător și hotăra să-l mai încerce o dată, a doua zi. Și așa într-una, timp de aproape doi ani, pînă cînd băiatul, scos din sărite, a strîns banii cu mătura în făraș și i-a azvîrlit la lada cu gunoi.

Seara, cînd nea Tache l-a întrebat:

— Unde-s banii pe care i-ai găsit azi?

El i-a răspuns serios:

— Azi n-am găsit nici un ban.

— Cum nici unul? și l-a pălmuit, triumfător că l-a prins cu minciuna.

Dar n-a avut încotro și a trebuit să scormonească singur patronul prin gunoi, ca să-și găsească banii. De atunci l-a lăsat în pace cu încercarea cinstei.

Dar nu l-a lăsat însă în pace băiatul patronului. Într-o zi, fără ca el să prindă de veste, i-a furat o sticlă de țuică, a deșertat-o în canal și a turnat în locul ei gaz. Seara, cînd „Roata Lumii" era înțesată de oameni, cîțiva clienți care ceruseră de băut țuică începură să facă scandal și să bată cu pumnul în masă, strigîndu-i domnului Tache:

— Ne dai gaz în loc de țuică? Glumă-i asta?

Stăpînului nu-i veni să creadă.

— Gaz! Cine vă dă gaz? Ori ați băut într-adevăr gaz că vorbiți așa?

Nu lipsi mult și se încinse bătaia. Începură să zboare scaunele și sticlele pe sus, iar un sifon izbi becul atîrnat în tavan. Bodega fu cuprinsă de întuneric. Cînd reaprinseră lumina, „Roata Lumii" era în întregime ruinată. Deși cu capul spart și ochiul învinețit, nea Tache mai găsi puterea să guste din sticla de țuică pe care o dăduse clienților. Gustă și zbieră ieșit din minți, apoi se prăbuși pe podea. Cînd își reveni, luă sticla și îndreptîndu-se spre băiatul de suflet îl obligă să bea tot ce mai rămase într-însa. Băiatul nu vru să bea. Atunci cîrciumarul se descinse de curea și începu să-l croiască pe unde nimerea.

Băiatul primea loviturile strîngînd din dinți. În noaptea aceea își puse catrafusele într-o bocceluță, luă din bufet o pîine neagră și plecă pe furiș. Hoinări prin port, cu gîndul să se roage de marinari să-l primească pe un vas, dar a doua zi nimeri la o bina și rămase acolo, ca salahor. Cără pe schele cîteva luni lădița cu var, pe urmă meșterul îi puse mistria în mînă, îl învățâ să folosească firul cu plumb și în cele din urmă îndrăgi meseria. Din vremea aceea însă nu avea nici o fotografie. Fotografia care urma era făcută pe timpul armatei. Într-însa, Radu nu se mai recunoscu. În poză era un tinerel negricios, înalt și voinic, cu uniformă de soldat. Zîmbea silit, parcă-l strîngeau bocancii. Așa și era. Radu își aminti că taică-său îi povestise că pe cînd era militar i se dăduse un bocanc cu două numere mai mici și din pricina asta șchiopăta în marș.

— Mă strînge un bocanc, domnule locotenent, raportase el la observația pe care i-o făcuse ofițerul.

— N-ai voie să șchiopătezi chiar dacă te strînge!

Pe Radu fotografia aceasta nu-l mai tulbura în aceeași măsură. Pentru că el va avea vîrsta tînărului din fotografie abia după cîțiva ani. Oare și atunci voi semăna atît de bine cu tata? se gîndea Radu.

Apoi începu să așeze fotografiile și i se păru că, de astă dată, ele fosneau ușor, de parcă ar fi avut viață. Zîmbetul — fie și amar — era zîmbet acolo în poze, tristețea — tristețe, rîsul — rîs. După ce așeză cu grijă cutia la locul ei se duse în odaia lui și trase la o parte perdeaua de la geam. Lumina năvăli în încăpere. El se îndreptă atunci spre cuier, luă de-acolo un cojoc pregătit din vreme și-l aruncă pe umeri, își înfundă pe cap o căciulă înaltă, țuguiată și, după ce apucă de după ușă lopata, ieși grăbit.

MIHAI STOIAN

Ilustrații: GETA BRĂTESCU

PATĂ-ALBĂ

Pată-Albă e un viţel negru ca pana corbului şi care a venit pe lume cu un benghi mare, alb, în frunte. S-a născut în grajdul gospodăriei colective a satului, împreună cu alţi viţei cu părul brun.

Ceilalţi viţei prinseră a creşte repede, a se înzdrăveni, pe cînd Pată-Albă rămînea parcă aşa cum se născuse, şi de aceea toţi viţeii îl băteau cu capul şi îl alungau ba de la tainul cu tărîţe şi lucernă murată, ba de la iarba fragedă din luncă. Degeaba moş Pătîrniche, îngrijitorul, îi mustra zicîndu-le: „Nu vi-i ruşine, neastîmpăraţilor, să vă puneţi mintea cu el?“

Grajdul gospodăriei nu era departe de casa lui Miron, un băiat bălai şi cu o mulţime de pistrui. Tot văzîndu-l zilnic pe Pată-Albă şi părîndu-i-se a fi altfel decît ceilalţi viţei, Miron îl îndrăgi. Într-o zi îl mîngîie sub bărbie, şi viţelul îl privi cu blîndeţe. Altă dată îi dădu o coajă de pîine, şi Pată-Albă îi linse mîna cu limba lui aspră ca o gresie. Dacă Pată-Albă se temea de viţei, apoi de oameni nu se sfia de loc. Azi aşa, mîine aşa, Miron începu să intre în vorbă cu moş Pătîrniche şi să afle cît mai multe despre Pată-Albă. Şi cum era în vacanţa de vară, Miron, cînd nu avea treburi pe acasă, îl însoţea pe bătrîn în luncă, la păşune.

Ba, odată, bătrînul, avînd treabă la grajd, era vorba de aşezatul unor iesle noi, îl rugă pe Miron să păzească „cireada“, aşa le spunea moş Pătîrniche celor douăzeci şi şapte de viţei. Miron se învoi bucuros. În luncă era răcoare, iarbă berechet, viţeii păşteau liniştiţi, aşa că băiatului îi păru rău că nu-şi luase şi o carte cu el. Mai spre amiază, o bună parte din viţei se culcară şi începură să rumege cu ochii pe jumătate închişi. Pată-Albă se învîrtea de colo pînă colo, şi după ce bău apă, speriindu-se parcă de chipul lui din oglinda pîrîului, porni spre păpuriş. Mergea încet, legănîndu-se, scoţînd cînd un picior, cînd altul din nămolul mlaştinei. Deodată stuful şi papura din faţa lui se mişcară şi se auzi un fîlfîit de aripi. Pată-Albă se sperie aşa de tare, că mugi şi o apucă în altă parte, nimerind într-o băltoacă unde se afundă pînă la pîntece. Încercă să iasă de acolo, dar îi fu peste putinţă.

— Prostule! A fost o pasăre. Te-ai speriat degeaba!

Încercă să-l scoată, dar nu izbuti.

Miron ieşi pe malul gîrlei, urcă pe un colnic şi se uită roată în jur.

Nu văzu pe nimeni. Abia tîrziu auzi glasuri de copii. Pe o cărare treceau spre pădure Dănilă și Milucă.

— Milucăăă! Hei! Milucăăă! îi chemă el.

Cei doi băieți se îndreptară spre luncă.

— De ce ne-ai chemat, Miroane?

— Hai mă, să-mi ajutați să scoatem un viței din mlaștină că s-a înglodat.

— Al cui e vițelul? întrebă Milucă.

— Al cui să fie? Al colectivei noastre! Că moș Pătîrniche e dus pînă la grajd.

— Păi dacă-i așa, haidem.

Milucă își suflecă pantalonii și intră împreună cu Miron în păpuriș. Dănilă rămase pe mal. Cei doi băieți încercară să-i scoată lui Pată-Albă mai întîi picioarele de dinainte din nămol, dar degeaba. Îi scoteau piciorul drept și cînd încercau să-l scoată și pe cel stîng, dreptul intra din nou în nămol. În cele din urmă, Miron se apucă să-l tragă de cap și Milucă de coadă.

— Stați măi, strigă Dănilă de pe mal. O să-i rupeți coada. Și fără să mai stea pe gînduri își suflecă și el pantalonii, rupse o creangă mare și groasă de arin și porni către ei.

— Ce, vrei să-l bați? răcni Miron. De așa ajutor n-avem nevoie.

— Nici nu m-am gîndit, răspunse Dănilă. Mi-a venit ceva în minte.

— Să te vedem! zise Milucă.

Dănilă băgă bățul de arin pe sub pieptul vițelului, pînă ajunse de partea cealaltă. Dănilă apucă de un capăt, Miron de celălalt, iar Milucă îl îndemna pe Pată-Albă să nu-și piardă curajul.

Ce-au făcut, ce n-au făcut cei trei băieți, e de ajuns că l-au scos pe Pată-Albă viu și nevătămat.

Moș Pătîrniche îi găsi la pîrîu și înțelese pe dată ce se întîmplase. Copiii mai rămaseseră încă mult de taină sub o salcie scorburoasă. Miron le povesti și alte întîmplări de-ale lui Pată-Albă.

— Moș Pătîrniche spune că de neastîmpărat ce este nu crește și nu se ține carnea pe el.

— Am auzit că pionierii din alte sate au luat în grijă creșterea animalelor mici. Ce-ar fi să ne ocupăm și noi toți trei de Pată-Albă? Pînă la toamnă îl facem cît un zimbru de mare, spuse Dănilă, măsurînd cu privirea vițelul care se tot învîrtea în jurul traistei lui moș Pătîrniche.

*

Din acea zi, Miron, Milucă și Dănilă, cum își făceau timp liber, cum se repezeau la grajd sau în luncă. Îl ajutau pe moș Pătîrniche la țesălat, la adăpat, la schimbatul așternuturilor din grajd. Bătrînul se arătă bucuros de această treabă și chiar li-l încredință lor pe Pată-Albă. Să-i fi văzut numai pe cei trei pionieri în jurul vițelului! Unul îi curăța picioarele, altul îl hrănea, altul îi scotea scaieții din coadă, pentru că Pată-Albă uitase pățania din păpuriș și umbla tot pe unde voia el.

După cîteva săptămîni, vițelul prinse a crește și a se rotunji la trup. Căci de cînd îl separaseră de ceilalți viței, făcîndu-i o boxă nouă, împodobită cu frunzar, Pată-Albă putea dormi în timpul nopții.

— Să-l cîntărim! spuse într-o zi Miron.

— Bună idee! răspunseră ceilalți.

Și porniră să aducă un cîntar decimal. Pată-Albă, neștiind despre ce-i vorba, nu voi nici în ruptul capului să stea pe cîntar, așa că în cele din urmă Milucă fu nevoit să-l țină de bărbie și să-i arate o bucată de pîine spre care vițelul întindea mereu limba.

— Pune greutățile, Dănilă, spuse Miron. S-a astîmpărat!

— Îndată... Treizeci de kilograme... șaizeci... nouăzeci... strașnic! Uite-l cît trage, Miroane!

Moș Pătîrniche, care era pe acolo, se apropie de ei și începu să rîdă.

— Vezi, moș Pătîrniche, cît de tare s-a îngrășat?

— Văd, văd! spuse bătrînul. Numai că și Milucă stă tot pe cîntar.

— Dă-te jos, Milucă! strigă Dănilă.

— Nu stă Pată-Albă singur!

— Nu-i nevoie să mai stea, zise Miron... Urcă-te din nou tu, Milucă, să te cîntărim pe tine.

— Dar ce sînt eu, măi?

— Hai, hai, urcă-te! Să vedem cît cîntărești tu, și pe urmă scădem din greutatea totală și aflăm greutatea lui Pată-Albă.

Nu le-a fost greu să afle cît cîntărește vițelul. În altă zi însă cei trei pionieri se întristară amarnic. Pată-Albă era abătut. Nu punea gura pe nimic. Moș Pătîrniche era plecat la tîrg după treburi. Lăsase pe seama băieților „cireada". Avea încredere în ei.

Dănilă și Miron îl lăsară pe Milucă în luncă cu ceilalți viței, iar ei porniră repede cu Pată-Albă spre veterinarul satului. Bătură în ușă și intrară cu vițelul în cancelaria agentului veterinar. Acesta cînd îi văzu își ridică ochelarii pe nas și strigă mînios:

— Aici e cancelarie. Ce căutați cu vițelul?

— Nu vrea să mănînce nimic, spuse Miron.

— Poate-i sătul... Duceți-l la infirmerie că vin îndată.

— Tot am venit... vedeți ce are.

— E tare bolnav.

— Nici gura pe lapte nu pune.

Veterinarul, văzînd că n-o poate scoate la capăt cu băieții, consultă cu atenție vițelul.

— Hai, ieșiți mai repede, n-are nimic. E sănătos tun. Numai că-i crește o măsea nouă în fundul gurii. Pînă mîine îi trece.

*

Într-o seară cei trei băieți nu-l găsiră la grajd nici pe moș Pătîrniche nici pe Pată-Albă. Aflară de la grăjdarul cailor că moș Pătîrniche pornise să-l caute pe Pată-Albă. Vestea asta îi neliniști. Era după o zi cu zăpușeală mare.

Dinspre pădure se ridicau nori negri.

De jur-împrejur era întuneric și nu se vedea la doi pași. Ploaia se revărsa cu putere. Cei trei băieți începură să-l strige pe Pată-Albă în dreapta și în stînga. Îl căutară pe sub răchiți, pe sub sălcii, dar nu-l aflară nicăieri. Porniră în susul luncii, spre pădure. Deodată, la lumina unui fulger, zăriră o colibă părăsită.

— Uite o colibă, Miroane!

— Să vedem... Hei, cine-i acolo?

Din colibă se auzi așa ca un muget de vițel.

— Ți-am spus eu, făcu Miron cu curaj. Să știi că-i Pată-Albă acolo. El e!

Mugetul răspunse de data asta mai deslușit.

Cei trei băieți intrară în colibă și, fără a pierde vremea, legară vițelul cu funia și porniră spre sat.

*

Moș Pătîrniche ședea în poarta grajdului cu Milucă de vorbă cînd cei doi băieți intrară în ogradă.

— L-am adus, moș Pătîrniche, cu noi nu se joacă.

— Pe cine l-ați adus?

— Pe Pată-Albă.

Moș Pătîrniche izbucni într-un hohot de rîs. Și apropiind felinarul de ei le spuse:

— Dar cîți Pată-Albă avem noi?

Cei trei băieți se uitară mirați. La lumina felinarului văzură că vițelul pe care-l aduseseră ei era castaniu și nu avea nici o pată albă în frunte.

— Dar Pată-Albă unde-i?

— Doarme fără grijă.

— Cum, nu s-a rătăcit? Nu ai pornit după el?

— Uite așa a fost: lui Pată-Albă au prins să-i crească cornițele. A început să-l mănînce fruntea, s-a scărpinat, a scos scîndurile de la poartă și a ieșit în fuga mare la drum. L-am ajuns abia în dreptul cooperativei.

— Și cu vițelul ăsta ce facem? întrebă Miron.

— Îl ținem la noi pînă s-o afla păgubașul.

— Va să zică degeaba am alergat noi prin ploaie.

— Degeaba n-ați alergat voi. Ați găsit un viței rătăcit.

Păgubașul s-a aflat repede. Vițelul era al unui vecin de-al lui Dănilă.

*

Și cum lui Pată-Albă începură să-i crească cornițele, parcă o dată cu ele prinse și el mai mult curaj. Era gata tot mai des să se încaiere cu ceilalți viței, și bucuria băieților n-a fost mică cînd într-o bună zi Pată-Albă izbuti să-l ia la fugă pe cel mai bătăuș viței din cireadă.

— Bravo, Pată-Albă, ești un adevărat voinic. Și cei trei băieți îl bătură cu palmele pe gîtul încordat încă de luptă.

*

Vacanța de vară era pe isprăvite. Cei trei băieți începură a se pregăti pentru noul an școlar. Dar din cînd în cînd treceau pe la grajdurile colectivei și mîngîiau fericiți un juncan frumos, cu un benghi mare, alb, în frunte.

ALEXANDRU MITRU

Ilustrații: IOANA CONSTANTINESCU

Să învățăm din experiența pozitivă

Fapte pionierești

A fi pionier înseamnă a fi întotdeauna primul. Și prin inițiativele și hărnicia lor, prin dragostea și dorința de a deveni cît mai folositori patriei socialiste, pionierii își dovedesc recunoștința față de patrie și partid. Dacă ar fi să vorbim despre activitățile și acțiunile pionierești, ar trebui să umplem sute și sute de pagini. Spicuim din cele mai frumoase fapte pionierești ale anului 1962.

ȘCOALA SĂ NE FIE CÎT MAI FRUMOASĂ

Cum au intrat în noua Școală de 8 ani nr. 16 din Ploiești, pionierii s-au și gîndit s-o facă tot mai frumoasă. Au trecut la acțiune. Au săpat ronduri, pe care au plantat flori; iar de jur-împrejurul clădirii școlii au sădit peste 20 de castani. Dar ceea ce le cerea mai multă muncă era plantatul puieților pe o alee lungă, ce pornește din fața școlii și duce pînă la șosea. Tot mai mulți pionieri au venit să lucreze la această alee. Iar acum ei continuă s-o îngrijească. Despre felul cum pionierii poartă de grijă puieților plantați vorbește frumusețea aleei, care a și primit denumirea de „Aleea pionierilor".

GOSPODARI ISCUSIȚI

Pionierii detașamentului 3 de la Școala de 8 ani din comuna Gogoșari, raionul Giurgiu, s-au dovedit a fi pricepuți gospodari. Ei nu s-au mulțumit să crească numai 30 de păsări cîte aveau, ci au mărit numărul acestora la 100. De asemenea, au construit doi stupi și au plantat flori pentru albine în grădina din fața școlii.

O FAPTĂ BUNĂ

Cele cîteva rînduri de felicitare adresate pionierei Potra Tiberia de la Școala de 8 ani nr. 2 din Sibiu îndreptățesc mîndria de a fi pionier.

Găsind un pachet cu suma de 3 000 de lei, pierdut de un cetățean care mergea spre filiala Băncii de stat, pioniera Potra Tiberia s-a interesat, a aflat cine este păgubașul și i-a predat banii.

APICULTORII

Hotărîrea colectiviștilor din comuna Doba, raionul Slatina, de a dezvolta și sectorul apicol a găsit un mare răsunet în rîndul pionierilor. Cu pricepere și îndeminare, ei au ajutat la construirea celor 20 de stupi. Apoi, cînd familiile de albine au fost instalate în noile „locuințe", pionierii le-au devenit cei mai apropiați prieteni și îngrijitori.

În grija pionierilor

Vă invităm, dragi prieteni, la o plimbare pe strada Doicești din București, raionul T. Vladimirescu. Ca pe multe alte străzi din acest raion, trotuarele sînt străjuite de copaci tineri. În fața blocurilor, care nu numără nici ele prea mulți ani, te întîmpină straturi de flori, împrejmuite cu garduri vii, pitice. Dacă ai curiozitatea să privești mai atent, printre frunzele copacilor vei descoperi tăbliță de lemn prinse de ramuri. Pe fiecare e scris un nume: Popa Vasile, Dan Vlad, Buda Mariana, Stanciu Livia. Toți cetățenii care locuiesc în blocurile de pe strada Doicești îi cunosc bine pe pionierii care poartă aceste nume. Fiecare a luat în grijă cîte un copac și se străduiește să-l îngrijească cît mai bine. Și după cum se vede, toți își îndeplinesc sarcina cu hărnicie. În jurul copacilor, pămîntul e mereu proaspăt săpat. În multe dintre duminici îi poți cunoaște pe toți copiii acestei străzi. Împărțiți pe echipe, ei îngrijesc florile din fața blocurilor, afînează pămîntul de lîngă gardul viu, toarnă apă la rădăcina copacilor!

Dar acum de ce n-o fi nici un copil pe stradă? Doar au venit de mult de la școală?! Ceasul vă va da răspuns la această întrebare. Este ora de după-amiază cînd oamenii se odihnesc. Copiii știu asta și păstrează liniștea. Între 3 și 5, nimeni nu se joacă cu mingea, nimeni nu aleargă prin fața ferestrelor. Pionierii au organizat și o echipă care veghează ca liniștea să fie păstrată. Ca să-i astîmpere pe cei mai mici, pionierii îi adună pe toți și le citesc povestiri, îi învață poezii.

Cercetînd ținutul natal

Coloana pionierilor Școlii medii „Iacob Mureșeanu" din Blaj s-a oprit, alcătuind un careu în fața obeliscului ce străjuiește cîmpia blăjană, denumită Cîmpia libertății.

— Locurile acestea poartă mărturia multor și amarnice suferințe ale strămbunilor noștri. Astăzi vom pune o clipă față-n față trecutul cîmpiei blăjene cu prezentul... Cu aceste cuvinte a deschis adunarea instructoarea superioară de pionieri.

Din careu se desprinse apoi un pionier, care începu să povestească despre istoria locului unde se aflau. „Aici, cu peste o sută de ani în urmă, 40 000 de iobagi din Transilvania, romîni și unguri, sleiți de jugul robiei, s-au strîns pe cîmpia blăjană spre a-și cere drepturile la o viață mai bună... A fost încă un moment din istoria patriei în care poporul s-a răsculat împotriva asupririi.

Locurile denumite Cîmpul libertății abia acum și-au limpezit numele. Cît poți cuprinde cu privirea, totul aparține celor ce muncesc. Combinatul pentru industrializarea lemnului, gospodăriile colective, școlile profesionale agricole, Institutul de cercetări hortiviticole și toate celelalte poartă pecetea noului, a socialismului și umplu inimile noastre de mîndrie".

... Cînd adunarea s-a apropiat de sfîrșit, pionierii făcuseră roată în jurul obeliscului. Emoționați, citeau inscripția aurită de pe placa de marmură: „Acest monument s-a ridicat în anii puterii populare (în 1958), în amintirea celor peste 40 000 de țărani iobagi din Transilvania care la 3—15 mai 1848 s-au adunat pe această cîmpie pentru a-și revendica drepturile sociale și naționale"

MICII CRESCĂTORI DE ANIMALE

Cei 2 500 de puișori ai gospodăriei colective din comuna Bucșani, raionul Videle, au primit o atentă îngrijire din partea pionierilor Școlii de 8 ani din comună. Pe lîngă hrana consistentă și bine preparată, pionierii au ajutat la spălarea jgheaburilor și la căratul apei proaspete. Tot cu aceeași dragoste, pionierii au ajutat colectiva la îngrijirea și hrănirea purceilor.

O SERBARE FRUMOASĂ

Pionierii cercului de teatru de la Casa pionierilor din Satu-Mare au fost întîmpinați cu mult entuziasm de

pionierii din comuna Halmeu. În sala căminului cultural, pe scena căruia oaspeții au prezentat un bogat program artistic, au răsunat aplauzele și uralele pionierilor din Halmeu. Corul, echipa de dansuri populare și piesa „Colinaș voinicul" prezentate de oaspeți au cucerit simpatia pionierilor spectatori din Halmeu.

Duminici pionierești

Cu toate că era duminică, în curtea Școlii de 8 ani din comuna Ghergani, raionul Răcari, se adunaseră dis-de-dimineață toți cei aproape 100 de pionieri ai unității. În ușa magaziei, președinții de detașamente luau în primire uneltele. În scurtă vreme, ritmul tobei pionierești se auzea pe strada principală a satului. Ajunși la marginea izlazului gospodăriei colective „Nicolae Bălcescu", care se întinde pe o suprafață de peste 10 ha, pionierii s-au oprit. În mai puțin de o oră, întreaga suprafață era împărțită între detașamente și grupe. Sapele, greblele și cazmalele minuite cu hărnicie au intrat în funcțiune. În urma pionierilor dispăreau ciulinii, măracinișul, cuiburile de cîrtiță. În locul lor, iarba avea să crească nestingherită. Către ora prînzului, o bună parte din izlaz era curățată. Cel mai bine se pare că a lucrat detașamentul claselor a VII-a. Cei dintr-a VI-a au hotărît să-i întreacă duminica următoare.

Au trecut cinci duminici pînă cînd pionierii au smuls toți ciulinii de pe izlaz. Cînd au primit mulțumirile colectiviștilor, pe fețele tuturor puteai citi mîndria pe care ți-o dă munca folositoare, făcută cu pasiune și vrednicie.

De la 7 în sus

Ne aflăm la Școala de 8 ani din comuna Siliștea Crucii, raionul Băilești. De față se află colectivul de conducere al detașamentului II, bineînțeles în frunte cu președintele.

— Tovarășe președinte. Cititorii noștri te roagă să ne vorbești despre inițiativele voastre.

— În legătură cu asta am să vă vorbesc despre grupa I. De acolo a pornit inițiativa: „nici o notă sub 7".

— Este un angajament greu!

— Greu, dar în această grupă nu există, la ora cînd discutăm, nici un pionier cu note mai mici de 7. Președintele grupei acesteia e aici. Poate să vă spună.

— Dumneata ești președintele grupei? Cum ați izbutit să atingeți această... performanță?

— A fost nevoie de multă stăruință, firește. I-am ajutat pe cei ce aveau tendința să rămînă în urmă, ne-am făcut programe zilnice... Fiecare dintre noi a știut că luptă pentru onoarea grupei.

— Se pare că și alte grupe v-au urmat inițiativa.

— Da. Grupa a III-a, care ne-a și ajuns.

— Mulțumesc frumos. Dragi cititori, pe aceeași problemă, a învățăturii, să ne deplasăm acum...

De astă dată discutăm cu președintele unității de la Școala de 8 ani din Brezoi.

— Tovarășe președinte, am auzit că în unitatea voastră ați înregistrat succese frumoase la învățătură,

— Da. Multe grupe și chiar detașamente s-au angajat să obțină note numai de la 7 în sus.

— Ca și la Siliștea!

— Ne bucură că și la Siliștea există o asemenea inițiativă. Noi avem toate motivele să credem că vom izbuti. Elevii își fac temele conștiincios și dau răspunsuri bune la ore. Chiar din primele zile ale anului școlar am pornit la drum cu gîndul: „din primele ore de școală, cu toată viteza înainte!"

— La revedere și mulțumesc. Voi transmite urgent cititorilor cele aflate aci.

Vom fi buni colectiviști

Dacă te vei nimeri cumva pe lotul școlar al Școlii de 8 ani din comuna Iveși sau chiar pe tarlalele gospodăriei colective, vei fi uimit de priceperea cu care elevii știu să lucreze. Totodată, vei fi îndemnat să afli care este secretul îndemînării lor.

Nu-l căutați prea departe: secretul constă în buna lor pregătire. Ar fi cazul să vorbim aci despre orele de cunoștințe agricole care se fac nu numai teoretic, ci și practic, pe tarlalele gospodăriei. Aici, urmînd un program bine stabilit de profesori și de inginerul agronom, pionierii fac cunoștință cu cele mai înaintate metode agrotehnice. Tot în orele de practică, pionierii și școlarii au participat la recoltarea plantelor, la pregătirea semințelor de toamnă și a solului. Încă de pe băncile școlii ei se pregătesc să devină buni colectiviști...

ȘTIAȚI CĂ...

... a fost realizat un cargou de 4500 de tone de către Șantierele navale Galați? Cargoul este echipat cu tot ce este mai modern în tehnica actuală: instalații de radiorecepție, radioemisie, radiolocație, instalații de ultrasunete, instalațiile cele mai moderne de navigație. Această realizare a constructorilor navali romîni se bucură de apreciere și peste hotare.

... pentru prima dată s-au realizat la Uzinele „Tehnofrig" din Cluj agregate frigorifere de mare capacitate? Astfel ele pot produce pînă la 40 000 de frigorii pe oră. Numele lor, „Pinguin", s-a transformat într-un renume la tîrgurile internaționale de la Izmir, Salonic și Zagreb.

... în anii puterii populare s-a trecut la construirea industrială a cazanelor de aburi și apă caldă tip „Vuia" în întregime automatizate? Acest generator de aburi a fost inventat, în 1906, de Traian Vuia, care l-a folosit la propulsarea avionului său. În anii noștri, invenția a fost mult perfecționată, și cazanul de abur

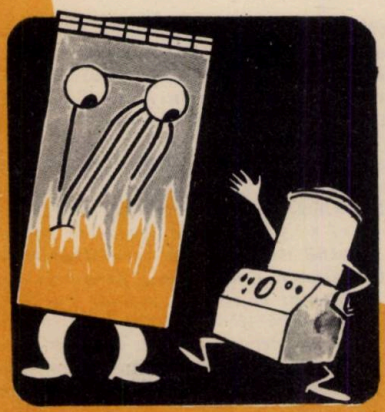

saturat tip „Vuia" poate fi folosit în industria alimentară, pentru producerea aburului necesar la instalații de fierbere, în industria textilă, la spălătorii și vopsitorii, în mici centrale termice.

Instalația de automatizare a cazanului reglează automat debitul lui, după cerințele consumatorului.

... la Institutul politehnic din Timișoara a dat primele probe mașina electronică de calculat numită MECIPT? Ca să-i facem portretul, avem nevoie de o mulțime de cifre: are peste 2 000 de tuburi electronice, 20 000 de piese, 300 transformatori de impulsuri, peste 30 000 m de conductori și o memorie magnetică. MECIPT poate efectua pînă la 3 000 de operații matematice pe minut; operații pe care o mașină normală le făcea în 200 de ore sînt efectuate de mașina electronică în numai 40 de... minute. Aceasta nu înseamnă că au motiv să se bucure cei certați cu mate-

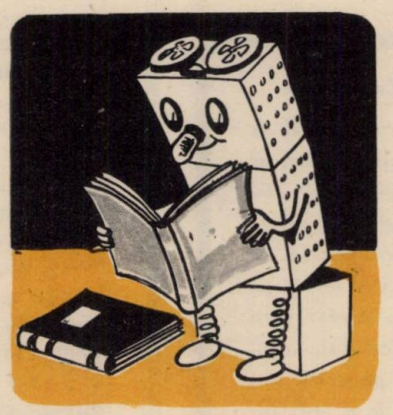

matica, pentru că la punerea în mișcare a mașinii e nevoie de temeinice cunoștințe matematice.

O utilizare dintre cele mai importante a mașinii MECIPT ține de domeniul traducerilor automate dintr-o limbă în alta. Astfel, la 17 mai 1962, un grup de cercetători și profesori, în frunte cu academicianul Gr. C. Moisil, au tradus cu această mașină primul text.

... savanții chimiști au pus la punct o nouă metodă pentru fabricarea polietilenei? Acest material are avantajul că dă obiectelor fabricate din el o mare durabilitate. De aceea, piese care rezistau înainte la 500 ore de întrebuințare (dispozitive din industria textilă) pot fi acum folosite timp de 2500 de ore. De asemenea, polietilena romînească se lipește foarte bine cu metale și poate servi ca protectoare împotriva ruginii; se economisesc astfel zeci de milioane de lei.

... cercetătorii de la Institutul de fizică atomică — înființat în anii puterii populare — au adus o prețioasă contribuție la crearea de substanțe (izotopi) care se folosesc în geologie, chimie, biologie, medicină?

Iată una dintre aplicațiile cele mai recente ale izotopilor. Cunoașteți, desigur, și voi importanța apei în agricultură. Irigațiile aduc o mare creștere a recoltelor. Este limpede că pentru a folosi bine rezervele de apă trebuie să cunoaștem la perfecție drumul pe care-l urmează rîurile. Poate vă veți mira și veți răspunde că orice hartă îți arată cît se poate de clar pe unde curg apele. Dar lucrurile nu sînt întotdeauna atît de simple. De multe ori, mai cu seamă aproape de izvorul lor, cursurile de apă au un drum foarte capricios; ele dispar deodată și apar din nou cu sute de metri mai departe. A ști pe unde a rătăcit „șugubățul" rîuleț este necesar pentru cel care face calculul cantităților de apă aflate la dispoziția omului. Un ajutor neprețuit în rezolvarea acestor probleme l-a adus folosirea izotopilor radioactivi obținuți la reactorul nuclear. Părticelele extrem de mici sînt introduse în cursul de apă, înainte de locul dispariției sale, și apoi se face analiza apei din partea de rîu care apare mai departe, după ce s-a produs dispariția firului de apă. Dacă se regăsește acea cantitate mică de izotopi, înseamnă că avem continuarea rîului respectiv, dat fiind că în natură nu se găsesc asemenea substanțe.

Ele nu pot fi decît cele puse de noi.

... din sticlă pot fi confecționate fibre asemenea fibrelor textile și chiar mai subțiri decît acestea? La Institutul de cercetări pentru construcții și economia construcțiilor (Incerc) și la Fabrica „Izolatorul“ din București au fost

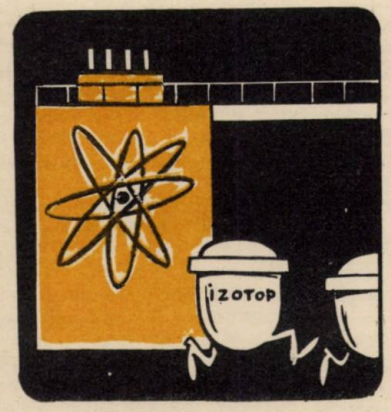

obținute pentru întîia oară în țara noastră fibre de sticlă avînd diametrul de cîțiva microni. Din fibrele de sticlă se realizează diferite țesături folosite în prezent la izolații.

... o instalație automatizată la nivelul tehnicii celei mai avansate, pusă de curînd în funcțiune, asigură fabricarea milor de tuburi care scaldă în lumină fluorescentă străzile, parcurile, magazinele? Fiecare dintre aceste lămpi „fermecate“ se compune dintr-un tub de sticlă

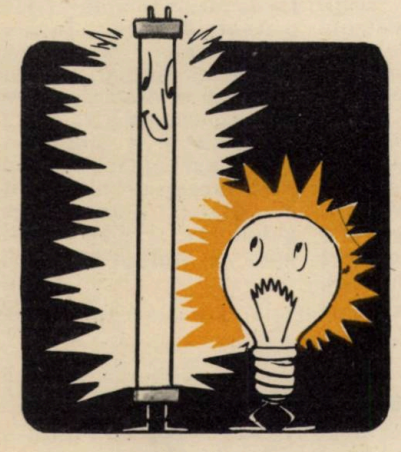

căruia i s-a suflat în interior, cu ajutorul aerului comprimat, pulbere fluorescentă, substanță care poate emite lumina.

DIN COMORILE NATURII PATRIEI

Pe întreg cuprinsul țării sînt îngrijite și ținute sub observație științifică peste 20 de exemplare de arbori seculari, martori ai străvechilor codri ai patriei noastre. Cel mai falnic dintre aceștia este plopul uriaș de la Rafaila (regiunea Iași), a cărui circumferință este de aproape 14 m, iar vîrsta de peste 450 de ani.

În București se găsesc, de asemenea, cîteva exemplare de plopi seculari, rămași din vechea luncă a Dîmboviței. Cel mai mare dintre aceștia este în Grădina botanică, avînd o circumferință de 6,30 m, iar al doilea ca grosime se găsește în parcul Palatului pionierilor, cu o circumferință de circa 6 m. Dintre stejarii seculari puși sub ocrotire, cel mai bătrîn este stejarul din Cașvana (regiunea Suceava), avînd o vîrstă de peste 500 de ani și o circumferință de aproape 10 m.

În București au existat numeroase lacuri. Actualul cartier al „Icoanei“ era un lac. Spitalul Colțea de azi e clădit pe vechiul fund al lacului Șutului. Documentele amintesc și de „lacul de lîngă locul lui Dura Neguțătorul“. Spre deosebire de celelalte care au secat, acesta din urmă există și azi. El este... lacul Cișmigiu.

În Munții Harghita, nu departe de drumul Odorhei — Ciuc, se află o peșteră formată aproape în întregime din opal, rocă cu bogate reflexe verzui și galbene-maro. Incrustațiile create de-a lungul veacurilor de erupțiile vulcanice dau peșterii o strălucire și o frumusețe fantastică.

Lacul Ursu, situat la Sovata, are la suprafață o temperatură de 19—20 de grade. La un metru adîncime, temperatura se ridică la 30—40 de grade, iar la un metru și jumătate — la 60 de grade. Fenomenul se explică prin aceea că pătura subțire de apă dulce de la suprafață lasă căldura solară să pătrundă în pătura de apă sărată și să se înmagazineze acolo, fără însă a-i permite să mai iasă afară.

Cea mai mare peșteră din țara noastră este peștera Comarnic. Ea are o lungime de peste 3 500 m, fiind dispusă pe două etaje.

*

În patria noastră se găsesc peste două sute de masive de sare, reprezentînd o mare bogăție naturală.

În afară de masivele ascunse în pămînt, în unele locuri întîlnim zăcăminte de sare chiar la suprafață. Astfel, la Slănicul Prahovei există un adevărat munte de sare, de culoare cenușie-alburie, care-și înalță către cer o puzderie de turnulețe formate din îngemănarea cristalelor alb-strălucitoare de sare. La poalele zăcămîntului se deschide lacul sărat Baia Baciului.

PIONIERII ÎNVAŢĂ SĂ SUPUNĂ NATURA

INVITAŢIE

Sînteţi invitat duminică 14 oct. 1962 la „Sărbătoarea recoltei".

STAŢIUNEA REPUBLICANĂ A TINERILOR NATURALIŞTI
Timişoara, str. Rozelor

STRADA ROZELOR?

Am mers mult cu tramvaiul 1, am străbătut oraşul parcurilor şi al florilor. Am trecut podul peste Bega şi, acolo, „la stăvilar", am dat peste strada Rozelor. Aci, peste cîteva clipe, mă aflam la Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti, pe scurt S.R.T.N.

CAPITOLUL I ÎN CARE AFLU CÎTE CEVA DIN ISTORIA S.R.T.N.

— Bună ziua! Sînt de la „Cravata roşie"...

— Bucuros. Director Vasiliu.

— Profesor Graf Ion.

Cei doi veterani ai staţiunii, pasionaţi ai ştiinţelor naturii. Ei mi-au povestit multe despre S.R.T.N. Cu şase ani în urmă, aci se afla un cîmp plin cu bălării. Acest cîmp a fost transformat într-un vast centru de experienţă pentru micii naturalişti din Timişoara. Au apărut primele maşini şi... primii entuziaşti, pionierii. La început mai puţini, apoi din ce în ce mai mulţi. Astăzi numărul pionierilor (cărora li se mai spune, şi poate pe bună dreptate, „lucrători ştiinţifici") se ridică la 600. Ei ară pămîntul cu tractorul, îl pregătesc ştiinţific, experimentează, altoiesc..

— ... Şi tot ei se bucură de roadele experienţelor lor, adaugă tovarăşul director. O să vedeţi la sărbătoarea staţiunii.

CAPITOLUL II ÎN CARE FAC CUNOŞTINŢĂ CU CÎŢIVA „LUCRĂTORI ŞTIINŢIFICI"

Mă aflu în camera pionierilor la Şcoala medie nr. 7. O convorbire prietenească cu Dancso Elvira, Stoica Liliana, Şimlovici Adriana, Olaioş Mariana, Agner Carol.

Mi-au arătat cîteva dintre caietele lor de observaţie. Toate aveau ca un motto, scris pe prima pagină: „Noi nu aşteptăm darurile naturii, cîi lesmulgem. V.I. Miciurin". Pe a doua pagină a unuia dintre caiete am găsit următoarea însemnare personală: „La început, omul a fost nevoit să trăiască din ceea ce-i dăruia natura. Viaţa lui era grea. Vechii egipteni se rugau zeilor ca Nilul să inunde malurile pentru ca orezul să poată crească. Altminteri, mii şi mii de oameni piereau de foame. Plugarul se ruga lui dumnezeu să dea ploaie. Altminteri, grîul, abia răsărit, se usca pe cîmp. Desigur, rugile către lucruri închipuite şi naive n-aveau cum le ajuta oamenilor. Şi iată că omul a început să cerceteze. S-a născut ştiinţa despre plante, despre cum pot fi ele transformate ca să reziste secetei şi frigului. Printre marii cercetători ai lumii se numără în primele rînduri savanţii ruşi şi sovietici. V.I. Miciurin a arătat drumul pe care trebuie mers spre a transforma natura. Omul zilelor noastre, omul societăţii socialiste, nu se închină nimănui, nu se pleacă în faţa naturii. El are o armă puternică: ŞTIINŢA. Şi ştiinţa îl ajută să biruie toate piedicile pe care natura i le pune în cale".

CAPITOLUL III ÎN CARE CAIETELE POVESTESC DESPRE PORUMB!

Lester Fister este numele unei specii de porumb. Foarte productiv. Are însă un păcat: e puţin rezistent la secetă şi la intemperii. Bine ar fi fost dacă Lester Fister ar fi avut şi calitatea rezistenţei. Trebuia făcut ceva. Oare micii naturalişti să se dea bătuţi în faţa naturii? Nicidecum. Au căutat îndelung şi au găsit. Porumbul dobrogean e mai puţin productiv, dar puternic, rezistent. Prin polenizare s-a făcut încrucişarea, şi după multă muncă şi greutăţi... s-a izbutit. Micii naturalişti au obţinut o nouă linie de porumb. I-au dat numele S.R.T.N. Lester Fister şi-a păstrat productivitatea şi a căpătat rezistenţa porumbului dobrogean.

Multe experienţe au făcut micii naturalişti din staţiune cu porumbul. Un mare număr de specii şi linii de porumb au fost experimentate, observate, clasificate de micii lucrători ştiinţifici ai staţiunii. În expoziţia care s-a deschis la „Sărbătoarea recoltei" se află înşirate roadele unei munci cu adevărat ştiinţifice: Porumbul „îmbrăcat", Crucantinul portocaliu de Tg. Frumos, Amidonosul roşu, Porumbul zaharat, timpuriu etc.

Seminţele hibrizilor celor mai reuşiţi au fost răspîndite în gospodăriile colective. Ei trebuie să treacă examenul culturii pe cîmp... Şi nu ne îndoim că plantele îşi vor păstra noile caractere dobîndite, ceea ce va însemna succesul deplin al muncii micilor naturalişti.

15 VAGOANE LA HECTAR!

Aceasta este o povestire despre... roşii. Selecţionate cu grijă, seminţele au fost semănate pe un lot pregătit după toate regulile agrotehnice. Străduinţa n-a fost zadarnică. A fost obţinută o linie de roşii S.R.T.N., care a dat o recoltă de... 15 vagoane la hectar! Iată cîteva caracteristici ale liniei S.R.T.N.: rotunde, 6-8 bucăţi la kilogram, coaja rezistentă (deci rezistente la transport), se înroşesc deodată, produc necontenit, o perioadă foarte îndelungată.

Seminţele au fost date spre verificare la gospodăriile colective. Verificarea s-a dovedit deosebit de... fructuoasă. Gospodăria Ghioroc a obţinut premiul I pentru producţia de roşii (cantitate şi calitate) cu seminţele purtînd marca S.R.T.N.

BATATA

Se mai numeşte şi „cartoful dulce". 800 000 000 de oameni ce vieţuiesc în zona tropicală consumă batata ca pe unul dintre alimentele de bază. Şi iată că naturaliştii s-au gîndit să aclimatizeze batata. S-au obţinut tuberculi în greutate de la 0,500 la 4 kg greutate cu un gust excelent. Dar cultivarea batatei prin butăşire (aşa cum se înmulţeşte ea) nu este economică. Cere un volum de muncă mare. Atunci s-a trecut la experimentarea cultivării batatei tăiate în bucăţi, ca şi cartoful. Experienţa a fost încununată de succes. Experienţele continuă. Aclimatizarea batatei în ţara noastră ar fi un lucru important. Batata înlocuieşte de minune cartoful, ba chiar e mai bogată în substanţe hrănitoare, şi mai ales în zaharuri, este mai productivă, animalele consumă masa verde a plantei cu multă poftă, atît crudă cît şi însilozată. Batata nu este atacată de gîndacul de Colorado.

CAPITOLUL IV ÎN CARE ASISTĂM LA „SĂRBĂTOAREA RECOLTEI"

Am să vă spun doar că locul destinat serbării era minunat împodobit cu ghirlande de steguleţe. Umbrele mari, colorate aveau să adăpostească pe participanţi fie de razele soarelui, fie de o eventuală ploaie. În sere, în laborator, pe estrada construită special, pe ogor aveau să se desfăşoare probele concursurilor.

A fost o zi minunată, în care participanţii au luat parte la concursuri de altoit, de butăşit, la un concurs-ghicitoare şi s-au veselit apoi cu cîntece şi jocuri.

A. WEISS

ÎN JURUL POMULUI DE IARNĂ

Pe scenă apare moș Gerilă. E un copil care într-o mînă ține o barbă mare, albă, iar în cealaltă un toiag lung. În spate duce un rucsac.

MOȘ GERILĂ: Eu sînt moș Gerilă. Nu mă credeți? Priviți-mi barba. A, scuzați. Mi se pare că am uitat să mi-o pun. Din cauza bătrîneții încep să uit. (**Își pune barba.**) Ei, acum e altceva.

Eu sînt moș Gerilă!
Și-am venit pe sănii
din străvechea sihlă
plină de dihănii,

unde-și țese Iarna
dantelele-n spume
pînă să le-aștearnă,
albe, peste lume,

iar puii de viscol
și puii de ger,
în jocul lor iscă
urgii pîn' la cer.

Brazii cei mai mari
m-au dus la plecare,
ca niște școlari
cu albe fulare.

Și-aflînd brazii-acei
că rîsul vă place,
v-aduc de la ei
și cîteva ace!

Arată o tolbă cu ace imense de brad.)

Iată-le, săracele.
Pregătiți cojoacele!

Nu știu cum s-a întîmplat, dar am picat la voi cu o zi înainte de Anul nou! Și cum umblam eu necăjit prin școala pustie, numai ce auzii un glas. Era o bancă!

(**Apare într-un colț al mesei, o bancă într-o stare jalnică. Vocea băncii se aude din culise.**)

BANCA: *Sînt o bancă foarte nouă,*
dar îmi ninge și îmi plouă:
prafu-mi ninge, în rafală,
de pe ghetele cu care
sînt călcată în picioare;
și îmi plouă cu cerneală!

Mulți mă cred bloc de desen
ori caiet cu foi... de lemn!
De aceea, cu tot dragul,
scriu pe mine cu... briceagul!

CORUL (**cîntă**): *Moș Gerilă, moș Gerilă,*
scoate acul, minunatul,
scoate acul fără milă
și găsește vinovatul!

MOȘ GERILĂ: Cînd să ies din clasa cu pricina, ce să văd: ușa nu mai era la locul ei! Uite, a venit după mine, e aici!

(**Apare un copil costumat în... ușă.**)

UȘA: *Tare sînt nedumerită:*
pentru ce-oi fi oropsită?
De-ntîrzie cîte unul,
mă deschide — buf! — cu pumnul!
Altul mîna și-o ferește:
cu piciorul mă trîntește!

Doar atît noroc avui:
că-mi căzu ultimul cui
și acum fug și mă duc
încotro cu ochii-apuc!

CORUL (**cîntă**):

Moș Gerilă, moș Gerilă,
scoate acul, minunatul,
scoate acul fără milă
și găsește vinovatul!

În altă zi am umblat tot timpul prin școală. Numai că voi nu m-ați văzut. Nu de mult mi-am cumpărat o căciulă care te face nevăzut. Am vrut să-i încerc puterea. Mi-am pus-o și am venit la școală. Cu toate că era ziuă, nimeni nu m-a observat. Am intrat direct într-a cincea B. Acolo am cunoscut un băiat foarte original! Îl chema Nicu.

Cînd la oră, bunăoară,
lecția se desfășoară,
Nicu-al nostru, năzdrăvanul,
stă și-admiră lung tavanul.

Ce-a văzut? Ce-i de mirare?
Pe tavan e-o muscă mare!

CORUL (**cîntă**):

Moș Gerilă, moș Gerilă,
scoate acul, minunatul,
scoate acul fără milă
și găsește vinovatul!

MOȘ GERILĂ: După ce am părăsit școala, numai ce se apropiară de mine niște copii.

(**Apare o fetiță care pune în scenă o tăbliță: „Trecere pietoni".**)

FETIȚA: Moșule, moșule, vino să te ajut să treci strada.

MOȘ GERILĂ: Eu?

FETIȚA (**îl apucă de braț**): Trebuie să fii atent!

(**Apare și un băiat.**)

BĂIATUL: Cu noi să nu-ți fie teamă!

MOȘ GERILĂ: Mie?

(**Intră altă fetiță.**)

A DOUA FETIȚĂ: Curaj, nu e departe! Numai cîțiva pași!

MOȘ GERILĂ: Dar...

(**Intră un alt băiat.**)

AL DOILEA BĂIAT: Hai, moșule, nu mai sta pe gînduri!

(**Toți îl apucă de mîini și îl trag.**)

TOȚI DEODATĂ: Vino cu noi! O să te trecem strada într-o clipă! Nu e nici o primejdie! Nu te codi! etc.

MOȘ GERILĂ (**eliberîndu-și mîinile, strigă**): Dar eu nu vreau să traversez strada!

(**Copiii se întristează brusc.**)

O FETIȚĂ: Dar te rugăm frumos!

MOȘ GERILĂ: N-am nici o treabă peste drum.

UN BĂIAT: Fă-o pentru noi!

(*Continuare în pag. 28*)

O SERBARE de neuitat

Bonțoc vîrî nasul umed prin tufele uscate. Apoi, strănutînd, o luă la fugă lătrînd voios. Andrei și Ștefănucă urcau în urma lui agale. Andrei era cam posomorît. Nu-l găsise pe Dan acasă și aveau atîta treabă!

Lui Ștefănucă însă nu-i mai tăcea gura, parcă era o coțofană. Privea cu ochii uimiți crestele zburlite ale brazilor. De undeva din munți se lăsa ceața serii. Andrei mai fusese și astă-vară la Văliug. Acum însă brazii păreau mai verzi; sub căciulile lor pufoase, de zăpadă, bătrîna pădure parcă se-ntindea mai tăcută și mai somnoroasă pînă hăt departe. În vale șerpuia Bîrzava.

— Ce e acolo, unde e ceața aceea groasă? îl întrebă Ștefănucă.

— E culmea Prislopului.

— Dar tu ai fost acolo vreodată?

— Da, cînd se făcea o reparație la conducta cea mare și tata lucra acolo.

Bonțoc începu deodată să latre. Venea cineva.

— Dane... chiui bucuros Andrei și zbură ca vîntul la vale. Se pomeniră unul în brațele celuilalt.

— Bine ai venit, Andrei!

— Bine te-am găsit, Dan!

Și rîseră amîndoi. Dan purta o căciulă cu urechi, de blană, bocanci țintuiți și ciorapi albaștri peste pantalonii groși.

— M-am întîlnit cu tatăl tău, spuse el, gîfîind de urcuș, și mi-a spus vă v-ați mutat toată familia pe șantier. Am tras o goană...

— Și noi am fost pe acasă pe la tine. Mi-a spus bunica ta că ești cu pionierii, spuse Andrei. Iată, ăsta este frate-meu, îl arătă el pe Ștefănucă. Mai e și Anca, hai să o vezi.

Dar ce spunea bunica ta, unde ai fost cu pionierii? întrebă Andrei nerăbdător.

— Am avut adunare de detașament.

— Și de ce ați avut adunare?

— Să vezi, pentru pomul de iarnă, începu Dan. Șantierul a hotărît să ne facem un pom de iarnă, și noi am hotărît să-l împodobim cît mai frumos. Trebuie neapărat să mergi și tu! se însufleți Dan.

— Noi vrem să ne facem un pom acasă, se amestecă Ștefănucă.

— Ce te vîri? Te-am poftit eu la vorbă? îl întrerupse Andrei supărat. Hotărăsc eu cu Dan cum o să fie.

— Sigur, zise Dan, pomul de iarnă, pe care ni-l pregătește șantierul, o să fie grozav! O să vină toți copiii din împrejurimi și vor fi artificii și tot felul de surprize. Am hotărît la adunare ca mîine dimineață să ajutăm la alesul și tăiatul bradului și la tăiatul crengilor de pin pentru împodobit sala. Vin mîine să vă iau și pe voi, încheie Dan.

— Ce este, copii? întrebă mama, băgînd capul prin ușă, vă certați? Ia spălați-vă mai bine pe mîini și hai la masă!

Curînd se auziră pașii tatii bocănind pe scară. Tata intră pe ușă cu un pachet mare în brațe.

— Ce ne-ai adus? Ce ne-ai adus? sări Ștefănucă curios.

Tata desfăcu pachetul. Erau acolo zeci de coli de hîrtie de toate culorile, carton aurit, clei, vată și sîrmă.

— Pentru pomul pionierilor, zise tata. Dați-i zor, că Anul nou bate la ușă.

— Tată, eu cu Dan ne-am gîndit

— Am o idee grozavă.

— Ce idee? întrebă Dan.

— Ce-ar fi să facem serbarea costumată?

— Cum adică? întrebă din nou Dan.

— Adică să ne costumăm. Ne îmbrăcăm în urși, în lupi, în vulpi, în vînători, în tot ce poftești...

— Și de unde ai să iei, mă rog, piei de urși și de vulpi? se miră Dan.

— O să rugăm pe tovarășa instructoare să ne ajute.

Andrei îl conduse pe Dan pînă la colț și discutară cu aprindere despre serbarea costumată. Cînd Andrei se întoarse acasă, se-nserase de-a binelea. Vîntul vîjîia în jur, dar în casă era cald și bine. Mama pregătea masa, iar Ștefănucă și Anca umblau la cutia cu globuri. Le împărțeau: „Unul ție, unul mie, unul lui".

— Ce faceți aici? De ce umblați la globuri?

— Da' ce-s globurile tale? zise Ștefănucă supărat.

c-ar fi bine să facem serbarea costumată. Mîine ne ducem toți pionierii să alegem pom. Unde-l vom pune?

— În sala cea mare de festivități. Acolo-i loc berechet.

★

Dimineața, tata plecă la șantier. Cînd Andrei se trezi, văzu că Ștefănucă și Anca se sculaseră demult. Tăiau și lipeau pentru pom un lanț de hîrtie argintie.

— Ștefănucă, n-a trecut cumva Dan cu băieții spre pădure? întrebă el.

— N-a trecut, răspunse Ștefănucă.

Dar nici nu-și termină vorba că Dan năvăli pe ușă. Avea o bundiță de oaie și căciula cu urechile trase.

— Hai să plecăm!

— Gata sînt, zise vesel Andrei îmbrăcîndu-se.

— Merg și eu, zise cam cu îndoială Ștefănucă și-și trase paltonul din cuier.

— Și eu, zise Anca.

— Ce să mergeți și voi? Vreți să înghețați în pădure? Stați acasă, se răsti la ei Andrei.

— Hai să-i luăm, măi Andrei, nu fi nesuferit, zise Dan.

Andrei se înfurie de-a binelea:

— Ia lasă-i să stea acasă! Nu ne mai încurcăm și cu prichindeii ăștia, strigă el și ieși trîntind ușa. Toată ziua se țin scai de mine.

Ștefănucă privea supărat prin geam. Îl văzu pe Andrei rîzînd cu băieții și urcînd cărăruia spre pădure. Tare s-ar fi dus și el! Dar așa-i Andrei, și pace. Ce dacă-i lua și pe ei? Și el, ca prostul, îi păstrase un creion nou să i-l dea în dar. Dar n-o să-l mai vadă. Ștefănucă chibzui: „Mama a plecat să pună scara la pod, să aducă prune uscate. Înseamnă că n-o să bage de seamă. O să putem pleca. Nu pot s-o las singură pe Anca. E doar surioara mea".

— Anca, spuse el în șoaptă, nu mai sta bosumflată. Hai să luăm securea și să mergem în pădure, să tăiem un brad pentru pomul nostru. Dar să umblăm încet, că nici mama nu ne lasă să plecăm. O să facem noi un pom, de n-o să mai poată Andrei de ciudă.

Anca se înveseli ca prin farmec. Se îmbrăcară bine și pîș, pîș, ieșiră afară încetișor.

În curte, Bonțoc îi întîmpină, dînd voios din coadă.

— Hai tărcatule! Tu nu mergi să aducem bradul? îl chemă în șoaptă Ștefănucă.

Bonțoc nu se lăsă rugat de două ori. O porni în frunte, și copiii după el. Zăpada făcea scîrț, scîrț. Tăceau mulțumiți. Nasul li se înroșise de ger. Au ajuns la marginea pădurii. Brazii se înălțau drepți și grozav de înalți. Ei merseră mai departe, dar cu cît mergeau, cu atît se îndesea mai tare pădurea.

— Pe care-l luăm? întrebă Anca.

— Ăștia sînt prea mari. Să găsim unul mai mic și mai frumos, cu crengile lungi.

Acum erau în inima pădurii. Aici zăpada era pufoasă și albă de-ți lua ochii. Pe crengile brazilor ea strălucea ca argintul. Sus, sus de tot, cerul senin ca oglinda. Bonțoc scormonea mereu în zăpadă, mirosind curios mușchiul moale și catifelat. Deodată se opri în loc și începu să scheaune înfuriat. Alergară într-acolo și ce să vezi? Un urecheat de iepure zvîcni de după un copac.

— Măi, ce mai iepurilă, tresări Ștefănucă.

— Dar coana vulpe unde-i? întrebă Anca.

Deodată Bonțoc începu să scheaune.

— Ce-o fi găsit?se miră Ștefănucă.

Însă Bonțoc nu-i dădu răgaz să se mire, ci, scoțînd un lătrat strașnic, o tuli ca un nebun printre copaci.

— Bonțoc! Stai aici, Bonțoc! strigă Ștefănucă după el.

— Dacă e lup! presupuse Anca, cu inima strînsă.

— Ce lup visezi? Hai mai bine, o trase Ștefănucă, strigînd cît îl lua gura: Bonțoc! Na, Bonțoc! Dar cîinele nu se arăta de nicăieri.

Începură să alerge, dar, de ce alergau, de aceea pare că li se făcea mai frică. Deodată, lupul le răsări chiar

în față, dintr-o tufă de măceș uscat. Anca dădu un țipăt. Ștefănucă nici n-avu cînd să se dumirească: Bonțoc lătra la lup, iar lupul lătra la el. De printre copaci se iviră niște pionieri.

— Ia te uită, zise unul, Dolmon a speriat fetița. Dolmon! chemă el cîinele.

Dar Dolmon, cîinele lup, se vede că avea ceva de împărțit cu Bonțoc. Era o schelălăială și o hîrîială, de nu se mai auzea nici în cer, nici pe pămînt. Dan și Andrei alergară în goana mare să vadă ce se întîmplă.

— Anca, Ștefănucă... strigă Andrei uimit.

— Vezi ce-ai făcut? îl mustră Dan pe Andrei. Au plecat singuri. Dacă-i luai cu tine era mult mai bine.

Cînd aflară pionierii ce-i cu Ștefănucă și cu Anca, le găsiră imediat treburile cele mai plăcute. Pe Anca au pus-o să strîngă conuri de brad, pe care să le poleiască tot ea cu bronz, iar pe Ștefănucă îl luară la tăiat crenguțe subțiri de pin, pentru împodobirea sălii, unde urma să fie serbarea lor costumată.

— Hei-rup, strigau cei ce tăiau bradul, culcîndu-l la pămînt.

Era un brad frumos, nu prea mare și cu tulpina dreaptă.

— Plecarea! dădu semnalul Dan.

Anca ducea o bocceluță plină cu conuri de brad, iar Ștefănucă era grozav de mîndru de crengile lui, zbîrlite, de pin. Fugi să-l ajungă pe Andrei, care ducea cu Dan un capăt al bradului.

— Andrei, Andrei, eu am făcut azi dimineață un lanț frumos din hîrtie argintie. Cînd ți-l dau?

Andrei îl privi bucuros.

— Și eu am făcut o stea de aur și v-o dau vouă.

— Vezi, Andrei, vezi? zise cu mustrare Dan. Am spus eu că sînt copii buni.

— Văd.

Ștefănucă rîse mulțumit și se gîndi că totuși Andrei merită creionul.

★

Serbarea care a avut loc a doua zi n-o vor uita niciodată copiii. A fost un pom de iarnă ca-n povești. Avea atîtea globuri și atîta beteală, și cînd s-au aprins artificiile, sclipind într-o ploaie de steluțe aurii, au intrat oaspeții:

Motanul Încălțat, Rilă Iepurilă cu frații lui, Moș Martin și Martinică, Familia Ronț-Ronț, Coana Vulpe și chiar un vînător, cu mustăți de cînepă, cu pușca la spinare. Ce horă s-a încins, pînă ce anul vechi a ieșit pe ușă, iar Anul nou a intrat pe fereastră.

Atunci toată lumea și-a scos măștile și a apărut Moș Gerilă în persoană.

GICA IUTEȘ

Ilustrații: I. DEZIDERIU

MOŞ GERILĂ

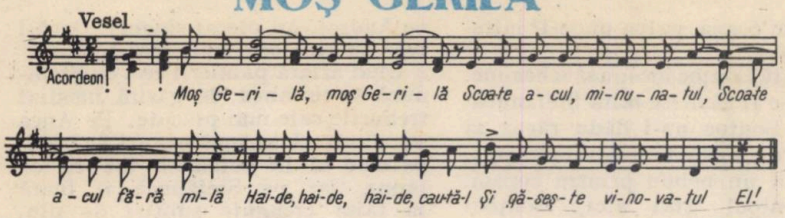

ANUL NOU

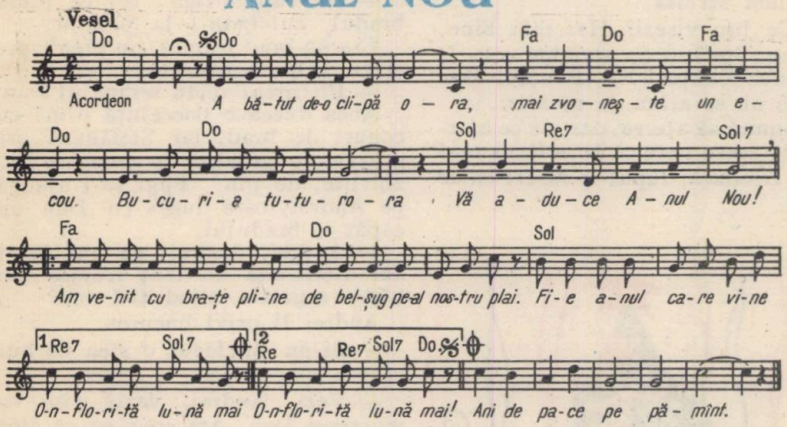

(*Urmare din pag. 25*)

MOŞ GERILĂ: Nu pricep nimic! De ce nu treceţi singuri strada dacă aveţi un motiv.

O FETIŢĂ: Dar noi pe dumneata vrem să te ajutăm să treci strada! Hai, te rugăm!

TOŢI: Te rugăm, te rugăm. (**Îl apucă iar de mîneci.**)

MOŞ GERILĂ (**se eliberează din nou**): Nu vreau să traversez! Şi vă somez să-mi spuneţi ce v-a apucat să mă treceţi strada cu forţa.

O FETIŢĂ:
Am aflat şi noi că-i bine,
dacă vezi un bătrînel,
să-i ajuţi să treacă strada
şi s-o treci şi tu cu el.

UN COPIL DIN COR:
Asta-i bună! Asta-mi place!
Însă aş adăuga:
înainte de-a o face,
întrebaţi-l dacă vrea!

(**Corul şi moş Gerilă repetă cîntecul**: „Moş Gerilă, moş Gerilă“)

MOŞ GERILĂ: Am adus pentru voi şi cîteva epigrame. (**Celor din cor.**) Ia citiţi-le! (**Scoate cîteva bileţele din tolbă.**) N-o fi şi printre voi vreunul care-i cu gîndul numai la freză?

UN COPIL (**citeşte**):
Măreaţă freză! Minunată!
Şi bănuiesc de ce-i aşa!
e-atît de mare, ca să poată
ascunde golul de sub ea!...

MOŞ GERILĂ: Dar vreunul care întîrzie mereu la şcoală?

ALT COPIL:
A venit la timp o dată
(am rămas foarte miraţi).
Şi-a spus din obişnuinţă:
„Eu vă rog să mă iertaţi!“

ALT COPIL unui leneş:
La carnaval nu vii. Ţi-e lene.
Ca totdeauna, lăsător,
i-ai spus în şoaptă lui moş Ene:
— Îl las... pe anul viitor...

ALT COPIL unui îngîmfat:
Nasul tău... înaripat
pe-ale cerului largi drumuri
umblă — straniu aparat!
Şi nu scoate fum, ci... fumuril...

MOŞ GERILĂ: Şi mai ştiu eu niscaiva elevi de pe la voi care nu-şi păstrează îngrijit caietele.

ALT COPIL:
Doar copertele-s pătate
cu cerneală, acuarele.
În schimb, foile-s curate,
(N-are nici o temă-n ele)...

MOŞ GERILĂ: Cunosc şi dintre aceia care joacă toată ziua fotbal şi uită de învăţătură.

ALT COPIL:
De succese are parte
doar la fotbal, eu susţin.
Din păcate şi la carte
el de goluri este plin.

MOŞ GERILĂ: Şi unui membru în cercul de ştiinţele naturii.

ALT COPIL:
Îţi place mărul, părul, prunul şi alunul
fiindcă ne dau la fructe cu duiumul..
Şi bradu-ţi place, dar de Anul nou,
căci bradul dă atunci... cîte-un cadou...

MOŞ GERILĂ: Uite că mi s-au terminat acele de brad! Să nădăjduim că şi poznaşii vor isprăvi-o cu poznele, de azi încolo!

VĂ ÎNVIŢĂM

Despre programul serbării tradiţionale a pomului de iarnă nu vom discuta prea mult, întrucît, chiar aici veţi găsi un program pentru pomul de iarnă, epigrame, răvaşe, etc.

Vom vorbi mai mult însă despre organizare.

De astă dată, colectivul de conducere al unităţii, activul pionieresc, va trebui să se transforme într-un adevărat „Comandament al veseliei“. Este bine ca activul pionieresc să se sfătuiască, să reţină propunerile cele mai vesele de desfăşurare a carnavalului. După ce colectivul de conducere al fiecărui detaşament şi-a primit sarcinile în cadrul carnavalului pe unitate, fiecare va porni la lucru. De aci încolo, un rol deosebit de important îl au cercurile. „Mîinile îndemînatice“ vor avea, desigur, cel mai mult de lucru. Lor le revine sarcina de a confecţiona jucăriile de agăţat în pomul de iarnă, ghirlandele de hîrtie multicoloră ce vor împodobi sala, măştile murale (de perete) care imprimă o plăcută atmosferă de carnaval. Le revine, de asemenea, sarcina propriu-zisă de a împodobi pomul cu jucăriile confecţionate. Un rol însemnat îl au şi micii tehnicieni, în special cei pasionaţi de electrotehnică. Ei vor avea sarcina să monteze, ajutaţi de profesori sau de un om de specialitate, becurile multicolore, care dau atîta farmec pomului de iarnă. Bineînţeles că şi echipa de dansuri, corul, brigada artistică de agitaţie vor trebui să pregătească un program adecvat carnavalului. (Programul existent în revistă poate fi îmbogăţit cu dansuri şi cîntece, iar partea satirică va fi interpretată chiar de brigada artistică, punînd în locul numelor fictive nume concrete.) De asemenea, cercul sportiv va pregăti un număr de gimnastică artistică.

Pentru ca petrecerea voastră să fie cît mai veselă, în desfăşurarea carnavalului vom interveni cu lucruri amuzante, din care redăm cîteva.

POŞTA CARNAVALULUI. Pentru desfăşurarea acestui joc, se va fixa un „poştaş“ costumat ca atare. El va culege vorbe de duh, epigrame, bileţele vesele adresate de pionieri altor pionieri. Ele vor fi citite cu glas tare, din cînd în cînd, de către poştaş.

PAZNICII VESELIEI. Doi „paznici“ (băieţi costumaţi cu chimiuri pe care scrie „Paznic al veseliei“) vor prinde „infractorii“, adică băieţi şi fete care stau mofluzi, nu se distrează. „Tribunalul carnavalului“ va judeca pe „infractori“, dîndu-le pedepse care să stîrnească hazul celorlalţi. (Să susţină un meci de box... de unul singur, să cînte un cîntec la o tonalitate prea înaltă, dacă există orchestră să fie pus să cînte la vioară sau contrabas etc.)

LA FOTOGRAF. Într-un colţ al sălii poate fi amenajat „colţul fotografului“. Aci, un pionier va fotografia cu multă seriozitate pe amatori, dar le va servi în schimb... caricaturi executate rapid de unul sau mai mulţi pionieri talentaţi, ascunşi undeva de unde pot vedea chipurile celor „fotografiaţi“.

CONCURSUL DE CÎNTECE ŞI POEZII. Acest concurs va fi condus de o „comisie“ fie aleasă pe loc, fie pregătită dinainte. Concurenţii se înscriu la cîntece sau la poezii. Unii vor cînta sau vor recita frumos, alţii, nefiind obişnuiţi să se producă în public, vor greşi, se vor încurca, producînd hazul asistenţei. Bineînţeles, cei mai buni interpreţi vor fi premiaţi cu mici obiecte, pachetele de bomboane etc.

CONCURSUL PENTRU CEL MAI ORIGINAL COSTUM. O altă „comisie“ —

Şi acum se cuvine să începem urările:

Azi, cînd anul dă să plece,
vouă vă urez fierbinte
la anul şi la mulţi 10!

UN CORIST: Avem şi noi nişte urări!

MOŞ GERILĂ: Da? S-auzim! S-auzim!

CORISTUL: Mai întîi pentru toate apucăturile urîte:

Anul vechi, anul vechi,
să le-apuce de urechi,
să le-arunce-n uliţă,
să le tragă-n suliţă!
Notele mai slabe
fugă-n patru labe,
iar faptele rele
toate să se spele!
Anul nou la noi să vie
să ne-aducă un ecou:
să ne-aducă bucurie
şi la şcoală note bune,
la ureche să ne sune
cît mai multe laude.
Le vom scrie-n cărţi de aur,
făr' să ne culcăm pe lauri!

MOŞ GERILĂ: Staţi! Linişte! Ce se aude?

(Bate un ceas.)

A venit Anul nou!

(Intră un copil îmbrăcat în Anul nou.)

ANUL NOU (cîntă):

A bătut, de-o clipă ora,
mai zvoneşte un ecou.
Bucurie tuturora
vă aduce Anul nou.

Am venit cu braţe pline
de belşug pe-al vostru plai.
Fie anul care vine
o-nflorită lună mai!

(Corul repetă strofa anterioară. Copiii încing hora în jurul lui moş Gerilă şi al Anului nou.)

Cine-i harnic să se-ncingă
ici în horă, lîngă noi.
Serpentinele să ningă,
rîsul curgă în şuvoi.

Şi un cînt de bucurie
să răsune, vesel cînt.
Anii noştri toţi să fie
Ani de pace pe pămînt.

(Corul repetă strofa.)

Epigrame: I. Avian şi M. Iluiţ

Muzica: A. Giroveanu

PLUGUŞORUL bucuriei

Aho, aho, copii şi fraţi,
Staţi puţin şi nu mînaţi,
Staţi cît e vreme de stat
Să vedeţi ce s-a-ntîmplat:
Frunzuliţă ca mohorul,
Cînd să vin cu plugusorul
După datini, la urat,
Plug în ţară n-am aflat.
Alelei, şi-am fost, copii,
De la Dunăre la Jii,
De la Olt şi pîn' la Mureş,
Unde vîntul e mai gureş,
De la Arieşul mic
Pîn' la Crişul cel voinic,
Însă plug de lemn cu boi
Nu am mai găsit la noi.
Da-n staţia de parcare
Mă-ntîmpinară tractoare
Mîndre, tot să le priveşti,
Că-s tractoare romîneşti,
Mîndre fiindcă ţara toată
Azi e colectivizată.
Alelei, măre copii,
Tot pămîntul ţării mi-i
Îmbrăcat de sărbătoare,
Cu belşuguri în hambare
Şi cu steaguri purpurii
Peste munţi, peste cîmpii,
Fiindcă anul care-a fost
Slova şi-a înscris cu rost,
Şi pe-al ţării larg întins
Socialismul a învins
Peste veacurile toate
La oraşe şi la sate.
Ia uraţi, voinici copii,
Pentru aste bucurii,
Pentru spor, pentru belşug,
Fără bici şi fără plug,
Pentru colectiva mare,
Cu hambare şi tractoare.
Sunaţi, măi, din zurgălăi,
hăi, hăi, hăi!
Alelei, copii şi fraţi,
Cîntec mîndru să-mi cînta
Partidului drag părinte,
Ce-a făcut să fie ţara
Frumoasă ca primăvara!
Sunaţi, măi, din zurgălă
hăi,

RODIC

sau aceeaşi care a desemnat pe cei mai buni cîntăreţi şi recitatori — se va ocupa şi de premierea celor mai originale costume. Acest lucru se poate face fie la începutul carnavalului (despre care vom vorbi mai jos), fie în timpul carnavalului, cînd se anunţă „defilarea costumelor". Purtătorii celor mai frumoase şi originale costume vor primi o acoladă şi un mic premiu. Acolada o vor purta tot timpul carnavalului.

GĂSEŞTE-ŢI PERECHEA LITERARĂ! Iată un ingenios joc care vă poate face carnavalul şi mai plăcut. Pentru aceasta este însă necesar ca, chiar cu mai multă vreme înainte de carnaval, colectivul de conducere al unităţii să stea de vorbă cu fiecare participant, căruia să-i sugereze, să-i indice costumul unui anumit personaj din basme sau literatură. De pildă: un Făt-Frumos, o Ileană Cosînzeană, Luceafărul, Domniţa, Harap Alb, Flămînzilă, Setilă, Păsări-Lăţi-Lungilă, Gerilă etc.. Firește, nici unul dintre participanţi nu trebuie să afle nimic despre costumele celorlalţi. Abia la începutul carnavalului, conducătorul va anunţa că fiecare trebuie să-şi găsească perechea literară. Astfel, Făt-Frumos va trebui s-o găsească pe Ileana, Luceafărul pe Domniţă, Harap Alb, întreaga sa suită din poveste. Perechile literare vor rămîne şi se vor distra împreună tot timpul carnavalului.

O SUGESTIE în legătură cu deschiderea şi desfăşurarea carnavalului.

Să presupunem că pomul de iarnă a fost instalat în sala de festivităţi sau în cea mai mare sală de clasă a şcolii. Uşile sînt închise. Nimeni nu are voie să pătrundă acolo pînă la începerea carnavalului decît organizatorii. La vestiar, copiii se costumează şi se grupează pe hol, în faţa sălii cu pricina. Un semnal, şi uşa s-a deschis. Pomul de iarnă străluceşte feeric. În jurul lui, 10—12 copii, jucînd rolul de heralzi, anunţă deschiderea carnavalului prin semnale de trompete de ...carton.

Urmează defilarea măştilor (acest moment, precum am arătat mai sus, poate folosi pentru observarea celui mai original costum). Coloana ocoleşte de 2—3 ori sala în sunetele unui marş. Începe dansul: valsul, polca, menuetul, hora, sîrba. (Pregătiţi pentru aceasta „instructori de dans", care să-i antreneze şi să-i înveţe pe toţi să danseze). Programul artistic poate avea loc în întregime la o anumită oră. Este însă recomandabil ca diversele numere ale programului artistic să fie intercalate cu dansul, afară, bineînţeles, de spectacolul brigăzii artistice, care trebuie să se desfăşoare legat.

Iată cîteva elemente care pot contribui la desfăşurarea unui carnaval „ca în basme". Vă puneţi, desigur, întrebarea firească: „De unde vom lua toate materialele necesare? Ne trebuie brad, hîrtie colorată, materiale pentru jucării, orchestră, mici obiecte pentru diversele premii etc." Răspunsul nu e greu de dat. Fiecare unitate de pionieri are prieteni buni, care totdeauna dau o mînă de ajutor. Împreună cu instructorul vostru superior, adresaţi-vă sfatului unităţii de pionieri, comitetului de părinţi, organizaţiei de bază a U.T.M. care se îngrijeşte de unitatea voastră. Toţi aceştia vă vor ajuta cu mult entuziasm. La sate, conducerile gospodăriilor colective au contribuit totdeauna cu drag la organizarea pomului de iarnă pionieresc.

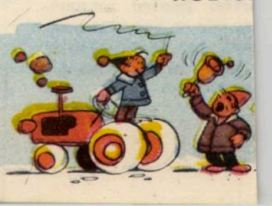

calendar pionieresc

— IANUARIE —

Iată că primul trimestru s-a terminat. Cu succese la învățătură, desigur. Ne aflăm acum în plină vacanță de iarnă. Fără îndoială că activul pionieresc și-a notat propunerile voastre și programul zilelor libere va fi bogat și vesel. În paginile revistei veți găsi multe sugestii cu privire la organizarea pomului de iarnă și a carnavalului, a jocurilor vesele de iarnă. În afară de asta, programul va cuprinde și o mulțime de alte acțiuni.

VIZITE ÎN FABRICI, S.M.T., ÎNTÎLNIRI CU MUNCITORII

Pentru aceasta, cu ajutorul tovarășului instructor și al conducerii școlii veți putea lua legătură cu fabrica pe care vreți s-o vizitați. Fără îndoială că organizația U.T.M. din fabrică vă va fi de mare ajutor. Unul dintre tovarășii ingineri vă va conduce prin secții, vă va explica procesul de producție și vă va face cunoștință cu muncitorii. Unitățile de pionieri din orașe pot organiza vizitarea unui S.M.T. dintr-o comună apropiată. Este recomandabil ca în timpul vizitei pionierii să-și noteze tot ce este important. Aceasta ar folosi drept material pentru o adunare intitulată „Ce am văzut în fabrică". Vizita în fabrică este un bun prilej să invitați în mijlocul vostru, la școală, muncitorii fruntași pe care i-ați cunoscut. În careul pionieresc ei vor povesti despre munca și realizările lor. Un program artistic pregătit în cinstea oaspeților va fi binevenit.

LECTURA

Puțini sînt aceia cărora să nu le placă o carte bună. În revista ...tră veți găsi o listă de cărți ...te spre a fi citite în ... Dar știți că prin aju... lor puteți organiza lu... ebit de interesante? ...zări și scenarizări li... semnăm doi-trei in... ...pă cîte personaje apar ...l respectiv) și un crai... ...icul va citi textul ce ...utorului, iar interpre... ...rile. Pentru scenari... ...najele se vor costuma, ...fecționa decoruri sim... ...încît să se redea cît ...atmosfera cărții.

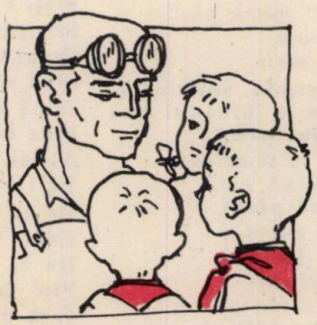

ACȚIUNI PATRIOTICE

În acest timp, curățirea zăpezii este pretutindeni o problemă, desigur, „la ordinea zilei". Va mai trebui însă ca în această perioadă să observați și să îngrijiți în continuare puieții plantați de voi și pomii fructiferi a căror tulpină a fost de cu toamnă învelită cu rogojini sau cu papură. Cercetați dacă nu cumva iepurii și alte rozătoare au deteriorat învelișul ca să ajungă la tulpină. Acolo unde se găsesc asemenea cazuri, învelișurile trebuie urgent reparate și întărite. În iarnă începe pregătirea răsadnițelor. Pionierii de la cercul de tîmplărie pot da ajutor la repararea ramelor și chiar la construirea altor rame noi. În timpul iernii, stupii sînt, desigur, bine puși la adăpost. Totuși ei trebuie cercetați din cînd în cînd pentru a vă asigura că albinele au hrana necesară. În caz că se constată insuficiența hranei trebuie pregătită o soluție de miere diluată sau sirop de zahăr.

NU-I UITAȚI PE CEI MICI

Luați-i cu voi în excursiile mai ușoare, la spectacolele pentru copii. Organizați-le jocuri cu săniuța, cu zăpadă, învățați-i să patineze. În cadrul școlii organizați după-amieze de basm. Puteți pregăti pentru cei mici nu numai lectura poveștilor, ci și dramatizarea și scenarizarea lor.

★

Ați remarcat, dragi cititori, că prezentul calendar pionieresc este închinat, în cea mai mare parte, vacanței. Sînt totuși unele chestiuni pe care nu trebuie să le uităm.

NU UITĂM ÎNVĂȚĂTURA

În vacanță, profesorii voștri nu vă dau teme de făcut acasă. Aceasta pentru a avea posibilitatea să vă odihniți deplin. E firesc totuși ca, de-a lungul vacanței, să ne împrospătăm cunoștințele tocmai ca să nu avem greutăți pe cel de-al II-lea trimestru. Pe de altă parte, nu uitați că aveți colegi care au luat note mai slabe pe primul trimestru. Vacanța e un prilej minunat pentru a le da o mînă de ajutor să învețe la acele materii la care au dat dovadă de slăbiciune în trimestrul trecut.

NOILE PROGRAME DE ACTIVITĂȚI

Este bine ca la acest lucru colectivele de conducere ale unităților și detașamentelor să se gîndească încă înainte de vacanță. În afara acțiunilor de vacanță, vor trebui deci prevăzute și acțiunile de după vacanță. Firește, pe primul plan va trebui să se afle învățătura. Nu uitați că imediat după vacanță începe trimestrul II. Măsurile ce le veți lua vor trebui deci axate pe acest lucru. Adunarea de unitate de la sfîrșitul trimestrului v-a arătat în ce anume detașamente există slăbiciuni cu privire la învățătură. Vor trebui prevăzute unele măsuri menite să îndrepte situația: ajutorarea celor care au obținut note slabe, contactul cu părinții acestor elevi, formarea grupelor de întrajutorare, expoziții cu caietele de notițe, schimb de experiență în privința programului zilnic al școlarului, articole la gazeta de perete, caricaturi.

★

În luna ianuarie puteți organiza interesante adunări cu teme legate de evenimentele din această perioadă a anului. La 21 ianuarie 1924 a încetat din viață marele Lenin. Pentru evocarea chipului lui Lenin vă recomandăm o adunare în care să se citească fragmente din cărțile „Copilăria lui Lenin", „Amintiri despre Lenin", să se citească poezii despre Lenin. Dacă aveți posibilitatea, procurați-vă placa cu „Apasionata" de Beethoven. Să știți că această lucrare i-a plăcut mult de tot lui Vladimir Ilici și o asculta cu drag de nenumărate ori.

Material pentru această adunare puteți găsi și în numerele 4/1962 și 11/1962 ale revistei noastre.

După cum știți, la 24 ianuarie este sărbătoarea Unirii. Puteți pregăti din vreme materiale necesare evocării acestui moment din istoria patriei noastre. Echipa artistică va putea la rîndul ei să pregătească un program adecvat, cu cîntece, jocuri și poezii. Material în legătură cu aceasta veți găsi și în revista noastră nr. 1/1962, precum și nr. 1/1963, care va apărea la începutul lunii ianuarie.

În localitățile unde există muzee de istorie le puteți vizita, cercetînd îndeosebi exponatele privind perioada de pregătire a Unirii Principatelor Romîne.

Instructorul de pionieri
VICTOR

CITIȚI ACESTE CĂRȚI

PRIETENUL DE LA CATEDRĂ
— culegere de povestiri
BRĂȚARA DE AUR
— culegere de povestiri
AKHO ȘI TAO
— Ion Marin Sadoveanu
CÎND HORIA ERA ÎMPĂRAT
— Vlaicu Bîrna
BASMELE OMULUI
— Vladimir Colin
PEPE, MICUL CUBANEZ
— V. Cicikov
AVENTURILE LUI KARL
— Balazs Bela
PESCĂRUȘUL
— I. Zbanațki

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

DE TINE SÎNTEM MÎNDRI

Muzica: GEORGE GRIGORIU

Versuri: ANGEL GRIGORIU

Ne-aşteaptă munţii noştri de cleştar,
Ne cheamă-n zări cărările alpine,
Cîntînd sprinţari refrene tinereşti
Schiorii-n iureş trec pe serpentine.

Spre vîrf de munte înălbit de nea
Suim voioşi cu iarna împreună...
Ecoul, sprinten ca o rîndunea,
Holaria, holaria răsună...

Copacii parcă-s zarzări albi de mai
Aduşi de moş Gerilă în desagă...
La orice pas găseşti un colţ de rai...
De tine sîntem mîndri, ţară dragă!...
De tine noi sîntem...
De tine sîntem mîndri, ţară dragă!

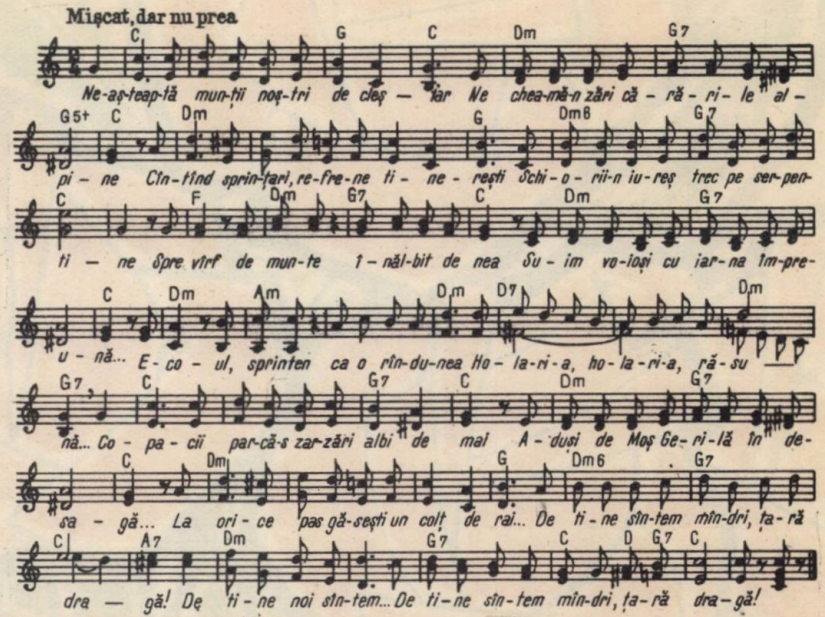

Desen: TARU

Republica mea dragă,
la sărbătoarea ta
copii din țara-ntreagă
buchete-or aduna
din florile iubirii
de patrie, ce cresc
sub steaua fericirii,
în cînt pionieresc.

Lei 2,50